

PÁRHUZAMOS
KÁLDI-NEOVULGÁTA – CPDV*
ÚJSZÖVETSÉG

*CATHOLIC PUBLIC DOMAIN VERSION

15 11

ÚJSZÖVETSÉG

A KÁLDI-FÉLE SZENTÍRÁSFORDÍTÁS NYELVÉBEN MEGÚJÍTVA, JAVÍTVA A NEOVULGÁTA ALAPJÁN

Szent Jeromos
Katolikus Bibliatársulat
1997

NEW TESTAMENT

CATHOLIC PUBLIC DOMAIN VERSION (CPDV)

Ronald L. Conte Jr.
2009

ILLUSZTRÁCIÓK

BIBLIA SACRA

Vulgatae Editionis

VENETIIS, MDCLXIX

A Káldi-Neovulgáta fordítás (KNB)

Az 1990. január 23-án megalakult Szent Jeromos Bibliatársulat célja a II. Vatikáni zsinat szellemében a Szentírás ismeretének rendszeres egyéni és közösségi olvasásának előmozdítása, hogy a katolikus hívek lelki életét és mindennapjait egyre jobban átformálják a Szentírásban írásba foglalt kinyilatkoztatott igazságok és értékek.

A cél érdekében készítette el több éves kitartó munkával a Szent Jeromos Bibliatársulat Bibliafordító Bizottsága a Káldi-Neovulgáta bibliakiadást.

Jelenits István így ismerteti a fordítást: „Ez a fordítás, amelyet most az olvasó kezébe adunk, az első teljes katolikus magyar bibliafordításnak a mai nyelvi igényekhez igazított átdolgozása. Magát az említett fordítást Káldi György készítette a katolikus egyházban használt latin Biblia, a Vulgáta nyomán. 1607-ben készült el vele. Szövegének megfiatalítása közben a mai fordítók figyelembe vették a Biblia eredeti szövegeit is, valamint a Neo-Vulgátaként ismert modern latin bibliafordítást, a Vulgátának huszadik századbeli utódját. Ez a szentírási szöveg egy kissé régibb zamatú, mint a magyar katolikus közösségek használatában lévő bibliafordítások. Nem avítt, nem is elsősorban irodalomtörténeti emlékeket idéző szöveget adunk az olvasó kezébe, a Biblia nyelvének hétköznapi közvetlenségét sem akarjuk megkerülni. Ennek a régibb magyar beszédet idéző szövegnek talán előnye, hogy nem érintette meg a nyelvnek az a devalvációja, amellyel a sietős és felszínes zsurnalizmus mai beszédünket annyi veszedelemnek teszi ki. A két Vulgáta pedig egy katolikus értelmezési hagyomány folytonosságába állítja bele ezt a szöveget.”

A Reformátusok lapja 1998. jan. 11-i számában Dr. Tóth Kálmán neves biblikus méltatja a Káldi-Neovulgáta fordítást: „A most, 1997-ben megjelent fordítás jobban kötődik a latin bibliaszöveghez. Csakhogy időközben ezt a latin szöveget, a Vulgátát is tudós munkával revideálták (1979), és most ez a katolikus egyház hivatalos Biblia-szövege: Neovulgata (új, illetve megújított Vulgata). Az új magyar fordítás – miközben figyelemmel van a bibliai héber és görög alapszövegre is – ezt a Neovulgátát tartja főként szem előtt, sőt visszanyúl a Káldi-féle Bibliához is, ezzel akarván biztosítani egy szolídabb, kevésbé modern, mégis jó magyar bibliai szöveget. A kiadvány értékét növeli, hogy az egyes bibliai könyvekhez tájékoztató előszót ad, a fordításokhoz pedig szükség szerint magyarázatokat fűz.”

A Szent Jeromos Bibliatársulat gondozásában megjelent új magyar Bibliának nagy értéke még a kis formátum és az olcsóság. Kisméretű, olcsó Szentírást adott a magyar hívek, elsősorban a fiatalok kezébe, és lehetősége nyílt arra is, hogy a határainkon túl élő magyar testvéreinknek is nagyobb mennyiségben tudjon Szentírást juttatni.

Gyürki László: A Biblia földje, A magyar bibliafordítások története

Szent Jeromos Bibliatársulat, 1998

A Káldi-Neovulgáta szövegének forrása: https://www.biblia-tarsulat.hu

The Sacred Bible
Catholic Public Domain Version (CPDV)

A Biblia ezen angol nyelvű változatát a Szent Biblia Katolikus Közkincsű Verziójának (CPDV) nevezik. Alapja az V. Sixtus és VIII: Kelemen-féle Latin Vulgata kiadás volt. A fordítás elkészítéséhez a latin Vulgata három különböző változatát használták fel: az 1861-es, C. Vercellone által szerkesztett kiadást, az 1885-ös, Desclee által kiadott kiadást és az 1914-es, M. Hetzenauer által szerkesztett kiadást. A fő forrásszöveg az 1914-es Hetzenauer-kiadás volt.

A latin szöveg angolra történő lefordításához a Biblia minden egyes versénél a Challoner Douay-Rheims fordítást használták útmutatóul. A Challoner-féle Douay-Rheims Biblia a latin Vulgata alapján készült, 18. századi revíziója az eredeti 16-17. századi katolikus fordításnak. Richard Challoner püspök átdolgozása érthetőbbé tette a szöveget, miközben hű maradt a katolikus hagyományhoz. Népszerű, ma is használt, hagyományos angol nyelvű katolikus Biblia.

A The Sacred Bible Catholic Public Domain Version, Original Edition 2009. március 28-án készült el. A fordító és szerkesztő Ronald L. Conte Jr. ezt a verziót örökre közkinccsé tette. A The Sacred Bible Catholic Public Domain Version tehát a Latin Vulgata pontos, modern angol, közkincs jellegű változata, mely szabadon felhasználható és terjeszthető.

Forrás: https://www.sacredbible.org/catholic/version.htm

Teljes online CPDV Biblia: https://www.sacredbible.org/catholic/index.htm

A felhasznált Word-fájl forrása: https://openbible.com/index.html

Borítólapok: Munkácsy Mihály: Golgota

Díszlapok: Albrecht Dürer: Szent Jeromos a cellájában (1511), ill. dolgozószobájában (1514)

AZ ÚJSZÖVETSÉG KÖNYVEI

A NÉGY EVANGÉLIUM 8

EVANGÉLIUM MÁTÉ SZERINT 8

EVANGÉLIUM MÁRK SZERINT 77

EVANGÉLIUM LUKÁCS SZERINT 119

EVANGÉLIUM JÁNOS SZERINT 188

AZ APOSTOLOK CSELEKEDETEI 237

PÁL APOSTOL LEVELEI 302

A RÓMAIAKNAK ÍRT LEVÉL 302

ELSŐ LEVÉL A KORINTUSIAKNAK 328

MÁSODIK LEVÉL A KORINTUSIAKNAK 353

LEVÉL A GALATÁKNAK 370

LEVÉL AZ EFEZUSIAKNAK 379

LEVÉL A FILIPPIEKNEK 388

LEVÉL A KOLOSSZEIEKNEK 395

ELSŐ LEVÉL A TESSZALONIKIEKNEK 401

MÁSODIK LEVÉL A TESSZALONIKIEKNEK 406

ELSŐ LEVÉL TIMÓTEUSNAK 409

MÁSODIK LEVÉL TIMÓTEUSNAK 416

LEVÉL TÍTUSZNAK 421

LEVÉL FILEMONNAK 424

LEVÉL A ZSIDÓKNAK **426**

KATOLIKUS LEVELEK **446**

JAKAB LEVELE **446**

PÉTER ELSŐ LEVELE **453**

PÉTER MÁSODIK LEVELE **460**

JÁNOS ELSŐ LEVELE **465**

JÁNOS MÁSODIK LEVELE **472**

JÁNOS HARMADIK LEVELE **473**

JÚDÁS LEVELE **474**

JÁNOS JELENÉSEI **476**

RÉSZLETES TARTALOMJEGYZÉK **508**

A NÉGY EVANGÉLIUM

EVANGÉLIUM MÁTÉ SZERINT

ELŐTÖRTÉNET: 1,2-2,23

Mt 1

Jézus családfája

1 Jézus Krisztus nemzetségtáblája, aki Dávidnak, Ábrahám fiának a fia.

2 Ábrahám nemzette Izsákot; Izsák nemzette Jákobot; Jákob pedig nemzette Júdát és ennek testvéreit;
3 Júda nemzette Fáreszt és Zárát Támártól; Fáresz nemzette Ezront; Ezron nemzette Arámot; 4 Arám nemzette Aminádábot; Aminádáb nemzette Nahsont; Nahson nemzette Szálmont; 5 Szálmon nemzette Boózt Ráhábtól; Boóz nemzette Obedet Rúttól; Obed nemzette Jesszét; Jessze pedig nemzette Dávid királyt.

6 Dávid nemzette Salamont Uriás feleségétől;
7 Salamon nemzette Roboámot; Roboám nemzette Ábiát; Ábia nemzette Ászát. 8 Ásza nemzette Jozafátot; Jozafát nemzette Jórámot; Jórám nemzette Oziját;
9 Ozija nemzette Jótámot; Jótám nemzette Ácházt; Ácház nemzette Hiszkiját; 10 Hiszkija nemzette Manasszét; Manassze nemzette Ámont; Ámon nemzette Oziját; 11 Jozija pedig nemzette Joakint és ennek testvéreit a Babilonba való áttelepítéskor.

12 A Babilonba való áttelepítés után Joakin nemzette Salátielt; Salátiel nemzette Zerubbábelt; 13 Zerubbábel nemzette Ábiudot; Ábiud nemzette Eljakimot; Eljakim nemzette Ázort; 14 Ázor nemzette Szádokot; Szádok nemzette Ákimot; Ákim nemzette Eliúdot;
15 Eliúd nemzette Eleazárt; Eleazár nemzette Mattánt; Mattán nemzette Jákobot. 16 Jákob pedig nemzette Józsefet. Ő volt a férje Máriának, akitől született Jézus, akit Krisztusnak neveznek.

17 Az összes nemzedék tehát Ábrahámtól Dávidig tizennégy nemzedék; Dávidtól a Babilonba

Matthew 1

The Genealogy of Jesus
(Ruth 4:18–22; Luke 3:23–38)

1 The book of the lineage of Jesus Christ, the son of David, the son of Abraham.

2 Abraham conceived Isaac. And Isaac conceived Jacob. And Jacob conceived Judah and his brothers. 3 And Judah conceived Perez and Zerah by Tamar. And Perez conceived Hezron. And Hezron conceived Ram. 4 And Ram conceived Amminadab. And Amminadab conceived Nahshon. And Nahshon conceived Salmon. 5 And Salmon conceived Boaz by Rahab. And Boaz conceived Obed by Ruth. And Obed conceived Jesse. 6 And Jesse conceived king David. And king David conceived Solomon, by her who had been the wife of Uriah. 7 And Solomon conceived Rehoboam. And Rehoboam conceived Abijah. And Abijah conceived Asa. 8 And Asa conceived Jehoshaphat. And Jehoshaphat conceived Joram. And Joram conceived Uzziah. 9 And Uzziah conceived Jotham. And Jotham conceived Ahaz. And Ahaz conceived Hezekiah. 10 And Hezekiah conceived Manasseh. And Manasseh conceived Amos. And Amos conceived Josiah. 11 And Josiah conceived Jechoniah and his brothers in the transmigration of Babylon.

12 And after the transmigration of Babylon, Jechoniah conceived Shealtiel. And Shealtiel conceived Zerubbabel. 13 And Zerubbabel conceived Abiud. And Abiud conceived Eliakim. And Eliakim conceived Azor. 14 And Azor conceived Zadok. And Zadok conceived Achim. And Achim conceived Eliud. 15 And Eliud conceived Eleazar. And Eleazar conceived Matthan. And Matthan conceived Jacob. 16 And Jacob conceived Joseph, the husband of Mary, of whom was born Jesus, who is called Christ.

17 And so, all the generations from Abraham to David are fourteen generations; and from David to the transmigration of Babylon, fourteen generations; and from the transmigration of Babylon to the Christ, fourteen generations.

The Birth of Jesus
(Isaiah 7:10–16; Luke 2:1–7)

18 Now the procreation of the Christ occurred in this way. After his mother Mary had been betrothed to Joseph, before they lived together, she

való áttelepítésig tizennégy nemzedék; és a Babilonba való áttelepítéstől Krisztusig tizennégy nemzedék.

Jézus születése

18 Jézus Krisztus születése pedig így történt:

Anyja, Mária el volt jegyezve Józseffel. Mielőtt egybekeltek volna, kitűnt, hogy méhében fogant a Szentlélektől.

19 József pedig, a férje, igaz ember lévén, nem akarta őt hírbe hozni, ezért elhatározta, hogy titokban bocsátja el. 20 Amikor ezeket forgatta szívében, íme, az Úr angyala álmában megjelent neki és így szólt: »József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet, Máriát, mert ami őbenne fogantatott, a Szentlélektől van. 21 Fiút fog szülni, és a Jézus nevet adod neki, mert ő szabadítja meg népét bűneitől.«

22 Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék az Úr szava, amit a próféta által mondott: 23 *»Íme, a szűz méhében fogan és fiút szül, s a nevét Emmánuelnek fogják hívni«* {Iz 7,14}. Ez azt jelenti: Velünk az Isten. 24 József pedig fölkelt álmából és úgy tett, amint az Úr angyala megparancsolta neki. Magához vette feleségét, 25 de nem ismerte meg őt, amíg az meg nem szülte a fiút; és a Jézus nevet adta neki.

was found to have conceived in her womb by the Holy Spirit.

19 Then Joseph, her husband, since he was just and was not willing to hand her over, preferred to send her away secretly. 20 But while thinking over these things, behold, an Angel of the Lord appeared to him in his sleep, saying: "Joseph, son of David, do not be afraid to accept Mary as your wife. For what has been formed in her is of the Holy Spirit. 21 And she shall give birth to a son. And you shall call his name JESUS. For he shall accomplish the salvation of his people from their sins." 22 Now all this occurred in order to fulfill what was spoken by the Lord through the prophet, saying: 23 "Behold, a virgin shall conceive in her womb, and she shall give birth to a son. And they shall call his name Emmanuel, which means: God is with us." 24 Then Joseph, arising from sleep, did just as the Angel of the Lord had instructed him, and he accepted her as his wife. 25 And he knew her not, yet she bore her son, the firstborn. And he called his name JESUS.

Mt 2

A napkeleti bölcsek hódolata

1 Amikor Heródes király napjaiban Jézus megszületett a júdeai Betlehemben, íme, napkeletről bölcsek érkeztek Jeruzsálembe, 2 és megkérdezték: »Hol van a zsidók most született királya? Mert láttuk csillagát felkeltében, és eljöttünk, hogy hódoljunk neki.« 3 Amikor Heródes király meghallotta ezt, nyugtalanság fogta el, és vele együtt egész Jeruzsálemet. 4 Azután összegyűjtötte a nép minden főpapját és írástudóját, és

Matthew 2

The Pilgrimage of the Magi

(Micah 5:1–6)

1 And so, when Jesus had been born in Bethlehem of Judah, in the days of king Herod, behold, Magi from the east arrived in Jerusalem, 2 saying: "Where is he who was born king of the Jews? For we have seen his star in the east, and we have come to adore him." 3 Now king Herod, hearing this, was disturbed, and all Jerusalem with him.

tudakozódott tőlük, hogy hol kell megszületnie a Krisztusnak. 5 Azok ezt felelték neki: »A júdeai Betlehemben, mert így van megírva a próféta által:

6 `*És te Betlehem*, Júda földje,
semmiképp sem vagy *a legkisebb*
Júda fejedelmi városai között,
mert belőled támad majd a fejedelem,
aki pásztora lesz népemnek, Izraelnek'«
{Mik 5,1-3; 2 Sám 5,2}.

7 Akkor Heródes titokban magához hívta a bölcseket, és pontosan megtudakolta tőlük a csillag megjelenésének idejét. 8 Azután elküldte őket Betlehembe ezekkel a szavakkal: »Menjetek, tudakozódjatok pontosan a gyermek felől, és amikor megtaláltátok, jelentsétek nekem, hogy én is elmenjek és hódoljak neki.«

9 Azok pedig, miután meghallgatták a királyt, elmentek. És íme, a csillag, amelyet felkeltében láttak, előttük haladt, majd mentében megállt fent, ahol a kisgyermek volt. 10 Mikor a csillagot meglátták, örvendeni kezdtek igen nagy örömmel. 11 Azután bementek a házba. Meglátták a kisgyermeket anyjával, Máriával, és a földre borulva hódoltak neki. Majd felnyitották kincsesládáikat és adományokat ajánlottak föl neki, aranyat, tömjént és mirhát.

12 Mivel álmukban intést kaptak, hogy ne menjenek vissza Heródeshez, más úton tértek vissza országukba.

Menekülés Egyiptomba

13 Miután ők elvonultak, íme, az Úr angyala megjelent Józsefnek álmában és így szólt: »Kelj föl, vedd magad mellé a gyermeket és anyját, és menekülj Egyiptomba! Maradj ott, amíg nem szólok neked! Heródes ugyanis keresni fogja a kisgyermeket, hogy megölje őt.«

14 Erre ő fölkelt, éjjel maga mellé vette a gyermeket és anyját, és eltávozott Egyiptomba.

4 And gathering together all the leaders of the priests, and the scribes of the people, he consulted with them as to where the Christ would be born. 5 And they said to him: “In Bethlehem of Judea. For so it has been written by the prophet:

6 ‘And you, Bethlehem, the land of Judah, are by no means least among the leaders of Judah. For from you shall go forth the ruler who shall guide my people Israel.’ ”

7 Then Herod, quietly calling the Magi, diligently learned from them the time when the star appeared to them. 8 And sending them into Bethlehem, he said: “Go and diligently ask questions about the boy. And when you have found him, report back to me, so that I, too, may come and adore him.” 9 And when they had heard the king, they went away. And behold, the star that they had seen in the east went before them, even until, arriving, it stood still above the place where the child was. 10 Then, seeing the star, they were gladdened by a very great joy. 11 And entering the home, they found the boy with his mother Mary. And so, falling prostrate, they adored him. And opening their treasures, they offered him gifts: gold, frankincense, and myrrh. 12 And having received a response in sleep that they should not return to Herod, they went back by another way to their own region.

The Flight to Egypt
(Hosea 11:1–7)

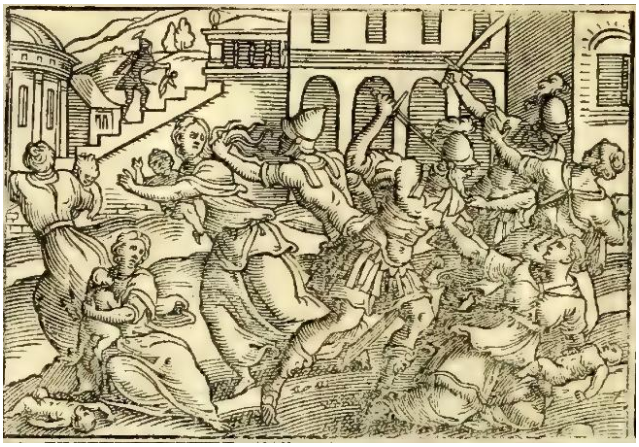
13 And after they had gone away, behold, an Angel of the Lord appeared in sleep to Joseph, saying: “Rise up, and take the boy and his mother, and flee into Egypt. And remain there until I tell you. For it will happen that Herod will seek the boy to destroy him.”

14 And getting up, he took the boy and his mother by night, and withdrew into Egypt. 15 And he

15 Ott volt Heródes haláláig, hogy beteljesedjék az Úr szava, amit a próféta által mondott:
»Egyiptomból hívtam ki fiamat« {Óz 11,1}.

A betlehemi gyermekgyilkosság

16 Akkor Heródes, látva, hogy kijátszották a bölcsek, nagy haragra lobbant, és embereit elküldve megölette az összes fiúgyermeket Betlehemben és annak egész környékén kétévestől lefelé, annak az időnek megfelelően, amelyet megtudakolt a bölcsektől. 17 Így beteljesedett az ige, amit Jeremiás próféta mondott:

18 `*Hang hallatszik Rámában,*
nagy sírás és jajgatás:
Ráchel siratja fiait,
és nem akar vigasztalódni,
mert nincsenek többé' {Jer 31,15}.

Visszatérés Egyiptomból

19 Amikor Heródes bevégezte életét, íme, az Úr angyala megjelent álmában Józsefnek Egyiptomban 20 és így szólt: »Kelj föl, vedd magad mellé a kisgyermeket és anyját, és menj Izrael földjére. Meghaltak ugyanis, akik a gyermek életére törtek.« 21 Ő fölkelt, maga mellé vette a kisgyermeket és annak anyját, és bement Izrael földjére. 22 Mivel meghallotta, hogy Arkelausz uralkodik Júdeában apja, Heródes helyett, félt odamenni. Miután álmában intést kapott, eltávozott Galilea vidékeire. 23 Odaérve egy Názáretnek nevezett városban telepedett le, hogy így beteljesedjék, amit a próféták mondtak: »Názáretinek fogják hívni.«

remained there, until the death of Herod, in order to fulfill what was spoken by the Lord through the prophet, saying: “Out of Egypt, I called my son.”

Weeping and Great Mourning
(Jeremiah 31:1–25)

16 Then Herod, seeing that he had been fooled by the Magi, was very angry. And so he sent to kill all the boys who were in Bethlehem, and in all its borders, from two years of age and under, according to the time that he had learned by questioning the Magi. 17 Then what was spoken through the prophet Jeremiah was fulfilled, saying:

18 “A voice has been heard in Ramah, great weeping and wailing: Rachel crying for her sons. And she was not willing to be consoled, because they were no more.”

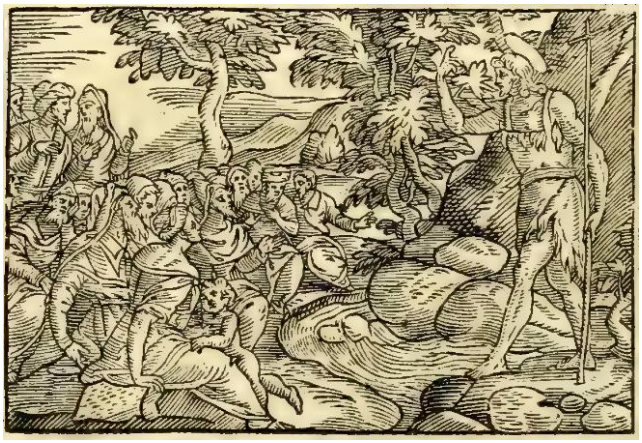
The Return to Nazareth
(Luke 2:39–40)

19 Then, when Herod had passed away, behold, an Angel of the Lord appeared in sleep to Joseph in Egypt, 20 saying: “Rise up, and take the boy and his mother, and go into the land of Israel. For those who were seeking the life of the boy have passed away.” 21 And rising up, he took the boy and his mother, and he went into the land of Israel. 22 Then, hearing that Archelaus reigned in Judea in place of his father Herod, he was afraid to go there. And being warned in sleep, he withdrew into parts of Galilee. 23 And arriving, he lived in a city which is called Nazareth, in order to fulfill what was spoken through the prophets: “For he shall be called a Nazarene.”

JÉZUS MŰKÖDÉSÉNEK ELŐZMÉNYEI: 3,1-4,11

Mt 3

Keresztelő János

1 Azokban a napokban megjelent Keresztelő
János, és hirdette Júdea pusztájában:
2 »Térjetek meg, mert elközelgett a mennyek
országa.«
3 Ő az, akiről Izajás próféta beszél:
»A pusztában kiáltónak szava:
`Készítsétek az Úr útját,
tegyétek egyenessé ösvényeit'« **{Iz 40,3}**.
4 Jánosnak teveszőrből volt az öltözete és
bőröv a csípője körül, az étele pedig sáska volt és
vadméz. 5 Akkor kiment hozzá Jeruzsálem, az
egész Júdea és a Jordán egész környéke. 6 Megkeresztelte őket a Jordán folyóban, és megvallották
bűneiket.
7 Amikor pedig látta, hogy a farizeusok és a
szaddúceusok közül sokan jönnek, hogy felvegyék a keresztségét, ezt mondta nekik: »Viperák
fajzata! Ki tanított titeket menekülni a jövendő haragtól? 8 Teremjétek hát a megtérés méltó gyümölcsét. 9 És ne gondoljátok, hogy azt mondhatjátok magatokban: `Ábrahám a mi atyánk'. Mert
mondom nektek, hogy ezekből a kövekből is képes az Isten gyermekeket támasztani Ábrahámnak. 10 A fejsze már a fák gyökerén van. Minden
fát ugyanis, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivágnak és tűzre vetnek. 11 Én vízzel keresztellek
titeket a megtérésre, de aki utánam jön, erősebb
nálam: a saruit sem vagyok méltó hordozni. Ő
Szentlélekkel és tűzzel fog megkeresztelni titeket.
12 Szórólapátja a kezében van már, és meg fogja
tisztítani szérűjét: összegyűjti búzáját a magtárba,
a pelyvát pedig olthatatlan tűzzel elégeti.«

Matthew 3

The Mission of John the Baptist

(Isaiah 40:1–5; Mark 1:1–8; Luke 3:1–20; John 1:19–28)

1 Now in those days, John the Baptist arrived,
preaching in the desert of Judea, 2 and saying: “Repent. For the kingdom of heaven has drawn near.”

3 For this is the one who was spoken of through the
prophet Isaiah, saying: “A voice crying out in the
desert: Prepare the way of the Lord. Make straight
his paths.”

4 Now the same John had a garment made from the
hair of camels, and a leather belt around his waist.
And his food was locusts and wild honey. 5 Then
Jerusalem, and all Judea, and the entire region
around the Jordan went out to him. 6 And they
were baptized by him in the Jordan, acknowledging their sins.

7 Then, seeing many of the Pharisees and Sadducees arriving for his baptism, he said to them:
“Progeny of vipers, who warned to you to flee
from the approaching wrath? 8 Therefore, produce
fruit worthy of repentance. 9 And do not choose to
say within yourselves, ‘We have Abraham as our
father.’ For I tell you that God has the power to
raise up sons to Abraham from these stones. 10 For
even now the axe has been placed at the root of the
trees. Therefore, every tree that does not produce
good fruit shall be cut down and cast into the fire.

11 Indeed, I baptize you with water for repentance,
but he who will come after me is more powerful
than me. I am not worthy to carry his shoes. He
will baptize you with the fire of the Holy Spirit.
12 His winnowing fan is in his hand. And he will
thoroughly cleanse his threshing floor. And he
will gather his wheat into the barn. But the chaff
he will burn with unquenchable fire.”

The Baptism of Jesus

(Mark 1:9–11; Luke 3:21–22; John 1:29–34)

13 Then Jesus came from Galilee, to John at the
Jordan, in order to be baptized by him. 14 But John
refused him, saying, “I ought to be baptized by
you, and yet you come to me?”

Jézus megkeresztelkedése

13 Akkor Jézus eljött Galileából a Jordán
mellé Jánoshoz, hogy az megkeresztelje őt. 14 De
János igyekezett visszatartani: »Nekem van szük-
ségem arra, hogy megkeresztelkedjem általad, és
te jössz hozzám?« 15 Jézus azonban ezt válaszolta
neki: »Hagyd ezt most, mert így illik teljesítenünk
minden igazságosságot.« Akkor engedett neki.
16 Miután Jézus megkeresztelkedett, mindjárt fel-
jött a vízből, és íme, az ég megnyílt neki, és látta
az Isten Lelkét, mint galambot leereszkedni és rá-
szállni. 17 És íme, egy hang hangzott az égből: »Ez
az én szeretett fiam, akiben kedvem telik« {Iz 42,1}.

15And responding, Jesus said to him: “Permit this
for now. For in this way it is fitting for us to fulfill
all justice.” Then he allowed him. 16And Jesus,
having been baptized, ascended from the water im-
mediately, and behold, the heavens were opened to
him. And he saw the Spirit of God descending like
a dove, and alighting on him. 17And behold, there
was a voice from heaven, saying: “This is my be-
loved Son, in whom I am well pleased.”

Mt 4

Jézus megkísértése

1 Akkor a Lélek elvezette Jézust a pusztába,
hogy megkísértse az ördög. 2 Miután negyven nap
és negyven éjjel böjtölt, végül megéhezett.

3 Odajött hozzá a kísértő és ezt mondta neki:
»Ha Isten Fia vagy, mondd, hogy ezek a kövek le-
gyenek kenyérré.« 4 De ő ezt válaszolta: »Írva van:

`Nem csak kenyérrel él az ember,
hanem minden igével,
amely az Isten szájából származik'« {MTörv 8,3}.

5 Akkor magával vitte őt az ördög a szent vá-
rosba, odaállította a templom ormára 6 és azt

Matthew 4

The Temptation of Jesus
(Mark 1:12–13; Luke 4:1–13)

1Then Jesus was led by the Spirit into the desert,
in order to be tempted by the devil. 2And when he
had fasted for forty days and forty nights, after-
wards he was hungry. 3And approaching, the
tempter said to him, “If you are the Son of God,
tell these stones to become bread.” 4And in re-
sponse he said, “It has been written: ‘Not by bread
alone shall man live, but by every word that pro-
ceeds from the mouth of God.’ ”

5Then the devil took him up, into the holy city,
and set him on the pinnacle of the temple,

6and said to him: “If you are the Son of God, cast
yourself down. For it has been written: ‘For he has
given charge of you to his angels, and they shall
take you into their hands, lest perhaps you may
hurt your foot against a stone.’ ”

7Jesus said to him, “Again, it has been written:
‘You shall not tempt the Lord your God.’ ”

8Again, the devil took him up, onto a very high
mountain, and showed him all the kingdoms of the
world and their glory, 9and said to him, “All these
things I will give to you, if you will fall down and

mondta neki: »Ha Isten Fia vagy, vesd le magadat! Mert írva van:

`Angyalainak parancsolt felőled:

a kezükön hordoznak téged,

hogy kőbe ne üssed lábadat'« **{Zsolt 91,11-12}**.

7 Jézus ezt mondta neki: »Az is írva van: *`Ne kísértsd az Urat, Istenedet'«* **{MTörv 6,16}**.

8 Azután magával vitte őt az ördög egy igen magas hegyre. Megmutatta neki a világ összes országát és azok dicsőségét, **9** majd azt mondta neki: »Ezeket mind neked adom, ha leborulva imádsz engem.« **10** Jézus azt felelte neki: »Távozz, Sátán! Mert írva van:

`Uradat, Istenedet imádd,

és csak neki szolgálj'« **{MTörv 5,9; 6,13}**.

11 Akkor elhagyta őt az ördög, és íme, angyalok jöttek hozzá és szolgáltak neki.

JÉZUS GALILEAI MŰKÖDÉSE: 4,12-18,35

Jézus tanítani kezd Galileában

12 Amikor Jézus meghallotta, hogy Jánost börtönbe vetették, visszavonult Galileába. **13** Elhagyta Názáretet, elment és letelepedett a tengermenti Kafarnaumban, Zebulon és Naftali határában, **14** hogy beteljesedjék, amit Izajás próféta mondott:

15 *»Zebulon földje és Naftali földje,*

a tengeri út, a Jordánon túl,

a pogányok Galileája;

16 *a nép, amely sötétségben ült,*

nagy fényt látott,

s akik a halál országában és árnyékában ültek:

fény virradt rájuk« **{Iz 8,23; 9,1}**.

17 Ekkor kezdte Jézus hirdetni és mondani: »Térjetek meg, mert elközelgett a mennyek országa.«

Az első tanítványok meghívása

18 Amint elhaladt a Galileai tenger mellett, látott két testvért: Simont, akit Péternek hívtak, és Andrást, a testvérét, amint körhálót vetettek a tengerbe; halászok voltak ugyanis. **19** Azt mondta nekik: »Jöjjetek utánam, és én emberek halászává teszlek titeket!« **20** Azok pedig azonnal elhagyták hálóikat és követték őt.

21 Amikor onnan továbbment, látott másik két testvért: Jakabot, Zebedeus fiát, és testvérét, Jánost a hajóban Zebedeussal, az apjukkal, amint

adore me.” **10**Then Jesus said to him: “Go away, Satan. For it has been written: ‘You shall adore the Lord your God, and him only shall you serve.’ ” **11**Then the devil left him. And behold, Angels approached and ministered to him.

Jesus Begins His Ministry

(Isaiah 9:1–7; Mark 1:14–15; Luke 4:14–15)

12And when Jesus had heard that John had been handed over, he withdrew into Galilee. **13**And leaving behind the city of Nazareth, he went and lived in Capernaum, near the sea, at the borders of Zebulun and of Naphtali, **14**in order to fulfill what was said through the prophet Isaiah:

15“Land of Zebulun and land of Naphtali, the way of the sea across the Jordan, Galilee of the Gentiles:

16A people who were sitting in darkness have seen a great light. And unto those sitting in the region of the shadow of death, a light has risen.”

17From that time, Jesus began to preach, and to say: “Repent. For the kingdom of heaven has drawn near.”

The First Disciples

(Mark 1:16–20; Luke 5:1–11; John 1:35–42)

18And Jesus, walking near the Sea of Galilee, saw two brothers, Simon who is called Peter, and his brother Andrew, casting a net into the sea (for they were fishermen).

19And he said to them: “Follow me, and I will make you fishers of men.” **20**And at once, leaving behind their nets, they followed him. **21**And continuing on from there, he saw another two brothers, James of Zebedee, and his brother John, in a ship with their father Zebedee, repairing their nets. And he called them. **22**And immediately, leaving their nets and their father behind, they followed him.

Jesus Heals the Multitudes

(Mark 3:7–12; Luke 6:17–19)

23And Jesus traveled throughout all of Galilee, teaching in their synagogues, and preaching the Gospel of the kingdom, and healing every sickness and every infirmity among the people.

24And reports of him went out to all of Syria, and they brought to him all those who had maladies, those who were in the grasp of various sicknesses and torments, and those who were in the hold of demons, and the mentally ill, and paralytics. And he

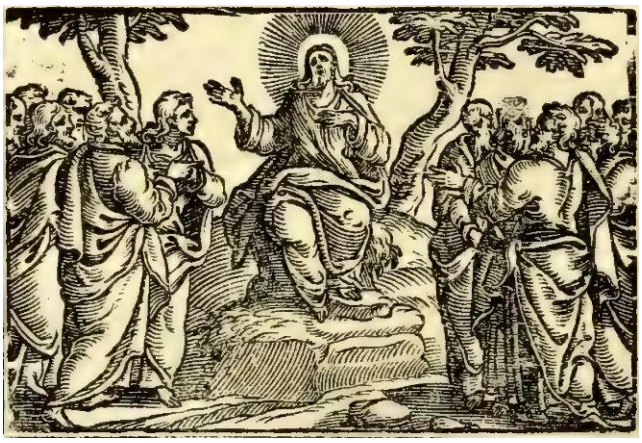
javították hálóikat. És őket is hívta. 22 Azok pedig azonnal otthagyták a hajót és apjukat, és követték őt.

Az első fellépés hatása

23 Jézus ezután bejárta egész Galileát. Tanított a zsinagógáikban, hirdette az ország örömhírét, és meggyógyított minden betegséget és minden bajt a nép között. 24 Elterjedt a híre egész Szíriában, és odavitték hozzá mindazokat, akik roszszul voltak, akiket különféle betegségek és kínok gyötörtek, az ördögtől megszállottakat, holdkórosokat és a bénákat, ő pedig meggyógyította őket. 25 Nagy tömeg követte őt Galileából és a Tízvárosból, Jeruzsálemből, Júdeából és a Jordánon túlról.

Mt 5

A Hegyi Beszéd: tanítás Isten Országáról

1 A tömeget látva fölment a hegyre. Leült, a tanítványai odajöttek hozzá, 2 ő pedig szólásra nyitva ajkát így tanította őket:

A Nyolc Boldogság

3 »Boldogok a lélekben szegények, mert övék a mennyek országa.

4 Boldogok, akik sírnak, mert ők vigasztalást nyernek.

5 Boldogok a szelídek, mert ők öröklik a földet.

6 Boldogok, akik éhezik és szomjazzák az igazságot, mert ők kielégülést nyernek.

7 Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmat nyernek.

8 Boldogok a tisztaszívűek, mert ők meglátják Istent.

9 Boldogok a békeszerzők, mert őket Isten fiainak fogják hívni.

10 Boldogok, akiket az igazság miatt üldöznek, mert övék a mennyek országa.

cured them. 25 And a great crowd followed him from Galilee, and from the Ten Cities, and from Jerusalem, and from Judea, and from across the Jordan.

Matthew 5

The Sermon on the Mount

1 Then, seeing the crowds, he ascended the mountain, and when he had sat down, his disciples drew near to him, 2 and opening his mouth, he taught them, saying:

The Beatitudes
(Psalm 1:1–6; Luke 6:20–23)

3 "Blessed are the poor in spirit, for theirs is the kingdom of heaven.

4 Blessed are the meek, for they shall possess the earth.

5 Blessed are those who mourn, for they shall be consoled.

6 Blessed are those who hunger and thirst for justice, for they shall be satisfied.

7 Blessed are the merciful, for they shall obtain mercy.

8 Blessed are the pure in heart, for they shall see God.

9 Blessed are the peacemakers, for they shall be called sons of God.

10 Blessed are those who endure persecution for the sake of justice, for theirs is the kingdom of heaven.

11 Blessed are you when they have slandered you, and persecuted you, and spoken all kinds of evil against you, falsely, for my sake: 12 be glad and exult, for your reward in heaven is plentiful. For so they persecuted the prophets who were before you.

11 Boldogok vagytok, amikor gyaláznak és üldöznek titeket, és hazudozva minden rosszat mondanak rátok miattam. 12 Örüljetek és ujjongjatok, mert jutalmatok nagy a mennyekben; így üldözték ugyanis a prófétákat is, akik előttetek voltak.

A föld sója, a világ világossága

13 Ti vagytok a föld sója. De ha a só ízetlenné válik, mivel sózzák meg? Semmire sem jó többé, mint hogy kidobják, és eltapossák az emberek.

14 Ti vagytok a világ világossága. Nem lehet elrejteni a hegyre épült várost. 15 Lámpát sem azért gyújtanak, hogy aztán a véka alá tegyék, hanem a lámpatartóra, hogy világítson mindenkinek, aki a házban van. 16 Úgy világítson a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jótetteiteket és dicsőítsék Atyátokat, aki a mennyekben van.

A törvény és a próféták

17 Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem a törvényt vagy a prófétákat; nem azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem, hanem hogy beteljesítsem. 18 Mert bizony, mondom nektek: amíg el nem múlik az ég és a föld, egy i betű vagy egy vesszőcske sem marad el a törvényből, amíg minden be nem teljesedik. 19 Aki tehát egyet is elhagy e legkisebb parancsok közül és úgy tanítja az embereket, azt a legkisebbnek fogják hívni a mennyek országában; aki pedig megteszi és tanítja, azt nagynak fogják hívni a mennyek országában.

20 Mert mondom nektek: ha a ti igazvoltotok nem múlja felül az írástudókét és farizeusokét, semmiképp sem mentek be a mennyek országába.

A harag és a megbékélés

21 Hallottátok, hogy ezt mondták a régieknek: *`Ne ölj;* aki pedig öl, méltó az ítéletre' {Kiv 20,13}. 22 Én viszont azt mondom nektek, hogy mindenki, aki haragszik testvérére, méltó az ítéletre. Ha valaki azt mondja a testvérének: `Oktalan', méltó a főtanács ítéletére; aki pedig azt mondja: `Bolond', méltó a gyehenna tüzére. 23 Amikor tehát fölajánlod adományodat az oltáron, és ott eszedbe jut, hogy testvérednek valami panasza van ellened: 24 hagyd ott az adományodat az oltár előtt, és először menj, békülj ki testvéreddel, s csak akkor menj és ajánld föl adományodat. 25 Egyezz meg ellenfeleddel gyorsan, amíg vele vagy az úton; nehogy ellenfeled átadjon téged a bírónak, a bíró pedig a törvényszolgának, és börtönbe vessenek. 26 Bizony, mondom neked, semmiképp sem jössz ki onnan, amíg meg nem fizeted az utolsó fillért.

Salt and Light

(Mark 9:49–50; Luke 14:34–35; Philippians 2:12–18)

13 You are the salt of the earth. But if salt loses its saltiness, with what will it be salted? It is no longer useful at all, except to be cast out and trampled under by men.

14 You are the light of the world. A city set on a mountain cannot be hidden. 15 And they do not light a lamp and put it under a basket, but on a lampstand, so that it may shine to all who are in the house. 16 So then, let your light shine in the sight of men, so that they may see your good works, and may glorify your Father, who is in heaven.

The Fulfillment of the Law

17 Do not think that I have come to loosen the law or the prophets. I have not come to loosen, but to fulfill. 18 Amen I say to you, certainly, until heaven and earth pass away, not one iota, not one dot shall pass away from the law, until all is done. 19 Therefore, whoever will have loosened one of the least of these commandments, and have taught men so, shall be called the least in the kingdom of heaven. But whoever will have done and taught these, such a one shall be called great in the kingdom of heaven.

20 For I say to you, that unless your justice has surpassed that of the scribes and the Pharisees you shall not enter into the kingdom of heaven.

Anger and Reconciliation

(Luke 12:57–59)

21 You have heard that it was said to the ancients: ‘You shall not murder; whoever will have murdered shall be liable to judgment.’ 22 But I say to you, that anyone who becomes angry with his brother shall be liable to judgment. But whoever will have called his brother, ‘Idiot,’ shall be liable to the council. Then, whoever will have called him, ‘Worthless,’ shall be liable to the fires of Hell. 23 Therefore, if you offer your gift at the altar, and there you remember that your brother has something against you, 24 leave your gift there, before the altar, and go first to be reconciled to your brother, and then you may approach and offer your gift. 25 Be reconciled with your adversary quickly, while you are still on the way with him, lest perhaps the adversary may hand you over to the judge, and the judge may hand you over to the officer, and you will be thrown in prison. 26 Amen

A házasságtörés

27 Hallottátok, hogy ezt mondták a régieknek: *`Ne törj házasságot!'* {Kiv 20,14} 28 Én viszont azt
mondom nektek, hogy mindaz, aki asszonyra néz
azért, hogy megkívánja őt, már házasságot tört
vele a szívében. 29 Ha pedig a jobb szemed meg-
botránkoztat téged, vájd ki azt és dobd el magad-
tól; mert jobb neked, hogy elvesszen egy a testré-
szeid közül, mint hogy az egész testedet a gyehen-
nára vessék. 30 És ha a jobb kezed megbotránkoz-
tat téged, vágd le azt és dobd el magadtól; mert
jobb neked, hogy elvesszen egy a testrészeid közül,
mint hogy az egész tested a gyehennára jusson.

A válás

31 Azt is mondták: *`Aki elbocsátja feleségét,*
adjon neki válólevelet' {MTörv 24,1}. 32 Én viszont
azt mondom nektek, hogy mindaz, aki elbocsátja
feleségét – kivéve a paráznaság esetét –, házasság-
törővé teszi, és aki elbocsátott nővel összeházaso-
dik, házasságot tör.

Az eskü

33 Szintén hallottátok, hogy azt mondták a ré-
gieknek: *`Ne esküdj hamisan,* hanem *add meg az*
Úrnak, amit eskü vel ígértél!' {Lev 19,12} 34 Én vi-
szont azt mondom nektek, hogy egyáltalán ne es-
küdjetek: se az égre, mert *az az Isten trónja,* 35 se
a földre, mert *az az ő lábainak zsámolya* {Iz 66,1},
se Jeruzsálemre, mert az *a nagy király vá-*
rosa {Zsolt 48,3}. 36 A fejedre se esküdj, mert egyet-
len hajszáladat sem tudod fehérré vagy feketévé
tenni. 37 Legyen a ti beszédetek: igen, igen, nem,
nem; ami ezeknél több, a gonosztól van.

A bosszú

38 Hallottátok, hogy azt mondták: *`Szemet*
szemért, és fogat fogért' {Kiv 21,24}. 39 Én viszont azt
mondom nektek: ne szálljatok szembe a gonosz-
szal, hanem aki megüt téged a jobb arcodon, for-
dítsd oda neki a másikat is. 40 És aki el akarja pe-
relni tőled az ingedet, engedd át neki a köpenyedet
is; 41 s ha valaki kényszerít téged egy mérföld-
nyire, menj el vele kettőre. 42 Aki kér tőled, annak
adj, és attól, aki kölcsön akar kérni tőled, el ne fordulj.

Az ellenségszeretet

43 Hallottátok, hogy azt mondták: *`Szeresd*
felebarátodat {Lev 19,18} és gyűlöld ellenségedet.'
44 Én viszont azt mondom nektek: Szeressétek el-
lenségeiteket, és imádkozzatok üldözőitekért,
45 hogy fiai legyetek mennyei Atyátoknak, mert ő
fölkelti napját a gonoszokra és a jókra, s esőt ad
igazaknak és gonoszoknak. 46 Ha ugyanis csak

I say to you, that you shall not go forth from there,
until you have repaid the last quarter.

Adultery
(Leviticus 18:1–30)

27 You have heard that it was said to the ancients:
'You shall not commit adultery.' 28 But I say to
you, that anyone who will have looked at a
woman, so as to lust after her, has already com-
mitted adultery with her in his heart. 29 And if your
right eye causes you to sin, root it out and cast it
away from you. For it is better for you that one of
your members perish, than that your whole body
be cast into Hell. 30 And if your right hand causes
you to sin, cut it off and cast it away from you. For
it is better for you that one of your members per-
ish, than that your whole body go into Hell.

Divorce
(Deuteronomy 24:1–5; Luke 16:18)

31 And it has been said: 'Whoever would dismiss his
wife, let him give her a bill of divorce.' 32 But I say
to you, that anyone who will have dismissed his
wife, except in the case of fornication, causes her to
commit adultery; and whoever will have married her
who has been dismissed commits adultery.

Oaths and Vows
(Numbers 30:1–16)

33 Again, you have heard that it was said to the an-
cients: 'You shall not swear falsely. For you shall
repay your oaths to the Lord.' 34 But I say to you,
do not swear an oath at all, neither by heaven, for
it is the throne of God, 35 nor by earth, for it is his
footstool, nor by Jerusalem, for it is the city of the
great king. 36 Neither shall you swear an oath by
your own head, because you are not able to cause
one hair to become white or black. 37 But let your
word 'Yes' mean 'Yes,' and 'No' mean 'No.' For
anything beyond that is of evil.

Love Your Enemies
(Leviticus 24:17–23; Luke 6:27–36)

38 You have heard that it was said: 'An eye for an
eye, and a tooth for a tooth.' 39 But I say to you, do
not resist one who is evil, but if anyone will have
struck you on your right cheek, offer to him the
other also. 40 And anyone who wishes to contend
with you in judgment, and to take away your tu-
nic, release to him your cloak also. 41 And who-
ever will have compelled you for one thousand
steps, go with him even for two thousand steps.
42 Whoever asks of you, give to him. And if

azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, mi lesz a jutalmatok? Nemde a vámosok is ugyanezt teszik? 47 És ha csak a testvéreiteket köszöntitek, mi rendkívülit tesztek? Nemde a pogányok is ugyanezt teszik? 48 Ti tehát legyetek tökéletesek, mint ahogy a ti mennyei Atyátok tökéletes.

anyone would borrow from you, do not turn away from him.

43 You have heard that it was said, 'You shall love your neighbor, and you shall have hatred for your enemy.' 44 But I say to you: Love your enemies. Do good to those who hate you. And pray for those who persecute and slander you. 45 In this way, you shall be sons of your Father, who is in heaven. He causes his sun to rise upon the good and the bad, and he causes it to rain upon the just and the unjust. 46 For if you love those who love you, what reward will you have? Do not even tax collectors behave this way? 47 And if you greet only your brothers, what more have you done? Do not even the pagans behave this way? 48 Therefore, be perfect, even as your heavenly Father is perfect."

Mt 6

Az alamizsnálkodás

1 Ügyeljetek, hogy igazvoltotokat ne az emberek előtt gyakoroljátok, hogy csodáltassátok magatokat velük, mert így nem lesz jutalmatok Atyátoknál, aki a mennyben van. 2 Amikor tehát adakozol, ne kürtöltess magad előtt, ahogyan a képmutatók teszik a zsinagógákban és az utcákon, hogy dicsőítsék őket az emberek. Bizony, mondom nektek: megkapták jutalmukat.

3 Amikor te alamizsnát adsz, ne tudja a bal kezed, mit tesz a jobb, 4 hogy adományod rejtve maradjon; Atyád, aki lát a rejtekben, megfizet majd neked.

Az imádság: Miatyánk

5 Mikor pedig imádkoztok, ne tegyetek úgy, mint a képmutatók, akik szeretnek a zsinagógákban és a terek sarkán állva imádkozni, hogy feltűnjenek az embereknek. Bizony, mondom nektek: megkapták jutalmukat. 6 Te, amikor imádkozol, menj be a szobádba, zárd be az ajtódat, és így imádkozz Atyádhoz, aki a rejtekben van; akkor - Atyád, aki lát a rejtekben, megfizet majd neked. 7 Az imádságban pedig ne fecsegjetek, mint a pogányok, akik úgy gondolják, hogy a bőbeszédűségükért nyernek meghallgatást. 8 Ne hasonlítsatok tehát hozzájuk; mert tudja a ti Atyátok, mire van szükségetek, mielőtt még kérnétek őt.

9 Ezért ti így imádkozzatok:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy,

szenteltessék meg a te neved;

10 jöjjön el a te országod;

Matthew 6

Giving to the Needy

(Deuteronomy 15:7–11)

1 "Pay attention, lest you perform your justice before men, in order to be seen by them; otherwise you shall not have a reward with your Father, who is in heaven.

2 Therefore, when you give alms, do not choose to sound a trumpet before you, as the hypocrites do in the synagogues and in the towns, so that they may be honored by men. Amen I say to you, they have received their reward. 3 But when you give alms, do not let your left hand know what your right hand is doing, 4 so that your almsgiving may be in secret, and your Father, who sees in secret, will repay you.

The Lord's Prayer

(Luke 11:1–4)

5 And when you pray, you should not be like the hypocrites, who love standing in the synagogues and at the corners of the streets to pray, so that they may be seen by men. Amen I say to you, they have received their reward. 6 But you, when you pray, enter into your room, and having shut the door, pray to your Father in secret, and your Father, who sees in secret, will repay you.

7 And when praying, do not choose many words, as the pagans do. For they think that by their excess of words they might be heeded. 8 Therefore, do not choose to imitate them. For your Father

legyen meg a te akaratod,
amint a mennyben, úgy a földön is.
11 Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma;
12 és bocsásd meg vétkeinket,
miképpen mi is megbocsátunk
az ellenünk vétkezőknek;
13 és ne vígy minket kísértésbe;
de szabadíts meg a Gonosztól.

14 Mert ha megbocsátjátok az embereknek botlásaikat, nektek is megbocsát a ti mennyei Atyátok. 15 De ha nem bocsátotok meg az embereknek, Atyátok sem fogja megbocsátani nektek a ti botlásaitokat.

A böjt

16 Amikor böjtöltök, ne legyetek bús képűek, mint a képmutatók. Ők ugyanis elváltoztatják az arcukat, hogy böjtölésükkel feltűnjenek az emberek előtt. Bizony, mondom nektek: ők megkapták már jutalmukat. 17 Te, amikor böjtölsz, kend meg a fejedet, az arcodat pedig mosd meg. 18 Ne lássák az emberek, hogy böjtölsz, csak Atyád, aki a rejtekben van; és Atyád, aki lát a rejtekben, megfizet majd neked.

A hamis és igaz kincsek

19 Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, ahol moly és rozsda emészt, ahol a tolvajok betörnek és lopnak. 20 Gyűjtsetek magatoknak kincseket a mennyben, ahol sem moly, sem rozsda nem emészt, és ahol tolvajok nem törnek be és nem lopnak. 21 Mert ahol a kincsed van, ott lesz a szíved is.

22 A test világossága a szem. Ha tehát a szemed jó, egész tested világos lesz, 23 de ha a szemed rossz, az egész tested sötét lesz. Ha pedig a benned lévő fény sötétség, mekkora lesz akkor a sötétség!

24 Senki sem szolgálhat két úrnak; mert vagy gyűlöli az egyiket, a másikat pedig szereti, vagy tiszteli az egyiket, a másikat pedig megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.

A gondok és a bizalom

25 Ezért azt mondom nektek: Ne aggódjatok az életetekért, hogy mit egyetek, se a testetekért, hogy mibe öltözködjetek. Nem több az élet az ételnél, a test pedig a ruhánál? 26 Nézzétek az ég madarait: nem vetnek, nem aratnak, csűrökbe sem gyűjtenek, és a ti mennyei Atyátok táplálja őket. Nem értek ti sokkal többet ezeknél? 27 Ki az

knows what your needs may be, even before you ask him.

9 Therefore, you shall pray in this way: Our Father, who is in heaven: May your name be kept holy.

10 May your kingdom come. May your will be done, as in heaven, so also on earth.

11 Give us this day our life-sustaining bread.

12 And forgive us our debts, as we also forgive our debtors.

13 And lead us not into temptation. But free us from evil. Amen. 14 For if you will forgive men their sins, your heavenly Father also will forgive you your offenses. 15 But if you will not forgive men, neither will your Father forgive you your sins.

Proper Fasting

16 And when you fast, do not choose to become gloomy, like the hypocrites. For they alter their faces, so that their fasting may be apparent to men. Amen I say to you, that they have received their reward. 17 But as for you, when you fast, anoint your head and wash your face, 18 so that your fasting will not be apparent to men, but to your Father, who is in secret. And your Father, who sees in secret, will repay you.

Treasures in Heaven
(Luke 12:32–34)

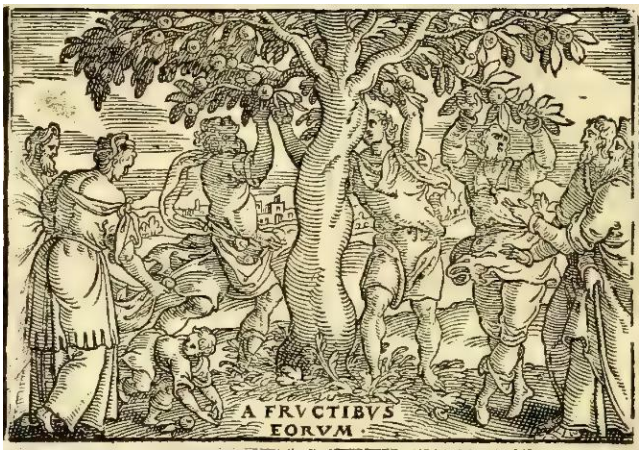
19 Do not choose to store up for yourselves treasures on earth: where rust and moth consume, and where thieves break in and steal. 20 Instead, store up for yourselves treasures in heaven: where neither rust nor moth consumes, and where thieves do not break in and steal. 21 For where your treasure is, there also is your heart.

The Lamp of the Body
(Luke 11:33–36)

22 The lamp of your body is your eye. If your eye is wholesome, your entire body will be filled with light. 23 But if your eye has been corrupted, your entire body will be darkened. If then the light that is in you is darkness, how great will that darkness be!

24 No one is able to serve two masters. For either he will have hatred for the one, and love the other, or he will persevere with the one, and despise the other. You cannot serve God and wealth.

közületek, aki aggodalmaskodásával képes az életkorához egyetlen könyöknyit hozzátenni? 28 És a ruha miatt miért aggódtok? Nézzétek a mezők liliomait, hogyan növekszenek: nem fáradoznak és nem fonnak; 29 mégis, mondom nektek: még Salamon sem volt dicsősége teljében úgy felöltözve, mint egy ezek közül. 30 Ha pedig a mezei füvet, amely ma van, és holnap a kemencébe vetik, Isten így felöltözteti, mennyivel inkább titeket, kishitűek? 31 Ne aggódjatok tehát és ne mondogassátok: `Mit együnk?', vagy: `Mit igyunk?', vagy: `Mibe öltözködjünk?' 32 Mert ezeket a pogányok keresik. Hiszen tudja a ti mennyei Atyátok, hogy mindezekre szükségetek van. 33 Ti keressétek először az Isten országát és annak igazságát, és mindezt megkapjátok hozzá. 34 Ne aggódjatok tehát a holnapért; a holnap majd aggódik önmagáért. Elég a napnak a maga baja.

Mt 7

Az ítélkezés

1 Ne ítéljetek, hogy el ne ítéljenek titeket. 2 Mert amilyen ítélettel ti ítélkeztek, olyannal fognak megítélni titeket is, és amilyen mértékkel mértek, olyan mértékkel mérnek majd nektek is. 3 Miért látod meg a szálkát testvéred szemében, a saját szemedben meg nem veszed észre a gerendát? 4 Vagy hogyan mondhatod a testvérednek: engedd, hogy kivegyem a szemedből a szálkát, amikor íme, a gerenda ott van a te szemedben? 5 Képmutató! Vesd ki előbb a magad szeméből a gerendát, akkor fogsz majd látni, hogy kivehesd a szálkát testvéred szeméből!

A szent dolgok

6 Ne adjátok a szent dolgokat kutyáknak, és gyöngyeiteket ne dobjátok a disznók elé, nehogy

Do Not Worry

(Luke 12:22–31)

25 And so I say to you, do not be anxious about your life, as to what you will eat, nor about your body, as to what you will wear. Is not life more than food, and the body more than clothing? 26 Consider the birds of the air, how they neither sow, nor reap, nor gather into barns, and yet your heavenly Father feeds them. Are you not of much greater value than they are? 27 And which of you, by thinking, is able to add one cubit to his stature? 28 And as for clothing, why are you anxious? Consider the lilies of the field, how they grow; they neither work nor weave. 29 But I say to you, that not even Solomon, in all his glory, was arrayed like one of these. 30 So if God so clothes the grass of the field, which is here today, and cast into the oven tomorrow, how much more will he care for you, O little in faith? 31 Therefore, do not choose to be anxious, saying: 'What shall we eat, and what shall we drink, and with what shall we be clothed?' 32 For the Gentiles seek all these things. Yet your Father knows that you need all these things. 33 Therefore, seek first the kingdom of God and his justice, and all these things shall be added to you as well.

34 Therefore, do not be anxious about tomorrow; for the future day will be anxious for itself. Sufficient for the day is its evil."

Matthew 7

Judging Others

(Luke 6:37–42; Romans 14:1–12)

1 "Do not judge, so that you may not be judged. 2 For with whatever judgment you judge, so shall you be judged; and with whatever measure you measure out, so shall it be measured back to you. 3 And how can you see the splinter in your brother's eye, and not see the board in your own eye? 4 Or how can you say to your brother, 'Let me take the splinter from your eye,' while, behold, a board is in your own eye? 5 Hypocrite, first remove the board from your own eye, and then you will see clearly enough to remove the splinter from your brother's eye.

6 Do not give what is holy to dogs, and do not cast your pearls before swine, lest perhaps they may

eltaposszák azokat lábukkal, és megfordulva szétképjenek titeket.

Bizalom az imádságban

7 Kérjetek és adnak nektek, keressetek és találni fogtok, zörgessetek és ajtót nyitnak nektek.
8 Mert mindenki, aki kér, kap, aki keres, talál, és a
zörgetőnek ajtót nyitnak. 9 Vagy ki az közületek,
aki, ha a fia kenyeret kér tőle, követ ad neki?
10 Vagy ha halat kér, talán kígyót ad neki? 11 Ha
tehát ti, akik gonoszok vagytok, tudtok jó ajándékokat adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább
fog a ti Atyátok, aki a mennyekben van, jó dolgokat adni azoknak, akik kérik őt?

Aranyszabály

12 Mindazt, amit szeretnétek, hogy megtegyenek nektek az emberek, tegyétek meg ti is nekik. Mert ez a törvény és a próféták.

A két út

13 A szűk kapun át menjetek be, mert széles a
kapu és tágas az út, amely a pusztulásba vezet, és
sokan vannak, akik bemennek rajta. 14 S milyen
szűk a kapu és szoros az út, amely az életre visz,
és milyen kevesen vannak, akik megtalálják!

A hamis próféták

15 Óvakodjatok a hamis prófétáktól, akik bárányok képében jönnek hozzátok, belül pedig ragadozó farkasok. 16 A gyümölcseikről ismeritek
fel őket. Vajon szednek-e a tövisről szőlőt, vagy a
bogáncsról fügét? 17 Így minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt terem. 18 A jó fa nem teremhet rossz gyümölcsöt,
sem a rossz fa nem teremhet jó gyümölcsöt.
19 Minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt,
kivágnak és tűzre vetnek. 20 Tehát a gyümölcseikről ismeritek fel őket.

21 Nem mindenki, aki azt mondja nekem:
`Uram, Uram!', megy be a mennyek országába,
csak az, aki megteszi Atyám akaratát, aki a
mennyben van. 22 Sokan mondják majd nekem
azon a napon: `Uram, Uram! Nem a te nevedben
prófétáltunk, nem a te nevedben űztünk ördögöket, és nem a te nevedben tettünk sok csodát?'
23 Akkor majd kijelentem nekik: `Sohasem ismertelek titeket. Távozzatok tőlem ti, akik gonoszságot cselekedtetek!' {Zsolt 6,9G}

A sziklára épített ház

24 Mert mindenki, aki hallgatja e szavaimat
és tettekre váltja azokat, hasonló az okos emberhez, aki a házát sziklára építette. 25 Szakadt a

trample them under their feet, and then, turning, they may tear you apart.

Ask, Seek, Knock
(Luke 11:5–13)

7 Ask, and it shall be given to you. Seek, and you
shall find. Knock, and it shall be opened to you.
8 For everyone who asks, receives; and whoever
seeks, finds; and to anyone who knocks, it will be
opened. 9 Or what man is there among you, who,
if his son were to ask him for bread, would offer
him a stone; 10 or if he were to ask him for a fish,
would offer him a snake? 11 Therefore, if you,
though you are evil, know how to give good gifts
to your sons, how much more will your Father,
who is in heaven, give good things to those who
ask him?

12 Therefore, all things whatsoever that you wish
that men would do to you, do so also to them. For
this is the law and the prophets.

The Narrow Gate
(Luke 13:22–30)

13 Enter through the narrow gate. For wide is the
gate, and broad is the way, which leads to perdition, and many there are who enter through it.
14 How narrow is the gate, and how straight is the
way, which leads to life, and few there are who
find it!

A Tree and Its Fruit
(Luke 6:43–45)

15 Beware of false prophets, who come to you in
sheep's clothing, but inwardly are ravenous
wolves. 16 You shall know them by their fruits.
Can grapes be gathered from thorns, or figs from
thistles? 17 So then, every good tree produces good
fruit, and the evil tree produces evil fruit. 18 A
good tree is not able to produce evil fruit, and an
evil tree is not able to produce good fruit. 19 Every
tree which does not produce good fruit shall be cut
down and cast into the fire. 20 Therefore, by their
fruits you will know them.

21 Not all who say to me, 'Lord, Lord,' will enter
into the kingdom of heaven. But whoever does the
will of my Father, who is in heaven, the same shall
enter into the kingdom of heaven. 22 Many will say
to me in that day, 'Lord, Lord, did we not prophesy in your name, and cast out demons in your
name, and perform many powerful deeds in your
name?' 23 And then will I disclose to them: 'I have

zápor, jött az áradat, fújtak a szelek és nekizúdultak a háznak. De az nem dőlt össze, mert az alapjait sziklára rakták.

26 Mindaz pedig, aki hallgatja e szavaimat, de nem váltja tettekre azokat, hasonlít a balga emberhez, aki a házát homokra építette. 27 Szakadt a zápor, jött az áradat, fújtak a szelek és nekizúdultak a háznak. Az összedőlt, és nagy lett a romlása.

A Hegyi Beszéd hatása

28 Történt pedig, hogy amikor Jézus befejezte ezeket a szavakat, a néptömegek le voltak nyűgözve a tanításától, 29 mert úgy tanította őket, mint akinek hatalma van, és nem úgy, mint az ő írástudóik.

never known you. Depart from me, you workers of iniquity.'

The House on the Rock
(Luke 6:46–49)

24 Therefore, everyone who hears these words of mine and does them shall be compared to a wise man, who built his house upon the rock. 25 And the rains descended, and the floods rose up, and the winds blew, and rushed upon that house, but it did not fall, for it was founded on the rock. 26 And everyone who hears these words of mine and does not do them shall be like a foolish man, who built his house upon the sand. 27 And the rains descended, and the floods rose up, and the winds blew, and rushed upon that house, and it did fall, and great was its ruin."

The Authority of Jesus

28 And it happened, when Jesus had completed these words, that the crowds were astonished at his doctrine. 29 For he was teaching them as one who has authority, and not like their scribes and Pharisees.

Messiási tettek: 8,1-9,34

Mt 8

A leprás meggyógyítása

1 Amikor pedig lejött a hegyről, nagy tömeg követte őt.

2 És íme, odajött egy leprás, leborult előtte és azt mondta: »Uram, ha akarod, megtisztíthatsz engem!« 3 Jézus kinyújtotta a kezét, megérintette őt, és így szólt: »Akarom, tisztulj meg!« Erre az mindjárt megtisztult a leprától. 4 Ekkor Jézus azt mondta neki: »Vigyázz, senkinek se szólj erről, hanem eredj, mutasd meg magadat a papnak {Lev 13,49} és ajánld föl az adományt, amelyet Mózes rendelt, bizonyságul nekik.«

A kafarnaumi százados

5 Amikor pedig bement Kafarnaumba, odajött hozzá egy százados és kérlelte őt: 6 »Uram, a szolgám a házamban fekszik bénán, és rettenetesen kínlódik.« 7 Azt mondta neki: »Megyek és meggyógyítom.« 8 De a százados így válaszolt: »Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd, és meggyógyul a szolgám. 9 Mert én is hatalom alatt álló ember vagyok, beosztott katonák vannak alattam, és ha azt

Matthew 8

The Leper's Prayer
(Leviticus 14:1–32; Mark 1:40–45; Luke 5:12–16)

1 And when he had descended from the mountain, great crowds followed him. 2 And behold, a leper, drawing near, adored him, saying, "Lord, if you are willing, you are able to cleanse me." 3 And Jesus, extending his hand, touched him, saying: "I am willing. Be cleansed." And immediately his leprosy was cleansed. 4 And Jesus said to him: "See to it that you tell no one. But go, show yourself to the priest, and offer the gift that Moses instructed, as a testimony for them."

The Faith of the Centurion
(Luke 7:1–10; John 4:43–54)

5 And when he had entered into Capernaum, a centurion approached, petitioning him, 6 and saying, "Lord, my servant lies at home paralyzed and badly tormented." 7 And Jesus said to him, "I will come and heal him." 8 And responding, the centurion said: "Lord, I am not worthy that you should enter under my roof, but only say the word, and my servant shall be healed. 9 For I, too, am a man placed under authority, having soldiers under me.

mondom az egyiknek: `Menj!', elmegy, vagy a másiknak: `Gyere!', odajön, a szolgámnak pedig: `Tedd ezt!', megteszi.«

10 Ennek hallatára Jézus elcsodálkozott, és azt mondta követőinek: »Bizony, mondom nektek: Izraelben nem találtam ekkora hitet senkinél. 11 Mondom nektek: Sokan érkeznek majd keletről és nyugatról, s letelepszenek Ábrahámmal és Izsákkal és Jákobbal a mennyek országában. 12 Az ország fiait pedig kivetik a külső sötétségre. Lesz majd ott sírás és fogcsikorgatás!« 13 Ezután Jézus így szólt a századoshoz: »Menj, és legyen úgy, ahogyan hitted.« És meggyógyult a szolgája abban az órában.

Péter anyósának meggyógyítása

14 Mikor ezután Jézus bement Péter házába, látta, hogy annak anyósa fekszik és lázas. 15 Megérintette a kezét, mire elhagyta a láz. Fölkelt és felszolgált neki.

Megszállottak és betegek gyógyítása

16 Amikor beesteledett, odahoztak hozzá sok ördögtől megszállottat. Kiűzte szavával a lelkeket, azokat pedig, akiknek valami bajuk volt, meggyógyította, 17 hogy így beteljesedjék, amit Izajás próféta mondott:

`Ő a mi gyengeségeinket magára vette,
és betegségeinket hordozta' {Iz 53,4}.

Jézus követése

18 A körülötte levő tömeg láttán Jézus megparancsolta, hogy menjenek át a túlsó partra. 19 Akkor odajött hozzá egy írástudó és azt mondta neki: »Mester, követlek téged, ahová csak mész.« 20 Jézus azt felelte neki: »A rókáknak odújuk van, az ég madarainak pedig fészkük, az Emberfiának azonban nincs hová lehajtania a fejét.«

21 A tanítványai közül egy másik azt kérte tőle: »Uram, engedd meg nekem, hogy előbb elmenjek, és eltemessem az apámat.« 22 De Jézus azt felelte neki: »Kövess engem, hagyd a halottakra, hogy eltemessék a halottaikat.«

A vihar lecsendesítése

23 Amikor beszállt a bárkába, követték őt a tanítványai. 24 És íme, olyan nagy vihar támadt a tengeren, hogy a bárkát elborították a hullámok. Ő pedig aludt. 25 Odajöttek és felkeltették: »Uram, ments meg, elveszünk!« 26 Ő azt mondta nekik: »Miért vagytok gyávák, ti kishitűek?« Majd fölkelt, rászólt a szelekre és a tengerre, s nagy csendesség lett. 27 Az emberek pedig elcsodálkoztak

And I say to one, ‘Go,’ and he goes, and to another, ‘Come,’ and he comes, and to my servant, ‘Do this,’ and he does it.”

10 And, hearing this, Jesus wondered. And he said to those following him: “Amen I say to you, I have not found so great a faith in Israel. 11 For I say to you, that many shall come from the east and the west, and they shall sit at table with Abraham, and Isaac, and Jacob in the kingdom of heaven. 12 But the sons of the kingdom shall be cast into the outer darkness, where there will be weeping and gnashing of teeth.” 13 And Jesus said to the centurion, “Go, and just as you have believed, so let it be done for you.” And the servant was healed at that very hour.

Jesus Heals at Peter’s House

(Mark 1:29–34; Luke 4:38–41)

14 And when Jesus had arrived at the house of Peter, he saw his mother-in-law lying ill with a fever. 15 And he touched her hand, and the fever left her, and she rose up and ministered to them. 16 And when evening arrived, they brought to him many who had demons, and he cast out the spirits with a word. And he healed all those having maladies, 17 in order to fulfill what was spoken through the prophet Isaiah, saying, “He took our infirmities, and he carried away our diseases.”

The Cost of Discipleship

(Luke 9:57–62; Luke 14:25–33; John 6:59–66)

18 Then Jesus, seeing the great crowds encircling him, gave orders to go across the sea. 19 And one scribe, approaching, said to him, “Teacher, I will follow you wherever you will go.” 20 And Jesus said to him, “Foxes have dens, and the birds of the air have nests, but the Son of man has nowhere to rest his head.” 21 Then another of his disciples said to him, “Lord, permit me first to go and bury my

és így szóltak: »Kicsoda ez, hogy még a szelek és a tenger is engedelmeskednek neki?«

A gadarai megszállottak meggyógyítása

28 Amikor a túlpartra értek, a gadaraiak vidékére, elébe jött két megszállott. A sírokból jöttek ki, nagyon veszélyesek voltak, ezért senki sem mert azon az úton járni. 29 S azok íme, így kiáltottak: »Mi közünk hozzád, Isten Fia? Azért jöttél ide, hogy idő előtt gyötörj minket?«

30 Messze tőlük egy nagy disznócsorda legelészett. 31 Az ördögök kérlelték őt: »Ha kiűzöl minket, küldj a disznócsordába.« 32 Azt mondta nekik: »Menjetek.« Azok kimentek és belebújtak a disznókba. És íme, lezúdult az egész konda, le a meredekről a tengerbe, és megfulladtak a vízben. 33 A kondások pedig elfutottak a városba, és hírül vittek mindent, a megszállottakkal történteket is. 34 És íme, az egész város kijött Jézus elé. Amikor meglátták őt, kérlelték, hogy menjen máshová a határukból.

Mt 9

Egy béna meggyógyítása

1 Ezután beszállt a bárkába, átkelt a tengeren és elment a saját városába.

2 Ekkor íme, odahoztak hozzá egy ágyon fekvő bénát. A hitüket látva Jézus azt mondta a bénának: »Bízzál, fiam! Bűneid bocsánatot nyertek.« 3 Erre egyesek az írástudók közül azt mondták magukban: »Ez káromkodik.« 4 Jézus látta gondolataikat és így szólt: »Miért gondoltok gonosz dolgokat a szívetekben? 5 Ugyan mi

father." 22 But Jesus said to him, "Follow me, and allow the dead to bury their dead."

Jesus Calms the Storm
(Psalm 107:1–43; Mark 4:35–41; Luke 8:22–25)

23 And climbing into a boat, his disciples followed him. 24 And behold, a great tempest occurred in the sea, so much so that the boat was covered with waves; yet truly, he was sleeping. 25 And his disciples drew near to him, and they awakened him, saying: "Lord, save us, we are perishing." 26 And Jesus said to them, "Why are you afraid, O little in faith?" Then rising up, he commanded the winds, and the sea. And a great tranquility occurred. 27 Moreover, the men wondered, saying: "What kind of man is this? For even the winds and the sea obey him."

The Demons and the Pigs
(Mark 5:1–20; Luke 8:26–39)

28 And when he had arrived across the sea, into the region of the Gerasenes, he was met by two who had demons, who were so exceedingly savage, as they went out from among the tombs, that no one was able to cross by that way. 29 And behold, they cried out, saying: "What are we to you, O Jesus, the Son of God? Have you come here to torment us before the time?" 30 Now there was, not far from them, a herd of many swine feeding. 31 Then the demons petitioned him, saying: "If you cast us from here, send us into the herd of swine." 32 And he said to them, "Go." And they, going out, went into the swine. And behold, the entire herd suddenly rushed along a steep place into the sea. And they died in the waters. 33 Then the shepherds fled, and arriving in the city, they reported on all this, and on those who had had the demons. 34 And behold, the entire city went out to meet Jesus. And having seen him, they petitioned him, so that he would cross from their borders.

Matthew 9

Jesus Heals a Paralytic
(Mark 2:1–12; Luke 5:17–26)

1 And climbing into a boat, he crossed the sea, and he arrived at his own city.

2 And behold, they brought to him a paralytic, lying on a bed. And Jesus, seeing their faith, said to the paralytic, "Be strengthened in faith, son; your sins are forgiven you." 3 And behold, some of the scribes said within themselves, "He is blas-

könnyebb, azt mondani: `Bocsánatot nyertek bűneid', vagy azt mondani: `Kelj föl és járj'? 6 Hogy pedig lássátok, hogy az Emberfiának hatalma van a földön a bűnöket megbocsátani – s ekkor a bénához fordult –: Kelj föl, fogd ágyadat, és menj haza!«

7 Az fölkelt és hazament. 8 Amikor a tömeg látta ezt, félelem fogott el mindenkit, és dicsőítették Istent, aki ilyen hatalmat adott az embereknek.

Máté meghívása

9 Amikor Jézus továbbment onnan, meglátott egy embert, aki a vámnál ült. Máténak hívták. Megszólította: »Kövess engem!« Az fölkelt és követte őt.

10 Történt pedig, hogy amikor asztalhoz telepedett a házban, sok vámos és bűnös jött, és asztalhoz ült Jézussal és tanítványaival együtt. 11 Ezt látva a farizeusok megkérdezték a tanítványait: »Miért eszik a ti Mesteretek vámosokkal és bűnösökkel?« 12 Ő meghallotta ezt és így szólt: »Nem az egészségeseknek kell az orvos, hanem a betegeknek. 13 Menjetek és tanuljátok meg, mit tesz az: *`Irgalmasságot akarok, és nem áldozatot'* {Óz 6,6}. Nem az igazakat jöttem hívni, hanem a bűnösöket.«

Kérdés a böjtről

14 Akkor odajöttek hozzá János tanítványai, és megkérdezték: »Miért van az, hogy mi és a farizeusok gyakran böjtölünk, a te tanítványaid pedig nem böjtölnek?« 15 Jézus így felelt nekik: »Vajon gyászolhat-e a násznép, amíg velük van a vőlegény? Eljönnek azonban a napok, amikor elveszik tőlük a vőlegényt, akkor majd böjtölnek. 16 Senki sem varr régi ruhára nyers szövetből foltot; mert kiszakad a folt a ruhából, és a szakadás még nagyobb lesz. 17 Új bort sem töltenek régi tömlőkbe, mert különben a tömlők szétrepednek, s kiömlik a bor is, meg a tömlők is tönkremennek.

pheming." 4And when Jesus had perceived their thoughts, he said: "Why do you think such evil in your hearts? 5Which is easier to say, 'Your sins are forgiven you,' or to say, 'Rise up and walk?' 6But, so that you may know that the Son of man has authority on earth to forgive sins," he then said to the paralytic, "Rise up, take up your bed, and go into your house." 7And he arose and went into his house. 8Then the crowd, seeing this, was frightened, and they glorified God, who gave such power to men.

Jesus Calls Matthew

(Mark 2:13–17; Luke 5:27–32)

9And when Jesus passed on from there, he saw, sitting at the tax office, a man named Matthew. And he said to him, "Follow me." And rising up, he followed him.

10And it happened that, as he was sitting down to eat in the house, behold, many tax collectors and sinners arrived, and they sat down to eat with Jesus and his disciples. 11And the Pharisees, seeing this, said to his disciples, "Why does your Teacher eat with tax collectors and sinners?" 12But Jesus, hearing this, said: "It is not those who are healthy who are in need of a physician, but those who have maladies. 13So then, go out and learn what this means: 'I desire mercy and not sacrifice.' For I have not come to call the just, but sinners."

Questions about Fasting

(Mark 2:18–20; Luke 5:33–35)

14Then the disciples of John drew near to him, saying, "Why do we and the Pharisees fast frequently, but your disciples do not fast?" 15And Jesus said to them: "How can the sons of the groom mourn, while the groom is still with them? But the days will arrive when the groom will be taken away from them. And then they shall fast.

The Patches and the Wineskins

(Mark 2:21–22; Luke 5:36–39)

16For no one would sew a patch of new cloth onto an old garment. For it pulls its fullness away from the garment, and the tear is made worse. 17Neither do they pour new wine into old wineskins. Otherwise, the wineskins rupture, and the wine pours out, and the wineskins are destroyed. Instead, they pour new wine into new wineskins. And so, both are preserved."

Az új bort új tömlőkbe töltik, így mind a kettő megmarad.«

Egy elöljáró lányának feltámasztása és egy beteg asszony meggyógyítása

18 Amíg ezeket mondta nekik, odajött egy elöljáró, leborult előtte és azt mondta: »A lányom most halt meg, de gyere, tedd rá a kezedet és élni fog.« 19 Jézus fölkelt és követte őt a tanítványaival.

20 Ekkor egy tizenkét éve vérfolyásos asszony hátulról odament, s megérintette a ruhája szegélyét. 21 Azt gondolta magában: »Ha csak a ruháját érintem is, meggyógyulok.« 22 Jézus megfordult, meglátta őt és azt mondta neki: »Bízzál lányom! A hited meggyógyított téged.« És abban az órában meggyógyult az asszony.

23 Amikor Jézus bement az elöljáró házába és látta a fuvolásokat és a tolongó tömeget, így szólt: 24 »Távozzatok! Nem halt meg a kislány, csak alszik.« De azok kinevették. 25 Mikor kiküldték a tömeget, ő bement, megfogta a lány kezét, és a kislány fölkelt. 26 Ennek a híre elterjedt azon az egész vidéken.

Két vak meggyógyítása

27 Amikor Jézus továbbment onnan, két vak követte őt és így kiáltozott: »Könyörülj rajtunk, Dávid Fia!« 28 Amint hazaérkezett, odamentek hozzá a vakok. Jézus megkérdezte tőlük: »Hiszitek, hogy meg tudom ezt tenni?« Azok ezt válaszolták neki: »Igen, Uram!« 29 Erre ő megérintette a szemüket és így szólt: »Legyen nektek hitetek szerint.« 30 Ekkor megnyílt a szemük. Jézus pedig komolyan rájuk parancsolt: »Vigyázzatok, senki meg ne tudja!« 31 De ők, mihelyt kimentek, szétvitték a hírét azon az egész vidéken.

Egy néma meggyógyítása

32 Amikor ezek elmentek, íme, odahoztak hozzá egy néma megszállottat. 33 Kiűzte belőle az ördögöt, és a néma megszólalt. A tömeg elcsodálkozott: »Soha nem történt még ilyen Izraelben!« 34 A farizeusok pedig azt mondták: »Az ördögök fejedelme által űzi ki az ördögöket.«

Az apostolok oktatása: 9,35-11,1

A nagy aratás

35 Jézus bejárta az összes várost és falut. Tanított a zsinagógáikban, hirdette az ország örömhírét, és meggyógyított minden betegséget és minden bajt. 36 Mikor a tömegeket látta, megesett rajtuk a szíve, mert elgyötörtek voltak és levertek, olyanok, mint a pásztor nélküli juhok {Ez 34,5}.

The Healing Touch of Jesus
(Mark 5:21–43; Luke 8:40–56)

18 As he was speaking these things to them, behold, a certain ruler approached and adored him, saying: “Lord, my daughter has recently passed away. But come and impose your hand upon her, and she will live.” 19 And Jesus, rising up, followed him, with his disciples.

20 And behold, a woman, who had suffered from a flow of blood for twelve years, approached from behind and touched the hem of his garment. 21 For she said within herself, “If I will touch even his garment, I shall be saved.” 22 But Jesus, turning and seeing her, said: “Be strengthened in faith, daughter; your faith has made you well.” And the woman was made well from that hour.

23 And when Jesus had arrived in the house of the ruler, and he had seen the musicians and the tumultuous crowd,

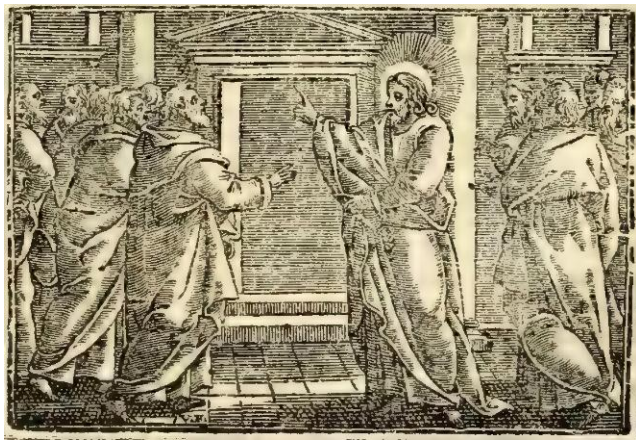
24 he said, “Depart. For the girl is not dead, but asleep.” And they derided him. 25 And when the crowd had been sent away, he entered. And he took her by the hand. And the girl rose up. 26 And the news of this went out to that entire land.

Jesus Heals the Blind and Mute
(Mark 7:31–37)

27 And as Jesus passed from there, two blind men followed him, crying out and saying, “Take pity on us, Son of David.” 28 And when he had arrived at the house, the blind men approached him. And Jesus said to them, “Do you trust that I am able to do this for you?” They say to him, “Certainly, Lord.” 29 Then he touched their eyes, saying, “According to your faith, so let it be done for you.” 30 And their eyes were opened. And Jesus warned them, saying, “See to it that no one knows of this.” 31 But going out, they spread the news of it to all that land.

37 Erre így szólt tanítványaihoz: »Az aratni való
sok, de a munkás kevés. 38 Kérjétek az aratás Urát,
küldjön munkásokat aratásába.«

32 Then, when they had departed, behold, they
brought him a man who was mute, having a de-
mon. 33 And after the demon was cast out, the mute
man spoke. And the crowds wondered, saying,
“Never has anything like this been seen in Israel.”
34 But the Pharisees said, “By the prince of demons
does he cast out demons.”

The Lord of the Harvest
(Luke 10:1–12)

35 And Jesus traveled throughout all of the cities
and towns, teaching in their synagogues, and
preaching the Gospel of the kingdom, and healing
every illness and every infirmity.

36 Then, seeing the multitudes, he had compassion
on them, because they were distressed and were
reclining, like sheep without a shepherd. 37 Then
he said to his disciples: “The harvest indeed is
great, but the laborers are few. 38 Therefore, peti-
tion the Lord of the harvest, so that he may sent
out laborers to his harvest.”

Mt 10

A Tizenkettő kiválasztása

1 Ezután magához hívta a tizenkét tanítvá-
nyát. Hatalmat adott nekik a tisztátalan lelkek fe-
lett, hogy kiűzzék azokat, és meggyógyítsanak
minden betegséget és minden bajt.

2 A tizenkét apostol nevei pedig ezek: az első
Simon, akit Péternek neveznek, és András, a test-
vére, 3 Jakab, Zebedeus fia, és a testvére, János,
Fülöp és Bertalan, Tamás és a vámos Máté, Jakab,
Alfeus fia, Tádé, 4 a kánaáni Simon, és az iskarióti
Júdás, aki el is árulta őt.

Utasítások a küldöttek számára

5 Ezt a tizenkettőt küldte Jézus, és megparan-
csolta nekik: »A pogányokhoz vezető útra ne tér-
jetek le, és szamaritánus városba ne lépjetek be!
6 Menjetek inkább Izrael házának elveszett juhai-
hoz! 7 Menjetek és hirdessétek: `Elközelgett a
mennyek országa!' 8 Gyógyítsatok betegeket, tá-
masszatok föl halottakat, tisztítsatok meg leprá-
sokat, űzzetek ki ördögöket! Ingyen kaptátok, in-
gyen adjátok! 9 Ne legyen se aranyatok, se ezüs-
tötök, sem rézpénz az övetekben, 10 sem úti taris-
znyátok, se két ingetek, se sarutok, se botótok!
Méltó ugyanis a munkás az eledelére.

11 Ha egy városba vagy faluba bementek, tu-
dakozódjatok, hogy ki az arra méltó benne, és

Matthew 10

The Twelve Apostles
(Mark 3:13–19; Luke 6:12–16)

1 And having called together his twelve disciples,
he gave them authority over unclean spirits, to
cast them out and to cure every sickness and every
infirmity.

2 Now the names of the twelve Apostles are these:
the First, Simon, who is called Peter, and Andrew
his brother, 3 James of Zebedee, and John his
brother, Philip and Bartholomew, Thomas and
Matthew the tax collector, and James of Alphaeus,
and Thaddaeus, 4 Simon the Canaanite, and Judas
Iscariot, who also betrayed him.

The Ministry of the Twelve
(Mark 6:7–13; Luke 9:1–6)

5 Jesus sent these twelve, instructing them, saying:
“Do not travel by the way of the Gentiles, and do
not enter into the city of the Samaritans, 6 but in-
stead go to the sheep who have fallen away from
the house of Israel. 7 And going forth, preach, say-
ing: ‘For the kingdom of heaven has drawn near.’
8 Cure the infirm, raise the dead, cleanse lepers,
cast out demons. You have received freely, so
give freely. 9 Do not choose to possess gold, nor
silver, nor money in your belts, 10 nor provisions

maradjatok nála, amíg tovább nem mentek. 12 Amikor beléptek a házba, köszöntsétek azt! 13 Ha méltó rá a ház, szálljon rá a ti békétek; ha pedig nem méltó, a békétek térjen vissza hozzátok. 14 Ha pedig valaki nem fogad be titeket, és nem hallgatja meg szavaitokat: menjetek ki abból a házból vagy városból, és rázzátok le a lábatok porát. 15 Bizony, mondom nektek: kíméletesebb sorsa lesz Szodoma és Gomorra földjének az ítélet napján, mint annak a városnak.

Felhívás a bátor hitvallásra

16 Íme, úgy küldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé. Legyetek tehát okosak, mint a kígyók, és egyszerűek, mint a galambok. 17 De óvakodjatok az emberektől! Mert átadnak benneteket a törvényszékeknek, és zsinagógáikban megkorbácsolnak majd titeket. 18 Helytartókhoz és királyokhoz hurcolnak benneteket miattam, hogy tanúságot tegyetek előttük és a pogányok előtt. 19 Amikor pedig átadnak titeket, ne aggódjatok előre, hogy hogyan vagy mit beszéljetek. Mert megadatik nektek abban az órában, hogy mit mondjatok. 20 Hiszen nem ti vagytok, akik beszéltek, hanem Atyátok Lelke az, aki beszél általatok.

21 Akkor halálra adja majd a testvér a testvérét és apa a fiát. A gyermekek szüleik ellen támadnak, és halálra juttatják őket. 22 Gyűlöletesek lesztek mindenki előtt az én nevemért, de aki kitart mindvégig, az üdvözül. 23 Amikor az egyik városban üldöznek titeket, meneküljetek a másikba. Mert bizony, mondom nektek: nem járjátok végig Izrael városait, amíg el nem jön az Emberfia.

24 Nem nagyobb a tanítvány a mesterénél, sem a szolga uránál. 25 Elég a tanítványnak, ha olyan lesz, mint a mestere, és a szolgának, mint az ura. Ha a ház urát Belzebulnak nevezték, mennyivel inkább a háza népét?

26 Ne féljetek tehát tőlük! Mert semmi sincs elrejtve, ami le ne lepleződne, s nincs rejtett dolog, ami ki ne tudódna. 27 Amit sötétben mondok nektek, mondjátok el világosban, és amit fülbe súgva hallotok, hirdessétek a háztetőkről. 28 Ne féljetek azoktól, akik megölik a testet, de a lelket nem tudják megölni. Féljetek inkább attól, aki a lelket is és a testet is el tudja pusztítani a gyehennában. 29 Két verebet ugye egy fillérért árulnak? És egy sem esik közülük a földre a ti Atyátok tudta nélkül.

30 Nektek azonban még a hajszálaitok is mind meg vannak számlálva a fejeteken. 31 Ne féljetek hát, hisz különbek vagytok ti a verebeknél!

for the journey, nor two tunics, nor shoes, nor a staff. For the laborer deserves his portion. 11 Now, into whatever city or town you will enter, inquire as to who is worthy within it. And stay there until you depart. 12 Then, when you enter into the house, greet it, saying, 'Peace to this house.' 13 And if, indeed, that house is worthy, your peace will rest upon it. But if it is not worthy, your peace will return to you. 14 And whoever has neither received you, nor listened to your words, departing from that house or city, shake off the dust from your feet. 15 Amen I say to you, it will be more tolerable for the land of Sodom and Gomorrah in the day of judgment, than for that city.

Sheep among Wolves

(2 Timothy 1:3–12)

16 Behold, I am sending you like sheep in the midst of wolves. Therefore, be as prudent as serpents and as simple as doves. 17 But beware of men. For they will hand you over to councils, and they will scourge you in their synagogues. 18 And you shall be led before both rulers and kings for my sake, as a testimony to them and to the Gentiles. 19 But when they hand you over, do not choose to think about how or what to speak. For what to speak shall be given to you in that hour. 20 For it is not you who will be speaking, but the Spirit of your Father, who will speak in you.

21 And brother will hand over brother to death, and father will hand over son. And children will rise up against parents and bring about their deaths. 22 And you will be hated by all for the sake of my name. But whoever will have persevered, even to the end, the same shall be saved.

23 Now when they persecute you in one city, flee into another. Amen I say to you, you will not have exhausted all the cities of Israel, before the Son of man returns.

24 The disciple is not above the teacher, nor is the servant above his master. 25 It is sufficient for the disciple that he be like his teacher, and the servant, like his master. If they have called the Father of the family, 'Beelzebub,' how much more those of his household?

Fear God Alone

(Luke 12:4–7)

26 Therefore, do not fear them. For nothing is covered that shall not be revealed, nor hidden that shall not be known. 27 What I tell you in darkness,

32 Mindazt, aki megvall engem az emberek
előtt, én is megvallom Atyám előtt, aki a meny-
nyekben van. 33 De azt, aki megtagad engem az
emberek előtt, én is megtagadom Atyám előtt, aki
a mennyekben van.

34 Ne gondoljátok, hogy békét hozni jöttem a
földre. Nem azért jöttem, hogy békét hozzak, ha-
nem kardot. 35 Azért jöttem, hogy szembeállítsam
az embert *apjával,*
a lányt anyjával
és a menyet anyósával:
36 *saját háza népe lesz az ember ellensége* {Mik 7,6}.

37 Aki jobban szereti apját vagy anyját, mint
engem, nem méltó hozzám. Aki jobban szereti fiát
vagy lányát, mint engem, nem méltó hozzám.
38 Aki nem veszi föl keresztjét és nem követ en-
gem, nem méltó hozzám. 39 Aki megtalálta életét,
elveszíti azt, és aki elvesztette az életét énértem,
megtalálja azt.

Jutalom a tanítványok befogadásáért

40 Aki befogad titeket, engem fogad be, és aki
engem befogad, azt fogadja be, aki küldött engem.
41 Aki befogad egy prófétát, mert próféta, az a
próféta jutalmát kapja. Aki befogad egy igazat,
mert igaz, az az igaz jutalmát kapja. 42 És aki inni
ad akár csak egy pohár friss vizet is egynek e leg-
kisebbek közül, mert a tanítványom, bizony, mon-
dom nektek: nem veszíti el jutalmát.«

speak in the light. And what you hear whispered
in the ear, preach above the rooftops. 28 And do not
be afraid of those who kill the body, but are not
able to kill the soul. But instead fear him who is
able to destroy both soul and body in Hell. 29 Are
not two sparrows sold for one small coin? And yet
not one of them will fall to the ground without
your Father. 30 For even the hairs of your head
have all been numbered. 31 Therefore, do not be
afraid. You are worth more than many sparrows.

Confessing Christ
(Luke 12:8–12)

32 Therefore, everyone who acknowledges me be-
fore men, I also will acknowledge before my Fa-
ther, who is in heaven. 33 But whoever will have
denied me before men, I also will deny before my
Father, who is in heaven.

Not Peace but a Sword
(Micah 7:1–6; Luke 12:49–53)

34 Do not think that I came to send peace upon the
earth. I came, not to send peace, but the sword.
35 For I came to divide a man against his father,
and a daughter against her mother, and a daughter-
in-law against her mother-in-law. 36 And the ene-
mies of a man will be those of his own household.

37 Whoever loves father or mother more than me
is not worthy of me. And whoever loves son or
daughter above me is not worthy of me. 38 And
whoever does not take up his cross, and follow me
is not worthy of me. 39 Whoever finds his life, will
lose it. And whoever will have lost his life because
of me, shall find it.

The Reward of Service
(2 Kings 4:8–17)

40 Whoever receives you, receives me. And who-
ever receives me, receives him who sent me.
41 Whoever receives a prophet, in the name of a
prophet, shall receive the reward of a prophet.
And whoever receives the just in the name of the
just shall receive the reward of the just. 42 And
whoever shall give, even to one of the least of
these, a cup of cold water to drink, solely in the
name of a disciple: Amen I say to you, he shall not
lose his reward.”

Mt 11

1 Történt pedig, hogy amikor Jézus befejezte
tizenkét tanítványának oktatását, elment onnan,
hogy tanítson és hirdesse az igét a városaikban.

A döntés időszaka: 11,2-12,50

Keresztelő János kérdése

2 Amikor János a börtönben Krisztus tetteiről
hallott, elküldte hozzá tanítványait 3 és megkér-
dezte tőle: »Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást
várjunk?« 4 Jézus ezt válaszolta nekik: »Menje-
tek, vigyétek hírül Jánosnak, amit hallotok és lát-
tok: 5 *A vakok látnak,* a sánták járnak, a leprások
megtisztulnak, a süketek hallanak, a halottak föl-
támadnak, *a szegényeknek* pedig *hirdetik az evan-
géliumot* **{Iz 26,19; 29,18; 35,5-6; 61,1}**. 6 Boldog, aki
nem botránkozik meg bennem.«

Jézus Keresztelő Jánosról

7 Amikor azok elmentek, Jézus így kezdett
beszélni Jánosról a tömegnek: »Miért mentetek ki,
mit akartatok látni a pusztában? Széltől lengetett
nádat? 8 Vagy mit akartatok látni, amikor kimen-
tetek? Finom ruhákba öltözött embert? Íme, akik
finom ruhákat hordanak, a királyok házaiban lak-
nak. 9 Vagy mit akartatok látni, amikor kimente-
tek? Prófétát? Igen, mondom nektek: prófétánál is
nagyobbat. 10 Ő az, akiről írva van:

`Íme, elküldöm küldöttemet színed előtt,

aki elkészíti előtted utadat' **{Kiv 23,20; Mal 3,1}**.

11 Bizony, mondom nektek: asszonyok szü-
löttei között nem támadt nagyobb Keresztelő Já-
nosnál. De aki a legkisebb a mennyek országában,
az nagyobb őnála. 12 A mennyek országa Keresz-
telő János napjaitól mostanáig erőszakot szenved,
és az erőszakosak ragadják el azt. 13 Az összes
próféta és a törvény Jánosig erről jövendölt; 14 és
ha el akarjátok őt fogadni: igen, ő Illés, aki eljön.
15 Akinek van füle, hallja meg.

16 Kihez is hasonlítsam ezt a nemzedéket?
Hasonló a gyerekekhez, akik a piacon ülnek, kiál-
tanak a többieknek, 17 és mondják:

`Furulyáztunk nektek, de nem táncoltatok,

siratót énekeltünk, de nem gyászoltatok.'

18 Mert eljött János, nem evett és nem ivott,
és azt mondták: `Ördöge van!' 19 Eljött az Ember-
fia, eszik és iszik, és azt mondják: `Íme, a falánk
és borissza ember, a vámosok és bűnösök barátja!'
De a bölcsesség igazolást nyer a tettei által.«

Matthew 11

John's Inquiry
(Luke 7:18–23)

1 And it happened that, when Jesus had completed
instructing his twelve disciples, he went away
from there in order to teach and to preach in their
cities.

2 Now when John had heard, in prison, about the
works of Christ, sending two of his disciples, he
said to him, 3 "Are you he who is to come, or
should we expect another?" 4 And Jesus, respond-
ing, said to them: "Go and report to John what you
have heard and seen. 5 The blind see, the lame
walk, the lepers are cleansed, the deaf hear, the
dead rise again, the poor are evangelized. 6 And
blessed is he who has found no offense in me."

Jesus Testifies about John
(Malachi 3:1–5; Luke 7:24–35)

7 Then, after they departed, Jesus began to speak
to the crowds about John: "What did you go out
to the desert to see? A reed shaken by the wind?
8 So what did you go out to see? A man in soft gar-
ments? Behold, those who are clothed in soft gar-
ments are in the houses of kings. 9 Then what did
you go out to see? A prophet? Yes, I tell you, and
more than a prophet.

10 For this is he, of whom it is written: 'Behold, I
send my Angel before your face, who shall pre-
pare your way before you.'

11 Amen I say to you, among those born of women,
there has arisen no one greater than John the Bap-
tist. Yet the least in the kingdom of heaven is
greater than he. 12 But from the days of John the
Baptist, even until now, the kingdom of heaven
has endured violence, and the violent carry it
away. 13 For all the prophets and the law prophe-
sied, even until John. 14 And if you are willing to
accept it, he is the Elijah, who is to come. 15 Who-
ever has ears to hear, let him hear.

16 But to what shall I compare this generation? It
is like children sitting in the marketplace, 17 who,
calling out to their companions, say: 'We played
music for you, and you did not dance. We la-
mented, and you did not mourn.' 18 For John came
neither eating nor drinking; and they say, 'He has
a demon.' 19 The Son of man came eating and
drinking; and they say, 'Behold, a man who eats
voraciously and who drinks wine, a friend of tax

Ítélet a hitetlen városok fölött

20 Azután a városokat, amelyekben a legtöbb
csodája történt, korholni kezdte, mert nem tértek
meg: 21 »Jaj neked, Korozain! Jaj neked, Betsza-
ida! Mert ha a csodák, amelyek nálatok történtek,
Tíruszban és Szidonban történtek volna, már ré-
gen megtértek volna, zsákruhában és hamuban.
22 De mondom nektek: Tírusznak és Szidonnak
tűrhetőbb sorsa lesz az ítélet napján, mint nektek.
23 És te, Kafarnaum! Talán *az égig emelkedsz?*
Alászállsz majd az alvilágba! {Iz 14,13.15} Mert ha a
csodák, amelyek nálad történtek, Szodomában
történtek volna, megmaradtak volna mind a mai
napig. 24 De mondom nektek: Szodoma földjének
tűrhetőbb sorsa lesz az ítélet napján, mint neked.«

Jézus dicsőíti az Atyát

25 Abban az időben így szólt Jézus: »Áldalak
téged Atyám, menny és föld ura, mert elrejtetted
ezeket a bölcsek és okosak elől, és kinyilatkoztat-
tad a kicsinyeknek. 26 Igen, Atyám, így tetszett ez
neked! 27 Mindent nekem adott át az én Atyám, és
senki sem ismeri a Fiút, csak az Atya, s az Atyát
sem ismeri senki, csak a Fiú, és akinek a Fiú ki
akarja nyilatkoztatni.

A könnyű teher

28 Jöjjetek hozzám mind, akik fáradtak vagy-
tok és terhet hordoztok, és én felüdítelek titeket.
29 Vegyétek magatokra igámat, és tanuljatok tő-
lem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű – és
nyugalmat találtok lelketeknek {Jer 6,16}. 30 Mert az
én igám édes és az én terhem könnyű.«

collectors and sinners.' But wisdom is justified by
her sons."

Woe to the Unrepentant

(Luke 10:13–16)

20 Then he began to rebuke the cities in which
many of his miracles were accomplished, for they
still had not repented.

21 "Woe to you, Chorazin! Woe to you, Beth-
saida! For if the miracles that were done in you
had been done in Tyre and Sidon, they would
have repented long ago in haircloth and ashes.
22 Yet truly, I say to you, Tyre and Sidon shall be
forgiven more than you, on the day of judgment.
23 And you, Capernaum, would you be exalted all
the way to heaven? You shall descend all the
way to Hell. For if the miracles that were done in
you had been done in Sodom, perhaps it would
have remained, even to this day. 24 Yet truly, I
say to you, that the land of Sodom shall be for-
given more than you, on the day of judgment."

Rest for the Weary

(Luke 10:21–24)

25 At that time, Jesus responded and said: "I
acknowledge you, Father, Lord of Heaven and
earth, because you have hidden these things from
the wise and the prudent, and have revealed them
to little ones. 26 Yes, Father, for this was pleasing
before you. 27 All things have been delivered to me
by my Father. And no one knows the Son except
the Father, nor does anyone know the Father ex-
cept the Son, and those to whom the Son is willing
to reveal him.

28 Come to me, all you who labor and have been
burdened, and I will refresh you. 29 Take my yoke
upon you, and learn from me, for I am meek and
humble of heart; and you shall find rest for your
souls. 30 For my yoke is sweet and my burden is
light."

Mt 12

Kalászszedés szombaton

1 Abban az időben Jézus szombaton vetések között ment át. Mivel tanítványai megéheztek, elkezdték a kalászokat tépdesni és enni. 2 A farizeusok meglátták ezt és azt mondták neki: »Íme, tanítványaid azt teszik, amit szombaton nem szabad tenni.« 3 Ő azt felelte nekik: »Nem olvastátok {1 Sám 21,2-7}, mit cselekedett Dávid, amikor megéhezett ő és akik vele voltak? 4 Hogyan ment be az Isten házába és megette a kitett kenyereket, amelyeket nem volt szabad megennie, sem a vele levőknek, csak egyedül a papoknak? 5 Vagy nem olvastátok a törvényben, hogy szombaton a papok a templomban megszegik a szombatot és mégis vétlenek? 6 Mondom nektek: a templomnál is nagyobb van itt. 7 Ha megértettétek volna, mi jelent ez: *`Irgalmat akarok és nem áldozatot'* {Óz 6,6}, nem ítéltétek volna el a vétleneket. 8 Mert az Emberfia ura a szombatnak.«

A béna meggyógyítása 9 Mikor onnan továbbment, bement a zsinagógájukba. 10 Íme, volt ott egy elszáradt kezű ember. Hogy megvádolhassák őt, megkérdezték tőle: »Szabad-e szombaton gyógyítani?« 11 Ő azonban ezt felelte nekik: »Ki az az ember köztetek, akinek ha egyetlen juha van és szombaton beleesik egy gödörbe, nem fogja meg és nem húzza ki azt? 12 Pedig mennyivel több az ember a juhnál! Szabad tehát jót tenni szombaton.« 13 Ezután így szólt az emberhez: »Nyújtsd ki a kezedet!« Az kinyújtotta, és meggyógyult, olyan egészséges lett, mint a másik. 14 A farizeusok pedig kimentek és tanácskozni kezdtek ellene, hogy hogyan veszítsék el őt.

Jézus, az Isten szolgája

15 Jézus tudta ezt, ezért eltávozott onnan. Nagy tömeg követte őt, és ő mindegyiküket meggyógyította, 16 de szigorúan meghagyta nekik, hogy ne fedjék fel kilétét, 17 hogy beteljesedjék az ige, amit Izajás próféta mondott:

18 *»Íme, a szolgám, akit választottam,*
a kedvencem, akiben lelkem tetszését találta.
Ráadom a Lelkemet,
és ő ítéletet hirdet a nemzeteknek.
19 *Nem vitázik és nem kiált,*
senki sem hallja a tereken a hangját.
20 *A megroppant nádszálat nem töri össze,*
a pislákoló mécsbelet nem oltja el,

Matthew 12

The Lord of the Sabbath

(1 Samuel 21:1–7; Mark 2:23–28; Luke 6:1–5)

1 At that time, Jesus went out through the ripe grain on the Sabbath. And his disciples, being hungry, began to separate the grain and to eat. 2 Then the Pharisees, seeing this, said to him, “Behold, your disciples are doing what is not lawful to do on the Sabbaths.” 3 But he said to them: “Have you not read what David did, when he was hungry, and those who were with him: 4 how he entered the house of God and ate the bread of the Presence, which was not lawful for him to eat, nor for those who were with him, but only for the priests? 5 Or have you not read in the law, that on the Sabbaths the priests in the temple violate the Sabbath, and they are without guilt? 6 But I say to you, that something greater than the temple is here. 7 And if you knew what this means, ‘I desire mercy, and not sacrifice,’ you would never have condemned the innocent.

8 For the Son of man is Lord even of the Sabbath.”

Jesus Heals on the Sabbath

(Mark 3:1–6; Luke 6:6–11)

9 And when he had passed from there, he went into their synagogues. 10 And behold, there was a man who had a withered hand, and they questioned him, so that they might accuse him, saying, “Is it lawful to cure on the Sabbaths?” 11 But he said to them: “Who is there among you, having even one sheep, if it will have fallen into a pit on the Sabbath, would not take hold of it and lift it up? 12 How much better is a man than a sheep? And so, it is lawful to do good on the Sabbaths.” 13 Then he said to the man, “Extend your hand.” And he extended it, and it was restored to health, just like the other one. 14 Then the Pharisees, departing, took council against him, as to how they might destroy him.

God’s Chosen Servant

(Isaiah 42:1–9)

15 But Jesus, knowing this, withdrew from there. And many followed him, and he cured them all. 16 And he instructed them, lest they make him known. 17 Then what was spoken through the prophet Isaiah was fulfilled, saying:

18 “Behold, my servant whom I have chosen, my beloved in whom my soul is well pleased. I will

míg győzelemre nem viszi az ítéletet.

21 *Az ő nevében reménykednek a nemzetek* {Iz 42,1-4}.

Jézus önigazolása

22 Akkor odavittek hozzá egy vak és néma megszállottat. Ő meggyógyította, s a néma beszélt és látott. 23 Az egész tömeg csodálkozott és így szólt: »Csak nem ez a Dávid fia?« 24 A farizeusok ennek hallatára azt mondták: »Nem űzheti ez ki az ördögöket, csak az ördögök fejedelme, Belzebub által.«

25 Mivel ismerte gondolataikat, így szólt hozzájuk: »Minden ország, amely meghasonlik önmagával, elpusztul, és egyetlen város vagy ház, amely meghasonlik önmagával, fönn nem marad. 26 Ha a sátán kiűzi a sátánt, meghasonlott önmagával; hogyan maradhatna fenn az ő országa? 27 Ha én Belzebub által űzöm ki az ördögöket, a ti fiaitok ki által űzik ki? Így ők maguk lesznek a ti bíráitok. 28 De ha én az Isten Lelke által űzöm ki az ördögöket, akkor elérkezett hozzátok Isten országa. 29 Vagy hogyan mehet be valaki az erősnek a házába, hogy elragadja a holmiját, ha előbb meg nem kötözi az erőset? Csak úgy tudja kirabolni a házát. 30 Aki nincs velem, ellenem van, és aki nem gyűjt velem, szétszór.

31 Ezért mondom nektek: Az emberek minden bűne és káromlása bocsánatot nyer, de ha valaki a Lelket káromolja, az nem nyer bocsánatot. 32 Ha valaki az Emberfia ellen mond valamit, az bocsánatot nyer, de ha valaki a Szentlélek ellen szól, az nem nyer bocsánatot sem ezen a világon, sem az eljövendőben.

A fa és gyümölcsei

33 Vagy jó a fa, és a gyümölcsei is jók; vagy rossz a fa, és a gyümölcsei is rosszak. A fát ugyanis a gyümölcséről lehet megismerni. 34 Viperák fajzatai! Hogyan tudnátok jó dolgokat mondani, mikor gonoszak vagytok? Hiszen a szív bőségéből szól a száj. 35 A jó ember a jó kincséből jó dolgokat ad elő; a gonosz ember pedig gonosz kincséből gonosz dolgokat ad elő. 36 Mondom nektek: Minden hiábavaló szóról, amelyet kimondanak az emberek, számot fognak adni az ítélet napján. 37 Mert szavaid alapján mentenek fel, vagy szavaid alapján ítélnek el.«

Jézus nem ad jelet

38 Ekkor az írástudók és farizeusok közül egyesek azt mondták neki: »Mester, szeretnénk tőled egy jelet látni.«

place my Spirit over him, and he shall announce judgment to the nations.

19 He shall not contend, nor cry out, neither shall anyone hear his voice in the streets.

20 He shall not crush the bruised reed, and he shall not extinguish the smoking wick, until he sends forth judgment unto victory.

21 And the Gentiles shall hope in his name.”

A House Divided

(Mark 3:20–27; Luke 11:14–23)

22 Then one who had a demon, who was blind and mute, was brought to him. And he cured him, so that he spoke and saw. 23 And all the crowds were stupefied, and they said, “Could this be the son of David?” 24 But the Pharisees, hearing it, said, “This man does not cast out demons, except by Beelzebub, the prince of the demons.”

25 But Jesus, knowing their thoughts, said to them: “Every kingdom divided against itself will become desolate. And every city or house divided against itself will not stand. 26 So if Satan casts out Satan, then he is divided against himself. How then will his kingdom stand? 27 And if I cast out demons by Beelzebub, by whom do your own sons cast them out? Therefore, they shall be your judges. 28 But if I cast out demons by the Spirit of God, then the kingdom of God has arrived among you. 29 Or how can anyone enter into the house of a strong man, and plunder his belongings, unless he first restrains the strong man? And then he will plunder his house.

30 Whoever is not with me, is against me. And whoever does not gather with me, scatters.

The Unpardonable Sin

(Mark 3:28–30)

31 For this reason, I say to you: Every sin and blasphemy shall be forgiven men, but blasphemy against the Spirit shall not be forgiven. 32 And anyone who will have spoken a word against the Son of man shall be forgiven. But whoever will have spoken against the Holy Spirit shall not be forgiven, neither in this age, nor in the future age.

Good and Bad Fruit

(Luke 6:43–45)

33 Either make the tree good and its fruit good, or make the tree evil and its fruit evil. For certainly a tree is known by its fruit. 34 Progeny of vipers, how are you able to speak good things while you are

39 Ő azt válaszolta nekik: »A gonosz és parázna nemzedék jelet kíván, de nem kap más jelet, csak Jónás próféta jelét.

40 Mert amint *Jónás a cethal gyomrában volt három nap és három éjjel* {Jón 2,1}, úgy lesz az Emberfia is a föld szívében három nap és három éjjel.

41 A ninivei férfiak föltámadnak majd az ítéletkor ezzel a nemzedékkel együtt, és el fogják ítélni azt, mert ők megtértek Jónás igehirdetésére {Jón 3,5}; és íme, nagyobb van itt, mint Jónás.

42 Dél királynője {1 Kir 10,1-10} föl fog támadni az ítéletkor ezzel a nemzedékkel együtt, és el fogja ítélni azt, mert ő eljött a föld határairól, hogy meghallgassa Salamon bölcsességét; és íme, nagyobb van itt, mint Salamon.

A tisztátalan lelkekről

43 Amikor a tisztátalan lélek kimegy az emberből, víz nélküli helyeken jár és megnyugvást keres, de nem talál. 44 Akkor azt mondja: `Visszatérek a házamba, ahonnan kijöttem. Amikor odaér, üresen találja, kisöpörve és felékesítve. 45 Erre elmegy, maga mellé vesz hét más lelket, magánál gonoszabbakat; bemennek és ott laknak. Annak az embernek pedig ez az utóbbi állapota rosszabb lesz az előzőnél. Így történik ezzel a gonosz nemzedékkel is.«

Jézus igazi testvérei

46 Miközben beszélt a tömegekhez, íme, anyja és testvérei megálltak kint és kérték, hogy beszélhessenek vele. 47 Valaki szólt neki: »Íme, anyád és testvéreid kint állnak és beszélni akarnak veled.« 48 Ő ezt felelte annak, aki szólt neki: »Ki az én anyám, és kik az én testvéreim?« 49 Azután kitárta kezét tanítványai felé és így szólt: »Íme, az én anyám és testvéreim. 50 Mert mindaz, aki megteszi Atyám akaratát, aki a mennyekben van, az az én fivérem, nővérem és anyám.«

evil? For out of the abundance of the heart, the mouth speaks. 35 A good man offers good things from a good storehouse. And an evil man offers evil things from an evil storehouse. 36 But I say to you, that for every idle word which men will have spoken, they shall render an account in the day of judgment. 37 For by your words shall you be justified, and by your words shall you be condemned."

The Sign of Jonah

(Jonah 3:1–10; Luke 11:29–32)

38 Then certain ones from the scribes and the Pharisees responded to him, saying, "Teacher, we want to see a sign from you." 39 And answering, he said to them: "An evil and adulterous generation seeks a sign. But a sign will not be given to it, except the sign of the prophet Jonah. 40 For just as Jonah was in the belly of the whale for three days and three nights, so shall the Son of man be in the heart of the earth for three days and three nights. 41 The men of Nineveh shall arise in judgment with this generation, and they shall condemn it. For, at the preaching of Jonah, they repented. And behold, there is a greater than Jonah here. 42 The Queen of the South shall arise in judgment with this generation, and she shall condemn it. For she came from the ends of the earth to hear the wisdom of Solomon. And behold, there is a greater than Solomon here.

An Unclean Spirit Returns

(Luke 11:24–26)

43 Now when an unclean spirit departs from a man, he walks through dry places, seeking rest, and he does not find it. 44 Then he says, 'I will return to my house, from which I departed'. And arriving, he finds it vacant, swept clean, and decorated. 45 Then he goes and takes with him seven other spirits more wicked than himself, and they enter in and live there. And in the end, the man becomes worse than he was at first. So, too, shall it be with this most wicked generation."

Jesus' Mother and Brothers

(Mark 3:31–35; Luke 8:19–21)

46 While he was still speaking to the crowds, behold, his mother and his brothers were standing outside, seeking to speak with him. 47 And someone said to him: "Behold, your mother and your brothers are standing outside, seeking you." 48 But responding to the one speaking to him, he said, "Which one is my mother, and who are my brothers?" 49 And extending his hand to his disciples, he said: "Behold: my mother and my brothers. 50 For anyone who does the

Tanítás az Isten Országáról: 13,1-53

Mt 13

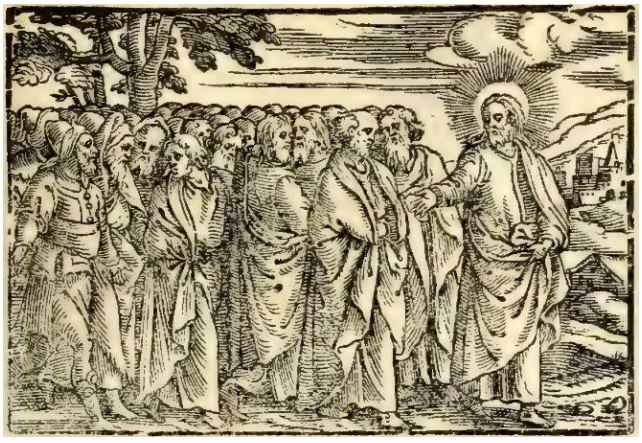
Példabeszéd a magvetőről

1 Azon a napon Jézus kiment a házból és leült
a tenger mellett. 2 Nagy tömeg gyűlt össze körü-
lötte. Ezért beszállt egy bárkába, leült, az egész
tömeg pedig a parton állt.

3 Sok mindent elmondott nekik példabeszé-
dekben: »Íme, kiment a magvető vetni. 4 Amint
vetette a magot, némelyik mag az útfélre esett.
Jöttek a madarak és fölszedegették. 5 Más magok
köves helyre estek, ahol nem volt sok földjük. Ha-
mar kikeltek, mert nem voltak mélyen a földben.
6 De amikor a nap felkelt, megperzselődtek, s mi-
vel nem volt gyökerük, elszáradtak. 7 Néhány má-
sik a tövisek közé esett. A tövisek felnőttek és el-
fojtották őket. 8 Végül más magok a jó földbe hul-
lottak. Ezek termést hoztak, az egyik százszo-ro-
sat, a másik hatvanszorosat, ismét másik harminc-
szorosat. 9 Akinek van füle, hallja meg!«

A példabeszédek értelme és célja

10 Odamentek hozzá a tanítványok és meg-
kérdezték tőle: »Miért példabeszédekben szólsz
hozzájuk?« 11 Ő ezt válaszolta nekik: »Mert nek-
tek megadatott, hogy megismerjétek a mennyek
országának titkait, nekik viszont nem adatik meg.
12 Akinek ugyanis van, annak még adnak és bő-
velkedni fog, de akinek nincs, attól még azt is el-
veszik, amije van.

13 Azért szólok hozzájuk példabeszédekben,
mert néznek, de nem látnak, s hallgatnak, de nem
hallanak és nem értenek. 14 Beteljesedik rajtuk
Izajás jövendölése, aki azt mondta:

will of my Father, who is in heaven, the same is my brother, and sister, and mother."

Matthew 13

The Parable of the Sower
(Mark 4:1–9; Luke 8:4–8)

1 In that day, Jesus, departing from the house, sat
down beside the sea. 2 And such great crowds were
gathered to him that he climbed into a boat and he
sat down. And the entire multitude stood on the
shore.

3 And he spoke many things to them in parables,
saying: "Behold, a sower went out to sow seed.
4 And while he was sowing, some fell beside the
road, and the birds of the air came and ate it.
5 Then others fell in a rocky place, where they did
not have much soil. And they sprung up promptly,
because they had no depth of soil. 6 But when the
sun rose up, they were scorched, and because they
had no roots, they withered. 7 Still others fell
among thorns, and the thorns increased and suffo-
cated them. 8 Yet some others fell upon good soil,
and they produced fruit: some one hundred fold,
some sixty fold, some thirty fold. 9 Whoever has
ears to hear, let him hear."

The Purpose of Jesus' Parables
(Isaiah 6:1–13; Mark 4:10–12; Luke 8:9–10)

10 And his disciples drew near to him and said,
"Why do you speak to them in parables?" 11 Re-
sponding, he said to them: "Because it has been
given to you to know the mysteries of the king-
dom of heaven, but it has not been given to them.
12 For whoever has, it shall be given to him, and he
shall have in abundance. But whoever has not,
even what he has shall be taken away from him.
13 For this reason, I speak to them in parables: be-
cause seeing, they do not see, and hearing they do
not hear, nor do they understand.

14 And so, in them is fulfilled the prophecy of Isaiah,
who said, 'Hearing, you shall hear, but not under-
stand; and seeing, you shall see, but not perceive.

15 For the heart of this people has grown fat, and
with their ears they hear heavily, and they have
closed their eyes, lest at any time they might see
with their eyes, and hear with their ears, and un-
derstand with their heart, and be converted, and
then I would heal them.'

`Hallván hallotok majd, de nem értetek,
és nézvén néztek, de nem láttok.
15 *Mert elhízott a szíve e népnek,*
a fülükkel nehezen hallanak,
a szemüket pedig behunyták,
nehogy lássanak a szemükkel,
halljanak a fülükkel,
értsenek a szívükkel;
nehogy megtérjenek, s meggyógyítsam őket' {Iz 6,9-10}.

16 A ti szemetek azonban boldog, mert lát, és a fületek, mert hall. **17** Bizony, mondom nektek: Sok próféta és igaz vágyott látni, amiket ti láttok, és nem látta, hallani, amiket ti hallotok, de nem hallotta.

A magvetőről szóló példabeszéd magyarázata

18 Halljátok hát, hogy mit jelent a magvető példabeszéde:

19 Amikor valaki hallja az ország igéjét, s nem érti meg, akkor eljön a gonosz és elragadja, amit a szívébe vetettek: ez az, ami az útfélre esett. **20** A köves helyre hullott mag pedig az, aki hallja az igét, s mindjárt be is fogadja örömmel, **21** de nincs gyökere, és csak ideig-óráig tart. Amikor az ige miatt szorongatás és üldözés támad, hamar megbotránkozik. **22** A tövisek közé hullott pedig az, aki hallja az igét, de a világ gondjai és a csalóka gazdagság elfojtja azt, és az gyümölcsöt nem hoz. **23** A jó földbe vetett mag pedig az, aki hallja az igét és meg is érti azt. Aztán gyümölcsöt hoz: az egyik százszorosat, a másik hatvanszorosat, a harmadik harmincszorosat.«

Példabeszéd a búzáról és a konkolyról

24 Más példabeszédet is mondott nekik: »Hasonlít a mennyek országa egy emberhez, aki jó magot vetett szántóföldjébe. **25** Amíg aludtak az emberek, eljött az ellensége, konkolyt vetett a búza közé és elment. **26** Amikor kisarjadt a gabona

16 But blessed are your eyes, because they see, and your ears, because they hear. **17** Amen I say to you, certainly, that many of the prophets and the just desired to see what you see, and yet they did not see it, and to hear what you hear, and yet they did not hear it.

The Parable of the Sower Explained
(Mark 4:13–20; Luke 8:11–15)

18 Listen, then, to the parable of the sower. **19** With anyone who hears the word of the kingdom and does not understand it, evil comes and carries away what was sown in his heart. This is he who received the seed by the side of the road. **20** Then whoever has received the seed upon a rocky place, this is one who hears the word and promptly accepts it with joy. **21** But he has no root in himself, so it is only for a time; then, when tribulation and persecution occur because of the word, he promptly stumbles. **22** And whoever has received the seed among thorns, this is he who hears the word, but the cares of this age and the falseness of riches suffocate the word, and he is effectively without fruit. **23** Yet truly, whoever has received the seed into good soil, this is he who hears the word, and understands it, and so he bears fruit, and he produces: some a hundred fold, and another sixty fold, and another thirty fold."

The Parable of the Weeds
(Ezekiel 17:1–10)

24 He proposed another parable to them, saying: "The kingdom of heaven is like a man who sowed good seed in his field. **25** But while the men were sleeping, his enemy came and sowed weeds amid the wheat, and then went away.

26 And when the plants had grown, and had produced fruit, then the weeds also appeared. **27** So the servants of the Father of the family, approaching,

és kalászba szökkent, előtűnt a konkoly is. 27 Odamentek a szolgák a gazdához és azt mondták neki: »Uram! Ugye, te jó magot vetettél a szántóföldedbe? Honnan van hát benne a konkoly?« 28 Azt felelte nekik: »Ellenséges ember cselekedte ezt.« A szolgák erre megkérdezték tőle: »Akarod-e, hogy elmenjünk és kiszedjük belőle?« 29 Ő azonban azt felelte: »Nem, nehogy a konkolyt kiszedve kitépjétek vele együtt a búzát is. 30 Hagyjátok együtt felnőni mindkettőt az aratásig. Aratáskor majd megmondom az aratóknak: `Gyűjtsétek először össze a konkolyt és kössétek kévékbe, hogy elégessék. A búzát pedig gyűjtsétek össze a magtáramba.'«

Példabeszéd a mustármagról

31 Egy másik példabeszédet is mondott nekik: »Hasonló a mennyek országa a mustármaghoz, amelyet egy ember megfogott, és elvetett a szántóföldjébe. 32 Ez kisebb ugyan minden magnál, de amikor felnő, nagyobb lesz más veteményeknél. Fa lesz belőle, úgyhogy jönnek az ég madarai, és az ágai közt fészkelnek« {Dán 4,8k.18}.

Példabeszéd a kovászról

33 Azután egy másik példabeszédet mondott nekik: »Hasonló a mennyek országa a kovászhoz, amelyet egy asszony megfogott, és belekeverte három merőnyi lisztbe, amíg meg nem kelt az egész.«

A példabeszédek értelme

34 Mindezeket Jézus példabeszédekben mondta el a tömegnek. Példabeszéd nélkül semmit sem mondott nekik, 35 hogy beteljesedjék, amit a próféta mondott:

»Példabeszédekre nyitom ajkamat,
kijelentem a világ alapítása óta
elrejtett dolgokat« {Zsolt 78,2}.

A konkolyról szóló példabeszéd magyarázata

36 Akkor elbocsátotta a tömeget és hazament. Tanítványai odamentek hozzá és azt mondták: »Magyarázd meg nekünk a példabeszédet a szántóföldben lévő konkolyról!« 37 Ő azt felelte nekik: »Aki a jó magot veti, az az Emberfia. 38 A szántóföld a világ, a jó mag az ország fiai, a konkoly pedig a gonosz fiai. 39 Az ellenség, aki elvetette, az ördög, az aratás a világ vége, az aratók pedig az angyalok. 40 Ahogy a konkolyt összeszedik és tűzben elégetik, úgy lesz a világ végén is: 41 az Emberfia elküldi angyalait, azok összeszednek az ő országában minden botrányt, és azokat, akik gonoszságot cselekszenek, 42 és bedobják őket a tüzes kemencébe. Lesz majd ott sírás és fog-

said to him: 'Lord, did you not sow good seed in your field? Then how is it that it has weeds?'

28 And he said to them, 'A man who is an enemy has done this.' So the servants said to him, 'Is it your will that we should go and gather them up?' 29 And he said: 'No, lest perhaps in gathering the weeds, you might also root out the wheat together with it. 30 Permit both to grow until the harvest, and at the time of the harvest, I will say to the reapers: Gather first the weeds, and bind them into bundles to burn, but the wheat gather into my storehouse.' "

The Parable of the Mustard Seed

(Mark 4:30–34; Luke 13:18–19)

31 He proposed another parable to them, saying: "The kingdom of heaven is like a grain of mustard seed, which a man took and sowed in his field. 32 It is, indeed, the least of all seeds, but when it has grown, it is greater than all the plants, and it becomes a tree, so much so that the birds of the air come and dwell in its branches."

The Parable of the Leaven

(Luke 13:20–21)

33 He spoke another parable to them: "The kingdom of heaven is like leaven, which a woman took and hid in three measures of fine wheat flour, until it was entirely leavened."

I Will Open My Mouth in Parables

(Psalm 78:1–72)

34 All these things Jesus spoke in parables to the crowds. And he did not speak to them apart from parables,

35 in order to fulfill what was spoken through the prophet, saying: "I will open my mouth in parables. I will proclaim what has been hidden since the foundation of the world."

The Parable of the Weeds Explained

(Zephaniah 1:1–6)

36 Then, dismissing the crowds, he went into the house. And his disciples drew near to him, saying, "Explain to us the parable of the weeds in the field." 37 Responding, he said to them: "He who sows the good seed is the Son of man. 38 Now the field is the world. And the good seeds are the sons of the kingdom. But the weeds are the sons of wickedness. 39 So the enemy who sowed them is the devil. And truly, the harvest is the consummation of the age; while the reapers are the Angels. 40 Therefore, just as weeds are gathered up and

csikorgatás. 43 Akkor az igazak ragyogni fognak Atyjuk országában, mint a nap. Akinek füle van, hallja meg!

Példabeszédek a kincsről és a gyöngyről

44 Hasonló a mennyek országa a szántóföldbe rejtett kincshez. Egy ember megtalálta, újra elrejtette, aztán örömében elment, eladta mindenét, amije csak volt, és megvette a szántóföldet.

45 Hasonló a mennyek országa a kereskedő emberhez, aki szép gyöngyöket keresett. 46 Amikor talált egy sokat érő gyöngyöt, elment, eladta mindenét, amije csak volt, és megvette azt.

Példabeszéd a hálóról

47 Hasonló a mennyek országa a tengerbe vetett hálóhoz, amely minden fajta halat összefogott. 48 Amikor megtelt, felhúzták a partra, leültek, és a jókat edényekbe gyűjtötték, a hitványát pedig kidobták. 49 Így lesz a világ végén is. Az angyalok kimennek majd, a gonoszokat elválasztják az igazaktól 50 és bedobják őket a tüzes kemencébe. Lesz majd ott sírás és fogcsikorgatás.

A régi és az új

51 Megértettétek mindezeket?« Azt felelték neki: »Igen.« 52 Ő pedig azt mondta nekik: »Így tehát minden írástudó, aki járatos a mennyek országában, hasonló a házigazdához, aki kincseiből újat és régit hoz elő.«

53 Történt pedig, hogy amikor Jézus befejezte ezeket a példabeszédeket, eltávozott onnan.

Újabb messiási tettek; a tanítványok oktatása: 13,54-17,27

Visszautasítás Názáretben

54 Azután elment a saját falujába, és tanította őket a zsinagógájukban, úgy, hogy elcsodálkoztak rajta: »Honnan van ennek ilyen bölcsessége és a csodái? 55 Nem az ács fia ez? Anyját nem Máriának hívják, és a testvérei nem Jakab, József, Simon és Júdás? 56 Nincs itt nálunk minden nővére? Honnan vette hát mindezt?« 57 És megbotránkoztak benne. Jézus pedig azt mondta nekik: »Nem vetik meg a prófétát, csak a hazájában és a saját házában.« 58 Nem is tett ott sok csodát a hitetlenségük miatt.

burned with fire, so shall it be at the consummation of the age. 41 The Son of man shall send out his Angels, and they shall gather from his kingdom all who lead astray and those who work iniquity. 42 And he shall cast them into the furnace of fire, where there shall be weeping and gnashing of teeth. 43 Then the just ones shall shine like the sun, in the kingdom of their Father. Whoever has ears to hear, let him hear.

The Parables of the Treasure and the Pearl

44 The kingdom of heaven is like a treasure hidden in a field. When a man finds it, he hides it, and, because of his joy, he goes and sells everything that he has, and he buys that field.

45 Again, the kingdom of heaven is like a merchant seeking good pearls. 46 Having found one pearl of great value, he went away and sold all that he had, and he bought it.

The Parable of the Net

47 Again, the kingdom of heaven is like a net cast into the sea, which gathers together all kinds of fish. 48 When it has been filled, drawing it out and sitting beside the shore, they selected the good into vessels, but the bad they threw away. 49 So shall it be at the consummation of the age. The Angels shall go forth and separate the bad from the midst of the just. 50 And they shall cast them into the furnace of fire, where there will be weeping and gnashing of teeth.

51 Have you understood all these things?" They say to him, "Yes." 52 He said to them, "Therefore, every scribe well-taught about the kingdom of heaven, is like a man, the father of a family, who offers from his storehouse both the new and the old."

The Rejection at Nazareth
(Mark 6:1–6; Luke 4:16–30)

53 And it happened that, when Jesus had completed these parables, he went away from there. 54 And arriving in his own country, he taught them in their synagogues, so much so that they wondered and said: "How can such wisdom and power be with this one? 55 Is this not the son of a workman? Is not his mother called Mary, and his brothers, James, and Joseph, and Simon, and Jude? 56 And his sisters, are they not all with us? Therefore, from where has this one obtained all these things?" 57 And they took offense at him. But Jesus said to them, "A prophet is not without honor, except in his own country and in his own house."

58 And he did not work many miracles there, because of their unbelief.

Mt 14

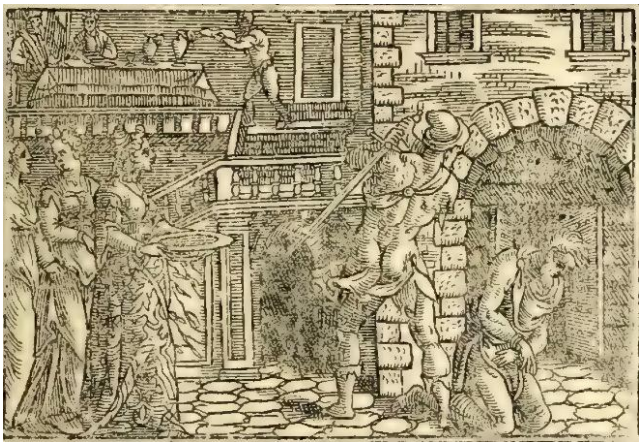
Heródes véleménye Jézusról

1 Abban az időben Heródes negyedes fejedelem hírét hallotta Jézusnak, 2 és azt mondta szolgáinak: »Ez Keresztelő János. Ő támadt föl a halálból, ezért működnek benne a csodatevő erők.«

Keresztelő János lefejezése

3 Heródes ugyanis elfogatta Jánost, megkötözte és börtönbe vetette Heródiás miatt, aki testvérének, Fülöpnek volt a felesége. 4 János ugyanis azt mondta neki: »Nincs megengedve neked, hogy ő a tiéd legyen.« 5 Meg akarta őt ölni, de félt a néptől, mert prófétának tartották őt.

6 Amikor Heródesnek születésnapja volt, Heródiás lánya kiállt középre és táncolt. Tetszett ez Heródesnek, 7 ezért esküvel megígérte, hogy megadja neki, bármit kér is tőle. 8 Mivel az anyja már előre kioktatta, így szólt: »Add ide nekem egy tálon Keresztelő János fejét.« 9 A király elszomorodott, de az eskü és az asztalnál ülők miatt megparancsolta, hogy adják oda neki. 10 Elküldött és lefejeztette Jánost a börtönben.

11 A fejét odavitték egy tálon és átadták a lánynak, az meg odavitte anyjának. 12 A tanítványai pedig fogták a holttestet és eltemették őt, aztán elmentek és hírül vitték Jézusnak.

Az első kenyérszaporítás

13 Amikor Jézus meghallotta ezt, visszavonult onnan bárkán egy puszta helyre, egyedül. A tömegek tudomást szereztek erről és követték őt gyalog a városokból. 14 Mikor kiszállt, meglátta a hatalmas tömeget. Megesett rajtuk a szíve, és meggyógyította a köztük lévő betegeket. 15 Mikor

Matthew 14

The Beheading of John

(Mark 6:14–29; Luke 9:7–9)

1 In that time, Herod the Tetrarch heard the news about Jesus. 2 And he said to his servants: “This is John the Baptist. He has risen from the dead, and that is why miracles are at work in him.”

3 For Herod had apprehended John, and bound him, and put him in prison, because of Herodias, the wife of his brother. 4 For John was telling him, “It is not lawful for you to have her.” 5 And though he wanted to kill him, he feared the people, because they held him to be a prophet.

6 Then, on Herod’s birthday, the daughter of Herodias danced in their midst, and it pleased Herod. 7 And so he promised with an oath to give her whatever she would ask of him. 8 But, having been advised by her mother, she said, “Give me here, on a platter, the head of John the Baptist.” 9 And the king was greatly saddened. But because of his oath, and because of those who sat at table with him, he ordered it to be given. 10 And he sent and beheaded John in prison. 11 And his head was brought on a platter, and it was given to the girl, and she brought it to her mother. 12 And his disciples approached and took the body, and they buried it. And arriving, they reported it to Jesus.

The Feeding of the Five Thousand

(Mark 6:30–44; Luke 9:10–17; John 6:1–15)

13 When Jesus had heard it, he withdrew from there by boat, to a deserted place by himself. And when the crowds had heard of it, they followed him on foot from the cities. 14 And going out, he saw a great multitude, and he took pity on them, and he cured their sick.

15 And when evening had arrived, his disciples approached him, saying: “This is a deserted place, and the hour has now passed. Dismiss the crowds, so that, by going into the towns, they may buy food for themselves.” 16 But Jesus said to them: “They have no need to go. Give them something to eat yourselves.” 17 They answered him, “We have nothing here, except five loaves and two fish.” 18 He said to them, “Bring them here to me.”

este lett, odamentek hozzá a tanítványok és azt mondták neki: »Sivár ez a hely és az idő is eljárt már. Bocsásd el a tömeget, hogy a falvakba menjenek és ennivalót vegyenek maguknak.« 16 Jézus azonban azt mondta nekik: »Nincs rá szükség, hogy elmenjenek, adjatok nekik ti enni.« 17 Azok ezt felelték neki: »Nincs itt másunk, csak öt kenyér és két hal.« 18 Azt mondta nekik: »Hozzátok ide azokat.«

19 Megparancsolta, hogy a tömeg telepedjék le a fűre, aztán fogta az öt kenyeret és a két halat, feltekintett az égre, áldást mondott, megtörte a kenyereket és odaadta a tanítványoknak, a tanít-ványok pedig a tömegnek. 20 Mindnyájan ettek és jóllaktak. Végül fölszedték a megmaradt darabokat, tizenkét tele kosárral. 21 Mintegy ötezer férfi volt, aki evett, az asszonyokat és gyerekeket nem számítva.

Jézus a vízen jár

22 Ezután mindjárt megparancsolta a tanítványoknak, hogy szálljanak bárkába, és menjenek előtte a túlpartra, amíg ő elbocsátja a tömeget. 23 Miután elbocsátotta a tömeget, egyedül fölment a hegyre imádkozni. Amikor beesteledett, egyedül volt ott.

24 A bárka pedig már sok stádiumnyira volt a parttól, hányták-vetették a hullámok, mert ellenszél volt. 25 Éjjel pedig, a negyedik őrváltás idején odament hozzájuk a tengeren járva. 26 Amikor a tanítványok meglátták őt, amint a tengeren jár, megrettentek és azt mondták: »Kísértet!«, és félelmükben kiáltozni kezdtek. 27 Jézus azonban mindjárt szólt nekik: »Bízzatok, én vagyok, ne féljetek!« 28 Péter így válaszolt neki: »Uram, ha te vagy, parancsold, hogy hozzád menjek a vízen.« 29 Ő azt mondta: »Gyere!« Péter kiszállt a bárkából, elindult a vízen és Jézushoz ment. 30 Mikor azonban látta az erős szelet, megijedt, és amint merülni kezdett, felkiáltott: »Uram! Ments meg

19 And when he had ordered the multitude to sit down upon the grass, he took the five loaves and the two fish, and gazing up to heaven, he blessed and broke and gave the bread to the disciples, and then the disciples to the multitudes. 20 And they all ate and were satisfied. And they took up the remnants: twelve baskets full of fragments. 21 Now the number of those who ate was five thousand men, besides women and children.

Jesus Walks on Water
(Mark 6:45–52; John 6:16–21)

22 And Jesus promptly compelled his disciples to climb into the boat, and to precede him in crossing the sea, while he dismissed the crowds. 23 And having dismissed the multitude, he ascended alone onto a mountain to pray. And when evening arrived, he was alone there. 24 But in the midst of the sea, the boat was being tossed about by the waves. For the wind was against them. 25 Then, in the fourth watch of the night, he came to them, walking upon the sea. 26 And seeing him walking upon the sea, they were disturbed, saying: “It must be an apparition.” And they cried out, because of fear. 27 And immediately, Jesus spoke to them, saying: “Have faith. It is I. Do not be afraid.”

28 Then Peter responded by saying, “Lord, if it is you, order me come to you over the waters.” 29 And he said, “Come.” And Peter, descending from the boat, walked over the water, so as to go to Jesus. 30 Yet truly, seeing that the wind was strong, he was afraid. And as he began to sink, he cried out, saying: “Lord, save me.” 31 And immediately Jesus extended his hand and took hold of him. And he said to him, “O little in faith, why did you doubt?”

32 And when they had ascended into the boat, the wind ceased. 33 Then those who were in the boat

engem!« 31 Jézus azonnal kinyújtotta a kezét, megragadta őt és azt mondta neki: »Te kishitű! Miért kételkedtél?«

32 Amikor beszálltak a bárkába, elállt a szél. 33 Akik a bárkában voltak, leborultak előtte, és azt mondták: »Valóban Isten Fia vagy!«

Gyógyítások Genezáret földjén

34 Átkelve a tavon Genezáret földjére jutottak. 35 Amikor annak a helynek a lakosai felismerték őt, üzentek az egész környékre, odahoztak hozzá minden beteget, 36 és kérték őt, hogy legalább a ruhája szegélyét érinthessék. Akik csak megérintették, meggyógyultak.

Mt 15

A tisztaságról és a tisztátalanságról

1 Akkor odajöttek Jézushoz a farizeusok és írástudók Jeruzsálemből és azt mondták: 2 »Miért vetik el tanítványaid az ősök hagyományát? Hisz nem mossák meg a kezüket, amikor kenyeret esznek.« 3 Ő ezt felelte nekik: »Ti pedig miért szegitek meg Isten parancsát a ti hagyományotok miatt? Isten ugyanis azt mondta: 4 *`Tiszteld atyádat és anyádat!'* és: *`Aki apját vagy anyját gyalázza, haljon meg'* **{Kiv 20,12; 21,17}**. 5 Ti pedig azt mondjátok: `Ha valaki így szól apjához vagy anyjához: fogadalmi ajándék az, ami tőlem neked járna, 6 annak nem kell apját támogatnia.' Érvénytelenítettétek az Isten szavát hagyományotok miatt. 7 Képmutatók! Helyesen jövendölt rólatok Izajás:

8 *`Ez a nép ajkával tisztel engem,*
a szíve azonban távol van tőlem.
9 *Hiába tisztelnek engem, ha emberi tudományt*
és parancsokat tanítanak'« **{Iz 29,13}**.

10 Ezután magához hívta a tömeget, és azt mondta nekik: »Halljátok és értsétek meg: 11 Nem az teszi tisztátalanná az embert, ami bemegy a

drew near and adored him, saying: “Truly, you are the Son of God.”

Jesus Heals at Gennesaret
(Mark 6:53–56)

34 And having crossed the sea, they arrived in the land of Genesaret. 35 And when the men of that place had recognized him, they sent into all that region, and they brought to him all who had maladies. 36 And they petitioned him, so that they might touch even the hem of his garment. And as many as touched it were made whole.

Matthew 15

The Tradition of the Elders
(Mark 7:1–13)

1 Then the scribes and the Pharisees came to him from Jerusalem, saying: 2 “Why do your disciples transgress the tradition of the elders? For they do not wash their hands when they eat bread.” 3 But responding, he said to them: “And why do you transgress the commandment of God for the sake of your tradition? For God said: 4 ‘Honor your father and mother,’ and, ‘Whoever will have cursed father or mother shall die a death.’ 5 But you say: ‘If anyone will have said to father or mother, “It is dedicated, so that whatever is from me will benefit you,” 6 then he shall not honor his father or his mother.’ So have you nullified the commandment of God, for the sake of your tradition. 7 Hypocrites! How well did Isaiah prophesy about you, saying:

8 ‘This people honors me with their lips, but their heart is far from me.

9 For in vain do they worship me, teaching the doctrines and commandments of men.’ ”

What Defiles a Man
(Mark 7:14–23)

10 And having called the multitudes to him, he said to them: “Listen and understand. 11 A man is not defiled by what enters into the mouth, but by what proceeds from the mouth. This is what defiles a man.”

12 Then his disciples drew near and said to him, “Do you know that the Pharisees, upon hearing this word, were offended?” 13 But in response he said: “Every plant which has not been planted by my heavenly Father shall be uprooted. 14 Leave

szájába, hanem ami kijön a szájából, az teszi tisztátalanná az embert.«

12 Akkor odamentek a tanítványai, és azt
mondták neki: »Ugye tudod, hogy a farizeusok
megbotránkoztak annak hallatára, amit mondtál?«
13 Ő így válaszolt: »Minden növényt, amelyet
nem az én mennyei Atyám ültetett, gyökerestől ki
fognak tépni. 14 Hagyjátok őket: vakoknak vak
vezetői ők. Ha pedig vak vezeti a vakot, mindket-
ten gödörbe esnek.« 15 Péter akkor ezt mondta
neki: »Magyarázd meg nekünk ezt a példabeszé-
det!« 16 Ő ezt felelte: »Még mindig értetlenek
vagytok ti is? 17 Nem értitek, hogy mindaz, ami
bemegy a szájba, a gyomorba kerül, aztán meg az
árnyékszékbe dobják? 18 Az azonban, ami a szájból kijön, a szívből származik, és ez teszi tisztátalanná az embert. 19 Mert a szívből származnak a rossz gondolatok, gyilkosságok, házasságtörések, erkölcstelenségek, lopások, hamis tanúskodás, káromkodások. 20 Ezek teszik tisztátalanná az embert. Az pedig, hogy valaki mosatlan kézzel eszik, nem teszi tisztátalanná az embert.

A pogány asszony lányának meggyógyítása

21 Jézus ezután elment onnan: visszavonult
Tírusz és Szidon vidékére. 22 És íme, egy kánaáni
asszony, aki arról a vidékről jött, így kiáltott
hozzá: »Könyörülj rajtam, Uram, Dávid Fia! A lá-
nyomat kegyetlenül gyötri egy ördög.« 23 Ő azon-
ban egy szóval sem válaszolt neki.

A tanítványai odamentek hozzá és kérték:
»Küldd el őt, mert kiabál utánunk!« 24 Ekkor így
szólt: »Nem kaptam küldetést máshová, csak Iz-
rael házának elveszett juhaihoz.« 25 Az asszony
mégis odament, leborult előtte és kérte: »Uram,
segíts rajtam!« 26 Erre így válaszolt: »Nem való
elvenni a gyerekek kenyerét, és odadobni a kisku-
tyáknak.« 27 De az asszony csak folytatta: »Igen,
Uram, de a kiskutyák is esznek a morzsákból,
amelyek lehullanak uruk asztaláról.« 28 Erre Jézus
így szólt hozzá: »Asszony, nagy a te hited! Tör-
ténjék veled akaratod szerint!« És abban az óra-
ban meggyógyult a lánya.

Betegek gyógyítása

29 Jézus ezután eltávozott onnan, és elment a
Galileai tenger mellé. Fölment a hegyre és ott le-
ült. 30 Nagy tömeg jött oda hozzá: voltak velük
sánták, vakok, nyomorékok, némák és sok más-
féle beteg. Letették őket a lábaihoz, ő pedig meg-
gyógyította őket. 31 A tömeg csodálkozott, amikor
látta a némákat beszélni, a nyomorékokat

them alone. They are blind, and they lead the
blind. But if the blind are in charge of the blind,
both will fall into the pit."

15 And responding, Peter said to him, "Explain this
parable to us." 16 But he said: "Are you, even now,
without understanding?

17 Do you not understand that everything that enters into the mouth goes into the gut, and is cast into the sewer? 18 But what proceeds from the mouth, goes forth from the heart, and those are the things that defile a man. 19 For from the heart go out evil thoughts, murders, adulteries, fornications, thefts, false testimonies, blasphemies. 20 These are the things that defile a man. But to eat without washing hands does not defile a man."

The Faith of the Canaanite Woman
(Mark 7:24–30)

21 And departing from there, Jesus withdrew into
the areas of Tyre and Sidon. 22 And behold, a
woman of Canaan, going out from those parts,
cried out, saying to him: "Take pity on me, Lord,
Son of David. My daughter is badly afflicted by a
demon." 23 He did not say a word to her. And his
disciples, drawing near, petitioned him, saying:
"Dismiss her, for she is crying out after us." 24 And
responding, he said, "I was not sent except to the
sheep who have fallen away from the house of Is-
rael." 25 But she approached and adored him, say-
ing, "Lord, help me." 26 And responding, he said,
"It is not good to take the bread of the children and
cast it to the dogs." 27 But she said, "Yes, Lord, but
the young dogs also eat from the crumbs that fall
from the table of their masters." 28 Then Jesus, re-
sponding, said to her: "O woman, great is your
faith. Let it be done for you just as you wish." And
her daughter was healed from that very hour.

The Feeding of the Four Thousand
(2 Kings 4:42–44; Mark 8:1–10)

29 And when Jesus had passed from there, he ar-
rived beside the sea of Galilee. And ascending
onto a mountain, he sat down there. 30 And great
multitudes came to him, having with them the
mute, the blind, the lame, the disabled, and many
others. And they cast them down at his feet, and
he cured them, 31 so much so that the crowds won-
dered, seeing the mute speaking, the lame walk-
ing, the blind seeing. And they magnified the God
of Israel.

meggyógyulni, a sántákat járni, a vakokat látni, és magasztalták Izrael Istenét.

A második kenyérszaporítás

32 Jézus pedig magához hívta tanítványait és azt mondta nekik: »Megesik a szívem a tömegen, mert íme, már három napja velem vannak és nincs mit enniük. Nem akarom őket étlen elbocsátani, nehogy ellankadjanak az úton.« 33 A tanítványok ezt felelték neki: »Honnan lenne a pusztaságban annyi kenyerünk, hogy jóltartsunk ekkora tömeget?« 34 Jézus megkérdezte tőlük: »Hány kenyeretek van?« Azt felelték: »Hét, és néhány apró halunk.« 35 Erre megparancsolta a tömegnek, hogy telepedjék le a földre. 36 Azután fogta a hét kenyeret és a halakat, hálát adott, megtörte és odaadta a tanítványoknak, a tanítványok pedig a tömegnek. 37 Ettek mindannyian, és jóllaktak. A megmaradt darabokat felszedték, hét tele kosárral. 38 Négyezer férfi volt, aki evett, az asszonyokat és a gyerekeket nem számítva. 39 Miután elbocsátotta a tömeget, beszállt a hajóba és Magadán vidékére ment.

Mt 16

Jézus nem ad jelet

1 Odamentek hozzá a farizeusok és a szadduceusok, hogy próbára tegyék. Kérték őt, hogy mutasson nekik égi jelet. 2 Ő így válaszolt nekik: »Amikor beesteledik, azt mondjátok: `Jó idő lesz, mert vöröslik az ég.' 3 Hajnalban pedig: `Ma vihar lesz, mert vöröslik és borús az ég.' Az ég arculatát tehát meg tudjátok ítélni, az idők jeleit azonban nem tudjátok! 4 A gonosz és házasságtörő nemzedék jelet kíván, de nem kap más jelet, csak Jónás jelét.« Ezzel otthagyta őket és elment.

Óvás a farizeusoktól és a szaddúceusoktól

5 Amikor tanítványai átmentek a másik partra, elfelejtettek kenyeret vinni. 6 Jézus így szólt hozzájuk: »Vigyázzatok, óvakodjatok a farizeusok és a szaddúceusok kovászától!« 7 Azok erre így tanakodtak egymás közt: »Nem hoztunk kenyeret!« 8 Jézus, aki tudta ezt, megkérdezte tőlük: »Kishitűek, miért tanakodtok magatok közt azon, hogy nincs kenyeretek? 9 Még mindig nem értitek? Nem emlékeztek az ötezer ember öt kenyerére, és hogy hány kosárral szedtetek fel? 10 És a négyezer ember hét kenyerére, hogy hány kosárral szedtetek fel? 11 Miért nem értitek meg, hogy nem a kenyerekről beszéltem nektek! A farizeusok és a szaddúceusok kovászától őrizkedjetek!« 12 Ekkor felfogták, hogy nem arra gondolt, hogy a

32 And Jesus, calling together his disciples, said: “I have compassion on the crowds, because they have persevered with me now for three days, and they do not have anything to eat. And I am not willing to dismiss them, fasting, lest they faint along the way.” 33 And the disciples said to him: “From where, then, in the desert, would we obtain enough bread to satisfy so a great multitude?” 34 And Jesus said to them, “How many loaves of bread do you have?” But they said, “Seven, and a few little fish.” 35 And he instructed the crowds to recline upon the ground. 36 And taking the seven loaves and the fish, and giving thanks, he broke and gave to his disciples, and the disciples gave to the people. 37 And they all ate and were satisfied. And, from what was left over of the fragments, they took up seven full baskets. 38 But those who ate were four thousand men, plus children and women.

39 And having dismissed the crowd, he climbed into a boat. And he went into the coastal region of Magadan.

Matthew 16

The Demand for a Sign
(Mark 8:11–13; Luke 12:54–56)

1 And Pharisees and Sadducees approached him to test him, and they asked him to show them a sign from heaven. 2 But he responded by saying to them: “When evening arrives, you say, ‘It will be calm, for the sky is red,’ 3 and in the morning, ‘Today there will be a storm, for the sky is red and gloomy.’ So then, you know how to judge the appearance of the sky, but you are unable to know the signs of the times? 4 An evil and adulterous generation seeks a sign. And a sign shall not be given to it, except the sign of the prophet Jonah.” And leaving them behind, he went away.

The Leaven of the Pharisees and Sadducees
(Mark 8:14–21; Luke 12:1–3)

5 And when his disciples went across the sea, they forgot to bring bread.

6 And he said to them, “Consider and beware of the leaven of the Pharisees and the Sadducees.” 7 But they were thinking within themselves, saying, “It is because we have not brought bread.” 8 Then Jesus, knowing this, said: “Why do you consider within yourselves, O little in faith, that it is because you have no bread? 9 Do you not yet

kenyér kovászától óvakodjanak, hanem a farizeusok és a szaddúceusok tanításától.

Péter hitvallása; Jézus válasza

13 Amikor Jézus Fülöp Cézáreájának vidékére ment, megkérdezte tanítványait: »Kinek tartják az emberek az Emberfiát?« 14 Ők ezt felelték: »Egyesek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, mások meg Jeremiásnak, vagy egynek a próféták közül.« 15 Erre megkérdezte őket: »És ti kinek tartotok engem?« 16 Simon Péter válaszolt: »Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.« 17 Jézus azt felelte neki: »Boldog vagy, Simon, Jónás fia! Mert nem a test és vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én Atyám, aki a mennyekben van. 18 Én pedig mondom neked: Te Péter vagy, és én erre a kősziklára fogom építeni egyházamat, s az alvilág kapui nem vesznek erőt rajta. 19 Neked adom a mennyek országának kulcsait. Amit megkötsz a földön, meg lesz kötve a mennyekben is, és amit feloldasz a földön, föl lesz oldva a mennyekben is.« 20 Ezután meghagyta a tanítványoknak, hogy senkinek se mondják el, hogy ő a Krisztus.

A szenvedés és a feltámadás első megjövendölése

21 Ettől az időtől kezdte Jézus jelezni a tanítványainak, hogy Jeruzsálembe kell mennie, sokat kell szenvednie a vénektől, főpapoktól és írástudóktól, meg kell, hogy öljék, és harmadnapra föl kell támadnia. 22 Péter erre félrehívta őt, és kezdte lebeszélni: »Távol legyen ez tőled, Uram! Ez nem történhet meg veled.« 23 Ő azonban megfordult, és azt mondta Péternek: »Távozz előlem, Sátán! Botrány vagy nekem, mert nem Isten dolgaival törődsz, hanem az emberekével!«

Jézus követése; az önmegtagadás

24 Akkor Jézus azt mondta a tanítványainak: »Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg önmagát, vegye föl a keresztjét és kövessen engem. 25 Mert aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt, aki pedig elveszíti életét énértem, megtalálja azt. 26 Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megszerzi is, de az élete kárt szenved? Vagy mit adhat az ember cserébe a lelkéért? 27 Mert az Emberfia eljön angyalaival Atyja dicsőségében, és akkor megfizet majd mindenkinek tettei szerint {Zsolt 62,13}. 28 Bizony, mondom nektek: vannak néhányan az itt állók közül, akik nem ízlelik meg a halált, amíg meg nem látják az Emberfiát, amint eljön az ő országában.«

understand, nor remember, the five loaves among the five thousand men, and how many containers you took up? 10 Or the seven loaves among the four thousand men, and how many baskets you took up? 11 Why do you not understand that it was not because of bread that I said to you: Beware of the leaven of the Pharisees and the Sadducees?" 12 Then they understood that he was not saying that they should beware of the leaven of bread, but of the doctrine of the Pharisees and the Sadducees.

Peter's Confession of Christ

(Mark 8:27–30; Luke 9:18–20; John 6:67–71)

13 Then Jesus went into parts of Caesarea Philippi. And he questioned his disciples, saying, "Who do men say that the Son of man is?" 14 And they said, "Some say John the Baptist, and others say Elijah, still others say Jeremiah or one of the prophets." 15 Jesus said to them, "But who do you say that I am?" 16 Simon Peter responded by saying, "You are the Christ, the Son of the living God." 17 And in response, Jesus said to him: "Blessed are you, Simon son of Jonah. For flesh and blood has not revealed this to you, but my Father, who is in heaven. 18 And I say to you, that you are Peter, and upon this rock I will build my Church, and the gates of Hell shall not prevail against it. 19 And I will give you the keys of the kingdom of heaven. And whatever you shall bind on earth shall be bound, even in heaven. And whatever you shall release on earth shall be released, even in heaven." 20 Then he instructed his disciples that they should tell no one that he is Jesus the Christ.

Christ's Passion Foretold

(Mark 8:31–33; Luke 9:21–22)

21 From that time, Jesus began to reveal to his disciples that it was necessary for him to go to Jerusalem, and to suffer much from the elders and the scribes and the leaders of the priests, and to be killed, and to rise again on the third day. 22 And Peter, taking him aside, began to rebuke him, saying, "Lord, may it be far from you; this shall not happen to you." 23 And turning away, Jesus said to Peter: "Get behind me, Satan; you are an obstacle to me. For you are not behaving according to what is of God, but according to what is of men."

Take Up Your Cross

(Mark 8:34–38; Luke 9:23–27)

24 Then Jesus said to his disciples: "If anyone is willing to come after me, let him deny himself,

and take up his cross, and follow me. 25For whoever would save his life, will lose it. But whoever will have lost his life for my sake, shall find it. 26For how does it benefit a man, if he gains the whole world, yet truly suffers damage to his soul? Or what shall a man give in exchange for his soul? 27For the Son of man will arrive in the glory of his Father, with his Angels. And then he will repay each one according to his works.

28Amen I say to you, there are some among those standing here, who shall not taste death, until they see the Son of man arriving in his reign."

Mt 17

Jézus színeváltozása

1 Hat nap múlva Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost, a testvérét, és fölvitte őket külön egy magas hegyre, 2 és színében elváltozott előttük. Ragyogott az arca, mint a nap, a ruhái pedig fehérek lettek, mint a napsugár. 3 És íme, megjelent nekik Mózes és Illés, s beszélgettek vele.

4 Péter ekkor azt mondta Jézusnak: »Uram, jó nekünk itt lenni! Ha akarod, csinálok itt három sátrat, neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet.« 5 Még beszélt, amikor íme, fényes felhő árnyékolta be őket, s a felhőből egy hang szólt: »Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik, őt hallgassátok« {Iz 42,1; MTörv 18,15}. 6 Ennek hallatán a tanítványok arcra borultak és igen megijedtek. 7 Jézus odament, megérintette őket és azt mondta: »Keljetek föl, és ne féljetek!« 8 Amikor fölemelték a szemüket, senkit sem láttak, csak Jézust egymagát.

9 Amint lejöttek a hegyről, Jézus megparancsolta nekik: »Senkinek se beszéljetek a látomásról, amíg az Emberfia a halálból föl nem támad.«

Matthew 17

The Transfiguration

(Mark 9:1–13; Luke 9:28–36; 2 Peter 1:16–21)

1And after six days, Jesus took Peter and James and his brother John, and he led them onto a lofty mountain separately. 2And he was transfigured before them. And his face shined brightly like the sun. And his garments were made white like snow. 3And behold, there appeared to them Moses and Elijah, speaking with him. 4And Peter responded by saying to Jesus: "Lord, it is good for us to be here. If you are willing, let us make three tabernacles here, one for you, one for Moses, and one for Elijah." 5And while he was still speaking, behold, a shining cloud overshadowed them. And behold, there was a voice from the cloud, saying: "This is my beloved Son, with whom I am well pleased. Listen to him." 6And the disciples, hearing this, fell prone on their face, and they were very afraid. 7And Jesus drew near and touched them. And he said to them, "Rise up and do not be afraid." 8And lifting up their eyes, they saw no one, except Jesus alone.

9And as they were descending from the mountain, Jesus instructed them, saying, "Tell no one about the vision, until the Son of man has risen from the dead." 10And his disciples questioned him, saying, "Why then do the scribes say that it is necessary for Elijah to arrive first?" 11But in response, he said to them: "Elijah, indeed, shall arrive and restore all things. 12But I say to you, that Elijah has already arrived, and they did not recognize him, but they did whatever they wanted to him. So also shall the Son of man suffer from them."

Illés eljövetele

10 Ezután a tanítványok megkérdezték tőle:
»Miért mondják akkor az írástudók, hogy Illésnek
előbb el kell jönnie?« 11 Ő ezt felelte: »Illés való-
ban eljön, és helyreállít mindent {Mal 3,23-24}, 12 De
mondom nektek: Illés már eljött, s nem ismerték
fel őt, hanem azt tették vele, amit csak akartak.
Éppígy az Emberfia is szenvedni fog miattuk.«
13 Akkor megértették a tanítványok, hogy Kereszt-
elő Jánosról beszélt nekik.

Egy holdkóros meggyógyítása

14 Amikor visszaértek a tömeghez, odajött
hozzá egy ember, térdre esett előtte 15 és azt
mondta: »Uram! Könyörülj a fiamon, mert hold-
kóros és nagyon szenved. Sokszor tűzbe esik,
máskor meg vízbe. 16 Odavittem őt a tanítvá-
nyaidhoz, de nem tudták meggyógyítani.« 17 Jé-
zus ezt felelte: »Ó, hitetlen és romlott nemzedék!
Meddig legyek még veletek? Meddig tűrjelek még
titeket? Hozzátok őt ide hozzám!« 18 Jézus rápa-
rancsolt, az ördög kiment belőle, és a gyermek
meggyógyult abban az órában. 19 Ekkor a tanítvá-
nyok külön odamentek Jézushoz és megkérdez-
ték: »Mi miért nem tudtuk kiűzni?« 20 Azt felelte
nekik: »A kishitűségetek miatt. Mert bizony,
mondom nektek: ha csak akkora hitetek lesz is,
mint a mustármag, és azt mondjátok ennek a
hegynek, `menj innen oda', elmegy, és semmi sem
lesz lehetetlen nektek.« [21]

A szenvedés és a feltámadás második megjövendölése

22 Amikor Galileában összegyűltek, Jézus azt
mondta nekik: »Az Emberfiát át fogják adni az
emberek kezébe, 23 megölik őt, de harmadnapon
föl fog támadni.« Erre nagyon elszomorodtak.

A templomadó

24 Amikor Kafarnaumba érkeztek, odamen-
tek Péterhez azok, akik a két drachmát szedik, és

13 Then the disciples understood that he had spo-
ken to them about John the Baptist.

The Boy with a Demon

(Mark 9:14–29; Luke 9:37–42)

14 And when he had arrived at the multitude, a man
approached him, falling to his knees before him,
saying: 15 “Lord, take pity on my son, for he is an
epileptic, and he suffers harm. For he frequently
falls into fire, and often also into water. 16 And I
brought him to your disciples, but they were not
able to cure him.” 17 Then Jesus responded by say-
ing: “What an unbelieving and perverse genera-
tion! How long shall I be with you? How long
shall I endure you? Bring him here to me.” 18 And
Jesus rebuked him, and the demon went out of
him, and the boy was cured from that hour.

The Power of Faith

(Luke 17:5–10)

19 Then the disciples approached Jesus privately
and said, “Why were we unable to cast him out?”
20 Jesus said to them: “Because of your unbelief.
Amen I say to you, certainly, if you will have faith
like a grain of mustard seed, you will say to this
mountain, ‘Move from here to there,’ and it shall
move. And nothing will be impossible for you.
21 But this kind is not cast out, except through
prayer and fasting.”

The Second Prediction of the Passion

(Mark 9:30–32; Luke 9:43–45)

22 And when they were conversing together in
Galilee, Jesus said to them: “The Son of man shall
be delivered into the hands of men. 23 And they
will kill him, but he will rise again on the third
day.” And they were extremely saddened.

The Temple Tax

24 And when they had arrived at Capernaum, those
who collected the half shekel approached Peter,
and they said to him, “Doesn’t your Teacher pay
the half shekel?” 25 He said, “Yes.” And when he
had entered into the house, Jesus went before him,
saying: “How does it seem to you, Simon? The
kings of the earth, from whom do they receive
tribute or the census tax: from their own sons or
from foreigners?” 26 And he said, “From foreign-
ers.” Jesus said to him: “Then the sons are free.

27 But so that we may not become an obstacle to
them: go to the sea, and cast in a hook, and take
the first fish that is brought up, and when you

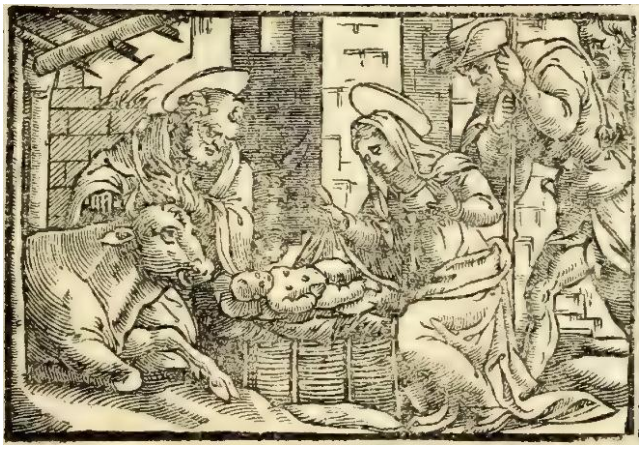
azt mondták neki: »A ti Mesteretek nem fizeti meg a két drachmát?« 25 Azt felelte: »De igen!« Amikor hazaért, Jézus már megelőzte őt és azt mondta neki: »Mit gondolsz, Simon, a föld királyai kiktől szednek vámot vagy adót: a fiaiktól, vagy az idegenektől?« 26 Ő azt felelte: »Az idegenektől.« Jézus erre így szólt: »Akkor tehát a fiak mentesek. 27 De hogy ne botránkoztassuk meg őket, menj a tengerhez, vesd ki a horgot, és fogd ki az elsőként kapó halat. Nyisd ki a száját, s találni fogsz benne egy sztatért. Fogd azt és add oda nekik értem és érted.«

A tanítványok közössége: 18,1-35

Mt 18

A tanítványok vetélkedése

1 Abban az órában a tanítványok odajöttek Jézushoz és azt mondták: »Ki a legnagyobb a mennyek országában?« 2 Erre ő odahívott egy kisgyereket, közéjük állította 3 és így szólt: »Bizony, mondom nektek: ha meg nem tértek és nem lesztek olyanok, mint a kisgyerekek, nem mentek be a mennyek országába. 4 Aki ugyanis kicsivé lesz, mint ez a gyermek, az a legnagyobb a mennyek országában. 5 És aki befogad egy ilyen kisgyereket az én nevemben, engem fogad be.

Óvás a botránkoztatástól

6 Aki pedig megbotránkoztat egyet e kicsik közül, akik hisznek bennem, jobb volna annak, ha malomkövet kötnének a nyakára és a tenger mélyébe vetnék. 7 Jaj a világnak a botrányok miatt! Mert szükséges ugyan, hogy botrányok legyenek, de jaj annak az embernek, aki által a botrány történik.

8 Ha a kezed vagy a lábad megbotránkoztat téged, vágd le és dobd el magadtól! Jobb neked nyomorékon vagy sántán bemenned az életre, mint két kézzel vagy két lábbal az örök tűzre

have opened its mouth, you will find a shekel. Take it and give it to them, for me and for you."

Matthew 18

The Greatest in the Kingdom

(Mark 9:33–41; Luke 9:46–50)

1 In that hour, the disciples drew near to Jesus, saying, "Whom do you consider to be greater in the kingdom of heaven?" 2 And Jesus, calling to himself a little child, placed him in their midst.

3 And he said: "Amen I say to you, unless you change and become like little children, you shall not enter into the kingdom of heaven. 4 Therefore, whoever will have humbled himself like this little child, such a one is greater in the kingdom of heaven. 5 And whoever shall accept one such little child in my name, accepts me.

Temptations and Trespasses

(Mark 9:42–48; Luke 17:1–4)

6 But whoever will have led astray one of these little ones, who trust in me, it would be better for him to have a great millstone hung around his neck, and to be submerged in the depths of the sea.

7 Woe to a world that leads people astray! Although it is necessary for temptations to arise, nevertheless: Woe to that man through whom temptation arises!

8 So if your hand or your foot leads you to sin, cut it off and cast it away from you. It is better for you to enter into life disabled or lame, than to be sent into eternal fire having two hands or two feet. 9 And if your eye leads you to sin, root it out and cast it away from you. It is better for you to enter into life with one eye, than to be sent into the fires of Hell having two eyes.

kerülnöd. 9 És ha a szemed botránkoztat meg téged, vájd ki és dobd el magadtól! Jobb neked fél szemmel az életre bemenned, mint két szemmel a gyehenna tüzére kerülnöd.

10 Vigyázzatok, ne vessetek meg egyet sem e kicsik közül. Mert mondom nektek: angyalaik a mennyekben mindig látják Atyám arcát, aki a mennyekben van. [11]

Példabeszéd az elveszett juhról

12 Mit gondoltok? Ha egy embernek száz juha van, és azok közül egy elkóborol, nem hagyja-e ott a kilencvenkilencet a hegyeken, nem megy-e el és nem keresi-e meg az eltévedtet? 13 Amikor pedig megtalálja, bizony, mondom nektek: jobban örül annak, mint a kilencvenkilencnek, amely el sem veszett. 14 Ugyanígy a ti Atyátok, aki a mennyekben van, nem akarja, hogy egy is elvesszen e kicsik közül.

A testvér megintése

15 Ha a testvéred vétkezik ellened, menj és figyelmeztesd őt négyszemközt. Ha hallgat rád, megnyerted testvéredet. 16 Ha azonban nem hallgat rád, végy magad mellé még egy vagy két társat, mert *minden dolgot két vagy három tanú szavával kell igazolni* {MTörv 19,15}. 17 Ha rájuk sem akar hallgatni, mondd meg az egyháznak. Ha pedig az egyházra sem akar hallgatni, legyen számodra olyan, mint a pogány és a vámszedő. 18 Bizony, mondom nektek: mindaz, amit megköttök a földön, meg lesz kötve a mennyben is, és amit föloldotok a földön, föl lesz oldva a mennyben is.

19 És bizony, mondom nektek: ha a földön ketten egyetértésben kérnek valamit, bármi legyen is az, megkapják Atyámtól, aki a mennyben van. 20 Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.«

A megbocsátás

21 Akkor Péter odament hozzá és azt mondta neki: »Uram! Hányszor vétkezhet ellenem a testvérem, hányszor kell megbocsátanom neki? Talán hétszer?« 22 Jézus azt felelte neki: »Nem azt mondom, hogy hétszer, hanem hogy hetvenszer hétszer {Ter 4,24}.

Példabeszéd a könyörtelen szolgáról

23 Ezért hasonlít a mennyek országa egy királyhoz, aki el akart számolni szolgáival. 24 Amikor elkezdte az elszámolást, odavitték hozzá az egyiket, aki tízezer talentummal tartozott. 25 Mivel nem volt miből megadnia, az úr megparancsolta, hogy adják el őt, a feleségét, a gyerekeit,

The Parable of the Lost Sheep

(Luke 15:1–7)

10 See to it that you do not despise even one of these little ones. For I say to you, that their Angels in heaven continually look upon the face of my Father, who is in heaven. 11 For the Son of man has come to save what had been lost.

12 How does it seem to you? If someone has one hundred sheep, and if one of them has gone astray, should he not leave behind the ninety-nine in the mountains, and go out to seek what has gone astray? 13 And if he should happen to find it: Amen I say to you, that he has more joy over that one, than over the ninety-nine which did not go astray. 14 Even so, it is not the will before your Father, who is in heaven, that one of these little ones should be lost.

A Brother Who Sins

(Deuteronomy 19:15–21)

15 But if your brother has sinned against you, go and correct him, between you and him alone. If he listens to you, you will have regained your brother. 16 But if he will not listen you, invite with you one or two more, so that every word may stand by the mouth of two or three witnesses. 17 And if he will not listen to them, tell the Church. But if he will not listen to the Church, let him be to you like the pagan and the tax collector. 18 Amen I say to you, whatever you will have bound on earth, shall be bound also in heaven, and whatever you will have released on earth, shall be released also in heaven.

Ask in My Name

(John 16:23–33)

19 Again I say to you, that if two of those among you have agreed on earth, about anything whatsoever that they have requested, it shall be done for them by my Father, who is in heaven. 20 For

és mindenét, amije csak van, és úgy fizessen. 26 A
szolga erre a földig hajolt, és leborulva kérte:
`Légy türelemmel irántam, és mindent megadok
neked.' 27 Megesett a szíve az úrnak a szolgán, el-
bocsátotta hát őt, és még az adósságot is elengedte
neki. 28 Ez a szolga azonban, mihelyt kiment, ta-
lálkozott egyik szolgatársával, aki tartozott neki
száz dénárral. Megragadta őt, fojtogatta és köve-
telte: `Add meg, amivel tartozol.' 29 A szolgatársa
a földig hajolt, és kérlelte: `Légy türelemmel irán-
tam, és megadom neked.' 30 Az azonban nem en-
gedett, hanem elvitte és börtönbe vetette őt, amíg
megadja a tartozását.

31 Amikor a szolga társai látták a történteket,
nagyon elszomorodtak. Elmentek és elbeszéltek
uruknak mindent, ami történt. 32 Akkor az úr ma-
gához hívta őt és azt mondta neki: `Te gonosz
szolga! Én az egész tartozást elengedtem neked,
mert kértél engem. 33 Nem kellett volna neked is
megkönyörülnöd szolgatársadon, ahogy én is
megkönyörültem rajtad?' 34 És az úr haragjá-
ban átadta őt a kínzóknak, amíg csak meg nem
adja egész tartozását. 35 Így tesz majd mennyei
Atyám is veletek, ha mindegyiktek szívből meg
nem bocsát a testvérének.«

wherever two or three are gathered in my name,
there am I, in their midst."

The Unforgiving Servant
(Romans 12:14–21)

21 Then Peter, drawing near to him, said: "Lord,
how many times shall my brother sin against me,
and I forgive him? Even seven times?" 22 Jesus
said to him: "I do not say to you, even seven times,
but even seventy times seven times.

23 Therefore, the kingdom of heaven is compared
to a man who was king, who wanted to take ac-
count of his servants. 24 And when he had begun
taking account, one was brought to him who owed
him ten thousand talents. 25 But since he did not
have any way to repay it, his lord ordered him to
be sold, with his wife and children, and all that he
had, in order to repay it. 26 But that servant, falling
prostrate, begged him, saying, 'Have patience
with me, and I will repay it all to you.' 27 Then the
lord of that servant, being moved with pity, re-
leased him, and he forgave his debt. 28 But when
that servant departed, he found one of his fellow
servants who owed him one hundred denarius.
And taking hold of him, he choked him, saying:
'Repay what you owe.' 29 And his fellow servant,
falling prostrate, petitioned him, saying: 'Have
patience with me, and I will repay it all to you.'
30 But he was not willing. Instead, he went out and
had him sent to prison, until he would repay the
debt. 31 Now his fellow servants, seeing what was
done, were greatly saddened, and they went and
reported to their lord all that was done. 32 Then his
lord called him, and he said to him: 'You wicked
servant, I forgave you all your debt, because you
pleaded with me. 33 Therefore, should you not also
have had compassion on your fellow servant, just
as I also had compassion on you?' 34 And his lord,
being angry, handed him over to the torturers, un-
til he repaid the entire debt. 35 So, too, shall my
heavenly Father do to you, if each one of you will
not forgive his brother from your hearts."

JÉZUS MŰKÖDÉSE JÚDEÁBAN ÉS JERUZSÁLEMBEN: 19,1-25,46

Úton Jeruzsálem felé: 19,1-20,34

Mt 19

Jézus elindul Júdeába

1 Történt, hogy amikor Jézus befejezte ezeket
a szavakat, elhagyta Galileát, és Júdea határába
ment a Jordánon túlra. 2 Nagy tömeg követte őt, és
ott meggyógyította őket.

A válásról és a nőtlenségről

3 Akkor odamentek hozzá a farizeusok, s
hogy próbára tegyék, megkérdezték tőle: »El szabad-e az embernek bocsátania a feleségét bármi
okból?« 4 Ő ezt felelte: »Nem olvastátok, hogy
Aki kezdettől fogva teremtett, *`férfinak és nőnek
alkotta őket'*? {Ter 1,27} És így szólt: 5 *`Ezért az ember elhagyja apját és anyját, a feleségéhez ragaszkodik, és a kettő egy testté lesz'* {Ter 2,24}. 6 Így már
nem ketten vannak, hanem egy test. Amit tehát Isten egybekötött, azt ember szét ne válassza.«
7 Erre azt mondták neki: »Miért parancsolta hát
Mózes, hogy *válólevelet kell adni* {MTörv 24,1} *és
úgy kell elbocsátan*i?« 8 Azt válaszolta nekik:
»Mózes a ti keményszívűségetek miatt engedte
meg nektek, hogy elbocsássátok feleségeiteket.
De ez kezdetben nem így volt. 9 Mondom hát nektek: aki elbocsátja feleségét – hacsak nem paráznaság miatt –, és mást vesz el, házasságot tör.«

10 Tanítványai erre azt mondták neki: »Ha
így áll a dolog az ember feleségével, nem érdemes
megházasodni.« 11 Ő azt felelte nekik: »Nem mindenki érti meg ezt a dolgot, csak azok, akiknek
megadatott. 12 Vannak ugyanis eunuchok, akik
anyjuk méhéből így születtek; aztán vannak eunuchok, akiket az emberek tettek ilyenné, és vannak olyan eunuchok is, akik önmagukat férfiatlanították a mennyek országáért. Aki meg tudja érteni, értse meg.«

A gyermekek megáldása

13 Akkor kisgyermekeket vittek oda hozzá,
hogy tegye rájuk a kezét és imát mondjon, de a
tanítványok megszidták őket. 14 Jézus azonban azt
mondta: »Engedjétek hozzám jönni a kisgyerekeket, és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké a
mennyek országa.« 15 Rájuk tette a kezét, és továbbment onnan.

A gazdagságról és Jézus követéséről

16 Ekkor íme, valaki odament hozzá és azt
mondta: »Mester! Mi jót tegyek, hogy elnyerjem

Matthew 19

Teachings about Divorce

(Mark 10:1–12)

1 And it happened that, when Jesus had completed
these words, he moved away from Galilee, and he
arrived within the borders of Judea, across the Jordan. 2 And great crowds followed him, and he
healed them there.

3 And the Pharisees approached him, testing him,
and saying, “Is it lawful for a man to separate from
his wife, no matter what the cause?” 4 And he said
to them in response, “Have you not read that he
who made man from the beginning, made them
male and female?” And he said: 5 “For this reason,
a man shall separate from father and mother, and
he shall cling to his wife, and these two shall become one flesh. 6 And so, now they are not two,
but one flesh. Therefore, what God has joined together, let no man separate.” 7 They said to him,
“Then why did Moses command him to give a bill
of divorce, and to separate?” 8 He said to them:
“Although Moses permitted you to separate from
your wives, due to the hardness of your heart, it
was not that way from the beginning. 9 And I say
to you, that whoever will have separated from his
wife, except because of fornication, and who will
have married another, commits adultery, and whoever will have married her who has been separated, commits adultery.”

10 His disciples said to him, “If such is the case for
a man with a wife, then it is not expedient to
marry.” 11 And he said to them: “Not everyone is
able to grasp this word, but only those to whom it
has been given. 12 For there are chaste persons who
were born so from their mother’s womb, and there
are chaste persons who have been made so by
men, and there are chaste persons who have made
themselves chaste for the sake of the kingdom of
heaven. Whoever is able to grasp this, let him
grasp it.”

Jesus Blesses the Children

(Mark 10:13–16; Luke 18:15–17)

13 Then they brought to him little children, so that
he would place his hands upon them and pray. But
the disciples rebuked them. 14 Yet truly, Jesus said
to them: “Allow the little children to come to me,
and do not choose to prohibit them. For the kingdom of heaven is among such as these.” 15 And

az örök életet?« 17 Ő azt válaszolta neki: »Miért kérdezel engem a jóról? Csak egyvalaki a jó. Ha pedig be akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsokat.«

18 Az megkérdezte: »Melyeket?« Jézus ezt felelte: *»Ne ölj, ne törj házasságot, ne lopj, ne tanúskodj hamisan,* 19 *tiszteld apádat és anyádat, és szeresd felebarátodat, mint önmagadat«* **{Kiv 20,12-16; MTörv 5,16-20; Lev 19,18}.** 20 Az ifjú erre azt mondta neki: »Mindezeket megtartottam, mi hiányzik még nekem?« 21 Erre Jézus így szólt hozzá: »Ha tökéletes akarsz lenni, menj, add el, amid van, add oda a szegényeknek, és kincsed lesz a mennyekben. Azután jöjj, kövess engem.« 22 E szó hallatára az ifjú szomorúan elment, mert nagy vagyona volt.

23 Ekkor Jézus így szólt tanítványaihoz: »Bizony, mondom nektek: a gazdag ember nehezen tud bemenni a mennyek országába. 24 S újra mondom nektek: Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bemenni az Isten országába.« 25 Ennek hallatára a tanítványok nagyon elcsodálkoztak és megkérdezték: »Akkor hát ki üdvözülhet?« 26 Jézus rájuk tekintett és így szólt: »Embereknek lehetetlen ez, de Istennek minden lehetséges« **{Ter 18,14; Jób 42,2}.**

27 Ekkor megszólalt Péter és azt mondta neki: »Íme, mi elhagytunk mindent, és követtünk téged. Mi lesz hát velünk?« 28 Jézus azt felelte nekik: »Bizony, mondom nektek: ti, akik követtetek engem, az újjászületés idején, amikor az Emberfia helyet foglal dicsősége trónján, ti is tizenkét trónon fogtok ülni, és ítélni fogjátok Izrael tizenkét törzsét. 29 És mindenki, aki elhagyta házát, fivéreit vagy nővéreit, apját vagy anyját, gyermekeit vagy földjét az én nevemért, százannyit kap majd és örök életet fog örökölni.

30 Sokan lesznek elsőkből utolsók, és utolsókból elsők.

when he had imposed his hands upon them, he went away from there.

The Rich Young Man
(Mark 10:17–31; Luke 18:18–30)

16 And behold, someone approached and said to him, “Good Teacher, what good should I do, so that I may have eternal life?” 17 And he said to him: “Why do you question me about what is good? One is good: God. But if you wish to enter into life, observe the commandments.” 18 He said to him, “Which?” And Jesus said: “You shall not murder. You shall not commit adultery. You shall not steal. You shall not give false testimony. 19 Honor your father and your mother. And, you shall love your neighbor as yourself.” 20 The young man said to him: “All these I have kept from my childhood. What is still lacking for me?” 21 Jesus said to him: “If you are willing to be perfect, go, sell what you have, and give to the poor, and then you will have treasure in heaven. And come, follow me.” 22 And when the young man had heard this word, he went away sad, for he had many possessions.

23 Then Jesus said to his disciples: “Amen, I say to you, that the wealthy shall enter with difficulty into the kingdom of heaven. 24 And again I say to you, it is easier for a camel to pass through the eye of a needle, than for the wealthy to enter into the kingdom of heaven.” 25 And upon hearing this, the disciples wondered greatly, saying: “Then who will be able to be saved?” 26 But Jesus, gazing at them, said to them: “With men, this is impossible. But with God, all things are possible.”

27 Then Peter responded by saying to him: “Behold, we have left behind all things, and we have followed you. So then, what will be for us?” 28 And Jesus said to them: “Amen I say to you, that at the resurrection, when the Son of man shall sit on the seat of his majesty, those of you who have followed me shall also sit on twelve seats, judging the twelve tribes of Israel. 29 And anyone who has left behind home, or brothers, or sisters, or father, or mother, or wife, or children, or land, for the sake of my name, shall receive one hundred times more, and shall possess eternal life. 30 But many of those who are first shall be last, and the last shall be first.”

Mt 20

Példabeszéd a szőlősgazdáról

1 Mert hasonló a mennyek országa a házigazdához, aki korán reggel kiment munkásokat fogadni a szőlőjébe. 2 Miután napi egy dénárban megegyezett a munkásokkal, elküldte őket a szőlőjébe. 3 Amikor a harmadik óra körül is kiment, látott másokat ott ácsorogni tétlenül a piactéren. 4 Azt mondta nekik: `Menjetek ki ti is a szőlőbe, és ami igazságos, megadom majd nektek.' 5 Azok elmentek. Azután a hatodik és a kilencedik óra körül ismét kiment és ugyanígy tett. 6 Mikor a tizenegyedik óra körül kiment és megint talált ott ácsorgókat, azt mondta nekik: `Miért álltok itt egész nap tétlenül?' 7 Azt felelték neki: »Mert senki sem fogadott fel minket.' Erre azt mondta nekik: `Menjetek ki ti is a szőlőbe.'

8 Amikor beesteledett, a szőlő ura így szólt intézőjéhez: `Hívd a munkásokat, és add ki nekik a bérüket, kezdve az utolsóktól az elsőkig.' 9 Jöttek azok, akik a tizenegyedik óra körül kezdtek, és kaptak egy-egy dénárt. 10 Mikor az elsők sorra kerültek, azt gondolták, hogy többet kapnak, de ők is csak egy-egy dénárt kaptak. 11 Amikor megkapták, zúgolódni kezdtek a gazda ellen: 12 `Ezek az utolsók csak egy órát dolgoztak, és egyformán kezelted őket velünk, akik viseltük a nap terhét és hevét.' 13 Ő azonban így válaszolt az egyiküknek: `Barátom! Nem vagyok hozzád igazságtalan. Nem egy dénárban egyeztél meg velem? 14 Fogd, ami a tiéd, és menj! Én ennek az utolsónak is annyit akarok adni, mint neked. 15 Vagy nem szabad azt tennem az enyémmel, amit akarok? Rossz szemmel nézed talán, hogy én jó vagyok?'

16 Így lesznek az utolsókból elsők és az elsőkből utolsók.«

Matthew 20

The Parable of the Workers

1 "The kingdom of heaven is like the father of a family who went out in early morning to lead workers into his vineyard. 2 Then, having made an agreement with the workers for one denarius per day, he sent them into his vineyard. 3 And going out about the third hour, he saw others standing idle in the marketplace. 4 And he said to them, 'You may go into my vineyard, too, and what I will give you will be just.' 5 So they went forth. But again, he went out about the sixth, and about the ninth hour, and he acted similarly. 6 Yet truly, about the eleventh hour, he went out and found others standing, and he said to them, 'Why have you stood here idle all day?' 7 They say to him, 'Because no one has hired us.' He said to them, 'You also may go into my vineyard.'

8 And when evening had arrived, the lord of the vineyard said to his manager, 'Call the workers and pay them their wages, beginning from the last, even to the first.' 9 And so, when those who had arrived about the eleventh hour came forward, each received a single denarius. 10 Then when the first ones also came forward, they considered that they would receive more. But they, too, received one denarius. 11 And upon receiving it, they murmured against the father of the family, 12 saying, 'These last have worked for one hour, and you have made them equal to us, who worked bearing the weight and heat of the day.' 13 But responding to one of them, he said: 'Friend, I caused you no injury. Did you not agree with me to one denarius? 14 Take what is yours and go. But it is my will to give to this last, just as to you. 15 And is it not lawful for me to do what I will? Or is your eye wicked because I am good?' 16 So then, the last shall be first, and the first shall be last. For many are called, but few are chosen."

The Third Prediction of the Passion
(Mark 10:32–34; Luke 18:31–34)

17 And Jesus, ascending to Jerusalem, took the twelve disciples aside in private and said to them:

18 "Behold, we are ascending to Jerusalem, and the Son of man shall be handed over to the leaders of the priests and to the scribes. And they shall condemn him to death. 19 And they shall hand him over to the Gentiles to be mocked and

A szenvedés és a feltámadás harmadik megjövendölése

17 Jézus ezután fölment Jeruzsálembe. Útközben külön magához hívta a tizenkét tanítványt, és azt mondta nekik: 18 »Íme, felmegyünk Jeruzsálembe, és az Emberfiát át fogják adni a főpapoknak és az írástudóknak. Halálra ítélik őt, 19 és átadják a pogányoknak, hogy kicsúfolják, megostorozzák és keresztre feszítsék, de harmadnapon föltámad.«

Az uralkodásról és a szolgálatról

20 Akkor Zebedeus fiainak az anyja odament hozzá a fiaival együtt, és leborult előtte, hogy kérjen tőle valamit. 21 Jézus megkérdezte: »Mit kívánsz?« Az így válaszolt: »Rendeld el, hogy az én két fiam közül az egyik a jobbodon, a másik a balodon üljön országodban.« 22 Jézus ezt válaszolta: »Nem tudjátok, mit kértek. Tudtok-e inni a kehelyből, amelyből én inni fogok?« Azt felelték neki: »Tudunk!« 23 Ő erre azt mondta nekik: »A kelyhemből ugyan inni fogtok, de nem az én dolgom eldönteni, hogy a jobbomon vagy a balomon ki üljön. Az azoké lesz, akiknek Atyám készítette.«

24 Amikor a többi tíz meghallotta ezt, nagyon megharagudott a két testvérre. 25 Jézus azonban magához hívta őket, és így szólt: »Tudjátok, hogy a nemzetek fejedelmei uralkodnak a népeken, és a nagyok hatalmaskodnak felettük. 26 Köztetek azonban ne így legyen, hanem aki nagy akar lenni köztetek, legyen a szolgátok, 27 és aki első akar lenni köztetek, az legyen a ti szolgálótok. 28 Hiszen az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.«

A két jerikói vak meggyógyítása

29 Amikor kimentek Jerikóból, nagy tömeg követte őt. 30 És íme, ott ült az út mellett két vak. Amint meghallották, hogy Jézus arra megy, felkiáltottak: »Könyörülj rajtunk, Uram, Dávid Fia!« 31 A tömeg rájuk parancsolt, hogy hallgassanak, de azok még hangosabban kiáltották: »Könyörülj rajtunk, Uram, Dávid Fia!« 32 Jézus megállt, odahívta őket és így szólt: »Mit akartok, hogy tegyek veletek?« 33 Azok azt felelték neki: »Uram! Hogy megnyíljon a szemünk.« 34 Jézusnak megesett rajtuk a szíve és megérintette a szemüket. Azonnal látni kezdtek és követték őt.

scourged and crucified. And on the third day, he shall rise again."

A Mother's Request
(Mark 10:35–45)

20 Then the mother of the sons of Zebedee approached him, with her sons, adoring him, and petitioning something from him. 21 And he said to her, "What do you want?" She said to him, "Declare that these, my two sons, may sit, one at your right hand, and the other at your left, in your kingdom." 22 But Jesus, responding, said: "You do not know what you are asking. Are you able to drink from the chalice, from which I will drink?" They said to him, "We are able." 23 He said to them: "From my chalice, indeed, you shall drink. But to sit at my right or my left is not mine to give to you, but it is for those for whom it has been prepared by my Father."

24 And the ten, upon hearing this, became indignant with the two brothers. 25 But Jesus called them to himself and said: "You know that the first ones among the Gentiles are their rulers, and that those who are greater exercise power among them. 26 It shall not be this way among you. But whoever will want to be greater among you, let him be your minister. 27 And whoever will want to be first among you, he shall be your servant, 28 even as the Son of man has not come to be served, but to serve, and to give his life as a redemption for many."

The Blind Men by the Road
(Mark 10:46–52; Luke 18:35–43)

29 And as they were departing from Jericho, a great crowd followed him. 30 And behold, two blind men, sitting by the way, heard that Jesus was passing by; and they cried out, saying, "Lord, Son of David, take pity on us." 31 But the crowd rebuked them to be quiet. But they cried out all the more, saying, "Lord, Son of David, take pity on us." 32 And Jesus stood still, and he called them and said, "What do you want, that I might do for you?" 33 They said to him, "Lord, that our eyes be opened." 34 Then Jesus, taking pity on them, touched their eyes. And immediately they saw, and they followed him.

Mt 21

Bevonulás Jeruzsálembe

1 Amikor már Jeruzsálem közelében jártak és
odaértek Betfagéhoz az Olajfák hegyén, Jézus
előre küldött két tanítványt. 2 Azt mondta nekik:
»Menjetek be az előttetek lévő faluba. Mindjárt
találni fogtok egy szamarat megkötve, és vele egy
csikót; oldjátok el, és vezessétek ide hozzám. 3 Ha
pedig valaki szólna valamit, mondjátok, hogy az
Úrnak van rájuk szüksége, és azonnal el fogja en-
gedni őket. 4 Ez pedig azért történt, hogy beteljesedjék az ige, amit a próféta mondott:

5 *Mondjátok Sion leányának:*
Íme, királyod jön hozzád;
szelíd ő, s szamárháton ül, szamárcsikón,
teherhordó állat fián« {Iz 62,11; Zak 9,9}.

6 A tanítványok elmentek és megtették, amit
Jézus parancsolt nekik. 7 Odavezették a szamarat
és a csikót, rájuk tették ruháikat, ő pedig felült rájuk. 8 A hatalmas tömeg pedig leterítette ruháit az
útra, mások meg ágakat vagdostak a fákról és az
útra szórták. 9 A tömeg, amely előtte ment és akik
követték, így kiáltoztak: »*Hozsanna* Dávid fiának! *Áldott, aki az Úr nevében jön!* {Zsolt 118,26}
Hozsanna a magasságban!«

10 Amikor bement Jeruzsálembe, az egész vá-
ros megmozdult. Azt kérdezték: »Kicsoda ez?«
11 A tömeg így felelt: »Ez Jézus, a próféta, a gali-
leai Názáretből.«

A templom megtisztítása

12 Jézus bement a templomba és kiűzte onnan
mindazokat, akik adtak-vettek a templomban. A
pénzváltók asztalait és a galambárusok székeit pedig fölborította. 13 Azt mondta nekik: »Írva van:

Matthew 21

The Triumphal Entry

(Zechariah 9:9–13; Mark 11:1–11;
Luke 19:28–40; John 12:12–19)

1 And when they had drawn near to Jerusalem, and
had arrived at Bethphage, at the Mount of Olives,
then Jesus sent two disciples, 2 saying to them:
"Go into the town that is opposite you, and immediately you will find a donkey tied, and a colt with
her. Release them, and lead them to me. 3 And if
anyone will have said anything to you, say that the
Lord has need of them. And he will promptly dismiss them." 4 Now all this was done in order to
fulfill what was spoken through the prophet, saying,

5 "Tell the daughter of Zion: Behold, your king
comes to you meekly, sitting on a donkey and on
a colt, the son of one accustomed to the yoke."

6 Then the disciples, going out, did just as Jesus
instructed them. 7 And they brought the donkey
and the colt, and they laid their garments on them,
and they helped him sit upon them. 8 Then a very
numerous crowd spread their garments on the
way. But others cut branches from the trees and
scattered them on the way.

9 And the crowds that preceded him, and those that
followed, cried out, saying: "Hosanna to the Son
of David! Blessed is he who comes in the name of
the Lord. Hosanna in the highest!"

10 And when he had entered into Jerusalem, the entire city was stirred up, saying, "Who is this?"
11 But the people were saying, "This is Jesus, the
Prophet from Nazareth of Galilee."

Jesus Cleanses the Temple

(Mark 11:15–19; Luke 19:45–48; John 2:12–25)

12 And Jesus entered into the temple of God, and
he cast out all who were selling and buying in the
temple, and he overturned the tables of the money
changers and the chairs of the vendors of doves.
13 And he said to them: "It is written: 'My house
shall be called a house of prayer. But you have
made it into a den of robbers.' "

14 And the blind and the lame drew near to him in
the temple; and he healed them. 15 Then the leaders of the priests and the scribes became indignant, seeing the miracles that he wrought, and the
children crying out in the temple, saying, "Hosanna to the Son of David!" 16 And they said to

`Az én házamat az imádság házának fogják hívni', ti pedig *rablók barlangjává* teszitek azt« {Iz 56,7; Jer 7,11}.

14 A templomban vakok és sánták jöttek hozzá, s ő meggyógyította őket. 15 Amikor a főpapok és az írástudók látták a csodákat, amelyeket művelt, és a gyermekeket, akik így kiáltoztak a templomban: »Hozsanna Dávid Fiának!«, méltatlankodni kezdtek. 16 Azt mondták neki: »Hallod, hogy mit beszélnek ezek?« Jézus azt felelte nekik: »Igen. De sohasem olvastátok: *`Kisgyerekek és csecsemők ajkáról készítettél magadnak dicséretet?'*« {Zsolt 8,3} 17 Aztán otthagyta őket, kiment a városon kívülre Betániába, és ott maradt.

A fügefa megátkozása

18 Kora reggel, amikor visszatért a városba, megéhezett. 19 Meglátott egy fügefát az út mellett, odament hozzá, de semmit nem talált rajta, csak leveleket. Azt mondta neki: »Ne legyen rajtad gyümölcs soha többé!« Erre a fügefa azonnal kiszáradt. 20 Ennek láttán a tanítványok elcsodálkoztak és megkérdezték: »Miért száradt ki a fügefa hirtelen?« 21 Jézus azt felelte nekik: »Bizony, mondom nektek: ha volna hitetek és nem kételkednétek, nemcsak a fügefával tehetnétek meg ezt, hanem ha azt mondanátok ennek a hegynek: `Emelkedj fel és vesd magad a tengerbe', megtörténne. 22 Mindazt, amit hittel, imádságban kértek, megkapjátok.«

Kérdés Jézus hatalmáról

23 Amikor bement a templomba és tanított, odajöttek hozzá a főpapok és a nép vénei. Megkérdezték tőle: »Milyen hatalommal teszed mindezt? És ki adta neked ezt a hatalmat?« 24 Jézus így válaszolt nekik: »Kérdeznék tőletek én is egy dolgot. Ha megmondjátok nekem, én is megmondom nektek, milyen hatalommal teszem mindezt. 25 János keresztsége honnan volt? A mennyből vagy az emberektől?« Azok így tanakodtak egymás közt: 26 »Ha azt mondjuk: `a mennyből', azt mondja him, "Do you hear what these ones are saying?" But Jesus said to them, "Certainly. Have you never read: For out of the mouth of babes and infants, you have perfected praise?" 17 And leaving them behind, he went out, beyond the city, into Bethania, and he lodged here.

The Barren Fig Tree
(Mark 11:12–14; Mark 11:20–25)

18 Then, as he was returning to the city in the morning, he was hungry. 19 And seeing a certain fig tree beside the way, he approached it. And he found nothing on it, except only leaves. And he said to it, "May fruit never spring forth from you, for all time." And immediately the fig tree was dried up.

20 And seeing this, the disciples wondered, saying, "How did it dry up so quickly?" 21 And Jesus responded to them by saying: "Amen I say to you, if you have faith and do not hesitate, not only shall you do this, concerning the fig tree, but even if you would say to this mountain, 'Take and cast yourself into the sea,' it shall be done. 22 And all things whatsoever that you shall ask for in prayer: believing, you shall receive."

Jesus' Authority Challenged
(Mark 11:27–33; Luke 20:1–8)

23 And when he had arrived at the temple, as he was teaching, the leaders of the priests and the elders of the people approached him, saying: "By what authority do you do these things? And who has given this authority to you?" 24 In response, Jesus said to them: "I also will question you with one word: if you tell me this, I also will tell you by what authority I do these things. 25 The baptism of John, where was it from? Was it from heaven, or from men?" But they thought within themselves, saying: 26 "If we say, 'From heaven,' he will say to us, 'Then why did you not believe him?' But if we say, 'From men,' we have the crowd to fear, for they all hold John to be a prophet." 27 And so, they answered Jesus by saying, "We do not know." So he also said to them: "Neither will I tell you by what authority I do these things.

The Parable of the Two Sons

28 But how does it seem to you? A certain man had two sons. And approaching the first, he said: 'Son, go out today to work in my vineyard.' 29 And responding, he said, 'I am not willing.' But

majd nekünk: `Akkor miért nem hittetek neki?' Ha pedig azt mondjuk: `az emberektől', félünk a néptől, mert mindnyájan prófétának tartják Jánost.« 27 Azt felelték tehát Jézusnak: »Nem tudjuk.« Erre ő azt mondta nekik: »Én sem mondom meg nektek, milyen hatalommal teszem mindezt.«

Példabeszéd a két fiúról

28 »Vajon erről mit gondoltok? Egy embernek két fia volt. Odament az elsőhöz és így szólt: `Fiam! Menj ki ma, dolgozz a szőlőben!' 29 Az így válaszolt: `Nem akarok', de később meggondolta magát és kiment. 30 Akkor odament a másikhoz is, és ugyanúgy szólt neki. Az ezt felelte: `Igenis, Uram!' De nem ment ki. 31 A kettő közül melyik tette meg az apa akaratát?« Azt felelték: »Az első.« Erre Jézus azt mondta nekik: »Bizony, mondom nektek: a vámszedők és az utcanők előbb mennek be Isten országába, mint ti. 32 Eljött ugyanis hozzátok János az igazság útján – és nem hittetek neki. A vámszedők és az utcanők azonban hittek neki. Ti még ennek láttán sem gondoltátok meg magatokat később, hogy higgyetek neki.

Példabeszéd a gonosz szőlőművesekről

33 Hallgassatok meg egy másik példabeszédet. Volt egy gazda: *szőlőt ültetett, kerítést készített köréje, prést ásott benne és tornyot épített* {Iz 5,1-2}. Aztán kiadta azt bérlőknek, és idegen földre utazott. 34 Amikor elközelgett a szüret ideje, elküldte szolgáit a bérlőkhöz, hogy szedjék be a termését. 35 A bérlők azonban megragadták a szolgáit; az egyiket megverték, a másikat megölték, a harmadikat megkövezték. 36 Ekkor ismét küldött más szolgákat, az előzőknél többet, de azok éppúgy tettek velük is. 37 Végül elküldte hozzájuk a fiát, mondván: `A fiamat majd tiszteletben tartják.' 38 De a bérlők, mihelyt meglátták a fiút, azt mondták egymás között: `Itt az örökös, gyertek, öljük meg, és szerezzük meg az örökségét.' 39 Megragadták őt, kidobták a szőlőn kívülre és megölték.

afterwards, being moved by repentance, he went. 30And approaching the other, he spoke similarly. And answering, he said, ‘I am going, lord.’ And he did not go. 31Which of the two did the will of the father?” They said to him, “The first.” Jesus said to them: “Amen I say to you, that tax collectors and prostitutes shall precede you, into the kingdom of God. 32For John came to you in the way of justice, and you did not believe him. But the tax collectors and the prostitutes believed him. Yet even after seeing this, you did not repent, so as to believe him.

The Parable of the Wicked Tenants
(Mark 12:1–12; Luke 20:9–18)

33Listen to another parable. There was a man, the father of a family, who planted a vineyard, and surrounded it with a hedge, and dug a press in it, and built a tower. And he loaned it out to farmers, and he set out to sojourn abroad. 34Then, when the time of the fruits drew near, he sent his servants to the farmers, so that they might receive its fruits. 35And the farmers apprehended his servants; they struck one, and killed another, and stoned yet another. 36Again, he sent other servants, more than before; and they treated them similarly. 37Then, at the very end, he sent his son to them, saying: ‘They will revere my son.’

38But the farmers, seeing the son, said among themselves: ‘This is the heir. Come, let us kill him, and then we will have his inheritance.’ 39And apprehending him, they cast him outside the vineyard, and they killed him. 40Therefore, when the lord of the vineyard arrives, what will he do to those farmers?” 41They said to him, “He will bring those evil men to an evil end, and he will loan out his vineyard to other farmers, who shall repay to him the fruit in its time.”

42Jesus said to them: “Have you never read in the Scriptures: ‘The stone that the builders have

40 Amikor tehát eljön a szőlő ura, mit fog tenni
ezekkel a bérlőkkel?« 41 Azt felelték neki: »A go-
noszokat kegyetlenül el fogja pusztítani, a szőlőt
pedig más bérlőknek adja, akik megadják neki a
termést a maga idejében.« 42 Jézus ekkor azt
mondta nekik: »Sohasem olvastátok az Írásokban:

`A kő, amelyet az építők elvetettek,
szegletkővé lett;
az Úr tette azzá, és ez csodálatos
a mi szemünkben'? **{Zsolt 118,22-23}**

43 Ezért mondom nektek, hogy elveszik tőle-
tek az Isten országát, és olyan népnek adják,
amely meghozza annak gyümölcseit. 44 Aki ráesik
erre a kőre, összezúzza magát, akire pedig ez rá-
esik, azt szét fogja zúzni.«

45 Példabeszédeit hallva a főpapok és a fari-
zeusok megértették, hogy róluk beszél. 46 Ekkor el
akarták őt fogni, de féltek a tömegtől, mert az em-
berek prófétának tartották őt.

Mt 22

Példabeszéd a királyi menyegzőről

1 Ezután Jézus újra beszélni kezdett, és ismét
példabeszédekben szólt hozzájuk: 2 »Hasonló a
mennyek országa egy királyhoz, aki menyegzőt
készített fiának. 3 Elküldte szolgáit, hogy hívják el
a meghívottakat a menyegzőre, de azok nem akar-
tak eljönni. 4 Ekkor más szolgákat küldött ezekkel
a szavakkal: »Mondjátok meg a meghívottaknak:
Íme, a lakomát elkészítettem, ökreimet és hizlalt
állataimat levágtam, minden készen van. Jöjjetek
a menyegzőre. 5 De azok nem törődtek vele. El-
mentek, egyik a földjére, a másik az üzlete után,
6 a többiek pedig megragadták a szolgáit, gyalázа-
tokkal illették és megölték.

7 Haragra gerjedt erre a király, s elküldte had-
seregét. A gyilkosokat elpusztította, a városukat
pedig felégette. 8 Azután azt mondta a szolgáinak:
»A menyegző ugyan kész, de a meghívottak nem
voltak rá méltók. 9 Menjetek hát ki a bekötő
utakra, s akit csak találtok, hívjátok a menyeg-
zőre.« 10 A szolgák kimentek az utakra és össze-
gyűjtöttek mindenkit, akit csak találtak, gonoszo-
kat és jókat egyaránt, s a menyegzős ház megtelt
vendégekkel.

11 Amikor a király bement, hogy megnézze
az asztalnál ülőket, észrevett ott egy embert, aki
nem volt menyegzős ruhába öltözve. 12 Azt
mondta neki: »Barátom, hogyan jöttél be ide

rejected has become the cornerstone. By the Lord
has this been done, and it is wonderful in our
eyes?'

43 Therefore, I say to you, that the kingdom of God
will be taken away from you, and it shall be given
to a people who shall produce its fruits. 44 And
whoever will have fallen on this stone shall be
broken, yet truly, on whomever it shall fall, it will
crush him."

45 And when the leaders of the priests, and the
Pharisees had heard his parables, they knew that
he was speaking about them. 46 And though they
sought to take hold of him, they feared the crowds,
because they held him to be a prophet.

Matthew 22

The Parable of the Banquet
(Luke 14:15–24)

1 And responding, Jesus again spoke to them in
parables, saying:

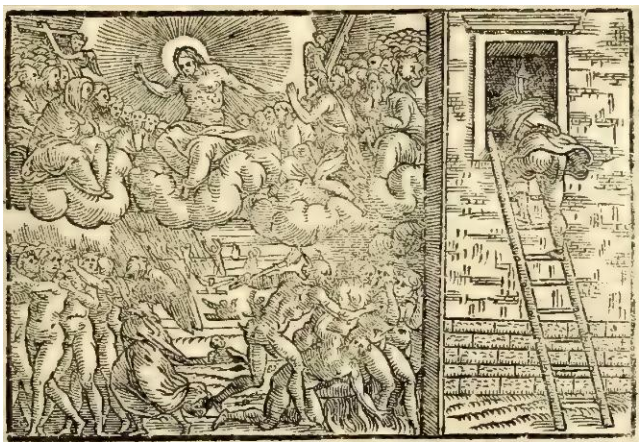
2 "The kingdom of heaven is like a man who was
king, who celebrated a wedding for his son.
3 And he sent his servants to call those who were
invited to the wedding. But they were not willing
to come. 4 Again, he sent other servants, saying,
'Tell the invited: Behold, I have prepared my
meal. My bulls and fatlings have been killed, and
all is ready. Come to the wedding.' 5 But they ig-
nored this and they went away: one to his coun-
try estate, and another to his business. 6 Yet truly,
the rest took hold of his servants and, having
treated them with contempt, killed them. 7 But
when the king heard this, he was angry. And
sending out his armies, he destroyed those mur-
derers, and he burned their city. 8 Then he said to
his servants: 'The wedding, indeed, has been pre-
pared. But those who were invited were not wor-
thy. 9 Therefore, go out to the ways, and call
whomever you will find to the wedding.' 10 And
his servants, departing into the ways, gathered all
those whom they found, bad and good, and the
wedding was filled with guests.

menyegzős ruha nélkül?« Az nem szólt semmit. 13 Erre a király azt mondta a felszolgálóknak: »Kötözzétek meg kezét-lábát és dobjátok ki őt a külső sötétségre. Lesz majd ott sírás és fogcsikorgatás! 14 Mert sokan vannak a meghívottak, de kevesen a választottak.«

Kérdés az adóról

15 Ekkor a farizeusok elmentek és kitervelték, hogy hogyan csalják őt tőrbe szóval. 16 Odaküldték hozzá tanítványaikat a Heródes-pártiakkal és azt mondták neki: »Mester! Tudjuk, hogy igazmondó vagy és az Isten útját az igazság szerint tanítod, nem törődsz senkivel, mert nem nézed az emberek személyét. 17 Mondd meg tehát nekünk, mit gondolsz: Szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy nem?« 18 Jézus azonban felismerte gonoszságukat és így szólt: »Miért kísértetek engem, ti képmutatók! 19 Mutassátok meg nekem az adópénzt!« Azok odahoztak neki egy dénárt. 20 Ekkor megkérdezte tőlük: »Kié ez a kép és a felirat?« 21 Azt felelték neki: »A császáré.« Erre azt mondta nekik: »Adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré, és az Istennek, ami az Istené.« 22 Azok ezt hallva elcsodálkoztak, otthagyták őt és elmentek.

Kérdés a halottak feltámadásáról

23 Azon a napon odamentek hozzá a szaddúceusok, akik azt mondják, hogy nincs feltámadás. Megkérdezték őt: 24 »Mester! Mózes azt mondta: *`Ha valaki meghal gyermekek nélkül, akkor a testvére vegye magához a feleségét, és támasszon utódot testvérének'* {MTörv 25,5k; Ter 38,8}. 25 Nos, volt nálunk hét testvér. Az első megnősült, de meghalt, és nem lévén utóda, ráhagyta a feleségét a testvérére. 26 Hasonlóan a második és a harmadik is, sőt, mind a hét. 27 Mindnyájuk után pedig meghalt az asszony is. 28 A feltámadáskor melyiknek lesz a felesége a hét közül? Hiszen mindegyiké volt.« 29 Jézus így válaszolt nekik:

11 Then the king entered to see the guests. And he
saw a man there who was not clothed in a wedding
garment. 12 And he said to him, ‘Friend, how is it
that you have entered here without having a wed-
ding garment?’ But he was dumbstruck. 13 Then
the king said to the ministers: ‘Bind his hands and
feet, and cast him into the outer darkness, where
there will be weeping and gnashing of teeth. 14 For
many are called, but few are chosen.’ ”

Paying Taxes to Caesar

(Mark 12:13–17; Luke 20:19–26)

15 Then the Pharisees, going out, took counsel as
to how they might entrap him in speech. 16 And
they sent their disciples to him, with the Herodi-
ans, saying: “Teacher, we know that you are truth-
ful, and that you teach the way of God in truth,
and that the influence of others is nothing to you.
For you do not consider the reputation of men.
17 Therefore, tell us, how does it seem to you? Is it
lawful to pay the census tax to Caesar, or not?”
18 But Jesus, knowing their wickedness, said:
“Why do you test me, you hypocrites? 19 Show me
the coin of the census tax.” And they offered him
a denarius. 20 And Jesus said to them, “Whose im-
age is this, and whose inscription?” 21 They said to
him, “Caesar’s.” Then he said to them, “Then ren-
der to Caesar what is of Caesar; and to God what
is of God.” 22 And hearing this, they wondered.
And having left him behind, they went away.

The Sadducees and the Resurrection

(Mark 12:18–27; Luke 20:27–40)

23 In that day, the Sadducees, who say there is to
be no resurrection, approached him. And they
questioned him, 24 saying: “Teacher, Moses said:
If anyone will have died, having no son, his
brother shall marry his wife, and he shall raise up
offspring to his brother. 25 Now there were seven
brothers with us. And the first, having taken a
wife, died. And having no offspring, he left his
wife to his brother: 26 similarly with the second,
and the third, even to the seventh. 27 And last of
all, the woman also passed away. 28 In the resur-
rection, then, whose wife of the seven will she be?
For they all had her.”

29 But Jesus responded to them by saying: “You
have gone astray by knowing neither the Scrip-
tures, nor the power of God. 30 For in the resurrec-
tion, they shall neither marry, nor be given in mar-
riage. Instead, they shall be like the Angels of God
in heaven. 31 But concerning the resurrection of

»Tévelyegtek, mert nem ismeritek az Írásokat, sem az Isten hatalmát. 30 A feltámadottak ugyanis nem nősülnek, és férjhez sem mennek, hanem olyanok lesznek, mint az angyalok a mennyben. 31 Nem olvastátok a halottak feltámadásáról, amit Isten mondott nektek: 32 *`Én vagyok Ábrahám Istene és Izsák Istene és Jákob Istene?'* {Kiv 3,6} Ő nem a halottak Istene, hanem az élőké.« 33 Mikor a tömeg ezt meghallotta, csodálkozott a tanításán.

Kérdés a főparancsról

34 Mikor a farizeusok meghallották, hogy a szaddúceusokat elnémította, összegyűltek egy csoportba, 35 és az egyikük, egy törvénytudó, hogy próbára tegye, megkérdezte tőle: 36 »Mester, melyik a legnagyobb parancs a törvényben?« 37 Ő azt felelte neki: » *`Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből* és teljes elmédből' {MTörv 6,5}. 38 Ez a legnagyobb, az első parancs. 39 A második hasonló ehhez: *`Szeresd felebarátodat, mint önmagadat'* {Lev 19,18}. 40 Ezen a két parancson alapul az egész törvény és a próféták.«

Kérdés a Messiásról

41 Mivel a farizeusok együtt voltak, Jézus megkérdezte őket: 42 »Mit gondoltok a Krisztusról? Kinek a fia ő?« Azt felelték neki: »Dávidé.« 43 Erre megkérdezte tőlük: »Akkor Dávid miért hívja őt a Lélek által Úrnak, amikor így szól:

44 *`Így szól az Úr az én Uramhoz:*

Jobbom felől foglalj helyet,

míg lábaid alá vetem ellenségeidet' {Zsolt 110,1}.

45 Ha tehát Dávid Úrnak hívja őt, hogyan lehet az ő fia?«

46 Senki sem tudott válaszolni neki egy szót sem, és attól a naptól fogva senki nem merte őt többé kérdezni.

Mt 23

Az írástudók és farizeusok

1 Jézus ezután így beszélt a tömeghez és tanítványaihoz: 2 »Az írástudók és farizeusok Mózes székében ülnek. 3 Ezért mindazt, amit mondanak nektek, tegyétek meg és tartsátok meg – de a tetteiket ne kövessétek, mert mondják ők, de nem teszik. 4 Súlyos és elviselhetetlen terheket kötöznek össze és raknak az emberek vállára, de ők maguk egy ujjukkal sem hajlandók megmozdítani azokat. 5 Minden tettüket azért teszik, hogy lássák őket az emberek. Imaszíjaikat szélesre szabják,

the dead, have you not read what was spoken by God, saying to you: 32 'I am the God of Abraham, and the God of Isaac, and the God of Jacob?' He is not the God of the dead, but of the living." 33 And when the crowds heard this, they wondered at his doctrine.

The Greatest Commandment

(Deuteronomy 6:1–19; Mark 12:28–34)

34 But the Pharisees, hearing that he had caused the Sadducees to be silent, came together as one. 35 And one of them, a doctor of the law, questioned him, to test him: 36 "Teacher, which is the great commandment in the law?" 37 Jesus said to him: " 'You shall love the Lord your God from all your heart, and with all your soul and with all your mind.' 38 This is the greatest and first commandment. 39 But the second is similar to it: 'You shall love your neighbor as yourself.' 40 On these two commandments the entire law depends, and also the prophets."

Whose Son Is the Christ?

(Mark 12:35–37; Luke 20:41–44)

41 Then, when the Pharisees were gathered together, Jesus questioned them, 42 saying: "What do you think about the Christ? Whose son is he?" They said to him, "David's." 43 He said to them: "Then how can David, in the Spirit, call him Lord, saying:

44 'The Lord said to my Lord: Sit at my right hand, until I make your enemies your footstool?'

45 So then, if David calls him Lord, how can he be his son?" 46 And no one was able to respond to him a word. And neither did anyone dare, from that day forward, to question him.

Matthew 23

Woes to Scribes and Pharisees

(Luke 11:37–54)

1 Then Jesus spoke to the crowds, and to his disciples, 2 saying: "The scribes and the Pharisees have sat down in the chair of Moses. 3 Therefore, all things whatsoever that they shall say to you, observe and do. Yet truly, do not choose to act according to their works. For they say, but they do not do. 4 For they bind up heavy and unbearable burdens, and they impose them on men's shoulders. But they are not willing to move them with

bojtjaikat megnagyobbítják. 6 Szeretik a főhelyeket a lakomákon, az első helyeket a zsinagógákban, 7 a köszöntéseket a főtéren, s azt, ha az emberek rabbinak hívják őket. 8 Ti ne hívassátok magatokat rabbinak, mert egy a ti Tanítótok, ti pedig mind testvérek vagytok. 9 Atyátoknak se hívjatok senkit a földön, mert egy a ti Atyátok, a mennyei. 10 Ne hívassátok magatokat mesternek se, mert egy a ti Mesteretek, a Krisztus. 11 Aki közületek a legnagyobb, legyen a szolgátok. 12 Mert aki önmagát felmagasztalja, azt megalázzák, s aki megalázza önmagát, azt felmagasztalják.

13 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert bezárjátok a mennyek országát az emberek előtt. Ti magatok nem mentek be, és akik be szeretnének menni, azokat sem hagyjátok bemenni. [14]

15 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert bejártok tengert és szárazföldet, hogy egy megtérőt szerezzetek, s amikor megszereztétek, magatoknál kétszer inkább a gyehenna fiává teszitek.

16 Jaj nektek, vak vezetők, akik azt mondjátok: `Ha valaki megesküszik a templomra, az semmi, de aki megesküszik a templom aranyára, az kötelez.' 17 Ti ostobák és vakok! Mi a nagyobb, az arany, vagy a templom, amely megszenteli az aranyat? 18 És azt mondjátok: `Ha valaki az oltárra esküszik, az semmi, de aki a rajta levő ajándékra esküszik, az kötelez.' 19 Ti vakok! Mi a nagyobb, az ajándék, vagy az oltár, amely megszenteli az ajándékot? 20 Hiszen aki az oltárra esküszik, megesküszik az oltárra és mindenre, ami rajta van. 21 S aki a templomra esküszik, megesküszik a templomra, és arra, aki benne lakik. 22 Aki pedig az égre esküszik, Isten trónjára esküszik, és arra, aki azon ül.

23 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert tizedet adtok mentából, kaporból és köményből, de elhanyagoljátok a törvény komolyabb parancsait, a jogot, az irgalmat és a hűséget. Ezeket meg kellene tenni, s azokat sem elhagyni. 24 Vak vezetők, akik kiszűritek a szúnyogot, a tevét pedig lenyelitek.

25 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert megtisztítjátok a pohár és a tál külsejét, de belül tele vagytok rablással és tisztátalansággal. 26 Te vak farizeus! Tisztítsd meg előbb a pohár belsejét, hogy a külseje is tiszta legyen!

27 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert hasonlítotok a meszelt sírokhoz, amelyek kívülről szépnek látszanak, de belül tele

even a finger of their own. 5Truly, they do all their works so that they may be seen by men. For they enlarge their phylacteries and glorify their hems. 6And they love the first places at feasts, and the first chairs in the synagogues, 7and greetings in the marketplace, and to be called Master by men. 8But you must not be called Master. For One is your Master, and you are all brothers. 9And do not choose to call anyone on earth your father. For One is your Father, who is in heaven. 10Neither should you be called teachers. For One is your Teacher, the Christ. 11Whoever is greater among you shall be your minister. 12But whoever has exalted himself, shall be humbled. And whoever has humbled himself, shall be exalted.

13So then: Woe to you, scribes and Pharisees, you hypocrites! For you close the kingdom of heaven before men. For you yourselves do not enter, and those who are entering, you would not permit to enter. 14Woe to you scribes and Pharisees, you hypocrites! For you consume the houses of widows, praying long prayers. Because of this, you shall receive the greater judgment.

15Woe to you, scribes and Pharisees, you hypocrites! For you travel around by sea and by land, in order to make one convert. And when he has been converted, you make him twice the son of Hell that you are yourselves.

16Woe to you, blind guides, who say: ‘Whoever will have sworn by the temple, it is nothing. But whoever will have sworn by the gold of the temple is obligated.’ 17You are foolish and blind! For which is greater: the gold, or the temple that sanctifies the gold? 18And you say: ‘Whoever will have sworn by the altar, it is nothing. But whoever will have sworn by the gift that is on the altar is obligated.’ 19How blind you are! For which is greater: the gift, or the altar that sanctifies the gift? 20Therefore, whoever swears by the altar, swears by it, and by all that is on it. 21And whoever will have sworn by the temple, swears by it, and by him who dwells in it. 22And whoever swears by heaven, swears by the throne of God, and by him who sits upon it.

23Woe to you, scribes and Pharisees, you hypocrites! For you collect tithes on mint and dill and cumin, but you have abandoned the weightier things of the law: judgment and mercy and faith. These you ought to have done, while not omitting

vannak a holtak csontjaival és mindenféle tisztátalansággal. 28 Így ti is kívülről ugyan igaznak látszo-tok az emberek előtt, de belül tele vagytok képmutatással és gonoszsággal.

29 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert síremlékeket építetek a prófétáknak, és feldíszítitek az igazak sírjait, 30 s azt mondjátok: `Ha atyáink napjaiban éltünk volna, nem lettünk volna bűntársaik a próféták vérében.' 31 De ti magatok tanúsítjátok, hogy fiai vagytok azoknak, akik a prófétákat megölték. 32 Ti is betöltitek atyáitok mértékét! 33 Kígyók, viperák fajzatai! Hogyan menekülhetnétek meg a gyehenna ítéletétől? 34 Ezért íme, küldök hozzátok prófétákat, bölcseket és írástudókat. Közülük egyeseket megöltök majd és keresztre feszítetek, másokat megostoroztok zsinagógáitokban és üldöztök városról-városra. 35 Így rátok száll minden igaz vér, amelyet kiontottak a földön az igaz Ábel vérétől Zakariásnak, Barakiás fiának véréig, akit megöltetek a templom és az oltár között. 36 Bizony, mondom nektek: rászáll mindez erre a nemzedékre.

Jeruzsálem megintése

37 Jeruzsálem, Jeruzsálem, te megölöd a prófétákat, és megkövezed azokat, akiket hozzád küldtek! Hányszor akartam egybegyűjteni fiaidat, mint ahogy a tyúk a szárnyai alatt összegyűjti a csibéit, de ti nem akartátok! 38 *Íme, elhagyott puszta lesz a házatok!* {Zsolt 69,26} 39 Mert mondom nektek: Nem láttok engem mostantól, amíg azt nem mondjátok: *`Áldott, aki az Úr nevében jön!'*« {Zsolt 118,26}

the others. 24You blind guides, straining out a gnat, while swallowing a camel!

25Woe to you, scribes and Pharisees, you hypocrites! For you clean what is outside the cup and the dish, but on the inside you are full of avarice and impurity. 26You blind Pharisee! First clean the inside of the cup and the dish, and then what is outside becomes clean.

27Woe to you, scribes and Pharisees, you hypocrites! For you are like whitewashed sepulchers, which outwardly appear brilliant to men, yet truly, inside, they are filled with the bones of the dead and with all filth. 28So also, you certainly appear to men outwardly to be just. But inwardly you are filled with hypocrisy and iniquity.

29Woe to you, scribes and Pharisees, you hypocrites, who build the sepulchers of the prophets and adorn the monuments of the just. 30And then you say, ‘If we had been there in the days of our fathers, we would not have joined with them in the blood of the prophets.’ 31And so you are witnesses against yourselves, that you are the sons of those who killed the prophets. 32Complete, then, the measure of your fathers. 33You serpents, you brood of vipers! How will you escape from the judgment of Hell?

34For this reason, behold, I send to you prophets and wisemen, and scribes. And some of these you will put to death and crucify; and some you will scourge in your synagogues and persecute from city to city, 35so that upon you may fall all the blood of the just, which has been shed upon the earth, from the blood of Abel the just, even to the blood of Zechariah the son of Barachiah, whom you killed between the temple and the altar. 36Amen I say to you, all these things shall fall upon this generation.

Lament over Jerusalem
(Luke 13:31–35)

37Jerusalem, Jerusalem! You kill the prophets and stone those who have been sent to you. How often I have wanted to gather your children together, in the way that a hen gathers her young under her wings. But you were not willing! 38Behold, your house shall be abandoned to you, having been deserted. 39For I say to you, you shall not see me again, until you say: ‘Blessed is he who comes in the name of the Lord.’ ”

Tanítás a végső időről: 24,1-25,46

Mt 24

A templom pusztulásáról

1 Jézus kijött a templomból és elindult. Tanítványai odamentek hozzá, hogy megmutassák neki
a templom épületeit. 2 Ekkor így szólt hozzájuk:
»Ugye, látjátok ezeket mind? Bizony, mondom nektek: Nem marad itt kő kövön, ami el ne pusztulna.«

A csapások kezdete

3 Mikor az Olajfák hegyén leült, a tanítványok külön odamentek hozzá és kérték: »Mondd
meg nekünk, mikor történnek ezek? És mi lesz a jele eljövetelednek és a világ végének?«

4 Jézus azt válaszolta nekik: »Vigyázzatok, nehogy valaki félrevezessen titeket. 5 Mert sokan
fognak jönni az én nevemben és azt mondják: `Én vagyok a Krisztus', és sokakat félre fognak vezetni. 6 Harcokról és háborús hírekről fogtok majd hallani. Vigyázzatok majd, meg ne rémüljetek.
Ennek be kell következni {Dán 2,28}, de ez még nem a vég. 7 Mert nemzet nemzet ellen támad és ország ország ellen. Sokfelé éhínség lesz és földrengés.
8 De mindez csak a fájdalmak kezdete lesz. 9 Akkor majd gyötrelmeknek vetnek alá benneteket és megölnek titeket. Gyűlöletesek lesztek minden
nemzet előtt az én nevemért. 10 Sokan megbotránkoznak majd, elárulják és gyűlölni fogják egymást. 11 Sok hamis próféta támad és sokakat félrevezetnek. 12 Mivel megsokasodik a gonoszság, sokak szeretete kihűl majd. 13 De aki kitart mindvégig, az üdvözül. 14 Az országnak ezt az örömhírét pedig hirdetni fogják az egész világon, tanúságot tesznek róla minden nép előtt – és akkor eljön majd a vég.

A pusztulás

15 Amikor tehát látjátok, hogy *a pusztító gyalázat,* amelyről Dániel próféta beszélt {Dán 9,27}, ott

Matthew 24

Temple Destruction and Other Signs
(Mark 13:1–8; Luke 21:5–9)

1And Jesus departed from the temple and went away. And his disciples approached him, so as to show him the buildings of the temple. 2But he said to them in response: “Do you see all these things? Amen I say to you, there shall not remain here stone upon stone, which is not torn down.”

3Then, when he was seated at the Mount of Olives, the disciples drew near to him privately, saying: “Tell us, when will these things be? And what will be the sign of your advent and of the consummation of the age?”

4And answering, Jesus said to them: “Pay attention, lest someone lead you astray.

5For many will come in my name saying, ‘I am the Christ.’ And they will lead many astray. 6For you will hear of battles and rumors of battles. Take care not to be disturbed. For these things must be, but the end is not so soon. 7For nation will rise against nation, and kingdom against kingdom. And there will be pestilences, and famines, and earthquakes in places. 8But all these things are just the beginning of the sorrows.

Witnessing to All Nations
(Mark 13:9–13; Luke 21:10–19)

9Then they will hand you over to tribulation, and they will kill you. And you will be hated by all nations for the sake of my name. 10And then many will be led into sin, and will betray one another, and will have hatred for one another. 11And many false prophets will arise, and they will lead many astray. 12And because iniquity has abounded, the charity of many will grow cold. 13But whoever will have persevered until the end, the same shall be saved. 14And this Gospel of the kingdom shall be preached throughout the entire world, as a testimony to all nations. And then the consummation will occur.

The Abomination of Desolation
(Mark 13:14–23; Luke 21:20–24)

15Therefore, when you will have seen the abomination of desolation, which was spoken of by the prophet Daniel, standing in the holy place, may he who reads understand, 16then those who are in Judea, let them flee to the mountains. 17And whoever is on the roof, let him not descend to take

áll *a szent helyen* – aki olvassa, értse meg! –, 16 akkor azok, akik Júdeában vannak, fussanak a hegyekbe. 17 Aki a tetőn van, ne szálljon le, hogy elvigyen valamit a házából, 18 aki pedig a mezőn, ne térjen vissza, hogy elvigye a köntösét! 19 Jaj a várandós és szoptatós anyáknak azokban a napokban!

20 Imádkozzatok azért, hogy menekülésetek ne télen, és ne szombaton legyen. 21 Mert olyan *nagy szorongattatás lesz akkor, amilyen még nem volt a világ kezdetétől* mostanáig, és nem is lesz többé {Dán 12,1; Jo 2,2}. 22 Ha meg nem rövidítenék azokat a napokat, nem menekülne meg egyetlen élőlény sem; de a választottakért megrövidítik azokat a napokat. 23 Akkor, ha valaki azt mondja nektek: `Íme, itt a Krisztus', vagy `ott', ne higgyétek. 24 Mert hamis krisztusok és hamis próféták támadnak, nagy jeleket és csodákat művelnek, hogy ha lehet, még a választottakat is tévedésbe ejtsék. 25 Íme, előre megmondtam nektek. 26 Ha tehát azt mondják nektek: `Íme, a pusztában van', ne menjetek ki; `íme, a belső szobákban', ne higgyétek. 27 Mert amint a villám napkeleten támad és napnyugatig látszik, olyan lesz az Emberfiának eljövetele is. 28 Ahol ugyanis a holttest van, oda gyűlnek a keselyűk.

Az Emberfia eljövetele

29 E napok szorongattatásai után *a nap elsötétedik, a hold nem sugározza fényét, a csillagok lehullanak* az égről {Iz 13,10}, *s az ég erői* megrendülnek. 30 Aztán feltűnik az égen az Emberfia jele, s akkor *mellét veri majd a föld minden népe* {Zak 12,10.12}. *Látni fogják az Emberfiát, amint eljön az ég felhőin* hatalommal és nagy dicsőséggel {Dán 7,13}. 31 Elküldi angyalait nagy harsonaszóval, s azok összegyűjtik választottait a négy égtáj felől {Zak 2,10}, az ég egyik szélétől a másik végéig.

Végidőre vonatkozó intelmek

32 Vegyetek példát a fügefáról: amikor már zsenge az ága és a levelei kihajtottak, tudjátok, hogy közel van a nyár. 33 Így ti is, amikor mindezeket meglátjátok, tudjátok meg, hogy közel van, az ajtóban. 34 Bizony, mondom nektek: nem múlik el ez a nemzedék, amíg mindezek meg nem történnek. 35 Ég és föld elmúlnak, de az én igéim el nem múlnak.

36 Azt a napot azonban és azt az órát senki sem ismeri: sem az ég angyalai, sem a Fiú, csak egyedül az Atya. 37 Mert mint Noé napjai, olyan lesz az Emberfiának eljövetele is. 38 Mert amint a vízözön előtti napokban csak ettek és ittak, nősültek és férjhez mentek, egészen addig a napig,

anything from his house. 18And whoever is in the field, let him not turn back to take his tunic. 19So then, woe to those who are pregnant or nursing in those days. 20But pray that your flight may not be in winter, or on the Sabbath. 21For then there will be a great tribulation, such as has not been from the beginning of the world until the present, and such as will not be. 22And unless those days had been shortened, no flesh would be saved. But for the sake of the elect, those days shall be shortened. 23Then if anyone will have said to you, ‘Behold, here is the Christ,’ or ‘he is there,’ do not be willing to believe it. 24For there will arise false Christs and false prophets. And they will produce great signs and wonders, so much so as to lead into error even the elect (if this could be). 25Behold, I have warned you beforehand.

The Return of the Son of Man

(Mark 13:24–27; Luke 21:25–28)

26Therefore, if they will have said to you, ‘Behold, he is in the desert,’ do not choose to go out, or, ‘Behold, he is in the inner rooms,’ do not be willing to believe it. 27For just as lightning goes out from the east, and appears even in the west, so shall it be also at the advent of the Son of man. 28Wherever the body shall be, there also will the eagles be gathered together.

29And immediately after the tribulation of those days, the sun will be darkened, and the moon will not give its light, and the stars will fall from heaven, and the powers of the heavens will be shaken. 30And then the sign of the Son of man shall appear in heaven. And then all tribes of the earth shall mourn. And they shall see the Son of man coming on the clouds of heaven, with great power and majesty. 31And he shall send out his Angels with a trumpet and a great voice. And they shall gather together his elect from the four winds, from the heights of the heavens, even to their furthest limits.

The Lesson of the Fig Tree

(Mark 13:28–31; Luke 21:29–33)

32So, from the fig tree learn a parable. When its branch has now become tender and the leaves have sprung forth, you know that summer is near. 33So also, when you will have seen all these things, know that it is near, even at the threshold. 34Amen I say to you, that this lineage shall not pass away, until all these things have been done.

amelyen Noé bement a bárkába {Ter 7,7}, 39 és nem is sejtették, amíg el nem jött a vízözön és el nem ragadta mindnyájukat: így lesz az Emberfia eljövetele is. 40 Ha akkor ketten a szántóföldön lesznek, az egyiket fölveszik, a másikat otthagyják. 41 S ha két asszony őröl malommal, az egyiket fölveszik, a másikat otthagyják.

Az éberségről

42 Legyetek tehát éberek, mert nem tudjátok, mely napon jön el Uratok. 43 Azt pedig értsétek meg, hogy ha tudná a házigazda, melyik őrváltáskor jön a tolvaj, ébren volna és nem engedné betörni a házába. 44 Legyetek tehát készen ti is, mert amelyik órában nem gondoljátok, eljön az Emberfia.

Példabeszéd a hűséges és a gonosz szolgáról

45 Mit gondolsz, ki az a megbízható és értelmes szolga, akit az úr háza népe fölé állít, hogy adja ki nekik az ételt kellő időben? 46 Boldog az a szolga, akit ura, amikor megérkezik, ebben a munkában talál. 47 Bizony, mondom nektek: minden vagyona fölé rendeli őt. 48 De ha az a gonosz szolga azt mondja szívében: `Késik jönni az én uram', 49 és elkezdi verni szolgatársait, eszik és iszik a részegekkel: 50 megjön majd az ura annak a szolgának azon a napon, amelyen nem várja, és abban az órában, amelyben nem gondolja. 51 Elkergeti őt, és a képmutatók sorsára juttatja. Lesz majd ott sírás és fogcsikorgatás!

35 Heaven and earth shall pass away, but my words shall not pass away.

Readiness at Any Hour

(Genesis 6:1–7; Mark 13:32–37; Luke 12:35–48)

36 But concerning that day and hour, no one knows, not even the Angels of the heavens, but only the Father. 37 And just as in the days of Noah, so also will be the advent of the Son of man. 38 For it will be just as it was in the days before the flood: eating and drinking, marrying and being given in marriage, even until that day when Noah entered into the ark. 39 And they did not realize it, until the flood came and took them all away. So also will the advent of the Son of man be. 40 Then two men will be in a field: one will be taken up, and one will be left behind. 41 Two women will be grinding at a millstone: one will be taken up, and one will be left behind.

42 Therefore, be vigilant. For you do not know at what hour your Lord will return. 43 But know this: if only the father of the family knew at what hour the thief would arrive, he would certainly keep vigil and not permit his house to be broken into. 44 For this reason, you also must be prepared, for you do not know at what hour the Son of man will return.

45 Consider this: who is a faithful and prudent servant, who has been appointed by his lord over his family, to give them their portion in due time? 46 Blessed is that servant, if, when his lord has arrived, he shall find him doing so. 47 Amen I say to you, he shall appoint him over all of his goods. 48 But if that evil servant has said in his heart, 'My lord has been delayed in returning,' 49 and so, he begins to strike his fellow servants, and he eats and drinks with the inebriated: 50 then the lord of that servant will arrive on a day that he does not expect, and at an hour that he does not know. 51 And he shall separate him, and he shall place his portion with the hypocrites, where there shall be weeping and gnashing of teeth."

Mt 25

Példabeszéd az okos és balga szüzekről

1 Akkor hasonló lesz a mennyek országa a tíz szűzhöz, akik fogták lámpásaikat és kimentek a vőlegény elé. 2 Öt közülük ostoba volt, öt pedig okos. 3 Az ostobák ugyanis, amikor fölvették

Matthew 25

The Parable of the Ten Virgins

1 "Then the kingdom of heaven shall be like ten virgins, who, taking their lamps, went out to meet the groom and the bride. 2 But five of them were foolish, and five were prudent. 3 For the five

lámpásaikat, nem vettek magukhoz olajat. 4 Az okosak viszont lámpásaikkal együtt olajat is vittek edényeikben. 5 Mivel a vőlegény késett, mindnyájan elálmosodtak és elaludtak. 6 Éjfélkor aztán kiáltás támadt: `Itt a vőlegény, gyertek ki elébe!' 7 Ekkor a szüzek mindnyájan fölkeltek és rendbe hozták lámpásaikat. 8 Az ostobák ekkor így szóltak az okosakhoz: `Adjatok nekünk az olajotokból, mert lámpásaink kialszanak.' 9 Az okosak ezt válaszolták: `Nehogy ne legyen elég se nekünk, se nektek, menjetek inkább az árusokhoz és vegyetek magatoknak.' 10 Amíg azok elmentek vásárolni, megjött a vőlegény, és akik készen voltak, bementek vele a menyegzőre. Az ajtót bezárták. 11 Később megjött a többi szűz is. Azt mondták: `Uram, uram! Nyiss ki nekünk!' 12 De ő így válaszolt: `Bizony, mondom nektek: nem ismerlek titeket.` 13 Legyetek tehát éberek, mert nem ismeritek sem a napot, sem az órát.

Példabeszéd a befektetett pénzről

14 Úgy lesz akkor, mint amikor egy ember arra készült, hogy külföldre menjen. Hívta a szolgáit és átadta nekik vagyonát. 15 Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, mindegyiknek a képessége szerint; és elment külföldre. Ekkor rögtön 16 elment az, aki öt talentumot kapott, befektette azokat, és szerzett másik ötöt. 17 Éppígy az is, aki kettőt kapott, szerzett másik kettőt. 18 Az viszont, aki egyet kapott, elment, a földbe ásva elrejtette ura pénzét.

19 Sok idő múltán megjött ezeknek a szolgáknak az ura és számadást tartott velük. 20 Előállt ekkor az, aki öt talentumot kapott, hozott másik öt talentumot, és így szólt: `Uram, öt talentumot adtál nekem, nézd, másik öt talentumot nyertem rajta.' 21 Az ura azt mondta neki: `Jól van, derék és hű szolga! A kicsiben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe.' 22 Ezután jött az is, aki a két talentumot kapta és így szólt: `Uram, két talentumot adtál nekem, nézd, másik két talentumot nyertem rajta.' 23 Az ura azt mondta neki: `Jól van, derék és hű szolga, a kicsiben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe.' 24 Végül odajött az is, aki egy talentumot kapott, és azt mondta: `Uram, tudom rólad, hogy kemény ember vagy, aratsz, ahol nem vetettél, és begyűjtesz onnan is, ahová nem ültettél. 25 Mivel féltem tőled, elmentem és elrejtettem a talentumodat a földbe. Íme, itt van, ami a tied!' 26 Az ura azt válaszolta neki: `Te gonosz és lusta szolga! Tudtad, hogy aratok, ahol nem vetettem és gyűjtök onnan, ahová nem ültettem. 27 Éppen ezért el kellett volna helyezned a

foolish, having brought their lamps, did not take oil with them. 4Yet truly, the prudent ones brought the oil, in their containers, with the lamps. 5Since the bridegroom was delayed, they all fell asleep, and they were sleeping. 6But in the middle of the night, a cry went out: ‘Behold, the groom is arriving. Go out to meet him.’ 7Then all those virgins rose up and trimmed their lamps. 8But the foolish ones said to the wise, ‘Give to us from your oil, for our lamps are being extinguished.’ 9The prudent responded by saying, ‘Lest perhaps there may not be enough for us and for you, it would be better for you to go to the vendors and buy some for yourselves.’ 10But while they were going to buy it, the groom arrived. And those who were prepared entered with him to the wedding, and the door was closed. 11Yet truly, at the very end, the remaining virgins also arrived, saying, ‘Lord, Lord, open to us.’ 12But he responded by saying, ‘Amen I say to you, I do not know you.’ 13And so you must be vigilant, because you do not know the day or the hour.

The Parable of the Talents

(Luke 19:11–27)

14For it is like a man setting out on a long journey, who called his servants and delivered to them his goods. 15And to one he gave five talents, and to another two, yet to another he gave one, to each according to his own ability. And promptly, he set out. 16Then he who had received five talents went out, and he made use of these, and he gained another five. 17And similarly, he who had received two gained another two. 18But he who had received one, going out, dug into the earth, and he hid the money of his lord.

19Yet truly, after a long time, the lord of those servants returned and he settled accounts with them. 20And when he who had received five talents approached, he brought another five talents, saying: ‘Lord, you delivered five talents to me. Behold, I have increased it by another five.’ 21His lord said to him: ‘Well done, good and faithful servant. Since you have been faithful over a few things, I will appoint you over many things. Enter into the gladness of your lord.’

22Then he who had received two talents also approached, and he said: ‘Lord, you delivered two talents to me. Behold, I have gained another two.’ 23His lord said to him: ‘Well done, good and faithful servant. Since you have been faithful over a

pénzemet a pénzváltóknál, hogy amikor megjövök, kamatostul kapjam vissza a magamét. 28 Vegyétek hát el tőle a talentumot és adjátok annak, akinek tíz talentuma van! 29 Mert mindannak, akinek van, még adnak és bővelkedni fog. Attól pedig, akinek nincs, még azt is elveszik, amije van. 30 A haszontalan szolgát pedig dobjátok ki a külső sötétségre! Lesz majd ott sírás és fogcsikorgatás!'

Az utolsó ítélet

31 Amikor az Emberfia eljön dicsőségében, és vele együtt az angyalok mindnyájan {MTörv 33,2}, akkor leül majd dicsőséges trónjára. 32 Összegyűjtenek eléje minden nemzetet, ő pedig elválasztja őket egymástól, ahogyan a pásztor elválasztja a juhokat a kecskéktől. 33 A juhokat a jobbjára állítja, a kecskéket pedig a baljára. 34 Akkor a király így szól a jobbja felől állóknak: `Jöjjetek, Atyám áldottai, vegyétek birtokba az országot, amely nektek készült a világ teremtése óta. 35 Mert éheztem és ennem adtatok, szomjaztam és innom adtatok, idegen voltam és befogadtatok engem, 36 mezítelen voltam és felöltöztettetek, beteg voltam és meglátogattatok, fogságban voltam és eljöttetek hozzám.' 37 Akkor az igazak megkérdezik majd tőle: `Uram, mikor láttunk téged éhezni, és tápláltunk téged, vagy szomjazni és inni adtunk neked? 38 Mikor láttunk mint idegent, és befogadtunk, vagy mezítelenül, és felöltöztettünk téged? 39 Mikor láttunk betegen vagy fogságban, és meglátogattunk téged?' 40 A király így válaszol majd nekik: `Bizony, mondom nektek: amikor megtettétek ezt egynek e legkisebb testvéreim közül, nekem tettétek.'

41 Ezután a balján levőknek ezt fogja mondani: `Távozzatok tőlem, átkozottak, az örök tűzre, amely az ördögnek és az ő angyalainak készült. 42 Mert éheztem és nem adtatok enni, szomjaztam és nem adtatok inni, 43 idegen voltam és nem fogadtatok be, mezítelen voltam és nem öltöztettetek föl, beteg voltam és fogságban, és nem látogattatok meg engem.' 44 Erre azok is megkérdezik: 'Uram, mikor láttunk téged éhezni vagy szomjazni, mint idegent vagy mezítelenül, betegen vagy a fogságban, és nem szolgáltunk neked?' 45 Akkor ő így felel majd nekik: `Bizony, mondom nektek: amikor nem tettétek meg ezt egynek e legkisebbek közül, nekem nem tettétek meg.' 46 És elmennek majd, ezek az örök gyötrelemre, az igazak pedig az örök életre.«

few things, I will appoint you over many things. Enter into the gladness of your lord.'

24 Then he who had received one talent, approaching, said: 'Lord, I know that you are a hard man. You reap where you have not sown, and gather where you have not scattered. 25 And so, being afraid, I went out and hid your talent in the earth. Behold, you have what is yours.'

26 But his lord said to him in response: 'You evil and lazy servant! You knew that I reap where I have not sown, and gather where I have not scattered. 27 Therefore, you should have deposited my money with the bankers, and then, at my arrival, at least I would have received what is mine with interest. 28 And so, take the talent away from him and give it the one who has ten talents.

29 For to everyone who has, more shall be given, and he shall have in abundance. But from him who has not, even what he seems to have, shall be taken away. 30 And cast that useless servant into the outer darkness, where there will be weeping and gnashing of teeth.'

The Sheep and the Goats

31 But when the Son of man will have arrived in his majesty, and all the Angels with him, then he will sit upon the seat of his majesty. 32 And all the nations shall be gathered together before him. And he shall separate them from one another, just as a shepherd separates the sheep from the goats. 33 And he shall station the sheep, indeed, on his right, but the goats on his left.

34 Then the King shall say to those who will be on his right: 'Come, you blessed of my Father. Possess the kingdom prepared for you from the foundation of the world. 35 For I was hungry, and you gave me to eat; I was thirsty, and you gave me to drink; I was a stranger, and you took me in; 36 naked, and you covered me; sick, and you visited me; I was in prison, and you came to me.' 37 Then the just will answer him, saying: 'Lord, when have we see you hungry, and fed you; thirsty, and given you drink? 38 And when have we seen you a stranger, and taken you in? Or naked, and covered you? 39 Or when did we see you sick, or in prison, and visit to you?' 40 And in response, the King shall say to them, 'Amen I say to you, whenever you did this for one of these, the least of my brothers, you did it for me.'

41 Then he shall also say, to those who will be on
his left: ‘Depart from me, you accursed ones, into
the eternal fire, which was prepared for the devil
and his angels. 42 For I was hungry, and you did
not give me to eat; I was thirsty, and you did not
give me to drink; 43 I was a stranger and you did
not take me in; naked, and you did not cover me;
sick and in prison, and you did not visit me.’
44 Then they will also answer him, saying: ‘Lord,
when did we see you hungry, or thirsty, or a
stranger, or naked, or sick, or in prison, and did
not minister to you?’ 45 Then he shall respond to
them by saying: ‘Amen I say to you, whenever
you did not do it to one of these least, neither did
you do it to me.’ 46 And these shall go into eternal
punishment, but the just shall go into eternal life.”

JÉZUS SZENVEDÉSE ÉS FELTÁMADÁSA: 26,1-28,20

Mt 26

A főtanács határozata

1 Történt, hogy amikor Jézus befejezte ezeket
a beszédeket, így szólt tanítványaihoz: 2 »Tudjátok, hogy két nap múlva húsvét lesz, és az Emberfiát átadják, hogy megfeszítsék.«

3 Akkor a főpapok és a nép vénei összegyűltek a főpap palotájában, akit Kaifásnak hívtak.
4 Megtanácskozták, hogy Jézust csellel elfogják
és megölik. 5 De azt mondták: »Ne az ünnepen,
nehogy zavargás támadjon a nép között!«

A betániai megkenés

6 Amikor Jézus Betániában volt a leprás Simon házában, 7 odament hozzá egy asszony. Alabástrom edényben igen drága kenet volt nála, és
kiöntötte azt Jézus fejére, miközben ő az asztalnál
ült. 8 Ennek láttán a tanítványok így méltatlankodtak: »Mire jó ez a pazarlás? 9 Hisz sokért el lehetett volna ezt adni és odaadni a szegényeknek.«
10 Jézus észrevette ezt és azt mondta nekik: »Miért
bántjátok ezt az asszonyt? Hiszen jót tett velem.
11 Szegények ugyanis mindig lesznek veletek, de
én nem leszek mindig veletek. 12 Amikor ő kiöntötte ezt a kenetet a testemre, a temetésemre tette.
13 Bizony, mondom nektek: az egész világon, ahol
csak hirdetni fogják ezt az evangéliumot, az ő emlékezetére elbeszélik majd azt is, amit tett.«

Matthew 26

The Plot to Kill Jesus

(Mark 14:1–2; Luke 22:1–2; John 11:45–57)

1 And it happened that, when Jesus had completed
all these words, he said to his disciples,

2 “You know that after two days the Passover will
begin, and the Son of man will be handed over to
be crucified.”

3 Then the leaders of the priests and the elders of
the people were gathered together in the court of
the high priest, who was called Caiaphas. 4 And
they took counsel so that by deceitfulness they
might take hold of Jesus and kill him. 5 But they
said, “Not on the feast day, lest perhaps there may
be a tumult among the people.”

Jesus Anointed at Bethany

(Mark 14:3–9; Luke 7:36–50; John 12:1–8)

6 And when Jesus was in Bethania, in the house of
Simon the leper, 7 a woman drew near to him,
holding an alabaster box of precious ointment, and
she poured it over his head while he was reclining
at table. 8 But the disciples, seeing this, were indignant, saying: “What is the purpose of this
waste? 9 For this could have been sold for a great
deal, so as to be given to the poor.” 10 But Jesus,
knowing this, said to them: “Why are you bothering this woman? For she has done a good deed to
me. 11 For the poor you will always have with you.
But you will not always have me. 12 For in pouring
this ointment on my body, she has prepared for my
burial. 13 Amen I say to you, wherever this Gospel

Júdás árulása

14 Ekkor egy a tizenkettő közül, akit karióti
Júdásnak hívtak, elment a főpapokhoz 15 és azt
mondta nekik: »Mit adtok nekem, ha átadom őt
nektek?« *Azok megígértek neki harminc ezüstöt*
{Zak 11,12}. 16 Attól fogva kereste a kedvező alkal-
mat, hogy elárulja őt.

A húsvéti vacsora előkészítése

17 A kovásztalan kenyerek első napján oda-
mentek a tanítványok Jézushoz, és azt mondták:
»Hol akarod, hogy elkészítsük neked a húsvéti va-
csorát?« 18 Ő azt felelte: »Menjetek el a városba
ehhez és ehhez, és mondjátok meg neki: `A Mes-
ter üzeni: Az időm közel van, tanítványaimmal
együtt nálad fogom megtartani a pászkát.'« 19 A
tanítványok úgy tettek, ahogy Jézus meghagyta
nekik, és elkészítették a húsvéti vacsorát.

A húsvéti vacsora

20 Amikor beesteledett, asztalhoz ült a tizen-
kettővel. 21 Miközben ettek, így szólt: »Bizony,
mondom nektek: egy közületek elárul engem.«
22 Erre nagyon elszomorodtak és egyenként el-
kezdték kérdezgetni: »Csak nem én vagyok az,
Uram?« 23 Ő így válaszolt: »Aki velem együtt
mártja kezét a tálba, az árul el engem. 24 Az Em-
berfia ugyan elmegy, amint meg van írva róla, de
jaj annak az embernek, aki az Emberfiát elárulja.
Jobb lett volna annak az embernek, ha meg sem
születik.« 25 Ekkor megszólalt Júdás, aki elárulta
őt: »Csak nem én vagyok az, Rabbi?« Ő azt felelte
neki: »Te mondtad.«

26 Miközben ettek, Jézus fogta a kenyeret, ál-
dást mondott, megtörte, és odaadta tanítványainak
e szavakkal: »Vegyétek és egyétek, ez az én tes-
tem.« 27 Aztán fogta a kelyhet, hálát adott és oda-
adta nekik ezekkel a szavakkal: »Igyatok ebből
mindnyájan, 28 mert ez az én vérem, az új szövet-
ségé {Kiv 24,8; Jer 31,31}, amely sokakért kiontatik a
bűnök bocsánatára. 29 Mondom nektek: mostantól

will be preached in the whole world, what she has
done also shall be told, in memory of her."

Judas Agrees to Betray Jesus

(Mark 14:10–11; Luke 22:3–6)

14 Then one of the twelve, who was called Judas
Iscariot, went to the leaders of the priests, 15 and
he said to them, "What are you willing to give me,
if I hand him over to you?" So they appointed
thirty pieces of silver for him. 16 And from then on,
he sought an opportunity to betray him.

Preparing the Passover

(Mark 14:12–16; Luke 22:7–13)

17 Then, on the first day of Unleavened Bread, the
disciples approached Jesus, saying, "Where do
you want us to prepare for you to eat the Passo-
ver?" 18 So Jesus said, "Go into the city, to a cer-
tain one, and say to him: 'The Teacher said: My
time is near. I am observing the Passover with
you, along with my disciples.' " 19 And the disci-
ples did just as Jesus appointed to them. And they
prepared the Passover.

The Last Supper

(Mark 14:17–26; Luke 22:14–23;
1 Corinthians 11:17–34)

20 Then, when evening arrived, he sat at table with
his twelve disciples. 21 And while they were eat-
ing, he said: "Amen I say to you, that one of you
is about to betray me." 22 And being greatly sad-
dened, each one of them began to say, "Surely, it
is not I, Lord?" 23 But he responded by saying: "He
who dips his hand with me into the dish, the same
will betray me. 24 Indeed, the Son of man goes, just
as it has been written about him. But woe to that
man by whom the Son of man will be betrayed. It
would be better for that man if he had not been
born." 25 Then Judas, who betrayed him, re-
sponded by saying, "Surely, it is not I, Master?"
He said to him, "You have said it."

26 Now while they were eating the meal, Jesus took
bread, and he blessed and broke and gave it to his
disciples, and he said: "Take and eat. This is my
body." 27 And taking the chalice, he gave thanks.
And he gave it to them, saying: "Drink from this,
all of you. 28 For this is my blood of the new cov-
enant, which shall be shed for many as a remission
of sins. 29 But I say to you, I will not drink again
from this fruit of the vine, until that day when I
will drink it new with you in the kingdom of my
Father."

nem iszom a szőlőnek ebből a terméséből addig a napig, amíg az újat nem iszom veletek Atyám országában.«

Jézus kimegy az Olajfák hegyére

30 Miután elénekelték a himnuszt, kimentek az Olajfák hegyére. 31 Akkor Jézus azt mondta nekik: »Ezen az éjszakán ti mindnyájan megbotránkoztok bennem, mert írva van: *`Megverem a pásztort, és szétszélednek a nyáj juhai'* {Zak 13,7}. 32 De miután feltámadtam, előttetek megyek Galileába.« 33 Erre Péter megszólalt és azt mondta neki: »Ha mindenki megbotránkozik is benned, én soha meg nem botránkozom.« 34 Jézus azt felelte neki: »Bizony, mondom neked: ezen az éjszakán, mielőtt a kakas megszólal, háromszor is megtagadsz engem.« 35 Péter erre így fogadkozott: »Még ha meg is kell veled együtt halnom, akkor sem tagadlak meg téged.« Hasonlóan beszéltek a tanítványok mindnyájan.

Jézus imája a Getszemáni kertben

36 Akkor Jézus elment velük egy majorba, amelyet Getszemáninak hívnak, és azt mondta a tanítványoknak: »Üljetek le itt, amíg én elmegyek oda és imádkozom.« 37 Maga mellé vette Pétert és Zebedeus két fiát, s elkezdett remegni és gyötrődni. 38 Akkor azt mondta nekik: »Szomorú az én lelkem mindhalálig. Maradjatok itt, és virrasszatok velem.« 39 Egy kissé előbbre ment, arcra borult és így imádkozott: »Atyám, ha lehetséges, múljék el tőlem ez a kehely. De ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogy te.« 40 Ezután odament a tanítványokhoz, és alva találta őket. Azt mondta Péternek: »Így hát nem tudtatok egy órát sem virrasztani velem? 41 Virrasszatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek! A lélek ugyan kész, de a test erőtlen.« 42 Aztán újra elment másodszor is, és így imádkozott: »Atyám, ha nem lehet, hogy elmúljon ez anélkül, hogy kigyam, legyen meg a te akaratod.« 43 Megint visszatért, és újra alva találta őket, mert a szemük elnehezedett. 44 Erre otthagyta őket, ismét elment és harmadszor is imádkozott újra, ugyanazokkal a szavakkal. 45 Aztán odament a tanítványokhoz és azt mondta nekik: »Aludjatok már és nyugodjatok! Íme, elközelgett az óra, és az Emberfiát a bűnösök kezébe adják. 46 Keljetek föl, menjünk! Íme, közel van már, aki elárul engem.«

Jézust elfogják

47 Még beszélt, amikor íme, Júdás, a tizenkettő közül az egyik megérkezett, és vele nagy

30 And after a hymn was sung, they went out to the Mount of Olives.

Jesus Predicts Peter's Denial

(Zechariah 13:7–9; Mark 14:27–31; Luke 22:31–38; John 13:36–38)

31 Then Jesus said to them: "You will all fall away from me in this night. For it has been written: 'I will strike the shepherd, and the sheep of the flock will be scattered.' 32 But after I have risen again, I will go before you to Galilee." 33 Then Peter responded by saying to him, "Even if everyone else has fallen away from you, I will never fall away." 34 Jesus said to him, "Amen I say to you, that in this night, before the rooster crows, you will deny me three times." 35 Peter said to him, "Even if it is necessary for me to die with you, I will not deny you." And all the disciples spoke similarly.

Jesus Prays at Gethsemane

(Mark 14:32–42; Luke 22:39–46)

36 Then Jesus went with them to a garden, which is called Gethsemani. And he said to his disciples, "Sit down here, while I go there and pray." 37 And taking with him Peter and the two sons of Zebedee, he began to be sorrowful and saddened. 38 Then he said to them: "My soul is sorrowful, even unto death. Stay here and keep vigil with me."

39 And continuing on a little further, he fell prostrate on his face, praying and saying: "My Father, if it is possible, let this chalice pass away from me. Yet truly, let it not be as I will, but as you will." 40 And he approached his disciples and found them sleeping. And he said to Peter: "So, were you not able to keep vigil with me for one hour?

41 Be vigilant and pray, so that you may not enter into temptation. Indeed, the spirit is willing, but the flesh is weak."

42 Again, a second time, he went and prayed, saying, "My Father, if this chalice cannot pass away, unless I drink it, let your will be done." 43 And again, he went and found them sleeping, for their eyes were heavy. 44 And leaving them behind, again he went and prayed for the third time, saying the same words. 45 Then he approached his disciples and said to them: "Sleep now and rest. Behold, the hour has drawn near, and the Son of man will be delivered into the hands of sinners. 46 Rise up; let us go. Behold, he who will betray me draws near."

tömeg kardokkal és dorongokkal a főpapoktól és a nép véneitől. 48 Aki elárulta őt, jelt adott nekik: »Akit megcsókolok, ő az, fogjátok el!« 49 Mindjárt odalépett Jézushoz és azt mondta:

»Üdvözlégy, Mester!« És megcsókolta. 50 Jézus így szólt hozzá: »Barátom, ezért jöttél!« Akkor odamentek, kezet emeltek Jézusra és megragadták őt. 51 És íme, az egyik azok közül, akik Jézussal voltak, kinyújtotta a kezét, kihúzta a kardját, rásújtott a főpap szolgájára, és levágta a fülét.

52 Jézus erre azt mondta neki: »Tedd vissza a kardodat a helyére. Mert mindaz, aki kardot ragad, kard által vész el. 53 Vagy azt hiszed, nem kérhetném Atyámat, hogy azonnal küldjön nekem több, mint tíz légió angyalt? 54 De akkor hogyan teljesednének be az Írások, hogy ennek így kell történnie?« 55 Abban az órában Jézus azt mondta a tömegeknek: »Mint valami rabló ellen, úgy jöttetek ki kardokkal és botokkal, hogy elfogjatok engem. Mindennap a templomban ültem és tanítottam, és nem fogtatok el.« 56 Mindez azért történt, hogy beteljesedjenek a próféták írásai. Akkor a tanítványok mindnyájan otthagyták őt és elfutottak.

Jézus a főtanács előtt

57 Azok pedig megragadták Jézust és elvitték Kaifáshoz, a főpaphoz, ahol az írástudók és vének összegyűltek. 58 Péter pedig messziről követte őt a főpap palotájáig. Bement oda és leült a szolgákkal, hogy lássa a dolog végét.

59 A főpapok pedig, és az egész főtanács hamis tanúvallomást kerestek Jézus ellen, hogy halálra adják, 60 de nem találtak, noha sok hamis tanú jelentkezett. Végül előállt kettő 61 és így szólt: »Ez azt mondta: Le tudom bontani az Isten templomát, és három nap alatt fölépítem.« 62 Ekkor a főpap fölkelt és azt mondta neki: »Semmit sem felelsz? Mi az, amit ezek tanúsítanak ellened?« 63 De Jézus csak hallgatott. A főpap erre így szólt hozzá: »Megesketlek téged az élő Istenre: mondd meg nekünk, te vagy-e a Krisztus, az Isten Fia?« 64 Jézus azt felelte neki: »Te mondtad. De mondom nektek: most már *látni fogjátok az Emberfiát a Hatalmasnak jobbján ülni, és eljönni az ég felhőin*« **{Dán 7,13; Zsolt 110,1}**.

65 Ekkor a főpap megszaggatta ruháit és így szólt: »Káromkodott! Mi szükségünk van még tanúkra? Íme, most hallottátok a káromkodást. 66 Mit gondoltok?« Azok ezt felelték: »Méltó a halálra!« 67 Azután az arcába köptek, ököllel verték, mások pedig pofon ütötték 68 és azt mondták:

The Betrayal of Jesus

(Mark 14:43–52; Luke 22:47–53; John 18:1–14)

47 While he was still speaking, behold, Judas, one of the twelve, arrived, and with him was a large crowd with swords and clubs, sent from the leaders of the priests and the elders of the people. 48 And he who betrayed him gave them a sign, saying: “Whomever I will kiss, it is he. Take hold of him.” 49 And quickly drawing close to Jesus, he said, “Hail, Master.” And he kissed him. 50 And Jesus said to him, “Friend, for what purpose have you come?” Then they approached, and they put their hands on Jesus, and they held him.

51 And behold, one of those who were with Jesus, extending his hand, drew his sword and struck the servant of the high priest, cutting off his ear. 52 Then Jesus said to him: “Put your sword back in its place. For all who take up the sword shall perish by the sword. 53 Or do you think that I cannot ask my Father, so that he would give me, even now, more than twelve legions of Angels? 54 How then would the Scriptures be fulfilled, which say that it must be so?”

55 In that same hour, Jesus said to the crowds: “You went out, as if to a robber, with swords and clubs to seize me. Yet I sat daily with you, teaching in the temple, and you did not take hold of me. 56 But all this has happened so that the Scriptures of the prophets may be fulfilled.” Then all the disciples fled, abandoning him.

Jesus before the Sanhedrin

(Mark 14:53–65; Luke 22:66–71; John 18:19–24)

57 But those who were holding Jesus led him to Caiaphas, the high priest, where the scribes and the elders had joined together. 58 Then Peter followed him from a distance, as far as the court of the high priest. And going inside, he sat down with the servants, so that he might see the end.

59 Then the leaders of the priests and the entire council sought false testimony against Jesus, so that they might deliver him to death. 60 And they did not find any, even though many false witnesses had come forward. Then, at the very end, two false witnesses came forward, 61 and they said, “This man said: ‘I am able to destroy the temple of God, and, after three days, to rebuild it.’ ” 62 And the high priest, rising up, said to him, “Have you nothing to respond to what these ones testify against you?” 63 But Jesus was silent. And

»Prófétálj nekünk, Krisztus, ki az, aki megütött téged?«

Péter tagadása

69 Péter pedig kint ült az udvaron. Odament
hozzá egy szolgálólány és így szólt: »Te is a gali-
leai Jézussal voltál!« 70 Ő azonban mindenki előtt
letagadta ezt: »Nem tudom, mit beszélsz.«
71 Amikor kiment a kapuba, meglátta őt egy má-
sik, és így szólt az ott lévőkhöz: »Ez is a Názáreti
Jézussal volt!« 72 Ő ismét esküvel tagadta: »Nem
ismerem azt az embert!« 73 Kis idő múltán oda-
mentek az ott állók és azt mondták Péternek:
»Biztosan te is közülük vagy, hiszen a kiejtésed is
elárul téged.« 74 Erre ő elkezdett átkozódni és es-
küdözni: »Nem ismerem azt az embert.« Akkor
mindjárt megszólalt a kakas. 75 Péternek pedig
eszébe jutott Jézus szava, aki megmondta: »Mie-
lőtt a kakas szól, háromszor tagadsz meg engem.«
Kiment onnan és keserves sírásra fakadt.

the high priest said to him, “I bind you by an oath
to the living God to tell us if you are the Christ,
the Son of God.” 64 Jesus said to him: “You have
said it. Yet truly I say to you, hereafter you shall
see the Son of man sitting at the right hand of the
power of God, and coming on the clouds of
heaven.”

65 Then the high priest tore his garments, saying:
“He has blasphemed. Why do we still need wit-
nesses? Behold, you have now heard the blas-
phemy. 66 How does it seem to you?” So they re-
sponded by saying, “He is guilty unto death.”

67 Then they spit in his face, and they struck him
with fists. And others struck his face with the
palms of their hands, 68 saying: “Prophesy for us,
O Christ. Who is the one that struck you?”

Peter Denies Jesus
(Mark 14:66–72; Luke 22:54–62;
John 18:15–18)

69 Yet truly, Peter sat outside in the courtyard. And
a maidservant approached him, saying, “You also
were with Jesus the Galilean.” 70 But he denied it
in the sight of them all, saying, “I do not know
what you are saying.” 71 Then, as he exited by the
gate, another maidservant saw him. And she said
to those who were there, “This man also was with
Jesus of Nazareth.” 72 And again, he denied it with
an oath, “For I do not know the man.” 73 And after
a little while, those who were standing nearby
came and said to Peter: “Truly, you also are one
of them. For even your manner of speaking re-
veals you.” 74 Then he began to curse and to swear
that he had not known the man. And immediately
the rooster crowed. 75 And Peter remembered the
words of Jesus, which he had said: “Before the
rooster crows, you will deny me three times.” And
going outside, he wept bitterly.

Mt 27

Jézust átadják Pilátusnak

1 Amikor megvirradt, a főpapok mindnyájan,
és a nép vénei, döntést hoztak Jézus ellen, hogy
halálra adják őt. 2 Megkötözték, elvezették és át-
adták Pilátus helytartónak.

Júdás halála

3 Amikor Júdás, aki elárulta őt, látta, hogy el-
ítélték, megbánta tettét, és visszavitte a harminc
ezüstpénzt a főpapoknak és véneknek. 4 Azt

Matthew 27

Jesus Delivered to Pilate
(Mark 15:1–5)

1 Then, when morning arrived, all the leaders of
the priests and the elders of the people took coun-
sel against Jesus, so that they might deliver him to
death. 2 And they led him, bound, and handed him
over to Pontius Pilate, the procurator.

mondta: »Vétkeztem, elárultam az igaz vért.« Azok azt felelték: »Mi közünk hozzá? A te dolgod!« 5 Erre beszórta az ezüstöket a templomba, aztán eltávozott, elment és fölakasztotta magát. 6 A főpapok pedig fölszedték az ezüstöket és azt mondták: »Nem szabad ezeket betenni a kincstárba, mert vér díja.« 7 Miután tanácsot tartottak, megvásárolták rajta a fazekas földjét az idegenek számára temetőnek. 8 Ezért hívják azt a földet Vérmezőnek mind a mai napig. 9 Akkor beteljesedett, amit Jeremiás próféta mondott: *»Fogták a harminc ezüstöt – ez volt az ára, ennyire becsülték őt Izrael fiai –, 10 és odaadták a fazekas földjéért, amint az Úr megparancsolta nekem«* **{Zak 11,12-13; Jer 18,2-3; 32,8-9}.**

Jézus Pilátus előtt

11 Jézus pedig ott állt a helytartó előtt. A helytartó megkérdezte tőle: »Te vagy a zsidók királya?« Jézus azt felelte: »Te mondod.« 12 Amikor a főpapok és vének vádolták, semmit sem válaszolt. 13 Akkor Pilátus azt mondta neki: »Nem hallod, mi mindent tanúsítanak ellened?« 14 Ő azonban nem válaszolt neki egyetlen szóval sem, a helytartó pedig nagyon csodálkozott ezen.

15 Ünnep alkalmával szokásban volt, hogy a helytartó elbocsát a népnek egy foglyot, akit kérnek. 16 Volt akkor egy híres foglyuk, akit Barabásnak hívtak. 17 Pilátus összehívta őket és megkérdezte tőlük: »Kit akartok, hogy elbocsássak nektek, Barabást vagy Jézust, akit Krisztusnak mondanak?« 18 Tudta ugyanis, hogy irigységből adták őt a kezébe.

19 Miközben az ítélőszéken ült, a felesége üzenetet küldött neki: »Semmi dolgod se legyen azzal az igazzal, mert sokat szenvedtem ma álmomban miatta.« 20 De a főpapok és vének rávették a tömeget, hogy Barabást kérjék, Jézust pedig veszítsék el. 21 A helytartó tehát megkérdezte tőlük: »Melyiket akarjátok, hogy a kettő közül elbocsássam nektek?« Azok azt felelték: »Barabást!« 22 Pilátus erre azt kérdezte: »És mit tegyek Jézussal, akit Krisztusnak mondanak?« 23 Azok mindnyájan ezt felelték: »Keresztre vele!« Ő újra megkérdezte: »De hát mi rosszat tett?« Azok erre még hangosabban kiáltoztak: »Keresztre vele!«

24 Pilátus, látva, hogy semmire sem megy, sőt inkább zavargás támad, vizet hozatott, megmosta a kezét a tömeg előtt és így szólt: »Én ártatlan vagyok ennek a vérétől. Ti lássátok!« 25 Az egész nép azt felelte: »Az ő vére rajtunk és gyerme-

Judas Hangs Himself
(Zechariah 11:10–17)

3 Then Judas, who betrayed him, seeing that he had been condemned, regretting his conduct, brought back the thirty pieces of silver to the leaders of the priests and the elders, 4 saying, “I have sinned in betraying just blood.” But they said to him: “What is that to us? See to it yourself.” 5 And throwing down the pieces of silver in the temple, he departed. And going out, he hanged himself with a snare. 6 But the leaders of the priests, having taken up the pieces of silver, said, “It is not lawful to put them into the temple offerings, because it is the price of blood.” 7 Then, having taken counsel, they bought the potter’s field with it, as a burying place for sojourners. 8 For this reason, that field is called Haceldama, that is, ‘The Field of Blood,’ even to this very day. 9 Then what was spoken by the prophet Jeremiah was fulfilled, saying, “And they took the thirty pieces of silver, the price of the one being appraised, whom they appraised before the sons of Israel, 10 and they gave it for the potter’s field, just as the Lord appointed to me.”

Jesus before Pilate
(Luke 23:1–5; John 18:28–40)

11 Now Jesus stood before the procurator, and the procurator questioned him, saying, “You are the king of the Jews?” Jesus said to him, “You are saying so.” 12 And when he was accused by the leaders of the priests and the elders, he responded nothing. 13 Then Pilate said to him, “Do you not hear how much testimony they speak against you?” 14 And he did not respond any word to him, so that the procurator wondered greatly.

The Crowd Chooses Barabbas
(Mark 15:6–11; Luke 23:13–25)

15 Now on the solemn day, the procurator was accustomed to release to the people one prisoner, whomever they wished. 16 And at that time, he had a notorious prisoner, who was called Barabbas. 17 Therefore, having been gathered together, Pilate said to them, “Who is it that you want me to release to you: Barabbas, or Jesus, who is called Christ?” 18 For he knew that it was out of envy they had handed him over.

19 But as he was sitting in the place for the tribunal, his wife sent to him, saying: “It is nothing to you, and he is just. For I have experienced many things today through a vision for his sake.” 20 But the leaders of the priests and the elders persuaded the

keinken!« 26 Erre elbocsátotta nekik Barabást, Jézust pedig megostoroztatta és átadta nekik, hogy feszítsék keresztre.

Jézus kigúnyolása

27 Ekkor a helytartó katonái bevitték Jézust a helytartóságra, és összegyűjtötték köréje az egész csapatot. 28 Levetkőztették, vörös katonaköpenyt adtak rá, 29 tövisekből koronát fontak, rátették a fejére, egy nádszálat pedig a jobb kezébe, aztán térdet hajtva előtte így gúnyolták: »Üdvözlégy, zsidók királya!« 30 Leköpdösték, elvették a nádat és a fejét verték. 31 Miután így gúnyt űztek belőle, levették róla a katonaköpenyt, ráadták saját ruháit, és elvezették, hogy keresztre feszítsék.

A keresztrefeszítés

32 Miközben kifelé mentek, találtak egy cirenei embert, név szerint Simont. Ezt kényszerítették, hogy vigye a keresztjét. 33 Amikor elérkeztek arra a helyre, amelyet Golgotának neveznek, ami Koponyahelyet jelent, 34 *epével* kevert *bort adtak* neki inni {Zsolt 69,22}. Amikor megízlelte, nem akart belőle inni. 35 Miután felfeszítették, *sorsot vetve megosztoztak a ruháin* {Zsolt 22,19}. 36 Azután leültek és ott őrizték őt. 37 A feje fölé föltették elítélésének okát. Ez volt ráírva: »Ez Jézus, a Zsidók Királya«.

38 Két rablót is megfeszítettek vele együtt, az egyiket jobbról, a másikat balról. 39 Az arra járók

people, so that they would ask for Barabbas, and so that Jesus would perish. 21 Then, in response, the procurator said to them, “Which of the two do you want to be released to you?” But they said to him, “Barabbas.” 22 Pilate said to them, “Then what shall I do about Jesus, who is called Christ?” They all said, “Let him be crucified.” 23 The procurator said to them, “But what evil has he done?” But they cried out all the more, saying, “Let him be crucified.”

Pilate Washes His Hands
(Mark 15:12–15)

24 Then Pilate, seeing that he was able to accomplish nothing, but that a greater tumult was occurring, taking water, washed his hands in the sight of the people, saying: “I am innocent of the blood of this just man. See to it yourselves.” 25 And the entire people responded by saying, “May his blood be upon us and upon our children.” 26 Then he released Barabbas to them. But Jesus, having been scourged, he handed over to them, so that he would be crucified.

The Soldiers Mock Jesus
(Isaiah 50:4–11; Mark 15:16–20; Luke 22:63–65; John 19:1–15)

27 Then the soldiers of the procurator, taking Jesus up to the praetorium, gathered the entire cohort around him. 28 And stripping him, they put a scarlet cloak around him. 29 And plaiting a crown of thorns, they placed it on his head, with a reed in his right hand. And genuflecting before him, they mocked him, saying, “Hail, King of the Jews.” 30 And spitting on him, they took the reed and struck his head. 31 And after they had mocked him, they stripped him of the cloak, and clothed him with his own garments, and they led him away to crucify him.

The Crucifixion
(Psalm 22:1–31; Mark 15:21–32; Luke 23:26–43; John 19:16–27)

32 But as they were going out, they came upon a man of Cyrene, named Simon, whom they compelled to take up his cross.

33 And they arrived at the place which is called Golgotha, which is the place of Calvary. 34 And they gave him wine to drink, mixed with gall. And when he had tasted it, he refused to drink it.

35 Then, after they had crucified him, they divided his garments, casting lots, in order to fulfill what

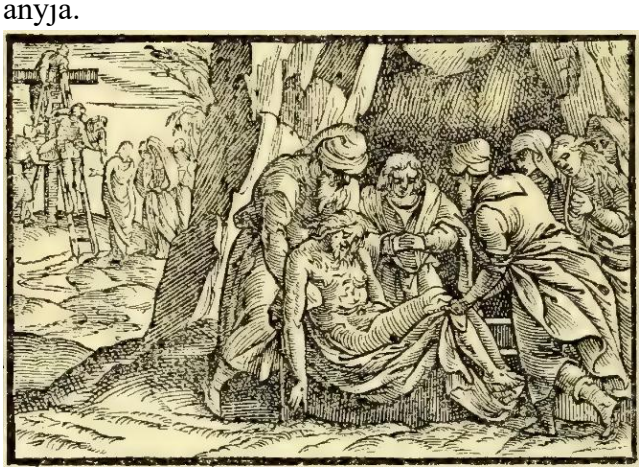
pedig a fejüket csóválva káromolták {Zsolt 22,8}, 40 és ezt mondták: »Te, aki lebontod a templomot
és három nap alatt fölépíted, mentsd meg maga-
dat! Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről!«
41 Ugyanígy a főpapok is csúfolódva mondogatták
az írástudókkal és a vénekkel együtt: 42 »Másokat
megmentett, magát meg nem tudja megmenteni.
Izrael királya ő, szálljon le most a keresztről, és
hiszünk neki! 43 *Az Istenben bízott, szabadítsa hát*
meg most, *ha akarja*! {Zsolt 22,9} Hiszen azt
mondta: 'Az Isten Fia vagyok'.« 44 Így gyalázták őt
a rablók is, akiket vele együtt feszítettek keresztre.

Jézus halála

45 A hatodik órától sötétség lett az egész föl-
dön a kilencedik óráig. 46 A kilencedik óra körül
Jézus hangosan felkiáltott: *»Élí, Élí, lemá szabak-*
táni?«, azaz: *»Istenem, Istenem, miért hagytál el*
engem?« {Zsolt 22,2} 47 Ennek hallatára egyesek az
ott állók közül így szóltak: »Ez Illést hívja.« 48 Az
egyikük mindjárt elszaladt, hozott egy szivacsot,
ecetbe mártotta, és nádszálra tűzve *inni adott*
neki {Zsolt 69,22}. 49 A többiek pedig így szóltak:
»Hagyd csak, lássuk, eljön-e Illés, hogy megsza-
badítsa?« 50 Ekkor Jézus ismét hangosan felkiál-
tott és kiadta a lelkét.

51 És íme, a templom függönye kettészakadt
felülről az aljáig, a föld megrendült, a sziklák
megrepedtek, 52 a sírok megnyíltak, és sok el-
hunyt szentnek föltámadt a teste. 53 Föltámadása
után előjöttek a sírokból, bementek a szent vá-
rosba, és sokaknak megjelentek. 54 A százados pe-
dig, és akik vele együtt őrizték Jézust, a földren-
gés és a történtek láttán nagyon megrémültek és
azt mondták: »Ez valóban Isten Fia volt.«

55 Volt ott sok asszony is, akik messziről fi-
gyelték, azok, akik Galileából követték Jézust, és
szolgáltak neki. 56 Köztük volt Mária Magdolna,
Mária, Jakab és József anyja, és Zebedeus fiainak
anyja.

was spoken by the prophet, saying: “They divided
my garments among them, and over my vestment
they cast lots.” 36 And sitting down, they observed
him. 37 And they set his accusation above his head,
written as: THIS IS JESUS, KING OF THE JEWS.

38 Then two robbers were crucified with him: one
on the right and one on the left. 39 But those pass-
ing by blasphemed him, shaking their heads,
40 and saying: “Ah, so you would destroy the tem-
ple of God and in three days rebuild it! Save your
own self. If you are the Son of God, descend from
the cross.” 41 And similarly, the leaders of the
priests, with the scribes and the elders, mocking
him, said: 42 “He saved others; he cannot save him-
self. If he is the King of Israel, let him descend
now from the cross, and we will believe in him.
43 He trusted in God; so now, let God free him, if
he wills him. For he said, ‘I am the Son of God.’
” 44 Then, the robbers who were crucified with him
also reproached him with the very same thing.

The Death of Jesus

(Psalm 22:1–31; Mark 15:33–41;
Luke 23:44–49; John 19:28–30)

45 Now from the sixth hour, there was darkness
over the entire earth, even until the ninth hour.
46 And about the ninth hour, Jesus cried out with a
loud voice, saying: “Eli, Eli, lamma sabacthani?”
that is, “My God, My God, why have you forsaken
me?” 47 Then certain ones who were standing and
listening there said, “This man calls upon Elijah.”
48 And one of them, running quickly, took a
sponge and filled it with vinegar, and he set it on
a reed and he gave it to him to drink. 49 Yet truly,
the others said, “Wait. Let us see whether Elijah
will come to free him.” 50 Then Jesus, crying out
again with a loud voice, gave up his life. 51 And
behold, the veil of the temple was torn into two
parts, from top to bottom. And the earth was
shaken, and the rocks were split apart. 52 And the
tombs were opened. And many bodies of the
saints, which had been sleeping, arose. 53 And go-
ing out from the tombs, after his resurrection, they
went into the holy city, and they appeared to
many. 54 Now the centurion and those who were
with him, guarding Jesus, having seen the earth-
quake and the things that were done, were very
fearful, saying: “Truly, this was the Son of God.”

55 And in that place, there were many women, at a
distance, who had followed Jesus from Galilee,
ministering to him. 56 Among these were Mary

Jézus temetése

57 Mikor beesteledett, jött egy Arimateából való gazdag ember, név szerint József, aki maga is tanítványa volt Jézusnak. 58 Odament Pilátushoz, és elkérte Jézus testét. Akkor Pilátus megparancsolta, hogy adják ki neki. 59 József fogta a testet, begöngyölte tiszta gyolcsvászonba, 60 és betette sziklába vágott, saját, új sírboltjába. A sír bejáratához egy nagy követ hengerített és elment. 61 Mária Magdolna és a másik Mária ott voltak, és ültek a sírral szemben.

A sír őrzése

62 Másnap pedig, azaz a készületnap után, Pilátusnál összegyűltek a főpapok és a farizeusok 63 és azt mondták: »Uram! Emlékszünk, hogy ez a csaló még életében azt mondta: `Három nap múlva föltámadok.' 64 Parancsold meg tehát, hogy őrizzék a sírt a harmadik napig, nehogy odamenjenek a tanítványai, ellopják, és azt mondják a népnek: `Feltámadt a halálból'. Ez az utóbbi csalás rosszabb lenne az előzőnél!« 65 Pilátus azt felelte nekik: »Van őrségtek, menjetek és biztosítsátok magatoknak, ahogy tudjátok.« 66 Azok pedig elmentek, lepecsételték a követ, és őrséggel biztosították maguknak a sírt.

Mt 28

Az angyal híradása az üres sírnál

1 A szombat befejeztével, abban az órában, amely a hét első napjára virrad, Mária Magdolna és a másik Mária elment megnézni a sírt. 2 És íme,

Magdalene and Mary the mother of James and Joseph, and the mother of the sons of Zebedee.

The Burial of Jesus

(Isaiah 53:9–12; Mark 15:42–47; Luke 23:50–56; John 19:38–42)

57 Then, when evening had arrived, a certain wealthy man from Arimathea, named Joseph, arrived, who himself was also a disciple of Jesus. 58 This man approached Pilate and asked for the body of Jesus. Then Pilate ordered the body to be released. 59 And Joseph, taking the body, wrapped it in a clean finely-woven linen cloth, 60 and he placed it in his own new tomb, which he had hewn out of a rock. And he rolled a great stone to the door of the tomb, and he went away. 61 Now Mary Magdalene and the other Mary were there, sitting opposite the sepulcher.

The Guards at the Tomb

62 Then the next day, which is after the Preparation day, the leaders of the priests and the Pharisees went to Pilate together, 63 saying: “Lord, we have remembered that that this seducer said, while he was still alive, ‘After three days, I will rise again.’ 64 Therefore, order the sepulcher to be guarded until the third day, lest perhaps his disciples may come and steal him, and say to the people, ‘He has risen from the dead.’ And this last error would be worse than the first.” 65 Pilate said to them: “You have a guard. Go, guard it as you know how.” 66 Then, going out, they secured the sepulcher with guards, sealing the stone.

Matthew 28

The Resurrection

(Mark 16:1–8; Luke 24:1–12; John 20:1–9)

1 Now on the morning of the Sabbath, when it began to grow light on the first Sabbath, Mary Magdalene and the other Mary went to see the sepulcher. 2 And behold, a great earthquake occurred. For an Angel of the Lord descended from heaven, and as he approached, he rolled back the stone and sat down on it. 3 Now his appearance was like lightning, and his vestment was like snow. 4 Then, out of fear of him, the guards were terrified, and they became like dead men. 5 Then the Angel responded by saying to the women: “Do not be afraid. For I know that you are seeking Jesus, who was crucified. 6 He is not here. For he has risen, just as he said. Come and see the place where the Lord was placed.

nagy földrengés támadt: az Úr angyala leszállt az égből, odament, elhengerítette a követ és ráült. 3 Olyan volt a megjelenése, mint a villám, és a ruhája fehér volt, mint a hó. 4 Az őrök megrettentek tőle való félelmükben, és mint a holtak, olyanok lettek. 5 Az angyal megszólalt és azt mondta az asszonyoknak: »Ti ne féljetek! Hiszen tudom, hogy Jézust, a megfeszítettet keresitek. 6 Nincs itt, mert feltámadt, amint megmondta.

Jöjjetek, nézzétek meg a helyet, ahol feküdt.

7 Menjetek gyorsan, mondjátok meg tanítványainak: »Föltámadt a halálból, és előttetek megy Galileába. Ott majd meglátjátok őt! Íme, megmondtam nektek!« 8 Rögtön el is mentek a sírtól. Nagy félelemmel és örömmel futottak, hogy megvigyék a hírt tanítványainak.

Jézus megjelenik az asszonyoknak

9 Ekkor íme, Jézus jött velük szemben és így szólt: »Üdv nektek!« Ők pedig odamentek hozzá, átkarolták a lábát és leborultak előtte. 10 Akkor Jézus azt mondta nekik: »Ne féljetek! Menjetek, vigyétek hírül a testvéreimnek, hogy menjenek el Galileába. Ott majd meglátnak engem.«

A főpapok csalása

11 Amikor elmentek, az őrségből néhányan a városba mentek és hírül vittek a főpapoknak mindent, ami történt. 12 Erre azok összegyűltek a vénekkel, tanácsot tartottak, majd sok pénzt adtak a katonáknak, 13 és azt mondták nekik: »Mondjátok azt: `A tanítványai éjjel eljöttek és ellopták őt, amíg mi aludtunk.' 14 Ha a helytartó meghallja ezt, mi majd meggyőzzük őt, és kimentünk titeket.« 15 Azok átvették a pénzt és úgy tettek, ahogy kioktatták őket.« Ez a szóbeszéd el van terjedve a zsidóknál mind a mai napig.

A tanítványok küldetése

16 A tizenegy tanítvány pedig elment Galileába, arra a hegyre, ahova Jézus rendelte őket. 17 Amikor meglátták őt, leborultak, bár egyesek még kételkedtek. 18 Jézus odament és azt mondta nekik: »Nekem adatott minden hatalom a mennyben és a földön. 19 Menjetek tehát, és tegyetek tanítvánnyá minden népet. Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében, 20 és tanítsátok meg őket arra, hogy megtartsák mindazt, amit parancsoltam nektek! És íme, én veletek vagyok minden nap a világ végéig!«

7 And then, go quickly, and tell his disciples that he has risen. And behold, he will precede you to Galilee. There you shall see him. Lo, I have told you beforehand."

8 And they went out of the tomb quickly, with fear and in great joy, running to announce it to his disciples. 9 And behold, Jesus met them, saying, "Hail." But they drew near and took hold of his feet, and they adored him.

10 Then Jesus said to them: "Do not be afraid. Go, announce it to my brothers, so that they may go to Galilee. There they shall see me."

The Report of the Guards

11 And when they had departed, behold, some of the guards went into the city, and they reported to the leaders of the priests all that had happened. 12 And gathering together with the elders, having taken counsel, they gave an abundant sum of money to the soldiers, 13 saying: "Say that his disciples arrived at night and stole him away, while we were sleeping. 14 And if the procurator hears about this, we will persuade him, and we will protect you." 15 Then, having accepted the money, they did as they were instructed. And this word has been spread among the Jews, even to this day.

The Great Commission

(Mark 16:14–18)

16 Now the eleven disciples went on to Galilee, to the mountain where Jesus had appointed them. 17 And, seeing him, they worshipped him, but certain ones doubted. 18 And Jesus, drawing near, spoke to them, saying: "All authority has been given to me in heaven and on earth. 19 Therefore, go forth and teach all nations, baptizing them in the name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit, 20 teaching them to observe all that I have ever commanded you. And behold, I am with you always, even to the consummation of the age."

EVANGÉLIUM MÁRK SZERINT

JÉZUS MŰKÖDÉSÉNEK ELŐKÉSZÍTÉSE: 1,1-13

Mk 1

Keresztelő János

1 Jézus Krisztus, Isten Fia evangéliumának
kezdete.
2 Amint meg van írva Izajás prófétánál:
»Íme, elküldöm küldöttemet színed előtt,
aki elkészíti utadat {Mal 3,1; Kiv 23,20};
3 *a pusztában kiáltónak szava:*
`Készítsétek az Úr útját,
tegyétek egyenessé ösvényeit'« {Iz 40,3},
4 János megjelent a pusztában: keresztelt és
hirdette a bűnbánat keresztségét a bűnök bocsánatára. 5 Kiment hozzá Júdea egész vidéke és a jeruzsálemiek mindnyájan. Megkeresztelte őket a Jordán folyóban, miután megvallották bűneiket. 6 János öltözete teveszőrből volt, és bőröv a csípője körül, sáskákat és vadmézet evett.
7 Így prédikált: »Utánam jön, aki erősebb nálam, akinek nem vagyok méltó leborulva megoldani a saruja szíját. 8 Én vízzel kereszteltelek titeket, ő pedig Szentlélekkel fog benneteket megkeresztelni.«

Jézus megkeresztelése

9 Történt azokban a napokban, hogy eljött Jézus a galileai Názáretből, és János megkeresztelte őt a Jordánban. 10 Amint feljött a vízből, látta, hogy megnyílnak az egek, és a Lelket, mint galambot leszállni rá. 11 Az égből szózat hangzott: »Te vagy az én szeretett fiam, benned kedvem telik« {Iz 42,1}.

Jézus megkísértése

12 Ezután a Lélek azonnal elragadta őt a pusztába. 13 A pusztában volt negyven napig; a sátán

Mark 1

The Mission of John the Baptist
(Isaiah 40:1–5; Matthew 3:1–17; Luke 3:1–22; John 1:19–34)

1 The beginning of the Gospel of Jesus Christ, the
Son of God.

2 As it has been written by the prophet Isaiah: “Behold, I send my Angel before your face, who shall prepare your way before you.

3 The voice of one crying out in the desert: Prepare
the way of the Lord; make straight his paths.”

4 John was in the desert, baptizing and preaching a baptism of repentance, as a remission of sins. 5 And there went out to him all the region of Judea and all those of Jerusalem, and they were baptized by him in the river Jordan, confessing their sins. 6 And John was clothed with camel’s hair and with a leather belt around his waist. And he ate locusts and wild honey. 7 And he preached, saying: “One stronger than me comes after me. I am not worthy to reach down and loosen the laces of his shoes. 8 I have baptized you with water. Yet truly, he will baptize you with the Holy Spirit.”

9 And it happened that, in those days, Jesus arrived from Nazareth of Galilee. And he was baptized by John in the Jordan. 10 And immediately, upon ascending from the water, he saw the heavens opened and the Spirit, like a dove, descending, and remaining with him. 11 And there was a voice from heaven: “You are my beloved Son; in you I am well pleased.”

The Temptation and Preaching of Jesus
(Matthew 4:1–17; Luke 4:1–15)

12 And immediately the Spirit prompted him into the desert. 13 And he was in the desert for forty days and forty nights. And he was tempted by Satan. And he was with the wild animals, and the Angels ministered to him.

14 Then, after John was handed over, Jesus went into Galilee, preaching the Gospel of the kingdom of God, 15 and saying: “For the time has been fulfilled and the kingdom of God has drawn near. Repent and believe in the Gospel.”

kísértette. A vadállatokkal volt, és az angyalok szolgáltak neki.

JÉZUS GALILEAI MŰKÖDÉSE: 1,14-8,26

Igehirdetés Galileában

14 Miután János átadatott, Jézus Galileába ment, hogy hirdesse Isten evangéliumát. 15 Azt mondta: »Betelt az idő, és elközelgett az Isten országa. Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az evangéliumban.«

Az első tanítványok meghívása

16 Amikor a galileai tenger mellett elment, meglátta Simont és testvérét Andrást, amint hálót vetettek a tengerbe, mert halászok voltak. 17 Jézus azt mondta nekik: »Jöjjetek utánam, és én emberek halászaivá teszlek titeket!« 18 Ők azonnal elhagyták hálóikat, és követték őt. 19 Kissé továbbmenve meglátta Jakabot, Zebedeus fiát, és testvérét, Jánost, amint ők is a hálóikat javították a hajóban, 20 és azonnal hívta őket. Azok pedig elhagyva apjukat, Zebedeust a béresekkel együtt a hajóban, követték őt.

Jézus a kafarnaumi zsinagógában

21 Bementek Kafarnaumba. Szombaton mindjárt bement a zsinagógába és tanított. 22 Álmélkodtak a tanításán, mert úgy tanította őket, mint akinek hatalma van, és nem úgy, mint az írástudók. 23 Volt a zsinagógájukban egy ember a tisztátalan lélek hatalmában. Ez így kiáltott föl: 24 »Mi közünk hozzád, Názáreti Jézus! Azért jöttél, hogy elveszíts minket? Tudom ki vagy: az Isten Szentje!« 25 Jézus megparancsolta neki: »Némulj el, és menj ki belőle.« 26 A tisztátalan lélek erre össze-vissza rángatta őt, majd hangosan kiáltva kiment belőle. 27 Erre mindnyájan elcsodálkoztak, s azt kérdezték egymástól: »Mi ez? Új tanítás, hatalommal? Még a tisztátalan lelkeknek is parancsol, és azok engedelmeskednek neki.« 28 Egyszerre elterjedt a híre Galilea egész vidékén.

Péter anyósának meggyógyítása

29 Ezután mindjárt kiment a zsinagógából, és elmentek Simon és András házába Jakabbal és Jánossal együtt. 30 Simon anyósa lázasan feküdt. Mindjárt szóltak is Jézusnak miatta. 31 Odament hozzá, és felsegítette a kezénél fogva. Erre rögtön elhagyta a láz, és felszolgált nekik.

Megszállottak és betegek gyógyítása

32 Amikor beesteledett és a nap lement, odavitték hozzá az összes beteget és a megszállottakat: 33 az egész város odagyűlt az ajtóhoz.

The First Disciples

(Matthew 4:18–22; Luke 5:1–11; John 1:35–42)

16 And passing by the shore of the Sea of Galilee, he saw Simon and his brother Andrew, casting nets into the sea, for they were fishermen.

17 And Jesus said to them, “Come after me, and I will make you fishers of men.” 18 And at once abandoning their nets, they followed him. 19 And continuing on a little ways from there, he saw James of Zebedee and his brother John, and they were mending their nets in a boat. 20 And immediately he called them. And leaving behind their father Zebedee in the boat with his hired hands, they followed him.

Jesus Expels an Unclean Spirit

(Luke 4:31–37)

21 And they entered into Capernaum. And entering into the synagogue promptly on the Sabbaths, he taught them. 22 And they were astonished over his doctrine. For he was teaching them as one who has authority, and not like the scribes. 23 And in their synagogue, there was a man with an unclean spirit; and he cried out, 24 saying: “What are we to you, Jesus of Nazareth? Have you come to destroy us? I know who you are: the Holy One of God.” 25 And Jesus admonished him, saying, “Be silent, and depart from the man.” 26 And the unclean spirit, convulsing him and crying out with a loud voice, departed from him. 27 And they were all so amazed that they inquired among themselves, saying: “What is this? And what is this new doctrine? For with authority he commands even the unclean spirits, and they obey him.” 28 And his fame went out quickly, throughout the entire region of Galilee.

Jesus Heals at Peter’s House

(Matthew 8:14–17; Luke 4:38–41)

29 And soon after departing from the synagogue, they went into the house of Simon and Andrew, with James and John. 30 But the mother-in-law of Simon lay ill with a fever. And at once they told him about her. 31 And drawing near to her, he raised her up, taking her by the hand. And immediately the fever left her, and she ministered to them.

32 Then, when evening arrived, after the sun had set, they brought to him all who had maladies and those who had demons. 33 And the entire city was gathered together at the door. 34 And he healed many who were troubled with various illnesses.

34 Meggyógyított sok, különféle bajokban sínylődő beteget, és sok ördögöt űzött ki, de nem hagyta őket szóhoz jutni, mert azok ismerték őt.

Jézus Galileában tanít

35 Másnap korán hajnalban fölkelt, kiment, és elment egy elhagyatott helyre, hogy ott imádkozzék. 36 Simon, és akik vele voltak, utána mentek. 37 Amikor megtalálták, azt mondták neki: »Mindenki téged keres.« 38 Azt felelte: »Menjünk máshova, a szomszédos helységekbe, hogy ott is hirdessem az igét, mert azért jöttem.« 39 És bejárta egész Galileát, tanított a zsinagógáikban, és ördögöket űzött.

A leprás meggyógyítása

40 Akkor odajött hozzá egy leprás, és térdre esve így kérlelte: »Ha akarod, meg tudsz tisztítani engem.« 41 Jézus megkönyörült rajta. Kinyújtotta kezét, megérintette, s azt mondta neki: »Akarom, tisztulj meg!« 42 Amikor ezt kimondta, azonnal eltűnt róla a lepra, és megtisztult. 43 Erélyesen rápparancsolt, és azonnal elküldte őt e szavakkal: 44 »Vigyázz, senkinek se szólj erről; hanem eredj, mutasd meg magadat a papnak {Lev 13,49}, és ajánld föl tisztulásodért, amit Mózes rendelt, bizonyságul nekik.« 45 De az, mihelyt elment, híresztelni kezdte a dolgot, úgyhogy Jézus már nem mehetett nyilvánosan a városba, hanem kint a puszta helyeken tartózkodott; és hozzá gyülekeztek mindenfelől.

And he cast out many demons, but he would not permit them to speak, because they knew him.

Jesus Prays and Preaches

(Luke 4:42–44)

35 And rising up very early, departing, he went out to a deserted place, and there he prayed. 36 And Simon, and those who were with him, followed after him. 37 And when they had found him, they said to him, “For everyone is seeking you.” 38 And he said to them: “Let us go into the neighboring towns and cities, so that I may preach there also. Indeed, it was for this reason that I came.” 39 And he was preaching in their synagogues and throughout all of Galilee, and casting out demons.

The Leper’s Prayer

(Leviticus 14:1–32; Matthew 8:1–4; Luke 5:12–16)

40 And a leper came to him, begging him. And kneeling down, he said to him, “If you are willing, you are able to cleanse me.” 41 Then Jesus, taking pity on him, reached out his hand. And touching him, he said to him: “I am willing. Be cleansed.” 42 And after he had spoken, immediately the leprosy departed from him, and he was cleansed. 43 And he admonished him, and he promptly sent him away. 44 And he said to him: “See to it that you tell no one. But go and show yourself to the high priest, and offer for your cleansing that which Moses instructed, as a testimony for them.” 45 But having departed, he began to preach and to disseminate the word, so that he was no longer able to openly enter a city, but had to remain outside, in deserted places. And they were gathered to him from every direction.

Mk 2

A béna meggyógyítása

1 Néhány nap múlva újra bement Kafarnaumba, 2 és elterjedt a híre, hogy a házban van. Sokan összegyűltek, úgyhogy már az ajtóhoz sem fértek, és hirdette nekik az igét. 3 Közben odajöttek hozzá néhányan, akik egy bénát hoztak, négyen cipelték. 4 Mivel nem tudták eléje vinni a tömeg miatt, kibontották a ház tetejét, ahol ő volt, és átlyukasztva azt, lebocsátották az ágyat, amelyen a béna feküdt. 5 A hitüket látva Jézus így szólt a bénához: »Fiam! Bűneid bocsánatot nyertek.«

Mark 2

Jesus Heals a Paralytic

(Matthew 9:1–8; Luke 5:17–26)

1 And after some days, he again entered into Capernaum. 2 And it was heard that he was in the house. And so many gathered that there was no room left, not even at the door. And he spoke the word to them. 3 And they came to him, bringing a paralytic, who was being carried by four men. 4 And when they were not able to present him to him because of the crowd, they uncovered the roof where he was. And opening it, they lowered down the stretcher on which the paralytic was lying.

6 Ültek ott néhányan az írástudók közül is. Ezek azt gondolták magukban: 7 »Hogyan beszélhet ez így? Káromkodik. Ki bocsáthatja meg a bűnöket más, mint egyedül az Isten?« 8 Jézus rögtön észrevette lelkében, hogy így gondolkodnak magukban, ezért azt mondta nekik: »Miért gondoljátok ezeket szívetekben? 9 Mi könnyebb, azt mondani a bénának: `Bocsánatot nyertek bűneid', vagy azt mondani: `Kelj föl, vedd ágyadat és járj'? 10 Hogy pedig lássátok, hogy az Emberfiának hatalma van a földön a bűnöket megbocsátani – ekkor a bénához fordult: – 11 Mondom neked, kelj föl, vedd ágyadat és menj haza!« 12 Az pedig mindjárt fel is kelt, fogta az ágyát, és elment mindenki szeme láttára, úgyhogy mindnyájan csodálkoztak, és dicsőítették az Istent. Ezt mondták: »Ilyet még nem láttunk soha.«

Lévi meghívása. Lakoma a vámosokkal

13 Ezután megint kiment a tenger mellé. Az egész tömeg hozzá sereglett, és tanította őket. 14 Amint továbbment, meglátta Lévit, Alfeus fiát a vámnál ülni, és megszólította: »Kövess engem!« Az fölkelt, és követte őt. 15 Mikor később asztalhoz ült ennek a házában, sok vámos és bűnös telepedett le Jézussal és tanítványaival együtt; sokan voltak ugyanis, akik követték őt. 16 Az írástudók és a farizeusok, azt látva, hogy a bűnösökkel és vámosokkal eszik, megkérdezték tanítványait: »Miért eszik a ti Mesteretek vámosokkal és bűnösökkel?« 17 Jézus meghallotta és azt mondta nekik: »Nem az egészségeseknek kell az orvos, hanem a betegeknek, nem az igazakat jöttem hívni, hanem a bűnösöket.«

Kérdés a böjtről

18 János tanítványai és a farizeusok böjtöltek. Odajöttek néhányan, és megkérdezték Jézustól: »Miért böjtölnek János és a farizeusok tanítványai, a te tanítványaid pedig nem böjtölnek?« 19 Jézus így felelt: »Vajon böjtölhet-e a násznép,

5 Then, when Jesus had seen their faith, he said to the paralytic, “Son, your sins are forgiven you.” 6 But some of the scribes were sitting in that place and thinking in their hearts: 7 “Why is this man speaking in this way? He is blaspheming. Who can forgive sins, but God alone?” 8 At once, Jesus, realizing in his spirit that they were thinking this within themselves, said to them: “Why are you thinking these things in your hearts?

9 Which is easier, to say to the paralytic, ‘Your sins are forgiven you,’ or to say, ‘Rise up, take up your stretcher, and walk?’ 10 But so that you may know that the Son of man has authority on earth to forgive sins,” he said to the paralytic:

11 “I say to you: Rise up, take up your stretcher, and go into your house.” 12 And immediately he got up, and lifting up his stretcher, he went away in the sight of them all, so that they all wondered. And they honored God, by saying, “We have never seen anything like this.”

Jesus Calls Levi

(Matthew 9:9–13; Luke 5:27–32)

13 And he departed again to the sea. And the entire crowd came to him, and he taught them.

14 And as he was passing by, he saw Levi of Alphaeus, sitting at the customs office. And he said to him, “Follow me.” And rising up, he followed him.

15 And it happened that, as he sat at table in his house, many tax collectors and sinners sat at table together with Jesus and his disciples. For those who followed him were many. 16 And the scribes and the Pharisees, seeing that he ate with tax collectors and sinners, said to his disciples, “Why does your Teacher eat and drink with tax collectors and sinners?” 17 Jesus, having heard this, said to them: “The healthy have no need of a doctor, but those who have maladies do. For I came not to call the just, but sinners.”

Questions about Fasting

(Matthew 9:14–15; Luke 5:33–35)

18 And the disciples of John, and the Pharisees, were fasting. And they arrived and said to him, “Why do the disciples of John and of the Pharisees fast, but your disciples do not fast?” 19 And Jesus said to them: “How can the sons of the wedding fast while the groom is still with them? During whatever time they have the groom with them, they are not able to fast. 20 But the days will arrive

amíg velük van a vőlegény? Amíg náluk van a vőlegény, nem böjtölhetnek. 20 Eljönnek azonban a napok, amikor elveszik tőlük a vőlegényt: akkor majd böjtölnek, azon a napon. 21 Senki sem varr régi ruhára nyers szövetből foltot, mert elszakítja az ép részt is, és a szakadás még nagyobb lesz. 22 Senki sem tölt új bort régi tömlőkbe, különben a bor szétszakítja a tömlőket, és kiömlik, s a tömlők is tönkremennek. Az új bor új tömlőkbe való.«

Kalászszedés szombaton

23 Történt ismét, hogy amikor szombaton a vetések közt járt, tanítványai útközben tépdesni kezdték a kalászokat. 24 A farizeusok azt mondták neki: »Nézd, azt csinálják szombaton, amit nem szabad.« 25 Ő így felelt nekik: »Sohasem olvastátok, mit cselekedett Dávid {1 Sám 21,2-7}, amikor szükséget szenvedett, és éhezett ő, és akik vele voltak? 26 Hogyan ment be az Isten házába Abjatár főpap idejében, és evett a kitett kenyerekből, amelyeket nem szabad másnak megenni, csak a papoknak, és adott a vele lévőknek is?« 27 Aztán hozzátette: »A szombat lett az emberért, és nem az ember a szombatért. 28 Ezért az Emberfia ura a szombatnak is.«

Mk 3

A béna meggyógyítása szombaton

1 Majd ismét bement a zsinagógába. Volt ott egy ember, akinek a keze el volt száradva. 2 Lesték őt, vajon meggyógyítja-e szombatnapon, hogy vádolhassák. 3 Akkor ő ezt mondta a béna kezű embernek: »Állj középre.« 4 Aztán megkérdezte tőlük: »Szabad-e szombaton jót tenni, vagy rosszat, életet megmenteni vagy veszni hagyni?« Azok csak hallgattak. 5 Ő erre haragosan körülnézett rajtuk, elszomorodott szívük keménységén, és így szólt az emberhez: »Nyújtsd ki a kezedet!« Az kinyújtotta, és meggyógyult a keze. 6 A farizeusok, mihelyt kimentek, azonnal tanácsot tartottak ellene a Heródes-pártiakkal, hogy hogyan veszítsék el őt.

Jézus és a tömeg

7 Jézus pedig tanítványaival együtt elment a tengerhez. Nagy sokaság követte őt Galileából, Júdeából, 8 Jeruzsálemből, Idúmeából. Sőt a Jordánon túlról, valamint Tírusz és Szidon körwhen the groom will be taken away from them, and then they shall fast, in those days.

The Patches and the Wineskins
(Matthew 9:16–17; Luke 5:36–39)

21 No one sews a patch of new cloth onto an old garment. Otherwise, the new addition pulls away from the old, and the tear becomes worse. 22 And no one puts new wine into old wineskins. Otherwise, the wine will burst the wineskins, and the wine will pour out, and the wineskins will be lost. Instead, new wine must be put into new wineskins."

The Lord of the Sabbath
(1 Samuel 21:1–7; Matthew 12:1–8; Luke 6:1–5)

23 And again, while the Lord was walking through the ripe grain on the Sabbath, his disciples, as they advanced, began to separate the ears of grains. 24 But the Pharisees said to him, "Behold, why are they doing what is not lawful on the Sabbaths?" 25 And he said to them: "Have you never read what David did, when he had need and was hungry, both he and those who were with him? 26 How he went into the house of God, under the high priest Abiathar, and ate the bread of the Presence, which it was not lawful to eat, except for the priests, and how he gave it to those who were with him?" 27 And he said to them: "The Sabbath was made for man, and not man for the Sabbath. 28 And so, the Son of man is Lord, even of the Sabbath."

Mark 3

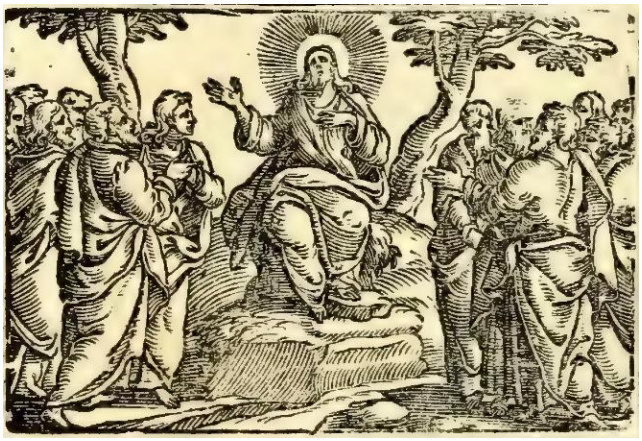
Jesus Heals on the Sabbath
(Matthew 12:9–14; Luke 6:6–11)

1 And again, he entered into the synagogue. And there was a man there who had a withered hand. 2 And they observed him, to see if he would cure on the Sabbaths, so that they might accuse him. 3 And he said to the man who had the withered hand, "Stand up in the middle." 4 And he said to them: "Is it lawful to do good on the Sabbaths, or to do evil, to give health to a life, or to destroy?" But they remained silent. 5 And looking around at them with anger, being very saddened over the blindness of their hearts, he said to the man, "Extend your hand." And he extended it, and his hand was restored to him. 6 Then the Pharisees, going out, immediately took counsel with the Herodians against him, as to how they might destroy him.

nyékéről is nagy sokaság jött hozzá, mert hallották, hogy miket művelt. 9 Tanítványaitól azt kérte, hogy egy bárka álljon készen számára a tömeg miatt, hogy ne szorongassák őt. 10 Mivel azonban sokakat meggyógyított, mindazok, akik valami betegségben szenvedtek, ott tolongtak körülötte, hogy megérinthessék. 11 A tisztátalan lelkek pedig, amikor meglátták, leborultak előtte és így kiáltoztak: 12 »Te vagy az Isten Fia.« Ő azonban keményen rájuk parancsolt, hogy ne fedjék fel kilétét.

A tizenkettő kiválasztása

13 Azután fölment a hegyre. Magához hívta, akiket ő akart, és azok odamentek hozzá. 14 Létrehozta a Tizenkettőt, hogy vele legyenek, és hogy elküldje őket igét hirdetni. 15 Hatalmat adott nekik, hogy kiűzzék az ördögöket. 16 Ezt a tizenkettőt választotta ki: Simont, akinek a Péter nevet adta; 17 ezenkívül Jakabot, Zebedeus fiát, és Jánost, Jakab testvérét, akiket Boanérgesznek, azaz mennydörgés fiainak nevezett el; 18 és Andrást; Fülöpöt, Bertalant, Mátét és Tamást; Jakabot, Alfeus fiát, Tádét, a kánaáni Simont, 19 és az iskarióti Júdást, aki elárulta őt.

Jézus és hozzátartozói

20 Amint hazaértek, ismét olyan nagy tömeg gyűlt össze, hogy még kenyeret sem ehettek. 21 Mikor hozzátartozói ezt meghallották, elmentek, hogy erővel hazavigyék őt, mert azt mondták: »Megháborodott.«

Jézus önigazolása

22 Az írástudók, akik Jeruzsálemből jöttek le, azt mondták, hogy Belzebub szállta meg, és az ördögök fejedelme által űzi ki az ördögöket. 23 Ekkor összehívta őket, és példabeszédekben ezt mondta nekik: »Hogyan űzheti ki a sátán a sátánt? 24 Ha valamely ország meghasonlik önmagával, az az ország nem állhat fenn. 25 És ha egy ház meghasonlik önmagával, az a ház nem állhat fenn. 26 Ha a sátán önmaga ellen támad és meghason-

Jesus Heals the Multitudes

(Matthew 4:23–25; Luke 6:17–19)

7 But Jesus withdrew with his disciples to the sea. And a great crowd followed him from Galilee and Judea, 8 and from Jerusalem, and from Idumea and across the Jordan. And those around Tyre and Sidon, upon hearing what he was doing, came to him in a great multitude. 9 And he told his disciples that a small boat would be useful to him, because of the crowd, lest they press upon him. 10 For he healed so many, that as many of them as had wounds would rush toward him in order to touch him. 11 And the unclean spirits, when they saw him, fell prostrate before him. And they cried out, saying, 12 "You are the Son of God." And he strongly admonished them, lest they make him known.

The Twelve Apostles

(Matthew 10:1–4; Luke 6:12–16)

13 And ascending onto a mountain, he called to himself those whom he willed, and they came to him. 14 And he acted so that the twelve would be with him, and so that he might send them out to preach. 15 And he gave them authority to cure infirmities, and to cast out demons: 16 and he imposed on Simon the name Peter; 17 and also he imposed on James of Zebedee, and John the brother of James, the name 'Boanerges,' that is, 'Sons of Thunder;' 18 and Andrew, and Philip, and Bartholomew, and Matthew, and Thomas, and James of Alphaeus, and Thaddeus, and Simon the Canaanite, 19 and Judas Iscariot, who also betrayed him.

A House Divided

(Matthew 12:22–30; Luke 11:14–23)

20 And they went to a house, and the crowd gathered together again, so much so that they were not even able to eat bread. 21 And when his own had heard of it, they went out to take hold of him. For they said: "Because he has gone mad." 22 And the scribes who had descended from Jerusalem said, "Because he has Beelzebub, and because by the prince of demons does he cast out demons." 23 And having called them together, he spoke to them in parables: "How can Satan cast out Satan? 24 For if a kingdom is divided against itself, that kingdom is not able to stand. 25 And if a house is divided against itself, that house is not able to stand. 26 And if Satan has risen up against himself, he would be divided, and he would not be able to stand; instead he reaches the end. 27 No one is able to plunder the

lott, nem maradhat fenn, hanem vége van. 27 Senki
nem mehet be az erősnek a házába és nem raga-
dhatja el a holmiját, ha előbb meg nem kötözi az
erőst, csak akkor tudja kirabolni a házát. 28 Bi-
zony, mondom nektek, hogy minden vétket és ká-
romlást, amellyel káromkodnak, megbocsátanak
az emberek fiainak; 29 de aki a Szentlélek ellen ká-
romkodik, az nem nyer bocsánatot soha, hanem
örök vétek fogja terhelni.« 30 Mert azt mondták:
»Tisztátalan lélek van benne.«

Jézus igazi rokonai

31 Ekkor az anyja és a testvérei odajöttek, és
kint megállva üzentek neki, és hívták őt. 32 A kö-
rülötte ülő tömegből szóltak is neki: »Íme, anyád
és testvéreid keresnek téged odakinn!« 33 Ő így
felelt nekik: »Ki az én anyám, és kik az én testvé-
reim?« 34 Aztán végighordozva tekintetét a körü-
lötte ülőkön, így szólt: »Íme, az én anyám és test-
véreim. 35 Mert aki Isten akaratát cselekszi, az az
én testvérem, nővérem és anyám.«

goods of a strong man, having entered into the
house, unless he first binds the strong man, and
then he shall plunder his house.

The Unpardonable Sin
(Matthew 12:31–32)

28 Amen I say to you, that all sins will be forgiven
the sons of men, and the blasphemies by which
they will have blasphemed. 29 But he who will
have blasphemed against the Holy Spirit shall not
have forgiveness in eternity; instead he shall be
guilty of an eternal offense.” 30 For they said: “He
has an unclean spirit.”

Jesus’ Mother and Brothers
(Matthew 12:46–50; Luke 8:19–21)

31 And his mother and brothers arrived. And stand-
ing outside, they sent to him, calling him. 32 And
the crowd was sitting around him. And they said
to him, “Behold, your mother and your brothers
are outside, seeking you.” 33 And responding to
them, he said, “Who is my mother and my broth-
ers?” 34 And looking around at those who were sit-
ting all around him, he said: “Behold, my mother
and my brothers. 35 For whoever has done the will
of God, the same is my brother, and my sister and
mother.”

Az Isten Országáról szóló példabeszédek: 4,1-33

Mk 4

Példabeszéd a magvetőről

1 Később ismét tanítani kezdett a tenger mel-
lett. Nagy tömeg gyülekezett köré, ő pedig a bár-
kába szállva leült a tavon, a tömeg pedig a parton
maradt. 2 Példabeszédekben sok mindenre tanította
őket: 3 »Halljátok! Íme, kiment a magvető vetni.
4 Amint vetett, az egyik mag az útfélre esett. Jöttek
az ég madarai és fölkapkodták. 5 Egy másik köves
helyre esett, ahol nem sok földje volt. Hamarosan

Mark 4

The Parable of the Sower
(Matthew 13:1–9; Luke 8:4–8)

1 And again, he began to teach by the sea. And a
great crowd was gathered to him, so much so that,
climbing into a boat, he was seated on the sea.
And the entire crowd was on the land along the
sea. 2 And he taught them many things in parables,
and he said to them, in his doctrine:

3 “Listen. Behold, the sower went out to sow.
4 And while he was sowing, some fell along the
way, and the birds of the air came and ate it. 5 Yet
truly, others fell upon stony ground, where it did
not have much soil. And it rose up quickly, be-
cause it had no depth of soil. 6 And when the sun
was risen, it was scorched. And because it had no
root, it withered away. 7 And some fell among
thorns. And the thorns grew up and suffocated it,
and it did not produce fruit. 8 And some fell on
good soil. And it brought forth fruit that grew up,
and increased, and yielded: some thirty, some

kikelt, mert nem volt mélyen a földben, 6 de mikor kisütött a nap, elfonnyadt, s mivel nem volt gyökere, elszáradt. 7 Ismét másik a tövisek közé esett, és amikor felnőttek a tövisek, elfojtották, és nem hozott termést. 8 A többi azonban jó földbe esett. Ezek felnőttek és gyarapodtak, végül termést hoztak, az egyik harmincszorosat, a másik hatvanszorosat, a harmadik pedig százszorosat.« 9 Majd ezt mondta: »Akinek van füle a hallásra, hallja meg.«

A példabeszédek értelme és célja

10 Mikor egyedül maradt, a vele lévők és a tizenkettő megkérdezte őt a példabeszéd felől. 11 Ezt mondta nekik: »Nektek adatott, hogy ismerjétek az Isten országa titkát, azoknak pedig, akik kívül vannak, minden példabeszédekben hangzik el,

12 hogy *nézvén nézzenek és ne lássanak,*

hallván halljanak és ne értsenek;

nehogy megtérjenek

és bűneik bocsánatot nyerjenek« {Iz 6,9-10}.

A magvetőről szóló példabeszéd magyarázata

13 Majd így folytatta: »Nem értitek ezt a példabeszédet? Hát hogyan értitek meg majd a többi példabeszédet? 14 A magvető az igét veti. 15 Akiknél az ige az útszélre esik, azok, amikor hallják azt, mindjárt jön a sátán, és elviszi az igét, amely a szívükbe hullott. 16 Hasonlóképpen amelyek köves helyre hullanak, azok, amikor hallják az igét, mindjárt befogadják örömmel, 17 de nem ver bennük gyökeret, hanem csak ideig-óráig tart. Amikor az ige miatt szorongatás és üldözés támad, hamar megbotránkoznak. 18 Mások pedig, amelyek a tövisek közé hullanak, azok, akik az igét hallják, 19 de a világi gondok, a csalóka gazdagság és más dolgok kívánsága betölti őket, s ezek elfojtják az igét, így az terméketlen marad. 20 A jó földbe vetett magok pedig azok, akik az igét meghallják, befogadják és termést hoznak, az egyik harmincszorosat, a másik hatvanszorosat, a harmadik pedig százszorosat.«

Az ige meghallása

21 Aztán így szólt hozzájuk: »Vajon arra való a lámpa, hogy véka alá tegyék vagy az ágy alá? Nem arra, hogy a tartóra tegyék? 22 Mert nincs rejtett dolog, amely ki ne tudódna, és nincs titok, amely nyilvánosságra ne jutna. 23 Akinek van füle a hallásra, hallja meg!«

24 Majd így folytatta: »Figyeljetek arra, amit hallotok. Amilyen mértékkel mértek, olyan mértékkel mérnek majd nektek is, sőt ráadást is adnak

sixty, and some one hundred." 9 And he said, "Whoever has ears to hear, let him hear."

The Purpose of Jesus' Parables
(Isaiah 6:1–13; Matthew 13:10–17; Luke 8:9–10)

10 And when he was alone, the twelve, who were with him, questioned him about the parable. 11 And he said to them: "To you, it has been given to know the mystery of the kingdom of God. But to those who are outside, everything is presented in parables: 12 'so that, seeing, they may see, and not perceive; and hearing, they may hear, and not understand; lest at any time they may be converted, and their sins would be forgiven them.' "

The Parable of the Sower Explained
(Matthew 13:18–23; Luke 8:11–15)

13 And he said to them: "Do you not understand this parable? And so, how will you understand all the parables? 14 He who sows, sows the word. 15 Now there are those who are along the way, where the word is sown. And when they have heard it, Satan quickly comes and takes away the word, which was sown in their hearts. 16 And similarly, there are those who were sown upon stony ground. These, when they have heard the word, immediately accept it with gladness. 17 But they have no root in themselves, and so they are for a limited time. And when next tribulation and persecution arises because of the word, they quickly fall away. 18 And there are others who are sown among thorns. These are those who hear the word, 19 but worldly tasks, and the deception of riches, and desires about other things enter in and suffocate the word, and it is effectively without fruit. 20 And there are those who are sown upon good soil, who hear the word and accept it; and these bear fruit: some thirty, some sixty, and some one hundred."

The Lesson of the Lamp
(Luke 8:16–18)

21 And he said to them: "Would someone enter with a lamp in order to place it under a basket or under a bed? Would it not be placed upon a lampstand? 22 For there is nothing hidden that will not be revealed. Neither was anything done in secret, except that it may be made public. 23 If anyone has ears to hear, let him hear." 24 And he said to them: "Consider what you hear. With whatever measure you have measured out, it shall be measured back to you, and more shall be added to you. 25 For whoever has, to him it shall be given. And

nektek. 25 Mert akinek van, annak még adnak; akinek
pedig nincsen, attól még azt is elveszik, amije van.«

Példabeszéd a vetés növekedéséről

26 Ezután így szólt: »Az Isten országa olyan,
mint amikor az ember magot szór a földbe. 27 Az-
után már akár alszik, akár fölkel éjjel és nappal, a
mag kikel és növekszik, maga sem tudja, hogyan.
28 Mert a föld magától termi meg először a hajtást,
aztán a kalászt, majd a fejlett szemet a kalászban.
29 Mikor pedig megérett a termés, azonnal sarlót
vág bele, mert elérkezett az aratás« {Jo 4,13}.

Példabeszéd a mustármagról

30 Majd így szólt: »Mihez hasonlítsuk az Isten
országát? Milyen példabeszéddel szemléltessük?
31 Olyan az, mint a mustármag. Amikor a földbe
vetik, kisebb minden magnál, amely a földön van;
32 de ha elvetették, felnő és nagyobb lesz minden
veteménynél. Olyan nagy ágakat hajt, hogy árnyé-
kában fészkelhetnek az ég madarai {Dán 4,8k.18}.«

A beszéd befejezése

33 Sok ilyen példabeszédben hirdette nekik az
igét, hogy meg tudják érteni. 34 Példabeszéd nél-
kül nem szólt hozzájuk; tanítványainak azonban
külön megmagyarázta mindegyiket.

Jézus tettei és szavai: 4,35-8,26

A vihar lecsendesítése

35 Amikor aznap beesteledett, így szólt hoz-
zájuk: »Menjünk át a túlsó partra!« 36 Erre azok
elbocsátották a tömeget, őt pedig magukkal vitték
úgy, ahogy ott volt a bárkában. Több bárka is kí-
sérte őket. 37 Nagy szélvész támadt, s a hullámok
becsaptak a bárkába, úgy, hogy már-már megtelt.
38 Ő pedig a bárka hátsó végében egy vánkoson
aludt. Felkeltették, s ezt mondták neki: »Mester!
Nem törődsz vele, hogy elveszünk?« 39 Ő fölkelt,
megfenyegette a szelet, és azt mondta a tengernek:
»Csendesedj és némulj el!« Erre elállt a szél és
nagy csendesség lett. 40 Azután hozzájuk fordult:
»Miért vagytok gyávák? Még mindig nincs hite-
tek?« 41 Erre nagy félelem fogta el őket, és azt kér-
dezgették egymástól: »Ki ez, hogy a szél és tenger
is engedelmeskedik neki?«

whoever has not, from him even what he has shall
be taken away."

The Seed Growing Secretly

26 And he said: "The kingdom of God is like this:
it is as if a man were to cast seed on the land.
27 And he sleeps and he arises, night and day. And
the seed germinates and grows, though he does
not know it. 28 For the earth bears fruit readily:
first the plant, then the ear, next the full grain in
the ear. 29 And when the fruit has been produced,
immediately he sends out the sickle, because the
harvest has arrived."

The Parable of the Mustard Seed

(Matthew 13:31–32; Luke 13:18–19)

30 And he said: "To what should we compare the
kingdom of God? Or to what parable should we
compare it? 31 It is like a grain of mustard seed
which, when it has been sown in the earth, is less
than all the seeds which are in the earth. 32 And
when it is sown, it grows up and becomes greater
than all the plants, and it produces great branches,
so much so that the birds of the air are able to live
under its shadow."

33 And with many such parables he spoke the word
to them, as much as they were able to hear. 34 But
he did not speak to them without a parable. Yet
separately, he explained all things to his disciples.

Jesus Calms the Storm

(Psalm 107:1–43; Matthew 8:23–27; Luke 8:22–25)

35 And on that day, when evening had arrived, he
said to them, "Let us cross over." 36 And dismiss-
ing the crowd, they brought him, so that he was in
one boat, and other boats were with him. 37 And a
great wind storm occurred, and the waves broke
over the boat, so that the boat was being filled.
38 And he was in the stern of the boat, sleeping on
a pillow. And they woke him and said to him,
"Teacher, does it not concern you that we are per-
ishing?" 39 And rising up, he rebuked the wind,
and he said to the sea: "Silence. Be stilled." And
the wind ceased. And a great tranquility occurred.
40 And he said to them: "Why are you afraid? Do
you still lack faith?" 41 And they were struck with
a great fear. And they said to one another, "Who
do you think this is, that both wind and sea obey
him?"

Mk 5

A gerázai megszállott meggyógyítása

1 Nemsokára átjutottak a tengeren túlra a
gerázaiak földjére. 2 Amint kilépett a bárkából,
mindjárt elébe ment egy ember a sírok közül, aki
a tisztátalan lélek hatalmában volt 3 és sírboltok-
ban lakott. Már láncokkal sem tudták megkötözni.
4 Sokszor béklyóba és láncra verték, de elszakí-
totta a láncokat, összetörte a bilincseket, és senki
sem tudta őt megfékezni. 5 Éjjel-nappal mindig a
sírboltokban és a hegyekben tanyázott, kiáltozott
és kövekkel roncsolta magát. 6 Amikor messziről
meglátta Jézust, odafutott, leborult előtte, 7 és
nagy hangon kiáltotta: »Mi közöm hozzád, Jézus,
a magasságbeli Isten Fia? Az Istenre kényszerít-
lek, ne gyötörj engem!« 8 Ő ugyanis azt mondta
neki: »Tisztátalan lélek, menj ki az emberből!«
9 Ekkor megkérdezte tőle: »Mi a neved?« Az így
válaszolt neki: »Légió a nevem, mert sokan va-
gyunk.« 10 És könyörögve kérte őt, hogy ne űzze
ki arról a vidékről.

11 Volt ott a hegy körül a legelőn egy nagy
disznócsorda. 12 Az ördögök azt kérték tőle:
»Küldj minket a disznókba, hadd menjünk belé-
jük.« 13 Jézus megengedte nekik. A tisztátalan lel-
kek kimentek és megszállták a disznókat. Erre a
kétezernyi csorda a meredekről a tengerbe rohant,
és belefulladt a tengerbe. 14 Akik legeltették őket,
elfutottak, s hírül vitték ezt a városba és a fal-
vakba. Az emberek kimentek, hogy lássák, mi tör-
tént. 15 Jézushoz érve látták, hogy az ördögsereg-
től megszállott felöltözve, ép ésszel ül, és félelem
fogta el őket. 16 A szemtanúk pedig elbeszélték
nekik, hogy mi történt az ördöngössel és a disz-
nókkal. 17 Ezért kérni kezdték őt, hogy távozzék
el a határukból. 18 Amikor beszállt a bárkába, az
ember, aki megszállott volt, kérte őt, hogy vele
mehessen. 19 De Jézus nem engedte meg neki, ha-
nem így szólt: »Menj haza a tieidhez, és hirdesd
nekik, milyen nagy dolgot művelt veled az Úr, és
hogyan könyörült meg rajtad!« 20 Az el is ment, és
elkezdte hirdetni a Tízvárosban, hogy Jézus mi-
lyen nagy dolgot cselekedett vele. És mindenki
csodálkozott.

Jairus lányának feltámasztása és egy beteg asszony meggyógyítása

21 Amikor Jézus ismét áthajózott a túlsó
partra, nagy tömeg gyülekezett oda köré, ahol ő a
tó partján volt. 22 Ekkor odajött hozzá egy zsina-
góga-elöljáró, akit Jairusnak hívtak. Amikor meg-
látta őt, a lábaihoz borult, 23 és így esedezett

Mark 5

The Demons and the Pigs

(Matthew 8:28–34; Luke 8:26–39)

1 And they went across the strait of the sea into the
region of the Gerasenes. 2 And as he was departing
from the boat, he was immediately met, from
among the tombs, by a man with an unclean spirit,
3 who had his dwelling place with the tombs; nei-
ther had anyone been able to bind him, even with
chains. 4 For having been bound often with shack-
les and chains, he had broken the chains and
smashed the shackles; and no one had been able
to tame him. 5 And he was always, day and night,
among the tombs, or in the mountains, crying out
and cutting himself with stones. 6 And seeing Je-
sus from afar, he ran and adored him. 7 And crying
out with a loud voice, he said: “What am I to you,
Jesus, the Son of the Most High God? I beseech
you by God, that you not torment me.” 8 For he
said to him, “Depart from the man, you unclean
spirit.” 9 And he questioned him: “What is your
name?” And he said to him, “My name is Legion,
for we are many.” 10 And he entreated him greatly,
so that he would not expel him from the region.
11 And in that place, near the mountain, there was
a great herd of swine, feeding. 12 And the spirits
entreated him, saying: “Send us into the swine, so
that we may enter into them.” 13 And Jesus
promptly gave them permission. And the unclean
spirits, departing, entered into the swine. And the
herd of about two thousand rushed down with
great force into the sea, and they were drowned in
the sea.

14 Then those who pastured them fled, and they re-
ported it in the city and in the countryside. And
they all went out to see what was happening.
15 And they came to Jesus. And they saw the man
who had been troubled by the demon, sitting,
clothed and with a sane mind, and they were
afraid. 16 And those who had seen it explained to
them how he had dealt with the man who had the
demon, and about the swine. 17 And they began to
petition him, so that he would withdraw from their
borders. 18 And as he was climbing into the boat,
the man who had been troubled by the demons be-
gan to beg him, so that he might be with him.
19 And he did not permit him, but he said to him,
“Go to your own people, in your own house, and
announce to them how great are the things that
Lord has done for you, and how he has taken pity
on you.” 20 And he went away and began to preach

hozzá: »A kislányom halálán van, jöjj, tedd rá kezedet, hogy meggyógyuljon és éljen!« 24 El is ment vele. Nagy tömeg követte és szorongatta.

25 Egy asszony, aki tizenkét esztendő óta vérfolyásos volt, 26 és sokat szenvedett a számtalan orvostól, elköltötte mindenét, de semmi hasznát nem látta, hanem még rosszabbul lett, 27 amint Jézusról hallott, hátulról odament a tömegben és megérintette a ruháját. 28 Azt gondolta: »Ha csak a ruháját érintem is, meggyógyulok.« 29 Valóban mindjárt megszűnt a vérfolyása, és érezte testében, hogy meggyógyult betegségétől. 30 De Jézus, aki azonnal észrevette, hogy erő ment ki belőle, a tömeghez fordult és megkérdezte: »Ki érintette meg a ruhámat?« 31 Tanítványai azt felelték neki: »Látod, hogy mennyire szorongat téged a tömeg, és mégis kérdezed, ki érintett engem?« 32 Erre körültekintett, hogy lássa, ki volt az. 33 Az asszony pedig, aki tudta, hogy mi történt vele, félve és remegve előjött, leborult előtte, és őszintén elmondott neki mindent. 34 Ő pedig ezt mondta neki: »Leányom! A hited meggyógyított téged. Menj békével, és légy mentes a bajodtól.«

35 Még beszélt, amikor jöttek a zsinagóga-elöljárótól, és azt mondták: »A lányod már meghalt. Minek fárasztanád tovább a Mestert?« 36 Jézus meghallotta, hogy mit mondtak, és így szólt a zsinagóga-elöljáróhoz: »Ne félj, csak higgy!« 37 Nem engedte meg, hogy más vele menjen, csak Péter, Jakab és János, Jakab testvére. 38 Odaérkeztek a zsinagóga-elöljáró házához, ahol látta a tolongást, s a hevesen sírókat és jajgatókat. 39 Bement, és azt mondta nekik: »Miért zajongtok és sírtok? Nem halt meg a gyermek, csak alszik.« 40 De azok kinevették. Ekkor elküldte onnan mindnyájukat, maga mellé vette a gyermek apját és anyját és a vele lévőket, és bement oda, ahol a gyermek feküdt. 41 Megfogta a gyermek kezét, és azt mondta neki: »Talíta, kúmi!« – ami azt jelenti: »Kislány, mondom neked, kelj fel!« – 42 A kislány azonnal fölkelt és járkálni kezdett. Tizenkét esztendős volt ugyanis. Mindenki nagyon csodálkozott. 43 Ő pedig szigorúan megparancsolta nekik, hogy ezt senki meg ne tudja; majd szólt nekik, hogy adjanak a lánynak enni.

in the Ten Cities, how great were the things that Jesus had done for him. And everyone wondered.

The Healing Touch of Jesus

(Matthew 9:18–26; Luke 8:40–56)

21 And when Jesus had crossed in the boat, over the strait again, a great crowd came together before him. And he was near the sea. 22 And one of the rulers of the synagogue, named Jairus, approached. And seeing him, he fell prostrate at his feet. 23 And he beseeched him greatly, saying: “For my daughter is near the end. Come and lay your hand on her, so that she may be healthy and may live.” 24 And he went with him. And a great crowd followed him, and they pressed upon him.

25 And there was a woman who had a flow of blood for twelve years. 26 And she had endured much from several physicians, and she had spent everything she owned with no benefit at all, but instead she became worse. 27 Then, when she had heard of Jesus, she approached through the crowd behind him, and she touched his garment. 28 For she said: “Because if I touch even his garment, I will be saved.” 29 And immediately, the source of her bleeding was dried up, and she sensed in her body that she had been healed from the wound. 30 And immediately Jesus, realizing within himself that power that had gone out from him, turning to the crowd, said, “Who touched my garments?” 31 And his disciples said to him, “You see that the crowd presses around you, and yet you say, ‘Who touched me?’ ” 32 And he looked around to see the woman who had done this. 33 Yet truly, the woman, in fear and trembling, knowing what had happened within her, went and fell prostrate before him, and she told him the whole truth. 34 And he said to her: “Daughter, your faith has saved you. Go in peace, and be healed from your wound.”

35 While he was still speaking, they arrived from the ruler of the synagogue, saying: “Your daughter is dead. Why trouble the Teacher any further?” 36 But Jesus, having heard the word that was spoken, said to the ruler of the synagogue: “Do not be afraid. You need only believe.” 37 And he would not permit anyone to follow him, except Peter, and James, and John the brother of James. 38 And they went to the house of the ruler of the synagogue. And he saw a tumult, and weeping, and much wailing. 39 And entering, he said to them: “Why are you disturbed and weeping? The girl is not dead, but is asleep.” 40 And they derided him. Yet truly, having put them all out, he took the father

Mk 6

Jézust elutasítják saját falujában

1 Ezután kijött onnan, és elment a saját falujába. A tanítványai követték. 2 Amikor szombat lett, elkezdett a zsinagógában tanítani. Sokan, akik hallgatták, csodálkoztak tanításán, és azt kérdezték: »Honnan vette ez mindezt? Milyen bölcsesség az, amely neki adatott? És milyen csodák történnek a keze által? 3 Nem az ács ez, Mária fia, Jakab és József és Júdás és Simon testvére? Nem az ő nővérei vannak itt nálunk?« És megbotránkoztak benne. 4 Jézus pedig azt mondta nekik: »Nem vetik meg a prófétát, csak a maga hazájában, a rokonai között és a házában.« 5 Nem is tudott egy csodát sem tenni ott, csak néhány beteget gyógyított meg, rájuk téve kezét. 6 És csodálkozott hitetlenségükön.

Ezután bejárta a helységeket a környéken és tanított.

A tizenkettő küldetése

7 Aztán magához hívta a tizenkettőt, és elkezdte őket kettesével elküldeni. Hatalmat adott nekik a tisztátalan lelkek felett. 8 Meghagyta nekik, hogy az útra vándorboton kívül semmit ne vigyenek; se táskát, se kenyeret, se pénzt az övükben. 9 Sarut kössenek, de ne öltözzenek két köntösbe. 10 Azt mondta nekik: »Ha valahol betértek egy házba, maradjatok ott, amíg tovább nem mentek onnan. 11 Ha pedig valahol nem fogadnak be és nem hallgatnak meg titeket, menjetek ki, rázzátok le lábatokról a port is, bizonyságul ellenük.« 12 Azok elmentek, és hirdették, hogy tartsanak bűnbánatot. 13 Sok ördögöt kiűztek, sok beteget megkentek olajjal, és azok meggyógyultak.

Vélemények Jézusról

14 Heródes király is hallott róla, mert a neve ismert volt már. Azt mondták: »Keresztelő János támadt fel a halálból, azért működnek benne a csodatévő erők.« 15 Mások pedig így szóltak:

and mother of the girl, and those who were with him, and he entered to where the girl was lying. 41 And taking the girl by the hand, he said to her, "Talitha koumi," which means, "Little girl, (I say to you) arise. 42 And immediately the young girl rose up and walked. Now she was twelve years old. And they were suddenly struck with a great astonishment. 43 And he instructed them sternly, so that no one would know about it. And he told them to give her something to eat.

Mark 6

The Rejection at Nazareth

(Matthew 13:53–58; Luke 4:16–30)

1 And departing from there, he went away to his own country; and his disciples followed him. 2 And when the Sabbath arrived, he began to teach in the synagogue. And many, upon hearing him, were amazed at his doctrine, saying: "Where did this one get all these things?" and, "What is this wisdom, which has been given to him?" and, "Such powerful deeds, which are wrought by his hands!" 3 "Is this not the carpenter, the son of Mary, the brother of James, and Joseph, and Jude, and Simon? Are not his sisters also here with us?" And they took great offense at him. 4 And Jesus said to them, "A prophet is not without honor, except in his own country, and in his own house, and among his own kindred." 5 And he was not able to perform any miracles there, except that he cured a few of the infirm by laying his hands on them. 6 And he wondered, because of their unbelief, and he traveled around in the villages, teaching.

The Ministry of the Twelve

(Matthew 10:5–15; Luke 9:1–6)

7 And he called the twelve. And he began to send them out in twos, and he gave them authority over unclean spirits. 8 And he instructed them not to take anything for the journey, except a staff: no traveling bag, no bread, and no money belt, 9 but to wear sandals, and not to wear two tunics. 10 And he said to them: "Whenever you have entered into a house, stay there until you depart from that place. 11 And whoever will neither receive you, nor listen to you, as you go away from there, shake off the dust from your feet as a testimony against them." 12 And going out, they were preaching, so that people would repent. 13 And they cast out many demons, and they anointed many of the sick with oil and healed them.

»Illés ő.« Ismét mások azt mondták: »Próféta ez; mintha egy lenne a próféták közül.« 16 Ezeket hallva Heródes így szólt: »János, akinek a fejét vetettem, az támadt fel a halálból.«

Keresztelő János lefejezése

17 Heródes ugyanis parancsot adott és elfogatta Jánost. Megkötöztette őt a börtönben Heródiás miatt, aki a testvérének, Fülöpnek volt a felesége, de ő feleségül vette. 18 János ugyanis azt mondta Heródesnek: »Nem szabad a testvéred feleségét elvenned.« 19 Ezért aztán Heródiás ármánykodott ellene, és meg akarta őt ölni, de nem volt képes rá. 20 Heródes ugyanis tartott Jánostól. Tudta róla, hogy igaz és szent férfiú, ezért védelmébe vette, őt hallgatva sokszor kétkedés fogta el, és szívesen hallgatta. 21 Egyszer azonban, amikor Heródes a születésnapján lakomát rendezett országa nagyjainak, ezredeseinek és Galilea előkelőségeinek, 22 bement Heródiás lánya és táncolt nekik. Ez nagyon tetszett Heródesnek és az asztaltársaságnak. A király erre azt mondta a lánynak: »Kérj tőlem, amit csak akarsz, és megadom neked.« 23 Meg is esküdött neki, hogy: »Bármit kérsz, megadom neked, akár az országom felét is!« {Eszt 5,3} 24 Az kiment és megkérdezte anyjától: »Mit kérjek?« Az így szólt: »Keresztelő János fejét.« 25 Erre nagy sietve bement a királyhoz és előadta kérelmét: »Azt akarom, hogy rögtön add nekem egy tálon Keresztelő János fejét.« 26 A király elszomorodott, de az esküje és az asztaltársak miatt nem akarta kedvét szegni. 27 Rögtön elküldte a hóhért, megparancsolta, hogy hozzák el a fejét egy tálon. Az lefejezte a tömlöcben, 28 elhozta a fejét egy tálon, és átadta a lánynak, a lány pedig odaadta anyjának. 29 Amikor a tanítványai megtudták ezt, eljöttek, elvitték a testét és sírba helyezték.

The Beheading of John

(Matthew 14:1–12; Luke 9:7–9)

14 And king Herod heard of it, (for his name had become well-known) and he said: “John the Baptist has risen again from the dead, and because of this, miracles are at work in him.” 15 But others were saying, “Because it is Elijah.” Still others were saying, “Because he is a prophet, like one of the prophets.” 16 When Herod had heard it, he said, “John whom I beheaded, the same has risen again from the dead.”

17 For Herod himself had sent to capture John, and had chained him in prison, because of Herodias, the wife of his brother Philip; for he had married her. 18 For John was saying to Herod, “It is not lawful for you to have your brother’s wife.” 19 Now Herodias was devising treachery against him; and she wanted to kill him, but she was unable. 20 For Herod was apprehensive of John, knowing him to be a just and holy man, and so he guarded him. And he heard that he was accomplishing many things, and so he listened to him willingly. 21 And when an opportune time had arrived, Herod held a feast on his birthday, with the leaders, and the tribunes, and the first rulers of Galilee. 22 And when the daughter of the same Herodias had entered, and danced, and pleased Herod, along with those who were at table with him, the king said to the girl, “Request from me whatever you want, and I will give it to you.” 23 And he swore to her, “Anything that you request, I will give to you, even up to half my kingdom.” 24 And when she had gone out, she said to her mother, “What shall I request?” But her mother said, “The head of John the Baptist.” 25 And immediately, when she had entered with haste to the king, she petitioned him, saying: “I want you to give me at once the head of John the Baptist on a platter.” 26 And the king was greatly saddened. But because of his oath, and because of those who were sitting with him at table, he was not willing to disappoint her. 27 So, having sent an executioner, he instructed that his head be brought on a platter. 28 And he beheaded him in prison, and he brought his head on a platter. And he gave it to the girl, and the girl gave it her mother. 29 When his disciples heard about it, they came and took his body, and they placed it in a tomb.

A tanítványok visszatérése

30 Az apostolok ismét összegyűltek Jézus körül, és mindnyájan beszámoltak, hogy mi mindent
tettek és mit tanítottak. 31 Ő ekkor azt mondta ne-
kik: »Gyertek félre egy magányos helyre, és pi-
henjetek meg egy kicsit.« Olyan sokan jöttek-
mentek ugyanis, hogy még enni sem volt idejük.
32 Bárkába szálltak tehát, és félrevonultak egy el-
hagyatott helyre, egyedül.

Az első kenyérszaporítás

33 Sokan látták azonban őket, s észrevették,
amikor elmentek. Minden városból futottak oda
gyalog, és megelőzték őket. 34 Amikor kiszállt,
Jézus meglátta a hatalmas tömeget, és megesett
rajtuk a szíve, mert olyanok voltak, mint a pásztor
nélküli juhok {Ez 34,5}, és sok mindenre kezdte őket
tanítani. 35 Amikor az óra már késő́re járt, oda-
mentek hozzá tanítványai, és azt mondták neki:
»Sivár ez a hely és az idő késő́re jár. 36 Bocsásd el
őket, hogy a környékbeli majorokba és falvakba
menjenek és élelmet vegyenek maguknak.« 37 Ő
azonban ezt felelte nekik: »Adjatok nekik ti enni.«
Azok így válaszoltak: »Menjünk el és vegyünk
kétszáz dénárért kenyeret, hogy enni adhassunk
nekik?« 38 Erre megkérdezte tőlük: »Hány kenye-
retek van? Menjetek, nézzétek meg.« Mikor meg-
számolták, azt mondták: »Öt darab, és két ha-
lunk.« 39 Ő megparancsolta nekik, hogy telepítsék
le mindnyájukat csoportokban a zöld füvön. 40 Le-
telepedtek tehát csoportonként százával, ötven-
ével. 41 Akkor fogta az öt kenyeret és a két halat,
föltekintett az égre, áldás mondott, és megtörte a
kenyereket. Azután odaadta tanítványainak, hogy
eléjük tegyék. A két halat is elosztotta valameny-
nyiük között. 42 Mindnyájan ettek és jóllaktak.
43 A megmaradt kenyérdarabokkal és a halakkal
tizenkét kosarat töltöttek meg. 44 Akik ettek a ke-
nyerekből, ötezren voltak, csak a férfiak.

Jézus a vízen jár

45 Ezután mindjárt megparancsolta tanítvá-
nyainak, hogy szálljanak bárkába, és menjenek
előre a túlpartra, Betszaidába, amíg ő elbocsátja a
tömeget. 46 Miután elküldte őket, felment a hegyre
imádkozni. 47 Amikor beesteledett, a bárka a ten-
ger közepén volt, ő meg egymaga a szárazon.
48 Látta őket küszködni az evezéssel – mert ellen-
kező szelük volt. Az éjszaka negyedik őrváltása
körül odament hozzájuk a tengeren járva, majd el
akart mellettük haladni. 49 Azok pedig látva őt,
amint a tengeren jár, kísértetnek nézték és fölkiál-
tottak, 50 mert mindnyájan látták őt, és zavarba

The Feeding of the Five Thousand

(Matthew 14:13–21; Luke 9:10–17; John 6:1–15)

30 And the Apostles, returning to Jesus, reported to
him everything that they had done and taught.
31 And he said to them, “Go out alone, into a de-
serted place, and rest for a little while.” For there
were so many who were coming and going, that
they did not even have time to eat. 32 And climbing
into a boat, they went away to a deserted place
alone.

33 And they saw them going away, and many knew
about it. And together they ran by foot from all the
cities, and they arrived before them. 34 And Jesus,
going out, saw a great multitude. And he took pity
on them, because they were like sheep without a
shepherd, and he began to teach them many
things. 35 And when many hours had now passed,
his disciples drew near to him, saying: “This is a
deserted place, and the hour is now late. 36 Send
them away, so that by going out to nearby villages
and towns, they might buy provisions for them-
selves to eat.” 37 And responding, he said to them,
“Give them something to eat yourselves.” And
they said to him, “Let us go out and buy bread for
two hundred denarii, and then we will give them
something to eat.” 38 And he said to them: “How
many loaves do you have? Go and see.” And when
they had found out, they said, “Five, and two
fish.” 39 And he instructed them to make them all
sit down in groups on the green grass. 40 And they
sat down in divisions by hundreds and by fifties.
41 And having received the five loaves and the two
fish, gazing up to heaven, he blessed and broke the
bread, and he gave it to his disciples to set before
them. And the two fish he divided among them all.
42 And they all ate and were satisfied. 43 And they
brought together the remainder: twelve baskets
full of fragments and of fish. 44 Now those who ate
were five thousand men.

Jesus Walks on Water

(Matthew 14:22–33; John 6:16–21)

45 And without delay he urged his disciples to
climb into the boat, so that they might precede him
across the sea to Bethsaida, while he dismissed the
people. 46 And when he had dismissed them, he
went to the mountain to pray.

47 And when it was late, the boat was in the midst
of the sea, and he was alone on the land. 48 And
seeing them struggling to row, (for the wind was
against them,) and about the fourth watch of the

estek. De ő mindjárt megszólította őket, és azt mondta nekik: »Bízzatok! Én vagyok, ne féljetek!« 51 Majd beszállt hozzájuk a bárkába, a szél pedig elállt. Ők erre még jobban álmélkodtak magukban. 52 Nem okultak ugyanis a kenyerekből, s a szívük még érzéketlen volt.

Gyógyítások Genezáret földjén

53 Átkeltek a tavon, és Genezáret földjére jutottak és kikötöttek. 54 De mihelyt kiszálltak a bárkából, az emberek rögtön felismerték őt, 55 és körbefutva az egész környéken elkezdték a betegeket ágyastól összehordani oda, ahol hallották, hogy ott van. 56 Amerre csak betért a falvakba, majorokba vagy városokba, az utcákra tették a betegeket, és kérték őt, hogy legalább a ruhája szegélyét érinthessék. Mindazok, akik megérintették őt, meggyógyultak.

night, he came to them, walking upon the sea. And he intended to pass by them. 49 But when they saw him walking upon the sea, they thought it was an apparition, and they cried out. 50 For they all saw him, and they were very disturbed. And immediately he spoke with them, and he said to them: “Be strengthened in faith. It is I. Do not be afraid.” 51 And he climbed into the boat with them, and the wind ceased. And they became even more astonished within themselves. 52 For they did not understand about the bread. For their heart had been blinded.

Jesus Heals at Gennesaret

(Matthew 14:34–36)

53 And when they had crossed over, they arrived in the land of Genesaret, and they reached the shore. 54 And when they had disembarked from the boat, the people immediately recognized him. 55 And running throughout that entire region, they began to carry on beds those who had maladies, to where they heard that he would be. 56 And in whichever place he entered, in towns or villages or cities, they placed the infirm in the main streets, and they pleaded with him that they might touch even the hem of his garment. And as many as touched him were made healthy.

Mk 7

A tisztaságról és a tisztátalanságról

1 Ekkor köréje gyülekeztek a farizeusok, és néhány írástudó, aki Jeruzsálemből jött. 2 Ezek azt látva, hogy tanítványai közül egyesek közönséges, azaz mosdatlan kézzel esznek kenyeret, morgolódtak. 3 A farizeusok ugyanis, és általában a zsidók, hacsak kezüket egy maréknyi vízzel meg nem mossák, nem esznek, követve a régiek hagyományát. 4 Ha a piacról jönnek, nem esznek, amíg meg nem mosdanak; és sok egyéb dolog van, amit hagyományaik szerint meg kell tartaniuk: a poharak és korsók, a rézedények és ágyak mosását. 5 Megkérdezték tehát őt a farizeusok és írástudók: »Miért nem élnek tanítványaid a régiek hagyománya szerint, miért esznek kenyeret közönséges kézzel?« 6 Ő ezt felelte nekik: »Helyesen jövendölt rólatok Izajás, képmutatók, amint írva van:

`Ez a nép ajkával tisztel engem,
de a szíve távol van tőlem.
7 *Pedig hiába tisztelnek, ha emberi tudományt*
és parancsokat tanítanak' {Iz 29,13}.

Mark 7

The Tradition of the Elders

(Matthew 15:1–9)

1 And the Pharisees and some of the scribes, arriving from Jerusalem, gathered together before him. 2 And when they had seen certain ones from his disciples eating bread with common hands, that is, with unwashed hands, they disparaged them. 3 For the Pharisees, and all the Jews, do not eat without repeatedly washing their hands, holding to the tradition of the elders. 4 And when returning from the market, unless they wash, they do not eat. And there are many other things which have been handed down to them to observe: the washings of cups, and pitchers, and bronze containers, and beds. 5 And so the Pharisees and the scribes questioned him: “Why do your disciples not walk according to the tradition of the elders, but they eat bread with common hands?”

6 But in response, he said to them: “So well did Isaiah prophesy about you hypocrites, just as it

8 Mert Isten parancsát elhagyva az emberek
hagyományát tartjátok, a korsók és poharak mo-
sását, és sok egyéb ezekhez hasonló dolgot cse-
lekedtek.« 9 Majd így folytatta: »Szépen kijátssza-
tok Isten parancsolatát, hogy a magatok hagyomá-
nyát megtartsátok. 10 Mózes ugyanis azt mondta:
*`Tiszteld atyádat és anyádat'*; és: *`Aki atyját vagy
anyját gyalázza, haljon meg'* {Kiv 20,12; 21,17}. 11 Ti
pedig azt mondjátok: `Ha az ember azt mondja ap-
jának vagy anyjának: korbán, azaz fogadalmi
ajándék az, ami tőlem neked járna', 12 azontúl már
nem engeditek, hogy valamit tegyen az apjáért
vagy anyjáért, 13 s így érvénytelenítitek Isten sza-
vát a ti hagyományotok kedvéért, melyet tovább
adtok; és sok más effélét cselekszetek.«

14 Ezután ismét magához hívta a tömeget, és
azt mondta nekik: »Hallgassatok rám mindnyájan
és értsétek meg: 15 Semmi, ami kívülről megy be
az emberbe, nem teheti őt tisztátalanná, hanem
ami az emberből kijön, az szennyezi be az embert.
16 Akinek füle van a hallásra, hallja meg.«

17 Amikor bement a házba a tömeg elől, meg-
kérdezték őt tanítványai a példabeszéd értelméről.
18 Így válaszolt nekik: »Hát ti is ilyen értetlenek
vagytok? Nem látjátok be, hogy mindaz, ami kí-
vülről megy be az emberbe, nem szennyezheti be
őt, 19 mert nem a szívébe jut, hanem a gyomrába,
aztán pedig az árnyékszékre kerül?« Ezzel meg-
tisztított minden ételt. 20 »Hanem, amint mond-
tam, ami az emberből kijön, az teszi tisztátalanná
az embert. 21 Mert belülről, az emberek szívéből
erednek a gonosz gondolatok, házasságtörések,
lopások, gyilkosságok, 22 hűtlenség, kapzsiság,
gonoszság és csalárdság, kicsapongások, irigység,
káromkodás, kevélység és esztelenség. 23 Mindez
a rossz belülről származik, és tisztátalanná teszi az
embert.«

A pogány asszony lányának meggyógyítása

24 Ezután továbbment onnan, és Tírusz és
Szidon vidékére ment. Betért egy házba, de nem
akarta, hogy valaki is megtudja; mégsem ma-rad-
hatott titokban. 25 Mindjárt hírét vette egy asszony
is, akinek a lányában tisztátalan lélek volt; odajött
és a lábaihoz borult. 26 Az asszony pogány volt,
szír-föníciai nemzetiségű, s kérte őt, hogy űzze ki
lányából az ördögöt. 27 Ő azt mondta neki: »Hadd
lakjanak jól először a gyermekek; mert nem való
elvenni a gyerekek kenyerét, és odadobni a kisku-
tyáknak.« 28 De az asszony folytatta: »Uram! A
kiskutyák is esznek az asztal alatt a gyermekek
morzsáiból!« 29 Erre ő azt felelte neki: »Mivel ezt
mondtad, menj, kiment az ördög lányodból.«

has been written: 'This people honors me with
their lips, but their heart is far from me.

7 And in vain do they worship me, teaching the
doctrines and precepts of men.'

8 For abandoning the commandment of God, you
hold to the tradition of men, to the washing of
pitchers and cups. And you do many other things
similar to these."

9 And he said to them: "You effectively nullify the
precept of God, so that you may observe your own
tradition. 10 For Moses said: 'Honor your father
and your mother,' and, 'Whoever will have cursed
father or mother, let him die a death.' 11 But you
say, 'If a man will have said to his father or
mother: Korban, (which is a gift) whatever is from
me will be to your benefit,' 12 then you do not re-
lease him to do anything for his father or mother,
13 rescinding the word of God through your tradi-
tion, which you have handed down. And you do
many other similar things in this way."

What Defiles a Man
(Matthew 15:10–20)

14 And again, calling the crowd to him, he said to
them: "Listen to me, all of you, and understand.
15 There is nothing from outside a man which, by
entering into him, is able to defile him. But the
things which procede from a man, these are what
pollute a man. 16 Whoever has ears to hear, let him
hear."

17 And when he had entered into the house, away
from the crowd, his disciples questioned him
about the parable. 18 And he said to them: "So, are
you also without prudence? Do you not under-
stand that everything entering to a man from out-
side is not able to pollute him? 19 For it does not
enter into his heart, but into the gut, and it exits
into the sewer, purging all foods." 20 "But," he said
"the things which go out from a man, these pollute
a man. 21 For from within, from the heart of men,
proceed evil thoughts, adulteries, fornications,
murders, 22 thefts, avarice, wickedness, deceitful-
ness, homosexuality, an evil eye, blasphemy, self-
exaltation, foolishness. 23 All these evils procede
from within and pollute a man."

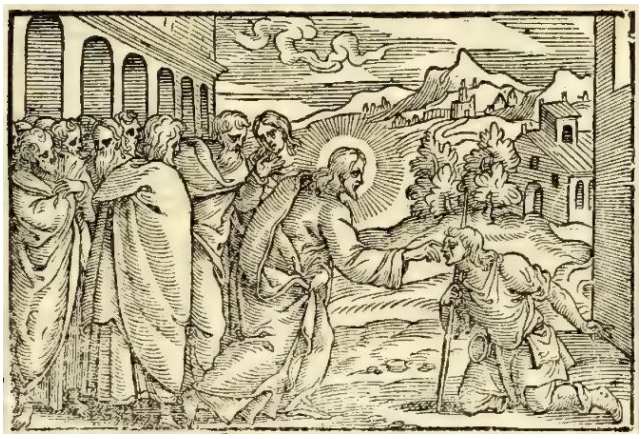
The Faith of the Gentile Woman
(Matthew 15:21–28)

24 And rising up, he went from there to the area of
Tyre and Sidon. And entering into a house, he in-
tended no one to know about it, but he was not

30 Amikor hazaért, a kislányt az ágyon fekve találta, és az ördög már kiment belőle.

A süketnéma meggyógyítása

31 Ezután ismét eltávozott Tírusz vidékéről. Szidonon át a Galileai tengerhez ment, a Tízváros határába. 32 Ott odavittek hozzá egy siketnémát, és kérték őt, hogy tegye rá a kezét. 33 Félrevitte őt külön a tömegtől, a füleibe dugta ujjait, köpött, megérintette a nyelvét, 34 majd föltekintve az égre, fohászkodott, és azt mondta neki: »Effeta!«, azaz »Nyílj meg!« 35 Erre azonnal megnyíltak a fülei, megoldódott nyelvének köteléke, és rendesen beszélt. 36 Ekkor megparancsolta nekik, hogy ezt senkinek se mondják el. De minél jobban tiltotta nekik, annál inkább hirdették. 37 Szerfölött csodálkoztak és mondták: »Mindent jól cselekedett; a süketeknek visszaadta hallásukat, és szóra bírta a némákat!«

able to remain hidden. 25For a woman whose daughter had an unclean spirit, as soon as she heard about him, entered and fell prostrate at his feet. 26For the woman was a Gentile, by birth a Syro-Phoenician. And she petitioned him, so that he would cast the demon from her daughter. 27And he said to her: “First allow the sons to have their fill. For it is not good to take away the bread of the sons and throw it to the dogs.” 28But she responded by saying to him: “Certainly, Lord. Yet the young dogs also eat, under the table, from the crumbs of the children.” 29And he said to her, “Because of this saying, go; the demon has gone out of your daughter.” 30And when she had gone to her house, she found the girl lying on the bed; and the demon had gone away.

The Deaf and Mute Man
(Matthew 9:27–34)

31And again, departing from the borders of Tyre, he went by way of Sidon to the sea of Galilee, through the midst of the area of the Ten Cities. 32And they brought someone who was deaf and mute to him. And they begged him, so that he would lay his hand upon him. 33And taking him away from the crowd, he put his fingers into his ears; and spitting, he touched his tongue. 34And gazing up to heaven, he groaned and said to him: “Ephphatha,” which is, “Be opened.” 35And immediately his ears were opened, and the impediment of his tongue was released, and he spoke correctly. 36And he instructed them not to tell anyone. But as much as he instructed them, so much more did they preach about it. 37And so much more did they wonder, saying: “He has done all things well. He has caused both the deaf to hear and the mute to speak.”

Mk 8

A második kenyérszaporítás

1 Azokban a napokban, amikor ismét nagy tömeg volt együtt és nem volt mit enniük, magához hívta tanítványait és azt mondta nekik: 2 »Sajnálom a tömeget, mert íme, már három napja velem vannak, és nincs mit enniük. 3 Ha étlen bocsátom haza őket, ellankadnak az úton, mert egyesek messziről jöttek közülük.« 4 Tanítványai azt felelték neki: »Hogyan tarthatná jól az ember ezeket kenyérrel itt a pusztában?« 5 Ő pedig megkérdezte őket: »Hány kenyeretek van?« Azok azt felelték:

Mark 8

The Feeding of the Four Thousand
(2 Kings 4:42–44; Matthew 15:29–39)

1In those days, again, when there was a great crowd, and they did not have anything to eat, calling together his disciples, he said to them:

2“I have compassion for the multitude, because, behold, they have persevered with me now for three days, and they do not have anything to eat. 3And if I were to send them away fasting to their home, they might faint on the way.” For some of

»Hét.« 6 Erre megparancsolta a tömegnek, hogy telepedjen le a földre. Fogta a hét kenyeret, hálát adott, megszegte és odaadta tanítványainak, hogy eléjük tegyék; és azok a tömeg elé tették. 7 Egy kevés haluk is volt; azokat is megáldotta, és szólt, hogy ezeket is tegyék eléjük. 8 Aztán ettek és jóllaktak. Végül a megmaradt darabokból hét ko-sárral szedtek össze. 9 Akik ettek, mintegy négyezren voltak. Majd elbocsátotta őket.

Jézus nem ad jelet

10 Ő pedig azonnal beszállt a hajóba tanítványaival és Dalmanuta vidékére ment. 11 Ekkor kijöttek a farizeusok, elkezdtek vele vitatkozni, és kísértették őt, égi jelet kérve tőle. 12 Ekkor lelke mélyéből felsóhajtott és azt mondta: »Miért kér jelet ez a nemzedék? Bizony, mondom nektek: nem kap jelet ez a nemzedék.« 13 Azután otthagyta őket, ismét a hajóba szállt, és átkelt a túlsó partra.

Óvás a farizeusoktól és Heródestől

14 Közben elfelejtettek kenyeret vinni, és egy kenyérnél több nem volt náluk a hajóban. 15 Ekkor így intette őket: »Vigyázzatok, óvakodjatok a farizeusok kovászától és Heródes kovászától.« 16 Azok pedig tanakodtak egymás közt, arra gondolva, hogy: »Nincsen kenyerünk.« 17 Jézus észrevette ezt, és azt mondta nekik: »Miért tanakodtok azon, hogy nincsen kenyeretek? Még mindig nem tudjátok és nem értitek a dolgot? Még mindig el van vakulva a szívetek? 18 Van szemetek, és nem láttok? Van fületek, és nem hallotok? {Jer 5,21} Nem emlékeztek arra, 19 hogy amikor az öt kenyeret ötezernek megtörtem, hány tele kosár hulladékot szedtetek fel?« Azt felelték neki: »Tizenkettőt.« 20 »És amikor a hét kenyeret négyezernek, hány kosár maradékot szedtetek össze?« Azt felelték neki: »Hetet.« 21 Erre így szólt hozzájuk: »Miért van tehát az, hogy mégsem értitek?«

A betszaidai vak meggyógyítása

22 Azután Betszaidába érkeztek. Egy vakot vezettek hozzá, és kérték őt, hogy érintse meg. 23 Ő kézen fogta a vakot, kivezette a helységből, és a szemére köpve rátette a kezeit, aztán megkérdezte tőle, hogy lát-e valamit. 24 Az föltekintett és azt mondta: »Látom az embereket, mintha a fák járkálnának.« 25 Azután ismét a szemére tette a kezét, mire az látni kezdett, meggyógyult, és tisztán látott mindent. 26 S ő ezzel küldte őt haza: »A faluba ne menj be!«

them came from far away. 4And his disciples answered him, “From where would anyone be able to obtain enough bread for them in the wilderness?” 5And he questioned them, “How many loaves do you have?” And they said, “Seven.” 6And he instructed the crowd to sit down to eat on the ground. And taking the seven loaves, giving thanks, he broke and gave it to his disciples in order to place before them. And they placed these before the crowd. 7And they had a few small fish. And he blessed them, and he ordered them to be placed before them. 8And they ate and were satisfied. And they took up what had been leftover from the fragments: seven baskets. 9And those who ate were about four thousand. And he dismissed them. 10And promptly climbing into a boat with his disciples, he went into the parts of Dalmanutha.

The Demand for a Sign

(Matthew 16:1–4; Luke 12:54–56)

11And the Pharisees went out and began to contend with him, seeking from him a sign from heaven, testing him. 12And sighing deeply in spirit, he said: “Why does this generation seek a sign? Amen, I say to you, if only a sign will be given to this generation!” 13And sending them away, he climbed into the boat again, and he went away across the sea.

The Leaven of the Pharisees and of Herod

(Matthew 16:5–12; Luke 12:1–3)

14And they forgot to take bread. And they did not have any with them in the boat, except one loaf.

15And he instructed them, saying: “Consider and beware of the leaven of the Pharisees and of the leaven of Herod.” 16And they discussed this with one another, saying, “For we have no bread.” 17And Jesus, knowing this, said to them: “Why do you consider that it is because you have no bread? Do you not yet know or understand? Do you still have blindness in your heart? 18Having eyes, do you not see? And having ears, do you not hear? Do you not remember, 19when I broke the five loves among the five thousand, how many baskets full of fragments you took up?” They said to him, “Twelve.” 20“And when the seven loaves were among the four thousand, how many baskets of fragments did you take up?” And they said to him, “Seven.” 21And he said to them, “How is it that you do not yet understand?”

A JERUZSÁLEMBE VEZETŐ ÚT: 8,27-10,52

Péter vallomása

27 Jézus ezután elment tanítványaival Fülöp
Cézáreájának falvaiba. Az úton megkérdezte ta-
nítványait: »Kinek tartanak engem az emberek?«
28 Ők azt felelték neki: »Keresztelő Jánosnak, má-
sok Illésnek, mások pedig egynek a próféták kö-
zül.« 29 Erre megkérdezte őket: »És ti kinek tarto-
tok engem?« Péter felelt neki: »Te vagy a Krisz-
tus.« 30 Ő ekkor a lelkükre kötötte, hogy ezt sen-
kinek se mondják el róla.

Első jövendölés a szenvedésről és a feltámadásról

31 Ezután elkezdte őket tanítani arra, hogy az
Emberfiának sokat kell szenvednie. El kell, hogy
vessék a vének, a főpapok és az írástudók, meg
kell, hogy öljék, és három nap múlva föl kell tá-
madnia. 32 Egész nyíltan mondta el nekik ezt a
dolgot. Ekkor Péter félrehívta őt, és kezdte lebe-
szélni. 33 De ő megfordult, a tanítványaira tekin-
tett, és megdorgálta Pétert ezekkel a szavakkal:
»Távozz előlem, Sátán! Mert nem az Isten dolga-
ival törődsz, hanem az emberekével.«

Jézus követése; az önmegtagadás

34 Azután magához hívta a tömeget a tanítvá-
nyaival együtt, és azt mondta nekik: »Aki utánam
akar jönni, tagadja meg önmagát, vegye föl ke-
resztjét és kövessen engem. 35 Mert aki meg
akarja menteni életét, elveszíti azt, aki pedig elve-
szíti életét énértem és az evangéliumért, meg-
menti azt. 36 Mert mit használ az embernek, ha az
egész világot megnyeri is, lelkének pedig kárát
vallja? 37 Hisz mit adhat az ember cserébe a lelké-
ért? 38 Mert aki szégyell engem és az én igéimet
ebben a házasságtörő és bűnös korban, az Ember-
fia is szégyellni fogja azt, amikor eljön Atyjának
dicsőségében a szent angyalokkal.«

The Blind Man at Bethsaida

22 And they went to Bethsaida. And they brought
a blind man to him. And they petitioned him, so
that he would touch him. 23 And taking the blind
man by the hand, he led him beyond the village.
And putting spit on his eyes, laying his hands on
him, he asked him if he could see anything. 24 And
looking up, he said, “I see men but they are like
walking trees.” 25 Next he placed his hands again
over his eyes, and he began to see. And he was
restored, so that he could see everything clearly.
26 And he sent him to his house, saying, “Go into
your own house, and if you enter into the town,
tell no one.”

Peter’s Confession of Christ

(Matthew 16:13–20; Luke 9:18–20; John 6:67–71)

27 And Jesus departed with his disciples into the
towns of Caesarea Philippi. And on the way, he
questioned his disciples, saying to them, “Who do
men say that I am?” 28 And they answered him by
saying: “John the Baptist, others Elijah, still oth-
ers perhaps one of the prophets.” 29 Then he said
to them, “Yet truly, who do you say that I am?”
Peter responded by saying to him, “You are the
Christ.” 30 And he admonished them, not to tell an-
yone about him.

Christ’s Passion Foretold

(Matthew 16:21–23; Luke 9:21–22)

31 And he began to teach them that the Son of man
must suffer many things, and be rejected by the
elders, and by the high priests, and the scribes, and
be killed, and after three days rise again. 32 And he
spoke the word openly. And Peter, taking him
aside, began to correct him. 33 And turning away
and looking at his disciples, he admonished Peter,
saying, “Get behind me, Satan, for you do not pre-
fer the things that are of God, but the things that
are of men.”

Take Up Your Cross

(Matthew 16:24–28; Luke 9:23–27)

34 And calling together the crowd with his disci-
ples, he said to them, “If anyone chooses to follow
me, let him deny himself, and take up his cross,
and follow me. 35 For whoever will have chosen to
save his life, will lose it. But whoever will have
lost his life, for my sake and for the Gospel, shall
save it. 36 For how does it benefit a man, if he gains
the whole world, and yet causes harm to his soul?
37 Or, what will a man give in exchange for his

Mk 9

1 Ezután így folytatta: »Bizony, mondom
nektek: vannak egyesek az itt állók közül, akik
nem ízlelik meg a halált, amíg meg nem látják,
hogy eljön az Isten országa hatalommal.«

Jézus színeváltozása

2 Hat nap múlva Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost, őket külön fölvitte egy magas hegyre, és színében elváltozott előttük. 3 A ruhái fényesek lettek és ragyogó fehérek, mint a hó, ahogy semmiféle ruhafestő a földön nem tudná megfehéríteni. 4 Egyszerre megjelent nekik Illés Mózessel; Jézussal beszélgettek. 5 Ekkor megszólalt Péter, és azt mondta Jézusnak: »Mester, jó nekünk itt lennünk! Hadd csináljunk három sátrat: neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet.« 6 Nem is tudta, mit mond, mert teljesen meg voltak rettenve. 7 Erre felhő szállt alá, beborította őket, és a felhőből szózat hallatszott: »Ez az én szeretett Fiam, őt hallgassátok« **{Iz 42,1; MTörv 18,15}**.

8 Mire körülnéztek, már senki mást nem láttak a közelükben, csak Jézust egymagát.

9 Amikor jöttek lefelé a hegyről, meghagyta nekik, hogy amiket láttak, senkinek el ne beszéljék mindaddig, amíg az Emberfia fel nem támad a halálból. 10 Ők a dolgot magukban is tartották, de egymás között arról tanakodtak, hogy mit jelent az: `feltámad a halálból'.

Illés eljövetele

11 Aztán megkérdezték tőle: »Miért mondják a farizeusok és az írástudók, hogy Illésnek előbb el kell jönnie?« 12 Ő így felelt nekik: »Illés, amikor eljön, először helyreállít mindent **{Mal 3,23-24}**.

soul? 38For whoever has been ashamed of me and of my words, among this adulterous and sinful generation, the Son of man also will be ashamed of him, when he will arrive in the glory of his Father, with the holy Angels."

Mark 9

The Transfiguration

(Matthew 17:1–13; Luke 9:28–36; 2 Peter 1:16–21)

1And he said to them, "Amen I say to you, that there are some among those standing here who shall not taste death until they see the kingdom of God arriving in power."

2And after six days, Jesus took with him Peter, and James, and John; and he led them separately to a lofty mountain alone; and he was transfigured before them. 3And his vestments became radiant and exceedingly white like snow, with such a brilliance as no fuller on earth is able to achieve. 4And there appeared to them Elijah with Moses; and they were speaking with Jesus. 5And in response, Peter said to Jesus: "Master, it is good for us to be here. And so let us make three tabernacles, one for you, and one for Moses, and one for Elijah." 6For he did not know what he was saying. For they were overwhelmed by fear. 7And there was a cloud overshadowing them. And a voice came from the cloud, saying: "This is my most beloved Son. Listen to him." 8And immediately, looking around, they no longer saw anyone, except Jesus alone with them.

9And as they were descending from the mountain, he instructed them not to relate to anyone what they had seen, until after the Son of man will have risen again from the dead. 10And they kept the word to themselves, arguing about what "after he will have risen from the dead" might mean. 11And they questioned him, saying: "Then why do the Pharisees and the scribes say that Elijah must arrive first?" 12And in response, he said to them: "Elijah, when he will arrive first, shall restore all things. And in the manner that it has been written about the Son of man, so must he suffer many things and be condemned. 13But I say to you, that Elijah also has arrived, (and they have done to him whatever they wanted) just as it has been written about him."

Akkor az Emberfiáról miért van megírva, hogy sokat kell szenvednie és gyalázatot kell tűrnie? 13 Mondom azonban nektek, hogy Illés már eljött, és azt cselekedték vele, amit akartak, amint írva volt felőle.«

Egy megszállott ifjú meggyógyítása

14 Amikor visszaértek a tanítványokhoz, nagy tömeget láttak körülöttük, és írástudókat, akik vitatkoztak velük. 15 Amint az egész néptömeg meglátta Jézust, egyszerre mindnyájan elcsodálkoztak, majd odasiettek hozzá és köszöntötték őt. 16 Jézus megkérdezte őket: »Miről vitatkoztok egymással?« 17 A tömegből valaki ezt felelte: »Mester! Elhoztam hozzád a fiamat, akiben néma lélek van, 18 mindenütt megragadja őt, a földhöz vágja, ő pedig tajtékzik, a fogait csikorgatja és megmerevedik. Szóltam tanítványaidnak, hogy űzzék ki, de nem tudták.« 19 Ő így szólt hozzájuk: »Ó, te hitetlen nemzedék! Meddig legyek még veletek? Meddig tűrjelek még titeket? Hozzátok őt ide!« 20 Erre odavitték hozzá. Amint a gyermek meglátta őt, a lélek azonnal rángatni kezdte, és a földre esve tajtékozott és fetrengett. 21 Ő megkérdezte az apját: »Mennyi ideje, hogy ebbe a bajba esett?« Az ezt válaszolta: »Gyermekkora óta. 22 Sokszor tűzbe és vízbe vetette őt, hogy elveszítse. De ha valamit tehetsz, légy segítségünkre, könyörülj rajtunk.« 23 Jézus így szólt hozzá: »`Ha valamit tehetsz'? Minden lehetséges annak, aki hisz!« 24 A gyermek apja azonnal felkiáltott, és könnyeket hullatva azt mondta: »Hiszek! Segíts hitetlenségemen!« 25 Amikor Jézus látta, hogy a tömeg összefut, megfenyegette a tisztátalan lelket, és azt mondta neki: »Te süket és néma lélek! Parancsolom neked, menj ki belőle, és többé bele ne menj!« 26 Erre az elkezdett kiáltozni, és összevissza rángatva őt, kiment belőle. A gyermek pedig olyan lett, mint a halott, mire sokan azt mondták, hogy meghalt. 27 Jézus pedig kézenfogva fölemelte őt; az pedig fölkelt.

28 Mikor aztán bement a házba, külön megkérdezték őt a tanítványai: »Mi miért nem tudtuk kiűzni?« 29 Azt felelte nekik: »Ez a fajzat nem megy ki másképpen, mint imádság által.«

Második jövendölés a szenvedésről és a feltámadásról

30 Ezután eltávoztak onnan és átmentek Galileán; ő azonban nem akarta, hogy valaki megtudja ezt. 31 Oktatta ugyanis tanítványait, és elmondta nekik, hogy az Emberfiát az emberek kezébe adják, megölik őt, de miután megölték, harmadnapra

The Boy with an Evil Spirit

(Matthew 17:14–18; Luke 9:37–42)

14 And approaching his disciples, he saw a great crowd surrounding them, and the scribes were arguing with them. 15 And soon all the people, seeing Jesus, were astonished and struck with fear, and hurrying to him, they greeted him. 16 And he questioned them, “What are you arguing about among yourselves?” 17 And one from the crowd responded by saying: “Teacher, I have brought to you my son, who has a mute spirit. 18 And whenever it takes hold of him, it throws him down, and he foams and gnashes with his teeth, and he becomes unconscious. And I asked your disciples to cast him out, and they could not.” 19 And answering them, he said: “O unbelieving generation, how long must I be with you? How long shall I endure you? Bring him to me.” 20 And they brought him. And when he had seen him, immediately the spirit disturbed him. And having been thrown to the ground, he rolled around foaming. 21 And he questioned his father, “How long has this been happening to him?” But he said: “From infancy. 22 And often it casts him into fire or into water, in order to destroy him. But if you are able to do anything, help us and take pity on us.” 23 But Jesus said to him, “If you are able to believe: all things are possible to one who believes.” 24 And immediately the father of the boy, crying out with tears, said: “I do believe, Lord. Help my unbelief.” 25 And when Jesus saw the crowd rushing together, he admonished the unclean spirit, saying to him, “Deaf and mute spirit, I command you, leave him; and do not enter into him anymore.” 26 And crying out, and convulsing him greatly, he departed from him. And he became like one who is dead, so much so that many said, “He is dead.” 27 But Jesus, taking him by the hand, lifted him up. And he arose. 28 And when he had entered into the house, his disciples questioned him privately, “Why were we unable to cast him out?” 29 And he said to them, “This kind is able to be expelled by nothing other than prayer and fasting.”

The Second Prediction of the Passion

(Matthew 17:22–23; Luke 9:43–45)

30 And setting out from there, they passed through Galilee. And he intended that no one know about it. 31 Then he taught his disciples, and he said to them, “For the Son of man shall be delivered into the hands of men, and they will kill him, and having been killed, on the third day he will rise

feltámad. 32 Azok nem értették ezt a beszédet, de nem merték őt megkérdezni.

A tanítványok vetélkedése

33 Megérkeztek Kafarnaumba. Amikor már a házban volt, megkérdezte őket: »Miről beszélgettetek az úton?« 34 Azok csak hallgattak, mert az úton arról tanakodtak, hogy ki a legnagyobb közülük. 35 Ekkor leült, odahívta a tizenkettőt, és azt mondta nekik: »Ha valaki első akar lenni, legyen mindenki közül az utolsó, és mindegyiknek a szolgája.« 36 Majd odahívott egy gyermeket, közéjük állította, magához ölelte, és azt mondta nekik: 37 »Aki egy ilyen gyermeket befogad az én nevemben, engem fogad be; és aki engem befogad, nem engem fogad be, hanem azt, aki engem küldött.«

Az idegen csodatevő

38 Ekkor János azt mondta neki: »Mester! Láttunk valakit, aki a te nevedben ördögöt űz, de nem követ minket. Megtiltottuk neki.« 39 Jézus azt felelte: »Ne tiltsátok meg neki! Mert senki, aki az én nevemben csodát tesz, nem fog engem egyhamar szidalmazni. 40 Hiszen aki nincs ellenünk, velünk van. 41 Mert aki csak egy pohár vizet ad is nektek inni az én nevemben, azért, mert Krisztuséi vagytok, bizony, mondom nektek: nem veszíti el jutalmát.

Óvás a megbotránkoztatástól

42 Aki pedig megbotránkoztat egyet e kicsik közül, akik hisznek bennem: jobb volna annak, ha malomkövet kötnének a nyakára és a tengerbe vetnék.

43 Ha a kezed megbotránkoztat téged, vágd le azt: jobb neked csonkán az életre bemenned, mint két kezeddel együtt a gyehennába jutnod, az olthatatlan tűzre. [44]

45 Ha a lábad megbotránkoztat téged, vágd le azt; jobb neked sántán az örök életre bemenned, mint ha két lábaddal együtt a gyehennára vetnek. [46]

47 Ha a szemed megbotránkoztat téged, vájd ki azt; jobb neked fél szemmel az Isten országába bemenned, mintha két szemmel a gyehennára vetnek, 48 ahol *a férgük el nem pusztul, és a tüzük ki nem alszik* {Iz 66,24}.

A sóról

49 Mindenkit tűzzel fognak megsózni. 50 Jó a só; de ha a só ízetlenné válik, mivel adtok ízt neki? Legyen só bennetek, és legyen békesség köztetek.«

again." 32But they did not understand the word. And they were afraid to question him.

The Greatest in the Kingdom
(Matthew 18:1–5; Luke 9:46–50)

33And they went to Capernaum. And when they were in the house, he questioned them, "What did you discuss on the way?" 34But they were silent. For indeed, on the way, they had disputed among themselves as to which of them was greater. 35And sitting down, he called the twelve, and he said to them, "If anyone wants to be first, he shall be the last of all and the minister of all." 36And taking a child, he set him in their midst. And when he had embraced him, he said to them:

37"Whoever receives one such child in my name, receives me. And whoever receives me, receives not me, but him who sent me."

38John responded to him by saying, "Teacher, we saw someone casting out demons in your name; he does not follow us, and so we prohibited him." 39But Jesus said: "Do not prohibit him. For there is no one who can act with virtue in my name and soon speak evil about me. 40For whoever is not against you is for you. 41For whoever, in my name, will give you a cup of water to drink, because you belong to Christ: Amen I say to you, he shall not lose his reward.

Temptations and Trespasses
(Matthew 18:6–9; Luke 17:1–4)

42And whoever will have scandalized one of these little ones who believe in me: it would be better for him if a great millstone were placed around his neck and he were thrown into the sea. 43And if your hand causes you to sin, cut it off: it is better for you to enter into life disabled, than having two hands to go into Hell, into the unquenchable fire, 44where their worm does not die, and the fire is not extinguished. 45But if your foot causes you to sin, chop it off: it is better for you to enter into eternal life lame, than having two feet to be cast into the Hell of unquenchable fire, 46where their worm does not die, and the fire is not extinguished. 47But if your eye causes you to sin, pluck it out: it is better for you to enter into the kingdom of God with one eye, than having two eyes to be cast into the Hell of fire, 48where their worm does not die, and the fire is not extinguished.

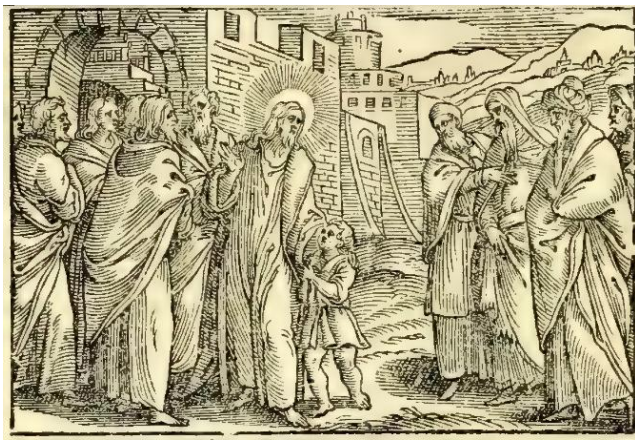
Mk 10

Jézus Júdeába megy

1 Ezután elindult onnan, és a Jordán túlsó
partján Júdea határába ment. Újból tömeg gyülekezett hozzá, ő pedig szokása szerint ismét tanította őket.

A válásról

2 A farizeusok odajárultak hozzá, s hogy próbára tegyék, megkérdezték tőle: »Szabad-e a férfinak elbocsátani a feleségét?« 3 Ő így felelt nekik: »Mit parancsolt nektek Mózes?« 4 Erre azt mondták: »Mózes megengedte, hogy *válólevet írjunk és elbocsássuk*« {MTörv 24,1}. 5 Erre Jézus azt válaszolta nekik: »A ti keményszívűségetek miatt írta nektek e parancsot. 6 A teremtés kezdetén azonban Isten *férfivá és nővé alkotta őket* {Ter 1,27}. 7 *Ezért az ember elhagyja apját és anyját, a feleségéhez ragaszkodik,* 8 *és a kettő egy testté lesz* {Ter 2,24}. Így már nem ketten vannak, hanem egy test. 9 Amit tehát Isten egybekötött, azt ember szét ne válassza!« 10 Odahaza a tanítványai ismét megkérdezték őt erről a dologról. 11 Azt felelte nekik: »Aki elbocsátja a feleségét és másikat vesz, házasságtöréssel vét ellene. 12 És ha az asszony elhagyja férjét és máshoz megy, házasságot tör.«

A gyermekek megáldása

13 Ekkor kisgyermekeket vittek hozzá, hogy érintse meg őket; de a tanítványok elkergették azokat, akik hozták őket. 14 Ezt látva Jézus haragra gerjedt, és azt mondta nekik: »Engedjétek

Good Salt

(Matthew 5:13–16; Luke 14:34–35)

49 For all shall be salted with fire, and every victim shall be salted with salt. 50 Salt is good: but if the salt has become bland, with what will you season it? Have salt in yourselves, and have peace among yourselves.”

Mark 10

Teachings about Divorce

(Matthew 19:1–12)

1 And rising up, he went from there into the area of Judea beyond the Jordan. And again, the crowd came together before him. And just as he was accustomed to do, again he taught them.

2 And approaching, the Pharisees questioned him, testing him: “Is it lawful for a man to dismiss his wife?” 3 But in response, he said to them, “What did Moses instruct you?” 4 And they said, “Moses gave permission to write a bill of divorce and to dismiss her.” 5 But Jesus responded by saying: “It was due to the hardness of your heart that he wrote that precept for you. 6 But from the beginning of creation, God made them male and female. 7 Because of this, a man shall leave behind his father and mother, and he shall cling to his wife. 8 And these two shall be one in flesh. And so, they are now, not two, but one flesh. 9 Therefore, what God has joined together, let no man separate.”

10 And again, in the house, his disciples questioned him about the same thing. 11 And he said to them: “Whoever dismisses his wife, and marries another, commits adultery against her. 12 And if a wife dismisses her husband, and is married to another, she commits adultery.”

Jesus Blesses the Children

(Matthew 19:13–15; Luke 18:15–17)

13 And they brought to him the little children, so that he might touch them. But the disciples admonished those who brought them. 14 But when Jesus saw this, he took offense, and he said to them: “Allow the little ones to come to me, and do not prohibit them. For of such as these is the kingdom of God. 15 Amen I say to you, whoever will not accept the kingdom of God like a little child, will not enter into it.” 16 And embracing them, and laying his hands upon them, he blessed them.

hozzám jönni a kisgyerekeket, és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa. 15 Bizony, mondom nektek: aki nem fogadja Isten országát úgy, mint a kisgyermek, nem megy be oda.« 16 Azután karjaiba vette őket, rájuk tette a kezét, és megáldotta őket.

A gazdagságról és Jézus követéséről

17 Amikor kiment az útra, odafutott hozzá valaki, térdreesett előtte és megkérdezte: »Jó Mester! Mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?« 18 Jézus erre azt mondta neki: »Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, csak egyedül az Isten. 19 Ismered a parancsokat: *Ne ölj, ne törj házasságot, ne lopj, hamisan ne tanúskodj*, ne csalj, *tiszteld apádat és anyádat!* « {Kiv 20,12-16; MTörv 5,16-20}

20 Az illető azt felelte neki: »Mester! Ezeket mind megtartottam ifjúságom óta.« 21 Akkor Jézus rátekintett, megkedvelte őt, és azt mondta neki: »Egynek vagy még híjával: menj, add el, amid van, s add a szegényeknek, akkor kincsed lesz a mennyben. Azután jöjj, kövess engem!« 22 Erre a szóra az elkomorult és szomorúan távozott, mert nagy vagyona volt.

23 Jézus pedig körültekintett és azt mondta tanítványainak: »Milyen nehezen jutnak Isten országába azok, akiknek vagyonuk van!« 24 A tanítványok csodálkoztak szavain. Jézus pedig újra megszólalt, és ezt mondta nekik: »Gyermekeim! Bizony, nagyon nehéz az Isten országába bejutni! 25 Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bemenni az Isten országába.« 26 Azok erre még jobban csodálkoztak, és egymást kérdezgették: »Akkor hát ki üdvözülhet?« 27 Jézus azonban rájuk tekintett és így szólt: »Embereknek lehetetlen ez, de Istennek nem; mert Istennek minden lehetséges« {Ter 18,14; Jób 42,2}.

28 Ekkor megszólalt Péter: »Íme, mi elhagytunk mindent és követtünk téged!« 29 Jézus azt felelte: »Bizony, mondom nektek: mindenki, aki elhagyta házát vagy testvéreit, nővéreit vagy apját, anyját, a gyermekeit, vagy földjeit értem és az evangéliumért, 30 százannyit kap már most, ebben a világban: házakat, testvéreket, nővéreket, anyákat, gyermekeket és földeket, bár üldözések között; az eljövendő világban pedig az örök életet. 31 Sokan lesznek elsőkből utolsók, és utolsókból elsők.«

The Rich Young Man
(Matthew 19:16–30; Luke 18:18–30)

17 And when he had departed on the way, a certain one, running up and kneeling before him, asked him, “Good Teacher, what shall I do, so that I may secure eternal life?” 18 But Jesus said to him, “Why call me good? No one is good except the one God. 19 You know the precepts: “Do not commit adultery. Do not kill. Do not steal. Do not speak false testimony. Do not deceive. Honor your father and mother.” 20 But in response, he said to him, “Teacher, all these I have observed from my youth.” 21 Then Jesus, gazing at him, loved him, and he said to him: “One thing is lacking to you. Go, sell whatever you have, and give to the poor, and then you will have treasure in heaven. And come, follow me.” 22 But he went away grieving, having been greatly saddened by the word. For he had many possessions.

23 And Jesus, looking around, said to his disciples, “How difficult it is for those who have riches to enter into the kingdom of God!” 24 And the disciples were astonished at his words. But Jesus, answering again, said to them: “Little sons, how difficult it is for those who trust in money to enter into the kingdom of God! 25 It is easier for a camel to pass through the eye of a needle, than for the rich to enter into the kingdom of God.” 26 And they wondered even more, saying among themselves, “Who, then, can be saved?” 27 And Jesus, gazing at them, said: “With men it is impossible; but not with God. For with God all things are possible.”

28 And Peter began to say to him, “Behold, we have left all things and have followed you.” 29 In response, Jesus said: “Amen I say to you, There is no one who has left behind house, or brothers, or sisters, or father, or mother, or children, or land, for my sake and for the Gospel, 30 who will not receive one hundred times as much, now in this time: houses, and brothers, and sisters, and mothers, and children, and land, with persecutions, and in the future age eternal life. 31 But many of the first shall be last, and the last shall be first.”

The Third Prediction of the Passion
(Matthew 20:17–19; Luke 18:31–34)

32 Now they were on the way ascending to Jerusalem. And Jesus went ahead of them, and they were astonished. And those following him were afraid. And again, taking aside the twelve, he began to tell them what was about to happen to him. 33 “For

Harmadik jövendölés a szenvedésről és a feltámadásról

32 Mikor úton voltak, hogy fölmenjenek Jeruzsálembe, Jézus előttük haladt. Az emberek megcsodálták, tanítványai pedig aggódva követték. Ekkor újra maga mellé vette a tizenkettőt, és elkezdett nekik beszélni mindarról, ami rá vár: 33 »Íme, fölmegyünk Jeruzsálembe, és az Emberfiát át fogják adni a főpapoknak és az írástudóknak. Halálra ítélik őt, és átadják a pogányoknak. 34 Kicsúfolják, leköpdösik, megostorozzák és megölik; de harmadnapra föltámad.«

Az uralkodásról és a szolgálatról

35 Ekkor eléje járultak Zebedeus fiai, Jakab és János, és így szóltak: »Mester! Azt szeretnénk, hogy amit kérünk, tedd meg nekünk.« 36 Ő megkérdezte tőlük: »Mit akartok, hogy megtegyek nektek?« 37 Azt felelték: »Tedd meg nekünk, hogy egyikünk a jobbodon, másikunk pedig a bal oldaladon ülhessen a te dicsőségedben.« 38 Jézus erre azt mondta nekik: »Nem tudjátok, mit kértek. Tudtok-e inni a kehelyből, amelyből én iszom? Vagy meg tudtok-e keresztelkedni a keresztséggel, amellyel én megkeresztelkedem?« 39 Ők azt felelték neki: »Meg tudunk.« Ekkor Jézus azt mondta nekik: »A kehelyből, amelyből én iszom, inni fogtok ugyan, és a keresztséggel, amellyel én megkeresztelkedem, ti is meg fogtok keresztelkedni. 40 De azt megadni, hogy a jobbomon vagy a balomon ki üljön, az nem az én dolgom. Az azoké lesz, akiknek készítették.«

41 Amikor a tíz meghallotta ezt, haragudni kezdtek Jakabra és Jánosra. 42 Jézus azonban magához hívta őket, és azt mondta nekik: »Tudjátok, hogy akiket a nemzetek fejedelmeknek tekintenek, azok uralkodnak rajtuk, és a nagyok hatal-maskodnak felettük. 43 Köztetek azonban ez nem így van, hanem aki nagy akar lenni, az legyen a szolgátok; 44 aki pedig első akar lenni köztetek, az a szolgája lesz mindenkinek. 45 Hiszen az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.«

A jerikói vak meggyógyítása

46 Ezután megérkeztek Jerikóba. Amikor kiment Jerikóból tanítványaival és a nagy sokasággal, a vak Bartímeus, Tímeus fia az útfélen ült és kéregetett. 47 Amint meghallotta, hogy a Názáreti Jézus az, elkezdett kiáltozni: »Jézus, Dávid Fia! Könyörülj rajtam!« 48 Sokan leintették őt, hogy hallgasson. Ő azonban annál jobban kiáltozott: »Dávid Fia! Könyörülj rajtam!« 49 Jézus megállt

behold, we are going up to Jerusalem, and the Son of man will be handed over to the leaders of the priests, and to the scribes, and the elders. And they will condemn him to death, and they will hand him over to the Gentiles. 34 And they will mock him, and spit on him, and scourge him, and put him to death. And on the third day, he will rise again."

The Request of James and John

(Matthew 20:20–28)

35 And James and John, the sons of Zebedee, drew near to him, saying, "Teacher, we wish that whatever we will ask, you would do for us." 36 But he said to them, "What do you want me to do for you?" 37 And they said, "Grant to us that we may sit, one at your right and the other at your left, in your glory." 38 But Jesus said to them: "You do not know what you are asking. Are you able to drink from the chalice from which I drink, or to be baptized with the baptism with which I am to be baptized?" 39 But they said to him, "We can." Then Jesus said to them: "Indeed, you shall drink from the chalice, from which I drink; and you shall be baptized with the baptism, with which I am to be baptized. 40 But to sit at my right, or at my left, is not mine to give to you, but it is for those for whom it has been prepared."

41 And the ten, upon hearing this, began to be indignant toward James and John. 42 But Jesus, calling them, said to them: "You know that those who seem to be leaders among the Gentiles dominate them, and their leaders exercise authority over them. 43 But it is not to be this way among you. Instead, whoever would become greater shall be your minister; 44 and whoever will be first among you shall be the servant of all. 45 So, too, the Son of man has not come so that they would minister to him, but so that he would minister and would give his life as a redemption for many."

Jesus Heals Bartimaeus

(Matthew 20:29–34; Luke 18:35–43)

46 And they went to Jericho. And as he was setting out from Jericho with his disciples and a very numerous multitude, Bartimaeus, the son of Timaeus, a blind man, sat begging beside the way. 47 And when he had heard that it was Jesus of Nazareth, he began to cry out and to say, "Jesus, Son of David, take pity on me." 48 And many admonished him to be quiet. But he cried out all the more, "Son of David, take pity on me." 49 And Jesus, standing still, instructed him to be called. And

és megparancsolta, hogy hívják őt eléje. Erre odahívták a vakot, ezekkel a szavakkal: »Bízzál! Kelj föl, hív téged!« 50 Mire az ledobta a felső ruháját, felugrott és odament hozzá. 51 Jézus megszólította és megkérdezte: »Mit akarsz, mit cselekedjek neked?« A vak azt felelte neki: »Mester! Hogy lássak!« 52 Jézus erre azt mondta neki: »Menj, a hited meggyógyított téged.« Erre azonnal látni kezdett, és követte őt az úton.

JÉZUS UTOLSÓ NAPJAI JERUZSÁLEMBEN: 11,1-13,37

Mk 11

Bevonulás Jeruzsálembe

1 Amikor közeledtek Jeruzsálemhez és Betániához, az Olajfák hegyénél előre küldött kettőt a tanítványai közül. 2 Azt mondta nekik: »Menjetek be ebbe a helységbe, amelyik előttetek van, és mindjárt, amint bementek, egy szamarat találtok megkötve, amelyen még ember nem ült. Oldjátok el, és hozzátok ide. 3 Ha pedig valaki megkérdezi tőletek, miért teszitek ezt, mondjátok, hogy az Úrnak van rá szüksége, és azonnal elengedi ide.« 4 Azok elmentek, megtalálták a szamarat az ajtóhoz kötve, kinn a keresztúton, és eloldották. 5 Az ott állók közül egyesek azt mondták nekik: »Miért oldjátok el a szamarat?« 6 Ők azt felelték, amit Jézus parancsolt nekik, erre elengedték azokat. 7 A szamarat elvitték Jézushoz. Ráterítették ruháikat, ő pedig felült rá. 8 Sokan az útra terítették ruhájukat, mások meg lombokat vagdaltak a fákról, és az útra szórták. 9 Akik előtte mentek és akik követték, így kiáltoztak: »*Hozsanna! Áldott, aki az Úr nevében jön!* {Zsolt 118,26} 10 Áldott a mi atyánknak, Dávidnak országa, amely íme, eljön! Hozsanna a magasságban!«

11 Ő pedig bement Jeruzsálembe, a templomba. Mindent megnézett, de mivel már estére járt az idő, kiment Betániába a tizenkettővel.

they called the blind man, saying to him: “Be at peace. Arise. He is calling you.” 50 And casting aside his garment, he leapt up and went to him. 51 And in response, Jesus said to him, “What do you want, that I should do for you?” And the blind man said to him, “Master, that I may see.” 52 Then Jesus said to him, “Go, your faith has made you whole.” And immediately he saw, and he followed him on the way.

Mark 11

The Triumphal Entry

(Zechariah 9:9–13; Matthew 21:1–11; Luke 19:28–40; John 12:12–19)

1 And as they were approaching Jerusalem and Bethania, toward the mount of Olives, he sent two of his disciples, 2 and he said to them: “Go into the village that is opposite you, and immediately upon entering there, you will find a colt tied, on which no man has yet sat. Release him and bring him. 3 And if anyone will say to you: ‘What are you doing?’ Say that the Lord has need of him. And he will immediately send him here.” 4 And going out, they found the colt tied before the outer gate, at the meeting of two ways. And they untied him. 5 And some of those who were standing there said to them, “What are you doing by releasing the colt?” 6 And they spoke to them just as Jesus had instructed them. And they permitted them. 7 And they led the colt to Jesus. And they placed their garments on it; and he sat upon it. 8 Then many spread their garments along the way; but others cut down leafy branches from trees and scattered them on the way.

9 And those who went ahead, and those who followed, cried out saying: “Hosanna! Blessed is he who has arrived in the name of the Lord.

10 Blessed is the advent of the kingdom of our father David. Hosanna in the highest!”

11 And he entered into Jerusalem, into the temple. And having looked around at everything, since it was now the evening hour, he went out to Bethania with the twelve.

Jesus Curses the Fig Tree

(Matthew 21:18–22; Mark 11:20–25)

12 And the next day, as they were departing from Bethania, he was hungry. 13 And when he had seen a fig tree with leaves in the distance, he went to it, in case he might find something on it. And when

A fügefa megátkozása

12 Másnap, amikor kimentek Betániából,
megéhezett. 13 Meglátott messziről egy lombos
fügefát. Elindult feléje, hátha talál rajta valamit.
Mikor azonban odaért, semmit sem talált rajta,
csak leveleket; ekkor még nem volt fügeérés ideje.
14 Erre megszólalt, és azt mondta neki: »Senki ne
egyen rólad többé soha gyümölcsöt!« A tanítvá-
nyai hallották ezt.

A templom megtisztítása

15 Azután Jeruzsálembe értek. Bement a
templomba, és kezdte kiűzni azokat, akik adtak és
vettek a templomban. A pénzváltók asztalait és a
galambárusok székeit fölforgatta, 16 s nem en-
gedte meg, hogy valaki bármilyen edényt átvi-
gyen a templomtéren. 17 Azután így tanította őket:
»Nincs talán megírva, hogy *az én házam az imád-
ság háza lesz minden nemzet számára?* {Iz 56,7} Ti
pedig *rablók barlangjává* tettétek azt.« {Jer 7,11}

18 Mikor a főpapok és az írástudók meghal-
lották ezt, azon törték a fejüket, hogy mi módon
veszítsék el őt. Féltek ugyanis tőle, mert az egész
tömeg csodálkozott a tanításán. 19 Amikor beeste-
ledett, kiment a városból.

A hitről

20 Másnap reggel, amikor elmentek a fügefa
mellett, látták, hogy tőből kiszáradt. 21 Péter visz-
szaemlékezett, és azt mondta neki: »Rabbi, nézd,
a fügefa, amelyet megátkoztál, kiszáradt.« 22 Jé-
zus ezt felelte nekik: »Higgyetek Istenben! 23 Bi-
zony, mondom nektek: ha valaki azt mondja en-
nek a hegynek: `Emelkedj fel és vesd magad a ten-
gerbe!', és nem kételkedik szívében, hanem hiszi,
hogy megtörténik, amit mond, akkor az meg is fog
történni. 24 Azért mondom nektek: Mindazt, amit
imádkozva kértek, higgyétek, hogy már elnyertétek, és meglesz nektek. 25 Amikor azonban felállt-
tok, hogy imádkozzatok, bocsássátok meg, ha va-
lami sérelmetek van valaki ellen, hogy a ti Atyá-
tok is, aki a mennyekben van, megbocsássa nek-
tek vétkeiteket. [26]

Kérdés Jézus hatalmáról

27 Ezután ismét Jeruzsálembe mentek. Amint
a templomban járt, odamentek hozzá a főpapok,
az írástudók és a vének, 28 és azt mondták neki:
»Milyen hatalommal teszed mindezt? Ki adta ne-
ked a hatalmat, hogy ilyeneket tegyél?« 29 Jézus
így felelt nekik: »Kérdezek tőletek én is egy dol-
got. Feleljetek meg nekem, s akkor én is megmon-
dom nektek, milyen hatalommal teszem mindezt.

he had gone to it, he found nothing but leaves. For
it was not the season for figs. 14 And in response,
he said to it, “From now on and forever, may no
one eat fruit from you again!” And his disciples
heard this.

Jesus Cleanses the Temple

(Matthew 21:12–17; Luke 19:45–48; John 2:12–25)

15 And they went to Jerusalem. And when he had
entered into the temple, he began to cast out the
sellers and the buyers in the temple. And he over-
turned the tables of the moneychangers and the
chairs of the vendors of doves. 16 And he would
not permit anyone to carry goods through the tem-
ple. 17 And he taught them, saying: “Is it not writ-
ten: ‘For my house shall be called the house of
prayer for all nations?’ But you have made it into
a den of robbers.” 18 And when the leaders of the
priests, and the scribes, had heard this, they sought
a means by which they might destroy him. For
they feared him, because the entire multitude was
in admiration over his doctrine.

19 And when evening had arrived, he departed
from the city.

The Withered Fig Tree

(Matthew 21:18–22; Mark 11:12–14)

20 And when they passed by in the morning, they
saw that the fig tree had dried up from the roots.
21 And Peter, remembering, said to him, “Master,
behold, the fig tree that you cursed has withered.”
22 And in response, Jesus said to them: “Have the
faith of God.

23 Amen I say to you, that whoever will say to
this mountain, ‘Be taken up and cast into the
sea,’ and who will not have hesitated in his heart,
but will have believed: then whatever he has said
be done, it shall be done for him. 24 For this rea-
son, I say to you, all things whatsoever that you
ask for when praying: believe that you will re-
ceive them, and they will happen for you. 25 And
when you stand to pray, if you hold anything
against anyone, forgive them, so that your Fa-
ther, who is in heaven, may also forgive you
your sins. 26 But if you will not forgive, neither
will your Father, who is in heaven, forgive you
your sins.”

Jesus’ Authority Challenged

(Matthew 21:23–27; Luke 20:1–8)

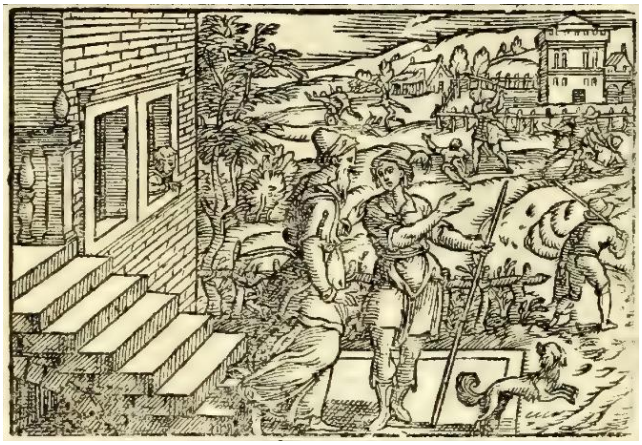
27 And they went again to Jerusalem. And when he
was walking in the temple, the leaders of the

30 János keresztsége a mennyből volt vagy az emberektől? Feleljetek nekem!« 31 Azok így tanakodtak egymás közt: »Ha azt mondjuk, a mennyből, azt mondja majd: akkor miért nem hittetek neki? 32 Ha pedig azt mondjuk: `Az emberektől'?« Féltek a néptől, mert mindnyájan azt tartották Jánosról, hogy valóban próféta volt. 33 Azt felelték tehát Jézusnak: »Nem tudjuk.« Jézus erre azt mondta nekik: »Én sem mondom meg nektek, milyen hatalommal teszem mindezt.«

Mk 12

Példabeszéd a gonosz szőlőművesekről

1 Ezután példabeszédekben kezdett szólni hozzájuk: »Egy ember *szőlőt ültetett, kerítést készített köréje, présgödröt ásott, és tornyot épített* {Iz 5,1-2}. Aztán kiadta azt bérlőknek, és idegen földre utazott. 2 Amikor elérkezett az ideje, elküldött egy szolgát a bérlőkhöz, hogy hozzon tőlük a szőlő terméséből. 3 Azok megragadták a szolgát, megverték, és üres kézzel bocsátották el. 4 Erre másik szolgát küldött hozzájuk; ennek még a fejét is betörték, és gyalázattal illették. 5 Majd ismét másikat küldött, de azt is megölték, azután még másokat is. Ezek közül némelyeket megvertek, a többieket pedig megölték. 6 Volt neki egy igen kedves fia, utoljára azt küldte el hozzájuk. Azt gondolta ugyanis: `A fiamat tiszteletben fogják tartani.'

7 A bérlők azonban így szóltak egymáshoz: `Itt az örökös! Gyertek, öljük meg, és miénk lesz az örökség!' 8 Megragadták, megölték és kidobták a szőlőn kívülre. 9 Mit fog ezután tenni a szőlő ura?

priests, and the scribes, and the elders approached him. 28 And they said to him: “By what authority do you do these things? And who has given you this authority, so that you would do these things?” 29 But in response, Jesus said to them: “I also will ask you one word, and if you answer me, I will tell you by what authority I do these things. 30 The baptism of John: was it from heaven or from men? Answer me.” 31 But they discussed it among themselves, saying: “If we say, ‘From heaven,’ he will say, ‘Then why did you not believe him?’ 32 If we say, ‘From men,’ we fear the people. For they all hold that John was a true prophet.” 33 And answering, they said to Jesus, “We do not know.” And in response, Jesus said to them, “Neither will I tell you by what authority I do these things.”

Mark 12

The Parable of the Wicked Tenants

(Matthew 21:33–46; Luke 20:9–18)

1 And he began to speak to them in parables: “A man dug a vineyard, and surrounded it with a hedge, and dug a pit, and built a tower, and he loaned it out to farmers, and he set out on a long journey. 2 And in time, he sent a servant to the farmers, in order to receive some of the fruit of the vineyard from the farmers. 3 But they, having apprehended him, beat him and sent him away empty. 4 And again, he sent another servant to them. And they wounded him on the head, and they treated him with contempt. 5 And again, he sent another, and him they killed, and many others: some they beat, but others they killed. 6 Therefore, having still one son, most dear to him, he sent him also to them, at the very end, saying, ‘For they will reverence my son.’ 7 But the settlers said one to another: ‘This is the heir. Come, let us kill him. And then the inheritance will be ours.’ 8 And apprehending him, they killed him. And they cast him out of the vineyard. 9 Therefore, what will the lord of the vineyard do?” “He will come and destroy the settlers. And he will give the vineyard to others.”

10 “And so, have you not read this scripture?: ‘The stone which the builders have rejected, the same has been made the head of the corner.

11 By the Lord has this been done, and it is wondrous in our eyes.’ ”

12 And they sought to take hold of him, but they feared the crowd. For they knew that he had

Eljön, megöli a bérlőket, a szőlőt pedig másoknak adja. 10 Vagy nem olvastátok az Írást:

`A kő, amelyet az építők elvetettek,

szegletkővé lett;

11 az *Úr tette azzá, és ez csodálatos*

a mi szemünkben"?« {Zsolt 118,22-23}

12 Ekkor el akarták őt fogni, de féltek a tömegtől. Megértették ugyanis, hogy róluk mondta ezt a példabeszédet. Otthagyták hát őt, és elmentek.

Kérdés az adóról

13 Később odaküldtek hozzá a farizeusok és Heródes-pártiak közül néhányat, hogy megfogják őt beszédében. 14 Odajöttek, azt mondták neki: »Mester! Tudjuk, hogy igazmondó vagy, és nem nézed az emberek személyét, hanem az Isten útját az igazság szerint tanítod. Szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy nem? Fizessünk vagy ne fizessünk?« 15 Ő azonban tisztában volt képmutatásukkal, ezért azt mondta nekik: »Miért kísértetek engem? Hozzatok nekem egy dénárt, hadd lássam!« 16 Azok hoztak egyet. Ekkor megkérdezte tőlük: »Kié ez a kép és a felirat?« Azt felelték neki: »A császáré.« 17 Erre Jézus azt mondta nekik: »Adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré, és az Istennek, ami az Istené.« És csodálkoztak rajta.

Kérdés a halottak feltámadásáról

18 Ekkor odamentek hozzá a szaddúceusok, akik azt mondják, hogy nincs feltámadás. Megkérdezték őt: 19 »Mester! Mózes megírta nekünk, hogy ha *valakinek a testvére meghal* és hátrahagyja feleségét *gyermek nélkül, akkor a testvér vegye el annak a feleségét, és támasszon utódot testvérének* {MTörv 25,5-6; Ter 38,8}. 20 Volt egyszer hét testvér. Az első feleséget vett magának és meghalt, nem hagyva utódot. 21 Akkor a második vette el azt, de ez is meghalt, és nem hagyott utódot. Éppúgy a harmadik. 22 Elvette az asszonyt hasonlóképpen mind a hét, és nem hagytak utódot. Mindezek után végül meghalt az asszony is. 23 A feltámadáskor tehát, amikor feltámadnak, ezek közül melyiknek lesz a felesége? Mert hétnek volt a felesége.« 24 Jézus azt felelte nekik: »Nyilván azért tévelyegtek, mert nem ismeritek az Írásokat, sem az Isten hatalmát! 25 Hiszen amikor a halottak föltámadnak, nem házasodnak, sem férjhez nem mennek, hanem olyanok lesznek, mint az angyalok a mennyben. 26 A halottak felől pedig, mármint hogy feltámadnak, nem olvastátok Mózes könyvében a csipkebokornál, hogy miként mondta neki Isten, amikor szólt: *`Én vagyok*

spoken this parable about them. And leaving him behind, they went away.

Paying Taxes to Caesar

(Matthew 22:15–22; Luke 20:19–26)

13 And they sent some of the Pharisees and Herodians to him, so that they might trap him with words. 14 And these, arriving, said to him: “Teacher, we know that you are truthful and that you do not favor anyone; for you do not consider the appearance of men, but you teach the way of God in truth. Is it lawful to give the tribute to Caesar, or should we not give it?” 15 And knowing their skill in deception, he said to them: “Why do you test me? Bring me a denarius, so that I may see it.” 16 And they brought it to him. And he said to them, “Whose image and inscription is this?” They said to him, “Caesar’s.” 17 So in response, Jesus said to them, “Then render to Caesar, the things that are of Caesar; and to God, the things that are of God.” And they wondered over him.

The Sadducees and the Resurrection

(Matthew 22:23–33; Luke 20:27–40)

18 And the Sadducees, who say there is no resurrection, approached him. And they questioned him, saying: 19 “Teacher, Moses wrote for us that if any man’s brother will have died and left behind a wife, and not have left behind sons, his brother should take his wife to himself and should raise up offspring for his brother. 20 So then, there were seven brothers. And the first took a wife, and he died without leaving behind offspring. 21 And the second took her, and he died. And neither did he leave behind offspring. And the third acted similarly. 22 And in like manner, each of the seven received her and did not leave behind offspring. Last of all, the woman also died. 23 Therefore, in the resurrection, when they will rise again, to which of them will she be a wife? For each of the seven had her as wife.” 24 And Jesus responded by saying to them: “But have you not gone astray, by knowing neither the scriptures, nor the power of God? 25 For when they will be resurrected from the dead, they shall neither marry, nor be given in marriage, but they are like the Angels in heaven. 26 But concerning the dead who rise again, have you not read in the book of Moses, how God spoke to him from the bush, saying: ‘I am the God of Abraham, and the God of Isaac, and the God of Jacob?’ 27 He is not the God of the dead, but of the living. Therefore, you have gone far astray.”

Ábrahám Istene és Izsák Istene és Jákob Istene?' {Kiv 3,6} 27 Ő nem a halottak Istene, hanem az élőké. Így tehát nagyon tévedtek.«

Kérdés a főparancsról

28 Ekkor odajárult hozzá az egyik írástudó, aki hallotta őket vitatkozni. Mivel látta, hogy jól megfelelt nekik, megkérdezte őt: »Melyik a legelső az összes parancs közül?« 29 Jézus így felelt neki: »Az összes parancs közül a legelső ez: *`Halld, Izrael! A mi Urunk, Istenünk az egyetlen Úr!* 30 *Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből*, teljes elmédből *és minden erődből!'* Ez az első parancsolat {MTörv 6,4-5}. 31 A második pedig ez: *`Szeresd felebarátodat, mint önmagadat!'* {Lev 19,18} Ezeknél nincs nagyobb parancsolat.« 32 Az írástudó ekkor azt mondta neki: »Jól van, Mester! Helyesen mondtad, hogy *egy az Isten, és nincs más rajta kívül;* 33 és *hogy őt szeretni teljes szívből és teljes értelemből és teljes lélekből és teljes erőből, a felebarátot pedig úgy szeretni, mint önmagunkat* – többet ér minden égő és egyéb áldozatnál.« 34 Amikor Jézus látta, hogy milyen okosan felelt, azt mondta neki: »Nem vagy messze az Isten országától.« Ezután senki sem merte őt többé kérdezni.

Kérdés a Messiásról

35 Jézus azonban, amikor a templomban tanított, megkérdezte: »Hogyan mondhatják az írástudók, hogy a Krisztus Dávid Fia? 36 Hiszen maga Dávid mondja a Szentlélek által:

`Így szól az Úr az én Uramhoz:

Jobbom felől foglalj helyet,

míg lábaid alá vetem ellenségeidet' {Zsolt 110,1}.

37 Ha maga Dávid Urának nevezi őt, akkor hogyan lehet a fia?« S a hatalmas tömeg szívesen hallgatta őt.

The Greatest Commandment

(Deuteronomy 6:1–19; Matthew 22:34–40)

28 And one of the scribes, who had heard them arguing, drew near to him. And seeing that he had answered them well, he questioned him as to which was the first commandment of all. 29 And Jesus answered him: “For the first commandment of all is this: ‘Listen, O Israel. The Lord your God is one God. 30 And you shall love the Lord your God from your whole heart, and from your whole soul, and from your whole mind, and from your whole strength. This is the first commandment.’ 31 But the second is similar to it: ‘You shall love your neighbor as yourself.’ There is no other commandment greater than these.” 32 And the scribe said to him: Well said, Teacher. You have spoken the truth that there is one God, and there is no other beside him; 33 and that he should be loved from the whole heart, and from the whole understanding, and from the whole soul, and from the whole strength. And to love one’s neighbor as one’s self is greater than all holocausts and sacrifices.” 34 And Jesus, seeing that he had responded wisely, said to him, “You are not far from the kingdom of God.” And after that, no one dared to question him.

Whose Son Is the Christ?

(Matthew 22:41–46; Luke 20:41–44)

35 And while teaching in the temple, Jesus said in answer: “How is it that the scribes say that the Christ is the son of David?

36 For David himself said in the Holy Spirit: ‘The Lord said to my Lord: Sit at my right hand, until I set your enemies as your footstool.’

37 Therefore, David himself calls him Lord, and so how can he be his son?” And a great multitude listened to him willingly.

Beware of the Scribes

(Luke 20:45–47)

38 And he said to them in his doctrine: “Beware of the scribes, who prefer to walk in long robes and to be greeted in the marketplace, 39 and to sit in the first chairs in the synagogues, and to have the first seats at feasts, 40 who devour the houses of widows under the pretense of long prayers. These shall receive the more extensive judgment.”

Az írástudók megfeddése

38 Ő pedig tanítás közben ezt mondta nekik:
»Óvakodjatok az írástudóktól, akik szeretnek
hosszú köntösökben járni, és a piacon a köszönté-
seket fogadni, 39 a zsinagógákban az első helye-
ken ülni, a lakomákon pedig a főhelyeken. 40 Fel-
élik az özvegyek házait, és színleg nagyokat imád-
koznak. Ezeket súlyosabban ítélik majd meg!«

Az özvegyasszony adománya

41 Jézus ezután leült a templomkincstárral
szemben, és figyelte, hogyan dob a tömeg pénzt a
kincstárba: sok gazdag sokat dobott be. 42 Aztán
jött egy szegény özvegy, és bedobott két fillért,
ami egy krajcár. 43 Akkor odahívta tanítványait, és
azt mondta nekik: »Bizony, mondom nektek: ez a
szegény özvegy többet adott mindazoknál, akik
pénzt dobtak a kincstárba. 44 Mert azok mind ab-
ból adtak, amiben bővelkedtek, ez pedig az ő sze-
génységéből bedobta mindenét, amije volt, egész
megélhetését.«

Tanítás a végidőről: 13,1-37

Mk 13

A templom pusztulása

1 Amikor a templomból kiment, az egyik ta-
nítványa ezt mondta neki: »Mester! Nézd, milyen
kövek, és micsoda épületek!« 2 Jézus azt felelte
neki: »Látod-e mindezeket a hatalmas építmény-
eket? Nem marad itt kő kövön, amelyet le ne rom-
bolnának.«

A csapások kezdete

3 Ezután az Olajfák hegyén leült a templommal
szemben. Péter és Jakab, János és András külön
megkérdezték tőle: 4 »Mondd el nekünk, mikor tör-
ténnek ezek, és mi lesz a jele annak, amikor mindez
teljesedni készül?«

5 Jézus így válaszolt nekik: »Vigyázzatok, ne-
hogy valaki félrevezessen titeket. 6 Mert sokan

The Widow's Offering
(Luke 21:1–4)

41 And Jesus, sitting opposite the offertory box,
considered the way in which the crowd cast coins
into the offertory, and that many of the wealthy
cast in a great deal. 42 But when one poor widow
had arrived, she put in two small coins, which is a
quarter. 43 And calling together his disciples, he
said to them: "Amen I say to you, that this poor
widow has put in more than all those who contrib-
uted to the offertory. 44 For they all gave from their
abundance, yet truly, she gave from her scarcity,
even all that she had, her entire living."

Mark 13

Temple Destruction and Other Signs
(Matthew 24:1–8; Luke 21:5–9)

1 And as he was departing from the temple, one of
his disciples said to him, "Teacher, observe these
fine stones and fine structures." 2 And in response,
Jesus said to him: "Do you see all these great
buildings? There shall not be left stone upon
stone, which is not torn down."

3 And as he sat at the Mount of Olives, opposite
the temple, Peter, and James, and John, and An-
drew questioned him privately. 4 "Tell us, when
will these things be, and what will be the sign
when all these things will begin to be fulfilled?"
5 And Jesus, answering, began to say to them: "See
to it that no one leads you astray. 6 For many will
come in my name, saying, 'For I am he,' and they
will lead many astray. 7 But when you will have
heard of wars and rumors of wars, you should not
be afraid. For these things must be, but the end is
not so soon. 8 For nation will rise up against na-
tion, and kingdom over kingdom, and there shall
be earthquakes in various places, and famines.
These are but the beginning of the sorrows.

Witnessing to All Nations
(Matthew 24:9–14; Luke 21:10–19)

9 But see to yourselves. For they will hand you
over to councils, and in the synagogues you will

jönnek majd az én nevemben, és azt mondják, hogy én vagyok, és sokakat félrevezetnek. 7 Amikor pedig harcokról és háborús hírekről hallotok, ne rémüljetek meg. Ennek be kell következni {Dán 2,28}, de ez még nem a vég. 8 Mert nemzet nemzet ellen támad és ország ország ellen; itt is, ott is földrengések lesznek és éhínség. Ez a gyötrelmek kezdete.

9 Ti azonban vigyázzatok magatokra. Átadnak majd benneteket a törvényszékeknek, megvernek a zsinagógákban, helytartók és királyok elé állítanak benneteket énérettem, hogy tanúságot tegyetek előttük. 10 Előbb azonban minden nemzet számára hirdetni kell az evangéliumot. 11 Amikor bíróság elé hurcolnak titeket, ne aggódjatok előre, hogy mit beszéljetek. Mondjátok azt, ami abban az órában megadatik nektek. Hiszen nem ti vagytok, akik szóltok, hanem a Szentlélek. 12 Akkor halálra adja majd a testvér a testvérét, az apa a fiát; a gyermekek szüleik ellen támadnak, és halálra juttatják őket. 13 Gyűlöletesek lesztek mindenki előtt az én nevemért, de aki kitart mindvégig, az üdvözül.

A szenvedések tetőfoka

14 Amikor látjátok, hogy a pusztító gyalázat {Dán 9,27} ott áll, ahol nem kellene – aki olvassa, értse meg –, akkor azok, akik Júdeában vannak, fussanak a hegyekbe! 15 Aki pedig a tetőn van, ne szálljon le, és ne menjen be, hogy elvigyen valamit a házából, 16 aki pedig a mezőn van, ne térjen vissza, hogy elvigye a köntösét! 17 Jaj a várandós és szoptatós anyáknak azokban a napokban! 18 Imádkozzatok azért, hogy mindez ne télen történjék! 19 Mert *olyan szorongattatás napjai lesznek ezek, amilyen még nem volt mostanáig a világ kezdetétől,* amit Isten teremtett, és nem is lesz többé {Dán 12,1; Jo 2,2}. 20 És ha az Úr nem rövidítené meg azokat a napokat, nem menekülne meg egyetlen élőlény sem; de a választottakért, akiket kiválasztott, megrövidíti azokat a napokat. 21 Akkor, ha valaki azt mondja nektek: `Íme, itt a Krisztus, íme, amott', ne higgyétek. 22 Mert hamis krisztusok és hamis próféták támadnak, jeleket és csodákat művelnek, hogy ha lehet, még a választottakat is tévedésbe ejtsék. 23 Ti tehát vigyázzatok; íme, mindent előre megmondtam nektek.

Az Emberfia eljövetele

24 Azokban a napokban, a szorongattatás után *a nap elsötétedik, a hold nem sugározza fényét,* 25 *a csillagok* lehullanak az égről {Iz 13,10}, és *az erők, amelyek az egekben vannak,* megrendülnek.

be beaten, and you shall stand before governors and kings because of me, as a testimony for them.

10 And the Gospel must first be preached to all nations. 11 And when they have seized you and handed you over, do not consider in advance what to say. But whatever will be given you in that hour, say that. For you will not be speaking, but the Holy Spirit. 12 Then brother will betray brother to death, and the father, a son; and children will rise up against their parents and will bring about their death. 13 And you will be hated by all for the sake of my name. But whoever will have persevered unto the end, the same will be saved.

The Abomination of Desolation
(Matthew 24:15–25; Luke 21:20–24)

14 Then, when you have seen the abomination of desolation, standing where it ought not to be, let the reader understand: then let those who are in Judea flee to the mountains. 15 And let whoever is on the rooftop not descend to the house, nor enter so as to take anything from the house. 16 And let whoever may be in the field not return to take his garment. 17 But woe to those who are pregnant or nursing in those days. 18 Truly, pray that these things may not happen in winter. 19 For those days shall have such tribulations as have not been since the beginning of the creation that God founded, even until now, and shall not be. 20 And unless the Lord had shortened the days, no flesh would be saved. But, for the sake of the elect, whom he has chosen, he has shortened the days. 21 And then, if anyone will have said to you: ‘Behold, here is the Christ. Behold, in that place.’ Do not believe it. 22 For false Christs and false prophets will rise up, and they will present signs and wonders, so as to lead astray, if it were possible, even the elect. 23 Therefore, you must take heed. Behold, I have foretold all to you.

The Return of the Son of Man
(Matthew 24:26–31; Luke 21:25–28)

24 But in those days, after that tribulation, the sun will be darkened, and the moon will not give her splendor. 25 And the stars of heaven will be falling down, and the powers that are in heaven will be moved. 26 And then they shall see the Son of man arriving on the clouds, with great power and glory. 27 And then he will send his Angels, and gather together his elect, from the four winds, from the limits of the earth, to the limits of heaven.

26 Akkor *meglátják majd az Emberfiát, amint eljön a felhőkben,* nagy hatalommal és dicsőséggel {Dán 7,13}. 27 Elküldi angyalait, és egybegyűjti választottait az ég négy tája felől {Zak 2,10}, a föld végétől az ég határáig.

A végidőre vonatkozó intelmek

28 Vegyetek példát a fügefáról: amikor már zsenge az ága és a levelei kihajtottak, tudjátok, hogy közel van a nyár. 29 Így ti is, amikor azt látjátok, hogy mindezek megtörténnek, tudjátok meg, hogy közel van, az ajtóban. 30 Bizony, mondom nektek: nem múlik el ez a nemzedék, amíg mindezek meg nem történnek. 31 Ég és föld elmúlnak, de az én igéim el nem múlnak. 32 Azt a napot és az órát azonban senki sem ismeri, sem az angyalok az égben, sem a Fiú, csak az Atya.

33 Vigyázzatok tehát, legyetek éberek, mert nem tudjátok, mikor jön el az az idő! 34 Mint az ember, aki idegenbe készült: mikor elhagyta házát, hatalmat adott szolgáinak, mindenkinek a maga dolgában, az ajtónállónak pedig megparancsolta, hogy ébren legyen. 35 Legyetek tehát éberek; nem tudjátok ugyanis, mikor jön el a ház ura, este-e vagy éjfélkor, kakasszókor vagy reggel; 36 hogy amikor váratlanul eljön, alva ne találjon benneteket. 37 S amit nektek mondok, azt mindenkinek mondom: Legyetek éberek!«

JÉZUS SZENVEDÉSE ÉS FELTÁMADÁSA: 14,1-16,20

Mk 14

A főtanács határozata

1 Két nappal ezután volt a húsvéti vacsora és a kovásztalan kenyerek ünnepe. A főpapok és az írástudók azon tanakodtak, miképpen fogják el őt csellel, és hogyan öljék meg. 2 Azt mondták ugyanis: Ne az ünnepen, nehogy zavargás támadjon a nép között.

A betániai megkenés

3 Amikor Jézus Betániában volt a leprás Simon házában és asztalnál ült, odament hozzá egy asszony, alabástromedényben valódi, drága nárduszolajat hozva. Eltörte az alabástromot, és a fejére öntötte. 4 Voltak, akik méltatlankodtak ezen, és így beszéltek maguk között: »Mire volt jó így elpazarolni ezt a kenetet? 5 Ezt az olajat el lehetett volna adni több, mint háromszáz dénárért, és odaadni a szegényeknek!« És megharagudtak az asszonyra.

The Lesson of the Fig Tree
(Matthew 24:32–35; Luke 21:29–33)

28 Now from the fig tree discern a parable. When its branch becomes tender and the foliage has been formed, you know that summer is very near. 29 So also, when you will have seen these things happen, know that it is very near, even at the doors. 30 Amen I say to you, that this lineage shall not pass away, until all these things have happened. 31 Heaven and earth shall pass away, but my word shall not pass away.

Readiness at Any Hour
(Matthew 24:36–51; Luke 12:35–48)

32 But concerning that day or hour, no one knows, neither the Angels in heaven, nor the Son, but only the Father.

33 Take heed, be vigilant, and pray. For you do not know when the time may be. 34 It is like a man who, setting out on a sojourn, left behind his house, and gave his servants authority over every work, and instructed the doorkeeper to stand watch. 35 Therefore, be vigilant, for you do not know when the lord of the house may arrive: in the evening, or in the middle of the night, or at first light, or in the morning. 36 Otherwise, when he will have arrived unexpectedly, he may find you sleeping. 37 But what I say to you, I say to all: Be vigilant.”

Mark 14

The Plot to Kill Jesus
(Matthew 26:1–5; Luke 22:1–2; John 11:45–57)

1 Now the feast of Passover and of Unleavened Bread was two days away. And the leaders of the priests, and the scribes, were seeking a means by which they might deceitfully seize him and kill him. 2 But they said, “Not on the feast day, lest perhaps there may be a tumult among the people.”

Jesus Anointed at Bethany
(Matthew 26:6–13; Luke 7:36–50; John 12:1–8)

3 And when he was in Bethania, in the house of Simon the leper, and was reclining to eat, a woman arrived having an alabaster container of ointment, of precious spikenard. And breaking open the alabaster container, she poured it over his head. 4 But there were some who became indignant within themselves and who were saying: “What is the reason for this waste of the ointment?

6 Jézus azonban így szólt: »Hagyjatok békét
neki! Miért bántjátok? Hiszen jót tett velem.
7 Szegények mindig lesznek veletek, és amikor
akartok, jót tehettek velük; de én nem leszek min-
dig veletek. 8 Ő megtette azt, ami tőle telt: előre
megkente testemet a temetésre. 9 Bizony, mon-
dom nektek: az egész világon, ahol csak hirdetni
fogják ezt az evangéliumot, elbeszélik majd azt is,
amit ő tett, az ő emlékezetére.«

Júdás árulása

10 Az iskarióti Júdás pedig, a tizenkettő közül
az egyik, elment a főpapokhoz, hogy kiszolgál-
tassa őt nekik. 11 Mikor azok meghallották ezt,
megörültek, és megígérték, hogy pénzt adnak
neki. Ő pedig kereste az alkalmat, hogy kiszolgál-
tassa őt.

A húsvéti vacsora előkészítése

12 A kovásztalan kenyerek első napján pedig,
mikor a húsvéti bárányt feláldozzák, tanítványai
megkérdezték tőle: »Mit akarsz, hová menjünk
előkészíteni, hogy megehesd a húsvéti vacsorát?«
13 Akkor elküldött kettőt a tanítványai közül,
ezekkel a szavakkal: »Menjetek a városba. Talál-
koztok ott egy emberrel, aki vizeskorsót visz. Kö-
vessétek őt, 14 és ahova bemegy, mondjátok a há-
zigazdának, hogy a Mester kérdezi: `Hol van a
szállásom, ahol a húsvéti bárányt tanítványaim-
mal elfogyaszthatom?' 15 Mutatni fog nektek egy
nagy ebédlőt készen, megterítve. Ott készítsétek
el nekünk.« 16 Tanítványai elindultak és bementek
a városba. Mindent úgy találtak, ahogy meg-
mondta nekik, és elkészítették a húsvéti vacsorát.

A húsvéti vacsora

17 Amikor beesteledett, odaérkezett a tizen-
kettővel. 18 Amikor letelepedtek és ettek, Jézus
így szólt: »Bizony, mondom nektek: közületek az
egyik, aki velem eszik, elárul engem« {Zsolt 41,10}.
19 Erre azok elszomorodtak, és egyenként kérdez-

5 For this ointment could have been sold for more
than three hundred denarii and been given to the
poor." And they murmured against her. 6 But Jesus
said: "Permit her. What is the reason that you trou-
ble her? She has done a good deed for me. 7 For
the poor, you have with you always. And when-
ever you wish, you are able to do good to them.
But you do not have me always. 8 But she has done
what she could. She has arrived in advance to
anoint my body for burial. 9 Amen I say to you,
wherever this Gospel shall be preached through-
out the entire world, the things she has done also
shall be told, in memory of her."

Judas Agrees to Betray Jesus

(Matthew 26:14–16; Luke 22:3–6)

10 And Judas Iscariot, one of the twelve, went
away, to the leaders of the priests, in order to be-
tray him to them. 11 And they, upon hearing it,
were gladdened. And they promised him that they
would give him money. And he sought an oppor-
tune means by which he might betray him.

Preparing the Passover

(Matthew 26:17–19; Luke 22:7–13)

12 And on the first day of Unleavened Bread, when
they immolate the Passover, the disciples said to
him, "Where do you want us to go and prepare for
you to eat the Passover?" 13 And he sent two of his
disciples, and he said to them: "Go into the city.
And you will meet a man carrying a pitcher of wa-
ter; follow him. 14 And wherever he will have en-
tered, say to the owner of the house, 'The Teacher
says: Where is my dining room, where I may eat
the Passover with my disciples?' 15 And he will
show you a large cenacle, fully furnished. And
there, you shall prepare it for us." 16 And his disci-
ples departed and went into the city. And they
found it just as he had told them. And they pre-
pared the Passover.

The Last Supper

(Matthew 26:20–30; Luke 22:14–23;
1 Corinthians 11:17–34)

17 Then, when evening came, he arrived with the
twelve. 18 And while reclining and eating with
them at table, Jesus said, "Amen I say to you, that
one of you, who eats with me, will betray me."
19 But they began to be sorrowful and to say to
him, one at a time: "Is it I?" 20 And he said to them:
"It is one of the twelve, who dips his hand with

getni kezdték tőle: »Csak nem én vagyok az, Uram?« 20 Ő azt felelte nekik: »A tizenkettő közül az egyik, aki velem egyszerre márt a tálból. 21 Az Emberfia ugyan elmegy, ahogy meg van írva róla, de jaj annak az embernek, aki az Emberfiát elárulja! Jobb lett volna annak az embernek, ha meg sem születik!«

22 Miközben ettek, Jézus fogta a kenyeret, áldást mondott, megtörte, és odaadta nekik ezekkel a szavakkal: »Vegyétek, ez az én testem.« 23 Azután fogta a kelyhet, hálát adott, odaadta nekik, és ittak belőle mindnyájan. 24 Ő pedig így szólt: »Ez az én vérem, az új szövetségé {Kiv 24,8; Jer 31,31}, amely sokakért kiontatik. 25 Bizony, mondom nektek: többé már nem iszom a szőlőnek ebből a terméséből addig a napig, amíg az újat nem iszom Isten országában.«

Jézus kimegy az Olajfák hegyére

26 Miután elénekelték a himnuszt, kimentek az Olajfák hegyére. 27 Jézus azt mondta nekik: »Mindnyájan megbotránkoztok bennem, mert írva van: *`Megverem a pásztort, és elszélednek a juhok'* {Zak 13,7}. 28 De miután feltámadtam, előttetek megyek Galileába.« 29 Péter erre azt mondta neki: »Ha mindenki megbotránkozik is benned, én nem fogok!« 30 Jézus azt felelte neki: »Bizony, mondom neked, te még ma éjszaka, mielőtt a kakas kétszer megszólal, háromszor is megtagadsz engem.« 31 Ő még erősebben fogadkozott: »Még ha veled együtt meg is kell halnom, akkor sem tagadlak meg téged!« Ugyanígy beszéltek a többiek is valamennyien.

Jézus imája a Getszemáni kertben

32 Odaértek a majorba, amelyet Getszemáninak hívnak. Akkor azt mondta tanítványainak: »Üljetek le itt, amíg imádkozom.« 33 Maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost, és elkezdett remegni és gyötrődni. 34 Azt mondta nekik: »Halálosan szomorú a lelkem. Maradjatok itt és virrasszatok.« 35 Egy kissé előbbre ment, a földre borult és imádkozott, hogy ha lehetséges, távozzék el tőle ez az óra. 36 Ezt mondta: »Abba, Atyám! Minden lehetséges neked. Vedd el tőlem ezt a kelyhet! De ne az legyen, amit én akarok, hanem amit te.« 37 Ezután visszajött, és alva találta őket. Így szólt Péterhez: »Simon, alszol? Nem tudtál virrasztani egy órát? 38 Virrasszatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek! A lélek ugyan kész, de a test erőtlen.« 39 Aztán újra elment és imádkozott, ugyanazokkal a szavakkal. 40 Megint visszatért, és

me in the dish. 21 And indeed, the Son of man goes, just as it has been written of him. But woe to that man by whom the Son of man will be betrayed. It would be better for that man if he had never been born."

22 And while eating with them, Jesus took bread. And blessing it, he broke it and gave it to them, and he said: "Take. This is my body." 23 And having taken the chalice, giving thanks, he gave it to them. And they all drank from it. 24 And he said to them: "This is my blood of the new covenant, which shall be shed for many. 25 Amen I say to you, that I will no longer drink from this fruit of the vine, until that day when I will drink it new in the kingdom of God."

26 And having sung a hymn, they went out to the Mount of Olives.

Jesus Predicts Peter's Denial

(Zechariah 13:7–9; Matthew 26:31–35; Luke 22:31–38; John 13:36–38)

27 And Jesus said to them: "You will all fall away from me in this night. For it has been written: 'I will strike the shepherd, and the sheep will be scattered.' 28 But after I have risen again, I will go before you to Galilee." 29 Then Peter said to him, "Even if all will have fallen away from you, yet I will not." 30 And Jesus said to him, "Amen I say to you, that this day, in this night, before the rooster has uttered its voice twice, you will deny me three times." 31 But he spoke further, "Even if I must die along with you, I will not deny you." And they all spoke similarly also.

Jesus Prays at Gethsemane

(Matthew 26:36–46; Luke 22:39–46)

32 And they went to a country estate, by the name of Gethsemani. And he said to his disciples, "Sit here, while I pray." 33 And he took Peter, and James, and John with him. And he began to be afraid and wearied. 34 And he said to them: "My soul is sorrowful, even unto death. Remain here and be vigilant." 35 And when he had proceeded on a little ways, he fell prostrate on the ground. And he prayed that, if it were possible, the hour might pass away from him.

36 And he said: "Abba, Father, all things are possible to you. Take this chalice from me. But let it be, not as I will, but as you will." 37 And he went and found them sleeping. And he said to Peter:

alva találta őket, mert a szemük elnehezedett; nem is tudták, mit feleljenek neki. 41 Majd harmadszor is odajött, és azt mondta nekik: »Aludjatok már és nyugodjatok! Elég, eljött az óra! Íme, az Emberfiát a bűnösök kezébe adják. 42 Keljetek föl, menjünk! Íme, közel van már, aki elárul engem.«

Jézust elfogják

43 Még beszélt, amikor megérkezett az iskarióti Júdás, egy a tizenkettő közül, és vele nagy tömeg kardokkal és botokkal a főpapoktól, írástudóktól és a vénektől. 44 Aki elárulta őt, jelt adott nekik: »Akit megcsókolok, ő az, fogjátok meg, és jól vigyázva vigyétek el.« 45 Amint odaért, mindjárt odalépett hozzá, és így szólt: »Rabbi!« És megcsókolta őt. 46 Azok pedig kezet emeltek rá, és megragadták őt. 47 Az ott lévők közül az egyik kardot rántott, rásújtott a főpap szolgájára, és levágta a fülét. 48 Jézus így szólt hozzájuk: »Mint valami rabló ellen, úgy jöttetek ki kardokkal és botokkal, hogy elfogjatok. 49 Mindennap veletek voltam, tanítottam a templomban, mégsem fogtatok el. Az írásoknak azonban be kell teljesedniük.« 50 A tanítványai ekkor elhagyták őt, és mindnyájan elfutottak. 51 Egy ifjú azonban követte, mezítelen testén egy szál gyolcsingben. Elkapták, 52 de az, ingét otthagyva, mezítelenül elfutott tőlük.

Jézus a főtanács előtt

53 Jézust a főpaphoz vitték. Összegyűlt nála minden főpap, írástudó és vén. 54 Péter pedig messziről követte őt, be egészen a főpap palotájáig, és a szolgákkal a tűznél leülve melegedett. 55 A főpapok pedig, és az egész főtanács, tanúvallomást kerestek Jézus ellen, hogy halálra adják, de nem találtak. 56 Sokan tettek ugyanis hamis tanúvallomást ellene, de vallomásaik nem egyeztek egymással. 57 Végül néhányan felálltak, és hamis tanúvallomást tettek ellene ezekkel a szavakkal:

58 »Hallottuk, hogy ez azt mondta: `Lebontom ezt a kéz alkotta templomot, és három nap alatt másikat építek, amelyet nem kéz alkotott'.« 59 De a vallomásuk így sem volt megegyező. 60 Ekkor a főpap középre állt, és megkérdezte Jézust: »Semmit sem felelsz mindarra, amit ezek tanúsítanak ellened?« 61 Ő csak hallgatott, és semmit sem felelt. A főpap újra megkérdezte őt: »Te vagy-e a Krisztus, az áldott Isten Fia?« 62 Jézus azt felelte neki: »Én vagyok. És *látni fogjátok az Emberfiát a Hatalmasnak jobbján ülni, és eljönni az ég felhőiben*« **{Dán 7,13; Zsolt 110,1}.**

"Simon, are you sleeping? Were you not able to be vigilant for one hour? 38 Watch and pray, so that you may not enter into temptation. The spirit indeed is willing, but the flesh is weak." 39 And going away again, he prayed, saying the same words. 40 And upon returning, he found them sleeping yet again, (for their eyes were heavy) and they did not know how to respond to him. 41 And he arrived for the third time, and he said to them: "Sleep now, and take rest. It is enough. The hour has arrived. Behold, the Son of man will be betrayed into the hands of sinners. 42 Rise up, let us go. Behold, he who will betray me is near."

The Betrayal of Jesus

(Matthew 26:47–56; Luke 22:47–53; John 18:1–14)

43 And while he was still speaking, Judas Iscariot, one of the twelve, arrived, and with him was a large crowd with swords and clubs, sent from the leaders of the priests, and the scribes, and the elders. 44 Now his betrayer had given them a sign, saying: "He whom I shall kiss, it is he. Take hold of him, and lead him away cautiously." 45 And when he had arrived, immediately drawing near to him, he said: "Hail, Master!" And he kissed him. 46 But they laid hands on him and held him. 47 Then a certain one of those standing near, drawing a sword, struck a servant of the high priest and cut off his ear. 48 And in response, Jesus said to them: "Have you set out to apprehend me, just as if to a robber, with swords and clubs? 49 Daily, I was with you in the temple teaching, and you did not take hold of me. But in this way, the scriptures are fulfilled." 50 Then his disciples, leaving him behind, all fled away.

51 Now a certain young man followed him, having nothing but a fine linen cloth over himself. And they took hold of him. 52 But he, rejecting the fine linen cloth, escaped from them naked.

Jesus before the Sanhedrin

(Matthew 26:57–68; Luke 22:66–71; John 18:19–24)

53 And they led Jesus to the high priest. And all the priests and the scribes and the elders came together. 54 But Peter followed him from a distance, even into the court of the high priest. And he sat with the servants at the fire and warmed himself. 55 Yet truly, the leaders of the priests and the entire council sought testimony against Jesus, so that they might deliver him to death, and they found

63 Ekkor a főpap megszaggatta ruháit, és így
szólt: »Mi szükségünk van még tanúkra? 64 Hal-
lottátok a káromkodást. Mit gondoltok?« Erre
azok mindnyájan halálra méltónak ítélték őt.
65 Ezután egyesek elkezdték őt leköpdösni,
betakarták az arcát, ököllel verték, és azt mondták
neki: »Prófétálj!« S a szolgák is arcul verték őt.

Péter tagadása

66 Eközben Péter lent volt az udvarban. Oda-
jött a főpap egyik szolgálója, 67 látta Pétert mele-
gedni, szemügyre vette őt, és azt mondta: »Te is a
Názáreti Jézussal voltál!« 68 Ő azonban letagadta:
»Nem ismerem őt, és azt sem értem, mit mon-
dasz.« Aztán kiment az előcsarnokba; ekkor meg-
szólalt a kakas. 69 A szolgáló megint meglátta őt,
újra mondogatni kezdte a körülállóknak, hogy ez
is azok közül való. 70 Ő megint csak letagadta. Kis
idő múltán az ott állók ismét így szóltak Péterhez:
»Biztosan közéjük tartozol, hiszen galileai vagy.«
71 Ő pedig átkozódni kezdett és esküdözni: »Nem
ismerem azt az embert, akiről beszéltek!« 72 Erre
mindjárt megszólalt a kakas, másodszor. Péternek
pedig eszébe jutott Jézus szava, amit mondott
neki: »Mielőtt a kakas kétszer szól, háromszor ta-
gadsz meg engem.« És sírni kezdett.

none. 56For many spoke false testimony against
him, but their testimony did not agree. 57And cer-
tain ones, rising up, bore false witness against
him, saying: 58"For we heard him say, 'I will de-
stroy this temple, made with hands, and within
three days I will build another, not made with
hands.' " 59And their testimony did not agree.
60And the high priest, rising up in their midst,
questioned Jesus, saying, "Do you have nothing to
say in answer to the things that are brought against
you by these ones?" 61But he was silent and gave
no answer. Again, the high priest questioned him,
and he said to him, "Are you the Christ, the Son
of the Blessed God?" 62Then Jesus said to him: "I
am. And you shall see the Son of man sitting at
the right hand of the power of God and arriving
with the clouds of heaven." 63Then the high priest,
rending his garments, said: "Why do we still re-
quire witnesses? 64You have heard the blas-
phemy. How does it seem to you?" And they all
condemned him, as guilty unto death. 65And some
began to spit on him, and to cover his face and to
strike him with fists, and to say to him, "Proph-
esy." And the servants struck him with the palms
their hands.

Peter Denies Jesus

(Matthew 26:69–75; Luke 22:54–62;
John 18:15–18)

66And while Peter was in the court below, one of
the maidservants of the high priest arrived. 67And
when she had seen Peter warming himself, she
stared at him, and she said: "You also were with
Jesus of Nazareth." 68But he denied it, saying, "I
neither know nor understand what you saying."
And he went outside, in front of the court; and a
rooster crowed. 69Then again, when a maidservant
had seen him, she began to say to the bystanders,
"For this is one of them." 70But he denied it again.
And after a little while, again those standing near
said to Peter: "In truth, you are one of them. For
you, too, are a Galilean." 71Then he began to curse
and to swear, saying, "For I do not know this man,
about whom you are speaking." 72And immedi-
ately the rooster crowed again. And Peter remem-
bered the word that Jesus had said to him, "Before
the rooster crows twice, you will deny me three
times." And he began to weep.

Mk 15

Kihallgatás Pilátus előtt

1 A főpapok a vénekkel, az írástudókkal és az
egész főtanáccsal kora reggel tanácsot tartottak,
aztán megkötözték Jézust, majd elvezették és át-
adták Pilátusnak. 2 Pilátus megkérdezte őt: »Te
vagy-e a zsidók királya?« Ő azt felelte neki: »Te
mondod.« 3 A főpapok sok mindennel vádolták őt.
4 Pilátus ezért újra megkérdezte őt: »Semmit sem
felelsz? Nézd, mi mindennel vádolnak téged!«
5 De Jézus egy szót sem szólt többé, Pilátus pedig
csodálkozott ezen.

6 Ünnep alkalmával el szokta nekik bocsátani
a foglyok közül azt, akit kérnek. 7 Volt akkor egy
Barabás nevű, akit a lázadókkal együtt fogtak el,
s aki a lázadás során gyilkosságot követett el.
8 Felvonult tehát a tömeg, és kérni kezdte azt, amit
mindig megtett nekik. 9 Pilátus azt felelte nekik:
»Akarjátok-e, hogy elbocsássam nektek a zsidók
királyát?« 10 Tudta ugyanis, hogy a főpapok irigy-
ségből adták őt a kezébe. 11 A főpapok azonban
felizgatták a tömeget, hogy inkább Barabást bo-
csássa el nekik. 12 Pilátus újra megkérdezte tőlük:
»Mit akartok tehát, mit tegyek a zsidók királyá-
val?« 13 Azok újra csak azt kiáltozták: »Feszítsd
meg őt!« 14 Pilátus megkérdezte őket: »De hát mi
rosszat tett?« Azok erre még hangosabban kiáltoz-
tak: »Feszítsd meg őt!« 15 Pilátus ekkor, mivel
eleget akart tenni a népnek, elbocsátotta a kedvü-
kért Barabást, Jézust pedig megostoroztatta, és át-
adta, hogy feszítsék keresztre.

Jézus kigúnyolása

16 Ekkor a katonák bevitték őt a csarnokba,
vagyis a helytartóságra, és összehívták az egész
csapatot. 17 Felöltöztették bíborruhába, tövisből
koronát fontak és a fejére tették, 18 azután elkezd-
ték őt így köszöntgetni: »Üdvözlégy, Zsidók Ki-
rálya!« 19 Majd náddal verték a fejét, leköpdösték,
és térdet hajtva hódoltak előtte. 20 Miután csúfot
űztek belőle, levették róla a bíbort, ráadták saját
ruháit, és kivitték, hogy keresztre feszítsék.

A keresztrefeszítés

21 Cirenei Simont, Sándor és Rúfusz atyját,
aki a mezőről jövet éppen arra járt, arra kénysze-
rítették, hogy vigye a keresztjét. 22 Kivitték a Gol-
gota nevű helyre, ami azt jelenti, hogy `Koponya-
hely'. 23 Mirhával kevert bort adtak neki inni, de
nem fogadta el.

Mark 15

Jesus Delivered to Pilate

(Matthew 27:1–2)

1 And immediately in the morning, after the lead-
ers of the priests had taken counsel with the elders
and the scribes and the entire council, binding Je-
sus, they led him away and delivered him to Pi-
late. 2 And Pilate questioned him, “You are the
king of the Jews?” But in response, he said to him,
“You are saying it.” 3 And the leaders of the priests
accused him in many things. 4 Then Pilate again
questioned him, saying: “Do you not have any re-
sponse? See how greatly they accuse you.” 5 But
Jesus continued to give no response, so that Pilate
wondered.

The Crowd Chooses Barabbas

(Matthew 27:15–23; Luke 23:13–25)

6 Now on the feast day, he was accustomed to re-
lease to them one of the prisoners, whomever they
requested. 7 But there was one called Barabbas,
who had committed murder in the sedition, who
was confined with those of the sedition. 8 And
when the crowd had ascended, they began to peti-
tion him to do as he always did for them. 9 But Pi-
late answered them and said, “Do you want me to
release to you the king of the Jews?” 10 For he
knew that it was out of envy that the leaders of the
priests had betrayed him. 11 Then the chief priests
incited the crowd, so that he would release Barab-
bas to them instead.

Pilate Delivers Up Jesus

(Matthew 27:24–26)

12 But Pilate, responding again, said to them:
“Then what do you want me to do with the king
of the Jews?” 13 But again they cried out, “Crucify
him.” 14 Yet truly, Pilate said to them: “Why?
What evil has he done?” But they cried out all the
more, “Crucify him.” 15 Then Pilate, wishing to
satisfy the people, released Barabbas to them, and
he delivered Jesus, having severely scourged him,
to be crucified.

The Soldiers Mock Jesus

(Isaiah 50:4–11; Matthew 27:27–31;
Luke 22:63–65; John 19:1–15)

16 Then the soldiers led him away to the court of
the praetorium. And they called together the entire
cohort. 17 And they clothed him with purple. And
platting a crown of thorns, they placed it on him.

24 Azután keresztre feszítették, a ruháit pedig
elosztották, sorsot vetve rájuk {Zsolt 22,19}, hogy ki
mit kapjon. 25 A harmadik óra volt, amikor ke-
resztre feszítették. 26 Fel volt írva az ítélet oka: »A
zsidók királya.« 27 Megfeszítettek vele két rablót
is, az egyiket jobbról, a másikat balról. [28]

29 Az arra járók pedig a fejüket csóválva károm-
olták őt {Zsolt 22,8}, s ezt mondták: »Hé! Te, aki le-
bontod a templomot és három nap alatt felépíted,
30 mentsd meg magadat, szállj le a keresztről!«
31 Ugyanígy a főpapok is az írástudókkal együtt
csúfolódva ezt mondogatták egymásnak: »Más-
okat megmentett, magát meg nem tudja megmen-
teni! 32 A Krisztus, Izrael királya szálljon le most a
keresztről, hogy lássuk és higgyünk!« Gyalázták őt
azok is, akiket vele együtt feszítettek keresztre.

Jézus halála

33 A hatodik órában sötétség borult az egész
földre a kilencedik óráig. 34 A kilencedik órakor
Jézus felkiáltott, és hangosan így szólt: *»Éloí,
Éloí, lemá szabaktáni?«* Ez azt jelenti: *»Istenem,
Istenem, miért hagytál el engem?«* {Zsolt 22,2} 35 Az
ott állók közül egyesek, amikor ezt hallották, azt
mondták: »Íme, Illést hívja.« 36 Az egyikük oda-
futott, egy szivacsot ecetbe mártott, és nádszálra
tűzve *inni adott* neki {Zsolt 69,22}, és így szólt:
»Hagyjátok! Lássuk, eljön-e Illés, hogy levegye
őt!« 37 Jézus pedig hangosan felkiáltott és kile-
helte lelkét.

38 Ekkor a templom függönye kettészakadt
fölülről egészen az aljáig.

39 Mikor a százados, aki vele szemben állt,
látta, hogy így kiáltva kiadta a lelkét, ezt mondta:
»Ez az ember valóban Isten Fia volt.«

40 Asszonyok is voltak, akik messziről figyel-
ték. Köztük volt Mária Magdolna és Mária, az if-
jabb Jakab és József anyja, és Szalóme, 41 akik,
amikor még Galileában járt, követték őt és szol-
gáltak neki; és még sok más asszony, akik vele
együtt mentek fel Jeruzsálembe.

Jézus temetése

42 Mikor beesteledett – mivel a készület
napja, azaz szombat előtti nap volt –, 43 odajött az
arimateai József, egy előkelő tanácsos, aki maga
is várta az Isten országát. Bátran bement Pilátus-
hoz, és elkérte Jézus testét. 44 Pilátus nem akarta
elhinni, hogy már meghalt. Hívatta a századost, és
megkérdezte, hogy valóban meghalt-e. 45 Amikor

18 And they began to salute him: “Hail, king of the
Jews.” 19 And they struck his head with a reed, and
they spit on him. And kneeling down, they rever-
enced him. 20 And after they had mocked him, they
stripped him of the purple, and they clothed him
in his own garments. And they led him away, so
that they might crucify him.

The Crucifixion

*(Psalm 22:1–31; Matthew 27:32–44;
Luke 23:26–43; John 19:16–27)*

21 And they compelled a certain passerby, Simon
the Cyrenian, who was arriving from the country-
side, the father of Alexander and Rufus, to take up
his cross.

22 And they led him through to the place called
Golgotha, which means, ‘the Place of Calvary.’
23 And they gave him wine with myrrh to drink.
But he did not accept it. 24 And while crucifying
him, they divided his garments, casting lots over
them, to see who would take what. 25 Now it was
the third hour. And they crucified him. 26 And the
title of his case was written as: THE KING OF
THE JEWS.

27 And with him they crucified two robbers: one at
his right, and the other at his left. 28 And the scrip-
ture was fulfilled, which says: “And with the iniq-
uitous he was reputed.” 29 And the passersby blas-
phemed him, shaking their heads and saying, “Ah,
you who would destroy the temple of God, and in
three days rebuild it, 30 save yourself by descend-
ing from the cross.” 31 And similarly the leaders of
the priests, mocking him with the scribes, said to
one another: “He saved others. He is not able to
save himself. 32 Let the Christ, the king of Israel,
descend now from the cross, so that we may see
and believe.” Those who were crucified with him
also insulted him.

The Death of Jesus

*(Psalm 22:1–31; Matthew 27:45–56;
Luke 23:44–49; John 19:28–30)*

33 And when the sixth hour arrived, a darkness oc-
curred over the entire earth, until the ninth hour.
34 And at the ninth hour, Jesus cried out with a loud
voice, saying, “Eloi, Eloi, lamma sabacthani?”
which means, “My God, My God, why have you
forsaken me?” 35 And some of those standing near,
upon hearing this, said, “Behold, he is calling

a századostól megbizonyosodott erről, Józsefnek ajándékozta a testet. 46 József pedig gyolcsot vásárolt, levette őt, és begöngyölte a gyolcsba. Azután egy sziklába vágott sírba helyezte, és a sírbolt bejáratához egy követ hengerített. 47 Mária Magdolna pedig és Mária, József anyja figyelték, hogy hová helyezték.

Mk 16

Az angyal híradása az üres sírnál

1 Mikor elmúlt a szombat, Mária Magdolna
és Mária, Jakab anyja és Szalóme illatszereket vá-
sároltak, hogy elmenjenek és megkenjék Jézust.
2 A hét első napján korán reggel, amikor a nap fel-
kelt, a sírhoz mentek. 3 Azt kérdezték egymástól:
»Ki hengeríti el nekünk a követ a sírbolt ajtajá-
ból?« 4 Amikor azonban körülnéztek, azt látták,
hogy a kő már el van hengerítve. Igen nagy volt

Elijah." 36Then one of them, running and filling a sponge with vinegar, and placing it around a reed, gave it to him to drink, saying: "Wait. Let us see if Elijah will come to take him down." 37Then Jesus, having emitted a loud cry, expired. 38And the veil of the temple was torn in two, from the top to the bottom. 39Then the centurion who stood opposite him, seeing that he had expired while crying out in this way, said: "Truly, this man was the Son of God."

40Now there were also women watching from a distance, among whom were Mary Magdalene, and Mary the mother of James the younger and of Joseph, and Salome, 41(and while he was in Galilee, they followed him and ministered to him) and many other women, who had ascended along with him to Jerusalem.

The Burial of Jesus
(Isaiah 53:9–12; Matthew 27:57–61; Luke 23:50–56; John 19:38–42)

42And when evening had now arrived (because it was the Preparation Day, which is before the Sabbath) 43there arrived Joseph of Arimathea, a noble council member, who himself was also awaiting the kingdom of God. And he boldly entered to Pilate and petitioned for the body of Jesus. 44But Pilate wondered if he had already died. And summoning a centurion, he questioned him as to whether he was already dead. 45And when he had been informed by the centurion, he gave the body to Joseph. 46Then Joseph, having bought a fine linen cloth, and taking him down, wrapped him in the fine linen and laid him in a sepulcher, which was hewn from a rock. And he rolled a stone to the entrance of the tomb. 47Now Mary Magdalene and Mary the mother of Joseph observed where he was laid.

Mark 16

The Resurrection
(Matthew 28:1–10; Luke 24:1–12; John 20:1–9)

1And when the Sabbath had passed, Mary Magdalene, and Mary the mother of James, and Salome bought aromatic spices, so that when they arrived they could anoint Jesus. 2And very early in the morning, on the first of the Sabbaths, they went to the tomb, the sun having now risen. 3And they

ugyanis. 5 Bementek a sírboltba. Jobbkéz felől egy ifjút láttak ülni hosszú fehér ruhába öltözve, és megrémültek. 6 De az így szólt hozzájuk: »Ne féljetek! A megfeszített Názáreti Jézust keresitek? Feltámadt, nincs itt. Íme, itt a hely, ahová tették őt. 7 Menjetek el, s mondjátok meg tanítványainak és Péternek: »Előttetek megy Galileába, ott majd meglátjátok őt, amint megmondta nektek.« 8 Azok kimentek és elfutottak a sírtól, mert remegés és rémület fogta el őket, és nem mondtak senkinek semmit, mert féltek.

A Feltámadott megjelenései

9 Amikor a hét első napján reggel feltámadt, először Mária Magdolnának jelent meg, akiből hét ördögöt űzött ki. 10 Az elment és hírül vitte azoknak, akik korábban vele voltak, most pedig gyászoltak és siránkoztak. 11 Mikor meghallották tőle, hogy él és hogy ő látta, nem hitték el.

12 Ezek után elváltozott alakban megmutatta magát kettőnek közülük útközben, amikor vidékre mentek. 13 Ők is elmentek és hírt adtak a többieknek, de nekik sem hittek.

14 Végül megjelent a tizenegynek, amikor asztalnál ültek. Szemükre vetette hitetlenségüket és szívük keménységét, hogy nem hittek azoknak, akik őt feltámadása után látták. 15 Azután ezt mondta nekik: »Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek. 16 Aki hisz és megkeresztelkedik, az üdvözül; aki pedig nem hisz, elkárhozik. 17 Azokat, akik hisznek, ezek a jelek fogják kísérni: a nevemben ördögöket űznek ki, új nyelveken szólnak, 18 kígyókat vesznek fel, és ha valami halálosat isznak, nem árt nekik; a betegekre teszik kezüket, és azok meggyógyulnak.«

19 Az Úr Jézus, miután szólt hozzájuk, fölvétetett a mennybe, és ül az Istennek jobbja felől **{2 Kir 2,3.11; Zsolt 110,1}.**

said to one another, “Who will roll back the stone for us, away from the entrance of the tomb?” 4 And looking, they saw that the stone was rolled back. For certainly it was very large. 5 And upon entering the tomb, they saw a young man sitting on the right side, covered with a white robe, and they were astonished. 6 And he said to them, “Do not become frightened. You are seeking Jesus of Nazareth, the Crucified One. He has risen. He is not here. Behold, the place where they laid him. 7 But go, tell his disciples and Peter that he is going before you into Galilee. There you shall see him, just as he told you.” 8 But they, going out, fled from the tomb. For trembling and fear had overwhelmed them. And they said nothing to anyone. For they were afraid.

Jesus Appears to Mary Magdalene
(John 20:10–18)

9 But he, rising early on the first Sabbath, appeared first to Mary Magdalene, from whom he had cast out seven demons. 10 She went and announced it to those who had been with him, while they were mourning and weeping. 11 And they, upon hearing that he was alive and that he had been seen by her, did not believe it.

Jesus Appears to Two Disciples
(Luke 24:13–35)

12 But after these events, he was shown in another likeness to two of them walking, as they were going out to the countryside. 13 And they, returning, reported it to the others; neither did they believe them.

The Great Commission
(Matthew 28:16–20)

14 Finally, he appeared to the eleven, as they sat at table. And he rebuked them for their incredulity and hardness of heart, because they did not believe those who had seen that he had risen again. 15 And he said to them: “Go forth to the whole world and preach the Gospel to every creature. 16 Whoever will have believed and been baptized will be saved. Yet truly, whoever will not have believed will be condemned. 17 Now these signs will accompany those who believe. In my name, they shall cast out demons. They will speak in new languages. 18 They will take up serpents, and, if they drink anything

20 Azok pedig elmentek és hirdették az igét
mindenütt. Az Úr velük együtt munkálkodott, s a
tanítást az azt kísérő csodajelekkel megerősítette.

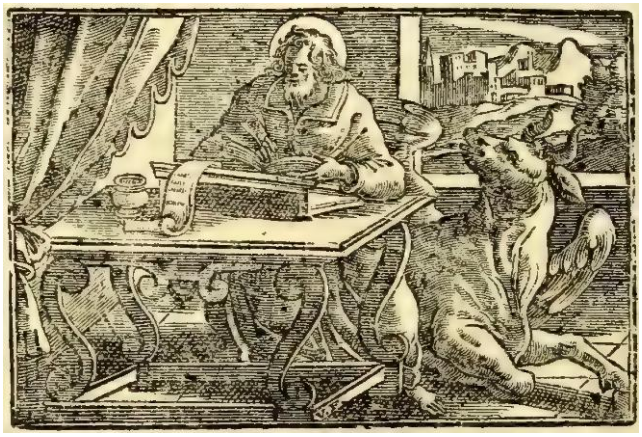
deadly, it will not harm them. They shall lay their
hands upon the sick, and they will be well."

The Ascension

(Luke 24:50–53; Acts 1:6–11)

19 And indeed, the Lord Jesus, after he had spoken
to them, was taken up into heaven, and he sits at
the right hand of God. 20 Then they, setting out,
preached everywhere, with the Lord cooperating
and confirming the word by the accompanying
signs.

EVANGÉLIUM LUKÁCS SZERINT

ELŐSZÓ: 1,1-4

Lk 1

1 Mivel már sokan megkísérelték rendben elbeszélni a köztünk végbement eseményeket, 2 amint előadták azt nekünk azok, akik kezdet óta szemtanúi és szolgái voltak az igének, 3 jónak láttam én is, miután mindennek elejétől fogva gondosan a végére jártam, neked, kegyelmes Teofil, sorrendben leírni, 4 hogy jól megismerd azon dolgoknak bizonyosságát, amelyekre téged oktattak.

AZ ELŐTÖRTÉNET: 1,5-2,52

Keresztelő János születésének hírüladása

5 Volt Heródesnek, Júdea királyának napjaiban egy Zakariás nevű pap, Ábia papi osztályából. A felesége Áron leányai közül volt, és Erzsébetnek hívták. 6 Mindketten igazak voltak Isten előtt, feddhetetlenül éltek az Úrnak minden parancsa és rendelése szerint. 7 De nem volt gyermekük, minthogy Erzsébet magtalan volt, és már mindketten előhaladott korban voltak. 8 Történt pedig, hogy amikor osztályának rendjében papi szolgálatot teljesített az Isten előtt, 9 s a papi szolgálat rendje szerint sorsvetés útján rá került a tömjénezés sora, bement az Úr templomába, 10 miközben az egész népsokaság kívül imádkozott az illatáldozat órájában. 11 Akkor megjelent neki az Úr angyala, és megállt a tömjénoltár jobb oldalán. 12 Ennek láttára Zakariás zavarba jött, és félelem szállta meg. 13 Az angyal ezt mondta neki: »Ne félj, Zakariás, mert meghallgatást nyert könyörgésed; feleséged, Erzsébet fiút szül neked, és a nevét Jánosnak fogod hívni {Ter 17,19}. 14 Örömöd és vigasságod lesz ő, és sokan örülnek majd születésén. 15 Mert nagy lesz az Úr előtt; bort és részegítő italt nem iszik {Szám 6,3; Bír 13,4}, és már anyja méhétől fogva

Luke 1

Dedication to Theophilus

(Acts 1:1–3)

1 Since, indeed, many have attempted to set in order a narrative of the things that have been completed among us, 2 just as they have been handed on to those of us who from the beginning saw the same and were ministers of the word, 3 so it seemed good to me also, having diligently followed everything from the beginning, to write to you, in an orderly manner, most excellent Theophilus, 4 so that you might know the truthfulness of those words by which you have been instructed.

Gabriel Foretells John's Birth

5 There was, in the days of Herod, king of Judea, a certain priest named Zechariah, of the section of Abijah, and his wife was of the daughters of Aaron, and her name was Elizabeth. 6 Now they were both just before God, progressing in all of the commandments and the justifications of the Lord without blame. 7 And they had no child, because Elizabeth was barren, and they both had become advanced in years.

8 Then it happened that, when he was exercising the priesthood before God, in the order of his section, 9 according to the custom of the priesthood, the lot fell so that he would offer incense, entering into the temple of the Lord. 10 And the entire multitude of the people was praying outside, at the hour of incense. 11 Then there appeared to him an Angel of the Lord, standing at the right of the altar of incense. 12 And upon seeing him, Zechariah was disturbed, and fear fell over him. 13 But the Angel said to him: "Do not be afraid, Zechariah, for your prayer has been heard, and your wife Elizabeth shall bear a son to you. And you shall call his name John. 14 And there will be joy and exultation for you, and many will rejoice in his nativity. 15 For he will be great in the sight of the Lord, and he will not drink wine or strong drink, and he will be filled with the Holy Spirit, even from his mother's womb. 16 And he will convert many of the sons of Israel to the Lord their God. 17 And he will go before him with the spirit and power of Elijah, so that he may turn the hearts of the fathers to the sons, and the incredulous to the prudence of the just, so as to prepare for the Lord a completed people."

betelik Szentlélekkel. 16 Izrael fiai közül sokakat
fog Urukhoz, Istenükhöz téríteni. 17 Illés szellem-
évél és erejével fog előtte járni, hogy az atyák szí-
vét a fiakhoz fordítsa {Mal 3,23-24}, a hitetleneket pe-
dig az igazak okosságára, s így alkalmas népet ké-
szítsen az Úrnak.« 18 Ekkor Zakariás megkérdez-
te: »Hogyan győződjem meg erről? Hiszen én
öreg vagyok, és a feleségem is előrehaladott már
napjaiban.« 19 Az angyal ezt felelte neki: »Én
Gábriel vagyok, aki az Isten színe előtt állok, és
azért küldtek, hogy szóljak hozzád, és ezt az
örömhírt meghozzam neked. 20 De íme, megné-
mulsz, és nem tudsz beszélni addig a napig, ami-
kor ezek megtörténnek, mivel nem hittél szavaim-
nak, amelyek a maguk idejében beteljesednek.«

21 Ezalatt a nép várta Zakariást, és csodálko-
zott, hogy késik a templomban. 22 Amikor pedig
kijött, nem tudott szólni hozzájuk, és megértették,
hogy látomást látott a templomban; ő pedig intett
nekik és néma maradt.

23 Amikor azután elteltek szolgálatának nap-
jai, visszament a házába. 24 E napok után Erzsé-
bet, a felesége méhében fogant, s elrejtőzött öt hó-
napig, mondván: 25 »Így cselekedett velem az Úr
ezekben a napokban, amikor rámtekintett, hogy
elvegye gyalázatomat az emberek előtt.«

Jézus születésének hírüladása

26 Isten pedig a hatodik hónapban elküldte
Gábriel angyalt Galilea városába, amelynek Náza-
ret a neve, 27 egy szűzhöz, aki el volt jegyezve egy
férfival. A neve József volt, Dávid házából, a szűz
neve meg Mária. 28 Bement hozzá az angyal, és így
szólt: »Üdvözlégy, kegyelemmel teljes, az Úr van
teveled.« 29 Őt zavarba ejtette ez a beszéd, és el-
gondolkodott, hogy miféle köszöntés ez. 30 Az an-
gyal pedig folytatta: »Ne félj, Mária! Kegyelmet
találtál Istennél. 31 Íme, méhedben fogansz és fiút
szülsz, és Jézusnak fogod nevezni {Iz 7,14}. 32 Nagy
lesz ő, a Magasságbeli Fiának fogják hívni; az Úr
Isten neki adja atyjának, Dávidnak trónját, 33 és

18 And Zechariah said to the Angel: “How may I
know this? For I am elderly, and my wife is ad-
vanced in years.” 19 And in response, the Angel
said to him: “I am Gabriel, who stands before
God, and I have been sent to speak to you, and to
proclaim these things to you. 20 And behold, you
will be silent and unable to speak, until the day on
which these things shall be, because you have not
believed my words, which will be fulfilled in their
time.”

21 And the people were waiting for Zechariah. And
they wondered why he was being delayed in the
temple. 22 Then, when he came out, he was unable
to speak to them. And they realized that he had
seen a vision in the temple. And he was making
signs to them, but he remained mute. 23 And it hap-
pened that, after the days of his office were com-
pleted, he went away to his house.

24 Then, after those days, his wife Elizabeth con-
ceived, and she hid herself for five months, say-
ing: 25 “For the Lord did this for me, at the time
when he decided to take away my reproach among
men.”

Gabriel Foretells Jesus’ Birth

26 Then, in the sixth month, the Angel Gabriel was
sent by God, to a city of Galilee named Nazareth,
27 to a virgin betrothed to a man whose name was
Joseph, of the house of David; and the name of the
virgin was Mary. 28 And upon entering, the Angel
said to her: “Hail, full of grace. The Lord is with
you. Blessed are you among women.” 29 And
when she had heard this, she was disturbed by his
words, and she considered what kind of greeting
this might be. 30 And the Angel said to her: “Do
not be afraid, Mary, for you have found grace with
God. 31 Behold, you shall conceive in your womb,
and you shall bear a son, and you shall call his
name: JESUS. 32 He will be great, and he will be
called the Son of the Most High, and the Lord God
will give him the throne of David his father. And
he will reign in the house of Jacob for eternity.
33 And his kingdom shall have no end.” 34 Then
Mary said to the Angel, “How shall this be done,
since I do not know man?” 35 And in response, the
Angel said to her: “The Holy Spirit will pass over
you, and the power of the Most High will over-
shadow you. And because of this also, the Holy
One who will be born of you shall be called the
Son of God. 36 And behold, your cousin Elizabeth
has herself also conceived a son, in her old age.
And this is the sixth month for her who is called

uralkodni fog Jákob házában mindörökké, és királyságának nem lesz vége« {2 Sám 7,13; Iz 9,6}.

34 Mária erre így szólt az angyalhoz: »Miképpen lesz ez, hiszen férfit nem ismerek?« 35 Az angyal ezt felelte neki: »A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje megárnyékoz téged; s ezért a Szentet, aki tőled születik, Isten Fiának fogják hívni. 36 Íme, Erzsébet, a te rokonod is fiat fogant öregségében, és már a hatodik hónapban van, ő, akit magtalannak hívtak, 37 mert *Istennek semmi sem lehetetlen*« {Ter 18,14; Jób 42,2}. 38 Mária erre így szólt: »Íme, az Úr szolgálóleánya, legyen nekem a te igéd szerint.« És eltávozott tőle az angyal.

Mária látogatása Erzsébetnél

39 Mária pedig útra kelt azokban a napokban, és sietve elment a hegyek közé, Júda városába. 40 Bement Zakariás házába, és köszöntötte Erzsébetet. 41 És történt, hogy amint Erzsébet meghallotta Mária köszöntését, felujjongott méhében a magzat, és Erzsébet eltelt Szentlélekkel. 42 Hangosan felkiáltott: »Áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse! 43 De hogyan történhet velem az, hogy az én Uramnak anyja jön hozzám? 44 Mert íme, amint fülemben felhangzott köszöntésed szava, felujjongott a magzat méhemben. 45 És boldog, aki hitt, mert be fog teljesedni, amit az Úr mondott neki.«

46 Mária erre így szólt:

»Magasztalja *lelkem az Urat,*

47 és *szívem ujjong megváltó Istenemben* {Hab 3,18},

48 mert *tekintetre méltatta szolgálója alázatosságát* {1 Sám 1,11}.

Íme, mostantól fogva boldognak hirdet engem minden nemzedék {Ter 30,13},

49 mert nagy dolgot cselekedett velem a Hatalmas {MTörv 10,21},

és Szent az ő Neve {Zsolt 111,9}.

barren. 37For no word will be impossible with God.” 38Then Mary said: “Behold, I am the handmaid of the Lord. Let it be done to me according to your word.” And the Angel departed from her.

Mary Visits Elizabeth

39And in those days, Mary, rising up, traveled quickly into the hill country, to a city of Judah. 40And she entered into the house of Zechariah, and she greeted Elizabeth. 41And it happened that, as Elizabeth heard the greeting of Mary, the infant leaped in her womb, and Elizabeth was filled with the Holy Spirit. 42And she cried out with a loud voice and said: “Blessed are you among women, and blessed is the fruit of your womb. 43And how does this concern me, so that the mother of my Lord would come to me? 44For behold, as the voice of your greeting came to my ears, the infant in my womb leaped for joy. 45And blessed are you who believed, for the things that were spoken to you by the Lord shall be accomplished.”

Mary’s Song

(1 Samuel 2:1–11)

46And Mary said: “My soul magnifies the Lord.

47And my spirit leaps for joy in God my Saviour.

48For he has looked with favor on the humility of his handmaid. For behold, from this time, all generations shall call me blessed.

49For he who is great has done great things for me, and holy is his name.

50And his mercy is from generation to generations for those who fear him.

51He has accomplished powerful deeds with his arm. He has scattered the arrogant in the intentions of their heart.

52He has deposed the powerful from their seat, and he has exalted the humble.

53He has filled the hungry with good things, and the rich he has sent away empty.

54He has taken up his servant Israel, mindful of his mercy,

55just as he spoke to our fathers: to Abraham and to his offspring forever.”

56Then Mary stayed with her for about three months. And she returned to her own house.

50 Irgalma nemzedékről nemzedékre
azokra száll, akik őt félik {Zsolt 103,13.17}.
51 Hatalmas dolgokat művelt karja erejével, szétszórta a gondolataikban kevélykedőket {Zsolt 89,11}.
52 Hatalmasokat levetett a trónról,
és kicsinyeket felemelt {Zsolt 147,6}.
53 Éhezőket betöltött jókkal,
és üresen bocsátott el gazdagokat {Zsolt 107,9}.
54 Felkarolta szolgáját, Izraelt,
megemlékezve irgalmasságáról {Iz 41,8-9; Zsolt 98,3},
55 amint megmondta atyáinknak,
Ábrahámnak és utódainak mindörökre« {Ter 17,7}.

56 És Mária nála maradt mintegy három hónapig, azután visszatért házába.

Keresztelő János születése

57 Azután eljött az ideje, hogy Erzsébet szüljön; és fiút szült. 58 Meghallották szomszédai és rokonai, hogy az Úr nagy irgalmasságot cselekedett vele, és együtt örvendeztek vele. 59 Történt pedig, hogy a nyolcadik napon eljöttek körülmetélni a gyermeket, és apja nevéről Zakariásnak akarták nevezni. 60 De az anyja így szólt: »Semmiképpen sem, hanem Jánosnak fogják hívni.« 61 Erre azt mondták: »De hiszen senki sincs a rokonságodban, akit így neveznének.« 62 Megkérdezték tehát az apját, hogyan akarja őt nevezni. 63 Ő pedig írótáblát kért, és ezeket a szavakat írta rá: »János a neve.« Mindnyájan elcsodálkoztak. 64 Erre azonnal megnyílt a szája és a nyelve, megszólalt, és magasztalta Istent. 65 Félelem szállta meg összes szomszédjukat, s e dolgok híre elterjedt Júdea egész hegyvidékén. 66 Mindannyian, akik hallották, a szívükbe vésték ezt, és kérdezték: »Mi lesz ebből a gyermekből?« Mert az Úr keze volt vele.

67 Apja pedig, Zakariás, betelt Szentlélekkel és így jövendölt:
68 »*Áldott az Úr, Izrael Istene* {Zsolt 41,14}, mert meglátogatta és megváltotta az ő népét {Zsolt 111,9}.
69 Az üdvösség jelét támasztotta nekünk,
Dávidnak, az ő szolgájának házában {Zsolt 18,3; 132,17},
70 amint megmondta szentjeinek ajkával,
ősidőktől fogva prófétái által.
71 Megmentett minket ellenségeinktől, és mindazok kezéből, akik gyűlölnek minket {Zsolt 106,10};
72 hogy irgalmasságot cselekedjék atyáinkkal,
és megemlékezzék szent szövetségéről,

The Birth of John the Baptist

57 Now the time for Elizabeth to give birth arrived, and she brought forth a son. 58 And her neighbors and relatives heard that the Lord had magnified his mercy with her, and so they congratulated her.

59 And it happened that, on the eighth day, they arrived to circumcise the boy, and they called him by his father's name, Zechariah. 60 And in response, his mother said: "Not so. Instead, he shall be called John." 61 And they said to her, "But there is no one among your relatives who is called by that name." 62 Then they made signs to his father, as to what he wanted him to be called. 63 And requesting a writing tablet, he wrote, saying: "His name is John." And they all wondered. 64 Then, at once, his mouth was opened, and his tongue loosened, and he spoke, blessing God. 65 And fear fell upon all of their neighbors. And all these words were made known throughout all the hill country of Judea. 66 And all those who heard it stored it up in their heart, saying: "What do you think this boy will be?" And indeed, the hand of the Lord was with him.

Zechariah's Song

67 And his father Zechariah was filled with the Holy Spirit. And he prophesied, saying:

68 "Blessed is the Lord God of Israel. For he has visited and has wrought the redemption of his people.

69 And he has raised up a horn of salvation for us, in the house of David his servant,

70 just as he spoke by the mouth of his holy Prophets, who are from ages past:

71 salvation from our enemies, and from the hand of all those who hate us,

72 to accomplish mercy with our fathers, and to call to mind his holy testament,

73 the oath, which he swore to Abraham, our father, that he would grant to us,

74 so that, having been freed from the hand of our enemies, we may serve him without fear,

75 in holiness and in justice before him, throughout all our days.

76 And you, child, shall be called the prophet of the Most High. For you will go before the face of the Lord: to prepare his ways,

73 az esküről, melyet Ábrahám atyánknak esküdött,
hogy majd megadja nekünk {Zsolt 105,8; 106,45; Lev 26,42},
74 hogy ellenségeink kezéből megszabadulva,
félelem nélkül szolgáljunk neki,
75 szentségben és igazságban színe előtt
életünknek minden napján.
76 Téged pedig, gyermek,
a Magasságbeli prófétájának fognak hívni:
mert *az Úr színe előtt* fogsz járni,
hogy előkészítsd az ő útját {Mal 3,1},
77 és népét az üdvösség ismeretére tanítsd,
bűneik bocsánatára,
78 Istenünk mélységes irgalmából, amellyel
meglátogatott minket a magasságban felkelő,
79 *hogy fényt hozzon azoknak, akik sötétségben*
és a halál árnyékában ülnek {Iz 9,1; 42,7},
s hogy lépteinket a békesség útjára igazítsa« {Iz 59,8}.

80 A gyermek pedig növekedett és erősödött lélekben, és a pusztában volt addig a napig, amíg nyilvánosan fel nem lépett Izraelben.

Lk 2

Jézus születése

1 Történt pedig azokban a napokban: Rendelet ment ki Augusztusz császártól, hogy írassék össze az egész földkerekség. 2 Ez az első összeírás akkor történt, amikor Szíriát Kvirínusz kormányozta. 3 El is ment mindenki, hogy összeírják, mindenki a maga városába. 4 Fölment tehát József is Galileából, Názáret városából Júdeába, Dávid városába, amelyet Betlehemnek hívnak, mert Dávid házából és nemzetségéből való volt, 5 hogy összeírják Máriával, eljegyzett feleségével, aki áldott állapotban volt. 6 Amikor ott voltak, eljött az ideje, hogy szüljön, 7 és megszülte elsőszülött fiát. Pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson.

8 Azon a vidéken pásztorok tanyáztak, és őrizték nyájukat az éjszakában. 9 Egyszer csak ott termett mellettük az Úr angyala, és az Úr fényessége körülragyogta őket. Nagy félelem vett erőt rajtuk. 10 Az angyal ezt mondta nekik: »Ne féljetek! Íme, nagy örömet hirdetek nektek, melyben része lesz az egész népnek. 11 Ma született nektek az Üdvözítő, az Úr Krisztus, Dávid városában. 12 Ez lesz a jel számotokra: találni fogtok egy

77 to give knowledge of salvation to his people for
the remission of their sins,
78 through the heart of the mercy of our God, by
which, descending from on high, he has visited us,
79 to illuminate those who sit in darkness and in the
shadow of death, and to direct our feet in the way
of peace."

80 And the child grew, and he was strengthened in spirit. And he was in the wilderness, until the day of his manifestation to Israel.

Luke 2

The Birth of Jesus
(Matthew 1:18–25)

1 And it happened in those days that a decree went out from Caesar Augustus, so that the whole world would be enrolled. 2 This was the first enrollment; it was made by the ruler of Syria, Quirinius. 3 And all went to be declared, each one to his own city. 4 Then Joseph also ascended from Galilee, from the city of Nazareth, into Judea, to the city of David, which is called Bethlehem, because he was of the house and family of David, 5 in order to be declared, with Mary his espoused wife, who was with child. 6 Then it happened that, while they were there, the days were completed, so that she would give birth. 7 And she brought forth her firstborn son. And she wrapped him in swaddling clothes and laid him in a manger, because there was no room for them at the inn.

The Shepherds and the Angels

8 And there were shepherds in the same region, being vigilant and keeping watch in the night over their flock. 9 And behold, an Angel of the Lord stood near them, and the brightness of God shone

kisdedet pólyába takarva és jászolba fektetve.« 13 Ekkor azonnal mennyei sereg sokasága vette körül az angyalt, és dicsérte Istent:

14 »Dicsőség a magasságban Istennek,

és a földön békesség a jóakaratú emberekben!«

15 És történt, hogy amikor az angyalok visszatértek tőlük a mennybe, a pásztorok így szóltak egymáshoz: »Menjünk át Betlehembe, és lássuk azt a dolgot, ami történt, s amelyet az Úr hírül adott nekünk.« 16 Elmentek tehát sietve, és megtalálták Máriát és Józsefet, és a jászolban fekvő kisdedet. 17 Amikor meglátták őket, elhíresztelték azt, amit a gyermek felől hallottak. 18 És mindnyájan, akik hallották, csodálkoztak azon, amiről a pásztorok beszéltek nekik. 19 Mária pedig megjegyezte mindezeket a dolgokat, és el-elgondolkodott rajtuk szívében.

20 A pásztorok pedig visszatértek, magasztalták és dicsérték Istent mindazokért a dolgokért, amiket hallottak és láttak úgy, ahogy megmondták nekik.

Simeon és Anna tanúsága Jézusról

21 Amikor elérkezett a nyolcadik nap, hogy körülmetéljék a gyermeket, a Jézus nevet adták neki, úgy, amint az angyal nevezte, mielőtt anyja méhében fogantatott.

22 Mikor pedig elteltek tisztulásuk napjai, Mózes törvénye szerint felvitték őt Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak, 23 amint az Úr törvényében írva van: *»Minden elsőszülött fiúgyermek az Úrnak legyen szentelve«* {Kiv 13,2.12},

24 és hogy áldozatot mutassanak be, amint az Úr törvénye mondja: *»Egy pár gerlicét vagy két galambfiókát«* {Lev 12,8}. 25 Élt pedig Jeruzsálemben egy ember, Simeon volt a neve, igaz és istenfélő férfiú, aki várta Izrael vigasztalását, és a Szentlélek volt rajta. 26 A Szentlélek kijelentette neki, hogy halált nem lát, amíg meg nem látja az Úr Felkentjét. 27 Ekkor a Lélek ösztönzésére a

around them, and they were struck with a great fear. 10 And the Angel said to them: “Do not be afraid. For, behold, I proclaim to you a great joy, which will be for all the people. 11 For today a Saviour has been born for you in the city of David: he is Christ the Lord. 12 And this will be a sign for you: you will find the infant wrapped in swaddling clothes and lying in a manger.” 13 And suddenly there was with the Angel a multitude of the celestial army, praising God and saying,

14 “Glory to God in the highest, and on earth peace to men of good will.”

15 And it happened that, when the Angels had departed from them into heaven, the shepherds said to one another, “Let us cross over to Bethlehem and see this word, which has happened, which the Lord has revealed to us.” 16 And they went quickly. And they found Mary and Joseph; and the infant was lying in a manger. 17 Then, upon seeing this, they understood the word that had been spoken to them about this boy. 18 And all who heard it were amazed by this, and by those things which were told to them by the shepherds. 19 But Mary kept all these words, pondering them in her heart. 20 And the shepherds returned, glorifying and praising God for all the things that they had heard and seen, just as it was told to them.

Jesus Presented at the Temple

21 And after eight days were ended, so that the boy would be circumcised, his name was called JESUS, just as he was called by the Angel before he was conceived in the womb.

22 And after the days of her purification were fulfilled, according to the law of Moses, they brought him to Jerusalem, in order to present him to the Lord, 23 just as it is written in the law of the Lord, “For every male opening the womb shall be called holy to the Lord,” 24 and in order to offer a

templomba ment. Amikor szülei bevitték a gyermek Jézust, hogy a törvény szokása szerint cselekedjenek vele, 28 karjaiba vette őt, és Istent magasztalva így szólt:

29 »Most bocsátod el, Uram, szolgádat
a te igéd szerint békességben,
30 mert látták szemeim
üdvösségedet {Iz 40,5},
31 melyet minden nép
színe előtt készítettél {Iz 52,10},
32 világosságul a nemzetek megvilágosítására {Iz 42,6; 49,6}
és dicsőségére népednek, Izraelnek« {Iz 46,13}.

33 Apja és anyja csodálkoztak mindazon, amit róla mondtak. 34 Simeon megáldotta őket, anyjának, Máriának pedig ezt mondta: »Íme, sokak romlására és feltámadására lesz ő Izraelben; jel lesz, melynek ellene mondanak 35 – és a te lelkedet tőr járja át –, hogy nyilvánosságra jussanak sok szív gondolatai.«

36 Volt egy Anna nevű prófétaasszony is, Fánuel leánya, Áser törzséből. Nagyon előre haladt már napjaiban, miután férjével hét esztendeig élt szüzessége után; 37 nyolcvannégy éves özvegy volt, és nem vált meg a templomtól, böjtöléssel és imádsággal szolgált ott éjjel és nappal. 38 Ő is odajött ugyanabban az órában, dicsérte Istent, és beszélt róla mindazoknak, akik várták Jeruzsálem megváltását.

39 Miután mindent elvégeztek az Úr törvénye szerint, visszatértek Galileába, a városukba, Názáretbe. 40 A gyermek pedig növekedett és erősödött, telve bölcsességgel, és az Isten kegyelme volt rajta.

A tizenkét éves Jézus a templomban

41 A szülei pedig minden évben elmentek Jeruzsálembe a Húsvét ünnepére. 42 Mikor azután

sacrifice, according to what is said in the law of the Lord, “a pair of turtledoves or two young pigeons.”

The Prophecy of Simeon

25 And behold, there was a man in Jerusalem, whose name was Simeon, and this man was just and God-fearing, awaiting the consolation of Israel. And the Holy Spirit was with him. 26 And he had received an answer from the Holy Spirit: that he would not see his own death before he had seen the Christ of the Lord. 27 And he went with the Spirit to the temple. And when the child Jesus was brought in by his parents, in order to act on his behalf according to the custom of the law, 28 he also took him up, into his arms, and he blessed God and said:

29 “Now you may dismiss your servant in peace, O Lord, according to your word.

30 For my eyes have seen your salvation,

31 which you have prepared before the face of all peoples:

32 the light of revelation to the nations and the glory of your people Israel.”

33 And his father and mother were wondering over these things, which were spoken about him. 34 And Simeon blessed them, and he said to his mother Mary: “Behold, this one has been set for the ruin and for the resurrection of many in Israel, and as a sign which will be contradicted. 35 And a sword will pass through your own soul, so that the thoughts of many hearts may be revealed.”

The Prophecy of Anna

36 And there was a prophetess, Anna, a daughter of Phanuel, from the tribe of Asher. She was very advanced in years, and she had lived with her husband for seven years from her virginity. 37 And then she was a widow, even to her eighty-fourth year. And without departing from the temple, she was a servant to fasting and prayer, night and day. 38 And entering at the same hour, she confessed to the Lord. And she spoke about him to all who were awaiting the redemption of Israel.

The Return to Nazareth
(Matthew 2:19–23)

39 And after they had performed all things according to the law of the Lord, they returned to Galilee, to their city, Nazareth. 40 Now the child grew, and

tizenkét esztendős lett, fölmentek mindnyájan Jeruzsálembe az ünnepi szokás szerint. 43 Amikor elteltek az ünnepnapok és már visszatérőben voltak, a gyermek Jézus ottmaradt Jeruzsálemben, és nem vették észre a szülei. 44 Úgy gondolták, hogy az úti társaságban van. Megtettek egy napi utat, s akkor keresték őt a rokonok és az ismerősök között. 45 Mivel nem találták, visszatértek Jeruzsálembe, hogy megkeressék.

46 És történt, hogy három nap múlva megtalálták őt a templomban, amint a tanítók közt ült, hallgatta és kérdezte őket. 47 Mindnyájan, akik hallották, csodálkoztak okosságán és feleletein. 48 Mikor meglátták őt, elcsodálkoztak, és anyja ezt mondta neki: »Fiam! Miért tetted ezt velünk? Íme, apád és én bánkódva kerestünk téged.« 49 Ő pedig ezt felelte nekik: »Miért kerestetek engem? Nem tudtátok, hogy nekem az én Atyám dolgaiban kell lennem?« 50 De ők nem értették meg, amit nekik mondott.

51 Akkor hazatért velük. Elment Názáretbe, és engedelmeskedett nekik. Anyja megőrizte szívében mindezeket a szavakat. 52 Jézus pedig *növekedett* bölcsességben, korban és *kedvességben Isten és az emberek előtt* {1 Sám 2,26}.

JÉZUS MŰKÖDÉSÉNEK ELŐZMÉNYEI: 3,1-4,13

Lk 3

Keresztelő János

1 Tibériusz császár uralkodásának tizenötödik esztendejében, amikor Poncius Pilátus volt

he was strengthened with the fullness of wisdom. And the grace of God was in him.

The Boy Jesus at the Temple

41 And his parents went every year to Jerusalem, at the time of the solemnity of Passover. 42 And when he had become twelve years old, they ascended to Jerusalem, according to the custom of the feast day. 43 And having completed the days, when they returned, the boy Jesus remained in Jerusalem. And his parents did not realize this. 44 But, supposing that he was in the company, they went a day's journey, seeking him among their relatives and acquaintances. 45 And not finding him, they returned to Jerusalem, seeking him. 46 And it happened that, after three days, they found him in the temple, sitting in the midst of the doctors, listening to them and questioning them. 47 But all who listened to him were astonished over his prudence and his responses. 48 And upon seeing him, they wondered. And his mother said to him: "Son, why have you acted this way toward us? Behold, your father and I were seeking you in sorrow." 49 And he said to them: "How is it that you were seeking me? For did you not know that it is necessary for me to be in these things which are of my Father?" 50 And they did not understand the word that he spoke to them. 51 And he descended with them and went to Nazareth. And he was subordinate to them. And his mother kept all these words in her heart.

52 And Jesus advanced in wisdom, and in age, and in grace, with God and men.

Luke 3

The Mission of John the Baptist

(Isaiah 40:1–5; Matthew 3:1–12; Mark 1:1–8; John 1:19–28)

1 Then, in the fifteenth year of the reign of Tiberius Caesar, Pontius Pilate being procurator of Judea, and Herod tetrarch of Galilee, and his brother Philip tetrarch of Ituraea and of the region of Trachonitis, and Lysanias tetrarch of Abilene, 2 under the high priests Annas and Caiaphas: the word of the Lord came to John, the son of Zechariah, in the wilderness. 3 And he went into the entire region of the Jordan, preaching a baptism of repentance for the remission of sins,

4 just as it has been written in the book of the sermons of the prophet Isaiah: "The voice of one

Júdea helytartója, Heródes pedig Galilea negyedes fejedelme, Fülöp, a testvére Itúrea és Trachonitisz tartomány negyedes fejedelme, és Lizániász Abilína negyedes fejedelme, 2 Annás és Kaifás főpapok alatt, elhangzott az Úr igéje Jánoshoz, Zakariás fiához, a pusztában. 3 S ő elment a Jordán egész környékére, hirdette a bűnbánat keresztségét a bűnök bocsánatára, 4 amint írva van Izajás próféta beszédeinek könyvében:

»A pusztában kiáltónak szava:
`Készítsétek az Úr útját,
tegyétek egyenessé ösvényeit!
5 *Minden völgyet betöltenek,*
minden hegyet és halmot elhordanak;
ami görbe, egyenes lesz,
a göröngyös pedig sima úttá:
6 *és meglátja minden test Isten üdvösségét'«* {Iz 40,3-5}.

7 Így szólt tehát a sokasághoz, amely kiment, hogy megkeresztelkedjen nála: »Viperák fajzata! Ki tanított titeket menekülni a jövendő haragtól? 8 Teremjétek hát a megtérés méltó gyümölcseit, és ne mondogassátok magatokban: `Ábrahám a mi atyánk'. Mert mondom nektek: Isten képes ezekből a kövekből is fiakat támasztani Ábrahámnak. 9 A fejsze már a fák gyökerén fekszik. Minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivágnak és tűzre vetnek.«

10 Ekkor megkérdezte őt a tömeg: »Mit cselekedjünk tehát?« 11 Ő ezt felelte nekik: »Akinek két köntöse van, ossza meg azzal, akinek nincsen; és akinek ennivalója van, hasonlóképpen tegyen.« 12 Odajöttek a vámosok is, hogy megkeresztelkedjenek, és megkérdezték tőle: »Mester! Mit cselekedjünk?« 13 Ő ezt válaszolta nekik: »Semmit ne követeljetek azon felül, ami elő van írva nektek.« 14 Megkérdezték őt a katonák is: »Hát mi mit cselekedjünk?« Azt mondta nekik: »Senkit se bántalmazzatok, ne zsaroljatok, és elégedjetek meg a zsoldotokkal.«

15 A nép pedig várakozott, és mindenki tanakodott szívében János felől, vajon nem ő-e a Krisztus. 16 János így szólt mindnyájukhoz: »Én csak vízzel keresztellek titeket. De jön, aki erősebb nálam, akinek nem vagyok méltó a saruszíját megoldani. Ő Szentlélekkel és tűzzel fog megkeresztelni titeket. 17 Szórólapátja a kezében van, és megtisztítja szérűjét. A búzát összegyűjti a magtárjába, a pelyvát pedig olthatatlan tűzzel elégeti.«

18 Még sok egyébre is intette a népet, és hirdette nekik az evangéliumot. 19 Heródes pedig, a

crying out in the wilderness: Prepare the way of the Lord. Make straight his paths.

5 Every valley shall be filled, and every mountain and hill shall be brought low. And what is crooked shall be made straight. And the rough paths shall be made into level ways.

6 And all flesh shall see the salvation of God.”

7 Therefore, he said to the crowd that went out in order to be baptized by him: “You progeny of vipers! Who told you to flee from the approaching wrath? 8 So then, produce fruits worthy of repentance. And do not begin to say, ‘We have Abraham as our father.’ For I tell you that God has the power to raise up sons to Abraham from these stones. 9 For even now the axe has been placed at the root of the trees. Therefore, every tree that does not produce good fruit shall be cut down and cast into the fire.”

10 And the crowed was questioning him, saying, “What then should we do?” 11 But in response, he said to them: “Whoever has two coats, let him give to those who do not have. And whoever has food, let him act similarly.” 12 Now the tax collectors also came to be baptized, and they said to him, “Teacher, what should we do?” 13 But he said to them, “You should do nothing more than what has been appointed to you.” 14 Then the soldiers also questioned him, saying, “And what should we do?” And he said to them: “You should strike no one, and you should not make false accusations. And be content with your pay.”

15 Now all were thinking about John in their hearts, and the people were supposing that perhaps he might be the Christ. 16 John responded by saying to everyone: “Indeed, I baptize you with water. But there will arrive one stronger than me, the laces of whose shoes I am not worthy to loosen. He will baptize you in the Holy Spirit, and with fire. 17 His winnowing fan is in his hand. And he will purify his threshing floor. And he will gather the wheat into the barn. But the chaff he will burn with unquenchable fire.”

18 Indeed, he also proclaimed many other things, exhorting the people. 19 But Herod the tetrarch, when he was corrected by him concerning Herodias, his brother’s wife, and concerning all the evils that Herod had done, 20 added this also, above all else: that he confined John to prison.

negyedes fejedelem, akit megrótt Heródiásért, testvérének feleségéért, és minden gonoszságért, amelyet Heródes cselekedett, 20 mindezeket még azzal is tetézte, hogy Jánost börtönbe záratta.

Jézus megkeresztelkedése

21 Történt pedig, hogy amikor már az egész
nép megkeresztelkedett, Jézus is megkeresztelkedett. Miközben imádkozott, megnyílt az ég, 22 és
mint egy galamb, testi alakban leszállt rá a Szentlélek, s ez a szózat hangzott az égből: »Te vagy az
én szeretett Fiam, benned telik kedvem« {Iz 42,1}.

Jézus családfája

23 Jézus, amikor tanítani kezdett, mintegy harminc
esztendős volt. A fia volt, amint vélték, Józsefnek, ő pedig Hélié, ő Mattáté, 24 ő Lévié, ő Melkié, ő Jannájé, ő
Józsefé, 25 ő Mattitjáé, ő Ámoszé, ő Náhumé, ő Heszlié,
ő Naggájé, 26 ő Maáté, ő Mattitjáé, ő Simié, ő Józsehé,
ő Jódáé, 27 ő Johanané, ő Reszáé, ő Zerubbábelé, ő Sealtielé, ő Nérié, 28 ő Melkié, ő Addié, ő Koszámé, ő Elmadámé, ő Héré, 29 ő Józsuéé, ő Eliézeré, ő Jórimé, ő
Mattáté, ő Lévié, 30 ő Simeoné, ő Júdáé, ő Józsefé, ő
Jónámé, ő Eljakimé, 31 ő Meleáé, ő Mennáé, ő Mattatáé,
ő Nátáné, ő Dávidé, 32 ő Izájé, ő Obedé, ő Boózé, ő
Szálmoné, ő Nahsoné, 33 ő Aminádábé, ő Adminé, ő
Arámé, ő Ezroné, ő Fáreszé, ő Júdáé, 34 ő Jákobé, ő
Izsáké, ő Ábrahámé, ő Terahé, ő Náhoré, 35 ő Szerugé,
ő Regué, ő Pelegé, ő Héberé, ő Selahé, 36 ő Kenané, ő
Arfaxádé, ő Szemé, ő Noéé, ő Lámeké, 37 ő Matuzsálemé, ő Hénoké, ő Járedé, ő Mahalalélé, ő Kenané, 38 ő
Énósé, ő Szeté, ő Ádámé, ő Istené.

The Baptism of Jesus

(Matthew 3:13–17; Mark 1:9–11; John 1:29–34)

21 Now it happened that, when all the people were
being baptized, Jesus was baptized; and as he was praying, heaven was opened. 22 And the Holy
Spirit, in a corporal appearance like a dove, descended upon him. And a voice came from
heaven: “You are my beloved Son. In you, I am
well pleased.”

The Genealogy of Jesus

(Ruth 4:18–22; Matthew 1:1–17)

23 And Jesus himself was beginning to be about
thirty years old, being (as it was supposed) the son
of Joseph, who was of Heli, who was of Matthat,
24 who was of Levi, who was of Melchi, who was
of Jannai, who was of Joseph, 25 who was of Mattathias, who was of Amos, who was of Nahum,
who was of Esli, who was of Naggai, 26 who was
of Maath, who was of Mattathias, who was of Semein, who was of Josech, who was of Joda, 27 who
was of Joanan, who was of Rhesa, who was of
Zerubbabel, who was of Shealtiel, who was of
Neri, 28 who was of Melchi, who was of Addi, who
was of Cosam, who was of Elmadam, who was of
Er, 29 who was of Joshua, who was of Eliezer, who
was of Jorim, who was of Matthat, who was of
Levi, 30 who was of Simeon, who was of Judah,
who was of Joseph, who was of Jonam, who was
of Eliakim, 31 who was of Melea, who was of
Menna, who was of Mattatha, who was of Nathan,
who was of David, 32 who was of Jesse, who was
of Obed, who was of Boaz, who was of Salmon,
who was of Nahshon, 33 who was of Amminadab,
who was of Aram, who was of Hezron, who was
of Perez, who was of Judah, 34 who was of Jacob,
who was of Isaac, who was of Abraham, who was
of Terah, who was of Nahor, 35 who was of Serug,
who was of Reu, who was of Peleg, who was of
Eber, who was of Shelah, 36 who was of Cainan,
who was of Arphaxad, who was of Shem, who
was Of Noah, who was of Lamech, 37 who was of
Methuselah, who was of Enoch, who was of Jared,
who was of Mahalalel, who was of Cainan, 38 who
was of Enos, who was of Seth, who was of Adam,
who was of God.

Lk 4

Jézus megkísértése

1 Jézus pedig telve Szentlélekkel visszatért a
Jordántól, és a Lélek a pusztába vitte 2 negyven
napra, és kísértette az ördög. Azokban a napokban
nem evett semmit, s ezek elteltével megéhezett.
3 Ekkor az ördög ezt mondta neki: »Ha Isten Fia
vagy, mondd ennek a kőnek, hogy változzék ke-
nyérré.« 4 Jézus ezt felelte neki: »Írva van: *`Nem-
csak kenyérrel él az ember'*« {MTörv 8,3}. 5 Majd fel-
vitte őt egy magas hegyre, és megmutatta neki egy
szempillantás alatt a földkerekség minden ország-
gát, 6 és így szólt az ördög: »Mindezt a hatalmat
és ennek dicsőségét neked adom; mert az enyém,
és akinek akarom, annak adom; 7 ha tehát imádsz
engem, mind a tiéd lesz.« 8 Jézus ezt válaszolta
neki: »Írva van: *`Uradat, Istenedet imádd, és csak
neki szolgálj'*« {MTörv 5,9; 6,13}. 9 Azután Jeruzsá-
lembe vitte őt, a templom ormára állította, és azt
mondta neki: »Ha Isten Fia vagy, vesd le innen
magadat. 10 Mert írva van:

`Angyalainak parancsol felőled,

hogy őrizzenek téged',

11 és *`kezükön hordoznak téged,*

hogy kőbe ne üssed lábadat'« {Zsolt 91,11-12}.

12 Jézus ezt felelte neki:

»De azt is mondták:

`Ne kísértsd Uradat, Istenedet'« {MTörv 6,16}.

13 Miután mindezek a kísértések véget értek,
az ördög elhagyta őt egy időre.

JÉZUS GALILEAI MŰKÖDÉSE: 4,14-9,50

Igehirdetés Galileában

14 Jézus pedig a Lélek erejében visszatért Gali-
leába, és a híre elterjedt az egész környéken. 15 Ta-
nított a zsinagógáikban, és mindenki dicsőítette.

Luke 4

The Temptation of Jesus

(Matthew 4:1–11; Mark 1:12–13)

1 And Jesus, filled with the Holy Spirit, returned
from the Jordan. And he was urged by the Spirit
into the wilderness 2 for forty days, and he was
tested by the devil. And he ate nothing in those
days. And when they were completed, he was
hungry. 3 Then the devil said to him, “If you are
the Son of God, speak to this stone, so that it may
be made into bread.” 4 And Jesus answered him,
“It is written: ‘Man shall not live by bread alone,
but by every word of God.’ ”

5 And the devil led him onto a high mountain, and
he showed him all the kingdoms of the world in a
moment of time, 6 and he said to him: “To you, I
will give all this power, and its glory. For they have
been handed over to me, and I give them to whom-
ever I wish. 7 Therefore, if you will worship before
me, all will be yours.” 8 And in response, Jesus said
to him: “It is written: ‘You shall worship the Lord
your God, and you shall serve him alone.’ ”

9 And he brought him to Jerusalem, and he set him
on the parapet of the temple, and he said to him:
“If you are the Son of God, cast yourself down
from here.

10 For it is written that he has given his Angels
charge over you, so that they may guard you,

11 and so that they may take you into their hands, lest
perhaps you may hurt your foot against a stone.”

12 And in response, Jesus said to him, “It is said:
‘You shall not tempt the Lord your God.’ ”

13 And when all the temptation was completed, the
devil withdrew from him, until a time.

Jesus Begins His Ministry

(Isaiah 9:1–7; Matthew 4:12–17; Mark 1:14–15)

14 And Jesus returned, in the power of the Spirit,
into Galilee. And his fame spread throughout the
entire region. 15 And he taught in their syna-
gogues, and he was magnified by everyone.

The Rejection at Nazareth

(Isaiah 61:1–11; Matthew 13:53–58; Mark 6:1–6)

16 And he went to Nazareth, where he had been
raised. And he entered into the synagogue, ac-
cording to his custom, on the Sabbath day. And he
rose up to read. 17 And the book of the prophet

Jézust elutasítják saját városában

16 Azután elment Názáretbe, ahol felnövekedett. Szokása szerint bement szombaton a zsinagógába, és fölállt olvasni. 17 Odaadták neki Izajás próféta könyvét. Amikor szétnyitotta a tekercset, arra a helyre talált, ahol ez van írva:

18 *»Az Úr Lelke van rajtam;*
azért kent föl engem,
hogy örömhírt vigyek a szegényeknek,
elküldött, hogy szabadulást hirdessek a foglyoknak és látást a vakoknak,
hogy szabadon bocsássam a megtörteket,
19 *és hirdessem az Úr kedves esztendejét«* **{Iz 61,1-2; 29,18; 58,6}.**

20 Aztán összehajtotta a könyvet, visszaadta a szolgának, és leült. A zsinagógában minden szem rászegeződött. 21 Ő pedig elkezdett hozzájuk beszélni: »Ma teljesedett be ez az Írás a ti fületek hallatára.« 22 Mindnyájan igazat adtak neki, és csodálkoztak a kegyelem igéin, amelyek ajkáról fakadtak. Aztán így szóltak: »Nem József fia ez?« 23 Ő ezt felelte nekik: »Bizonyára azt a példázatot fogjátok nekem mondani: `Orvos, gyógyítsd önmagadat! Amiket hallottunk, hogy Kafarnaumban történtek, cselekedd itt is, a hazádban.'« 24 Majd így folytatta: »Bizony, mondom nektek, hogy egy próféta sem kedves a maga hazájában. 25 Bizony, mondom nektek: sok özvegy volt Illés napjaiban Izraelben, amikor bezárult az ég három évre és hat hónapra, úgyhogy nagy éhínség lett az egész földön; 26 mégis azok közül egyikhez sem küldték Illést, csak a szidoni Szareptába, az özvegyasszonyhoz **{1 Kir 17,8-16}.** 27 És sok leprás volt Izraelben Elizeus próféta idejében, de azok közül senki sem tisztult meg, csak a szíriai Námán« **{2 Kir 5,1-27}.**

28 Ezeket hallva mindnyájukat düh töltötte el a zsinagógában. 29 Fölkeltek, kihurcolták őt a városból, és fölvitték annak a hegynek az oldalára, amelyen a városuk épült, hogy letaszítsák. 30 Ő azonban áthaladt köztük és eltávozott.

Egy megszállott meggyógyítása

31 Azután lement Kafarnaumba, Galilea városába, és ott tanította őket szombaton. 32 Csodálkoztak a tanításán, mert a beszéde hatalommal teljes volt. 33 Volt a zsinagógában egy ember, akiben tisztátalan gonosz szellem lakott. Ez hangosan felkiáltott: 34 »Hagyj békén! Mi közünk hozzád, Názáreti Jézus? Azért jöttél, hogy elveszíts minket? Tudom, ki vagy: az Isten Szentje.« 35 Jézus

Isaiah was handed to him. And as he unrolled the book, he found the place where it was written:

18 "The Spirit of the Lord is upon me; because of this, he has anointed me. He has sent me to evangelize the poor, to heal the contrite of heart,

19 to preach forgiveness to captives and sight to the blind, to release the broken into forgiveness, to preach the acceptable year of the Lord and the day of retribution." 20 And when he had rolled up the book, he returned it to the minister, and he sat down. And the eyes of everyone in the synagogue were fixed on him. 21 Then he began to say to them, "On this day, this scripture has been fulfilled in your hearing." 22 And everyone gave testimony to him. And they wondered at the words of grace that proceeded from his mouth. And they said, "Is this not the son of Joseph?" 23 And he said to them: "Certainly, you will recite to me this saying, 'Physician, heal yourself.' The many great things that we have heard were done in Capernaum, do here also in your own country." 24 Then he said: "Amen I say to you, that no prophet is accepted in his own country. 25 In truth, I say to you, there were many widows in the days of Elijah in Israel, when the heavens were closed for three years and six months, when a great famine had occurred throughout the entire land. 26 And to none of these was Elijah sent, except to Zarephath of Sidon, to a woman who was a widow. 27 And there were many lepers in Israel under the prophet Elisha. And none of these was cleansed, except Naaman the Syrian." 28 And all those in the synagogue, upon hearing these things, were filled with anger. 29 And they rose up and drove him beyond the city. And they brought him all the way to the edge of the mount, upon which their city had been built, so that they might thrown him down violently. 30 But passing through their midst, he went away.

Jesus Expels an Unclean Spirit
(Mark 1:21–28)

31 And he descended to Capernaum, a city of Galilee. And there he taught them on the Sabbaths. 32 And they were astonished at his doctrine, for his word was spoken with authority. 33 And in the synagogue, there was a man who had an unclean demon, and he cried out with a loud voice, 34 saying: "Let us alone. What are we to you, Jesus of Nazareth? Have you come to destroy us? I know you who you are: the Holy One of God." 35 And Jesus rebuked him, saying, "Be silent and depart from him." And when the demon had thrown him into

azonban megparancsolta neki: »Némulj el, és menj ki belőle!« Az ördög pedig középre dobta az embert, kiment belőle, és semmit sem ártott neki. 36 Mindenkit félelem szállt meg, és egymás között így beszélgettek: »Milyen beszéd ez? Hatalommal és erővel parancsol a tisztátalan lelkeknek, és azok kimennek?« 37 És a híre elterjedt a környék minden részében.

Péter anyósának meggyógyítása

38 Azután felállt, és a zsinagógából Simon házába ment. Simon anyósának magas láza volt. Kérték őt az érdekében. 39 Ő pedig odaállt, fölé hajolt, és parancsolt a láznak, mire az elhagyta. Az asszony mindjárt fölkelt, és szolgált nekik.

Megszállottak és betegek meggyógyítása

40 Mikor azután a nap lement, mindazok, akiknek különféle bajokban szenvedő betegeik voltak, odavitték hozzá őket, és ő mindegyikre rátette a kezét és meggyógyította őket. 41 Sokakból kimentek az ördögök is, s ezt kiáltozták: »Te vagy az Isten Fia.« De ő rájuk parancsolt, nem hagyta őket beszélni, mert tudták, hogy ő a Krisztus.

Jézus elhagyja Kafarnaumot

42 Amikor megvirradt, kiment és visszavonult egy elhagyatott helyre. A tömeg azonban kereste. Amikor megtalálták, tartóztatták, hogy ne menjen el tőlük. 43 De ő azt mondta nekik: »Más városoknak is hirdetnem kell az Isten országa örömhírét, mert ezért küldtek.« 44 És tanított Júdea zsinagógáiban.

Lk 5

Az első tanítványok meghívása

1 Történt pedig, hogy a tömeg áradt hozzá Isten igéjét hallgatni, míg ő a Genezáret tava mellett állt. 2 Látott a tó mellett két hajót állni; a halászok kiszálltak belőlük, és mosták a hálóikat. 3 Akkor beszállt az egyik hajóba, amely Simoné volt, és megkérte őt, hogy vigye egy kissé beljebb a parttól. Ott leült, és a hajóból tanította a tömeget.

4 Amikor befejezte beszédét, ezt mondta Simonnak: »Evezz a mélyre, és vessétek ki hálóitokat a halfogáshoz!« 5 Simon ezt felelte neki: »Mester! Egész éjszaka fáradoztunk, és semmit sem fogtunk. A te szavadra azonban kivetem a hálót.« 6 És miután ezt megtette, a halaknak oly bő

their midst, he departed from him, and he no longer harmed him. 36 And fear fell over them all. And they discussed this among themselves, saying: “What is this word? For with authority and power he commands the unclean spirits, and they depart.” 37 And his fame spread to every place in the region.

Jesus Heals at Peter’s House

(Matthew 8:14–17; Mark 1:29–34)

38 Then Jesus, rising up from the synagogue, entered into the house of Simon. Now Simon’s mother-in-law was in the grip of a severe fever. And they petitioned him on her behalf. 39 And standing over her, he commanded the fever, and it left her. And promptly rising up, she ministered to them.

40 Then, when the sun had set, all those who had anyone afflicted with various diseases brought them to him. Then, laying his hands on each one of them, he cured them. 41 Now demons departed from many of them, crying out and saying, “You are the son of God.” And rebuking them, he would not permit them to speak. For they knew him to be the Christ.

Jesus Preaches in Judea

(Mark 1:35–39)

42 Then, when it was daytime, going out, he went to a deserted place. And the crowds sought him, and they went all the way to him. And they detained him, so that he would not depart from them. 43 And he said to them, “I must also preach the kingdom of God to other cities, because it was for this reason that I was sent.”

44 And he was preaching in the synagogues of Galilee.

Luke 5

The First Disciples

(Matthew 4:18–22; Mark 1:16–20; John 1:35–42)

1 Now it happened that, when the crowds pressed toward him, so that they might hear the word of God, he was standing beside the lake of Genesaret. 2 And he saw two boats standing beside the lake. But the fishermen had climbed down, and they were washing their nets. 3 And so, climbing into one of the boats, which belonged to Simon, he asked him to draw back a little from the land. And sitting down, he taught the crowds from the boat. 4 Then, when he had ceased speaking, he said to Simon, “Lead us into deep water, and release your nets for a catch.” 5 And in response,

sokaságát fogták ki, hogy szakadozott a hálójuk. 7 Intettek tehát a társaiknak, akik a másik hajóban voltak, hogy jöjjenek a segítségükre. Azok odamentek és megtöltötték mind a két hajót, úgyhogy csaknem elmerültek. 8 Ennek láttára Simon Péter Jézus lábaihoz borult és így szólt: »Menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok, Uram!« 9 Mert a nagy halfogás miatt, amelyben részük volt, félelem fogta el őt és mindazokat, akik vele voltak, 10 hasonlóképpen Jakabot és Jánost is, Zebedeus fiait, akik Simon társai voltak. Jézus pedig így szólt Simonhoz: »Ne félj! Ezentúl már emberek halásza leszel.« 11 Erre kivonták a hajókat a partra, és mindenüket elhagyva követték őt.

A leprás meggyógyítása

12 És történt, hogy amikor egy városban volt, íme, volt ott egy leprás férfi. Amikor meglátta Jézust, arcra borult, és ezekkel a szavakkal kérlelte őt: »Uram! Ha akarod, te megtisztíthatsz engem.« 13 Ő pedig kezét kinyújtva megérintette, és szólt: »Akarom, tisztulj meg!« Azonnal eltávozott róla a lepra. 14 Erre ő meghagyta neki, hogy senkinek se szóljon, hanem »menj, mutasd meg magadat a papnak, és mutass be áldozatot tisztulásodért, amint Mózes rendelte, bizonyságul nekik.« 15 De a híre annál jobban elterjedt. Sok ember gyűlt öszsze, hogy hallják őt, és meggyógyuljanak betegségeikből. 16 Ő azonban visszavonult a pusztába, és ott imádkozott.

A béna meggyógyítása

17 És történt egy napon, hogy leült tanítani, és ott ültek a farizeusok és a törvénytudók is, akik Galileának és Júdeának minden falvából és Jeruzsálemből jöttek. Az Úr ereje vele volt, hogy gyógyítson. 18 És íme, néhány férfi egy hordágyon fekvő bénát hozott. Be akarták vinni és eléje helyezni. 19 Mivel nem találtak utat a sokaság miatt, hogy bevigyék, fölmentek a háztetőre, s a tetőn át bocsátották le ágyastul középre, Jézus elé.

Simon said to him: “Teacher, working throughout the night, we caught nothing. But on your word, I will release the net.” 6And when they had done this, they enclosed such a copious multitude of fish that their net was rupturing. 7And they signaled to their associates, who were in the other boat, so that they would come and help them. And they came and filled both boats, so that they were nearly submerged. 8But when Simon Peter had seen this, he fell down at the knees of Jesus, saying, “Depart from me, Lord, for I am a sinful man.” 9For astonishment had enveloped him, and all who were with him, at the catch of fish that they had taken. 10Now the same was true of James and John, the sons of Zebedee, who were associates of Simon. And Jesus said to Simon: “Do not be afraid. From now on, you will be catching men.” 11And having led their boats to land, leaving behind everything, they followed him.

The Leper’s Prayer

(Leviticus 14:1–32; Matthew 8:1–4; Mark 1:40–45)

12And it happened that, while he was in a certain city, behold, there was a man full of leprosy who, upon seeing Jesus and falling to his face, petitioned him, saying: “Lord, if you are willing, you are able to cleanse me.” 13And extending his hand, he touched him, saying: “I am willing. Be cleansed.” And at once, the leprosy departed from him. 14And he instructed him that he should tell no one, “But go, show yourself to the priest, and make the offering for your cleansing, just as Moses has commanded, as a testimony for them.” 15Yet word of him traveled around all the more. And great crowds came together, so that they might listen and be cured by him from their infirmities. 16And he withdrew into the desert and prayed.

Jesus Heals a Paralytic

(Matthew 9:1–8; Mark 2:1–12)

17And it happened, on a certain day, that he again sat down, teaching. And there were Pharisees and doctors of the law sitting nearby, who had come from every town of Galilee and Judea and Jerusalem. And the power of the Lord was present, to heal them. 18And behold, some men were carrying in the bed of a man who was paralyzed. And they sought a way to bring him in, and to place him before him. 19And not finding a way by which they might bring him in, because of the crowd, they climbed up to the roof, and they let him down through the roof tiles with his bed, into their midst, in front of Jesus. 20And when he saw his faith, he said, “Man, your sins are forgiven you.”

20 Ő pedig, amikor látta a hitüket, ezt mondta:
»Ember! Bocsánatot nyertek a bűneid.« 21 Az
írástudók és farizeusok erre gondolkodni kezdtek:
»Kicsoda ez, hogy így káromkodik? Megbocsáthatja-e a bűnöket más, mint az Isten?« 22 Jézus
azonban ismerte gondolataikat, és ezt válaszolta
nekik: »Mit gondoltok szívetekben? 23 Mi könnyebb, azt mondani: `Bocsánatot nyertek bűneid',
vagy azt mondani: `Kelj fel, és járj'? 24 Hogy pedig lássátok, hogy az Emberfiának hatalma van a
földön a bűnöket megbocsátani – így szólt a bénához: – Mondom neked, kelj föl, fogd ágyadat, és
menj haza.« 25 Az mindjárt fölkelt a szemük láttára, fogta az ágyát, amelyen feküdt, és Istent magasztalva hazament. 26 Erre elcsodálkoztak mindnyájan, dicsőítették Istent, és félelemmel eltelve
ezt mondták: »Ma csodálatos dolgokat láttunk.«

Lévi meghívása. Lakoma a vámosokkal

27 Ezek után kiment, és látott egy Lévi nevű
vámost a vámnál ülni. Azt mondta neki: »Kövess
engem!« 28 Erre az otthagyott mindent, fölkelt és
követte őt. 29 Lévi ezután nagy lakomát készített
neki a házában. Nagy sereg vámos és még sokan
mások is ültek velük az asztalnál. 30 A farizeusok
és az írástudók felháborodva megkérdezték a tanítványait: »Miért esztek és isztok a vámosokkal
és bűnösökkel?« 31 Jézus ezt válaszolta nekik:
»Nem az egészségeseknek kell az orvos, hanem a
betegeknek. 32 Nem az igazakat jöttem hívni, hanem a bűnösöket a bűnbánatra.«

Kérdés a böjtről

33 Azok pedig így szóltak hozzá: »János tanítványai sokat böjtölnek és imádkoznak, ugyanígy a farizeusokéi is, a tieid pedig esznek és isznak.« 34 Ezt válaszolta nekik: »Böjtre tudjátok-e
fogni a násznépet, amíg velük van a vőlegény?
35 Eljönnek azonban azok a napok, amikor elveszik tőlük a vőlegényt; akkor majd böjtölnek,
azokban a napokban.« 36 És példázatot is mondott
nekik: »Senki sem hasít új ruhából foltot, hogy azt
ócska ruhára varrja; különben az újat is elszakítja,
és az ócskához sem való az új folt. 37 És senki sem
tölt új bort régi tömlőkbe; mert különben az új bor
szétszakítja a tömlőket, és kifolyik az is, meg a
tömlők is tönkremennek. 38 Az új bort új tömlőkbe
kell tölteni. 39 És senki, aki óbort ivott, újat nem
kíván, mert azt mondja: `Jobb az ó'.«

21 And the scribes and Pharisees began to think,
saying: “Who is this, who is speaking blasphemies? Who is able to forgive sins, except God
alone?” 22 But when Jesus realized their thoughts,
responding, he said to them: “What are you thinking in your hearts? 23 Which is easier to say: ‘Your
sins are forgiven you,’ or to say, ‘Rise up and
walk?’ 24 But so that you may know that the Son
of man has authority on earth to forgive sins,” he
said to the paralytic, “I say to you to: Rise up, take
up your bed, and go into your house.” 25 And at
once, rising up in their sight, he took up the bed
on which he was lying, and he went away to his
own house, magnifying God. 26 And astonishment
took hold of everyone, and they were magnifying
God. And they were filled with fear, saying: “For
we have seen miracles today.”

Jesus Calls Levi

(Matthew 9:9–13; Mark 2:13–17)

27 And after these things, he went out, and he saw a
tax collector named Levi, sitting at the customs office. And he said to him, “Follow me.” 28 And leaving behind everything, rising up, he followed him.

29 And Levi made a great feast for him in his own
house. And there was a large crowd of tax collectors and others, who were sitting at table with
them. 30 But the Pharisees and scribes were murmuring, saying to his disciples, “Why do you eat
and drink with tax collectors and sinners?” 31 And
responding, Jesus said to them: “It is not those
who are well who need a doctor, but those who
have maladies. 32 I have not come to call the just,
but sinners to repentance.”

Questions about Fasting

(Matthew 9:14–15; Mark 2:18–20)

33 But they said to him, “Why do the disciples of
John fast frequently, and make supplications, and
those of the Pharisees act similarly, while yours
eat and drink?” 34 And he said to them: “How can
you cause the sons of the groom to fast, while the
groom is still with them? 35 But the days will come
when the groom will be taken away from them,
and then they will fast, in those days.”

The Patches and the Wineskins

(Matthew 9:16–17; Mark 2:21–22)

36 Then he also made a comparison for them: “For
no one sews a patch from a new garment onto an old
garment. Otherwise, he both disrupts the new one,
and the patch from the new one does not join together with the old one. 37 And no one puts new wine

Lk 6

Kalászszedés szombaton

1 Történt pedig, hogy szombaton, amikor a
vetések közt járt, tanítványai tépdesték a kalászokat, és kezeikkel kimorzsolva megették. 2 A farizeusok közül egyesek azt mondták: »Miért teszitek azt, amit szombaton nem szabad?« 3 Jézus ezt
felelte nekik: »Nem olvastátok, hogy mit tett Dávid, amikor éhezett, ő és akik vele voltak {1 Sám 21,2-7}? 4 Miként ment be az Isten házába, hogyan
vette el a kitett kenyereket, evett, és a vele levőknek is adott azokból, amelyeket nem szabad másnak megenni, csak egyedül a papoknak?« 5 Aztán
hozzátette: »Az Emberfia ura a szombatnak.«

A béna meggyógyítása szombaton

6 Történt azután egy másik szombaton, hogy
bement a zsinagógába és tanított. Volt ott egy ember, akinek a jobb keze elszáradt. 7 Az írástudók
és a farizeusok pedig lesték, vajon gyógyít-e szombaton, hogy találjanak valamit, amivel vádolhatják. 8 Ő azonban ismerte gondolataikat, és
így szólt a elszáradt kezű emberhez: »Kelj föl és állj a középre!« Az fölkelt és odaállt. 9 Azután Jézus ezt mondta nekik: »Kérdezlek titeket, szabad-
e szombaton jót cselekedni vagy rosszat tenni, életet menteni vagy elveszíteni?« 10 Majd körülnézett mindnyájukon, és így szólt az emberhez:
»Nyújtsd ki a kezedet!« Az megtette, és meggyógyult a keze. 11 Azok erre esztelen haragra
gerjedve arról kezdtek tanácskozni egymás közt, hogy mit cselekedjenek Jézussal.

into old wineskins. Otherwise, the new wine ruptures the wineskins, and it will be poured out, and the wineskins will be lost. 38 Instead, the new wine is put into new wineskins, and both are preserved. 39 And no one who is drinking the old, soon wishes for the new. For he says, ‘The old is better.’ ”

Luke 6

The Lord of the Sabbath

(1 Samuel 21:1–7; Matthew 12:1–8; Mark 2:23–28)

1 Now it happened that, on the second first Sabbath, as he passed through the grain field, his disciples were separating the ears of grain and eating them, by rubbing them in their hands. 2 Then certain Pharisees said to them, “Why are you doing what is not lawful on the Sabbaths?” 3 And responding to them, Jesus said: “Have you not read this, what David did when he was hungry, and those who were with him? 4 How he entered into the house of God, and took the bread of the Presence, and ate it, and gave it to those who were with him, though it is not lawful for anyone to eat it, except the priests alone?” 5 And he said to them, “For the Son of man is Lord, even of the Sabbath.”

Jesus Heals on the Sabbath

(Matthew 12:9–14; Mark 3:1–6)

6 And it happened that, on another Sabbath, he entered into the synagogue, and he taught. And there was a man there, and his right hand was withered. 7 And the scribes and Pharisees observed whether he would heal on the Sabbath, so that they might thereby find an accusation against him. 8 Yet truly, he knew their thoughts, and so he said to the man who had the withered hand, “Rise up and stand in the middle.” And rising up, he stood still. 9 Then Jesus said to them: “I ask you if it is lawful on the Sabbaths to do good, or to do evil? To give health to a life, or to destroy it?” 10 And looking around at everyone, he said to the man, “Extend your hand.” And he extended it. And his hand was restored. 11 Then they were filled with madness, and they discussed with one another, what, in particular, they might do about Jesus.

The Twelve Apostles

(Matthew 10:1–4; Mark 3:13–19)

12 And it happened that, in those days, he went out to a mountain to pray. And he was in the prayer of God throughout the night. 13 And when daylight had arrived, he called his disciples. And he chose twelve

A tizenkettő kiválasztása

12 Történt pedig azokban a napokban, hogy kiment a hegyre imádkozni, és az egész éjszakát Isten imádásában töltötte. 13 Amikor megvirradt, magához hívta tanítványait, és kiválasztott közülük tizenkettőt. Ezeket elnevezte apostoloknak: 14 Simont, akit Péternek is nevezett, és Andrást, a testvérét, valamint Jakabot és Jánost, Fülöpöt és Bertalant, 15 Mátét és Tamást, Jakabot, Alfeus fiát és Simont, akit Zelótának neveznek, 16 Júdást, Jakab fiát, és iskarióti Júdást, aki áruló lett.

Jézus és a tömeg

17 Majd lement velük és megállt egy sík helyen. Vele volt tanítványainak egy nagy csoportja és hatalmas népsokaság egész Júdeából, Jeruzsálemből, Tírusz és Szidon tengermellékéről, 18 akik eljöttek, hogy hallgassák őt és meggyógyuljanak betegségeikből. Akiket pedig tisztátalan lelkek gyötörtek, meggyógyultak. 19 Az egész tömeg érinteni akarta őt, mert erő áradt ki belőle, és meggyógyította mindnyájukat.

Jézus beszédeinek gyűjteménye 6,20-49

Boldogságok és Jajok

20 Akkor szemeit tanítványaira emelte, és így szólt:

»Boldogok vagytok, ti szegények, mert tiétek az Isten országa.

21 Boldogok vagytok, akik most éheztek, mert kielégítenek benneteket.

Boldogok vagytok, akik most sírtok, mert nevetni fogtok.

22 Boldogok lesztek, amikor gyűlölnek titeket az emberek, amikor kirekesztenek és szidalmaznak, és kivetik neveteket mint gonoszat az Emberfiáért. 23 Örüljetek azon a napon és vigadjatok, mert íme, nagy a ti jutalmatok a mennyben! Hiszen atyáik éppen így cselekedtek a prófétákkal.

24 De jaj nektek, gazdagok, mert megkaptátok vigasztalástokat!

25 Jaj nektek, akik most jóllaktatok, mert éhezni fogtok!

Jaj nektek, akik most nevettek, mert majd gyászoltok és sírtok!

26 Jaj nektek, amikor mindenki magasztal titeket, mert atyáik éppen így cselekedtek a hamis prófétákkal!

out of them (whom he also named Apostles): 14Simon, whom he surnamed Peter, and Andrew his brother, James and John, Philip and Bartholomew, 15Matthew and Thomas, James of Alphaeus, and Simon who is called the Zealot, 16and Jude of James, and Judas Iscariot, who was a traitor.

Jesus Heals the Multitudes
(Matthew 4:23–25; Mark 3:7–12)

17And descending with them, he stood in a level place with a multitude of his disciples, and a copious multitude of people from all of Judea and Jerusalem and the seacoast, and Tyre and Sidon, 18who had come so that they might listen to him and be healed of their diseases. And those who were troubled by unclean spirits were cured. 19And the entire crowd was trying to touch him, because power went out from him and healed all.

The Beatitudes
(Psalm 1:1–6; Matthew 5:3–12)

20And lifting up his eyes to his disciples, he said: “Blessed are you poor, for yours is the kingdom of God. 21Blessed are you who are hungry now, for you shall be satisfied. Blessed are you who are weeping now, for you shall laugh. 22Blessed shall you be when men will have hated you, and when they will have separated you and reproached you, and thrown out your name as if evil, because of the Son of man. 23Be glad in that day and exult. For behold, your reward is great in heaven. For these same things their fathers did to the prophets.

Woes to the Satisfied
(Amos 6:1–7)

24Yet truly, woe to you who are wealthy, for you have your consolation. 25Woe to you who are satisfied, for you will be hungry. Woe to you who laugh now, for you will mourn and weep. 26Woe to you when men will have blessed you. For these same things their fathers did to the false prophets.

Love Your Enemies
(Matthew 5:38–48)

27But I say to you who are listening: Love your enemies. Do good to those who hate you. 28Bless those who curse you, and pray for those who slander you. 29And to him who strikes you on the cheek, offer the other also. And from him who takes away your coat, do not withhold even your tunic. 30But distribute to all who ask of you. And do not ask again of him who takes away what is yours. 31And exactly as you would want people to

Az ellenségszeretet

27 Nektek viszont, akik hallgattok engem, azt
mondom: Szeressétek ellenségeiteket! Tegyetek
jót azokkal, akik gyűlölnek titeket. 28 Áldjátok
azokat, akik átkoznak benneteket, és imádkozza-
tok azokért, akik gyaláznak titeket. 29 Annak, aki
arcul üt téged, tartsd oda a másikat is; és attól, aki
a köntösödet elveszi, ne tagadd meg az ingedet
sem. 30 Adj mindenkinek, aki kér tőled; és ha va-
laki elveszi, ami a tiéd, vissza ne kérd. 31 Amint
akarjátok, hogy cselekedjenek veletek az embe-
rek, ti is hasonlóképpen cselekedjetek velük. 32 Ha
azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, milyen
jutalmat érdemeltek? Hiszen a bűnösök is szeretik
azokat, akik őket szeretik. 33 És ha azokkal tesztek
jót, akik veletek jót tesznek, milyen jutalmat érde-
meltek? Hisz ezt a bűnösök is megteszik. 34 És ha
azoknak adtok kölcsön, akiktől remélitek, hogy
visszakapjátok, milyen jutalmat érdemeltek? Hi-
szen a bűnösök is kölcsönöznek a bűnösöknek,
hogy ugyanannyit kapjanak vissza.

35 Szeressétek tehát ellenségeiteket! Tegyé-
tek jót és kölcsönözzetek, semmit vissza nem
várva; így nagy lesz a ti jutalmatok, és a Magas-
ságbeli fiai lesztek, mert ő jóságos a hálátlanok-
hoz és gonoszokhoz is. 36 Legyetek tehát irgalma-
sok, mint a ti Atyátok is irgalmas!

Az ítélkezés

37 Ne ítélkezzetek, és titeket sem fognak el-
ítélni! Ne ítéljetek el senkit, és benneteket sem
fognak elmarasztalni! Bocsássatok meg, és bocsá-
natot fogtok nyerni! 38 Adjatok, és adnak majd nek-
tek is: jó és tömött, megrázott és túláradó mértékkel
adnak majd az öletekbe! Mert amilyen mértékkel
mértek, olyannal fognak visszamérni nektek!«

39 Hasonlatot is mondott nekik: »Vajon a vak ve-
zethet-e vakot? Nem esnek-e mindketten verembe?

40 Nem nagyobb a tanítvány a mesterénél; va-
laki akkor tökéletes, ha olyan, mint a mestere.

41 Miért látod meg a szálkát testvéred szemé-
ben, a gerendát pedig, amely a te szemedben van,
nem veszed észre? 42 És hogyan mondhatod test-
vérednek: `Testvér, hadd vegyem ki szemedből a
szálkát', a te szemedben pedig nem látod a geren-
dát? Képmutató! Vesd ki előbb a magad szeméből
a gerendát, és majd látni fogsz, hogy kivehesd a
szálkát testvéred szeméből!

Az igaz vallásosság

43 Nincs jó fa, amely rossz gyümölcsöt terem;
és nincs rossz fa, amely jó gyümölcsöt terem.

treat you, treat them also the same. 32And if you
love those who love you, what credit is due to
you? For even sinners love those who love them.
33And if you will do good to those who do good
to you, what credit is due to you? Indeed, even
sinners behave this way. 34And if you will loan to
those from whom you hope to receive, what credit
is due to you? For even sinners lend to sinners, in
order to receive the same in return. 35So truly, love
your enemies. Do good, and lend, hoping for noth-
ing in return. And then your reward will be great,
and you will be sons of the Most High, for he him-
self is kind to the ungrateful and to the wicked.
36Therefore, be merciful, just as your Father is
also merciful.

Judging Others
(Matthew 7:1–6; Romans 14:1–12)

37Do not judge, and you will not be judged. Do
not condemn, and you will not be condemned.
Forgive, and you will be forgiven. 38Give, and it
will be given to you: a good measure, pressed
down and shaken together and overflowing, they
will place upon your lap. Certainly, the same
measure that you use to measure out, will be used
to measure back to you again."

39Now he told them another comparison: "How
can the blind lead the blind? Would they not both
fall into a pit? 40The disciple is not above his
teacher. But each one will be perfected, if he is
like his teacher. 41And why do you see the straw
that is in your brother's eye, while the log that is
in your own eye, you do not consider? 42Or how
can you say to your brother, 'Brother, allow me to
remove the straw from your eye,' while you your-
self do not see the log in your own eye? Hypocrite,
first remove the log from your own eye, and then
will you see clearly, so that you may lead out the
straw from your brother's eye.

A Tree and Its Fruit
(Matthew 7:15–23; Matthew 12:33–37)

43For there is no good tree which produces bad
fruit, nor does an evil tree produce good fruit.
44For each and every tree is known by its fruit. For
they do not gather figs from thorns, nor do they
gather the grape from the bramble bush. 45A good
man, from the good storehouse of his heart, offers
what is good. And an evil man, from the evil store-
house, offers what is evil. For out of the abun-
dance of the heart, the mouth speaks.

44 Mert minden fát gyümölcséről ismerünk meg. Tövisbokorról nem szednek fügét, sem a csipkebokorról nem szüretelnek szőlőt. 45 A jó ember jót hoz elő szívének jó kincséből, és a gonosz ember a gonoszból gonoszat hoz elő; mert a szív bőségéből szól a száj.

46 Miért mondjátok nekem: `Uram! Uram!', ha nem cselekszitek, amiket mondok?

A sziklára épített ház

47 Megmutatom nektek, kihez hasonló mindaz, aki hozzám jön, hallgatja szavaimat és megcselekszi azokat. 48 Hasonló a házépítő emberhez, aki mélyre leásott és az alapot kősziklára rakta. Amikor aztán jött az árvíz, nekiesett a háznak a folyó árja, de nem tudta megingatni, mert jól volt megépítve. 49 Aki pedig hallgatja, de nem cselekszi, hasonló ahhoz az emberhez, aki a házát alap nélkül, a földre építette. Amikor nekirontott az ár, mindjárt összeomlott, és nagy lett annak a háznak romlása.«

Jelek és mondások: 7,1-9,50

Lk 7

A kafarnaumi százados

1 Miután ezeket a beszédeket a nép hallatára mind befejezte, bement Kafarnaumba. 2 Egy százados egyik szolgája pedig, aki annak nagyon kedves volt, halálos betegen feküdt. 3 Mivel hallott Jézusról, elküldte hozzá a zsidók véneit, és kérte őt, hogy jöjjön el és gyógyítsa meg a szolgáját. 4 Azok pedig, amikor odaértek Jézushoz, nagyon könyörögtek: »Méltó arra, hogy megtedd ezt neki, 5 mert szereti nemzetünket, és a zsinagógát is ő építtette nekünk.« 6 Jézus tehát velük ment. Amikor már nem messze volt a háztól, a százados elküldte hozzá barátait, ezekkel a szavakkal: »Uram! Ne fáradj, mert nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj. 7 Éppen ezért nem is tartottam magamat méltónak, hogy hozzád menjek; hanem csak egy szóval mondd, és meggyógyul a szolgám. 8 Mert én is hatalom alatt álló ember vagyok, s katonák vannak alattam; és ha azt mondom az egyiknek: `Menj', elmegy; vagy a másiknak: `Gyere', odajön; és a szolgámnak: `Tedd ezt', megteszi.« 9 Ennek hallatára Jézus elcsodálkozott. Megfordult, és így szólt az őt követő sokasághoz: »Mondom nektek: még Izraelben sem találtam ekkora hitet!« 10 A küldöttek pedig, amikor hazatértek, egészségben találták a szolgát.

The House on the Rock
(Matthew 7:24–27)

46 But why do you call me, ‘Lord, Lord,’ and not
do what I say? 47 Anyone who comes to me, and
listens to my words, and does them: I will reveal
to you what he is like. 48 He is like a man building
a house, who has dug deep and has laid the foundation upon the rock. Then, when the floodwaters
came, the river was rushing against that house,
and it was not able to move it. For it was founded
upon the rock. 49 But whoever hears and does not
do: he is like a man building his house upon the
soil, without a foundation. The river rushed
against it, and it soon fell down, and the ruin of
that house was great.”

Luke 7

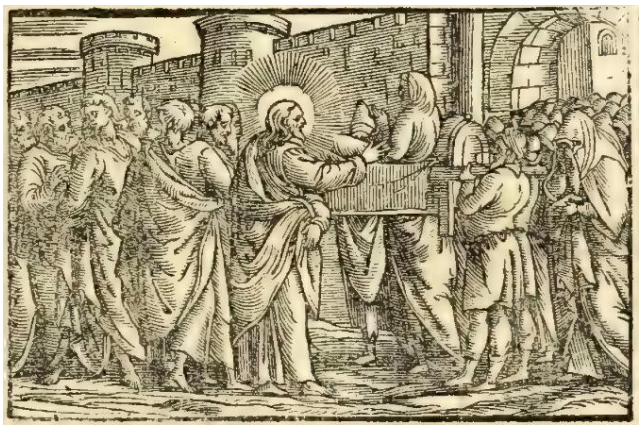
The Faith of the Centurion
(Matthew 8:5–13; John 4:43–54)

1 And when he had completed all his words in the
hearing of the people, he entered Capernaum.

2 Now the servant of a certain centurion was dying,
due to an illness. And he was very dear to him.
3 And when he had heard about Jesus, he sent elders of the Jews to him, petitioning him, so that he
would come and heal his servant. 4 And when they
had come to Jesus, they petitioned him anxiously,
saying to him: “He is worthy that you should provide this to him. 5 For he loves our nation, and he
has built a synagogue for us.” 6 Then Jesus went
with them. And when he was now not far from the
house, the centurion sent friends to him, saying:
“Lord, do not trouble yourself. For I am not worthy that you should enter under my roof. 7 Because
of this, I also did not consider myself worthy to
come to you. But say the word, and my servant
shall be healed. 8 For I also am a man placed under
authority, having soldiers under me. And I say to
one, ‘Go,’ and he goes; and to another, ‘Come,’
and he comes; and to my servant, ‘Do this,’ and
he does it.” 9 And upon hearing this, Jesus was
amazed. And turning to the multitude following
him, he said, “Amen I say to you, not even in Israel have I found such great faith.” 10 And those
who had been sent, upon returning to the house,

A naimi ifjú feltámasztása

11 Történt pedig, hogy ezután egy Naim nevű
városba ment, és vele mentek tanítványai és nagy
népsokaság. 12 Mikor a város kapujához közeledett, íme, egy halottat vittek ki, egy özvegyasszony egyetlen fiát, és a város sok lakosa kísérte.
13 Amikor meglátta őt az Úr, megesett rajta a
szíve, és ezt mondta neki: »Ne sírj!« 14 Majd odament, és megérintette a hordágyat. Erre azok, akik
vitték, megálltak. Ezt mondta: »Ifjú! Mondom neked: kelj föl!« 15 A halott pedig felült és beszélni
kezdett.

Ekkor átadta őt anyjának {1 Kir 17,23}. 16 Mindnyájukat elfogta a félelem, és így dicsőítették Istent: »Nagy próféta támadt közöttünk!« És: »Isten
meglátogatta az ő népét!«. 17 Az eset híre elterjedt
egész Júdeában, és mindenütt a környéken.

Keresztelő János kérdése

18 Mindezeket hírül vitték Jánosnak a tanítványai. 19 János erre magához hívott tanítványai közül kettőt, és elküldte őket Jézushoz, hogy kérdezzék meg: »Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást
várjunk?« 20 Amikor ezek a férfiak odaérkeztek
hozzá, így szóltak: »Keresztelő János küldött minket hozzád, hogy kérdezzünk meg: `Te vagy-e az
Eljövendő, vagy mást várjunk?'« 21 Éppen abban
az órában sok embert megszabadított betegségétől, szenvedésétől és a gonosz lelkektől, és sok
vaknak visszaadta a szeme világát. 22 Ezt felelte
nekik: »Menjetek, vigyétek hírül Jánosnak, amit
láttatok és hallottatok: *a vakok látnak,* a sánták
járnak, a leprások megtisztulnak, a süketek hallanak, a halottak föltámadnak, *a szegényeknek hirdetik az evangéliumot* {Iz 26,19; 29,18; 35,5-6; 61,1}.
23 Boldog, aki nem botránkozik meg bennem.«

Jézus Keresztelő Jánosról

24 Miután János követei elmentek, elkezdett
Jánosról beszélni a tömegnek: »Miért mentetek ki
a pusztába, mit akartatok látni? Széltől lengetett

found that the servant, who had been sick, was now healthy.

Jesus Raises a Widow's Son

11 And it happened afterwards that he went to a
city, which is called Nain. And his disciples, and
an abundant crowd, went with him. 12 Then, when
he had drawn near to the gate of the city, behold,
a deceased person was being carried out, the only
son of his mother, and she was a widow. And a
large crowd from the city was with her. 13 And
when the Lord had seen her, being moved by
mercy over her, he said to her, "Do not weep."
14 And he drew near and touched the coffin. Then
those who carried it stood still. And he said,
"Young man, I say to you, arise." 15 And the dead
youth sat up and began to speak. And he gave him
to his mother. 16 Then fear fell over all of them.
And they magnified God, saying: "For a great
prophet has risen up among us," and, "For God
has visited his people." 17 And this word about him
went out to all of Judea and to the entire surrounding region.

John's Inquiry
(Matthew 11:1–6)

18 And the disciples of John reported to him concerning all these things. 19 And John called two of
his disciples, and he sent them to Jesus, saying,
"Are you he who is to come, or should we wait for
another?" 20 But when the men had come to him,
they said: "John the Baptist has sent us to you,
saying: 'Are you he who is to come, or should we
wait for another?' " 21 Now in that same hour, he
cured many of their diseases and wounds and evil
spirits; and to many of the blind, he gave sight.
22 And responding, he said to them: "Go and report
to John what you have heard and seen: that the
blind see, the lame walk, the lepers are cleansed,
the deaf hear, the dead rise again, the poor are
evangelized. 23 And blessed is anyone who has not
taken offense at me."

Jesus Testifies about John
(Malachi 3:1–5; Matthew 11:7–19)

24 And when the messengers of John had withdrawn, he began to speak about John to the
crowds. "What did you go out to the desert to see?
A reed shaken by the wind? 25 Then what did you
go out to see? A man clothed in soft garments?
Behold, those who are in costly apparel and finery
are in the houses of kings. 26 Then what did you go

nádat? 25 Vagy mit akartatok látni, amikor kimentetek? Finom ruhákba öltözött embert? Íme, akik drága ruhában és kényelemben élnek, a királyi palotákban vannak. 26 Vagy mit akartatok látni, amikor kimentetek? Prófétát? Igen, mondom nektek: prófétánál is nagyobbat. 27 Ő az, akiről írva van:

`Íme, elküldöm angyalomat színed előtt,

aki elkészíti előtted utadat' {Kiv 23,20; Mal 3,1}.

28 Mondom nektek: Asszonyok szülöttei között nincs nagyobb Keresztelő Jánosnál; de aki a legkisebb Isten országában, az is nagyobb nála. 29 Az egész sokaság, amely őt hallotta, s a vámosok is, igaznak vallották Istent azzal, hogy megkeresztelkedtek János keresztségével. 30 De a farizeusok és a törvénytudók meghiúsították Isten szándékát önmagukban, és nem vették fel az ő keresztségét.

31 Ugyan kihez is hasonlítsam ezt a nemzedéket? Kihez hasonlók ők? 32 Hasonlók a piacon üldögélő gyermekekhez, akik így kiáltoznak egymásnak:

`Furulyáztunk nektek, de nem táncoltatok,

siratót énekeltünk, de nem sírtatok!'

33 Mert eljött Keresztelő János, kenyeret nem eszik és bort nem iszik, és azt mondjátok: `Ördöge van!' 34 Eljött az Emberfia, eszik és iszik, és azt mondjátok: `Íme, a falánk és borissza ember, a vámosok és bűnösök barátja!' 35 De a bölcsességet igazolja annak minden fia.«

Jézus és a bűnös asszony

36 Egy farizeus meghívta, hogy egyen nála. Bement a farizeus házába és asztalhoz telepedett. 37 És íme, egy bűnös asszony a városból, amint megtudta, hogy a farizeus házában étkezik, kenetet hozott egy alabástrom edényben. 38 Megállt hátul a lábainál, sírva fakadt, elkezdte könnyeivel öntözni a lábait, és megtörölte hajával, csókolgatta a lábait, és megkente a kenettel.

39 Amikor a farizeus, aki meghívta, látta ezt, így szólt magában: »Ha ez próféta volna, bizonyára tudná, kicsoda és miféle asszony ez, aki őt érinti, vagyis hogy bűnös.« 40 Jézus ezt válaszolta neki: »Simon! Mondanék neked valamit.« Az így szólt: »Mester, szólj!« 41 »Két adósa volt egy hitelezőnek. Az egyik ötszáz dénárral tartozott, a másik ötvennel. 42 Nem lévén nekik miből megfizetni, elengedte mind a kettőnek. Melyik fogja őt közülük jobban szeretni?« 43 Simon ezt felelte: »Úgy vélem, az, akinek többet engedett el.« Ő pedig ezt mondta neki: »Helyesen ítéltél.« 44 Majd az asszony felé fordulva ezt mondta Simonnak:

out to see? A prophet? Certainly, I tell you, and more than a prophet.

27 This is he of whom it is written: “Behold, I send my Angel before your face, who shall prepare your way before you.”

28 For I say to you, among those born of women, no one is greater than the prophet John the Baptist. But he who is least in the kingdom of God is greater than he.” 29 And upon hearing this, all the people and the tax collectors justified God, by being baptized with the baptism of John. 30 But the Pharisees and the experts in the law despised the counsel of God concerning themselves, by not being baptized by him.

31 Then the Lord said: “Therefore, to what shall I compare the men of this generation? And to what are they similar? 32 They are like children sitting in the marketplace, talking with one another, and saying: ‘We sang to you, and you did not dance. We lamented, and you did not weep.’ 33 For John the Baptist came, neither eating bread nor drinking wine, and you say, ‘He has a demon.’ 34 The Son of man came, eating and drinking, and you say, ‘Behold, a voracious man and a drinker of wine, a friend of tax collectors and of sinners.’ 35 But wisdom is justified by all her children.”

A Sinful Woman Anoints Jesus

(Matthew 26:6–13; Mark 14:3–9; John 12:1–8)

36 Then certain Pharisees petitioned him, so that they might eat with him. And he went into the house of the Pharisee, and he reclined at table. 37 And behold, a woman who was in the city, a sinner, found out that he was reclining at table in the house of the Pharisee, so she brought an alabaster container of ointment. 38 And standing behind him, beside his feet, she began to wash his feet with tears, and she wiped them with the hair of her head, and she kissed his feet, and she anointed them with ointment. 39 Then the Pharisee, who had invited him, upon seeing this, spoke within himself, saying, “This man, if he were a prophet, would certainly know who and what kind of woman is this, who is touching him: that she is a sinner.”

40 And in response, Jesus said to him, “Simon, I have something to say to you.” So he said, “Speak, Teacher.” 41 “A certain creditor had two debtors: one owed five hundred denarii, and the other fifty. 42 And since they did not have the ability to repay him, he forgave them both. So then, which of them loves him more?” 43 In response, Simon said, “I

»Látod ezt az asszonyt? Bejöttem a házadba, és nem adtál vizet lábaimra; ez meg könnyeivel öntözte lábaimat, és a hajával törölte meg. 45 Csókot nem adtál nekem; ez meg, amióta bejött, nem szűnt meg csókolgatni lábaimat. 46 Olajjal nem kented meg fejemet; ez meg kenettel kente meg a lábaimat. 47 Azért mondom neked: Sok bűne bocsánatot nyert, mert nagyon szeretett. Akinek keveset bocsátanak meg, kevéssé szeret.« 48 Aztán így szólt az asszonyhoz: »Bocsánatot nyertek bűneid.« 49 Erre az asztaltársak ezt kezdték mondogatni magukban: »Kicsoda ez, hogy még a bűnöket is megbocsátja?« 50 Ő pedig így szólt az asszonyhoz: »A hited megmentett téged; menj békével.«

Lk 8

Asszonyok Jézus kíséretében

1 Történt azután, hogy bejárta a városokat és a falvakat, prédikálta és hirdette az Isten országának evangéliumát. Vele volt a tizenkettő, 2 és néhány asszony, akiket meggyógyított a gonosz lelkektől és a betegségekből: Mária, akit Magdolnának hívnak, akiből hét ördög ment ki, 3 és Johanna, Kúzának, Heródes helytartójának a felesége, valamint Zsuzsanna, és sokan mások, akik segítették őt vagyonukból.

Példabeszéd a magvetőről

4 Mikor pedig nagy tömeg gyűlt egybe, és a városokból özönlöttek hozzá, a következő példabeszédet mondta: 5 »Kiment a magvető magot vetni. Amint vetett, az egyik mag az útfélre esett. Ezt eltaposták, és az ég madarai felszedegették. 6 A másik sziklára esett. Ez kikelt, de aztán elszáradt, mert nem volt nedvessége. 7 A másik a tövisek közé esett. A tövisek is felnőttek vele, és elfojtották. 8 De egy másik a jó földbe estek. Kikelt és százszoros termést hozott.« Amikor ezt elmondta, felkiáltott: »Akinek van füle a hallásra, hallja meg!«

A példabeszédek értelme és célja

9 Tanítványai megkérdezték őt, hogy mit jelent ez a példabeszéd. 10 Ő ezt mondta nekik: »Nektek adatott, hogy megismerjétek Isten országának titkait, másoknak csak példabeszédekben, hogy *nézvén ne lássanak, és hallván ne értsenek* {Iz 6,9}.

suppose that it is he to whom he forgave the most." And he said to him, "You have judged correctly." 44 And turning to the woman, he said to Simon: "Do you see this woman? I entered into your house. You gave me no water for my feet. But she has washed my feet with tears, and has wiped them with her hair. 45 You gave no kiss to me. But she, from the time that she entered, has not ceased to kiss my feet. 46 You did not anoint my head with oil. But she has anointed my feet with ointment. 47 Because of this, I tell you: many sins are forgiven her, because she has loved much. But he who is forgiven less, loves less." 48 Then he said to her, "Your sins are forgiven you." 49 And those who sat at table with him began to say within themselves, "Who is this, who even forgives sins?" 50 Then he said to the woman: "Your faith has brought you salvation. Go in peace."

Luke 8

Women Minister to Jesus

1 And it happened afterwards that he was making a journey through the cities and towns, preaching and evangelizing the kingdom of God. And the twelve were with him, 2 along with certain women who had been healed of evil spirits and infirmities: Mary, who is called Magdalene, from whom seven demons had departed, 3 and Joanna, the wife of Chuza, Herod's steward, and Susanna, and many other women, who were ministering to him from their resources.

The Parable of the Sower

(Matthew 13:1–23; Mark 4:1–20)

4 Then, when a very numerous crowd was gathering together and hurrying from the cities to him, he spoke using a comparison:

5 "The sower went out to sow his seed. And as he sowed, some fell beside the way; and it was trampled and the birds of the air devoured it. 6 And some fell upon rock; and having sprung up, it withered away, because it had no moisture. 7 And some fell among thorns; and the thorns, rising up with it, suffocated it. 8 And some fell upon good soil; and having sprung up, it produced fruit one hundredfold." As he said these things, he cried out, "Whoever has ears to hear, let him hear."

9 Then his disciples questioned him as to what this parable might mean. 10 And he said to them: "To you it has been given to know the mystery of the

A magvetőről szóló példabeszéd magyarázata

11 Ez tehát a példabeszéd: A mag Isten igéje. 12 Az útfélre hullott magok azok, akik hallgatják, de azután eljön az ördög, és kiveszi az igét szívükből, nehogy higgyenek és üdvözüljenek. 13 A kősziklára hullott magok azok, akik, amikor hallják, örömmel fogadják az igét, de nincs gyökerük; egy ideig hisznek, a kísértés idején azonban elpártolnak. 14 A tövisek közé hullott magok azok, akik hallgatják, de az élet gondjai, gazdagsága és gyönyörűségei később elfojtják bennük az igét, és gyümölcsöt nem teremnek. 15 Amelyik pedig jó földbe esett, azokat jelenti, akik tiszta és jó szívvel hallgatják az igét, megtartják, és gyümölcsöt hoznak állhatatosan.

Az ige meghallása

16 Senki, aki lámpát gyújt, nem borítja azt le egy edénnyel, sem ágy alá nem rejti, hanem a tartóra teszi, hogy akik bemennek, lássák a világosságot. 17 Mert semmi nincs elrejtve, ami nyilvánosságra ne jutna, sem eltitkolva, ami ki ne tudódnék és napfényre ne kerülne. 18 Figyeljetek tehát, hogyan hallgatjátok! Mert akinek van, annak még adnak; akinek pedig nincsen, attól még azt is elveszik, amiről azt gondolja, hogy az övé.«

Jézus igazi rokonai

19 Odajöttek hozzá az anyja és testvérei, de nem juthattak hozzá a sokaság miatt. 20 Szóltak neki: »Anyád és testvéreid kinn állnak, látni akarnak téged.« 21 Ő azonban ezt felelte nekik: »Azok az én anyám és testvéreim, akik Isten igéjét hallgatják és megcselekszik.«

A vihar lecsendesítése

22 Történt pedig egy napon, hogy beszállt egy bárkába tanítványaival együtt, és azt mondta nekik: »Keljünk át a tó túlsó partjára!« Elindultak. 23 Amíg hajóztak, ő elaludt. Közben heves

kingdom of God. But to the rest, it is in parables, so that: seeing, they may not perceive, and hearing, they may not understand.

11 Now the parable is this: The seed is the word of God. 12 And those beside the way are those who hear it, but then the devil comes and takes the word from their heart, lest by believing it they may be saved. 13 Now those upon rock are those who, when they hear it, accept the word with joy, but these have no roots. So they believe for a time, but in a time of testing, they fall away. 14 And those which fell among thorns are those who have heard it, but as they go along, they are suffocated by the concerns and riches and pleasures of this life, and so they do not yield fruit. 15 But those which were on good soil are those who, upon hearing the word with a good and noble heart, retain it, and they bring forth fruit in patience.

The Lesson of the Lamp
(Mark 4:21–25)

16 Now no one, lighting a candle, covers it with a container, or sets it under a bed. Instead, he places it on a lampstand, so that those who enter may see the light. 17 For there is nothing secret, which will not be made clear, nor is there anything hidden, which will not be known and be brought into plain sight. 18 Therefore, take care how you listen. For whoever has, it will be given to him; and whoever does not have, even what he thinks he has will be taken away from him.”

Jesus’ Mother and Brothers
(Matthew 12:46–50; Mark 3:31–35)

19 Then his mother and brothers came to him; but they were not able to go to him because of the crowd. 20 And it was reported to him, “Your mother and your brothers are standing outside, wanting to see you.” 21 And in response, he said to them, “My mother and my brothers are those who hear the word of God and do it.”

Jesus Calms the Storm
(Psalm 107:1–43; Matthew 8:23–27; Mark 4:35–41)

22 Now it happened, on a certain day, that he climbed into a little boat with his disciples. And he said to them, “Let us make a crossing over the lake.” And they embarked. 23 And as they were sailing, he slept. And a windstorm descended over the lake. And they were taking on water and were in danger. 24 Then, drawing near, they awakened him,

szélvész támadt a tavon, úgyhogy már-már elmerültek és veszélyben voltak. 24 Ekkor odamentek hozzá és felébresztették: »Mester, Mester! Elveszünk!« Ő pedig felkelt, parancsolt a szélnek és a víz hullámainak, mire azok megszűntek és lecsendesedtek. 25 Aztán így szólt hozzájuk: »Hol van a ti hitetek?« Azok pedig félelemmel eltelve csodálkoztak, és ezt mondogatták egymásnak: »Ki ez, hogy még a szélnek és tengernek is parancsol, és azok engedelmeskednek neki?«

A gerázai megszállott meggyógyítása

26 Azután kikötöttek a gerázaiak földjén, amely Galileával átellenben van. 27 Amint kilépett a partra, egy férfi jött eléje a városból, akiben ördögök voltak, és már régóta nem vett magára ruhát, sem házban nem lakott, hanem a sírboltokban. 28 Amikor meglátta Jézust, leborult előtte, és hangosan fölkiáltott: »Mi közöm hozzád, Jézus, a magasságbeli Isten Fia? Kérlek, ne gyötörj engem!« 29 Mert parancsolt a tisztátalan léleknek, hogy menjen ki az emberből. Ugyanis már jó ideje hatalmába kerítette, láncokkal volt megkötözve, és bilincsekben őrizték, de elszaggatta a kötelékeket, s az ördög a pusztába űzte. 30 Jézus ekkor megkérdezte: »Mi a neved?« Azt felelte: »Légió«, mert sok ördög szállta meg. 31 Arra kérték, ne azt parancsolja, hogy a mélységbe menjenek.

32 Volt ott egy nagy disznócsorda, a hegyen legelészett. Kérték őt, engedje meg, hogy azokba menjenek. Megengedte nekik. 33 Az ördögök erre kimentek, megszállták a disznókat, mire a csorda lerohant a meredeken a tóba, és belefúlt. 34 A kondások, látva, hogy mi történt, elfutottak, és hírül vitték ezt a városba és a falvakba. 35 Az emberek kimentek, hogy lássák a történteket. Amikor Jézushoz értek, ott találták azt az embert, akit az ördögök elhagytak, felöltözve és ép ésszel, amint ott ült Jézus lábainál, és félelem fogta el őket. 36 Azok pedig, akik látták, elbeszélték nekik, hogyan szabadult meg az, akit az ördög zaklatott. 37 Ekkor a gerázaiak földjének egész lakossága arra kérte őt, hogy távozzék el tőlük; mert nagy félelem vett erőt rajtuk. Ő pedig bárkába szállt és visszatért. 38 Az a férfi pedig, akiből kimentek az ördögök, megkérte, hogy vele lehessen. De Jézus elküldte őt ezekkel a szavakkal: 39 »Térj csak vissza házadba, és beszéld el, milyen nagy dolgot cselekedett veled az Isten.« Az be is járta az egész várost, és hirdette, milyen nagy dolgot cselekedett vele Jézus.

saying, “Teacher, we are perishing.” But as he rose up, he rebuked the wind and the raging water, and they ceased. And a tranquility occurred.

25 Then he said to them, “Where is your faith?” And they, being afraid, were amazed, saying to one another, “Who do you think this is, so that he commands both wind and sea, and they obey him?”

The Demons and the Pigs

(Matthew 8:28–34; Mark 5:1–20)

26 And they sailed to the region of the Gerasenes, which is opposite Galilee. 27 And when he had gone out to the land, a certain man met him, who had now had a demon for a long time. And he did not wear clothes, nor did he stay in a house, but among the sepulchers. 28 And when he saw Jesus, he fell down before him. And crying out in a loud voice, he said: “What is there between me and you, Jesus, Son of the Most High God? I beg you not to torture me.” 29 For he was ordering the unclean spirit to depart from the man. For on many occasions, it would seize him, and he was bound with chains and held by fetters. But breaking the chains, he was driven by the demon into deserted places. 30 Then Jesus questioned him, saying, “What is your name?” And he said, “Legion,” because many demons had entered into him. 31 And they petitioned him not to order them to go into the abyss.

32 And in that place, there was a herd of many swine, pasturing on the mountain. And they petitioned him to permit them to enter into them. And he permitted them. 33 Therefore, the demons departed from the man, and they entered into the swine. And the herd rushed violently down a precipice into the lake, and they were drowned.

34 And when those who were pasturing them had seen this, they fled and reported it in the city and the villages. 35 Then they went out to see what was happening, and they came to Jesus. And they found the man, from whom the demons had departed, sitting at his feet, clothed as well as in a sane mind, and they were afraid. 36 Then those who had seen this also reported to them how he had been healed from the legion. 37 And the entire multitude from the region of the Gerasenes pleaded with him to depart from them. For they were seized by a great fear. Then, climbing into the boat, he went back again. 38 And the man from whom the demons had departed pleaded with him,

Jairus lányának feltámasztása és egy beteg asszony meggyógyítása

40 Amikor Jézus visszatért, tömeg fogadta őt,
mert mindnyájan vártak rá. 41 És íme, jött egy Ja-
irus nevű férfi, aki a zsinagóga elöljárója volt, és
Jézus lábaihoz borulva kérte őt, hogy jöjjön a há-
zába, 42 mert egyetlen lánya, aki mintegy tizenkét
esztendős volt, haldoklik. Amíg ment, majdnem
agyon-nyomta őt a tömeg. 43 Közben egy asszony,
aki tizenkét esztendeje vérfolyásban szenvedett,
és az orvosokra költötte minden vagyonát, de
egyik sem tudta meggyógyítani, 44 odament hozzá
hátulról, és megérintette a ruhája szegélyét. Rög-
tön megállt a vérfolyása. 45 Jézus így szólt: »Ki
érintett meg engem?« Amikor mindnyájan tagad-
ták, Péter így szólt: »Mester! A tömeg szorongat
és lökdös téged.« 46 Jézus ezt felelte: »Valaki
megérintett, mert éreztem, hogy erő ment ki belő-
lem.« 47 Ekkor az asszony látta, hogy nem maradt
titokban. Remegve jött elő, a lábai elé borult, és
bevallotta az egész nép előtt, hogy miért érintette
meg őt, és hogy hogyan gyógyult meg azonnal.
48 Ő erre azt mondta neki: »Leányom! A hited
meggyógyított téged! Menj békével!«

49 Még beszélt, amikor odajött valaki a zsina-
góga vezetőjének házából, és azt mondta: »A lá-
nyod meghalt, ne fáraszd tovább a Mestert!« 50 Jé-
zus azonban, amikor meghallotta ezt, így szólt
hozzá: »Ne félj, csak higgy, és megmenekül!«
51 Mikor pedig a házba érkezett, senki másnak
nem engedte meg, hogy bemenjen vele, csak Pé-
besnek, Jakabnak és Jánosnak, és a lány apjának és
anyjának. 52 Mindnyájan sírtak és jajgattak a le-
ány miatt. Ő így szólt hozzájuk: »Ne sírjatok!
Nem halt meg a leány, csak alszik.« 53 Azok kine-
vették, mert tudták, hogy meghalt. 54 De ő meg-
fogta a lány kezét, és hangosan felkiáltott: »Kis-
lány, kelj föl!« 55 Erre visszatért a lány lelke, és
rögtön fölkelt. Ekkor szólt, hogy adjanak neki
enni. 56 A szülei nagyon elcsodálkoztak; ő pedig
megparancsolta nekik, hogy senkinek se mondják
el, ami történt.

so that he might be with him. But Jesus sent him
away, saying,

39 "Return to your house and explain to them
what great things God has done for you." And he
traveled through the entire city, preaching about
the great things that Jesus had done for him.

The Healing Touch of Jesus

(Matthew 9:18–26; Mark 5:21–43)

40 Now it happened that, when Jesus had returned,
the crowd received him. For they were all waiting
for him. 41 And behold, a man came, whose name
was Jairus, and he was a leader of the synagogue.
And he fell down at the feet of Jesus, asking him
to enter into his house. 42 For he had an only
daughter, nearly twelve years old, and she was dy-
ing. And it happened that, as he was going there,
he was hemmed in by the crowd.

43 And there was a certain woman, with a flow of
blood for twelve years, who had paid out all her
substance on physicians, and she was unable to be
cured by any of them. 44 She approached him from
behind, and she touched the hem of his garment.
And at once the flow of her blood stopped. 45 And
Jesus said, "Who is it that touched me?" But as
everyone was denying it, Peter, and those who
were with him, said: "Teacher, the crowd hems
you in and presses upon you, and yet you say,
'Who touched me?' " 46 And Jesus said: "Some-
one has touched me. For I know that power has
gone out from me." 47 Then the woman, upon see-
ing that she was not hidden, came forward, trem-
bling, and she fell down before his feet. And she
declared before all the people the reason that she
had touched him, and how she had been immedi-
ately healed. 48 But he said to her: "Daughter, your
faith has saved you. Go in peace."

49 While he was still speaking, someone came to
the ruler of the synagogue, saying to him: "Your
daughter is dead. Do not trouble him." 50 Then Je-
sus, upon hearing this word, replied to the father
of the girl: "Do not be afraid. Only believe, and
she will be saved." 51 And when he had arrived at
the house, he would not permit anyone to enter
with him, except Peter and James and John, and
the father and mother of the girl. 52 Now all were
weeping and mourning for her. But he said: "Do
not weep. The girl is not dead, but only sleeping."
53 And they derided him, knowing that she had
died. 54 But he, taking her by the hand, cried out,
saying, "Little girl, arise." 55 And her spirit

Lk 9

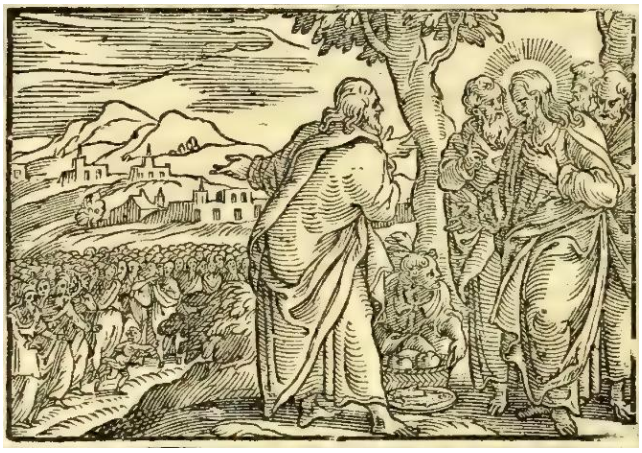
A tizenkettő küldetése

1 Ezután összehívta a tizenkét apostolt, erőt
és hatalmat adott nekik minden ördög felett, és a
betegségek gyógyítására. 2 Majd elküldte őket,
hogy hirdessék az Isten országát, és gyógyítsák
meg a betegeket. 3 Azt mondta nekik: »Semmit se
vigyetek az útra, se botot, se táskát, se kenyeret,
se pénzt, és két ingetek se legyen! 4 Amelyik
házba betértek, ott maradjatok, és onnan induljatok
tovább! 5 Ha pedig valahol nem fogadnak be
titeket, a várost elhagyva, még a lábatok porát is
rázzátok le bizonyságul ellenük!« 6 Útra keltek tehát, bejárták a falvakat, hirdették az evangéliumot, és gyógyítottak mindenütt.

Vélemények Jézusról

7 Heródes negyedes fejedelem hallott mindenről, ami történt, és zavarban volt, mivel egyesek azt mondták: 8 »János támadt fel a halálból«,
némelyek pedig, hogy »Illés jelent meg«, mások
meg: »a régi próféták közül támadt fel valamelyik«. 9 Ekkor Heródes azt mondta: »Jánost lefejeztettem; kicsoda tehát ez, akiről ilyeneket hallok?« És látni akarta őt.

A tanítványok visszatérése; a kenyérszaporítás

10 Az apostolok visszatértek, és elbeszélték
neki mindazt, amit cselekedtek. Azután velük
együtt elvonult külön egy Betszaidának nevezett
város közelébe. 11 Amikor a tömeg ezt megtudta,
utánament. Ő magához engedte őket, beszélt nekik Isten országáról, és azokat, akiknek gyógyulásra volt szükségük, meggyógyította. 12 A nap

returned, and she immediately rose up. And he ordered them to give her something to eat. 56 And her parents were stupefied. And he instructed them not to tell anyone what had happened.

Luke 9

The Ministry of the Twelve

(Matthew 10:5–15; Mark 6:7–13)

1 Then calling together the twelve Apostles, he gave them power and authority over all demons and to cure diseases. 2 And he sent them to preach the kingdom of God and to heal the infirm.

3 And he said to them: “You should take nothing for the journey, neither staff, nor traveling bag, nor bread, nor money; and you should not have two tunics. 4 And into whatever house you shall enter, lodge there, and do not move away from there. 5 And whoever will not have received you, upon departing from that city, shake off even the dust on your feet, as a testimony against them.” 6 And going forth, they traveled around, through the towns, evangelizing and curing everywhere.

Herod Tries to See Jesus

(Matthew 14:1–12; Mark 6:14–29)

7 Now Herod the tetrarch heard about all the things that were being done by him, but he doubted, because it was said 8 by some, “For John has risen from the dead,” yet truly, by others, “For Elijah has appeared,” and by still others, “For one of the prophets from of old has risen again.” 9 And Herod said: “I beheaded John. So then, who is this, about whom I hear such things?” And he sought to see him.

The Feeding of the Five Thousand

(Matthew 14:13–21; Mark 6:30–44; John 6:1–15)

10 And when the Apostles returned, they explained to him all the things that they had done. And taking them with him, he withdrew to a deserted place apart, which belongs to Bethsaida. 11 But when the crowd had realized this, they followed him. And he received them and spoke to them about the kingdom of God. And those who were in need of cures, he healed.

12 Then the day began to decline. And drawing near, the twelve said to him: “Dismiss the crowds, so that, by going into the surrounding towns and villages, they may separate and find food. For we are here in a deserted place.” 13 But he said to them, “You give them something to eat.” And

azonban már lemenőben volt, ezért a tizenkettő odament hozzá, és azt mondták neki: »Bocsásd el a tömeget, hogy a környékbeli falvakba és tanyákra menjenek, szállást vegyenek és ennivalót keressenek, mert itt pusztaságban vagyunk.« 13 Ő azonban azt mondta nekik: »Ti adjatok nekik enni!« Azok ezt felelték: »Nincs több, mint öt kenyerünk és két halunk, hacsak nem megyünk el mi, és nem veszünk élelmet ennek az egész népnek.« 14 A férfiak ugyanis mintegy ötezren voltak. Ekkor azt mondta tanítványainak: »Telepítsétek le őket ötvenes csoportokban!« 15 Úgy is tettek, és letelepítették valamennyit. 16 Akkor fogta az öt kenyeret és a két halat, az égre tekintett, megáldotta, megtörte, és tanítványainak adta, hogy adják a tömegnek. 17 Mindnyájan ettek és jóllaktak. Azután fölszedték, amit meghagytak: tizenkét kosár kenyérdarabot.

Péter vallomása; Jézus első jövendölése a szenvedésről és a feltámadásról

18 Történt egyszer, hogy amikor egyedül imádkozott, és a tanítványok is vele voltak, megkérdezte őket: »Kinek tart engem a tömeg?« 19 Ők ezt felelték: »Egyesek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, mások pedig azt tartják, hogy a korábbi próféták közül támadt fel valaki.« 20 Azután megkérdezte tőlük: »Hát ti kinek tartotok engem?« Simon Péter válaszolt: »Az Isten Krisztusának.« 21 Ő pedig rájuk parancsolt, és meghagyta, hogy ezt senkinek se mondják el, és így szólt: 22 »Az Emberfiának sokat kell szenvednie, el kell, hogy vessék a vének, a papi fejedelmek és az írástudók, meg kell, hogy öljék, és harmadnapra föl kell támadnia.«

Jézus követése; az önmegtagadás

23 Azután mindenkihez szólt: »Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét minden nap, és kövessen engem. 24 Mert aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt; aki pedig elveszíti életét énértem, megmenti azt. 25 Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, önmagát pedig elveszíti, vagy magára nézve kárt vall? 26 Mert aki szégyell engem és az én igéimet, azt az Emberfia is szégyellni fogja, amikor majd eljön a maga, az Atya és a szent angyalok dicsőségében. 27 Igazán mondom nektek: vannak az itt állók között egyesek, akik nem ízlelik meg a halált, amíg meg nem látják Isten országát.

Jézus színeváltozása

28 Történt pedig e beszéd után mintegy nyolc nappal, hogy maga mellé vette Pétert, Jakabot és

they said, “There is with us no more than five loaves and two fish, unless perhaps we are to go and buy food for this entire multitude.” 14Now there were about five thousand men. So he said to his disciples, “Have them recline to eat in groups of fifty.” 15And they did so. And they caused them all to recline to eat. 16Then, taking the five loaves and the two fish, he gazed up to heaven, and he blessed and broke and distributed them to his disciples, in order to set them before the crowd. 17And they all ate and were satisfied. And twelve baskets of fragments were taken up, which were left over from them.

Peter’s Confession of Christ

(Matthew 16:13–20; Mark 8:27–30; John 6:67–71)

18And it happened that, when he was praying alone, his disciples also were with him, and he questioned them, saying: “Who do the multitudes say that I am?” 19But they answered by saying: “John the Baptist. But some say Elijah. Yet truly, others say that one of the prophets from before has risen again.” 20Then he said to them, “But who do you say that I am?” In response, Simon Peter said, “The Christ of God.”

Christ’s Passion Foretold

(Matthew 16:21–23; Mark 8:31–33)

21But speaking sharply to them, he instructed them not to tell this to anyone,

22saying, “For the Son of man must suffer many things, and be rejected by the elders and the leaders of the priests and the scribes, and be killed, and on the third day rise again.”

Take Up Your Cross

(Matthew 16:24–28; Mark 8:34–38)

23Then he said to everyone: “If anyone is willing to come after me: let him deny himself, and take up his cross every day, and follow me. 24For whoever will have saved his life, will lose it. Yet whoever will have lost his life for my sake, will save it. 25For how does it benefit a man, if he were to gain the whole world, yet lose himself, or cause himself harm? 26For whoever will be ashamed of me and of my words: of him the Son of man will be ashamed, when he will have arrived in his majesty and that of his Father and of the holy Angels. 27And yet, I tell you a truth: There are some standing here who shall not taste death, until they see the kingdom of God.”

Jánost, és felment a hegyre imádkozni. 29 Miközben imádkozott, arcának színe elváltozott, a ruházata fehér lett és fényben sugárzó. 30 És íme, két férfi beszélgetett vele, Mózes és Illés, 31 akik dicsőségben megjelentek, és beszéltek az ő eltávozásáról, amelyet Jeruzsálemben készült beteljesíteni. 32 Pétert és a vele lévőket elnyomta az álom. Amikor felébredtek, látták dicsőségét, és a két férfit, akik ott álltak vele. 33 És történt, hogy amikor eltávoztak tőle, Péter ezt mondta Jézusnak: »Mester! Jó nekünk itt lenni! Hadd csináljunk három sátrat: neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet!« Nem tudta ugyanis, hogy mit mond. 34 Amíg ezeket mondta, felhő szállt le, és elborította őket. Amint a felhőbe jutottak, félelem fogta el őket. 35 A felhőből szózat hallatszott: »Ez az én választott Fiam, őt hallgassátok« {MTörv 18,15; Iz 42,1}. 36 Mikor a szózat elhangzott, Jézus ismét egyedül volt. Ők pedig hallgattak, és senkinek sem szóltak azokban a napokban mindarról, amit láttak.

Egy megszállott ifjú meggyógyítása

37 Történt pedig a következő napon, hogy amint lementek a hegyről, nagy tömeg közeledett feléjük. 38 És íme, a tömegből felkiáltott egy férfi: »Mester! Kérlek, tekints egyetlen fiamra, hiszen csak ő van nekem! 39 Íme, egy lélek ragadja meg őt, és hirtelen felkiált; úgy rángatja, hogy tajtékzik tőle, s ritkán hagy fel a gyötrésével. 40 Kértem tanítványaidat, hogy űzzék ki, de nem tudták.« 41 Jézus ezt felelte: »Ó, hitetlen és romlott nemzedék! Meddig legyek még veletek és meddig tűrjelek titeket? Vezesd ide a fiadat!« 42 Alighogy előjött, odacsapta őt az ördög, és össze-vissza rángatta. Jézus azonban ráparancsolt a tisztátalan lélekre, meggyógyította a gyermeket, és visszaadta apjának. 43 Ekkor mindnyájan elcsodálkoztak Isten nagyságán.

Második jövendölés a szenvedésről és a feltámadásról

Mivel mindannyian csodálkoztak azon, amit tett, ő így szólt tanítványaihoz: 44 »Jegyezzétek meg jól ezeket a szavakat: az Emberfiát az emberek kezébe adják.« 45 Ők azonban nem értették ezt a beszédet. El volt rejtve előlük, hogy fel ne fogják, de nem merték őt kérdezni e beszéd felől.

A tanítványok vetélkedése

46 Azután felmerült köztük a kérdés, hogy ki a nagyobb közülük. 47 Jézus, aki ismerte szívük gondolatát, odahívott egy gyermeket, maga mellé állította, 48 és azt mondta nekik: »Aki befogadja ezt a gyermeket az én nevemben, engem fogad be;

The Transfiguration

(Matthew 17:1–13; Mark 9:1–13; 2 Peter 1:16–21)

28 And it happened that, about eight days after these words, he took Peter and James and John, and he ascended onto a mountain, so that he might pray. 29 And while he was praying, the appearance of his countenance was altered, and his vestment became white and shining. 30 And behold, two men were talking with him. And these were Moses and Elijah, appearing in majesty. 31 And they spoke of his departure, which he would accomplish at Jerusalem. 32 Yet truly, Peter and those who were with him were weighed down by sleep. And becoming alert, they saw his majesty and the two men who were standing with him. 33 And it happened that, as these were departing from him, Peter said to Jesus: “Teacher, it is good for us to be here. And so, let us make three tabernacles: one for you, and one for Moses, and one for Elijah.” For he did not know what he was saying. 34 Then, as he was saying these things, a cloud came and overshadowed them. And as these were entering into the cloud, they were afraid. 35 And a voice came from the cloud, saying: “This is my beloved son. Listen to him.” 36 And while the voice was being uttered, Jesus was found to be alone. And they were silent and told no one, in those days, any of these things, which they had seen.

The Boy with an Evil Spirit

(Matthew 17:14–18; Mark 9:14–29)

37 But it happened on the following day that, as they were descending from the mountain, a great crowd met him. 38 And behold, a man from the crowd cried out, saying, “Teacher, I beg you, look kindly on my son, for he is my only son. 39 And behold, a spirit takes hold of him, and he suddenly cries out, and it throws him down and convulses him, so that he foams. And though it tears him apart, it leaves him only with difficulty. 40 And I asked your disciples to cast him out, and they were unable.” 41 And in response, Jesus said: “O unfaithful and perverse generation! How long will I be with you and endure you? Bring your son here.” 42 And as he was approaching him, the demon threw him down and convulsed him.

The Second Prediction of the Passion

(Matthew 17:22–23; Mark 9:30–32)

43 And Jesus rebuked the unclean spirit, and he healed the boy, and he restored him to his father.

és aki engem befogad, azt fogadja be, aki engem küldött. Mert aki a legkisebb mindnyájatok között, az a legnagyobb.«

Az idegen csodatevő

49 Ekkor János így szólt: »Mester! Láttunk valakit, aki a te nevedben ördögöket űzött, és megtiltottuk neki, mert nem követ téged velünk együtt.« 50 Jézus azt felelte neki: »Ne tiltsátok meg; mert aki nincs ellenetek, veletek van.«

A JERUZSÁLEMBE VEZETŐ ÚTON: 9,51-19,27

Az igaz tanítványok: 9,51-13,21

A szamaritánusok ellenségeskedése

51 Történt pedig, hogy amikor közeledtek felvételének napjai, elhatározta, hogy Jeruzsálembe megy. 52 Követeket küldött maga előtt, akik el is indultak, és a szamaritánusok egyik helységébe érkeztek, hogy szállást készítsenek neki. 53 Azok azonban nem fogadták be, mert Jeruzsálembe szándékozott menni. 54 Ennek láttára tanítványai, Jakab és János ezt mondták: »Uram! Akarod-e, hogy kérjük, *szálljon le tűz az égből, és eméssze meg* őket?« {1 Kir 1,10}55 De ő hozzájuk fordulva megfeddte őket, 56 és elmentek egy másik faluba.

Jézus követése

57 Amint mentek az úton, valaki azt mondta neki: »Követlek téged, bárhová mész!« 58 Jézus azt felelte neki: »A rókáknak odujuk van, az ég madarainak pedig fészkük, az Emberfiának azonban nincs hová lehajtania a fejét.« 59 Egy másiknak ezt mondta: »Kövess engem!« Az így felelt: »Uram! Engedd meg, hogy előbb elmenjek, és eltemessem apámat!« 60 Jézus ezt válaszolta neki: »Hagyd a holtakra, hadd temessék el halottaikat; te pedig menj, hirdesd az Isten országát!« 61 Egy másik is mondta: »Uram! követlek; de engedd meg, hogy előbb búcsút vegyek házam népétől!« 62 Jézus azt felelte neki: »Aki kezét az ekére teszi és hátra tekint, nem alkalmas az Isten országára.«

44 And all were astonished at the greatness of God. And as everyone was wondering over all that he was doing, he said to his disciples: “You must set these words in your hearts. For it shall be that the Son of man will be delivered into the hands of men.” 45 But they did not understood this word, and it was concealed from them, so that they did not perceive it. And they were afraid to question him about this word.

The Greatest in the Kingdom
(Matthew 18:1–5; Mark 9:33–41)

46 Now an idea entered into them, as to which of them was greater. 47 But Jesus, perceiving the thoughts of their hearts, took a child and stood him beside him. 48 And he said to them: “Whoever will receive this child in my name, receives me; and whoever receives me, receives him who sent me. For whoever is the lesser among you all, the same is greater.”

49 And responding, John said: “Teacher, we saw a certain one casting out demons in your name. And we prohibited him, for he does not follow with us.” 50 And Jesus said to him: “Do not prohibit him. For whoever is not against you, is for you.”

The Samaritans Reject Jesus

51 Now it happened that, while the days of his dissipation were being completed, he steadfastly set his face to go to Jerusalem. 52 And he sent messengers before his face. And going on, they entered into a city of the Samaritans, to prepare for him. 53 And they would not receive him, because his face was going toward Jerusalem. 54 And when his disciples, James and John, had seen this, they said, “Lord, do you want us to call for fire to descend from heaven and consume them?” 55 And turning, he rebuked them, saying: “Do you not know of whose spirit you are? 56 The Son of man came, not to destroy lives, but to save them.” And they went into another town.

The Cost of Discipleship
(Matthew 8:18–22; Luke 14:25–33; John 6:59–66)

57 And it happened that, as they were walking along the way, someone said to him, “I will follow you, wherever you will go.” 58 Jesus said to him: “Foxes have dens, and the birds of the air have nests. But the Son of man has nowhere to lay his head.” 59 Then he said to another, “Follow me.” But he said, “Lord, permit me first to go and bury my father.” 60 And Jesus said to him: “Let the dead bury their dead. But you go and announce the

Lk 10

A hetvenkét tanítvány küldetése

1 Ezek után az Úr kiválasztott más hetvenkettőt, és elküldte őket kettesével maga előtt minden városba és helységbe, ahova menni készült. 2 Azt mondta nekik: »Az aratnivaló sok, de a munkás kevés. Kérjétek azért az aratás Urát, küldjön munkásokat az aratásába. 3 Menjetek! Íme, úgy küldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé. 4 Ne vigyetek erszényt, se tarisznyát, se sarut, és az úton senkit se köszöntsetek. 5 Ha valamelyik házba bementek, először ezt mondjátok: `Békesség e háznak!' 6 Ha a békesség fia lakik ott, rászáll a ti békességtek; ha pedig nem, visszaszáll rátok. 7 Maradjatok ugyanabban a házban, egyétek és igyátok, amijük van, mert méltó a munkás a maga bérére. Ne járjatok házról házra. 8 Ha valamelyik városba betértek, és ott befogadnak titeket, egyétek, amit elétek tesznek. 9 Gyógyítsátok meg az ott lévő betegeket, és mondjátok nekik: `Elközelgett hozzátok az Isten országa.' 10 Ha pedig egy városba betértek, és nem fogadnak be titeket, menjetek ki az utcára, és mondjátok: 11 `Még a port is lerázzuk nektek, amely a ti városotokban lábainkra tapadt; tudjátok meg azonban, hogy elközelgett az Isten országa.' 12 Mondom nektek: Szodomának könnyebb lesz a sorsa azon a napon, mint annak a városnak.

Ítélet a hitetlen városok fölött 13 Jaj neked, Korozain! Jaj neked, Betszaida! Mert ha Túruszban és Szidonban történtek volna a bennetek végbement csodák, már régen zsákban és hamuban ülve tartottak volna bűnbánatot. 14 De Túrusznak és Szidonnak könnyebb lesz a sorsa az ítéleten, mint nektek.

15 És te, Kafarnaum! *Vajon az égig fogsz emelkedni? Az alvilágba süllyedsz!* {Iz 14,13.15}

16 Aki titeket hallgat, engem hallgat, és aki titeket megvet, engem vet meg; aki pedig engem megvet, azt veti meg, aki engem küldött.«

A tanítványok jutalma

17 Amikor a hetvenkettő visszatért, örömmel mondták: »Uram! Még az ördögök is engedelmeskednek nekünk a te nevedben!« 18 Ő azt felelte nekik: »Láttam a sátánt: mint a villám, úgy zuhant le

kingdom of God." 61 And another said: "I will follow you, Lord. But permit me first to explain this to those of my house." 62 Jesus said to him, "No one who puts his hand to the plow, and then looks back, is fit for the kingdom of God."

Luke 10

Jesus Sends the Seventy-Two
(Matthew 9:35–38)

1 Then, after these things, the Lord also designated another seventy-two. And he sent them in pairs before his face, into every city and place where he was to arrive. 2 And he said to them: "Certainly the harvest is great, but the workers are few. Therefore, ask the Lord of the harvest to send workers into his harvest. 3 Go forth. Behold, I send you out like lambs among wolves. 4 Do not choose to carry a purse, nor provisions, nor shoes; and you shall greet no one along the way. 5 Into whatever house you will have entered, first say, 'Peace to this house.' 6 And if a son of peace is there, your peace will rest upon him. But if not, it will return to you. 7 And remain in the same house, eating and drinking the things that are with them. For the worker is worthy of his pay. Do not choose to pass from house to house. 8 And into whatever city you have entered and they have received you, eat what they set before you. 9 And cure the sick who are in that place, and proclaim to them, 'The kingdom of God has drawn near to you.' 10 But into whatever city you have entered and they have not received you, going out into its main streets, say: 11 'Even the dust which clings to us from your city, we wipe away against you. Yet know this: the kingdom of God has drawn near.' 12 I say to you, that in that day, Sodom will be forgiven more than that city will be.

Woe to the Unrepentant
(Matthew 11:20–24)

13 Woe to you, Chorazin! Woe to you, Bethsaida! For if the miracles that have been wrought in you, had been wrought in Tyre and Sidon, they would have repented long ago, sitting in haircloth and ashes. 14 Yet truly, Tyre and Sidon will be forgiven more in the judgment than you will be. 15 And as for you, Capernaum, who would be exalted even up to Heaven: you shall be submerged into Hell.

16 Whoever hears you, hears me. And whoever despises you, despises me. And whoever despises me, despises him who sent me."

az égből. 19 Íme, hatalmat adtam nektek, hogy kígyókon és skorpiókon járjatok, s minden ellenséges hatalmon, és semmi sem fog ártani nektek. 20 De ne annak örüljetek, hogy a lelkek engedelmeskednek nektek, hanem annak örüljetek, hogy nevetek fel van írva a mennyekben.«

Jézus hálát ad az Atyának

21 Abban az órában Jézus felujjongott a Szentlélekben, és így szólt: »Áldalak téged, Atyám, mennynek és földnek Ura, mert elrejtetted ezeket a bölcsek és okosak elől, és feltártad a kicsinyeknek. Igen, Atyám, így tetszett neked. 22 Atyám mindent átadott nekem. Senki sem tudja, hogy ki a Fiú, csak az Atya; és azt sem, hogy ki az Atya, csak a Fiú, és akinek a Fiú ki akarja nyilatkoztatni.«

A tanítványok boldogsága

23 Majd külön a tanítványaihoz fordulva ezt mondta: »Boldog a szem, amely látja, amit ti láttok. 24 Mert mondom nektek: sok próféta és király kívánta látni, amit ti láttok, és nem látta, és hallani, amit ti hallotok, de nem hallotta.«

Az irgalmas szamaritánus

25 Ekkor fölállt egy törvénytudó, hogy próbára tegye, és így szólt: »Mester! Mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?« 26 Ő ezt válaszolta neki: »Mi van írva a törvényben? Hogyan olvasod?« 27 Az így felelt: *»Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből és teljes lelkedből, minden erődből* és egész elmédből {MTörv 6,5}; *felebarátodat pedig, mint önmagadat«* {Lev 19,18}. 28 Erre ő így szólt: »Helyesen feleltél! Tedd ezt, és élni fogsz.« 29 De az igazolni akarta magát, ezért megkérdezte Jézust: »De ki az én felebarátom?«

30 Jézus akkor így kezdett beszélni: »Egy ember Jeruzsálemből Jerikóba ment, és rablók kezébe került. Azok kifosztották, véresre verték, majd félholtan otthagyták és eltávoztak.

The Joyful Return

17 Then the seventy-two returned with gladness, saying, “Lord, even the demons are subject to us, in your name.” 18 And he said to them: “I was watching as Satan fell like lightning from heaven. 19 Behold, I have given you authority to tread upon serpents and scorpions, and upon all the powers of the enemy, and nothing shall hurt you. 20 Yet truly, do not choose to rejoice in this, that the spirits are subject to you; but rejoice that your names are written in heaven.”

Jesus’ Prayer of Thanksgiving

(Matthew 11:25–30)

21 In the same hour, he exulted in the Holy Spirit, and he said: “I confess to you, Father, Lord of heaven and earth, because you have hidden these things from the wise and the prudent, and have revealed them to little ones. It is so, Father, because this way was pleasing before you. 22 All things have been delivered to me by my Father. And no one knows who the Son is, except the Father, and who the Father is, except the Son, and those to whom the Son has chosen to reveal him.”

23 And turning to his disciples, he said: “Blessed are the eyes that see what you see. 24 For I say to you, that many prophets and kings wanted to see the things that you see, and they did not see them, and to hear the things that you hear, and they did not hear them.”

The Parable of the Good Samaritan

25 And behold, a certain expert in the law rose up, testing him and saying, “Teacher, what must I do to possess eternal life?” 26 But he said to him: “What is written in the law? How do you read it?” 27 In response, he said: “You shall love the Lord your God from your whole heart, and from your whole soul, and from all your strength, and from all your mind, and your neighbor as yourself.” 28 And he said to him: “You have answered correctly. Do this, and you will live.” 29 But since he wanted to justify himself, he said to Jesus, “And who is my neighbor?”

30 Then Jesus, taking this up, said: “A certain man descended from Jerusalem to Jericho, and he happened upon robbers, who now also plundered him. And inflicting him with wounds, they went away, leaving him behind, half-alive. 31 And it happened that a certain priest was descending along the same

31 Történetesen egy pap ment azon az úton
lefelé; látta, de továbbment. 32 Hasonlóképpen
egy levita is, amikor ahhoz a helyhez ért és látta
őt, elment mellette. 33 Arra ment egy szamaritánus
is. Amikor odaért hozzá és meglátta, megesett
rajta a szíve. 34 Odalépett hozzá, olajat és bort ön-
tött a sebeire, és bekötözte; azután föltette teher-
hordó állatára, elvitte egy fogadóba és ápolta.
35 Másnap elővett két dénárt, odaadta a fogadós-
nak, és ezt mondta: `Viseld gondját neki, és ha
többet költenél, amikor visszatérek, megadom ne-
ked.' 36 Mit gondolsz, e három közül melyik lett a
felebarátja annak, aki a rablók kezébe került?«
37 Az így felelt: »Az, aki irgalmasságot cselekedett vele.« Jézus erre azt mondta neki: »Menj, és te is hasonlóképpen cselekedjél!«

Mária és Márta

38 Történt pedig, hogy amikor továbbmentek,
betért egy faluba, ahol egy Márta nevű asszony
befogadta őt házába. 39 Volt neki egy Mária nevű
húga, aki az Úr lábához ülve hallgatta szavait,
40 Márta pedig sürgött-forgott a sok házi dolog-
ban. Egyszer csak megállt, és így szólt: »Uram!
Nem törődsz vele, hogy a húgom egyedül hagy
engem szolgálni? Szólj már neki, hogy segítsen!«
41 Az Úr ezt válaszolta neki: »Márta, Márta! Sok
mindenre gondod van és sok mindennel törődsz,
42 pedig csak egy a szükséges. Mária a jobbik részt
választotta, és nem is veszíti el soha.«

Lk 11

Az Úr imádsága

1 Történt egyszer, hogy valahol éppen imád-
kozott, és amint befejezte, tanítványai közül az
egyik azt mondta neki: »Uram! Taníts meg minket
imádkozni, ahogy János is megtanította tanítvá-
nyait.« 2 Erre azt válaszolta nekik: »Amikor imád-
koztok, ezt mondjátok:

Atyánk! Szenteltessék meg a te neved,

jöjjön el a te országod!

3 Mindennapi kenyerünket add meg nekünk naponta,

4 és bocsásd meg a bűneinket,

miképpen mi is megbocsátunk minden ellenünk
vétkezőnek,

és ne vígy minket kísértésbe.«

way. And seeing him, he passed by. 32And simi-
larly a Levite, when he was near the place, also saw
him, and he passed by. 33But a certain Samaritan,
being on a journey, came near him. And seeing
him, he was moved by mercy. 34And approaching
him, he bound up his wounds, pouring oil and wine
on them. And setting him on his pack animal, he
brought him to an inn, and he took care of him.
35And the next day, he took out two denarii, and he
gave them to the proprietor, and he said: ‘Take care
of him. And whatever extra you will have spent, I
will repay to you at my return.’ 36Which of these
three, does it seem to you, was a neighbor to him
who fell among the robbers?” 37Then he said, “The
one who acted with mercy toward him.” And Jesus
said to him, “Go, and act similarly.”

Martha and Mary

38Now it happened that, while they were traveling,
he entered into a certain town. And a certain woman,
named Martha, received him into her home. 39And
she had a sister, named Mary, who, while sitting be-
side the Lord’s feet, was listening to his word.
40Now Martha was continually busying herself with
serving. And she stood still and said: “Lord, is it not
a concern to you that my sister has left me to serve
alone? Therefore, speak to her, so that she may help
me.” 41And the Lord responded by saying to her:
“Martha, Martha, you are anxious and troubled over
many things. 42And yet only one thing is necessary.
Mary has chosen the best portion, and it shall not be
taken away from her.”

Luke 11

The Lord’s Prayer
(Matthew 6:5–15)

1And it happened that, while he was in a certain
place praying, when he ceased, one of his disci-
ples said to him, “Lord, teach us to pray, as John
also taught his disciples.”

2And he said to them: “When you are praying,
say: Father, may your name be kept holy. May
your kingdom come.

3Give us this day our daily bread.

4And forgive us our sins, since we also forgive all who
are indebted to us. And lead us not into temptation.”

Példabeszéd a könyörgő barátról

5 Azután így szólt hozzájuk: »Ha közületek
valamelyiknek barátja van, és az odamegy hozzá
éjfélkor, s azt mondja neki: `Barátom! Adj nekem
kölcsön három kenyeret, 6 mert egy barátom érke-
zett az útról hozzánk, és nincs mit adnom neki'; 7 a
másik viszont belülről ezt feleli: `Ne zavarj, az
ajtó már be van zárva, gyermekeim is ágyban van-
nak velem együtt, nem kelhetek föl, hogy adjak
neked!' 8 Mondom nektek: ha nem is kelne föl,
hogy adjon neki azért, mert a barátja, mégis, al-
kalmatlankodása miatt fölkel, és ad neki annyit,
amennyire szüksége van.

Bizalom az imádságban

9 Ezért mondom nektek: Kérjetek, és adni
fognak nektek, keressetek, és találtok, zörgesse-
tek, és ajtót nyitnak nektek. 10 Mert mindaz, aki
kér, kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek ajtót
nyitnak. 11 Melyik az az apa közületek, aki, ha a
fia halat kér, hal helyett kígyót ad neki? 12 Vagy
ha tojást kér, talán skorpiót nyújt neki? 13 Ha tehát
ti, bár gonoszak vagytok, tudtok jó ajándékokat
adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább adja a
Szentlelket mennyei Atyátok azoknak, akik kérik
tőle!«

Jézus önigazolása

14 Egyszer kiűzött egy ördögöt, amely néma
volt. Amikor az ördög kiment, a néma megszólalt, a
tömeg pedig elcsodálkozott. 15 De közülük néhá-
nyan így szóltak: »Az ördögök fejedelme, Belzebub
által űzi ki az ördögöket.« 16 Mások pedig égi jelet
kértek tőle, hogy kísértsék. 17 Ő azonban látta gon-
dolataikat, és ezt mondta nekik: »Minden ország,
amely önmagával meghasonlott, elpusztul, és ház
házra omlik. 18 Ha tehát a sátán meghasonlott önma-
gával, hogyan állhat fenn az ő országa? Azt mond-
játok, hogy én Belzebub által űzöm ki az ördögöket.
19 De ha én Belzebub által űzöm ki az ördögöket, a
ti fiaitok ki által űzik ki? Ők lesznek tehát a ti

Ask, Seek, Knock
(Matthew 7:7–12)

5 And he said to them: “Which of you will have a
friend and will go to him in the middle of the
night, and will say to him: ‘Friend, lend me three
loaves, 6 because a friend of mine has arrived from
a journey to me, and I do not have anything to set
before him.’ 7 And from within, he would answer
by saying: ‘Do not disturb me. The door is closed
now, and my children and I are in bed. I cannot
get up and give it to you.’ 8 Yet if he will persevere
in knocking, I tell you that, even though he would
not get up and give it to him because he is a friend,
yet due to his continued insistence, he will get up
and give him whatever he needs.

9 And so I say to you: Ask, and it shall be given to
you. Seek, and you shall find. Knock, and it shall
be opened to you. 10 For everyone who asks, re-
ceives. And whoever seeks, finds. And whoever
knocks, it shall be opened to him. 11 So then, who
among you, if he asks his father for bread, he
would give him a stone? Or if he asks for a fish,
he would give him a serpent, instead of a fish?
12 Or if he will ask for an egg, he would offer to
him a scorpion? 13 Therefore, if you, being evil,
know how to give good things to your sons, how
much more will your Father give, from heaven, a
spirit of goodness to those who ask him?”

A House Divided
(Matthew 12:22–30; Mark 3:20–27)

14 And he was casting out a demon, and the man
was mute. But when he had cast out the demon,
the mute man spoke, and so the crowds were
amazed. 15 But some of them said, “It is by Beel-
zebub, the leader of demons, that he casts out de-
mons.” 16 And others, testing him, required a sign
from heaven of him. 17 But when he perceived
their thoughts, he said to them: “Every kingdom
divided against itself will become desolate, and
house will fall upon house. 18 So then, if Satan is
also divided against himself, how will his king-
dom stand? For you say that it is by Beelzebub
that I cast out demons. 19 But if I cast out demons
by Beelzebub, by whom do your own sons cast
them out? Therefore, they shall be your judges.
20 Moreover, if it is by the finger of God that I cast
out demons, then certainly the kingdom of God has
overtaken you. 21 When a strong armed man guards
his entrance, the things that he possesses are at
peace. 22 But if a stronger one, overwhelming him,
has defeated him, he will take away all his

bíráitok. 20 De ha én Isten ujjával űzöm ki az ördögöket, biztosan elérkezett hozzátok az Isten országa.

21 Amikor az erős fegyverrel őrzi a házát, biztonságban van a vagyona. 22 De ha nála erősebb jön, legyőzi őt, elveszi összes fegyverzetét, amelyben bízott, és elosztja zsákmányát.

23 Aki nincs velem, ellenem van, s aki nem gyűjt velem, az szétszór.

A tisztátalan lelkekről

24 Mikor a tisztátalan lélek kimegy az emberből, víz nélküli helyeken jár, és nyugalmat keres; mivel azonban nem talál, így szól: `Visszatérek házamba, ahonnan kijöttem'. 25 Amikor megérkezik, kisöpörve találja azt és fölékesítve. 26 Akkor elmegy, magához vesz hét más lelket, magánál gonoszabbakat, bemennek, és ott laknak. Annak az embernek az utóbbi állapota pedig rosszabb lesz az előzőnél.«

Isten szavának hallgatóiról

27 Történt pedig, hogy amikor ezeket mondta, a tömegből felkiáltott egy asszony: »Boldog a méh, amely hordozott, és az emlők, amelyeket szoptál!« 28 Erre ő azt mondta: »Inkább azok a boldogok, akik Isten szavát hallgatják, és megtartják azt!«

Jézus nem ad jelet

29 Amikor a tömeg összesereglett, így kezdett beszélni: »Ez a nemzedék gonosz nemzedék. Jelet kíván, de nem kap más jelet, mint Jónás próféta jelét. 30 Mert amint Jónás jel volt a niniveiek számára, az Emberfia is az lesz ennek a nemzedéknek. 31 Dél királynője {1 Kir 10,1-10} felkel majd az ítéleten e nemzedék embereivel, és elítéli őket, mert ő eljött a föld széléről, hogy meghallgassa Salamon bölcsességét, és íme, nagyobb van itt Salamonnál. 32 A ninivei férfiak felállnak majd az ítéleten e nemzedékkel, és elítélik, mert ők Jónás szavára bűnbánatot tartottak {Jón 3,5}; és íme, nagyobb van itt Jónásnál.

A világosságról és a szemről

33 Senki sem gyújt lámpát azért, hogy elrejtse, vagy a véka alá tegye, hanem a tartóra, hogy akik bemennek, lássák a világosságot. 34 Tested világa a szemed: ha a szemed jó, az egész tested világos; ha pedig rossz, a tested is sötét. 35 Vigyázz tehát, hogy a világosság, amely benned van, sötétség ne legyen. 36 Ha tehát tested egészen világos, nincs benne semmi sötétség, egészen világos lesz, mint amikor a lámpa ragyogásával megvilágít téged.«

weapons, in which he trusted, and he will distribute his spoils. 23 Whoever is not with me, is against me. And whoever does not gather with me, scatters.

An Unclean Spirit Returns
(Matthew 12:43–45)

24 When an unclean spirit has departed from a man, he walks through waterless places, seeking rest. And not finding any, he says: ‘I will return to my house, from which I departed.’ 25 And when he has arrived, he finds it swept clean and decorated. 26 Then he goes, and he takes in seven other spirits with him, more wicked than himself, and they enter and live there. And so, the end of that man is made worse the beginning.”

True Blessedness

27 And it happened that, when he was saying these things, a certain woman from the crowd, lifting up her voice, said to him, “Blessed is the womb that bore you and the breasts that nursed you.” 28 Then he said, “Yes, but moreover: blessed are those who hear the word of God and keep it.”

The Sign of Jonah
(Jonah 3:1–10; Matthew 12:38–42)

29 Then, as the crowds were quickly gathering, he began to say: “This generation is a wicked generation: it seeks a sign. But no sign will be given to it, except the sign of the prophet Jonah. 30 For just as Jonah was a sign to the Ninevites, so also will the Son of man be to this generation. 31 The queen of the South will rise up, at the judgment, with the men of this generation, and she will condemn them. For she came from the ends of the earth to hear the wisdom of Solomon. And behold, more than Solomon is here. 32 The men of Nineveh will rise up, at the judgment, with this generation, and they will condemn it. For at the preaching of Jonah, they repented. And behold, more than Jonah is here.

The Lamp of the Body
(Matthew 6:22–24)

33 No one lights a candle and places it in hiding, nor under a bushel basket, but upon a lampstand, so that those who enter may see the light. 34 Your eye is the light of your body. If your eye is wholesome, your entire body will be filled with light. But if it is wicked, then even your body will be darkened. 35 Therefore, take care, lest the light that is within you become darkness. 36 So then, if your entire body becomes filled with light, not having any part in darkness, then it will be entirely light, and, like a shining lamp, it will illuminate you.”

A farizeusok és írástudók megfeddése

37 Miközben beszélt, egy farizeus megkérte,
hogy ebédeljen nála. Ő bement hozzá, és asztal-
hoz ült. 38 A farizeus pedig megütközött magában,
amikor látta, hogy evés előtt nem mosott kezet.
39 Ekkor az Úr azt mondta neki: »Ti farizeusok
ugye megtisztítjátok a pohár és tányér külsejét? A
bensőtök azonban tele van rablással és gonoszság-
gal. 40 Esztelenek! Aki a külsőt alkotta, nem az al-
kotta a bensőt is? 41 Ami bennetek van, abból ad-
jatok alamizsnát, és akkor minden tiszta lesz szá-
motokra. 42 De jaj nektek, farizeusok! Mert tizedet
adtok a mentából, a rutából és minden veteményből, de elhanyagoljátok Isten ítéletét és szeretetét. Ezeket meg kellene tenni, és amazokat sem elhanyagolni. 43 Jaj nektek, farizeusok! Mert szeretitek a főhelyeket a zsinagógában, és a köszöntéseket a piacon. 44 Jaj nektek, mert olyanok vagytok, mint a jeltelen sírok, amelyek fölött emberek járnak, anélkül, hogy tudnának róla.«

45 Erre a törvénytudók közül az egyik ezt
mondta neki: »Mester! Ha ezt mondod, minket is
gyalázol.« 46 Ő ezt felelte neki: »Jaj nektek is, tör-
vénytudók! Mert elviselhetetlen terheket raktok
az emberekre, magatok pedig egy ujjatokkal sem
érintitek a terheket. 47 Jaj nektek, mert sírem-léke-
ket emeltek a prófétáknak, atyáitok pedig megöl-
ték őket. 48 Ezáltal tanúsítjátok, hogy egyetértetek
atyáitok tetteivel; mert azok megölték őket, ti pe-
dig a sírjaikat építitek. 49 Azért mondta Isten böl-
csessége is: Prófétákat és apostolokat küldök hoz-
zájuk, de közülük egyeseket megölnek és üldöz-
nek, 50 hogy számon lehessen kérni e nemzedéktől
minden próféta vérét, amelyet kiontottak a világ
kezdetétől, 51 Ábel vérétől Zakariás véréig, aki az
oltár és a templom között veszett el. Bizony, mon-
dom nektek: számon fogják kérni mindezt ettől a
nemzedéktől. 52 Jaj nektek, törvénytudók! Mert
elvettétek a tudás kulcsát, magatok nem mentetek
be, s a bemenőket is megakadályozzátok.«

53 Amikor kiment onnan, az írástudók és a fa-
rizeusok nagyon felháborodtak, és sok mindenről
kezdték őt faggatni. 54 Azt lesték, hogy beszédei-
ben valamin rajtakapják.

Woes to Pharisees and Experts in the Law

(Matthew 23:1–36)

37 And as he was speaking, a certain Pharisee asked
him to eat with him. And going inside, he sat down
to eat. 38 But the Pharisee began to say, thinking
within himself: “Why might it be that he has not
washed before eating?” 39 And the Lord said to
him: “You Pharisees today clean what is outside
the cup and the plate, but what is inside of you is
full of plunder and iniquity. 40 Fools! Did not he
who made what is outside, indeed also make what
is inside? 41 Yet truly, give what is above as alms,
and behold, all things are clean for you.

42 But woe to you, Pharisees! For you tithe mint and
rue and every herb, but you ignore judgment and the
charity of God. But these things you ought to have
done, without omitting the others. 43 Woe to you,
Pharisees! For you love the first seats in the syna-
gogues, and greetings in the marketplace. 44 Woe to
you! For you are like graves that are not noticeable,
so that men walk over them without realizing it.”

45 Then one of the experts in the law, in response,
said to him, “Teacher, in saying these things, you
bring an insult against us as well.” 46 So he said:
“And woe to you experts in the law! For you
weigh men down with burdens which they are not
able to bear, but you yourselves do not touch the
weight with even one of your fingers. 47 Woe to
you, who build the tombs of the prophets, while it
is your fathers who killed them! 48 Clearly, you are
testifying that you consent to the actions of your
fathers, because even though they killed them,
you build their sepulchers. 49 Because of this also,
the wisdom of God said: I will send to them
Prophets and Apostles, and some of these they
will kill or persecute, 50 so that the blood of all the
Prophets, which has been shed since the foundation
of the world, may be charged against this genera-
tion: 51 from the blood of Abel, even to the blood of
Zachariah, who perished between the altar and the
sanctuary. So I say to you: it will be required of this
generation! 52 Woe to you, experts in the law! For
you have taken away the key of knowledge. You
yourselves do not enter, and those who were enter-
ing, you would have prohibited.”

53 Then, while he was saying these things to them,
the Pharisees and the experts in the law began to
insist strongly that he restrain his mouth about
many things. 54 And waiting to ambush him, they
sought something from his mouth that they might
seize upon, in order to accuse him.

Lk 12

Óvás a farizeusok képmutatásától

1 Amikor olyan nagy tömeg gyűlt össze körülötte, hogy csaknem legázolták egymást, először
csak a tanítványaihoz kezdett beszélni: »Óvakodjatok a farizeusok kovászától, vagyis a képmutatástól. 2 Semmi sincs elrejtve, ami nyilvánosságra
ne jutna, és nincs olyan titok, ami ki ne tudódna.
3 Ezért amit sötétben mondtatok, fényes nappal
halljátok majd vissza, és amit a belső szobában
fülbe súgtatok, a háztetőkről fogják hirdetni.

Ne féljetek!

4 Nektek, barátaimnak mondom: Ne féljetek
azoktól, akik megölik a testet, de semmi többet
nem tehetnek. 5 Megmondom én nektek, kitől féljetek: Féljetek attól, akinek, miután megölt, hatalma van a kárhozatra vetni. Igen, mondom nektek: tőle féljetek. 6 Öt verebet ugye két fillérért adnak? Isten mégsem feledkezik meg egyről sem
közülük. 7 Nektek pedig még a fejetek hajszálai is
mind számon vannak tartva. Ne féljetek tehát: sokkal értékesebbek vagytok ti akárhány verébnél.

8 Mondom pedig nektek: Aki megvall engem
az emberek előtt, azt az Emberfia is megvallja
majd Isten angyalai előtt. 9 Aki pedig megtagad
engem az emberek előtt, azt ő is megtagadja majd
Isten angyalai előtt.

10 Ha valaki az Emberfia ellen szól, bocsánatot nyer; de aki a Szentlelket káromolja, annak
nincs bocsánat.

11 Mikor pedig a zsinagógába, elöljárók és hatóságok elé hurcolnak benneteket, ne aggódjatok
azon, hogy hogyan és mivel védekezzetek, vagy mit
mondjatok, 12 mert a Szentlélek megtanít benneteket
abban az órában, hogy mit kell mondanotok.«

Példázat a gazdag hamis biztonságáról

13 Valaki megszólította a tömegből: »Mester!
Mondd testvéremnek, hogy ossza meg velem az
örökséget!« 14 Ő azt felelte neki: »Ember! Ki tett
engem bíróvá vagy végrehajtóvá közöttetek?«
15 Aztán így szólt hozzájuk: »Vigyázzatok és őrizkedjetek minden kapzsiságtól, mert nem a vagyonban való bővelkedéstől függ az ember élete.«
16 Példabeszédet is mondott nekik: »Egy gazdag
embernek a földje bőséges termést hozott. 17 Akkor így gondolkozott magában: `Mit tegyek?
Nincs hová gyűjtsem a termésemet.' 18 Majd azt
mondta: `Ezt fogom tenni: Lebontom magtáraimat, nagyobbakat építek, és oda gyűjtöm minden
termésemet és vagyonomat. 19 Azután azt mon-

Luke 12

The Leaven of the Pharisees

(Matthew 16:5–12; Mark 8:14–21)

1 Then, as great crowds were standing so close that
they were stepping on one another, he began to say
to his disciples: “Beware of the leaven of the Pharisees, which is hypocrisy. 2 For there is nothing
covered, which will not be revealed, nor anything
hidden, which will not be known. 3 For the things
that you have spoken in darkness will be declared
in the light. And what you have said in the ear in
bedrooms will be proclaimed from the housetops.

Fear God Alone

(Matthew 10:26–31)

4 So I say to you, my friends: Do not be fearful of
those who kill the body, and afterwards have no
more that they can do. 5 But I will reveal to you
whom you should fear. Fear him who, after he will
have killed, has the power to cast into Hell. So I say
to you: Fear him. 6 Are not five sparrows sold for two
small coins? And yet not one of these is forgotten in
the sight of God. 7 But even the very hairs of your
head have all been numbered. Therefore, do not be
afraid. You are worth more than many sparrows.

Confessing Christ

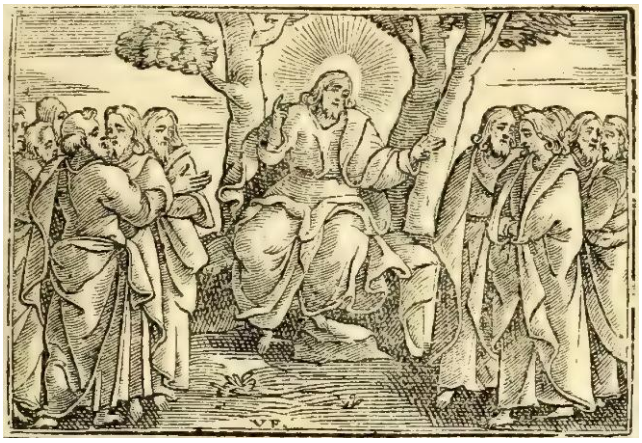
(Matthew 10:32–33)

8 But I say to you: Everyone who will have confessed me before men, the Son of man will also
confess him before the Angels of God. 9 But everyone who will have denied me before men, he
will be denied before the Angels of God. 10 And
everyone who speaks a word against the Son of
man, it will be forgiven of him. But of him who
will have blasphemed against the Holy Spirit, it
will not be forgiven. 11 And when they will lead
you to the synagogues, and to magistrates and authorities, do not choose to be worried about how
or what you will answer, or about what you might
say. 12 For the Holy Spirit will teach you, in the
same hour, what you must say.”

The Parable of the Rich Fool

13 And someone from the crowd said to him,
“Teacher, tell my brother to share the inheritance
with me.” 14 But he said to him, “Man, who has
appointed me as judge or arbitrator over you?”
15 So he said to them: “Be cautious and wary of all
avarice. For a person’s life is not found in the
abundance of the things that he possesses.” 16 Then

dom lelkemnek: Én lelkem! Van sok javad, sok esztendőre eltéve; nyugodjál, egyél, igyál, élvezd az életet!' 20 Isten azonban így szólt hozzá: `Esztelen! Még az éjjel számon kérik tőled lelkedet. Kié lesz mindaz, amit szereztél?' 21 Így jár az, aki kincset gyűjt magának, és nem az Istenben gazdag.«

A gondok és a bizalom

22 Majd így szólt tanítványaihoz: »Ezért azt mondom nektek: Ne aggódjatok életetek miatt, hogy mit egyetek, se a testetek miatt, hogy mibe öltözzetek. 23 Az élet több az eledelnél, és a test a ruházatnál. 24 Nézzétek a hollókat! Nem vetnek, nem aratnak, nincs kamrájuk, sem magtáruk, és az Isten táplálja őket. Mennyivel többet értek ti akárhány madárnál! 25 Aggodalmaskodásával ki adhat közületek az életéhez akár egy arasznyit is? 26 Ha tehát a legkisebb dologra sem vagytok képesek, a többi miatt miért aggódtok? 27 Nézzétek a liliomokat, hogyan növekednek! Nem fonnak és nem szőnek; mégis, mondom nektek: Salamon teljes dicsőségében sem volt úgy öltözve, mint egy ezek közül. 28 Ha pedig a mező füvét, amely ma van, és holnap a kemencébe vetik, Isten így ruházza, mennyivel inkább titeket, kicsinyhitűek! 29 Ne keressétek tehát, hogy mit egyetek vagy mit igyatok, és ne nyugtalankodjatok, 30 mert ezeket a pogányok keresik a világban. Atyátok azonban tudja, hogy szükségetek van ezekre. 31 Ti keressétek csak az ő országát, és mindezt megkapjátok hozzá.

32 Ne félj, te kisded nyáj, mert úgy tetszett Atyátoknak, hogy nektek adja az országot.

Az igazi kincsről

33 Adjátok el, amitek van, és adjátok oda adomány gyanánt; készítsetek magatoknak el nem avuló erszényeket, kifogyhatatlan kincset a mennyben, ahol a tolvaj nem fér hozzá, és a moly meg nem rágja. 34 Mert ahol a kincsetek, ott lesz a szívetek is.

he spoke to them using a comparison, saying: “The fertile land of a certain wealthy man produced crops. 17And he thought within himself, saying: ‘What should I do? For I have nowhere to gather together my crops.’ 18And he said: ‘This is what I will do. I will tear down my barns and build larger ones. And into these, I will gather all the things that have been grown for me, as well as my goods. 19And I will say to my soul: Soul, you have many goods, stored up for many years. Relax, eat, drink, and be cheerful.’ 20But God said to him: ‘Foolish one, this very night they require your soul of you. To whom, then, will those things belong, which you have prepared?’ 21So it is with him who stores up for himself, and is not wealthy with God.”

Do Not Worry

(Matthew 6:25–34)

22And he said to his disciples: “And so I say to you: Do not choose to be anxious about your life, as to what you may eat, nor about your body, as to what you will wear. 23Life is more than food, and the body is more than clothing. 24Consider the ravens. For they neither sow nor reap; there is no storehouse or barn for them. And yet God pastures them. How much more are you, compared to them? 25But which of you, by thinking, is able to add one cubit to his stature? 26Therefore, if you are not capable, in what is so little, why be anxious about the rest? 27Consider the lilies, how they grow. They neither work nor weave. But I say to you, not even Solomon, in all his glory, was clothed like one of these. 28Therefore, if God so clothes the grass, which is in the field today and thrown into the furnace tomorrow, how much more you, O little in faith? 29And so, do not choose to inquire as to what you will eat, or what you will drink. And do not choose to be lifted up on high. 30For all these things are sought by the Gentiles of the world. And your Father knows that you have need of these things. 31Yet truly, seek first the kingdom of God, and his justice, and all these things shall be added to you.

Treasures in Heaven

(Matthew 6:19–21)

32Do not be afraid, little flock; for it has pleased your Father to give you the kingdom.

33Sell what you possess, and give alms. Make for yourselves purses that will not wear out, a treasure that will not fall short, in heaven, where no thief approaches, and no moth corrupts. 34For where your treasure is, there will your heart be also.

Példabeszéd a hűséges és a gonosz szolgáról

35 Legyen a csípőtök felövezve, a lámpásotok pedig meggyújtva. 36 Hasonlítsatok azokhoz az emberekhez, akik urukat várják, mikor visszatér a menyegzőről, hogy mihelyt jön és zörget, azonnal ajtót nyissanak neki. 37 Boldogok azok a szolgák, akiket az úr ébren talál, amikor megérkezik. Bizony, mondom nektek: felövezi magát, asztalhoz ülteti őket, aztán megy, és kiszolgálja őket. 38 S ha a második őrváltáskor vagy a harmadik őrváltáskor jön, és így találja őket, boldogok azok a szolgák. 39 Azt is fontoljátok meg: ha tudná a házigazda, hogy melyik órában jön a tolvaj, nem engedné betörni a házába. 40 Ti is legyetek készen, mert amelyik órában nem is gondoljátok, eljön az Emberfia.«

41 Péter ekkor megkérdezte: »Uram! Nekünk mondod ezt a példabeszédet, vagy mindenkinek?« 42 Az Úr így válaszolt: »Mit gondolsz, ki az a hű és okos intéző, akit az úr a háza népe fölé rendel, hogy idejében kiadja részüket az élelemből? 43 Boldog az a szolga, akit ura ebben a munkában talál, amikor megérkezik. 44 Bizony, mondom nektek: minden vagyona fölé rendeli őt. 45 De ha ez a szolga azt mondja magában: `Késik az én uram', és verni kezdi a szolgákat és szolgálókat, eszik-iszik és részegeskedik, 46 [m]egjön annak a szolgának az ura azon a napon, amelyen nem várja, és abban az órában, amelyet nem ismer. Elkergeti őt, és a hűtlenek sorsára juttatja. 47 Az a szolga pedig, aki ismerte ura akaratát, és nem készült vagy nem cselekedett akarata szerint, sok verést fog kapni. 48 Aki pedig nem ismerte, és úgy tette azt, amiért büntetést érdemel, kevesebb verést kap. Mert attól, akinek sokat adtak, sokat fognak követelni, és attól, akire sokat bíztak, többet fognak számon kérni.

Döntés Jézus mellett

49 Azért jöttem, hogy tüzet bocsássak a földre; s mennyire szeretném, ha már fellobbanna! 50 Keresztséggel kell megkeresztelkednem, és mennyire vágyom utána, amíg be nem teljesedik! 51 Azt gondoljátok talán: azért jöttem, hogy békét hozzak a földre? Mondom nektek: nem, hanem széthúzást. 52 Mert mostantól fogva ha öten lesznek egy házban, meghasonlanak, hárman kettő ellen, és ketten három ellen. 53 Meghasonlik az apa a fiával és *a fiú az apjával;* az anya a lányával és *a lány az anyjával;* az anyós a menyével és *a meny az anyósával*« {Mik 7,6}.

Readiness at Any Hour
(Matthew 24:36–51; Mark 13:32–37)

35 Let your waists be girded, and let lamps be burning in your hands. 36 And let you yourselves be like men awaiting their lord, when he will return from the wedding; so that, when he arrives and knocks, they may open to him promptly. 37 Blessed are those servants whom the Lord, when he returns, will find being vigilant. Amen I say to you, that he will gird himself and have them sit down to eat, while he, continuing on, will minister to them. 38 And if he will return in the second watch, or if in the third watch, and if he will find them to be so: then blessed are those servants.

39 But know this: that if the father of the family knew at what hour the thief would arrive, he would certainly stand watch, and he would not permit his house to be broken into. 40 You also must be prepared. For the Son of man will return at an hour that you will not realize."

41 Then Peter said to him, "Lord, are you telling this parable to us, or also to everyone?" 42 So the Lord said: "Who do you think is the faithful and prudent steward, whom his Lord has appointed over his family, in order to give them their measure of wheat in due time? 43 Blessed is that servant if, when his Lord will return, he will find him acting in this manner. 44 Truly I say to you, that he will appoint him over all that he possesses. 45 But if that servant will have said in his heart, 'My Lord has made a delay in his return,' and if he has begun to strike the men and women servants, and to eat and drink, and to be inebriated, 46 then the Lord of that servant will return on a day which he hoped not, and at an hour which he knew not. And he will separate him, and he will place his portion with that of the unfaithful. 47 And that servant, who knew the will of his Lord, and who did not prepare and did not act according to his will, will be beaten many times over. 48 Yet he who did not know, and who acted in a way that deserves a beating, will be beaten fewer times. So then, of all to whom much has been given, much will be required. And of those to whom much has been entrusted, even more will be asked.

Not Peace but Division
(Micah 7:1–6; Matthew 10:34–39)

49 I have come to cast a fire upon the earth. And what should I desire, except that it may be kindled? 50 And I have a baptism, with which I am to

Az idők jelei

54 Ezután a tömeghez is szólt: »Amikor látjátok, hogy nyugatról felhő támad, mindjárt azt
mondjátok: `Jön az eső', és úgy is lesz; 55 amikor
délről fúj a szél, azt mondjátok: `Forróság lesz', és
meglesz. 56 Képmutatók! Az ég és föld jeleiből
tudtok következtetni, ezt az időt miért nem tudjátok hát megítélni? 57 Miért nem jöttök rá magatok,
hogy mi az igazságos?

A kiengesztelődésről

58 Mikor pedig ellenfeleddel az elöljáróhoz
mész, útközben igyekezz megegyezni vele, nehogy a bíróhoz hurcoljon, s a bíró átadjon a börtönőrnek, a börtönőr pedig tömlöcbe vessen.
59 Mondom neked, ki nem jössz onnan, míg az
utolsó fillért is meg nem fizeted.«

Lk 13

Felhívás a megtérésre

1 Éppen abban az időben voltak ott néhányan,
akik hírt hoztak neki azokról a galileaiakról, akiknek a vérét Pilátus az áldozatukéval vegyítette. 2 Ő
ezt felelte nekik: »Azt hiszitek, hogy ezek a galileaiak bűnösebbek voltak a többi galileainál, mivel mindezt elszenvedték? 3 Mondom nektek:
Nem! De ha nem tartotok bűnbánatot, mindnyájan
ugyanígy elvesztek. 4 Vagy az a tizennyolc, akire
Síloében rádőlt a torony, és megölte őket? Azt hiszitek, hogy vétkesebbek voltak minden más embernél, aki Jeruzsálemben lakik? 5 Mondom nektek: Nem! De ha nem tartotok bűnbánatot, mindnyájan ugyanígy elvesztek.«

6 Aztán ezt a példabeszédet mondta: »Egy em-
bernek volt egy fügefa a szőlőjében. Kiment, gyümölcsöt keresett rajta, de nem talált. 7 Ezért így szólt

be baptized. And how I am constrained, even until
it may be accomplished! 51 Do you think that I have
come to give peace to the earth? No, I tell you, but
division. 52 For from this time on, there will be five
in one house: divided as three against two, and as
two against three. 53 A father will be divided against
a son, and a son against his father; a mother against
a daughter and a daughter against a mother; a
mother-in-law against her daughter-in-law, and a
daughter-in-law against her mother-in-law."

Interpreting the Present Time

(Matthew 16:1–4; Mark 8:11–13)

54 And he also said to the crowds: "When you see a
cloud rising from the setting of the sun, immediately you say, 'A rain cloud is coming.' And so it
does. 55 And when a south wind is blowing, you say,
'It will be hot.' And so it is. 56 You hypocrites! You
discern the face of the heavens, and of the earth, yet
how is it that you do not discern this time?

Reconciling with an Adversary

(Matthew 5:21–26)

57 And why do you not, even among yourselves,
judge what is just? 58 So, when you are going with
your adversary to the ruler, while you are on the
way, make an effort to be freed from him, lest perhaps he may lead you to the judge, and the judge
may deliver you to the officer, and the officer may
cast you into prison. 59 I tell you, you will not depart
from there, until you have paid the very last coin."

Luke 13

A Call to Repentance

(Joel 1:13–20; Amos 5:4–15; Zephaniah 2:1–3)

1 And there were present, at that very time, some
who were reporting about the Galileans, whose
blood Pilate mixed with their sacrifices. 2 And responding, he said to them: "Do you think that
these Galileans must have sinned more than all
other Galileans, because they suffered so much?
3 No, I tell you. But unless you repent, you will all
perish similarly. 4 And those eighteen upon whom
the tower of Siloam fell and killed them, do you
think that they also were greater transgressors
than all the men living in Jerusalem? 5 No, I tell
you. But if you do not repent, you will all perish
similarly."

az intézőjéhez: `Íme, három esztendeje, hogy ide járok, gyümölcsöt keresek ezen a fügefán, de nem találok. Vágd ki, miért foglalja hiába a földet?' 8 De az így felelt neki: `Uram! Hagyd meg még ebben az évben, amíg körülásom és megtrágyázom, 9 hátha gyümölcsöt hoz jövőre; ha pedig nem, akkor vágd ki.'«

Egy asszony meggyógyítása szombaton

10 Egyszer valamelyik zsinagógában tanított szombaton. 11 És íme, volt ott egy asszony, akiben tizennyolc éve lakott a betegség lelke. Annyira meggörnyedt, hogy egyáltalán nem tudott felegyenesedni. 12 Amikor Jézus meglátta, odahívta, és azt mondta neki: »Asszony! Megszabadultál betegségedtől.« 13 Rátette a kezét, mire az rögtön felegyenesedett, és dicsőítette Istent.

14 Ekkor megszólalt a zsinagóga elöljárója. Azon méltatlankodva, hogy Jézus szombaton gyógyított, ezt mondta a tömegnek: »Hat nap van, amikor dolgozni kell; azokon jöjjetek hát és gyógyíttassátok magatokat, ne pedig szombaton!« 15 Az Úr ezt felelte neki: »Képmutatók! Nem oldja-e el mindegyiktek szombaton az ökrét vagy a szamarát a jászoltól, és nem viszi-e itatni? 16 Ábrahámnak ezt a leányát pedig, akit immár tizennyolc éve megkötözve tart a sátán, nem kellett-e szombaton föloldani ettől a kötelektől?« 17 Amint ezt elmondta, megszégyenült minden ellenfele, s az egész nép örvendezett a csodás dolgokon, amiket cselekedett.

Példabeszéd a mustármagról

18 Akkor így szólt: »Mihez hasonló az Isten országa, mihez hasonlítsam? 19 Hasonló a mustármaghoz, amelyet egy ember fogott, és elvetett a kertjében. Azután felnövekedett és fává lett, úgyhogy az égi madarak az ágai közt fészkeltek« {Dán 4,8k.18}.

Példabeszéd a kovászról

20 Aztán így folytatta: »Mihez hasonlítsam Isten országát? 21 Hasonló a kovászhoz, amelyet fogott az asszony, belekeverte három mérő lisztbe, amíg az egész meg nem kelt.«

Isten országának új rendjéről 13,22-19,27

A szűk és a zárt kapuk

22 Ezután bejárta a városokat és falvakat, és tanított, Jeruzsálem felé haladva. 23 Közben valaki megkérdezte tőle: »Uram! Kevesen vannak-e, akik üdvözülnek?« Ő ezt felelte nekik: 24 »Igyekezzetek a szűk kapun bemenni, mert mondom nektek: sokan akarnak majd bemenni, de nem tudnak. 25 Amikor a családapa már felkel és bezárja az ajtót, ti kívül állva zörgetni kezdtek az ajtón, és azt

The Parable of the Barren Fig Tree
(Isaiah 5:1–7)

6 And he also told this parable: “A certain man had a fig tree, which was planted in his vineyard. And he came seeking fruit on it, but found none. 7 Then he said to the cultivator of the vineyard: ‘Behold, for these three years I came seeking fruit on this fig tree, and I have found none. Therefore, cut it down. For why should it even occupy the land?’ 8 But in response, he said to him: ‘Lord, let it be for this year also, during which time I will dig around it and add fertilizer. 9 And, indeed, it should bear fruit. But if not, in the future, you shall cut it down.’ ”

Jesus Heals a Disabled Woman

10 Now he was teaching in their synagogue on the Sabbaths. 11 And behold, there was a woman who had a spirit of infirmity for eighteen years. And she was bent over; and she was unable to look upwards at all. 12 And when Jesus saw her, he called her to himself, and he said to her, “Woman, you are released from your infirmity.” 13 And he laid his hands upon her, and immediately she was straightened, and she glorified God. 14 Then, as a result, the ruler of the synagogue became angry that Jesus had cured on the Sabbath, and he said to the crowd: “There are six days on which you ought to work. Therefore, come and be cured on those, and not on the day of the Sabbath.” 15 Then the Lord said to him in response: “You hypocrites! Does not each one of you, on the Sabbath, release his ox or donkey from the stall, and lead it to water? 16 So then, should not this daughter of Abraham, whom Satan has bound for lo these eighteen years, be released from this restraint on the day of the Sabbath?” 17 And as he was saying these things, all his adversaries were ashamed. And all the people rejoiced in everything that was being done gloriously by him.

The Parable of the Mustard Seed
(Matthew 13:31–32; Mark 4:30–34)

18 And so he said: “To what is the kingdom of God similar, and to what figure shall I compare it? 19 It is like a grain of mustard seed, which a man took and cast into his garden. And it grew, and it became a great tree, and the birds of the air rested in its branches.”

The Parable of the Leaven
(Matthew 13:33)

20 And again, he said: “To what figure shall I compare the kingdom of God? 21 It is like leaven,

mondjátok: `Uram! Nyisd ki nekünk!' Ő ezt feleli majd nektek: `Nem tudom, honnan valók vagytok.' 26 Akkor ti ezt kezditek majd mondogatni: `Előtted ettünk és ittunk, és a mi utcáinkon tanítottál.' 27 Ő erre azt feleli nektek: `Nem ismerlek titeket, hogy honnan valók vagytok! Távozzatok tőlem mindnyájan, ti gonosztevők!' {Zsolt 6,9} 28 Lesz majd sírás és fogcsikorgatás, amikor látni fogjátok Ábrahámot, Izsákot és Jákobot és az összes prófétát Isten országában, magatokat pedig kirekesztve. 29 Jönnek majd napkeletről és napnyugatról, északról és délről, és letelepszenek az Isten országában. 30 Mert íme, vannak utolsók, akikből elsők lesznek, és vannak elsők, akikből utolsók lesznek.«

Jézus elhagyja Galileát

31 Még abban az órában odajött hozzá néhány farizeus, és azt mondta neki: »Menj el, távozz innen, mert Heródes meg akar ölni.« 32 Ő azt mondta nekik: »Menjetek, mondjátok meg annak a rókának: Íme, ördögöket űzök és gyógyítok, ma és holnap, és harmadnap befejezem. 33 De ma, holnap és a következő napon úton kell lennem; mert nem lehet, hogy próféta Jeruzsálemen kívül vesszen el.

Jeruzsálem megfeddése 34 Jeruzsálem, Jeruzsálem! Te megölöd a prófétákat, és megkövezed azokat, akiket hozzád küldtek! Hányszor akartam egybegyűjteni fiaidat, mint a tyúk a csibéit a szárnyai alá, de ti nem akartátok. 35 Íme, *elhagyatott lesz a házatok.* Mondom nektek, nem láttok engem, amíg el nem jön az idő, amikor majd ezt mondjátok: *`Áldott, aki az Úr nevében jön'*« {Zsolt 118,26}.

which a woman took and hid in three measures of fine wheat flour, until it was entirely leavened."

The Narrow Door
(Matthew 7:13–14)

22 And he was traveling through the cities and towns, teaching and making his way to Jerusalem. 23 And someone said to him, "Lord, are they few who are saved?" But he said to them:

24 "Strive to enter through the narrow gate. For many, I tell you, will seek to enter and not be able. 25 Then, when the father of the family will have entered and shut the door, you will begin to stand outside and to knock at the door, saying, 'Lord, open to us.' And in response, he will say to you, 'I do not know where you are from.' 26 Then you will begin to say, 'We ate and drank in your presence, and you taught in our streets.' 27 And he will say to you: 'I do not know where you are from. Depart from me, all you workers of iniquity!' 28 In that place, there will be weeping and gnashing of teeth, when you see Abraham, and Isaac, and Jacob, and all the prophets, in the kingdom of God, yet you yourselves are expelled outside. 29 And they will arrive from the East, and the West, and the North, and the South; and they will recline at table in the kingdom of God. 30 And behold, those who are last will be first, and those who are first will be last."

Lament over Jerusalem
(Matthew 23:37–39)

31 On the same day, some of the Pharisees approached, saying to him: "Depart, and go away from here. For Herod wishes to kill you." 32 And he said to them: "Go and tell that fox: 'Behold, I cast out demons and accomplish healings, today and tomorrow. And on the third day I reach the end.' 33 Yet truly, it is necessary for me to walk today and tomorrow and the following day. For it does not fall to a prophet to perish beyond Jerusalem. 34 Jerusalem, Jerusalem! You kill the prophets, and you stone those who are sent to you. Daily, I wanted to gather together your children, in the manner of a bird with her nest under her wings, but you were not willing! 35 Behold, your house will be left desolate for you. But I say to you, that you shall not see me, until it happens that you say: 'Blessed is he who has arrived in the name of the Lord.' "

Lk 14

Egy vízkóros ember meggyógyítása szombaton

1 Történt pedig, hogy Jézus szombaton az
egyik vezető farizeus házába ment étkezni, és
azok figyelték őt. 2 Ott egy vízkóros ember került
elébe. 3 Ekkor Jézus megkérdezte a törvénytudóktól és a farizeusoktól: »Szabad-e szombaton gyógyítani vagy nem?« 4 Azok csak hallgattak. Erre
megérintette a beteget, meggyógyította, és elbocsátotta. 5 Aztán így szólt hozzájuk: »Ha közületek valakinek a fia vagy az ökre kútba esik, nem
húzza-e ki rögtön, akár szombaton is?« 6 Erre nem
tudtak mit felelni.

A szerénységről

7 A meghívottaknak pedig példabeszédet
mondott, mert megfigyelte, hogy hogyan válogatják az első helyeket. Ezt mondta nekik: 8 »Amikor
lakodalomba hívnak, ne ülj az első helyre. Nehogy előforduljon, hogy ha nálad előkelőbbet is
meghívtak volna, 9 odajöjjön az, aki téged és őt is
meghívta, és azt mondja neked: `Add át a helyedet!' És akkor szégyenszemre az utolsó helyet kell
elfoglalnod. 10 Ha tehát meghívnak, menj, telepedj le az utolsó helyre. Akkor odajön majd az,
aki meghívott, és ezt mondja neked: `Barátom!
Menj följebb!' Így tiszteletet ébresztesz az egész
vendégsereg előtt. 11 Mert aki magát fölmagasztalja, megalázzák, és aki magát megalázza, fölmagasztalják.«

A vendéglátásról

12 Annak pedig, aki őt meghívta, ezt mondta:
»Amikor ebédet vagy vacsorát adsz, ne a barátaidat és testvéreidet hívd meg, se a rokonaidat és
gazdag szomszédaidat, akik majd téged is meghívnak és viszonozzák neked. 13 Amikor vendégséget rendezel, hívd meg a szegényeket, bénákat,
sántákat, vakokat. 14 Így boldog leszel, mert ők
nem tudják azt viszonozni neked. De amikor az
igazak feltámadnak, megkapod jutalmadat.

Példabeszéd az ünnepi lakomáról

15 Az egyik vendég ennek hallatára így szólt
hozzá: »Boldog, aki asztalhoz ülhet az Isten országában!« 16 Ő pedig ezt válaszolta: »Egy ember
nagy vendégséget rendezett és sokakat meghívott.
17 A vacsora órájában elküldte szolgáját, hogy
szóljon a meghívottaknak: `Jöjjetek, mert már
minden el van készítve!' 18 De azok közül sorra
mindegyik kezdte magát kimenteni. Az első azt
mondta neki: `Földet vettem, el kell mennem

Luke 14

Jesus Heals a Man with Dropsy

1And it happened that, when Jesus entered the
house of a certain leader of the Pharisees on the
Sabbath to eat bread, they were observing him.
2And behold, a certain man before him was afflicted with edema. 3And responding, Jesus spoke
to the experts in the law and to the Pharisees, saying, “Is it lawful to cure on the Sabbath?” 4But they
kept silent. Yet truly, taking hold of him, he healed
him and sent him away. 5And responding to them,
he said, “Which of you will have a donkey or an ox
fall into a pit, and will not promptly pull him out,
on the day of the Sabbath?” 6And they were unable
to respond to him about these things.

The Parable of the Guests

7Then he also told a parable, to those who were
invited, noticing how they chose the first seats at
the table, saying to them:

8“When you are invited to a wedding, do not sit
down in the first place, lest perhaps someone more
honored than yourself may have been invited by
him. 9And then he who called both you and him,
approaching, may say to you, ‘Give this place to
him.’ And then you would begin, with shame, to
take the last place. 10But when you are invited, go,
sit down in the lowest place, so that, when he who
invited you arrives, he may say to you, ‘Friend, go
up higher.’ Then you will have glory in the sight
of those who sit at table together with you. 11For
everyone who exalts himself shall be humbled,
and whoever humbles himself shall be exalted.”

12Then he also said to the one who had invited
him: “When you prepare a lunch or dinner, do not
choose to call your friends, or your brothers, or
your relatives, or your wealthy neighbors, lest perhaps they might then invite you in return and repayment would made to you. 13But when you prepare a feast, call the poor, the disabled, the lame,
and the blind. 14And you will be blessed because
they do not have a way to repay you. So then, your
recompense will be in the resurrection of the just.”

The Parable of the Banquet
(Matthew 22:1–14)

15When someone sitting at table with him had
heard these things, he said to him, “Blessed is he
who will eat bread in the kingdom of God.”

16So he said to him: “A certain man prepared a
great feast, and he invited many. 17And he sent his

megnézni; kérlek, ments ki engem!' 19 A másik meg azt mondta: `Öt pár ökröt vettem, megyek kipróbálni őket; kérlek, ments ki engem!' 20 Egy másik azt mondta: `Most nősültem, azért nem mehetek!' 21 Amikor a szolga visszatért, jelentette mindezt urának. Erre a házigazda megharagudott, és ezt mondta szolgájának: `Menj ki gyorsan a város tereire és utcáira, és hozd be ide a szegényeket, bénákat, vakokat és sántákat!' 22 A szolga jelentette: `Uram! Megtörtént, amit parancsoltál, de még mindig van hely.' 23 Akkor az Úr ezt mondta a szolgájának: `Menj ki az utakra és a sövényekhez! Kényszerítsd bejönni az embereket, hogy megteljék a házam.' 24 Mondom azonban nektek, hogy azok közül, akik hivatalosak voltak, senki sem ízleli meg a lakomámat.«

Jézus követésének feltételei

25 Nagy népsokaság ment vele, ő pedig hozzájuk fordult, és ezt mondta: 26 »Ha valaki hozzám jön, és nem gyűlöli apját és anyját, feleségét és gyermekeit, fivéreit és nővéreit, sőt még saját életét is, nem lehet az én tanítványom. 27 És aki nem hordozza keresztjét és nem jön utánam, nem lehet az én tanítványom.

28 Mert ki az közületek, aki tornyot akar építeni, és nem ül le előbb, hogy kiszámítsa a költségeket, vajon van-e miből befejezni? 29 Nehogy miután az alapot lerakta és nem tudta befejezni, mindenki, aki látja, csúfolni kezdje őt: 30 `Ez az ember elkezdett építeni, de nem tudta befejezni.' 31 Vagy melyik király az, aki amikor háborúba indul egy másik király ellen, nem ül le előbb, hogy megfontolja, vajon képes-e tízezerrel szembeszállni azzal, aki húszezerrel jön ellene? 32 Mert ha nem, követséget küld hozzá és békét kér, amikor még messze van. 33 Így tehát aki közületek nem mond le mindenről, amije van, nem lehet az én tanítványom.

34 Jó a só; de ha a só ízét veszti, mivel sózzák meg? 35 Sem a földre, sem a szemétdombra nem való, hanem hogy kidobják. Akinek van füle a hallásra, hallja meg!«

servant, at the hour of the feast, to tell the invited to come; for now everything was ready. 18 And at once they all began to make excuses. The first said to him: ‘I bought a farm, and I need to go out and see it. I ask you to excuse me.’ 19 And another said: ‘I bought five yoke of oxen, and I am going to examine them. I ask you to excuse me.’ 20 And another said, ‘I have taken a wife, and therefore I am not able to go.’ 21 And returning, the servant reported these things to his lord. Then the father of the family, becoming angry, said to his servant: ‘Go out quickly into the streets and neighborhoods of the city. And lead here the poor, and the disabled, and the blind, and the lame.’ 22 And the servant said: ‘It has been done, just as you ordered, lord, and there is still room.’ 23 And the lord said to the servant: ‘Go out to the highways and hedges, and compel them to enter, so that my house may be filled. 24 For I tell you, that none of those men who were invited will taste of my feast.’ ”

The Cost of Discipleship

(Matthew 8:18–22; Luke 9:57–62; John 6:59–66)

25 Now great crowds traveled with him. And turning around, he said to them:

26 “If anyone comes to me, and does not hate his father, and mother, and wife, and children, and brothers, and sisters, and yes, even his own life, he is not able to be my disciple. 27 And whoever does not bear his cross and come after me, is not able to be my disciple. 28 For who among you, wanting to build a tower, would not first sit down and determine the costs that are required, to see if he has the means to complete it? 29 Otherwise, after he will have laid the foundation and not been able to finish it, everyone who sees it may begin to mock him, 30 saying: ‘This man began to build what he was not able to finish.’ 31 Or, what king, advancing to engage in war against another king, would not first sit down and consider whether he may be able, with ten thousand, to meet one who comes against him with twenty thousand? 32 If not, then while the other is still far away, sending a delegation, he would ask him for terms of peace. 33 Therefore, everyone of you who does not renounce all that he possesses is not able to be my disciple.

Good Salt

(Matthew 5:13–16; Mark 9:49–50)

34 Salt is good. But if the salt has lost its flavor, with what will it be seasoned? 35 It is useful neither in soil, nor in manure, so instead, it shall be thrown away. Whoever has ears to hear, let him hear.”

Lk 15

Példabeszéd az elveszett bárányról

1 A vámosok és bűnösök is mindnyájan odamentek hozzá, hogy hallgassák. 2 A farizeusok és
az írástudók azonban méltatlankodtak: »Ez bűnösökkel áll szóba és velük eszik.« 3 Akkor ezt a példabeszédet mondta nekik: 4 »Ha közületek valakinek száz juha van, és egyet elveszít közülük, nem
hagyja-e ott a kilencvenkilencet a pusztában, és nem megy-e az elveszett után, amíg meg nem találja? 5 Amikor megtalálja, örömében vállára veszi, 6 hazamegy, összehívja barátait és szomszédait, és azt mondja nekik: `Örüljetek velem, mert megtaláltam elveszett juhomat!' 7 Mondom nektek: éppen így nagyobb öröm lesz a mennyben is egy megtérő bűnös miatt, mint kilencvenkilenc igaz miatt, akinek nincs szüksége megtérésre.

Példabeszéd az elveszett drachmáról 8 Vagy ha egy asszonynak tíz drachmája van, és elveszít egy drachmát, nem gyújt-e lámpát, nem söpri-e ki a házát, és nem keresi-e gondosan, amíg meg nem találja? 9 Ha pedig megtalálta, összehívja barátnőit és szomszédait, hogy elmondja nekik: `Örüljetek velem, mert megtaláltam a drachmát, amelyet elvesztettem!' 10 Mondom nektek: hasonló öröm lesz Isten angyalainak színe előtt egy megtérő bűnös miatt.«

Példabeszéd az apa két fiáról

11 Azután így szólt: »Egy embernek volt két fia. 12 A fiatalabb azt mondta apjának: `Apám!
Add ki nekem az örökség rám eső részét!' Erre szétosztotta köztük vagyonát. 13 Nem sokkal ezután a fiatalabb fiú összeszedte mindenét, elment egy távoli országba, és ott léha élettel eltékozolta vagyonát. 14 Miután mindent elpazarolt, nagy éhínség támadt azon a vidéken, és nélkülözni kezdett. 15 Erre elment és elszegődött egy ottani gazdához, aki kiküldte a tanyájára, hogy őrizze a disznókat. 16 Szeretett volna jóllakni a disznók eledelével, de abból sem adtak neki. 17 Ekkor magába szállt, és azt mondta: `Apámnak hány bérese bővelkedik kenyérben, én meg itt éhen halok. 18 Föl-
kelek, elmegyek apámhoz, és azt mondom neki: Apám! Vétkeztem az ég ellen és teellened! 19 Már nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak nevezz, csak béreseid közé fogadj be engem!' 20 Föl is kerekedett, és elment apjához.

Apja már messziről meglátta és megesett rajta a szíve. Eléje sietett, a nyakába borult és megcsókolta. 21 A fiú így szólt hozzá: `Apám! Vétkeztem az ég ellen és teellened; már nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak nevezz.'

Luke 15

The Parable of the Lost Sheep
(Matthew 18:10–14)

1 Now tax collectors and sinners were drawing near to him, so that they might listen to him. 2 And the Pharisees and the scribes murmured, saying, “This one accepts sinners and eats with them.”

3 And he told this parable to them, saying:

4 “What man among you, who has one hundred sheep, and if he will have lost one of them, would not leave the ninety-nine in the desert and go after the one whom he had lost, until he finds it? 5 And when he has found it, he places it on his shoulders, rejoicing. 6 And returning home, he calls together his friends and neighbors, saying to them: ‘Congratulate me! For I have found my sheep, which had been lost.’ 7 I say to you, that there will be so much more joy in heaven over one sinner repenting, than over the ninety-nine just, who do not need to repent.

The Parable of the Lost Coin

8 Or what woman, having ten drachmas, if she will have lost one drachma, would not light a candle, and sweep the house, and diligently search until she finds it? 9 And when she has found it, she calls together her friends and neighbors, saying: ‘Rejoice with me! For I have found the drachma, which I had lost.’ 10 So I say to you, there will be joy before the Angels of God over even one sinner who is repentant.”

The Parable of the Prodigal Son
(Deuteronomy 21:18–21)

11 And he said: “A certain man had two sons. 12 And the younger of them said to the father, ‘Father, give me the portion of your estate which would go to me.’ And he divided the estate between them. 13 And after not many days, the younger son, gathering it all together, set out on a long journey to a distant region. And there, he dissipated his substance, living in luxury. 14 And after he had consumed it all, a great famine occurred in that region, and he began to be in need. 15 And he went and attached himself to one of the citizens of that region. And he sent him to his farm, in order to feed the swine. 16 And he wanted to fill his belly with the scraps that the swine ate. But no one would give it to him. 17 And returning to his senses, he said: ‘How many hired hands in my

22 Az apa azonban ezt mondta szolgáinak: `Hozzátok hamar a legdrágább ruhát és adjátok rá, húzzatok gyűrűt az ujjára és sarut a lábára! 23 Azután hozzátok elő a hízlalt borjút, vágjátok le, együnk és vigadjunk, 24 mert ez a fiam meghalt, és föltámadt, elveszett, és megtaláltatott.' Aztán elkezdtek vigadozni.

25 Az idősebb fiú pedig a mezőn volt, és amikor hazatérőben a házhoz közeledett, meghallotta a zeneszót és táncot. 26 Odahívott egyet a szolgák közül, és megkérdezte, hogy mi történt. 27 Az így válaszolt neki: `Megjött az öcséd, és apád levágta a hízlalt borjút, mivel egészségben kapta őt vissza.' 28 Erre ő megharagudott, és nem akart bemenni. Ezért az apja kijött, és kérlelte. 29 Ő azonban ezt mondta apjának: `Lásd, hány esztendeje szolgálok neked, soha meg nem szegtem parancsodat, mégsem adtál nekem soha egy kecskét sem, hogy mulathassak barátaimmal. 30 De amikor megjött ez a te fiad, aki a vagyonodat parázna nőkre költötte, levágattad neki a hízlalt borjút.' 31 Ő azonban azt mondta neki: `Fiam! te mindig velem vagy, és mindenem a tiéd. 32 De vigadozni és örvendezni kellett, mert ez az öcséd meghalt, és föltámadt, elveszett, és megtaláltatott.'«

Lk 16

Példabeszéd az okos intézőről

1 A tanítványoknak pedig ezt mondta: »Egy gazdag embernek volt egy intézője. Bevádolták nála, hogy eltékozolja a vagyonát. 2 Erre magához hívatta és azt mondta neki: `Mit hallok rólad? Adj számot gazdálkodásodról, mert nem lehetsz tovább az intézőm!' 3 Az intéző ezt mondta magában: Mitévő legyek, hisz uram elveszi tőlem az intézőséget? Kapálni nem tudok, koldulni szégyellek. 4 Tudom már, mit teszek, hogy befogadjanak

father's house have abundant bread, while I perish here in famine! 18I shall rise up and go to my father, and I will say to him: Father, I have sinned against heaven and before you. 19I am not worthy to be called your son. Make me one of your hired hands.' 20And rising up, he went to his father. But while he was still at a distance, his father saw him, and he was moved with compassion, and running to him, he fell upon his neck and kissed him. 21And the son said to him: 'Father, I have sinned against heaven and before you. Now I am not worthy to be called your son.' 22But the father said to his servants: 'Quickly! Bring out the best robe, and clothe him with it. And put a ring on his hand and shoes on his feet. 23And bring the fatted calf here, and kill it. And let us eat and hold a feast. 24For this son of mine was dead, and has revived; he was lost, and is found.' And they began to feast.

25But his elder son was in the field. And when he returned and drew near to the house, he heard music and dancing. 26And he called one of the servants, and he questioned him as to what these things meant. 27And he said to him: 'Your brother has returned, and your father has killed the fatted calf, because he has received him safely.' 28Then he became indignant, and he was unwilling to enter. Therefore, his father, going out, began to plead with him. 29And in response, he said to his father: 'Behold, I have been serving you for so many years. And I have never transgressed your commandment. And yet, you have never given me even a young goat, so that I might feast with my friends. 30Yet after this son of yours returned, who has devoured his substance with loose women, you have killed the fatted calf for him.' 31But he said to him: 'Son, you are with me always, and all that I have is yours. 32But it was necessary to feast and to rejoice. For this brother of yours was dead, and has revived; he was lost, and is found.' "

Luke 16

The Parable of the Shrewd Manager

1And he also said to his disciples: "A certain man was wealthy, and he had a steward of his estate. And this man was accused to him of having dissipated his goods. 2And he called him and said to him: 'What is this that I hear about you? Give an account of your stewardship. For you can no longer be my steward.' 3And the steward said within himself: 'What shall I do? For my lord is taking the stewardship away from me. I am not

az emberek a házukba, miután elmozdított az intézőségből. 5 Magához hívta tehát urának minden egyes adósát, és megkérdezte az elsőtől: `Mennyivel tartozol uramnak?' 6 Az így felelt: `Száz korsó olajjal.' Erre azt mondta neki: `Fogd adósleveledet, ülj le hamar, és írj ötvenet!' 7 Azután megkérdezte a másikat: `Hát te mennyivel tartozol?' Az így válaszolt: `Száz véka búzával.' Erre azt mondta neki: `Fogd adósleveledet, és írj nyolcvanat!' 8 Az Úr megdicsérte a hamis intézőt, hogy okosan cselekedett; mert a világ fiai a maguk módján okosabbak a világosság fiainál.

A vagyon helyes használatáról

9 Azt mondom hát nektek: Szerezzetek magatoknak barátokat a hamis mammonnal, hogy amikor az elmúlik, befogadjanak titeket az örök hajlékokba.

10 Aki kicsiben hű, a nagyban is hű; és aki a kicsiben gonosz, az a nagyban is gonosz.

11 Ha tehát a hamis mammonban nem voltatok hűségesek, ki bízza rátok az igazit? 12 És ha a máséban nem voltatok hűek, akkor ki adja oda nektek azt, ami a tiétek?

13 Egy szolga sem szolgálhat két úrnak; mert vagy az egyiket gyűlöli és a másikat szereti, vagy az egyikhez ragaszkodik és a másikat megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.«

A farizeusok elmarasztalása

14 Hallották mindezt a kapzsi farizeusok, és kigúnyolták őt. 15 Ekkor azt mondta nekik: »Ti ugyan igaznak mutatjátok magatokat az emberek előtt, de Isten ismeri a szíveteket, mert ami az emberek előtt magasztos, az az Isten előtt utálatos.

A Törvényről és a válásról

16 A törvény és a próféták Jánosig tartottak; azóta Isten országának örömhírét hirdetik, és mindenki erőszakkal igyekszik oda.

17 Könnyebben múlik el ég és föld, mint hogy a törvényből egy vessző is elvesszen.

18 Mindaz, aki elbocsátja feleségét és mást vesz el, házasságot tör; és aki férjétől elbocsátott asszonyt vesz el, az is házasságot tör.

Példázat a gazdag emberről és a szegény Lázárról

19 Volt egyszer egy gazdag ember. Bíborba, patyolatba öltözködött, és mindennap fényes lakomát rendezett. 20 Volt egy Lázár nevű koldus is, aki ott feküdt a kapuja előtt, tele fekéllyel. 21 Szeretett volna jóllakni abból, ami a gazdag asztaláról lehullott, de csak a kutyák jöttek és nyalogatták a sebeit.

strong enough to dig. I am too ashamed to beg. 4 I know what I will do so that, when I have been removed from the stewardship, they may receive me into their houses.' 5 And so, calling together each one of his lord's debtors, he said to the first, 'How much do you owe my lord?' 6 So he said, 'One hundred jars of oil.' And he said to him, 'Take your invoice, and quickly, sit down and write fifty.' 7 Next, he said to another, 'In truth, how much do you owe?' And he said, 'One hundred measures of wheat.' He said to him, 'Take your record books, and write eighty.' 8 And the lord praised the iniquitous steward, in that he had acted prudently. For the sons of this age are more prudent with their generation than are the sons of light. 9 And so I say to you, make friends for yourself using iniquitous mammon, so that, when you will have passed away, they may receive you into the eternal tabernacles.

10 Whoever is faithful in what is least, is also faithful in what is greater. And whoever is unjust in what is small, is also unjust in what is greater. 11 So then, if you have not been faithful with iniquitous mammon, who will trust you with what is true? 12 And if you have not been faithful with what belongs to another, who will give you what is yours? 13 No servant is able to serve two lords. For either he will hate the one and love the other, or he will cling to the one and despise the other. You cannot serve God and mammon."

The Law and the Prophets

14 But the Pharisees, who were greedy, were listening to all these things. And they ridiculed him. 15 And he said to them: "You are the ones who justify yourselves in the sight of men. But God knows your hearts. For what is lifted up by men is an abomination in the sight of God.

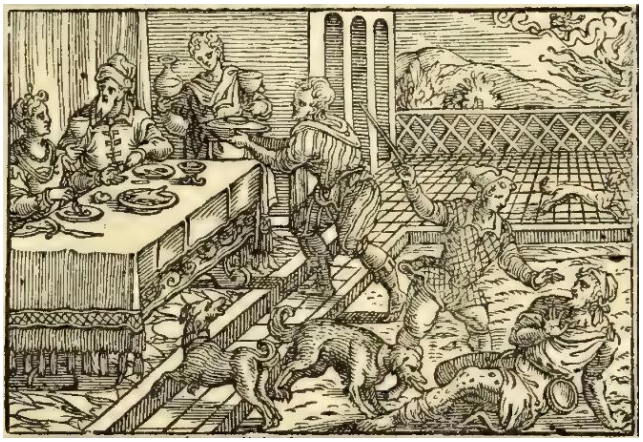
16 The law and the prophets were until John. Since then, the kingdom of God is being evangelized, and everyone acts with violence toward it. 17 But it is easier for heaven and earth to pass away, than for one dot of the law to fall away.

18 Everyone who divorces his wife and marries another commits adultery. And whoever marries her who has been divorced by her husband commits adultery.

The Rich Man and Lazarus

(John 5:39–47)

19 A certain man was wealthy, and he was clothed in purple and in fine linen. And he feasted splendidly every day. 20 And there was a certain beggar,

22 Történt pedig, hogy meghalt a koldus, és az angyalok Ábrahám kebelére vitték. Meghalt a gazdag is, és eltemették. 23 Amikor a pokolban a kínok közt föltekintett, meglátta messziről Ábrahámot, és a keblén Lázárt. 24 Ekkor felkiáltott neki: `Atyám, Ábrahám! Könyörülj rajtam! Küldd el Lázárt, hogy ujja hegyét vízbe mártva hűsítse a nyelvemet, mert kínlódom ebben a lángban!' 25 Ábrahám ezt felelte neki: `Fiam! Emlékezz csak vissza, hogy életedben elnyerted javaidat, Lázár pedig ugyanígy a rosszat; ő most itt vigasztalódik, te pedig gyötrődsz. 26 Ráadásul köztünk és köztetek nagy szakadék is van, hogy akik innen át akarnának menni hozzátok, ne tudjanak, se onnan hozzánk ne jöhessen senki.' 27 Erre az így szólt: `Akkor hát arra kérlek, atyám, küldd el őt apám házába, 28 mert öt testvérem van. Tegyen előttük tanúságot, nehogy ők is ide jussanak, e gyötrelmek helyére.' 29 Ábrahám ezt válaszolta: `Van Mózesük és prófétáik, hallgassanak azokra!' 30 Az erre így könyörgött: `Nem úgy, atyám, Ábrahám! De ha a halottak közül megy valaki hozzájuk, bűnbánatot tartanak.' 31 Erre ő azt felelte: `Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, még ha a halottak közül támad is fel valaki, annak sem fognak hinni!'«

Lk 17

Óvás a botránkoztatóktól

1 Azután így szólt tanítványaihoz: »Lehetetlen, hogy botrányok elő ne forduljanak, de jaj annak, aki okozza azokat. 2 Jobb lenne annak, ha malomkövet kötnének a nyakára és a tengerbe vetnék, mint hogy megbotránkoztasson egyet is e kicsinyek közül. 3 Vigyázzatok magatokra!

A megbocsátásról

Ha vét ellened testvéred, figyelmeztesd; és ha megbánja, bocsáss meg neki! 4 Még ha napjában

named Lazarus, who lay at his gate, covered with sores, 21 wanting to be filled with the crumbs which were falling from the wealthy man's table. But no one gave it to him. And even the dogs came and licked his sores. 22 Then it happened that the beggar died, and he was carried by the Angels into the bosom of Abraham. Now the wealthy man also died, and he was entombed in Hell. 23 Then lifting up his eyes, while he was in torments, he saw Abraham far away, and Lazarus in his bosom. 24 And crying out, he said: 'Father Abraham, take pity on me and send Lazarus, so that he may dip the tip of his finger in water to refresh my tongue. For I am tortured in this fire.' 25 And Abraham said to him: 'Son, recall that you received good things in your life, and in comparison, Lazarus received bad things. But now he is consoled, and truly you are tormented. 26 And besides all this, between us and you a great chaos has been established, so that those who might want to cross from here to you are not able, nor can someone cross from there to here.' 27 And he said: 'Then, father, I beg you to send him to my father's house, for I have five brothers, 28 so that he may testify to them, lest they also come into this place of torments.' 29 And Abraham said to him: 'They have Moses and the prophets. Let them listen to them.' 30 So he said: 'No, father Abraham. But if someone were to go to them from the dead, they would repent.' 31 But he said to him: 'If they will not listen to Moses and the prophets, neither will they believe even if someone has resurrected from the dead.' "

Luke 17

Temptations and Trespasses

(Matthew 18:6–9; Mark 9:42–48)

1 And he said to his disciples: "It is impossible for scandals not to occur. But woe to him through whom they come! 2 It would be better for him if a millstone were placed around his neck and he were thrown into the sea, than to lead astray one of these little ones. 3 Be attentive to yourselves. If your brother has sinned against you, correct him. And if he has repented, forgive him. 4 And if he

hétszer vét is ellened, és napjában hétszer tér vissza hozzád, és azt mondja: `Bánom!' – bocsáss meg neki.«

A hit erejéről

5 Az apostolok ekkor azt mondták az Úrnak: »Növeld bennünk a hitet!« 6 Az Úr ezt felelte: »Ha csak akkora hitetek lesz is, mint egy mustármag, és ennek az eperfának azt mondjátok: `Szakadj ki tövestől és verj gyökeret a tengerben!', engedelmeskedni fog nektek.

Példabeszéd a haszontalan szolgáról

7 Ki mondja közületek szolgájának, mikor az szántás vagy legeltetés után hazatér a mezőről: `Gyere gyorsan, ülj az asztalhoz?' 8 Nem azt mondja-e neki inkább: `Készíts nekem vacsorát, övezd fel magad és szolgálj ki, amíg eszem és iszom, azután ehetsz és ihatsz majd magad is'? 9 Csak nem köszöni meg a szolgának, hogy megtette mindazt, amit parancsolt? 10 Így ti is, amikor mindent megtesztek, amit parancsoltak nektek, mondjátok: `Haszontalan szolgák vagyunk, csak azt tettük, ami a kötelességünk volt!'«

A tíz leprás

11 Történt pedig, hogy miközben Jeruzsálem felé tartott, átment Szamarián és Galileán. 12 Amikor beért az egyik faluba, szembejött vele tíz leprás férfi. Megálltak a távolban, 13 és hangosan kiáltoztak: »Jézus, Mester! Könyörülj rajtunk!« 14 Amikor meglátta őket, azt mondta: »Menjetek, mutassátok meg magatokat a papoknak!« {Lev 13,49} Történt pedig, hogy amíg mentek, megtisztultak. 15 Az egyikük, amikor látta, hogy meggyógyult, visszatért, hangosan magasztalta Istent, 16 és Jézus lábai előtt arcra borulva hálát adott neki; s ez szamariai volt. 17 Jézus pedig így szólt: »Nemde tízen tisztultak meg? A többi kilenc hol van? 18 Nem volt más, aki visszatért volna, hogy dicsőítse Istent, csak ez az idegen?« 19 Aztán így szólt hozzá: »Kelj föl és menj; a hited meggyógyított téged.«

has sinned against you seven times a day, and seven times a day has turned back to you, saying, 'I am sorry,' then forgive him."

The Power of Faith
(Matthew 17:19–20)

5 And the Apostles said to the Lord, "Increase our faith." 6 But the Lord said: "If you have faith like a grain of mustard seed, you may say to this mulberry tree, 'Be uprooted, and be transplanted into the sea.' And it would obey you.

7 But which of you, having a servant plowing or feeding cattle, would say to him, as he was returning from the field, 'Come in immediately; sit down to eat,' 8 and would not say to him: 'Prepare my dinner; gird yourself and minister to me, while I eat and drink; and after these things, you shall eat and drink?' 9 Would he be grateful to that servant, for doing what he commanded him to do? 10 I think not. So too, when you have done all these things that have been taught to you, you should say: 'We are useless servants. We have done what we should have done.' "

The Ten Lepers
(2 Kings 5:1–14)

11 And it happened that, while he was traveling to Jerusalem, he passed through the midst of Samaria and Galilee. 12 And as he was entering a certain town, ten leprous men met him, and they stood at a distance. 13 And they lifted up their voice, saying, "Jesus, Teacher, take pity on us." 14 And when he saw them, he said, "Go, show yourselves to the priests." And it happened that, as they were going, they were cleansed. 15 And one of them, when he saw that he was cleansed, returned, magnifying God with a loud voice. 16 And he fell face down before his feet, giving thanks. And this one was a Samaritan. 17 And in response, Jesus said: "Were not ten made clean? And so where are the nine? 18 Was no one found who would return and give glory to God, except this foreigner?" 19 And he said to him: "Rise up, go forth. For your faith has saved you."

The Coming of the Kingdom
(Genesis 19:24–29)

20 Then he was questioned by the Pharisees: "When does the kingdom of God arrive?" And in response, he said to them: "The kingdom of God arrives unobserved. 21 And so, they will not say, 'Behold, it is here,' or 'Behold, it is there.' For behold, the kingdom of God is within you."

Isten országának eljöveteléről

20 Amikor a farizeusok megkérdezték tőle,
hogy mikor jön el az Isten országa, ezt válaszolta
nekik: »Az Isten országa nem jön el szembetűnő
módon. 21 Nem fogják azt mondani: `íme itt van,'
vagy `amott'. Mert az Isten országa köztetek van.«

Az Emberfia eljöveteléről

22 A tanítványoknak pedig ezt mondta: »Jön-
nek napok, amikor szeretnétek látni az Emberfiá-
nak egyetlen napját, és nem fogjátok látni. 23 Ha
azt mondják majd nektek: `Íme, itt van', `íme, ott
van'; ne menjetek el és ne fussatok oda. 24 Mert
mint ahogy a cikázó villám az ég egyik végétől a
másikig látszik, olyan lesz az Emberfia is az ő
napján. 25 De előbb még sokat kell szenvednie, és
el kell, hogy vesse ez a nemzedék. 26 Ahogy Noé
napjaiban történt, úgy lesz az Emberfiának napja-
iban is. 27 Ettek, ittak, házasodtak s férjhez mentek
addig a napig, amelyen Noé bement a bárkába {Ter
7,7}. Azután jött a vízözön, és mindenkit elpusztí-
tott. 28 És ugyanúgy, ahogy Lót napjaiban történt:
Ettek, ittak, adtak, vettek, ültettek, építettek.
29 Azon a napon pedig, amikor Lót kiment Szodo-
mából, tűz és kénkő esett az égből és elpusztított
mindenkit {Ter 19,24}. 30 Így lesz azon a napon is,
amelyen az Emberfia megjelenik. 31 Aki azon a
napon a háztetőn lesz és a holmija a házban, ne
jöjjön le érte, hogy elvigye; és aki a mezőn lesz,
ne térjen vissza. 32 Emlékezzetek Lót feleségére.
33 Aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt; aki
pedig elveszíti, megmenti azt. 34 Mondom nektek:
Azon az éjszakán ketten lesznek egy ágyban: az
egyiket fölveszik, a másikat otthagyják. 35 Két
asszony őröl együtt: az egyiket fölveszik, a másik-
at otthagyják. 36 Ketten lesznek a mezőn: az
egyiket fölveszik, a másikat otthagyják.«

37 Erre megkérdezték tőle: »Hol lesz ez,
Uram?« Ő azt felelte nekik: »Ahol a test van, oda
gyűlnek a sasok is.«

Lk 18

Példabeszéd az istentelen bíróról és az özvegyasszonyról

1 Arról is mondott nekik egy példabeszédet,
hogy szüntelen kell imádkozni és nem szabad be-
lefáradni. 2 Így szólt: »Az egyik városban volt egy
bíró, aki Istentől nem félt és embertől nem tartott.
3 Volt abban a városban egy özvegyasszony is, aki
elment hozzá és kérte: `Szolgáltass nekem igazsá-
got ellenfelemmel szemben!' 4 Az egy ideig nem
volt rá hajlandó. Azután mégis így szólt magában:

22 And he said to his disciples: “The time will
come when you will desire to see one day of the
Son of man, and you will not see it. 23 And they
will say to you, ‘Behold, he is here,’ and ‘Behold,
he is there.’ Do not choose to go out, and do not
follow them. 24 For just as lightning flashes from
under heaven and shines to whatever is under
heaven, so also will the Son of man be in his day.
25 But first he must suffer many things and be re-
jected by this generation. 26 And just as it hap-
pened in the days of Noah, so also will it be in the
days of the Son of man. 27 They were eating and
drinking; they were taking wives and being given
in marriage, even until the day that Noah entered
the ark. And the flood came and destroyed them
all. 28 It shall be similar to what happened in the
days of Lot. They were eating and drinking; they
were buying and selling; they were planting and
building. 29 Then, on the day that Lot departed
from Sodom, it rained fire and brimstone from
heaven, and it destroyed them all. 30 According to
these things, so shall it be in the day when the Son
of man will be revealed. 31 In that hour, whoever
will be on the rooftop, with his goods in the house,
let him not descend to take them. And whoever
will be in the field, similarly, let him not turn
back. 32 Remember Lot’s wife. 33 Whoever has
sought to save his life, will lose it; and whoever
has lost it, will bring it back to life. 34 I say to you,
in that night, there will be two in one bed. One will
be taken up, and the other will be left behind.
35 Two will be at the grindstone together. One will
be taken up, and the other will be left behind. Two
will be in the field. One will be taken up, and the
other will be left behind.” 36 Responding, they said
to him, “Where, Lord?” 37 And he said to them,
“Wherever the body will be, in that place also, the
eagles shall be gathered together.”

Luke 18

The Parable of the Persistent Widow

1 Now he also told them a parable, that we should
continually pray and not cease,

2 saying: “There was a certain judge in a certain
city, who did not fear God and did not respect
man. 3 But there was a certain widow in that city,
and she went to him, saying, ‘Vindicate me from
my adversary.’ 4 And he refused to do so for a
long time. But afterwards, he said within

`Bár Istentől nem félek, és embertől nem tartok,
5 mégis, mivel terhemre van ez az özvegyasszony,
igazságot szolgáltatok neki, nehogy végül is ide-
jöjjön és arcul üssön.'« 6 Azután így szólt az Úr:
»Hallottátok, mit mond az igazságtalan bíró?
7 Hát Isten nem szolgáltat-e igazságot választotta-
inak, akik éjjel-nappal hozzá kiáltanak? Vajon
megvárakoztatja őket? 8 Mondom nektek: hama-
rosan igazságot szolgáltat nekik. De amikor eljön
az Emberfia, vajon talál-e hitet a földön?«

Példabeszéd a farizeusról és a vámosról

9 Néhány elbizakodottnak pedig, akik azt
gondolták, hogy ők igazak, és másokat megvetet-
tek, ezt a példabeszédet mondta: 10 »Két ember
fölment a templomba imádkozni, az egyik fari-
zeus volt, a másik vámos. 11 A farizeus megállt, és
így imádkozott magában: `Istenem! Hálát adok
neked, hogy nem vagyok olyan, mint a többi em-
ber, rabló, igaztalan és házasságtörő, mint ez a vá-
mos is. 12 Kétszer böjtölök hetente, tizedet adok
mindenemből.' 13 A vámos pedig távol állt meg,
nem merte a szemét sem az égre emelni. Mellét
verve így szólt: `Istenem! Légy irgalmas nekem,
bűnösnek!' 14 Mondom nektek: ez megigazultan
ment haza, amaz pedig nem. Mert mindazt, aki
magát felmagasztalja, megalázzák, és aki magát
megalázza, felmagasztalják.«

A gyermekek megáldása

15 Odavitték hozzá a kisgyermekeket is, hogy
érintse meg őket. Mikor a tanítványok meglátták
ezt, szemrehányást tettek nekik. 16 Jézus azonban
magához hívta őket, és így szólt: »Hagyjátok,
hadd jöjjenek hozzám a gyermekek, s ne akadá-
lyozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa.
17 Bizony, mondom nektek: aki nem úgy fogadja
az Isten országát, mint a gyermek, nem jut be oda.«

A gazdagságról és Jézus követéséről

18 Egy előkelő ember megkérdezte tőle: »Jó
Mester! Mit tegyek, hogy elnyerjem az örök éle-
tet?« 19 Jézus ezt mondta neki: »Miért mondasz
engem jónak? Senki sem jó, csak egyedül az Isten.
20 Ismered a parancsokat: *Ne törj házasságot, ne
ölj, ne lopj, hamisan ne tanúskodj, tiszteld apádat
és anyádat*« {Kiv 20,12; MTörv 5,2-16}. 21 Az így felelt:
»Ezeket ifjú korom óta mind megtartottam.«
22 Ennek hallatára Jézus így szólt hozzá: »Egy va-
lami hiányzik még neked: add el mindenedet,
amid van, oszd szét a szegényeknek, és kincsed
lesz a mennyben; azután jöjj, és kövess engem!«
23 Ennek hallatára az nagyon elszomorodott, mert
igen gazdag volt. 24 Amikor Jézus látta, hogy

himself: ‘Even though I do not fear God, nor re-
spect man, 5yet because this widow is pestering
me, I will vindicate her, lest by returning, she
may, in the end, wear me out.’ ” 6Then the Lord
said: “Listen to what the unjust judge said. 7So
then, will not God grant the vindication of his
elect, who cry out to him day and night? Or will
he continue to endure them? 8I tell you that he
will quickly bring vindication to them. Yet truly,
when the Son of man returns, do you think that
he will find faith on earth?”

The Pharisee and the Tax Collector

9Now about certain persons who consider them-
selves to be just, while disdaining others, he told
also this parable:

10“Two men ascended to the temple, in order to
pray. One was a Pharisee, and the other was a tax
collector. 11Standing, the Pharisee prayed within
himself in this way: ‘O God, I give thanks to you
that I am not like the rest of men: robbers, unjust,
adulterers, even as this tax collector chooses to
be. 12I fast twice between Sabbaths. I give tithes
from all that I possess.’ 13And the tax collector,
standing at a distance, was not willing to even lift
up his eyes to heaven. But he struck his chest,
saying: ‘O God, be merciful to me, a sinner.’ 14I
say to you, this one descended to his house justi-
fied, but not the other. For everyone who exalts
himself will be humbled; and whoever humbles
himself will be exalted.”

Jesus Blesses the Children

(Matthew 19:13–15; Mark 10:13–16)

15And they were bringing little children to him, so
that he might touch them. And when the disciples
saw this, they rebuked them. 16But Jesus, calling
them together, said: “Allow the children to come
to me, and do not be an obstacle to them. For of
such is the kingdom of God. 17Amen, I say to you,
whoever will not accept the kingdom of God like
a child, will not enter into it.”

The Rich Young Ruler

(Matthew 19:16–30; Mark 10:17–31)

18And a certain leader questioned him, saying:
“Good teacher, what should I do to possess eternal
life?” 19Then Jesus said to him: “Why do you call
me good? No one is good except God alone.
20You know the commandments: You shall not
kill. You shall not commit adultery. You shall not
steal. You shall not give false testimony. Honor

elszomorodott, így szólt: »Milyen nehezen jutnak Isten országába azok, akik gazdagok! 25 Mert könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, mint a gazdagnak bejutni Isten országába.« 26 Akik hallották, megkérdezték: »Hát akkor ki üdvözülhet?« 27 Ezt felelte nekik: »Ami az embereknek lehetetlen, az Istennek lehetséges« {Ter 18,14; Jób 42,2}.

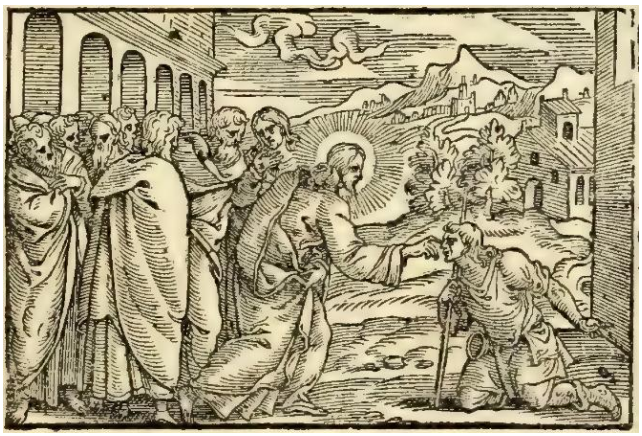
28 Ekkor Péter megszólalt: »Íme, mi mindenünket elhagytuk, és követtünk téged.« 29 Ő azt mondta nekik: »Bizony, mondom nektek: Senki sem hagyja el házát vagy feleségét, vagy testvéreit vagy szüleit, vagy gyermekeit az Isten országáért 30 anélkül, hogy ne kapna ezen a világon sokkal többet, az eljövendő világban pedig az örök életet.«

Harmadik jövendölés a szenvedésről és a feltámadásról

31 Ezután Jézus maga mellé vette a tizenkettőt, és azt mondta nekik: »Íme, most fölmegyünk Jeruzsálembe, és beteljesedik mindaz, amit a próféták az Emberfiáról megírtak. 32 A pogányok kezébe adják, kigúnyolják, meggyalázzák és leköpdösik; 33 aztán megostorozzák, megölik, de harmadnapra feltámad.« 34 Ők azonban semmit sem értettek ebből. Rejtve maradt előttük ez a beszéd, és nem értették a mondottakat.

A jerikói vak meggyógyítása

35 Történt pedig, hogy amikor Jerikóhoz közeledett, egy vak ült az út szélén és kéregetett. 36 Amikor hallotta az elvonuló tömeget, megkérdezte, hogy mi az. 37 Megmondták neki, hogy a Názáreti Jézus megy arra. 38 Erre felkiáltott: »Jézus, Dávid fia! Könyörülj rajtam!«

39 Akik elöl mentek, ráparancsoltak, hogy hallgasson. De ő annál jobban kiáltozott: »Dávid fia! Könyörülj rajtam!« 40 Erre Jézus megállt, és megparancsolta, hogy vezessék őt hozzá. Amikor odaért, megkérdezte tőle: 41 »Mit akarsz, mit cselekedjem veled?« Az így szólt: »Uram! Hogy lássak!« 42 Jézus azt mondta neki: »Láss! A hited

your father and mother.” 21 And he said, “I have kept all these things from my youth.” 22 And when Jesus heard this, he said to him: “One thing is still lacking for you. Sell all the things that you have, and give to the poor. And then you will have treasure in heaven. And come, follow me.” 23 When he heard this, he became very sorrowful. For he was very rich. 24 Then Jesus, seeing him brought to sorrow, said: “How difficult it is for those who have money to enter into the kingdom of God! 25 For it is easier for a camel to pass through the eye of a needle, than for a wealthy man to enter into the kingdom of God.” 26 And those who were listening to this said, “Then who is able to be saved?” 27 He said to them, “Things that are impossible with men are possible with God.”

28 And Peter said, “Behold, we have left everything, and we have followed you.” 29 And he said to them: “Amen, I say to you, there is no one who has left behind home, or parents, or brothers, or a wife, or children, for the sake of the kingdom of God, 30 who will not receive much more in this time, and in the age to come eternal life.”

The Third Prediction of the Passion

(Matthew 20:17–19; Mark 10:32–34)

31 Then Jesus took the twelve aside, and he said to them: “Behold, we are ascending to Jerusalem, and everything shall be completed which was written by the prophets about the Son of man. 32 For he will be handed over to the Gentiles, and he will be mocked and scourged and spit upon. 33 And after they have scourged him, they will kill him. And on the third day, he will rise again.” 34 But they understood none of these things. For this word was concealed from them, and they did not understand the things that were said.

Jesus Heals a Blind Beggar

(Matthew 20:29–34; Mark 10:46–52)

35 Now it happened that, as he was approaching Jericho, a certain blind man was sitting beside the way, begging. 36 And when he heard the multitude passing by, he asked what this was. 37 And they told him that Jesus of Nazareth was passing by. 38 And he cried out, saying, “Jesus, Son of David, take pity on me!” 39 And those who were passing by rebuked him, so that he would be silent. Yet truly, he cried out all the more, “Son of David, take pity on me!” 40 Then Jesus, standing still, ordered him to be brought to him. And when he had drawn near, he questioned him,

megmentett téged.« 43 Azonnal látott is, és követte őt, Istent magasztalva. Erre az egész tömeg, amely ezt látta, dicsőítette Istent.

Lk 19

Jézus a vámos Zakeus házában

1 Ezután bement Jerikóba és áthaladt rajta. 2 Ekkor íme, egy Zakeus nevű férfi, aki a vámosok feje volt és gazdag, 3 szerette volna látni, hogy ki az a Jézus, de nem tudta a tömeg miatt, mert alacsony termetű volt. 4 Előre futott tehát, felmászott egy vadfügefára, hogy lássa őt, mert arra kellett elmennie. 5 Amikor Jézus arra a helyre ért, fölnézett, meglátta őt, és ezt mondta neki: »Zakeus! Jöjj le hamar, mert ma a te házadban kell megszállnom.« 6 Erre az sietve lemászott, és örömmel befogadta. 7 Akik ezt látták, mindannyian zúgolódva mondták: »Bűnös embernél száll meg!« 8 Zakeus azonban odaállt, és azt mondta az Úrnak: »Uram, íme, vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakit valamiben megcsaltam, négyannyit adok helyette.» 9 Jézus azt mondta neki: »Ma üdvösség köszöntött erre a házra, hiszen ő is Ábrahám fia. 10 Az Emberfia ugyanis azért jött, hogy megkeresse és megmentse, ami elveszett.«

Példabeszéd a kiosztott pénzről

11 Azoknak pedig, akik mindezt hallották, mondott egy példabeszédet is, mert közel volt már Jeruzsálemhez, és azt hitték, hogy hamarosan megjelenik az Isten országa. 12 Így szólt hozzájuk: »Egy nemes ember messze földre indult, hogy királyi méltóságot szerezzen magának, és aztán visszatérjen. 13 Hívatta tíz szolgáját, átadott nekik tíz mínát, s így szólt hozzájuk: `Gazdálkodjatok, amíg vissza nem jövök!' 14 Alattvalói azonban gyűlölték őt, és követséget küldtek utána ezzel az üzenettel: `Nem akarjuk, hogy ez uralkodjék rajtunk!' 15 Ő azonban, amikor megszerezte a királyi méltóságot és visszatért, maga elé hívatta a szolgákat, akiknek a pénzt adta, hogy megtudja, ki mennyit szerzett vele. 16 Jött az első, és azt mondta: `Uram, a mínád tíz mínát hozott.' 17 Erre azt mondta neki: `Jól van, jó szolgám, mivel a kevésben hű voltál, hatalmad lesz tíz város felett.' 18 Jött a második is, és így szólt: `Uram, a mínád öt mínát nyert.' 19 Ennek is azt mondta: `Uralkodj öt város felett.' 20 Aztán jött a következő, és így szólt: `Uram, itt van a mínád! Eltettem a kendkendőben,

41 saying, “What do you want, that I might do for you?” So he said, “Lord, that I may see.” 42 And Jesus said to him: “Look around. Your faith has saved you.” 43 And immediately he saw. And he followed him, magnifying God. And all the people, when they saw this, gave praise to God.

Luke 19

Jesus and Zacchaeus

(Numbers 5:5–10)

1 And having entered, he walked through Jericho. 2 And behold, there was a man named Zacchaeus. And he was the leader of the tax collectors, and he was wealthy. 3 And he sought to see Jesus, to see who he was. But he was unable to do so, because of the crowd, for he was small in stature. 4 And running ahead, he climbed up a sycamore tree, so that he might see him. For he was to pass near there. 5 And when he had arrived at the place, Jesus looked up and saw him, and he said to him: “Zacchaeus, hurry down. For today, I should lodge in your house.” 6 And hurrying, he came down, and he received him joyfully. 7 And when they all saw this, they murmured, saying that he had turned aside to a sinful man. 8 But Zacchaeus, standing still, said to the Lord: “Behold, Lord, one half of my goods I give to the poor. And if I have cheated anyone in any matter, I will repay him fourfold.” 9 Jesus said to him: “Today, salvation has come to this house; because of this, he too is a son of Abraham. 10 For the Son of man has come to seek and to save what had been lost.”

The Parable of the Ten Minas

(Matthew 25:14–30)

11 As they were listening to these things, continuing on, he spoke a parable, because he was nearing Jerusalem, and because they guessed that the kingdom of God might be manifested without delay. 12 Therefore, he said: “A certain man of nobility traveled to a far away region, to receive for himself a kingdom, and to return. 13 And calling his ten servants, he gave them ten pounds, and he said to them: ‘Do business until I return.’ 14 But his citizens hated him. And so they sent a delegation after him, saying, ‘We do not want this one to reign over us.’ 15 And it happened that he returned, having received the kingdom. And he ordered the servants, to whom he had given the money, to be called so that he would know how much each one had earned by doing business. 16 Now the first

dőmben, 21 mert féltem tőled, mivel szigorú ember vagy: elveszed, amit le nem tettél, és learatod, amit nem vetettél.' 22 Azt mondta neki: `A magad szájából ítéllek meg téged, gonosz szolga! Tudtad, hogy szigorú ember vagyok: elveszem, amit le nem tettem, és learatom, amit nem vetettem. 23 Miért nem tetted hát pénzemet a pénzváltóasztalra, hogy amikor visszatérek, kamatostul kapjam azt vissza?' 24 Majd így szólt az ott állókhoz: `Vegyétek el tőle a mínát, és adjátok annak, akinek tíz mínája van.' 25 Azok így szóltak: `Uram, annak már tíz mínája van.' 26 Mondom nektek: `Mindannak, akinek van, még adnak, attól meg, akinek nincs, még azt is elveszik, amije van. 27 Ellenségeimet pedig, akik nem akarták, hogy uralkodjam felettük, hozzátok ide, és öljétek meg színem előtt!'«

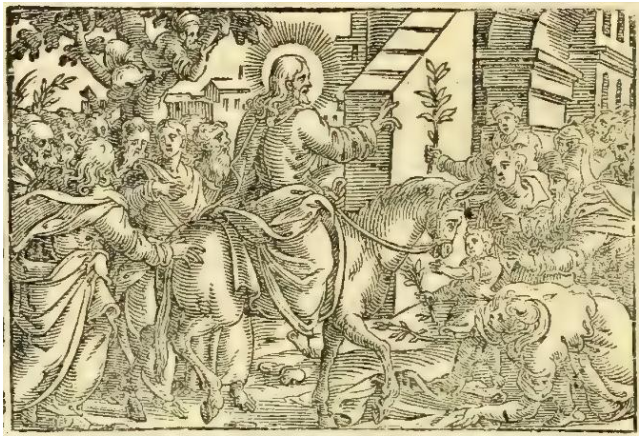
UTOLSÓ NAPOK JERUZSÁLEMBEN: 19,28-21,38

Viták Jeruzsálemben: 19,28-21,4

Bevonulás Jeruzsálembe

28 Miután ezeket mondta, haladt tovább Jeruzsálem felé.

29 Amikor Betfagéhez és Betániához közeledett, ahhoz a hegyhez, amelyet Olajfák hegyének hívnak, elküldte két tanítványát 30 ezekkel a szavakkal: »Menjetek a szemközti faluba. Amikor bementek, találtok ott megkötve egy szamárcsikót, amelyen még nem ült ember. Oldjátok el és vezessétek ide. 31 Ha pedig valaki megkérdezi tőletek: `Miért oldjátok el?' – mondjátok neki: `Az Úrnak szüksége van rá.'« 32 A küldöttek elmentek, és mindent úgy találtak, amint megmondta nekik. 33 Amikor eloldották a szamárcsikót, a gazdái megkérdezték tőlük: »Miért oldjátok el a szamárcsikót?« 34 Ők azt felelték: »Az Úrnak szüksége van rá.« 35 És elvitték Jézushoz. A szamárcsikóra ráterítették ruháikat, aztán fölültették rá Jézust.

approached, saying: ‘Lord, your one pound has earned ten pounds.’ 17And he said to him: ‘Well done, good servant. Since you have been faithful in a small matter, you will hold authority over ten cities.’ 18And the second came, saying: ‘Lord, your one pound has earned five pounds.’ 19And he said to him, ‘And so, you shall be over five cities.’ 20And another approached, saying: ‘Lord, behold your one pound, which I kept stored in a cloth. 21For I feared you, because you are an austere man. You take up what you did not lay down, and you reap what you did not sow.’ 22He said to him: ‘By your own mouth, do I judge you, O wicked servant. You knew that I am an austere man, taking up what I did not lay down, and reaping what I did not sow. 23And so, why did you not give my money to the bank, so that, upon my return, I might have withdrawn it with interest?’ 24And he said to the bystanders, ‘Take the pound away from him, and give it to him who has ten pounds.’ 25And they said to him, ‘Lord, he has ten pounds.’ 26So then, I say to you, that to all who have, it shall be given, and he will have in abundance. And from him who does not have, even what he has will be taken from him. 27‘Yet truly, as for those enemies of mine, who did not want me to reign over them, bring them here, and put them to death before me.’ ”

The Triumphal Entry

(Zechariah 9:9–13; Matthew 21:1–11; Mark 11:1–11; John 12:12–19)

28And having said these things, he went ahead, ascending to Jerusalem.

29And it happened that, when he had drawn near to Bethphage and Bethania, to the mount which is called Olivet, he sent two of his disciples, 30saying: “Go into the town which is opposite you. Upon entering it, you will find the colt of a donkey, tied, on which no man has ever sat. Untie it, and lead it here. 31And if anyone will ask you, ‘Why are you untying it?’ you shall say this to him: ‘Because the Lord has requested its service.’ ” 32And those who were sent went out, and they found the colt standing, just as he told them. 33Then, as they were untying the colt, its owners said to them, “Why are you untying the colt?” 34So they said, “Because the Lord has need of it.” 35And they led it to Jesus. And casting their garments on the colt, they helped Jesus onto it. 36Then, as he was traveling, they were laying down their garments along the way. 37And when he was now drawing near to the descent of Mount

36 Amikor pedig elindult, az útra terítették ruháikat. 37 Mikor már közel volt az Olajfák hegyének lejtőjéhez, a tanítványok egész csoportja elkezdte örvendezve, hangosan dicsérni Istent a sok csodáért, amelyet láttak. 38 Ezt mondták:

»*Áldott a király, aki az Úr nevében jön!* {Zsolt 118,26}

Békesség a mennyben és dicsőség a magasságban!«

39 A tömegből néhány farizeus azt mondta neki: »Mester, intsd meg tanítványaidat!« 40 Ő azonban ezt felelte nekik: »Mondom nektek: ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani!«

Jeruzsálem pusztulásáról

41 Mikor közeledett és meglátta a várost, megsiratta, s így szólt: 42 »Bárcsak te is felismernéd ezen a napon, ami békességedre szolgál! Most azonban el van rejtve a szemed elől. 43 Mert jönnek napok, amikor ellenségeid körülvesznek sáncokkal, bekerítenek és szorongatnak mindenfelől. 44 Földre tipornak téged és gyermekeidet, akik benned laknak; nem hagynak benned követ kövön, mert nem ismerted fel látogatásod idejét.«

A templom megtisztítása

45 Azután bement a templomba, és kezdte kiűzni az árusokat. 46 Ezt mondta nekik: »Írva van: *Az én házam az imádság háza,* ti pedig *rablók barlangjává* tettétek« {Iz 56,7; Jer 7,11}.

47 Mindennap tanított a templomban. A főpapok, az írástudók és a nép vezetői az életére törtek, 48 de nem tudták módját ejteni, mert az egész nép ajkain csüngve hallgatta.

Lk 20

Jézus hatalmának eredete

1 Történt pedig, hogy egy napon, amikor a népet tanította a templomban és az evangéliumot hirdette, odamentek a főpapok és az írástudók a vénekkel együtt, 2 és így szóltak hozzá: »Mondd meg nekünk, milyen hatalommal teszed ezeket, vagy ki adta neked ezt a hatalmat?« 3 Ő így válaszolt nekik: »Én is kérdezek tőletek valamit: Mondjátok meg nekem, 4 János keresztsége a mennyből való volt-e vagy az emberektől?« 5 Azok így tanakodtak egymás között: »Ha azt

Olivet, the entire crowd of his disciples began to praise God joyfully, with a loud voice, over all the powerful works which they had seen,

38 saying: “Blessed is the king who has arrived in the name of the Lord! Peace in heaven and glory on high!”

39 And certain Pharisees within the crowd said to him, “Teacher, rebuke your disciples.” 40 And he said to them, “I tell you, that if these will keep silent, the stones themselves will cry out.”

Jesus Weeps over Jerusalem
(Isaiah 29:1–16)

41 And when he drew near, seeing the city, he wept over it, saying: 42 “If only you had known, indeed even in this your day, which things are for your peace. But now they are hidden from your eyes. 43 For the days will overtake you. And your enemies will encircle you with a valley. And they will surround you and hem you in on every side. 44 And they will knock you down to the ground, with your sons who are in you. And they will not leave stone upon stone within you, because you did not recognize the time of your visitation.”

Jesus Cleanses the Temple
(Matthew 21:12–17; Mark 11:15–19; John 2:12–25)

45 And entering into the temple, he began to cast out those who sold in it, and those who bought, 46 saying to them: “It is written: ‘My house is a house of prayer.’ But you have made it into a den of robbers.”

47 And he was teaching in the temple daily. And the leaders of the priests, and the scribes, and the leaders of the people were seeking to destroy him. 48 But they could not find what to do to him. For all the people were listening to him attentively.

Luke 20

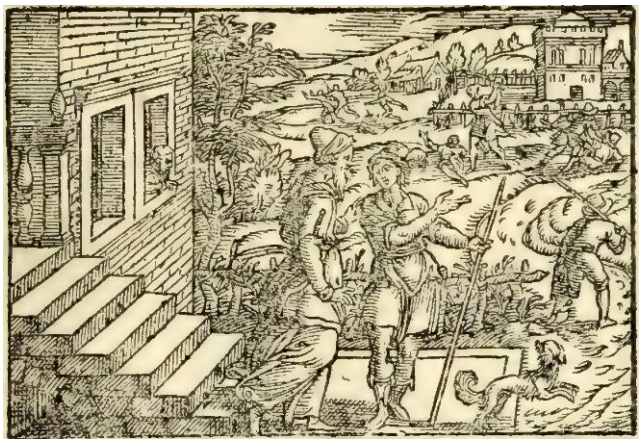
Jesus’ Authority Challenged
(Matthew 21:23–27; Mark 11:27–33)

1 And it happened that, on one of the days when he was teaching the people in the temple and preaching the Gospel, the leaders of the priests, and the scribes, gathered together with the elders, 2 and they spoke to him, saying: “Tell us, by what authority do you do these things? Or, who is it that has given you this authority?” 3 And in response, Jesus said to them: “I will also question you about

mondjuk: `A mennyből volt', azt fogja felelni: `Miért nem hittetek hát neki?' 6 Ha pedig azt mondjuk: `Az emberektől', akkor az egész nép megkövez bennünket, mert meg van győződve, hogy János próféta.« 7 Ezért azt válaszolták, hogy nem tudják, honnét való. 8 Erre Jézus azt mondta nekik: »Akkor én sem mondom meg nektek, hogy milyen hatalommal teszem ezeket.«

Példabeszéd a gonosz szőlőművesekről

9 A népnek pedig ezt a példabeszédet kezdte mondani: »Egy ember *szőlőt ültetett.* Kiadta bérbe a szőlőműveseknek, azután elutazott hosszabb időre. 10 Amikor eljött az ideje, elküldött egy szolgát a szőlőművesekhez, hogy a szőlő terméséből adják oda neki a ráeső részt. De a szőlőmunkások megverték, és üres kézzel elkergették. 11 Ekkor egy másik szolgát küldött; azok azonban azt is megverték, gyalázattal illették, és üres kézzel elkergették. 12 Erre egy harmadikat is küldött; de azok azt is megsebesítették és kidobták. 13 Akkor a szőlő ura így szólt: `Mit tegyek? Elküldöm az én kedves fiamat; őt talán megbecsülik.'

14 A szőlőművesek azonban, amikor meglátták őt, így tanakodtak maguk között: `Ez az örökös; öljük meg, és miénk lesz az örökség!' 15 Aztán kidobták őt a szőlőből és megölték. Mit tesz velük ezután a szőlő ura? 16 Odamegy és elpusztítja azokat a szőlőműveseket, a szőlőt pedig másoknak adja.«

Amikor meghallották ezt, így szóltak: »Távol legyen tőlünk!« 17 Ő azonban végignézett rajtuk és megkérdezte: »Mit jelent hát az, ami írva van:

`A kő, amelyet az építők elvetettek,

szegletkővé lett'? {Zsolt 118,22}

18 Mindaz, aki erre a kőre ráesik, összezúzódik, akire pedig ez ráesik, szétmorzsolja azt.« 19 Abban az órában a főpapok és az írástudók kezet akartak emelni rá, de féltek a néptől; megértették ugyanis, hogy róluk mondta ezt a példabeszédet.

one word. Respond to me: 4The baptism of John, was it from heaven, or of men?" 5So they discussed it among themselves, saying: "If we say, 'From heaven,' he will say, 'Then why did you not believe him?' 6But if we say, 'Of men,' the whole people will stone us. For they are certain that John was a prophet." 7And so they responded that they did not know where it was from. 8And Jesus said to them, "Neither will I tell you by what authority I do these things."

The Parable of the Wicked Tenants

(Matthew 21:33–46; Mark 12:1–12)

9Then he began to tell the people this parable: "A man planted a vineyard, and he loaned it to settlers, and he was on a sojourn for a long time. 10And in due time, he sent a servant to the farmers, so that they would give to him from the fruit of the vineyard. And they beat him and drove him away, empty-handed. 11And he continued to send another servant. But beating him and treating him with contempt, they likewise sent him away, empty-handed. 12And he continued to send a third. And wounding him also, they drove him away. 13Then the lord of the vineyard said: 'What shall I do? I will send my beloved son. Perhaps when they have seen him, they will respect him.' 14And when the settlers had seen him, they discussed it among themselves, saying: 'This one is the heir. Let us kill him, so that the inheritance will be ours.' 15And forcing him outside of the vineyard, they killed him. What, then, will the lord of the vineyard do to them?" 16"He will come and destroy those settlers, and he will give the vineyard to others." And upon hearing this, they said to him, "Let it not be."

17Then, gazing at them, he said: "Then what does this mean, which is written: 'The stone which the builders have rejected, the same has become the head of the corner?'

18Everyone who falls on that stone will be shattered. And anyone upon whom it falls will be crushed."

Paying Taxes to Caesar

(Matthew 22:15–22; Mark 12:13–17)

19And the leaders of the priests, and the scribes, were seeking to lay hands on him in that same hour, but they feared the people. For they realized that he had spoken this parable about them. 20And being attentive, they sent traitors, who would pretend that they were just, so that they might catch him in his words and then hand him over to the

Kérdés az adóról

20 Hogy szemmel tartsák őt, megfigyelőket
küldtek, akik magukat igazaknak tettették, hogy
megfoghassák őt beszéde alapján, és a hatóság és
a helytartó hatalmába adhassák. 21 Ezek megkér-
dezték tőle: »Mester! Tudjuk, hogy helyesen
szólsz és tanítasz, s hogy nem vagy személyvá-
logató, hanem igazságban tanítod az Isten útját.
22 Szabad-e adót fizetnünk a császárnak, vagy
nem?« 23 Ő észrevette álnokságukat, és azt
mondta nekik: 24 »Mutassatok nekem egy dénárt.
Kinek a képe és felirata van rajta?« Azt felelték
neki: »A császáré.« 25 Erre azt mondta nekik:
»Adjátok hát meg a császárnak, ami a császáré, és
Istennek, ami az Istené.« 26 Így nem tudtak bele-
kötni szavaiba, melyeket a nép előtt mondott; in-
kább elcsodálkoztak feleletén, és elhallgattak.

Kérdés a halottak feltámadásáról

27 Odamentek hozzá néhányan a szaddúceu-
sok közül, akik tagadják a feltámadást, és megkér-
dezték őt: 28 »Mester, Mózes előírta nekünk: Ha
valakinek meghal a testvére, akinek felesége volt,
de gyermeke nem, akkor a testvér vegye el az asz-
szonyt, és támasszon utódot testvérének {MTörv 25,5-
6; Ter 38,8}. 29 Volt hét testvér. Az első megnősült,
aztán meghalt gyermek nélkül. 30 Előbb a máso-
dik, 31 majd a harmadik vette feleségül őt, és ha-
sonlóképpen mind a heten, gyermeket nem
hagyva, mind meghaltak. 32 Végül meghalt az asz-
szony is. 33 A feltámadáskor ezek közül kinek lesz
a felesége az asszony? Hiszen mind a hétnek fele-
sége volt.« 34 Jézus ezt felelte nekik: »E világ fiai
házasodnak és férjhez mennek. 35 Azok pedig,
akik méltók lesznek elnyerni a másik világot és a
halálból való föltámadást, nem házasodnak, és
férjhez sem mennek, 36 hiszen többé már meg sem
halhatnak. Hasonlók lesznek ugyanis az angya-
lokhoz, és Isten fiai lesznek, mert a feltámadás
fiai. 37 Hogy pedig a halottak feltámadnak, azt
Mózes is jelezte a csipkebokornál, amikor az Urat
*`Ábrahám Istenének, Izsák Istenének és Jákob Is-
tenének'* {Kiv 3,6} mondta. 38 Isten pedig nem a hol-
také, hanem az élőké, hiszen mindenki érte él.«
39 Ekkor néhány írástudó azt mondta neki: »Mes-
ter! Helyesen feleltél.« 40 És többé nem mertek
kérdezni tőle semmit.

Kérdés a Messiásról

41 Ekkor ő kérdezte meg tőlük: »Hogyan
mondhatják Krisztust Dávid fiának, 42 amikor
maga Dávid mondja a zsoltárok könyvében:

power and authority of the procurator. 21And they
questioned him, saying: “Teacher, we know that
you speak and teach correctly, and that you do not
consider anyone’s status, but you teach the way of
God in truth. 22Is it lawful for us to pay the tribute
to Caesar, or not?” 23But realizing their deceitful-
ness, he said to them: “Why do you test me?

24Show me a denarius. Whose image and inscrip-
tion does it have?” In response, they said to him,
“Caesar’s.” 25And so, he said to them: “Then re-
pay the things that are Caesar’s, to Caesar, and the
things that are God’s, to God.” 26And they were
not able to contradict his word before the people.
And being amazed at his answer, they were silent.

The Sadducees and the Resurrection
(Matthew 22:23–33; Mark 12:18–27)

27Now some of the Sadducees, who deny that
there is a resurrection, approached him. And they
questioned him, 28saying: “Teacher, Moses wrote
for us: If any man’s brother will have died, having
a wife, and if he does not have any children, then
his brother should take her as his wife, and he
should raise up offspring for his brother. 29And so
there were seven brothers. And the first took a
wife, and he died without sons. 30And the next one
married her, and he also died without a son. 31And
the third married her, and similarly all seven, and
none of them left behind any offspring, and they
each died. 32Last of all, the woman also died. 33In
the resurrection, then, whose wife will she be? For
certainly all seven had her as a wife.”

34And so, Jesus said to them: “The children of this
age marry and are given in marriage. 35Yet truly,
those who shall be held worthy of that age, and of
the resurrection from the dead, will neither be
married, nor take wives. 36For they can no longer
die. For they are equal to the Angels, and they are
children of God, since they are children of the res-
urrection. 37For in truth, the dead do rise again, as
Moses also showed beside the bush, when he
called the Lord: ‘The God of Abraham, and the
God of Isaac, and the God of Jacob.’ 38And so he
is not the God of the dead, but of the living. For
all are alive to him.” 39Then some of the scribes,
in response, said to him, “Teacher, you have spo-
ken well.” 40And they no longer dared to question
him about anything.

Whose Son Is the Christ?
(Matthew 22:41–46; Mark 12:35–37)

41But he said to them: “How can they say that the
Christ is the son of David?

`Így szólt az Úr az én Uramhoz:
Ülj az én jobbomra,
43 *míg ellenségeidet*
lábad zsámolyává nem teszem!' {Zsolt 110,1}

44 Dávid tehát Urának hívja őt. Hogyan lehet akkor az ő fia?«

Az írástudók ellen

45 Ezután az egész nép hallatára ezt mondta tanítványainak: 46 »Óvakodjatok az írástudóktól, akik szeretnek pompás öltözékben járni, és kedvelik azt, ha köszöntik őket a tereken, meg az első üléseket a zsinagógákban, és a főhelyeket a lakomákon. 47 Felélik az özvegyek házát, miközben színleg nagyokat imádkoznak. Ezekre súlyosabb ítélet vár.«

Lk 21

Az özvegyasszony adománya

1 Aztán föltekintett, és látta, hogy a gazdagok hogyan dobják adományaikat a templom kincs-tárába. 2 Látott egy szegény özvegyasszonyt is, aki két fillért dobott be. 3 Akkor így szólt: »Bizony, mondom nektek: ez a szegény özvegy többet adott mindenkinél. 4 Mert azok mindnyájan a fölöslegükből adtak adományokat; ő pedig a maga szegénységéből odaadta mindenét, amije csak volt: egész megélhetését.«

Beszédek a végidőről: 21,5-38

A templom pusztulása

5 Amikor néhányan megjegyezték a templomról, hogy milyen szép kövekkel és fogadalmi ajándékokkal van díszítve, ő így szólt: 6 »Jönnek majd napok, amikor mindezekből, amit itt láttok, nem marad kő kövön, amelyet le ne rombolnának.«

A csapások kezdete

7 Erre megkérdezték őt: »Mester! Mikor fognak ezek bekövetkezni, és mi lesz előtte a jel?« 8 Ő pedig így szólt: »Vigyázzatok, nehogy félrevezessenek benneteket! Mert sokan jönnek az én nevemben, és azt mondják: `Én vagyok', és: `Elérkezett az idő'; de ti ne menjetek utánuk. 9 Mikor háborúkról és lázadásokról hallotok, meg ne rémüljetek; ezeknek előbb meg kell történniük {Dán 2,28}; de ez még nem a vég.«

42 Even David himself says, in the book of Psalms:
‘The Lord said to my Lord, sit at my right hand,

43 until I set your enemies as your footstool.’
44 Therefore, David calls him Lord. So how can he be his son?”

Beware of the Scribes
(Mark 12:38–40)

45 Now in the hearing of all the people, he said to his disciples:

46 “Be cautious of the scribes, who choose to walk in long robes, and who love greetings in the marketplace, and the first chairs in the synagogues, and the first places at table during feasts, 47 who devour the houses of widows, feigning long prayers. These will receive the greater damnation.”

Luke 21

The Poor Widow’s Offering
(Mark 12:41–44)

1 And looking around, he saw the wealthy putting their donations into the offertory. 2 Then he also saw a certain widow, a pauper, putting in two small brass coins. 3 And he said: “Truly, I say to you, that this poor widow has put in more than all the others. 4 For all these, out of their abundance, have added to the gifts for God. But she, out of what she needed, has put in all that she had to live on.”

Temple Destruction and Other Signs
(Matthew 24:1–8; Mark 13:1–8)

5 And when some of them were saying, about the temple, that it was adorned with excellent stones and gifts, he said,

6 “These things that you see, the days will arrive
when there will not be left behind stone upon
stone, which is not thrown down.”

7 Then they questioned him, saying: “Teacher, when will these things be? And what will be the sign when these things will happen?” 8 And he said: “Be cautious, lest you be seduced. For many will come in my name, saying: ‘For I am he,’ and, ‘The time has drawn near.’ And so, do not choose to go after them. 9 And when you will have heard of battles and seditions, do not be terrified. These things must happen first. But the end is not so soon.”

10 Azután ezt mondta nekik: »Nemzet nemzet
ellen támad, és ország ország ellen. 11 Földindulá-
sok lesznek, sok helyen dögvész, éhség, rettentő tü-
nemények és nagy égi jelek. 12 Mindezek előtt pe-
dig kezet emelnek rátok és üldözni fognak titeket.
Átadnak benneteket a zsinagógáknak és börtönbe
vetnek. Királyok és helytartók elé hurcolnak titeket
az én nevemért. 13 Alkalom lesz ez számotokra,
hogy tanúságot tegyetek. 14 Véssétek hát szíve-
tekbe: ne gondolkodjatok előre, mi módon véde-
kezzetek. 15 Mert olyan szájat és bölcsességet adok
majd nektek, amelynek egyetlen ellenfeletek sem
tud ellenállni vagy ellentmondani. 16 Kiszolgáltat-
nak titeket szüleitek és testvéreitek, rokonaitok és
barátaitok, és közületek egyeseket halálra adnak.
17 Gyűlöletesek lesztek mindenki előtt az én neve-
mért, 18 de egy hajszál sem vész el a fejetekről.
19 Állhatatossággal fogjátok megőrizni lelketeket.

Jeruzsálem pusztulása

20 Amikor pedig látjátok, hogy seregek ve-
szik körül Jeruzsálemet, tudjátok meg, hogy elkö-
zelgett a pusztulása. 21 Akkor akik Júdeában van-
nak, fussanak a hegyekbe. Az ottlévők költözzé-
nek ki, és akik vidéken vannak, ne menjenek oda.
22 Mert a bosszúállás napjai ezek **{MTörv 32,35}**,
hogy beteljesedjen mindaz, ami meg van írva.
23 Jaj a várandós és szoptatós anyáknak azokban a
napokban! Mert nagy szorongatás lesz a földön és
harag ezen a népen. 24 Kard élén hullanak el, és
fogságba hurcolják őket minden néphez, Jeruzsá-
lemet pedig legázolják a pogányok **{Zak 12,3}**, míg
be nem telik a nemzetek ideje.

Az Emberfia eljövetele

25 Jelek lesznek a napban, a holdban és a csil-
lagokban, és a földön a népek kétségbeesett rette-
gése a tenger zúgása és háborgása miatt. 26 Az em-
berek megdermednek a rémülettől, és annak vára-
sától, ami a világmindenséggel történik, mert az
egek erői *megrendülnek.* 27 Akkor meglátják *az*
Emberfiát, amint eljön felhőben, nagy hatalommal
és dicsőséggel **{Dán 7,13}**.

28 Mikor pedig ezek elkezdődnek, egyene-
sedjetek fel és emeljétek fel a fejeteket, mert közel
van a ti megváltástok.«

A végidőre vonatkozó intelmek

29 Példabeszédet is mondott nekik: »Nézzé-
tek a fügefát és a többi fát. 30 Amikor kifakadnak,
tudjátok, hogy közel van a nyár. 31 Így ti is, ami-
kor látjátok, hogy ezek megtörténnek, tudjátok
meg, hogy közel van az Isten országa. 32 Bizony,
mondom nektek: el nem múlik ez a nemzedék,

Witnessing to All Nations

(Matthew 24:9–14; Mark 13:9–13)

10 Then he said to them: “People will rise up
against people, and kingdom against kingdom.
11 And there will be great earthquakes in various
places, and pestilences, and famines, and terrors
from heaven; and there will be great signs.

12 But before all these things, they will lay their
hands on you and persecute you, handing you over
to synagogues and into custody, dragging you be-
fore kings and governors, because of my name.
13 And this will be an opportunity for you to give
testimony. 14 Therefore, set this in your hearts: that
you should not consider in advance how you might
respond. 15 For I will give to you a mouth and wis-
dom, which all your adversaries will not be able to
resist or contradict. 16 And you will be handed over
by your parents, and brothers, and relatives, and
friends. And they will bring about the death of some
of you. 17 And you will be hated by all because of my
name. 18 And yet, not a hair of your head will perish.
19 By your patience, you shall possess your souls.

The Destruction of Jerusalem

(Matthew 24:15–25; Mark 13:14–23)

20 Then, when you will have seen Jerusalem encir-
cled by an army, know then that its desolation has
drawn near. 21 Then let those who are in Judea flee
to the mountains, and those who are in its midst
withdraw, and those who are in the countryside not
enter into it. 22 For these are the days of retribution,
so that all things may be fulfilled, which have been
written. 23 Then woe to those who are pregnant or
nursing in those days. For there will be great dis-
tress upon the land and great wrath upon this peo-
ple. 24 And they will fall by the edge of the sword.
And they will be led away as captives into all na-
tions. And Jerusalem will be trampled by the Gen-
tiles, until the times of the nations are fulfilled.

The Return of the Son of Man

(Matthew 24:26–31; Mark 13:24–27)

25 And there will be signs in the sun and the moon
and the stars. And there will be, on earth, distress
among the Gentiles, out of confusion at the roar-
ing of the sea and of the waves: 26 men withering
away out of fear and out of apprehension over the
things that will overwhelm the whole world. For
the powers of the heavens will be moved. 27 And
then they will see the Son of man coming on a
cloud, with great power and majesty. 28 But when
these things begin to happen, lift up your heads
and look around you, because your redemption
draws near.”

amíg mindez meg nem történik. 33 Ég és föld elmúlnak, de az én igéim el nem múlnak.

34 Vigyázzatok hát magatokra, hogy el ne nehezedjen szívetek a tobzódásban és részegségben, s az élet gondjai között, és az a nap meg ne lepjen titeket hirtelen. 35 Mert mint a csapda, úgy fog lecsapni mindazokra, akik az egész föld színén laknak. 36 Virrasszatok tehát, és minden időben imádkozzatok, hogy megmeneküljetek mindattól, ami be fog következni, és megállhassatok az Emberfia előtt.«

Jézus tanít a templomban

37 Nappal a templomban tanított, éjszakára pedig kiment, és azon a hegyen időzött, amelyet Olajfák hegyének hívnak. 38 De már kora reggel odament hozzá az egész nép a templomba, hogy hallgassa őt.

JÉZUS SZENVEDÉSE ÉS FELTÁMADÁSA: 22,1-24,53

Lk 22

A főtanács határozata

1 Közeledett a kovásztalan kenyerek ünnepe, amelyet pászkának hívnak. 2 A főpapok és írástudók keresték a módját, hogy hogyan ölhetnék meg, de féltek a néptől.

Júdás árulása

3 Akkor a sátán megszállta Júdást, akit iskariótinak neveznek, s aki egyike volt a tizenkettőnek. 4 Elment és megbeszélte a főpapokkal és a templomőrség vezetőivel, hogy hogyan adja őt a kezükbe. 5 Azok megörültek, és megállapodtak, hogy pénzt adnak neki. 6 Ő kötelezte magát, és kereste az alkalmat, hogy kezükbe adja őt, amikor nincs jelen a tömeg.

A húsvéti vacsora előkészítése

7 Elérkezett a kovásztalan kenyerek napja, amelyen fel kellett áldozni a húsvéti bárányt. 8 Jézus elküldte Pétert és Jánost: »Menjetek, készítsétek el nekünk a húsvéti bárányt, hogy elfogyasz-

The Lesson of the Fig Tree
(Matthew 24:32–35; Mark 13:28–31)

29 And he told them a comparison: “Take notice of the fig tree and of all the trees. 30 When presently they produce fruit from themselves, you know that summer is near. 31 So you also, when you will have seen these things happen, know that the kingdom of God is near. 32 Amen I say to you, this lineage shall not pass away, until all these things happen. 33 Heaven and earth shall pass away. But my words shall not pass away.

Be Watchful for the Day

34 But be attentive to yourselves, lest perhaps your hearts may be weighed down by self-indulgence and inebriation and the cares of this life. And then that day may overwhelm you suddenly. 35 For like a snare it will overwhelm all those who sit upon the face of the entire earth. 36 And so, be vigilant, praying at all times, so that you may be held worthy to escape from all these things, which are in the future, and to stand before the Son of man.”

37 Now in the daytime, he was teaching in the temple. But truly, departing in the evening, he lodged on the mount that is called Olivet. 38 And all the people arrived in the morning to listen to him in the temple.

Luke 22

The Plot to Kill Jesus
(Matthew 26:1–5; Mark 14:1–2; John 11:45–57)

1 Now the days of the Feast of Unleavened Bread, which is called Passover, were approaching. 2 And the leaders of the priests, and the scribes, were seeking a way to execute Jesus. Yet truly, they were afraid of the people.

Judas Agrees to Betray Jesus
(Matthew 26:14–16; Mark 14:10–11)

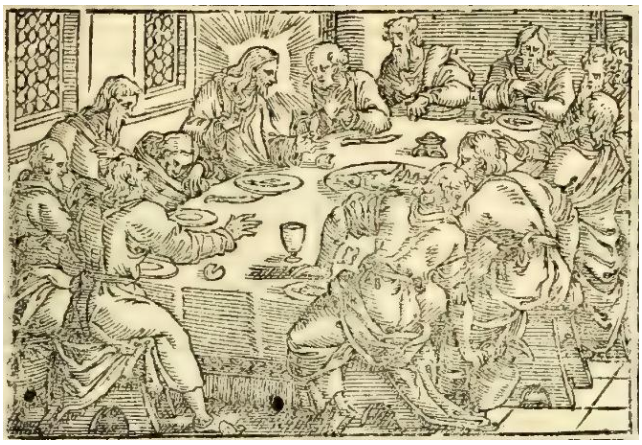
3 Then Satan entered into Judas, who was surnamed Iscariot, one of the twelve. 4 And he went out and was speaking with the leaders of the priests, and the magistrates, as to how he might hand him over to them. 5 And they were glad, and so they made an agreement to give him money. 6 And he made a promise. And he was seeking an opportunity to hand him over, apart from the crowds.

Preparing the Passover
(Matthew 26:17–19; Mark 14:12–16)

7 Then the day of Unleavened Bread arrived, on which it was necessary to kill the Pascal lamb.

hassuk!« 9 Azok megkérdezték: »Hol akarod,
hogy elkészítsük?« 10 Azt felelte nekik: »Ha be-
mentek a városba, találkoztok egy emberrel, aki
vizeskorsót visz. Kövessétek őt abba a házba,
ahova bemegy, 11 és mondjátok meg a házigaz-dá-
nak: `A Mester ezt üzeni neked: hol van az a he-
lyiség, ahol a húsvéti bárányt tanítványaimmal el-
költhetem?' 12 Ő mutat majd nektek egy nagy,
emeleti termet berendezve, ott készítsétek el.«
13 Elmentek tehát, és úgy találtak mindent, ahogy
mondta nekik, és elkészítették a húsvéti vacsorát.

A húsvéti vacsora

14 Amikor eljött az óra, asztalhoz ült az apos-
tolokkal együtt, 15 és azt mondta nekik: »Vágyva
vágytam arra, hogy elfogyasszam veletek ezt a
húsvéti vacsorát, mielőtt szenvednék. 16 Mert
mondom nektek: többé nem eszem belőle, amíg
be nem teljesedik az Isten országában.« 17 Azután
fogta a kelyhet, hálát adott, és így szólt: »Vegyé-
tek ezt, és osszátok el magatok között. 18 Mert
mondom nektek: mostantól fogva nem iszom a
szőlő terméséből, amíg el nem jön az Isten or-
szága.« 19 Aztán fogta a kenyeret, hálát adott,
megtörte, és odaadta nekik ezekkel a szavakkal:
»Ez az én testem, mely értetek adatik. Ezt tegyé-
tek az én emlékezetemre!« 20 Ugyanígy a vacsora
végén fogta a kelyhet, és azt mondta: »Ez a kehely
az új szövetség {Kiv 24,8; Jer 31,31} az én véremben,
amely értetek kiontatik.

21 De íme, az áruló keze az enyémmel együtt
van az asztalon. 22 Mert az Emberfia ugyan elmegy,
amint el van rendelve, de jaj annak az embernek, aki
elárulja őt!« 23 Erre ők kérdezgetni kezdték egymás-
tól, hogy ki az közülük, aki ezt megteszi?

Az uralkodásról és szolgálatról

24 Versengés is támadt köztük arról, hogy ki
a nagyobb közülük. 25 Erre azt mondta nekik: »A
nemzetek királyai uralkodnak a népeken, és akik-
nek hatalmuk van fölöttük, jótevőknek hívatják

8 And he sent Peter and John, saying, “Go out, and
prepare the Passover for us, so that we may eat.”
9 But they said, “Where do you want us to prepare
it?” 10 And he said to them: “Behold, as you are en-
tering into the city, a certain man will meet you, car-
rying a pitcher of water. Follow him to the house
into which he enters. 11 And you shall say to the fa-
ther of the household: ‘The Teacher says to you:
Where is the guestroom, where I may eat the Passo-
ver with my disciples?’ 12 And he will show you a
large cenacle, fully furnished. And so, prepare it
there.” 13 And going out, they found it to be just as
he had told them. And they prepared the Passover.

The Last Supper

(Matthew 26:20–30; Mark 14:17–26;
1 Corinthians 11:17–34)

14 And when the hour had arrived, he sat down at
table, and the twelve Apostles with him. 15 And he
said to them: “With longing have I desired to eat
this Passover with you, before I suffer. 16 For I say
to you, that from this time, I will not eat it, until it
is fulfilled in the kingdom of God.” 17 And having
taken the chalice, he gave thanks, and he said:
“Take this and share it among yourselves. 18 For I
say to you, that I will not drink from the fruit of
the vine, until the kingdom of God arrives.” 19 And
taking bread, he gave thanks and broke it and gave
it to them, saying: “This is my body, which is
given for you. Do this as a commemoration of
me.” 20 Similarly also, he took the chalice, after he
had eaten the meal, saying: “This chalice is the
new covenant in my blood, which will be shed for
you. 21 But in truth, behold, the hand of my be-
trayer is with me at table. 22 And indeed, the Son
of man goes according to what has been deter-
mined. And yet, woe to that man by whom he will
be betrayed.” 23 And they began to inquire among
themselves, as to which of them might do this.

Who Is the Greatest?

24 Now there was also a contention among them,
as to which of them seemed to be the greater.
25 And he said to them: “The kings of the Gentiles
dominate them; and those who hold authority over
them are called beneficent. 26 But it must not be so
with you. Instead, whoever is greater among you,
let him become the lesser. And whoever is the
leader, let him become the server. 27 For who is
greater: he who sits at table, or he who serves? Is
not he who sits at table? Yet I am in your midst as
one who serves.

magukat. 26 Ti azonban ne így tegyetek, hanem
aki nagyobb köztetek, legyen olyan, mint a legki-
sebb, és aki elöljáró, legyen olyan, mint a szolga.
27 Mert ki nagyobb: az, aki az asztalnál ül, vagy
az, aki felszolgál? Nem az, aki az asztalnál ül? Én
mégis úgy vagyok köztetek, mint aki szolgál.

28 Ti kitartottatok velem megpróbáltatásaim-
ban, 29 ezért nektek adom az országot, amint ne-
kem adta Atyám, 30 hogy asztalomnál egyetek és
igyatok országomban, és trónon ülve ítélkezzetek
Izrael tizenkét törzse felett.

Péter tagadásának és bűnbánatának megjövendölése

31 Simon, Simon! A sátán kikért titeket, hogy
megrostáljon, mint a búzát, 32 de én könyörögtem
érted, hogy meg ne fogyatkozzék a hited, és egykor
megtérve, megerősítsd testvéreidet.« 33 Ő erre azt
mondta neki: »Uram, kész vagyok veled a börtönbe
és a halálba is menni!« 34 De Jézus azt felelte:
»Mondom neked, Péter: mielőtt ma megszólal a ka-
kas, háromszor is letagadod, hogy ismersz engem.«

A döntés órája

35 Aztán azt mondta nekik: »Amikor erszény,
táska és saru nélkül küldtelek titeket, szenvedte-
tek-e valamiben hiányt?« 36 Ők azt felelték:
»Semmiben.« Majd így folytatta: »Most azonban
akinek erszénye van, vigye magával, hasonlóké-
pen a táskát is; akinek pedig nincsen, adja el a
felső ruháját, és vegyen kardot. 37 Mert mondom
nektek: be kell teljesednie annak rajtam, ami írva
van: *`A gonosztevők közé számították'* {Iz 53,12}.
Mert ami rólam szól, az beteljesedik.« 38 Erre ők
így szóltak: »Uram, íme, itt van két kard.« Ő pedig
azt mondta nekik: »Elég!«

Jézus imája az Olajfák hegyén

39 Aztán elindult, és szokása szerint az Olaj-
fák hegyére ment; követték őt a tanítványok is.
40 Amikor odaért, azt mondta nekik: »Imádkozza-
tok, hogy kísértésbe ne essetek!« 41 Majd mintegy
kőhajításnyira eltávolodott tőlük, és térdre bo-
rulva így imádkozott: 42 »Atyám! Ha akarod, vedd
el tőlem ezt a kelyhet, de ne az én akaratom telje-
sedjék, hanem a tiéd.« 43 Ekkor megjelent neki
egy angyal az égből, és megerősítette. Aztán a ha-
lállal tusakodva még buzgóbban imádkozott. 44 A
verejtéke olyan lett, mint a földre hulló vér cseppjei. 45 Majd felkelt az imádságból, és odament a
tanítványaihoz, de a szomorúságtól alva találta
őket. 46 Azt mondta nekik: »Miért alszotok? Kelje-
tek föl, imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek!«

28 But you are those who have remained with me
during my trials. 29 And I dispose to you, just as
my Father has disposed to me, a kingdom, 30 so
that you may eat and drink at my table in my king-
dom, and so that you may sit upon thrones, judg-
ing the twelve tribes of Israel.”

Jesus Predicts Peter’s Denial

(Matthew 26:31–35; Mark 14:27–31; John 13:36–38)

31 And the Lord said: “Simon, Simon! Behold, Sa-
tan has asked for you, so that he may sift you like
wheat. 32 But I have prayed for you, so that your
faith may not fail, and so that you, once converted,
may confirm your brothers.” 33 And he said to him,
“Lord, I am prepared to go with you, even to
prison and to death.” 34 And he said, “I say to you,
Peter, the rooster will not crow this day, until you
have three times denied that you know me.” And
he said to them,

35 “When I sent you without money or provisions
or shoes, did you lack anything?” 36 And they said,
“Nothing.” Then he said to them: “But now, let
whoever has money take it, and likewise with pro-
visions. And whoever does not have these, let him
sell his coat and buy a sword. 37 For I say to you,
that what has been written must still be fulfilled in
me: ‘And he was esteemed with the wicked.’ Yet
even these things about me have an end.” 38 So
they said, “Lord, behold, there are two swords
here.” But he said to them, “It is sufficient.”

Jesus Prays on the Mount of Olives

(Matthew 26:36–46; Mark 14:32–42)

39 And departing, he went out, according to his
custom, to the Mount of Olives. And his disciples
also followed him. 40 And when he had arrived at
the place, he said to them: “Pray, lest you enter
into temptation.” 41 And he was separated from
them by about a stone’s throw. And kneeling
down, he prayed, 42 saying: “Father, if you are
willing, take this chalice away from me. Yet truly,
let not my will, but yours, be done.” 43 Then an
Angel appeared to him from heaven, strengthen-
ing him. And being in agony, he prayed more in-
tensely; 44 and so his sweat became like drops of
blood, running down to the ground. 45 And when
he had risen up from prayer and had gone to his
disciples, he found them sleeping out of sorrow.

46 And he said to them: “Why are you sleeping?
Rise up, pray, lest you enter into temptation.”

Jézust elfogják

47 Még beszélt, amikor egy sereg közeledett;
Júdás vezette őket, egy a tizenkettő közül. Oda-
ment Jézushoz, hogy megcsókolja. 48 Jézus azon-
ban azt mondta neki: »Júdás! Csókkal árulod el az
Emberfiát?« 49 Azok, akik körülötte voltak, látva,
hogy mi készül, azt mondták: »Uram, közéjük
vágjunk karddal?« 50 Egyikük rá is csapott a főpap
egyik szolgájára, és levágta a jobb fülét. 51 De Jé-
zus azt felelte: »Hagyjátok, elég!« Aztán megérin-
tette a fülét, és meggyógyította. 52 Akkor Jézus ezt
mondta azoknak, akik ellene jöttek, a főpapoknak,
a templomőrség tisztjeinek és a véneknek: »Mint
rabló ellen, úgy jöttetek kardokkal és dorongok-
kal. 53 Amikor nap mint nap köztetek voltam a
templomban, nem emeltetek rám kezet, de ez a ti
órátok, és a sötétség hatalmáé.«

Péter tagadása

54 Megragadták tehát őt, és a főpap házába vit-
ték. Péter pedig messziről követte. 55 Amikor tüzet
raktak az udvar közepén és körbeülték, Péter is kö-
zéjük ült. 56 Egy szolgáló meglátta, hogy ő is ott ül
a tűznél, szemügyre vette, és azt mondta: »Ez is
vele volt!« 57 De ő tagadta: »Asszony, nem isme-
rem őt!« 58 Nem sokkal ezután egy másik látta
meg, és így szólt: »Te is közülük való vagy.« Péter
azt felelte: »Ember! Nem vagyok!« 59 Körülbelül
egy óra múltán ismét erősítgette egy másik: »Bi-
zony, ez is vele volt, hiszen galileai.« 60 Péter erre
így szólt: »Ember! Nem tudom, mit beszélsz!« És
azonnal, mikor még beszélt, megszólalt a kakas.
61 Akkor az Úr hátrafordult, és rátekintett Péterre.
Péter pedig visszaemlékezett az Úr szavára, hogy
azt mondta neki: »Mielőtt ma megszólal a kakas,
háromszor is megtagadsz engem.« 62 Ekkor ki-
ment, és keservesen sírni kezdett.

Az őrség kigúnyolja Jézust

63 A férfiak pedig, akik őrizték, gúnyolták és
verték őt. 64 Letakarták az arcát, és azt kérdezték
tőle: »Prófétálj! Ki ütött meg téged?« 65 És egyéb
szidalmakkal is illették.

Jézus a főtanács előtt

66 Mihelyt megvirradt, egybegyűltek a nép
vénei, a főpapok meg az írástudók, és főtanácsuk
elé vitték. Így szóltak: »Ha te vagy a Krisztus,
mondd meg nekünk!« 67 Ő azt felelte nekik: »Ha
megmondom nektek, nem hiszitek el; 68 ha pedig
kérdezlek titeket, nem feleltek. 69 De mostantól
fogva *az Emberfia a hatalmas Isten jobbján fog
ülni*« {Dán 7,13; Zsolt 110,1}. 70 Erre mindnyájan azt

The Betrayal of Jesus

(Matthew 26:47–56; Mark 14:43–52; John 18:1–14)

47 While he was still speaking, behold, a crowd ar-
rived. And he who is called Judas, one of the
twelve, went ahead of them and approached Jesus,
in order to kiss him. 48 And Jesus said to him, “Ju-
das, do you betray the Son of man with a kiss?”
49 Then those who were around him, realizing
what was about to happen, said to him: “Lord,
shall we strike with the sword?” 50 And one of
them struck the servant of the high priest and cut
off his right ear. 51 But in response, Jesus said, “Per-
mit even this.” And when he had touched his ear,
he healed him. 52 Then Jesus said to the leaders of
the priests, and the magistrates of the temple, and
the elders, who had come to him: “Have you gone
out, as if against a thief, with swords and clubs?
53 When I was with you each day in the temple, you
did not extend your hands against me. But this is
your hour and that of the power of darkness.”

Peter Denies Jesus

(Matthew 26:69–75; Mark 14:66–72; John 18:15–18)

54 And apprehending him, they led him to the house
of the high priest. Yet truly, Peter followed at a dis-
tance. 55 Now as they were sitting around a fire,
which had been kindled in the middle of the atrium,
Peter was in their midst. 56 And when a certain
woman servant had seen him sitting in its light, and
had looked at him intently, she said, “This one was
also with him.” 57 But he denied him by saying,
“Woman, I do not know him.” 58 And after a little
while, another one, seeing him, said, “You also are
one of them.” Yet Peter said, “O man, I am not.”
59 And after the interval of about one hour had
passed, someone else affirmed it, saying: “Truly,
this one also was with him. For he is also a Gali-
lean.” 60 And Peter said: “Man, I do not know what
you are saying.” And at once, while he was still
speaking, the rooster crowed. 61 And the Lord
turned around and looked at Peter. And Peter re-
membered the word of the Lord that he had said:
“For before the rooster crows, you will deny me
three times.” 62 And going out, Peter wept bitterly.

The Soldiers Mock Jesus

*(Isaiah 50:4–11; Matthew 27:27–31;
Mark 15:16–20; John 19:1–15)*

63 And the men who were holding him ridiculed
him and beat him. 64 And they blindfolded him and
repeatedly struck his face. And they questioned
him, saying: “Prophesy! Who is it that struck

mondták: »Tehát te vagy az Isten Fia?« Jézus azt felelte nekik: »Ti mondjátok, hogy én vagyok.« 71 Azok erre így szóltak: »Mi szükségünk van még tanúságtételre? Hiszen mi magunk hallottuk a saját szájából.«

Lk 23

Jézus Pilátus előtt

1 Akkor mindannyian fölkerekedtek, és elvitték Pilátushoz. 2 Ott így kezdték vádolni: »Azt tapasztaltuk, hogy ez félrevezeti népünket, megtiltja, hogy adót fizessünk a császárnak, és azt mondja magáról, hogy ő a Messiás király.« 3 Pilátus megkérdezte tőle: »Te vagy a zsidók királya?« Ő azt felelte: »Te mondod.« 4 Pilátus erre kijelentette a főpapoknak és a tömegnek: »Semmi vétket sem találok ebben az emberben.« 5 De azok erősködtek, és azt mondták: »Föllázítja a népet tanításával egész Júdeában, Galileától kezdve egészen idáig.«

Heródes kigúnyolja Jézust

6 Ennek hallatára Pilátus megkérdezte, hogy ez az ember Galileából való-e. 7 Amint megtudta, hogy Heródes uralma alá tartozik, elküldte Heródeshez, aki maga is Jeruzsálemben volt azokban a napokban. 8 Amikor Heródes meglátta Jézust, nagyon megörült. Már régóta szerette volna őt látni, mert hallott felőle, és remélte, hogy a szeme láttára valami csodát tesz. 9 Hosszasan kérdezgette, ő azonban semmit sem felelt. 10 A főpapok és az írástudók pedig ott álltak, és hevesen vádolták. 11 Heródes a kíséretével együtt megszégyenítette őt, csúfot űzött belőle, aztán fehér ruhába öltöztette, majd visszaküldte Pilátushoz. 12 Azon a napon Heródes és Pilátus jó barátok lettek, előtte ugyanis haragban voltak egymással.

Pilátus ítélete

13 Pilátus pedig összehívta a főpapokat, a nép vezetőit és a népet, 14 s azt mondta nekik:

you?” 65And blaspheming in many other ways, they spoke against him.

Jesus before the Sanhedrin

(Matthew 26:57–68; Mark 14:53–65; John 18:19–24)

66And when it was daytime, the elders of the people, and the leaders of the priests, and the scribes convened. And they led him into their council, saying, “If you are the Christ, tell us.” 67And he said to them: “If I tell you, you will not believe me. 68And if I also question you, you will not answer me. Neither will you release me. 69But from this time, the Son of man will be sitting at the right hand of the power of God.” 70Then they all said, “So you are the Son of God?” And he said. “You are saying that I am.” 71And they said: “Why do we still require testimony? For we have heard it ourselves, from his own mouth.”

Luke 23

Jesus before Pilate

(Matthew 27:11–14; John 18:28–40)

1And the entire multitude of them, rising up, led him to Pilate. 2Then they began to accuse him, saying, “We found this one subverting our nation, and prohibiting giving tribute to Caesar, and saying that he is Christ the king.” 3And Pilate questioned him, saying: “You are the king of the Jews?” But in response, he said: “You are saying it.” 4Then Pilate said to the leaders of the priests and to the crowds, “I find no case against this man.” 5But they continued more intensely, saying: “He has stirred up the people, teaching throughout all of Judea, beginning from Galilee, even to this place.”

Jesus before Herod

6But Pilate, upon hearing Galilee, asked if the man were of Galilee.

7And when he realized that he was under Herod’s jurisdiction, he sent him away to Herod, who was himself also at Jerusalem in those days.

8Then Herod, upon seeing Jesus, was very glad. For he had been wanting to see him for a long time, because he had heard so many things about him, and he was hoping to see some kind of sign wrought by him. 9Then he questioned him with many words. But he gave him no response at all. 10And the leaders of the priests, and the scribes, stood firm in persistently accusing him. 11Then Herod, with his soldiers, scorned him. And he

»Idehoztátok nekem ezt az embert, mint a nép lázítóját. Kihallgattam előttetek, de semmi vétséget sem találtam ebben az emberben mindazok közül, amikkel vádoljátok. 15 Sőt Heródes sem, mert visszaküldte őt hozzánk. Láthatjátok tehát, hogy semmi halált érdemlő dolgot nem követett el. 16 Megfenyítem ezért, és szabadon bocsátom.« [17]

18 Erre valamennyien fölkiáltottak: »Veszítsd el ezt, és bocsásd el nekünk Barabást!« 19 Őt valami lázadásért és gyilkosságért vetették börtönbe, amely a városban történt. 20 Pilátus ismét szólt hozzájuk, mert szabadon akarta bocsátani Jézust. 21 De azok kiáltoztak: »Feszítsd meg, feszítsd meg őt!« 22 Ő azonban harmadszor is szólt hozzájuk: »De hát mi gonoszat tett? Semmi halált érdemlő dolgot nem találtam benne. Megfenyítem tehát, és elbocsátom.« 23 De azok nem tágítottak, hanem nagy hangon követelték, hogy feszítse meg. A lármájuk egyre erősödött. 24 Pilátus ezért úgy döntött, hogy legyen meg, amit kívánnak. 25 Amint kérték, szabadon bocsátotta azt, akit lázadásért és gyilkosságért vetettek börtönbe, Jézust pedig kiszolgáltatta akaratuknak.

A keresztrefeszítés

26 Miközben elvezették, megragadtak egy bizonyos Simont, Cirenéből valót, aki a mezőről jött, és rátették a keresztet, hogy vigye Jézus után.

27 Nagy népsokaság követte őt, köztük asszonyok is, akik jajgattak és sírtak miatta. 28 Jézus odafordult hozzájuk, és így szólt: »Jeruzsálem leányai, ne miattam sírjatok! Magatokat és gyermekeiteket sirassátok! 29 Mert jönnek majd napok, amikor azt mondják: `Boldogok a meddők, az anyaméhek, amelyek nem szültek, és az emlők, amelyek nem szoptattak!'

30 Akkor azt kezdik majd mondani a hegyeknek: *`Szakadjatok ránk!' És a halmoknak: `Takarjatok el minket!'* {Óz 10,8} 31 Mert ha a zöldellő fával ezt teszik, mi lesz a szárazzal?«

ridiculed him, clothing him in a white garment. And he sent him back to Pilate. 12 And Herod and Pilate became friends on that day. For previously they were enemies to one another.

The Crowd Chooses Barabbas

(Matthew 27:15–23; Mark 15:6–11)

13 And Pilate, calling together the leaders of the priests, and the magistrates, and the people, 14 said to them: “You have brought before me this man, as one who disturbs the people. And behold, having questioned him before you, I find no case against this man, in those things about which you accuse him. 15 And neither did Herod. For I sent you all to him, and behold, nothing deserving of death was recorded about him. 16 Therefore, I will chastise him and release him.” 17 Now he was required to release one person for them on the feast day.

18 But the entire crowd exclaimed together, saying: “Take this one, and release to us Barabbas!” 19 Now he had been cast into prison because of a certain sedition that occurred in the city and for murder. 20 Then Pilate spoke to them again, wanting to release Jesus. 21 But they shouted in response, saying: “Crucify him! Crucify him!” 22 Then he said to them a third time: “Why? What evil has he done? I find no case against him for death. Therefore, I will chastise him and release him.” 23 But they persisted, with loud voices, in demanding that he be crucified. And their voices increased in intensity. 24 And so Pilate issued a judgment granting their petition. 25 Then he released for them the one who had been cast into prison for murder and sedition, whom they were requesting. Yet truly, Jesus he handed over to their will.

The Crucifixion

(Psalm 22:1–31; Matthew 27:32–44; Mark 15:21–32; John 19:16–27)

26 And as they were leading him away, they apprehended a certain one, Simon of Cyrene, as he was returning from the countryside. And they imposed the cross on him to carry after Jesus.

27 Then a great crowd of people followed him, with women who were mourning and lamenting him. 28 But Jesus, turning to them, said: “Daughters of Jerusalem, do not weep over me. Instead, weep over yourselves and over your children. 29 For behold, the days will arrive in which they will say, ‘Blessed are the barren, and the wombs that have not borne, and the breasts that have not nursed.’ 30 Then they will begin to say to the

32 Vele együtt vittek két gonosztevőt is, hogy
kivégezzék.

33 Amikor a Koponyahelynek nevezett hely-
hez értek, megfeszítették őt ott, és vele a gonosz-
tevőket is, az egyiket jobbról, a másikat balról.
34 Jézus ekkor így szólt: »Atyám! Bocsáss meg
nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.«

A ruháit elosztották, és sorsot vetettek rá-
juk {Zsolt 22,19}. 35 A nép bámészkodva állt ott, a fő-
emberek pedig így *gúnyolták* őt {Zsolt 22,8}: »Máso-
kat megmentett, mentse meg most magát, ha ő a
Krisztus, az Isten választottja!« 36 A katonák is
gúnyolták őt. Odamentek, *ecettel* kínálták, 37 és
azt mondták: »Ha te vagy a zsidók királya, szaba-
dítsd meg magadat!« 38 Felirat is volt fölötte: »Ez
a zsidók királya.«

39 A megfeszített gonosztevők közül az egyik
szidalmazta: »Nem a Krisztus vagy te? Szabadítsd
hát meg magad, és minket is!« 40 De a másik meg-
rótta ezekkel a szavakkal: »Nem félsz Istentől?
Hiszen te is ugyanazt a büntetést szenveded! 41 Mi
ugyan jogosan, mert tetteink méltó büntetését
vesszük, de ez itt semmi rosszat sem cselekedett.«
42 Aztán így szólt: »Jézus, emlékezz meg rólam,
mikor eljössz országodba.« 43 Ő azt felelte neki:
»Bizony, mondom neked: még ma velem leszel a
paradicsomban!«

Jézus halála

44 A hatodik óra körül sötétség támadt az
egész földön, a kilencedik óráig. 45 A nap elsöté-
tedett, a templom függönye középen kettéhasadt.
46 Jézus ekkor hangosan felkiáltott: *»Atyám! Ke-*
zedbe ajánlom lelkemet!« {Zsolt 31,6} E szavakkal
kilehelte a lelkét.

47 Amikor a százados látta, ami történt, dicső-
ítette Istent, és így szólt: »Ez az ember valóban
igaz volt.« 48 Az egész sokaság, amely összeverő-
dött, a történtek láttán mellét verve hazatért.

49 Jézus minden ismerőse, és az asszonyok,
akik Galileából követték őt, távolabb állva figyel-
ték mindezt {Zsolt 38,12}.

Jézus temetése

50 Volt egy József nevű, derék és igaz férfi, a
főtanács tagja, 51 aki nem értett egyet a határoza-
tukkal és tetteikkel. Arimateából, a zsidók egyik
városából származott, és maga is várta az Isten or-
szágát. 52 Elment Pilátushoz, és elkérte Jézus tes-
tét. 53 Aztán levette, gyolcsba göngyölte, és egy
sziklába vágott sírba helyezte, amelyben még
senki sem feküdt. 54 A készület napja volt, és kö-

mountains, ‘Fall over us,’ and to the hills, ‘Cover
us.’ 31For if they do these things with green wood,
what will be done with the dry?”

32Now they also led out two other criminals with
him, in order to execute them.

33And when they arrived at the place that is called
Calvary, they crucified him there, with the rob-
bers, one to the right and the other to the left.
34Then Jesus said, “Father, forgive them. For they
know not what they do.” And truly, dividing his
garments, they cast lots. 35And people were stand-
ing near, watching. And the leaders among them
derided him, saying: “He saved others. Let him
save himself, if this one is the Christ, the elect of
God.” 36And the soldiers also ridiculed him, ap-
proaching him and offering him vinegar, 37and
saying, “If you are the king of the Jews, save your-
self.” 38Now there was also an inscription written
over him in letters of Greek, and Latin, and He-
brew: THIS IS THE KING OF THE JEWS.

39And one of those robbers who were hanging
blasphemed him, saying, “If you are the Christ,
save yourself and us.” 40But the other responded
by rebuking him, saying: “Do you have no fear of
God, since you are under the same condemnation?
41And indeed, it is just for us. For we are receiving
what our deeds deserve. But truly, this one has
done nothing wrong.” 42And he said to Jesus,
“Lord, remember me when you come into your
kingdom.” 43And Jesus said to him, “Amen I say
to you, this day you shall be with me in Paradise.”

The Death of Jesus

(Psalm 31:1–24; Matthew 27:45–56;
Mark 15:33–41; John 19:28–30)

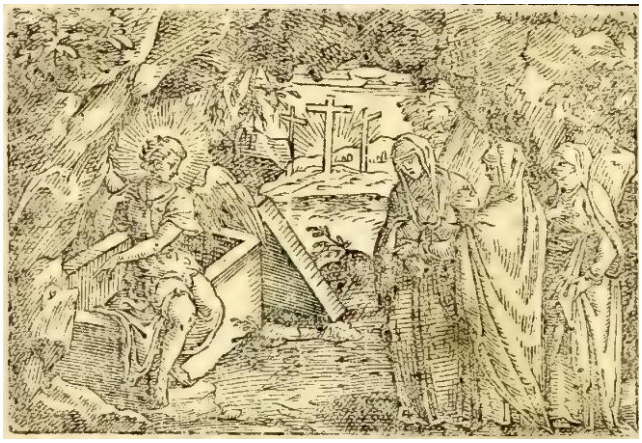
44Now it was nearly the sixth hour, and a darkness
occurred over the entire earth, until the ninth hour.
45And the sun was obscured. And the veil of the
temple was torn down the middle. 46And Jesus,
crying out with a loud voice, said: “Father, into
your hands I commend my spirit.” And upon say-
ing this, he expired. 47Now, the centurion, seeing
what had happened, glorified God, saying, “Truly,
this man was the Just One.” 48And the entire
crowd of those who came together to see this
spectacle also saw what had happened, and they
returned, striking their breasts. 49Now all those
who knew him, and the women who had followed
him from Galilee, were standing at a distance,
watching these things.

zeledett a szombat. 55 Az asszonyok, akik Galileából jöttek vele, utánamentek, és megnézték a sírt, hogy miképpen helyezték el a testét. 56 Aztán hazatértek, illatszereket és keneteket készítettek, de a szombatot a parancs szerint nyugalomban töltötték.

Lk 24

Az angyal híradása az üres sírnál

1 A hét első napján kora hajnalban a sírhoz mentek, magukkal vitték az illatszereket, amelyeket készítettek. 2 A követ a sírtól elhengerítve találták. 3 Amikor beléptek, nem találták az Úr Jézus testét. 4 Történt pedig, hogy amíg ezen tanakodtak, egyszerre két férfi állt ott mellettük, ragyogó ruhában. 5 Az asszonyok megijedtek, és a földre szegezték tekintetüket. Azok pedig így szóltak hozzájuk: »Miért keresitek az élőt a holtak között?

6 Nincs itt, hanem feltámadt. Emlékezzetek csak vissza, mit mondott nektek, mikor még Galileában volt: 7 `Az Emberfiának a bűnös emberek kezébe kell kerülnie, hogy megfeszítsék, de harmadnapra föltámad.'« 8 Ekkor eszükbe jutottak ezek a szavai. 9 Visszatértek tehát a sírtól, és elmondták mindezt a tizenegynek és a többieknek.

The Burial of Jesus

(Isaiah 53:9–12; Matthew 27:57–61; Mark 15:42–47; John 19:38–42)

50 And behold, there was a man named Joseph, who was a councilman, a good and just man, 51 (for he had not consented to their decision or their actions). He was from Arimathea, a city of Judea. And he was himself also anticipating the kingdom of God. 52 This man approached Pilate and petitioned for the body of Jesus. 53 And taking him down, he wrapped him in a fine linen cloth, and he placed him in a tomb hewn from rock, in which no one had ever been placed. 54 And it was the day of Preparation, and the Sabbath was drawing near. 55 Now the women who had come with him from Galilee, by following, saw the tomb and the manner in which his body was placed. 56 And upon returning, they prepared aromatic spices and ointments. But on the Sabbath, indeed, they rested, according to the commandment.

Luke 24

The Resurrection

(Matthew 28:1–10; Mark 16:1–8; John 20:1–9)

1 Then, on the first Sabbath, at very first light, they went to the tomb, carrying the aromatic spices that they had prepared. 2 And they found the stone rolled back from the tomb. 3 And upon entering, they did not find the body of the Lord Jesus. 4 And it happened that, while their minds were still confused about this, behold, two men stood beside them, in shining apparel. 5 Then, since they were afraid and were turning their faces toward the ground, these two said to them: “Why do you seek the living with the dead? 6 He is not here, for he has risen. Recall how he spoke to you, when he was still in Galilee, 7 saying: ‘For the Son of man must be delivered into the hands of sinful men, and be crucified, and on the third day rise again.’ ” 8 And they called to mind his words. 9 And returning from the tomb, they reported all these things to the eleven, and to all the others. 10 Now it was Mary Magdalene, and Joanna, and Mary of James, and the other women who were with them, who told these things to the Apostles. 11 But these words seemed to them a delusion. And so they did not believe them. 12 But Peter, rising up, ran to the tomb. And stooping down, he saw the linen cloths positioned alone, and he went away wondering to himself about what had happened.

10 Mária Magdolna, Johanna, Mária, Jakab anyja, és a velük lévő többi asszony mondta el mindezt az apostoloknak. 11 Ők azonban képzelődésnek tartották szavaikat, és nem hittek nekik. 12 Péter mégis útra kelt, és a sírhoz futott. Behajolt, de csak a lepleket látta, ezért a történteken csodálkozva hazament.

Találkozás a Feltámadottal az emmauszi úton

13 Aznap ketten közülük egy Emmausz nevű helységbe mentek, amely Jeruzsálemtől hatvan stádium távolságra volt, 14 s beszélgettek egymással mindarról, ami történt. 15 Miközben beszélgettek és tanakodtak, egyszer csak maga Jézus közeledett, és csatlakozott hozzájuk. 16 De a szemüket akadályozta valami, hogy fel ne ismerjék. 17 Megszólította őket: »Miről beszélgettek egymással útközben?« Ők szomorúan megálltak. 18 Az egyik, akinek Kleofás volt a neve, azt felelte: »Te vagy az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudod, mi történt ott ezekben a napokban?« 19 Ő megkérdezte tőlük: »Micsoda?« Azt felelték: »A Názáreti Jézus esete, aki tettben és szóban hatalmas próféta volt Isten és az egész nép előtt. 20 Hogy hogyan adták őt a főpapok és főembereink halálos ítéletre, és hogyan feszítették meg őt. 21 Pedig mi azt reméltük, hogy ő fogja megváltani Izraelt. Azonfelül ma már harmadik napja, hogy ezek történtek. 22 De néhány közülünk való asszony is megzavart bennünket, akik hajnalban a sírnál voltak, 23 s mivel nem találták a testét, visszajöttek azzal a hírrel, hogy angyalok jelenését is látták, akik azt mondták, hogy él. 24 Társaink közül néhányan a sírhoz mentek, és úgy találták, ahogy az asszonyok mondták, de őt magát nem látták.«

25 Erre ő azt mondta nekik: »Ó, ti oktalanok és késedelmes szívűek arra, hogy elhiggyétek mindazt, amit a próféták mondtak! 26 Hát nem ezeket kellett elszenvednie a Krisztusnak, hogy bemehessen dicsőségébe?« 27 És kezdve Mózesen és valamennyi prófétán, mindent megmagyarázott nekik, ami az Írásokban róla szólt. 28 Mikor odaértek a faluhoz, ahová mentek, úgy tett, mintha tovább akarna menni. 29 De marasztalták: »Maradj velünk, mert esteledik, és lemenőben van már a nap!« Bement hát, hogy velük maradjon. 30 Amikor asztalhoz ült velük, fogta a kenyeret, áldást mondott, megtörte, és odanyújtotta nekik. 31 Ekkor megnyílt a szemük, és felismerték, de ő eltűnt a szemük elől. 32 Ők pedig így szóltak egymáshoz:

The Road to Emmaus

(Mark 16:12–13)

13 And behold, two of them went out, on the same day, to a town named Emmaus, which was the distance of sixty stadia from Jerusalem. 14 And they spoke to one another about all of these things that had occurred. 15 And it happened that, while they were speculating and questioning within themselves, Jesus himself, drawing near, traveled with them. 16 But their eyes were restrained, so that they would not recognize him. 17 And he said to them, “What are these words, which you are discussing with one another, as you walk and are sad?” 18 And one of them, whose name was Cleopas, responded by saying to him, “Are you the only one visiting Jerusalem who does not know the things that have happened there in these days?” 19 And he said to them, “What things?” And they said, “About Jesus of Nazareth, who was a noble prophet, powerful in works and in words, before God and all the people. 20 And how our high priests and leaders handed him over to be condemned to death. And they crucified him. 21 But we were hoping that he would be the Redeemer of Israel. And now, on top of all this, today is the third day since these things have happened. 22 Then, too, certain women from among us terrified us. For before daytime, they were at the tomb, 23 and, having not found his body, they returned, saying that they had even seen a vision of Angels, who said that he is alive. 24 And some of us went out to the tomb. And they found it just as the women had said. But truly, they did not find him.”

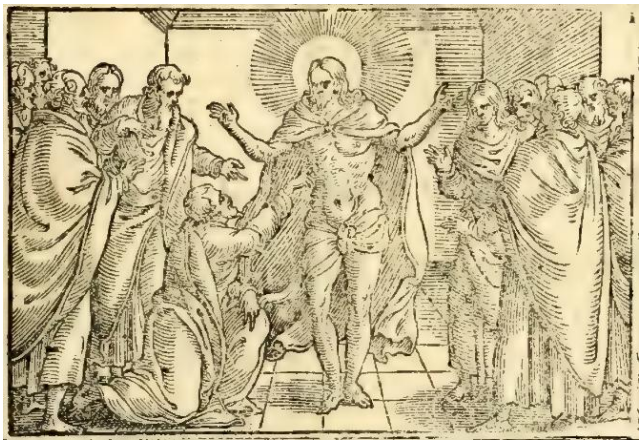
25 And he said to them: “How foolish and reluctant in heart you are, to believe everything that has been spoken by the Prophets! 26 Was not the Christ required to suffer these things, and so enter into his glory?” 27 And beginning from Moses and all the Prophets, he interpreted for them, in all the Scriptures, the things that were about him.

28 And they drew near to the town where they were going. And he conducted himself so as to go on further. 29 But they were insistent with him, saying, “Remain with us, because it is toward evening and now daylight is declining.” And so he entered with them. 30 And it happened that, while he was at table with them, he took bread, and he blessed

»Hát nem lángolt a szívünk, amikor beszélt hozzánk az úton, és feltárta előttünk az Írásokat?« 33 Még abban az órában útra keltek, és vissza-tértek Jeruzsálembe, ahol egybegyűlve találták a tizenegyet és a velük levőket. 34 Azok elmondták: »Valóban feltámadt az Úr, és megjelent Simonnak!« 35 Erre ők is elbeszélték, ami az úton történt, és azt, hogy hogyan ismerték fel őt a kenyértöréskor.

A Feltámadott megjelenése Jeruzsálemben

36 Amíg ezekről beszéltek, egyszer csak maga Jézus állt közöttük, és azt mondta nekik: »Békesség nektek!« 37 Megrémültek és féltek, mert azt hitték, hogy szellemet látnak. 38 De ő megkérdezte tőlük: »Miért rémültetek meg, és miért támad kétely szívetekben? 39 Nézzétek meg a kezemet és lábamat, hogy valóban én vagyok!

Tapintsatok meg, és lássátok, mert a szellemnek nincs húsa és csontja, de amint látjátok, nekem van.« 40 Ezt mondta, azután megmutatta nekik a kezét és a lábát. 41 Mivel örömükben még mindig nem hittek, és csak csodálkoztak, azt mondta nekik: »Van itt valami ennivalótok?« 42 Erre adtak neki egy darab sült halat. 43 Elvette, és a szemük láttára evett belőle.

44 Azután így szólt hozzájuk: »Ezek azok az igék, amelyeket elmondtam nektek, amikor még veletek voltam, hogy be kell teljesedni mindannak, ami meg van írva rólam Mózes törvényében, a prófétákban és a zsoltárokban.« 45 Akkor megnyitotta értelmüket, hogy megértsék az Írásokat. 46 Azt mondta nekik: »Úgy van megírva, hogy a Krisztusnak szenvednie kell, és harmadnapon feltámadni a halálból. 47 A nevében megtérést kell hirdetni a bűnök bocsánatára Jeruzsálemtől kezdve minden népnek. 48 Ti tanúi vagytok ezeknek. 49 Én majd elküldöm nektek azt, amit Atyám

and broke it, and he extended it to them. 31 And their eyes were opened, and they recognized him. And he vanished from their eyes. 32 And they said to one another, “Was not our heart burning within us, while he was speaking on the way, and when he opened the Scriptures to us?” 33 And rising up at that same hour, they returned to Jerusalem. And they found the eleven gathered together, and those who were with them, 34 saying: “In truth, the Lord has risen, and he has appeared to Simon.” 35 And they explained the things that were done on the way, and how they had recognized him at the breaking of the bread.

Jesus Appears to the Disciples
(John 20:19–23; 1 John 1:1–4)

36 Then, while they were talking about these things, Jesus stood in their midst, And he said to them: “Peace be with you. It is I. Do not be afraid.” 37 Yet truly, they were very disturbed and terrified, supposing that they saw a spirit. 38 And he said to them: “Why are you disturbed, and why do these thoughts rise up in your hearts? 39 See my hands and feet, that it is I myself. Look and touch. For a spirit does not have flesh and bones, as you see that I have.” 40 And when he had said this, he showed them his hands and feet. 41 Then, while they were still in disbelief and in wonder out of joy, he said, “Do you have anything here to eat?” 42 And they offered him a piece of roasted fish and a honeycomb. 43 And when he had eaten these in their sight, taking up what was left, he gave it to them.

44 And he said to them: “These are the words that I spoke to you when I was still with you, because all things must be fulfilled which are written in the law of Moses, and in the Prophets, and in the Psalms about me.” 45 Then he opened their mind, so that they might understand the Scriptures. 46 And he said to them: “For so it is written, and so it was necessary, for the Christ to suffer and to rise up from the dead on the third day, 47 and, in his name, for repentance and the remission of sins to be preached, among all the nations, beginning at Jerusalem. 48 And you are witnesses of these things. 49 And I am sending the Promise of my Father upon you. But you must stay in the city, until such time as you are clothed with power from on high.”

ígért. Ti csak maradjatok a városban, amíg el nem tölt az erő benneteket a magasságból.«

50 Ezután kivezette őket Betánia közelébe, felemelte a kezét, és megáldotta őket. 51 Áldás közben eltávozott tőlük, és fölvitetett a mennybe.

52 Leborulva imádták, azután nagy örömmel visszatértek Jeruzsálembe. 53 Szüntelen ott voltak a templomban, és áldották Istent.

The Ascension

(Mark 16:19–20; Acts 1:6–11)

50 Then he led them out as far as Bethania. And lifting up his hands, he blessed them. 51 And it happened that, while he was blessing them, he withdrew from them, and he was carried up into heaven. 52 And worshiping, they returned to Jerusalem with great joy. 53 And they were always in the temple, praising and blessing God. Amen.

EVANGÉLIUM JÁNOS SZERINT

ELŐSZÓ: 1,1-18

Jn 1

1 Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél
volt, és Isten volt az Ige. 2 Ő volt kezdetben Isten-
nél. 3 Minden általa lett, és nála nélkül semmi sem
lett, ami lett. 4 Benne élet volt, és az élet volt az
emberek világossága. 5 A világosság a sötétség-
ben világít, de a sötétség azt nem fogta föl.

6 Volt egy ember, akit Isten küldött, János
volt a neve. 7 Tanúskodni jött, hogy tanúskodjék a
világosságról, s mindenki higgyen általa. 8 Nem ő
volt a világosság, csak tanúságot kellett tennie a
világosságról.

9 Az igazi világosság, aki minden embert
megvilágosít, a világba jött. 10 A világban volt, a
világ őáltala lett, de a világ nem ismerte fel őt. 11 A
tulajdonába jött, övéi azonban nem fogadták be.

12 Mindazoknak azonban, akik befogadták,
hatalmat adott, hogy Isten gyermekei legyenek;
azoknak, akik hisznek az ő nevében, 13 akik nem
a vérből, sem a test ösztönéből, sem a férfi akara-
tából, hanem Istenből születtek.

14 Az Ige testté lett, és köztünk lakott, és mi lát-
tuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttének di-
csőségét, aki telve volt kegyelemmel és igazsággal.

15 János tanúságot tesz róla, és hirdeti: »Ő az,
akiről ezt mondtam: Aki utánam jön, megelőz en-
gem, mert előbb volt, mint én.«

16 Mi mindnyájan az ő teljességéből kaptunk
kegyelmet kegyelemre halmozva. 17 Mert a tör-
vényt Mózes által kaptuk, a kegyelem és az igaz-
ság pedig Jézus Krisztus által valósult meg. 18 Is-
tent soha senki nem látta: az egyszülött Isten, aki
az Atya kebelén van, ő nyilatkoztatta ki.

John 1

The Beginning
(Genesis 1:1–2; Hebrews 11:1–3)

1 In the beginning was the Word, and the Word
was with God, and God was the Word. 2 He was
with God in the beginning. 3 All things were made
through Him, and nothing that was made was
made without Him. 4 Life was in Him, and Life
was the light of men. 5 And the light shines in the
darkness, and the darkness did not comprehend it.

The Witness of John

6 There was a man sent by God, whose name was
John. 7 He arrived as a witness to offer testimony
about the Light, so that all would believe through
him. 8 He was not the Light, but he was to offer
testimony about the Light.

9 The true Light, which illuminates every man,
was coming into this world. 10 He was in the
world, and the world was made through him, and
the world did not recognize him. 11 He went to his
own, and his own did not accept him. 12 Yet who-
ever did accept him, those who believed in his
name, he gave them the power to become the sons
of God. 13 These are born, not of blood, nor of the
will of flesh, nor of the will of man, but of God.

The Word Became Flesh
(Psalm 84:1–12)

14 And the Word became flesh, and he lived among
us, and we saw his glory, glory like that of an
only-begotten son from the Father, full of grace
and truth. 15 John offers testimony about him, and
he cries out, saying: “This is the one about whom
I said: ‘He who is to come after me, has been
placed ahead of me, because he existed before
me.’ ” 16 And from his fullness, we all have re-
ceived, even grace for grace. 17 For the law was
given though Moses, but grace and truth came
through Jesus Christ. 18 No one ever saw God; the
only-begotten Son, who is in the bosom of the Fa-
ther, he himself has described him.

The Mission of John the Baptist
(Isaiah 40:1–5; Matthew 3:1–12; Mark 1:1–8; Luke 3:1–20)

19 And this is the testimony of John, when the Jews
sent priests and Levites from Jerusalem to him, so
that they might ask him, “Who are you?” 20 And
he confessed it and did not deny it; and what he
confessed was: “I am not the Christ.” 21 And they

JÉZUS NYILVÁNOS MŰKÖDÉSE: 1,19-12,50

Jézust igazoló jelek és csodák; a működés kezdete: 1,19-4,54

Keresztelő János vallomása

19 Ez János tanúsága, amikor a zsidók papokat és levitákat küldtek Jeruzsálemből hozzá, hogy megkérdezzék őt: »Ki vagy te?« 20 Ő megvallotta, és nem tagadta, és megvallotta: »Nem én vagyok a Krisztus.« 21 Erre megkérdezték tőle: »Mi vagy tehát? Illés vagy?« Ő azt válaszolta: »Nem vagyok.« »A próféta vagy?« Azt felelte: »Nem.« 22 Akkor azt mondták neki: »Akkor ki vagy? Választ kell vinnünk azoknak, akik küldtek minket! Mit mondasz magadról?« 23 Ő azt felelte:

»A pusztában kiáltó szava vagyok:

`Tegyétek egyenessé az Úr útját' {Iz 40,3},

amint Izajás próféta mondta.«

24 A küldöttek a farizeusok közül voltak. 25 Ezért tovább kérdezték: »Miért keresztelsz tehát, ha nem te vagy a Krisztus, sem Illés, sem a próféta?« 26 János ezt felelte nekik: »Én vízzel keresztelek, de köztetek áll az, akit ti nem ismertek. 27 Ő az, aki utánam jön, akinek a saruszíját megoldani sem vagyok méltó.« 28 Ezek Betániában történtek, a Jordánon túl, ahol János keresztelt.

Keresztelő János tanúságtétele

29 Másnap látta, hogy Jézus közeledik hozzá. Erre így szólt: »Íme, az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűnét! 30 Ő az, akiről mondtam: Utánam jön egy férfi, aki megelőz engem, mert előbb volt, mint én. 31 Én nem ismertem őt; de azért jöttem vízzel keresztelni, hogy őt megismertessem Izraellel.« 32 János tanúságot tett és azt mondta: »Láttam, hogy a Lélek, mint galamb, leszállt az égből és rajta maradt. 33 Nem ismertem őt, de aki azért küldött, hogy vízzel kereszteljek, azt mondta nekem: `Akire látod a Lelket leszállni és rajta maradni, ő az, aki Szentlélekkel keresztel.' 34 Én láttam, és tanúságot tettem arról, hogy ő az Isten Fia.«

Az első tanítványok

35 Másnap ismét ott állt János két tanítványával együtt. 36 Mikor meglátta Jézust, amint arra haladt, azt mondta: »Íme, az Isten Báránya.« 37 A két tanítvány hallotta szavait, és követték Jézust. 38 Jézus pedig megfordult, és amikor látta, hogy követik, megkérdezte tőlük: »Mit kerestek?« Azt felelték neki: »Rabbi – ami Mestert jelent –, hol laksz?« 39 Ő azt mondta nekik: »Gyertek és meglátjátok.«

questioned him: “Then what are you? Are you Elijah?” And he said, “I am not.” “Are you the Prophet?” And he answered, “No.” 22 Therefore, they said to him: “Who are you, so that we may give an answer to those who sent us? What do you say about yourself?” 23 He said, “I am a voice crying out in the desert, ‘Make straight the way of the Lord,’ just as the prophet Isaiah said.”

24 And some of those who had been sent were from among the Pharisees. 25 And they questioned him and said to him, “Then why do you baptize, if you are not the Christ, and not Elijah, and not the Prophet?” 26 John answered them by saying: “I baptize with water. But in your midst stands one, whom you do not know. 27 The same is he who is to come after me, who has been placed ahead of me, the laces of whose shoes I am not worthy to loosen.” 28 These things happened in Bethania, across the Jordan, where John was baptizing.

Jesus the Lamb of God

(Matthew 3:13–17; Mark 1:9–11; Luke 3:21–22)

29 On the next day, John saw Jesus coming toward him, and so he said: “Behold, the Lamb of God. Behold, he who takes away the sin of the world. 30 This is the one about whom I said, ‘After me arrives a man, who has been placed ahead of me, because he existed before me.’ 31 And I did not know him. Yet it is for this reason that I come baptizing with water: so that he may be made manifest in Israel.” 32 And John offered testimony, saying: “For I saw the Spirit descending from heaven like a dove; and he remained upon him. 33 And I did not know him. But he who sent me to baptize with water said to me: ‘He over whom you will see the Spirit descending and remaining upon him, this is the one who baptizes with the Holy Spirit.’ 34 And I saw, and I gave testimony: that this one is the Son of God.”

The First Disciples

(Matthew 4:18–22; Mark 1:16–20; Luke 5:1–11)

35 The next day again, John was standing with two of his disciples. 36 And catching sight of Jesus walking, he said, “Behold, the Lamb of God.” 37 And two disciples were listening to him speaking. And they followed Jesus. 38 Then Jesus, turning around and seeing them following him, said to them, “What are you seeking?” And they said to him, “Rabbi (which means in translation, Teacher), where do you live?” 39 He said to them, “Come and see.” They went and saw where he

Elmentek tehát, és meglátták, hogy hol lakik. Aznap nála maradtak. Körülbelül tíz óra volt.

40 A kettő közül, akik ezt hallották Jánostól,
és követték őt, az egyik András volt, Simon Péter testvére. 41 Ő elsőként testvérével, Simonnal találkozott, s azt mondta neki: »Megtaláltuk a Messiást, azaz a Fölkentet!« 42 És elvitte Jézushoz. Jézus rátekintett, és így szólt: »Te Simon vagy, János fia. Kéfás lesz a neved.« Ez azt jelenti, hogy Péter (vagyis Szikla).

43 Másnap, amikor Jézus Galileába készült menni, találkozott Fülöppel. Azt mondta neki: »Kövess engem!« 44 Fülöp Betszaidából való volt, András és Péter városából. 45 Fülöp találkozott Natanaellel, és elmondta neki: »Megtaláltuk azt, akiről Mózes írt a törvényben és a próféták: Jézust, József fiát Názáretből.« 46 Natanael erre megjegyezte: »Jöhet valami jó Názáretből?« Fülöp azt felelte neki: »Gyere és lásd!« 47 Amikor Jézus meglátta a közeledő Natanaelt, azt mondta róla: »Íme, egy igaz izraelita, akiben nincs álnokság.« 48 Natanael megkérdezte: »Honnan ismersz engem?« Jézus azt felelte: »Mielőtt Fülöp hívott volna téged, láttalak, amikor a fügefa alatt voltál.« 49 Natanael azt válaszolta: »Rabbi, te vagy az Isten Fia, te vagy Izrael királya!« 50 Jézus erre így szólt: »Mivel azt mondtam neked: láttalak a fügefa alatt, hiszel? Nagyobb dolgokat fogsz majd látni ezeknél.« 51 Aztán hozzátette: »Bizony, bizony, mondom nektek: látni fogjátok a megnyílt eget, s hogy az Isten angyalai föl- és leszállnak az Emberfia fölött.«

Jn 2

Csodajel a kánai menyegzőn

1 Harmadnapon menyegző volt a galileai Kánában. Ott volt Jézus anyja, 2 és Jézus is hivatalos volt a menyegzőre tanítványaival együtt. 3 Amikor fogytán volt a bor, Jézus anyja így szólt hozzá: »Nincs boruk!« 4 Jézus azt felelte neki: »Mi közünk ehhez, asszony? Még nem jött el az én órám!« 5 Anyja ekkor ezt mondta a szolgáknak: »Tegyetek meg mindent, amit mond!«

6 A zsidók tisztulására volt ott hat kőedény, egyenként két vagy három mérős. 7 Jézus azt mondta nekik: »Töltsétek meg az edényeket vízzel!« Színig töltötték őket. 8 Ekkor így szólt hozzájuk: »Most merítsetek, és vigyetek belőle a

was staying, and they stayed with him that day. Now it was about the tenth hour. 40 And Andrew, the brother of Simon Peter, was one of the two who had heard about him from John and had followed him. 41 First, he found his brother Simon, and he said to him, “We have found the Messiah,” (which is translated as the Christ). 42 And he led him to Jesus. And Jesus, gazing at him, said: “You are Simon, son of Jonah. You shall be called Cephas,” (which is translated as Peter).

Jesus Calls Philip and Nathanael

43 On the next day, he wanted to go into Galilee, and he found Philip. And Jesus said to him, “Follow me.” 44 Now Philip was from Bethsaida, the city of Andrew and Peter. 45 Philip found Nathanael, and he said to him, “We have found the one about whom Moses wrote in the Law and the Prophets: Jesus, the son of Joseph, from Nazareth.” 46 And Nathanael said to him, “Can anything good be from Nazareth?” Philip said to him, “Come and see.” 47 Jesus saw Nathanael coming toward him, and he said about him, “Behold, an Israelite in whom truly there is no deceit.” 48 Nathanael said to him, “From where do you know me?” Jesus responded and said to him, “Before Philip called you, when you were under the fig tree, I saw you.” 49 Nathanael answered him and said: “Rabbi, you are the Son of God. You are the King of Israel.” 50 Jesus responded and said to him: “Because I told you that I saw you under the fig tree, you believe. Greater things than these, you will see.” 51 And he said to him, “Amen, amen, I say to you, you will see heaven opened, and the Angels of God ascending and descending over the Son of man.”

John 2

The Wedding at Cana

1 And on the third day, a wedding was held in Cana of Galilee, and the mother of Jesus was there. 2 Now Jesus was also invited to the wedding, with his disciples. 3 And when the wine was failing, the mother of Jesus said to him, “They have no wine.” 4 And Jesus said to her: “What is that to me and to you, woman? My hour has not yet arrived.” 5 His mother said to the servants, “Do whatever he tells you.” 6 Now in that place, there were six stone water jars, for the purification ritual of the Jews, containing two or three measures each. 7 Jesus said to them, “Fill the water jars with water.” And they

násznagynak!« Azok vittek neki. 9 Amint a násznagy megízlelte a borrá vált vizet, mivel nem tudta, hogy honnan való – de a szolgák, akik a vizet merítették, tudták –, odahívta a vőlegényt, 10 és azt mondta neki: »Minden ember a jó bort adja először, és miután megittasodtak, akkor a kevésbé jót. Te mindeddig tartogattad a jó bort!«

11 Jézus ezzel kezdte meg csodajeleit a galileai Kánában. Kinyilatkoztatta dicsőségét, és tanítványai hittek benne.

12 Azután lement Kafarnaumba, ő és anyja, a testvérei és tanítványai, és ott maradtak néhány napig.

A kereskedők kiűzése a templomból

13 Közel volt a zsidók Pászkája, és Jézus fölment Jeruzsálembe. 14 A templomban ökör-, juh- és galambkereskedőket talált, s az odatelepedett pénzváltókat. 15 Akkor kötelekből ostort font, és mindnyájukat kizavarta a templomból a juhokkal és az ökrökkel együtt, a pénzváltók pénzét szétszórta, az asztalaikat fölforgatta. 16 A galambárusoknak pedig azt mondta: »Vigyétek el innen ezeket, ne tegyétek Atyám házát vásárcsarnokká!« 17 Akkor tanítványai visszaemlékeztek arra, hogy írva van: *»Emészt engem a buzgóság házadért«* {Zsolt 69,10}. 18 A zsidók azonban megszólítot-ták, és azt kérdezték tőle: »Milyen csodajelet mutatsz nekünk, hogy ezeket cselekszed?« 19 Jézus azt felelte nekik: »Bontsátok le ezt a templomot, és én három nap alatt fölépítem azt!« 20 A zsidók erre így szóltak: »Negyvenhat esztendeig épült ez a templom, és te három nap alatt fölépítenéd?« 21 De ő a saját testének templomáról mondta ezt. 22 Amikor föltámadt a halálból, tanítványai visszaemlékeztek, hogy ezt mondta, és hittek az Írásnak, és a szónak, amelyet Jézus mondott.

Jézus Húsvétkor Jeruzsálemben

23 Amikor Jeruzsálemben volt Húsvét ünnepén, sokan hittek az ő nevében, mert látták csodajeleit, amelyeket művelt. 24 De Jézus nem bízta magát rájuk, mert ismerte mindnyájukat, s mert 25 nem szorult rá, hogy valaki tanúságot tegyen az emberről; jól tudta ugyanis, hogy mi lakik az emberben.

filled them to the very top. 8And Jesus said to them, “Now draw from it, and carry it to the chief steward of the feast.” And they took it to him. 9Then, when the chief steward had tasted the water made into wine, since he did not know where it was from, for only the servants who had drawn the water knew, the chief steward called the groom, 10and he said to him: “Every man offers the good wine first, and then, when they have become inebriated, he offers what is worse. But you have kept the good wine until now.” 11This was the beginning of the signs that Jesus accomplished in Cana of Galilee, and it manifested his glory, and his disciples believed in him.

Jesus Cleanses the Temple

(Matthew 21:12–17; Mark 11:15–19; Luke 19:45–48)

12After this, he descended to Capernaum, with his mother and his brothers and his disciples, but they did not remain there for many days.

13And the Passover of the Jews was near, and so Jesus ascended to Jerusalem. 14And he found, sitting in the temple, sellers of oxen and sheep and doves, and the moneychangers. 15And when he had made something like a whip out of little cords, he drove them all out of the temple, including the sheep and the oxen. And he poured out the brass coins of the moneychangers, and he overturned their tables. 16And to those who were selling doves, he said: “Take these things out of here, and do not make my Father’s house into a house of commerce.” 17And truly, his disciples were reminded that it is written: “Zeal for your house consumes me.” 18Then the Jews responded and said to him, “What sign can you show to us, that you may do these things?” 19Jesus responded and said to them, “Destroy this temple, and in three days I will raise it up.” 20Then the Jews said, “This temple has been built up over forty-six years, and you will raise it up in three days?” 21Yet he was speaking about the Temple of his body. 22Therefore, when he had resurrected from the dead, his disciples were reminded that he had said this, and they believed in the Scriptures and in the word that Jesus had spoken.

23Now while he was at Jerusalem during the Passover, on the day of the feast, many trusted in his name, seeing his signs that he was accomplishing. 24But Jesus did not trust himself to them, because he himself had knowledge of all persons, 25and because he had no need of anyone to offer testimony about a man. For he knew what was within a man.

Jn 3

Beszélgetés Nikodémussal

1 Volt a farizeusok közt egy Nikodémus nevű
ember, a zsidók egyik főembere. 2 Éjszaka elment
Jézushoz, és így szólt hozzá: »Rabbi, tudjuk, hogy
Istentől jött tanító vagy, mert senki nem tudja eze-
ket a csodajeleket véghezvinni, amelyeket te cse-
lekszel, hacsak nincs vele az Isten.« 3 Jézus azt fe-
lelte neki: »Bizony, bizony mondom neked: ha va-
laki felülről nem születik, nem láthatja meg Isten
országát.« 4 Nikodémus megkérdezte: »Hogyan
születhet meg az ember, ha már vén? Csak nem
mehet be ismét anyja méhébe, hogy megszüles-
sék?« 5 Jézus azt válaszolta: »Bizony, bizony
mondom neked: ha valaki nem születik vízből és
Szentlélekből, nem mehet be Isten országába.
6 Ami a testből született, az test, és ami a Lélekből
született, az lélek. 7 Ne csodálkozz, hogy azt
mondtam neked: szükséges felülről megszületne-
tek. 8 A szél ott fúj, ahol akar. Hallod a zúgását,
de nem tudod, honnan jön, és hová megy. Így van
mindaz, aki a Lélektől született.« 9 Nikodémus
megkérdezte: »De miképpen történhet meg
mindez?« 10 Jézus azt felelte neki: »Te Izrael taní-
tója vagy, és nem tudod ezeket? 11 Bizony, bizony
mondom neked, hogy amit tudunk, azt mondjuk
el, és amit láttunk, arról tanúskodunk, de a mi ta-
núságunkat nem fogadjátok el. 12 Ha földi dolgok-
ról szóltam nektek és nem hiszitek, hogyan fogjá-
tok majd elhinni, ha a mennyei dolgokról beszélek
nektek? 13 Senki sem ment föl a mennybe, csak az,
aki a mennyből jött le: az Emberfia. 14 Ahogyan
Mózes fölemelte a kígyót a pusztában, úgy kell
majd az Emberfiának is fölemeltetnie, 15 hogy
mindannak, aki hisz, örök élete legyen őbenne.«

Jézus küldetésének célja

16 Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egy-
szülött Fiát adta, hogy mindaz, aki őbenne hisz, el
ne vesszen, hanem örök élete legyen. 17 Mert nem
azért küldte Isten a Fiút a világba, hogy elítélje a
világot, hanem hogy üdvözüljön általa a világ.
18 Aki hisz benne, az nem esik ítélet alá, de aki
nem hisz, az már ítélet alá esett, mert nem hitt az
Isten egyszülött Fia nevében. 19 Az ítélet pedig ez:
a világosság a világba jött, de az emberek jobban
szerették a sötétséget, mint a világosságot, mivel
cselekedeteik gonoszak voltak. 20 Mert mindaz,
aki gonoszat tesz, gyűlöli a világosságot, és nem
megy a világosságra, hogy el ne marasztalják a
cselekedeteit; 21 de aki az igazságot cselekszi, a

John 3

Jesus and Nicodemus

(Genesis 22:1–10; Romans 5:6–11)

1 Now there was a man among the Pharisees, named
Nicodemus, a leader of the Jews. 2 He went to Jesus
at night, and he said to him: “Rabbi, we know that
you have arrived as a teacher from God. For no one
would be able to accomplish these signs, which
you accomplish, unless God were with him.” 3 Je-
sus responded and said to him, “Amen, amen, I say
to you, unless one has been reborn anew, he is not
able to see the kingdom of God.”

4 Nicodemus said to him: “How could a man be
born when he is old? Surely, he cannot enter a sec-
ond time into his mother’s womb to be reborn?”
5 Jesus responded: “Amen, amen, I say to you, un-
less one has been reborn by water and the Holy
Spirit, he is not able to enter into the kingdom of
God. 6 What is born of the flesh is flesh, and what
is born of the Spirit is spirit. 7 You should not be
amazed that I said to you: You must be born anew.
8 The Spirit inspires where he wills. And you hear
his voice, but you do not know where he comes
from, or where he is going. So it is with all who
are born of the Spirit.”

9 Nicodemus responded and said to him, “How are
these things able to be accomplished?” 10 Jesus re-
sponded and said to him: “You are a teacher in Is-
rael, and you are ignorant of these things?
11 Amen, amen, I say to you, that we speak about
what we know, and we testify about what we have
seen. But you do not accept our testimony. 12 If I
have spoken to you about earthly things, and you
have not believed, then how will you believe, if I
will speak to you about heavenly things? 13 And
no one has ascended to heaven, except the one
who descended from heaven: the Son of man who
is in heaven. 14 And just as Moses lifted up the ser-
pent in the desert, so also must the Son of man be
lifted up, 15 so that whoever believes in him may
not perish, but may have eternal life.

16 For God so loved the world that he gave his
only-begotten Son, so that all who believe in him
may not perish, but may have eternal life. 17 For
God did not send his Son into the world, in order
to judge the world, but in order that the world may
be saved through him. 18 Whoever believes in him
is not judged. But whoever does not believe is al-
ready judged, because he does not believe in the
name of the only-begotten Son of God. 19 And this

világosságra megy, hogy nyilvánosságra jussanak tettei, mert Istenben cselekedte azokat.

Keresztelő János és Jézus 22 Ezek után Jézus Júdea földjére ment tanítványaival. Ott tartózkodott velük, és keresztelt. 23 János szintén keresztelt Enonban, Szálim közelében, mert ott sok víz volt. Az emberek odamentek és megkeresztelkedtek. 24 Akkor ugyanis János még nem volt börtönbe vetve.

25 Vita támadt tehát János tanítványai és egy zsidó között a tisztulás felől. 26 Odamentek Jánoshoz, és azt mondták neki: »Rabbi, az, aki veled volt a Jordánon túl, akiről tanúságot tettél, íme, ő is keresztel, és mindenki hozzá megy.« 27 János azt felelte: »Az ember semmit sem szerezhet, hacsak a mennyből nem adatott neki. 28 Ti magatok vagytok a tanúim, hogy azt mondtam: Nem én vagyok a Krisztus, hanem az vagyok, akit őelőtte küldtek. 29 Akié a menyasszony, az a vőlegény; a vőlegény barátja pedig, aki ott áll és hallja őt, ujjongva örül a vőlegény hangjának. Ez az örömöm most beteljesedett. 30 Neki növekednie kell, nekem pedig kisebbednem.«

31 Aki felülről jön, fölötte van mindenkinek. Aki a földről való, az földi, és földi módon beszél. Aki a mennyből jön, feljebb való mindenkinél. 32 Arról tanúskodik, amit látott és hallott, de a tanúságát senki sem fogadja el. 33 Aki elfogadja tanúságát, az igazolja, hogy Isten igazmondó. 34 Mert akit Isten küldött, az az Isten igéit mondja, ő ugyanis a Lelket nem mértékkel adja. 35 Az Atya szereti a Fiút, és mindent az ő kezébe adott. 36 Aki a Fiúban hisz, annak örök élete van, aki pedig nem hisz a Fiúban, nem látja meg az életet, hanem Isten haragja marad rajta.

is the judgment: that the Light has come into the world, and men loved darkness more than light. For their works were evil. 20For everyone who does evil hates the Light and does not go toward the Light, so that his works may not be corrected. 21But whoever acts in truth goes toward the Light, so that his works may be manifested, because they have been accomplished in God."

John's Testimony about Jesus

22After these things, Jesus and his disciples went into the land of Judea. And he was living there with them and baptizing. 23Now John was also baptizing, at Aenon near Salim, because there was much water in that place. And they were arriving and being baptized. 24For John had not yet been cast into prison.

25Then a dispute occurred between the disciples of John and the Jews, about purification. 26And they went to John and said to him: "Rabbi, the one who was with you across the Jordan, about whom you offered testimony: behold, he is baptizing and everyone is going to him." 27John responded and said: "A man is not able to receive anything, unless it has been given to him from heaven. 28You yourselves offer testimony for me that I said, 'I am not the Christ,' but that I have been sent before him. 29He who holds the bride is the groom. But the friend of the groom, who stands and listens to Him, rejoices joyfully at the voice of the groom. And so, this, my joy, has been fulfilled. 30He must increase, while I must decrease.

31He who comes from above, is above everything. He who is from below, is of the earth, and he speaks about the earth. He who comes from heaven is above everything. 32And what he has seen and heard, about this he testifies. And no one accepts his testimony. 33Whoever has accepted his testimony has certified that God is truthful. 34For he whom God has sent speaks the words of God. For God does not give the Spirit by measure. 35The Father loves the Son, and he has given everything into his hand. 36Whoever believes in the Son has eternal life. But whoever is unbelieving toward the Son shall not see life; instead the wrath of God remains upon him."

Jn 4

Beszélgetés a szamariai asszonnyal

1 Amikor Jézus megtudta, hogy a farizeusok
meghallották, hogy Jézus több tanítványt szerez
és keresztel, mint János 2 – bár Jézus maga nem
keresztelt, csak a tanítványai –, 3 elhagyta Júdeát,
és ismét Galileába ment. 4 Át kellett mennie Sza-
marián. 5 Megérkezett tehát Szamaria egyik vá-
rosába, amelyet Szikarnak neveznek, közel ahhoz
a földdarabhoz, amelyet Jákob a fiának, Józsefnek
adott. 6 Ott volt Jákob kútja. Jézus akkor elfáradva
az úttól, azon nyomban leült a kútnál. Körülbelül
a hatodik óra volt. 7 Odajött egy szamariai asz-
szony, hogy vizet merítsen.

Jézus azt mondta neki: »Adj innom!« 8 Tanít-
ványai ugyanis elmentek a városba, hogy élelmet
vegyenek. 9 A szamariai asszony erre azt mondta
neki: »Zsidó létedre hogyan kérhetsz te inni tő-
lem, aki szamariai asszony vagyok?« Mert a zsi-
dók nem érintkeznek a szamariaiakkal. 10 Jézus
azt felelte: »Ha ismernéd az Isten ajándékát, és
hogy ki az, aki mondja neked: `adj innom', talán
te kérted volna őt, és ő élő vizet adott volna ne-
ked.« 11 Az asszony így szólt: »Uram, nincs is mi-
vel merítened, a kút pedig mély; honnan vennéd
hát az élő vizet? 12 Csak nem vagy nagyobb Jákob
atyánknál, aki nekünk a kutat adta, amelyből ő
maga, fiai és jószágai is ittak?« 13 Jézus azt felelte:
»Mindaz, aki ebből a vízből iszik, ismét meg-
szomjazik, 14 de aki abból a vízből iszik, amelyet
én adok neki, soha többé nem szomjazik meg, ha-
nem a víz, amelyet adok neki, örök életre szökellő
vízforrás lesz benne.« 15 Erre az asszony így szólt:
»Uram, add nekem azt a vizet, hogy ne szomjaz-
zam, és ne járjak ide meríteni!« 16 Jézus ezt felelte
neki: »Menj, hívd el a férjedet, és jöjj ide!« 17 Az
asszony erre kijelentette: »Nincs férjem.« Jézus
ezt válaszolta: »Jól mondtad: `Nincs férjem'.
18 Mert öt férjed volt, és akid most van, az nem

John 4

Jesus and the Samaritan Woman

1 And so, when Jesus realized that the Pharisees
had heard that Jesus made more disciples and bap-
tized more than John, 2 (though Jesus himself was
not baptizing, but only his disciples) 3 he left be-
hind Judea, and he traveled again to Galilee.
4 Now he needed to cross through Samaria.
5 Therefore, he went into a city of Samaria which
is called Sychar, near the estate which Jacob gave
to his son Joseph. 6 And Jacob's well was there.
And so Jesus, being tired from the journey, was
sitting in a certain way on the well. It was about
the sixth hour.

7 A woman of Samaria arrived to draw water. Je-
sus said to her, "Give me to drink." 8 For his disci-
ples had gone into the city in order to buy food.
9 And so, that Samaritan woman said to him,
"How is it that you, being a Jew, are requesting a
drink from me, though I am a Samaritan woman?"
For the Jews do not associate with the Samaritans.
10 Jesus responded and said to her: "If you knew
the gift of God, and who it is who is saying to you,
'Give me to drink,' perhaps you would have made
a request of him, and he would have given you
living water." 11 The woman said to him: "Lord,
you do not have anything with which to draw wa-
ter, and the well is deep. From where, then, do you
have living water? 12 Surely, you are not greater
than our father Jacob, who gave us the well and
who drank from it, with his sons and his cattle?"
13 Jesus responded and said to her: "All who drink
from this water will thirst again. But whoever
shall drink from the water that I will give to him
will not thirst for eternity. 14 Instead, the water that
I will give to him will become in him a fountain
of water, springing up into eternal life."

15 The woman said to him, "Lord, give me this wa-
ter, so that I may not thirst and may not come here
to draw water." 16 Jesus said to her, "Go, call your
husband, and return here." 17 The woman re-
sponded and said, "I have no husband." Jesus said
to her: "You have spoken well, in saying, 'I have
no husband.' 18 For you have had five husbands,
but he whom you have now is not your husband.
You have spoken this in truth." 19 The woman said
to him: "Lord, I see that you are a Prophet. 20 Our
fathers worshipped on this mountain, but you say
that Jerusalem is the place where one ought to
worship." 21 Jesus said to her: "Woman, believe

férjed. Ezt helyesen mondtad.« 19 Az asszony ekkor így szólt: »Uram, látom, hogy próféta vagy. 20 A mi atyáink ezen a hegyen imádták Istent, ti pedig azt mondjátok, hogy Jeruzsálemben van a hely, ahol őt imádni kell.« 21 Jézus azt felelte neki: »Hidd el nekem, asszony, hogy eljön az óra, amikor sem ezen a hegyen, sem Jeruzsálemben nem fogjátok imádni az Atyát. 22 Ti azt imádjátok, amit nem ismertek, mi azt imádjuk, amit ismerünk, mert az üdvösség a zsidóktól van. 23 De eljön az óra, és már itt is van, amikor az igazi imádók Lélekben és igazságban fogják imádni az Atyát, mert az Atya ilyen imádókat keres magának. 24 Az Isten lélek, és akik őt imádják, Lélekben és igazságban kell őt imádniuk.« 25 Az asszony erre megjegyezte: »Tudom, hogy eljön a Messiás, akit Krisztusnak neveznek, és amikor ő eljön, kijelent majd nekünk mindent.« 26 Jézus azt válaszolta neki: »Én vagyok az, aki veled beszélek.«

Jézus és a szamariaiak

27 Ekkor odaérkeztek a tanítványai, és elcsodálkoztak, hogy asszonnyal beszélgetett. Mégsem kérdezte egyikük sem: »Mit akarsz, vagy mit beszélsz vele?« 28 Az asszony pedig otthagyta az edényét, elment a városba, és szólt az embereknek: 29 »Gyertek, lássátok azt az embert, aki elmondott nekem mindent, amit cselekedtem. Vajon nem ő a Krisztus?« 30 Azok erre kimentek a városból, és odamentek hozzá.

31 Eközben a tanítványok kérték őt: »Rabbi, egyél!« 32 Ő azt felelte nekik: »Van nekem ennivalóm, amiről ti nem tudtok.« 33 A tanítványok egymást kérdezgették: »Talán enni hozott neki valaki?« 34 Jézus pedig így folytatta: »Az én eledelem az, hogy annak akaratát cselekedjem, aki küldött engem, hogy elvégezzem az ő művét. 35 Ugye ti mondjátok: Még négy hónap, és elérkezik az aratás? Íme, mondom nektek: Emeljétek föl szemeteket, és nézzétek a szántóföldeket, mert megértek már az aratásra. 36 Az arató megkapja a jutalmát, és termést gyűjt az örök életre, hogy együtt örvendjen a vető az aratóval. 37 Mert abban igaza van a közmondásnak, hogy más az, aki vet, és más az, aki arat. 38 Elküldtelek titeket, hogy learassátok, amit nem ti munkáltatok. Mások fáradoztak, és ti azok munkájába álltatok be.«

39 Abból a városból a szamaritánusok közül sokan hittek benne az asszony szavára, aki bizonygatta: »Elmondott nekem mindent, amit cselekedtem.« 40 Amikor tehát a szamaritánusok odamentek hozzá, kérték őt, hogy maradjon náluk. Két napig ott is maradt. 41 Ekkor már sokkal

me, the hour is coming when you shall worship the Father, neither on this mountain, nor in Jerusalem. 22 You worship what you do not know; we worship what we do know. For salvation is from the Jews. 23 But the hour is coming, and it is now, when true worshippers shall worship the Father in spirit and in truth. For the Father also seeks such persons who may worship him. 24 God is Spirit. And so, those who worship him must worship in spirit and in truth." 25 The woman said to him: "I know that the Messiah is coming (who is called the Christ). And then, when he will have arrived, he will announce everything to us." 26 Jesus said to her: "I am he, the one who is speaking with you."

The Disciples Return and Marvel

27 And then his disciples arrived. And they wondered that he was speaking with the woman. Yet no one said: "What are you seeking?" or, "Why are you talking with her?" 28 And so the woman left behind her water jar and went into the city. And she said to the men there: 29 "Come and see a man who has told me all the things that I have done. Is he not the Christ?" 30 Therefore, they went out of the city and came to him.

31 Meanwhile, the disciples petitioned him, saying, "Rabbi, eat." 32 But he said to them, "I have food to eat which you do not know." 33 Therefore, the disciples said to one another, "Could someone have brought him something to eat?" 34 Jesus said to them: "My food is to do the will of the One who sent me, so that I may perfect his work. 35 Do you not say, 'There are still four months, and then the harvest arrives?' Behold, I say to you: Lift up your eyes and look at the countryside; for it is already ripe for the harvest. 36 For he who reaps, receives wages and gathers fruit unto eternal life, so that both he who sows and he who reaps may rejoice together. 37 For in this the word is true: that it is one who sows, and it is another who reaps. 38 I have sent you to reap that for which you did not labor. Others have labored, and you have entered into their labors."

Many Samaritans Believe

39 Now many of the Samaritans from that city believed in him, because of the word of the woman who was offering testimony: "For he told me all the things that I have done." 40 Therefore, when the Samaritans had come to him, they petitioned him to lodge there. And he lodged there for two days. 41 And many more believed in him, because

többen hittek az ő tanítása miatt. 42 Az asszonynak pedig azt mondták: »Most már nem a te beszéded miatt hiszünk, hanem mert mi magunk hallottuk, és tudjuk, hogy ő valóban a világ Üdvözítője.«

Gyógyítás Galileában

43 Két nap múlva eltávozott onnan Galileába. 44 Jézus ugyan saját maga tanúsította, hogy a prófétának nincs becsülete a saját hazájában, 45 mégis, amikor Galileába érkezett, befogadták őt a galileaiak, mivel látták mindazt, amit Jeruzsálemben művelt az ünnepen, mert ők is fölmentek az ünnepre.

46 Ismét elment tehát a galileai Kánába, ahol a vizet borrá változtatta. Volt egy királyi tisztviselő, akinek a fia beteg volt Kafarnaumban. 47 Amikor meghallotta, hogy Jézus Júdeából Galileába érkezett, elment hozzá, és kérte őt, hogy jöjjön és gyógyítsa meg a fiát, mert az már a halálán volt. 48 Erre Jézus azt mondta neki: »Hacsak jeleket és csodákat nem láttok, nem hisztek!« 49 A királyi tisztviselő erre azt felelte: »Uram, gyere el, amíg meg nem hal a gyermekem!« 50 Jézus azt mondta neki: »Menj, a fiad él!« Hitt az ember a szónak, amit Jézus mondott neki, és elment. 51 Amint hazafelé tartott, már eléje jöttek a szolgái, és jelentették, hogy a fia él. 52 Megtudakolta tőlük, hogy melyik órában lett jobban. Azt felelték neki: »Tegnap a hetedik órában hagyta el őt a láz.« 53 Így megértette az apa, hogy ez éppen abban az órában történt, amikor Jézus azt mondta neki: »A fiad él.« És hitt ő és egész háza népe. 54 Ez már a második csodajel volt, amelyet Jézus művelt, amikor Júdeából Galileába ment.

Jézus kinyilatkoztatja magát a világ előtt: 5,1-12,50

Jn 5

A béna meggyógyítása szombaton

1 Ezek után volt a zsidók ünnepe, és Jézus fölment Jeruzsálembe. 2 Van Jeruzsálemben a Juh-kapunál egy fürdő, amelyet héberül Betezdának neveznek, és öt oszlopcsarnoka van. 3 Ezekben feküdt a betegek, vakok, sánták, bénák sokasága. [4]

5 Volt ott egy ember, aki már harmincnyolc esztendő óta beteg volt. 6 Mikor Jézus meglátta őt, hogy ott fekszik, és megtudta, hogy már sok idő óta van így, megkérdezte tőle: »Akarsz-e meggyógyulni?« 7 A beteg azt felelte: »Uram, nincs

of his own word. 42And they said to the woman: “Now we believe, not because of your speech, but because we ourselves have heard him, and so we know that he is truly the Savior of the world.”

Jesus Heals the Official’s Son

(Matthew 8:5–13; Luke 7:1–10)

43Then, after two days, he departed from there, and he traveled into Galilee. 44For Jesus himself offered testimony that a Prophet has no honor in his own country. 45And so, when he had arrived in Galilee, the Galileans received him, because they had seen all that he had done at Jerusalem, in the day of the feast. For they also went to the feast day.

46Then he went again into Cana of Galilee, where he made water into wine. And there was a certain ruler, whose son was sick at Capernaum. 47Since he had heard that Jesus came to Galilee from Judea, he sent to him and begged him to come down and heal his son. For he was beginning to die. 48Therefore, Jesus said to him, “Unless you have seen signs and wonders, you do not believe.” 49The ruler said to him, “Lord, come down before my son dies.” 50Jesus said to him, “Go, your son lives.” The man believed the word that Jesus spoke to him, and so he went away. 51Then, as he was going down, his servants met him. And they reported to him, saying that his son was alive. 52Therefore, he asked them at which hour he had become better. And they said to him, “Yesterday, at the seventh hour, the fever left him.” 53Then the father realized that it was at the same hour that Jesus said to him, “Your son lives.” And both he and his entire household believed. 54This next sign was the second that Jesus accomplished, after he had arrived in Galilee from Judea.

John 5

The Pool of Bethesda

1After these things, there was a feast day of the Jews, and so Jesus ascended to Jerusalem.

2Now at Jerusalem is the Pool of Evidence, which in Hebrew is known as the Place of Mercy; it has five porticos. 3Along these lay a great multitude of the sick, the blind, the lame, and the withered, waiting for the movement of the water. 4Now at times an Angel of the Lord would descend into the pool, and so the water was moved. And whoever descended first into the pool, after the motion of the water, he was healed of whatever infirmity

emberem, aki, amikor felkavarodik a víz, bevigyen engem a tóba. Mire pedig én odaérek, más megy be előttem.« 8 Jézus azt mondta neki: »Kelj föl, vedd ágyadat, és járj!« 9 Az ember azonnal meggyógyult, fogta az ágyát és járni kezdett.

Azon a napon pedig szombat volt. 10 Ezért a zsidók azt mondták a meggyógyított embernek: »Szombat van, nem szabad az ágyadat vinned.« 11 Azt felelte nekik: »Aki meggyógyított engem, ő mondta nekem: `Vedd ágyadat, és járj.'« 12 Erre megkérdezték tőle: »Ki az az ember, aki neked azt mondta: `Vedd ágyadat és járj'?« 13 A meggyógyult azonban nem tudta, hogy ki volt az, mert Jézus eltávozott a helyszínen levő tömegből. 14 Később Jézus találkozott vele a templomban, és azt mondta neki: »Íme, meggyógyultál, többé már ne vétkezz, nehogy valami rosszabb történjék veled.« 15 Az ember elment, és megvitte a hírt a zsidóknak, hogy Jézus volt az, aki meggyógyította őt. 16 A zsidók pedig üldözni kezdték Jézust azért, mert ezeket szombaton tette. 17 Jézus azt felelte nekik: »Az én Atyám mindmáig munkálkodik, és én is munkálkodom.« 18 Ezért a zsidók még inkább életére törtek, mivel nemcsak megszegte a szombatot, hanem az Istent is Atyjának mondta, és egyenlővé tette magát az Istennel.

Az Atya tanúságtétele Jézusról

19 Jézus azt felelte nekik: »Bizony, bizony mondom nektek: A Fiú nem tehet magától semmit, hanem csak azt, amit lát, hogy az Atya cselekszik. Mert amiket ő tesz, azokat cselekszi ugyanúgy a Fiú is. 20 Az Atya ugyanis szereti a Fiút, és mindent megmutat neki, amit tesz. Ezeknél nagyobb dolgokat is mutat majd neki, hogy csodálkozzatok. 21 Mert amint az Atya feltámasztja a halottakat és életre kelti, úgy a Fiú is életre kelti, akiket akar. 22 Az Atya nem ítél meg

held him. 5And there was a certain man in that place, having been in his infirmity for thirty-eight years. 6Then, when Jesus had seen him reclining, and when he realized that he had been afflicted for a long time, he said to him, “Do you want to be healed?” 7The invalid answered him: “Lord, I do not have any man to put me in the pool, when the water has been stirred. For as I am going, another descends ahead of me.” 8Jesus said to him, “Rise, take up your stretcher, and walk.” 9And immediately the man was healed. And he took up his stretcher and walked. Now this day was the Sabbath. 10Therefore, the Jews said to the one who had been healed: “It is the Sabbath. It is not lawful for you to take up your stretcher.” 11He answered them, “The one who healed me, he said to me, ‘Take up your stretcher and walk.’ ” 12Therefore, they questioned him, “Who is that man, who said to you, ‘Take up your bed and walk?’ ” 13But the one who had been given health did not know who it was. For Jesus had turned aside from the crowd gathered in that place. 14Afterwards, Jesus found him in the temple, and he said to him: “Behold, you have been healed. Do not choose to sin further, otherwise something worse may happen to you.” 15This man went away, and he reported to the Jews that it was Jesus who had given him health.

The Father and the Son

16Because of this, the Jews were persecuting Jesus, for he was doing these things on the Sabbath. 17But Jesus answered them, “Even now, my Father is working, and I am working.”

18And so, because of this, the Jews were seeking to kill him even more so. For not only did he break the Sabbath, but he even said that God was his Father, making himself equal to God.

19Then Jesus responded and said to them: “Amen, amen, I say to you, the Son is not able to do anything of himself, but only what he has seen the Father doing. For whatever he does, even this does the Son do, similarly. 20For the Father loves the Son, and he shows him all that he himself does. And greater works than these will he show him, so much so that you shall wonder. 21For just as the Father raises the dead and gives life, so also does the Son give life to whomever he wills. 22For the Father does not judge anyone. But he has given all judgment to the Son, 23so that all may honor the Son, just as they honor the Father. Whoever does not honor the Son, does not honor the Father who sent him.

senkit, az ítéletet egészen a Fiúnak adta át, 23 hogy mindenki tisztelje a Fiút, mint ahogy tisztelik az Atyát. Aki nem tiszteli a Fiút, az Atyát sem tiszteli, aki őt küldte. 24 Bizony, bizony mondom nektek: aki az én igémet hallgatja, és hisz annak, aki engem küldött, annak örök élete van, és nem ítéletre jut, hanem átment a halálból az életre. 25 Bizony, bizony mondom nektek: eljön az óra, és már itt is van, amikor a halottak meghallják az Isten Fiának szavát, és akik meghallották, élni fognak. 26 Mert amint az Atyának élete van önmagában, ugyanúgy megadta a Fiúnak is, hogy élete legyen önmagában, 27 és hatalmat adott neki, hogy ítéletet tartson, mivel ő az Emberfia. 28 Ne csodálkozzatok ezen, mert eljön az óra, amikor mindnyájan, akik a sírokban vannak, meghallják az ő szavát, 29 és előjönnek: akik jót tettek, az élet feltámadására, akik pedig gonoszat tettek, az ítélet feltámadására. 30 Én nem tehetek magamtól semmit. Amint hallok, úgy ítélek, és ítéletem igazságos, mert nem a magam akaratát keresem, hanem annak akaratát, aki küldött engem.

31 Ha én tanúskodom magamról, tanúságom nem érvényes. 32 Más az, aki tanúskodik énrólam, és tudom, hogy igaz az a tanúság, amelyet rólam tesz. 33 Ti Jánost kérdeztétek, és ő tanúságot tett az igazságról. 34 Nekem azonban nincs szükségem emberek tanúságtételére, csak azért mondom ezeket, hogy üdvözüljetek. 35 Ő égő és világító lámpás volt, és ti egy ideig örvendezni akartatok az ő fényében.

36 Nekem nagyobb bizonyítékom van Jánosnál. A tettek, amelyeket az Atya bízott rám, hogy elvégezzek, azok a tettek, amelyeket én viszek végbe, tanúskodnak felőlem, hogy az Atya küldött engem. 37 Rólam az Atya tett tanúságot, aki küldött. Ti soha az ő hangját nem hallottátok, sem arcát nem láttátok, 38 és az ő igéje nem marad meg bennetek, mert nem hisztek annak, akit ő küldött. 39 Vizsgáljátok az Írásokat, hiszen azt gondoljátok, hogy azokban van örök élet számotokra. Éppen azok tesznek tanúságot rólam; 40 ti azonban nem akartok hozzám jönni, hogy életetek legyen.

41 Emberektől nem fogadok el dicsőséget. 42 Rólatok viszont tudom, hogy nincs bennetek Isten szeretete. 43 Én Atyám nevében jöttem, és nem fogadtok el engem. Majd ha más jön a maga nevében, azt elfogadjátok. 44 Hogyan is tudnátok hinni ti, akik egymástól kaptok dicsőséget, de azt a dicsőséget, amely egyedül Istentől van, nem ke-

24 Amen, amen, I say to you, that whoever hears my word, and believes in him who sent me, has eternal life, and he does not go into judgment, but instead he crosses from death into life.

25 Amen, amen, I say to you, that the hour is coming, and it is now, when the dead shall hear the voice of the Son of God; and those who hear it shall live. 26 For just as the Father has life in himself, so also has he granted to the Son to have life in himself. 27 And he has given him the authority to accomplish judgment. For he is the Son of man. 28 Do not be amazed at this. For the hour is coming in which all who are in the grave shall hear the voice of the Son of God. 29 And those who have done good shall go forth to the resurrection of life. Yet truly, those who have done evil shall go to the resurrection of judgment.

30 I am not able to do anything of myself. As I hear, so do I judge. And my judgment is just. For I do not seek my own will, but the will of him who sent me.

Testimonies about Jesus

31 If I offer testimony about myself, my testimony is not true. 32 There is another who offers testimony about me, and I know that the testimony which he offers about me is true.

33 You sent to John, and he offered testimony to the truth. 34 But I do not accept testimony from man. Instead, I say these things, so that you may be saved. 35 He was a burning and shining light. So you were willing, at the time, to exult in his light.

36 But I hold a greater testimony than that of John. For the works which the Father has given to me, so that I may complete them, these works themselves that I do, offer testimony about me: that the Father has sent me.

37 And the Father who has sent me has himself offered testimony about me. And you have never heard his voice, nor have you beheld his appearance. 38 And you do not have his word abiding in you. For the one whom he sent, the same you would not believe.

The Witness of Scripture
(Luke 16:19–31)

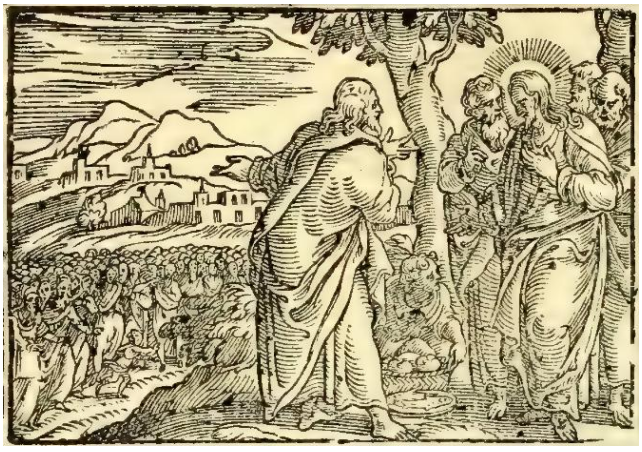
39 Study the Scriptures. For you think that in them you have eternal life. And yet they also offer testimony about me. 40 And you are not willing to come to me, so that you may have life. 41 I do not accept glory from men. 42 But I know you, that you do not have the love of God within you. 43 I have

resitek? 45 Ne gondoljátok, hogy én foglak vádolni titeket az Atyánál! Van, aki vádol benneteket: Mózes, akiben reménykedtek. 46 Mert ha Mózesnek hinnétek, talán nekem is hinnétek, mert ő énrólam írt. 47 Ha pedig az ő írásainak nem hisztek, hogyan hisztek majd az én igéimnek?«

Jn 6

Kenyérszaporítás Tibériás tavánál

1 Mindezek után Jézus Galilea, azaz Tibériás
tengerén túlra ment. 2 Nagy sokaság követte őt,
mert látták a csodajeleket, amelyeket a betegeken
művelt. 3 Jézus fölment a hegyre, és leült ott tanítványaival. 4 Közel volt a Húsvét, a zsidók ünnepe.
5 Amikor Jézus fölemelte szemét és látta, hogy
nagy sokaság közeledik hozzá, megkérdezte Fülöptől: »Honnan veszünk kenyeret, hogy ehessenek?« 6 Ezt pedig azért mondta, hogy próbára tegye őt, mert ő maga tudta, mit akar tenni. 7 Fülöp
azt felelte neki: »Kétszáz dénár árú kenyér sem
elég nekik, hogy mindegyiknek csak valami kevés
jusson.« 8 A tanítványok egyike, András, Simon
Péter testvére így szólt: 9 »Van itt egy fiú, akinek
van öt árpakenyere és két hala.

De mi ez ennyinek?« 10 Jézus erre azt
mondta: »Telepítsétek le az embereket!« Sok fű
volt azon a helyen. Letelepedtek tehát; a férfiak
szám szerint mintegy ötezren voltak. 11 Jézus pedig fogta a kenyereket, hálát adott, és szétosztotta
a letelepülteknek. Ugyanígy a halakból is adott,
amennyit akartak. 12 Miután jóllaktak, azt mondta
tanítványainak: »Szedjétek föl a megmaradt darabokat, hogy semmi el ne vesszen!« 13 Összeszedték tehát, és az öt árpakenyér darabjaiból, ami

come in the name of my Father, and you do not accept me. If another will arrive in his own name, him you will accept. 44How are you able to believe, you who accept glory from one another and yet do not seek the glory that is from God alone? 45Do not consider that I might accuse you with the Father. There is one who accuses you, Moses, in whom you hope. 46For if you were believing in Moses, perhaps you would believe in me also. For he wrote about me. 47But if you do not believe by his writings, how will you believe by my words?"

John 6

The Feeding of the Five Thousand

(Matthew 14:13–21; Mark 6:30–44; Luke 9:10–17)

1After these things, Jesus traveled across the sea
of Galilee, which is the Sea of Tiberias. 2And a
great multitude was following him, for they saw
the signs that he was accomplishing toward those
who were infirm. 3Therefore, Jesus went onto a
mountain, and he sat down there with his disciples. 4Now the Passover, the feast day of the Jews,
was near. 5And so, when Jesus had lifted up his
eyes and had seen that a very great multitude came
to him, he said to Philip, "From where should we
buy bread, so that these may eat?" 6But he said
this to test him. For he himself knew what he
would do. 7Philip answered him, "Two hundred
denarii of bread would not be sufficient for each
of them to receive even a little." 8One of his disciples, Andrew, the brother of Simon Peter, said
to him: 9"There is a certain boy here, who has five
barley loaves and two fish. But what are these
among so many?" 10Then Jesus said, "Have the
men sit down to eat." Now, there was much grass
in that place. And so the men, in number about
five thousand, sat down to eat. 11Therefore, Jesus
took the bread, and when he had given thanks, he
distributed it to those who were sitting down to
eat; similarly also, from the fish, as much as they
wanted. 12Then, when they were filled, he said to
his disciples, "Gather the fragments that are left
over, lest they be lost." 13And so they gathered,
and they filled twelve baskets with the fragments
of the five barley loaves, which were left over
from those who had eaten. 14Therefore, those
men, when they had seen that Jesus had accomplished a sign, they said, "Truly, this one is the
Prophet who is to come into the world."

megmaradt az étkezők után, tizenkét kosarat töltöttek meg.

14 Az emberek pedig, látva a csodajelet, amelyet művelt, azt mondták: »Bizonyára ez az a próféta, aki eljön a világra!« 15 Amikor Jézus észrevette, hogy arra készülnek, hogy megragadják és királlyá tegyék, ismét visszavonult a hegyre, egészen egyedül.

Jézus a vízen jár

16 Miután beesteledett, tanítványai lementek a tengerre. 17 Beszálltak a bárkába, és elindultak a tengeren túlra, Kafarnaumba. Besötétedett már, de Jézus még mindig nem ment oda hozzájuk. 18 Mivel nagy szél támadt, a tenger háborgott. 19 Amikor mintegy huszonöt vagy harminc stádiumnyira hajóztak, látták, hogy Jézus a tengeren járva a bárkához közeledik, és megrémültek. 20 Ő pedig így szólt hozzájuk: »Én vagyok, ne féljetek!« 21 Fel akarták őt venni a bárkába, de a bárka azonnal a parthoz érkezett, ahová tartottak.

Tanítás a mennyei kenyérről

22 Másnap a tömeg, amely a tengeren túl állt, észrevette, hogy csak egy bárka volt ott, és hogy Jézus nem szállt be tanítványaival a bárkába, a tanítványai egyedül távoztak el. 23 Jöttek viszont Tibériásból más bárkák annak a helynek a közelébe, ahol a kenyeret ették, miután az Úr hálát adott. 24 Amikor tehát a sokaság meglátta, hogy nincs ott sem Jézus, sem a tanítványai, beszálltak a bárkákba, és Jézust keresve Kafarnaumba mentek. 25 Amikor megtalálták őt a tengeren túl, azt mondták neki: »Rabbi, mikor jöttél ide?«

26 Jézus azt felelte: »Bizony, bizony mondom nektek: Kerestek engem, de nem azért, mert csodajeleket láttatok, hanem mert ettetek a kenyerekből és jóllaktatok. 27 Ne azért az eledelért fáradozzatok, amely veszendő, hanem azért az eledelért, amely megmarad az örök életre, amelyet majd az Emberfia ad nektek. Őt ugyanis az Atyaisten jelölte meg.« 28 Erre azt kérdezték tőle: »Mit tegyünk, hogy Isten tetteit cselekedjük?« 29 Jézus azt felelte: »Isten tette az, hogy higgyetek abban, akit ő küldött.«

30 Erre megkérdezték tőle: »Milyen jelet viszel végbe, hogy lássuk és higgyünk neked? Mit cselekszel? 31 Atyáink mannát ettek a pusztában, amint írva van: *`A mennyből adott nekik kenyeret enni'*« **{Kiv 16,4}**. 32 Jézus ezt válaszolta: »Bizony, bizony mondom nektek: Nem Mózes adott nektek mennyből való kenyeret, hanem az én Atyám adja nektek az igazi mennyből való kenyeret. 33 Mert

15 And so, when he realized that they were going to come and take him away and make him king, Jesus fled back to the mountain, by himself alone.

Jesus Walks on Water
(Matthew 14:22–33; Mark 6:45–52)

16 Then, when evening arrived, his disciples descended to the sea. 17 And when they had climbed into a boat, they went across the sea to Capernaum. And darkness had now arrived, and Jesus had not returned to them. 18 Then the sea was stirred up by a great wind that was blowing. 19 And so, when they had rowed about twenty-five or thirty stadia, they saw Jesus walking on the sea, and drawing near to the boat, and they were afraid. 20 But he said to them: “It is I. Do not be afraid.” 21 Therefore, they were willing to receive him into the boat. But immediately the boat was at the land to which they were going.

Jesus the Bread of Life

22 On the next day, the crowd which was standing across the sea saw that there were no other small boats in that place, except one, and that Jesus had not entered into the boat with his disciples, but that his disciples had departed alone. 23 Yet truly, other boats came over from Tiberias, next to the place where they had eaten the bread after the Lord gave thanks. 24 Therefore, when the crowd had seen that Jesus was not there, nor his disciples, they climbed into the small boats, and they went to Capernaum, seeking Jesus. 25 And when they had found him across the sea, they said to him, “Rabbi, when did you come here?”

26 Jesus answered them and said: “Amen, amen, I say to you, you seek me, not because you have seen signs, but because you have eaten from the bread and were satisfied. 27 Do not work for food that perishes, but for that which endures to eternal life, which the Son of man will give to you. For God the Father has sealed him.” 28 Therefore, they said to him, “What should we do, so that we may labor in the works of God?” 29 Jesus responded and said to them, “This is the work of God, that you believe in him whom he sent.” 30 And so they said to him: “Then what sign will you do, so that we may see it and believe in you? What will you work? 31 Our fathers ate manna in the desert, just as it has been written, ‘He gave them bread from heaven to eat.’ ” 32 Therefore, Jesus said to them: “Amen, amen, I say to you, Moses did not give you bread from heaven, but my Father gives you the true bread from heaven. 33 For the bread of

az Isten kenyere az, amely a mennyből szállott le, és életet ad a világnak.« 34 Ekkor azt mondták neki: »Uram, mindenkor add nekünk ezt a kenyeret!« 35 Jézus azt felelte nekik: »Én vagyok az élet kenyere. Aki hozzám jön, nem fog éhezni, és aki bennem hisz, sohasem szomjazik meg. 36 De mondtam nektek, hogy bár láttatok engem, mégsem hisztek. 37 Mindenki, akit nekem ad az Atya, hozzám jön, és aki hozzám jön, nem utasítom el, 38 mert nem azért szálltam le a mennyből, hogy a magam akaratát tegyem, hanem annak akaratát, aki küldött engem. 39 Annak, aki küldött engem, az az akarata, hogy el ne veszítsek semmit abból, amit nekem adott, hanem föltámasszam azt az utolsó napon. 40 Mert Atyám akarata az, hogy mindenkinek, aki látja a Fiút és hisz benne, örök élete legyen; és én feltámasztom őt az utolsó napon.«

41 A zsidók ekkor zúgolódni kezdtek ellene, mivel azt mondta: »Én vagyok a kenyér, aki a mennyből szálltam alá«, 42 és azt mondták: »Nem Jézus ez, József fia, akinek ismerjük apját és anyját? Hogyan mondja most: `A mennyből szálltam alá'?«

43 Jézus azt válaszolta nekik: »Ne zúgolódjatok egymás közt! 44 Senki sem jöhet hozzám, hacsak az Atya, aki engem küldött, nem vonzza; és én feltámasztom őt az utolsó napon. 45 Meg van írva a prófétáknál: *`Mindnyájan Isten tanítványai lesznek'* {Iz 54,13}. Mindaz, aki az Atyát hallgatta és elfogadta tanítását, hozzám jön. 46 Nem mintha az Atyát látta volna valaki: csak az látta az Atyát, aki Istentől való. 47 Bizony, bizony mondom nektek: Aki hisz, annak örök élete van.

48 Én vagyok az élet kenyere. 49 Atyáitok mannát ettek a pusztában és meghaltak. 50 Ez a mennyből alászállott kenyér, hogy aki ebből eszik, ne haljon meg. 51 Én vagyok az élő kenyér, amely a mennyből szállt alá. Ha valaki ebből a kenyérből eszik, örökké él. A kenyér pedig, amelyet majd én adok, az én testem a világ életéért.

52 Vitatkozni kezdtek erre a zsidók egymás közt, és ezt kérdezték: »Hogyan adhatja ez testét eledelül nekünk?« 53 Jézus azt felelte nekik: »Bizony, bizony mondom nektek: Ha nem eszitek az Emberfia testét, és nem isszátok az ő vérét, nem lesz élet tibennetek. 54 Aki eszi az én testemet, és issza az én véremet, annak örök élete van, és én feltámasztom őt az utolsó napon. 55 Mert az én testem valóságos étel, és az én vérem valóságos ital. 56 Aki eszi az én testemet, és issza az én véremet, az bennem marad, és én őbenne. 57 Amint engem küldött az élő Atya, és én az Atya által élek, úgy aki engem eszik, az is általam él. 58 Ez az a kenyér,

God is he who descends from heaven and gives life to the world." 34And so they said to him, "Lord, give us this bread always."

35Then Jesus said to them: "I am the bread of life. Whoever comes to me shall not hunger, and whoever believes in me shall never thirst. 36But I say to you, that even though you have seen me, you do not believe. 37All that the Father gives to me shall come to me. And whoever comes to me, I will not cast out. 38For I descended from heaven, not to do my own will, but the will of him who sent me. 39Yet this is the will of the Father who sent me: that I should lose nothing out of all that he has given to me, but that I should raise them up on the last day. 40So then, this is the will of my Father who sent me: that everyone who sees the Son and believes in him may have eternal life, and I will raise him up on the last day."

41Therefore, the Jews murmured about him, because he had said: "I am the living bread, who descended from heaven." 42And they said: "Is this not Jesus, the son of Joseph, whose father and mother we know? Then how can he say: 'For I descended from heaven?' " 43And so Jesus responded and said to them: "Do not choose to murmur among yourselves.

44No one is able to come to me, unless the Father, who has sent me, has drawn him. And I will raise him up on the last day. 45It has been written in the Prophets: 'And they shall all be taught by God.' Everyone who has listened and learned from the Father comes to me. 46Not that anyone has seen the Father, except he who is from God; this one has seen the Father. 47Amen, amen, I say to you, whoever believes in me has eternal life. 48I am the bread of life. 49Your fathers ate manna in the desert, and they died. 50This is the bread which descends from heaven, so that if anyone will eat from it, he may not die. 51I am the living bread, who descended from heaven. If anyone eats from this bread, he shall live in eternity. And the bread that I will give is my flesh, for the life of the world."

52Therefore, the Jews debated among themselves, saying, "How can this man give us his flesh to eat?" 53And so, Jesus said to them: "Amen, amen, I say to you, unless you eat the flesh of the Son of man and drink his blood, you will not have life in you. 54Whoever eats my flesh and drinks my blood has eternal life, and I will raise him up on the last day. 55For my flesh is true food, and my blood is true drink. 56Whoever eats my flesh and drinks my blood abides in me, and I in him. 57Just as the living Father has sent me and I live because

amely a mennyből szállt alá. Nem olyan, mint amit az atyák ettek és meghaltak; aki ezt a kenyeret eszi, örökké élni fog. 59 Ezeket mondta Kafarnaumban, amikor a zsinagógában tanított.

A tanítványok elbizonytalanodása

60 Amikor ezt meghallották, a tanítványai közül sokan azt mondták: »Kemény beszéd ez! Ki hallgathatja ezt?« 61 Jézus tudta magában, hogy tanítványai emiatt zúgolódnak, ezért azt mondta nekik: »Megbotránkoztat ez titeket? 62 Hát ha majd látjátok az Emberfiát fölmenni oda, ahol azelőtt volt? 63 A Lélek az, ami éltet, a test nem használ semmit. Az igék, amelyeket én mondtam nektek, Lélek és élet. 64 De vannak közületek egyesek, akik nem hisznek.« Mert Jézus kezdettől fogva tudta, hogy kik azok, akik nem hisznek, és hogy ki fogja őt elárulni. 65 Majd hozzátette: »Ezért mondtam nektek: Senki nem jöhet hozzám, hacsak az Atya meg nem adja neki.«

66 Ettől fogva a tanítványai közül sokan visszahúzódtak, és már nem jártak vele. 67 Jézus azért így szólt a tizenkettőhöz: »Talán ti is el akartok menni?« 68 Simon Péter azt felelte: »Uram, kihez mennénk? Az örök élet igéi a tieid. 69 Mi hittünk, és megismertük, hogy te vagy az Isten Szentje.« 70 Jézus azt felelte nekik: »Nem tizenkettőt választottam ki közületek? Egy közületek mégis ördög.« 71 Ezt pedig Júdásra, az iskarióti Simon fiára értette, mert ez árulója lett, egy a tizenkettő közül.

Jézus kinyilatkoztatja magát Jeruzsálemben: 7,1-52

Jn 7

Jézus kerüli a nyilvánosságot

1 Ezek után Jézus bejárta Galileát. Nem akart ugyanis Júdeába menni, mert a zsidók halálra keresték.

2 Közel volt a zsidók ünnepe, a sátoros ünnep. 3 Testvérei ekkor azt mondták neki: »Menj el innen, eredj Júdeába, hogy tanítványaid is lássák tetteidet, amelyeket művelsz! 4 Hiszen senki sem cselekszik titokban, aki nyilvánosságra akar jutni.

of the Father, so also whoever eats me, the same shall live because of me. 58This is the bread that descends from heaven. It is not like the manna that your fathers ate, for they died. Whoever eats this bread shall live forever."

Many Disciples Turn Back
(Matthew 8:18–22; Luke 9:57–62; Luke 14:25–33)

59He said these things when he was teaching in the synagogue at Capernaum.

60Therefore, many of his disciples, upon hearing this, said: "This saying is difficult," and, "Who is able to listen to it?" 61But Jesus, knowing within himself that his disciples were murmuring about this, said to them: "Does this offend you? 62Then what if you were to see the Son of man ascending to where he was before? 63It is the Spirit who gives life. The flesh does not offer anything of benefit. The words that I have spoken to you are spirit and life. 64But there are some among you who do not believe." For Jesus knew from the beginning who were unbelieving and which one would betray him. 65And so he said, "For this reason, I said to you that no one is able to come to me, unless it has been given to him by my Father."

66After this, many of his disciples went back, and they no longer walked with him.

Peter's Confession of Faith
(Matthew 16:13–20; Mark 8:27–30; Luke 9:18–20)

67Therefore, Jesus said to the twelve, "Do you also want to go away?" 68Then Simon Peter answered him: "Lord, to whom would we go? You have the words of eternal life. 69And we have believed, and we recognize that you are the Christ, the Son of God." 70Jesus answered them: "Have I not chosen you twelve? And yet one among you is a devil." 71Now he was speaking about Judas Iscariot, the son of Simon. For this one, even though he was one of the twelve, was about to betray him.

John 7

Jesus Teaches at the Feast

1Then, after these things, Jesus was walking in Galilee. For he was not willing to walk in Judea, because the Jews were seeking to kill him. 2Now the feast day of the Jews, the Feast of Tabernacles, was near. 3And his brothers said to him: "Move away from here and go into Judea, so that your disciples there may also see your works that you do. 4Of course, no one does anything in secret, but he himself seeks to be in the public view. Since

Ha ezeket teszed, mutasd meg magad a világnak!« 5 Mert még testvérei sem hittek benne. 6 Jézus azt felelte nekik: »Az én időm még nincs itt, de számotokra az idő mindenkor alkalmas. 7 Titeket nem gyűlölhet a világ, de engem gyűlöl, mert én tanúskodom arról, hogy a tettei gonoszak. 8 Ti csak menjetek fel az ünnepre, én nem megyek fel erre az ünnepre, mert az én időm még nem telt be.« 9 Ezeket mondta, és ő maga Galileában maradt.

10 Amikor azonban testvérei felmentek az ünnepre, ő is felment, de nem nyilvánosan, hanem mintegy titokban. 11 A zsidók keresték őt az ünnepen, és azt kérdezték: »Hol van ő?« 12 A nép között sok mindent beszéltek róla. Egyesek azt mondták: »Jó ember az!« Mások ellenben: »Nem, hanem félrevezeti a népet.« 13 Mindamellett senki sem beszélt róla nyíltan a zsidóktól való félelem miatt.

Jézus tanít a templomban

14 Mikor már az ünnep közepe volt, Jézus fölment a templomba és tanított. 15 A zsidók csodálkoztak, s ezt mondták: »Honnan ismeri ez az Írásokat, holott nem tanulta?« 16 Jézus azt felelte nekik: »Az én tanításom nem az enyém, hanem azé, aki engem küldött. 17 Ha valaki kész az ő akaratát megtenni, felismeri a tanításról, hogy az az Istentől való-e, vagy én magamtól szólok-e. 18 Aki önmagától beszél, az a maga dicsőségét keresi, aki pedig küldőjének dicsőségét keresi, az igazmondó, és nincs benne hamisság. 19 Nem Mózes adta nektek a törvényt? És senki közületek nem cselekszi a törvényt. Miért akartok engem megölni?« 20 A nép azt felelte: »Ördögöd van! Ki akar téged megölni?« 21 Jézus azt mondta nekik: »Egyetlen dolgot tettem, és mindnyájan megütköztök. 22 A körülmetélést Mózes adta nektek – bár az nem is Mózestől való, hanem az atyáktól –, és szombaton körülmetélitek az embert. 23 Ha valaki körülmetélkedhet szombaton anélkül, hogy Mózes törvényén csorba esnék, miért acsarkodtok rám azért, hogy az egész embert meggyógyítottam szombaton? 24 Ne ítéljetek a látszat után, hanem igaz ítélettel ítéljetek!«

A nép találgatása Jézus kilétéről

25 A jeruzsálemiek közül egyesek azt mondták: »Nem ő az, akit halálra keresnek? 26 Íme, nyilvánosan beszél, és semmit sem mondanak neki. Talán a főemberek valóban fölismerték, hogy ő a Krisztus? 27 Róla azonban tudjuk, hogy honnan való, a Krisztust pedig, amikor eljön, senki sem tudja, honnan van.« 28 Akkor Jézus, aki a templomban tanított, így kiáltott fel: »Ismertek

you do these things, manifest yourself to the world." 5For neither did his brothers believe in him. 6Therefore, Jesus said to them: "My time has not yet come; but your time is always at hand. 7The world cannot hate you. But it hates me, because I offer testimony about it, that its works are evil. 8You may go up to this feast day. But I am not going up to this feast day, because my time has not yet been fulfilled." 9When he had said these things, he himself remained in Galilee.

10But after his brothers went up, then he also went up to the feast day, not openly, but as if in secret. 11Therefore, the Jews were seeking him on the feast day, and they were saying, "Where is he?" 12And there was much murmuring in the crowd concerning him. For certain ones were saying, "He is good." But others were saying, "No, for he seduces the crowds." 13Yet no one was speaking openly about him, out of fear of the Jews.

14Then, about the middle of the feast, Jesus ascended into the temple, and he was teaching. 15And the Jews wondered, saying: "How does this one know letters, though he has not been taught?" 16Jesus responded to them and said: "My doctrine is not of me, but of him who sent me. 17If anyone has chosen to do his will, then he will realize, about the doctrine, whether it is from God, or whether I am speaking from myself. 18Whoever speaks from himself seeks his own glory. But whoever seeks the glory of him who sent him, this one is true, and injustice is not in him.

19Did not Moses give you the law? And yet not one among you keeps the law! 20Why are you seeking to kill me?" The crowd responded and said: "You must have a demon. Who is seeking to kill you?" 21Jesus responded and said to them: "One work have I done, and you all wonder. 22For Moses gave you circumcision, (not that it is of Moses, but of the fathers) and on the Sabbath you circumcise a man. 23If a man can receive circumcision on the Sabbath, so that the law of Moses may not be broken, why are you indignant toward me, because I have made a man whole on the Sabbath? 24Do not judge according to appearances, but instead judge a just judgment."

Is Jesus the Christ?

25Therefore, some of those from Jerusalem said: "Is he not the one whom they are seeking to kill? 26And behold, he is speaking openly, and they say nothing to him. Could the leaders have decided

engem is, és azt is tudjátok, hogy honnan való vagyok. Márpedig én nem magamtól jöttem, hanem az küldött engem, aki Igaz, akit ti nem ismertek. 29 Én ismerem őt, mert tőle vagyok, és ő küldött engem.« 30 Ekkor szerették volna elfogni, de senki sem emelte rá kezét, mert még nem jött el az ő órája. 31 A népből azonban sokan hittek benne és azt mondták: »A Krisztus, amikor eljön, vajon több csodajelet fog-e tenni, mint amit ő tett?«

A főtanács vitája Jézusról

32 Meghallották a farizeusok, hogy a nép ilyeneket suttog felőle, ezért a főpapok és a farizeusok szolgákat küldtek, hogy elfogják őt. 33 Akkor Jézus így szólt: »Még egy kevés ideig veletek vagyok, aztán elmegyek ahhoz, aki küldött engem. 34 Keresni fogtok engem, de nem találtok, és ahol én vagyok, oda ti nem jöhettek.« 35 A zsidók ezért azt mondták egymás közt: »Hová akar ez menni, hogy nem találjuk őt? Csak nem akar a görögök közé a szórványba menni és a görögöket tanítani? 36 Miféle beszéd ez, amelyet mondott: `Keresni fogtok engem, de nem találtok, és ahol én vagyok, oda ti nem jöhettek'?«

Az élő víz

37 Az ünnep utolsó, nagy napján Jézus megállt és felkiáltott: »Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyon mindenki, 38 aki hisz bennem. Amint az Írás mondja: élővíz folyói fakadnak majd belőle.« 39 Ezt a Lélekről mondta, amelyet a benne hívők meg fognak kapni. A Lélek ugyanis még nem volt megadva, mert Jézus még nem dicsőült meg.

40 Akik a népből ezeket a szavakat hallották, azt mondták: »Ez valóban a próféta!« 41 Mások így szóltak: »Ez a Krisztus!« Némelyek pedig megjegyezték: »Csak nem Galileából jön a Krisztus? 42 Nem ezt mondta az Írás: *`Dávid utódaiból* és *Betlehem* helységből *jön* a Krisztus {2 Sám 7,12-16; Mik 5,1}, ahonnan Dávid származott?'« 43 És a sokaságban szakadás támadt miatta.

44 Közülük egyesek el akarták őt fogni, de senki sem emelt rá kezet. 45 A szolgák visszamentek a főpapokhoz és a farizeusokhoz. Azok azt mondták nekik: »Miért nem hoztátok el?« 46 A szolgák azt felelték: »Soha ember így nem beszélt!« 47 Erre a farizeusok így válaszoltak: »Talán bizony titeket is félrevezetett? 48 Vajon a főemberek vagy a farizeusok közül hitt-e valaki benne? 49 De ez a népség, amely nem ismeri a törvényt, átkozott.« 50 Erre Nikodémus, aki korábban nála járt, és közülük való volt, azt mondta nekik: 51 »Vajon a mi törvényünk elítéli-e az embert,

that it is true this one is the Christ? 27But we know him and where he is from. And when the Christ has arrived, no one will know where he is from.” 28Therefore, Jesus cried out in the temple, teaching and saying: “You know me, and you also know where I am from. And I have not arrived of myself, but he who sent me is true, and him you do not know. 29I know him. For I am from him, and he has sent me.” 30Therefore, they were seeking to apprehend him, and yet no one laid hands on him, because his hour had not yet come. 31But many among the crowd believed in him, and they were saying, “When the Christ arrives, will he perform more signs than this man does?”

32The Pharisees heard the crowd murmuring these things about him. And the leaders and the Pharisees sent attendants to apprehend him. 33Therefore, Jesus said to them: “For a brief time, I am still with you, and then I am going to him who sent me. 34You shall seek me, and you will not find me. And where I am, you are not able to go.” 35And so the Jews said among themselves: “Where is this place to which he will go, such that we will not find him? Will he go to those dispersed among the Gentiles and teach the Gentiles? 36What is this word that he spoke, ‘You will seek me and you will not find me; and where I am, you are not able to go?’ ”

Living Water

37Then, on the last great day of the feast, Jesus was standing and crying out, saying: “If anyone thirsts, let him come to me and drink: 38whoever believes in me, just as Scripture says, ‘From his chest shall flow rivers of living water.’ ” 39Now he said this about the Spirit, which those who believe in him would soon be receiving. For the Spirit had not yet been given, because Jesus had not yet been glorified.

Division over Jesus

40Therefore, some from that crowd, when they had heard these words of his, were saying, “This one truly is the Prophet.” 41Others were saying, “He is the Christ.” Yet certain ones were saying: “Does the Christ come from Galilee? 42Does Scripture not say that the Christ comes from the offspring of David and from Bethlehem, the town where David was?” 43And so there arose a dissension among the multitude because of him. 44Now certain ones among them wanted to apprehended him, but no one laid hands upon him.

mielőtt kihallgatták volna őt, és meg nem tudták, mit cselekedett?« 52 Azok azt felelték neki: »Csak nem vagy te is galileai? Nézz utána és lásd be, hogy Galileából nem támad próféta!« 53 Azután mindegyikük visszatért saját házába.

Jn 8

Jézus és a házasságtörő asszony

1 Jézus pedig kiment az Olajfák hegyére. 2 Korán reggel ismét megjelent a templomban, ahol az egész nép köréje sereglett. Leült, és tanította őket. 3 Az írástudók és a farizeusok odavittek hozzá egy asszonyt, akit házasságtörésen értek. Középre állították, 4 és azt mondták Jézusnak: »Mester! Ezt az asszonyt házasságtörésen kapták. 5 Mózes a törvényben azt parancsolta nekünk, hogy az ilyeneket meg kell kövezni. Te ugyan mit mondasz?« 6 Ezt azért mondták, hogy próbára tegyék, és hogy bevádolhassák. Jézus azonban lehajolt, és ujjával írt a földre. 7 Amikor azok tovább faggatták őt, fölegyenesedett, és azt mondta nekik: »Aki közületek bűn nélkül van, az vessen rá először követ.« 8 Aztán újra lehajolt, és írt a földre. 9 Azok pedig ennek hallatára egymás után elmentek, kezdve a véneken, s ő egyedül maradt a középen álló asszonnyal. 10 Jézus fölegyenesedett, és azt mondta neki: »Asszony, hol vannak ők? Senki sem ítélt el téged?« 11 Az erre így szólt: »Senki, Uram!« Jézus ekkor azt mondta neki: »Én sem ítéllek el. Menj, és többé már ne vétkezzél!«

Jézus vitái a zsidókkal: 8,12-59

Jézus tanúsága önmagáról

12 Jézus ismét megszólalt, és azt mondta nekik: »Én vagyok a világ világossága. Aki követ engem, nem jár sötétben, hanem övé lesz az élet világossága.« 13 Erre a farizeusok azt mondták neki: »Te önmagadról teszel tanúságot, tanúságtételed

The Unbelief of the Jewish Leaders

45 Therefore, the attendants went to the high priests and the Pharisees. And they said to them, “Why have you not brought him?” 46 The attendants responded, “Never has a man spoken like this man.” 47 And so the Pharisees answered them: “Have you also been seduced? 48 Have any of the leaders believed in him, or any of the Pharisees? 49 But this crowd, which does not know the law, they are accursed.” 50 Nicodemus, the one who came to him by night and who was one of them, said to them, 51 “Does our law judge a man, unless it has first heard him and has known what he has done?” 52 They responded and said to him: “Are you also a Galilean? Study the Scriptures, and see that a prophet does not arise from Galilee.” 53 And each one returned to his own house.

John 8

The Woman Caught in Adultery

1 But Jesus continued on to the Mount of Olives. 2 And early in the morning, he went again to the temple; and all the people came to him. And sitting down, he taught them. 3 Now the scribes and Pharisees brought forward a woman caught in adultery, and they stood her in front of them. 4 And they said to him: “Teacher, this woman was just now caught in adultery. 5 And in the law, Moses commanded us to stone such a one. Therefore, what do you say?” 6 But they were saying this to test him, so that they might be able to accuse him. Then Jesus bent down and wrote with his finger on the earth. 7 And then, when they persevered in questioning him, he stood upright and said to them, “Let whoever is without sin among you be the first to cast a stone at her.” 8 And bending down again, he wrote on the earth. 9 But upon hearing this, they went away, one by one, beginning with the eldest. And Jesus alone remained, with the woman standing in front of him. 10 Then Jesus, raising himself up, said to her: “Woman, where are those who accused you? Has no one condemned you?” 11 And she said, “No one, Lord.” Then Jesus said: “Neither will I condemn you. Go, and now do not choose to sin anymore.”

Jesus the Light of the World

(1 John 1:5–10)

12 Then Jesus spoke to them again, saying: “I am the light of the world. Whoever follows me does not walk in darkness, but shall have the light of

tehát nem igaz.« 14 Jézus azt felelte nekik: »Ha én
önmagamról teszek is tanúságot, igaz az én tanúság-
gom, mert tudom, hogy honnan jöttem, és hová
megyek. Ti azonban nem tudjátok, hogy honnan
jövök vagy hová megyek. 15 Ti test szerint ítéltek,
én viszont nem ítélek meg senkit. 16 Ha pedig íté-
lek, igaz az én ítéletem, mert nem vagyok egyedül,
hanem én, és az, aki küldött engem, az Atya.
17 Márpedig a ti törvényetekben is meg van írva,
hogy két ember tanúságtétele igaz. 18 Én vagyok
az, aki tanúságot teszek magamról, és tanúságot
tesz rólam az is, aki engem küldött, az Atya.«
19 Erre megkérdezték: »Hol van a te Atyád?« Jézus
azt felelte: »Sem engem nem ismertek, sem Atyá-
mat. Ha engem ismernétek, talán Atyámat is ismer-
nétek.« 20 Ezeket a szavakat mondta a kincstárban,
amikor a templomban tanított. Senki sem fogta el
őt, mert még nem jött el az ő órája.

Jézus származása és küldetése

21 Majd ismét szólt hozzájuk: »Elmegyek, és
keresni fogtok, de meghaltok bűnötökben. Ahová
én megyek, oda ti nem jöhettek.« 22 A zsidók erre
azt mondták: »Csak nem öli meg magát, s azért
mondja: `Ahová én megyek, oda ti nem jöhet-
tek'?« 23 Ő azt felelte nekik: »Ti innen alulról
vagytok, én meg felülről vagyok. Ti ebből a világ-
ból vagytok, én azonban nem vagyok ebből a vi-
lágból. 24 Azért mondtam nektek, hogy meghaltok
bűneitekben. Mert ha nem hiszitek, hogy én va-
gyok, meghaltok bűneitekben.« 25 Erre azt kér-
dezték: »Ki vagy te?« Jézus azt felelte: »Az, amit
mindig is mondtam nektek. 26 Sokat kellene még
rólatok mondanom és ítélkeznem, de aki küldött
engem, igazmondó, és én azt mondom el a világ-
nak, amit tőle hallottam.« 27 Azok nem értették
meg, hogy az Atyáról beszélt nekik. 28 Ezért Jézus
így szólt: »Amikor fölemelitek az Emberfiát, ak-
kor megtudjátok majd, hogy én vagyok, és semmit
sem teszek magamtól, hanem úgy mondom eze-
ket, amint az Atya tanított engem. 29 És aki küldött
engem, velem van, nem hagyott magamra, mert
mindenkor azt teszem, ami kedves neki.« 30 Mikor
ezeket mondta, sokan hittek benne.

Ábrahám igaz gyermekei

31 Azoknak a zsidóknak, akik hittek neki, Jé-
zus azt mondta: »Ha megmaradtok tanításomban,
valóban tanítványaim vagytok, 32 megismeritek
az igazságot, és az igazság szabaddá tesz titeket.«
33 Azok azt felelték neki: »Ábrahám utódai va-
gyunk, és soha senkinek nem szolgáltunk. Ho-
gyan mondod hát te, hogy `szabadok lesztek`?«

life." 13And so the Pharisees said to him, "You of-
fer testimony about yourself; your testimony is
not true." 14Jesus responded and said to them:
"Even though I offer testimony about myself, my
testimony is true, for I know where I came from
and where I am going. 15You judge according to
the flesh. I do not judge anyone. 16And when I do
judge, my judgment is true. For I am not alone,
but it is I and he who sent me: the Father. 17And it
is written in your law that the testimony of two
men is true. 18I am one who offers testimony
about myself, and the Father who sent me offers
testimony about me." 19Therefore, they said to
him, "Where is your Father?" Jesus answered:
"You know neither me, nor my Father. If you did
know me, perhaps you would know my Father
also." 20Jesus spoke these words at the treasury,
while teaching in the temple. And no one appre-
hended him, because his hour had not yet come.

21Therefore, Jesus again spoke to them: "I am go-
ing, and you shall seek me. And you will die in
your sin. Where I am going, you are not able to go."
22And so the Jews said, "Is he going to kill himself,
for he said: 'Where I am going, you are not able to
go?' " 23And he said to them: "You are from below.
I am from above. You are of this world. I am not of
this world. 24Therefore, I said to you, that you will
die in your sins. For if you will not believe that I
am, you will die in your sin." 25And so they said to
him, "Who are you?" Jesus said to them: "The Be-
ginning, who is also speaking to you.

26I have much to say about you and to judge. But
he who sent me is true. And what I have heard
from him, this I speak within the world." 27And
they did not realize that he was calling God his
Father. 28And so Jesus said to them: "When you
will have lifted up the Son of man, then you shall
realize that I am, and that I do nothing of myself,
but just as the Father has taught me, so do I
speak. 29And he who sent me is with me, and he
has not abandoned me alone. For I always do
what is pleasing to him."

The Truth Will Set You Free
(2 John 1:4–6)

30As he was speaking these things, many be-
lieved in him.

31Therefore, Jesus said to those Jews who be-
lieved in him: "If you will abide in my word, you
will truly be my disciples. 32And you shall know
the truth, and the truth shall set you free." 33They

34 Jézus így szólt: »Bizony, bizony mondom nektek: Mindaz, aki bűnt cselekszik, szolga. 35 De a
szolga nem marad örökre a házban, csak a fiú ma-
rad ott mindörökké. 36 Ha tehát a Fiú megszabadít
titeket, valóban szabadok lesztek. 37 Tudom, hogy
Ábrahám utódai vagytok, de meg akartok engem
ölni, mert a tanításom nem hatol belétek. 38 Én azt
mondom, amit az Atyánál láttam, és ti is azt teszi-
tek, amit atyátoktól hallottatok.« 39 Azt felelték
neki: »A mi atyánk Ábrahám!« Jézus azt mondta
nekik: »Ha Ábrahám fiai lennétek, Ábrahám tet-
teit cselekednétek. 40 De most meg akartok ölni
engem, azt az embert, aki nektek azt az igazságot
mondtam, amelyet az Istentől hallottam; ezt Ab-
rahám nem tette. 41 Ti a ti atyátok tetteit cselekszi-
tek.« Erre azt mondták neki: »Mi nem paráznaság-
ból születtünk. Egy Atyánk van, az Isten!« 42 Jé-
zus így szólt hozzájuk: »Ha Isten volna az Atyá-
tok, szeretnétek engem, mert én Istentől származ-
tam és jöttem. Hiszen nem magamtól jöttem, ha-
nem ő küldött engem. 43 Miért nem értitek a be-
szédemet? Mert nem tudjátok hallgatni az igémet.
44 Ti az ördög-atyától vagytok, és atyátok kíván-
ságait akarjátok cselekedni. Ő gyilkos volt kezdet
óta és az igazságban meg nem állt, mert nincs
benne igazság. Amikor hazugságot szól, magától
beszél, mert hazug, és a hazugság atyja. 45 Én
azonban az igazságot mondom, ezért nem hisztek
nekem. 46 Ki vádolhat engem közületek bűnnel?
Ha igazságot mondok nektek, miért nem hisztek
nekem? 47 Aki Istentől van, Isten igéit hallgatja.
Ti azért nem hallgatjátok, mert nem vagytok Is-
tentől.«

Jézus és Ábrahám

48 A zsidók azt felelték: »Vajon nem helye-
sen mondjuk, hogy szamaritánus vagy és ördögöd
van?« 49 Jézus azt felelte: »Nincs nekem ördö-
göm, csak tisztelem Atyámat, és ti gyalázattal il-
lettek engem. 50 Én azonban nem keresem a ma-
gam dicsőségét; van, aki keresi azt, és ítéletet
mond. 51 Bizony, bizony mondom nektek: Aki ta-
nításomat megtartja, halált nem lát sohasem.«
52 Azt mondták erre a zsidók: »Most ismertük
meg, hogy ördögöd van. Ábrahám meghalt, a pró-
féták is, és te azt mondod: `Ha valaki a tanításo-
mat megtartja, nem ízleli meg a halált sohasem.'
53 Nagyobb vagy talán Ábrahám atyánknál, aki
meghalt? A próféták is meghaltak. Mivé teszed
magad?« 54 Jézus azt felelte: »Ha én dicsőítem
magamat, az én dicsőségem semmi. Atyám az, aki
megdicsőít engem, akiről ti azt mondjátok: `Iste-
nünk', 55 pedig nem ismeritek őt. Én azonban

answered him: “We are the offspring of Abraham,
and we have never been a slave to anyone. How
can you say, ‘You shall be set free?’ ”

34 Jesus answered them: “Amen, amen, I say to
you, that everyone who commits sin is a slave of
sin. 35 Now the slave does not abide in the house
for eternity. Yet the Son does abide in eternity.
36 Therefore, if the Son has set you free, then you
will truly be free. 37 I know that you are sons of
Abraham. But you are seeking to kill me, because
my word has not taken hold in you. 38 I speak what
I have seen with my Father. And you do what you
have seen with your father.”

39 They responded and said to him, “Abraham is
our father.” Jesus said to them: “If you are the sons
of Abraham, then do the works of Abraham. 40 But
now you are seeking to kill me, a man who has
spoken the truth to you, which I have heard from
God. This is not what Abraham did. 41 You do the
works of your father.” Therefore, they said to him:
“We were not born out of fornication. We have
one father: God.”

42 Then Jesus said to them: “If God were your fa-
ther, certainly you would love me. For I proceeded
and came from God. For I did not come from my-
self, but he sent me. 43 Why do you not recognize
my speech? It is because you are not able to hear
my word. 44 You are of your father, the devil. And
you will carry out the desires of your father. He
was a murderer from the beginning. And he did
not stand in the truth, because the truth is not in
him. When he speaks a lie, he speaks it from his
own self. For he is a liar, and the father of lies.
45 But if I speak the truth, you do not believe me.
46 Which of you can convict me of sin? If I speak
the truth to you, why do you not believe me?
47 Whoever is of God, hears the words of God. For
this reason, you do not hear them: because you are
not of God.”

Before Abraham Was Born, I Am

48 Therefore, the Jews responded and said to him,
“Are we not correct in saying that you are a Sa-
maritan, and that you have a demon?” 49 Jesus re-
sponded: “I do not have a demon. But I honor my
Father, and you have dishonored me. 50 But I am
not seeking my own glory. There is One who
seeks and judges. 51 Amen, amen, I say to you, if
anyone will have kept my word, he will not see
death for eternity.” 52 Therefore, the Jews said:
“Now we know that you have a demon. Abraham

ismerem. Ha azt mondanám, hogy nem ismerem őt, hozzátok hasonló hazug lennék. De én ismerem őt, és a tanítását megtartom. 56 Ábrahám, a ti atyátok, ujjongott, hogy láthatja az én napomat. Látta, és örvendezett.« 57 A zsidók erre azt mondták neki: »Még ötven esztendős sem vagy, és láttad Ábrahámot?« 58 Jézus azt felelte nekik: »Bizony, bizony mondom nektek: Mielőtt Ábrahám lett volna, én vagyok.«

59 Ekkor köveket ragadtak, hogy megkövezzék. De Jézus elrejtőzött, és kiment a templomból.

is dead, and the Prophets; and yet you say, 'If anyone will have kept my word, he shall not taste death for eternity.' 53 Are you greater than our father Abraham, who is dead? And the prophets are dead. So who do you make yourself to be?" 54 Jesus responded: "If I glorify myself, my glory is nothing. It is my Father who glorifies me. And you say about him that he is your God. 55 And yet you have not known him. But I know him. And if I were to say that I do not know him, then I would be like you, a liar. But I know him, and I keep his word. 56 Abraham, your father, rejoiced that he might see my day; he saw it and was glad." 57 And so the Jews said to him, "You have not yet reached fifty years, and you have seen Abraham?" 58 Jesus said to them, "Amen, amen, I say to you, before Abraham was made, I am." 59 Therefore, they took up stones to cast at him. But Jesus hid himself, and he departed from the temple.

A vak meggyógyítása. Vita a zsidókkal: 9,1-41

Jn 9

A vak meggyógyítása

1 Amikor továbbment, látott egy vakon született embert. 2 Tanítványai megkérdezték őt: »Mester, ki vétkezett, ő vagy a szülei, hogy vakon született?« 3 Jézus azt felelte: »Sem ő nem vétkezett, sem a szülei, hanem Isten tetteinek kell megnyilvánulniuk benne. 4 Nekünk annak tetteit kell cselekednünk, aki engem küldött, míg nappal van. Eljön az éjszaka, amikor senki sem munkálkodhat. 5 Amíg a világban vagyok, világossága vagyok a világnak.« 6 Miután ezeket mondta, földre köpött, sarat csinált a nyálból, a sarat a vak szemére kente, 7 és azt mondta neki: »Eredj, mosakodj meg a Síloe tavában!« Ez küldöttet jelent. Elment tehát, megmosdott, és ép szemmel tért vissza. 8 Ezért a szomszédok és akik azelőtt látták őt mint koldust, azt kérdezték: »Nem ő az, aki itt ült és koldult?« Egyesek azt mondták: »Ő az.« 9 Mások így szóltak: »Nem, csak hasonlít rá.« Ő azonban kijelentette: »Én vagyok az.« 10 Erre megkérdezték tőle: »Hogyan nyíltak meg a szemeid?« 11 Azt felelte: »Az az ember, akit Jézusnak hívnak, sarat csinált, megkente a szemeimet, és azt mondta nekem: `Menj a Síloe tavához, és mosa-

John 9

Jesus Heals the Man Born Blind

1 And Jesus, while passing by, saw a man blind from birth. 2 And his disciples asked him, "Rabbi, who sinned, this man or his parents, that he would be born blind?" 3 Jesus responded: "Neither this man nor his parents sinned, but it was so that the works of God would be made manifest in him. 4 I must work the works of him who sent me, while it is day: the night is coming, when no one is able to work. 5 As long as I am in the world, I am the light of the world." 6 When he had said these things, he spat on the ground, and he made clay from the spittle, and he smeared the clay over his eyes. 7 And he said to him: "Go, wash in the pool of Siloam" (which is translated as: one who has been sent). Therefore, he went away and washed, and he returned, seeing. 8 And so the bystanders and those who had seen him before, when he was a beggar, said, "Is this not the one who was sitting and begging?" Some said, "This is he." 9 But others said, "Certainly not, but he is similar to him." Yet truly, he himself said, "I am he." 10 Therefore, they said to him, "How were your eyes opened?" 11 He responded: "That man who is called Jesus made clay, and he anointed my eyes and said to

kodj meg.' Elmentem tehát, megmosdottam, és látok.« 12 Azok megkérdezték tőle: »Hol van ő?« Ő azt felelte: »Nem tudom.«

13 Ekkor elvitték a farizeusokhoz azt, aki előbb vak volt. 14 Azon a napon pedig, amikor Jézus a sarat csinálta és megnyitotta szemeit, szombat volt. 15 Ismét megkérdezték tehát tőle a farizeusok is, hogy hogyan nyerte vissza a szeme világát. Ő azt felelte: »Sarat tett a szemeimre, megmosdottam, és látok.« 16 Azt mondták erre néhányan a farizeusok közül: »Nem Istentől való ez az ember, aki a szombatot nem tartja meg!« Mások azt mondták: »Hogyan cselekedhet bűnös ember ilyen csodajeleket?« És szakadás támadt köztük. 17 Erre ismét megkérdezték a vaktól: »Te mit gondolsz róla, hisz megnyitotta szemeidet?« Ő pedig azt felelte: »Próféta!« 18 A zsidók azonban nem hitték el róla, hogy vak volt, és visszatért a látása, amíg elő nem hívták a most már ép szemű ember szüleit. 19 Megkérdezték őket: »A ti fiatok ez, s azt mondjátok róla, hogy vakon született? Most hogyan lát tehát?« 20 A szülei azt felelték: »Azt tudjuk, hogy ez a mi fiunk, és hogy vakon született. 21 De hogy most miképpen lát, nem tudjuk, és hogy ki nyitotta meg szemét, azt sem tudjuk. Kérdezzétek őt, megvan a kora, majd ő beszél magáról.« 22 Ezt azért mondták a szülei, mert féltek a zsidóktól, mivel már elhatározták a zsidók, hogy ha valaki Krisztusnak vallja őt, ki kell zárni a zsinagógából. 23 Ezért mondták a szülei: »Megvan a kora, őt kérdezzétek.«

24 Másodszor is előhívták tehát az embert, aki vak volt, és azt mondták neki: »Adj dicsőséget Istennek! Mi tudjuk, hogy ez az ember bűnös.« 25 Ő azt felelte: »Hogy bűnös-e, nem tudom. Egyet tudok: hogy vak voltam, és most látok.« 26 Erre megkérdezték tőle: »Mit csinált veled? Hogyan nyitotta meg a szemedet?« 27 Az azt felelte nekik: »Megmondtam már nektek, de nem hallgattátok meg. Miért akarjátok újra hallani? Csak nem akartok ti is a tanítványai lenni?« 28 Erre megátkozták őt, és azt mondták: »Te vagy az ő tanítványa, mi Mózes tanítványai vagyunk. 29 Mi tudjuk, hogy Mózeshez szólt az Isten, ezt pedig nem tudjuk, honnan van.« 30 Az ember erre azt felelte: »Éppen az a csodálatos, hogy ti nem tudjátok, honnan való, nekem pedig megnyitotta a szemeimet. 31 Tudjuk, hogy Isten a bűnösöket nem hallgatja meg, de aki istenfélő, és megteszi az ő akaratát, azt meghallgatja. 32 Mióta a világ áll, soha nem lehetett hallani, hogy valaki megnyitotta volna egy vakon született szemeit. 33 Ha ő nem Istentől való

me, ‘Go to the pool of Siloam and wash.’ And I went, and I washed, and I see.” 12 And they said to him, “Where is he?” He said, “I do not know.”

The Pharisees Investigate the Healing

13 They brought the one who had been blind to the Pharisees. 14 Now it was the Sabbath, when Jesus made the clay and opened his eyes. 15 Therefore, again the Pharisees questioned him as to how he had seen. And he said to them, “He placed clay over my eyes, and I washed, and I see.” 16 And so certain Pharisees said: “This man, who does not keep the Sabbath, is not from God.” But others said, “How could a sinful man accomplish these signs?” And there was a schism among them. 17 Therefore, they spoke again to the blind man, “What do you say about him who opened your eyes?” Then he said, “He is a Prophet.”

18 Therefore, the Jews did not believe, about him, that he had been blind and had seen, until they called the parents of him who had seen. 19 And they questioned them, saying: “Is this your son, whom you say was born blind? Then how is it that he now sees?” 20 His parents responded to them and said: “We know that this is our son and that he was born blind. 21 But how it is that he now sees, we do not know. And who opened his eyes, we do not know. Ask him. He is old enough. Let him speak for himself.” 22 His parents said these things because they were afraid of the Jews. For the Jews had already conspired, so that if anyone were to confess him to be the Christ, he would be expelled from the synagogue. 23 It was for this reason that his parents said: “He is old enough. Ask him.”

24 Therefore, they again called the man who had been blind, and they said to him: “Give glory to God. We know that this man is a sinner.” 25 And so he said to them: “If he is a sinner, I do not know it. One thing I do know, that although I was blind, now I see.” 26 Then they said to him: “What did he do to you? How did he open your eyes?” 27 He answered them: “I have already told you, and you heard it. Why do you want to hear it again? Do you also want to become his disciples?” 28 Therefore, they cursed him and said: “You be his disciple. But we are disciples of Moses. 29 We know that God spoke to Moses. But this man, we do not know where he is from.” 30 The man responded and said to them: “Now in this is a wonder: that you do not know where he is from, and yet he has opened my eyes. 31 And we know that God does not hear sinners. But if anyone is a worshipper of

volna, nem tehetett volna semmit.« 34 Azok azt felelték neki: »Mindenestől bűnben születtél, és te oktatsz minket?« És kidobták őt.

Jézus kinyilatkoztatja magát a meggyógyultnak

35 Jézus meghallotta, hogy kidobták, és amikor találkozott vele, megkérdezte tőle: »Hiszel-e az Emberfiában?« 36 Az így felelt: »Ki az, Uram, hogy higgyek benne?« 37 Jézus azt mondta neki: »Hiszen láttad őt: ő az, aki veled beszél.« 38 Erre az így szólt: »Hiszek Uram!« És leborult előtte. 39 Akkor Jézus ezt mondta: »Ítélkezni jöttem erre a világra, hogy akik nem látnak, lássanak, és akik látnak, vakká legyenek.« 40 A farizeusok közül, akik vele voltak, néhányan hallották ezt, és azt mondták neki: »Csak nem vagyunk mi is vakok?« 41 Jézus ezt válaszolta: »Ha vakok volnátok, nem volna bűnötök. Ti azonban azt mondjátok most: `Látunk.' Ezért megmarad a bűnötök.«

Hasonlatok a pásztorról és a juhokról: 10,1-39

Jn 10

Példabeszéd az akolról

1 »Bizony, bizony mondom nektek: Aki nem az ajtón megy be a juhok aklába, hanem máshol oson be, az tolvaj és rabló. 2 Aki pedig az ajtón megy be, az a juhok pásztora. 3 Ennek ajtót nyit a kapus, a juhok pedig hallgatnak a szavára. Juhait a nevükön szólítja, és kivezeti őket. 4 Miután valamennyi sajátját kiengedi, előttük megy, a juhok pedig követik őt, mert ismerik a hangját. 5 Idegen után pedig nem mennek, hanem elfutnak tőle, mert az idegennek a hangját nem ismerik.« 6 Ezt a példabeszédet mondta nekik Jézus, de ők nem értették, mit mondott.

7 Jézus ekkor ismét szólt: »Bizony, bizony mondom nektek: Én vagyok a juhok ajtaja. 8 Mindnyájan, akik előttem jöttek, tolvajok és rablók, s a juhok nem is hallgattak rájuk. 9 Én vagyok az ajtó: aki rajtam keresztül megy be, üdvözül, bejár és kijár, és legelőre talál. 10 A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Én azért jöttem, hogy életük legyen, és bőségben legyen.

God and does his will, then he heeds him. 32From ancient times, it has not been heard that anyone has opened the eyes of someone born blind. 33Unless this man were of God, he would not be able to do any such thing." 34They responded and said to him, "You were born entirely in sins, and you would teach us?" And they cast him out.

Spiritual Blindness

35Jesus heard that they had cast him out. And when he had found him, he said to him, "Do you believe in the Son of God?" 36He responded and said, "Who is he, Lord, so that I may believe in him?" 37And Jesus said to him, "You have both seen him, and he is the one who is speaking with you." 38And he said, "I believe, Lord." And falling prostrate, he worshipped him. 39And Jesus said, "I came into this world in judgment, so that those who do not see, may see; and so that those who see, may become blind." 40And certain Pharisees, who were with him, heard this, and they said to him, "Are we also blind?" 41Jesus said to them: "If you were blind, you would not have sin. Yet now you say, 'We see.' So your sin persists."

John 10

Jesus the Good Shepherd

(Psalm 23:1–6; Ezekiel 34:11–24)

1"Amen, amen, I say to you, he who does not enter through the door into the fold of the sheep, but climbs up by another way, he is a thief and a robber. 2But he who enters through the door is the shepherd of the sheep. 3To him the doorkeeper opens, and the sheep hear his voice, and he calls his own sheep by name, and he leads them out. 4And when he has sent out his sheep, he goes before them, and the sheep follow him, because they know his voice. 5But they do not follow a stranger; instead they flee from him, because they do not know the voice of strangers." 6Jesus spoke this proverb to them. But they did not understand what he was saying to them.

7Therefore, Jesus spoke to them again: "Amen, amen, I say to you, that I am the door of the sheep. 8All others, as many as have come, are thieves and robbers, and the sheep did not listen to them. 9I am the door. If anyone has entered through me, he will be saved. And he shall go in and go out, and he shall find pastures. 10The thief does not come, except so that he may steal and slaughter and

Jézus a jó Pásztor

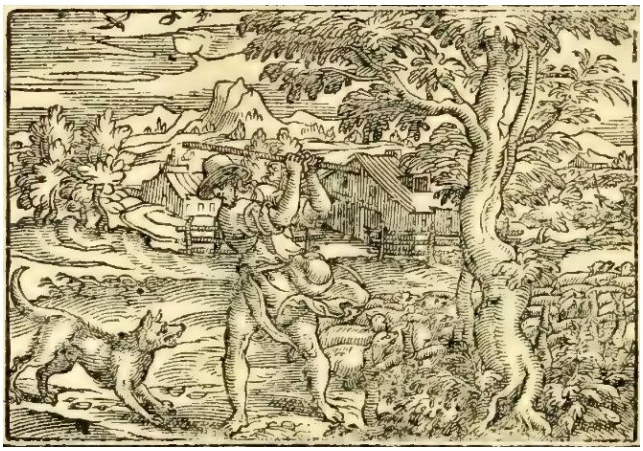
11 Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét
adja a juhokért. 12 A béres azonban, aki nem pász-
tor, akinek a juhok nem tulajdonai, amikor látja,
hogy jön a farkas, elhagyja a juhokat és elfut – a
farkas pedig elragadja és szétszéleszti azokat –,
13 mert béres, és nem törődik a juhokkal. 14 Én va-
gyok a jó pásztor: ismerem enyéimet, és enyéim
ismernek engem, 15 amint engem ismer az Atya,
és én is ismerem az Atyát; és én életemet adom a
juhokért. 16 Más juhaim is vannak, amelyek nem
ebből az akolból valók. Azokat is vezetnem kell.
Hallgatni fognak szavamra, és egy akol lesz, és
egy pásztor. 17 Azért szeret engem az Atya, mert
odaadom az életemet, hogy ismét visszavegyem azt.
18 Senki sem veszi el tőlem: én adom oda magamtól.
Hatalmam van odaadni, és hatalmam van újra visz-
szavenni. Ezt a parancsot kaptam Atyámtól.«

19 Ismét szakadás lett a zsidók között emiatt
a beszéd miatt. 20 Sokan közülük azt mondták
ugyanis: »Ördöge van, és megháborodott! Minek
hallgatjátok?« 21 Mások azt mondták: »Ezek nem
egy ördöngösnek a szavai. Vajon az ördög meg-
nyithatja-e a vakok szemeit?«

22 Jeruzsálemben elérkezett a templomszen-
telés ünnepe. Tél volt. 23 Jézus a templomban járt,
Salamon tornácában. 24 A zsidók körülvették őt,
és azt mondták neki: »Meddig tartasz még bizony-
talanságban minket? Ha te vagy a Krisztus,
mondd meg nekünk nyíltan!« 25 Jézus azt felelte
nekik: »Mondtam nektek, de nem hiszitek. Tanús-
kodnak rólam a tettek, amelyeket Atyám nevében
művelek, 26 de ti nem hisztek, mert nem vagytok
az én juhaim közül valók. 27 Az én juhaim hallgat-
nak szavamra; én ismerem őket, ők pedig követ-
nek engem, 28 és én örök életet adok nekik. Nem
vesznek el soha, és senki sem ragadja el őket a ke-
zemből. 29 Amit Atyám nekem adott, az minden-
nél nagyobb, és senki sem ragadhatja ki az Atya
kezéből. 30 Én és az Atya egy vagyunk.«

31 Erre a zsidók ismét köveket ragadtak, hogy
megkövezzék. 32 Jézus azt mondta nekik: »Sok jó-
tettet mutattam nektek az Atyától, azok közül me-
lyik tettért követtek meg?« 33 A zsidók azt felelték:
»Jótettért nem kövezünk meg téged, hanem a kár-
omlásért, mivel ember létedre Istenné teszed ma-
gadat.« 34 Jézus azt felelte nekik: »Vajon a ti törvé-
nyetekben nincs megírva: *`Én azt mondtam: Ti is-
tenek vagytok'*? {Zsolt 82,6} 35 Ha azokat mondta

destroy. I have come so that they may have life,
and have it more abundantly.

11 I am the good Shepherd. The good Shepherd
gives his life for his sheep. 12 But the hired hand,
and whoever is not a shepherd, to whom the sheep
do not belong, he sees the wolf approaching, and
he departs from the sheep and flees. And the wolf
ravages and scatters the sheep. 13 And the hired
hand flees, because he is a hired hand and there is
no concern for the sheep within him. 14 I am the
good Shepherd, and I know my own, and my own
know me, 15 just as the Father knows me, and I
know the Father. And I lay down my life for my
sheep. 16 And I have other sheep that are not of this
fold, and I must lead them. They shall hear my
voice, and there shall be one sheepfold and one
shepherd. 17 For this reason, the Father loves me:
because I lay down my life, so that I may take it
up again. 18 No one takes it away from me. Instead,
I lay it down of my own accord. And I have the
power to lay it down. And I have the power to take
it up again. This is the commandment that I have
received from my Father."

19 A dissension occurred again among the Jews be-
cause of these words. 20 Then many of them were
saying: "He has a demon or he is insane. Why do
you listen him?" 21 Others were saying: "These are
not the words of someone who has a demon. How
would a demon be able to open the eyes of the blind?"

Jesus at the Feast of Dedication

22 Now it was the Feast of the Dedication at Jerusa-
lem, and it was winter. 23 And Jesus was walking in
the temple, in the portico of Solomon. 24 And so the
Jews surrounded him and said to him: "How long
will you hold our souls in suspense? If you are the
Christ, tell us plainly." 25 Jesus answered them: "I
speak to you, and you do not believe. The works
that I do in the name of my Father, these offer tes-
timony about me. 26 But you do not believe, be-
cause you are not of my sheep. 27 My sheep hear my

isteneknek, akikhez az Isten igéje szólt – márpedig az Írás érvényét nem veszti –, 36 miképp mondhatjátok arról, akit az Atya megszentelt és a világra küldött: `Káromkodsz!', mivel azt mondtam: Isten Fia vagyok? 37 Ha nem cselekszem Atyám tetteit, ne higgyetek nekem, 38 de ha cselekszem, akkor, ha nekem nem is hisztek, higgyetek a tetteknek, hogy megtudjátok és belássátok, hogy az Atya énbennem van, és én az Atyában.« 39 Erre ismét el akarták őt fogni, de kisiklott a kezük közül.

Lázár feltámasztása és a csoda következményei: 10,40-11,57

Jézus a Jordán túlpartján

40 Ezután ismét eltávozott a Jordánon túlra, arra a helyre, ahol János először keresztelt, és ott maradt. 41 Sokan jöttek hozzá, és azt mondták: »János ugyan semmi csodajelet sem cselekedett, de mindaz, amit János róla mondott, igaz volt. 42 És ott sokan hittek benne.

Jn 11

Lázár halálának híradása

1 Volt egy Lázár nevű beteg Betániában, Máriának és nővérének, Mártának a falujában. 2 Mária volt az, aki megkente az Urat kenettel, és lábát hajával törölgette. Az ő testvére, Lázár volt beteg. 3 A nővérek üzentek érte: »Uram, íme, akit szeretsz, beteg.«

4 Amikor Jézus meghallotta ezt, így szólt: »Ez a betegség nem válik halálára, hanem Isten dicsőségére, hogy megdicsőüljön általa az Isten Fia.« 5 Jézus szerette Mártát, meg a nővérét, és Lázárt. 6 Mikor tehát meghallotta, hogy beteg, két napig még azon a helyen maradt, ahol volt, 7 azután így szólt a tanítványokhoz: »Menjünk ismét Júdeába.« 8 A tanítványok azt mondták neki: »Rabbi, most akartak a zsidók megkövezni, és ismét odamégy?« 9 Jézus azt felelte: »Nem tizenkét

voice. And I know them, and they follow me. 28 And I give them eternal life, and they shall not perish, for eternity. And no one shall seize them from my hand. 29 What my Father gave to me is greater than all, and no one is able to seize from the hand of my Father. 30 I and the Father are one."

31 Therefore, the Jews took up stones, in order to stone him. 32 Jesus answered them: "I have shown you many good works from my Father. For which of those works do you stone me?" 33 The Jews answered him: "We do not stone you for a good work, but for blasphemy and because, though you are a man, you make yourself God." 34 Jesus responded to them: "Is it not written in your law, 'I said: you are gods?' 35 If he called those to whom the word of God was given gods, and Scripture cannot be broken, 36 why do you say, about him whom the Father has sanctified and sent into the world, 'You have blasphemed,' because I said, 'I am the Son of God?' 37 If I do not do the works of my Father, do not believe in me. 38 But if I do them, even if you are not willing to believe in me, believe the works, so that you may know and believe that the Father is in me, and I am in the Father." 39 Therefore, they sought to apprehend him, but he escaped from their hands.

John's Testimony Confirmed

40 And he went again across the Jordan, to that place where John first was baptizing. And he lodged there. 41 And many went out to him. And they were saying: "Indeed, John accomplished no signs. 42 But all things whatsoever that John said about this man were true." And many believed in him.

John 11

The Death of Lazarus

1 Now there was a certain sick man, Lazarus of Bethania, from the town of Mary and her sister Martha. 2 And Mary was the one who anointed the Lord with ointment and wiped his feet with her hair; her brother Lazarus was sick. 3 Therefore, his sisters sent to him, saying: "Lord, behold, he whom you love is sick." 4 Then, upon hearing this, Jesus said to them: "This sickness is not unto death, but for the glory of God, so that the Son of God may be glorified by it." 5 Now Jesus loved Martha, and her sister Mary, and Lazarus. 6 Even so, after he heard that he was sick, he then still remained in the same place for two days. 7 Then, after these things, he said to his disciples, "Let us go into Judea again." 8 The disciples said to him:

órája van a nappalnak? Aki nappal jár, nem botlik meg, mert látja ennek a világnak a világosságát. 10 Aki pedig éjjel jár, megbotlik, mert nincs benne világosság.« 11 Ezt mondta, azután így szólt hozzájuk: »A barátunk, Lázár elaludt, de megyek, hogy felkeltsem őt az álomból.« 12 A tanítványok erre azt mondták: »Uram, ha alszik, meg fog gyógyulni.« 13 Jézus azonban a haláláról szólt, azok pedig azt gondolták, hogy az álom nyugalmáról beszél. 14 Ezért Jézus nyíltan megmondta nekik: »Lázár meghalt, 15 és örülök miattatok, hogy nem voltam ott, hogy majd higgyetek. De menjünk hozzá!« 16 Tamás, akit Ikernek neveznek, így szólt a többi tanítványhoz: »Menjünk mi is, és haljunk meg vele együtt!«

Lázár feltámasztása

17 Amikor Jézus megérkezett, úgy találta, hogy Lázár már négy napja a sírban van.
18 Betánia pedig Jeruzsálem közelében volt, mintegy tizenöt stádiumnyira. 19 Ezért a zsidók közül sokan elmentek Mártához és Máriához, hogy vigasztalják őket testvérük miatt. 20 Márta, amint meghallotta, hogy Jézus jön, eléje ment, Mária pedig otthon maradt. 21 Márta akkor így szólt Jézushoz: »Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem. 22 De most is tudom, hogy bármit is kérsz Istentől, Isten megadja neked.« 23 Jézus azt felelte neki: »Testvéred fel fog támadni.« 24 Márta így szólt hozzá: »Tudom, hogy feltámad a feltámadáskor, az utolsó napon.« 25 Jézus azt mondta neki: »Én vagyok a föltámadás és az élet. Aki hisz bennem, még ha meg is halt, élni fog, 26 és mindaz, aki él és hisz bennem, nem hal meg soha. Hiszed ezt?« 27 Márta azt felelte neki: »Igen, Uram, hiszem, hogy te vagy a Krisztus, az Isten Fia, aki a világba jön.«

28 Miután ezt mondta, elment és hívta a nővérét, Máriát, és odasúgta neki: »A Mester itt van és hív téged.« 29 Amikor az meghallotta ezt, gyorsan fölkelt, és hozzá sietett. 30 Jézus ugyanis még nem ért a faluba, hanem azon a helyen volt, ahol Márta eléje ment. 31 A zsidók pedig, akik a házban vele voltak és őt vigasztalták, amikor látták, hogy Mária gyorsan fölkelt és kiment, utánamentek, mert azt gondolták: »A sírhoz megy, hogy ott sírjon.« 32 Amikor Mária odaért, ahol Jézus volt, és meglátta őt, lábaihoz borult, és azt mondta neki: »Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem.« 33 Jézus pedig, látva, hogy sír, és hogy a vele érkező zsidók is sírnak, a lelke mélyéig megindult és megrendült. 34 Megkérdezte: »Hová tettétek őt?« Azt felelték neki: »Uram, jöjj és

"Rabbi, the Jews are even now seeking to stone you. And would you go there again?" 9 Jesus responded: "Are there not twelve hours in the day? If anyone walks in the daylight, he does not stumble, because he sees the light of this world. 10 But if he walks in the nighttime, he stumbles, because the light is not in him." 11 He said these things, and after this, he said to them: "Lazarus our friend is sleeping. But I am going, so that I may awaken him from sleep." 12 And so his disciples said, "Lord, if he is sleeping, he shall be healthy." 13 But Jesus had spoken about his death. Yet they thought that he spoke about the repose of sleep. 14 Therefore, Jesus then said to them plainly, "Lazarus has died. 15 And I am glad for your sake that I was not there, so that you may believe. But let us go to him." 16 And then Thomas, who is called the Twin, said to his fellow disciples, "Let us go, too, so that we may die with him."

Jesus Comforts Martha and Mary

17 And so Jesus went. And he found that he had already been in the tomb for four days. 18 (Now Bethania was near Jerusalem, about fifteen stadia.) 19 And many of the Jews had come to Martha and Mary, so as to console them over their brother. 20 Therefore, Martha, when she heard that Jesus was arriving, went out to meet him. But Mary was sitting at home. 21 And then Martha said to Jesus: "Lord, if you had been here, my brother would not have died. 22 But even now, I know that whatever you will request from God, God will give to you." 23 Jesus said to her, "Your brother shall rise again." 24 Martha said to him, "I know that he shall rise again, at the resurrection on the last day." 25 Jesus said to her: "I am the Resurrection and the Life. Whoever believes in me, even though he has died, he shall live. 26 And everyone who lives and believes in me shall not die for eternity. Do you believe this?" 27 She said to him: "Certainly, Lord. I have believed that you are the Christ, the Son of the living God, who has come into this world."

28 And when she had said these things, she went and called her sister Mary quietly, saying, "The Teacher is here, and he is calling you." 29 When she heard this, she rose up quickly and went to him.

30 For Jesus had not yet arrived in the town. But he was still at that place where Martha had met him. 31 Therefore, the Jews who were with her in the house and who were consoling her, when they had seen that Mary rose up quickly and went out, they followed her, saying, "She is going to the tomb, so that she may weep there." 32 Therefore, when

lásd!« 35 Jézus könnyezett. 36 Erre a zsidók azt
mondták: »Íme, mennyire szerette őt!« 37 De vol-
tak köztük, akik így szóltak: »Ő, aki megnyitotta
a vak szemeit, nem tehette volna meg, hogy ez
meg ne haljon?«

38 Jézus, lelkében még mindig megindulva a
sírhoz ment. Egy barlang volt az, és kővel volt be-
fedve. 39 Jézus így szólt: »Vegyétek el a követ!«
Márta, a megholt nővére azt mondta neki: »Uram,
már szaga van, hiszen negyednapos!« 40 Jézus azt
felelte neki: »Nem azt mondtam neked, hogy ha
hiszel, meglátod Isten dicsőségét?« 41 A követ te-
hát elvették. Jézus pedig fölemelte szemeit, és így
szólt: »Atyám, hálát adok neked, hogy meghall-
gattál. 42 Én ugyan tudtam, hogy mindenkor meg-
hallgatsz, csak a körülálló népért mondtam, hogy
higgyék, hogy te küldtél engem.« 43 Miután eze-
ket mondta, hangosan ezt kiáltotta: »Lázár, jöjj
ki!« 44 S az, aki halott volt, kijött. A lába és a keze
pólyával volt körülkötve, és az arcát kendő födte.
Jézus azt mondta nekik: »Oldozzátok ki, és hagy-
játok elmenni!«

A főtanács halálos ítélete; a főpap próféta szava

45 Sokan a zsidók közül, akik Máriához és
Mártához jöttek, és látták, amit tett, hittek benne.
46 De néhányan közülük elmentek a farizeusok-
hoz, és elmondták nekik, hogy Jézus miket cse-
lekedett. 47 Erre a főpapok és a farizeusok összehív-
ták a főtanácsot, és azt mondták: »Mit csináljunk?
Ez az ember ugyanis sok csodajelet művel. 48 Ha
hagyjuk ezt neki, mindnyájan hinni fognak benne.
Akkor eljönnek a rómaiak, és elveszik tőlünk föl-
dünket és népünket.« 49 Egyikük pedig, Kaifás,
aki abban az esztendőben főpap volt, azt mondta
nekik: »Ti nem tudtok semmit, 50 s arra sem gon-
doltok, hogy jobb nektek, ha egy ember hal meg a
népért, mint ha az egész nemzet elvész!« 51 Ezt
pedig nem magától mondta, hanem, főpap lévén
abban az esztendőben, megjövendölte, hogy Jézus
meg fog halni a nemzetért, 52 és nemcsak a nem-
zetért, hanem hogy az Isten szétszórt gyermekeit
egybegyűjtse. 53 Attól a naptól tehát elhatározták,
hogy megölik őt.

Jézus kerüli a nyilvánosságot

54 Ezért Jézus már nem járt nyilvánosan a zsi-
dók közt. Elment onnan a puszta melletti vidékre,
egy Efraim nevű városba, és ott tartózkodott a ta-
nítványaival együtt.

55 Közel volt a zsidók Pászkája, és vidékről
sokan mentek föl Jeruzsálembe Húsvét előtt, hogy

Mary had arrived to where Jesus was, seeing him,
she fell down at his feet, and she said to him.
“Lord, if you had been here, my brother would not
have died.” 33 And then, when Jesus saw her weep-
ing, and the Jews who had arrived with her weep-
ing, he groaned in spirit and became troubled.

34 And he said, “Where have you laid him?” They
said to him, “Lord, come and see.” 35 And Jesus
wept. 36 Therefore, the Jews said, “See how much
he loved him!” 37 But some of them said, “Would
not he who opened the eyes of one born blind
have been able to cause this man not to die?”

Jesus Raises Lazarus
(Acts 9:36–43)

38 Therefore, Jesus, again groaning from within
himself, went to the tomb. Now it was a cave, and
a stone had been placed over it.

39 Jesus said, “Take away the stone.” Martha, the
sister of him who had died, said to him, “Lord,
by now it will smell, for this is the fourth day.”
40 Jesus said to her, “Did I not say to you that if
you believe, you shall see the glory of God?”
41 Therefore, they took away the stone. Then, lift-
ing up his eyes, Jesus said: “Father, I give thanks
to you because you have heard me. 42 And I know
that you always hear me, but I have said this for
the sake of the people who are standing nearby,
so that they may believe that you have sent me.”
43 When he had said these things, he cried in a
loud voice, “Lazarus, come out.” 44 And immedi-
ately, he who had been dead went forth, bound at
the feet and hands with winding bands. And his
face was bound with a separate cloth. Jesus said
to them, “Release him and let him go.”

The Plot to Kill Jesus
(Matthew 26:1–5; Mark 14:1–2; Luke 22:1–2)

45 Therefore, many of the Jews, who had come to
Mary and Martha, and who had seen the things
that Jesus did, believed in him. 46 But certain ones
among them went to the Pharisees and told them
the things that Jesus had done.

47 And so, the high priests and the Pharisees gath-
ered a council, and they were saying: “What can
we do? For this man accomplishes many signs.
48 If we leave him alone, in this way all will be-
lieve in him. And then the Romans will come and
take away our place and our nation.” 49 Then one
of them, named Caiaphas, since he was the high
priest that year, said to them: “You do not under-
stand anything. 50 Nor do you realize that it is

megszenteljék magukat. 56 Keresték Jézust, és a templomban azt mondogatták egymásnak: »Mit gondoltok? Vajon eljön-e az ünnepre?« 57 A főpapok és a farizeusok pedig parancsot adtak, hogy ha valaki megtudja, hol van, jelentse, és elfogják őt.

Jézus útja Jeruzsálembe az utolsó Húsvét alkalmával: 12,1-50

Jn 12

A betániai megkenés

1 Húsvét előtt hat nappal Jézus Betániába ment, ahol Lázár lakott, akit Jézus föltámasztott a halálból. 2 Ott vacsorát készítettek neki. Márta felszolgált, Lázár azok között volt, akik vele ültek az asztalnál. 3 Mária pedig fogott egy font igazi, drága nárduszolajat, megkente Jézus lábát, és hajával törölgette azt. A ház megtelt a kenet illatával. 4 Erre tanítványai közül az egyik, az iskarióti Júdás, aki árulója lett, így szólt: 5 »Miért nem adták el ezt a kenetet háromszáz dénárért, és adták oda a szegényeknek?« 6 Ezt pedig nem azért mondta, mintha a szegényekre lett volna gondja, hanem mivel tolvaj volt, és nála lévén az erszény, az adományokat elsikkasztotta. 7 Jézus ekkor így szólt: »Hagyj békét neki, hogy temetésem napjára teljesítse azt. 8 Mert szegények mindenkor lesznek veletek, de én nem leszek mindig veletek.«

9 A zsidók közül sokan megtudták, hogy ott van, és odamentek, nemcsak Jézus miatt, hanem hogy Lázárt is lássák, akit föltámasztott a halálból. 10 A főpapok pedig azon tanakodtak, hogy

expedient for you that one man should die for the people, and that the entire nation should not perish." 51 Yet he did not say this from himself, but since he was the high priest that year, he prophesied that Jesus would die for the nation. 52 And not only for the nation, but in order to gather together as one the children of God who have been dispersed. 53 Therefore, from that day, they planned to put him to death.

54 And so, Jesus no longer walked in public with the Jews. But he went into a region near the desert, to a city which is called Ephraim. And he lodged there with his disciples.

55 Now the Passover of the Jews was near. And many from the countryside ascended to Jerusalem before the Passover, so that they might sanctify themselves. 56 Therefore, they were seeking Jesus. And they conferred with one another, while standing in the temple: "What do you think? Will he come to the feast day?" 57 And the high priests and Pharisees had given an order, so that if anyone would know where he may be, he should reveal it, so that they might apprehend him.

John 12

Mary Anoints Jesus

(Matthew 26:6–13; Mark 14:3–9; Luke 7:36–50)

1 Then six days before the Passover, Jesus went to Bethania, where Lazarus had died, whom Jesus raised up. 2 And they made a dinner for him there. And Martha was ministering. And truly, Lazarus was one of those who were sitting at table with him. 3 And then Mary took twelve ounces of pure spikenard ointment, very precious, and she anointed the feet of Jesus, and she wiped his feet with her hair. And the house was filled with the fragrance of the ointment. 4 Then one of his disciples, Judas Iscariot, who was soon to betray him, said, 5 "Why was this ointment not sold for three hundred denarii and given to the needy?" 6 Now he said this, not out of concern for the needy, but because he was a thief and, since he held the purse, he used to carry what was put into it. 7 But Jesus said: "Permit her, so that she may keep it against the day of my burial. 8 For the poor, you have with you always. But me, you do always not have."

The Plot to Kill Lazarus

9 Now a great multitude of the Jews knew that he was in that place, and so they came, not so much

Lázárt is megölik, 11 mert a zsidók közül sokan mentek oda miatta, és hittek Jézusban.

Bevonulás Jeruzsálembe

12 Másnap, amikor a nagy tömeg, amely az ünnepre jött, meghallotta, hogy Jézus Jeruzsálembe jön, 13 pálmaágakat fogott, eléje ment és kiáltozott:

»Hozsanna!

Áldott, aki az Úr nevében jön {Zsolt 118,26},

és Izrael királya!«

14 Jézus pedig talált egy szamárcsikót, felült rá, amint meg van írva:

15 *»Ne félj, Sion leánya!*

Íme, királyod jön

szamárcsikón ülve!« {Zak 9,9}

16 Tanítványai eleinte nem értették ezt, de amikor Jézus megdicsőült, visszaemlékeztek arra, hogy azt tették vele, ami meg volt róla írva. 17 Tanúskodott tehát róla a sokaság, amely vele volt, amikor előhívta Lázárt a sírból, és föltámasztotta őt a halálból. 18 A sokaság éppen azért ment eléje, mert hallotta, hogy ezt a jelet művelte. 19 A farizeusok akkor így szóltak egymáshoz: »Látjátok, hogy semmire sem mentek? Lám, az egész világ tódul utána!«

Jézus utolsó nyilvános beszédei; a döntő órák

20 Azok között, akik fölmentek, hogy imádkozzanak az ünnepen, volt néhány görög is. 21 Ezek odamentek Fülöphöz, aki a galileai Betszaidából volt, és kérték őt: »Uram, látni szeretnénk Jézust!« 22 Fülöp elment és szólt Andrásnak, mire András és Fülöp elmentek, és szóltak Jézusnak. 23 Jézus ezt felelte nekik: »Eljött az óra, hogy az Emberfia megdicsőüljön. 24 Bizony, bizony mondom nektek: ha a földbe hullott gabonaszem meg nem hal, egymaga marad, de ha meghal, sok termést hoz. 25 Aki szereti életét, elveszíti azt, és aki gyűlöli életét ezen

because of Jesus, but so that they might see Lazarus, whom he had raised from the dead. 10 And the leaders of the priests planned to put Lazarus to death also. 11 For many of the Jews, because of him, were going away and were believing in Jesus.

The Triumphal Entry

(Zechariah 9:9–13; Matthew 21:1–11; Mark 11:1–11; Luke 19:28–40)

12 Then, on the next day, the great crowd that had come to the feast day, when they had heard that Jesus was coming to Jerusalem, 13 took branches of palm trees, and they went ahead to meet him. And they were crying out: “Hosanna! Blessed is he who arrives in the name of the Lord, the king of Israel!” 14 And Jesus found a small donkey, and he sat upon it, just as it is written: 15 “Do not be afraid, daughter of Zion. Behold, your king arrives, sitting on the colt of a donkey.” 16 At first, his disciples did not realize these things. But when Jesus was glorified, then they remembered that these things were written about him, and that these things happened to him. 17 And so the crowd that had been with him, when he called Lazarus from the tomb and raised him from the dead, offered testimony. 18 Because of this, too, the crowd went out to meet him. For they heard that he had accomplished this sign. 19 Therefore, the Pharisees said among themselves: “Do you see that we are accomplishing nothing? Behold, the entire world has gone after him.”

Jesus Predicts His Death

20 Now there were certain Gentiles among those who went up so that they might worship on the feast day. 21 Therefore, these approached Philip, who was from Bethsaida of Galilee, and they petitioned him, saying: “Sir, we want to see Jesus.” 22 Philip went and told Andrew. Next, Andrew and Philip told Jesus. 23 But Jesus answered them by saying: “The hour arrives when the Son of man shall be glorified. 24 Amen, amen, I say to you, unless the grain of wheat falls to the ground and dies, 25 it remains alone. But if it dies, it yields much fruit. Whoever loves his life, will lose it. And whoever hates his life in this world, preserves it unto eternal life. 26 If anyone serves me, let him follow me. And where I am, there too my minister shall be. If anyone has served me, my Father will honor him.

27 Now my soul is troubled. And what should I say? Father, save me from this hour? But it is for this

a világon, megőrzi azt az örök életre. 26 Aki nekem szolgál, kövessen engem, és ahol én vagyok, ott lesz a szolgám is. Azt, aki szolgál nekem, meg fogja tisztelni az Atya. 27 Most megrendült a lelkem. Mit is mondjak? Atyám, ments meg engem ettől az órától? De hiszen ezért jöttem, ezért az óráért. 28 Atyám, dicsőítsd meg nevedet!« Erre szózat hangzott az égből: »Már megdicsőítettem, és újra meg fogom dicsőíteni.«

29 Az ott álló tömeg, amely ezt hallotta, azt mondta, hogy mennydörgés volt. Mások így szóltak: »Angyal beszélt hozzá.« 30 Jézus azt felelte: »Nem miattam hangzott el ez a szózat, hanem miattatok. 31 Ítélet van most e világ felett, most fogják kivetni ennek a világnak a fejedelmét. 32 Én pedig, ha majd felmagasztalnak a földről, mindent magamhoz vonzok.« 33 Ezt azért mondta, hogy jelezze, milyen halállal fog meghalni. 34 A tömeg megjegyezte: »Mi azt hallottuk a törvényből, hogy a Krisztus örökké megmarad. Miért mondod tehát: `Az Emberfiát fel kell magasztalni?' Ki az az Emberfia?« 35 Jézus azt felelte nekik: »Már csak kevés ideig van nálatok a világosság. Addig járjatok, amíg tiétek a világosság, hogy a sötétség el ne borítson benneteket. Aki sötétben jár, nem tudja, hová megy. 36 Amíg tiétek a világosság, higgyetek a világosságban, hogy a világosság fiai legyetek.« Ezeket mondta Jézus, aztán elment és elrejtőzött előlük.

A hitetlenség oka

37 Jóllehet ennyi jelet művelt a szemük láttára, mégsem hittek benne, 38 hogy beteljesedjék Izajás próféta szava, aki ezeket mondta:

»Uram, ki hitt a mi beszédünknek,
és az Úr karja kinek nyilvánult meg?« {Iz 53,1}

39 Nem tudtak hinni, mert Izajás ezt is megmondta:

40 *»Vakká tette a szemüket*
és megkeményítette szívüket,
hogy ne lássanak a szemükkel
és ne értsenek a szívükkel,
nehogy megtérjenek és meggyógyítsam őket«
{Iz 6,9-10}.

41 Ezeket mondta Izajás, mert látta az ő dicsőségét és róla beszélt. 42 Mégis, még a főemberek közül is sokan hittek őbenne, de a farizeusok miatt nem vallották meg, hogy ki ne zárják őket a zsinagógából. 43 Mert jobban szerették az emberek megbecsülését, mint az Isten dicsőségét.

reason that I came to this hour. 28 Father, glorify your name!” And then a voice came from heaven, “I have glorified it, and I will glorify it again.” 29 Therefore, the crowd, which was standing near and had heard it, said that it was like thunder. Others were saying, “An Angel was speaking with him.” 30 Jesus responded and said: “This voice came, not for my sake, but for your sakes. 31 Now is the judgment of the world. Now will the prince of this world be cast out. 32 And when I have been lifted up from the earth, I will draw all things to myself.” 33 (Now he said this, signifying what kind of death he would die.) 34 The crowd answered him: “We have heard, from the law, that the Christ remains forever. And so how can you say, ‘The Son of man must be lifted up?’ Who is this Son of man?” 35 Therefore, Jesus said to them: “For a brief time, the Light is among you. Walk while you have the Light, so that the darkness may not overtake you. But whoever walks in darkness does not know where is he going. 36 While you have the Light, believe in the Light, so that you may be sons of the Light.” Jesus spoke these things, and then he went away and hid himself from them.

Belief and Unbelief

37 And although he had done such great signs in their presence, they did not believe in him, 38 so that the word of the prophet Isaiah might be fulfilled, which says: “Lord, who has believed in our hearing? And to whom has the arm of the Lord been revealed?” 39 Because of this, they were not able to believe, for Isaiah said again: 40 “He has blinded their eyes, and hardened their heart, so that they may not see with their eyes, and understand with their heart, and be converted: and then I would heal them.” 41 These things Isaiah said, when he saw his glory and was speaking about him.

42 Yet truly, many of the leaders also believed in him. But because of the Pharisees, they did not confess him, so that they would not be cast out of the synagogue. 43 For they loved the glory of men more than the glory of God.

44 But Jesus cried out and said: “Whoever believes in me, does not believe in me, but in him who sent me. 45 And whoever sees me, sees him who sent me. 46 I have arrived as a light to the world, so that all who believe in me might not remain in darkness. 47 And if anyone has heard my words and not kept them, I do not judge him. For I did not come

Felszólítás a döntésre

44 Jézus pedig hangját felemelve így szólt:
»Aki hisz bennem, nem bennem hisz, hanem abban, aki küldött engem. 45 És aki engem lát, azt
látja, aki küldött engem. 46 Azért jöttem a világba,
hogy világosság legyek, hogy mindaz, aki hisz
bennem, sötétségben ne maradjon. 47 Ha pedig valaki hallja az én igéimet, de nem tartja meg, azt
nem ítélem el. Mert nem azért jöttem, hogy a világot elítéljem, hanem hogy megmentsem a világot. 48 Van, aki megítélje azt, aki megvet engem,
és nem fogadja el igéimet: az ige, amelyet szóltam, az ítéli el őt az utolsó napon. 49 Mert nem magamtól beszéltem, hanem aki küldött engem, az
Atya, ő parancsolta meg nekem, hogy mit mondjak és mit beszéljek. 50 Tudom, hogy az ő parancsa
örök élet. Amit tehát én beszélek, úgy mondom el,
ahogy az Atya mondta nekem.«

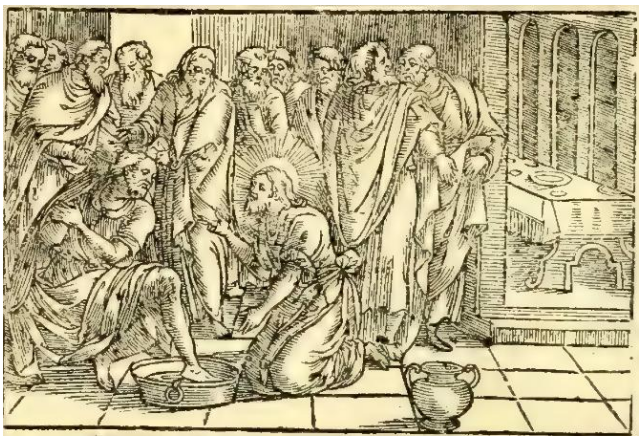
JÉZUS ELBÚCSÚZIK TANÍTVÁNYAITÓL: 13,1-17,26

A búcsúvacsora: 13,1-14,31

Jn 13

A lábmosás

1 A Húsvét ünnepe előtt Jézus tudta, hogy eljött az ő órája, hogy átmenjen e világból az Atyához, bár szerette övéit, akik a világban voltak,
mindvégig szerette őket. 2 A vacsora alkalmával,
amikor az ördög már szívébe sugallta Júdásnak,
az iskarióti Simon fiának, hogy elárulja őt, 3 Jézus
tudva, hogy mindent kezébe adott az Atya, és
hogy Istentől jött el és Istenhez megy, 4 fölkelt a
vacsorától, letette felsőruháit, fogott egy kendőt és
maga elé kötötte. 5 Azután vizet öntött a mosdótálba, és mosni kezdte a tanítványok lábát, majd
megtörölte a derekára kötött kendővel.

so that I may judge the world, but so that I may save the world. 48 Whoever despises me and does not accept my words has one who judges him. The word that I have spoken, the same shall judge him on the last day. 49 For I am not speaking from myself, but from the Father who sent me. He gave a commandment to me as to what I should say and how I should speak. 50 And I know that his commandment is eternal life. Therefore, the things that I speak, just as the Father has said to me, so also do I speak."

John 13

Jesus Washes His Disciples' Feet

1 Before the feast day of the Passover, Jesus knew that the hour was approaching when he would pass from this world to the Father. And since he had always loved his own who were in the world, he loved them unto the end. 2 And when the meal had taken place, when the devil had now put it into the heart of Judas Iscariot, the son of Simon, to betray him, 3 knowing that the Father had given all things into his hands and that he came from God and was going to God, 4 he rose up from the meal, and he set aside his vestments, and when he had received a towel, he wrapped it around himself.

5 Next he put water into a shallow bowl, and he began to wash the feet of the disciples and to wipe them with the towel with which he was wrapped. 6 And then he came to Simon Peter. And Peter said to him, "Lord, would you wash my feet?" 7 Jesus responded and said to him: "What I am doing, you do not now understand. But you shall understand it afterward." 8 Peter said to him, "You shall never wash my feet!" Jesus answered him, "If I do not wash you, you will have no place with me." 9 Simon Peter said to him, "Then Lord, not only my feet, but also my hands and my head!" 10 Jesus said to him: "He who is washed need only wash his feet, and then he will be entirely clean. And you are clean, but not all." 11 For he knew which one

6 Amikor odaért Simon Péterhez, az így szólt
hozzá: »Uram, te mosod meg az én lábamat?«
7 Jézus azt felelte neki: »Amit teszek, azt te most
nem érted, de majd később meg fogod érteni.«
8 Péter erre így szólt: »Az én lábamat ugyan meg
nem mosod soha!« Jézus azt felelte neki: »Ha nem
moslak meg, nem lesz részed velem.« 9 Akkor Si-
mon Péter ezt mondta: »Uram, ne csak a lábamat,
hanem a kezemet és a fejemet is!« 10 Jézus azt fe-
lelte: »Aki megfürdött, annak elég, ha csak a lábát
mossák meg, akkor egészen tiszta. Ti is tiszták
vagytok, de nem mindnyájan.« 11 Tudta ugyanis,
hogy ki az, aki elárulja őt, azért mondta: »Nem
vagytok tiszták mindnyájan.«

12 Miután megmosta a lábukat és fölvette fel-
sőruháit, újra leült, és azt mondta nekik: »Tudjá-
tok-e, mit tettem veletek? 13 Ti úgy hívtok engem:
`Mester' és `Úr', és jól mondjátok, mert az vagyok.
14 Ha tehát én, az úr és a mester megmostam a lá-
batokat, nektek is meg kell mosnotok egymás lá-
bát. 15 Mert példát adtam nektek, hogy amint én
tettem veletek, ti is úgy tegyetek. 16 Bizony, bi-
zony mondom nektek: Nem nagyobb a szolga urá-
nál, sem a küldött nem nagyobb annál, aki őt
küldte. 17 Miután ezeket tudjátok, boldogok vagy-
tok, ha meg is teszitek. 18 Nem mindnyájatokról
mondom; tudom én, kiket választottam. De az
Írásnak be kell teljesednie: *`Aki kenyeremet eszi,
sarkát emelte ellenem'* {Zsolt 41,10}. 19 Már most
megmondom nektek, mielőtt megtörténik, hogy
mikor bekövetkezik, higgyétek, hogy én vagyok.
20 Bizony, bizony mondom nektek: Aki befogadja
azt, akit én küldök, engem fogad be, aki pedig en-
gem befogad, azt fogadja be, aki küldött engem.«

21 Miután ezeket mondta, Jézus megrendült
lelkében, és tanúságot tett e szavakkal: »Bizony,
bizony mondom nektek: Egy közületek elárul en-
gem.« 22 A tanítványok egymásra néztek, mert za-
varba jöttek, hogy kiről mondja. 23 Tanítványai
közül az egyik, akit Jézus szeretett, Jézushoz egé-
szen közel foglalt helyet. 24 Simon Péter intett
neki, hogy kérdezze meg: »Ki az, akiről beszél?«
25 Az odahajolt Jézushoz, és megkérdezte tőle:
»Uram, ki az?« 26 Jézus azt felelte: »Az, akinek a
bemártott kenyérdarabot adom.« Azután bemár-
totta a darabot, és odaadta Júdásnak, az iskarióti
Simon fiának. 27 Amikor az a kenyérdarabot el-
vette, mindjárt belészállt a sátán. Jézus pedig azt
mondta neki: »Amit teszel, tedd meg gyorsan!«
28 Az asztaltársak közül senki sem értette, miért
mondta ezt neki. 29 Mivel Júdásnál volt az er-
szény, egyesek azt gondolták, hogy Jézus azt

would betray him. For this reason, he said, “You
are not all clean.”

12 And so, after he washed their feet and received
his vestments, when he had sat down at table
again, he said to them: “Do you know what I have
done for you? 13 You call me Teacher and Lord,
and you speak well: for so I am. 14 Therefore, if I,
your Lord and Teacher, have washed your feet,
you also ought to wash the feet of one another.
15 For I have given you an example, so that just as
I have done for you, so also should you do.
16 Amen, amen, I say to you, the servant is not
greater than his Lord, and the apostle is not greater
than he who sent him. 17 If you understand this,
you shall be blessed if you will do it.

Jesus Predicts His Betrayal
(Psalm 41:1–13)

18 I am not speaking about all of you. I know those
whom I have chosen. But this is so that the Scrip-
ture may be fulfilled, ‘He who eats bread with me
shall lift up his heel against me.’ 19 And I tell you
this now, before it happens, so that when it has
happened, you may believe that I am. 20 Amen,
amen, I say to you, whoever receives anyone
whom I send, receives me. And whoever receives
me, receives him who sent me.”

21 When Jesus had said these things, he was trou-
bled in spirit. And he bore witness by saying:
“Amen, amen, I say to you, that one among you
shall betray me.” 22 Therefore, the disciples looked
around at one another, uncertain about whom he
spoke. 23 And leaning against the bosom of Jesus
was one of his disciples, the one whom Jesus
loved. 24 Therefore, Simon Peter motioned to this
one and said to him, “Who is it that he is speaking
about?” 25 And so, leaning against the chest of Je-
sus, he said to him, “Lord, who is it?” 26 Jesus re-
sponded, “It is he to whom I shall extend the
dipped bread.” And when he had dipped the bread,
he gave it to Judas Iscariot, son of Simon. 27 And
after the morsel, Satan entered into him. And Je-
sus said to him, “What you are going to do, do
quickly.” 28 Now none of those sitting at table
knew why he had said this to him. 29 For some
were thinking that, because Judas held the purse,
that Jesus had told him, “Buy those things which
are needed by us for the feast day,” or that he
might give something to the needy. 30 Therefore,
having accepted the morsel, he went out immedi-
ately. And it was night.

mondta neki: »Vedd meg, amire szükségünk van az ünnepen!« vagy hogy a szegényeknek adjon valamit. 30 Ő pedig, amint elvette a falatot, azonnal kiment. Éjszaka volt.

Az új parancs

31 Miután kiment, Jézus így szólt: »Most dicsőült meg az Emberfia, és Isten megdicsőült benne. 32 Ha Isten megdicsőült benne, Isten is megdicsőíti őt önmagában, hamarosan megdicsőíti. 33 Gyermekeim, már csak kis ideig vagyok veletek. Keresni fogtok engem, de amint a zsidóknak mondtam, most nektek is mondom: Ahova én megyek, oda ti nem jöhettek. 34 Új parancsot adok nektek, hogy szeressétek egymást; ahogy én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást. 35 Arról ismeri meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, ha szeretettel vagytok egymás iránt.«

Péter tagadásának megjövendölése

36 Ekkor Simon Péter megszólalt: »Uram, hová mégy?« Jézus azt felelte: »Ahova én megyek, oda most nem jöhetsz utánam, de később követni fogsz engem.« 37 Péter megkérdezte: »Uram, miért nem mehetek most utánad? Az életemet is odaadnám érted!« 38 Jézus azt felelte: »Életedet adnád értem? Bizony, bizony mondom neked: Mire a kakas megszólal, háromszor tagadsz meg engem.

Jn 14

Jézus az Atyához vezető út

1 Ne nyugtalankodjék szívetek. Hisztek Istenben, és bennem is higgyetek. 2 Atyám házában sok hajlék van. Ha nem így volna, mondtam volna-e nektek, hogy elmegyek helyet készíteni számotokra? 3 És ha már elmentem és helyet készítettem nektek, ismét eljövök, és magamhoz veszlek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek. 4 Hiszen ismeritek az utat oda, ahova én megyek.«

5 Tamás erre azt mondta neki: »Uram, nem tudjuk, hová mégy, hogyan ismerhetnénk az utat?« 6 Jézus azt felelte neki: »Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak általam. 7 Ha engem megismertetek volna, Atyámat is ismernétek. De mostantól fogva ismeritek és láttátok őt.« 8 Ekkor Fülöp kérte őt: »Uram, mutasd meg nekünk az Atyát, és az elég nekünk!« 9 Jézus így válaszolt neki: »Annyi idő óta veletek vagyok, és nem ismertél meg engem,

Love One Another

(Romans 12:9–13; 1 John 3:11–24)

31 Then, when he had gone out, Jesus said: “Now the Son of man has been glorified, and God has been glorified in him. 32 If God has been glorified in him, then God will also glorify him in himself, and he will glorify him without delay. 33 Little sons, for a brief while, I am with you. You shall seek me, and just as I said to the Jews, ‘Where I am going, you are not able to go,’ so also I say to you now. 34 I give you a new commandment: Love one another. Just as I have loved you, so also must you love one another. 35 By this, all shall recognize that you are my disciples: if you will have love for one another.”

Jesus Predicts Peter’s Denial

(Matthew 26:31–35; Mark 14:27–31; Luke 22:31–38)

36 Simon Peter said to him, “Lord, where are you going?” Jesus responded: “Where I am going, you are not able to follow me now. But you shall follow afterward.” 37 Peter said to him: “Why am I unable to follow you now? I will lay down my life for you!” 38 Jesus answered him: “You will lay down your life for me? Amen, amen, I say to you, the rooster will not crow, until you deny me three times.”

John 14

In My Father’s House Are Many Rooms

1 “Do not let your heart be troubled. You believe in God. Believe in me also. 2 In my Father’s house, there are many dwelling places. If there were not, I would have told you. For I go to prepare a place for you. 3 And if I go and prepare a place for you, I will return again, and then I will take you to myself, so that where I am, you also may be. 4 And you know where I am going. And you know the way.”

The Way, the Truth, and the Life

5 Thomas said to him, “Lord, we do not know where you are going, so how can we know the way?” 6 Jesus said to him: “I am the Way, and the Truth, and the Life. No one comes to the Father, except through me.

7 If you had known me, certainly you would also have known my Father. And from now on, you shall know him, and you have seen him.”

Fülöp? Aki engem látott, az Atyát látta. Hogyan
mondhatod hát: `Mutasd meg nekünk az Atyát'?
10 Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok, és az
Atya énbennem? Az igéket, amelyeket én mondok
nektek, nem magamtól mondom, hanem az Atya,
aki bennem lakik, ő cselekszi a tetteit. 11 Higgyetek nekem, hogy én az Atyában vagyok, és az
Atya énbennem. Ha másért nem, hát legalább a
tettekért higgyetek.

12 Bizony, bizony mondom nektek: Aki hisz
bennem, ugyanazokat a tetteket viszi majd végbe,
amelyeket én teszek, sőt nagyobbakat is tesz majd
azoknál, mert én az Atyához megyek. 13 Bármit
kértek az én nevemben, megteszem azt, hogy az
Atya megdicsőüljön a Fiúban. 14 Ha valamit kértek tőlem az én nevemben, megteszem azt.

A Szentlélek elküldésének ígérete

15 Ha szerettek engem, megtartjátok parancsaimat. 16 Én pedig kérni fogom az Atyát, és más
Vigasztalót ad nektek, hogy veletek legyen mindörökké: 17 az igazság Lelkét, akit a világ nem kaphat meg, mert nem látja és nem ismeri őt. De ti
megismeritek őt, mert nálatok marad és bennetek
lesz. 18 Nem hagylak árván titeket, eljövök hozzátok. 19 Még egy kis idő, és a világ többé már nem
lát engem. De ti láttok engem, mert én élek, és ti
is élni fogtok. 20 Azon a napon megtudjátok majd,
hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem, és
én tibennetek. 21 Aki parancsaimat ismeri és megtartja azokat, szeret engem. Aki pedig szeret engem, azt Atyám is szeretni fogja, én is szeretni fogom, és kinyilatkoztatom magam neki.«

22 Ekkor megszólalt Júdás, nem az iskarióti:
»Uram, miért van az, hogy nekünk akarod magadat kinyilatkoztatni, és nem a világnak?« 23 Jézus
azt felelte neki: »Ha valaki szeret engem, megtartja szavamat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá
megyünk, és lakóhelyet veszünk nála. 24 Aki nem
szeret engem, nem tartja meg igéimet. Az ige pedig, amelyet hallottatok, nem az enyém, hanem az
Atyáé, aki küldött engem.

25 Ezeket mondtam nektek, amíg veletek voltam. 26 A Vigasztaló pedig, a Szentlélek, akit az
Atya küld az én nevemben, megtanít majd titeket
mindenre, és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek. 27 Békét hagyok rátok, az én békémet
adom nektek. Nem úgy adom nektek, ahogy a világ adja. Ne nyugtalankodjék szívetek és ne féljen. 28 Hallottátok, hogy azt mondtam nektek: Elmegyek, és visszajövök hozzátok. Ha szeretnétek
engem, örülnétek annak, hogy az Atyához

8 Philip said to him, “Lord, reveal the Father to us,
and it is enough for us.” 9 Jesus said to him: “Have
I been with you for so long, and you have not
known me? Philip, whoever sees me, also sees the
Father. How can you say, ‘Reveal the Father to us?’
10 Do you not believe that I am in the Father and the
Father is in me? The words that I am speaking to
you, I do not speak from myself. But the Father
abiding in me, he does these works. 11 Do you not
believe that I am in the Father and the Father is in
me? 12 Or else, believe because of these same
works. Amen, amen, I say to you, whoever believes
in me shall also do the works that I do. And greater
things than these shall he do, for I go to the Father.
13 And whatever you shall ask the Father in my
name, that I will do, so that the Father may be glorified in the Son. 14 If you shall ask anything of me
in my name, that I will do.

Jesus Promises the Holy Spirit
(John 16:5–16)

15 If you love me, keep my commandments.

16 And I will ask the Father, and he will give another
Advocate to you, so that he may abide with you for
eternity: 17 the Spirit of Truth, whom the world is
not able to accept, because it neither perceives him
nor knows him. But you shall know him. For he
will remain with you, and he will be in you.

18 I will not leave you orphans. I will return to you.
19 Yet a little while and the world will not see me
any longer. But you will see me. For I live, and
you shall live. 20 In that day, you shall know that I
am in my Father, and you are in me, and I am in
you. 21 Whoever holds to my commandments and
keeps them: it is he who loves me. And whoever
loves me shall be loved by my Father. And I will
love him, and I will manifest myself to him.” 22 Judas, not the Iscariot, said to him: “Lord, how does
it happen that you will manifest yourself to us and
not to the world?” 23 Jesus responded and said to
him: “If anyone loves me, he shall keep my word.
And my Father will love him, and we will come
to him, and we will make our dwelling place with
him. 24 Whoever does not love me, does not keep
not my words. And the word that you have heard
is not of me, but it is of the Father who sent me.

25 These things I have spoken to you, while abiding with you. 26 But the Advocate, the Holy Spirit,
whom the Father will send in my name, will teach
you all things and will suggest to you everything
whatsoever that I have said to you.

megyek, mert az Atya nagyobb nálam. 29 Megmondtam nektek már most, mielőtt megtörténne, hogy amikor bekövetkezik, higgyetek. 30 Most már nem sokat beszélek veletek, mert jön a világ fejedelme; felettem ugyan nincs hatalma, 31 de hogy megtudja a világ, hogy szeretem az Atyát, és úgy teszek, ahogy az Atya meghagyta nekem: keljetek föl, menjünk innen.

Jézus tanítja az apostolokat: 15,1-17,33

Jn 15

Példabeszéd a szőlőtőről és a szőlővesszőkről

1 Én vagyok az igazi szőlőtő, Atyám pedig a szőlőműves. 2 Minden szőlővesszőt, amely nem hoz rajtam gyümölcsöt, lemetsz, és minden termőt megtisztít, hogy többet teremjen. 3 Ti már tiszták vagytok az ige által, amelyet mondtam nektek. 4 Maradjatok bennem, és én tibennetek. Miként a szőlővessző nem tud gyümölcsöt hozni önmagától, ha nem marad a szőlőtőn, úgy ti sem, ha nem maradtok bennem. 5 Én vagyok a szőlőtő, ti pedig a szőlővesszők. Aki bennem marad, és én őbenne, az bő termést hoz, mert nálam nélkül semmit sem tehettek. 6 Ha valaki nem marad bennem, azt kivetik, mint a szőlővesszőt, és elszárad; összeszedik, tűzre vetik és elég. 7 Ha bennem maradtok, és az én igéim tibennetek maradnak, kérjetek, amit csak akartok, és megkapjátok. 8 Azáltal dicsőül meg Atyám, hogy sok gyümölcsöt hoztok, és tanítványaim lesztek. 9 Ahogy engem szeretett az Atya, úgy szerettelek én is titeket. Maradjatok meg szeretetemben. 10 Ha parancsaimat megtartjátok, megmaradtok szeretetemben, mint ahogy én is megtartottam Atyám parancsait, és megmaradok az ő szeretetében. 11 Azért mondtam nektek ezeket, hogy az én örömöm bennetek legyen, és örömötök teljes legyen.

12 Az az én parancsom, hogy szeressétek egymást, ahogy én szerettelek titeket. 13 Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint ha valaki életét adja barátaiért. 14 Ti a barátaim vagytok, ha megteszitek, amiket parancsolok nektek. 15 Már

Peace I Leave with You

27 Peace I leave for you; my Peace I give to you. Not in the way that the world gives, do I give to you. Do not let your heart be troubled, and let it not fear. 28 You have heard that I said to you: I am going away, and I am returning to you. If you loved me, certainly you would be gladdened, because I am going to the Father. For the Father is greater than I. 29 And now I have told you this, before it happens, so that, when it will happen, you may believe. 30 I will not now speak at length with you. For the prince of this world is coming, but he does not have anything in me. 31 Yet this is so that the world may know that I love the Father, and that I am acting according to the commandment that the Father has given to me. Rise up, let us go from here."

John 15

Jesus the True Vine

(Isaiah 27:1–13)

1 "I am the true vine, and my Father is the vinedresser. 2 Every branch in me that does not bear fruit, he will take away. And each one that does bear fruit, he will cleanse, so that it may bring forth more fruit. 3 You are clean now, because of the word that I have spoken to you. 4 Abide in me, and I in you. Just as the branch is not able to bear fruit of itself, unless it abides in the vine, so also are you unable, unless you abide in me. 5 I am the vine; you are the branches. Whoever abides in me, and I in him, bears much fruit. For without me, you are able to do nothing. 6 If anyone does not abide in me, he will be cast away, like a branch, and he will wither, and they will gather him and cast him into the fire, and he burns. 7 If you abide in me, and my words abide in you, then you may ask for whatever you will, and it shall be done for you. 8 In this, my Father is glorified: that you should bring forth very much fruit and become my disciples.

No Greater Love

9 As the Father has loved me, so I have loved you. Abide in my love. 10 If you keep my precepts, you shall abide in my love, just as I also have kept my Father's precepts and I abide in his love. 11 These things I have spoken to you, so that my joy may be in you, and your joy may be fulfilled.

12 This is my precept: that you love one another, just as I have loved you.

nem mondalak benneteket szolgáknak, mert a szolga nem tudja, mit tesz az ura. Barátaimnak mondtalak titeket, mert mindent, amit hallottam Atyámtól, tudtul adtam nektek. 16 Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket. Arra rendeltelek benneteket, hogy elmenjetek, gyümölcsöt teremjetek, és gyümölcsötök megmaradjon, s hogy bármit kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek. 17 Azt parancsolom nektek: szeressétek egymást!

A világ gyűlölete a tanítványok iránt

18 Ha a világ gyűlöl benneteket, tudjátok meg, hogy engem előbb gyűlölt nálatok. 19 Ha a világból valók volnátok, a világ szeretné azt, ami az övé. Mivel nem vagytok a világból valók, hanem kiválasztottalak titeket a világból, azért gyűlöl benneteket a világ. 20 Emlékezzetek a szóra, amit mondtam nektek: Nem nagyobb a szolga uránál. Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak; ha az én szavamat megtartották, a tiéteket is megtartják majd. 21 Ám mindezeket az én nevemért fogják tenni veletek, mert nem ismerik azt, aki küldött engem. 22 Ha nem jöttem volna, és nem beszéltem volna nekik, nem volna vétkük, de most nincs mentségük a bűneikre. 23 Aki engem gyűlöl, Atyámat is gyűlöli. 24 Ha nem műveltem volna közöttük olyan tetteket, amilyeneket senki más nem művelt, nem volna bűnük. De most láttak, s mégis gyűlöltek engem is, Atyámat is. 25 Be kellett teljesednie a mondásnak, amely meg van írva a törvényükben: *`Ok nélkül gyűlöltek engem'* {Zsolt 35,19}.

26 Amikor pedig eljön a Vigasztaló, akit elküldök majd nektek az Atyától, az igazság Lelkét, aki az Atyától származik, ő majd tanúságot tesz rólam; 27 de ti is tanúságot tesztek majd, mert kezdettől fogva velem vagytok.

Jn 16

1 Azért mondtam nektek mindezt, hogy meg ne botránkozzatok. 2 Ki fognak zárni benneteket a zsinagógából, sőt eljön az óra, amikor mindaz, aki megöl titeket, szolgálatot vél tenni az Istennek. 3 Azért teszik ezt, mert nem ismerték meg sem az Atyát, sem engem. 4 Mindezt pedig azért mondtam nektek, hogy amikor eljön ezeknek az órája, emlékezzetek rájuk, hogy én megmondtam

13 No one has a greater love than this: that he lay down his life for his friends. 14 You are my friends, if you do what I instruct you. 15 I will no longer call you servants, for the servant does not know what his Lord is doing. But I have called you friends, because everything whatsoever that I have heard from my Father, I have made known to you. 16 You have not chosen me, but I have chosen you. And I have appointed you, so that you may go forth and bear fruit, and so that your fruit may last. Then whatever you have asked of the Father in my name, he shall give to you. 17 This I command you: that you love one another.

The Hatred of the World

18 If the world hates you, know that it has hated me before you. 19 If you had been of the world, the world would love what is its own. Yet truly, you are not of the world, but I have chosen you out of the world; because of this, the world hates you. 20 Remember my saying that I told you: The servant is not greater than his Lord. If they have persecuted me, they will persecute you also. If they have kept my word, they will keep yours also. 21 But all these things they will do to you because of my name, for they do not know him who sent me. 22 If I had not come and had not spoken to them, they would not have sin. But now they have no excuse for their sin. 23 Whoever hates me, hates my Father also. 24 If I had not accomplished among them works that no other person has accomplished, they would not have sin. But now they have both seen me, and they have hated me and my Father. 25 But this is so that the word may be fulfilled which was written in their law: ‘For they hated me without cause.’

26 But when the Advocate has arrived, whom I will send to you from the Father, the Spirit of truth who proceeds from the Father, he will offer testimony about me. 27 And you shall offer testimony, because you are with me from the beginning.”

John 16

Persecution Foretold
(Acts 23:12–22)

1 “These things I have spoken to you, so that you would not stumble. 2 They will put you out of the synagogues. But the hour is coming when everyone who puts you to death will consider that he is offering an excellent service to God. 3 And they will do these things to you because they have not known

nektek. Kezdetben azért nem mondtam el nektek ezeket, mert veletek voltam.

A Szentlélek működése

5 Most elmegyek ahhoz, aki küldött engem,
és senki közületek nem kérdi tőlem: `Hová mégy?'
6 Hanem, mivel ezeket mondtam, szomorúság töltötte be szíveteket. 7 De én az igazságot mondom
nektek: Jobb nektek, ha elmegyek. Mert ha nem
megyek el, a Vigasztaló nem jön el hozzátok, ha
azonban elmegyek, elküldöm őt hozzátok. 8 Ő,
amikor eljön, meggyőzi a világot a bűnről, az
igazságosságról és az ítéletről: 9 vagyis a bűnről,
hogy nem hisznek bennem; 10 az igazságosságról,
hogy az Atyához megyek, és többé nem láttok engem; 11 és az ítéletről, hogy ennek a világnak a fejedelme megítéltetett.

12 Még sok mondanivalóm volna számotokra,
de most még nem tudjátok elviselni. 13 Amikor pedig eljön az igazság Lelke, ő elvezet majd titeket a
teljes igazságra, mert nem magától fog szólni, hanem azt fogja mondani, amit hall, és az eljövendő
dolgokat hirdeti nektek. 14 Ő majd megdicsőít engem, mert az enyémből vesz, és kijelenti azt nektek.
15 Mindaz, ami az Atyáé, az enyém; azért mondtam,
hogy az enyémből vesz, és kijelenti azt nektek.

Az elválás fájdalma, a viszontlátás öröme

16 Még egy kis idő, és már nem láttok engem, majd ismét egy kis idő, és látni fogtok engem.« 17 Ekkor a tanítványok közül néhányan így
szóltak egymáshoz: »Mi az, amit mond nekünk:
`Egy kis idő, és nem láttok engem, majd ismét egy
kis idő, és látni fogtok engem', és: `Az Atyához
megyek'?« 18 Aztán megjegyezték: »Mi az, amit
mond: `egy kis idő'? Nem értjük, mit beszél!«
19 Jézus észrevette, hogy kérdezni akarják, azért
így szólt: »Arról tanakodtok egymás között, hogy
azt mondtam: `Egy kis idő, és nem láttok engem,
majd ismét egy kis idő, és látni fogtok engem'?
20 Bizony, bizony mondom nektek, hogy ti sírtok
majd, és jajgattok, a világ pedig örvendeni fog. Ti
szomorkodtok majd, de szomorúságotok örömre
fordul. 21 Az asszony is, amikor szül, szomorkodik, mert eljött az ő órája; amikor azonban megszülte a gyermeket, már nem emlékszik a szorongatásra az öröm miatt, hogy ember született a világra. 22 Most ti is szomorkodtok, de újra látlak
majd titeket, a szívetek örülni fog, és örömötöket
nem veszi el tőletek senki. 23 S azon a napon már
semmit sem kérdeztek tőlem.

Bizony, bizony mondom nektek: Amit csak kértek az Atyától az én nevemben, megadja

the Father, nor me. 4But these things I have spoken to you, so that, when the hour for these things will have arrived, you may remember that I told you.

The Promise of the Holy Spirit
(John 14:15–26)

5But I did not tell you these things from the beginning, because I was with you. And now I am going to him who sent me. And no one among you has asked me, ‘Where are you going?’ 6But because I have spoken these things to you, sorrow has filled your heart. 7But I tell you the truth: it is expedient for you that I am going. For if I do not go, the Advocate will not come to you. But when I will have gone away, I will send him to you. 8And when he has arrived, he will argue against the world, about sin and about justice and about judgment: 9about sin, indeed, because they have not believed in me; 10about justice, truly, because I am going to the Father, and you will not see me any longer; 11about judgment, then, because the prince of this world has already been judged.

12I still have many things to say to you, but you are not able to bear them now. 13But when the Spirit of truth has arrived, he will teach the whole truth to you. For he will not be speaking from himself. Instead, whatever he will hear, he will speak. And he will announce to you the things that are to come. 14He shall glorify me. For he will receive from what is mine, and he will announce it to you. 15All things whatsoever that the Father has are mine. For this reason, I said that he will receive from what is mine and that he will announce it to you.

16A little while, and then you will not see me. And again a little while, and you will see me. For I am going to the Father.”

Grief Will Turn to Joy

17Then some of his disciples said to one another: “What is this, that he is saying to us: ‘A little while, and you will not see me,’ and ‘Again a little while, and you will see me,’ and, ‘For I am going to the Father?’ ” 18And they said: “What is this, that he is saying, ‘A little while?’ We do not understand what he is saying.” 19But Jesus realized that they wanted to question him, and so he said to them: “Are you inquiring among yourselves about this, that I said: ‘A little while, and you will not see me, and again a little while, and you will see me?’ 20Amen, amen, I say to you, that you shall mourn and weep, but the world will rejoice. And you shall be greatly saddened, yet your sorrow shall be turned into joy. 21A woman, when she is giving birth, has sorrow, because her hour

nektek. 24 Eddig semmit sem kértetek az én nevemben. Kérjetek, és megkapjátok, hogy örömötök teljes legyen.

Szorongatás és béke

25 Ezeket példabeszédekben mondtam nektek. De eljön az óra, amikor már nem példabeszédekben szólok nektek, hanem nyíltan beszélek az Atyáról. 26 Azon a napon kértek majd az én nevemben, és én nem mondom majd nektek, hogy én fogom kérni az Atyát értetek, 27 mert maga az Atya szeret titeket, mivel ti szerettetek engem, és hittétek, hogy én Istentől jöttem. 28 Eljöttem az Atyától, és idejöttem a világba; most újra elhagyom a világot, és elmegyek az Atyához.« 29 Tanítványai erre azt mondták: »Íme, most nyíltan beszélsz, és nem példabeszédet mondasz. 30 Most tudjuk, hogy mindent tudsz, és nincs szükséged arra, hogy valaki kérdezzen téged. Ezért hisszük, hogy az Istentől jöttél.« 31 Jézus azt felelte nekik: »Most hiszitek? 32 Íme, eljön az óra, sőt már itt is van, amikor elszéledtek, mindenki az otthonába, engem pedig magamra hagytok. De én nem vagyok egyedül, mert az Atya velem van. 33 Ezeket azért mondtam el nektek, hogy békességtek legyen bennem. A világban megpróbáltatások érnek titeket, de bízzatok, én legyőztem a világot.«

Jézus imája az Atyához: 17,1-26

Jn 17

Jézus az Atyához fordul

1 Amikor Jézus mindezt elmondta, szemét az égre emelve így szólt: »Atyám, eljött az óra: dicsőítsd meg Fiadat, hogy a Fiú is megdicsőítsen téged, 2 ahogy hatalommal ruháztad fel őt minden test fölött, hogy mindenkinek, akit neki adtál, örök életet adjon. 3 Az örök élet pedig az, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és akit

has arrived. But when she has given birth to the child, then she no longer remembers the difficulties, because of the joy: for a man has been born into the world. 22Therefore, you also, indeed, have sorrow now. But I will see you again, and your heart shall rejoice. And no one will take away your joy from you.

Ask in My Name
(Matthew 18:19–20)

23And, in that day, you will not petition me for anything. Amen, amen, I say to you, if you ask the Father for anything in my name, he will give it to you. 24Until now, you have not requested anything in my name. Ask, and you shall receive, so that your joy may be full.

25I have spoken these things to you in proverbs. The hour is coming when I will no longer speak to you in proverbs; instead, I will announce to you plainly from the Father. 26In that day, you shall ask in my name, and I do not say to you that I will ask the Father for you. 27For the Father himself loves you, because you have loved me, and because you have believed that I went forth from God. 28I went forth from the Father, and I have come into the world. Next I am leaving the world, and I am going to the Father.”

29His disciples said to him: “Behold, now you are speaking plainly and not reciting a proverb. 30Now we know that you know all things, and that you have no need for anyone to question you. By this, we believe that you went forth from God.” 31Jesus answered them: “Do you believe now?

32Behold, the hour is coming, and it has now arrived, when you will be scattered, each one on his own, and you will leave me behind, alone. And yet I am not alone, for the Father is with me. 33These things I have spoken to you, so that you may have peace in me. In the world, you will have difficulties. But have confidence: I have overcome the world.”

John 17

Prayer for the Son

1Jesus said these things, and then, lifting up his eyes toward heaven, he said: “Father, the hour has arrived: glorify your Son, so that your Son may glorify you, 2just as you have given authority over all flesh to him, so that he may give eternal life to all those whom you have given to him. 3And this is eternal life: that they may know you, the only true

küldtél, Jézus Krisztust. 4 Én megdicsőítettelek téged a földön: befejeztem a művet, amelyet rám bíztál, hogy elvégezzem. 5 Most te dicsőíts meg engem, Atyám, önmagadnál, azzal a dicsőséggel, amely az enyém volt nálad, mielőtt a világ lett.

6 Megismertettem nevedet az emberekkel, akiket a világból nekem adtál. Ők a tieid voltak, és nekem adtad őket, s ők megtartották a te szavadat. 7 Most már megtudták, hogy minden, amit nekem adtál, tőled van, 8 mert az igéket, amelyeket nekem adtál, átadtam nekik; ők elfogadták, és valóban felismerték, hogy tőled jöttem, és elhitték, hogy te küldtél engem.

Jézus könyörög a tanítványokért

9 Értük könyörgök. Nem a világért könyörgök, hanem azokért, akiket nekem adtál, mert ők a tieid. 10 Mindaz, ami az enyém, a tiéd, és ami a tiéd, az enyém, és én megdicsőültem bennük. 11 Én már nem vagyok a világban, de ők a világban vannak, én pedig tehozzád megyek.

Szent Atyám, tartsd meg őket a te nevedben, amelyet nekem adtál, hogy egy legyenek, mint mi. 12 Amíg velük voltam, megtartottam őket nevedben, akiket nekem adtál. Megőriztem őket, és senki más nem veszett el közülük, csak a kárhozat fia, hogy az Írás beteljesedjék. 13 Most pedig hozzád megyek, és ezeket elmondom a világban, hogy az én örömöm teljes legyen bennük. 14 Közöltem velük igédet, és a világ gyűlölte őket, mert nem a világból valók, ahogy én sem vagyok a világból.

15 Nem azt kérem, hogy vedd el őket a világból, hanem hogy óvd meg őket a gonosztól. 16 Nem a világból valók, mint ahogy én sem vagyok a világból való. 17 Szenteld meg őket az igazságban. A te igéd igazság. 18 Ahogyan engem a világba küldtél, úgy küldtem őket én is a világba. 19 Értük szentelem magam, hogy ők is meg legyenek szentelve az igazságban.

Jézus könyörög a hívőkért

20 De nem csupán értük könyörgök, hanem azokért is, akik az ő szavuk által hinni fognak bennem, 21 hogy mindnyájan egy legyenek; ahogyan te, Atyám, bennem vagy, és én tebenned, úgy ők is egy legyenek mibennünk, és így elhiggye a világ, hogy te küldtél engem. 22 Azt a dicsőséget, amelyet nekem adtál, átadtam nekik, hogy egy legyenek, ahogyan mi egy vagyunk. 23 Én őbennük, te énbennem, hogy tökéletesen egy legyenek. Ismerje meg ebből a világ, hogy te küldtél engem, és szeretted őket, mint ahogy engem szerettél.

God, and Jesus Christ, whom you have sent. 4I have glorified you on earth. I have completed the work that you gave me to accomplish. 5And now Father, glorify me within yourself, with the glory that I had with you before the world ever was.

Prayer for the Disciples

6I have manifested your name to the men whom you have given to me from the world. They were yours, and you gave them to me. And they have kept your word. 7Now they realize that all the things that you have given me are from you. 8For I have given them the words that you gave to me. And they have accepted these words, and they have truly understood that I went forth from you, and they have believed that you sent me. 9I pray for them. I do not pray for the world, but for those whom you have given to me. For they are yours. 10And all that is mine is yours, and all that is yours is mine, and I am glorified in this. 11And though I am not in the world, these are in the world, and I am coming to you. Father most holy, preserve them in your name, those whom you have given to me, so that they may be one, even as we are one. 12While I was with them, I preserved them in your name. I have guarded those whom you have given to me, and not one of them is lost, except the son of perdition, so that the Scripture may be fulfilled.

13And now I am coming to you. But I am speaking these things in the world, so that they may have the fullness of my joy within themselves. 14I have given them your word, and the world has hated them. For they are not of the world, just as I, too, am not of the world. 15I am not praying that you would take them out of the world, but that you would preserve them from evil. 16They are not of the world, just as I also am not of the world. 17Sanctify them in truth. Your word is truth. 18Just as you have sent me into the world, I also have sent them into the world. 19And it is for them that I sanctify myself, so that they, too, may be sanctified in truth.

Prayer for All Believers

20But I am not praying for them only, but also for those who through their word shall believe in me. 21So may they all be one. Just as you, Father, are in me, and I am in you, so also may they be one in us: so that the world may believe that you have sent me.

22And the glory that you have given to me, I have given to them, so that they may be one, just as we also are one. 23I am in them, and you are in me. So may they be perfected as one. And may the world

24 Atyám, azt akarom, hogy ők is, akiket nekem adtál, ott legyenek velem, ahol én vagyok, hogy lássák dicsőségemet, amelyet nekem adtál, mert szerettél engem a világ teremtése előtt.

25 Én igaz Atyám! A világ nem ismert meg téged, de én ismertelek téged, és ők is megismerték, hogy te küldtél engem. 26 Megismertettem velük a nevedet, és meg is fogom ismertetni, hogy a szeretet, amellyel engem szerettél, bennük legyen, és én őbennük.«

JÉZUS MEGDICSŐÜLÉSE: 18,1-20,29

Jézus szenvedése, halála: 18,1-19,42

Jn 18

Jézus elfogása

1 Miután Jézus ezeket elmondta, kiment tanítványaival a Kedron patakon túlra, ahol volt egy kert; oda ment be ő és a tanítványai. 2 Ismerte azt a helyet Júdás is, aki elárulta őt, mert Jézus gyakran járt oda tanítványaival. 3 Júdás tehát, miután magához vett egy szakasz katonát, s a főpapoktól és a farizeusoktól poroszlókat, odament lámpásokkal, fáklyákkal és fegyverekkel. 4 Jézus pedig, aki tudott mindent, ami várt rá, eléjük ment, és megkérdezte tőlük: »Kit kerestek?« 5 Azt felelték neki: »A Názáreti Jézust.« Ő azt mondta nekik: »Én vagyok.« Ott állt velük Júdás is, aki elárulta őt. 6 Amikor azt mondta nekik: »Én vagyok«, meghátráltak és a földre estek. 7 Erre ismét megkérdezte őket: »Kit kerestek?« Azok pedig azt mondták: »A Názáreti Jézust.« 8 Jézus megismételte: »Mondtam nektek: Én vagyok! Ha tehát engem kerestek, hagyjátok ezeket elmenni!« 9 Be kellett teljesednie az igének, amelyet mondott: »Akiket nekem adtál, azok közül senkit sem vesztettem el.« 10 Mivel Simon Péternek volt egy kardja, kirántotta azt, lesújtott a főpap szolgájára, és levágta a jobb fülét. A szolga neve Malkusz volt. 11 Jézus erre azt mondta Péternek: »Tedd a hüvelyébe kardodat! Ne igyam ki a poharat, amelyet az Atya nekem adott?«

Kihallgatás Annás előtt; Péter tagadása

12 Ekkor a szakasz, a parancsnok és a zsidók poroszlói elfogták Jézust, és megkötözték őt. 13 Először Annáshoz vitték, ő ugyanis apósa volt Kaifásnak, aki főpap volt abban az esztendőben.

know that you have sent me and that you have loved them, just as you have also loved me. 24 Father, I will that where I am, those whom you have given to me may also be with me, so that they may see my glory which you have given to me. For you loved me before the founding of the world.

25 Father most just, the world has not known you. But I have known you. And these have known that you sent me. 26 And I have made known your name to them, and I will make it known, so that the love in which you have loved me may be in them, and so that I may be in them."

John 18

The Betrayal of Jesus

(Matthew 26:47–56; Mark 14:43–52; Luke 22:47–53)

1 When Jesus had said these things, he departed with his disciples across the Torrent of Kidron, where there was a garden, into which he entered with his disciples. 2 But Judas, who betrayed him, also knew the place, for Jesus had frequently met with his disciples there. 3 Then Judas, when he had received a cohort from both the high priests and the attendants of the Pharisees, approached the place with lanterns and torches and weapons. 4 And so Jesus, knowing all that was about to happen to him, advanced and said to them, "Who are you seeking?" 5 They answered him, "Jesus the Nazarene." Jesus said to them, "I am he." Now Judas, who betrayed him, was also standing with them. 6 Then, when he said to them, "I am he," they moved back and fell to the ground. 7 Then again he questioned them: "Who are you seeking?" And they said, "Jesus the Nazarene." 8 Jesus responded: "I told you that I am he. Therefore, if you are seeking me, permit these others to go away." 9 This was so that the word might be fulfilled, which he said, "Of those whom you have given to me, I have not lost any of them." 10 Then Simon Peter, having a sword, drew it, and he struck the servant of the high priest, and he cut off his right ear. Now the name of the servant was Malchus. 11 Therefore, Jesus said to Peter: "Set your sword into the scabbard. Should I not drink the chalice which my Father has given to me?"

12 Then the cohort, and the tribune, and the attendants of the Jews apprehended Jesus and bound him. 13 And they led him away, first to Annas, for he was the father-in-law of Caiaphas, who was the high priest that year. 14 Now Caiaphas was the one

14 Kaifás volt az, aki azt a tanácsot adta a zsidóknak: »Jobb, ha egy ember hal meg a népért«.

15 Simon Péter és egy másik tanítvány követte Jézust. Ez a tanítvány ismerőse volt a főpapnak, és bement Jézussal a főpap udvarába, 16 Péter pedig az ajtón kívül állt. Kiment tehát az a másik tanítvány, aki ismerőse volt a főpapnak, szólt az ajtónálló szolgálónak, és bevezette Pétert. 17 Akkor az ajtónálló szolgáló azt mondta Péternek: »Nem vagy te is ennek az embernek a tanítványai közül való?« Ő azt felelte: »Nem vagyok!« 18 Ott álltak a szolgák és poroszlók, akik tüzet raktak, mert hideg volt, és melegedtek. Péter is ott állt velük, és melegedett.

19 A főpap eközben tanítványairól és tanításáról kérdezte Jézust. 20 Jézus azt felelte neki: »Én nyíltan beszéltem a világnak, mindig a zsinagógában tanítottam és a templomban, ahova a zsidók mindnyájan összegyűlnek, és titokban semmit sem mondtam. 21 Miért kérdezel engem? Kérdezd azokat, akik hallották, mit beszéltem nekik. Íme, ők tudják, mit mondtam.« 22 Amikor ezeket mondta, az ott álló poroszlók egyike arcul ütötte Jézust, és így szólt: »Így felelsz a főpapnak?« 23 Jézus azt felelte neki: »Ha rosszul szóltam, bizonyítsd be a rosszat, ha pedig jól, miért ütsz engem?« 24 Akkor Annás elküldte őt megkötözve Kaifás főpaphoz.

25 Simon Péter pedig ott állt és melegedett. Egyesek azt mondták neki: »Ugye te is az ő tanítványai közül való vagy?« Ő azonban letagadta: »Nem vagyok!« 26 A főpap egyik szolgája, rokona annak, akinek Péter levágta a fülét, így szólt: »Nem téged láttalak vele a kertben?« 27 Péter pedig ismét tagadta, és nyomban megszólalt a kakas.

Kihallgatás Pilátus előtt; az ítélet

28 Jézust Kaifástól a helytartóságra vezették. Kora reggel volt. Ők nem mentek be a helytartóságra, hogy tisztátalanná ne váljanak, és megehessék a húsvéti bárányt. 29 Ezért Pilátus ment ki hozzájuk, és megkérdezte: »Miféle vádat hoztok fel ez ellen az ember ellen?« 30 Azt felelték neki: »Ha nem volna gonosztevő, nem adtuk volna őt a kezedbe.« 31 Erre Pilátus azt mondta nekik: »Vegyétek át ti őt, és ítéljétek el a törvényetek szerint.« A zsidók azt felelték neki: »Nekünk senkit sem szabad megölnünk.« 32 Ez azért történt, hogy beteljesedjék Jézus szava, amelyet mondott, jelezve, hogy milyen halállal fog meghalni.

33 Ismét bement tehát Pilátus a helytartóságra, hívatta Jézust, és megkérdezte őt: »Te

who had given counsel to the Jews that it was expedient for one man to die for the people.

Peter's First Denial

(Matthew 26:69–70; Mark 14:66–68; Luke 22:54–57)

15 And Simon Peter was following Jesus with another disciple. And that disciple was known to the high priest, and so he entered with Jesus into the court of the high priest. 16 But Peter was standing outside at the entrance. Therefore, the other disciple, who was known to the high priest, went out and spoke to the woman who was the doorkeeper, and he led in Peter. 17 Therefore, the woman servant keeping the door said to Peter, "Are you not also among the disciples of this man?" He said, "I am not." 18 Now the servants and attendants were standing before burning coals, for it was cold, and they were warming themselves. And Peter was standing with them also, warming himself.

Jesus before the High Priest

(Matthew 26:57–68; Mark 14:53–65; Luke 22:66–71)

19 Then the high priest questioned Jesus about his disciples and about his doctrine. 20 Jesus responded to him: "I have spoken openly to the world. I have always taught in the synagogue and in the temple, where all the Jews meet. And I have said nothing in secret. 21 Why do you question me? Question those who heard what I said to them. Behold, they know these things that I have said." 22 Then, when he had said this, one the attendants standing nearby struck Jesus, saying: "Is this the way you answer the high priest?" 23 Jesus answered him: "If I have spoken wrongly, offer testimony about the wrong. But if I have spoken correctly, then why do you strike me?" 24 And Annas sent him bound to Caiaphas, the high priest.

Peter's Second and Third Denials

(Matthew 26:71–75; Mark 14:69–72; Luke 22:58–62)

25 Now Simon Peter was standing and warming himself. Then they said to him, "Are you not also one of his disciples?" He denied it and said, "I am not." 26 One of the servants of the high priest (a relative of him whose ear Peter had cut off) said to him, "Did I not see you in the garden with him?" 27 Therefore, again, Peter denied it. And immediately the rooster crowed.

Jesus before Pilate

(Matthew 27:11–14; Luke 23:1–5)

28 Then they led Jesus from Caiaphas into the praetorium. Now it was morning, and so they did not

vagy-e a zsidók királya?« 34 Jézus azt felelte:
»Magadtól mondod ezt, vagy mások mondták ne-
ked rólam?« 35 Pilátus ezt válaszolta: »Hát zsidó
vagyok én? Saját nemzeted és a főpapok adtak té-
ged a kezembe. Mit tettél?« 36 Jézus azt felelte:
»Az én országom nem ebből a világból való. Ha
az én országom ebből a világból volna, szolgáim
harcra kelnének, hogy a zsidók kezébe ne kerül-
jek. De az én országom nem innen való.« 37 Pilá-
tus erre megkérdezte: »Tehát király vagy te?« Jé-
zus azt felelte: »Te mondod, hogy király vagyok.
Arra születtem és azért jöttem a világba, hogy ta-
núságot tegyek az igazságról. Mindaz, aki az igaz-
ságból való, hallgat a szavamra.« 38 Pilátus erre
így szólt: »Mi az igazság?« Majd e szavak után
ismét kiment a zsidókhoz, és azt mondta nekik:
»Én semmi vétket sem találok őbenne. 39 Szokás
pedig nálatok, hogy húsvétkor szabadon bocsás-
sak nektek valakit. Akarjátok-e, hogy szabadon
bocsássam nektek a zsidók királyát?« 40 Erre is-
mét így kiáltoztak: »Ne ezt, hanem Barabást!« Ba-
rabás pedig rabló volt.

Jn 19

1 Akkor Pilátus elvezettette Jézust és megos-
toroztatta. 2 A katonák pedig koronát fontak töviS-
ből, a fejére tették, és bíborszínű köpenyt adtak rá.
3 Aztán eléje járultak, és azt mondogatták: »Üd-
vözlégy, zsidók királya!« És arcul verték őt. 4 Pi-
látus újra kiment, és azt mondta nekik: »Íme, ki-
hozom őt nektek, hogy megtudjátok, hogy semmi
vétket sem találok benne.« 5 Akkor kijött Jézus, tö-
viskoronával, bíborköpenyben. Ő pedig azt mondta
nekik: »Íme, az ember!« 6 Amikor a főpapok és po-
roszlók meglátták, kiáltozni kezdtek: »Feszítsd
meg, feszítsd meg!» Pilátus így szólt: »Vegyétek át
ti őt, és feszítsétek keresztre, mert én nem találok

enter into the praetorium, so that they would not
be defiled, but might eat the Passover. 29There-
fore, Pilate went outside to them, and he said,
“What accusation are you bringing against this
man?” 30They responded and said to him, “If he
were not an evil-doer, we would not have handed
him over you.” 31Therefore, Pilate said to them,
“Take him yourselves and judge him according to
your own law.” Then the Jews said to him, “It is
not lawful for us to execute anyone.” 32This was so
that the word of Jesus would be fulfilled, which he
spoke signifying what kind of death he would die.

33Then Pilate entered the praetorium again, and he
called Jesus and said to him, “You are the king of
the Jews?” 34Jesus responded, “Are you saying
this of yourself, or have others spoken to you
about me?” 35Pilate responded: “Am I a Jew?
Your own nation and the high priests have handed
you over to me. What have you done?” 36Jesus re-
sponded: “My kingdom is not of this world. If my
kingdom were of this world, my ministers would
certainly strive so that I would not be handed over
to the Jews. But my kingdom is not now from
here.” 37And so Pilate said to him, “You are a
king, then?” Jesus answered, “You are saying that
I am a king. For this I was born, and for this I came
into the world: so that I may offer testimony to the
truth. Everyone who is of the truth hears my
voice.” 38Pilate said to him, “What is truth?” And
when he had said this, he went out again to the
Jews, and he said to them, “I find no case against
him. 39But you have a custom, that I should re-
lease someone to you at the Passover. Therefore,
do you want me to release to you the king of the
Jews?” 40Then they all cried out repeatedly, say-
ing: “Not this one, but Barabbas.” Now Barabbas
was a robber.

John 19

The Soldiers Mock Jesus

(Isaiah 50:4–11; Matthew 27:27–31;
Mark 15:16–20; Luke 22:63–65)

1Therefore, Pilate then took Jesus into custody
and scourged him. 2And the soldiers, plaiting a
crown of thorns, imposed it on his head. And they
put a purple garment around him. 3And they were
approaching him and saying, “Hail, king of the
Jews!” And they struck him repeatedly. 4Then Pi-
late went outside again, and he said to them: “Be-
hold, I am bringing him out to you, so that you
may realize that I find no case against him.”

vétket benne.« 7 De a zsidók így szóltak: »Nekünk
törvényünk van, és a törvény szerint meg kell hal-
nia, mert Isten Fiává tette magát!«

8 Amikor Pilátus meghallotta ezeket a szava-
kat, még jobban megijedt. 9 Újra bement a hely-
tartóságra, és megkérdezte Jézustól: »Honnan
való vagy te?« Jézus azonban nem adott neki fe-
leletet. 10 Ezért Pilátus azt mondta neki: »Nekem
nem válaszolsz? Nem tudod, hogy hatalmam van
arra, hogy szabadon bocsássalak, és arra, hogy
megfeszítselek?« 11 Jézus azt felelte: »Semmi ha-
talmad sem volna felettem, ha onnan felülről nem
adatott volna neked. Ezért annak, aki engem ke-
zedbe adott, nagyobb a bűne.«

12 Ettől fogva Pilátus azon volt, hogy elbo-
csássa őt. De a zsidók így kiáltoztak: »Ha ezt el-
bocsátod, nem vagy a császár barátja! Mindaz, aki
királlyá teszi magát, ellenszegül a császárnak.«
13 Amikor Pilátus meghallotta ezeket a szavakat,
kihozatta Jézust, és a bírói székbe ült azon a he-
lyen, amelyet kövezett udvarnak neveznek, héber-
ül meg Gabbatának. 14 A húsvét készületnapja
volt akkor, körülbelül a hatodik óra. Így szólt a
zsidókhoz: »Íme, a ti királyotok!« 15 De azok így
kiáltoztak: »El vele, el vele, feszítsd meg őt!« Pi-
látus megkérdezte tőlük: »A királyotokat feszít-
sem meg?« A főpapok azt felelték: »Nincs kirá-
lyunk, csak császárunk!« 16 Akkor aztán kezükbe
adta őt, hogy feszítsék meg. Azok átvették Jézust.

Jézus kereszthalála

17 Ő pedig keresztjét hordozva kiment az
úgynevezett Koponyahelyre, amelyet héberül
Golgotának neveznek. 18 Ott keresztre feszítették
őt, és vele másik kettőt kétfelől, Jézust pedig kö-
zépen. 19 Pilátus egy feliratot is készíttetett, és a
keresztre helyeztette. Ez volt ráírva: »A Názáreti
Jézus, a zsidók királya.« 20 Ezt a feliratot tehát so-
kan olvasták a zsidók közül, mert közel volt a vá-
roshoz az a hely, ahol megfeszítették Jézust.

5(Then Jesus went out, bearing the crown of
thorns and the purple garment.) And he said to
them, “Behold the man.” 6Therefore, when the
high priests and the attendants had seen him, they
cried out, saying: “Crucify him! Crucify him!” Pi-
late said to them: “Take him yourselves and cru-
cify him. For I find no case against him.” 7The
Jews answered him, “We have a law, and accord-
ing to the law, he ought to die, for he has made
himself the Son of God.”

8Therefore, when Pilate had heard this word, he
was more fearful. 9And he entered into the prae-
torium again. And he said to Jesus. “Where are
you from?” But Jesus gave him no response.
10Therefore, Pilate said to him: “Will you not
speak to me? Do you not know that I have author-
ity to crucify you, and I have authority to release
you?” 11Jesus responded, “You would not have
any authority over me, unless it were given to you
from above. For this reason, he who has handed
me over to you has the greater sin.” 12And from
then on, Pilate was seeking to release him. But the
Jews were crying out, saying: “If you release this
man, you are no friend of Caesar. For anyone who
makes himself a king contradicts Caesar.”

13Now when Pilate had heard these words, he
brought Jesus outside, and he sat down in the seat
of judgment, in a place which is called the Pave-
ment, but in Hebrew, it is called the Elevation.
14Now it was the preparation day of the Passover,
about the sixth hour. And he said to the Jews, “Be-
hold your king.” 15But they were crying out:
“Take him away! Take him away! Crucify him!”
Pilate said to them, “Shall I crucify your king?”
The high priests responded, “We have no king ex-
cept Caesar.”

The Crucifixion

(Psalm 22:1–31; Matthew 27:32–44;
Mark 15:21–32; Luke 23:26–43)

16Therefore, he then handed him over to them to be
crucified. And they took Jesus and led him away.

17And carrying his own cross, he went forth to the
place which is called Calvary, but in Hebrew it is
called the Place of the Skull. 18There they cruci-
fied him, and with him two others, one on each
side, with Jesus in the middle. 19Then Pilate also
wrote a title, and he set it above the cross. And it
was written: JESUS THE NAZARENE, KING
OF THE JEWS. 20Therefore, many of the Jews
read this title, for the place where Jesus was

Héberül, latinul és görögül volt írva. 21 A zsidók
főpapjai ezért arra kérték Pilátust: »Ne azt írd: A
zsidók királya, hanem: Ez azt mondta: `A zsidók
királya vagyok'!« 22 Pilátus azt felelte: »Amit ír-
tam, azt megírtam!«

23 A katonák pedig, miután megfeszítették
Jézust, fogták a ruháit, elosztották négy felé, min-
den katonának egy részt, azután fogták a köntöst
is. A köntös varratlan volt, felülről egy darabban
szőve. 24 Ezért azt mondták egymásnak: »Ezt ne
vágjuk szét, inkább vessünk rá sorsot, kié le-
gyen!« Ez azért történt, hogy beteljesedjék az Írás,
amely így szól:

»Elosztották maguk között ruháimat,

és köntösömre sorsot vetettek« **{Zsolt 22,19}**.

A katonák tehát ezt tették.

25 Jézus keresztje mellett ott állt anyja, anyjá-
nak nővére, Mária, Kleofás felesége és Mária
Magdolna. 26 Amikor Jézus meglátta anyját és az
ott álló tanítványt, akit szeretett, így szólt anyjá-
hoz: »Asszony, íme, a te fiad!« 27 Azután azt
mondta a tanítványnak: »Íme, a te anyád!« És at-
tól az órától magához vette őt a tanítvány.

28 Ezután Jézus, aki tudta, hogy már minden
bevégeztetett, hogy beteljesedjék az Írás, így
szólt: »Szomjazom!« 29 Volt ott egy ecettel teli
edény. Ezért ecettel telt szivacsot tűztek egy
izsópra, és a szájához nyújtották. 30 Amikor Jézus
az ecetet megízlelte, azt mondta: »Beteljesedett!«
És fejét lehajtva kilehelte lelkét.

Jézus temetése

31 A zsidók pedig, mivel készületnap volt,
kérték Pilátust, hogy törjék meg lábszárcsontjai-
kat, és vegyék le őket, hogy a testek ne maradja-
nak ott a kereszten szombatra, mert az a szombat
nagy nap volt. 32 Odamentek tehát a katonák, és
eltörték a lábszárát először az egyik vele együtt
keresztrefeszítettnek, aztán a másiknak. 33 Ami-
kor azonban Jézushoz értek, mivel látták, hogy ő
már meghalt, nem törték meg a lábszárát, 34 ha-
nem az egyik katona lándzsával megnyitotta olda-
lát, amelyből azonnal vér és víz jött ki. 35 Aki ezt
látta, tanúságot tett róla, és igaz az ő tanúsága. Ő
tudja, hogy igazat mond, hogy ti is higgyetek.
36 Mert ezek azért történtek, hogy beteljesedjék az
Írás: *»Csontját ne törjék össze«* **{Kiv 12,46; Zsolt
34,21}**. 37 Egy másik Írás pedig azt mondja: *»Látni
fogják azt, akit keresztülszúrtak«* **{Zak 12,10}**.

38 Ezek után pedig az arimateai József, aki Jé-
zus tanítványa volt, de a zsidóktól való félelmében
csak titokban, megkérte Pilátust, hogy levehesse

crucified was close to the city. And it was written
in Hebrew, in Greek, and in Latin. 21 Then the high
priests of the Jews said to Pilate: Do not write,
‘King of the Jews,’ but that he said, ‘I am King of
the Jews.’ 22 Pilate responded, “What I have writ-
ten, I have written.”

23 Then the soldiers, when they had crucified him,
took his garments, and they made four parts, one
part to each soldier, and the tunic. But the tunic
was seamless, woven from above throughout the
whole. 24 Then they said to one another, “Let us
not cut it, but instead let us cast lots over it, to see
whose it will be.” This was so that the Scripture
would be fulfilled, saying: “They have distributed
my garments among themselves, and for my ves-
ture they have cast lots.” And indeed, the soldiers
did these things. 25 And standing beside the cross
of Jesus were his mother, and his mother’s sister,
and Mary of Cleophas, and Mary Magdalene.
26 Therefore, when Jesus had seen his mother and
the disciple whom he loved standing near, he said
to his mother, “Woman, behold your son.” 27 Next,
he said to the disciple, “Behold your mother.” And
from that hour, the disciple accepted her as his
own.

The Death of Jesus

*(Psalm 22:1–31; Matthew 27:45–56;
Mark 15:33–41; Luke 23:44–49)*

28 After this, Jesus knew that all had been accom-
plished, so in order that the Scripture might be
completed, he said, “I thirst.” 29 And there was a
container placed there, full of vinegar. Then, plac-
ing a sponge full of vinegar around hyssop, they
brought it to his mouth. 30 Then Jesus, when he had
received the vinegar, said: “It is consummated.”
And bowing down his head, he surrendered his
spirit.

Jesus’ Side Is Pierced

(Zechariah 12:10–14)

31 Then the Jews, because it was the preparation
day, so that the bodies would not remain upon the
cross on the Sabbath (for that Sabbath was a great
day), they petitioned Pilate in order that their legs
might be broken, and they might be taken away.
32 Therefore, the soldiers approached, and, indeed,
they broke the legs of the first one, and of the other
who was crucified with him. 33 But after they had
approached Jesus, when they saw that he was al-
ready dead, they did not break his legs. 34 Instead,
one of the soldiers opened his side with a lance,

Jézus testét. Pilátus megengedte. Elment tehát és levette a testet. 39 Eljött Nikodémus is, aki először éjszaka ment hozzá, s mirha- és áloé-keveréket hozott, körülbelül száz fontot. 40 Fogták tehát Jézus testét, és a fűszerekkel együtt gyolcsruhákba göngyölték, ahogy a zsidóknál temetni szokás. 41 Azon a helyen, ahol felfeszítették őt, volt egy kert, és a kertben egy új sírbolt, amelyben még senki sem feküdt. 42 Mivel a sír közel volt, a zsidók készületnapja miatt oda helyezték Jézust.

Jézus feltámadása: 20,1-29

Jn 20

Az üres sír felfedezése

1 Mária Magdolna a hét első napján kora reggel, amikor még sötét volt, a sírhoz ment, és látta, hogy a kő el van mozdítva a sírbolttól. 2 Elfutott tehát, elment Simon Péterhez és a másik tanítványhoz, akit Jézus szeretett, és azt mondta nekik: »Elvitték az Urat a sírból, és nem tudjuk, hová

and immediately there went out blood and water. 35 And he who saw this has offered testimony, and his testimony is true. And he knows that he speaks the truth, so that you also may believe. 36 For these things happened so that the Scripture would be fulfilled: "You shall not break a bone of him." 37 And again, another Scripture says: "They shall look upon him, whom they have pierced."

The Burial of Jesus

(Isaiah 53:9–12; Matthew 27:57–61; Mark 15:42–47; Luke 23:50–56)

38 Then, after these things, Joseph from Arimathea, (because he was a disciple of Jesus, but a secret one for fear of the Jews) petitioned Pilate so that he might take away the body of Jesus. And Pilate gave permission. Therefore, he went and took away the body of Jesus. 39 Now Nicodemus also arrived, (who had gone to Jesus at first by night) bringing a mixture of myrrh and aloe, weighing about seventy pounds. 40 Therefore, they took the body of Jesus, and they bound it with linen cloths and the aromatic spices, just as it is the manner of the Jews to bury. 41 Now in the place where he was crucified there was a garden, and in the garden there was a new tomb, in which no one had yet been laid. 42 Therefore, because of the preparation day of the Jews, since the tomb was nearby, they placed Jesus there.

John 20

The Resurrection

(Matthew 28:1–10; Mark 16:1–8; Luke 24:1–12)

1 Then on the first Sabbath, Mary Magdalene went to the tomb early, while it was still dark, and she saw that the stone had been rolled away from the tomb. 2 Therefore, she ran and went to Simon Peter, and to the other disciple, whom Jesus loved, and she said to them, "They have taken the Lord away from the tomb, and we do not know where they have laid him." 3 Therefore, Peter departed with the other disciple, and they went to the tomb. 4 Now they both ran together, but the other disciple ran more quickly, ahead of Peter, and so he arrived at the tomb first. 5 And when he bowed down, he saw the linen cloths lying there, but he did not yet enter. 6 Then Simon Peter arrived, following him, and he entered the tomb, and he saw the linen cloths lying there, 7 and the separate cloth which had been over his head, not placed with the linen cloths, but in a separate place, wrapped up

tették!« 3 Erre Péter és a másik tanítvány elindultak, és a sírhoz mentek. 4 Ketten együtt futottak, de a másik tanítvány gyorsabban futott, mint Péter, és elsőként ért a sírhoz. 5 Lehajolt, és látta lerakva a gyolcsokat, de nem ment be. 6 Azután odaért Simon Péter is, aki követte őt, és bement a sírboltba. Látta letéve a gyolcsokat 7 és a kendőt, amely a fején volt, nem a gyolcsok mellé helyezve, hanem külön egy helyen, összegöngyölve. 8 Akkor bement a másik tanítvány is, aki először érkezett a sírhoz; látta és hitt. 9 Még nem értették ugyanis az Írást, hogy fel kell támadnia a halálból. 10 A tanítványok ezután ismét hazamentek.

Jézus megjelenik Mária Magdolnának

11 Mária pedig kinn állt a sírnál, és sírt. Amint sírdogált, behajolt a sírboltba. 12 Két angyalt látott fehér ruhában ülni, az egyiket fejtől, a másikat lábtól, ahol Jézus teste feküdt. 13 Azok megkérdezték tőle: »Asszony, miért sírsz?« Ő azt felelte nekik: »Elvitték az én Uramat, és nem tudom hová tették!« 14 Ahogy ezt kimondta, hátrafordult, és látta Jézust, hogy ott áll, de nem tudta, hogy Jézus az. 15 Jézus megkérdezte tőle: »Asszony, miért sírsz? Kit keresel?« Ő pedig, azt gondolva, hogy a kertész az, ezt felelte neki: »Uram, ha te vitted el őt, mondd meg nekem, hová tetted, és én elviszem!« 16 Ekkor Jézus megszólította őt: »Mária!« Erre ő megfordult, és héberül így szólt: »Rabbóni!«, ami azt jelenti: Mester. 17 Jézus így szólt hozzá: »Ne tarts fel engem, mert még nem mentem fel az Atyához, hanem menj el a testvéreimhez, és mondd meg nekik: Fölmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez és a ti Istenetekhez.« 18 Mária Magdolna elment, és hírül vitte a tanítványoknak: »Láttam az Urat!«, és hogy ezeket mondta neki.

Jézus megjelenik a tanítványoknak

19 Mikor azon a napon, a hét első napján este lett, és a helyiség ajtaja, ahol a tanítványok összegyűltek, be volt zárva a zsidóktól való félelem miatt, eljött Jézus, megállt középen, és azt mondta nekik: »Békesség nektek!« 20 Miután ezt mondta, megmutatta nekik a kezét és az oldalát. A tanítványok megörültek, amikor meglátták az Urat. 21 Aztán újra szólt hozzájuk: »Békesség nektek! Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket.« 22 S miután ezt mondta, rájuk lehelt, és így szólt hozzájuk: »Vegyétek a Szentlelket! 23 Akiknek megbocsátjátok bűneiket, bocsánatot nyernek; akiknek pedig megtartjátok, azok bűnei megmaradnak.«

by itself. 8Then the other disciple, who had arrived first at the tomb, also entered. And he saw and believed. 9For as yet they did not understand the Scripture, that it was necessary for him to rise again from the dead.

Jesus Appears to Mary Magdalene

(Mark 16:9–11)

10Then the disciples went away again, each by himself.

11But Mary was standing outside the tomb, weeping. Then, while she was weeping, she bowed down and gazed into the tomb. 12And she saw two Angels in white, sitting where the body of Jesus had been placed, one at the head, and one at the feet. 13They say to her, “Woman, why are you weeping?” She said to them, “Because they have taken away my Lord, and I do not know where they have placed him.” 14When she had said this, she turned around and saw Jesus standing there, but she did not know that it was Jesus. 15Jesus said to her: “Woman, why are you weeping? Who are you seeking?” Considering that it was the gardener, she said to him, “Sir, if you have moved him, tell me where you have placed him, and I will take him away.” 16Jesus said to her, “Mary!” And turning, she said to him, “Rabboni!” (which means, Teacher). 17Jesus said to her: “Do not touch me. For I have not yet ascended to my Father. But go to my brothers and tell them: ‘I am ascending to my Father and to your Father, to my God and to your God.’ ” 18Mary Magdalene went, announcing to the disciples, “I have seen the Lord, and these are the things that he said to me.”

Jesus Appears to the Disciples

(Luke 24:36–49; 1 John 1:1–4)

19Then, when it was late on the same day, on the first of the Sabbaths, and the doors were closed where the disciples were gathered, for fear of the Jews, Jesus came and stood in their midst, and he said to them: “Peace to you.” 20And when he had said this, he showed them his hands and side. And the disciples were gladdened when they saw the Lord. 21Therefore, he said to them again: “Peace to you. As the Father has sent me, so I send you.” 22When he had said this, he breathed on them. And he said to them: “Receive the Holy Spirit. 23Those whose sins you shall forgive, they are forgiven them, and those whose sins you shall retain, they are retained.”

Jézus és Tamás

24 Tamás pedig, egy a tizenkettő közül, akit
Ikernek hívnak, nem volt velük, amikor eljött Jé-
zus. 25 A többi tanítvány elmondta neki: »Láttuk
az Urat!« Ő azonban így szólt: »Hacsak nem lá-
tom kezén a szegek nyomát, és ujjamat a szegek
helyére nem teszem, és kezemet az oldalába nem
helyezem, én nem hiszem!«

26 Nyolc nap múlva ismét együtt voltak a ta-
nítványai, és Tamás is velük volt. Jézus eljött –
bár az ajtó zárva volt –, megállt középen, és így
szólt: »Békesség nektek!« 27 Azután azt mondta
Tamásnak: »Tedd ide ujjadat és nézd a kezeimet;
nyújtsd ki kezedet és tedd az oldalamba, és ne légy
hitetlen, hanem hívő!« 28 Tamás azt felelte: »Én
Uram és én Istenem!« 29 Jézus erre azt mondta
neki: »Mivel láttál engem, hittél. Boldogok, akik
nem láttak, és mégis hittek.«

UTÓSZÓ: 20,30-31

30 Jézus még sok egyéb csodajelet is művelt
tanítványai szeme láttára, amelyek nincsenek meg-
írva ebben a könyvben. 31 Ezeket pedig azért írták
le, hogy higgyétek, hogy Jézus a Krisztus, az Isten
Fia, és e hit által az ő nevében életetek legyen.

Jesus Appears to Thomas

24 Now Thomas, one of the twelve, who is called
the Twin, was not with them when Jesus arrived.
25 Therefore, the other disciples said to him, “We
have seen the Lord.” But he said to them, “Unless
I will see in his hands the mark of the nails and
place my finger into the place of the nails, and
place my hand into his side, I will not believe.”

26 And after eight days, again his disciples were
within, and Thomas was with them. Jesus arrived,
though the doors had been closed, and he stood in
their midst and said, “Peace to you.” 27 Next, he
said to Thomas: “Look at my hands, and place
your finger here; and bring your hand close, and
place it at my side. And do not choose to be unbe-
lieving, but faithful.” 28 Thomas responded and
said to him, “My Lord and my God.” 29 Jesus said
to him: “You have seen me, Thomas, so you have
believed. Blessed are those who have not seen and
yet have believed.”

The Purpose of John’s Book

30 Jesus also accomplished many other signs in the
sight of his disciples. These have not been written
in this book. 31 But these things have been written,
so that you may believe that Jesus is the Christ,
the Son of God, and so that, in believing, you may
have life in his name.

AZ EVANGÉLIUM KIEGÉSZÍTÉSE: 21,1-25

Jn 21

A Feltámadott megjelenik a tónál

1 Ezek után Jézus ismét megjelent a tanítvá-
nyoknak a Tibériási tengernél. Így jelent meg:
2 Együtt volt Simon Péter, Tamás, akit Ikernek
hívnak, a galileai Kánából való Natanael,
Zebedeus fiai, és még másik kettő a tanítványai
közül. 3 Simon Péter azt mondta nekik: »Megyek
halászni.« Azok azt felelték: »Megyünk veled mi
is.« Elindultak tehát, és beszálltak a bárkába, de
azon az éjszakán semmit sem fogtak.

4 Amikor már megvirradt, Jézus a parton állt,
de a tanítványok nem tudták, hogy Jézus az. 5 Jézus
azt mondta nekik: »Fiaim, nincs valami ennivaló-
tok?« Azt felelték: »Nincsen!« 6 Ő ekkor azt
mondta nekik: »Vessétek a hálót a bárka jobb olda-
lára, és találni fogtok!« Kivetették, de kihúzni már
nem tudták a tömérdek hal miatt. 7 Akkor az a

John 21

Jesus Appears by the Sea of Tiberias

1 After this, Jesus manifested himself again to the
disciples at the Sea of Tiberias. And he manifested
himself in this way. 2 These were together: Simon
Peter and Thomas, who is called the Twin, and
Nathanael, who was from Cana of Galilee, and the
sons of Zebedee, and two others of his disciples.
3 Simon Peter said to them, “I am going fishing.”
They said to him, “And we are going with you.”
And they went and climbed into the ship. And in
that night, they caught nothing.

4 But when morning arrived, Jesus stood on the
shore. Yet the disciples did not realize that it was
Jesus. 5 Then Jesus said to them, “Children, do you
have any food?” They answered him, “No.” 6 He
said to them, “Cast the net to the right side of the
ship, and you will find some.” Therefore, they cast
it out, and then they were not able to draw it in,

tanítvány, akit Jézus szeretett, így szólt Péterhez: »Az Úr az!« Amint Simon Péter meghallotta, hogy az Úr az, magára öltötte köntösét, mert neki volt vetkőzve, és a tengerbe vetette magát. 8 A többi tanítvány pedig a bárkával jött ki, mert nem voltak messze a parttól, csak mintegy kétszáz könyöknyire, és húzták maguk után a halakkal telt hálót.

9 Amikor partra szálltak, égő parazsat pillantottak meg, rajta halat és mellette kenyeret. 10 Jézus azt mondta nekik: »Hozzatok a halakból, amelyeket most fogtatok!« 11 Erre Simon Péter visszament, és partra vonta a hálót, amely meg volt tömve százötvenhárom nagy hallal. És bár ennyi volt, nem szakadozott a háló. 12 Jézus azt mondta nekik: »Gyertek, egyetek!« A tanítványok közül senki sem merte őt megkérdezni: »Ki vagy te?« Tudták ugyanis, hogy az Úr az.

13 Jézus odament, fogta a kenyeret, és odaadta nekik, ugyanígy a halat is. 14 Jézus ekkor már harmadszor jelent meg a tanítványainak azóta, hogy föltámadt a halálból.

A Feltámadott szavai Péterhez

15 Miután ettek, Jézus megkérdezte Simon Pétert: »Simon, János fia, jobban szeretsz-e engem, mint ezek?« Ő azt felelte: »Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek!« Erre azt mondta neki: »Legeltesd bárányaimat!« 16 Majd másodszor is megkérdezte: »Simon, János fia, szeretsz-e engem?« Azt felelte: »Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek!« Erre azt mondta neki: »Legeltesd juhaimat!« 17 Aztán harmadszor is megkérdezte: »Simon, János fia, szeretsz-e engem?« Péter elszomorodott, hogy harmadszor is megkérdezte őt: »Szeretsz-e engem?«, és azt felelte: »Uram, te mindent tudsz, te tudod, hogy szeretlek!« Ekkor így szólt: »Legeltesd juhaimat! 18 Bizony, bizony mondom neked: amikor fiatalabb voltál, felövezted magadat, és oda mentél, ahova akartál. Amikor azonban megöregszel, kiterjeszted kezeidet; más övez fel téged, és oda visz, ahova nem akarod.« 19 Ezt pedig azért mondta, hogy jelezze, milyen halállal fogja megdicsőíteni az Istent. Miután ezt mondta, így szólt hozzá: »Kövess engem!«

20 Amint Péter hátrafordult, látta, hogy jön utána az a tanítvány, akit Jézus szeretett, aki a vacsorán közel hajolt Jézushoz, és megkérdezte: »Uram, ki az, aki téged elárul?« 21 Amikor tehát Péter meglátta őt, megkérdezte Jézustól: »Uram, és ő?« 22 Jézus azt felelte neki: »Ha azt akarom, hogy maradjon, amíg eljövök, mit törődsz vele? Te kövess engem!« 23 Ezért a testvérek között

because of the multitude of fish. 7Therefore, the disciple whom Jesus loved said to Peter, “It is the Lord.” Simon Peter, when he had heard that it was the Lord, wrapped his tunic around himself, (for he was naked) and he cast himself into the sea. 8Then the other disciples arrived in a boat, (for they were not far from the land, only about two hundred cubits) dragging the net with the fish.

9Then, when they climbed down to the land they saw burning coals prepared, and fish already placed above them, and bread. 10Jesus said to them, “Bring some of the fish that you have just now caught.” 11Simon Peter climbed up and drew in the net to land: full of large fish, one hundred and fifty-three of them. And although there were so many, the net was not torn.

12Jesus said to them, “Approach and dine.” And not one of them sitting down to eat dared to ask him, “Who are you?” For they knew that it was the Lord. 13And Jesus approached, and he took bread, and he gave it to them, and similarly with the fish. 14This was now the third time that Jesus was manifested to his disciples, after he had resurrected from the dead.

Jesus and Peter

15Then, when they had dined, Jesus said to Simon Peter, “Simon, son of John, do you love me more than these?” He said to him, “Yes, Lord, you know that I love you.” He said to him, “Feed my lambs.” 16He said to him again: “Simon, son of John, do you love me?” He said to him, “Yes, Lord, you know that I love you.” He said to him, “Feed my lambs.” 17He said to him a third time, “Simon, son of John, do you love me?” Peter was very grieved that he had asked him a third time, “Do you love me?” And so he said to him: “Lord, you know all things. You know that I love you.” He said to him, “Feed my sheep.

18Amen, amen, I say to you, when you were younger, you girded yourself and walked wherever you wanted. But when you are older, you will extend your hands, and another shall gird you and lead you where you do not want to go.” 19Now he said this to signify by what kind of death he would glorify God. And when he had said this, he said to him, “Follow me.”

Jesus and the Beloved Disciple

20Peter, turning around, saw the disciple whom Jesus loved following, the one who also had

elterjedt a szóbeszéd, hogy az a tanítvány nem hal meg. Pedig Jézus nem azt mondta neki: »Nem hal meg«, hanem: »Ha azt akarom, hogy maradjon, amíg eljövök, mit törődsz vele?«

Befejező megjegyzések az Evangéliumhoz

24 Ez az a tanítvány, aki tanúságot tesz mindezekről, és aki ezeket írta. Tudjuk, hogy igaz az ő tanúsága. **25** Van még sok egyéb is, amit Jézus tett, s ha azokat egyenként mind megírnák, úgy gondolom, az egész világ sem tudná befogadni a könyveket, amelyeket írni kellene.

leaned on his chest at supper and said, “Lord, who is it who shall betray you?” **21** Therefore, when Peter had seen him, he said to Jesus, “Lord, but what about this one?” **22** Jesus said to him: “If I want him to remain until I return, what is that to you? You follow me.” **23** Therefore, the saying went out among the brothers that this disciple would not die. But Jesus did not say to him that he would not die, but only, “If I want him to remain until I return, what is that to you?”

24 This is the same disciple who offers testimony about these things, and who has written these things. And we know that his testimony is true.

25 Now there are also many other things that Jesus did, which, if each of these were written down, the world itself, I suppose, would not be able to contain the books that would be written.

AZ APOSTOLOK CSELEKEDETEI

ELŐSZÓ: 1,1-3

Csel 1

1 Az első könyvben, Teofil, szóltam mindarról, amit Jézus tett és tanított kezdettől fogva 2 addig a napig, amelyen felvétetett, miután a Szentlélek által parancsot adott apostolainak, akiket kiválasztott. 3 Kínszenvedése után élve megmutatta magát nekik, számos csalhatatlan jellel bizonyította be számukra, hogy él, és negyven napon át megjelenve Isten országáról beszélt nekik.

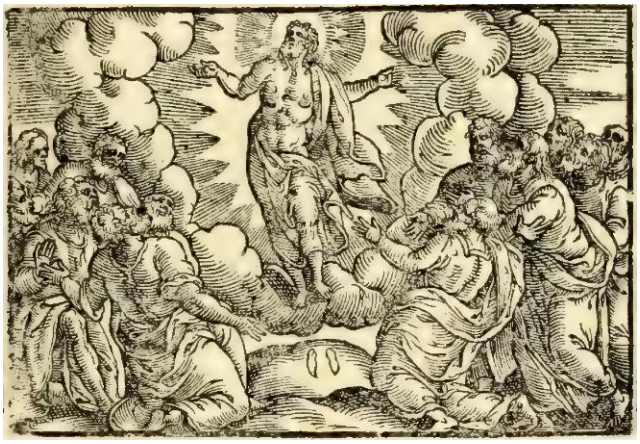
A JERUZSÁLEMI EGYHÁZ: 1,4-8,3

A Feltámadott utolsó rendelkezései

4 Amikor együtt étkezett velük, meghagyta nekik, hogy ne távozzanak el Jeruzsálemből, hanem várjanak az Atya ígéretére: »Azt hallottátok tőlem, 5 hogy János csak vízzel keresztelt, ti azonban néhány nap múlva Szentlélekkel fogtok megkeresztelkedni.«

6 Erre az egybegyűltek megkérdezték tőle: »Uram, talán most állítod helyre Izrael országát?« 7 Ő azonban azt mondta nekik: »Nem a ti dolgotok, hogy ismerjétek az időket és a korszakokat, amelyeket az Atya saját tetszése szerint határozott meg. 8 A rátok lejövő Szentlélek azonban erővel tölt majd el benneteket, hogy tanúságot tegyetek rólam Jeruzsálemben és egész Júdeában, Szamariában, egészen a föld határáig.«

Jézus mennybemenetele

9 Miután ezeket mondta, a szemük láttára felemelkedett, és felhő takarta el a szemük elől. 10 S miközben nézték őt, amint az égbe ment, íme, két férfi állt meg mellettük fehér ruhában. 11 Így szóltak: »Galileai férfiak, miért álltok és néztek az

Acts 1

Prologue

(Luke 1:1–4)

1 Certainly, O Theophilus, I composed the first discourse about everything that Jesus began to do and to teach, 2 instructing the Apostles, whom he had chosen through the Holy Spirit, even until the day on which he was taken up. 3 He also presented himself alive to them, after his Passion, appearing to them throughout forty days and speaking about the kingdom of God with many elucidations.

4 And dining with them, he instructed them that they should not depart from Jerusalem, but that they should wait for the Promise of the Father, "about which you have heard," he said, "from my own mouth. 5 For John, indeed, baptized with water, but you shall be baptized with the Holy Spirit, not many days from now."

The Ascension

(Mark 16:19–20; Luke 24:50–53)

6 Therefore, those who had assembled together questioned him, saying, "Lord, is this the time when you will restore the kingdom of Israel?" 7 But he said to them: "It is not yours to know the times or the moments, which the Father has set by his own authority. 8 But you shall receive the power of the Holy Spirit, passing over you, and you shall be witnesses for me in Jerusalem, and in all Judea and Samaria, and even to the ends of the earth."

9 And when he had said these things, while they were watching, he was lifted up, and a cloud took him from their sight. 10 And while they were watching him going up to heaven, behold, two men stood near them in white vestments. 11 And they said: "Men of Galilee, why do you stand here looking up toward heaven? This Jesus, who has been taken up from you into heaven, shall return in just the same way that you have seen him going up to heaven."

Matthias Replaces Judas

12 Then they returned to Jerusalem from the mountain, which is called Olivet, which is next to Jerusalem, within a Sabbath day's journey. 13 And when they had entered into the cenacle, they ascended to the place where Peter and John, James and Andrew, Philip and Thomas, Bartholomew and Matthew, James of Alphaeus and Simon the

égre? Ez a Jézus, aki felvétetett mellőletek, úgy jön el ismét, ahogy az égbe felmenni láttátok.«

Az imádkozó közösség

12 Ekkor visszatértek Jeruzsálembe a hegyről, amelyet Olajfák hegyének hívnak, s amely Jeruzsálem mellett egy szombatnapi járásra van. 13 Amikor beértek, felmentek a felső terembe, ahol időzni szoktak: Péter és János, Jakab és András, Fülöp és Tamás, Bertalan és Máté, Jakab, Alfeus fia, és Simon, a buzgó, végül Júdás, Jakab testvére. 14 Ezek mindnyájan állhatatosan, egy szívvel-lélekkel kitartottak az imádkozásban az asszonyokkal, valamint Máriával, Jézus anyjával és rokonaival együtt.

Mátyás apostollá választása

15 Azokban a napokban felállt Péter a testvérek között – mintegy százhúsz emberből álló sokaság volt együtt –, és így szólt: 16 »Férfiak, testvérek! Be kell teljesednie az Írásnak, amelyet a Szentlélek megjövendölt Dávid szája által Júdásról, azoknak vezetőjéről, akik elfogták Jézust. 17 Ő közénk tartozott és részes volt ebben a szolgálatban. 18 Telket szerzett azonban a gonoszság bérén, azután felakasztotta magát, kettérepedt és minden bele kiomlott. 19 Erről tudomást szerzett Jeruzsálem minden lakója, úgyhogy azt a telket az ő nyelvükön Hakeldamának, azaz Vérmezőnek hívják. 20 Meg van ugyanis írva a Zsoltárok könyvében:

`Lakóhelyük váljék pusztasággá,

s ne legyen, aki benne lakik' **{Zsolt 69,26}**,

és: *`Elöljárói tisztségét kapja meg más'*

{Zsolt 109,8}.

21 Ennélfogva szükséges, hogy azok közül a férfiak közül, akik együtt voltak velünk minden időben, amikor az Úr Jézus közöttünk járt-kelt, 22 kezdve János keresztségétől addig a napig, amelyen felvétetett tőlünk, ezek közül valaki velünk együtt az ő feltámadásának tanúja legyen.«

23 Kijelöltek tehát kettőt: Józsefet, akit Barzabásnak, melléknevén Jusztusznak hívtak, és Mátyást. 24 Majd így imádkoztak: »Urunk, aki mindenkinek a szívét ismered, mutasd meg a kettő közül az egyiket, akit kiválasztottál, 25 hogy átvegye ennek a szolgálatnak és apostoli hivatásnak a helyét, amelyet Júdás hűtlenül elhagyott, és eltávozott az őt illető helyre.« 26 Azután sorsot vetettek rájuk, és a sors Mátyásra esett, akit a tizenegy apostol közé soroltak.

Zealot, and Jude of James, were staying. 14 All these were persevering with one accord in prayer with the women, and with Mary, the mother of Jesus, and with his brothers.

15 In those days, Peter, rising up in the midst of the brothers, said (now the crowd of men altogether was about one hundred and twenty): 16 "Noble brothers, the Scripture must be fulfilled, which the Holy Spirit predicted by the mouth of David about Judas, who was the leader of those who apprehended Jesus. 17 He had been numbered among us, and he was chosen by lot for this ministry. 18 And this man certainly possessed an estate from the wages of iniquity, and so, having been hanged, he burst open in the middle and all his internal organs poured out. 19 And this became known to all the inhabitants of Jerusalem, so that this field was called in their language, Akeldama, that is, 'Field of Blood.'

20 For it has been written in the book of Psalms: 'Let their dwelling place be desolate and may there be no one who dwells within it,' and 'Let another take his episcopate.'

21 Therefore, it is necessary that, out of these men who have been assembling with us throughout the entire time that the Lord Jesus went in and out among us, 22 beginning from the baptism of John, until the day when he was taken up from us, one of these be made a witness with us of his Resurrection." 23 And they appointed two: Joseph, who was called Barsabbas, who was surnamed Justus, and Matthias. 24 And praying, they said: "May you, O Lord, who knows the heart of everyone, reveal which one of these two you have chosen, 25 to take a place in this ministry and apostleship, from which Judas prevaricated, so that he might go to his own place." 26 And they cast lots concerning them, and the lot fell upon Matthias. And he was numbered with the eleven Apostles.

Csel 2

Az első pünkösd

1 Mikor elérkezett pünkösd napja, mindannyian együtt voltak, u-gyanazon a helyen. 2 Hirtelen zaj támadt az égből, olyan, mint a heves szélvész zúgása. Betöltötte az egész házat, ahol ültek. 3 Majd pedig szétoszló nyelvek jelentek meg nekik, olyanok, mint a tűz, és leereszkedtek mindegyikükre. 4 Ekkor mindnyájan beteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni, amint a Szentlélek megadta nekik, hogy szóljanak.

5 Ekkortájt az ég alatt található mindenféle nemzetből való istenfélő zsidók tartózkodtak Jeruzsálemben. 6 A zaj hallatára tömeg verődött összse, és teljesen elképedtek, mivel mindenki a tulajdon nyelvén hallotta beszélni őket. 7 Mindnyájan álmélkodtak és csodálkoztak: »Íme, ezek, akik beszélnek, ugye mindnyájan galileaiak? 8 Hogyan halljuk hát mégis mindannyian a saját nyelvünket, amelyben születtünk? 9 Mi, pártusok, médek, elamiták, Mezopotámiának, Júdeának, Kappadóciának, Pontusznak, Ázsiának, 10 Frígiának, Pamfíliának, Egyiptomnak és a Cirene körüli Líbia részeinek lakói, a Rómából való jövevények, 11 zsidók, prozeliták, krétaiak és arabok: halljuk, hogy a mi nyelvünkön hirdetik Isten nagy tetteit.« 12 Mindnyájan álmélkodtak, és csodálkozva mondták egymásnak: »Vajon mi ez?« 13 Mások azonban gúnyolódva azt mondták: »Tele vannak édes borral!«

Péter pünkösdi beszéde

14 Akkor Péter, aki a tizeneggyel ott állt, felemelte szavát, és beszédet intézett hozzájuk: »Zsidó férfiak, és Jeruzsálem összes lakója! Tudjátok meg ezt, s halljátok szavamat! 15 Nem részegek ezek, ahogy ti gondoljátok, hiszen a nappalnak még csak a harmadik órája van, 16 hanem csak az történt, amit Joel próféta megmondott:

17 `*És ez lesz* az utolsó napokban

Acts 2

The Holy Spirit at Pentecost

(Genesis 11:1–9; Leviticus 23:15–22)

1 And when the days of Pentecost were completed,
they were all together in the same place. 2 And
suddenly, there came a sound from heaven, like
that of a wind approaching violently, and it filled
the entire house where they were sitting. 3 And
there appeared to them separate tongues, as if of
fire, which settled upon each one of them. 4 And
they were all filled with the Holy Spirit. And they
began to speak in various languages, just as the
Holy Spirit bestowed eloquence to them.

5 Now there were Jews staying in Jerusalem, pious
men from every nation that is under heaven. 6 And
when this sound occurred, the multitude came to-
gether and was confused in mind, because each
one was listening to them speaking in his own lan-
guage. 7 Then all were astonished, and they won-
dered, saying: “Behold, are not all of these who
are speaking Galileans? 8 And how is it that we
have each heard them in our own language, into
which we were born? 9 Parthians and Medes and
Elamites, and those who inhabit Mesopotamia,
Judea and Cappadocia, Pontus and Asia,
10 Phrygia and Pamphylia, Egypt and the parts of
Libya which are around Cyrene, and new arrivals
of the Romans, 11 likewise Jews and new converts,
Cretans and Arabs: we have heard them speaking
in our own languages the mighty deeds of God.”
12 And they were all astonished, and they won-
dered, saying to one another: “But what does this
mean?” 13 But others mockingly said, “These men
are full of new wine.”

Peter Addresses the Crowd

(Psalm 16:1–11; Joel 2:28–32)

14 But Peter, standing up with the eleven, lifted up
his voice, and he spoke to them: “Men of Judea,
and all those who are staying in Jerusalem, let this
be known to you, and incline your ears to my
words. 15 For these men are not inebriated, as you
suppose, for it is the third hour of the day. 16 But
this is what was spoken of by the prophet Joel:

17 ‘And this shall be: in the last days, says the
Lord, I will pour out, from my Spirit, upon all
flesh. And your sons and your daughters shall
prophesy. And your youths shall see visions, and
your elders shall dream dreams.

– mondja az Úr –,
kiárasztom Lelkemet minden emberre;
akkor fiaitok és leányaitok prófétálni fognak,
ifjaitok látomásokat látnak,
öregjeiteknek pedig álomlátásaik lesznek.
18 *Szolgáimra és szolgálóimra*
kiárasztom Lelkemet azokban a napokban, és prófétálni fognak.
19 *Csodákat fogok tenni odafönn az égen*
és jeleket lenn a földön,
vért, tüzet és füstpárát.
20 *A nap sötétséggé fog változni,*
a hold pedig vérré,
mielőtt eljön az Úrnak
nagy és nyilvánvaló napja.
21 *És ez fog történni:*
mindaz, aki segítségül hívja az Úr nevét,
üdvözül' **{Jo 3,1-5}**.

22 Izraelita férfiak, halljátok ezeket a szavakat: ti a Názáreti Jézust, azt a férfiút, akit Isten igazolt előttetek erőkkel, csodákkal és jelekkel, amelyeket, mint ti is tudjátok, Isten általa művelt közöttetek, **23** ezt az embert istentelenek keze által felszegezve megöltétek, miután Isten elhatározott terve és előretudása szerint átadatott. **24** Isten azonban föloldozta a halál bilincseit, és föltámasztotta őt, amint lehetetlen is volt, hogy azok fogva tartsák, **25** mert Dávid róla mondja:
`Magam előtt látom az Urat mindenkor,
mert jobbomon áll ő, hogy meg ne inogjak.
26 *Ezért örvend a szívem,*
és ujjong a nyelvem,
sőt testem is békében nyugszik el,
27 *mert nem hagyod lelkemet az alvilágban*
s nem engeded, hogy Szented rothadást lásson.
28 *Megmutatod nekem az élet útját,*
és színed előtt örömmel töltesz el engem'
{Zsolt 16,8-11}.

29 Férfiak, testvérek! Hadd szóljak hozzátok bátran Dávid ősatyáról! Ő meghalt, eltemették, és sírja a mai napig itt van nálunk. **30** Mivel azonban ő próféta volt, és tudta, hogy *Isten esküvel fogadta meg neki, hogy az ő utódaiból ül majd valaki a trónjára* **{Zsolt 132,11; 2 Sám 7,12-13}**, **31** a jövőbe látva Krisztus feltámadásáról beszélt: hogy *sem az*

18 And certainly, upon my men and women servants in those days, I will pour out from my Spirit, and they shall prophesy.

19 And I will bestow wonders in heaven above, and signs on earth below: blood and fire and the vapor of smoke.

20 The sun shall be turned into darkness and the moon into blood, before the great and manifest day of the Lord arrives.

21 And this shall be: whoever shall invoke the name of the Lord will be saved.'

22 Men of Israel, hear these words: Jesus the Nazarene is a man confirmed by God among you through the miracles and wonders and signs that God accomplished through him in your midst, just as you also know. **23** This man, under the definitive plan and foreknowledge of God, was delivered by the hands of the unjust, afflicted, and put to death. **24** And he whom God has raised up has broken the sorrows of Hell, for certainly it was impossible for him to be held by it.

25 For David said about him: 'I foresaw the Lord always in my sight, for he is at my right hand, so that I may not be moved.

26 Because of this, my heart has rejoiced, and my tongue has exulted. Moreover, my flesh shall also rest in hope.

27 For you will not abandon my soul to Hell, nor will you allow your Holy One to see corruption.

28 You have made known to me the ways of life. You will completely fill me with happiness by your presence.'

29 Noble brothers, permit me to speak freely to you about the Patriarch David: for he passed away and was buried, and his sepulcher is with us, even to this very day. **30** Therefore, he was a prophet, for he knew that God had sworn an oath to him about the fruit of his loins, about the One who would sit upon his throne. **31** Foreseeing this, he was speaking about the Resurrection of the Christ. For he was neither left behind in Hell, nor did his flesh see corruption. **32** This Jesus, God raised up again, and of this we are all witnesses. **33** Therefore, being exalted to the right hand of God, and having received from the Father the Promise of the Holy Spirit, he poured this out, just as you now see and hear.

alvilágban nem marad, sem a teste *nem lát rothadást* {Zsolt 16,10}.

32 Ezt a Jézust Isten feltámasztotta, s ennek
mi mindannyian tanúi vagyunk. 33 Miután tehát
Isten jobbja felmagasztalta őt, és akit az Atya neki
megígért, a Szentlelket, kiárasztotta – akit ti láttok
és hallotok. 34 Mert nem Dávid ment fel az égbe,
hiszen ő azt mondja:

`Szólt az Úr az én Uramnak:

Jobbom felől foglalj helyet,

35 *amíg én ellenségeidet*

lábad zsámolyává teszem' {Zsolt 110,1}.

36 Tudja meg tehát Izrael egész háza teljes bizonyossággal, hogy Isten Úrrá és Krisztussá tette
őt, azt a Jézust, akit ti keresztre feszítettetek!«

Az első megtérések

37 Amikor ezeket hallották, szívükben megrendültek. Így szóltak Péterhez és a többi apostolhoz: »Mit tegyünk, férfiak, testvérek?« 38 Péter
azt felelte nekik: »Tartsatok bűnbánatot, és mindegyiktek keresztelkedjék meg Jézus Krisztus nevében bűneitek bocsánatára; akkor megkapjátok
ajándékul a Szentlelket. 39 Mert az ígéret nektek
szól, valamint a ti fiaitoknak, és mindazoknak,
akik távol vannak {Iz 57,19}, de akik közül mindenkit meghív magához a mi Urunk Istenünk.«
40 Számos egyéb szóval is bátorította és buzdította
őket: »Mentsétek meg magatokat ettől a gonosz
nemzedéktől!« 41 Azok tehát megfogad-ták szavát
és megkeresztelkedtek; körülbelül háromezer lélek csatlakozott aznap hozzájuk.

42 Ők pedig állhatatosan kitartottak az apostolok tanításában, a kenyérszegés közösségében
és az imádságokban.

A fiatal keresztény közösség élete

43 Félelem fogott el mindenkit: számos csoda
és jel történt az apostolok által. 44 A hívek mind
összetartottak, és mindenük közös volt. 45 Birtokaikat és javaikat eladták, s az árát szétosztották,
mindenkinek szükségéhez mérten. 46 Naponta egy
szívvel-lélekkel ott voltak a templomban, házanként végezték a kenyérszegést, örvendezve és a
szív tisztaságával vették magukhoz az eledelt.
47 Dicsérték Istent, és az egész nép szerette őket. Az
Úr pedig naponta növelte az üdvözülendők számát.

34For David did not ascend into heaven. But he
himself said: 'The Lord said to my Lord: Sit at my
right hand,

35until I make your enemies your footstool.'
36Therefore, may the entire house of Israel know
most certainly that God has made this same Jesus,
whom you crucified, both Lord and Christ."

Three Thousand Believe

37Now when they had heard these things, they
were contrite in heart, and they said to Peter and
to the other Apostles: "What should we do, noble
brothers?" 38Yet truly, Peter said to them: "Do
penance; and be baptized, each one of you, in the
name of Jesus Christ, for the remission of your
sins. And you shall receive the gift of the Holy
Spirit. 39For the Promise is for you and for your
sons, and for all who are far away: for whomever
the Lord our God will have called." 40And then,
with very many other words, he testified and he
exhorted them, saying, "Save yourselves from this
depraved generation." 41Therefore, those who accepted his discourse were baptized. And about
three thousand souls were added on that day.

The Fellowship of Believers

(Acts 4:32–37)

42Now they were persevering in the doctrine of
the Apostles, and in the communion of the breaking of the bread, and in the prayers.

43And fear developed in every soul. Also, many
miracles and signs were accomplished by the
Apostles in Jerusalem. And there was a great awe
in everyone. 44And then all who believed were together, and they held all things in common.
45They were selling their possessions and belongings, and dividing them to all, just as any of them
had need. 46Also, they continued, daily, to be of
one accord in the temple and to break bread
among the houses; and they took their meals with
exultation and simplicity of heart, 47praising God
greatly, and holding favor with all the people. And
every day, the Lord increased those who were being saved among them.

Csel 3

A béna meggyógyítása a templomban

1 Péter és János pedig felmentek a templomba a kilenc órai imádság idején. 2 Ekkor egy férfit vittek arra, aki születésétől fogva béna volt. Naponta odatették a templomnak az úgynevezett Ékes-kapujához, hogy a templomba jövőktől alamizsnát kérjen. 3 Amikor Pétert és Jánost meglátta, amint a templomba készültek bemenni, könyörgött, hogy alamizsnát kapjon. 4 Péter Jánossal együtt reátekintett, és azt mondta: »Nézz ránk!« 5 Erre az rájuk nézett, remélve, hogy kap tőlük valamit. 6 Péter azonban így szólt: »Ezüstöm, aranyam nincs, de amim van, azt neked adom: a Názáreti Jézus Krisztus nevében kelj fel és járj!« 7 Azzal megfogta jobb kezénél, és fölemelte. Erre annak azonnal erő szállt a lábába és talpába, 8 úgyhogy felugrott, állt és járt-kelt. Bement velük a templomba, járkált, ugrándozott, és dicsérte az Istent. 9 Az egész nép látta, hogy jár, és Istent magasztalja. 10 Ráismertek, hogy ő az, aki alamizsnáért üldögélt a templom Ékes-kapujánál. Elteltek csodálkozással, és magukon kívül voltak amiatt, ami vele történt.

Péter beszéde a templomtéren

11 Mivel nem tágított Péter és János mellől, az egész nép csodálkozva futott hozzájuk az úgynevezett Salamon-csarnokba.

12 Amikor Péter látta ezt, így szólt a néphez: »Izraelita férfiak! Miért csodálkoztok ezen és miért ámultok rajtunk, mintha a magunk erejéből vagy hatalmából tettük volna, hogy ez jár? 13 *Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákob Istene, a mi atyáink Istene* {Kiv 3,6} megdicsőítette Fiát, Jézust, akit ti kiszolgáltattatok ugyan és megtagadtatok Pilátus színe előtt, bár az úgy döntött, hogy szabadon bocsátja őt. 14 Ti azonban megtagadtátok a Szentet és Igazat, s azt kívántátok, hogy a gyilkost adják nektek ajándékul 15 az élet szerzőjét pedig megöltétek, de Isten feltámasztotta őt a halálból. Ennek mi tanúi vagyunk. 16 Az ő neve adott erőt a nevében való hit által ennek az embernek, akit ti láttok és ismertek, s a tőle származó hit adta meg neki ezt az ép egészséget mindnyájatok szeme láttára.

17 Tudom azonban, testvérek, hogy tudatlanságból cselekedtetek, mint ahogy a ti elöljáróitok is. 18 Isten azonban ily módon teljesítette, amit minden prófétájának ajka által előre hirdetett, hogy az ő Krisztusa szenvedni fog. 19 Tartsatok tehát bűnbánatot és térjetek meg, hogy eltöröljék bűneiteket, 20 s hogy az enyhülés idői eljöjjenek

Acts 3

A Lame Man Walks

1 Now Peter and John went up to the temple at the
ninth hour of prayer. 2 And a certain man, who was
lame from his mother's womb, was being carried
in. They would lay him every day at the gate of
the temple, which is called the Beautiful, so that
he might request alms from those entering into the
temple. 3 And this man, when he had seen Peter
and John beginning to enter the temple, was begging, so that he might receive alms. 4 Then Peter
and John, gazing at him, said, "Look at us." 5 And
he looked intently at them, hoping that he might
receive something from them. 6 But Peter said:
"Silver and gold is not mine. But what I have, I
give to you. In the name of Jesus Christ the Nazarene, rise up and walk." 7 And taking him by the
right hand, he lifted him up. And immediately his
legs and feet were strengthened. 8 And leaping up,
he stood and walked around. And he entered with
them into the temple, walking and leaping and
praising God. 9 And all the people saw him walking and praising God. 10 And they recognized him,
that he was the same one who was sitting for alms
at the Beautiful Gate of the temple. And they were
filled with awe and amazement at what had happened to him.

Peter Speaks in Solomon's Colonnade

(Deuteronomy 18:15–22)

11 Then, as he held on to Peter and John, all the
people ran to them at the portico, which is called
Solomon's, in astonishment. 12 But Peter, seeing
this, responded to the people: "Men of Israel, why
do you wonder at this? Or why do you stare at us,
as if it were by our own strength or power that we
caused this man to walk? 13 The God of Abraham
and the God of Isaac and the God of Jacob, the
God of our fathers, has glorified his Son Jesus,
whom you, indeed, handed over and denied before
the face of Pilate, when he was giving judgment
to release him. 14 Then you denied the Holy and
Just One, and petitioned for a murderous man to
be given to you. 15 Truly, it was the Author of Life
whom you put to death, whom God raised from
the dead, to whom we are witnesses. 16 And by
faith in his name, this man, whom you have seen
and known, has confirmed his name. And faith
through him has given this man complete health
in the sight of you all.

az Úr színétől, és elküldje azt, akit hirdettek nektek, Jézus Krisztust. 21 Őt ugyan az égnek kell befogadnia minden dolog helyreállításának az idejéig, amelyről Isten szólt századok óta szent prófétáinak ajka által. 22 Mózes ugyanis megmondta, hogy *`Uratok, Istenetek hozzám hasonló prófétát támaszt majd nektek testvéreitek közül, őt hallgassátok mindenben, amit mond majd* nektek {MTörv 18,15.18}. 23 *Az történik ugyanis, hogy mindenkit, aki nem hallgatja ezt a prófétát, kiirtanak a nép közül'* {Lev 23,29; MTörv 18,19}. 24 A próféták, akik szóltak Sámueltől kezdve és azután, mind hirdették ezeket a napokat.

25 Ti vagytok a próféták és a szövetségnek fiai, amelyet Isten atyáinkkal kötött, amikor Ábrahámnak azt mondta: *`A te utódodban nyer áldást a föld minden nemzetsége'* {Ter 12,3; 22,18}. 26 Isten elsősorban számotokra támasztotta s küldte el Fiát, hogy megáldjon titeket, és így mindenki megtérjen gonoszságából.«

17 And now, brothers, I know that you did this through ignorance, just as your leaders also did. 18 But in this way God has fulfilled the things that he announced beforehand through the mouth of all the Prophets: that his Christ would suffer. 19 Therefore, repent and be converted, so that your sins may be wiped away. 20 And then, when the time of consolation will have arrived from the presence of the Lord, he will send the One who was foretold to you, Jesus Christ, 21 whom heaven certainly must take up, until the time of the restoration of all things, which God has spoken of by the mouth of his holy prophets, from ages past. 22 Indeed, Moses said: ‘For the Lord your God shall raise up a Prophet for you from your brothers, one like me; the same shall you listen to according to everything whatsoever that he shall speak to you. 23 And this shall be: every soul who will not listen to that Prophet shall be exterminated from the people.’ 24 And all the prophets who have spoken, from Samuel and thereafter, have announced these days. 25 You are sons of the prophets and of the testament which God has appointed for our fathers, saying to Abraham: ‘And by your offspring all the families of the earth shall be blessed.’ 26 God raised up his Son and sent him first to you, to bless you, so that each one may turn himself away from his wickedness.”

Csel 4

Péter és János a főtanács előtt

1 Amíg ők a néphez beszéltek, odajöttek a papok, a templomőrség parancsnoka és a szaddúceusok. 2 Ezek bosszankodtak, hogy tanítják a népet, és hirdetik a halálból való feltámadást Jézusban. 3 Kezet emeltek tehát rájuk, és őrizetbe vették őket másnapig, mert már esteledett. 4 De azok közül sokan, akik az igét hallgatták, hittek, úgyhogy a férfiak száma elérte az ötezret.

5 Történt pedig másnap, hogy a vezetőembereik, a vének és az írástudók összegyűltek Jeruzsálemben, 6 velük Annás főpap és Kaifás is, valamint János és Alexander, és ahányan csak voltak a főpapi nemzetségből. 7 Miután középre állították őket, megkérdezték: »Milyen hatalommal vagy kinek a nevében tettétek ezt?« 8 Ekkor Péter Szentlélekkel eltelve így szólt hozzájuk: »Népünk vezetői és ti vének, halljátok! 9 Ti ma felelősségre vontok minket, mert jót tettünk egy beteg emberrel, hogy megtudjátok, hogyan lett újra egész-

Acts 4

Peter and John before the Sanhedrin

1 But while they were speaking to the people, the priests and the magistrate of the temple and the Sadducees overwhelmed them, 2 being grieved that they were teaching the people and announcing in Jesus the resurrection from the dead. 3 And they laid hands on them, and they placed them under guard until the next day. For it was now evening. 4 But many of those who had heard the word believed. And the number of men became five thousand.

5 And it happened on the next day that their leaders and elders and scribes gathered together in Jerusalem, 6 including Annas, the high priest, and Caiaphas, and John and Alexander, and as many as were of the priestly family. 7 And stationing them in the middle, they questioned them: “By what power, or in whose name, have you done this?” 8 Then Peter, filled with the Holy Spirit, said to

séges. 10 Vegyétek hát tudomásul mindnyájan, ti
és Izrael egész népe, hogy a mi Urunknak, a Ná-
záreti Jézus Krisztusnak neve által, akit ti ke-
resztre feszítettetek, akit Isten feltámasztott a ha-
lálból: őáltala áll ez itt előttetek egészségesen.
11 *Ez az a kő, amelyet ti,*
az építők, elvetettetek,
s amely szegletkő lett {Zsolt 118,22};
12 és nincs üdvösség senki másban, mert más
név nem is adatott az embereknek az ég alatt,
amelyben üdvözülnünk kell.«
13 Amikor látták Péter és János állhatatosság-
át, és megtudták, hogy írástudatlan és tanulatlan
emberek, elcsodálkoztak, és rájuk ismertek, hogy
Jézussal voltak. 14 Mivel azonban látták, hogy a
meggyógyult ember is mellettük áll, semmiben
sem mondhattak ellent. 15 Megparancsolták tehát
nekik, hogy menjenek ki a gyűlésből, azután így
tanakodtak egymás között: 16 »Mitévők legyünk
ezekkel az emberekkel? Hogy csakugyan Jeruzsá-
lem összes lakója előtt ismeretes csodajelet mű-
veltek, az nyilvánvaló, és nem tagadhatjuk. 17 Ne-
hogy azonban még tovább terjedjen a híre a nép
között, fenyegessük meg őket, hogy ne beszélje-
nek többé senkinek se ennek a nevében.« 18 Az-
után beszólították őket, és megparancsolták, hogy
egyáltalán ne beszéljenek, és ne tanítsanak Jézus
nevében. 19 Péter és János azonban azt felelték ne-
kik: »Ítéljétek meg ti, vajon helyes volna-e Isten
színe előtt, ha inkább hallgatnánk rátok, mint Is-
tenre! 20 Hisz lehetetlen nekünk, hogy el ne be-
széljük, amiket láttunk és hallottunk!« 21 Azok
erre újra megfenyegették, majd elbocsátották
őket, mivel nem találtak módot arra, hogy meg-
büntessék őket, a nép miatt, mert mindenki dicső-
ítette Istent azért, ami az emberrel történt. 22 Hi-
szen több, mint negyven éves volt az, akivel a
gyógyulásnak ez a csodajele történt.

Az ősegyház imája a bátorságért

23 Elbocsátásuk után övéikhez mentek, és hírül
vitték nekik, hogy mi mindent mondtak nekik a fő-
papok és a vének. 24 Mikor azok meghallották ezt,
egy szívvel-lélekkel így fohászkodtak Istenhez:
»Urunk, te vagy az, aki *alkottad az eget és a földet,*
a tengert és mindent, ami bennük van' {Zsolt 146,6; Kiv
20,11}, 25 aki Dávidnak, a mi atyánknak, a te szolgád-
nak szájával, a Szentlélek által azt mondtad:
`Miért acsarkodnak a nemzetek
s terveznek hiúságokat a népek?
26 *A föld királyai felkeltek,*

them: “Leaders of the people and elders, listen. 9If
we today are judged by a good deed done to an
infirm man, by which he has been made whole,
10let it be known to all of you and to all of the
people of Israel, that in the name of our Lord Jesus
Christ the Nazarene, whom you crucified, whom
God has raised from the dead, by him, this man
stands before you, healthy. 11He is the stone,
which was rejected by you, the builders, which
has become the head of the corner. 12And there is
no salvation in any other. For there is no other
name under heaven given to men, by which it is
necessary for us to be saved.”

The Name Forbidden

13Then, seeing the constancy of Peter and John,
having verified that they were men without letters
or learning, they wondered. And they recognized
that they had been with Jesus. 14Also, seeing the
man who had been cured standing with them, they
were unable to say anything to contradict them.
15But they ordered them to withdraw outside,
away from the council, and they conferred among
themselves, 16saying: “What shall we do to these
men? For certainly a public sign has been done
through them, before all the inhabitants of Jerusa-
lem. It is manifest, and we cannot deny it. 17But
lest it spread further among the people, let us
threaten them not to speak anymore in this name
to any man.” 18And calling them in, they warned
them not to speak or teach at all in the name of
Jesus. 19Yet truly, Peter and John said in response
to them: “Judge whether it is just in the sight of
God to listen to you, rather than to God. 20For we
are unable to refrain from speaking the things that
we have seen and heard.” 21But they, threatening
them, sent them away, having not found a way
that they might punish them because of the peo-
ple. For all were glorifying the things that had
been done in these events. 22For the man in whom
this sign of a cure had been accomplished was
more than forty years old.

The Believers’ Prayer

(Psalm 2:1–12)

23Then, having been released, they went to their
own, and they reported in full what the leaders of
the priests and the elders had said to them. 24And
when they had heard it, with one accord, they
lifted up their voice to God, and they said: “Lord,
you are the One who made heaven and earth, the
sea and all that is in them,

egybegyűltek mind a fejedelmek
az Úr ellen s az ő Fölkentje ellen' {Zsolt 2,1-2}.

27 Mert valóban egybegyűltek ebben a városban a te szent Fiad, Jézus ellen, akit fölkentél: Heródes és Poncius Pilátus a pogányokkal és Izrael népeivel, 28 hogy végrehajtsák, amiről kezed és akaratod elhatározta, hogy megtörténjék. 29 Most tehát, Urunk, tekints fenyegetéseikre, s add meg szolgáidnak, hogy teljes bizodalommal hirdessék igédet. 30 Te pedig nyújtsd ki kezedet gyógyításokra, hogy jelek és csodák történjenek szent Fiadnak, Jézusnak neve által.«

31 Miután így imádkoztak, megremegett a hely, ahol egybegyűltek. Mindnyájan beteltek Szentlélekkel, s bátran hirdették Isten igéjét.

A vagyonközösség

32 A hívek sokaságának pedig egy volt a szíve-lelke. Egyikük sem mondott semmit sem a magáénak a birtokából, hanem mindenük közös volt. 33 Az apostolok pedig nagy erővel tettek tanúságot Urunknak, Jézus Krisztusnak feltámadásáról; és bőséges volt a kegyelem mindnyájukban. 34 Nem is volt közöttük senki szűkölködő, mert mindazok, akiknek földje vagy háza volt, eladták, s az eladott javak árát elhozták, 35 és az apostolok lábához tették. Mindenkinek annyit osztottak ki, amennyire kinek-kinek szüksége volt. 36 Így József, a ciprusi származású levita, aki az apostoloktól a Barnabás melléknevet kapta – ennek jelentése: Vigasztalás fia –, 37 mivel szántóföldje volt, eladta azt, az árát pedig elhozta, és letette az apostolok lábához.

Csel 5

Ananiás és Szafira csalása

1 Egy bizonyos Ananiás nevű férfi is a feleségével, Szafirával együtt földet adott el, 2 de a felesége tudtával csalárdul megtartott valamit a föld árából, s csak egy részt hozott el és tett az apostolok lábához. 3 Péter azonban így szólt: »Ananiás, miért

25 who, by the Holy Spirit, through the mouth of our father David, your servant, said: ‘Why have the Gentiles been seething, and why have the people been pondering nonsense?

26 The kings of the earth have stood up, and the leaders have joined together as one, against the Lord and against his Christ.’

27 For truly Herod and Pontius Pilate, with the Gentiles and the people of Israel, joined together in this city against your holy servant Jesus, whom you anointed 28 to do what your hand and your counsel had decreed would be done. 29 And now, O Lord, look upon their threats, and grant to your servants that they may speak your word with all confidence, 30 by extending your hand in cures and signs and miracles, to be done through the name of your holy Son, Jesus.” 31 And when they had prayed, the place in which they were gathered was moved. And they were all filled with the Holy Spirit. And they were speaking the Word of God with confidence.

Sharing among Believers
(Acts 2:42–47)

32 Then the multitude of believers were of one heart and one soul. Neither did anyone say that any of the things that he possessed were his own, but all things were common to them. 33 And with great power, the Apostles were rendering testimony to the Resurrection of Jesus Christ our Lord. And great grace was in them all. 34 And neither was anyone among them in need. For as many as were owners of fields or houses, selling these, were bringing the proceeds of the things that they were selling, 35 and were placing it before the feet of the Apostles. Then it was divided to each one, just as he had need.

36 Now Joseph, who the Apostles surnamed Barnabas (which is translated as ‘son of consolation’), who was a Levite of Cyprian descent, 37 since he had land, he sold it, and he brought the proceeds and placed these at the feet of the Apostles.

Acts 5

Ananias and Sapphira

1 But a certain man named Ananias, with his wife Sapphira, sold a field, 2 and he was deceitful about the price of the field, with his wife’s consent. And bringing only part of it, he placed it at the feet of the Apostles. 3 But Peter said: “Ananias, why has

ejtette a sátán kísértésbe a szívedet, hogy hazudj a Szentléleknek, és csalárdul visszatarts a föld árából? 4 Ha megmaradt volna, magadnak maradt volna, és magad rendelkeznél azzal, amit eladtál. Miért vetemedett hát szíved erre a dologra? Nem embereknek hazudtál, hanem Istennek!« 5 Amint Ananiás ezeket a szavakat hallotta, összeesett és meghalt. Erre nagy félelem fogta el mindazokat, akik ezt hallották. 6 Az ifjak pedig felkeltek, felemelték, kivitték és eltemették. 7 Körülbelül három óra múlva belépett a felesége, aki nem tudta, hogy mi történt. 8 Péter megkérdezte tőle: »Mondd nekem, asszony, csakugyan annyiért adtátok el a földet?« Az így felelt: »Igen, annyiért.« 9 Erre Péter azt mondta neki: »Mire volt jó megegyeznetek abban, hogy megkísértitek az Úr Lelkét? Íme, akik eltemették férjedet, az ajtónál állnak, s téged is kivisznek.« 10 Nyomban összeesett a lábainál és meghalt. Az ifjak pedig beléptek, halva találták, erre kivitték és eltemették a férje mellé. 11 Ekkor nagy félelem fogta el az egész egyházat és mindazokat, akik ezeket hallották.

Jelek és csodák az apostolok által

12 Az apostolok keze által pedig sok jel és csoda történt a nép között. Mindnyájan egy szívvel voltak együtt Salamon csarnokában. 13 Mások közül senki sem mert közéjük elegyedni, de a nép nagyra becsülte őket. 14 Az Úrban hívő férfiak és nők sokasága egyre növekedett. 15 A betegeket kivitték az utcákra, hordágyakra és ágyakra rakták őket, hogy amikor Péter arra megy, legalább az árnyéka érje valamelyiküket, s megszabaduljanak betegségeiktől. 16 Sőt, Jeruzsálem szomszédos városainak néptömege is odaáradt, hozták a betegeket és a tisztátalan lelkektől megszállottakat, s ezek mind meggyógyultak.

Péter letartóztatása és szabadulása

17 Felállt ekkor a főpap, és mindnyájan, akik vele tartottak – vagyis a szaddúceusok pártja –, elteltek irigységgel. 18 Elfogták az apostolokat, és a nyilvános börtönbe vetették őket. 19 Az Úr angyala azonban éjjel kinyitotta a börtön ajtaját, kivezette őket, és azt mondta: 20 »Menjetek, álljatok ki és hirdessétek a templomban a népnek a tanítást erről az életről.« 21 Miután ezt hallották, virradatkor bementek a templomba és tanítottak.

Péter a főtanács előtt

Mikor megérkezett a főpap és akik vele voltak, összehívták a főtanácsot, vagyis Izrael fiainak összes vénjét, és elküldtek a börtönbe, hogy elővezessék őket. 22 De amikor a szolgák odaértek és

Satan tempted your heart, so that you would lie to the Holy Spirit and be deceitful about the price of the land? 4Did it not belong to you while you retained it? And having sold it, was it not in your power? Why have you set this thing in your heart? You have not lied to men, but to God!" 5Then Ananias, upon hearing these words, fell down and expired. And a great fear overwhelmed all who heard of it. 6And the young men rose up and removed him; and carrying him out, they buried him.

7Then about the space of three hours passed, and his wife entered, not knowing what had happened. 8And Peter said to her, "Tell me, woman, if you sold the field for this amount?" And she said, "Yes, for that amount." 9And Peter said to her: "Why have you agreed together to test the Spirit of the Lord? Behold, the feet of those who have buried your husband are at the door, and they shall carry you out!" 10Immediately, she fell down before his feet and expired. Then the young men entered and found her dead. And they carried her out and buried her next to her husband. 11And a great fear came over the entire Church and over all who heard these things.

The Apostles Heal Many

12And through the hands of the Apostles many signs and wonders were accomplished among the people. And they all met with one accord at Solomon's portico. 13And among the others, no one dared to join himself to them. But the people magnified them. 14Now the multitude of men and women who believed in the Lord was ever increasing, 15so much so that they laid the infirm in the streets, placing them on beds and stretchers, so that, as Peter arrived, at least his shadow might fall upon any one of them, and they would be freed from their infirmities. 16But a multitude also hurried to Jerusalem from the neighboring cities, carrying the sick and those troubled by unclean spirits, who were all healed.

The Apostles Arrested and Freed

17Then the high priest and all those who were with him, that is, the heretical sect of the Sadducees, rose up and were filled with jealousy. 18And they laid hands on the Apostles, and they placed them in the common prison. 19But in the night, an Angel of the Lord opened the doors of the prison and led them out, saying, 20"Go and stand in the temple, speaking to the people all these words of life." 21And when they had heard this, they entered the

kinyitották a tömlöcöt, nem találták ott őket. Visszatértek tehát és jelentették: 23 »A börtönt egész gondosan bezárva találtuk ugyan, az őrök is ott álltak az ajtók előtt, de amikor benyitottunk, senkit sem találtunk ott.« 24 E szavak hallatára a templomőrség parancsnoka és a főpapok megdöbbentek azon, ami történt. 25 Ekkor beállított valaki, és hírül hozta nekik: »Íme a férfiak, akiket börtönbe vetettetek, a templomban állnak és tanítják a népet.«

26 Erre a parancsnok elment a szolgákkal, és erőszak alkalmazása nélkül elhozta őket, mert féltek a néptől, hogy megkövezi őket. 27 Majd odahozták és a főtanács elé állították őket. A főpap a szemükre vetette: 28 »Parancsban hagytuk meg nektek, hogy ne tanítsatok az ő nevében, s lám, ti betöltöttétek Jeruzsálemet tanításotokkal, és ránk akarjátok hárítani annak az embernek a vérét.« 29 Erre Péter és az apostolok azt felelték: »Inkább kell engedelmeskednünk Istennek, mint az embereknek. 30 Atyáink Istene feltámasztotta Jézust, akit ti a fára függesztve megöltetek. 31 Isten fejedelemmé és üdvözítővé emelte őt jobbjával, hogy bűnbánatot és bűnbocsánatot adjon Izraelnek. 32 Ezeknek a dolgoknak tanúi vagyunk, mi és a Szentlélek, akit Isten megadott mindazoknak, akik engedelmeskednek neki.« 33 Mikor ezt hallották, feldühödtek, és arra gondoltak, hogy megölik őket.

34 Ekkor azonban egy bizonyos Gamáliel nevű farizeus, aki az egész nép előtt tiszteletben álló törvénytudó volt, felállt a főtanácsban és rövid időre kiküldte az embereket. 35 Azután beszédet intézett hozzájuk: »Izraelita férfiak, vigyázzatok magatokra, mit tesztek ezekkel az emberekkel! 36 Mert a közelmúltban fellépett Teudás, azt mondta önmagáról, hogy ő nagy valaki, és szám szerint mintegy négyszáz férfi csatlakozott hozzá. Őt megölték, azokat pedig, akik hittek neki, mind szétszórták és semmivé lettek. 37 Őutána az összeírás napjaiban fellépett Galileai Júdás, és magához csábította a népet. Ő is elpusztult, s akik egyetértettek vele, azokat mind szétszórták. 38 Ennélfogva én most is azt mondom nektek: hagyjátok magukra ezeket az embereket és engedjétek el őket, mert ha ez a terv vagy mű emberektől van, elenyészik. 39 Ha azonban Istentől van, nem ronthatjátok le, nehogy az történjék, hogy Isten ellen hadakoztok.«

Igazat adtak neki. 40 Azután előhívták az apostolokat, megverették őket, és meghagyták nekik, hogy semmiképp se beszéljenek Jézus nevében, majd elbocsátották őket. 41 Azok pedig

temple at first light, and they were teaching. Then the high priest, and those who were with him, approached, and they called together the council and all the elders of the sons of Israel. And they sent to the prison to have them brought. 22 But when the attendants had arrived, and, upon opening the prison, had not found them, they returned and reported to them, 23 saying: “We found the prison certainly locked up with all diligence, and the guards standing before the door. But upon opening it, we found no one within.”

The Apostles before the Sanhedrin

24 Then, when the magistrate of the temple and the chief priests heard these words, they were uncertain about them, as to what should happen. 25 But someone arrived and reported to them, “Behold, the men whom you placed in prison are in the temple, standing and teaching the people.” 26 Then the magistrate, with the attendants, went and brought them without force. For they were afraid of the people, lest they be stoned.

27 And when they had brought them, they stood them before the council. And the high priest questioned them, 28 and said: “We strongly order you not to teach in this name. For behold, you have filled Jerusalem with your doctrine, and you wish to bring the blood of this man upon us.” 29 But Peter and the Apostles responded by saying: “It is necessary to obey God, more so than men. 30 The God of our fathers has raised up Jesus, whom you put to death by hanging him on a tree. 31 It is he whom God has exalted at his right hand as Ruler and Savior, so as to offer repentance and the remission of sins to Israel. 32 And we are witnesses of these things, with the Holy Spirit, whom God has given to all who are obedient to him.”

Gamaliel’s Advice

33 When they had heard these things, they were deeply wounded, and they were planning to put them to death. 34 But someone in the council, a Pharisee named Gamaliel, a teacher of the law honored by all the people, rose up and ordered the men to be put outside briefly. 35 And he said to them: “Men of Israel, you should be careful in your intentions about these men. 36 For before these days, Theudas stepped forward, asserting himself to be someone, and a number of men, about four hundred, joined with him. But he was killed, and all who believed in him were scattered, and they were reduced to nothing. 37 After this

örvendezve eltávoztak a főtanácsból, mivel méltónak találtattak, hogy Jézus nevéért gyalázatot szenvedjenek. 42 Nem is szűntek meg naponta a templomban és házaknál tanítani és hirdetni Krisztus Jézust.

Csel 6

A hét diákonus kiválasztása

1 Azokban a napokban a tanítványok számának megszaporodtával zúgolódás támadt a görögök között a zsidók ellen amiatt, hogy özvegyeiket elhanyagolják a mindennapi kiszolgálásnál. 2 A tizenkettő egybehívta tehát a tanítványok sokaságát, és így szóltak: »Nem volna rendjén, hogy az asztaloknál szolgáljunk, s közben elhanyagoljuk az Isten igéjét. 3 Azért testvérek, szemeljetek ki magatok közül hét jó hírű, Szentlélekkel és bölcsességgel teljes férfit, s bízzuk rájuk ezt a feladatot. 4 Mi meg majd az imádsággal és az ige szolgálatával foglalkozunk.« 5 Ez a beszéd tetszett az egész sokaságnak. Kiválasztották tehát Istvánt, akit eltöltött a hit és a Szentlélek, továbbá Fülöpöt, Prohóroszt, Nikánort, Timont, Parmenászt és Miklóst, az antiochiai prozelitát. 6 Ezeket az apostolok elé állították, és ők imádság közben rájuk tették kezüket.

7 Az Úr igéje pedig terjedt, úgyhogy a tanítványok száma igen megszaporodott Jeruzsálemben, sőt a papoknak is nagy tömege hódolt meg a hitnek.

István letartóztatása

8 István pedig, telve kegyelemmel és erővel, csodákat és nagy jeleket művelt a nép között. 9 Felléptek azonban néhányan abból a zsinagógából, amelyet a libertinusokról, a cireneiekről, az alexandriaiakról neveztek el, és azokról, akik Kilíkiából és Ázsiából valók, s vitatkoztak Istvánnal.

one, Judas the Galilean stepped forward, in the days of the enrollment, and he turned the people toward himself. But he also perished, and all of them, as many as had joined with him, were dispersed. 38 And now therefore, I say to you, withdraw from these men and leave them alone. For if this counsel or work is of men, it will be broken. 39 Yet truly, if it is of God, you will not be able to break it, and perhaps you might be found to have fought against God.” And they agreed with him.

40 And calling in the Apostles, having beaten them, they warned them not to speak at all in the name of Jesus. And they dismissed them. 41 And indeed, they went forth from the presence of the council, rejoicing that they were considered worthy to suffer insult on behalf of the name of Jesus. 42 And every day, in the temple and among the houses, they did not cease to teach and to evangelize Christ Jesus.

Acts 6

The Choosing of the Seven

(1 Timothy 3:8–13)

1 In those days, as the number of disciples was increasing, there occurred a murmuring of the Greeks against the Hebrews, because their widows were treated with disdain in the daily ministration. 2 And so the twelve, calling together the multitude of the disciples, said: “It is not fair for us to leave behind the Word of God to serve at tables also. 3 Therefore, brothers, search among yourselves for seven men of good testimony, filled with the Holy Spirit and with wisdom, whom we may appoint over this work. 4 Yet truly, we will be continually in prayer and in the ministry of the Word.” 5 And the plan pleased the entire multitude. And they chose Stephen, a man filled with faith and with the Holy Spirit, and Philip and Prochorus and Nicanor and Timon and Parmenas and Nicolas, a new arrival from Antioch. 6 These they set before the sight of the Apostles, and while praying, they imposed hands on them.

7 And the Word of the Lord was increasing, and the number of disciples in Jerusalem was multiplied exceedingly. And even a large group of the priests were obedient to the faith.

The Arrest of Stephen

8 Then Stephen, filled with grace and fortitude, wrought great signs and miracles among the

10 Nem tudtak azonban ellenállni a bölcsességnek
és a Léleknek, amely által szólt. 11 Erre férfiakat
küldtek ki alattomban, akik azt mondták: »Hallot-
tuk őt, amint káromló szavakat mondott Mózesre
és Istenre.« 12 Ily módon felizgatták a népet, a vé-
neket és az írástudókat, akik azután összecsődülve
megragadták őt és a főtanács elé vitték. 13 Sőt, ha-
mis tanúkat is állítottak, hogy mondják azt: »Ez az
ember minduntalan a szent hely és a törvény ellen
beszél. 14 Hallottuk ugyanis őt, amikor azt
mondta, hogy ez a Názáreti Jézus lerontja majd
ezt a helyet, s megmásítja a hagyományokat, ame-
lyeket Mózes hagyott ránk.«

15 Akik a főtanácsban ültek, mind őt nézték,
s olyannak látták az arcát, mint egy angyalét.

Csel 7

István beszéde

1 A főpap erre megkérdezte tőle: »Csakugyan
így áll a dolog?« 2 Ő pedig azt felelte: »Férfiak,
testvérek és atyák, halljátok! A dicsőség Istene
megjelent atyánknak, Ábrahámnak, midőn Mezo-
potámiában tartózkodott, és mielőtt Háránba köl-
tözött. 3 *Így szólt hozzá: `Menj ki földedről és ro-
konságodból, s jöjj arra a földre, amelyet mutatok
neked'* {Ter 12,1}. 4 Erre elhagyta a káldeaiak ország-
gát, és Háránba költözött. Innen pedig atyja halála
után áthozta őt erre a földre, amelyen ti laktok
most. 5 Nem adott ugyan belőle neki talpalatnyi
örökséget sem, de megígérte, *hogy birtokul adja
neki és utódainak őutána* {Ter 12,7}, bár nem volt
még fia. 6 Isten ezt mondta neki: *`Az ő utóda hon-
talanként fog lakni idegen földön, szolgaságba
hajtják és nyomorgatják őket négyszáz esztendeig.
7 De én* – mondja az Úr *–megítélem a nemzetet,
amelynek szolgái lesznek, azután majd kivonulnak
és szolgálni fognak nekem ezen a helyen'* {Ter 15,13-
14; Kiv 3,12}. 8 Egyben megkötötte vele a körülmetélés szövetségét. Ábrahámnak így lett a fia Izsák,
akit körülmetélt a nyolcadik napon, Izsáké pedig
Jákob, Jákobé meg a tizenkét pátriárka. 9 A pátri-
árkák irigységből eladták Józsefet Egyiptomba,
de Isten vele volt {Ter 37,11.28; 39,2}, 10 s kiragadta őt
minden viszontagságából. *Kegyelmet* s bölcsessé-
get *adott neki a fáraónak, Egyiptom királyának a
színe előtt, úgyhogy az megtette őt kormányzónak
Egyiptom fölé és a tulajdon egész háza fölé* {Ter

people. 9But certain ones, from the synagogue of
the so-called Libertines, and of the Cyrenians, and
of the Alexandrians, and of those who were from
Cilicia and Asia rose up and were disputing with
Stephen. 10But they were not able to resist the wis-
dom and the Spirit with which he was speaking.
11Then they suborned men who were to claim that
they had heard him speaking words of blasphemy
against Moses and against God. 12And thus did
they stir up the people and the elders and the
scribes. And hurrying together, they seized him
and brought him to the council. 13And they set up
false witnesses, who said: “This man does not
cease to speak words against the holy place and
the law. 14For we have heard him saying that this
Jesus the Nazarene will destroy this place and will
change the traditions, which Moses handed down
to us.” 15And all those who were sitting in the
council, gazing at him, saw his face, as if it had
become the face of an Angel.

Acts 7

Stephen’s Address: The Call of Abraham
(Genesis 12:1–9)

1Then the high priest said, “Are these things so?”

2And Stephen said: “Noble brothers and fathers,
listen. The God of glory appeared to our father
Abraham, when he was in Mesopotamia, before
he stayed in Haran. 3And God said to him, ‘Depart
from your country and from your kindred, and go
into the land that I will show to you.’ 4Then he
went away from the land of the Chaldeans, and he
lived at Haran. And later, after his father was
dead, God brought him into this land, in which
you now dwell. 5And he gave him no inheritance
in it, not even the space of one step. But he prom-
ised to give it to him as a possession, and to his
offspring after him, though he did not have a son.
6Then God told him that his offspring would be a
settler in a foreign land, and that they would sub-
jugate them, and treat them badly, for four hun-
dred years. 7‘And the nation whom they will
serve, I will judge,’ said the Lord. ‘And after these
things, they shall depart and shall serve me in this
place.’ 8And he gave him the covenant of circum-
cision. And so he conceived Isaac and circum-
cised him on the eighth day. And Isaac conceived
Jacob, and Jacob, the twelve Patriarchs.

39,21; 41,37-44; Zsolt 105,21}. 11 Akkoriban éhínség és
nagy nyomorúság sújtotta egész Egyiptomot és
Kánaánt, s atyáink nem találtak élelmet. 12 Mikor
azonban Jákob meghallotta, hogy Egyiptomban
van gabona, elküldte atyáinkat első ízben; 13 a má-
sodik alkalommal a testvérei megismerték Józse-
fet, és a fáraó előtt kitudódott a származása. 14 Jó-
zsef erre érte küldött és elhivatta atyját, Jákobot és
egész rokonságát, hetvenöt lelket. 15 Jákob tehát
lement Egyiptomba, s aztán ő és atyáink meghal-
tak. 16 Átvitték őket Szíchembe, és eltemették a
sírba, amelyet Ábrahám vett meg ezüstpénzen a
szichemi Hámor fiaitól **{Ter 23,26-27}**.

17 Mikor azonban elközelgett az ígéret ideje,
amelyet Isten Ábrahámnak adott, a nép gyarapo-
dott és sokasodott Egyiptomban, 18 amíg másik
király nem támadt Egyiptomban, aki nem ismerte
Józsefet. 19 Ez álnok módon bánt a népünkkel.
Azzal sújtotta atyáinkat, hogy ki kellett tenniük
csecsemőiket, hogy életben ne maradjanak. 20 Ab-
ban az időben született Mózes, akit Isten kedvelt.
Három hónapig apja házában táplálták. 21 Mikor
azután kitették, a fáraó lánya felvette, és felne-
velte saját fia gyanánt. 22 Mózes így oktatást ka-
pott az egyiptomiak minden bölcsességében, és
hatalmas lett szavaiban és tetteiben. 23 Mikor pe-
dig betöltötte negyvenedik évét, feltette szívében,
hogy meglátogatja a testvéreit, Izrael fiait. 24 Ami-
kor meglátta, hogy egyikük méltatlanságot szen-
ved, a védelmére kelt, és bosszút állt az igazság-
talanságot szenvedőért azzal, hogy megölte az
egyiptomit. 25 Azt hitte ugyanis, hogy testvérei
megértik, hogy Isten az ő keze által ad nekik sza-
badulást, ám azok nem értették meg. 26 Másnap
megjelent köztük, amikor éppen perlekedtek, és
békítgette őket: `Férfiak, ti testvérek vagytok, mi-
ért bántjátok egymást?' 27 De az, aki bántalmazta
felebarátját, eltaszította őt, és így szólt: *`Ki tett té-
ged följebbvalóvá és bíróvá fölénk? 28 Csak nem
akarsz megölni, ahogy megölted tegnap az egyip-
tomit?'* 29 Mikor Mózes meghallotta ezt a beszé-
det, elmenekült, és jövevény lett Midián földjén,
ahol két fia született **{Kiv 2,15}**.

30 Negyven esztendő eltelte után Sína hegyé-
nek pusztájában *angyal jelent meg neki a csipke-
bokor lángoló tüzében* **{Kiv 3,2-3}**. 31 Mózes látta, és
csodálkozott a látványon. Amint azonban oda-
ment, hogy megnézze, az Úr szólt hozzá: 32 *`Én
vagyok atyáid Istene, Ábrahám Istene, Izsák Is-
tene és Jákob Istene'* **{Kiv 3,6}**. Mózes erre megret-
tent, és nem merte megnézni. 33 *Az Úr pedig azt
mondta neki: `Oldd le lábad saruját, mert a hely,*

Joseph Sold into Egypt
(Genesis 37:12–30)

9 And the Patriarchs, being jealous, sold Joseph
into Egypt. But God was with him. 10 And he res-
cued him from all his tribulations. And he gave
him grace and wisdom in the sight of Pharaoh, the
king of Egypt. And he appointed him as governor
over Egypt and over all his house.

11 Then a famine occurred in all of Egypt and Ca-
naan, and a great tribulation. And our fathers did
not find food. 12 But when Jacob had heard that
there was grain in Egypt, he sent our fathers first.
13 And on the second occasion, Joseph was recog-
nized by his brothers, and his ancestry was made
manifest to Pharaoh. 14 Then Joseph sent for and
brought his father Jacob, with all his kindred, sev-
enty-five souls.

Israel Oppressed in Egypt
(Exodus 1:8–22)

15 And Jacob descended into Egypt, and he
passed away, and so did our fathers. 16 And they
crossed over into Shechem, and they were placed
in the sepulcher which Abraham bought for a
sum of money from the sons of Hamor, the son
of Shechem.

17 And when the time of the Promise that God had
revealed to Abraham drew near, the people in-
creased and were multiplied in Egypt, 18 even until
another king, who did not know Joseph, rose up in
Egypt. 19 This one, encompassing our kindred, af-
flicted our fathers, so that they would expose their
infants, lest they be kept alive.

The Birth and Adoption of Moses
(Exodus 2:1–10; Hebrews 11:23–29)

20 In the same time, Moses was born. And he was
in the grace of God, and he was nourished for
three months in the house of his father. 21 Then,
having been abandoned, the daughter of Pharaoh
took him in, and she raised him as her own son.
22 And Moses was instructed in all the wisdom of
the Egyptians. And he was mighty in his words
and in his deeds.

The Rejection and Flight of Moses
(Exodus 2:11–22)

23 But when forty years of age were completed in
him, it rose up in his heart that he should visit his
brothers, the sons of Israel. 24 And when he had
seen a certain one suffering injury, he defended
him. And striking the Egyptian, he wrought a

amelyen állsz, szent föld. **34** *Jól láttam Egyiptomban élő népem nyomorúságát, hallottam sóhajtozásukat, azért szálltam le, hogy megszabadítsam őket. Jöjj tehát, elküldek Egyiptomba'* **{Kiv 3,5.7-10}**.

35 Ezt a Mózest, akit megtagadtak, amikor azt mondták: *`Ki rendelt téged följebbvalóvá és bíróvá?'* **{Kiv 2,14}**, Isten vezérül és szabadítóul küldte az angyal által, aki megjelent neki a csipkebokorban. **36** Ő hozta ki őket, közben csodákat és jeleket művelt Egyiptom földjén, majd a Vörös-tengernél és a pusztában negyven éven át. **37** Ez az a Mózes, aki megmondta Izrael fiainak: *`Prófétát támaszt nektek Isten testvéreitek közül, hozzám hasonlót'* **{MTörv 18,15}**. **38** Ő volt az, aki a pusztai közösségből kapcsolatban állt az angyallal, aki Sína hegyén szólt hozzá és atyáinkhoz; ő vette át az élet igéit, hogy nekünk adja. **39** Ám atyáink nem akartak engedelmeskedni neki, hanem eltaszították, és szívük visszavágyott Egyiptomba. **40** Azért azt mondták Áronnak: *`Készíts nekünk isteneket, vezessenek bennünket ők, mert nem tudjuk, mi történt ezzel a Mózessel, aki kihozott minket Egyiptom földjéről!'* **{Kiv 32,1}** **41** És borjúképmást készítettek azokban a napokban, áldozatot mutattak be a bálványnak, és örömük telt önkezük alkotásaiban. **42** Ezért Isten elfordult tőlük, és hagyta őket, hogy szolgáljanak az ég seregeinek, amint meg van írva a próféták könyvében:

`Vajon mutattatok-e be nekem
áldozati állatokat és áldozatokat
negyven éven át a pusztában, Izrael háza?
43 *Inkább befogadtátok Molok sátrát*
és isteneteknek, Refánnak csillagát,
a bálványképeket, amelyeket készítettetek,
hogy imádjátok őket.
Ezért Babilonon *túlra viszlek majd el titeket'*
{Ám 5,25-27}.

44 A szövetség sátra atyáinkkal volt a pusztában, amint Isten elrendelte nekik, aki Mózeshez szólt, hogy készítse el azt a látott minta szerint. **45** Ezt atyáink átvették, s be is vitték Józsuéval a pogányok birodalmába, akiket Isten kiűzött atyáink elől, Dávid napjaiig. **46** Ő kegyelmet talált Istennél, és könyörgött, hogy hajlékot emelhessen Jákob Istenének. **47** Végül csak Salamon épített neki házat. **48** Ámde a Magasságbeli nem lakik kezek alkotásaiban, amint a próféta mondja:

49 *`Az ég az én trónusom,*
a föld pedig lábaim zsámolya.

retribution for him who was enduring the injury. **25**Now he supposed that his brothers would understand that God would grant them salvation through his hand. But they did not understand it. **26**So truly, on the following day, he appeared before those who were arguing, and he would have reconciled them in peace, saying, ‘Men, you are brothers. So why would you harm one another?’ **27**But he who was causing the injury to his neighbor rejected him, saying: ‘Who has appointed you as leader and judge over us? **28**Could it be that you want to kill me, in the same way that you killed the Egyptian yesterday?’ **29**Then, at this word, Moses fled. And he became a foreigner in the land of Midian, where he produced two sons.

The Call of Moses
(Exodus 3:1–22)

30And when forty years were completed, there appeared to him, in the desert of Mount Sinai, an Angel, in a flame of fire in a bush. **31**And upon seeing this, Moses was amazed at the sight. And as he drew near in order to gaze at it, the voice of the Lord came to him, saying: **32**‘I am the God of your fathers: the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob.’ And Moses, being made to tremble, did not dare to look. **33**But the Lord said to him: ‘Loosen the shoes from your feet. For the place in which you stand is holy ground. **34**Certainly, I have seen the affliction of my people who are in Egypt, and I have heard their groaning. And so, I am coming down to free them. And now, go forth and I will send you into Egypt.’

35This Moses, whom they rejected by saying, ‘Who has appointed you as leader and judge?’ is the one God sent to be leader and redeemer, by the hand of the Angel who appeared to him in the bush. **36**This man led them out, accomplishing signs and wonders in the land of Egypt, and at the Red Sea, and in the desert, for forty years. **37**This is Moses, who said to the sons of Israel: ‘God will raise up for you a prophet like me from your own brothers. You shall listen to him.’ **38**This is he who was in the Church in the wilderness, with the Angel who was speaking to him on Mount Sinai, and with our fathers. It is he who received the words of life to give to us.

Miféle házat építenétek nekem
– mondja az Úr –,
vagy hol lenne az én nyugodalmam helye?
50 *Nem az én kezem alkotta-e mindezeket?*
′**{Iz 66,1-2}**

51 Ti keménynyakúak, körülmetéletlen szívűek és fülűek! Ti mindenkor ellenálltok a Szentléleknek: amint atyáitok, úgy ti is. **52** Melyik prófétát nem üldözték atyáitok? Igen, megölték őket, akik annak az Igaznak eljöveteléről jövendöltek, akinek ti most árulói és gyilkosai lettetek, **53** ti, akik angyalok szolgálata által kaptátok a törvényt, de meg nem tartottátok.«

István megkövezése

54 Amikor ezeket hallották, megdühödtek szívükben, és fogukat csikorgatták ellene. **55** Ő azonban Szentlélekkel telve föltekintett az égre, látta Isten dicsőségét, és Jézust Isten jobbja felől állni. **56** Megszólalt: »Íme, nyitva látom az egeket, és az Emberfiát állni Isten jobbja felől.« **57** Erre ők fennhangon kiáltva befogták fülüket, és egy akarattal rárohantak. **58** Azután kihurcolták őt a városon kívülre, és megkövezték. A tanúk pedig letették ruháikat egy ifjú lábához, akit Saulnak hívtak. **59** Amikor megkövezték Istvánt, az így könyörögött: »Úr Jézus, vedd magadhoz lelkemet!« **60** Amikor pedig térdre esett, fennhangon azt kiáltotta: »Uram, ne tulajdonítsd ezt nekik bűnül!« Amint ezt kimondta, elszenderült az Úrban.

The Rebellion of Israel
(Exodus 32:1–35; Deuteronomy 9:7–29; Amos 5:16–27)

39 It is he whom our fathers were not willing to obey. Instead, they rejected him, and in their hearts they turned away toward Egypt, **40** saying to Aaron: ‘Make gods for us, which may go before us. For this Moses, who led us away from the land of Egypt, we do not know what has happened to him.’ **41** And so they fashioned a calf in those days, and they offered sacrifices to an idol, and they rejoiced in the works of their own hands. **42** Then God turned, and he handed them over, to subservience to the armies of heaven, just as it was written in the Book of the Prophets: ‘Did you not offer victims and sacrifices to me for forty years in the desert, O house of Israel? **43** And yet you took up for yourselves the tabernacle of Moloch and the star of your god Rephan, figures which you yourselves formed in order to adore them. And so I will carry you away, beyond Babylon.’

The Tabernacle of the Testimony
(Exodus 40:1–33; Hebrews 9:1–10)

44 The tabernacle of the testimony was with our fathers in the desert, just as God ordained for them, speaking to Moses, so that he would make it according to the form that he had seen. **45** But our fathers, receiving it, also brought it, with Joshua, into the land of the Gentiles, whom God expelled before the face of our fathers, even until the days of David, **46** who found grace before God and who asked that he might obtain a tabernacle for the God of Jacob. **47** But it was Solomon who built a house for him. **48** Yet the Most High does not live in houses built by hands, just as he said through the prophet:

49 ‘Heaven is my throne, and the earth is my footstool. What kind of house would you build for me? says the Lord. And which is my resting place?

50 Has not my hand made all these things?’

51 Stiff-necked and uncircumcised in heart and ears, you ever resist the Holy Spirit. Just as your fathers did, so also do you do. **52** Which of the Prophets have your fathers not persecuted? And they killed those who foretold the advent of the Just One. And you have now become the betrayers and murderers of him. **53** You received the law by

the actions of Angels, and yet you have not kept it.”

The Stoning of Stephen

54 Then, upon hearing these things, they were
deeply wounded in their hearts, and they gnashed
their teeth at him. 55 But he, being filled with the
Holy Spirit, and gazing intently toward heaven,
saw the glory of God and Jesus standing at the
right hand of God. 56 And he said, “Behold, I see
the heavens opened, and the Son of man standing
at the right hand of God.” 57 Then they, crying out
with a loud voice, blocked their ears and, with one
accord, rushed violently toward him. 58 And driv-
ing him out, beyond the city, they stoned him. And
witnesses placed their garments beside the feet of
a youth, who was called Saul. 59 And as they were
stoning Stephen, he called out and said, “Lord Je-
sus, receive my spirit.” 60 Then, having been
brought to his knees, he cried out with a loud
voice, saying, “Lord, do not hold this sin against
them.” And when he had said this, he fell asleep
in the Lord. And Saul was consenting to his mur-
der.

Csel 8

1 Saul pedig egyetértett azzal, hogy megöljék őt.

Üldözés és szétszórattatás

Azon a napon nagy üldözés tört ki a jeruzsálemi egyház ellen, s az apostolok kivételével mindnyájan szétszóródtak Júdea és Szamaria tar-tományában. 2 Istvánt pedig istenfélő férfiak eltemették, és nagyon megsiratták. 3 Saul meg pusztította az egyházat, sorra járva a házakat, elhurcolta a férfiakat és asszonyokat, s őrizetbe vetette őket.

A JÚDEAI ÉS A SZAMARIAI EGYHÁZ: 8,4-12,23

Fülöp, Szamaria hittérítője

4 Azok, akik szétszóródtak, eközben körül-
jártak, és hirdették az Isten igéjét.

5 Így jutott el Fülöp Szamaria városába, és
hirdette nekik Krisztust. 6 Tömegesen és egyetér-
tően figyeltek mindarra, amit Fülöp mondott,
hallva és látva a jeleket, amelyeket cselekedett.
7 Mert a tisztátalan lelkek hangos kiáltással ki-
mentek sokakból, akikben laktak, és sok inaszа-
kadt és sánta meggyógyult. 8 Nagy öröm támadt
abban a városban.

9 Volt azonban a városban egy Simon nevű
férfi, aki azelőtt varázslással foglalkozott, és el-
ámította Szamaria népét, azt állítva, hogy ő

Acts 8

Saul Persecutes the Church

1 Now in those days, there occurred a great perse-
cution against the Church at Jerusalem. And they
were all dispersed throughout the regions of Judea
and Samaria, except the Apostles. 2 But God-fear-
ing men arranged for Stephen’s funeral, and they
made a great mourning over him. 3 Then Saul was
laying waste to the Church by entering throughout
the houses, and dragging away men and women,
and committing them to prison.

Philip in Samaria

4 Therefore, those who had been dispersed were
traveling around, evangelizing the Word of God.
5 Now Philip, descending to a city of Samaria, was
preaching Christ to them. 6 And the crowd was lis-
tening intently and with one accord to those things
which were being said by Philip, and they were
watching the signs which he was accomplishing.
7 For many of them had unclean spirits, and, cry-
ing out with a loud voice, these departed from
them. 8 And many of the paralytics and the lame
were cured.

rendkívüli valaki. 10 Nagyok és kicsik, mindenki
egyaránt hallgatott rá, s azt mondták: »Az Isten
ereje ő, akit Nagynak hívnak.« 11 És követték őt,
mert jó ideje ámította őket varázslataival. 12 Ami-
kor azonban hittek Fülöpnek, aki hirdette az örömhírt Isten országáról, a férfiak és az asszonyok megkeresztelkedtek Jézus Krisztus nevében. 13 Sőt, maga Simon is hitt, és megkeresztelkedése után Fülöphöz szegődött. Mikor látta, hogy jelek és igen nagy csodák is történnek, álmélkodva csodálkozott.

Péter és János Szamariában

14 Mikor pedig az apostolok, akik Jeruzsálemben voltak, meghallották, hogy Szamaria befogadta az Isten igéjét, elküldték hozzájuk Pétert és Jánost. 15 Amint odaérkeztek, imádkoztak értük, hogy elnyerjék a Szentlelket, 16 mert az még egyikükre sem szállt le, csak meg voltak keresztelve az Úr Jézus nevében. 17 Ekkor rájuk tették kezüket, és azok elnyerték a Szentlelket.

18 Amikor Simon látta, hogy az apostolok kézrátétellel megadják a Szentlelket, pénzt kínált nekik, 19 és azt mondta: »Adjátok meg nekem is ezt a hatalmat, hogy akire ráteszem a kezemet, megkapja a Szentlelket!« 20 Péter azonban így szólt hozzá: »Vesszen a pénzed veled együtt, mivel azt gondoltad, hogy Isten ajándékát pénzért lehet megszerezni! 21 Sem részed nincs ebben, sem jussod nincs hozzá, mert a szíved nem igaz Isten előtt. 22 Térj meg tehát ebből a gonoszságodból, s kérd Istent, hogy szívednek ez a gondolata bocsánatot nyerjen! 23 Mert azt látom, hogy a keserűség epéjében és a gonoszság kötelékében vagy.« 24 Erre Simon azt felelte: »Könyörögjetek értem az Úrhoz, hogy semmi se érjen engem abból, amit mondtatok!« 25 Ők pedig, miután tanúságot tettek és az Úr igéjét hirdették, visszatértek Jeruzsálembe. Közben a szamariaiak sok helységének hirdették az evangéliumot.

Az etióp férfi megkeresztelése

26 Ezek után az Úr angyala így szólt Fülöphöz: »Kelj föl és menj délre, arra az elhagyatott útra, amely Jeruzsálemből Gázába visz le!« 27 Az fölkelt tehát, és elment. S íme, egy etióp férfi, Kandakénak, az etiópok királynőjének hatalmas udvari tisztje és minden kincsének kezelője, aki Jeruzsálembe jött imádkozni, 28 visszatértében kocsiján ülve Izajás prófétát olvasta. 29 Ekkor a Lélek így szólt Fülöphöz: »Menj oda, és szegődj ahhoz a kocsihoz!« 30 Amint Fülöp odasietett és hallotta, hogy Izajás prófétát olvassa,

Simon the Sorcerer

(Deuteronomy 18:9–14)

9 Therefore, there was great gladness in that city.
Now there was a certain man named Simon, who formerly had been a magician in that city, seducing the people of Samaria, claiming himself to be someone great. 10 And to all those who would listen, from the least even to the greatest, he was saying: “Here is the power of God, which is called great.” 11 And they were attentive to him because, for a long time, he had deluded them with his magic. 12 Yet truly, once they had believed Philip, who was evangelizing the kingdom of God, both men and women were baptized in the name of Jesus Christ. 13 Then Simon himself also believed and, when he had been baptized, he adhered to Philip. And now, seeing also the greatest signs and miracles being wrought, he was amazed and stupefied.

14 Now when the Apostles who were in Jerusalem had heard that Samaria had received the Word of God, they sent Peter and John to them. 15 And when they had arrived, they prayed for them, so that they might receive the Holy Spirit. 16 For he had not yet come to any among them, since they were only baptized in the name of the Lord Jesus. 17 Then they laid their hands on them, and they received the Holy Spirit. 18 But when Simon had seen that, by the imposition of the hands of the Apostles, the Holy Spirit was given, he offered them money, 19 saying, “Give this power to me also, so that on whomever I will lay my hands, he may receive the Holy Spirit.” But Peter said to him: 20 “Let your money be with you in perdition, for you have supposed that a gift of God might be possessed by money. 21 There is no part or place for you in this matter. For your heart is not upright in the sight of God. 22 And so, repent from this, your wickedness, and beg God, so that perhaps this plan of your heart might be forgiven you. 23 For I perceive you to be in the gall of bitterness and in the bond of iniquity.” 24 Then Simon responded by saying, “Pray for me to the Lord, so that nothing of what you have said may happen to me.”

25 And indeed, after testifying and speaking the Word of the Lord, they returned to Jerusalem, and they evangelized the many regions of the Samaritans.

megszólította: »Azt gondolod, hogy érted, amit olvasol?« 31 Az így felelt: »Hogyan érteném, ha nincs, aki megmagyarázza nekem?« Megkérte tehát Fülöpöt, hogy szálljon fel és üljön melléje. 32 Az Írás helye pedig, amelyet olvasott, ez volt:

»Mint a bárány, amelyet leölésre visznek,
és mint a juh, mely nyírója előtt elnémul,
nem nyitotta ki száját.
33 *Megaláztatásban hoztak fölötte ítéletet.*
A sorsával ki törődik?
Hisz életét elvették e földön« **{Iz 53,7-8}.**

34 Erre az udvari tiszt megkérdezte Fülöpöt: »Kérlek, kiről mondja ezt a próféta, önmagáról vagy valaki másról?« 35 Ekkor Fülöp megnyitotta száját, s ebből az Írásból kiindulva hirdette neki Jézust. 36 Amint haladtak az úton, egy vízhez értek. Erre az udvari tiszt így szólt: »Íme a víz; mi gátol abban, hogy megkeresztelkedjem?« **[37]** 38 Azután megállította a kocsit. Mindketten lementek a vízbe, Fülöp és az udvari tiszt, és megkeresztelte őt. 39 Mikor a vízből feljöttek, az Úr Lelke elragadta Fülöpöt. Az udvari tiszt nem látta őt többé, s örvendezve folytatta útját. 40 Fülöp pedig Asdódban termett, körüljárt, és hirdette az evangéliumot, amíg Cézáreába nem érkezett.

Philip and the Ethiopian
(Isaiah 53:1–8)

26 Now an Angel of the Lord spoke to Philip, saying, “Rise up and go toward the south, to the way which descends from Jerusalem into Gaza, where there is a desert.” 27 And rising up, he went. And behold, an Ethiopian man, a eunuch, powerful under Candace, the queen of the Ethiopians, who was over all her treasures, had arrived in Jerusalem to worship. 28 And while returning, he was sitting upon his chariot and reading from the prophet Isaiah. 29 Then the Spirit said to Philip, “Draw near and join yourself to this chariot.” 30 And Philip, hurrying, heard him reading from the prophet Isaiah, and he said, “Do you think that you understand what you are reading?” 31 And he said, “But how can I, unless someone will have revealed it to me?” And he asked Philip to climb up and sit with him.

32 Now the place in Scripture that he was reading was this: “Like a sheep he was led to the slaughter. And like a lamb silent before his shearer, so he opened not his mouth.

33 He endured his judgment with humility. Who of his generation shall describe how his life was taken away from the earth?”

34 Then the eunuch responded to Philip, saying: “I beg you, about whom is the prophet saying this? About himself, or about someone else?” 35 Then Philip, opening his mouth and beginning from this Scripture, evangelized Jesus to him. 36 And while they were going along the way, they arrived at a certain water source. And the eunuch said: “There is water. What would prevent me from being baptized?” 37 Then Philip said, “If you believe from your whole heart, it is permitted.” And he responded by saying, “I believe the Son of God to be Jesus the Christ.” 38 And he ordered the chariot to stand still. And both Philip and the eunuch descended into the water. And he baptized him. 39 And when they had ascended from the water, the Spirit of the Lord took Philip away, and the eunuch did not see him anymore. Then he went on his way, rejoicing. 40 Now Philip was found in Azotus. And continuing on, he evangelized all the cities, until he arrived in Caesarea.

Csel 9

Saul megtérése

1 Eközben Saul, aki még mindig gyűlölettől
lihegett és halállal fenyegette az Úr tanítványait,
elment a főpaphoz, 2 és levelet kért tőle a damasz-
kuszi zsinagógákhoz, hogy megkötözve Jeruzsá-
lembe hozhassa azokat a férfiakat és nőket, akiket
ott talál ennek a tannak a követői közül.

3 De amint haladt az úton és Damaszkuszhoz
közeledett, történt, hogy hirtelen fényesség ra-
gyogta körül az égből. 4 Leesett a földre, és szóza-
tot hallott, amely azt mondta neki: »Saul, Saul,
miért üldözöl engem?« 5 Erre ő megkérdezte: »Ki
vagy te, Uram?« Az így felelt: »Én vagyok Jézus,
akit te üldözöl! 6 De kelj föl és menj be a városba,
ott majd megmondják neked, mit kell tenned.« 7 A
férfiak, akik kísérték, csodálkozva álltak. Hallot-
ták ugyan a hangot, de nem láttak senkit sem.
8 Saul pedig fölkelt a földről, de amikor kinyitotta
a szemét, semmit sem látott. Úgy vezették be ke-
zénél fogva Damaszkuszba. 9 Ott volt három na-
pig, nem látott, nem evett, nem ivott semmit.

10 Volt Damaszkuszban egy Ananiás nevű ta-
nítvány, akihez az Úr látomásban így szólt: »Ana-
niás!« Ő pedig így felelt: »Itt vagyok, Uram!«
11 Az Úr így folytatta: »Kelj föl, menj el az úgy-
nevezett Egyenes utcába, keress fel Júdás házában
egy Saul nevű tarzusi embert. Íme, épp imádko-
zik, 12 és lát egy Ananiás nevű férfit, amint belép
hozzá, és ráteszi a kezét, hogy látását vissza-
nyerje.« 13 Ananiás azonban azt felelte: »Uram,
sokaktól hallottam erről a férfiról, hogy mennyi
gonoszat tett szentjeiddel Jeruzsálemben. 14 Itt
meg felhatalmazása van a főpapoktól, hogy meg-
kötözze mindazokat, akik segítségül hívják neve-
det.« 15 De az Úr azt mondta neki: »Csak menj,
mert kiválasztott edényem ő nekem, hogy hor-
dozza nevemet a pogányok, a királyok és Izrael fiai
előtt. 16 Én ugyanis megmutatom neki, mennyit

Acts 9

The Road to Damascus

(Acts 22:1–21; Acts 26:1–23)

1 Now Saul, still breathing threats and beatings
against the disciples of the Lord, went to the high
priest, 2 and he petitioned him for letters to the syn-
agogues in Damascus, so that, if he found any men
or women belonging to this Way, he could lead
them as prisoners to Jerusalem. 3 And as he made
the journey, it happened that he was approaching
Damascus. And suddenly, a light from heaven
shone around him. 4 And falling to the ground, he
heard a voice saying to him, “Saul, Saul, why are
you persecuting me?” 5 And he said, “Who are
you, Lord?” And he: “I am Jesus, whom you are
persecuting. It is hard for you to kick against the
goad.”

6 And he, trembling and astonished, said, “Lord,
what do you want me to do?” 7 And the Lord said
to him, “Rise up and go into the city, and there
you will be told what you ought to do.” Now the
men who were accompanying him were standing
stupefied, hearing indeed a voice, but seeing no
one. 8 Then Saul rose up from the ground. And
upon opening his eyes, he saw nothing. So lead-
ing him by the hand, they brought him into Da-
mascus. 9 And in that place, he was without sight
for three days, and he neither ate nor drank.

Ananias Baptizes Saul

10 Now there was a certain disciple at Damascus,
named Ananias. And the Lord said to him in a vi-
sion, “Ananias!” And he said, “Here I am, Lord.”
11 And the Lord said to him: “Rise up and go into
the street that is called Straight, and seek, in the
house of Judas, the one named Saul of Tarsus. For
behold, he is praying.” 12 (And Paul saw a man
named Ananias entering and imposing hands
upon him, so that he might receive his sight.)
13 But Ananias responded: “Lord, I have heard
from many about this man, how much harm he has
done to your saints in Jerusalem. 14 And he has au-
thority here from the leaders of the priests to bind
all who invoke your name.” 15 Then the Lord said
to him: “Go, for this one is an instrument chosen
by me to convey my name before nations and
kings and the sons of Israel. 16 For I will reveal to
him how much he must suffer on behalf of my
name.” 17 And Ananias departed. And he entered
the house. And laying his hands upon him, he
said: “Brother Saul, the Lord Jesus, he who

kell szenvednie az én nevemért.« 17 Erre Ananiás elindult, bement a házba, rátette a kezét, és azt mondta: »Saul testvér, az Úr Jézus küldött engem, aki megjelent neked az úton, amelyen jöttél, hogy láss és eltelj Szentlélekkel.« 18 Erre azonnal halpikkely-szerű valami hullott le a szemeiről, és visszanyerte a szeme világát. Fölkelt és megkeresztelkedett, 19 azután ételt vett magához és megerősödött.

Néhány napig még együtt maradt a tanítványokkal, akik Damaszkuszban voltak. 20 Azonnal hirdette a zsinagógákban Jézust, hogy ő az Isten Fia. 21 Mindazok pedig, akik hallgatták, csodálkoztak és megjegyezték: »Nem ez az, aki Jeruzsálemben vesztére tört azoknak, akik ezt a nevet segítségül hívták, és ide is azért jött, hogy megkötözve elhurcolja őket a főpapokhoz?« 22 Saul azonban mind nagyobb erővel lépett fel, zavarba hozta a damaszkuszi zsidókat, és bizonyította előttük, hogy Jézus a Krisztus.

Saul menekülése Damaszkuszból

23 Jó néhány nap múlva a zsidók megállapodtak, hogy megölik őt. 24 De Saul tudomást szerzett ármánykodásukról. Azok még a kapukat is őrizték éjjel-nappal, hogy megöljék őt. 25 A tanítványok azonban éjjel fogták őt, és kimenekítették a falon át, leeresztve őt egy kosárban.

26 Mikor így Jeruzsálembe érkezett, a tanítványokhoz akart csatlakozni, de mindnyájan féltek tőle, mert nem hitték, hogy tanítvány. 27 Barnabás azonban maga mellé vette, elvezette az apostolokhoz, és elbeszélte nekik, hogyan látta meg az Urat útközben, hogyan beszélt vele, és hogy milyen bátran tevékenykedett Damaszkuszban Jézus nevében. 28 Velük volt, járt-kelt Jeruzsálemben, és bátran tevékenykedett az Úr nevében. 29 Beszélt a pogányokhoz is, és vitatkozott a görögökkel, de azok az életére törtek. 30 Mikor a testvérek értesültek erről, lekísérték őt Cézáreába, és elküldték Tarzusba.

31 Az egyház ekkor egész Júdeában, Galileában és Szamariában békében élt és gyarapodott, az Úr félelmében járt, s telve volt a Szentlélek vigasztalásával.

A pogányok felvétele az egyházba: 9,32-12,5

Péter Liddában és Joppéban

32 Történt egyszer, hogy Péter, amikor mindenkit fölkeresett, eljutott azokhoz a szentekhez is, akik Liddában laktak. 33 Talált ott egy Éneász nevű embert, aki nyolc év óta ágyban feküdt, mert béna volt. 34 Péter így szólt hozzá: »Éneász, Jézus Krisztus meggyógyít téged! Kelj föl, vesd be

appeared to you on the way by which you arrived, sent me so that you would receive your sight and be filled with the Holy Spirit.” 18 And immediately, it was as if scales had fallen from his eyes, and he received his sight. And rising up, he was baptized. 19 And when he had taken a meal, he was strengthened. Now he was with the disciples who were at Damascus for some days.

Saul Preaches at Damascus

20 And he was continuously preaching Jesus in the synagogues: that he is the Son of God. 21 And all who heard him were astonished, and they said, “Is this not the one who, in Jerusalem, was fighting against those invoking this name, and who came here for this: so that he might lead them away to the leaders of the priests?” 22 But Saul was increasing to a greater extent in ability, and so he was confounding the Jews who lived at Damascus, by affirming that he is the Christ.

The Escape from Damascus

23 And when many days were completed, the Jews took counsel as one, so that they might put him to death. 24 But their treachery became known to Saul. Now they were also watching the gates, day and night, so that they might put him to death. 25 But the disciples, taking him away by night, sent him over the wall by letting him down in a basket.

Saul in Jerusalem

26 And when he had arrived in Jerusalem, he attempted to join himself to the disciples. And they were all afraid of him, not believing that he was a disciple. 27 But Barnabas took him aside and led him to the Apostles. And he explained to them how he had seen the Lord, and that he had spoken to him, and how, in Damascus, he had acted faithfully in the name of Jesus. 28 And he was with them, entering and departing Jerusalem, and acting faithfully in the name of the Lord. 29 He also was speaking with the Gentiles and disputing with the Greeks. But they were seeking to kill him. 30 And when the brothers had realized this, they brought him to Caesarea and sent him away to Tarsus.

The Healing of Aeneas

31 Certainly, the Church had peace throughout all of Judea and Galilee and Samaria, and it was being built up, while walking in the fear of the Lord, and it was being filled with the consolation of the Holy Spirit.

ágyadat!« Erre ő azonnal fölkelt. 35 Lidda és Száron lakói mind látták őt, és megtértek az Úrhoz.

36 Joppéban a tanítványok közt volt egy asszszony, a neve Tabíta volt, ami azt jelenti: Dorkász. Teljesen a jócselekedeteknek és az alamizsnálkodásnak szentelte életét. 37 Történt pedig azokban a napokban, hogy megbetegedett és meghalt. Miután megmosták, lefektették a felső teremben. 38 Mivel Lidda közel van Joppéhoz, s a tanítványok meghallották, hogy Péter ott van, elküldtek hozzá két férfit, és kérték: »Ne késlekedj hozzánk jönni!« 39 Péter erre útra kelt, és elment velük. Amikor megérkeztek, felvezették őt a felső terembe. Az özvegyek mind körülvették őt sírva, és a köntösöket és ruhákat mutogatták, amelyeket Dorkász készített nekik, amíg velük volt. 40 Péter azonban mindnyájukat kiparancsolta, azután térdre borulva imádkozott, majd a holttesthez fordulva így szólt: »Tabíta, kelj föl!« Erre az kinyitotta a szemét, meglátta Pétert, és felült. 41 Ő pedig odanyújtotta neki a kezét és felsegítette. Azután odahívta a szenteket és az özvegyeket, és megmutatta nekik őt, hogy él. 42 Híre ment ennek egész Joppéban, és sokan hittek az Úrban.

43 Történt ezután, hogy sok napon át ott maradt Joppéban egy bizonyos Simon tímárnál.

Csel 10

Kornéliusz százados látomása Cézáreában

1 Volt Cézáreában egy Kornéliusz nevű férfi, az Itáliainak nevezett zászlóalj százados. 2 Egész háza népével együtt vallásos és istenfélő ember volt, sok alamizsnát osztott ki a nép között, és szüntelenül imádkozott az Istenhez. 3 Egyszer, a nap kilencedik órája körül látomásban tisztán látta, hogy az Isten angyala bejött hozzá, és azt mondta neki: »Kornéliusz!« 4 Ő rátekintett, és megrémülve azt mondta: »Mi az, Uram?« Erre az így szólt: »Imádságaid és alamizsnáid felszálltak Isten színe elé, és ő megemlékezett rólad. 5 Azért küldj most férfiakat Joppéba, és hivass ide egy

32 Then it happened that Peter, as he traveled around everywhere, came to the saints who were living at Lydda. 33 But he found there a certain man, named Aeneas, who was a paralytic, who had lain in bed for eight years. 34 And Peter said to him: “Aeneas, the Lord Jesus Christ heals you. Rise up and arrange your bed.” And immediately he rose up. 35 And all who were living in Lydda and Sharon saw him, and they were converted to the Lord.

The Raising of Tabitha

(John 11:38–44)

36 Now in Joppa there was a certain disciple named Tabitha, which in translation is called Dorcas. She was filled with the good works and almsgiving that she was accomplishing. 37 And it happened that, in those days, she became ill and died. And when they had washed her, they laid her in an upper room. 38 Now since Lydda was close to Joppa, the disciples, upon hearing that Peter was there, sent two men to him, asking him: “Do not be slow in coming to us.” 39 Then Peter, rising up, went with them. And when he had arrived, they led him to an upper room. And all the widows were standing around him, weeping and showing him the tunics and garments that Dorcas had made for them. 40 And when they had all been sent outside, Peter, kneeling down, prayed. And turning to the body, he said: “Tabitha, arise.” And she opened her eyes and, upon seeing Peter, sat up again. 41 And offering her his hand, he lifted her up. And when he had called in the saints and the widows, he presented her alive. 42 Now this became known throughout all of Joppa. And many believed in the Lord. 43 And it happened that he resided for many days in Joppa, with a certain Simon, a tanner.

Acts 10

Cornelius Sends for Peter

1 Now there was a certain man in Caesarea, named Cornelius, a centurion of the cohort which is called Italian, 2 a devout man, fearing God with all his house, giving many alms to the people, and praying to God continually. 3 This man saw in a vision clearly, at about the ninth hour of the day, the Angel of God entering to him and saying to him: “Cornelius!” 4 And he, gazing at him, was seized by fear, and he said, “What is it, lord?” And he said to him: “Your prayers and your almsgiving have ascended as a memorial in the sight of God.

bizonyos Simont, akit Péternek is hívnak. 6 Ez egy bizonyos Simon tímárnál szállt meg, akinek a háza a tenger mellett van. Ő majd megmondja neked, mit kell tenned.« 7 Amikor eltávozott az angyal, aki szólt hozzá, odahívta két szolgáját és beosztottjai közül egy istenfélő katonát. 8 Mindent elmondott nekik, és elküldte őket Joppéba.

Péter látomása Joppéban

9 Másnap pedig, miközben ők úton voltak és a városhoz közeledtek, hat óra tájban Péter felment a ház tetejére imádkozni. 10 Közben megéhezett, és enni akart. Amíg készítettek neki, elragadtatásba esett. 11 Nyitva látta az eget, és egy edény ereszkedett alá, olyan mint egy nagy lepedő, amelyet négy sarkánál fogva eresztenek le a földre. 12 Mindenféle négylábú, földi csúszómászó és égi madár volt benne. 13 Egy hang így szólt hozzá: »Kelj fel Péter, öld meg és edd!« 14 De Péter azt mondta: »Távol legyen tőlem, Uram, hiszen sohasem ettem semmi közönségeset és tisztátalant!« 15 De a hang újból, másodszor is szólt hozzá: »Amit Isten tisztává tett, azt te ne mondd tisztátalannak!« 16 Ez háromszor megismétlődött, aztán az edény hirtelen felemelkedett az égbe. 17 Amíg Péter azon tűnődött magában, hogy mit jelent a látomás, amit látott, a férfiak, akiket Kornéliusz küldött, megkeresték Simon házát. Megálltak az ajtónál, 18 bekiáltottak és tudakolták, vajon Simon, akit Péternek is hívnak, ott szállt-e meg? 19 Péternek pedig, amíg a látomásról tűnődött, azt mondta a Lélek: »Három férfi keres téged. 20 Kelj fel tehát, eredj le, és menj el velük habozás nélkül, mert én küldtem őket.« 21 Péter tehát lement a férfiakhoz, és így szólt: »Íme, én vagyok, akit kerestek. Mi járatban vagytok?« 22 Ezek azt felelték: »Kornéliusz százados, az igaz és istenfélő férfi, aki mellett az egész zsidó nép tanúságot tesz, egy szent angyaltól parancsot kapott, hogy hivasson téged a házába, és hallgassa tőled az igéket.« 23 Erre bevezette és vendégül látta őket.

Kornéliusz megkeresztelése

Másnap pedig fölkelt és elindult velük. Néhányan a joppéi testvérek közül elkísérték. 24 A következő napon megérkezett Cézáreába. Kornéliusz már várta őket. Összehívta rokonait és bizalmas barátait. 25 És történt, hogy amikor Péter belépett, Kornéliusz elébe jött, és a lábaihoz borulva hódolt neki. 26 Péter azonban fölemelte őt és így szólt: »Kelj föl, én magam is ember vagyok!« 27 Azután beszédbe elegyedett vele, betért hozzá, és sokakat talált összegyűlve. 28 Ezeknek azt

5 And now, send men to Joppa and summon a certain Simon, who is surnamed Peter. 6 This man is a guest with a certain Simon, a tanner, whose house is beside the sea. He will tell you what you must do.” 7 And when the Angel who was speaking to him had departed, he called, out of those who were subject to him, two of his household servants and a soldier who feared the Lord. 8 And when he had explained everything to them, he sent them to Joppa.

Peter’s Vision

(Leviticus 11:1–47; Deuteronomy 14:1–21)

9 Then, on the following day, while they were making the journey and approaching the city, Peter ascended to the upper rooms, so that he might pray, at about the sixth hour. 10 And since he was hungry, he wanted to enjoy some food. Then, as they were preparing it, an ecstasy of mind fell over him. 11 And he saw heaven opened, and a certain container descending, as if a great linen sheet were let down, by its four corners, from heaven to earth, 12 on which were all four-footed beasts, and the crawling things of the earth and the flying things of the air. 13 And a voice came to him: “Rise up, Peter! Kill and eat.” 14 But Peter said: “Far be it from me, lord. For I have never eaten anything common or unclean.” 15 And the voice, again a second time to him: “What God has purified, you shall not call common.” 16 Now this was done three times. And immediately the container was taken up to heaven.

Peter Called to Caesarea

17 Now while Peter was still hesitant within himself as to what the vision, which he had seen, might mean, behold, the men who had been sent from Cornelius stood at the gate, inquiring about Simon’s house. 18 And when they had called out, they asked if Simon, who is surnamed Peter, was a guest in that place. 19 Then, as Peter was thinking about the vision, the Spirit said to him, “Behold, three men seek you. 20 And so, rise up, descend, and go with them, doubting nothing. For I have sent them.” 21 Then Peter, descending to the men, said: “Behold, I am the one whom you seek. What is the reason for which you have arrived?” 22 And they said: “Cornelius, a centurion, a just and God-fearing man, who has good testimony from the entire nation of the Jews, received a message from a holy Angel to summon you to his house and to listen to words from you.” 23 Therefore, leading them in, he received them as guests. Then, on following

mondta: »Tudjátok ti is, hogy a zsidó ember menynyire visszariad attól, hogy idegennel barátkozzon, vagy hogy belépjen a házába. De Isten értésemre adta, hogy senkit se mondjak közönségesnek vagy tisztátalannak. 29 Azért ellenkezés nélkül eljöttem a meghívásra. Kérdezem tehát: Mi okból hívtatok engem?« 30 Kornéliusz erre azt mondta: »Ebben az órában éppen négy napja, hogy kilenc órakor imádkoztam a házamban, és íme, egy férfi állt elém fehér ruhában. 31 Azt mondta: `Kornéliusz, imádságod meghallgatásra talált, és alamizsnáidról megemlékeztek az Isten színe előtt. 32 Küldj azért Joppéba, és hivasd el Simont, akit Péternek is hívnak. Simon tímár házában szállt meg a tenger mellett.' 33 Mindjárt hozzád küldtem tehát, és te jól tetted, hogy eljöttél. Íme, most mindnyájan itt vagyunk előtted, hogy meghallgassuk mindazt, amit az Úr parancsolt neked.«

34 Akkor Péter beszélni kezdett: »Valóban azt tapasztalom, hogy Isten nem személyválogató, 35 ellenkezőleg, kedves előtte bármelyik nép fia, aki féli őt és igazságot cselekszik. 36 Isten elküldte igéjét Izrael fiainak, amikor békességet hirdetett Jézus Krisztus által, aki mindennek az Ura. 37 Ti is tudjátok, hogy mi történt Galileától kezdve egész Júdeában, a János által hirdetett keresztség után; 38 hogy miképpen kente föl Isten Szentlélekkel és erővel a Názáretből való Jézust, aki körüljárt, jót tett, és meggyógyította mindazokat, akiket az ördög a hatalmába kerített, mert Isten vele volt. 39 Mi pedig tanúi vagyunk mindannak, amit ő a zsidók országában és Jeruzsálemben tett. Fára függesztve megölték őt. 40 De Isten harmadnapon feltámasztotta, s megadta neki, hogy megjelenjen, 41 nem az egész népnek, hanem Isten által előre kijelölt tanúknak, minekünk, akik ettünk és ittunk vele, miután a halálból feltámadt. 42 Meg is parancsolta nekünk, hogy hirdessük a népnek, és bizonyítsuk, hogy ő az, akit Isten az élők és a holtak bírájává rendelt. 43 Róla tesz tanúságot az összes próféta, hogy az ő neve által mindenki elnyeri a bűnök bocsánatát, aki csak hisz benne.«

44 Miközben Péter ezeket a szavakat mondta, a Szentlélek leszállt mindazokra, akik az igét hallgatták. 45 A körülmetéltségből származó hívek, akik Péterrel jöttek oda, elcsodálkoztak, hogy a Szentlélek kegyelme a pogányokra is kiáradt. 46 Hallották ugyanis őket nyelveken beszélni és magasztalni Istent. 47 Ekkor Péter azt mondta: »Vajon megtagadhatjuk-e a keresztség vizét azoktól, akik a Szentlelket éppúgy elnyerték, mint mi?« 48 Elrendelte tehát, hogy kereszteljék meg

the day, rising up, he set out with them. And some of the brothers from Joppa accompanied him.

Peter Visits Cornelius

24 And on the next day, he entered Caesarea. And truly, Cornelius was waiting for them, having called together his family and closest friends. 25 And it happened that, when Peter had entered, Cornelius went to meet him. And falling before his feet, he reverenced. 26 Yet truly, Peter, lifting him up, said: “Rise up, for I also am only a man.” 27 And speaking with him, he entered, and he found many who had gathered together. 28 And he said to them: “You know how abominable it would be for a Jewish man to be joined with, or to be added to, a foreign people. But God has revealed to me to call no man common or unclean. 29 Because of this and without doubt, I came when summoned. Therefore, I ask you, for what reason have you summoned me?”

30 And Cornelius said: “It is now the fourth day, to this very hour, since I was praying in my house at the ninth hour, and behold, a man stood before me in a white vestment, and he said: 31 ‘Cornelius, your prayer has been heard and your almsgiving has been remembered in the sight of God. 32 Therefore, send to Joppa and summon Simon, who is surnamed Peter. This man is a guest in the house of Simon, a tanner, near the sea.’ 33 And so, I promptly sent for you. And you have done well in coming here. Therefore, all of us are now present in your sight to hear all the things that were taught to you by the Lord.”

Good News for the Gentiles

34 Then, Peter, opening his mouth, said: “I have concluded in truth that God is not a respecter of persons. 35 But within every nation, whoever fears him and works justice is acceptable to him. 36 God sent the Word to the sons of Israel, announcing the peace through Jesus Christ, for he is the Lord of all. 37 You know that the Word has been made known throughout all Judea. For beginning from Galilee, after the baptism which John preached, 38 Jesus of Nazareth, whom God anointed with the Holy Spirit and with power, traveled around doing good and healing all those oppressed by the devil. For God was with him. 39 And we are witnesses of all that he did in the region of Judea and in Jerusalem, he whom they killed by hanging him on a tree. 40 God raised him up on the third day and permitted him to be made manifest, 41 not to all the

őket Jézus Krisztus nevében. Ekkor megkérték őt, hogy maradjon náluk néhány napig.

Csel 11

Péter beszámol a jeruzsálemi közösségnek

1 Az apostolok és a júdeai testvérek meghallották, hogy a pogányok is befogadták Isten igéjét. 2 Mikor tehát Péter feljött Jeruzsálembe, a körülmetéltségből valók nekitámadtak, 3 és azt mondták: »Bementél a körülmetéletlen férfiakhoz, és ettél velük!«

4 Erre Péter hozzáfogott, hogy sorjában elmondja a történteket: 5 »Joppe városában voltam és imádkoztam, amikor lelkem elragadtatásában látomást láttam. Valami edény ereszkedett le, mint egy nagy lepedő, a négy sarkánál fogva az égből, úgyhogy egészen elém ért. 6 Mikor szemügyre vettem és beletekintettem, négylábú földi állatokat és vadakat, csúszómászókat és égi szárnyasokat láttam. 7 Szózatot is hallottam, amely felszólított: `Kelj föl Péter, öld meg és edd!' 8 Én azonban azt mondtam: `Távol legyen tőlem, Uram, mert közönséges vagy tisztátalan sohasem jutott a számba!' 9 Erre másodszor is megszólalt a szózat az égből: `Amit Isten tisztává tett, azt te ne mondd közönségesnek.' 10 Ez pedig három ízben történt, mire az egész újból visszaemelkedett az égbe. 11 Akkor nyomban három férfi állt ott a házban, amelyben voltam. Cézáreából küldték őket hozzám. 12 Ekkor a Lélek azt mondta nekem,

people, but to the witnesses preordained by God, to those of us who ate and drank with him after he rose again from the dead. 42 And he instructed us to preach to the people, and to testify that he is the One who was appointed by God to be the judge of the living and of the dead. 43 To him all the Prophets offer testimony that through his name all who believe in him receive the remission of sins."

The Gentiles Receive the Holy Spirit
(Acts 19:1–7)

44 While Peter was still speaking these words, the Holy Spirit fell over all of those who were listening to the Word. 45 And the faithful of the circumcision, who had arrived with Peter, were astonished that the grace of the Holy Spirit was also poured out upon the Gentiles. 46 For they heard them speaking in tongues and magnifying God. 47 Then Peter responded, "How could anyone prohibit water, so that those who have received the Holy Spirit would not be baptized, just as we also have been?" 48 And he ordered them to be baptized in the name of the Lord Jesus Christ. Then they begged him to remain with them for some days.

Acts 11

Peter's Report at Jerusalem

1 Now the Apostles and brothers who were in Judea heard that the Gentiles had also received the Word of God. 2 Then, when Peter had gone up to Jerusalem, those who were of the circumcision argued against him, 3 saying, "Why did you enter to uncircumcised men, and why did you eat with them?" 4 And Peter began to explain to them, in an orderly manner, saying: 5 "I was in the city of Joppa praying, and I saw, in an ecstasy of mind, a vision: a certain container descending, like a great linen sheet being let down from heaven by its four corners. And it drew near to me. 6 And looking into it, I considered and saw the four-footed beasts of the earth, and the wild beasts, and the reptiles, and the flying things of the air. 7 Then I also heard a voice saying to me: 'Rise up, Peter. Kill and eat.' 8 But I said: 'Never, lord! For what is common or unclean has never entered into my mouth.' 9 Then the voice responded a second time from heaven, 'What God has cleansed, you shall not call common.' 10 Now this was done three times. And then everything was taken up again into heaven. 11 And behold, immediately there were three men standing near the house where I was, having been sent

hogy menjek velük minden habozás nélkül. Velem jött ez a hat testvér is, és beléptünk Kornéliusz házába. 13 Ő elbeszélte nekünk, hogyan látta az angyalt, aki megállt házában, és így szólt hozzá: `Küldj Joppéba, és hívasd el Simont, akit Péternek is hívnak; 14 ő olyan igéket hirdet majd neked, amelyek által üdvözülsz, te és egész házad.' 15 Amikor aztán beszélni kezdtem, a Szentlélek leszállt rájuk, ahogyan miránk is kezdetben. 16 Ekkor megemlékeztem az Úr szaváról, amely megmondta: `János csak vízzel keresztelt, titeket azonban Szentlélekkel fognak megkeresztelni' {1,5; Lk 3,16}. 17 Ha tehát Isten ugyanazt a kegyelmet adta nekik, mint nekünk, akik hittünk az Úr Jézus Krisztusban, ki vagyok én, hogy útjába állhattam volna Istennek?«

18 Mikor ezeket meghallották, megnyugodtak, és így magasztalták Istent: »Tehát a pogányoknak is megadta Isten az életadó bűnbánatot!«

Az antiochiai egyház létrejötte

19 Azok pedig, akik az István miatt kitört üldözés elől szétszóródtak, elmentek Föníciáig, Ciprusig és Antiochiáig, de nem hirdették az igét senki másnak, csak a zsidóknak. 20 Volt azonban közöttük néhány ciprusi és cirenei férfi, akik, mikor eljutottak Antiochiába, a görögökhöz is beszéltek, hirdetve az Úr Jézust. 21 Az Úr keze velük volt, úgyhogy a hívek nagy számban tértek meg az Úrhoz.

22 Hírük eljutott a jeruzsálemi egyház fülébe, ezért elküldték Barnabást Antiochiába. 23 Amikor odaérkezett és látta Isten kegyelmét, megörült, és mindnyájukat arra buzdította, hogy állhatatos szívvel maradjanak meg az Úrban, 24 mert derék férfi volt, telve Szentlélekkel és hittel. Nagy tömeg csatlakozott az Úrhoz. 25 Barnabás azután elutazott Tarzusba, hogy felkeresse Sault, és mikor megtalálta, elhozta Antiochiába. 26 Egy álló esztendőn át jelen voltak az összejöveteleken, s nagy tömeget tanítottak. Antiochiában nevezték először a tanítványokat keresztényeknek.

Az Antiochiai egyház adománya

27 Azokban a napokban próféták jöttek le Jeruzsálemből Antiochiába, 28 és az egyikük, név szerint Agabusz, felállt, és a Lélek által kijelentette, hogy nagy éhínség lesz az egész földkerekségen. Ez be is következett Klaudiusz idejében. 29 A tanítványok erre elhatározták, hogy mindegyikük küldeni fog valamit a Júdeában lakó testvérek megsegítésére, mindenki tehetsége szerint. 30 Ezt meg is tették, és elküldték a vénekhez Barnabás és Saul keze által.

to me from Caesarea. 12Then the Spirit told me that I should go with them, doubting nothing. And these six brothers went with me also. And we entered into the house of the man. 13And he described for us how he had seen an Angel in his house, standing and saying to him: ‘Send to Joppa and summon Simon, who is surnamed Peter. 14And he shall speak to you words, by which you shall be saved with your whole house.’ 15And when I had begun to speak, the Holy Spirit fell upon them, just as upon us also, in the beginning. 16Then I remembered the words of the Lord, just as he himself said: ‘John, indeed, baptized with water, but you shall be baptized with the Holy Spirit.’ 17Therefore, if God gave them the same grace, as also to us, who have believed in the Lord Jesus Christ, who was I, that I would be able to prohibit God?” 18Having heard these things, they were silent. And they glorified God, saying: “So has God also given to the Gentiles repentance unto life.”

The Church at Antioch

19And some of them, having been dispersed by the persecution that had occurred under Stephen, traveled around, even to Phoenicia and Cyprus and Antioch, speaking the Word to no one, except to Jews only. 20But some of these men from Cyprus and Cyrene, when they had entered into Antioch, were speaking also to the Greeks, announcing the Lord Jesus. 21And the hand of the Lord was with them. And a great number believed and were converted to the Lord. 22Now the news came to the ears of the Church at Jerusalem about these things, and they sent Barnabas as far as Antioch. 23And when he had arrived there and had seen the grace of God, he was gladdened. And he exhorted them all to continue in the Lord with a resolute heart. 24For he was a good man, and he was filled with the Holy Spirit and with faith. And a great multitude was added to the Lord. 25Then Barnabas set out for Tarsus, so that he might seek Saul. And when he had found him, he brought him to Antioch. 26And they were conversing there in the Church for an entire year. And they taught such a great multitude, that it was at Antioch that the disciples were first known by the name of Christian.

27Now in these days, prophets from Jerusalem went over to Antioch. 28And one of them, named Agabus, rising up, signified through the Spirit that there was going to be a great famine over the entire world, which did happen under Claudius.

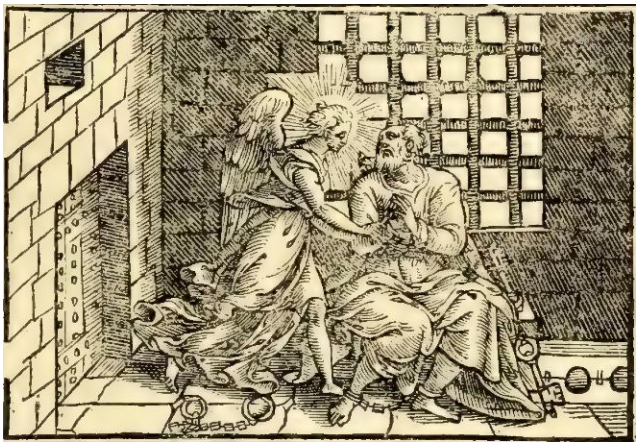
Csel 12

Jakab kivégzése és Péter letartóztatása

1 Ugyanebben az időben Heródes király felemelte kezét, hogy az egyházból néhány emberre lesújtson. 2 Így karddal kivégeztette Jakabot, János testvérét. 3 Mivel pedig látta, hogy a zsidóknak tetszik ez, még tovább ment, és elfogatta Pétert. Éppen a kovásztalan kenyerek napjai voltak. 4 Miután elfogatta őt, börtönbe vetette, és őrizetbe adta négy, egyenként négyszemélyes katonai őrségnek. Az volt a szándéka, hogy Húsvét után a nép elé vezetteti. 5 Pétert tehát a börtönben őrizték, az egyház pedig szüntelenül könyörgött érte Istenhez.

Péter csodálatos szabadulása

6 Amikor Heródes éppen arra készült, hogy elővezetteti, azon az éjszakán Péter két katona között aludt kettős lánccal megbilincselve, az őrök pedig az ajtó előtt őrizték a börtönt. 7 De íme, megjelent mellette az Úr angyala, és fény ragyogott fel a cellában. Az angyal meglökte Péter oldalát, fölkeltette, és így szólt: »Kelj fel gyorsan!« Erre a láncok lehullottak a kezéről.

8 Az angyal pedig azt mondta neki: »Övezd fel magad és vedd fel saruidat!« Ő megtette, az angyal pedig azt mondta neki: »Vedd magadra a ruhádat, és kövess engem!« 9 Péter az angyal nyomában kiment, és nem tudta, hogy valóság-e az, ami az angyal által történik. Azt hitte, látomása van.

10 Miután átmentek az első és a második őrségen, a vaskapuhoz jutottak, amely a városba vezetett. Ez magától kinyílt előttük. Kimentek, végigmentek egy utcán, s ekkor az angyal hirtelen

29 Then the disciples declared, according to what each one possessed, what they would offer to be sent to the brothers living in Judea. 30 And so they did, sending it to the elders by the hands of Barnabas and Saul.

Acts 12

James Killed, Peter Imprisoned

1 Now at the same time, king Herod extended his hand, in order to afflict some from the Church. 2 Then he killed James, the brother of John, with the sword. 3 And seeing that it pleased the Jews, he set out next to apprehend Peter also. Now it was the days of Unleavened Bread. 4 So when he had apprehended him, he sent him into prison, handing him over into the custody of four groups of four soldiers, intending to produce him to the people after the Passover.

The Rescue of Peter

5 And so Peter was detained in prison. But prayers were being made without ceasing, by the Church, to God on his behalf.

6 And when Herod was ready to produce him, in that same night, Peter was sleeping between two soldiers, and was bound with two chains. And there were guards in front of the door, guarding the prison. 7 And behold, an Angel of the Lord stood near, and a light shined forth in the cell. And tapping Peter on the side, he awakened him, saying, “Rise up, quickly.” And the chains fell from his hands. 8 Then the Angel said to him: “Dress yourself, and put on your boots.” And he did so. And he said to him, “Wrap your garment around yourself and follow me.” 9 And going out, he followed him. And he did not know this truth: that this was being done by an Angel. For he thought that he was seeing a vision. 10 And passing by the first and second guards, they came to the iron gate which leads into the city; and it opened for them by itself. And departing, they continued on along a certain side street. And suddenly the Angel withdrew from him. 11 And Peter, returning to himself, said: “Now I know, truly, that the Lord sent his Angel, and that he rescued me from the hand of Herod and from all that the people of the Jews were anticipating.” 12 And as he was considering this, he arrived at the house of Mary, the mother of John, who was surnamed Mark, where many were gathered and were praying. 13 Then, as he knocked at the door of the gate, a girl went out to

eltűnt mellőle. 11 Péter pedig magához térve azt
mondta: »Most már igazán tudom, hogy az Úr el-
küldte angyalát, és kimentett engem Heródes ke-
zéből és mindabból, amire a zsidó nép számított.«
12 Ezt elgondolva, Máriának, a Márknak is nevezett
János anyjának a házához ment, ahol sokan voltak
egybegyűlve, és imádkoztak. 13 Mikor zörgetett a
tornác ajtaján, egy Rodé nevű szolgáló jött ki, hogy
megtudja, ki az. 14 Amint felismerte Péter hangját,
örömében nem nyitotta ki az ajtót, hanem befutott
és jelentette, hogy Péter áll az ajtó előtt. 15 Azok
azonban rászóltak: »Elment az eszed!« De ő erősít-
gette, hogy bizony úgy van. Mire azok azt mond-
ták: »Az angyala az.« 16 Péter pedig egyre csak zör-
getett. Mikor azután végre ajtót nyitottak, meglát-
ták őt, és elcsodálkoztak. 17 Miután intett a kezével,
hogy hallgassanak, elbeszélte, hogyan hozta ki őt
az Úr a börtönből. Végül azt mondta: »Vigyétek
hírül ezeket Jakabnak és a testvéreknek!« Azután
útra kelt, és eltávozott más helyre.

18 Mikor pedig megvirradt, nem csekély zava-
rodás támadt a katonák között, hogy mi lett Péterrel.

Heródes Agrippa halála

19 Heródes pedig, miután kereste őt és nem ta-
lálta, vallatta az őröket, azután elvitette őket, majd
lement Júdeából Cézáreába, és ott tartózkodott.

20 Akkoriban neheztelt a tírusziakra és a szi-
doniakra. Ezek azonban közös akarattal eljöttek
hozzá, s miután Blasztuszt, a király kamarását
megnyerték maguknak, békét kértek, mert a vidé-
kük tőle szerezte élelmét. 21 A kitűzött napon az-
után Heródes királyi ruhába öltözve ítélőszékébe
ült, és beszédet intézett hozzájuk. 22 A nép pedig
felkiáltott: »Isten szavai ezek és nem emberé!«
23 De azonnal lesújtott rá az Isten angyala, mert
nem hárította Istenre a tiszteletet. Férgek emész-
tették el, úgy halt meg.

Barnabás és Saul visszatér Antiochiába

24 Az Úr igéje pedig növekedett és terjedt.
Barnabás és Saul visszatértek Jeruzsálemből, mi-
után elvégezték a szeretetszolgálatot. Jánost, akit
Márknak is neveznek, magukhoz vették.

A NÉPEK ÉS NEMZETEK EGYHÁZA: 13,1-28,31

Csel 13

Barnabás és Saul küldetése

1 Az antiochiai egyházban több próféta és ta-
nító is volt, köztük Barnabás és Simon, akit

answer, whose name was Rhoda. 14And when she
recognized the voice of Peter, out of joy, she did
not open the gate, but instead, running in, she re-
ported that Peter stood before the gate. 15But they
said to her, “You are crazy.” But she reaffirmed
that this was so. Then they were saying, “It is his
angel.” 16But Peter was persevering in knocking.
And when they had opened, they saw him and
were astonished. 17But motioning to them with his
hand to be silent, he explained how the Lord had
led him away from prison. And he said, “Inform
James and those brothers.” And going out, he
went away to another place.

18Then, when daylight came, there was no small
commotion among the soldiers, as to what had
happened concerning Peter. 19And when Herod
had requested him and did not obtain him, having
had the guards interrogated, he ordered them led
away. And descending from Judea into Caesarea,
he lodged there.

The Death of Herod

20Now he was angry with those of Tyre and Sidon.
But they came to him with one accord, and, hav-
ing persuaded Blastus, who was over the bed-
chamber of the king, they petitioned for peace, be-
cause their regions were supplied with food by
him. 21Then, on the appointed day, Herod was
clothed in kingly apparel, and he sat in the judg-
ment seat, and he gave a speech to them. 22Then
the people were crying out, “The voice of a god,
and not of a man!” 23And immediately, an Angel
of the Lord struck him down, because he had not
given honor to God. And having been consumed
by worms, he expired.

24But the word of the Lord was increasing and
multiplying.

25Then Barnabas and Saul, having completed the
ministry, returned from Jerusalem, bringing with
them John, who was surnamed Mark.

Acts 13

Paul’s First Missionary Journey Begins
(Acts 15:36–41; Acts 18:23–28)

1Now there were, in the Church at Antioch,
prophets and teachers, among whom were Barna-
bas, and Simon, who was called the Black, and

Nigernek neveztek, a cirenei Lúciusz, továbbá Manaén, Heródes negyedes fejedelem tejtestvére és Saul. 2 Miközben ezek az Úr szolgálatát végezték és böjtöltek, a Szentlélek azt mondta nekik: »Különítsétek el nekem Sault és Barnabást a munkára, amelyre meghívtam őket!« 3 Erre böjtöt tartottak, imádkoztak, rájuk tették kezüket, azután útnak indították őket.

Pál első missziós útja: 13,4-14,28

Antióchiából Cipruson át Pergébe

4 Ők tehát a Szentlélektől küldve lementek Szeleukiába, onnan pedig Ciprusba hajóztak. 5 Eljutottak Szalamiszba, és hirdették Isten igéjét a zsidók zsinagógáiban. János is a szolgálatukban volt. 6 Amikor bejárták Páfoszig az egész szigetet, találtak egy Barjézus nevű zsidó férfit, aki varázsló és hamis próféta volt. 7 Szergiusz Paulusz prokonzullal, egy bölcs férfival volt, aki magához hívatta Barnabást és Sault, mert hallani kívánta Isten igéjét. 8 Elimász azonban, a varázsló – a neve ugyanis ezt jelenti –, akadékoskodott, s igyekezett eltéríteni a helytartót a hittől. 9 De Saul, akit Pálnak is neveznek, Szentlélekkel eltelve ránézett, 10 és így szólt: »Te minden csalárdsággal és álnoksággal teljes ördögfia, minden igazságos-ságnak ellensége, nem szűnsz meg az Úr egyenes útjait megrontani? 11 Íme, ezért az Úr keze most rajtad van, megvakulsz, s egy ideig nem látod a napvilágot.« Rögtön homály és sötétség szakadt rá, és körbe járva kereste, hogy valaki kezét nyújtsa neki. 12 Erre a prokonzul hitt, mivel látta, hogy mi történt, és csodálkozott az Úr tanításán.

13 Azután Pál, és akik vele voltak, elhajóztak Páfoszból, és a pamfíliai Pergébe jutottak. János azonban elvált tőlük és visszatért Jeruzsálembe.

Barnabás és Pál működése a pizídiai Antióchiában

14 Ők pedig átmentek Pergén, s a pizídiai Antióchiába érkeztek. Szombaton bementek a zsinagógába és leültek. 15 A törvényből és a prófétákból való felolvasás után a zsinagóga elöljárói hozzájuk küldtek ezzel az üzenettel: »Férfiak, testvérek, ha van valami intelmetek a nép számára, mondjátok el!«

16 Pál felemelkedett tehát, s a kezével csendet intve megszólalt: »Izraelita férfiak, és ti istenfélők, halljátok! 17 Izrael népének Istene kiválasztotta atyáinkat és naggyá tette a népet, amikor Egyiptom földjén jövevények voltak. Azután hatalmas karral kivezette őket onnan, 18 és negyven

Lucius of Cyrene, and Manahen, who was the foster brother of Herod the tetrarch, and Saul. 2Now as they were ministering for the Lord and fasting, the Holy Spirit said to them: “Separate Saul and Barnabas for me, for the work for which I have selected them.” 3Then, fasting and praying and imposing their hands upon them, they sent them away.

On Cyprus

4And having been sent by the Holy Spirit, they went to Seleucia. And from there they sailed to Cyprus. 5And when they had arrived at Salamis, they were preaching the Word of God in the synagogues of the Jews. And they also had John in the ministry. 6And when they had traveled throughout the entire island, even to Paphos, they found a certain man, a magician, a false prophet, a Jew, whose name was Bar-Jesu. 7And he was with the proconsul, Sergius Paulus, a prudent man. This man, summoning Barnabas and Saul, wanted to hear the Word of God. 8But Elymas the magician (for so his name is translated) stood against them, seeking to turn the proconsul away from the Faith. 9Then Saul, who is also called Paul, having been filled with the Holy Spirit, looked intently at him, 10and he said: “So full of every deceit and of all falsehoods, son of the devil, enemy of all justice, you never cease to subvert the righteous ways of the Lord! 11And now, behold, the hand of the Lord is upon you. And you will be blinded, not seeing the sun for a length of time.” And immediately a fog and a darkness fell over him. And wandering around, he was seeking someone who might lead him by the hand. 12Then the proconsul, when he had seen what was done, believed, being in wonder over the doctrine of the Lord.

In Pisidian Antioch

13And when Paul and those who were with him had sailed from Paphos, they arrived at Perga in Pamphylia. Then John departed from them and returned to Jerusalem. 14Yet truly, they, traveling on from Perga, arrived at Antioch in Pisidia. And upon entering the synagogue on the Sabbath day, they sat down. 15Then, after the reading from the Law and the Prophets, the leaders of the synagogue sent to them, saying: “Noble brothers, if there is in you any word of exhortation to the people, speak.” 16Then Paul, rising up and motioning for silence with his hand, said: “Men of Israel and you who fear God, listen closely. 17The God of the

esztendeig tűrte viselkedésüket a pusztában, 19 majd Kánaán földjén hét népet elpusztított, és
sorsolással felosztotta nekik azoknak a földjét {Kiv
6,1.6; 16,35; Szám 14,34; MTörv 7,1}, 20 mintegy négy-
százötven évre. Azután bírákat adott nekik Sámuel prófétáig. 21 Ettől fogva királyt kívántak, és
Isten negyven esztendőre Sault adta nekik, Kís
fiát, a Benjamin törzséből való férfit. 22 Ennek el-
vetése után Dávid királyt támasztotta nekik, aki
mellett tanúságot is tett, mondván: *`Szívem szerint való férfit találtam,* Jesse fiát, *Dávidot,* aki meg-
teszi majd minden akaratomat' {Zsolt 89,21; 1 Sám
13,14; Iz 44,28}.

23 Az ő ivadékából támasztotta Isten az ígéret
szerint Izrael üdvözítőjét, Jézust, 24 akinek eljöve-
tele előtt János a bűnbánat keresztségét hirdette
Izrael egész népének {Lk 3,3}. 25 Mikor pedig János
bevégezte pályafutását, azt mondta: `Nem az vagyok, akinek tartotok engem; íme, utánam jön,
akinek a lábáról a saruit sem vagyok méltó meg-
oldani.'

26 Férfiak, testvérek! Ábrahám nemzetének
fiai és a köztetek lévő istenfélők! Ennek az üdvös-
ségnek az igéje hozzánk küldetett. 27 Mert Jeru-
zsálem lakói és a vezetőik nem ismerték el őt, ha-
nem ítélkezésükkel beteljesítették a próféták szavait is, amelyeket minden szombaton felolvasnak.
28 Mert bár nem találtak benne semmi okot sem a
halálra, a kivégzését kívánták Pilátustól. 29 Miután mindent végrehajtottak, ami meg volt írva
róla, levették őt a fáról, és sírba helyezték. 30 De
Isten feltámasztotta őt a halálból, 31 és több napon
át megjelent azoknak, akik vele együtt jöttek fel
Galileából Jeruzsálembe. Ezek tanúságot tesznek
róla a mai napig a nép előtt.

32 Mi is az atyáknak tett ígéretet hirdetjük
nektek, 33 mert azt Isten nekünk, az ő fiainak teljesítette, amikor föltámasztotta Jézust, amint meg
is van írva a második zsoltárban:

`Fiam vagy te, ma nemzettelek téged' {Zsolt 2,7}.

34 Hogy pedig feltámasztotta a halálból, és
hogy többé már nem tér vissza az enyészetbe, így
mondta meg:

`Nektek adom *a Dávidnak ígért biztos kegyelmet'*
{Iz 55,3}.

35 Éppen ezért mondja másutt is:

`Nem engeded, hogy Szented romlást lásson'
{Zsolt 16,10}.

36 Dávid ugyanis, miután a maga idejében Isten akaratát szolgálta, elszenderült, atyái mellé
tették, s meglátta a romlást. 37 De az, akit Isten a
halálból feltámasztott, nem látott romlást.

people of Israel chose our fathers, and exalted the
people, when they were settlers in the land of
Egypt. And with an exalted arm, he led them away
from there. 18 And throughout a time of forty
years, he endured their behavior in the desert.
19 And by destroying seven nations in the land of
Canaan, he divided their land among them by lot,
20 after about four hundred and fifty years. And after these things, he gave them judges, even until
the prophet Samuel. 21 And later on, they petitioned for a king. And God gave them Saul, the
son of Kish, a man from the tribe of Benjamin, for
forty years. 22 And having removed him, he raised
up for them king David. And offering testimony
about him, he said, 'I have found David, the son
of Jesse, to be a man according to my own heart,
who will accomplish all that I will.' 23 From his
offspring, according to the Promise, God has
brought Jesus the Savior to Israel. 24 John was
preaching, before the face of his advent, a baptism
of repentance to all the people of Israel. 25 Then,
when John completed his course, he was saying:
'I am not the one you consider me to be. For behold, one arrives after me, the shoes of whose feet
I am not worthy to loosen.'

26 Noble brothers, sons of the stock of Abraham,
and those among you who fear God, it is to you
the Word of this salvation has been sent. 27 For
those who were living in Jerusalem, and its rulers,
heeding neither him, nor the voices of the Prophets that are read on every Sabbath, fulfilled these
by judging him. 28 And although they found no
case for death against him, they petitioned Pilate,
so that they might put him to death. 29 And when
they had fulfilled everything that had been written
about him, taking him down from the tree, they
placed him in a tomb. 30 Yet truly, God raised him
up from the dead on the third day. 31 And he was
seen for many days by those who went up with
him from Galilee to Jerusalem, who even now are
his witnesses to the people. 32 And we are announcing to you that the Promise, which was
made to our fathers, 33 has been fulfilled by God
for our children by raising up Jesus, just as it has
been written in the second Psalm also: 'You are
my Son. This day I have begotten you.' 34 Now,
since he raised him from the dead, so as to no
longer return to corruption, he has said this: 'I will
give to you the holy things of David, the faithful
one.' 35 And also then, in another place, he says:
'You will not allow your Holy One to see corruption.' 36 For David, when he had ministered to his

38 Vegyétek tehát tudomásul férfiak, testvérek,
hogy őáltala hirdetjük nektek a bűnök bocsánatát,
és hogy mindattól, amitől Mózes törvénye által
meg nem igazulhattatok, 39 őáltala mindenki meg-
igazul, aki hisz. 40 Ügyeljetek azért, hogy be ne
teljesedjen rajtatok, amit a próféta mondott:

41 `Lássátok, ti önteltek,
csodálkozzatok és semmisüljetek meg,
mert napjaitokban egy művet valósítok meg,
olyan művet, amelyet el sem hinnétek,
ha valaki mondaná nektek'« {Hab 1,5}.

42 Amikor azután kimentek, kérlelték őket,
hogy a következő szombaton is magyarázzák ne-
kik ezeket a dolgokat. 43 Sőt, amikor a zsinagóga
szétoszlott, a zsidók és az istenfélő jövevények
közül sokan követték Pált és Barnabást, ők pedig
biztatták és bátorították őket, hogy maradjanak
meg Isten kegyelmében.

44 A következő szombaton azután majdnem
az egész város összegyűlt, hogy hallja Isten igéjét.
45 Mikor azonban a zsidók a sokaságot látták, el-
fogta őket a féltékenység, s káromlások között el-
lentmondtak annak, amit Pál mondott. 46 Erre Pál
és Barnabás egész bátran kijelentették: »Először
nektek kellett hirdetnünk Isten igéjét, mivel azon-
ban ti visszautasítjátok azt, s nem tartjátok maga-
tokat méltóknak az örök életre, íme, a pogányok-
hoz fordulunk, 47 mert így parancsolta nekünk az
Úr:

`A pogányok világosságává tettelek téged,
hogy szolgáld az üdvösséget a föld végső határáig'«
{Iz 49,6}.

48 Mikor a pogányok meghallották ezt, meg-
örültek, és magasztalták az Úr igéjét. Hittek is
mindnyájan, akik az örök életre voltak rendelve.
49 Az Úr igéje pedig elterjedt az egész tartomány-
ban. 50 A zsidók azonban felizgatták a vallásos és
előkelő asszonyokat, s a város első embereit. Ül-
dözést szítottak Pál és Barnabás ellen, és kiűzték
őket határukból. 51 Ezek lerázták ellenük lábuk
porát, és elmentek Ikóniumba. 52 A tanítványok
pedig elteltek örömmel és a Szentlélekkel.

generation in accordance with the will of God, fell
asleep, and he was placed next to his fathers, and
he saw corruption. 37Yet truly, he whom God has
raised from the dead has not seen corruption.
38Therefore, let it be known to you, noble broth-
ers, that through him is announced to you remis-
sion from sins and from everything by which you
were not able to be justified in the law of Moses.
39In him, all who believe are justified. 40There-
fore, be careful, lest what was said by the Prophets
may overwhelm you:

41'You despisers! Look, and wonder, and be scat-
tered! For I am working a deed in your days, a
deed which you would not believe, even if some-
one were to explain it to you.' "

A Light for the Gentiles
(Isaiah 49:1–6)

42Then, as they were departing, they asked them
if, on the following Sabbath, they might speak
these words to them. 43And when the synagogue
had been dismissed, many among the Jews and the
new worshipers were following Paul and Barna-
bas. And they, speaking to them, persuaded them
to continue in the grace of God.

44Yet truly, on the following Sabbath, nearly the
entire city came together to hear the Word of God.
45Then the Jews, seeing the crowds, were filled
with envy, and they, blaspheming, contradicted
the things that were being said by Paul. 46Then
Paul and Barnabas said firmly: "It was necessary
to speak the Word of God first to you. But because
you reject it, and so judge yourselves unworthy of
eternal life, behold, we turn to the Gentiles.

47For so has the Lord instructed us: 'I have set you
as a light to the Gentiles, so that you may bring
salvation to the ends of the earth.' "

48Then the Gentiles, upon hearing this, were glad-
dened, and they were glorifying the Word of the
Lord. And as many as believed were preordained
to eternal life. 49Now the word of the Lord was
disseminated throughout the entire region. 50But
the Jews incited some devout and honest women,
and the leaders of the city. And they stirred up a
persecution against Paul and Barnabas. And they
drove them away from their parts. 51But they,
shaking the dust from their feet against them, went
on to Iconium. 52The disciples were likewise
filled with gladness and with the Holy Spirit.

Csel 14

Ikóniumban, Lisztrában és Derbében

1 Ikóniumban pedig az történt, hogy mindnyájan bementek a zsidók zsinagógájába és beszéltek, úgyhogy a zsidók és görögök nagy sokasága hívő lett. 2 Akik azonban a zsidók közül nem hittek, felizgatták és felbőszítették a pogányok lelkét a testvérek ellen. 3 Mégis ott maradtak azért jó ideig, és bizakodva fáradoztak az Úrban, aki tanúságot tett kegyelmének igéje mellett; megengedte ugyanis, hogy jelek és csodák történjenek a kezük által. 4 A város lakossága azonban megoszlott. Egyesek ugyanis a zsidókkal, mások viszont az apostolokkal tartottak. 5 Mikor pedig a pogányok és a zsidók a főembereikkel együtt támadásra készültek, hogy bántalmazásokkal illessék, sőt megkövezzék őket, 6 és ők értesültek erről, elmenekültek Likaónia városaiba, Lisztrába, Derbébe, és körös-körül az egész tartományba. 7 Mindenütt hirdették az evangéliumot.

8 Volt Lisztrában egy béna lábú ember, aki születésétől fogva sánta volt, és sohasem tudott járni. 9 Hallgatta Pált, amikor beszélt. Pál rátekintett, s mivel látta, hogy hisz a gyógyulásában, 10 fennhangon azt mondta: »Állj fel egyenesen, a lábaidra!« Az felugrott és járkált. 11 Amikor a néptömeg látta, hogy mit tett Pál, likaóniai nyelven felkiáltott: »Az istenek emberi alakot öltöttek, s leszálltak hozzánk!« 12 Barnabást elnevezték Jupiternek, Pált meg Merkurnak, mert ő vitte a szót.

13 A város előtt lévő Jupiter-templom papja bikákat és koszorúkat hozott a kapuk elé, és a tömeggel együtt áldozatot akart bemutatni. 14 Amikor az apostolok, Barnabás és Pál meghallották ezt, megszaggatták ruhájukat, kiáltozva kisiettek a tömeg közé, 15 és ezt mondták: »Férfiak, miért teszitek ezt? Mi is hozzátok hasonló halandó emberek vagyunk, s éppen azt hirdetjük nektek, hogy ezektől a hiábavaló dolgoktól térjetek meg az élő Istenhez, *aki az eget és a földet teremtette, a tengert és mindazt, ami bennük van* {Kiv 20,11}. 16 A letűnt időkben megengedte minden pogánynak, hogy a saját útján járjon, 17 de önmagát sem hagyta tanúságtétel nélkül, mert jót cselekedett az égből: esőt, termékeny időket adott, betöltötte szívünket eledellel és örömmel.« 18 Bár ezeket mondták, alig tudták lecsillapítani a tömeget, hogy ne mutasson be nekik áldozatot. 19 Antiókhiából és Ikóniumból azonban utánuk jött néhány zsidó. Felbujtották a tömeget, és megkövezték Pált. Azután kivonszolták a városon kívülre, ab-

Acts 14

Paul and Barnabas at Iconium

1 Now it happened in Iconium that they entered together into the synagogue of the Jews, and they spoke in such a way that a copious multitude of both Jews and Greeks believed. 2 Yet truly, the Jews who were unbelieving had incited and enflamed the souls of the Gentiles against the brothers. 3 And so, they remained for a long time, acting faithfully in the Lord, offering testimony to the Word of his grace, providing signs and wonders done by their hands. 4 Then the multitude of the city was divided. And certainly, some were with the Jews, yet truly others were with the Apostles. 5 Now when an assault had been planned by the Gentiles and the Jews with their leaders, so that they might treat them with contempt and stone them, 6 they, realizing this, fled together to Lystra and Derbe, cities of Lycaonia, and to the entire surrounding region. 7 And they were evangelizing in that place.

The Visit to Lystra and Derbe

8 And a certain man was sitting at Lystra, disabled in his feet, lame from his mother's womb, who had never walked. 9 This man heard Paul speaking. And Paul, gazing at him intently, and perceiving that he had faith, so that he might be healed, 10 said with a loud voice, "Stand upright upon your feet!" And he leaped up and walked around. 11 But when the crowds had seen what Paul had done, they lifted up their voice in the Lycaonian language, saying, "The gods, having taken the likenesses of men, have descended to us!" 12 And they called Barnabas, 'Jupiter,' yet truly they called Paul, 'Mercury,' because he was the lead speaker. 13 Also, the priest of Jupiter, who was outside the city, in front of the gate, bringing in oxen and garlands, was willing to offer sacrifice with the people. 14 And as soon as the Apostles, Barnabas and Paul, had heard this, tearing their tunics, they leapt into the crowd, crying out 15 and saying: "Men, why would you do this? We also are mortals, men like yourselves, preaching to you to be converted, from these vain things, to the living God, who made heaven and earth and the sea and all that is in them. 16 In previous generations, he permitted all nations to walk in their own ways. 17 But certainly, he did not leave himself without testimony, doing good from heaven, giving rains and fruitful seasons, filling their hearts with food and glad-

ban a hitben, hogy meghalt. 20 De amikor a tanítványok körülvették, felkelt, és bement a városba. Másnap pedig Barnabással útra kelt Derbébe.

Visszatérés Szíriába

21 Miután ennek a városnak is hirdették az evangéliumot és sokakat tanítottak, visszafordultak Lisztrába, Ikóniumba és Antiochiába. 22 Útközben megerősítették a tanítványok lelkét, és intették őket, hogy maradjanak meg a hitben. Elmondták, hogy sok viszontagságon át kell bemennünk az Isten országába. 23 S miután az egyes egyházakban böjtölve és imádkozva presbitereket rendeltek számukra, az Úrnak ajánlották őket, akiben hittek. 24 Azután átmentek Pizídián, és Pamfíliába jutottak. 25 Miután Pergében is hirdették az Úr igéjét, lementek Attáliába, 26 onnan pedig elhajóztak Antiochiába, ahonnan Isten kegyelmébe ajánlva elindították őket a most elvégzett munkára.

27 Amikor megérkeztek és egybegyűjtötték az egyházat, elbeszélték, milyen nagy dolgokat művelt általuk az Isten, és hogy a hit ajtaját megnyitotta a pogányoknak. 28 Ezután jó ideig ott maradtak a tanítványokkal.

Az apostoli zsinat Jeruzsálemben: 15,1-35

Csel 15

Az antiochiai vita

1 Eközben néhányan azok közül, akik lejöttek Júdeából, így tanították a testvéreket: »Ha nem metélkedtek körül Mózes törvénye szerint, nem üdvözülhettek.«

2 Mivel pedig Pál és Barnabás nagyon felháborodtak ezen, elhatározták, hogy Pál, Barnabás és még néhányan a többiek közül menjenek fel Jeruzsálembe az apostolokhoz és a presbiterekhez ennek a kérdésnek az ügyében. 3 Az egyház elkísérte őket, ők pedig átmentek Fönícián és Szamarián. Elbeszélték a pogányok megtérését, nagy örömet

ness." 18And by saying these things, they were barely able to restrain the crowds from immolating to them.

19Now certain Jews from Antioch and Iconium arrived there. And having persuaded the crowd, they stoned Paul and dragged him outside of the city, thinking him to be dead. 20But as the disciples were standing around him, he got up and entered the city. And the next day, he set out with Barnabas for Derbe.

Strengthening the Disciples

21And when they had evangelized that city, and had taught many, they returned again to Lystra and to Iconium and to Antioch, 22strengthening the souls of the disciples, and exhorting them that they should remain always in the faith, and that it is necessary for us to enter into the kingdom of God through many tribulations. 23And when they had established priests for them in each church, and had prayed with fasting, they commended them to the Lord, in whom they believed.

24And traveling by way of Pisidia, they arrived in Pamphylia. 25And having spoken the word of the Lord in Perga, they went down into Attalia.

26And from there, they sailed to Antioch, where they had been commended to the grace of God for the work which they had now accomplished. 27And when they had arrived and had gathered together the church, they related what great things God had done with them, and how he had opened the door of faith to the Gentiles. 28And they remained for no small amount of time with the disciples.

Acts 15

The Dispute over Circumcision

1And certain ones, descending from Judea, were teaching the brothers, "Unless you are circumcised according to the custom of Moses, you cannot be saved." 2Therefore, when Paul and Barnabas made no small uprising against them, they decided that Paul and Barnabas, and some from the opposing side, should go up to the Apostles and priests in Jerusalem concerning this question. 3Therefore, being led by the church, they traveled through Phoenicia and Samaria, describing the conversion of the Gentiles. And they caused great joy among all the brothers. 4And when they had arrived in Jerusalem, they were received by the

szerezve az összes testvérnek. 4 Amikor megérkeztek Jeruzsálembe, az egyház, az apostolok és a presbiterek fogadták őket, ők pedig elbeszélték, hogy milyen nagy dolgokat művelt velük az Isten. 5 De egyesek, akik a farizeusok felekezetéből lettek hívők, előálltak, és azt mondták, hogy azoknak is körül kell metélkedniük, és nekik is meg kell parancsolni, hogy tartsák meg Mózes törvényét.

Az apostolok és presbiterek tanácskozása

6 Emiatt az apostolok és a presbiterek összegyűltek, hogy megvizsgálják ezt a kérdést.

7 Mivel azonban nagy vitatkozás támadt, Péter felállt, és így szólt hozzájuk: »Férfiak, testvérek! Tudjátok, hogy Isten a régmúlt napoktól fogva kiválasztott engem közülünk, hogy a pogányok az én számból hallják az evangélium igéjét és hívők legyenek. 8 És Isten, aki ismeri a szíveket, tanúságot tett, mert nekik éppúgy megadta a Szentlelket, mint nekünk. 9 Nem tett semmi különbséget köztünk és közöttük, amikor a hit által megtisztította szívüket. 10 Most tehát miért kísértitek Istent azzal, hogy azt az igát rakjátok a tanítványok nyakára, amelyet sem atyáink, sem mi nem tudtunk elviselni? 11 Ellenkezőleg, mi hiszszük, hogy Jézus Krisztus kegyelme által üdvözülünk, amint ők is.«

12 Erre az egész sokaság elhallgatott, aztán meghallgatta Barnabást és Pált, akik elbeszélték, milyen nagy jeleket és csodatetteket művelt Isten a pogányok között általuk.

13 Miután ők elhallgattak, Jakab szólalt meg: »Férfiak, testvérek, hallgassatok meg engem! 14 Simon elbeszélte, hogyan és mi módon történt Isten látogatása első ízben azért, hogy a pogányok közül támasszon népet az ő nevének. 15 Ezzel egyeznek a próféták mondásai is, amint meg van írva:

16 *`Ezután majd visszatérek,*
és felállítom Dávidnak leomlott hajlékát,
kijavítom falainak repedéseit,
és ami romba dőlt, megújítom,
17 *hogy keresse az Urat*
a többi ember és minden nép,
amely segítségül hívta nevemet
– így szól az Úr, és meg is teszi azt', {Ám 9,11-12}
18 ami ismert volt öröktől fogva. –

19 Ennélfogva úgy gondolom, hogy nem kell háborgatni azokat, akik a pogányok közül megtérnek Istenhez, 20 hanem meg kell írni nekik, hogy tartózkodjanak a bálványoktól, nehogy

church and the Apostles and the elders, reporting what great things God had done with them.

The Council at Jerusalem
(Amos 9:11–15; Galatians 2:1–10)

5But some from the sect of the Pharisees, those who were believers, rose up saying, “It is necessary for them to be circumcised and to be instructed to keep the Law of Moses.”

6And the Apostles and elders came together to take care of this matter. 7And after a great contention had taken place, Peter rose up and said to them: “Noble brothers, you know that, in recent days, God has chosen from among us, by my mouth, Gentiles to hear the word of the Gospel and to believe. 8And God, who knows hearts, offered testimony, by giving the Holy Spirit to them, just as to us. 9And he distinguished nothing between us and them, purifying their hearts by faith. 10Now therefore, why do you tempt God to impose a yoke upon the necks of the disciples, which neither our fathers nor we have been able to bear? 11But by the grace of the Lord Jesus Christ, we believe in order to be saved, in the same manner also as them.”

12Then the entire multitude was silent. And they were listening to Barnabas and Paul, describing what great signs and wonders God had wrought among the Gentiles through them.

13And after they had been silent, James responded by saying: “Noble brothers, listen to me. 14Simon has explained in what manner God first visited, so as to take from the Gentiles a people to his name. 15And the words of the Prophets are in agreement with this, just as it was written:

16‘After these things, I will return, and I will rebuild the tabernacle of David, which has fallen down. And I will rebuild its ruins, and I will raise it up,

17so that the rest of men may seek the Lord, along with all the nations over whom my name has been invoked, says the Lord, who does these things.’

18To the Lord, his own work has been known from eternity. 19Because of this, I judge that those who were converted to God from among the Gentiles are not to be disturbed, 20but instead that we write to them, that they should keep themselves from the defilement of idols, and from fornication, and from whatever has been suffocated, and from blood. 21For Moses, from ancient times, has had

tisztátalanná váljanak, a paráznaságtól, a fojtott állatoktól és a vértől. 21 Mert akik Mózest hirdetik, a régi időktől fogva ott vannak minden városban a zsinagógákban, és minden szombaton felolvassák azt.«

A zsinat határozatai

22 Erre az apostolok és a presbiterek az egész egyházzal együtt jónak látták, hogy férfiakat válasszanak ki maguk közül, és elküldjék Antiókiába Pállal és Barnabással Júdást, akit melléknevén Barszabásnak hívnak, és Szilást – ők a testvérek között vezetők voltak –, 23 és kezük által ezt az írást küldték: »Üdvözlet az apostoloktól és a presbiter testvérektől a pogányokból lett testvéreknek, akik Antiókiában, Szíriában és Kilikiában vannak! 24 Mivel hallottuk, hogy némelyek, akik közülünk kerültek ki, megzavartak titeket szavaikkal, és feldúlták lelketeket, bár tőlünk megbízást nem kaptak, 25 jónak láttuk, miután megállapodásra jutottunk, hogy férfiakat válasszunk ki és küldjünk el hozzátok a mi igen kedves Barnabásunkkal és Pálunkkal, 26 ezekkel az emberekkel, akik életüket adták a mi Urunk, Jézus Krisztus nevéért. 27 Elküldtük tehát Júdást és Szilást, akik mindezt személyesen, élőszóval is tudtotokra adják. 28 Úgy tetszett ugyanis a Szentléleknek és nekünk, hogy semmi további terhet ne rakjunk rátok, csak azt, ami szükséges: 29 hogy tartózkodjatok a bálványoknak áldozott dolgoktól, a vértől, a fojtott állatoktól és a paráznaságtól. Ha ezektől őrizkedtek, jól teszitek. Jó egészséget!«

A határozatok kihirdetése Antiókiában

30 Azok tehát, miután elbocsátották őket, lementek Antiókiába. Itt egybegyűjtötték a sokaságot, és átadták a levelet. 31 Amikor elolvasták, örültek a vigasztalásnak. 32 Júdás és Szilás pedig, akik maguk is próféták voltak, sok beszéddel vigasztalták a testvéreket és megerősítették őket. 33 Miután pedig egy ideig itt időztek, a testvérek visszabocsátották őket békében azokhoz, akik küldték őket. [34] 35 Pál és Barnabás is Antiókiában időztek. Tanítottak a többiekkel együtt, és hirdették az Úr igéjét.

Pál második missziós útja: 15,36-18,22

Pál és Barnabás útjai elválnak

36 Néhány nap múlva azonban Pál így szólt Barnabáshoz: »Menjünk vissza, és városról városra mindenütt, ahol hirdettük az Úr igéjét, látogassuk meg a testvéreket, hogy vannak.« 37 Barnabás magával akarta vinni Jánost, akit Márknak

in each city those who preach him in the synagogues, where he is read on every Sabbath."

The Letter to the Gentile Believers

22 Then it pleased the Apostles and elders, with the whole Church, to choose men from among them, and to send to Antioch, with Paul and Barnabas, and Judas, who was surnamed Barsabbas, and Silas, preeminent men among the brothers, 23 what was written by their own hands: "The Apostles and elders, brothers, to those who are at Antioch and Syria and Cilicia, brothers from the Gentiles, greetings. 24 Since we have heard that some, going out from among us, have troubled you with words, subverting your souls, to whom we gave no commandment, 25 it pleased us, being assembled as one, to choose men and to send them to you, with our most beloved Barnabas and Paul: 26 men who have handed over their lives on behalf of the name of our Lord Jesus Christ. 27 Therefore, we have sent Judas and Silas, who themselves also will, with the spoken word, reaffirm to you the same things. 28 For it has seemed good to the Holy Spirit and to us to impose no further burden upon you, other than these necessary things: 29 that you abstain from things immolated to idols, and from blood, and from what has been suffocated, and from fornication. You will do well to keep yourselves from these things. Farewell."

The Believers at Antioch Rejoice

30 And so, having been dismissed, they went down to Antioch. And gathering the multitude together, they delivered the epistle. 31 And when they had read it, they were gladdened by this consolation. 32 But Judas and Silas, being also prophets themselves, consoled the brothers with many words, and they were strengthened. 33 Then, after spending some more time there, they were dismissed with peace, by the brothers, to those who had sent them. 34 But it seemed good to Silas to remain there. So Judas alone departed to Jerusalem. 35 And Paul and Barnabas remained at Antioch, with many others, teaching and evangelizing the Word of the Lord.

Paul's Second Missionary Journey Begins

(Acts 13:1–3; Acts 18:23–28)

36 Then, after some days, Paul said to Barnabas, "Let us return to visit the brothers throughout all the cities in which we have preached the Word of the Lord, to see how they are." 37 And Barnabas wanted to take John, who was surnamed Mark,

is hívnak. 38 Pál azonban kérte őt, hogy ne kelljen visszafogadni azt, aki elvált tőlük Pamfíliától kezdve, s nem ment velük a munkába. 39 Így nézeteltérés támadt köztük, és különváltak egymástól. Barnabás Ciprusba hajózott, miután maga mellé vette Márkot. 40 Pál viszont Szilást választotta, és útra kelt, miközben a testvérek őt Isten kegyelmébe ajánlották. 41 Bejárta Szíriát és Cilíciát, megerősítette az egyházakat, és megparancsolta, hogy tartsák meg az apostolok és a presbiterek rendelkezéseit.

Csel 16

Pál Likaóniában

1 Eljutott Derbébe és Lisztrába is. Volt ott egy Timóteus nevű tanítvány, egy hívővé lett zsidó anyának és pogány apának volt a fia. 2 A testvérek, akik Lisztrában és Ikóniumban voltak, jó véleménnyel voltak róla. 3 Pál azt akarta, hogy vele menjen az útra, azért magához vette és körülmetéltette, tekintettel a zsidókra, akik ezekben a helységekben voltak; mindenki tudta ugyanis, hogy az apja pogány volt. 4 Amikor sorra járták a városokat, s tudatták, mihez kell tartaniuk magukat, közölték velük a határozatokat, amelyeket az apostolok és a presbiterek hoztak, akik Jeruzsálemben voltak. 5 Így az egyházak megerősödtek a hitben és gyarapodtak számban napról-napra.

Kis-Ázsián át Troászba

6 Amikor keresztülmentek Frígián és Galácia tartományán, a Szentlélek megtiltotta nekik, hogy Ázsiában hirdessék Isten igéjét. 7 Míziába érve megkísérelték ugyan, hogy Bitíniába menjenek, de Jézus Lelke nem engedte őket. 8 Ezért átmentek Mízián, és lementek Troászba. 9 Itt látomás jelent meg Pálnak éjnek idején: egy makedón férfi eléje állt és könyörgött neki: »Jöjj át Makedóniába, és segíts rajtunk!« 10 Miután ezt a jelenést látta, késedelem nélkül igyekeztünk elindulni Makedóniába. Biztosan tudtuk, hogy Isten hívott minket, hogy hirdessük nekik az evangéliumot.

Pál működése Filippiben

11 Elhajóztunk tehát Troászból. Egyenesen Szamotrákiába jutottunk, másnap Neápoliszba, 12 innen pedig Filippibe, amely Makedóniának ebben a részében az első telepes város. Ebben a városban töltöttünk néhány napot, és beszélgetéseket folytattunk. 13 Szombaton kimentünk a kapun kívül a folyóvízhez; úgy gondoltuk, hogy ott az

with them also. 38But Paul was saying that he ought not to be received, since he withdrew from them at Pamphylia, and he had not gone with them in the work. 39And there occurred a dissension, to such an extent that they departed from one another. And Barnabas, indeed taking Mark, sailed to Cyprus.

40Yet truly, Paul, choosing Silas, set out, being delivered by the brothers to the grace of God. 41And he traveled through Syria and Cilicia, confirming the Churches, instructing them to keep the precepts of the Apostles and the elders.

Acts 16

Timothy Joins Paul and Silas

1Then he arrived at Derbe and Lystra. And behold, a certain disciple named Timothy was there, the son of a faithful Jewish woman, his father a Gentile. 2The brothers who were at Lystra and Iconium rendered good testimony to him. 3Paul wanted this man to travel with him, and taking him, he circumcised him, because of the Jews who were in those places. For they all knew that his father was a Gentile. 4And as they were traveling through the cities, they delivered to them the dogmas to be kept, which were decreed by the Apostles and elders who were at Jerusalem. 5And certainly, the Churches were being strengthened in faith and were increasing in number every day.

Paul's Vision of the Macedonian

6Then, while crossing through Phrygia and the region of Galatia, they were prevented by the Holy Spirit from speaking the Word in Asia. 7But when they had arrived in Mysia, they attempted to go into Bithynia, but the Spirit of Jesus would not permit them. 8Then, when they had crossed through Mysia, they descended to Troas. 9And a vision in the night was revealed to Paul of a certain man of Macedonia, standing and pleading with him, and saying: "Cross into Macedonia and help us!" 10Then, after he saw the vision, immediately we sought to set out for Macedonia, having been assured that God had called us to evangelize to them.

Lydia's Conversion in Philippi

(Revelation 2:18–29)

11And sailing from Troas, taking a direct path, we arrived at Samothrace, and on the following day, at Neapolis, 12and from there to Philippi, which is

imahely. Leültünk ott, és szóltunk az asszonyokhoz, akik összegyűltek. 14 A hallgatóságban volt egy Lídia nevű istenfélő bíborárus asszony Tiatíra városából, akinek az Úr megnyitotta a szívét, hogy hallgasson mindarra, amit Pál mondott. 15 Miután ő és háza népe megkeresztelkedett, így könyörgött: »Ha úgy ítéltek meg, hogy hűséges vagyok az Úrhoz, térjetek be házamba és maradjatok nálam.« És erővel rá is vett minket.

16 Történt pedig, hogy amikor az imádságra mentünk, egy jósoló szellemtől megszállott lánynyal találkoztunk, aki jövendöléseivel nagy hasznot hajtott gazdáinak. 17 Ez nyomon követte Pált és minket, és így kiáltozott: »Ezek az emberek a magasságbeli Isten szolgái, akik az üdvösség útját hirdetik nektek.« 18 Több napon át így tett. Pált bántotta ez, azért hátrafordult, és azt mondta a léleknek: »Jézus Krisztus nevében parancsolom, menj ki belőle.«

Ki is ment belőle abban az órában. 19 Mikor azonban a gazdái látták, hogy oda van a reményük a bevételre, megragadták Pált és Szilást, és elvitték a piacra az elöljárókhoz. 20 A bírák elé állították őket, és így szóltak: »Ezek a zsidó emberek zavart keltenek városunkban, 21 és olyan élet-módot hirdetnek, amelyet nekünk nem szabad elfogadnunk, sem cselekedetben követnünk, mivel rómaiak vagyunk.« 22 A nép is összecsődült ellenük, a bírák pedig letépették a ruháikat, és megveszsztették őket. 23 Sok ütést mértek rájuk, aztán börtönbe vetették őket. Az őrnek pedig megparancsolták, hogy szigorúan őrizze őket. 24 Miután ilyen parancsot kapott, a belső tömlöcbe vitte őket, a lábukat pedig kalodába zárta.

25 Éjféltájban Pál és Szilás imádkozva dicsérték Istent, a foglyok pedig hallgatták őket. 26 Ekkor hirtelen nagy földrengés támadt, s a börtön alapjai meginogtak. Egyszerre minden ajtó kinyílt, és mindnyájuk bilincsei leoldódtak. 27 Amikor a börtönőr felriadt és azt látta, hogy a börtön

the preeminent city in the area of Macedonia, a colony. Now we were in this city some days, conferring together. 13 Then, on the Sabbath day, we were walking outside the gate, beside a river, where there seemed to be a prayer gathering. And sitting down, we were speaking with the women who had assembled.

14 And a certain woman, named Lydia, a seller of purple in the city of Thyatira, a worshiper of God, listened. And the Lord opened her heart to be receptive to what Paul was saying. 15 And when she had been baptized, with her household, she pleaded with us, saying: “If you have judged me to be faithful to the Lord, enter into my house and lodge there.” And she convinced us.

Paul and Silas Imprisoned

16 Then it happened that, as we were going out to prayer, a certain girl, having a spirit of divination, met with us. She was a source of great profit to her masters, through her divining. 17 This girl, following Paul and us, was crying out, saying: “These men are servants of the Most High God! They are announcing to you the way of salvation!” 18 Now she behaved in this way for many days. But Paul, being grieved, turned and said to the spirit, “I command you, in the name of Jesus Christ, to go out from her.” And it went away in that same hour.

19 But her masters, seeing that the hope of their profit went away, apprehended Paul and Silas, and they brought them to the rulers at the courthouse. 20 And presenting them to the magistrates, they said: “These men are disturbing our city, since they are Jews. 21 And they are announcing a way which is not lawful for us to accept or to observe, since we are Romans.”

22 And the people rushed together against them. And the magistrates, tearing their tunics, ordered them to be beaten with staffs. 23 And when they had inflicted many scourges on them, they cast them into prison, instructing the guard to watch them diligently. 24 And since he had received this kind of order, he cast them into the interior prison cell, and he restricted their feet with stocks.

The Conversion of the Jailer

25 Then, in the middle of the night, Paul and Silas were praying and praising God. And those who were also in custody were listening to them. 26 Yet truly, there was a sudden earthquake, so great that the foundations of the prison were moved. And

ajtajai nyitva vannak, kirántotta a kardját, és meg akarta magát ölni abban a hitben, hogy a foglyok megszöktek. 28 Pál azonban fennhangon így kiáltott: »Ne tégy magadban semmi kárt, mert mindannyian itt vagyunk!« 29 Az erre világosságot kért, beljebb ment, és remegve borult Pál és Szilás lábához. 30 Azután kivezette őket és így szólt: »Uraim, mit kell tennem, hogy üdvösséget nyerjek?« 31 Azok azt felelték: »Higgy az Úr Jézusban és üdvözülni fogsz, te és házad népe.« 32 Aztán hirdették neki az Úr igéjét, és mindazoknak, akik a házában voltak. 33 Ő pedig még abban az éjjeli órában elvitte őket, megmosta sebeiket, s mindjárt megkeresztelkedett, és vele övéi is mindnyájan. 34 Aztán bevezette őket otthonába, asztalt terített nekik, és örvendezett háza népével együtt, hogy híve lett Istennek.

35 Miután megvirradt, a bírák elküldték a törvényszolgákat ezzel az üzenettel: »Bocsásd el azokat az embereket!« 36 A börtönőr pedig elvitte Pálnak az üzenetet: »A bírák ideküldtek, hogy bocsássalak el titeket. Most tehát menjetek ki, és távozzatok békével!« 37 Pál azonban azt mondta neki: »Mielőtt elítéltek volna minket, nyilvánosan megvesszőztek és börtönbe vetettek, noha római polgárok vagyunk, s most titokban kiutasítanak? Azt már nem! Jöjjenek ide, és ők maguk vezessenek ki minket!« 38 A törvényszolgák pedig hírül vitték ezeket a szavakat a bíráknak. Azok megijedtek, amikor meghallották, hogy római polgárok. 39 Eljöttek tehát és megkövették, majd kivezették őket, és kérték, hogy távozzanak a városból. 40 Amikor kijöttek a börtönből, betértek Lídiához. Miután látták a testvéreket, és megvigasztalták őket, útra keltek.

Csel 17

Pál Tesszalonikiben és Béreában

1 Ezután áthaladtak Amfipoliszon és Apollónián, majd Tesszalonikibe érkeztek, ahol a zsidóknak zsinagógájuk volt. 2 Pál szokás szerint bement hozzájuk, és három szombaton át magyarázta nekik az Írást. 3 Kifejtette és kimutatta, hogy Krisztusnak szenvednie kellett, a halálból fel kellett

immediately all the doors were opened, and the bindings of everyone were released. 27 Then the prison guard, having been jarred awake, and seeing the doors of the prison open, drew his sword and intended to kill himself, supposing that the prisoners had fled. 28 But Paul cried out with a loud voice, saying: “Do no harm to yourself, for we are all here!” 29 Then calling for a light, he entered. And trembling, he fell before the feet of Paul and Silas. 30 And bringing them outside, he said, “Sirs, what must I do, so that I may be saved?”

31 So they said, “Believe in the Lord Jesus, and then you will be saved, with your household.” 32 And they spoke the Word of the Lord to him, along with all those who were in his house. 33 And he, taking them in the same hour of the night, washed their scourges. And he was baptized, and next his entire household. 34 And when he had brought them into his own house, he set a table for them. And he was joyous, with his entire household, believing in God.

An Official Apology

35 And when daylight had arrived, the magistrates sent the attendants, saying, “Release those men.” 36 But the prison guard reported these words to Paul: “The magistrates have sent to have you released. Now therefore, depart. Go in peace.” 37 But Paul said to them: “They have beaten us publicly, though we were not condemned. They have cast men who are Romans into prison. And now they would drive us away secretly? Not so. Instead, let them come forward, 38 and let us drive them away.” Then the attendants reported these words to the magistrates. And upon hearing that they were Romans, they were afraid. 39 And arriving, they pleaded with them, and leading them out, they begged them to depart from the city. 40 And they went away from the prison and entered into the house of Lydia. And having seen the brothers, they consoled them, and then they set out.

Acts 17

The Uproar in Thessalonica

1 Now when they had walked through Amphipolis and Apollonia, they arrived at Thessalonica, where there was a synagogue of the Jews. 2 Then Paul, according to custom, entered to them. And for three Sabbaths he disputed with them about the Scriptures, 3 interpreting and concluding that it

támadnia, és hogy »ez a Jézus az a Krisztus, akit én hirdetek nektek.« 4 Némelyikük hitt, és csatlakozott Pálhoz és Sziláshoz, az istenfélő pogányokból szintén nagy sokaság, és nem kevesen az előkelő asszonyok közül. 5 A zsidók azonban féltékenykedtek. Maguk mellé vettek a csőcselékből néhány gonosz embert. Csődületet támasztottak, és izgalomba hozták a várost, majd Józon házánál csoportosulva megkísérelték, hogy kihozzák őket a nép közé. 6 Mivel azonban nem találták meg őket, Józont és néhány testvért vonszolták a város elöljárói elé, s közben így kiáltoztak: »Ide is eljöttek ezek, akik felkavarják a világot. 7 Józon meg befogadta őket, pedig ezek mindnyájan a császár rendeletei ellen cselekszenek. Azt mondják ugyanis, hogy másvalaki, hogy Jézus a király!« 8 Fel is bőszítették a népet és a város elöljáróit, akik ezt végighallgatták. 9 Mégis szabadon bocsátották őket, miután Józon és a többiek kezeskedtek értük.

10 A testvérek pedig mindjárt éjjel elküldték Pált és Szilást Béreába, ahol megérkezésük után bementek a zsidók zsinagógájába. 11 Ezek már nemesebb lelkűek voltak, mint a tesszalonikiek. Be is fogadták az igét lelkesen, és nap-nap után kutatták az Írásban, vajon ezek a dolgok valóban így vannak-e. 12 Közülük sokan hívők lettek, sőt még az előkelő pogány asszonyok és férfiak közül is számosan. 13 Amikor azonban Tesszalonikiben a zsidók megtudták, hogy Pál Béreában is hirdette az Isten igéjét, ide is eljöttek, felizgatták és felláz-ították a tömeget. 14 Erre a testvérek azonnal útra bocsátották Pált, hogy eljusson a tengerig: Szilás és Timóteus azonban ott maradtak. 15 Akik elkísérték Pált, elvezették őt Athénig, aztán elutaztak, miután parancsot kaptak tőle Szilás és Timóteus számára, hogy mihamarabb menjenek hozzá.

Pál Athénben

16 Amíg Pál Athénben várt rájuk, a lelke megrendült a bálványimádásba merült város láttán. 17 Vitatkozott a zsidókkal és az istenfélőkkel a zsinagógában, s a köztéren is nap-nap után azokkal, akik ott voltak. 18 Némelyik epikureus és sztoikus bölcselő vitába ereszkedett vele. Egyesek azt kérdezték: »Mit akar mondani ez a szószaporító?« Mások viszont: »Új istenek hirdetőjének látszik« – mert Jézust és a feltámadást hirdette nekik. 19 Aztán megragadták, és az Areopáguszra vitték ezekkel a szavakkal: »Megtudhatjuk-e, mi az az új tanítás, amelyet hirdetsz? 20 Mert valami újszerűt mondogatsz a fülünkbe, tudni akarjuk tehát, vajon mik ezek.« 21 Ugyanis az összes athéni és az ott lévő jövevények semmi egyébbel nem

was necessary for the Christ to suffer and to rise again from the dead, and that “this is the Jesus Christ, whom I am announcing to you.” 4And some of them believed and were joined to Paul and Silas, and a great number of these were from the worshipers and the Gentiles, and not a few were noble women.

5But the Jews, being jealous, and joining with certain evildoers among the common men, caused a disturbance, and they stirred up the city. And taking up a position near the house of Jason, they sought to lead them out to the people. 6And when they had not found them, they dragged Jason and certain brothers to the rulers of the city, crying out: “For these are the ones who have stirred up the city. And they came here, 7and Jason has received them. And all these men act contrary to the decrees of Caesar, saying that there is another king, Jesus.” 8And they incited the people. And the rulers of the city, upon hearing these things, 9and having received an explanation from Jason and the others, released them.

The Character of the Bereans

10Yet truly, the brothers promptly sent Paul and Silas away by night to Beroea. And when they had arrived, they entered the synagogue of the Jews. 11But these were more noble than those who were at Thessalonica. They received the Word with all enthusiasm, daily examining the Scriptures to see if these things were so. 12And indeed, many believed among them, as well as not a few among the honorable Gentile men and women. 13Then, when the Jews of Thessalonica had realized that the Word of God was also preached by Paul at Beroea, they went there also, stirring up and disturbing the multitude. 14And then the brothers quickly sent Paul away, so that he might travel by sea. But Silas and Timothy remained there. 15Then those who were leading Paul brought him as far as Athens. And having received an order from him to Silas and Timothy, that they should come to him quickly, they set out.

Paul in Athens

16Now while Paul waited for them at Athens, his spirit was stirred up within him, seeing the city given over to idolatry. 17And so, he was disputing with the Jews in the synagogue, and with the worshipers, and in public places, throughout each day, with whomever was there. 18Now certain Epicurean and Stoic philosophers were arguing with

foglalkoztak, mint azzal, hogy valami újat mondjanak vagy halljanak.

22 Pál pedig felállt az Areopágusz közepére
és így szólt: »Athéni férfiak! Minden tekintetben
nagyon vallásosnak látlak titeket. 23 Amikor
ugyanis körüljártam és megszemléltem a bálvány-
képeiteket, egy olyan oltárra akadtam, amelyen ez
a felirat volt: `Az ismeretlen istennek.' Nos, akit ti
nem ismertek és mégis tiszteltek, azt hirdetem én
nektek. 24 Isten, aki a világot alkotta, és benne
mindent – mivel ő a mennynek és a földnek ura –
, nem lakik kézzel épített templomokban. 25 Ő
nem szorul emberi kéz szolgálatára, mintha vala-
mire szüksége volna, hiszen ő ad mindennek éle-
tet, leheletet és mindent. 26 Az ő műve, hogy az
egytől származó egész emberi nem lakja a teljes
földkerekséget. Ő szabta meg tartózkodásuk meg-
határozott idejét és határait, 27 hogy keressék Is-
tent, hátha megérzik őt és megtalálják – bár nincs
messze egyikünktől sem. 28 Hiszen őbenne élünk,
mozgunk és vagyunk, amint az egyik költőtök
meg is mondta:
`Az ő gyermekei vagyunk.'
29 Mivel tehát Isten gyermekei vagyunk, nem
kell azt gondolnunk, hogy az istenség hasonló
aranyhoz, ezüsthöz, kőhöz, a művészet és az em-
beri gondolat alkotásához. 30 Isten elviselte ennek
a tudatlanságnak az idejét, most azonban hirdeti,
hogy mindnyájunknak bűnbánatot kell tartani
mindenütt, 31 mert meghatározott egy napot, ame-
lyen ítélkezni fog a világ felett igazságban {Zsolt
96,13} egy férfi által, akit arra rendelt, és igazolt is
mindenki előtt, mikor feltámasztotta a halálból.«
32 Mikor a holtak feltámadásáról hallottak,
egyesek gúnyolódtak, mások meg azt mondták:
»Erről majd még egyszer meghallgatunk téged.«
33 Ezzel Pál eltávozott körükből. 34 De néhány
férfi csatlakozott hozzá és hívő lett, köztük Areo-
pagita Dénes, valamint egy Damarisz nevű asz-
szony, és velük együtt mások is.

him. And some were saying, “What does this
sower of the Word want to say?” Yet others were
saying, “He seems to be an announcer for new de-
mons.” For he was announcing to them Jesus and
the Resurrection. 19And apprehending him, they
brought him to the Areopagus, saying: “Are we
able to know what this new doctrine is, about
which you speak? 20For you bring certain new
ideas to our ears. And so we would like to know
what these things mean.” 21(Now all the Athenians, and arriving visitors, were occupying themselves with nothing other than speaking or hearing
various new ideas.)

Paul’s Address in the Areopagus

22But Paul, standing in the middle of the Areopagus, said: “Men of Athens, I perceive that in all
things you are rather superstitious. 23For as I was
passing by and noticing your idols, I also found an
altar, on which was written: TO THE UNKNOWN GOD. Therefore, what you worship in
ignorance, this is what I am preaching to you:
24the God who made the world and all that is in it,
the One who is the Lord of heaven and earth, who
does not live in temples made with hands. 25Neither is he served by the hands of men, as if in need
of anything, since it is he who gives to all things
life and breath and all else. 26And he has made,
out of one, every family of man: to live upon the
face of the entire earth, determining the appointed
seasons and the limits of their habitation, 27so as
to seek God, if perhaps they may consider him or
find him, though he is not far from each one of us.
28‘For in him we live, and move, and exist.’ Just
as some of your own poets have said. ‘For we are
also of his family.’ 29Therefore, since we are of
the family of God, we must not consider gold or
silver or precious stones, or the engravings of art
and of the imagination of man, to be a representation of what is Divine. 30And indeed, God, having
looked down to see the ignorance of these times,
has now announced to men that everyone everywhere should do penance. 31For he has appointed
a day on which he will judge the world in equity,
through the man whom he has appointed, offering
faith to all, by raising him from the dead.”

32And when they had heard about the Resurrection
of the dead, indeed, some were derisive, while others said, “We will listen to you about this again.”
33So Paul departed from their midst. 34Yet truly,
certain men, adhering to him, did believe. Among
these were also Dionysius the Areopagite, and a
woman named Damaris, and others with them.

Csel 18

Pál Korintusban

1 Ezek után eltávozott Athénból, és elment
Korintusba. 2 Itt találkozott egy Akvila nevű, Pon-
tuszból származó zsidóval, aki nemrégen jött Itáli-
ából – mivel Klaudiusz elrendelte, hogy az összes
zsidó távozzon Rómából –, meg a feleségével,
Priszcillával, és elment hozzájuk. 3 Mivel ugyanaz
volt a mesterségük – sátorkészítők voltak –, náluk
maradt és dolgozott. 4 Minden szombaton vitatko-
zott a zsinagógában, hirdette az Úr Jézus nevét, és
igyekezett meggyőzni a zsidókat és a görögöket.

5 Amikor pedig Szilás és Timóteus megjöttek
Makedóniából, Pál még többet fáradozott az ige-
hirdetésben, és bizonyította a zsidóknak, hogy Jé-
zus a Krisztus. 6 Mivel azok káromlások között el-
lentmondtak neki, lerázta ruháit, és azt mondta ne-
kik: »A fejeteken a véretek! Én tiszta vagyok, és
mostantól fogva a pogányokhoz megyek.« 7 El-
költözött tehát onnan, és betért egy bizonyos Tíci-
usz Jusztusz nevű istenfélő férfinak a házába. Az
illető háza a zsinagóga mellé épült. 8 Kriszpusz
pedig, a zsinagóga elöljárója hitt az Úrban egész
házával együtt, sőt, a korintusiak közül sokan,
akik hallgatták, hittek és megkeresztelkedtek.

9 Az Úr pedig azt mondta éjjel látomásban Pál-
nak: »Ne félj, csak beszélj és ne hallgass, 10 mert én
veled vagyok. Senki sem fog hozzád nyúlni, hogy
ártson neked, mert sok népem van nekem ebben a
városban.« 11 Ott maradt tehát egy évig és hat hóna-
pig, s közben tanította nekik az Isten igéjét.

12 Egyszer azonban, amikor Gallió volt
Akhája prokonzulja, a zsidók egy akarattal rátá-
madtak Pálra. Odavitték az ítélőszékhez, 13 és azt
mondták: »Ez törvényellenes istentiszteletre be-
széli rá az embereket!« 14 Mielőtt azonban Pál
szóra nyitotta volna száját, Gallió így szólt a zsi-
dókhoz: »Zsidó férfiak! Türelemmel lennék hoz-
zátok annak rendje s módja szerint, ha csakugyan
valami törvénytelenségről vagy nagyon gonosz
bűntettről volna szó. 15 De ha tanításról, nevekről
és a ti törvényetekről folyik a vita, intézzétek el
magatok. Ezekben én nem akarok bíró lenni.« 16 S
elűzte őket az ítélőszéktől. 17 Erre mindnyájan
megragadták Szosztenészt, a zsinagóga elöljáró-
ját, és megverték az ítélőszék előtt, de Gallió ezzel
sem törődött semmit.

Pál Efezuson át visszatér Antiochiába

18 Pál pedig még jó ideig ott maradt, aztán bú-
csút vett a testvérektől. Miután Kenkreában meg-
nyíratta a fejét – fogadalma volt ugyanis –,

Acts 18

Paul Ministers in Corinth

(1 Corinthians 1:1–3; 2 Corinthians 1:1–2)

1 After these things, having departed from Athens,
he arrived at Corinth. 2 And upon finding a certain
Jew named Aquila, born in Pontus, who had re-
cently arrived from Italy with Priscilla his wife,
(because Claudius had ordered all Jews to depart
from Rome,) he met with them. 3 And because he
was of the same trade, he lodged with them and
was working. (Now they were tentmakers by
trade.) 4 And he was arguing in the synagogue on
every Sabbath, introducing the name of the Lord
Jesus. And he was persuading Jews and Greeks.

5 And when Silas and Timothy had arrived from
Macedonia, Paul stood firm in the Word, testify-
ing to the Jews that Jesus is the Christ. 6 But since
they were contradicting him and blaspheming, he
shook out his garments and said to them: “Your
blood is on your own heads. I am clean. From now
on, I will go to the Gentiles.” 7 And moving from
that place, he entered into the house of a certain
man, named Titus the Just, a worshiper of God,
whose house was adjoined to the synagogue.
8 Now Crispus, a leader of the synagogue, believed
in the Lord, with his entire house. And many of
the Corinthians, upon hearing, believed and were
baptized. 9 Then the Lord said to Paul, through a
vision in the night: “Do not be afraid. Instead,
speak out and do not be silent. 10 For I am with
you. And no one will take hold of you, so as to do
you harm. For many of the people in this city are
with me.” 11 Then he settled there for a year and
six months, teaching the Word of God among
them.

Paul before Gallio

12 But when Gallio was proconsul of Achaia, the
Jews rose up with one accord against Paul. And
they brought him to the tribunal, 13 saying, “He
persuades men to worship God contrary to the
law.” 14 Then, when Paul was beginning to open
his mouth, Gallio said to the Jews: “If this were
some matter of injustice, or a wicked deed, O no-
ble Jews, I would support you, as is proper. 15 Yet
if truly these are questions about a word and
names and your law, you should see to it your-
selves. I will not be the judge of such things.”
16 And he ordered them from the tribunal. 17 But
they, apprehending Sosthenes, a leader of the

elhajózott Szíriába, és vele ment Priszcilla és Akvila is. 19 Efezusba érkezve elvált tőlük. Bement a zsinagógába, és vitatkozott a zsidókkal. 20 Bár az ottaniak kérték, hogy huzamosabb ideig maradjon, nem állt rá, 21 hanem búcsút vett tőlük ezekkel a szavakkal: »Újra visszatérek hozzátok, ha Isten akarja.« Ezzel útra kelt Efezusból. 22 Lement Cézáreába, onnan felment, köszöntötte az egyházat, aztán lement Antiochiába.

Pál harmadik missziós útja: 18,23-21,17

23 Miután itt töltött egy bizonyos időt, útra kelt, és sorjában bejárta Galácia tartományát és Frígiát, s minden tanítványt megerősített.

Apolló missziós tevékenysége Efezusban

24 Eközben egy Apolló nevű, alexandriai származású zsidó jött Efezusba, aki ékesszóló és az Írásokban igen jártas volt. 25 Mivel már oktatást kapott az Úr útjáról, buzgó lélekkel beszélte el és szorgosan tanította az Úrra vonatkozó dolgokat, de csak János keresztségéről tudott. 26 Bátran kezdett tehát működni a zsinagógában. Amikor Priszcilla és Akvila hallották őt, maguk mellé vették, és alaposabban megmagyarázták neki Isten útját. 27 Mikor aztán Akhájába készült menni, a testvérek buzdították, s írtak a tanítványoknak, hogy fogadják be őt. Amikor odaérkezett, sok mindenben hasznukra volt a híveknek, 28 mert ellenállhatatlanul megcáfolta a zsidókat a nyilvánosság előtt, s kimutatta az Írások alapján, hogy Jézus a Krisztus.

Csel 19

Pál János-tanítványokkal találkozik

1 Amíg Apolló Korintusban volt, Pál bejárta a felső tartományokat, aztán Efezusba jött, s néhány tanítványra talált. 2 Ezeknek azt mondta: »Vajon megkaptátok-e a Szentlelket, amikor hívők lettetek?« Azok azonban azt felelték neki:

synagogue, beat him in front of the tribunal. And Gallio showed no concern for these things.

Paul Returns to Antioch

18 Yet truly, Paul, after he had remained for many more days, having said goodbye to the brothers, sailed into Syria, and with him were Priscilla and Aquila. Now he had shaved his head in Cenchreae, for he had made a vow. 19 And he arrived at Ephesus, and he left them behind there. Yet truly, he himself, entering into the synagogue, was disputing with the Jews. 20 Then, although they were asking him to remain for a longer time, he would not agree. 21 Instead, saying goodbye and telling them, “I will return to you again, God willing,” he set out from Ephesus.

22 And after going down to Caesarea, he went up to Jerusalem, and he greeted the Church there, and then he descended to Antioch.

Paul’s Third Missionary Journey Begins
(Acts 13:1–3; Acts 15:36–41)

23 And having spent some length of time there, he set out, and he walked in order through the region of Galatia and Phrygia, strengthening all the disciples.

24 Now a certain Jew named Apollo, born at Alexandria, an eloquent man who was powerful with the Scriptures, arrived at Ephesus. 25 He was learned in the Way of the Lord. And being fervent in spirit, he was speaking and teaching the things that are of Jesus, but knowing only the baptism of John. 26 And so, he began to act faithfully in the synagogue. And when Priscilla and Aquila had heard him, they took him aside and expounded the Way of the Lord to him more thoroughly. 27 Then, since he wanted to go to Achaia, the brothers wrote an exhortation to the disciples, so that they might accept him. And when he had arrived, he held many discussions with those who had believed. 28 For he was vehemently and publicly reproving the Jews, by revealing through the Scriptures that Jesus is the Christ.

Acts 19

The Holy Spirit Received at Ephesus
(Acts 10:44–48)

1 Now it happened that, while Apollo was at Corinth, Paul, after he had journeyed through the upper regions, arrived at Ephesus. And he met with

»Még csak azt sem hallottuk, hogy van Szentlélek.« 3 Ő erre megkérdezte: »Hogyan vagytok hát megkeresztelve?« Azok így feleltek: »János keresztségével.« 4 Erre Pál azt mondta: »János a bűnbánat keresztségével keresztelte a népet, s azt mondta, hogy abban higgyenek, aki utána jön, azaz Jézusban.« 5 Amikor ezt meghallották, megkeresztelkedtek az Úr Jézus nevében. 6 Pál rájuk tette kezeit, és a Szentlélek leszállt rájuk, ők pedig nyelveken kezdtek beszélni és prófétáltak. 7 Ezek a férfiak összesen mintegy tizenketten voltak.

Pál efezusi működése

8 Azután bejárt a zsinagógába, bátran tanított három hónapon át, és meggyőzően vitatkozott Isten országáról. 9 Mivel azonban egyesek megátalkodtak és nem hittek, sőt gyalázták az Úr útját a sokaság előtt, eltávozott tőlük. Különhívta a tanítványokat és nap mint nap egy bizonyos Tirannosznak az iskolájában mondott beszédet. 10 Ez két esztendeig tartott, így mindazok, akik Ázsiában laktak, zsidók és pogányok, hallották az Úr igéjét.

Pál csodatette Efezusban

11 Isten rendkívüli csodákat is művelt Pál keze által. 12 Elvitték kendőit és kötényeit, amelyeket viselt, és a betegekre tették, mire azok meggyógyultak, és a gonosz lelkek kimentek belőlük.

13 Egyes kóbor zsidó ördögűzők is megkísérelték, hogy az Úr Jézusnak a nevét hívják segítségül azokra, akikben gonosz lelkek voltak. Azt mondogatták: »Parancsolok nektek Jézus által, akit Pál hirdet!« 14 Egy zsidó főpapnak, Szkévának hét fia tette ezt. 15 A gonosz lélek azonban így felelt nekik: »Jézust ismerem, Pálról is tudok, de ti kik vagytok?« 16 Aztán az ember, akiben a gonosz lélek volt, rájuk vetette magát, a hatalmába kerítette őket, s úgy megmutatta nekik az erejét, hogy ruhátlanul és sebesülten menekültek ki abból a házból. 17 Ezt aztán megtudta Efezus valamennyi zsidó és pogány lakója, mire félelem fogta el mindnyájukat, és magasztalták az Úr Jézus nevét. 18 A hívek közül is sokan eljöttek, bevallották és elmondták tetteiket. 19 Azok közül pedig, akik a rendkívüli dolgokat hajhászták, sokan összehordták a könyveket, és mindenki szeme láttára elégették. Megbecsülték azok értékét is, és úgy találták, hogy az értékük ötvenezer ezüst. 20 Így tehát az Úr igéje rendkívüli módon gyarapodott és megerősödött.

Az ezüstműves lázadása

21 Amikor mindezek megtörténtek, Pál a Lélek által elhatározta, hogy átmegy Makedónián és

certain disciples. 2 And he said to them, “After believing, have you received the Holy Spirit?” But they said to him, “We have not even heard that there is a Holy Spirit.” 3 Yet truly, he said, “Then with what have you been baptized?” And they said, “With the baptism of John.” 4 Then Paul said: “John baptized the people with the baptism of repentance, saying that they should believe in the One who is to come after him, that is, in Jesus.” 5 Upon hearing these things, they were baptized in the name of the Lord Jesus. 6 And when Paul had imposed his hands on them, the Holy Spirit came over them. And they were speaking in tongues and prophesying. 7 Now the men were about twelve in all.

Paul Ministers in Ephesus

(Ephesians 1:1–2; Revelation 2:1–7)

8 Then, upon entering the synagogue, he was speaking faithfully for three months, disputing and persuading them about the kingdom of God. 9 But when certain ones became hardened and would not believe, cursing the Way of the Lord in the presence of the multitude, Paul, withdrawing from them, separated the disciples, disputing daily in a certain school of Tyrannus. 10 Now this was done throughout two years, so that all who were living in Asia listened to the Word of the Lord, both Jews and Gentiles.

11 And God was accomplishing powerful and uncommon miracles by the hand of Paul, 12 so much so that even when small cloths and wrappings were brought from his body to the sick, the illnesses withdrew from them and the wicked spirits departed.

Seven Sons of Sceva

13 Then, even some of the traveling Jewish exorcists had attempted to invoke the name of the Lord Jesus over those who had evil spirits, saying, “I bind you by oath through Jesus, whom Paul preaches.” 14 And there were certain Jews, the seven sons of Sceva, leaders among the priests, who were acting in this way. 15 But a wicked spirit responded by saying to them: “Jesus I know, and Paul I know. But who are you?” 16 And the man, in whom there was a wicked spirit, leaping at them and getting the better of them both, prevailed against them, so that they fled from that house, naked and wounded. 17 And so, this became known to all the Jews and Gentiles who were living at Ephesus. And a fear fell over them all. And the

Akháján, s elmegy Jeruzsálembe. Azt gondolta ugyanis: »Ha ott már voltam, Rómát is meg kell látogatnom.« 22 Előreküldött tehát Makedóniába kettőt azok közül, akik szolgáltak neki, Timóteust és Erasztoszt, maga pedig egy ideig még Ázsiában maradt.

23 Abban az időben azonban nem kis háborúság támadt az Úr útja miatt. 24 Egy Demetriosz nevű ezüstműves ugyanis Diana-templomocskákat készített ezüstből, és jókora keresethez juttatta a kézműveseket. 25 Ezeket és a hasonló foglalkozású iparosokat összehívta, s azt mondta nekik: »Emberek! Jól tudjátok, hogy ebből a mesterségből származik a keresetünk. 26 De látjátok és halljátok azt is, hogy ez a Pál nemcsak Efezusban, hanem szinte egész Ázsiában nagy tömegeket térít el rábeszéléssel. Azt mondja, hogy nem istenek azok, amiket kézzel csinálnak. 27 Így azonban nem csak a mi foglalkozásunk sodródik veszélybe és válik érdektelenné, hanem a nagy Dianának a templomát is semmibe fogják venni, s annak fölsége is meg fog inogni, akit egész Ázsia és a föld kereksége tisztel.«

28 Mikor ezeket a szavakat meghallották, harag töltötte el őket, és felkiáltottak: »Nagy az efezusiak Dianája!« 29 Kavarodás töltötte be a várost, és egy akarattal a körszínházba rohantak. Odahurcolták a makedóniai Gájuszt és Arisztarchuszt, Pál társait. 30 Ekkor Pál be akart menni a nép közé, de a tanítványok nem engedték. 31 Néhányan az ázsiai főtisztviselők közül is, akik barátai voltak, elküldtek hozzá és kérték, hogy ne menjen a színházba. 32 Ott mindenki mást kiabált, mert a népgyűlés meg volt zavarodva, s többen azt sem tudták, hogy mi okból gyűltek össze.

33 Végül előhozták a tömegből Alexandert, akit a zsidók előretuszkoltak. Alexander pedig csendet intett a kezével, mert fel akarta világosítani a népet. 34 Amikor azonban felismerték, hogy zsidó, egyszerre mindnyájan lármázni kezdtek, és vagy két órán át így kiáltoztak: »Nagy az efezusiak Dianája!« 35 Végre a jegyző lecsendesítette a tömeget, és így szólt: »Efezusi férfiak! Van-e ember, aki ne tudná, hogy Efezus városa tiszteli a nagy Dianát, Jupiter magzatát? 36 Mivel ez nem kétséges, meg kell nyugodnotok, és semmit sem kell meggondolatlanul cselekednetek. 37 Idehoztátok ugyanis ezeket az embereket, akik sem nem szentségtörők, sem a ti istennőtöket nem káromolták. 38 Ha tehát Demetriosznak és a többi kézművesnek panaszuk van valaki ellen – miután tartanak törvénynapokat és vannak prokonzulok –, emeljenek panaszt egymás ellen. 39 Ha pedig másféle vitás ügyetek van, a

name of the Lord Jesus was magnified. 18 And many believers were arriving, confessing, and announcing their deeds. 19 Then many of those who had followed odd sects brought together their books, and they burned them in the sight of all. And after determining the value of these, they found the price to be fifty thousand denarii. 20 In this way, the Word of God was increasing strongly and was being confirmed.

The Riot in Ephesus

21 Then, when these things were completed, Paul decided in the Spirit, after crossing through Macedonia and Achaia, to go to Jerusalem, saying, “Then, after I have been there, it is necessary for me to see Rome also.” 22 But sending two of those who were ministering to him, Timothy and Erastus, into Macedonia, he himself remained for a time in Asia.

23 Now at that time, there occurred no small disturbance concerning the Way of the Lord. 24 For a certain man named Demetrius, a silversmith making silver shrines for Diana, was providing no small profit to craftsmen. 25 And calling them together, with those who were employed in the same way, he said: “Men, you know that our income is from this craft. 26 And you are seeing and hearing that this man Paul, by persuasion, has turned away a great multitude, not only from Ephesus, but from nearly all of Asia, saying, ‘These things are not gods which have been made by hands.’ 27 Thus, not only is this, our occupation, in danger of being brought into repudiation, but also the temple of the great Diana will be reputed as nothing! Then even her majesty, whom all of Asia and the world worships, will begin to be destroyed.”

28 Upon hearing this, they were filled with anger, and they cried out, saying, “Great is Diana of the Ephesians!” 29 And the city was filled with confusion. And having seized Gaius and Aristarchus of Macedonia, companions of Paul, they rushed violently, with one accord, into the amphitheatre. 30 Then, when Paul wanted to enter to the people, the disciples would not permit him. 31 And some of the leaders from Asia, who were his friends, also sent to him, requesting that he not present himself in the amphitheatre. 32 But others were crying out various things. For the assembly was in confusion, and most did not know the reason they had been called together. 33 So they dragged Alexander from the crowd, while the Jews were propelling him forward. And Alexander, gesturing

törvényes népgyűlésen el lehet intézni. 40 Mert még
abba a veszélybe kerülünk, hogy bevádolnak a mai
zendülés miatt – hiszen semmi okunk sincs erre a
csődületre –, hogy számot adjunk róla.« Ezt
mondta, azután feloszlatta a gyűlést.

with his hand for silence, wanted to give the people an explanation. 34But as soon as they realized
him to be a Jew, all with one voice, for about two
hours, were crying out, “Great is Diana of the
Ephesians!” 35And when the scribe had calmed
the crowds, he said: “Men of Ephesus, now what
man is there who does not know that the city of
the Ephesians is in the service of the great Diana
and of the offspring of Jupiter? 36Therefore, since
these things are not able to be contradicted, it is
necessary for you to be calm and to do nothing
rash. 37For you have brought forward these men,
who are neither sacrilegious nor blasphemers
against your goddess. 38But if Demetrius and the
craftsmen who are with him have a case against
anyone, they can convene in the courts, and there
are proconsuls. Let them accuse one another.
39But if you would inquire about other things, this
can be decided in a lawful assembly. 40For now
we are in peril of being convicted of sedition over
today’s events, since there is no one guilty
(against whom we are able to provide evidence) in
this gathering.” 41And when he had said this, he
dismissed the assembly.

Csel 20

Pál Makedóniában és Akhájában

1 A zavargás megszűntével Pál magához
hívta a tanítványokat, buzdította őket, azután el-
búcsúzott, és útra kelt, hogy Makedóniába men-
jen. 2 Miután bejárta azokat a területeket, többször
is beszélt és intette őket, elment Görögországba,
3 és ott töltött három hónapot. Amikor Szíriába ké-
szült hajózni, a zsidók cselt szőttek ellene. Ezért
úgy határozott, hogy Makedónián át tér vissza. 4 A
béreai Szopatér, Pirrosz fia volt a kísérője, a
tesszalonikiek közül pedig Arisztarchosz és Sze-
kundusz, továbbá a derbéi Gájusz és Timóteus,
végül Ázsiából Tichikusz és Trofimusz. 5 Ők el-
mentek előre, és megvártak minket Troászban.
6 Mi pedig a kovásztalan kenyerek napjai után el-
hajóztunk Filippiből, és öt nap múlva értük utol
őket Troászban, ahol hét napot töltöttünk.

Pál elbúcsúzik a troászi hívektől

7 A hét első napján azután, amikor egybe-
gyűltünk a kenyérszegésre, Pál beszélni kezdett
nekik. Mivel másnap útra akart kelni, a beszédet
egészen éjfélig nyújtotta. 8 A felső teremben, ahol
egybegyűltünk, volt lámpa bőven. 9 Közben egy
Eutíchosz nevű fiút, aki az ablakban ült és mély
álomba merült, mert Pál hosszan beszélt, az álom

Acts 20

Paul in Macedonia and Greece

1Then, after the tumult ceased, Paul, calling the
disciples to himself and exhorting them, said fare-
well. And he set out, so that he might go into Mac-
edonia. 2And when he had walked through those
areas and had exhorted them with many sermons,
he went into Greece. 3After he had spent three
months there, treacheries were planned against
him by the Jews, just as he was about to sail into
Syria. And having been advised of this, he return
through Macedonia. 4Now those accompanying
him were Sopater, the son of Pyrrhus from
Beroea; and also the Thessalonians, Aristarchus
and Secundus; and Gaius of Derbe, and Timothy;
and also Tychicus and Trophimus from Asia.
5These, after they had gone ahead, waited for us
at Troas. 6Yet truly, we sailed from Philippi, after
the days of Unleavened Bread, and in five days we
went to them at Troas, where we stayed for seven
days.

Eutychus Revived at Troas

(2 Kings 4:18–37)

7Then, on the first Sabbath, when we had assem-
bled together to break bread, Paul discoursed with

elnyomta, leesett a harmadik emeletről, és holtan szedték fel. 10 Pál lement hozzá, ráborult, átkarolta, és így szólt: »Ne nyugtalankodjatok, mert a lelke benne van!« 11 Aztán felment, megszegte a kenyeret és evett, s beszélt még jó sokáig, egészen virradatig, akkor kelt útra. 12 A fiút pedig élve hozták oda, és teljesen megvigasztalódtak.

Troászból Milétoszba

13 Mi pedig hajóra szálltunk, és Asszoszba hajóztunk, hogy ott felvegyük Pált. Így rendelkezett ugyanis, mert ő maga szárazon akarta megtenni az utat. 14 Amikor aztán összetalálkozott velünk Asszoszban, felvettük őt, és Mitilénébe mentünk. 15 Innen elhajóztunk, s másnap Khiosz elé értünk. A következő nap Szamoszon kötöttünk ki, majd a rákövetkező napon megérkeztünk Milétoszba. 16 Pál ugyanis úgy határozott, hogy Efezus mellett elhajózik, hogy ne kelljen időznie Ázsiában. Sietett, hogy ha lehetséges, pünkösd napján már Jeruzsálemben legyen.

Pál búcsúbeszéde Milétoszban

17 Milétoszból beüzent tehát Efezusba, és hívatta az egyház presbitereit. 18 Amikor azok odaértek és együtt voltak, így szólt hozzájuk: »Tudjátok, hogy Ázsiába jövetelem első napjától fogva hogyan voltam veletek az egész idő alatt. 19 Szolgáltam az Úrnak teljes alázatossággal, könnyhullatás és megpróbáltatások között, amelyek a zsidók cselszövései miatt értek. 20 Semmi hasznosat el nem hagytam, mindent hirdettem nektek, tanítottalak titeket nyilvánosan és házanként. 21 Tanúságot tettem mind a zsidók, mind a pogányok előtt az Istenhez való megtérésről és a Jézus Krisztusba, a mi Urunkba vetett hitről. 22 És most íme, lélekben megkötözve elmegyek Jeruzsálembe, és nem tudom, mi minden vár ott rám. 23 Csak azt tudom, amit a Szentlélek minden városban értésemre ad, hogy bilincsek és szorongatások várnak rám Jeruzsálemben. 24 De nem félek ezektől. Az életemet sem tartom értékesebbnek, mint magamat, csak elvégezhessem pályafutásomat, az ige szolgálatát, amelyet az Úr Jézustól kaptam, hogy tanúságot tegyek Isten kegyelmének evangéliumáról.

25 Azt is tudom már, hogy közületek, akik között jártam, s akiknek hirdettem Isten országát, többé senki sem fogja látni arcomat. 26 Azért szentül állítom ma nektek, hogy nem szárad rajtam senkinek a vére sem. 27 Mert nem vonakodtam attól, hogy hirdessem nektek Isten maradéktalan akaratát. 28 Vigyázzatok magatokra és az egész nyájra, amely fölé a Szentlélek elöljáróul

them, intending to set out the next day. But he prolonged his sermon into the middle of the night. 8 Now there were plenty of lamps in the upper room, where we were gathered. 9 And a certain adolescent named Eutychus, sitting on the window sill, was being weighed down by a heavy drowsiness (for Paul was preaching at length). Then, as he went to sleep, he fell from the third floor room downward. And when he was lifted up, he was dead. 10 When Paul had gone down to him, he laid himself over him and, embracing him, said, “Do not worry, for his soul is still within him.” 11 And so, going up, and breaking bread, and eating, and having spoken well on until daylight, he then set out. 12 Now they had brought the boy in alive, and they were more than a little consoled.

From Troas to Miletus

13 Then we climbed aboard the ship and sailed to Assos, where we were to take in Paul. For so he himself had decided, since he was making the journey by land. 14 And when he had joined us at Assos, we took him in, and we went to Mitylene. 15 And sailing from there, on the following day, we arrived opposite Chios. And next we landed at Samos. And on the following day we went to Miletus. 16 For Paul had decided to sail past Ephesus, so that he would not be delayed in Asia. For he was hurrying so that, if it were possible for him, he might observe the day of Pentecost at Jerusalem.

Paul’s Farewell to the Ephesians

17 Then, sending from Miletus to Ephesus, he called those greater by birth in the church. 18 And when they had come to him and were together, he said to them: “You know that from the first day when I entered into Asia, I have been with you, for the entire time, in this manner: 19 serving the Lord, with all humility and despite the tears and trials which befell me from the treacheries of the Jews, 20 how I held back nothing that was of value, how well I have preached to you, and that I have taught you publicly and throughout the houses, 21 testifying both to Jews and to Gentiles about repentance in God and faith in our Lord Jesus Christ. 22 And now, behold, being obliged in spirit, I am going to Jerusalem, not knowing what will happen to me there, 23 except that the Holy Spirit, throughout every city, has cautioned me, saying that chains and tribulations await me at Jerusalem. 24 But I dread none of these things. Neither do I consider my life to be more precious because it is

helyezett titeket, hogy kormányozzátok Isten egyházát, amelyet tulajdon vérén szerzett. 29 Tudom, hogy miután elmegyek, ragadozó farkasok jönnek közétek, és nem fogják kímélni a nyájat. 30 Sőt köztetek is támadnak férfiak, akik fonák dolgokat beszélnek, hogy magukkal ragadják a tanítványokat. 31 Őrködjetek azért és tartsátok emlékezetben, hogy három éven át éjjel-nappal könnyek között szüntelenül intettem mindegyikteket.

32 Most pedig Istennek ajánllak titeket, és az ő kegyelme igéjének. Neki van hatalma, hogy gyarapodást és örökséget adjon az összes megszentelt számára. 33 Nem kívántam el senki ezüstjét, aranyát vagy ruháját. 34 Magatok tudjátok, hogy ezek a kezek dolgoztak meg azért, amire szükségem volt nekem és azoknak, akik velem vannak. 35 Mindenben megmutattam nektek, hogy így kell fáradozni, segíteni a gyöngéken, és megemlékezni az Úr Jézus szavairól, mert ő mondta: `Nagyobb boldogság adni, mint kapni.'«

36 Miután ezeket elmondta, letérdelt, és együtt imádkozott mindnyájukkal. 37 Azok pedig mindannyian nagy sírásra fakadtak, és Pál nyakába borulva csókolgatták őt. 38 Az a mondása fájt nekik leginkább, hogy nem fogják többé viszontlátni az arcát. Végül pedig elkísérték őt a hajóra.

Csel 21

Pál útja Jeruzsálembe

1 Amikor azután elváltunk tőlük, kihajóztunk, és egyenes irányban haladva Kószba értünk, másnap Rodoszba, onnan pedig Patarába. 2 Amikor találtunk egy Föníciába menő hajót, beszálltunk és továbbhajóztunk. 3 Mikor feltűnt előttünk Ciprus, azt bal felől haladva elhagytuk, aztán Szíriába hajóztunk, és eljutottunk Tíruszba, mert a hajó ott készült kirakni a rakományt. 4 Miután a

my own, provided that in some way I may complete my own course and that of the ministry of the Word, which I received from the Lord Jesus, to testify to the Gospel of the grace of God.

25 And now, behold, I know that you will no longer see my face, all of you among whom I have traveled, preaching the kingdom of God. 26 For this reason, I call you as witnesses on this very day: that I am clean from the blood of all. 27 For I have not turned aside in the least from announcing every counsel of God to you. 28 Take care of yourselves and of the entire flock, over which the Holy Spirit has stationed you as Bishops to rule the Church of God, which he has purchased by his own blood. 29 I know that after my departure ravenous wolves will enter among you, not sparing the flock. 30 And from among yourselves, men will rise up, speaking perverse things in order to entice disciples after them. 31 Because of this, be vigilant, retaining in memory that throughout three years I did not cease, night and day, with tears, to admonish each and every one of you. 32 And now, I commend you to God and to the Word of his grace. He has the power to build up, and to give an inheritance to all who are sanctified. 33 I have coveted neither silver and gold, nor apparel, 34 as you yourselves know. For that which was needed by me and by those who are with me, these hands have provided. 35 I have revealed all things to you, because by laboring in this way, it is necessary to support the weak and to remember the words of the Lord Jesus, how he said, ‘It is more blessed to give than to receive.’ ”

36 And when he had said these things, kneeling down, he prayed with all of them. 37 Then a great weeping occurred among them all. And, falling upon the neck of Paul, they kissed him, 38 being grieved most of all over the word which he had said, that they would never see his face again. And they brought him to the ship.

Acts 21

Paul’s Journey to Jerusalem

1 And after these things had happened, having reluctantly parted from them, we sailed a direct course, arriving at Cos, and on following the day at Rhodes, and from there to Patara. 2 And when we had found a ship sailing across to Phoenicia, climbing aboard, we set sail. 3 Then, after we had caught sight of Cyprus, keeping it to the left, we

tanítványokat megtaláltuk, ott maradtunk hét napig. Ők a Lélek által azt mondták Pálnak, hogy ne menjen fel Jeruzsálembe. 5 Néhány nap elteltével mégis elindultunk és továbbmentünk. Ők pedig mindannyian elkísértek bennünket feleségeikkel és gyermekeikkel, kikísértek a városból, és a parton letérdelve imádkoztunk. 6 Miután elbúcsúztunk egymástól, mi hajóra szálltunk, ők pedig visszatértek övéikhez. 7 A hajóút befejezéseként lementünk Tíruszból Ptolemaiszba. Köszöntöttük a testvéreket, és egy napig náluk maradtunk.

8 Másnap továbbmentünk, és Cézáreába érkeztünk. Itt betértünk Fülöp evangélista házába, és megszálltunk nála, aki a hét közül az egyik volt. 9 Négy hajadon leánya volt, s ezek prófétáltak. 10 Amíg mi néhány napig időztünk, egy Agabusz nevű próféta érkezett oda Júdeából. 11 Odajött hozzánk, fogta Pál övét, megkötözte vele a saját lábát és kezét, és így szólt: »A Szentlélek ezeket mondja: Azt a férfit, akié ez az öv, a zsidók így kötözik meg Jeruzsálemben, és átadják a pogányok kezébe.« 12 Mikor ezt meghallottuk, mi is kértük őt, meg az ottaniak is, hogy ne menjen fel Jeruzsálembe. 13 De Pál így felelt: »Mit csináltok, miért sírtok és szomorítjátok a szívemet? Hiszen én kész vagyok az Úr Jézus nevéért nemcsak arra, hogy megkötözzenek, hanem hogy meg is haljak Jeruzsálemben.« 14 S mivel nem tudtuk lebeszélni őt, megnyugodtunk, és így szóltunk: »Legyen meg az Úr akarata!«

15 E napok után tehát útnak eredtünk, és felmentünk Jeruzsálembe. 16 Cézáreából a tanítványok közül is velünk tartottak néhányan. Magukkal hozták Mnázont, egy Ciprusról való régi tanítványt, hogy nála szálljunk meg. 17 Amikor Jeruzsálembe értünk, a testvérek szívesen fogadtak minket.

Pál letartóztatása és fogsága: 21,18-28,31

Pál Jakabnál; Pál fogadalma

18 Másnap Pál velünk együtt bement Jakabhoz, és a presbiterek is mindnyájan összegyűltek. 19 Miután köszöntötte őket, részletesen elmondta, mit művelt Isten a pogányok között az ő szolgálata által. 20 Azok pedig, miután meghallgatták, dicsőítették Istent, neki pedig azt mondták: »Nézd, testvér, sok ezren vannak a zsidók között, akik hívők lettek, de azért mind féltékenyen tartják a törvényt. 21 Rólad azonban azt hallották, hogy a Mózestől való elpártolásra tanítod azokat a zsidókat, akik a pogányok között vannak. Azt mondod nekik, hogy nem kell sem a fiaikat körülmetél-

sailed on to Syria, and we arrived at Tyre. For the ship was going to unload its cargo there. 4 Then, having found the disciples, we lodged there for seven days. And they were saying to Paul, through the Spirit, that he should not go up to Jerusalem. 5 And when the days were completed, setting out, we went on; and they all accompanied us with their wives and children, until we were outside of the city. And we kneeled down at the shore and prayed. 6 And when we had said farewell to one another, we climbed aboard the ship. And they returned to their own.

7 Yet truly, having completed our journey by boat from Tyre, we descended to Ptolemais. And greeting the brothers, we lodged with them for one day.

Paul Visits Philip the Evangelist

8 Then, after setting out the next day, we arrived at Caesarea. And upon entering into the house of Philip the evangelist, who was one of the seven, we stayed with him. 9 Now this man had four daughters, virgins, who were prophesying. 10 And while we were delayed for some days, a certain prophet from Judea, named Agabus, arrived. 11 And he, when he had come to us, took Paul's belt, and binding his own feet and hands, he said: "Thus says the Holy Spirit: The man whose belt this is, the Jews will bind in this way at Jerusalem. And they will deliver him into the hands of the Gentiles." 12 And when we had heard this, both we and those who were from that place begged him not to go up to Jerusalem. 13 Then Paul responded by saying: "What do you accomplish by weeping and afflicting my heart? For I am prepared, not only to be bound, but also to die in Jerusalem, for the name of the Lord Jesus." 14 And since we were not able to persuade him, we quieted, saying: "May the will of the Lord be done."

15 Then, after those days, having made preparations, we ascended to Jerusalem. 16 Now some of the disciples from Caesarea also went with us, bringing with them a certain Cypriot named Mnason, a very old disciple, whose guests we would be.

Paul's Arrival at Jerusalem

17 And when we had arrived at Jerusalem, the brothers received us willingly. 18 Then, on the following day, Paul entered with us to James. And all the elders were assembled. 19 And when he had greeted them, he explained each thing that God had accomplished among the Gentiles through his

tetniük, sem a szokásokat követniük. 22 Mi tehát a
teendő? Elkerülhetetlen, hogy a tömeg össze ne
csődüljön, ha meghallják, hogy megjöttél. 23 Tedd
meg tehát azt, amit mondunk neked. Van nálunk
négy férfi, akik fogadalmat vettek magukra.
24 Vedd őket magad mellé, szentelődj meg velük,
fizess helyettük, hogy megnyiratkozzanak. Akkor
mindenki tudni fogja, hogy nem igaz, amit rólad
hallottak; ellenkezőleg, te is megtartod a törvényt,
és aszerint élsz. 25 Ami pedig azokat illeti, akik a
pogányok közül lettek hívők, mi megírtuk végzé-
sünket, hogy tartózkodjanak a bálványoknak ál-
dozott dolgoktól, a vértől, a fojtott állatoktól és a
paráznaságtól.«

26 Erre Pál maga mellé vette a férfiakat, más-
nap tisztulást végzett, velük együtt bement a
templomba, és bejelentette, hogy a tisztulás napjai
letelnek, amikor mindegyikükért bemutatják az
áldozatot.

Pál letartóztatása

27 Mikor azonban a hét nap lassan már letelt,
az Ázsiából való zsidók meglátták őt a templom-
ban, fölizgatták az egész népet, és elfogták őt.
28 Közben ezt kiáltozták: »Izraelita férfiak! Segít-
setek! Ez az az ember, aki a nép, a törvény és ez
ellen a hely ellen tanít mindenkit mindenütt, sőt
még pogányokat is behozott a templomba, és
megfertőzte ezt a szent helyet!« 29 Vele látták
ugyanis az efezusi Trofimoszt a városban, s róla
gondolták, hogy Pál bevitte a templomba. 30 Meg
is mozdult az egész város. A nép összecsődült,
megragadták Pált, és kihurcolták a templomból, a
kapukat pedig azonnal bezárták. 31 Mikor már
azon voltak, hogy megöljék őt, az a hír jutott el a
helyőrség ezredeséhez, hogy egész Jeruzsálem za-
vargásban tört ki. 32 Az mindjárt katonákat és szá-
zadosokat vett maga mellé, és lesietett hozzájuk.
Azok pedig, amikor meglátták az ezredest és a ka-
tonákat, abbahagyták Pál ütlegelését. 33 Ekkor az
ezredes odalépett, megfogta őt, és megkötöztette
két lánccal. Aztán megkérdezte, hogy kicsoda ez,
és mit tett. 34 De a tömegből az egyik ember ezt,
másik azt kiabált, s mivel pontosan nem tudott tá-
jékozódni a zajongás miatt, a várba vitette őt.
35 Amikor azonban a lépcsőkhöz jutott, történt,
hogy a nép erőszakossága miatt a katonáknak már
vinniük kellett. 36 A népsokaság ugyanis utána tó-
dult, és azt kiáltozta: »Öld meg őt!«

37 Amikor már a várba készültek bevezetni
Pált, ő így szólt az ezredeshez: »Szabad-e valamit
mondanom neked?« Az megkérdezte: »Te tudsz
görögül? 38 Nem te vagy az az egyiptomi, nem te

ministry. 20 And they, upon hearing it, magnified
God and said to him: “You understand, brother,
how many thousands there are among the Jews
who have believed, and they are all zealous for the
law. 21 Now they have heard about you, that you
are teaching those Jews who are among the Gen-
tiles to withdraw from Moses, telling them that
they should not circumcise their sons, nor act ac-
cording to custom. 22 What is next? The multitude
ought to be convened. For they will hear that you
have arrived. 23 Therefore, do this thing that we
ask of you: We have four men, who are under a
vow. 24 Take these and sanctify yourself with
them, and require them to shave their heads. And
then everyone will know that the things that they
have heard about you are false, but that you your-
self walk in keeping with the law. 25 But, about
those Gentiles who have believed, we have writ-
ten a judgment that they should keep themselves
from what has been immolated to idols, and from
blood, and from what has been suffocated, and
from fornication.” 26 Then Paul, taking the men on
the next day, was purified with them, and he en-
tered the temple, announcing the process of the
days of purification, until an oblation would be of-
fered on behalf of each one of them.

Paul Seized at the Temple

27 But when the seven days were reaching comple-
tion, those Jews who were from Asia, when they
had seen him in the temple, incited all the people,
and they laid hands on him, crying out: 28 “Men of
Israel, help! This is the man who is teaching, eve-
ryone, everywhere, against the people and the law
and this place. Furthermore, he has even brought
Gentiles into the temple, and he has violated this
holy place.” 29 (For they had seen Trophimus, an
Ephesian, in the city with him, and they supposed
that Paul had brought him into the temple.) 30 And
the entire city was stirred up. And it happened that
the people ran together. And apprehending Paul,
they dragged him outside of the temple. And im-
mediately the doors were closed. 31 Then, as they
were seeking to kill him, it was reported to the
tribune of the cohort: “All Jerusalem is in confu-
sion.” 32 And so, immediately taking soldiers and
centurions, he rushed down to them. And when
they had seen the tribune and the soldiers, they
ceased to strike Paul. 33 Then the tribune, drawing
near, apprehended him and ordered that he be
bound with two chains. And he was asking who
he was and what he had done. 34 Then they were
crying out various things within the crowd. And

keltettél a napokban zavargást, s kivezettél a pusztába négyezer szikárius férfit?« 39 Pál azonban azt mondta neki: »Én zsidó ember vagyok a cilíciai Tarzusból, annak az ismert városnak vagyok a polgára. Kérlek azonban, engedd meg nekem, hogy szóljak a néphez!« 40 Mikor az megadta az engedélyt, Pál a lépcsőkön állva intett a népnek a kezével. Erre nagy csendesség lett. Ő pedig megszólalt zsidó nyelven, és ezt mondta:

Csel 22

Pál beszéde

1 »Férfiak, testvérek és atyák! Hallgassátok meg védekezésemet, melyet most elétek tárok.« 2 Amint meghallották, hogy héber nyelven szól hozzájuk, még csendesebbek lettek. 3 Ő pedig így szólt: »Zsidó ember vagyok, a cilíciai Tarzusban születtem, de ebben a városban nevelkedtem fel Gamáliel lábánál. Az atyák törvényének szigorúsága szerint nyertem oktatást, a törvény buzgó követője voltam, amint ti is azok vagytok ma mindnyájan. 4 Ezt az utat pedig halálra üldöztem, megkötöztem és őrizetbe adtam férfiakat és nőket. 5 Ezt a főpap és a vének mind tanúsítják rólam. Kaptam tőlük leveleket is, úgy mentem el Damaszkuszba a testvérekhez, hogy az ottaniakat is megkötözve Jeruzsálembe hozzam, hogy megbüntessék őket.

6 Történt azonban, hogy útközben, amikor Damaszkuszhoz közeledtem, déltájban hirtelen nagy világosság áradt rám az égből. 7 Leestem a földre, és szózatot hallottam, amely azt mondta nekem: `Saul, Saul miért üldözöl engem?' 8 Én pedig így feleltem: `Uram, ki vagy?' Ő azt válaszolta: `Én vagyok a Názáreti Jézus, akit te üldözöl.' 9 Akik velem voltak, látták ugyan a világosságot, de nem hallották annak szavát, aki velem beszélt. 10 Erre én megkérdeztem: `Mit tegyek, Uram?' Az Úr pedig azt mondta nekem: `Kelj fel, és menj Damaszkusba, ott majd megmondják neked mindazt, amit tenned kell.' 11 Mivel azonban a világosság fénye miatt nem láttam, társaim vezettek el a kezemnél fogva, és így jutottam el Damaszkuszba.

since he could not understand anything clearly because of the noise, he ordered him to be brought into the fortress. 35 And when he had arrived at the stairs, it happened that he was carried up by the soldiers, because of the threat of violence from the people. 36 For the multitude of the people were following and crying out, “Take him away!”

Paul Addresses the Crowd

37 And as Paul was beginning to be brought into the fortress, he said to the tribune, “Is it permissible for me to say something to you?” And he said, “You know Greek? 38 So then, are you not that Egyptian who before these days incited a rebellion and led out into the desert four thousand murderous men?” 39 But Paul said to him: “I am a man, indeed a Jew, from Tarsus in Cilicia, a citizen of a well-known city. So I petition you, permit me to speak to the people.” 40 And when he had given him permission, Paul, standing on the stairs, motioned with his hand to the people. And when a great silence occurred, he spoke to them in the Hebrew language, saying:

Acts 22

Paul’s Defense to the Crowd

(Acts 9:1–19; Acts 26:1–23)

1 “Noble brothers and fathers, listen to the explanation that I now give to you.”

2 And when they heard him speaking to them in the Hebrew language, they offered a greater silence.

3 And he said: “I am a Jewish man, born at Tarsus in Cilicia, but raised in this city beside the feet of Gamaliel, taught according to the truth of the law of the fathers, zealous for the law, just as all of you also are to this day. 4 I persecuted this Way, even unto death, binding and delivering into custody both men and women, 5 just as the high priest and all those greater by birth bear witness to me. Having received letters from them to the brothers, I journeyed to Damascus, so that I might lead them bound from there to Jerusalem, so that they might be punished.

6 But it happened that, as I was traveling and was approaching Damascus at midday, suddenly from heaven a great light shone around me. 7 And falling to the ground, I heard a voice saying to me, ‘Saul, Saul, why are you persecuting me?’ 8 And I responded, ‘Who are you, Lord?’ And he said to

kuszba. Ott megmondják majd neked mindazt, amit tenned kell.' 11 Mivel azonban a ragyogó fény következtében nem láttam, a kísérők kézen fogva vezettek, s így értem Damaszkuszba.

12 Egy bizonyos Ananiás nevű férfi, aki félte Istent a törvény szerint, s akiről az ott lakó zsidók mind jó véleménnyel vannak, 13 felkeresett, és mellém állva azt mondta nekem: `Saul testvér, láss!' Abban a pillanatban megláttam őt. 14 Ő pedig így folytatta: `Atyáink Istene előre kijelölt téged, hogy megismerd akaratát, meglásd az Igazat, és szavait a saját szájából halld. 15 Tanúskodni fogsz mellette minden ember előtt azokról a dolgokról, amiket láttál és hallottál. 16 Most pedig miért késlekedsz? Kelj fel, keresztelkedj meg, mosd le bűneidet, és hívd segítségül az Ő nevét!'

17 Amikor később visszatértem Jeruzsálembe, és imádkoztam a templomban, lelki elragadtatásba estem. 18 Láttam őt, s ő azt mondta nekem: `Siess, menj ki gyorsan Jeruzsálemből, mert nem fogadják el a rólam szóló tanúságtételedet!' 19 Erre megkérdeztem: `Uram, hisz tudják, hogy én voltam az, aki börtönbe zárattam, és a zsinagógákban megverettem a benned hívőket. 20 Amikor pedig Istvánnak, a te tanúdnak vérét ontották, ott álltam, helyeseltem azt, és őriztem gyilkosainak ruháját.' 21 De ő azt mondta nekem: `Menj el, mert én elküldlek téged messzire, a pogányok közé.'«

Pál és a római ezredes

22 Amíg ezeket elmondta, hallgatták őt, de ekkor hangosan kiáltozni kezdtek: »Veszítsd el az ilyen embert a földről, nem élhet tovább!« 23 Mivel egyre csak lármáztak, köntöseiket eldobálták, és port szórtak a levegőbe, 24 az ezredes megparancsolta, hogy vezessék be a várba, ostorozzák meg, vessék kínvallatás alá, mert meg akarta tudni, hogy miért kiabálnak úgy ellene.

25 Mikor azonban szíjakkal lekötötték, Pál megkérdezte a mellette álló századost: »Szabad nektek római polgárt megostorozni, mielőtt elítélték volna?« 26 A százados, aki ezt hallotta, odament az ezredeshez, és jelentést tett neki: »Mit akarsz tenni? Hiszen ez az ember római polgár.« 27 Erre az ezredes odament hozzá, és azt mondta neki: »Mondd meg nekem, valóban római polgár vagy?« Ő azt felelte: »Igen.« 28 Az ezredes erre azt mondta: »Én sok pénzért jutottam ehhez a polgársághoz.« Mire Pál azt mondta: »Én pedig abban születtem.« 29 Erre nyomban félreálltak, akik kínvallatására készültek. Az ezredes is megijedt, amikor megtudta, hogy római polgár létére megkötöztette őt.

me, ‘I am Jesus the Nazarene, whom you are persecuting.’ 9 And those who were with me, indeed, saw the light, but they did not hear the voice of him who was speaking with me. 10 And I said, ‘What should I do, Lord?’ Then the Lord said to me: ‘Rise up, and go to Damascus. And there, you shall be told all that you must do.’ 11 And since I could not see, because of the brightness of that light, I was led by the hand by my companions, and I went to Damascus.

12 Then a certain Ananias, a man in accord with the law, having the testimony of all the Jews who were living there, 13 drawing near to me and standing close by, said to me, ‘Brother Saul, see!’ And in that same hour, I looked upon him. 14 But he said: ‘The God of our fathers has preordained you, so that you would come to know his will and would see the Just One, and would hear the voice from his mouth. 15 For you shall be his witness to all men about those things which you have seen and heard. 16 And now, why do you delay? Rise up, and be baptized, and wash away your sins, by invoking his name.’

17 Then it happened that, when I returned to Jerusalem and was praying in the temple, a mental stupor came over me, 18 and I saw him saying to me: ‘Hurry! Depart quickly from Jerusalem! For they will not accept your testimony about me.’ 19 And I said: ‘Lord, they know that I am beating and enclosing in prison, throughout every synagogue, those who have believed in you. 20 And when the blood of your witness Stephen was poured out, I stood nearby and was consenting, and I watched over the garments of those who put him to death.’ 21 And he said to me, ‘Go forth. For I am sending you to far away nations.’ ”

Paul the Roman Citizen

22 Now they were listening to him, until this word, and then they lifted up their voice, saying: “Take this kind away from the earth! For it is not fitting for him to live!” 23 And while they were shouting, and tossing aside their garments, and casting dust into the air, 24 the tribune ordered him to be brought into the fortress, and to be scourged and tortured, in order to discover the reason that they were crying out in this way against him. 25 And when they had tied him with straps, Paul said to the centurion who was standing near him, “Is it lawful for you to scourge a man who is a Roman and has not been condemned?” 26 Upon hearing this, the centurion went to the tribune and reported

Pál a főtanács előtt

30 Másnap aztán tüzetesebben meg akarta tudakolni, hogy a zsidók mivel vádolják. Eloldoztatta őt, összehívta a papokat és az egész főtanácsot, azután elővezette Pált, és eléjük állította.

Csel 23

1 Pál a főtanács felé fordult, és így szólt: »Férfiak, testvérek! Mind a mai napig maradéktalanul jó lelkiismerettel jártam az Úr előtt.« 2 Ananiás főpap erre megparancsolta a mellette állóknak, hogy üssék őt szájon. 3 Pál ekkor így szólt hozzá: »Megver téged Isten, te fehérre meszelt fal! Leülsz, hogy a törvény szerint ítélkezz rajtam, és a törvény ellenére parancsot adsz, hogy megüssenek!« 4 Az ott állók azt mondták: »Az Isten főpapját szidalmazod?« 5 Pál azonban így szólt: »Nem tudtam, testvérek, hogy ő a főpap. Hiszen meg van írva: *`Ne átkozd néped fejedelmét!'*« {Kiv 22,27}

6 Mivel Pál tudta, hogy egy részük a szaddúceusok közül, a többi pedig a farizeusok közül való, felkiáltott a főtanácsban: »Férfiak, testvérek! Farizeus vagyok, és farizeusok fia! A reménység és a holtak feltámadása miatt állok törvény előtt.« 7 Mihelyt kimondta ezt, nézeteltérés támadt a farizeusok és a szaddúceusok között, és a sokaság megoszlott. 8 A szaddúceusok ugyanis azt mondják, hogy nincs feltámadás, sem angyal, sem lélek; a farizeusok pedig mindkettőt vallják. 9 Lett erre nagy lárma. A farizeusok közül ugyanis néhányan felálltak, és harciasan kijelentették: »Semmi rosszat sem találunk ebben az emberben! Lehet, hogy lélek, vagy angyal szólt hozzá.« 10 Mivel a vita elfajult, az ezredes attól tartott, hogy szétszaggatják Pált. Kiadta tehát a parancsot, hogy a katonák jöjjenek le, ragadják ki közülük, és vigyék a várba. 11 A következő éjszakán pedig megállt mellette az Úr, és azt mondta neki: »Légy állhatatos, mert amint tanúságot tettél rólam Jeruzsálemben, úgy kell tanúságot tenned Rómában is.«

it to him, saying: “What do you intend to do? For this man is a Roman citizen.” 27 And the tribune, approaching, said to him: “Tell me. Are you a Roman?” So he said, “Yes.” 28 And the tribune responded, “I obtained this citizenship at great cost.” And Paul said, “But I was born to it.” 29 Therefore, those who were going to torture him, immediately withdrew from him. The tribune was similarly afraid, after he realized that he was a Roman citizen, for he had bound him.

30 But on the next day, wanting to discover more diligently what the reason was that he was accused by the Jews, he released him, and he ordered the priests to convene, with the entire council. And, producing Paul, he stationed him among them.

Acts 23

Paul before the Sanhedrin

1 Then Paul, gazing intently at the council, said, “Noble brothers, I have spoken with all good conscience before God, even to this present day.” 2 And the high priest, Ananias, instructed those who were standing nearby to strike him on the mouth. 3 Then Paul said to him: “God shall strike you, you whitewashed wall! For would you sit and judge me according to the law, when, contrary to the law, you order me to be struck?” 4 And those who were standing nearby said, “Are you speaking evil about the high priest of God?” 5 And Paul said: “I did not know, brothers, that he is the high priest. For it is written: ‘You shall not speak evil of the leader of your people.’ ”

6 Now Paul, knowing that one group were Sadducees and the other were Pharisees, exclaimed in the council: “Noble brothers, I am a Pharisee, the son of Pharisees! It is over the hope and resurrection of the dead that I am being judged.” 7 And when he had said this, a dissension occurred between the Pharisees and the Sadducees. And the multitude was divided. 8 For the Sadducees claim that there is no resurrection, and neither angels, nor spirits. But the Pharisees confess both of these. 9 Then there occurred a great clamor. And some of the Pharisees, rising up, were fighting, saying: “We find nothing evil in this man. What if a spirit has spoken to him, or an angel?” 10 And since a great dissension had been made, the tribune, fearing that Paul might be torn apart by them, ordered the soldiers to descend and to seize him

A zsidók összeesküvése Pál ellen

12 Amikor megvirradt, a zsidók közül néhányan összefogtak, és fogadalmat tettek. Azt
mondták, hogy sem nem esznek, sem nem isznak,
amíg Pált meg nem ölik. 13 Negyvennél többen
voltak a férfiak, akik így összeesküdtek. 14 Elmentek a főpapokhoz és a vénekhez, és azt mondták
nekik: »Fogadalommal kötelezték magunkat,
hogy addig semmit sem ízlelünk meg, amíg Pált
meg nem öljük. 15 Most tehát jelentsétek be a főtanáccsal együtt az ezredesnek, hogy hozassa őt
elétek, mintha valami biztosabbat akarnátok róla
megtudni; mi pedig készen állunk, hogy mielőtt
ideérne, megöljük.«

16 Pál nővérének a fia azonban értesült a cselszövésről. Odament tehát, bement a várba, és tudtára adta Pálnak. 17 Pál pedig magához hivatott
egyet a századosok közül, és azt mondta neki:
»Vezesd ezt az ifjút az ezredeshez, mert valami
jelenteni valója van számára!« 18 Az maga mellé
vette, elvezette az ezredeshez, és így szólt: »A fogoly Pál megkért, hogy vezessem hozzád ezt az
ifjút, mert valami mondanivalója van számodra.«
19 Az ezredes megfogta a kezét, félrevonult vele,
és megkérdezte: »Milyen jelentenivalód van számomra?« 20 Az pedig elmondta: »A zsidók megállapodtak abban, hogy megkérnek téged, vezettesd Pált a holnapi napon a főtanácsba, mintha valami biztosabbat akarnának megtudni róla. 21 De
te ne higgy nekik, mert közülük negyvennél több
férfi lesben áll ellene; ezek fogadalommal kötelezték magukat, hogy sem nem esznek, sem nem
isznak, amíg meg nem ölik őt. Készen is állnak
már, és várják ígéretedet.«

Pált Cézáreába viszik

22 Az ezredes erre elbocsátotta az ifjút, s
megparancsolta neki, ne mondja el senkinek, hogy
»ezeket tudtul adtad nekem«. 23 Azután hívatott
két századost, és azt mondta nekik: »Éjjeli három
órától kezdve tartsatok készenlétben hetven lovast
és kétszáz dárdást, hogy Cézáreába menjenek.
24 Szereljetek fel hátasállatokat is«, hogy Pált felültessék és épségben elvigyék Félix helytartóhoz.
25 Aztán levelet írt. Ez állt benne: 26 »Klaudiusz
Líziász Félixnek, a kegyelmes helytartónak. Üdv
neked! 27 A zsidók elfogták ezt a férfit, és meg
akarták ölni, amikor katonasággal közbeléptem és
kimentettem, mert megtudtam, hogy római. 28 Azzal a szándékkal, hogy megtudjam a vádat, amelyet ellene felhoznak, bevittem őt a főtanácsukba.
29 Úgy láttam, hogy törvényüknek vitás kérdései

from their midst, and to bring him into the fortress.

11 Then, on the following night, the Lord stood near him and said: “Be constant. For just as you have testified about me in Jerusalem, so also it is necessary for you to testify at Rome.”

The Plot to Kill Paul

(John 16:1–4)

12 And when daylight arrived, some of the Jews gathered together and bound themselves with an oath, saying that they would neither eat nor drink until they had killed Paul. 13 Now there were more than forty men who had taken this oath together. 14 And they approached the leaders of the priests, and the elders, and they said: “We have sworn ourselves by an oath, so that we will taste nothing, until we have killed Paul. 15 Therefore, with the council, you should now give notice to the tribune, so that he may bring him to you, as if you intended to determine something else about him. But before he approaches, we have made preparations to put him to death.”

16 But when Paul’s sister’s son had heard of this, about their treachery, he went and entered into the fortress, and he reported it to Paul. 17 And Paul, calling to him one of the centurions, said: “Lead this young man to the tribune. For he has something to tell him.” 18 And indeed, he took him and led him to the tribune, and he said, “Paul, the prisoner, asked me to lead this young man to you, since he has something to say to you.” 19 Then the tribune, taking him by the hand, withdrew with him by themselves, and he asked him: “What is it that you have to tell me?” 20 Then he said: “The Jews have met to ask you to bring Paul tomorrow to the council, as if they intended to question him about something else. 21 But truly, you should not believe them, for they would ambush him with more than forty men from among them, who have bound themselves by an oath neither to eat, nor to drink, until they have put him to death. And they are now prepared, hoping for an affirmation from you.” 22 And then the tribune dismissed the young man, instructing him not to tell anyone that he had made known these things to him.

Paul Sent to Felix

23 Then, having called two centurions, he said to them: “Prepare two hundred soldiers, so that they may go as far as Caesarea, and seventy horsemen, and two hundred spearmen, for the third hour of

miatt vádolják, de semmi bűne sincs, ami miatt halált vagy bilincset érdemelne. 30 Mivel azt is jelentették nekem, hogy cselt szőttek ellene, elküldtem őt hozzád, s a vádlóknak is értésükre adtam, hogy hozzád folyamodjanak. Jó egészséget!«

31 A katonák tehát parancsuk értelmében magukhoz vették Pált, s az éj folyamán elvitték Antipatriszba. 32 Másnap a lovasokat útra bocsátották, hogy továbbmenjenek vele, ők pedig visszatértek a várba. 33 Azok pedig, amikor eljutottak Cézáreába, átadták a levelet a helytartónak, és Pált is eléje állították. 34 Amikor az elolvasta a levelet, megkérdezte, hogy melyik tartományból való. Mikor megtudta, hogy cilíciai, 35 azt mondta: »Majd kihallgatlak, amikor vádlóid is megjönnek.« Végül megparancsolta, hogy tartsák őrizetben Heródes székházában.

Csel 24

Pál Félix római helytartó előtt

1 Öt nap múlva Ananiás főpap lement néhány vénnel és egy bizonyos Tertullusz nevű ügyvéddel, s jelentkeztek a helytartó előtt Pál ellen. 2 Miután Pált előhívták, Tertullusz elkezdte előadni a vádat: »Igazi békében élünk alattad, és gondoskodásod folytán sok dologban javulás állt be, 3 azt mindig és mindenütt teljes hálával fogadjuk, kegyelmes Félix. 4 Hogy azonban hosszasabban föl ne tartsalak, kérlek, hallgass meg minket röviden a te kegyelmességed szerint. 5 Úgy találtuk, hogy ez az ember veszedelmet terjeszt és lázadásokat szít az összes zsidó között az egész földkerekségen, és élére áll a názáretiek eretneksége által

the night. 24 And prepare beasts of burden to carry Paul, so that they may lead him safely to Felix, the governor." 25 For he was afraid, lest perhaps the Jews might seize him and kill him, and that afterwards he would be falsely accused, as if he had accepted a bribe. And so he wrote a letter containing the following:

26 "Claudius Lysias, to the most excellent governor, Felix: greetings.

27 This man, having been apprehended by the Jews and being about to be put to death by them, I rescued, overwhelming them with soldiers, since I realized that he is a Roman. 28 And wanting to know the reason that they objected to him, I brought him into their council. 29 And I discovered him to be accused about questions of their law. Yet truly, nothing deserving of death or imprisonment was within the accusation.

30 And when I had been given news of ambushes, which they had prepared against him, I sent him to you, notifying his accusers also, so that they may plead their accusations before you. Farewell." 31 Therefore the soldiers, taking Paul according to their orders, brought him by night to Antipatris. 32 And the next day, sending the horsemen to go with him, they returned to the fortress. 33 And when they had arrived at Caesarea and had delivered the letter to the governor, they also presented Paul before him. 34 And when he had read it and had asked which province he was from, realizing that he was from Cilicia, he said: 35 "I will hear you, when your accusers have arrived." And he ordered him to be kept in the praetorium of Herod.

Acts 24

Tertullus Prosecutes Paul

1 Then, after five days, the high priest Ananias came down with some of the elders and a certain Tertullus, a speaker. And they went to the governor against Paul. 2 And having summoned Paul, Tertullus began to accuse him, saying: "Most excellent Felix, since we have much peace through you, and many things may be corrected by your providence, 3 we acknowledge this, always and everywhere, with acts of thanksgiving for everything. 4 But lest I speak at too great a length, I beg you, by your clemency, to listen to us briefly. 5 We have found this man to be pestilent, to be inciting seditions among all the Jews in the entire world,

keltett lázadásnak. 6 Sőt a templomot is meg akarta szentségteleníteni, ezért elfogtuk. [7] 8 Ha törvényt ülsz, magad is megtudhatod tőle mindazt, amivel mi vádoljuk őt.« 9 A zsidók is megerősítették ezt, és bizonygatták, hogy mindez így van.

10 Pál azonban, miután a helytartó intett neki, hogy beszéljen, ezt válaszolta: »Mivel tudom, hogy sok esztendeje bírája vagy ennek a népnek, jó lélekkel felelek meg magamért. 11 Meggyőződhetsz ugyanis, hogy nincs több, mint tizenkét napja, amikor feljöttem Jeruzsálembe imádkozni. 12 Nem látott engem senki vitatkozni vagy népcsődületet támasztani, sem a templomban, sem a zsinagógákban, 13 sem a városban. Nem is tudják előtted bebizonyítani, amikkel most vádolnak engem. 14 Azt azonban megvallom előtted, hogy az Atyának, az én Istenemnek szolgálok, azt a felekezetet követve, amelyet ők eretnekségnek mondanak, s hiszek mindabban, ami meg van írva a törvényben és a prófétákban. 15 Reménységem van az Istenben, amit ők maguk is várnak, hogy az igazak és a gonoszok föltámadnak. 16 Ennélfogva magam is arra törekszem, hogy lelkiismeretem feddhetetlen legyen mindenkor Isten és az emberek előtt. 17 Több esztendő eltelte után azonban megérkeztem, hogy adományt hozzak népemnek, áldozzak és fogadalmakat teljesítsek. 18 Ez alkalomból találtak engem megtisztulásom után a templomban, de nem sokasággal, és nem is zavargás közepette. 19 Az a néhány Ázsiából való zsidó, akiknek meg kellett volna előtted jelenniük és vádat emelniük, ha panaszuk van ellenem, 20 vagy akár ezek itt maguk is, csak mondják meg, hogy találtak-e bennem valami gonoszságot, amikor a főtanács előtt álltam. 21 Legfeljebb abban az egy mondásban, melyet hangosan hirdettem, mikor köztük álltam, hogy »a holtak feltámadása miatt állok ma ítélőszéketek előtt.«

22 De Félix elhalasztotta ügyüket, mert jól ismerte ezt az utat, s azt mondta: »Majd ha Líziász ezredes lejön, meghallgatlak benneteket.« 23 A századosnak pedig megparancsolta, hogy tartsa őt őrizetben, hagyja nyugton, és ne akadályozzon meg senkit sem övéi közül, hogy a szolgálatára legyen.

24 Néhány nap múlva Félix odajött Druzillával, a feleségével, aki zsidó nő volt. Hívatta Pált, és meghallgatta őt a Krisztus Jézusban való hitről. 25 Amikor azonban ő az igazságosság, a tisztaság és a jövendő ítélet kérdését kezdte fejtegetni, Félix ijedten közbeszólt: »Most egyelőre menj; alkalmas időben majd hívatlak.« 26 Ezenkívül azt is

and to be the author of the sedition of the sect of the Nazarenes. 6And he has even been attempting to violate the temple. And having apprehended him, we wanted him to be judged according to our law. 7But Lysias, the tribune, overwhelming us with great violence, snatched him away from our hands, 8ordering his accusers to come to you. From them, you yourself will be able, by judging about all these things, to understand the reason that we accuse him." 9And then the Jews interjected, saying that these things were so.

Paul's Defense to Felix

10Then, since the governor had motioned for him to speak, Paul responded: "Knowing that you have been the judge over this nation for many years, I will give an explanation of myself with an honest soul. 11For, as you may realize, it has only been twelve days since I went up to worship in Jerusalem. 12And they did not find me in the temple arguing with anyone, nor causing a rally of the people: neither in the synagogues, nor in the city. 13And they are not able to prove to you the things about which they now accuse me. 14But I confess this to you, that according to that sect, which they call a heresy, so do I serve my God and Father, believing all that is written in the Law and the Prophets, 15having a hope in God, which these others themselves also expect, that there will be a future resurrection of the just and the unjust. 16And in this, I myself always strive to have a conscience that is lacking in any offence toward God and toward men. 17Then, after many years, I went to my nation, bringing alms and offerings and vows, 18through which I obtained purification in the temple: neither with a crowd, nor with a commotion. 19But certain Jews out of Asia are the ones who should have appeared before you to accuse me, if they have anything against me. 20Or let these ones here say if they have found in me any iniquity, while standing before the council. 21For while standing among them, I spoke out solely about this one matter: about the resurrection of the dead. It is about this that I am being judged today by you."

The Verdict Postponed

22Then Felix, after having ascertained much knowledge about this Way, kept them waiting, by saying, "When Lysias the tribune has arrived, I will give you a hearing." 23And he ordered a

remélte, hogy Pál majd lefizeti, ezért gyakran hívatta, és elbeszélgetett vele.

27 Két év elteltével azonban Félix utóda Porciusz Fesztusz lett. Mivel Félix a zsidók kedvében akart járni, Pált fogságban hagyta.

Csel 25

Pál Fesztusz helytartó előtt; a császárhoz fellebbez

1 Amikor Fesztusz megérkezett a tartományba, három nap múlva felment Cézáreából Jeruzsálembe. 2 A főpapok és a zsidók főemberei eléje járultak, és Pál ellen kérelmet terjesztettek elő. 3 Azt a kegyet kérték az ő kárára, hogy hozassa fel őt Jeruzsálembe. Azt a cselt tervelték ki ugyanis, hogy útközben megölik. 4 Fesztusz azonban azt válaszolta, hogy Pált Cézáreában őrizteti, maga pedig hamarosan elutazik. 5 »Akik tehát közületek hatalommal vannak felruházva – mondta –, jöjjenek le velem, és emeljenek vádat ellene, ha valami gonoszság van abban a férfiban.« 6 Még vagy nyolc-tíz napig tartózkodott köztük, aztán lement Cézáreába. Másnap törvényt ült, s elővezettette Pált. 7 Amikor odahozták őt, a zsidók, akik lejöttek Jeruzsálemből, körülállták, és sok, súlyos vádat hoztak fel ellene. Bizonyítani azonban nem tudták, 8 mert Pál előadta a védekezését: »Én sem a zsidók törvénye, sem a templom, sem a császár ellen nem vétettem semmit.« 9 De Fesztusz kedvében akart járni a zsidóknak, azért ezt válaszolta Pálnak: »Akarsz-e Jeruzsálembe felmenni, hogy ezek ott ítéljenek meg téged az én jelenlétemben?« 10 Pál azonban azt mondta: »A császár ítélőszéke előtt állok, ott kell ítélni felettem. A zsidók ellen semmit sem vétettem, amint magad is igen jól tudod. 11 Mert ha ártottam volna, vagy valami halálra méltó dolgot tettem, kész vagyok meghalni; ha azonban semmi alapja sincs mindannak, amivel ezek vádolnak, senki sem szolcenturion to guard him, and to take rest, and not to prohibit any of his own from ministering to him.

24 Then, after some days, Felix, arriving with his wife Drusilla who was a Jew, called for Paul and listened to him about the faith that is in Christ Jesus. 25 And after he discoursed about justice and chastity, and about the future judgment, Felix was trembling, and he responded: “For now, go, but remain under guard. Then, at an opportune time, I will summon you.” 26 He was also hoping that money might be given to him by Paul, and because of this, he frequently summoned him and spoke with him. 27 Then, when two years had passed, Felix was succeeded by Portius Festus. And since Felix wanted to show particular favor to the Jews, he left Paul behind as a prisoner.

Acts 25

Paul’s Trial before Festus

1 And so, when Festus had arrived in the province, after three days, he ascended to Jerusalem from Caesarea. 2 And the leaders of the priests, and those first among the Jews, went to him against Paul. And they were petitioning him, 3 asking for favor against him, so that he would order him to be led to Jerusalem, where they were maintaining an ambush in order to kill him along the way. 4 But Festus responded that Paul was to be kept in Caesarea, and that he himself would soon go there. 5 “Therefore,” he said, “let those among you who are able, descend at the same time, and if there is any guilt in the man, they may accuse him.”

6 Then, having stayed among them no more than eight or ten days, he descended to Caesarea. And on the next day, he sat in the judgment seat, and he ordered Paul to be led in. 7 And when he had been brought, the Jews who had come down from Jerusalem stood around him, throwing out many serious accusations, none of which they were able to prove. 8 Paul offered this defense: “Neither against the law of the Jews, nor against the temple, nor against Caesar, have I offended in any matter.” 9 But Festus, wanting to show greater favor to the Jews, responded to Paul by saying: “Are you willing to ascend to Jerusalem and to be judged there about these things before me?”

gáltathat ki engem nekik. A császárhoz fellebbezek!« 12 Erre Fesztusz értekezett tanácsosaival, és így szólt: »A császárhoz fellebbeztél, a császárhoz fogsz menni.«

Pál Fesztusz helytartó és Agrippa király előtt

13 Néhány nap múlva Agrippa király és Bereniké lejöttek Cézáreába, hogy Fesztuszt üdvözöljék. 14 Mikor már több napja ott időztek, Fesztusz említést tett a királynak Pálról: »Félix itt hagyott egy fogoly férfit, 15 akinek dolgában a zsidók főpapjai és vénei hozzám fordultak, amikor Jeruzsálemben voltam, és követelték az elítélését. 16 Azt feleltem nekik: A rómaiaknak nem szokásuk, hogy elítéljenek valakit, amíg a vádlottat nem szembesítették vádlóival, és lehetőséget nem adtak neki az önvédelemre, hogy a bűntettek alól tisztázza magát. 17 Amikor ennek következtében minden késedelem nélkül idegyűltek, másnap az ítélőszékbe ültem, és elővezettettem azt a férfit. 18 A vádlók előálltak, de nem hozakodtak elő semmi olyasmivel, amiből én gonoszat gyanítottam volna, 19 csak holmi vitás kérdéseik voltak ellene a vallásuk dolgában, és valami meghalt Jézust illetően, akiről Pál azt erősítgette, hogy él. 20 Mivel pedig én nem igazodom el az efféle kérdésben, azt mondtam, hogy akar-e felmenni Jeruzsálembe, hogy ezek ott ítélkezzenek felette. 21 Pál azonban fellebbezett, hogy a császár ítélkezzen fölötte, őrizetben tartottam, amíg el nem küldöm a császárhoz.« 22 Erre Agrippa azt mondta Fesztusznak: »Magam szeretném meghallgatni ezt az embert.« »Holnap – válaszolta – majd meghallod.«

23 A következő napon Agrippa és Bereniké nagy pompával eljöttek, és bementek a tárgyalóterembe az ezredesekkel és a város előkelő polgáraival. Fesztusz parancsára elővezették Pált. 24 Ekkor Fesztusz így szólt: »Agrippa király, és ti férfiak mindnyájan, akik velünk itt jelen vagytok! Íme, látjátok őt, aki miatt a zsidók egész sokasága megkeresett engem Jeruzsálemben, követelőzve és lármázva, hogy nem szabad tovább élnie. 25 Én azonban úgy találtam, hogy nem követett el semmit sem, ami miatt halált érdemelne. Mivel ő a császárhoz fellebbezett, úgy határoztam, hogy odaküldöm. 26 Nincsen semmi, ami bizonyosat írhatnék róla uramnak. Ezért hoztam őt elétek, kiváltképpen teeléd, Agrippa király, hogy a kihallgatás megtörténte után tudjak mit írni. 27 Mert nem látom ésszerűnek, hogy elküldjem a foglyot, és ne jelentsem az ellene emelt vádakat.«

Paul Appeals to Caesar

10 But Paul said: “I stand in Caesar’s tribunal, which is where I ought to be judged. I have done no harm to the Jews, as you well know. 11 For if I have harmed them, or if I have done anything deserving of death, I do not object to dying. But if there is nothing to these things about which they accuse me, no one is able to deliver me to them. I appeal to Caesar.” 12 Then Festus, having spoken with the council, responded: “You have appealed to Caesar, to Caesar you shall go.”

Festus Consults Agrippa

13 And when some days had passed, king Agrippa and Bernice descended to Caesarea, to greet Festus. 14 And since they remained there for many days, Festus spoke to the king about Paul, saying: “A certain man was left behind as a prisoner by Felix. 15 When I was at Jerusalem, the leaders of the priests and the elders of the Jews came to me about him, asking for condemnation against him. 16 I answered them that it is not the custom of the Romans to condemn any man, before he who is being accused has been confronted by his accusers and has received the opportunity to defend himself, so as to clear himself of the charges. 17 Therefore, when they had arrived here, without any delay, on the following day, sitting in the judgment seat, I ordered the man to be brought. 18 But when the accusers had stood up, they did not present any accusation about him from which I would suspect evil. 19 Instead, they brought against him certain disputes about their own superstition and about a certain Jesus, who had died, but whom Paul asserted to be alive. 20 Therefore, being in doubt about this kind of question, I asked him if he was willing go to Jerusalem and to be judged there about these things. 21 But since Paul was appealing to be kept for a decision before Augustus, I ordered him to be kept, until I might send him to Caesar.” 22 Then Agrippa said to Festus: “I myself also want to hear the man.” “Tomorrow,” he said, “you shall hear him.”

Paul before Agrippa and Bernice

23 And on the next day, when Agrippa and Bernice had arrived with great ostentation and had entered into the auditorium with the tribunes and the principal men of the city, Paul was brought in, at the order of Festus. 24 And Festus said: “King Agrippa, and all who are present together with us, you see this man, about whom all the multitude of

the Jews disturbed me at Jerusalem, petitioning and clamoring that he should not be allowed to live any longer. 25Truly, I have discovered nothing brought forth against him that is worthy of death. But since he himself has appealed to Augustus, it was my judgment to send him. 26But I have not determined what to write to the emperor about him. Because of this, I have brought him before you all, and especially before you, O king Agrippa, so that, once an inquiry has occurred, I may have something to write. 27For it seems to me unreasonable to send a prisoner and not to indicate the accusations set against him."

Csel 26

1 Agrippa erre azt mondta Pálnak: »Megengedjük, hogy szólj a magad érdekében.« Ekkor Pál kitárta kezét, és elkezdte előadni védekezését: 2 »Boldognak tartom magam, Agrippa király, hogy jelenlétedben védekezem ma mindaz ellen, amivel a zsidók vádolnak. 3 Főként pedig azért, mert te ismered a zsidóknál levő összes szokást és vitás kérdést. Azért kérlek, hallgass meg türelmesen. 4 A zsidók mindnyájan ismerik ugyanis életemet ifjúságomtól kezdve, amely elejétől fogva népem körében folyt le Jeruzsálemben. 5 Tudják rólam korábbról, kezdettől fogva – ha hajlandók lennének tanúskodni –, hogy vallásunknak legszigorúbb felekezete szerint éltem, mint farizeus. 6 Most mégis itt állok, ítélkezésnek alávetve, mert reménykedem abban az ígéretben, amelyet Isten tett atyáinknak, 7 s amelyre tizenkét törzsünk éjjel-nappal szolgálva reméli, hogy eljut. E reménység miatt vádolnak engem a zsidók, király. 8 Mi hihetetlent találtok abban, hogy Isten a halottakat feltámasztja?

9 Korábban magam is azt tartottam, hogy nagy ellenségként kell eljárnom a Názáreti Jézus neve ellen, 10 s ezt meg is tettem Jeruzsálemben. A szentek közül sokat zárattam börtönökbe, miután a főpapoktól felhatalmazást nyertem. Amikor pedig megölték őket, a hozzájárulásomat adtam. 11 Zsinagógáról zsinagógára járva sok esetben megkínoztam őket, így akartam őket káromlásra kényszeríteni. S aztán, egyre jobban dühöngve ellenük, idegen városokban is üldöztem őket.

12 Amikor ilyen szándékkal a főpapok felhatalmazásával és engedélyével Damaszkuszba mentem, 13 útközben egyszer déltájban azt láttam, király, hogy az égből a nap fényénél ragyogóbb világosság ragyogott körül engem, s azokat, akik velem voltak. 14 Mindannyian leestünk a földre, s ekkor szózatot hallottam, amely héber nyelven így

Acts 26

Paul's Testimony to Agrippa
(Acts 9:1–19; Acts 22:1–21)

1Yet truly, Agrippa said to Paul, "It is permitted for you to speak for yourself." Then Paul, extending his hand, began to offer his defense.

2"I consider myself blessed, O king Agrippa, that I am to give my defense today before you, about everything of which I am accused by the Jews, 3especially since you know everything that pertains to the Jews, both customs and questions. Because of this, I beg you to listen to me patiently.

4And certainly, all the Jews know about my life from my youth, which had its beginning among my own people in Jerusalem. 5They knew me well from the beginning, (if they would be willing to offer testimony) for I lived according to the most determined sect of our religion: as a Pharisee. 6And now, it is in the hope of the Promise which was made by God to our fathers that I stand subject to judgment. 7It is the Promise that our twelve tribes, worshiping night and day, hope to see. About this hope, O king, I am accused by the Jews. 8Why should it be judged so unbelievable with you all that God might raise the dead?

9And certainly, I myself formerly considered that I ought to act in many ways which are contrary to the name of Jesus the Nazarene. 10This is also how I acted at Jerusalem. And so, I enclosed many holy persons in prison, having received authority from the leaders of the priests. And when they were to be killed, I brought the sentence. 11And in every synagogue, frequently while punishing them, I compelled them to blaspheme. And being all the

szólt hozzám: `Saul, Saul, miért üldözöl engem? Nehéz neked az ösztöke ellen rugdalóznod!' 15 Erre megkérdeztem: `Ki vagy, Uram?' Az Úr ekkor így szólt: `Én vagyok Jézus, akit te üldözöl. 16 De kelj fel, és állj lábadra, mert azért jelentem meg neked, hogy szolgájává és tanújává tegyelek azoknak a dolgoknak, amiket láttál, és amelyek végett még meg fogok jelenni neked. 17 Ezért kimentelek téged a népből és a pogányok közül, akik közé most küldlek, 18 hogy megnyisd szemüket, s hogy a sötétségből a világosságra, és a sátán hatalmából Istenhez térjenek, s így elnyerjék a bűnök bocsánatát, és az örökrészt a szentek között a bennem való hit által.'

19 Mindezek következtében, Agrippa király, nem kételkedtem a mennyei látomásban. 20 Először a Damaszkuszban levőknek, aztán Jeruzsálemben és Júdea egész tartományában, végül a pogányoknak hirdettem, hogy tartsanak bűnbánatot, és térjenek Istenhez, végezzék a bűnbánat méltó cselekedeteit. 21 Emiatt fogtak el a zsidók, amikor a templomban voltam, és meg akartak ölni. 22 De Isten oltalma megsegített, és a mai napig helytálltam mint tanú, kicsi és nagy előtt. Nem mondok semmit sem azokon kívül, amikről Mózes és a próféták beszéltek, mint eljövendő dolgokról: 23 hogy Krisztus szenvedni fog, első lesz a halottak föltámadásában, és világosságot fog hirdetni a népnek és a pogányoknak.«

24 Mikor ezeket szólva előadta védekezését, Fesztusz jó hangosan azt mondta: »Esztelen vagy Pál, a sok tudomány esztelenségbe kerget téged!« 25 Pál pedig: »Nem vagyok én esztelen, kegyelmes Fesztusz, hanem az igazság és a józanság szavait mondom. 26 A király ugyanis, akihez éppen ezért bátran beszélek, tud ezekről. Úgy gondolom, ezek közül semmi sem ismeretlen előtte, hiszen ezekből semmi sem történt holmi zugban. 27 Agrippa király, hiszel a prófétáknak? Tudom, hogy hiszel!« 28 Erre Agrippa így szólt Pálhoz: »Kevésen múlik, hogy meggyőzz, és keresztény legyek.« 29 Pál pedig: »Kérem Istentől, akár kicsi, akár nagy áron, hogy nemcsak te, hanem azok is mindnyájan, akik ma hallanak, olyanok legyenek, amilyen én is vagyok, leszámítva ezeket a köteleket.«

30 Erre a király, a helytartó, Bereniké és akik mellettük ültek, felkeltek. 31 Távozás közben így beszélgettek egymással: »Ez az ember semmit sem tett, ami halált vagy bilincseket érdemelne.« 32 Agrippa pedig azt mondta Fesztusznak: »Ezt az embert el lehetett volna bocsátani, ha nem fellebbezett volna a császárhoz.«

more maddened against them, I persecuted them, even to foreign cities.

12 Thereafter, as I was going to Damascus, with authority and permission from the high priest, 13 at midday, O king, I and those who were also with me, saw along the way a light from heaven shining around me with a splendor greater than that of the sun. 14 And when we had all fallen down to the ground, I heard a voice speaking to me in the Hebrew language: 'Saul, Saul, why are you persecuting me? It is hard for you to kick against the goad.' 15 Then I said, 'Who are you, Lord?' And the Lord said, 'I am Jesus, whom you are persecuting.

16 But rise up and stand on your feet. For I appeared to you for this reason: so that I may establish you as a minister and a witness concerning the things that you have seen, and concerning the things that I will show to you: 17 rescuing you from the people and the nations to which I am now sending you, 18 in order to open their eyes, so that they may be converted from darkness to light, and from the power of Satan to God, so that they may receive the remission of sins and a place among the saints, through the faith that is in me.'

19 From then on, O king Agrippa, I was not unbelieving to the heavenly vision. 20 But I preached, first to those who are at Damascus and at Jerusalem, and then to the entire region of Judea, and to the Gentiles, so that they would repent and convert to God, doing the works that are worthy of repentance. 21 It was for this reason that the Jews, having apprehended me when I was in the temple, attempted to kill me. 22 But having been aided by the help of God, even to this day, I stand witnessing to the small and the great, saying nothing beyond what the Prophets and Moses have said would be in the future: 23 that the Christ would suffer, and that he would be the first from the resurrection of the dead, and that he would bring light to the people and to the nations."

Festus Interrupts Paul's Defense

24 While he was speaking these things and presenting his defense, Festus said with a loud voice: "Paul, you are insane! Too much studying has turned you to insanity." 25 And Paul said: "I am not insane, most excellent Festus, but rather I am speaking words of truth and sobriety. 26 For the king knows about these things. To him also, I am speaking with constancy. For I think that none of

these things are unknown to him. And neither were these things done in a corner. 27Do you believe the Prophets, O king Agrippa? I know that you believe." 28Then Agrippa said to Paul, "To some extent, you persuade me to become a Christian." 29And Paul said, "I hope to God that, both to a small extent and to a great extent, not only you, but also all those who hear me this day will become just as I also am, except for these chains."

30And the king rose up, and the governor, and Bernice, and those who were sitting with them. 31And when they had withdrawn, they were speaking among themselves, saying, "This man has done nothing worthy of death, nor of imprisonment." 32Then Agrippa said to Festus, "This man could have been released, if he had not appealed to Caesar."

Csel 27

A fogoly apostol útja Rómába

1 Miután a határozat úgy szólt, hogy hajón elviszik őt Itáliába, Pált a többi fogollyal együtt átadták az Auguszta-zászlóalj Júliusz nevű századosának. 2 Felszálltunk tehát egy adramittiumi hajóra, s útnak indultunk, megkezdve a hajózást az ázsiai helységek felé. A Tesszalonikiből való makedóniai Arisztarchosz is velünk tartott. 3 Másnap elérkeztünk Szidonba. Júliusz emberségesen bánt Pállal. Megengedte neki, hogy felkeresse barátait, s gondoskodjék magáról. 4 Amikor onnan elindultunk, Ciprus alá hajóztunk, mert a szelek éppen szembe fújtak. 5 Áthajózva Cilícia és Pamfília tengerén, elérkeztünk a líkiai Mírába. 6 Mivel a százados talált ott egy Itáliába induló alexandriai hajót, arra szállított át minket. 7 Miután hajónk több napon át lassan haladt előre, nagy nehezen eljutottunk Knídosz elé, de mert a szél gátolt bennünket, Szalmóné táján áthajóztunk Kréta alá. 8 Nagy nehezen haladtunk mellette, s elérkeztünk egy Jókikötő nevű helyhez Lászea város közelében. 9 Mivel az idő igen előre haladt, és a hajózás nem volt már biztonságos, hisz a böjt is elmúlt már, Pál figyelmeztette őket 10 ezekkel a szavakkal: »Férfiak, látom, hogy a hajózás nemcsak a rakománynak és a hajónak, hanem az életünknek is gyötrelmére és nagy kárára kezd lenni.« 11 A százados azonban inkább hitt a kormányosnak és a kapitánynak, mint Pál szavainak. 12 S mivel a kikötő sem volt alkalmas a telelésre, a többség megállapodott abban a tervben, hogy elhajóznak onnan. Ha csak lehetséges, elérik Főnixet, és ott telelnek

Acts 27

Paul Sails for Rome

1Then it was decided to send him by ship to Italy, and that Paul, with the others in custody, should be delivered to a centurion named Julius, of the cohort of Augusta. 2After climbing aboard a ship from Adramyttium, we set sail and began to navigate along the ports of Asia, with Aristarchus, the Macedonian from Thessalonica, joining us. 3And on the following day, we arrived at Sidon. And Julius, treating Paul humanely, permitted him to go to his friends and to look after himself. 4And when we had set sail from there, we navigated below Cyprus, because the winds were contrary. 5And navigating though the sea of Cilicia and Pamphylia, we arrived at Lystra, which is in Lycia. 6And there the centurion found a ship from Alexandria sailing to Italy, and he transferred us to it. 7And when we had sailed slowly for many days and had barely arrived opposite Cnidus, for the wind was hindering us, we sailed to Crete, near Salmone. 8And barely being able to sail past it, we arrived at a certain place, which is called Good Shelter, next to which was the city of Lasea.

9Then, after much time had passed, and since sailing would no longer be prudent because the Fast Day had now passed, Paul consoled them, 10and he said to them: "Men, I perceive that the voyage is now in danger of injury and much damage, not only to the cargo and the ship, but also to our own lives." 11But the centurion put more trust in the captain and the navigator of the ship, than in the things being said by Paul. 12And since it was not

a krétai kikötőben, amely a délnyugati és északnyugati szélirányra tekint.

13 Mivel a déli szél gyengén fújt, és úgy gondolták, hogy kitarthatnak szándékuk mellett, felszedték hát a horgonyt, és tovább haladtak szorosan Kréta mellett.

A tengeri vihar

14 De röviddel ezután rájuk tört onnan az Északkeletinek nevezett orkán. 15 Mivel elkapta a hajót, és nem tudtunk a szél ellen haladni, elsodródtunk, átengedve a hajót a szélrohamoknak. 16 Amikor elszáguldottunk egy Kauda nevű kis sziget alatt, alig tudtuk megmenteni a csónakot. 17 Mikor végre sikerült azt felhúzni, védőintézkedéseket alkalmaztak: átkötötték a hajót, és mivel attól tartottak, hogy a Szirtiszhez csapódnak, lebocsátották a lassítót, és így haladtak tovább. 18 A hatalmas vihar úgy hányt-vetett bennünket, hogy másnap kidobálták a rakományt. 19 Harmadnap pedig a hajó felszereléseit dobálták ki saját kezükkel. 20 S mert több napon át sem a nap, sem a csillagok nem tűntek fel, és a rémséges vihar folyton dühöngött, odalett már minden reményünk, hogy megmenekülünk.

21 Mikor már sokat éheztek, Pál közéjük állt, és így szólt: »Férfiak, rám kellett volna hallgatnotok, nem kellett volna elindulni Kréta alól, s nem szenvednénk ezt a vesződséget és kárt. 22 De most is arra biztatlak titeket, legyen a lelketek bizakodó, mert egy ember sem fog közületek elveszni, egyedül a hajó. 23 Ezen az éjszakán ugyanis megállt mellettem Isten angyala – én az övé vagyok és neki szolgálok –, 24 s azt mondta: `Ne félj, Pál! A császár elé kell állnod; íme, Isten neked ajándékozta mindazokat, akik veled hajóznak!' 25 Azért férfiak, legyetek bizakodó lelkűek, mert én elhiszem Istennek, hogy úgy lesz, amint nekem megmondta. 26 Ki kell vetődnünk valamelyik szigetre.«

Hajótörés egy szigetnél

27 Amikor már a tizennegyedik éjszaka is beállt, amióta az Adrián hajóztunk, éjféltájban a hajósok azt gyanították, hogy valamiféle föld tűnik fel előttük. 28 Erre lebocsátották a mélységmérőt, és húsz ölet mértek. Majd kicsit továbbhaladva onnan már tizenöt ölet mértek. 29 Ezért attól tartva, hogy sziklás helyekbe ütközünk, leeresztettek négy vasmacskát a hajó faráról, és aggódva várták, hogy kivilágosodjon. 30 Közben a hajósok meg akartak szökni a hajóról. Azzal az ürüggyel, hogy a hajó orráról horgonyokat vetnek ki, leeresztették a csónakot. 31 Ekkor Pál azt mondta a

a fitting port in which to winter, the majority opinion was to sail from there, so that somehow they might be able to arrive at Phoenicia, in order to winter there, at a port of Crete, which looks out toward the southwest and northwest.

The Storm at Sea

(Jonah 1:4–10)

13 And since the south wind was blowing gently, they thought that they might reach their goal. And after they had set out from Asson, they weighed anchor at Crete.

14 But not long afterward, a violent wind came against them, which is called the Northeast Wind. 15 And once the ship had been caught in it and was not able to strive against the wind, giving over the ship to the winds, we were driven along. 16 Then, being forced along a certain island, which is called the Tail, we were barely able to hold on to the ship's lifeboat. 17 When this was taken up, they used it to assist in securing the ship. For they were afraid that they might run aground. And having lowered the sails, they were being driven along in this way. 18 Then, since we were being tossed about strongly by the tempest, on the following day, they threw the heavy items overboard. 19 And on the third day, with their own hands, they threw the equipment of the ship overboard. 20 Then, when neither sun nor stars appeared for many days, and no end to the storm was imminent, all hope for our safety was now taken away.

21 And after they had fasted for a long time, Paul, standing in their midst, said: "Certainly, men, you should have listened to me and not set out from Crete, so as to cause this injury and loss. 22 And now, let me persuade you to be courageous in soul. For there shall be no loss of life among you, but only of the ship. 23 For an Angel of God, who is assigned to me and whom I serve, stood beside me this night, 24 saying: 'Do not be afraid, Paul! It is necessary for you to stand before Caesar. And behold, God has given to you all those who are sailing with you.' 25 Because of this, men, be courageous in soul. For I trust God that this will happen in the same way that it has been told to me. 26 But it is necessary for us to arrive at a certain island."

The Shipwreck

27 Then, after the fourteenth night arrived, as we were navigating in the sea of Adria, about the middle of the night, the sailors believed that they saw some portion of the land. 28 And upon dropping a

századosnak és a katonáknak: »Ha ezek nem maradnak a hajón, ti nem menekülhettek meg.« 32 Erre a katonák elvágták a csónak köteleit és hagyták kiesni.

33 Amikor világosodni kezdett, Pál kérte mindnyájukat, hogy vegyenek magukhoz eledelt. Ezt mondta nekik: »Ma tizennegyedik napja, hogy vártok, étlen vagytok, és semmit sem vesztek magatokhoz. 34 Azért arra kérlek titeket, vegyetek táplálékot magatokhoz, ez a javatokra lesz. Egyikteknek sem vész el egy haja szála sem a fejéről.« 35 Miután ezt elmondta, fogta a kenyeret, s mindnyájuk szeme láttára hálát adott Istennek. Aztán megtörte azt, és elkezdett enni. 36 Erre mindnyájan megnyugodtak, és ők is vettek magukhoz eledelt. 37 Összesen kétszázhetvenhatan voltunk a hajón. 38 Amikor jóllaktak az étellel, úgy könnyítettek a hajón, hogy a gabonát a tengerbe dobták.

39 Bár ekkorra megvirradt már, a szárazföldet nem ismerték fel, de észrevettek egy öblöt, amelynek lejtős partja volt. Azt gondolták, hogy erre futtatják ki a hajót, ha tudják. 40 Miután a horgonyokat eloldották és a tengerbe dobták, meglazították a kormányrudak köteleit is, majd felvonták a vezérvitorlát a szél fújásának az irányában, így igyekeztek a part felé. 41 Amikor végül egy földnyelvhez jutottak, ráhajtották erre a hajót. A hajóorr megakadt ugyan, és mozdulatlan maradt, de a hátsó rész kezdett szétesni a hullámverés ereje miatt. 42 A katonáknak az volt a szándékuk, hogy megölik a foglyokat, nehogy valamelyik kiússzon és megszökjön. 43 A százados azonban meg akarta menteni Pált, ezért megtiltotta, hogy ezt megtegyék. Megparancsolta tehát, hogy azok bocsátkozzanak le elsőként, akik úszni tudnak. Jussanak ki és menjenek ki a szárazra. 44 A többieket pedig kivitték, kit deszkákon, kit a hajó roncsain. Így történt azután, hogy minden ember kimenekült a partra.

weight, they found a depth of twenty paces. And some distance from there, they found a depth of fifteen paces. 29 Then, fearing that we might happen upon rough places, they cast four anchors out of the stern, and they were hoping for daylight to arrive soon. 30 Yet truly, the sailors were seeking a way to flee from the ship, for they had lowered a lifeboat into the sea, on the pretext that they were attempting to cast anchors from the bow of the ship. 31 So Paul said to the centurion and to the soldiers, “Unless these men remain in the ship, you will not be able to be saved.” 32 Then the soldiers cut the ropes to the lifeboat, and they allowed it to fall.

33 And when it began to be light, Paul requested that they all take food, saying: “This is the fourteenth day that you have been waiting and continuing to fast, taking nothing. 34 For this reason, I beg you to accept food for the sake of your health. For not a hair from the head of any of you shall perish.” 35 And when he had said these things, taking bread, he gave thanks to God in the sight of them all. And when he had broken it, he began to eat. 36 Then they all became more peaceful in soul. And they also took food. 37 Truly, we were two hundred and seventy-six souls on the ship. 38 And having been nourished with food, they lightened the ship, casting the wheat into the sea.

39 And when day had arrived, they did not recognize the landscape. Yet truly, they caught sight of a certain narrow inlet having a shore, into which they thought it might be possible to force the ship. 40 And when they had taken up the anchors, they committed themselves to the sea, at the same time loosing the restraints of the rudders. And so, raising the mainsail to the gusting wind, they pressed on toward the shore. 41 And when we happened upon a place open to two seas, they ran the ship aground. And indeed, the bow, being immobilized, remained fixed, but truly the stern was broken by the violence of the sea. 42 Then the soldiers were in agreement that they should kill the prisoners, lest anyone, after escaping by swimming, might flee. 43 But the centurion, wanting to save Paul, prohibited it from being done. And he ordered those who were able to swim to jump in first, and to escape, and to get to the land. 44 And as for the others, some they carried on boards, and others on those things that belonged to the ship. And so it happened that every soul escaped to the land.

Csel 28

Áttelelés a szigeten

1 Megmenekülésünk után tudtuk meg, hogy a
szigetet Máltának hívják. 2 A barbárok nem cse-
kély emberséget tanúsítottak irántunk: tüzeket
raktak, és gondoskodtak mindannyiunkról a ránk
szakadt esőben és hidegben. 3 Amikor azonban
Pál összeszedett egy csomó rőzsét és rárakta a
tűzre, egy vipera mászott elő a melegtől, és rávetette magát a kezére. 4 A barbárok meglátták a kezén lógó állatot, és azt mondogatták egymásnak:
»Ez az ember bizonyosan gyilkos, mert kimenekült ugyan a tengerből, de a bosszú nem hagyja
életben.« 5 De ő lerázta a kígyót a tűzbe, és nem
lett semmi baja. 6 Pedig azok azt hitték, hogy felpuffad, nyomban lerogy és meghal. Vártak is erre
jó ideig, s amikor látták, hogy semmi baj sem érte,
mást gondoltak: azt mondták, hogy isten.

7 Azon a vidéken a sziget Publiusz nevű fő-
emberének voltak birtokai. Ez befogadott minket,
és három napig jól tartott bennünket. 8 Publiusz
apja éppen akkor lázban és vérhasban gyötrődve
feküdt. Pál bement hozzá, imádkozott, aztán rátette a kezét, és meggyógyította. 9 Ez után az eset
után a szigetről minden beteg eljött hozzá, és mind
meggyógyult. 10 Ezek nagy tisztelettel vettek körül minket, s amikor hajóra szálltunk, elhalmoztak
bennünket a szükséges dolgokkal.

Hajóút Rómába

11 Három hónap múlva aztán elindultunk egy
alexandriai hajón, amely a szigeten telelt, s a »Di-
oszkuroszok« jelvényét viselte. 12 Eljutottunk
Szirakúzába, és ott maradtunk három napig.
13 Onnan körbehajózva Régiumba értünk. Mivel
másnap déli szél támadt, a rákövetkező napon Puteoliba érkeztünk. 14 Itt testvéreket találtunk, akik
kértek minket, hogy maradjunk náluk hét napig, s
csak aztán mentünk Rómába. 15 A testvérek meghallották ezt, és elénk jöttek onnan a Fórum Appii-ig és Tresz Tabernéig. Mikor Pál meglátta
őket, hálát adott Istennek, és bízni kezdett.

A népek apostola Rómába érkezik és tanít

16 Mikor aztán megérkeztünk Rómába, meg-
engedték Pálnak, hogy magánházban lakjon kato-
nai őrizet mellett. 17 Harmadnapra összehívta a
zsidók főembereit. Amikor összegyűltek, így szólt
hozzájuk: »Testvérek, férfiak, nem tettem ugyan
semmit sem a nép vagy az ősi szokás ellen, mégis
megkötözve adtak át Jeruzsálemben a rómaiak kezébe. 18 Miután vizsgálatot tartottak ügyemben, el

Acts 28

Ashore on Malta

1 And after we had escaped, we then realized that
the island was called Malta. Yet truly, the natives
offered us no small amount of humane treatment.
2 For they refreshed us all by kindling a fire, be-
cause rain was imminent and because of the cold.
3 But when Paul had gathered together a bundle of
twigs, and had placed them on the fire, a viper,
which had been drawn to the heat, fastened itself
to his hand. 4 And truly, when the natives saw the
beast hanging from his hand, they were saying to
one another: “Certainly, this man must be a mur-
derer, for though he escaped from the sea, venge-
ance will not permit him to live.” 5 But shaking off
the creature into the fire, he indeed suffered no ill
effects. 6 But they were supposing that he would
soon swell up, and then would suddenly fall down
and die. But having waited a long time, and seeing
no ill effects in him, they changed their minds and
were saying that he was a god.

7 Now among these places were estates owned by
the ruler of the island, named Publius. And he,
taking us in, showed us kind hospitality for three
days. 8 Then it happened that the father of Publius
lay ill with a fever and with dysentery. Paul en-
tered to him, and when he had prayed and had laid
his hands on him, he saved him. 9 When this had
been done, all who had diseases on the island ap-
proached and were cured. 10 And then they also
presented us with many honors. And when we
were ready to set sail, they gave us whatever we
needed.

Paul Arrives in Italy

11 And so, after three months, we sailed in a ship
from Alexandria, whose name was ‘the Castors,’
and which had wintered at the island. 12 And when
we had arrived at Syracuse, we were delayed there
for three days. 13 From there, sailing close to the
shore, we arrived at Rhegium. And after one day,
with the south wind blowing, we arrived on the
second day at Puteoli. 14 There, after locating the
brothers, we were asked to remain with them for
seven days. And then we went on to Rome. 15 And
there, when the brothers had heard of us, they
went to meet us as far as the Forum of Appius and
the Three Taverns. And when Paul had seen them,
giving thanks to God, he took courage.

akartak bocsátani, hisz nincs semmi főbenjáró vétkem. 19 Mivel azonban a zsidók tiltakoztak, kénytelen voltam a császárhoz fellebbezni. Nem azért, mintha vádolnám valamivel nemzetemet. 20 Emiatt kértem, hogy lássalak titeket és beszéljek veletek. Ezek a kötelek ugyanis Izrael reménysége miatt vesznek körül engem.« 21 Azok azt válaszolták neki: »Semmilyen levelet nem kaptunk rólad Júdeából, és az idejövő testvérek egyike sem hozott hírt vagy mondott rólad valami rosszat. 22 Kérünk, hadd halljuk tőled, hogyan gondolkozol. Tudjuk ugyanis erről a felekezetről, hogy mindenütt ellenzésre talál.«

23 Megállapodtak tehát vele egy napban, s akkor igen sokan eljöttek hozzá a szállásra. Ő pedig magyarázott nekik, és tanúságot tett Isten országáról. Reggeltől estig igyekezett őket Mózes törvényéből és a prófétákból meggyőzni Jézusról. 24 Egyesek hittek szavainak, mások viszont nem hittek. 25 Mivel nem értettek egyet egymás között, szétszéledtek, Pál pedig ezt a mondást idézte nekik: »Jól mondta a Szentlélek atyáinknak Izajás próféta által:

26 *`Menj el ehhez a néphez és mondd nekik:*
Hallván hallotok, de nem értetek,
nézvén néztek, de nem láttok.
27 *Mert megkeményedett ennek a népnek a szíve,*
és fülükkel nehezen hallanak,
a szemüket eltakarják,
nehogy lássanak a szemükkel,
s halljanak a fülükkel,
nehogy értsenek a szívükkel,
s megtérjenek, és meggyógyítsam őket' **{Iz 6,9-10}**.

28 Vegyétek tehát tudomásul, hogy Istennek ez az üdvözítő szándéka a pogányoknak szól, azok majd meghallgatják!« **[29]**

30 Ő pedig két álló esztendeig ott maradt bérelt szállásán, és fogadta mindazokat, akik hozzá betértek. 31 Közben hirdette Isten országát, s bátran és akadálytalanul tanított Urunkról, Jézus Krisztusról.

Paul Preaches at Rome
(Isaiah 6:1–13)

16 And when we had arrived at Rome, Paul was given permission to stay by himself, with a soldier to guard him.

17 And after the third day, he called together the leaders of the Jews. And when they had convened, he said to them: “Noble brothers, I have done nothing against the people, nor against the customs of the fathers, yet I was delivered as a prisoner from Jerusalem into the hands of the Romans. 18 And after they held a hearing about me, they would have released me, because there was no case for death against me. 19 But with the Jews speaking against me, I was constrained to appeal to Caesar, though it was not as if I had any kind of accusation against my own nation. 20 And so, because of this, I requested to see you and to speak to you. For it is because of the hope of Israel that I am encircled with this chain.” 21 But they said to him: “We have not received letters about you from Judea, nor have any of the other new arrivals among the brothers reported or spoken anything evil against you. 22 But we are asking to hear your opinions from you, for concerning this sect, we know that it is being spoken against everywhere.”

23 And when they had appointed a day for him, very many persons went to him at his guest quarters. And he discoursed, testifying to the kingdom of God, and persuading them about Jesus, using the law of Moses and the Prophets, from morning until evening. 24 And some believed the things that he was saying, yet others did not believe. 25 And when they could not agree among themselves, they departed, while Paul was speaking this one word: “How well did the Holy Spirit speak to our fathers through the prophet Isaiah,

26 saying: ‘Go to this people and say to them: Hearing, you shall hear and not understand, and seeing, you shall see and not perceive.

27 For the heart of this people has grown dull, and they have listened with reluctant ears, and they have closed their eyes tightly, lest perhaps they might see with the eyes, and hear with the ears, and understand with the heart, and so be converted, and I would heal them.’

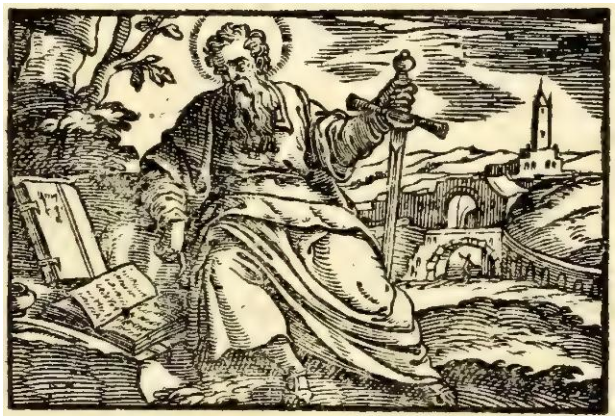
28 Therefore, let it be known to you, that this salvation of God has been sent to the Gentiles, and they shall listen to it.” 29 And when he had said these things, the Jews went away from him,

though they still had many questions among themselves.

30 Then he remained for two whole years in his own rented lodgings. And he received all who went in to him, 31 preaching the kingdom of God and teaching the things which are from the Lord Jesus Christ, with all faithfulness, without prohibition.

PÁL APOSTOL LEVELEI

A RÓMAIAKNAK ÍRT LEVÉL

CÍMZÉS ÉS KÖSZÖNTÉS: 1,1-7

Róm 1

1 Pál, Jézus Krisztus szolgája, meghívott
apostol, akit Isten kiválasztott evangéliuma szá-
mára – 2 amelyet Isten előre megígért a szent ira-
tokban prófétái által 3 Fiáról, aki testileg Dávid
nemzetségéből született, 4 de akit a szentség Lelke
szerint, a halottak közül való föltámadás által Is-
ten hatalmas Fiául rendelt; 5 s aki által kegyelmet
és apostoli megbízást kaptunk minden néphez,
hogy engedelmeskedjenek a hit által az ő nevéért
6 – ezek közé tartoztok ti is, Jézus Krisztus meg-
hívottjai –, 7 Isten összes szeretteinek, akik Róma-
ban vannak, a meghívott szenteknek. Kegyelem és
békesség nektek Istentől, a mi Atyánktól, és az Úr
Jézus Krisztustól!

Hálaadás; a levél témája: 1,8-17

8 Először is hálát adok Istenemnek Jézus
Krisztus által mindnyájatokért, mert az egész vi-
lágon magasztalják a ti hiteteket. 9 Tanúm az Is-
ten, akinek szolgálok lelkemmel Fiának evangéli-
umában, hogy hogyan emlékezem meg rólatok
szüntelenül, 10 s mindenkor könyörgök imádsága-
imban azért, hogy Isten akaratából végre-valahára
sikerüljön valahogyan eljutnom hozzátok. 11 Hi-
szen vágyódom az után, hogy lássalak titeket, és
juttassak nektek némi lelki kegyelmet, hogy meg-
erősítselek benneteket, 12 és hogy közöttetek tar-
tózkodva közösen megvigasztalódjunk egymás
hite, a tiétek és az enyém által. 13 Nem akarom,
testvérek, hogy ne tudjátok, milyen sokszor felte-
tem magamban, hogy elmegyek hozzátok, és hogy
elérjek valami eredményt köztetek is, mint ahogy
a többi népnél, de mindezideig gátolva voltam.

Romans 1

Paul Greets the Saints in Rome

1 Paul, a servant of Jesus Christ, called as an Apos-
tle, separated for the Gospel of God, 2 which he
had promised beforehand, through his Prophets,
in the Holy Scriptures, 3 about his Son, who was
made for him from the offspring of David accord-
ing to the flesh, 4 the Son of God, who was predes-
tined in virtue according to the Spirit of sanctifi-
cation from the resurrection of the dead, our Lord
Jesus Christ, 5 through whom we have received
grace and Apostleship, for the sake of his name,
for the obedience of faith among all the Gentiles,
6 from whom you also have been called by Jesus
Christ:

7 To all who are at Rome, the beloved of God,
called as saints. Grace to you, and peace, from
God our Father and from the Lord Jesus Christ.

Unashamed of the Gospel

8 Certainly, I give thanks to my God, through Jesus
Christ, first for all of you, because your faith is
being announced throughout the entire world.
9 For God is my witness, whom I serve in my spirit
by the Gospel of his Son, that without ceasing I
have kept a remembrance of you 10 always in my
prayers, pleading that in some way, at some time,
I may have a prosperous journey, within the will
of God, to come to you. 11 For I long to see you, so
that I may impart to you a certain spiritual grace
to strengthen you, 12 specifically, to be consoled
together with you through that which is mutual:
your faith and mine. 13 But I want you to know,
brothers, that I have often intended to come to
you, (though I have been hindered even to the pre-
sent time) so that I might obtain some fruit among
you also, just as also among the other Gentiles.
14 To the Greeks and to the uncivilized, to the wise
and to the foolish, I am in debt. 15 So within me
there is a prompting to evangelize to you also who
are at Rome.

16 For I am not ashamed of the Gospel. For it is the
power of God unto salvation for all believers, the
Jew first, and the Greek. 17 For the justice of God
is revealed within it, by faith unto faith, just as it
was written: “For the just one lives by faith.”

God’s Wrath against Sin

18 For the wrath of God is revealed from heaven
over every impiety and injustice among those men

14 Adósa vagyok görögnek és barbárnak, bölcsnek
és tudatlannak; 15 ezért, ami engem illet, megvan
bennem a készség, hogy hirdessem az evangéliumot nektek is, rómaiaknak.

16 Nem szégyellem ugyanis az evangéliumot,
mert Isten ereje az mindenkinek az üdvösségére,
aki hisz, elsősorban a zsidónak, aztán a görögnek.
17 Mert Isten igazsága nyilvánul meg benne,
amely a hitből hitre vezet, amint írva van: *»Az igaz a hitből él«* {Hab 2,4}.

AZ EMBEREK MEGMENTÉSE: 1,18-8,39

A bűn uralma: 1,18-3,20

A nemzetek bűnei

18 Isten haragja megnyilvánul az égből azoknak az embereknek minden gonoszsága és igazságtalansága ellen, akik igazságtalansággal elfojtják
az isteni igazságot. 19 Amit ugyanis tudni lehet Istenről, az nyilvánvaló előttük, mert Isten kinyilvánította nekik. 20 Hiszen az, ami láthatatlan benne:
örök ereje és istensége, a világ teremtése óta alkotásai alapján értelemmel felismerhető. Éppen ezért
nincs mentség számukra, 21 mivel ők, bár megismerték Istent, nem dicsőítették őt mint Istent, és
nem adtak hálát neki, hanem üressé váltak gondolataikban, és sötétség borult oktalan szívükre.
22 Bölcseknek mondogatták magukat, és esztelenek lettek, 23 fölcserélték a halhatatlan Isten dicsőségét halandó embereknek, sőt madaraknak, négylábúaknak és csúszómászóknak a képmásával.

24 Ezért Isten átadta őket szívük vágya szerint
a tisztátalanságnak, hogy maguk becstelenítsék meg testüket, 25 mint olyanok, akik felcserélték Isten igazságát a hazugsággal, és inkább tisztelték
és szolgálták a teremtményt, mint a Teremtőt, aki áldott mindörökké. Ámen.

26 Ezért Isten átadta őket gyalázatos szenvedélyeiknek. Asszonyaik ugyanis elcserélték a természetes érintkezést a természetellenessel. 27 Hasonlóképpen a férfiak is, elhagyva a természetes együttélést az asszonnyal, egymás iránt gerjedtek vágyra, férfiak férfiakkal ocsmányságot műveltek; és így elvették eltévelyedésük illő bérét.
28 Ahogy ők nem méltatták Istent arra, hogy megtartsák ismeretükben, úgy Isten is ráhagyta őket
romlott értelmükre, hadd tegyék azt, ami nem való; 29 hiszen telve vannak mindenféle igazságtalansággal, rosszasággal, kapzsisággal, romlottsággal, telve irigységgel, gyilkossággal, viszálykodással, csalással, gonoszlelkűséggel; árulkodók
ők, 30 és rágalmazók, Isten előtt gyűlöletesek, gya-

who fend off the truth of God with injustice. 19For what is known about God is manifest in them. For God has manifested it to them. 20For unseen things about him have been made conspicuous, since the creation of the world, being understood by the things that were made; likewise his everlasting virtue and divinity, so much so that they have no excuse. 21For although they had known God, they did not glorify God, nor give thanks. Instead, they became weakened in their thoughts, and their foolish heart was obscured. 22For, while proclaiming themselves to be wise, they became foolish. 23And they exchanged the glory of the incorruptible God for the likeness of an image of corruptible man, and of flying things, and of four-legged beasts, and of serpents.

24For this reason, God handed them over to the desires of their own heart for impurity, so that they afflicted their own bodies with indignities among themselves. 25And they exchanged the truth of God for a lie. And they worshipped and served the creature, rather than the Creator, who is blessed for all eternity. Amen.

26Because of this, God handed them over to shameful passions. For example, their females have exchanged the natural use of the body for a use which is against nature. 27And similarly, the males also, abandoning the natural use of females, have burned in their desires for one another: males doing with males what is disgraceful, and receiving within themselves the recompense that necessarily results from their error.

28And since they did not prove to have God by knowledge, God handed them over to a morally depraved way of thinking, so that they might do those things which are not fitting: 29having been completely filled with all iniquity, malice, fornication, avarice, wickedness; full of envy, murder, contention, deceit, spite, gossiping; 30slanderous, hateful toward God, abusive, arrogant, self-exalting, devisers of evil, disobedient to parents, 31foolish, disorderly; without affection, without fidelity, without mercy. 32And these, though they had known the justice of God, did not understand that those who act in such a manner are deserving of death, and not only those who do these things, but also those who consent to what is done.

lázkodók, kevélyek, kérkedők, fortélyos gazok, a szülőkkel szemben engedetlenek, 31 ostobák, megbízhatatlanok, szívtelenek, könyörtelenek. 32 Jóllehet megismerték Istennek azt az elhatározását, hogy akik ilyeneket tesznek, méltók a halálra, mégis, nemcsak megteszik, hanem az így cselekvőkkel egyet is értenek.

Róm 2

Az ember Isten ítélőszéke előtt

1 Nincs tehát mentség számodra, bárki légy, te ember, aki ítélkezel; mert azzal, hogy mást elítélsz, önmagadat ítéled el, hiszen te, aki ítélkezel, hasonlókat teszel. 2 Márpedig tudjuk, hogy Isten ítélete igazságosan éri azokat, akik ilyeneket tesznek. 3 Vagy azt gondolod, te ember, hogy megmenekülsz Isten ítélete elől, amikor azt teszed, amiért elítélsz másokat, akik ilyeneket tesznek? 4 Vagy megveted jóságának, türelmének és hosszantűrésének gazdagságát, s nem fogod fel, hogy Isten jósága megtérésre vezet? 5 Pedig konokságod és megátalkodott szíved által haragot halmozol magadra, a harag napjára, amikor Isten igazságos ítélete megnyilvánul, 6 s ő majd megfizet mindenkinek tettei szerint {Zsolt 62,13}: 7 örök élettel azoknak, akik a jócselekedetben való kitartásukkal dicsőséget, tisztességet és halhatatlanságot keresnek, 8 haraggal és dühvel azoknak, akik szembeszállnak vele, és nem engedelmeskednek az igazságnak, hanem a gonoszságnak hisznek. 9 Gyötrelem és kín lesz minden embernek, aki gonoszat tesz, elsősorban a zsidónak, aztán a görögnek; 10 viszont dicsőség, tisztesség és béke lesz mindenkinek, aki jót cselekszik, elsősorban a zsidónak, aztán a görögnek. 11 Mert Istennél nincs személyválogatás.

12 Mindazok ugyanis, akik törvény nélkül vannak és vétkeztek, elvesznek a törvény nélkül is; mindazokat pedig, akik a törvény alatt vétkeztek, a törvény alapján ítélik el, 13 mert nem a törvény hallgatói igazak Isten előtt, hanem a törvény megtartói nyernek megigazulást. 14 Amikor ugyanis a pogányok, kiknek nincs törvényük, természettől vezérelve megteszik a törvényben foglaltakat, akkor – noha törvényük nincsen, ők maguk a törvény maguknak, 15 és így megmutatják, hogy a törvény követése a szívükbe van írva. Lelkiismeretük tesz nekik erről tanúságot, és a gondolataik, amelyek hol vádolják őket, hol pedig felmentik 16 azon a napon, amikor Isten ítélkezni fog

Romans 2

God's Righteous Judgment

(Psalm 75:1–10)

1For this reason, O man, each one of you who judges is inexcusable. For by that which you judge another, you condemn yourself. For you do the same things that you judge. 2For we know that the judgment of God is in accord with truth against those who do such things. 3But, O man, when you judge those who do such things as you yourself also do, do you think that you will escape the judgment of God? 4Or do you despise the riches of his goodness and patience and forbearance? Do you not know that the kindness of God is calling you to repentance? 5But in accord with your hard and impenitent heart, you store up wrath for yourself, unto the day of wrath and of revelation by the just judgment of God. 6For he will render to each one according to his works: 7To those who, in accord with patient good works, seek glory and honor and incorruption, certainly, he will render eternal life. 8But to those who are contentious and who do not acquiesce to the truth, but instead trust in iniquity, he will render wrath and indignation. 9Tribulation and anguish are upon every soul of man that works evil: the Jew first, and also the Greek. 10But glory and honor and peace are for all who do what is good: the Jew first, and also the Greek. 11For there is no favoritism with God.

12For whoever had sinned without the law, will perish without the law. And whoever had sinned in the law, will be judged by the law. 13For it is not the hearers of the law who are just before God, but rather it is the doers of the law who shall be justified. 14For when the Gentiles, who do not have the law, do by nature those things which are of the law, such persons, not having the law, are a law unto themselves. 15For they reveal the work of the law written in their hearts, while their conscience renders testimony about them, and their thoughts within themselves also accuse or even defend them, 16unto the day when God shall judge

Jézus Krisztus által az emberek rejtett dolgairól az én evangéliumom szerint.

A zsidók és a törvény

17 Ha tehát zsidó a neved, s megnyugvást találsz a törvényben, és dicsekvésed az Isten, 18 ismered az akaratát, felismered, mi a helyes, mert a törvény által oktatást nyertél, 19 és azt hiszed, hogy a vakoknak vezetője, a sötétségben levők világossága, 20 az oktalanok oktatója, a kisdedek nevelője vagy, aki megkaptad a törvényben a tudás és az igazság formáját; 21 nos tehát te, aki mást tanítasz, önmagadat nem tanítod? Aki másnak hirdeted, hogy nem szabad lopni, te lopsz? 22 Aki azt mondod, hogy nem szabad házasságot törni, házasságot törsz? Aki utálod a bálványokat, templomokat rabolsz ki? 23 Aki kérkedsz a törvénnyel, a törvény megszegésével gyalázod az Istent? 24 *»Miattatok káromolják Isten nevét a nemzetek között«,* amint írva van **{Iz 52,5}**.

25 A körülmetélkedés használ ugyan, ha a törvényt megtartod, de ha a törvényt áthágod, körülmetéltséged körülmetéletlenséggé válik. 26 Ha viszont a körülmetéletlen megtartja a törvény rendelkezéseit, nem számít körülmetéltségnek a körülmetéletlensége? 27 S az, aki a természet szerint körülmetéletlen, ha teljesíti a törvényt, megítél majd téged, aki az Írás és a körülmetéltség mellett törvényszegő vagy. 28 Mert nem az a zsidó, aki külsőleg az, és nem az a körülmetéltség, ami kívül, a testen látható, 29 hanem az a zsidó, aki bensejében az. Ez a szív körülmetéltsége a lélek szerint és nem a betű szerint. Az ilyen ember nem az emberektől nyer dicséretet, hanem Istentől.

Róm 3

Mindenki vétkezett

1 Mi előnye van tehát a zsidónak? Vagy mi haszna a körülmetélkedésnek?

2 Sok, minden tekintetben. Éspedig először az, hogy Isten rájuk bízta igéit.

3 Mit számít az, hogy közülük egyesek hitetlenek voltak? Vajon azoknak a hitetlensége megszünteti-e Isten hűségét? Bizony nem!

4 Ellenkezőleg, Isten igaz, legyen bár minden ember hazug **{Zsolt 116,11}**, amint meg van írva: *»Hogy elismerjenek igaznak beszédeidben, és győztes légy, mikor perbe szállnak veled«* **{Zsolt 51,6}**.

the hidden things of men, through Jesus Christ, according to my Gospel.

The Jews and the Law

17But if you are called by name a Jew, and you rest upon the law, and you find glory in God, 18and you have known his will, and you demonstrate the more useful things, having been instructed by the law: 19you become confident within yourself that you are a guide to the blind, a light to those who are in darkness, 20an instructor to the foolish, a teacher to children, because you have a type of knowledge and truth in the law. 21As a result, you teach others, but you do not teach yourself. You preach that men should not steal, but you yourself steal. 22You speak against adultery, but you commit adultery. You abominate idols, but you commit sacrilege. 23You would glory in the law, but through a betrayal of the law you dishonor God. 24(For because of you the name of God is being blasphemed among the Gentiles, just as it was written.)

25Certainly, circumcision is beneficial, if you observe the law. But if you are a betrayer of the law, your circumcision becomes uncircumcision. 26And so, if the uncircumcised keep the justices of the law, shall not this lack of circumcision be counted as circumcision? 27And that which is by nature uncircumcised, if it fulfills the law, should it not judge you, who by the letter and by circumcision are a betrayer of the law? 28For a Jew is not he who seems so outwardly. Neither is circumcision that which seems so outwardly, in the flesh. 29But a Jew is he who is so inwardly. And circumcision of the heart is in the spirit, not in the letter. For its praise is not of men, but of God.

Romans 3

God Remains Faithful

1So then, what more is the Jew, or what is the usefulness of circumcision? 2Much in every way: First of all, certainly, because the eloquence of God was entrusted to them. 3But what if some of them have not believed? Shall their unbelief nullify the faith of God? Let it not be so!

4For God is truthful, but every man is deceitful; just as it was written: “Therefore, you are justified in your words, and you will prevail when you give judgment.”

5 De mit mondjunk arra, ha a mi igaztalanságunk teszi nyilvánvalóvá Isten igazságát? Nem igazságtalan-e Isten, amikor haragjával sújt? – Emberi módon szólok.

6 Semmiképpen sem. Különben hogyan ítélné meg Isten ezt a világot?

7 De ha Isten igazsága az én hazugságom révén bővelkedik az ő dicsőségére, akkor miért sújt engem az ítélet, mint bűnöst? 8 És miért ne tennénk rosszat, hogy jó származzék belőle, amivel rágalmaznak is minket egyesek, s ránk fogják, hogy mi így beszélünk? Az ilyen embereket méltón sújtja az ítélet.

9 Hogyan áll tehát a dolog? Különbek vagyunk-e náluk? Semmiképpen sem. Az imént bizonyítottuk be, hogy a zsidók és a görögök mind alá vannak vetve a bűnnek, 10 amint írva van:

»Nincs egy igaz ember sem;

11 *nincs, aki értene, nincs, aki keresse Istent;*

12 *mindnyájan eltévedtek,*

s egyaránt haszontalanok lettek,

nincs, aki jót tenne, nincs egyetlen egy sem **{Préd 7,20; Zsolt 14,1-3}.**

13 *A torkuk tátongó sír,*

nyelvüket álnokul forgatják **{Zsolt 5,10},**

kígyók mérge van az ajkuk alatt **{Zsolt 140,4}.**

14 *Átkozódással és keserűséggel van tele*

a szájuk **{Zsolt 10,7}.**

15 *Lábuk gyors a vérontásra.*

16 *Csapás és szerencsétlenség van útjaikon,*

17 s *a békesség útját nem ismerik* **{Iz 59,7-8},**

18 *Isten félelme nincs a szemük előtt«* **{Zsolt 36,2}.**

19 Mi pedig tudjuk, hogy mindazt, amit a törvény mond, azoknak mondja, akik a törvény alatt vannak, s így minden száj némuljon el, és az egész világ kerüljön Isten ítélete alá! 20 Mert *nincs az az ember, aki megigazul előtte* a törvény tettei által **{Zsolt 143,2}**. Hiszen a törvény csak megismerteti a bűnt.

Megigazulás és új élet: 3,21-8,39

Megigazulás a hit által

21 Most azonban Isten igazvolta nyilvánvaló lett, függetlenül a törvénytől. A törvény és a próféták tanúságot tesznek róla. 22 Istennek ez az igazvolta pedig a Jézus Krisztusba vetett hit által irányul mindazokra, akik hisznek benne; különbségtétel ugyanis nincsen. 23 Mert mindnyájan vétkeztek, és nélkülözik Isten dicsőségét. 24 Ingyen

5But if even our injustice points to the justice of God, what shall we say? Could God be unfair for inflicting wrath? 6(I am speaking in human terms.) Let it not be so! Otherwise, how would God judge this world? 7For if the truth of God has abounded, through my falseness, unto his glory, why should I still be judged as such a sinner? 8And should we not do evil, so that good may result? For so we have been slandered, and so some have claimed we said; their condemnation is just.

There Is No One Righteous
(Psalm 14:1–7; Psalm 53:1–6; Isaiah 59:1–17)

9What is next? Should we try to excel ahead of them? By no means! For we have accused all Jews and Greeks to be under sin,

10just as it was written: “There is no one who is just.

11There is no one who understands. There is no one who seeks God.

12All have gone astray; together they have become useless. There is no one who does good; there is not even one.

13Their throat is an open sepulcher. With their tongues, they have been acting deceitfully. The venom of asps is under their lips.

14Their mouth is full of curses and bitterness.

15Their feet are swift to shed blood.

16Grief and unhappiness are in their ways.

17And the way of peace they have not known.

18There is no fear of God before their eyes.”

19But we know that whatever the law speaks, it speaks to those who are in the law, so that every mouth may be silenced and the entire world may be subject to God. 20For in his presence no flesh shall be justified by the works of the law. For knowledge of sin is through the law.

Righteousness through Faith in Christ
(Philippians 3:1–11)

21But now, without the law, the justice of God, to which the law and the prophets have testified, has been made manifest. 22And the justice of God, though the faith of Jesus Christ, is in all those and over all those who believe in him. For there is no distinction. 23For all have sinned and all are in need of the glory of God. 24We have been justified freely by his grace through the redemption that is

igazulnak meg az ő kegyelméből a megváltás által, amely Jézus Krisztusban van, 25 akit Isten rendelt vére által történő engesztelésül, a hit révén, hogy így kimutassa a maga igazvoltát, miután eltűrte az előző idő bűneit 26 Isten béketűrésével, hogy kimutassa – mondom – a maga igazvoltát a mostani időben, s hogy ő maga igaz legyen, s megigazulttá tegye azt, aki Jézus Krisztus hitéből való.

27 Lehet e akkor dicsekedni? Ki van zárva! Melyik törvény által? A cselekedetek törvénye által? Nem, hanem a hit törvénye által. 28 Mi ugyanis azt tartjuk, hogy az ember a hit által igazul meg a törvény cselekedetei nélkül. 29 Vagy Isten csak a zsidóké volna, s nem a pogányoké is? Bizony a pogányoké is! 30 Mert ugyanaz az egy Isten az, aki megigazulttá teszi a körülmetéltet a hitből, és a körülmetéletlent a hit által. 31 Lerontjuk tehát a törvényt a hit által? Dehogyis! Ellenkezőleg: megerősítjük a törvényt.

Róm 4

Ábrahám hite

1 Mit mondjunk tehát Ábrahámról, test szerint való atyánkról? Mit nyert el ő? 2 Ha ugyanis Ábrahám a tettei által igazult meg, van mivel dicsekedjék, de nem az Istennél. 3 Mert mit mond az Írás? *»Ábrahám hitt Istennek, s ez megigazulásul számíttatott be neki«* {Ter 15,6}. 4 Márpedig aki tetteket visz végbe, annak a bért nem kegyelemből számítják be, hanem a tartozás kiegyenlítéseként. 5 Annak ellenben, aki nem visz végbe tetteket, hanem hisz abban, aki megigazulttá teszi a bűnöst, annak a hitet számítják be megigazulásul. 6 Mint ahogy Dávid is hirdeti annak az embernek a boldogságát, akinek Isten beszámítja a megigazulást tettek nélkül:

7 *»Boldogok,*
akiknek gonoszsága bocsánatot nyert,
és akiknek bűnei. be fannak födve.
8 *Boldog az az ember,*
akinek az Úr nem számítja be bűneit« {Zsolt 32,1-2}.

9 De vajon ez a boldogság csak a körülmetélteket illeti meg, vagy a körülmetéletleneket is? Hiszen azt mondjuk, hogy *»a hit számíttatott be Ábrahámnak megigazulásul«* {Ter 15,6}. 10 Nos hát, hogyan tudatott be? Körülmetélt, vagy körülmetéletlen állapotában? Bizony, nem mint körülmetéltnek, hanem mint körülmetéletlennek. 11 A körülmetélés jelét úgy kapta, mint a hitből való, a

in Christ Jesus, 25 whom God has offered as a propitiation, through faith in his blood, to reveal his justice for the remission of the former offenses, 26 and by the forbearance of God, to reveal his justice in this time, so that he himself might be both the Just One and the Justifier of anyone who is of the faith of Jesus Christ.

27 So then, where is your self-exaltation? It is excluded. Through what law? That of works? No, but rather through the law of faith. 28 For we judge a man to be justified by faith, without the works of the law. 29 Is God of the Jews only and not also of the Gentiles? On the contrary, of the Gentiles also. 30 For One is the God who justifies circumcision by faith and uncircumcision through faith.

31 Are we then destroying the law through faith? Let it not be so! Instead, we are making the law stand.

Romans 4

Abraham Justified by Faith

(Genesis 15:1–7; Psalm 32:1–11; Hebrews 11:8–19)

1 So then, what shall we say that Abraham had achieved, who is our father according to the flesh? 2 For if Abraham was justified by works, he would have glory, but not with God. 3 For what does Scripture say? “Abram believed God, and it was reputed to him unto justice.” 4 But for he who works, wages are not accounted according to grace, but according to debt. 5 Yet truly, for he who does not work, but who believes in him who justifies the impious, his faith is reputed unto justice, according to the purpose of the grace of God. 6 Similarly, David also declares the blessedness of a man, to whom God brings justice without works:

7 “Blessed are they whose iniquities have been forgiven and whose sins have been covered.

8 Blessed is the man to whom the Lord has not imputed sin.”

9 Does this blessedness, then, remain only in the circumcised, or is it even in the uncircumcised? For we say that faith was reputed to Abraham unto justice. 10 But then how was it reputed? In circumcision or in uncircumcision? Not in circumcision, but in uncircumcision. 11 For he received the sign of circumcision as a symbol of the justice of that

körülmetéletlenségben elnyert megigazulás pecsétjét {Ter 17,10-11}, hogy atyja legyen mindenkinek, aki hisz, bár körülmetéletlen, s a megigazulás nekik is beszámíttassék, 12 és hogy atyjuk legyen a körülmetélteknek is; nemcsak azoknak, akik a körülmetéltségből valók, hanem azoknak is, akik követik Ábrahám atyánknak a körülmetéletlenség állapotában tanúsított hitének nyomdokait.

13 Azt az ígéretet ugyanis, hogy a világ örököse lesz, Ábrahám és utódai kapták, nem a törvény közvetítésével, hanem a hitből való megigazulás alapján. 14 Ha az örökösök azok, akik a törvényből valók, akkor a hit hiábavaló, és az ígéret semmis. 15 Hisz a törvény haragot szül. Ahol ugyanis nincs törvény, ott törvényszegés sincs. 16 Azért hitből, hogy kegyelemből legyen, és az ígéret biztos legyen minden utód számára, nemcsak azoknak, akik a törvényből valók, hanem azoknak is, akik Ábrahám hitéből valók, aki mindnyájunknak atyja 17 Isten előtt, amint meg van írva: *»sok nemzet atyjává rendeltelek«* {Ter 17,5}. Ő hitt annak, aki életre kelti a holtakat, és aki létre hívja a nemlétezőket, hogy létezzenek. 18 Ő reménységgel hitt a remény ellenére, így *sok nemzet atyja lett,* amint megmondatott neki: *»Annyi lesz a te utódod«* {Ter 15,5}. 19 És nem gyengült meg a hitben, holott már majdnem százesztendős volt, nem gondolt sem életerejét vesztett testére, sem Sára elapadt méhére, 20 és Isten ígéretével szemben sem kételkedett hitetlenkedéssel, hanem megerősödött hitében, s megadta a tiszteletet Istennek 21 abban a teljes meggyőződésben, hogy van hatalma megtenni, amit ígért. 22 És *ez számíttatott be neki megigazulásul* {Ter 15,6}.

23 De nemcsak róla írták meg azt, hogy beszámították neki, 24 hanem rólunk is, akiknek beszámítják, ha hiszünk abban, aki feltámasztotta a halottak közül Jézus Krisztust, a mi Urunkat, 25 aki bűneinkért átadatott, és megigazulásunkért feltámasztatott.

Róm 5

A megigazult ember

1 Mivel tehát elnyertük a megigazulást a hitből, békességünk van Istennel a mi Urunk, Jézus

faith which exists apart from circumcision, so that he might be the father of all those who believe while uncircumcised, so that it might also be reputed to them unto justice, 12 and he might be the father of circumcision, not only for those who are of circumcision, but even for those who follow the footsteps of that faith which is in the uncircumcision of our father Abraham.

Abraham Receives the Promise

(Genesis 15:8–21)

13 For the Promise to Abraham, and to his posterity, that he would inherit the world, was not through the law, but through the justice of faith. 14 For if those who are of the law are the heirs, then faith becomes empty and the Promise is abolished. 15 For the law works unto wrath. And where there is no law, there is no law-breaking.

16 Because of this, it is from faith according to grace that the Promise is ensured for all posterity, not only for those who are of the law, but also for those who are of the faith of Abraham, who is the father of us all before God, 17 in whom he believed, who revives the dead and who calls those things that do not exist into existence. For it is written: “I have established you as the father of many nations.” 18 And he believed, with a hope beyond hope, so that he might become the father of many nations, according to what was said to him: “Thus shall your posterity shall be.” 19 And he was not weakened in faith, nor did he consider his own body to be dead (though he was then almost one hundred years old), nor the womb of Sarah to be dead. 20 And then, in the Promise of God, he did not hesitate out of distrust, but instead he was strengthened in faith, giving glory to God, 21 knowing most fully that whatever God has promised, he is also able to accomplish. 22 And for this reason, it was reputed to him unto justice. 23 Now this has been written, that it was reputed to him unto justice, not only for his sake, 24 but also for our sake. For the same shall be reputed to us, if we believe in him who raised up our Lord Jesus Christ from the dead, 25 who was handed over because of our offenses, and who rose again for our justification.

Romans 5

The Triumph of Faith

1 Therefore, having been justified by faith, let us be at peace with God, through our Lord Jesus

Krisztus által. 2 Őáltala megnyílt számunkra az út
a hit által a kegyelemhez, amelyben kitartunk, és
dicsekszünk Isten dicsőségének reménysége alap-
ján. 3 Sőt dicsekszünk még a szorongatásokban is,
tudva, hogy a szorongatás türelmet eredményez,
4 a türelem kipróbáltságot, a kipróbáltság re-
ményt, 5 a remény pedig nem engedi, hogy meg-
szégyenüljünk, mert Isten szeretete kiáradt szí-
vünkbe a nekünk adott Szentlélek által.

6 Krisztus ugyanis akkor, amikor még erőtle-
nek voltunk, a meghatározott időben, meghalt a
gonoszokért. 7 Pedig az igaz emberért is aligha hal
meg valaki; esetleg a jóért képes valaki meghalni.
8 Isten azonban azzal bizonyítja irántunk való sze-
retetét, hogy abban az időben, amikor még bűnö-
sök voltunk, 9 Krisztus meghalt értünk. Azért
most, miután az ő vére által megigazultunk, még
sokkal inkább megment minket őáltala a haragtól.
10 Ha mi, amikor még ellenségek voltunk, kien-
gesztelődtünk Istennel Fiának halála által, most,
mint kiengesztelődöttek, sokkal inkább üdvössé-
get nyerünk az ő élete által. 11 Sőt még dicsek-
szünk is Istenben a mi Urunk, Jézus Krisztus által,
aki által most elnyertük a kiengesztelődést.

Ádám és Krisztus

12 Egy ember által jött a bűn ebbe a világba,
a bűn által pedig a halál, s így a halál átment min-
den emberre, mert mindenki vétkezett. 13 Bűn
ugyanis volt a világon a törvény előtt is, de a bűnt
nem számítják be, ha nincs törvény. 14 A halál
mégis uralkodott Ádámtól Mózesig azokon is,
akik nem vétkeztek hasonló törvényszegéssel,
mint Ádám, aki előképe az Eljövendőnek.

15 De nem úgy áll a dolog a kegyelem ajándé-
kával, mint a bűnbeeséssel. Ha ugyanis sok ember
meghalt egynek bűnbeesése következtében, Isten
kegyelme, és az egy embernek, Jézus Krisztusnak
a kegyelmében nyert ajándék még sokkal bőségе-
sebben kiáradt sokakra. 16 Az ajándékkal pedig
nem úgy van, mint annak az egy bűnösnek a tettе-
vel; mert az egy miatt való ítélet büntetést eredmé-
nyez, a kegyelem azonban sok vétekből a megiga-
zulásra vezet. 17 Mert ha a halál uralomra jutott egy
által, egynek a bűnbeesése miatt, akkor sokkal in-
kább uralkodnak majd az életben az egy Jézus
Krisztus által mindazok, akik megkapják a kegye-
lem és a megigazulás ajándékának a bőségét.

18 Amint tehát büntetés szállt minden em-
berre egynek a bűnbeesése miatt, úgy az életet adó
megigazulásban is minden ember részesül egynek
az igaz volta miatt. 19 Ahogyan ugyanis a sok

Christ. 2For through him we also have access by
faith to this grace, in which we stand firm, and to
glory, in the hope of the glory of the sons of God.
3And not only that, but we also find glory in trib-
ulation, knowing that tribulation exercises pa-
tience, 4and patience leads to proving, yet truly
proving leads to hope, 5but hope is not unfounded,
because the love of God is poured forth in our
hearts through the Holy Spirit, who has been
given to us.

Christ's Sacrifice for the Ungodly
(John 3:1–21)

6Yet why did Christ, while we were still infirm, at
the proper time, suffer death for the impious?
7Now someone might barely be willing to die for
the sake of justice, for example, perhaps someone
might dare to die for the sake of a good man. 8But
God demonstrates his love for us in that, while we
were yet sinners, at the proper time, 9Christ died
for us. Therefore, having been justified now by his
blood, all the more so shall we be saved from
wrath through him. 10For if we were reconciled to
God through the death of his Son, while we were
still enemies, all the more so, having been recon-
ciled, shall we be saved by his life. 11And not only
that, but we also glory in God through our Lord
Jesus Christ, through whom we have now re-
ceived reconciliation.

Death in Adam, Life in Christ
(Genesis 3:1–7)

12Therefore, just as through one man sin entered
into this world, and through sin, death; so also
death was transferred to all men, to all who have
sinned. 13For even before the law, sin was in the
world, but sin was not imputed while the law did
not exist. 14Yet death reigned from Adam until
Moses, even in those who have not sinned, in the
likeness of the transgression of Adam, who is a
figure of him who was to come.

15But the gift is not entirely like the offense. For
though by the offense of one, many died, yet much
more so, by the grace of one man, Jesus Christ,
has the grace and gift of God abounded to many.
16And the sin through one is not entirely like the
gift. For certainly, the judgment of one was unto
condemnation, but the grace toward many of-
fenses is unto justification. 17For though, by the
one offense, death reigned through one, yet so
much more so shall those who receive an

ember bűnössé vált egy ember engedetlensége által, éppúgy a sok ember megigazulttá is válik egynek az engedelmessége által.

20 A törvény azért jött közbe, hogy a bűnözés fokozódjék; amikor azonban elhatalmasodott a bűn, túláradt a kegyelem, 21 hogy amint a bűn halált hozva uralkodott, úgy uralkodjék a kegyelem is a megigazulás által az örök életre a mi Urunk, Jézus Krisztus által.

Róm 6

Élet és halál Krisztussal

1 Mit mondjunk tehát? Megmaradjunk-e a bűnben, hogy a kegyelem annál bőségesebb legyen?

2 Semmi esetre sem. Mert mi, akik meghaltunk a bűnnek, hogyan éljünk továbbra is benne? 3 Vagy nem tudjátok, hogy mindnyájan, akik megkeresztelkedtünk Krisztus Jézusra, az ő halálára keresztelkedtünk meg? 4 Eltemettek tehát vele együtt a halálba a keresztség által, hogy amint az Atya dicsősége feltámasztotta Krisztust a halottak közül, éppúgy mi is új életben járjunk. 5 Ha ugyanis eggyé lettünk vele halálának hasonlóságában, úgy majd a feltámadásában is egy leszünk vele. 6 Hisz tudjuk: a régi embert bennünk azért feszítették meg vele együtt, hogy a bűn teste elpusztuljon, s ne szolgáljunk többé a bűnnek. 7 Mert aki meghalt, az felszabadult a bűn alól.

8 Ha tehát meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy Krisztussal együtt élni is fogunk, 9 mert tudjuk, hogy Krisztus, miután feltámadt a halottak közül, már nem hal meg, s a halál többé nem uralkodik rajta. 10 Mert halála egyszer s mindenkorra való halál volt a bűnnek; az élete azonban élet az Istennek. 11 Ti is úgy tekintsétek tehát magatokat, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek Krisztus Jézusban.

12 Ne uralkodjék tehát a bűn halandó testetekben, ne engedelmeskedjetek kívánságainak, 13 de ne is adjátok oda tagjaitokat a bűnnek a gonoszság fegyvereiként, hanem mint akik a halottak közül életre keltetek, adjátok magatokat Istennek, s tagjaitokat is, mint az igazság fegyvereit, adjátok Istennek! 14 Mert a bűn nem fog uralkodni rajtatok, hisz nem vagytok már a törvény alatt, hanem a kegyelem alatt.

abundance of grace, both of the gift and of justice, reign in life through the one Jesus Christ.

18 Therefore, just as through the offense of one, all men fell under condemnation, so also through the justice of one, all men fall under justification unto life. 19 For, just as through the disobedience of one man, many were established as sinners, so also through the obedience of one man, many shall be established as just. 20 Now the law entered in such a way that offenses would abound. But where offenses were abundant, grace was superabundant. 21 So then, just as sin has reigned unto death, so also may grace reign through justice unto eternal life, through Jesus Christ our Lord.

Romans 6

Dead to Sin, Alive to God

(2 Corinthians 4:7–18)

1 So what shall we say? Should we remain in sin, so that grace may abound? 2 Let it not be so! For how can we who have died to sin still live in sin? 3 Do you not know that those of us who have been baptized in Christ Jesus have been baptized into his death? 4 For through baptism we have been buried with him into death, so that, in the manner that Christ rose from the dead, by the glory of the Father, so may we also walk in the newness of life. 5 For if we have been planted together, in the likeness of his death, so shall we also be, in the likeness of his resurrection. 6 For we know this: that our former selves have been crucified together with him, so that the body which is of sin may be destroyed, and moreover, so that we may no longer serve sin. 7 For he who has died has been justified from sin.

8 Now if we have died with Christ, we believe that we shall also live together with Christ. 9 For we know that Christ, in rising up from the dead, can no longer die: death no longer has dominion over him. 10 For in as much as he died for sin, he died once. But in as much as he lives, he lives for God. 11 And so, you should consider yourselves to be certainly dead to sin, and to be living for God in Christ Jesus our Lord.

12 Therefore, let not sin reign in your mortal body, such that you would obey its desires. 13 Nor should you offer the parts of your body as instruments of iniquity for sin. Instead, offer yourselves to God, as if you were living after death, and offer the parts of your body as instruments of justice for

Isten szolgái

15 Mi következik tehát ebből? Vétkezzünk, mert nem a törvény, hanem a kegyelem alatt vagyunk? Semmi esetre sem! 16 Nem tudjátok, hogy ha valakinek odaadjátok magatokat szolgák gyanánt engedelmességre, akkor szolgái vagytok annak, akinek engedelmeskedtek: vagy a bűné a halálra, vagy az engedelmességé a megigazulásra? 17 Hála legyen azonban Istennek, hogy bár szolgái voltatok a bűnnek, szívből engedelmesek lettetek annak a tanításnak, amelynek Isten átadott titeket, 18 s így megszabadultatok a bűntől, és az igazvolt szolgái lettetek.

19 Emberi módon fejezem ki magam testetek gyöngesége miatt. Ahogyan ugyanis egykor átadtátok tagjaitokat a tisztátalanság és a gonoszság szolgálatában a gonoszságra, úgy adjátok most az igazságosság szolgálatára a megszentelődés végett! 20 Mert amíg a bűn szolgái voltatok, szabadok voltatok ugyan az igazságossággal szemben, 21 de milyen gyümölcsét kaptátok akkor ennek? Most szégyenkeztek miattuk, mert halál a végük. 22 Most azonban, miután felszabadultatok a bűn alól, s Isten szolgái lettetek, megvan a gyümölcsötök a megszentelődésre, aminek a vége az örök élet. 23 Mert a bűn zsoldja a halál, Isten kegyelmi ajándéka azonban az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.

Róm 7

Új élet a közösségben

1 Vagy talán nem tudjátok, testvérek – hiszen olyanokhoz szólok, akik ismerik a törvényt –, hogy a törvény addig uralkodik az emberen, amíg él? 2 A férjes asszonyt törvény köti életben levő férjéhez, de ha a férj meghal, felszabadul a férfi törvénye alól. 3 Tehát házasságtörőnek mondják, ha más férfié lesz, amíg a férj él; ha azonban a férj meghalt, szabad lesz a törvénytől, és már nem válik házasságtörővé, ha más férfié lesz. 4 Éppígy ti is, testvérek, meghaltatok a törvénynek Krisztus teste által, hogy másé legyetek, azé, aki a halottak közül feltámadt, s így gyümölcsöt teremjünk Istennek. 5 Amíg ugyanis a test szerint éltünk, a törvény folytán a bűnök szenvedélyei működtek tagjainkban, s azok a halálnak hoztak gyümölcsöt. 6 Most azonban, miután meghaltunk annak, ami

God. 14 For sin should not have dominion over you. For you are not under the law, but under grace.

The Wages of Sin

15 What is next? Should we sin because we are not under the law, but under grace? Let it not be so! 16 Do you not know to whom you are offering yourselves as servants under obedience? You are the servants of whomever you obey: whether of sin, unto death, or of obedience, unto justice. 17 But thanks be to God that, though you used to be the servants of sin, now you have been obedient from the heart to the very form of the doctrine into which you have been received. 18 And having been freed from sin, we have become servants of justice. 19 I am speaking in human terms because of the infirmity of your flesh. For just as you offered the parts of your body to serve impurity and iniquity, for the sake of iniquity, so also have you now yielded the parts of your body to serve justice, for the sake of sanctification.

20 For though you were once the servants of sin, you have become the children of justice. 21 But what fruit did you hold at that time, in those things about which you are now ashamed? For the end of those things is death. 22 Yet truly, having been freed now from sin, and having been made servants of God, you hold your fruit in sanctification, and truly its end is eternal life. 23 For the wages of sin is death. But the free gift of God is eternal life in Christ Jesus our Lord.

Romans 7

Release from the Law

(Galatians 3:15–25)

1 Or do you not know, brothers, (now I am speaking to those who know the law) that the law has dominion over a man only so long as he lives? 2 For example, a woman who is subject to a husband is obligated by the law while her husband lives. But when her husband has died, she is released from the law of her husband. 3 Therefore, while her husband lives, if she has been with another man, she should be called an adulteress. But when her husband has died, she is freed from the law of her husband, such that, if she has been with another man, she is not an adulteress.

4 And so, my brothers, you also have become dead to the law, through the body of Christ, so that you

minket fogva tartott, felszabadultunk a törvény alól, hogy a Lélek szerinti új élettel szolgáljunk, és nem az elavult betű szerint.

7 Mit mondjunk tehát? Azt, hogy a törvény bűn? Semmi esetre sem! De a bűnt nem ismertem, csak a törvény által, mert a kívánságot nem ismertem volna, ha a törvény nem mondaná: *»Ne kívánd!«* {Kiv 20,17}. 8 De a bűn, mivel alkalmat kapott, a parancs által felkeltett bennem minden kívánságot; törvény nélkül ugyanis halott volt a bűn. 9 Valamikor én is törvény nélkül éltem, de amikor a parancs megérkezett, a bűn életre kelt, 10 én pedig meghaltam, és a parancs, amelynek életet kellett volna adnia nekem, számomra halálthozónak bizonyult. 11 Mert a bűn, amely alkalmat nyert, a parancs által megcsalt engem, és megölt általa. 12 Így tehát a törvény szent, a parancs is szent, igaz és jó. 13 Az lett hát a halálom, ami jó? Semmi esetre sem. Hanem a bűn, hogy bűnnek mutatkozzék, halálomat okozta olyasmivel, ami jó, és a bűn így még bűnösebb lett a parancs által.

14 Tudjuk ugyanis, hogy a törvény lelki, én azonban testi vagyok, rabszolgája a bűnnek. 15 Magam sem értem, hogy mit teszek. Mert nem azt teszem, amit akarok, hanem azt teszem, amit gyűlölök. 16 De ha azt teszem, amit nem akarok, helyeslem a törvényt, hogy jó. 17 Így már nem is én cselekszem azt, hanem a bennem lakó bűn. 18 Tudom ugyanis, hogy a jó nem lakik bennem, azaz a testemben; mert megvan bennem az akarat a jóra, de a jót megtenni nem tudom. 19 Hisz nem teszem a jót, amelyet akarok, hanem azt teszem, amit nem akarok, a rosszat. 20 Ha pedig azt cselekszem, amit nem akarok, már nem én teszem azt, hanem a bűn, amely bennem lakik. 21 Így tehát én, aki a jót akarom tenni, azt a törvényt találom, hogy a rossz áll hozzám közel; 22 mert belső emberi voltom szerint gyönyörűségemet találom Isten törvényében, 23 de más törvényt érzek tagjaimban, s ez küzd értelmem törvénye ellen, és a bűn törvényének foglyává tesz, amely tagjaimban van.

24 Ó, én szerencsétlen ember! Ki szabadít meg e halálnak testétől? 25 Hála legyen Istennek, Jézus Krisztus, a mi Urunk által! Így tehát én magam az értelmem által Isten törvényének szolgálok, a test által azonban a bűn törvényének.

may be another one who has risen from the dead, in order that we may bear fruit for God. 5For when we were in the flesh, the passions of sins, which were under the law, operated within our bodies, so as to bear fruit unto death. 6But now we have been released from the law of death, by which we were being held, so that now we may serve with a renewed spirit, and not in the old way, by the letter.

God's Law Is Holy

7What should we say next? Is the law sin? Let it not be so! But I do not know sin, except through the law. For example, I would not have known about coveting, unless the law said: "You shall not covet." 8But sin, receiving an opportunity through the commandment, wrought in me all manner of coveting. For apart from the law, sin was dead. 9Now I lived for some time apart from the law. But when the commandment had arrived, sin was revived, 10and I died. And the commandment, which was unto life, was itself found to be unto death for me. 11For sin, receiving an opportunity through the commandment, seduced me, and, through the law, sin killed me. 12And so, the law itself is indeed holy, and the commandment is holy and just and good.

Struggling with Sin

13Then was what is good made into death for me? Let it not be so! But rather sin, in order that it might be known as sin by what is good, wrought death in me; so that sin, through the commandment, might become sinful beyond measure.

14For we know that the law is spiritual. But I am carnal, having been sold under sin. 15For I do things that I do not understand. For I do not do the good that I want to do. But the evil that I hate is what I do. 16So, when I do what I do not want to do, I am in agreement with the law, that the law is good. 17But I am then acting not according to the law, but according to the sin which lives within me. 18For I know that what is good does not live within me, that is, within my flesh. For the willingness to do good lies close to me, but the carrying out of that good, I cannot reach. 19For I do not do the good that I want to do. But instead, I do the evil that I do not want to do. 20Now if I do what I am not willing to do, it is no longer I who am doing it, but the sin which lives within me.

21And so, I discover the law, by wanting to do good within myself, though evil lies close beside me. 22For I am delighted with the law of God,

Róm 8

A keresztények élete a Lélekben

1 Nincs tehát már semmi kárhoztató ítélet
azok ellen, akik Krisztus Jézusban vannak. 2 Mert
a Krisztus Jézusban való élet Lelkének törvénye
megszabadított engem a bűn és a halál törvé-nyé-
től. 3 Ami ugyanis lehetetlen volt a törvénynek,
mert a test erőtlenné tette, azt Isten megtette. El-
küldte a bűn miatt saját Fiát a bűn testéhez ha-
sonló testben, és kárhoztató ítéletet hozott a bűn
ellen a testben, 4 hogy a törvény által megkövetelt
igazságosság beteljesedjék mibennünk, akik nem
élünk test szerint, hanem Lélek szerint.

5 A testi ember ugyanis a testi dolgokra töre-
kszik, a Lélek embere pedig a Lélek dolgaira töre-
kszik. 6 Mert a test törekvése a halál, a Lélek töre-
kvése pedig élet és béke, 7 mivel a test törekvése
ellenszegülés az Istennek, mert nem veti alá magát
Isten törvényének, hiszen nem is képes rá. 8 Már-
pedig a testi ember nem lehet kedves Isten előtt.

9 Ti azonban nem test szerinti, hanem Lélek
szerinti emberek vagytok, ha valóban Isten Lelke
lakik bennetek. Akiben viszont nincs meg Kriszt-
us Lelke, az nem az övé. 10 Ha azonban Krisztus
bennetek van, a test halott ugyan a bűn miatt, de a
Lélek életet ad az igazságosság által. 11 S ha annak
Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a
halottak közül, akkor Ő, aki feltámasztotta Jézus
Krisztust a halálból, életre kelti halandó testeteket
is a bennetek lakó Lelke által.

12 Ennélfogva, testvérek, nem vagyunk a test
lekötelezettjei, hogy a test szerint éljünk. 13 Ha
ugyanis a test szerint éltek, meghaltok, de ha a Lé-
lekkel megölitek a test cselekedeteit, élni fogtok.
14 Mert akiket Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai.
15 Nem a szolgaság lelkét kaptátok ugyanis, hogy
ismét csak féljetek, hanem a gyermekké fogadás
Lelkét, amelyben azt kiáltjuk: »Abba, Atyánk!«
16 Maga a Lélek tesz lelkünkkel együtt tanúságot,
hogy Isten fiai vagyunk. 17 Ha pedig fiai, akkor
örökösök is: Isten örökösei, Krisztusnak pedig

according to the inner man. 23But I perceive an-
other law within my body, fighting against the law
of my mind, and captivating me with the law of
sin which is in my body. 24Unhappy man that I
am, who will free me from this body of death?
25The grace of God, by Jesus Christ our Lord!
Therefore, I serve the law of God with my own
mind; but with the flesh, the law of sin.

Romans 8

Walking by the Spirit

(Ezekiel 36:16–38; Galatians 5:16–26)

1Therefore, there is now no condemnation for
those who are in Christ Jesus, who are not walking
according to the flesh. 2For the law of the Spirit of
life in Christ Jesus has freed me from the law of
sin and death. 3For though this was impossible un-
der the law, because it was weakened by the flesh,
God sent his own Son in the likeness of sinful
flesh and because of sin, in order to condemn sin
in the flesh, 4so that the justification of the law
might be fulfilled in us. For we are not walking
according to the flesh, but according to the spirit.
5For those who are in agreement with the flesh are
mindful of the things of the flesh. But those who
are in agreement with the spirit are mindful of the
things of the spirit. 6For the prudence of the flesh
is death. But the prudence of the spirit is life and
peace. 7And the wisdom of the flesh is inimical to
God. For it is not subject to the law of God, nor
can it be. 8So those who are in the flesh are not
able to please God.

9And you are not in the flesh, but in the spirit, if it
is true that the Spirit of God lives within you. But
if anyone does not have the Spirit of Christ, he
does not belong to him. 10But if Christ is within
you, then the body is indeed dead, concerning sin,
but the spirit truly lives, because of justification.
11But if the Spirit of him who raised up Jesus from
the dead lives within you, then he who raised up
Jesus Christ from the dead shall also enliven your
mortal bodies, by means of his Spirit living within
you.

Heirs with Christ

12Therefore, brothers, we are not debtors to the
flesh, so as to live according to the flesh. 13For if
you live according to the flesh, you will die. But
if, by the Spirit, you mortify the deeds of the flesh,
you shall live. 14For all those who are led by the
Spirit of God are the sons of God. 15And you have

társörökösei – ha vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk.

A világ megváltásának reménye

18 Azt tartom ugyanis, hogy mindaz, amit most szenvedünk, nem mérhető össze a jövendő dicsőséggel, amely meg fog nyilvánulni rajtunk.

19 Mert a teremtett világ sóvárogva várja, hogy Isten fiai megnyilvánuljanak. 20 Hiszen a teremtett világ hiábavalóságnak van alávetve, nem önként, hanem az által, aki alávetette, mégpedig azzal a reménységgel, 21 hogy a teremtett világ is felszabadul majd a romlandóság szolgaságából Isten fiai dicsőségének szabadságára. 22 Tudjuk ugyanis, hogy minden teremtmény együtt sóhajtozik és vajúdik mind ez ideig. 23 De nemcsak azok, hanem mi is, akik magunkban hordjuk a Lélek zsengéit: mi magunk is sóhajtozunk bensőnkben, s várjuk a fogadott fiúságot, testünk megváltását. 24 Üdvözülésünk ugyanis reménybeli. Ha látjuk azt, amit remélünk, az nem reménység; hisz ki remélné azt, amit lát? 25 Ha pedig azt reméljük, amit nem látunk, akkor várjuk is türelemmel.

26 Hasonlóképpen a Lélek is segítségnükre van erőtlenségünkben, mert nem tudjuk, hogyan imádkozzunk helyesen; de maga a Lélek jár közben értünk szavakba nem foglalható sóhajtásokkal. 27 Aki azonban vizsgálja a szíveket, tudja, hogy melyek a Lélek kívánságai, tudja, hogy közbenjár a szentekért Isten akarata szerint.

28 Tudjuk, hogy az Istent szeretőknek minden javukra válik, azoknak, akik az ő végzése értelmében meghívást kaptak, hogy szentek legyenek. 29 Mert akiket eleve ismert, azokat eleve arra is rendelte, hogy hasonlók legyenek Fia képmásához, s így ő elsőszülött legyen a sok testvér között. 30 Akiket pedig eleve elrendelt, azokat meg is hívta; és akiket meghívott, azokat megigazultakká is tette; akiket pedig megigazultakká tett, azokat meg is dicsőítette.

A hívők bizonyossága

31 Mit mondjunk tehát mindezek után? Ha Isten velünk, ki ellenünk? 32 Ő, aki tulajdon Fiát sem kímélte, hanem odaadta értünk, mindnyájunkért, ne ajándékozna vele együtt mindent nekünk? 33 Ki lenne vádlója Isten választottjainak? Talán Isten, aki a megigazulást adja? 34 Ki lenne hát az, aki kárhoztat? Talán Krisztus Jézus, aki meghalt, mi több, fel is támadt, Isten jobbján van, és közben is jár értünk?

35 Ki szakíthat el minket Krisztus szeretetétől? Nyomorúság vagy szorongatás? Üldözés,

not received, again, a spirit of servitude in fear, but you have received the Spirit of the adoption of sons, in whom we cry out: “Abba, Father!” 16For the Spirit himself renders testimony to our spirit that we are the sons of God. 17But if we are sons, then we are also heirs: certainly heirs of God, but also co-heirs with Christ, yet in such a way that, if we suffer with him, we shall also be glorified with him.

Future Glory
(2 Corinthians 5:1–10)

18For I consider that the sufferings of this time are not worthy to be compared with that future glory which shall be revealed in us. 19For the anticipation of the creature anticipates the revelation of the sons of God. 20For the creature was made subject to emptiness, not willingly, but for the sake of the One who made it subject, unto hope. 21For the creature itself shall also be delivered from the servitude of corruption, into the liberty of the glory of the sons of God. 22For we know that every creature groans inwardly, as if giving birth, even until now; 23and not only these, but also ourselves, since we hold the first-fruits of the Spirit. For we also groan within ourselves, anticipating our adoption as the sons of God, and the redemption of our body. 24For we have been saved by hope. But a hope which is seen is not hope. For when a man sees something, why would he hope? 25But since we hope for what we do not see, we wait with patience.

26And similarly, the Spirit also helps our weakness. For we do not know how to pray as we ought, but the Spirit himself asks on our behalf with ineffable sighing. 27And he who examines hearts knows what the Spirit seeks, because he asks on behalf of the saints in accordance with God.

God Works in All Things
(Ephesians 1:3–14)

28And we know that, for those who love God, all things work together unto good, for those who, in accordance with his purpose, are called to be saints. 29For those whom he foreknew, he also predestinated, in conformity with the image of his Son, so that he might be the Firstborn among many brothers. 30And those whom he predestinated, he also called. And those whom he called, he also justified. And those whom he justified, he also glorified.

éhség, mezítelenség, veszedelem, vagy kard? 36 Amint írva van:

»Miattad gyilkolnak minket naphosszat,
olybá vesznek,
mint a leölésre szánt juhokat« {Zsolt 44,23}.

37 De mindezeken győzedelmeskedünk azáltal, aki szeret minket. 38 Abban ugyanis biztos vagyok, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem jelenvalók, sem jövendők, sem erők, 39 sem magasság, sem mélység, sem egyéb teremtmény el nem szakíthat minket Isten szeretetétől, amely Krisztus Jézusban, a mi Urunkban van.

31 So, what should we say about these things? If God is for us, who is against us? 32 He who did not spare even his own Son, but handed him over for the sake of us all, how could he not also, with him, have given us all things? 33 Who will make an accusation against the elect of God? God is the One who justifies; 34 who is the one who condemns? Christ Jesus who has died, and who has indeed also risen again, is at the right hand of God, and even now he intercedes for us.

More than Conquerors
(Psalm 44:1–26)

35 Then who will separate us from the love of Christ? Tribulation? Or anguish? Or famine? Or nakedness? Or peril? Or persecution? Or the sword?

36 For it is as it has been written: “For your sake, we are being put to death all day long. We are being treated like sheep for the slaughter.”

37 But in all these things we overcome, because of him who has loved us. 38 For I am certain that neither death, nor life, nor Angels, nor Principalities, nor Powers, nor the present things, nor the future things, nor strength, 39 nor the heights, nor the depths, nor any other created thing, will be able to separate us from the love of God, which is in Christ Jesus our Lord.

IZRAEL VÉGSŐ MEGSZABADÍTÁSA: 9,1-11,36

Róm 9

Pál és Izrael

1 Igazat mondok Krisztusban, nem hazudom, a lelkiismeretem mellettem tesz tanúságot a Szentlélekben, 2 hogy nagy a szomorúságom és szívemnek fájdalma szüntelen. 3 Hiszen azt kívánnám, hogy magam legyek átkozottként távol Krisztustól testvéreimért, test szerint való rokonaimért, 4 az izraelitákért, akiké a gyermekké fogadás, a dicsőség, a szövetségek, a törvényadás, az istentisztelet és az ígéretek. 5 Övék az atyák, és test szerint Krisztus is közülük való, aki Isten mindenek fölött, áldott legyen mindörökké! Ámen.

Isten biztos ígérete

6 Az nem lehet azonban, hogy Isten igéje meghiúsult. Hiszen nem mind izraelita, aki Izraeltől származik; 7 és nem is mindnyájan Ábrahám fiai azért, mert az ő leszármazottjai; hanem: *»Izsák utódait hívják majd a te utódodnak«* {Ter

Romans 9

Paul’s Concern for the Jews

1 I am speaking the truth in Christ; I am not lying. My conscience offers testimony to me in the Holy Spirit, 2 because the sadness within me is great, and there is a continuous sorrow in my heart. 3 For I was desiring that I myself might be anathemized from Christ, for the sake of my brothers, who are my kinsmen according to the flesh. 4 These are the Israelites, to whom belongs adoption as sons, and the glory and the testament, and the giving and following of the law, and the promises. 5 Theirs are the fathers, and from them, according to the flesh, is the Christ, who is over all things, blessed God, for all eternity. Amen.

God’s Sovereign Choice
(Genesis 25:19–28; Malachi 1:1–5)

6 But it is not that the Word of God has perished. For not all those who are Israelites are of Israel. 7 And not all sons are the offspring of Abraham:

21,12}. 8 Más szóval: nem azok fiai Istennek, akik a
test fiai, hanem az ígéret fiai, azok számítanak
utódnak. 9 Az ígéret ugyanis így hangzik: *»Ez idő
tájban eljövök, és Sárának fia lesz«* {Ter 18,10}.
10 Ezt nemcsak az ő esete mutatja, hanem Rebekáé
is, aki egytől, Izsák atyánktól foganta fiait, 11 mert
mielőtt még megszülettek volna, s akár jót, akár
rosszat tettek volna – azért, hogy az Isten szabad
választása megmaradjon –, 12 nem a tettekért, ha-
nem a meghívó akaratából Rebekka ezt a kijelen-
tést kapta: *»az idősebb lesz a fiatalabbnak a szol-
gája«* {Ter 25,23}, 13 amint írva van: *»Jákobot szeret-
tem, Ézsaut pedig gyűlöltem«* {Mal 1,2-3}.

Isten szabadsága és irgalma

14 Mit szólunk ehhez? Nem igazságtalanság
ez Isten részéről? Semmi esetre sem! 15 Hiszen
így szól Mózeshez: *»Könyörülök azon, akin kö-
nyörülök, és irgalmazok annak, akinek irgalma-
zok«* {Kiv 33,19}.

16 Tehát nem azon múlik, aki akar, vagy aki
törekszik, hanem a könyörülő Istenen. 17 Az Írás
ugyanis azt mondja a fáraónak: *»Azért támasztot-
talak téged, hogy megmutassam rajtad hatalma-
mat, s nevemet világszerte hirdessék«* {Kiv 9,16}.
18 Azon könyörül tehát, akin akar, s azt teszi meg-
átalkodottá, akit akar.

19 Azt mondod majd nekem erre: »Akkor mi-
ért hibáztat mégis? Hiszen ki állhat ellen az ő aka-
ratának?« 20 Ember! Ki vagy te, hogy perbe szállj
Istennel? *Vajon kérdi-e az edény a formálójától*
{Iz 29,16}: »Miért alkottál engem ilyennek?« 21 Nincs-
e *a fazekasnak* hatalma *az agyag fölött,* hogy
ugyanazon anyagból az egyik edényt tisztes célra
készítse, a másikat dicstelenre? 22 Isten pedig nem
a haragját akarta-e megmutatni és a hatalmát meg-
láttatni, és nem azért hordozta-e türelemmel a ha-
rag eszközeit, amelyek pusztulásra készültek?
23 És nem azért, hogy megismertesse dicsőségé-
nek gazdagságát az irgalmasság eszközein, ame-
lyeket dicsőségre készített, 24 amilyenek mi va-
gyunk, akiket meghívott nemcsak a zsidók, ha-
nem a pogányok közül is?

25 Ahogy Ózeásnál mondja:

»Aki nem népem, azt népemnek fogom hívni,
és a nem kedveltet kedveltnek« {Óz 2,25k}.
26 *És akkor ez lesz:*
»Azon a helyen, ahol azt mondták nekik:
`Ti nem vagytok népem',
ott az élő Isten fiainak hívják majd őket« {Óz 2,1}.

"For your offspring will be invoked in Isaac." 8In
other words, those who are the sons of God are not
those who are sons of the flesh, but those who are
sons of the Promise; these are considered to be the
offspring. 9For the word of promise is this: "I will
return at the proper time. And there shall be a son
for Sarah." 10And she was not alone. For Rebecca
also, having conceived by Isaac our father, from
one act, 11when the children had not yet been
born, and had not yet done anything good or bad
(such that the purpose of God might be based on
their choice), 12and not because of deeds, but be-
cause of a calling, it was said to her: "The elder
shall serve the younger." 13So also it was written:
"I have loved Jacob, but I have hated Esau."

14What should we say next? Is there unfairness
with God? Let it not be so! 15For to Moses he says:
"I will pity whomever I pity. And I will offer
mercy to whomever I will pity." 16Therefore, it is
not based on those who choose, nor on those who
excel, but on God who takes pity. 17For Scripture
says to the Pharaoh: "I have raised you up for this
purpose, so that I may reveal my power by you,
and so that my name may be announced to all the
earth." 18Therefore, he takes pity on whomever he
wills, and he hardens whomever he wills.

19And so, you would say to me: "Then why does
he still find fault? For who can resist his will?"
20O man, who are you to question God? How can
the thing that has been formed say to the One who
formed him: "Why have you made me this way?"
21And does not the potter have the authority over
the clay to make, from the same material, indeed,
one vessel unto honor, yet truly another unto dis-
grace? 22What if God, wanting to reveal his wrath
and to make his power known, endured, with
much patience, vessels deserving wrath, fit to be
destroyed, 23so that he might reveal the wealth of
his glory, within these vessels of mercy, which he
has prepared unto glory? 24And so it is with those
of us whom he has also called, not only from
among the Jews, but even from among the Gen-
tiles,

25just as he says in Hosea: "I will call those who
were not my people, 'my people,' and she who
was not beloved, 'beloved,' and she who had not
obtained mercy, 'one who has obtained mercy.'

26And this shall be: in the place where it was said
to them, 'You are not my people,' there they shall
be called the sons of the living God."

27 Izajás pedig fennen hirdeti Izraelről: *»Ha Izrael fiainak száma annyi lesz is, mint a tenger fövénye, csak a maradék üdvözül.* 28 *Szavát ugyanis beteljesíti és sietve végrehajtja az Úr a földön«* {Iz 10,22-23}. 29 Amint előre megmondta Izajás:

»Ha a seregek Ura
nem hagyott volna nekünk utódot,
úgy jártunk volna, mint Szodoma,
és olyanok lettünk volna, mint Gomorra« {Iz 1,9}.

Izrael buzgalma tévútra vezet

30 Mit mondjunk tehát? Azt, hogy a nemzetek, akik nem jártak a megigazulás útján, elnyerték a megigazulást, mégpedig a hitből való megigazulást. 31 Izrael ellenben törekedett a megigazulás törvényére, mégsem érte el a törvény célját. 32 Miért? Mert nem a hit, hanem a tettek által akarta azt elérni. Megbotlottak a botlás kövében, 33 amint írva van:

»Íme, Sionban leteszem a botlás követ
és a botrány szikláját,
és senki sem szégyenül meg,
aki hisz benne« {Iz 28,16}.

Róm 10

1 Testvérek! Szívemből kívánom és könyörgök Istenhez az ő üdvösségükért. 2 Mert tanúságot teszek mellettük, hogy megvan bennük a buzgóság Istenért, de ez a nem ismerők buzgósága. 3 Nem ismerték el ugyanis az Istentől való megigazulást, s a magukét igyekeztek helyébe állítani; nem vetették alá magukat az Istentől való megigazulásnak. 4 Pedig Krisztus a törvény végcélja, mindenkinek a megigazulására, aki hisz.

Megváltó örömhír mindenki számára

5 Mózes ugyanis azt írja a törvényből eredő megigazulásról: *»Az ember, aki teljesíti azt, élni fog általa«* {Lev 18,5}. 6 A hitből eredő megigazulásról pedig így szól: *»Ne mondd* szívedben: *Ki megy föl az égbe?«* {MTörv 30,12} – tudniillik, hogy Krisztust lehozza. 7 Vagy: *»Ki száll le az alvilágba?«* {Zsolt 107,26} – tudniillik, hogy Krisztust a halottak közül visszahívja. 8 Az Írás viszont mit mond? *»Közel van hozzád az ige, a szádban és a szívedben«* {MTörv 30,14}. Ez tudniillik a hit igéje, amelyet hirdetünk. 9 Ha tehát a száddal vallod, hogy *»Jézus az Úr!«*, és a szívedben hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halottak közül, üdvözülsz. 10 A szív hite megigazulásra, a szájjal való

27 And Isaiah cried out on behalf of Israel: "When the number of the sons of Israel is like the sand of the sea, a remnant shall be saved. 28 For he shall complete his word, while abbreviating it out of equity. For the Lord shall accomplish a brief word upon the earth."

29 And it is just as Isaiah predicted: "Unless the Lord of hosts had bequeathed offspring, we would have become like Sodom, and we would have been made similar to Gomorrah."

Israel's Unbelief

30 What should we say next? That the Gentiles who did not follow justice have attained justice, even the justice that is of faith. 31 Yet truly, Israel, though following the law of justice, has not arrived at the law of justice. 32 Why is this? Because they did not seek it from faith, but as if it were from works. For they stumbled over a stumbling block,

33 just as it was written: "Behold, I am placing a stumbling block in Zion, and a rock of scandal. But whoever believes in him shall not be confounded."

Romans 10

The Word Brings Salvation
(Isaiah 65:1–16)

1 Brothers, certainly the will of my heart, and my prayer to God, is for them unto salvation. 2 For I offer testimony to them, that they have a zeal for God, but not according to knowledge. 3 For, being ignorant of the justice of God, and seeking to establish their own justice, they have not subjected themselves to the justice of God. 4 For the end of the law, Christ, is unto justice for all who believe.

5 And Moses wrote, about the justice that is of the law, that the man who will have done justice shall live by justice. 6 But the justice that is of faith speaks in this way: Do not say in your heart: "Who shall ascend into heaven?" (that is, to bring Christ down); 7 "Or who shall descend into the abyss?" (that is, to call back Christ from the dead). 8 But what does Scripture say? "The word is near, in your mouth and in your heart." This is the word of faith, which we are preaching. 9 For if you confess with your mouth the Lord Jesus, and if you believe in your heart that God has raised him up from the dead, you shall be saved. 10 For with the heart, we

megvallás pedig üdvösségre szolgál. 11 Az Írás ugyanis azt mondja:

»Mindaz, *aki hisz benne, meg nem szégyenül* «{Iz 28,16}.

12 Nincsen ugyanis különbség zsidó és görög között, mert mindnyájuknak ugyanaz az egy Ura van, aki bőkezű mindazokhoz, akik segítségül hívják őt. 13 Mert *mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét, üdvözül* {Jo 3,5}.

14 De hogyan hívják segítségül azt, akiben nem hisznek? S hogyan higgyenek abban, akiről nem hallottak? S hogyan halljanak, ha nincsen, aki hirdesse? 15 S hogyan hirdessék, ha nem küldték őket? Amint meg van írva:

»Milyen gyönyörűségesek azok lábai,

akik a jó hírt hirdetik!« {Iz 52,7}

Izrael engedetlensége

16 De nem mindnyájan fogadták engedelmességgel a jó hírt. Azért mondja Izajás:

»Uram, ki hitt annak, amit hallott tőlünk?« {Iz 53,1}

17 Eszerint a hit hallásból van, a hallás pedig Krisztus szava által.

18 De kérdem én: Talán nem hallották? Sőt, ellenkezőleg:

»Hangjuk elhatott az egész földre,

s beszédük a földkerekség határaira« {Zsolt 19,5}.

19 Vagy kérdem én: Talán Izrael nem értette meg? Mózes mondja először:

»Versengésre indítalak benneteket

azok ellen, akik `nem népem',

és oktalan nép által

haragra ingerellek titeket« {MTörv 32,21 G}.

20 Izajás bátran kimondja: *»Megtaláltak engem, akik nem kerestek, és kinyilvánítottam magam azoknak, akik nem kutattak utánam«* {Iz 65,1}.

21 Izraelhez azonban így szól: *»Kitártam kezemet egész nap a hitetlen és ellenszegülő nép felé«* {Iz 65,2}.

believe unto justice; but with the mouth, confession is unto salvation. 11For Scripture says: “All those who believe in him shall not be confounded.” 12For there is no distinction between Jew and Greek. For the same Lord is over all, richly in all who call upon him. 13For all those who have called upon the name of the Lord shall be saved.

14Then in what way will those who have not believed in him call upon him? Or in what way will those who have not heard of him believe in him? And in what way will they hear of him without preaching? 15And truly, in what way will they preach, unless they have been sent, just as it has been written: “How beautiful are the feet of those who evangelize peace, of those who evangelize what is good!”

16But not all are obedient to the Gospel. For Isaiah says: “Lord, who has believed our report?” 17Therefore, faith is from hearing, and hearing is through the Word of Christ.

18But I say: Have they not heard? For certainly: “Their sound has gone forth throughout all the earth, and their words unto the limits of the whole world.”

19But I say: Has Israel not known? First, Moses says: “I will lead you into a rivalry with those who are not a nation; in the midst of a foolish nation, I will send you into wrath.”

20And Isaiah dares to say: “I was discovered by those who were not seeking me. I appeared openly to those who were not asking about me.”

21Then to Israel he says: “All day long I have stretched out my hands to a people who do not believe and who contradict me.”

Róm 11

Isten népe és a kiválasztott »maradék«

1 Azt kérdem tehát: Vajon elvetette Isten az ő népét? Semmi esetre sem! Hiszen én is izraelita vagyok, Ábrahám utóda Benjamin törzséből. 2 *Isten nem taszította el népét* {Zsolt 94,14}, amelyet eleve magáénak ismert. Vagy nem tudjátok, mit mond az Írás Illésről, hogyan tesz panaszt Istennél

Romans 11

A Remnant Chosen by Grace

1Therefore, I say: Has God driven away his people? Let it not be so! For I, too, am an Israelite of the offspring of Abraham, from the tribe of Benjamin. 2God has not driven away his people, whom he foreknew. And do you not know what

Izrael ellen? 3 »Uram, *prófétáidat megölték, oltáraidat felforgatták, egyedül én maradtam meg, s nekem is az életemre törnek«* {1 Kir 19,10}.

4 És mit mond neki az isteni válasz?

»Meghagytam magamnak *hétezer férfit,*

akik nem hajtottak térdet Baál előtt« {1 Kir 19,18}.

5 Éppígy a jelenben is van maradék a kegyelemből való kiválasztás alapján. 6 De ha kegyelemből, akkor már nem tettek fejében; különben a kegyelem már nem volna kegyelem.

7 Hogyan is van tehát? Amit Izrael keres, azt nem érte el, a választottak pedig elérték. A többiek viszont vakok lettek, 8 amint meg van írva:

»Isten a kábulat lelkét adta nekik;

szemeket, hogy ne lássanak,

füleket, hogy ne halljanak,

mind a mai napig« {Iz 6,9-10; MTörv 29,3}.

9 Dávid is azt mondja:

»Asztaluk váljék számukra tőrré és csapdává,

botránkozássá és megtorlássá!

10 *Szemük homályosodjék el, hogy ne lássanak,*

és hátukat görnyeszd meg egészen!« {Zsolt 69,23}

11 Azt kérdem mármost: Vajon úgy botlottake meg, hogy végleg elessenek? Semmi esetre sem. Ellenkezőleg, az ő bukásukból üdvösség támadt a nemzeteknek azért, hogy őket versengésre serkentse. 12 Ha pedig már a bukásuk is nyereség a világnak, és mulasztásuk gazdagodás a nemzeteknek, mennyivel inkább az lesz a beteljesedésük!

Hasonlat az olajfáról

13 Nektek, nemzeteknak azonban azt mondom: Amennyiben én a nemzetek apostola vagyok, a szolgálatomat megbecsülöm, 14 hátha versengésre serkenthetem véreimet, és üdvözítek közülük egyeseket. 15 Mert ha az ő félreállításuk a világ megbékélését szolgálja, mi más lesz a befogadásuk, ha nem élet a halálból? 16 Ha a termés zsengéje szent, a belőle készült tészta is az, és ha a gyökér szent, az ágak is azok. 17 Ha egyik-másik ág le is törött, téged pedig vadolajfa létedre beoltottak közéjük, s így részese lettél az olajfa gyökerének és dús nedvének, 18 ne kérkedj az ágak ellenében. Ha kérkedsz, tudd meg, hogy nem te hordozod a gyökeret, hanem a gyökér téged.

19 Mondhatnád ugyan: »Azért törték le azokat az ágakat, hogy engem beoltsanak.« 20 Igen, ők a hitetlenség következtében törtek le, te azonban a hit által állsz; ne légy tehát fennhéjázó, hanem félj.

Scripture says in Elijah, how he calls upon God against Israel? 3"Lord, they have slain your Prophets. They have overturned your altars. And I alone remain, and they are seeking my life." 4But what is the Divine response to him? "I have retained for myself seven thousand men, who have not bent their knees before Baal." 5Therefore, in the same way, again in this time, there is a remnant that has been saved in accord with the choice of grace. 6And if it is by grace, then it is not now by works; otherwise grace is no longer free.

7What is next? What Israel was seeking, he has not obtained. But the elect have obtained it. And truly, these others have been blinded,

8just as it was written: "God has given them a spirit of reluctance: eyes that do not perceive, and ears that do not hear, even until this very day."

9And David says: "Let their table become like a snare, and a deception, and a scandal, and a retribution for them.

10Let their eyes be obscured, so that they may not see, and so that they may bow down their backs always."

The Ingrafting of the Gentiles

11Therefore, I say: Have they stumbled in such a way that they should fall? Let it not be so! Instead, by their offense, salvation is with the Gentiles, so that they may be a rival to them. 12Now if their offense is the riches of the world, and if their diminution is the riches of the Gentiles, how much more is their fullness? 13For I say to you Gentiles: Certainly, as long as I am an Apostle to the Gentiles, I will honor my ministry, 14in such a way that I might provoke to rivalry those who are my own flesh, and so that I may save some of them. 15For if their loss is for the reconciliation of the world, what could their return be for, except life out of death? 16For if the first-fruit has been sanctified, so also has the whole. And if the root is holy, so also are the branches.

17And if some of the branches are broken, and if you, being a wild olive branch, are grafted on to them, and you become a partaker of the root and of the fatness of the olive tree, 18do not glorify yourself above the branches. For though you glory, you do not support the root, but the root supports you. 19Therefore, you would say: The branches were broken off, so that I might be grafted on. 20Well enough. They were broken off

21 Mert ha Isten nem kegyelmezett meg a természetes ágaknak, neked sem fog megkegyelmezni!

22 Lásd meg tehát Isten jó voltát és szigorúságát! Azok iránt, akik elestek, a szigorúságát, irántad pedig Isten jóvoltát, ha megmaradsz a jóságban – máskülönben téged is le fognak metszeni. 23 De ha felhagynak hitetlenségükkel, őket is beoltják, mert Istennek van hatalma, hogy újra beoltsa őket. 24 Ha ugyanis téged kivágtak a természetes vadolajfából, és beoltottak a természet rendjén kívül a nemes olajfába, mennyivel inkább be fogják oltani saját olajfájukba azokat, akik a természet szerint oda tartoznak?

Izrael végső megmentése

25 Nem akarom, testvérek, hogy saját bölcsességetekre hagyatkozzatok, és meg ne ismerjétek azt a titkot, hogy a vakság Izraelnek csak egy részében következett be, addig, amíg a nemzetek összessége be nem lép, 26 s így majd egész Izrael üdvözül, amint meg van írva:

»Eljön a Szabadító Sionból,

és elfordítja Jákobtól a gonoszságot {Iz 59,20-21 G}.

27 *S ez lesz velük a szövetségem,*

amikor elveszem a bűneiket« {Jer 31,33-34}.

28 Ők az evangéliumot tekintve ellenségek ugyan a ti javatokra; a kiválasztottságot tekintve azonban igen kedvesek az ősök kedvéért. 29 Isten ugyanis nem bánja meg adományait és hívását. 30 Hiszen ahogyan egykor ti nem hallgattatok Isten szavára, most azonban irgalmasságot nyertetek az ő engedetlenségük miatt: 31 ugyanúgy ők most engedetlenek az irántatok megnyilvánult irgalmasság miatt, hogy most ők is irgalmasságot nyerjenek. 32 Isten ugyanis mindenkit engedetlenségbe zárt, hogy mindenkin könyörüljön.

33 Milyen nagy Isten gazdagságának, bölcsességének és tudásának mélysége! Mennyire megfoghatatlanok az ő ítéletei, és kifürkészhetetlenek az ő útjai!

34 *Mert ki ismerte az Úr gondolatát?*

Vagy ki volt az ő tanácsadója?

35 *Vagy ki adott előbb neki,*

hogy vissza kellene fizetnie? {Iz 40,13-14}

36 Mert minden belőle, általa és érte van. Dicsőség neki mindörökké! Ámen.

because of unbelief. But you stand on faith. So do not choose to savor what is exalted, but instead be afraid. 21For if God has not spared the natural branches, perhaps also he might not spare you. 22So then, notice the goodness and the severity of God. Certainly, toward those who have fallen, there is severity; but toward you, there is the goodness of God, if you remain in goodness. Otherwise, you also will be cut off. 23Moreover, if they do not remain in unbelief, they will be grafted on. For God is able to graft them on again. 24So if you have been cut off from the wild olive tree, which is natural to you, and, contrary to nature, you are grafted on to the good olive tree, how much more shall those who are the natural branches be grafted on to their own olive tree?

All Israel Will Be Saved

25For I do not want you to be ignorant, brothers, of this mystery (lest you seem wise only to yourselves) that a certain blindness has occurred in Israel, until the fullness of the Gentiles has arrived.

26And in this way, all of Israel may be saved, just as it was written: “From Zion shall arrive he who delivers, and he shall turn impiety away from Jacob.

27And this will be my covenant for them, when I will take away their sins.”

28Certainly, according to the Gospel, they are enemies for your sake. But according to the election, they are most beloved for the sake of the fathers. 29For the gifts and the call of God are without regret. 30And just as you also, in times past, did not believe in God, but now you have obtained mercy because of their unbelief, 31so also have these now not believed, for your mercy, so that they might obtain mercy also. 32For God has enclosed everyone in unbelief, so that he may have mercy on everyone.

A Hymn of Praise

(Isaiah 40:9–31)

33Oh, the depths of the richness of the wisdom and knowledge of God! How incomprehensible are his judgments, and how unsearchable are his ways! 34For who has known the mind of the Lord? Or who has been his counselor? 35Or who first gave to him, so that repayment would be owed? 36For from him, and through him, and in him are all things. To him is glory, for all eternity. Amen.

Róm 12

Új élet a közösségben

1 Kérlek tehát benneteket, testvérek, Isten irgalmasságára, hogy adjátok testeteket élő, szent, Istennek tetsző áldozatul. Ez legyen a ti ésszerű istentiszteletetek. 2 Ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem alakuljatok át értelmetek megújításával, hogy felismerjétek, mi az Isten akarata, mi a jó, neki kedves és tökéletes.

3 Azt mondom ugyanis mindegyikteknek a nekem adott kegyelemnél fogva, hogy senki se gondoljon magáról a kelleténél többet; hanem józanul gondolkodjék, mindenki a hit mértéke szerint, amelyet Isten juttatott neki. 4 Amint ugyanis egy testben sok testrészünk van, s nem ugyanaz a rendeltetése minden testrésznek, 5 ugyanúgy vagyunk sokan egy test Krisztusban; egyenként pedig egymásnak tagjai. 6 Különböző adományaink vannak a nekünk adott kegyelemnek megfelelően: ha prófétaság, akkor gyakoroljuk a hit mértéke szerint; 7 ha szolgálat, akkor fáradozzunk a szolgálatban; ha valaki tanít, tanítson; 8 aki buzdít, buzdítson; aki adakozik, tegye egyszerűségben; aki elöljáró, buzgóságban, aki irgalmasságot gyakorol, vidámságban.

Felhívás a Lélekben való életre

9 A szeretet legyen tettetés nélkül! Utáljátok a rosszat, s ragaszkodjatok a jóhoz! 10 Ami a testvéri szeretetet illeti, legyetek egymás iránt gyengédek, a tisztelet dolgában egymással versengők, 11 az igyekezetben nem lusták, lélekben buzgók: az Úrnak szolgáltok! 12 Legyetek örvendezők a reménységben, béketűrők a nyomorúságban, állhatatosak az imádságban, 13 támogassátok a szenteket szükségleteikben; gyakoroljátok a vendégszeretetet! 14 Áldjátok azokat, akik üldöznek titeket; áldjátok, és ne átkozzátok! 15 Örüljetek az örvendezőkkel, és sírjatok a sírókkal! 16 Legyetek egyetértők egymás között, nem nagyravágyók, hanem együttérzők az alacsonyrendűekkel. Ne legyetek bölcsek a magatok szemében {Péld 3,7}!

17 Ne fizessetek senkinek rosszal a rosszért! *A jóra törekedjetek* minden *ember előtt!* {Péld 3,4 G}. 18 Amennyiben rajtatok áll, lehetőség szerint éljetek békében minden emberrel! 19 Ne tegyetek a magatok ügyében igazságot, kedveseim, hanem adjatok helyet az isteni haragnak, mert meg van írva: *»Enyém a bosszúállás, én majd megfizetek«* {MTörv 32,35} – mondja az Úr. 20 Hanem, *ha ellenséged*

Romans 12

Living Sacrifices

(1 Corinthians 3:16–23; 1 Corinthians 6:18–20)

1 And so, I beg you, brothers, by the mercy of God, that you offer your bodies as a living sacrifice, holy and pleasing to God, with the subservience of your mind. 2 And do not choose to be conformed to this age, but instead choose to be reformed in the newness of your mind, so that you may demonstrate what is the will of God: what is good, and what is well-pleasing, and what is perfect.

3 For I say, through the grace that has been given to me, to all who are among you: Taste no more than it is necessary to taste, but taste unto sobriety and just as God has distributed a share of the faith to each one. 4 For just as, within one body, we have many parts, though all the parts do not have the same role, 5 so also we, being many, are one body in Christ, and each one is a part, the one of the other. 6 And we each have different gifts, according to the grace that has been given to us: whether prophecy, in agreement with the reasonableness of faith; 7 or ministry, in ministering; or he who teaches, in doctrine; 8 he who exhorts, in exhortation; he who gives, in simplicity; he who governs, in solicitude; he who shows mercy, in cheerfulness.

Love, Zeal, Hope, Hospitality

(John 13:31–35; 1 John 3:11–24)

9 Let love be without falseness: hating evil, clinging to what is good, 10 loving one another with fraternal charity, surpassing one another in honor: 11 in solicitude, not lazy; in spirit, fervent; serving the Lord; 12 in hope, rejoicing; in tribulation, enduring; in prayer, ever-willing; 13 in the difficulties of the saints, sharing; in hospitality, attentive.

Forgiveness

(Matthew 18:21–35)

14 Bless those who are persecuting you: bless, and do not curse. 15 Rejoice with those who are rejoicing. Weep with those who are weeping. 16 Be of the same mind toward one another: not savoring what is exalted, but consenting in humility. Do not choose to seem wise to yourself. 17 Render to no one harm for harm. Provide good things, not only in the sight of God, but also in the sight of all men. 18 If it is possible, in so far as you are able, be at peace with all men. 19 Do not defend yourselves, dearest ones. Instead, step aside from wrath. For it is written: “Vengeance is mine. I shall give

éhezik, adj neki enni, ha szomjazik, adj neki inni! Mert ha ezt teszed, eleven parazsat gyűjtesz a fejére {Példi 25,21-22}. 21 Ne hagyd, hogy a rossz legyőzzön téged; te győzd le a rosszat jóval!

Róm 13

Viselkedés a politikai hatalommal

1 Mindenki vesse alá magát a felettes hatóságoknak! Nincs ugyanis hatalom, csak Istentől; amelyek pedig vannak, azokat Isten rendelte. 2 Aki tehát ellene szegül a felsőbbségnek, szembeszáll Isten rendelésével. Az ellenszegülők pedig önmagukat vetik ítélet alá. 3 Mert a fejedelmek a jótettet nem büntetik, csak a rosszat. Azt akarod, hogy ne kelljen félned a felsőbbségtől? Tedd a jót, és dicséretet nyersz tőle, 4 mert ő Isten szolgája a javadra. De ha rosszat tettél, félj, mert nem ok nélkül hordozza a kardot; szolgája ugyanis Istennek, hogy bosszút álljon büntetéssel azon, aki rosszat cselekszik. 5 Eszerint tehát szükséges, hogy alávessétek magatokat, nemcsak a büntető harag, hanem a lelkiismeret miatt is. 6 És az adókat is fizessétek, mert ők Isten szolgái, akik éppen ebben a szolgálatban fáradoznak. 7 Adjátok meg tehát mindenkinek, amivel tartoztok; akinek adóval, annak az adót, akinek illetékkel, annak az illetéket, akinek félelemmel, annak a félelmet, akinek tisztelettel, annak a tiszteletet!

A szeretet parancsa

8 Ne tartozzatok senkinek semmivel, csak azzal, hogy egymást szeretitek, mert aki felebarátját szereti, teljesítette a törvényt. 9 Azt ugyanis, hogy *ne törj házasságot, ne ölj, ne lopj, hamis tanúságot ne szólj, ne kívánd meg a másét* {Kiv 20,13-17; MTörv 5,17-21}, és ami egyéb parancs még van, újra egybefoglalja ez az egy ige: *Szeresd felebarátodat, mint önmagadat* {Lev 19,18}. 10 A szeretet nem tesz rosszat a felebarátnak. A törvény teljesítése tehát a szeretet.

11 Annál is inkább, mivel ismeritek az időt, hogy itt az óra, amikor fel kell kelnünk az álomból. Most ugyanis az üdvösség közelebb van már hozzánk, mint amikor hívők lettünk. 12 Az éjszaka előrehaladt, a nappal pedig elközelgett. Vessük el tehát a sötétség cselekedeteit, és öltsük magunkra a világosság fegyvereit. 13 Mint nappal, járjunk tisztességesen; nem tobzódásban és részegeskedésben, nem bujálkodásban és kicsapongásban, nem civódásban és versengésben, 14 hanem

retribution, says the Lord." 20So if an enemy is hungry, feed him; if he is thirsty, give him a drink. For in doing so, you will heap burning coals upon his head. 21Do not allow evil to prevail, instead prevail over evil by means of goodness.

Romans 13

Submission to Authorities

(1 Peter 2:13–20)

1Let every soul be subject to higher authorities. For there is no authority except from God and those who have been ordained by God. 2And so, whoever resists authority, resists what has been ordained by God. And those who resist are acquiring damnation for themselves. 3For leaders are not a source of fear to those who work good, but to those who work evil. And would you prefer not to be afraid of authority? Then do what is good, and you shall have praise from them. 4For he is a minister of God for you unto good. But if you do what is evil, be afraid. For it is not without reason that he carries a sword. For he is a minister of God; an avenger to execute wrath upon whomever does evil. 5For this reason, it is necessary to be subject, not solely because of wrath, but also because of conscience. 6Therefore, you must also offer tribute. For they are the ministers of God, serving him in this. 7Therefore, render to all whatever is owed. Taxes, to whom taxes is due; revenue, to whom revenue is due; fear, to whom fear is due; honor, to whom honor is due.

Love Fulfills the Law

(Leviticus 19:9–18)

8You should owe nothing to anyone, except so as to love one another. For whoever loves his neighbor has fulfilled the law. 9For example: You shall not commit adultery. You shall not kill. You shall not steal. You shall not speak false testimony. You shall not covet. And if there is any other commandment, it is summed up in this word: You shall love your neighbor as yourself. 10The love of neighbor does no harm. Therefore, love is the plenitude of the law.

The Day Is Near

11And we know the present time, that now is the hour for us to rise up from sleep. For already our salvation is closer than when we first believed. 12The night has passed, and the day draws near. Therefore, let us cast aside the works of darkness,

öltsétek magatokra az Úr Jézus Krisztust, és ne dédelgessétek testeteket az érzéki vágyakban!

Róm 14

»Erősek« és »gyengék« a közösségben

1 Karoljátok fel szeretettel azt, aki gyönge a hitben, de anélkül, hogy vitatkoznátok az eltérő felfogásokról. 2 Van, aki hiszi, hogy mindent szabad ennie; aki pedig gyönge, az növényekkel táplálkozik. 3 Aki eszik, ne vesse meg azt, aki nem eszik; és aki nem eszik, ne kárhoztassa azt, aki eszik. Hiszen Isten magáévá fogadta őt. 4 Ki vagy te, hogy kárhoztasd más szolgáját? Urának áll vagy bukik; bizonyára állni fog, mert Istennek van hatalma, hogy fenntartsa.

5 Van, aki különbséget tesz nap és nap között, más meg egyformán ítél meg minden napot: kövesse mindenki a maga meggyőződését. 6 Aki megtartja a napot, az Úrért tartja meg; s aki eszik, az Úrra való tekintettel eszik, mert hálát ad Istennek; és aki nem eszik, az Úrra való tekintetből nem eszik – s ő is hálát ad Istennek. 7 Hiszen egyikünk sem él önmagának, és egyikünk sem hal meg önmagának; 8 amíg élünk, az Úrnak élünk, s ha meghalunk, az Úrnak halunk meg. Akár élünk tehát, akár halunk, az Úré vagyunk. 9 Krisztus ugyanis azért halt meg és kelt életre, hogy a holtaknak is, az élőknek is Ura legyen.

10 Miért ítéled meg hát testvéredet? És te miért veted meg testvéredet? Hiszen mindnyájan odaállunk majd Krisztus ítélőszéke elé. 11 Mert írva van:

»Életemre mondom – mondja az Úr –,
minden térd meghajlik előttem,
és minden nyelv magasztalja Istent« **{Iz 49,18; 45,23}.**

12 Így tehát mindegyikünk magáról ad majd számot Istennek. 13 Ezért ne ítéljük el többé egymást, hanem inkább arra határozzátok el magatokat, hogy ne okozzatok a testvérnek megütközést vagy megbotránkozást!

14 Tudom, és meggyőződésem az Úr Jézusban, hogy semmi sem tisztátalan önmagában; csak annak tisztátalan, aki tisztátalannak tartja. 15 De ha a testvéred elszomorodik az ételed miatt, akkor már nem a szeretetnek megfelelően jársz el. Ne veszítsd el ételeddel azt, akiért Krisztus meghalt! 16 Ne káromolják azt a jót, amelyben

and be clothed with the armor of light. 13Let us walk honestly, as in the daylight, not in carousing and drunkenness, not in promiscuity and sexual immorality, not in contention and envy. 14Instead, be clothed with the Lord Jesus Christ, and make no provision for the flesh in its desires.

Romans 14

The Law of Liberty

(Matthew 7:1–6; Luke 6:37–42)

1But accept those who are weak in faith, without disputing about ideas. 2For one person believes that he may eat all things, but if another is weak, let him eat plants. 3He who eats should not despise him who does not eat. And he who does not eat should not judge him who eats. For God has accepted him. 4Who are you to judge the servant of another? He stands or falls by his own Lord. But he shall stand. For God is able to make him stand.

5For one person discerns one age from the next. But another discerns unto every age. Let each one increase according to his own mind. 6He who understands the age, understands for the Lord. And he who eats, eats for the Lord; for he gives thanks to God. And he who does not eat, does not eat for the Lord, and he gives thanks to God. 7For none of us lives for himself, and none of us dies for himself. 8For if we live, we live for the Lord, and if we die, we die for the Lord. Therefore, whether we live or die, we belong to the Lord. 9For Christ died and rose again for this purpose: that he might be the ruler of both the dead and the living.

10So then, why do you judge your brother? Or why do you despise your brother? For we shall all stand before the judgment seat of Christ.

11For it is written: “As I live, says the Lord, every knee shall bend to me, and every tongue shall confess to God.”

12And so, each one of us shall offer an explanation of himself to God.

The Law of Love

(Ezekiel 14:1–11; 1 Corinthians 8:1–13)

13Therefore, we should no longer judge one another. Instead, judge this to a greater extent: that you should not place an obstacle before your brother, nor lead him astray. 14I know, with confidence in the Lord Jesus, that nothing is unclean in and of itself. But to him who considers anything

részesültetek! 17 Isten országa ugyanis nem étel és
nem ital dolga, hanem igazságosság, béke és öröm
a Szentlélekben. 18 Aki ebben szolgál Krisztus-
nak, kedves az Isten előtt, és dicséretes az embe-
rek előtt. 19 Azért tehát arra törekedjünk, ami bé-
kességre és egymás épülésére szolgál. 20 Ne
rontsd le az étel miatt Isten művét! Minden tiszta
ugyan, de ártalmára lesz annak az embernek, aki
botránkozást okozva eszi. 21 Jobb, ha nem eszel
húst és nem iszol bort, sem egyebet nem teszel,
ami miatt testvéred megütközik.

22 A hitből eredő meggyőződésed maradjon a
tied Isten előtt! Boldog, aki nem ítéli el magát az-
zal, amire elhatározza magát. 23 Akinek azonban
kétségei vannak, és mégis eszik, ítéletet von ma-
gára, mert cselekvése nem származik meggyőző-
désből. Bűn tehát mindaz, ami nem történik hitből
eredő meggyőződésből.

Róm 15

Felhívás az egyetértésre a közösségben

1 Nekünk azonban, akik erősek vagyunk, kö-
telességünk, hogy elviseljük az erőtlenek gyenge-
ségeit, és ne a magunk kedvét keressük. 2 Mind-
egyiktek igyekezzen keresni felebarátjának ked-
vét, javát és épülését! 3 Hiszen Krisztus sem ke-
reste a maga kedvét, hanem amint meg van írva:
»Szidalmazóid szidalmai rám hullottak« {Zsolt
69,10}. 4 Márpedig minden régi Írást a mi okulá-
sunkra írtak meg, hogy reménységünk legyen az
Írásokból származó béketűrés és vigasztalás által.
5 A béketűrés és a vigasztalás Istene pedig adja
meg nektek, hogy Jézus akarata szerint egyetértés
legyen köztetek, 6 hogy egy lélekkel és egy szájjal
dicsőítsétek Jézus Krisztusnak, a mi Urunknak Is-
tenét és Atyját!

7 Fogadjátok el tehát egymást, ahogyan
Krisztus is elfogadott titeket Isten dicsőségére!
8 Azt mondom ugyanis, hogy Krisztus Jézus a kö-
rülmetéltek szolgája lett, hogy bebizonyítsa Isten
igazmondását, megvalósítva az atyáknak tett ígé-
reteket; 9 a nemzetek azonban irgalmasságáért di-
csőítik Istent, amint meg van írva:

»Ezért magasztallak, Uram, a nemzetek között,
és zengek dalt nevednek« {Zsolt 18,50}.

10 Azt mondja továbbá:

to be unclean, it is unclean to him. 15For if your
brother is grieved because of your food, you are
not now walking according to love. Do not allow
your food to destroy him for whom Christ died.
16Therefore, what is good for us should not be a
cause of blasphemy. 17For the kingdom of God is
not food and drink, but rather justice and peace
and joy, in the Holy Spirit. 18For he who serves
Christ in this, pleases God and is proven before
men. 19And so, let us pursue the things that are of
peace, and let us keep to the things that are for the
edification of one another. 20Do not be willing to
destroy the work of God because of food. Cer-
tainly, all things are clean. But there is harm for a
man who offends by eating. 21It is good to refrain
from eating meat and from drinking wine, and
from anything by which your brother is offended,
or led astray, or weakened. 22Do you have faith?
It belongs to you, so hold it before God. Blessed
is he who does not judge himself in that by which
he is tested. 23But he who discerns, if he eats, is
condemned, because it is not of faith. For all that
is not of faith is sin.

Romans 15

Accept One Another

1But we who are stronger must bear with the fee-
bleness of the weak, and not so as to please our-
selves. 2Each one of you should please his neigh-
bor unto good, for edification. 3For even Christ
did not please himself, but as it was written: “The
reproaches of those who reproached you fell upon
me.” 4For whatever was written, was written to
teach us, so that, through patience and the conso-
lation of the Scriptures, we might have hope. 5So
may the God of patience and solace grant you to
be of one mind toward one another, in accord with
Jesus Christ, 6so that, together with one mouth,
you may glorify the God and Father of our Lord
Jesus Christ.

Christ the Servant of Jews and Gentiles

7For this reason, accept one another, just as Christ
also has accepted you, in the honor of God.

8For I declare that Christ Jesus was the minister of
circumcision because of the truth of God, so as to
confirm the promises to the fathers,

9and that the Gentiles are to honor God because of
his mercy, just as it was written: “Because of this,

»Nemzetek, örvendezzetek az ő népével együtt« **{MTörv 32,43 G}**.

11 Majd pedig:

»Nemzetek, dicsérjétek mindnyájan az Urat!

Magasztalja őt minden nép!« **{Zsolt 117,1}**

12 Izajás továbbá azt mondja:

»Jesszének sarja lesz,

aki felkel, hogy uralkodjék a népeken,

benne reménykednek a nemzetek« **{Iz 11,1.10 G}**.

13 A reménység Istene töltsön el titeket a hit teljes örömével és békéjével, hogy a remény bőségben legyen bennetek a Szentlélek erejéből!

Befejezés: 15,14-16,27

Pál útitervei

14 Testvérek, veletek kapcsolatban meg vagyok győződve arról, hogy ti is telve vagytok jósággal, bővében vagytok minden ismeretnek, és képesek vagytok figyelmeztetni egymást. **15** Itt-ott merészebben írtam nektek, testvérek, hogy emlékeztesselek titeket bizonyos dolgokra. Annak a kegyelemnek erejében tettem ezt, amit Isten adott nekem, **16** hogy Krisztus Jézus szolgája legyek a nemzetek között, és Isten evangéliumának szent szolgálatát végezzem, s így a nemzetek kedves, és a Szentlélek által megszentelt áldozattá legyenek. **17** Van tehát mivel dicsekednem Krisztus Jézusban Isten előtt. **18** Természetesen csak arról merek beszélni, amit Krisztus vitt általam végbe a nemzetek megtérítésére szóval és tettel: **19** a jelek és csodák erejével, a Lélek erejével, amíg Jeruzsálemtől messze körbejárva Illíriáig teljesítettem Krisztus evangéliumának hirdetését. **20** Így tehát becsületbeli dolognak tartottam hirdetni az evangéliumot, de nem ott, ahol Krisztus neve már ismert volt, nehogy más által rakott alapra építsek, **21** hanem amint meg van írva:

»Akiknek nem hirdették, meglátják,

s akik nem hallották, megértik« **{Iz 52,15}**.

22 Ez akadályozott meg igen sokszor abban, hogy hozzátok menjek. **23** Mivel azonban most már nincs helyem ezeken a tájakon, s már sok év óta vágyódom hozzátok menni, **24** amikor majd útra kelek Hispániába, remélem, hogy átmenőben meglátlak titeket, s ti elkísértek majd oda, miután körötökben kissé felüdültem.

25 Most azonban Jeruzsálembe indulok a szentek szolgálatában. **26** Makedónia és Akhája ugyanis jónak látták, hogy némi gyűjtést rendezzenek a

I will confess you among the Gentiles, O Lord, and I will sing to your name."

10 And again, he says: "Rejoice, O Gentiles, along with his people."

11 And again: "All Gentiles, praise the Lord; and all peoples, magnify him."

12 And again, Isaiah says: "There shall be a root of Jesse, and he shall rise up to rule the Gentiles, and in him the Gentiles shall hope."

13 So may the God of hope fill you with every joy and with peace in believing, so that you may abound in hope and in the virtue of the Holy Spirit.

Paul the Minister to the Gentiles

14 But I am also certain about you, my brothers, that you also have been filled with love, completed with all knowledge, so that you are able to admonish one another. **15** But I have written to you, brothers, more boldly than to the others, as if calling you to mind again, because of the grace which has been given to me from God, **16** so that I may be a minister of Christ Jesus among the Gentiles, sanctifying the Gospel of God, in order that the oblation of the Gentiles may be made acceptable and may be sanctified in the Holy Spirit. **17** Therefore, I have glory in Christ Jesus before God. **18** So I dare not speak of any of those things which Christ does not effect through me, unto the obedience of the Gentiles, in word and deed, **19** with the power of signs and wonders, by power of the Holy Spirit. For in this way, from Jerusalem, throughout its surroundings, as far as Illyricum, I have replenished the Gospel of Christ. **20** And so I have preached this Gospel, not where Christ was known by name, lest I build upon the foundation of another,

21 but just as it was written: "Those to whom he was not announced shall perceive, and those who have not heard shall understand."

22 Because of this also, I was greatly hindered in coming to you, and I have been prevented until the present time.

Paul's Travel Plans

(1 Corinthians 16:5–9)

23 Yet truly now, having no other destination in these regions, and having already had a great desire to come to you over the past many years, **24** when I begin to set out on my journey to Spain,

jeruzsálemi szentek szegényei számára. 27 Jónak látták, de tartoznak is nekik. Mert ha a nemzetek részesei lettek az ő lelki javaiknak, kötelességük anyagiakkal nekik szolgálni. 28 Amikor tehát ezt elvégeztem és kezükbe tettem ennek a gyűjtésnek a gyümölcsét, utamba ejtve titeket, elmegyek Hispániába. 29 Tudom, hogy amikor hozzátok megyek, Krisztus áldásának bőségével megyek.

Az apostol imát kér

30 Kérlek tehát titeket, testvérek, a mi Urunk Jézus Krisztusra és a Szentlélek szeretetére, segítsetek engem imádságaitokban. Kérjétek Istent értem, 31 hogy megmeneküljek a hitetlenektől, akik Júdeában vannak, és Jeruzsálem érdekében való szolgálatom kedves legyen a szenteknek, 32 s így azután Isten akaratából örömmel menjek hozzátok, és megpihenhessek nálatok. 33 A békesség Istene legyen veletek, mindnyájatokkal!
Ámen.

Róm 16

Üdvözlések és intelmek

1 Ajánlom nektek Főbe nővérünket, aki a kenkreai egyház szolgálatában áll. 2 Fogadjátok őt az Úrban, ahogyan a szentekhez illik! Legyetek segítségére, bármiben van is szüksége rátok, mert ő is sokaknak segítségére volt, nekem magamnak is.

3 Köszöntsétek Priszkát és Akvilát, munkatársaimat Krisztus Jézusban! 4 Ők életüket kockáztatták az én életemért; nemcsak én vagyok hálás nekik, hanem a nemzetek minden egyháza is. 5 Köszöntsétek a házukban levő közösséget is!

Köszöntsétek az én kedves Epenétuszomat, aki Ázsiának zsengéje Krisztusban! 6 Köszöntsétek Máriát, aki sokat fáradozott értetek! 7 Köszöntsétek Andronikoszt és Júniászt, rokonaimat és fogolytársaimat, akiket az apostolok körében nagyra becsülnek, s akik előbb lettek Krisztusban hívők, mint én. 8 Köszöntsétek Ampliátuszt, aki nekem igen kedves az Úrban! 9 Köszöntsétek Urbánuszt, munkatársunkat Krisztusban, és az én kedves Sztakhiszomat! 10 Köszöntsétek Apellészt, aki helytállt Krisztusért! Köszöntsétek az Arisztobulosz házához tartozókat! 11 Köszöntsétek rokonomat, Heródiont! Köszöntsétek a Narcisszusz házához

I hope that, as I pass by, I may see you, and I may be guided from there by you, after first having borne some fruit among you. 25But next I will set out for Jerusalem, to minister to the saints. 26For those of Macedonia and Achaia have decided to make a collection for those of the poor among the saints who are at Jerusalem. 27And this has pleased them, because they are in their debt. For, since the Gentiles have become partakers of their spiritual things, they also ought to minister to them in worldly things. 28Therefore, when I have completed this task, and have consigned to them this fruit, I shall set out, by way of you, to Spain. 29And I know that when I come to you I shall arrive with an abundance of the blessings of the Gospel of Christ.

30Therefore, I beg you, brothers, through our Lord Jesus Christ and though the love of the Holy Spirit, that you assist me with your prayers to God on my behalf, 31so that I may be freed from the unfaithful who are in Judea, and so that the oblation of my service may be acceptable to the saints in Jerusalem. 32So may I come to you with joy, through the will of God, and so may I be refreshed with you. 33And may the God of peace be with you all. Amen.

Romans 16

Personal Greetings and Love

1Now I commend to you our sister Phoebe, who is in the ministry of the church, which is at Cenchreae, 2so that you may receive her in the Lord with the worthiness of the saints, and so that you may be of assistance to her in whatever task she will have need of you. For she herself has also assisted many, and myself also.

3Greet Prisca and Aquila, my helpers in Christ Jesus, 4who have risked their own necks on behalf of my life, for whom I give thanks, not I alone, but also all the churches of the Gentiles; 5and greet the church at their house. Greet Epaenetus, my beloved, who is among the first-fruits of Asia in Christ. 6Greet Mary, who has labored much among you. 7Greet Andronicus and Junias, my kinsmen and fellow captives, who are noble among the Apostles, and who were in Christ prior to me. 8Greet Ampliatus, most beloved to me in the Lord. 9Greet Urbanus, our helper in Christ Jesus, and Stachys, my beloved. 10Greet Apelles, who has been tested in Christ. 11Greet those who are from the household of Aristobulus. Greet Herodian, my

tartozókat, akik hisznek az Úrban! 12 Köszöntsétek
Trifénát és Trifózát, akik munkálkodnak az Úrban!
Köszöntsétek a szeretett Perszisztet, aki sokat fáradozott az Úrban! 13 Köszöntsétek Rúfuszt, a kiválasztottat az Úrban, valamint anyját, aki nekem is az! 14 Köszöntsétek Aszinkritoszt, Flegont, Hermészt, Patrobászt, Hermászt és a testvéreket, akik velük vannak! 15 Köszöntsétek Filologoszt és Júliát, Néreuszt és nővérét, meg Olimpászt, valamint az összes szentet, akik velük vannak! 16 Köszöntsétek egymást szent csókkal! Krisztus minden egyháza köszönt titeket.

17 Kérlek azonban titeket, testvérek, tartsátok szemmel azokat, akik egyenetlenséget és botránkozást okoznak – ellentétben azzal a tanítással, melyet tanultatok. Kerüljétek őket! 18 Az ilyenek ugyanis nem Krisztus Urunknak szolgálnak, hanem a hasuknak. Szenteskedő beszéddel és hízelgő szavakkal megtévesztik az ártatlanok szívét.

19 A ti engedelmességetek híre ugyanis mindenhová eljutott; örömem is telik bennetek. Akarom azonban, hogy bölcsek legyetek a jóra és együgyűek a rosszra. 20 A békesség Istene hamarosan össze fogja tiporni lábatok alatt a sátánt!

Jézus Krisztusnak, a mi Urunknak kegyelme legyen veletek!

21 Köszönt titeket Timóteus, a munkatársam, továbbá Lúciusz, Jázon, Szoszipatrosz, a rokonaim. 22 Köszöntelek titeket én, Terciusz is, aki írtam a levelet az Úrban. 23 Köszönt titeket Gájusz, aki házigazdám nekem és az egész egyháznak. Köszönt titeket Erasztusz, a város vagyonkezelője és Kvartusz testvér.

Istendicsőítés

25 Annak pedig, akinek van hatalma arra, hogy megerősítsen titeket evangéliumomban és a Jézus Krisztusról szóló tanításban, s annak a titoknak a kinyilatkoztatásában, amelyre az örök idők során hallgatás borult, 26 de amely most nyilvánvalóvá lett, és az örök Isten parancsára a próféták iratai által a hitnek való engedelmesség végett minden nemzetnek tudtul adatott, 27 az egyedül bölcs Istennek, Jézus Krisztus által, tisztelet és dicsőség örökkön-örökké. Ámen.

kinsman. Greet those who are of the household of Narcissus, who are in the Lord. 12Greet Tryphaena and Tryphosa, who labor in the Lord. Greet Persis, most beloved, who has labored much in the Lord. 13Greet Rufus, elect in the Lord, and his mother and mine. 14Greet Asyncritus, Phlegon, Hermas, Patrobas, Hermes, and the brothers who are with them. 15Greet Philologus and Julia, Nereus and his sister, and Olympas, and all the saints who are with them. 16Greet one another with a holy kiss. All the churches of Christ greet you.

Avoid Divisions
(Titus 3:9–11)

17But I beg you, brothers, to take note of those who cause dissensions and offenses contrary to the doctrine that you have learned, and to turn away from them. 18For ones such as these do not serve Christ our Lord, but their inner selves, and, through pleasing words and skillful speaking, they seduce the hearts of the innocent. 19But your obedience has been made known in every place. And so, I rejoice in you. But I want you to be wise in what is good, and simple in what is evil. 20And may the God of peace quickly crush Satan under your feet. The grace of our Lord Jesus Christ be with you.

Greetings from Paul's Fellow Workers
(Colossians 4:7–14)

21Timothy, my fellow laborer, greets you, and Lucius and Jason and Sosipater, my kinsmen.

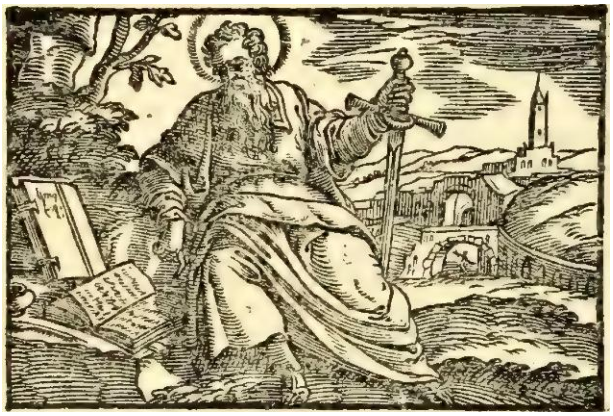
22I, Tertius, who wrote this epistle, greet you in the Lord.

23Gaius, my host, and the entire church, greets you. Erastus, the treasurer of the city, greets you, and Quartus, a brother. 24The grace of our Lord Jesus Christ be with you all. Amen.

Doxology
(Jude 1:24–25)

25But to him who is able to confirm you according to my Gospel and the preaching of Jesus Christ, in accord with the revelation of the mystery which has been hidden from time immemorial, 26(which now has been made clear through the Scriptures of the Prophets, in accord with the precept of the eternal God, unto the obedience of faith) which has been made known among all the Gentiles: 27to God, who alone is wise, through Jesus Christ, to him be honor and glory forever and ever. Amen.

ELSŐ LEVÉL A KORINTUSIAKNAK

Címzés és köszöntés: 1,1-3

1 Kor 1

1 Pál, Jézus Krisztusnak Isten akaratából
meghívott apostola, és Szosztenész testvér, 2 Isten
korintusi egyházának, a Krisztus Jézusban meg-
szentelteknek, a meghívott szenteknek, mind-
azokkal együtt, akik segítségül hívják a mi Urunk
Jézus Krisztus nevét, minden helyen, náluk és ná-
lunk. 3 Kegyelem nektek és békesség Istentől, a
mi Atyánktól, és az Úr Jézus Krisztustól.

Hálaadás: 1,4-9

4 Szüntelenül hálát adok Istenemnek értetek
Isten kegyelméért, amely megadatott nektek
Krisztus Jézusban, 5 hogy mindenben gazdagok
lettetek őbenne, minden igében és minden isme-
retben. 6 Mert Krisztus tanúbizonysága megerősö-
dött bennetek, 7 úgyhogy semmiféle kegyelmi
adománynak sem vagytok híjával, miközben a mi
Urunk Jézus Krisztus megjelenését várjátok. 8 Ő
meg is erősít majd titeket mindvégig, hogy fedd-
hetetlenek legyetek a mi Urunk Jézus Krisztus
napján. 9 Hűséges az Isten, aki által meghívást
nyertetek Fiának, Jézus Krisztusnak, a mi Urunk-
nak közösségébe.

Pártoskodás a közösségben: 1,10-4,21

Intés az egységre

10 Kérlek titeket, testvérek, a mi Urunk Jézus
Krisztus nevére, hogy mindnyájan ugyanazt
mondjátok, és ne legyen köztetek pártoskodás, ha-
nem legyetek tökéletesen egyek ugyanabban a lel-
kületben és ugyanabban a felfogásban. 11 Azt a
hírt kaptam ugyanis felőletek, testvéreim, Klóé
házanépétől, hogy viszálykodások vannak közte-
tek. 12 Arról beszélek, hogy közületek mindenki

1 Corinthians 1

Greetings from Paul and Sosthenes

(Acts 18:1–11; 2 Corinthians 1:1–2)

1 Paul, called as an Apostle of Jesus Christ by the
will of God; and Sosthenes, a brother:

2 to the Church of God which is at Corinth, to those
sanctified in Christ Jesus, called to be saints with
all who are invoking the name of our Lord Jesus
Christ in every place of theirs and of ours.

3 Grace and peace to you from God our Father and
from the Lord Jesus Christ.

Thanksgiving

(Philippians 1:3–11; Colossians 1:3–14)

4 I give thanks to my God continuously for you be-
cause of the grace of God that has been given to
you in Christ Jesus. 5 By that grace, in all things,
you have become wealthy in him, in every word
and in all knowledge. 6 And so, the testimony of
Christ has been strengthened in you. 7 In this way,
nothing is lacking to you in any grace, as you
await the revelation of our Lord Jesus Christ.
8 And he, too, will strengthen you, even until the
end, without guilt, until the day of the advent of
our Lord Jesus Christ. 9 God is faithful. Through
him, you have been called into the fellowship of
his Son, Jesus Christ our Lord.

Unity in the Church

(Psalm 133:1–3; Ephesians 4:1–16)

10 And so, I beg you, brothers, by the name of our
Lord Jesus Christ, that every one of you speak in
the same way, and that there be no schisms among
you. So may you become perfect, with the same
mind and with the same judgment. 11 For it has
been indicated to me, about you, my brothers, by
those who are with Chloes, that there are conten-
tions among you. 12 Now I say this because each
of you is saying: “Certainly, I am of Paul;” “But I
am of Apollo;” “Truly, I am of Cephas;” as well
as: “I am of Christ.” 13 Has Christ been divided?
Was Paul crucified for you? Or were you baptized
in the name of Paul? 14 I give thanks to God that I
have baptized none of you, except Crispus and
Gaius, 15 lest anyone say that you have been bap-
tized in my name. 16 And I also baptized the house-
hold of Stephanus. Other than these, I do not recall
if I baptized any others. 17 For Christ did not send
me to baptize, but to evangelize: not through the

ilyeneket mond: »Én Pálé vagyok«, »Én Apollóé«, »Én Kéfásé«, »Én pedig Krisztusé«.

13 Talán részekre oszlott Krisztus? Vajon Pált feszítették meg értetek, vagy Pál nevében vagytok megkeresztelve? 14 Hálát adok Istennek, hogy senkit sem kereszteltem meg közületek, csak Kriszpuszt és Gájuszt, 15 nehogy valaki azt mondhassa, hogy az én nevemben vagytok megkeresztelve. 16 Még Sztefanász házanépét is megkereszteltem; ezenkívül nem tudom, hogy másvalakit megkereszteltem volna. 17 Mert nem azért küldött engem Krisztus, hogy kereszteljek, hanem hogy az evangéliumot hirdessem, nem szavak bölcsességével, hogy Krisztus keresztje erejét ne veszítse.

A kereszt örömhíre

18 Mert a kereszt igéje azoknak, akik elvesznek, oktalanság ugyan, de azoknak, akik üdvözülnek, vagyis nekünk, Isten ereje. 19 Mert írva van: *»Elpusztítom a bölcsek bölcsességét, és az okosak okosságát megsemmisítem«* {Iz 29,14}.

20 Hol van a bölcs? Hol az írástudó? Hol e világnak kutatója? Nemde oktalansággá tette Isten a világ bölcsességét? 21 Mivel ugyanis a világ Isten bölcsessége révén nem ismerte meg bölcsességgel az Istent, úgy tetszett Istennek, hogy az igehirdetés oktalansága által üdvözítse a hívőket. 22 Mert a zsidók csodajeleket kívánnak, a görögök pedig bölcsességet keresnek, 23 mi azonban a keresztrefeszített Krisztust hirdetjük, ami ugyan a zsidóknak botrány, a pogányoknak pedig oktalanság; 24 maguknak a meghívottaknak azonban, zsidóknak és görögöknek egyaránt, Krisztus Isten ereje és Isten bölcsessége, 25 Isten oktalansága ugyanis bölcsebb az embereknél, és Isten gyöngesége erősebb az embereknél.

26 Mert nézzétek csak meghívásotokat, testvérek: nem sok köztetek a bölcs az emberek megítélése szerint, nem sok a hatalmas, nem sok az előkelő; 27 hanem azt, ami a világ szerint oktalan, azt választotta ki Isten, hogy megszégyenítse a bölcseket, és ami a világ szerint gyönge, azt választotta ki Isten, hogy megszégyenítse az erőseket. 28 Ami a világ szerint alacsonyrendű és megvetett, azt választotta ki Isten: azt, ami semmi, hogy azt, ami valami, megsemmisítse, 29 hogy egy ember se dicsekedhessék Isten színe előtt. 30 Általa vagytok ti Krisztus Jézusban, aki Istentől bölcsességünkké, megigazulásunkká, megszentelődésünkké és megváltásunkká lett, 31 hogy amint írva van:

»Aki dicsekszik, az Úrban dicsekedjék« {Jer 9,22k}.

wisdom of words, lest the cross of Christ become empty.

The Message of the Cross

18 For the Word of the Cross is certainly foolishness to those who are perishing. But to those who have been saved, that is, to us, it is the power of God.

19 For it has been written: “I will perish the wisdom of the wise, and I will reject the discernment of the prudent.”

20 Where are the wise? Where are the scribes? Where are the truth-seekers of this age? Has not God made the wisdom of this world into foolishness? 21 For the world did not know God through wisdom, and so, in the wisdom of God, it pleased God to accomplish the salvation of believers, through the foolishness of our preaching. 22 For the Jews ask for signs, and the Greeks seek wisdom. 23 But we are preaching Christ crucified. Certainly, to the Jews, this is a scandal, and to the Gentiles, this is foolishness. 24 But to those who have been called, Jews as well as Greeks, the Christ is the virtue of God and the wisdom of God.

25 For what is foolishness to God is considered wise by men, and that which is weakness to God is considered strong by men.

Wisdom from God

26 So take care of your vocation, brothers. For not many are wise according to the flesh, not many are powerful, not many are noble. 27 But God has chosen the foolish of the world, so that he may confound the wise. And God has chosen the weak of the world, so that he may confound the strong. 28 And God has chosen the ignoble and contemptible of the world, those who are nothing, so that he may reduce to nothing those who are something. 29 So then, nothing that is of the flesh should glory in his sight. 30 But you are of him in Christ Jesus, who was made by God to be our wisdom and justice and sanctification and redemption. 31 And so, in the same way, it was written: “Whoever glories, should glory in the Lord.”

1 Kor 2

Pál, az isteni bölcsesség hirdetője

1 Én is, amikor hozzátok mentem, testvérek,
nem a beszéd vagy a bölcsesség fölényével mentem, hogy hirdessem nektek Isten titkát. 2 Mert
nem akartam másról tudni köztetek, mint Jézus
Krisztusról, mégpedig a megfeszítettről. 3 Gyön-
geségben, félelemben és nagy rettegésben voltam
nálatok. 4 Beszédem és igehirdetésem nem a böl-
csesség meggyőző szavaiból állt, hanem a Lélek
és az erő bizonyságából, 5 hogy hitetek ne embe-
rek bölcsességén, hanem Isten erején nyugodjék.

6 Bölcsességet pedig a tökéletesek közt hirde-
tünk, de nem ennek a világnak bölcsességét, sem
ennek a világnak pusztulásra ítélt fejedelmeiét;
7 hanem Istennek titokzatos, elrejtett bölcsességét
hirdetjük, amelyet Isten öröktől fogva előre elren-
delt a mi dicsőségünkre. 8 Ezt senki sem ismerte
fel ennek a világnak a fejedelmei közül, mert ha
felismerték volna, sohasem feszítették volna ke-
resztre a dicsőség Urát. 9 Hanem amint írva van:
»Amit szem nem látott, fül nem hallott, ami az em-
ber szívébe föl nem hatolt, azt készítette Isten
azoknak, akik szeretik őt« {Iz 64,3}.

10 Nekünk azonban kinyilatkoztatta Isten a
Lélek által; mert a Lélek mindent kikutat, még az
Isten mélységeit is. 11 Mert ki ismeri az emberek
közül az ember benső dolgait, ha nem az ember
bensejében levő lelke? Éppúgy Isten benső dolgait
sem ismeri senki, csak Isten Lelke. 12 Mi azonban
nem a világ lelkét kaptuk, hanem az Istentől szár-
mazó Lelket, hogy megismerjük, amit Isten ne-
künk ajándékozott. 13 Ezt hirdetjük is, de nem az
emberi bölcsesség tudós szavaival, hanem a Lélek
által tanított szavakkal, lelkiekhez lelkieket
mérve. 14 Az érzéki ember azonban nem fogja fel,
ami az Isten Lelkéé, mert oktalanság az számára,
és nem tudja megérteni, hiszen lelki módon kell
azt megítélni. 15 A lelki ember pedig mindent
megítél, őt azonban senki sem ítéli meg.

16 *Mert ki ismeri az Úr gondolatait,*
hogy oktathatná őt? {Iz 40,13}
Bennünk pedig Krisztus gondolatai vannak.

1 Corinthians 2

Paul's Message by the Spirit's Power

1 And so, brothers, when I came to you, announc-
ing to you the testimony of Christ, I did not bring
exalted words or lofty wisdom. 2 For I did not
judge myself to know anything among you, except
Jesus Christ, and him crucified. 3 And I was with
you in weakness, and in fear, and with much trem-
bling. 4 And my words and preaching were not the
persuasive words of human wisdom, but were a
manifestation of the Spirit and of virtue, 5 so that
your faith would not be based on the wisdom of
men, but on the virtue of God.

Spiritual Wisdom

(Ephesians 1:15–23)

6 Now, we do speak wisdom among the perfect,
yet truly, this is not the wisdom of this age, nor
that of the leaders of this age, which shall be re-
duced to nothing. 7 Instead, we speak of the wis-
dom of God in a mystery which has been hidden,
which God predestined before this age for our
glory, 8 something that none of the leaders of this
world have known. For if they had known it, they
would never have crucified the Lord of glory.

9 But this is just as it has been written: "The eye
has not seen, and the ear has not heard, nor has it
entered into the heart of man, what things God has
prepared for those who love him."

10 But God has revealed these things to us through
his Spirit. For the Spirit searches all things, even
the depths of God. 11 And who can know the things
that are of a man, except the spirit which is within
that man? So also, no one knows the things which
are of God, except the Spirit of God. 12 But we
have not received the spirit of this world, but the
Spirit who is of God, so that we may understand
the things that have been given to us by God.
13 And we are also speaking of these things, not in
the learned words of human wisdom, but in the
doctrine of the Spirit, bringing spiritual things to-
gether with spiritual things.

14 But the animal nature of man does not perceive
these things that are of the Spirit of God. For it is
foolishness to him, and he is not able to under-
stand it, because it must be examined spiritually.
15 But the spiritual nature of man judges all things,
and he himself may be judged by no man. 16 For
who has known the mind of the Lord, so that he
may instruct him? But we have the mind of Christ.

1 Kor 3

Az evangélium hirdetőinek feladata

1 Én azonban, testvérek, nem beszélhettem
nektek mint lelkieknek, hanem mint testieknek,
mint kisdedeknek Krisztusban. 2 Tejet adtam nek-
tek inni, nem szilárd eledelt, mert még nem bírtá-
tok volna el. Sőt még most sem bírjátok el, 3 mert
még testiek vagytok. Mert amikor köztetek félté-
kenység és viszály van, nem vagytok-e testiek, és
nem viselkedtek-e emberi módon?

4 Amikor ugyanis azt mondja az egyik: »Én
Pálé vagyok«, a másik pedig: »Én Apollóé«, va-
jon nem vagytok-e emberiek? 5 Vajon mi Apolló?
Mi Pál? Szolgák, akik hitre vezettek titeket, még-
pedig mindegyik úgy, ahogy az Úr megadta nekik.
6 Én ültettem, Apolló öntözte, de a növekedést Is-
ten adta. 7 Tehát sem az nem számít, aki ültet, sem
az, aki öntöz, hanem csak Isten, aki a növekedést
adja. 8 Aki ültet, és aki öntöz, mind egy; mind-
egyikük a saját jutalmát nyeri majd el munkája
szerint. 9 Mert Isten munkatársai vagyunk, ti pe-
dig Isten szántóföldje, Isten épülete vagytok.

10 Isten nekem adott kegyelme szerint, mint
bölcs építőmester, alapot vetettem; más pedig arra
épít. De mindenki ügyeljen, hogyan épít rá. 11 Mert
a lerakott alapon kívül, amely Jézus Krisztus, más
alapot senki sem rakhat. 12 Ha pedig valaki az
alapra aranyat, ezüstöt, drágaköveket, fát, szénát,
szalmát épít, 13 mindegyiknek a munkája nyilván-
való lesz; ugyanis az a nap megmutatja, mivel az
tűzben fog megnyilvánulni, s a tűz majd kipróbálja,
hogy kinek-kinek milyen a munkája. 14 Az, akinek
megmarad a munkája, amelyet ráépített, jutalmat
nyer. 15 Az, akinek munkája elég, kárt vall; ő maga
ugyan megmenekül, de csak mintegy tűz által.
16 Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok, és
Isten Lelke lakik bennetek? 17 Azt pedig, aki Isten
templomát lerombolja, lerombolja az Isten. Mert
Isten temploma szent, s ti vagytok az.

18 Senki se ámítsa önmagát. Aki közületek
bölcsnek véli magát ezen a világon, legyen okta-
lanná, hogy bölcs lehessen. 19 Mert e világ bölcses-
sége oktalanság Isten előtt. Írva van ugyanis:

»Megfogja a bölcseket ravaszságukban« **{Jób 5,13}**.

20 Továbbá:

»Az Úr tudja a bölcsek *gondolatairól,*

hogy hiábavalók« **{Zsolt 94,11}**.

21 Senki se dicsekedjék tehát emberekkel.
Mert minden a tietek, 22 akár Pál, akár Apolló, akár
Kéfás, akár a világ, akár az élet, akár a halál, akár

1 Corinthians 3

God's Fellow Workers

(Hebrews 5:11–14)

1 And so, brothers, I was not able to speak to you
as if to those who are spiritual, but rather as if to
those who are carnal. For you are like infants in
Christ. 2 I gave you milk to drink, not solid food.
For you were not yet able. And indeed, even now,
you are not able; for you are still carnal. 3 And
since there is still envy and contention among you,
are you not carnal, and are you not walking ac-
cording to man? 4 For if one says, "Certainly, I am
of Paul," while another says, "I am of Apollo," are
you not men? But what is Apollo, and what is
Paul?

5 We are only the ministers of him in whom you
have believed, just as the Lord has granted to each
of you. 6 I planted, Apollo watered, but God pro-
vided the growth. 7 And so, neither he who plants,
nor he who waters, is anything, but only God, who
provides the growth. 8 Now he who plants, and he
who waters, are one. But each shall receive his
proper reward, according to his labors. 9 For we
are God's assistants. You are God's cultivation;
you are God's construction.

Christ Our Foundation

(Isaiah 28:14–22; Ephesians 2:19–22; 1 Peter 2:1–8)

10 According to the grace of God, which has been
given to me, I have laid the foundation like a wise
architect. But another builds upon it. So then, let
each one be careful how he builds upon it. 11 For
no one is able to lay any other foundation, in place
of that which has been laid, which is Christ Jesus.
12 But if anyone builds upon this foundation,
whether gold, silver, precious stones, wood, hay,
or stubble, 13 each one's work shall be made man-
ifest. For the day of the Lord shall declare it, be-
cause it will be revealed by fire. And this fire will
test each one's work, as to what kind it is. 14 If an-
yone's work, which he has built upon it, remains,
then he will receive a reward. 15 If anyone's work
is burned up, he will suffer its loss, but he himself
will still be saved, but only as through fire.

God's Temple and God's Wisdom

(Romans 12:1–8; 1 Corinthians 6:18–20)

16 Do you not know that you are the Temple of
God, and that the Spirit of God lives within you?
17 But if anyone violates the Temple of God, God

a jelenvalók, akár a jövendők: minden a tietek, 23 ti pedig Krisztuséi vagytok, Krisztus pedig Istené.

1 Kor 4

1 Úgy tekintsen ránk minden ember, mint Krisztus szolgáira, és Isten titkainak intézőire. 2 Márpedig az intézőtől azt kívánják, hogy hűséges legyen. 3 Nekem azonban az a legkisebb gondom, hogy ti mondjatok rólam ítéletet, vagy más emberi fórum, sőt magam sem ítélem meg magamat. 4 Semmiben sem érzem ugyan magamat bűnösnek, de ez még nem tesz engem igazzá. Az Úr az, aki megítél engem. 5 Tehát ne mondjatok ítéletet idő előtt, amíg el nem jön az Úr, aki a sötétség titkait megvilágítja, és a szívek szándékait is nyilvánosságra hozza. Akkor majd mindenki megkapja a dicséretet Istentől.

6 Ezt pedig, testvérek, értetek alkalmaztam magamra és Apollóra, hogy rajtunk tanuljátok meg: »Ne többet annál, ami írva van!« Senki se fuvalkodjék fel kérkedve az egyikükkel a másikkal szemben. 7 Mert ki tesz téged különbbé? Mid van, amit nem kaptál? Ha pedig kaptad, miért dicsekszel, mintha nem kaptad volna?

8 Már jóllaktatok, már gazdagok lettetek. Nélkülünk uralomra jutottatok; bárcsak valóban uralomra jutottatok volna, hogy mi is uralkodhatnánk veletek együtt! 9 Mert úgy gondolom, hogy Isten minket apostolokat az utolsó helyre állított, mint halálra szántakat, mert látványossága lettünk a világnak, az angyaloknak is, s az embereknek is. 10 Mi oktalanok vagyunk Krisztusért, ti pedig okosak Krisztusban; mi gyöngék, ti pedig erősek; ti megbecsültek, mi pedig megvetettek. 11 Mind ez óráig éhezünk és szomjazunk, nincs ruhánk és verést szenvedünk, nincs otthonunk, 12 és saját kezünkkel dolgozva fáradozunk. Ha átkoznak minket, mi áldást mondunk; ha üldözést szenvedünk, mi eltűrjük; 13 ha gyaláznak minket, mi jó szóval

will destroy him. For the Temple of God is holy, and you are that Temple.

18 Let no one deceive himself. If anyone among you seems to be wise in this age, let him become foolish, so that he may be truly wise.

19 For the wisdom of this world is foolishness with God. And so it has been written: “I will catch the wise in their own astuteness.” 20 And again: “The Lord knows the thoughts of the wise, that they are vain.” 21 And so, let no one glory in men. 22 For all is yours: whether Paul, or Apollo, or Cephas, or the world, or life, or death, or the present, or the future. Yes, all is yours. 23 But you are Christ’s, and Christ is God’s.

1 Corinthians 4

Servants of Christ

1 Accordingly, let man consider us to be ministers of Christ and attendants of the mysteries of God. 2 Here and now, it is required of attendants that each one be found to be faithful. 3 But as for me, it is such a small thing to be judged by you, or by the age of mankind. And neither do I judge myself. 4 For I have nothing on my conscience. But I am not justified by this. For the Lord is the One who judges me. 5 And so, do not choose to judge before the time, until the Lord returns. He will illuminate the hidden things of the darkness, and he will make manifest the decisions of hearts. And then each one shall have praise from God.

6 And so, brothers, I have presented these things in myself and in Apollo, for your sakes, so that you may learn, through us, that no one should be inflated against one person and for another, not beyond what has been written. 7 For what distinguishes you from another? And what do you have that you have not received? But if you have received it, why do you glory, as if you had not received it?

8 So, now you have been filled, and now you have been made wealthy, as if to reign without us? But I wish that you would reign, so that we, too, might reign with you! 9 For I think that God has presented us as the last Apostles, as those destined for death. For we have been made into a spectacle for the world, and for Angels, and for men. 10 So we are fools because of Christ, but you are discerning in Christ? We are weak, but you are strong? You are noble, but we are ignoble? 11 Even to this very

felelünk; szinte salakja lettünk a világnak, mindennek a söpredékévé mind ez ideig.

14 Nem azért írom ezeket, hogy megszégyenítselek titeket, hanem azért, hogy mint kedves fiaimat intselek. 15 Mert ha tízezer tanítótok is volna Krisztusban, atyátok nincs sok, hiszen Krisztus Jézusban az evangélium által én adtam nektek életet. 16 Kérlek tehát titeket: kövessétek példámat!

Egy közelgő látogatás hírüladása

17 Ezért küldtem hozzátok Timóteust, aki kedves és hűséges fiam az Úrban; ő majd eszetekbe juttatja útmutatásomat Krisztusban, úgy, ahogy mindenütt, minden egyházban tanítok.

18 Némelyek úgy felfuvalkodtak, mintha nem készülnék hozzátok. 19 Pedig elmegyek hozzátok hamarosan, ha az Úr akarja; s akkor megismerem majd a felfuvalkodottaknak nem a beszédét, hanem az erejét. 20 Mert nem beszédből áll az Isten országa, hanem erőből. 21 Mit akartok? Vesszővel menjek hozzátok, vagy szeretettel és a szelídség lelkületével?

hour, we hunger and thirst, and we are naked and repeatedly beaten, and we are unsteady. 12And we labor, working with our own hands. We are slandered, and so we bless. We suffer and endure persecution. 13We are cursed, and so we pray. We have become like the refuse of this world, like the reside of everything, even until now.

Paul's Fatherly Warning

14I am not writing these things in order to confound you, but in order to admonish you, as my dearest sons. 15For you might have ten thousand instructors in Christ, but not so many fathers. For in Christ Jesus, through the Gospel, I have begotten you. 16Therefore, I beg you, be imitators of me, just as I am of Christ. 17For this reason, I have sent you Timothy, who is my dearest son, and who is faithful in the Lord. He will remind you of my ways, which are in Christ Jesus, just as I teach everywhere, in every church. 18Certain persons have become inflated in thinking that I would not return to you. 19But I will return to you soon, if the Lord is willing. And I will consider, not the words of those who are inflated, but the virtue. 20For the kingdom of God is not in words, but in virtue. 21What would you prefer? Should I return to you with a rod, or with charity and a spirit of meekness?

Visszaélések a közösségben: 5,1-6,20

1 Kor 5

A vérfertőzés esete

1 Az a hír járja felőletek, hogy paráznaság van köztetek, és pedig olyan paráznaság, amilyen még a nemzetek közt sincs, hogy tudniillik valaki az apjának feleségével él. 2 És ti még fel vagytok fuvalkodva, ahelyett, hogy inkább szomorkodnátok, és eltávolítanátok magatok közül azt, aki ezt a dolgot tette. 3 Én, aki ugyan test szerint távol, de lélek szerint jelen vagyok, már ítéletet mondtam mint jelenlevő arról, aki így tett. 4 A mi Urunk Jézus nevében fonódjék egybe a ti lelketek és az enyém, és a mi Urunk Jézus hatalmával 5 adjuk át az ilyet a sátánnak, testének vesztére, hogy a lélek üdvözüljön az Úr napján.

6 Dicsekvéstek nem helyes. Nem tudjátok, hogy egy kevés kovász az egész tésztát megkeleszti? 7 El a régi kovásszal, hogy új tésztává legyetek, hisz valójában kovásztalanok vagytok! Mert a mi Pászkánkat, Krisztust feláldozták. 8 Üljünk tehát ünnepet, de ne a régi kovásszal, sem a

1 Corinthians 5

Immorality Rebuked

(Leviticus 20:10–21; Proverbs 5:1–23)

1Above all else, it is being said that there is fornication among you, even fornication of a such kind that is not among the Gentiles, so that someone would have the wife of his father. 2And yet you are inflated, and you have not instead been grieved, so that he who has done this thing would be taken away from your midst.

3Certainly, though absent in body, I am present in spirit. Thus, I have already judged, as if I were present, him who has done this. 4In the name of our Lord Jesus Christ, you have been gathered together with my spirit, in the power of our Lord Jesus, 5to hand over such a one as this to Satan, for the destruction of the flesh, so that the spirit may be saved in the day of our Lord Jesus Christ.

6It is not good for you to glory. Do you not know that a little leaven corrupts the entire mass? 7Purge the old leaven, so that you may become the

rosszaság és a gonoszság kovászával, hanem az egyeneslelkűség és az igazság kovásztalanságával.

9 Levelemben azt írtam nektek, hogy ne érintkezzetek a paráznákkal. 10 Nem általában ennek a világnak paráznáival vagy kapzsijaival, rablóival vagy bálványimádóival; mert akkor ki kellene mennetek a világból. 11 Valójában azt írtam nektek, hogy ne érintkezzetek azzal, akit testvérnek neveznek, de parázna vagy kapzsi, bálványimádó vagy átkozódó, részeges vagy rabló; az ilyennel még csak ne is étkezzetek együtt. 12 Mert talán rám tartozik, hogy a kívüllevők felett ítélkezem? Nem azok fölött ítélkeztek-e ti is, akik belül vannak? 13 A kívüllevőket pedig Isten fogja megítélni. *Vessétek ki a gonoszt magatok közül!* {MTörv 17,7}

1 Kor 6

Peres ügyek a testvérek között

1 Hogyan merészeli közületek valaki, akinek peres ügye van a másikkal szemben, a hitetleneknél keresni igazságot és nem a szenteknél? 2 Vagy nem tudjátok, hogy a szentek fogják a világot megítélni? Ha pedig ti fogjátok megítélni a vilá-got, talán méltatlanok vagytok arra, hogy jelentéktelen dolgokban ítélkezzetek? 3 Nem tudjátok, hogy angyalok fölött fogunk ítélkezni? Mennyivel inkább világi dolgok fölött!

4 Amikor tehát világi dolgokban pereskedtek, azokat teszitek meg bírónak, akik az egyházban semmit sem számítanak? 5 Azért mondom ezt, hogy szégyelljétek magatokat! Ennyire nincs köztetek egyetlen bölcs ember sem, aki ítéletet tudna mondani testvérei ügyében? 6 Testvér a testvérével pereskedik, és pedig hitetlenek előtt? 7 Egyáltalában már az is hiba nálatok, hogy peres ügyeitek vannak egymással. Miért nem viselitek el inkább az igazságtalanságot? Miért nem tűritek el inkább a károsodást? 8 E helyett ti követtek el igazságtalanságot és okoztok kárt, mégpedig testvéreknek! 9 Vagy nem tudjátok, hogy a gonoszok nem részesülnek Isten országában? Ne ámítsátok magatokat: sem paráznák, sem bálványimádók, sem házasságtörők, sem kéjencek, sem férfiakkal paráználkodó férfiak, 10 sem tolvajok, sem kapzsik, sem iszákosak, sem átkozódók, sem rablók nem részesülnek Isten országában.

new bread, for you are unleavened. For Christ, our Passover, has now been immolated. 8 And so, let us feast, not with the old leaven, not with the leaven of malice and wickedness, but with the unleavened bread of sincerity and truth.

Expel the Immoral Brother

9 As I have written to you in an epistle: “Do not associate with fornicators,” 10 certainly not with the fornicators of this world, nor with the greedy, nor with robbers, nor with the servants of idolatry. Otherwise, you ought to depart from this world. 11 But now I have written to you: do not associate with anyone who is called a brother and yet is a fornicator, or greedy, or a servant of idolatry, or a slanderer, or inebriated, or a robber. With such a one as this, do not even take food. 12 For what have I to do with judging those who are outside? But do not even you yourselves judge those who are inside? 13 For those who are outside, God will judge. But send this evil person away from yourselves.

1 Corinthians 6

Lawsuits among Believers

1 How is it that anyone of you, having a dispute against another, would dare to be judged before the iniquitous, and not before the saints? 2 Or do you not know that the saints from this age shall judge it? And if the world is to be judged by you, are you unworthy, then, to judge even the smallest matters? 3 Do you not know that we shall judge angels? How much more the things of this age? 4 Therefore, if you have matters to judge concerning this age, why not appoint those who are most contemptible in the Church to judge these things! 5 But I am speaking so as to shame you. Is there no one among you wise enough, so that he might be able to judge between his brothers? 6 Instead, brother contends against brother in court, and this before the unfaithful!

7 Now there is certainly an offense among you, beyond everything else, when you have court cases against one another. Should you not accept injury instead? Should you not endure being cheated instead? 8 But you are doing the injuring and the cheating, and this toward brothers!

Members of Christ

9 Do you not know that the iniquitous will not possess the kingdom of God? Do not choose to wander astray. For neither fornicators, nor servants of

11 Bizony, ilyenek voltatok néhányan; de meg lettetek mosva, megszentelést nyertetek, és megigazultatok az Úr Jézus Krisztus nevében, a mi Istenünk Lelke által.

Az erkölcstelenségek és a keresztény szabadság

12 »Minden szabad nekem!« Csakhogy nem minden használ. »Minden szabad nekem!« Csakhogy én ne legyek semminek a rabszolgája. 13 »Az étel a gyomorért van, s a gyomor az ételért!« De Isten ezt is, azt is megsemmisíti. A test azonban nem a paráznaságért van, hanem az Úrért, az Úr pedig a testért. 14 Isten ugyanis feltámasztotta az Urat, és minket is fel fog támasztani hatalmával.

15 Nem tudjátok, hogy a testetek Krisztus tagja? Elszakítsam tehát Krisztus tagját, és parázna nő tagjává tegyem? Semmi esetre sem! 16 Vagy nem tudjátok, hogy aki parázna nővel egyesül, egy testté lesz vele? Mert – amint az Írás mondja –*»ketten egy testté lesznek«* {Ter 2,24}. 17 Aki pedig az Úrral egyesül, egy Lélek ővele. 18 Kerüljétek a paráznaságot! Minden bűn, amelyet az ember elkövet, a testen kívül van; aki azonban paráználkodik, az a saját teste ellen vétkezik. 19 Vagy nem tudjátok, hogy testetek a Szentlélek temploma, aki bennetek van, s akit Istentől kaptatok, tehát nem vagytok a magatokéi? 20 Mert nagy árat fizettek értetek! Dicsőítsétek meg tehát Istent testetekben.

A házasságra vonatkozó kérdések: 7,1-40

1 Kor 7

A házasélet

1 Ami pedig azt illeti, amiről írtatok nekem, azt felelem: jó az embernek asszonyt nem illetni. 2 A paráznaság veszélye miatt azonban minden férfinak legyen meg a maga felesége, és minden asszonynak legyen meg a maga férje.

3 A férj adja meg a feleségnek amivel tartozik, hasonlóképpen a feleség is férjének. 4 A feleségnek nincs hatalma teste fölött, hanem a férjének; hasonlóképpen a férjnek sincs hatalma teste fölött, hanem az feleségének. 5 Ne tartózkodjatok egymástól, legfeljebb közös akaratból egy időre, hogy az imádságnak szenteljétek magatokat;

idolatry, nor adulterers, 10nor the effeminate, nor males who sleep with males, nor thieves, nor the avaricious, nor the inebriated, nor slanderers, nor the rapacious shall possess the kingdom of God. 11And some of you were like this. But you have been absolved, but you have been sanctified, but you have been justified: all in the name of our Lord Jesus Christ and in the Spirit of our God.

12All is lawful to me, but not all is expedient. All is lawful to me, but I will not be driven back by the authority of anyone. 13Food is for the stomach, and the stomach is for food. But God shall destroy both the stomach and food. And the body is not for fornication, but rather for the Lord; and the Lord is for the body. 14Truly, God has raised up the Lord, and he will raise us up by his power. 15Do you not know that your bodies are a part of Christ? So then, should I take a part of Christ and make it a part of a harlot? Let it not be so! 16And do you not know that whoever is joined to a harlot becomes one body? “For the two,” he said, “shall be as one flesh.” 17But whoever is joined to the Lord is one spirit.

The Temple of the Holy Spirit
(Romans 12:1–8; 1 Corinthians 3:16–23)

18Flee from fornication. Every sin whatsoever that a man commits is outside of the body, but whoever fornicates, sins against his own body. 19Or do you not know that your bodies are the Temple of the Holy Spirit, who is in you, whom you have from God, and that you are not your own? 20For you have been bought at a great price. Glorify and carry God in your body.

1 Corinthians 7

Principles of Marriage

1Now concerning the things about which you wrote to me: It is good for a man not to touch a woman. 2But, because of fornication, let each man have his own wife, and let each woman have her own husband. 3A husband should fulfill his obligation to his wife, and a wife should also act similarly toward her husband. 4It is not the wife, but the husband, who has power over her body. But, similarly also, it is not the husband, but the wife, who has power over his body. 5So, do not fail in your obligations to one another, except perhaps by consent, for a limited time, so that you may empty yourselves for prayer. And then, return together again, lest Satan tempt you by means of your

azután legyetek ismét együtt, hogy a sátán meg ne kísértsen titeket, mivel nem tudtok önmegtartóztatásban élni. 6 Ezt pedig úgy mondom, mint engedményt, nem mint parancsot. 7 Mert azt szeretném, ha mindenki olyan lenne, mint én magam, de mindenkinek saját ajándéka van Istentől: az egyiknek ilyen, a másiknak meg olyan.

Nőtlenség, házasság, válás

8 A nem házasoknak és az özvegyeknek pedig ezt mondom: Jó nekik, ha úgy maradnak, mint én is. 9 De ha meg nem tartóztatják magukat, lépjenek házasságra; mert jobb dolog megházasodni, mint égni.

10 Azoknak pedig, akik házasságban élnek, nem én parancsolom, hanem az Úr, hogy a feleség a férjétől el ne váljon 11 – ha pedig elválik, maradjon házasság nélkül, vagy béküljön ki férjével –, és a férfi se bocsássa el a feleségét.

12 A többieknek viszont én mondom, nem az Úr: Ha valamelyik testvérnek hitetlen felesége van, és az kész vele lakni, ne bocsássa el; 13 és ha valamelyik asszonynak hitetlen férje van, és az kész vele lakni, ne hagyja el a férjét. 14 Mert a hitetlen férj megszentelődik a felesége által, és a hitetlen asszony megszentelődik a férje által. Különben fiaitok tisztátalanok volnának, pedig szentek. 15 Ha azonban a hitetlen fél elválik, váljék csak el. Mert a testvér vagy a nővér ilyen esetben nincs szolgaságra kötelezve, hiszen békességre hívott meg minket az Isten. 16 Mert honnan tudod, te asszony, hogy megmentheted a férjedet? Vagy honnan tudod, te férfi, hogy megmentheted a feleségedet?

Maradjon meg mindenki saját életállapotában

17 Egyébként éljen mindenki úgy, ahogy az Úr megadta neki, amint Isten meghívta. Ezt tanítom minden egyházban. 18 Mint körülmetélt kapta valaki a meghívást? Ne tüntesse el körülmetéltségét! Körülmetéletlenül kapta valaki a meghívást? Ne metéltesse magát körül! 19 A körülmetéltség semmi, és a körülmetéletlenség is semmi, egyedül csak Isten parancsainak megtartása fontos. 20 Mindenki maradjon meg ugyanabban a hivatásban, amelyben meghívást kapott. 21 Mint rabszolga kaptad a meghívást? Ne törődj vele; és ha szabaddá is válhatnál, inkább ezt használd fel. 22 Mert aki mint rabszolga kapott hivatást az Úrban, az az Úr szabadosa; hasonlóképpen, aki mint szabad ember kapott hivatást, az Krisztus rabszolgája. 23 Nagy árat fizettek értetek! Ne legyetek emberek szolgái! 24 Mindenki maradjon meg

abstinence. 6But I am saying this, neither as an indulgence, nor as a commandment. 7For I would prefer it if you were all like myself. But each person has his proper gift from God: one in this way, yet another in that way.

8But I say to the unmarried and to widows: It is good for them, if they would remain as they are, just as I also am. 9But if they cannot restrain themselves, they should marry. For it is better to marry, than to be burned.

10But to those who have been joined in matrimony, it is not I who commands you, but the Lord: a wife is not to separate from her husband. 11But if she has separated from him, she must remain unmarried, or be reconciled to her husband. And a husband should not divorce his wife.

12Concerning the rest, I am speaking, not the Lord. If any brother has an unbelieving wife, and she consents to live with him, he should not divorce her. 13And if any woman has an unbelieving husband, and he consents to live with her, she should not divorce her husband. 14For the unbelieving husband has been sanctified through the believing wife, and the unbelieving wife has been sanctified through the believing husband. Otherwise, your children would be unclean, whereas instead they are holy. 15But if the unbeliever departs, let him depart. For a brother or sister cannot be made subject to servitude in this way. For God has called us to peace. 16And how do you know, wife, whether you will save your husband? Or how do you know, husband, whether you will save your wife?

Live Your Calling

17However, let each one walk just as the Lord has distributed to him, each one just as God has called him. And thus do I teach in all the churches. 18Has any circumcised man been called? Let him not cover his circumcision. Has any uncircumcised man been called? Let him not be circumcised. 19Circumcision is nothing, and uncircumcision is nothing; there is only the observance of the commandments of God. 20Let each and every one remain in the same calling to which he was called.

21Are you a servant who has been called? Do not be concerned about it. But if you ever have the ability to be free, make use of it. 22For any servant who has been called in the Lord is free in the Lord. Similarly, any free person who has been called is a servant in Christ. 23You have been bought with

abban a hivatásban Isten előtt, amelyben meghívást kapott.

Nőtlenek és özvegyek

25 A szüzekre nézve nincs parancsom az Úrtól, tanácsot azonban adok, mint aki irgalmasságot nyertem az Úrtól, hogy hitelt érdemeljek. 26 Azt tartom tehát jónak a küszöbön álló nehéz idők miatt, hogy jó az embernek így maradnia. 27 Feleséghez vagy kötve? Ne keresd az elválást. Feleség nélkül vagy? Ne keress feleséget. 28 De ha feleséget veszel, nem vétkeztél; és ha a szűz férjhez megy, nem vétkezett. Az ilyeneknek azonban testi gyötrelmük lesz, én pedig meg akarlak kímélni benneteket. 29 Azt mondom tehát, testvérek: Az idő rövid. Ezután azok is, akiknek feleségük van, legyenek olyanok, mintha nem volna, 30 és akik sírnak, mintha nem sírnának, akik örvendeznek, mintha nem örvendeznének, akik vásárolnak, mintha nem volna tulajdonuk, 31 és akik élnek ezzel a világgal, mintha nem élnének vele; mert elmúlik ennek a világnak a formája. 32 Én pedig azt szeretném, ha gond nélkül lennétek. Akinek nincs felesége, arra gondol, ami az Úré, hogy hogyan tetsszék az Úrnak. 33 Akinek pedig felesége van, arra gondol, ami a világé, hogy hogyan tetsszék feleségének, 34 tehát meg van osztva. A férj nélküli asszony is, meg a szűz is arra gondol, ami az Úré, hogy testben és lélekben szent legyen; aki azonban férjnél van, arra gondol, ami a világé, hogy hogyan tetsszék a férjének. 35 Ezt pedig a ti érdeketekben mondom, nem azért, hogy csapdát állítsak nektek, hanem hogy tisztességesen éljetek, és osztatlan szívvel ragaszkodjatok az Úrhoz.

36 Ha pedig valaki úgy gondolja, hogy nem tud tartózkodni szűz jegyesétől, és hogy történjenek meg a dolgok a maguk módján, kövesse akaratát. Nem vétkezik: házasodjanak meg. 37 De ha valaki erősen elhatározta szívében, s minden kényszer nélkül, akaratának teljes birtokában azt tette fel szívében, hogy tartózkodik jegyesétől, jól teszi. 38 Tehát az, aki feleségül veszi jegyesét, az is jól cselekszik. De aki nem veszi feleségül jegyesét, az még jobban teszi.

39 Az asszony le van kötve, amíg férje él; de ha a férje meghal, szabadon férjhez mehet, akihez akar, de csak az Úrban. 40 Véleményem szerint azonban boldogabb lesz, ha magában marad. Hiszem pedig, hogy bennem is Isten Lelke van.

a price. Do not be willing to become the servants of men. 24 Brothers, let each one, in whatever state he was called, remain in that state with God.

The Unmarried and Widowed

25 Now, concerning virgins, I have no commandment from the Lord. But I give counsel, as one who has obtained the mercy of the Lord, so as to be faithful. 26 Therefore, I consider this to be good, because of the present necessity: that it is good for a man to be such as I am. 27 Are you bound to a wife? Do not seek to be freed. Are you free of a wife? Do not seek a wife. 28 But if you take a wife, you have not sinned. And if a virgin has married, she has not sinned. Even so, such as these will have the tribulation of the flesh. But I would spare you from this. 29 And so, this is what I say, brothers: The time is short. What remains of it is such that: those who have wives should be as if they had none; 30 and those who weep, as though they were not weeping; and those who rejoice, as if they were not rejoicing; and those who buy, as if they possessed nothing; 31 and those who use the things of this world, as if they were not using them. For the figure of this world is passing away.

32 But I would prefer you to be without worry. Whoever is without a wife is worried about the things of the Lord, as to how he may please God. 33 But whoever is with a wife is worried about the things of the world, as to how he may please his wife. And so, he is divided. 34 And the unmarried woman and the virgin think about the things that are of the Lord, so that she may be holy in body and in spirit. But she who is married thinks about the things that are of the world, as to how she may please her husband. 35 Furthermore, I am saying this for your own benefit, not in order to cast a snare over you, but toward whatever is honest and whatever may provide you with the ability to be without hindrance, so as to worship the Lord.

36 But if any man considers himself to seem dishonorable, concerning a virgin who is of adult age, and so it ought to be, he may do as he wills. If he marries her, he does not sin. 37 But if he has decided firmly in his heart, and he does not have any obligation, but only the power of his free will, and if he has judged this in his heart, to let her remain a virgin, he does well. 38 And so, he who joins with his virgin in matrimony does well, and he who does not join with her does better.

Pogány áldozatok és az Úrvacsora: 8,1-11,34

1 Kor 8

Szabadság és szeretet

1 Ami pedig a bálványoknak áldozott húst illeti, tudjuk, hogy mindnyájunknak van ismeretünk. Az ismeret felfuvalkodottá tesz, a szeretet pedig épít. 2 Ha valaki úgy véli, hogy valamilyen ismeretre tett szert, még nem ismerte fel, hogyan kell megismernie. 3 De ha valaki szereti Istent, azt már megismerte Isten. 4 Ami tehát a bálványoknak áldozott hús fogyasztását illeti, tudjuk, hogy nincs bálvány a világon, és hogy nincs más Isten, csak egy. 5 Mert ha vannak is úgynevezett istenek, akár az égben, akár a földön, amint sok isten van és sok úr, 6 nekünk mégis egy Istenünk van, az Atya, akitől minden van, s akiért vagyunk; és egy Urunk van, Jézus Krisztus, aki által minden van, s aki által mi is vagyunk.

7 De nem mindenkinek van ismerete; egyesek mindmáig bálványokhoz szokva, a húst, mint bálványáldozatot eszik, és lelkiismeretük, mivel gyönge, beszennyeződik. 8 Pedig az étel nem tesz minket kedvesebbé Isten előtt; ha nem eszünk, nem fogunk hiányt szenvedni, s ha eszünk, nem fogunk bővelkedni. 9 Vigyázzatok azonban, hogy a ti szabadságotok ne legyen valamiképpen a gyengék botránkozására. 10 Mert ha valaki azt, akinek ismerete van, a bálványtemplomban látja az asztalnál, annak a lelkiismerete, mert gyönge, felbátorodik a bálványhús evésére. 11 Így a te ismereted miatt elvész gyönge testvéred, akiért Krisztus meghalt! 12 Amikor azonban testvéreitek ellen így vétkeztek, és megsértitek az ő gyönge lelkiismeretüket, Krisztus ellen vétkeztek. 13 Ezért ha étel botránkoztatja meg testvéremet, inkább nem eszem húst sohasem, hogy testvéremet meg ne botránkoztassam.

39 A woman is bound under the law for as long as her husband lives. But if her husband has died, she is free. She may marry whomever she wishes, but only in the Lord. 40 But she will be more blessed, if she remains in this state, in accord with my counsel. And I think that I, too, have the Spirit of God.

1 Corinthians 8

Food Sacrificed to Idols

(Ezekiel 14:1–11; Romans 14:13–23)

1 Now concerning those things that are sacrificed to idols: we know that we all have knowledge. Knowledge puffs up, but charity builds up. 2 But if anyone considers himself to know anything, he does not yet know in the way that he ought to know. 3 For if anyone loves God, he is known by him.

4 But as to the foods that are immolated to idols, we know that an idol in the world is nothing, and that no one is God, except One. 5 For although there are things that are called gods, whether in heaven or on earth, (if one even considers there to be many gods and many lords) 6 yet we know that there is only one God, the Father, from whom all things are, and in whom we are, and one Lord Jesus Christ, through whom all things are, and by whom we are.

7 But knowledge is not in everyone. For some persons, even now, with consent to an idol, eat what has been sacrificed to an idol. And their conscience, being infirm, becomes polluted. 8 Yet food does not commend us to God. For if we eat, we will not have more, and if we do not eat, we will not have less. 9 But be careful not to let your liberty become a cause of sin to those who are weak. 10 For if anyone sees someone with knowledge sitting down to eat in idolatry, will not his own conscience, being infirm, be emboldened to eat what has been sacrificed to idols? 11 And should an infirm brother perish by your knowledge, even though Christ died for him? 12 So when you sin in this way against the brothers, and you harm their weakened conscience, then you sin against Christ. 13 Because of this, if food leads my brother to sin, I will never eat meat, lest I lead my brother to sin.

1 Kor 9

Pál példája

1 Nem vagyok-e szabad? Nem vagyok-e
apostol? Nem láttam-e Jézust, a mi Urunkat? Nem
az én művem vagytok-e ti az Úrban? 2 Ha más-
oknak nem is volnék apostola, nektek bizony az va-
gyok; mert az én apostolságom pecsétje ti vagytok
az Úrban. 3 Ez az én védekezésem azok előtt, akik
kérdőre vonnak engem. 4 Vajon nincs jogunk enni
és inni? 5 Vajon nincs jogunk asszonytestvért ma-
gunkkal vinni, mint a többi apostol, az Úr testvérei
és Kéfás? 6 Vagy csak nekem és Barnabásnak
nincs jogunk arra, hogy ne dolgozzunk?

7 Ki katonáskodik a saját zsoldján? Ki ültet
szőlőt, és nem eszik annak gyümölcséből? Vagy
ki legeltet nyájat, és nem élvezi a nyáj tejét? 8 Va-
jon emberi módon mondom ezeket? Nem ugyan-
ezt mondja a törvény is? 9 Mert írva van Mózes
törvényében: *»Nyomtató ökörnek ne kösd be a*
száját!« {MTörv 25,4} Vajon az ökrökre van gondja
Istennek? 10 Nem inkább miértünk mondja ezt?
Bizony, értünk írták meg ezt, hogy aki szánt, re-
ménységben szántson, és aki csépel, abban a re-
ményben csépeljen, hogy része lesz a termésben.
11 Ha mi lelki javakat vetettünk nektek, nagy do-
log-e, ha anyagi javaitokat aratjuk? 12 Ha mások
részesülnek a ti javaitokból, miért nem sokkal in-
kább mi? De nem éltünk ezzel a hatalommal, ha-
nem mindent eltűrünk, hogy akadályt ne állítsunk
Krisztus evangéliuma elé. 13 Nem tudjátok, hogy
akik a templomi szolgálatokat végzik, a szentély-
ből származó dolgokat eszik? És akik az oltárnál
szolgálnak, az oltárról részesednek? 14 Éppen így
rendelte az Úr is azok számára, akik az evangéli-
umot hirdetik, hogy az evangéliumból éljenek.

15 Én azonban ezek közül semmivel sem él-
tem. De nem azért írtam le mindezt, hogy a jövő-
ben így bánjatok velem! Inkább meghalnék! Senki
sem fogja semmissé tenni ezt az én dicsekvése-
met! 16 Mert ha hirdetem az evangéliumot, nincs
miért dicsekednem, hiszen kényszer alatt vagyok.
Jaj nekem ugyanis, ha nem hirdetem az evangéli-
umot! 17 Mert ha a magam akaratából tenném ezt,
fizetségre tarthatnék igényt. De ha nem a magam
akaratából teszem, akkor sáfársággal vagyok
megbízva. 18 Mi tehát az én fizetségem? Az, hogy
az evangélium hirdetésekor ingyen adom az evan-
géliumot, és nem élek vissza az evangéliumból
eredő hatalmammal.

19 Mert én, bár mindenkitől független voltam,
mindenki szolgájává tettem magam, hogy minél

1 Corinthians 9

The Rights of an Apostle

(Deuteronomy 18:1–8)

1 Am I not free? Am I not an Apostle? Have I not
seen Christ Jesus our Lord? Are you not my work
in the Lord? 2 And if I am not an Apostle to others,
yet still I am to you. For you are the seal of my
Apostleship in the Lord.

3 My defense with those who question me is this:
4 Do we not have the authority to eat and to drink?
5 Do we not have the authority to travel around
with a woman who is a sister, just as do the other
Apostles, and the brothers of the Lord, and
Cephas? 6 Or is it only myself and Barnabas who
do not have the authority to act in this way? 7 Who
has ever served as a soldier and paid his own sti-
pend? Who plants a vineyard and does not eat
from its produce? Who pastures a flock and does
not drink from the milk of the flock?

8 Am I saying these things according to man? Or
does the law not also say these things? 9 For it is
written in the law of Moses: “You shall not bind
the mouth of an ox, while it is treading out the
grain.” Is God here concerned with the oxen? 10 Or
is he saying this, indeed, for our sake? These
things were written specifically for us, because he
who plows, ought to plow in hope, and he who
threshes, too, in hope of receiving the produce.
11 If we have sown spiritual things in you, is it im-
portant if we harvest from your worldly things?
12 If others are sharers in this authority over you,
why are we not more entitled? And yet we have
not used this authority. Instead, we bear all things,
lest we give any hindrance to the Gospel of Christ.
13 Do you not know that those who work in the
holy place eat the things that are for the holy place,
and that those who serve at the altar also share
with the altar? 14 So, too, has the Lord ordained
that those who announce the Gospel should live
by the Gospel.

15 Yet I have used none of these things. And I have
not written so that these things may be done for me.
For it is better for me to die, rather than to let any-
one empty out my glory. 16 For if I preach the Gos-
pel, it is not glory for me. For an obligation has
been laid upon me. And woe to me, if I do not
preach the Gospel. 17 For if I do this willingly, I
have a reward. But if I do this reluctantly, a dispen-
sation is granted to me. 18 And what, then, would be
my reward? So, when preaching the Gospel, I

többeket nyerjek meg. 20 A zsidóknak olyan lettem, mint zsidó, hogy megnyerjem a zsidókat; a törvény alatt levőknek, mintha a törvény alatt volnék – bár én magam nem vagyok a törvény alatt –, hogy a törvény alatt levőket megnyerjem; 21 a törvény nélkül levőknek, mintha a törvény nélkül volnék – bár nem vagyok Isten törvénye nélkül, hanem Krisztus törvénye alatt élek –, hogy megnyerjem a törvény nélkül levőket. 22 A gyöngéknek gyönge lettem, hogy megnyerjem a gyöngéket; mindenkinek mindene lettem, hogy egyeseket megmentsek. 23 Mindent az evangéliumért teszek, hogy nekem is részem legyen benne. 24 Nem tudjátok, hogy akik a versenypályán futnak, mindnyájan futnak ugyan, de csak egy nyeri el a díjat? Úgy fussatok, hogy elnyerjétek! 25 Az pedig, aki részt vesz a versenyben, mindentől tartózkodik: ők azért, hogy hervatag koszorút nyerjenek, mi pedig, hogy hervadhatatlant. 26 Futok tehát, és nem csak vaktában; mérem az ökölcsapásokat, s nem csak úgy, a levegőbe csapkodva; 27 hanem sanyargatom a testemet és szolgaságba vetem, nehogy, míg másokat tanítok, magam elvetésre méltó legyek.

1 Kor 10

A sivatagi vándorlás, mint figyelmeztetés

1 Nem akarom, hogy figyelmen kívül hagyjátok, testvérek, hogy atyáink mindnyájan a felhő alatt voltak, és mindnyájan átvonultak a tengeren, 2 és mindnyájan megkeresztelkedtek Mózes által a felhőben és a tengerben. 3 Mindnyájan ugyanazt a lelki eledelt ették, 4 és mindnyájan ugyanazt a lelki italt itták, ittak ugyanis az őket követő lelki sziklából: a szikla pedig Krisztus volt. 5 De legtöbbjükben nem telt kedve Istennek, hiszen elpusztultak a pusztában {Szám 14,16}.

6 Ez pedig számunkra előképként történt, hogy mi ne kívánjuk meg a rosszat, mint ahogy ők megkívánták. 7 Se bálványimádók ne legyetek, mint egyesek azok közül, amint írva van: *»Leült a nép enni és inni, és fölkeltek játszani«* {Kiv 32,6}.

should give the Gospel without taking, so that I may not misuse my authority in the Gospel.

Paul the Servant to All

19For when I was a free man to all, I made myself the servant of all, so that I might gain all the more. 20And so, to the Jews, I became like a Jew, so that I might gain the Jews. 21To those who are under the law, I became as if I were under the law, (though I was not under the law) so that I might gain those who were under the law. To those who were without the law, I became as if I were without the law, (though I was not without the law of God, being in the law of Christ) so that I might gain those who were without the law. 22To the weak, I became weak, so that I might gain the weak. To all, I became all, so that I might save all. 23And I do everything for the sake of the Gospel, so that I may become its partner.

Run Your Race to Win

24Do you not know that, of those who run in a race, all of them, certainly, are runners, but only one achieves the prize. Similarly, you must run, so that you may achieve. 25And one who competes in a contest abstains from all things. And they do this, of course, so that they may achieve a corruptible crown. But we do this, so that we may achieve what is incorruptible. 26And so I run, but not with uncertainty. And so I fight, but not by flailing in the air. 27Instead, I chastise my body, so as to redirect it into servitude. Otherwise, I might preach to others, but become myself an outcast.

1 Corinthians 10

Warnings from Israel's Past

(Numbers 16:41–50; Numbers 25:1–5)

1For I do not want you to be ignorant, brothers, that our fathers were all under the cloud, and they all went across the sea. 2And in Moses, they all were baptized, in the cloud and in the sea. 3And they all ate of the same spiritual food. 4And they all drank of the same spiritual drink. And so, they all were drinking of the spiritual rock seeking to obtain them; and that rock was Christ. 5But with most of them, God was not well-pleased. For they were struck down in the desert.

6Now these things were done as an example for us, so that we might not desire evil things, just as they desired. 7And so, do not take part in idolatry,

8 És ne paráználkodjunk, ahogy egyesek paráználkodtak azok közül, és egy nap huszonháromezren pusztultak el {Szám 25,1.9}. 9 Krisztust se kísértsük, mint egyesek azok közül kísértették, és elvesztek a kígyók által {Szám 21,5}. 10 Zúgolódni se zúgolódjatok, mint egyesek zúgolódtak azok közül, és elvesztek a pusztító által {Szám 14,2.36}. 11 Mindezek előképként történtek velük, és azért írták le, hogy okuljunk belőlük mi, akikhez az idők vége elközelgett. 12 Aki tehát azt hiszi, hogy áll, vigyázzon, hogy el ne essék. 13 Emberi erőt meghaladó kísértés még nem ért titeket. Isten pedig hűséges, és nem engedi meg, hogy erőtökön felül szenvedjetek kísértést, hanem a kísértéssel együtt a szabadulást is megadja, hogy elviselhessétek.

Pogány áldozati lakomák, részesedés az Úr asztaláról

14 Ezért, szeretteim, kerüljétek a bálványimádást. 15 Úgy szólok hozzátok, mint értelmes emberekhez; ítéljétek meg ti magatok, amit mondok: 16 Az áldás kelyhe, amelyet megáldunk, nem Krisztus vérében való részesedés? És a kenyér, amelyet megtörünk, nem Krisztus testében való részesedés? 17 Mert egy a kenyér, s egy test vagyunk sokan, hiszen mindnyájan egy kenyérből részesülünk. 18 Tekintsétek a test szerint való Izraelt: akik az áldozatokat eszik, ugye közösségben vannak az oltárral?

19 Mit akarok ezzel mondani? Talán azt, hogy a bálványoknak áldozott hús vagy a bálvány valóban valami? 20 Dehogy! De amit a nemzetek áldoznak, azt az ördögöknek áldozzák és nem Istennek {Zsolt 106,37}. Nem akarom, hogy ördögökkel legyetek közösségben. 21 Nem ihatjátok az Úr kelyhét és az ördögök kelyhét. Nem lehettek részesei az Úr asztalának és az ördögök asztalának. 22 Ingereljük talán féltékenységre az Urat? {Mal 1,7; MTörv 32,21} Talán erősebbek vagyunk nála?

23 »Minden szabad«, de nem minden használ. »Minden szabad«, de nem minden szolgál épülésre. 24 Senki se keresse a maga javát, hanem a másikét. 25 Mindent, ami a húspiacon eladásra kerül, egyetek meg, anélkül, hogy lelkiismereti okból bármit kérdeznétek. 26 *Mert az Úré a föld és annak teljessége* {Zsolt 24,1}.

27 Ha valaki a hitetlenek közül meghív titeket és el akartok menni, mindent egyetek meg, amit elétek tesznek, anélkül, hogy lelkiismereti okból bármit kérdeznétek. 28 De ha valaki azt mondja nektek: »Ez a bálványok áldozatából való«, ne egyétek meg amiatt, aki szóvá tette, és a lelkiismeret miatt; 29 nem a te lelkiismeretedet értem

as some of them did, just as it was written: “The people sat down to eat and to drink, and then they rose up to amuse themselves.” 8And let us not commit fornication, as some of them fornicated, and so twenty-three thousand fell on one day. 9And let us not tempt Christ, as some of them tempted, and so they perished by serpents. 10And you should not murmur, as some of them murmured, and so they perished by the destroyer. 11Now all of these things happened to them as an example, and so they have been written for our correction, because the final age has fallen upon us. 12And so, whosoever considers himself to be standing, let him be careful not to fall. 13Temptation should not take hold of you, except what is human. For God is faithful, and he will not permit you to be tempted beyond your ability. Instead, he will effect his Providence, even during temptation, so that you may be able to bear it.

Flee from Idolatry
(Exodus 20:22–26)

14Because of this, most beloved of mine, flee from the worship of idols. 15Since I am speaking to those who are prudent, judge what I say for yourselves. 16The cup of benediction that we bless, is it not a communion in the Blood of Christ? And the bread that we break, is it not a participation in the Body of the Lord? 17Through the one bread, we, though many, are one body: all of us who are partakers of the one bread. 18Consider Israel, according to the flesh. Are not those who eat from the sacrifices partakers of the altar? 19What is next? Should I say that what is immolated to idols is anything? Or that the idol is anything? 20But the things that the Gentiles immolate, they immolate to demons, and not to God. And I do not want you to become partakers with demons. 21You cannot drink the cup of the Lord, and the cup of demons. You cannot be partakers of the table of the Lord, and partakers of the table of demons. 22Or should we provoke the Lord to jealousy? Are we stronger than he is? All is lawful to me, but not all is expedient.

All to God’s Glory
(1 Peter 4:1–11)

23All is lawful to me, but not all is edifying. 24Let no one seek for himself, but for others. 25Whatever is sold in the market, you may eat, without asking questions for the sake of conscience. 26“The earth and all its fullness belong to the Lord.” 27If you are invited by any unbelievers, and

ezen, hanem a másikét. Miért ítélje meg az én szabadságomat másnak a lelkiismerete? 30 Ha én hálaadással étkezem, miért káromoljon engem valaki azért, amiért hálát adok?

31 Tehát akár esztek, akár isztok, és bármi mást tesztek, mindent Isten dicsőségére tegyetek. 32 Ne adjatok okot a botránkozásra se zsidóknak, se görögöknek, se Isten egyházának, 33 mint ahogy én is mindenben mindenkinek kedvében járok, nem azt keresve, ami nekem hasznos, hanem ami a többieknek, hogy üdvözüljenek.

1 Kor 11

Asszonyok az istentiszteleten

1 Kövessétek példámat, ahogy én Krisztus példáját követem!.

2 Dicsérlek titeket, hogy mindenben megemlékeztek rólam, és megtartjátok a hagyományokat, úgy, ahogy átadtam nektek. 3 Szeretném azonban, ha tudnátok, hogy minden férfinek feje Krisztus, az asszonynak a feje a férfi, Krisztus feje pedig az Isten. 4 Minden férfi, aki fedett fővel imádkozik vagy prófétál, szégyent hoz a fejére; 5 viszont minden asszony, aki fedetlen fővel imádkozik vagy prófétál, szégyent hoz a fejére: mert ez ugyanaz, mintha megnyírták volna. 6 Ha az asszony nem fedi be a fejét, vágassa le a haját; ha viszont szégyenletes dolog az asszonynak, hogy a haját levágassa vagy leborotváltassa, fedje csak be fejét.

7 A férfinak nem kell befednie fejét, mert ő Isten képmása és dicsősége, az asszony azonban a férfi dicsősége. 8 Mert nem a férfi van az asszonyból, hanem az asszony a férfiból {Ter 2,22}; 9 és nem a férfit teremtették az asszonyért, hanem az asszonyt a férfiért. 10 Ezért az asszonynak viselnie kell a fején az alárendeltség jelét az angyalok miatt. 11 Igaz azonban, hogy az Úrban sem asszony nincs férfi nélkül, sem férfi asszony nélkül. 12 Mert amint az asszony a férfiból lett, úgy a férfi is az asszony által születik – és minden Istentől. 13 Ítéljétek meg ti magatok: illik-e asszonynak fedetlen fővel imádkozni Istenhez? 14 Nem tanít-e titeket maga a természet is arra, hogy ha a férfi hosszú hajat növeszt, szégyenére válik, 15 ha pedig az asszony növeszt hosszú hajat, dicsőségére

you are willing to go, you may eat whatever is set before you, without asking questions for the sake of conscience. 28But if anyone says, “This has been sacrificed to idols,” do not eat it, for the sake of the one who told you, and for the sake of conscience. 29But I am referring to the conscience of the other person, not to yours. For why should my liberty be judged by the conscience of another? 30If I partake with thanksgiving, why should I be slandered over that for which I give thanks?

31Therefore, whether you eat or drink, or whatever else you may do, do everything for the glory of God. 32Be without offense toward the Jews, and toward the Gentiles, and toward the Church of God, 33just as I also, in all things, please everyone, not seeking what is best for myself, but what is best for many others, so that they may be saved.

1 Corinthians 11

Roles in Worship

1Be imitators of me, as I also am of Christ.

2Now I praise you, brothers, because you are mindful of me in everything, in such a way as to hold to my precepts as I have handed them down to you. 3So I want you to know that the head of every man is Christ. But the head of woman is man. Yet truly, the head of Christ is God. 4Every man praying or prophesying with his head covered disgraces his head. 5But every woman praying or prophesying with her head not covered disgraces her head. For it is the same as if her head were shaven. 6So if a woman is not veiled, let her hair be cut off. Truly then, if it is a disgrace for a woman to have her hair cut off, or to have her head shaven, then she should cover her head. 7Certainly, a man ought not to cover his head, for he is the image and glory of God. But woman is the glory of man. 8For man is not of woman, but woman is of man. 9And indeed, man was not created for woman, but woman was created for man. 10Therefore, a woman ought to have a sign of authority on her head, because of the Angels. 11Yet truly, man would not exist without woman, nor would woman exist without man, in the Lord. 12For just as woman came into existence from man, so also does man exist through woman. But all things are from God. 13Judge for yourselves. Is it proper for a woman to pray to God unveiled? 14Does not even nature herself teach you that, indeed, if a man grows his hair long, it is a disgrace

szolgál? Mert a haj fátyol gyanánt adatott neki. 16 Ha pedig valaki erről tovább akar vitatkozni, tudja meg, hogy sem nálunk, sem Isten egyházainál nincs ilyen szokás.

Az Úr vacsorájának helyes megünneplése

17 Ez a parancsom, s emellett nem dicsérhetem, hogy nem javatokra, hanem károtokra gyűltök össze. 18 Mert először is úgy hallom, hogy amikor közösségbe gyűltök, szakadások vannak köztetek, és ezt részben el is hiszem. 19 Mert szükséges, hogy megosztottság is legyen köztetek, hogy azok, akit a próbát kiállják, nyilvánvalókká legyenek. 20 Mikor tehát egybegyűltök, az már nem az Úr vacsorájának elköltése, 21 mert étkezés közben mindenki a saját vacsoráját veszi elő, és az egyik éhezik, a másik pedig dőzsöl. 22 Vajon nincsen házatok az evésre és ivásra? Vagy megvetitek Isten egyházát, és megszégyenítitek azokat, akiknek semmijük nincsen? Mit mondjak nektek? Dicsérjelek titeket? Ebben nem dicsérlek!

23 Mert az Úrtól kaptam, amit átadtam nektek, hogy az Úr Jézus azon az éjszakán, amelyen elárulták, fogta a kenyeret, 24 hálát adott, megtörte, és így szólt: *»Ez az én testem, amely értetek van. Ezt tegyétek az én emlékezetemre!«* 25 A vacsora után ugyanígy fogta a kelyhet is, és így szólt: *»Ez a kehely az új szövetség* {Jer 31,31} *az én véremben. Tegyétek ezt, ahányszor csak isszátok, az én emlékezetemre!«* 26 Mert amikor ezt a kenyeret eszitek, és ezt a kelyhet isszátok, az Úr halálát hirdetitek, amíg el nem jön. 27 Aki tehát méltatlanul eszi a kenyeret, vagy issza az Úr kelyhét, vétkezik az Úr teste és vére ellen. 28 Vizsgálja meg tehát az ember önmagát, és úgy egyék e kenyérből és igyék a kehelyből, 29 mert aki úgy eszik és iszik, hogy nem különbözteti meg a testet, saját ítéletét eszi és issza. 30 Ezért van köztetek sok beteg és gyengélkedő, és sokan meghaltak. 31 Ha ellenben megítélnénk önmagunkat, nem esnénk ítélet alá. 32 Amikor pedig ítélet alá esünk, az Úr fenyít meg minket, hogy ne kárhozzunk el ezzel a világgal.

33 Ezért, testvéreim, amikor egybegyűltök az étkezésre, várjátok meg egymást. 34 Ha valaki éhes, egyen odahaza, hogy ne ítéletre gyűljetek össze. A többit pedig majd akkor rendezem el, ha odamegyek.

for him? 15 Yet truly, if a woman grows her hair long, it is a glory for her, because her hair has been given to her as a covering. 16 But if anyone has a mind to be contentious, we have no such custom, nor does the Church of God.

Sharing in the Lord's Supper
(Matthew 26:20–30; Mark 14:17–26; Luke 22:14–23)

17 Now I caution you, without praising, about this: that you assemble together, and not for better, but for worse. 18 First of all, indeed, I hear that when you assemble together in the church, there are schisms among you. And I believe this, in part. 19 For there must also be heresies, so that those who have been tested may be made manifest among you. 20 And so, when you assemble together as one, it is no longer in order to eat the Lord's supper. 21 For each one first takes his own supper to eat. And as a result, one person is hungry, while another is inebriated. 22 Do you not have houses, in which to eat and drink? Or do you have such contempt for the Church of God that you would confound those who do not have such contempt? What should I say to you? Should I praise you? I am not praising you in this.

23 For I have received from the Lord what I have also delivered to you: that the Lord Jesus, on the same night that he was handed over, took bread, 24 and giving thanks, he broke it, and said: "Take and eat. This is my body, which shall be given up for you. Do this in remembrance of me." 25 Similarly also, the cup, after he had eaten supper, saying: "This cup is the new covenant in my blood. Do this, as often as you drink it, in remembrance of me." 26 For whenever you eat this bread and drink this cup, you proclaim the death of the Lord, until he returns.

27 And so, whoever eats this bread, or drinks from the cup of the Lord, unworthily, shall be liable of the body and blood of the Lord. 28 But let a man examine himself, and, in this way, let him eat from that bread, and drink from that cup. 29 For whoever eats and drinks unworthily, eats and drinks a sentence against himself, not discerning it to be the body of the Lord. 30 As a result, many are weak and sick among you, and many have fallen asleep. 31 But if we ourselves were discerning, then certainly we would not be judged. 32 Yet when we are judged, we are being corrected by the Lord, so that

we might not be condemned along with this world.

33 And so, my brothers, when you assemble together to eat, be attentive to one another. 34 If anyone is hungry, let him eat at home, so that you may not assemble together unto judgment. As for the rest, I will set it in order when I arrive.

1 Corinthians 12

Spiritual Gifts

1 Now concerning spiritual things, I do not want you to be ignorant, brothers. 2 You know that when you were Gentiles, you approached mute idols, doing what you were led to do. 3 Because of this, I would have you know that no one speaking in the Spirit of God utters a curse against Jesus. And no one is able to say that Jesus is Lord, except in the Holy Spirit.

4 Truly, there are diverse graces, but the same Spirit. 5 And there are diverse ministries, but the same Lord. 6 And there are diverse works, but the same God, who works everything in everyone. 7 However, the manifestation of the Spirit is given to each one toward what is beneficial. 8 Certainly, to one, through the Spirit, is given words of wisdom; but to another, according to the same Spirit, words of knowledge; 9 to another, in the same Spirit, faith; to another, in the one Spirit, the gift of healing; 10 to another, miraculous works; to another, prophecy; to another, the discernment of spirits; to another, different kinds of languages; to another, the interpretation of words. 11 But one and the same Spirit works all these things, distributing to each one according to his will.

The Body of Christ

12 For just as the body is one, and yet has many parts, so all the parts of the body, though they are many, are only one body. So also is Christ. 13 And indeed, in one Spirit, we were all baptized into one body, whether Jews or Gentiles, whether servant or free. And we all drank in the one Spirit.

14 For the body, too, is not one part, but many. 15 If the foot were to say, “Because I am not the hand, I am not of the body,” would it then not be of the body? 16 And if the ear were to say, “Because I am not the eye, I am not of the body,” would it then not be of the body? 17 If the whole body were the eye, how would it hear? If the whole were hearing, how would it smell? 18 But instead, God has placed

A Lélek adományai és a keresztények élete: 12,1-14,40

1 Kor 12

Egy a Lélek – sokféle az adomány

1 A lelki adományokra nézve pedig, testvérek, nem akarom, hogy tudatlanok legyetek. 2 Tudjátok, hogy amikor pogányok voltatok, a néma bálványokhoz vonzódtatok. 3 Ezért tudtotokra adom, hogy senki, aki Isten Lelke által szól, nem mondja: »Átkozott legyen Jézus!«, és senki sem mondhatja: »Jézus az Úr«, csakis a Szentlélek által.

4 A kegyelmi adományok különfélék ugyan, de a Lélek ugyanaz. 5 A szolgálatok is különfélék, de az Úr ugyanaz. 6 És az erőmegnyilvánulások is különfélék, de Isten, aki mindezt mindenkiben cselekszi, ugyanaz. 7 A Lélek megnyilvánulásait mindenki azért kapja, hogy használjon vele. 8 Egyik a bölcsesség szavait kapja a Lélek által, a másik a tudományét ugyanattól a Lélektől. 9 Más valaki a hitet kapja ugyanabban a Lélekben, ismét más a gyógyítások adományát az egy Lélek által, 10 vagy csodatévő hatalmat, prófétálást, a szellemek megkülönböztetését, a nyelveken való beszédet vagy a nyelveken való beszéd értelmezését. 11 Ezt mind egy és ugyanaz a Lélek műveli, tetszése szerint osztva kinek-kinek.

Egy a Test – sok a tagja

12 Mert amint a test egy, bár sok tagja van, a testnek pedig minden tagja, bár sok, mégis egy test, úgy Krisztus is. 13 Mi ugyanis mindnyájan egy Lélekben egy testté keresztelkedtünk, akár zsidók, akár görögök, akár szolgák, akár szabadok; és mindnyájunkat egy Lélek itatott át. 14 Mert a test sem egy tag, hanem sok. 15 Ha azt mondaná a láb: »Nem vagyok kéz, nem vagyok a test része«, vajon akkor nem lenne a test része? 16 És ha azt mondaná a fül: »Nem vagyok szem, nem vagyok a test része», vajon akkor nem lenne a test része? 17 Ha az egész test szem volna, hol lenne a hallás? Ha az egész test hallás volna, hol lenne a szaglás? 18 Már pedig Isten helyezte el a tagokat a testben, egyenként mindegyiket, amint akarta.

19 Ha valamennyi egy tag volna, hol volna a test?
20 Márpedig sok ugyan a tag, de a test egy. 21 Nem
mondhatja a szem a kéznek: »Nincs rád szükségem!«, sem a fej a lábaknak: »Nincs rátok szükségem!« 22 Sőt a test gyöngébbnek látszó tagjai
sokkal inkább szükségesek, 23 és a test kevésbé
nemesnek tartott tagjait nagyobb tisztességgel
vesszük körül. Tisztességtelen tagjainknak nagyobb tisztességük van, 24 tisztességes tagjainknak viszont nincs erre szükségük. De Isten azért
alkotta úgy a testet, hogy amelyik tagnak nem
volt, annak nagyobb tisztességet adott, 25 hogy ne
legyen meghasonlás a testben, hanem a tagok egymásért kölcsönösen szorgoskodjanak. 26 Ha tehát
az egyik tag szenved, vele együtt szenved valamennyi tag; vagy ha az egyik tag tiszteletben részesül, együtt örvendezik vele valamennyi tag. 27 Ti
pedig Krisztus teste vagytok, és egyenként tagjai.

28 Az egyházban Isten egyeseket először is
apostolokká tett, másodszor prófétákká, harmadszor tanítókká; másoknak csodatevő erőt adott,
vagy a gyógyítás, segélynyújtás, kormányzás és a
nyelveken való szólás adományát. 29 Vajon mindnyájan apostolok? Vajon mindnyájan próféták?
Vajon mindnyájan tanítók? Vajon mindnyájan
csodatevők? 30 Vajon mindnyájuknak megvan a
gyógyítás adománya? Vajon mindnyájan szólnak
nyelveken? Vajon mindnyájan értelmezik azt?
31 Ti azonban törekedjetek a nagyobb adományokra! Ezen felül egy mindennél kiválóbb utat
mutatok nektek.

1 Kor 13

A legkiválóbb út: a szeretet

1 Szóljak bár az emberek vagy angyalok
nyelvén, ha szeretet nincs bennem, olyan vagyok,
mint a zengő érc vagy pengő cimbalom.

2 Legyen bár prófétáló tehetségem, ismerjem
akár az összes titkot és minden tudományt, és legyen bár olyan teljes a hitem, hogy a hegyeket áthelyezzem: ha szeretet nincs bennem, semmi sem
vagyok. 3 Osszam el bár egész vagyonomat alamizsnaként, és adjam át testemet, hogy dicsekedjek: ha szeretet nincs bennem, semmit sem használ nekem.

the parts, each one of them, in the body, just as it
has pleased him. 19So if they were all one part,
how would it be a body? 20But instead, there are
many parts, indeed, yet one body. 21And the eye
cannot say to the hand, “I have no need for your
works.” And again, the head cannot say to the feet,
“You are of no use to me.” 22In fact, so much more
necessary are those parts of the body which seem
to be weaker. 23And though we consider certain
parts of the body to be less noble, we surround
these with more abundant dignity, and so, those
parts which are less presentable end up with more
abundant respect. 24However, our presentable
parts have no such need, since God has tempered
the body together, distributing the more abundant
honor to that which has the need, 25so that there
might be no schism in the body, but instead the
parts themselves might take care of one another.
26And so, if one part suffers anything, all the parts
suffer with it. Or, if one part finds glory, all the
parts rejoice with it.

The Greater Gifts

27Now you are the body of Christ, and parts like
any part.

28And indeed, God has established a certain order
in the Church: first Apostles, second Prophets,
third Teachers, next miracle-workers, and then the
grace of healing, of helping others, of governing,
of different kinds of languages, and of the interpretation of words. 29Are all Apostles? Are all
Prophets? Are all Teachers? 30Are all workers of
miracles? Do all have the grace of healing? Do all
speak in tongues? Do all interpret? 31But be zealous for the better charisms. And I reveal to you a
yet more excellent way.

1 Corinthians 13

Love

1If I were to speak in the language of men, or of
Angels, yet not have charity, I would be like a
clanging bell or a crashing cymbal. 2And if I have
prophecy, and learn every mystery, and obtain all
knowledge, and possess all faith, so that I could
move mountains, yet not have charity, then I am
nothing. 3And if I distribute all my goods in order
to feed the poor, and if I hand over my body to be
burned, yet not have charity, it offers me nothing.

4Charity is patient, is kind. Charity does not envy,
does not act wrongly, is not inflated. 5Charity is

4 A szeretet türelmes, a szeretet jóságos, nem féltékeny, nem kérkedik, nem fuvalkodik fel, 5 nem tapintatlan, nem keresi a magáét, nem gerjed haragra, nem feltételezi a rosszat, 6 nem örül a gonoszságnak, de együtt örül az igazsággal; 7 mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel.

8 A szeretet soha meg nem szűnik. A prófétálások véget érnek, a nyelvek megszűnnek, a tudomány elenyészik. 9 Mert töredékes a megismerésünk, és töredékes a prófétálásunk; 10 amikor pedig eljön majd a tökéletes, a töredékes véget fog érni. 11 Amikor gyermek voltam, úgy beszéltem, mint a gyermek, úgy éreztem, mint a gyermek, úgy gondolkoztam, mint a gyermek; amikor pedig férfivá lettem, felhagytam azokkal a dolgokkal, amelyek gyermekhez valók. 12 Most ugyanis tükör által, homályosan látunk, akkor pedig majd színről színre. Most töredékes az ismeretem, akkor pedig úgy fogok ismerni, mint ahogy én is ismert vagyok.

13 Most tehát megmarad a hit, a remény, a szeretet, ez a három; de ezek közül legnagyobb a szeretet.

1 Kor 14

A prófétálás és a nyelveken szólás adománya

1 Törekedjetek a szeretetre, keressétek buzgón a lelki adományokat, különösen pedig azt, hogy prófétálhassatok. 2 Aki ugyanis nyelveken szól, nem embereknek beszél, hanem Istennek; senki sem érti, hanem a Lélek által beszél titkos dolgokat. 3 Aki pedig prófétál, embereknek beszél, az ő épülésükre, buzdításukra és vigasztalásukra. 4 Aki nyelveken szól, önmaga épülésére szolgál; aki azonban prófétál, az egyházat építi. 5 Szeretném ugyan, ha mindnyájan szólnátok nyelveken, de még inkább azt, hogy prófétáljatok, mert nagyobb az, aki prófétál, mint az, aki nyelveken szól, kivéve, ha meg is magyarázza, hogy az egyház épüljön.

6 Így tehát, testvérek, ha hozzátok érkezve nyelveken szólnék, mit használnék nektek, ha nem szólnék hozzátok kinyilatkoztatással vagy ismerettel, prófétálással vagy tanítással? 7 Hiszen az élettelen hangszerek is, mint a fuvola vagy a citera, ha nem adnak különböző hangokat, hogyan lehet felismerni a fuvolázást vagy a citerázást? 8 És ha a trombita bizonytalan hangot ad, ki fog harcra készülődni? 9 Így ti is, ha a nyelveken való szólás

not ambitious, does not seek for itself, is not provoked to anger, devises no evil. 6Charity does not rejoice over iniquity, but rejoices in truth. 7Charity suffers all, believes all, hopes all, endures all.

8Charity is never torn away, even if prophecies pass away, or languages cease, or knowledge is destroyed. 9For we know only in part, and we prophesy only in part. 10But when the perfect arrives, the imperfect passes away. 11When I was a child, I spoke like a child, I understood like a child, I thought like a child. But when I became a man, I put aside the things of a child. 12Now we see through a glass darkly. But then we shall see face to face. Now I know in part, but then I shall know, even as I am known. 13But for now, these three continue: faith, hope, and charity. And the greatest of these is charity.

1 Corinthians 14

Prophecy and Tongues

1Pursue charity. Be zealous for spiritual things, but only so that you may prophesy. 2For whoever speaks in tongues, speaks not to men, but to God. For no one understands. Yet by the Spirit, he speaks mysteries. 3But whoever prophesies speaks to men for edification and exhortation and consolation. 4Whoever speaks in tongues edifies himself. But whoever prophesies edifies the Church. 5Now I want you all to speak in tongues, but more so to prophesy. For he who prophesies is greater than he who speaks in tongues, unless perhaps he interprets, so that the Church may receive edification.

6But now, brothers, if I were to come to you speaking in tongues, how would it benefit you, unless instead I speak to you in revelation, or in knowledge, or in prophecy, or in doctrine? 7Even those things that are without a soul can make sounds, whether it is a wind or a stringed instrument. But unless they present a distinction within the sounds, how will it be known which is from the pipe and which is from the string? 8For

során világos beszédet nem mondotok, hogyan fogják megérteni, hogy mit beszéltek? Csak a levegőbe beszéltek. 10 Olyan sokféle nyelv van ezen a világon, és egy sem érthetetlen. 11 Ha tehát nem ismerem a szónak a jelentését, idegen leszek annak, aki beszél, és a beszélő is idegen lesz számomra.

12 Így ti is, mivel lelki adományokra törekedtek, azon legyetek, hogy az egyház épülésére gazdagodjatok. 13 Éppen ezért, aki nyelveken szól, imádkozzék, hogy meg is magyarázza. 14 Mert ha nyelveken imádkozom, a lelkem imádkozik, az értelmem viszont gyümölcstelen. 15 Mi következik ebből? Imádkozzam lélekben, de imádkozzam értelemmel is; énekeljek lélekben, de énekeljek értelemmel is. 16 Különben, ha csak lélekben mondasz hálaadást, az ott levő avatatlan miképpen mondja rá hálaadásodra az »Ámen«-t, ha nem tudja, hogy mit beszélsz? 17 Mert te ugyan szépen adsz hálát, de a másik nem épül rajta. 18 Hálát adok Istennek, hogy mindnyájatoknál jobban szólok nyelveken; 19 de az egyházban inkább akarok öt szót mondani értelmesen, hogy másokat is oktassak, mint tízezer szót nyelveken.

20 Testvérek, értelem dolgában ne legyetek gyermekek, legyetek inkább a gonoszságban kisdedek; értelem dolgában viszont legyetek érettek.

21 Írva van a törvényben:

»Idegen nyelveken és idegenek ajkával
szólok majd ehhez a néphez,
de még így sem hallgatnak rám« {Iz 28,11k} –
mondja az Úr.

22 Tehát a nyelveken való szólás nem a hívek számára szolgál jelül, hanem a hitetleneknek; a prófétálás pedig nem a hitetleneknek, hanem a hívőknek. 23 Ha tehát összegyűlik az egész egyház, és mindnyájan nyelveken szólnak, ha avatatlanok vagy hitetlenek lépnek be, vajon nem azt mondják-e, hogy őrjöngtök? 24 Ha azonban valamennyien prófétálnak, és belép egy hitetlen vagy avatatlan, annak mindenki a lelkére beszél, azt mindenki megítéli, 25 szívének titkai nyilvánvalóvá lesznek, úgyhogy arcra borulva imádja Istent, és megvallja: »Valóban közöttetek van Isten« {Iz 45,14; Zak 8,23}.

Az istentisztelet rendje

26 Mi következik tehát ebből, testvérek? Amikor egybegyűltök, és mindegyiktek énekelhet egy zsoltárt, mondhat valami tanítást, közölhet egy kinyilatkoztatást, beszélhet nyelveken vagy értelmezheti azokat: minden az épülésre szolgáljon. 27 Ha nyelveken szól valaki, kettő vagy

example, if the trumpet made an uncertain sound, who would prepare himself for battle? 9So it is with you also, for unless you utter with the tongue in plain speech, how will it be known what is said? For then you would be speaking into the air. 10Consider that there are so many different kinds of languages in this world, and yet none is without a voice. 11Therefore, if I do not understand the nature of the voice, then I shall be like a foreigner to the one with whom I am speaking; and he who is speaking will be like a foreigner to me. 12So it is with you also. And since you are zealous for what is spiritual, seek the edification of the Church, so that you may abound.

13For this reason, too, whoever speaks in tongues, let him pray for the interpretation. 14So, if I pray in tongues, my spirit prays, but my mind is without fruit. 15What is next? I should pray with the spirit, and also pray with the mind. I should sing psalms with the spirit, and also recite psalms with the mind. 16Otherwise, if you have blessed only with the spirit, how can someone, in a state of ignorance, add an “Amen” to your blessing? For he does not know what you are saying. 17In this case, certainly, you give thanks well, but the other person is not edified. 18I thank my God that I speak in tongues for all of you. 19But in the Church, I prefer to speak five words from my mind, so that I may instruct others also, rather than ten thousand words in tongues.

20Brothers, do not choose to have the minds of children. Instead, be free of malice like infants, but be mature in your minds. 21It is written in the law: “I will speak to this people with other tongues and other lips, and even so, they will not heed me, says the Lord.” 22And so, tongues are a sign, not for believers, but for unbelievers; and prophecies are not for unbelievers, but for believers. 23If then, the entire Church were to gather together as one, and if all were to speak in tongues, and then ignorant or unbelieving persons were to enter, would they not say that you were insane? 24But if everyone prophesies, and one who is ignorant or unbelieving enters, he may be convinced by it all, because he understands it all. 25The secrets of his heart are then made manifest. And so, falling to his face, he would adore God, proclaiming that God is truly among you.

Orderly Worship

26What is next, brothers? When you gather together, each one of you may have a psalm, or a

legfeljebb három szóljon, mégpedig egymás után, egy pedig értelmezze. 28 Ha nincs, aki értelmez, akkor hallgasson a közösségben: szóljon önmagának és Istennek. 29 A próféták pedig ketten vagy hárman beszéljenek, a többiek pedig ítéljék meg. 30 Mikor pedig valaki más ottlévő nyer kinyilatkoztatást, az előbbi hallgasson el. 31 Mert egymás után mindnyájan prófétálhattok, hogy mindnyájan tanuljanak, és mindnyájan buzdítást nyerjenek. 32 A prófétaság lelke alá van vetve a prófétáknak. 33 Mert Isten nem a zűrzavar Istene, hanem a békességé.

Miként a szentek összes egyházában, 34 az asszonyok hallgassanak az összejöveteleken, mert nem szabad nekik szólniuk; hanem legyenek engedelmesek, amint a törvény is mondja. 35 Ha pedig tanulni akarnak valamit, kérdezzék meg otthon a férjüket; mert nem illik asszonynak a közösségben beszélni.

36 Vajon tőletek indult ki az Isten igéje, vagy egyedül hozzátok jutott el? 37 Aki prófétának vagy lelki embernek tartja magát, értse meg, hogy amit nektek írok, az az Úr parancsa. 38 Ha pedig valaki nem ismeri el, akkor őt sem fogják elismerni. 39 Ezért tehát, testvéreim, törekedjetek a prófétálásra, és ne akadályozzátok meg a nyelveken való szólást sem. 40 De minden tisztességesen és rendben történjék.

Krisztus feltámadása és a mi feltámadásaunk: 15,1-58

1 Kor 15

Krisztus feltámadása és az üdvösség

1 Figyelmetekbe ajánlom, testvérek, az evangéliumot, amelyet hirdettem nektek, amelyet el is fogadtatok, és amelyben álltok. 2 Általa üdvözülni is fogtok, ha megtartjátok úgy, ahogy hirdettem nektek, különben hiába lettetek volna hívőkké. 3 Mert mindenekelőtt azt adtam át nektek, amit én is kaptam: hogy Krisztus meghalt a bűneinkért az Írások szerint, 4 eltemették, és harmadnapon feltámadt, az Írások szerint. 5 Megjelent Kéfásnak, majd a tizenkettőnek. 6 Azután megjelent több, mint ötszáz testvérnek egyszerre, akik közül a legtöbben még élnek, egyesek pedig elszenderültek.

doctrine, or a revelation, or a language, or an interpretation, but let everything be done for edification. 27If anyone is speaking in tongues, let there be only two, or at most three, and then in turn, and let someone interpret. 28But if there is no one to interpret, he should remain silent in the church, then he may speak when he is alone with God. 29And let the prophets speak, two or three, and let the others discern. 30But then, if something is revealed to another who is sitting, let the first one become silent. 31For you are all able to prophesy one at a time, so that all may learn and all may be encouraged. 32For the spirits of the prophets are subject to the prophets. 33And God is not of dissension, but of peace, just as I also teach in all the churches of the saints.

34Women should be silent in the churches. For it is not permitted for them to speak; but instead, they should be subordinate, as the law also says. 35And if they want to learn anything, let them ask their husbands at home. For it is disgraceful for a woman to speak in church. 36So now, did the Word of God proceed from you? Or was it sent to you alone?

37If anyone seems to be a prophet or a spiritual person, he should understand these things which I am writing to you, that these things are the commandments of the Lord. 38If anyone does not recognize these things, he should not be recognized.

39And so, brothers, be zealous to prophesy, and do not prohibit speaking in tongues. 40But let everything be done respectfully and according to proper order.

1 Corinthians 15

The Resurrection of Christ

1And so I make known to you, brothers, the Gospel that I preached to you, which you also received, and on which you stand. 2By the Gospel, too, you are being saved, if you hold to the understanding that I preached to you, lest you believe in vain.

3For I handed on to you, first of all, what I also received: that Christ died for our sins, according to the Scriptures; 4and that he was buried; and that he rose again on the third day, according to the Scriptures; 5and that he was seen by Cephas, and after that by the eleven. 6Next he was seen by more than five hundred brothers at one time, many

7 Azután megjelent Jakabnak, majd valamennyi
apostolnak. 8 Mindnyájuk után pedig mint kora-
szülöttnek, megjelent nekem is. 9 Mert én a legki-
sebb vagyok az apostolok között, arra sem vagyok
méltó, hogy apostolnak nevezzenek, mert üldöz-
tem Isten egyházát. 10 De Isten kegyelméből va-
gyok az, ami vagyok, és nekem juttatott kegyelme
nem volt hiábavaló. Sőt, valamennyiüknél többet
munkálkodtam, bár nem én, hanem Isten kegy-
elme velem együtt. 11 Tehát akár én, akár ők, így
hirdetjük, és ti így lettetek hívőkké.

12 Ha tehát Krisztusról az hirdetjük, hogy a
halottak közül feltámadt, hogyan mondják egye-
sek közületek, hogy nincs halottak feltámadása?
13 Mert ha nincs halottak feltámadása, akkor
Krisztus sem támadt fel! 14 Ha pedig Krisztus nem
támadt fel, akkor hiábavaló a mi igehirdetésünk, és
hiábavaló a ti hitetek is. 15 Sőt, Isten hamis tanú-
nak is bizonyulunk, mert tanúságot tettünk Isten el-
len, hogy feltámasztotta Krisztust, pedig nem is tá-
masztotta fel, ha a halottak valóban nem támadnak
fel. 16 Mert ha a halottak nem támadnak fel, Krisz-
tus sem támadt fel. 17 Ha pedig Krisztus nem tá-
madt fel, hiábavaló a ti hitetek, és még mindig bű-
neitekben vagytok. 18 Sőt, akkor azok is, akik
Krisztusban elszenderültek, elvesztek. 19 Ha csak
ebben az életben reménykedünk Krisztusban, nyo-
morultabbak vagyunk minden más embernél.

20 Krisztus azonban feltámadt a halottak kö-
zül, mint az elszenderültek zsengéje. 21 Mert
amint egy ember által lett a halál, úgy egy ember
által lett a halottak feltámadása is. 22 Amint
ugyanis Ádámban mindnyájan meghalnak, úgy
Krisztusban mindnyájan életre fognak kelni.
23 Mindenki a maga rendje szerint: elsőként Kriszt-
us; azután azok, akik Krisztuséi, az ő eljövetelek-
kor. 24 Azután jön a vég, amikor majd átadja az
uralmat az Atyaistennek, miután megsemmisített
minden fejedelemséget, minden hatalmasságot és
erőt. 25 Mert addig kell neki uralkodnia, *amíg el-
lenségeit* mind *a lába alá nem veti* {Zsolt 110,1}.
26 Mint utolsó ellenséget, a halált semmisíti meg,
27 mert *mindent lába alá vetett*. Amikor azonban
ezt mondja: »Minden alá van vetve« {Zsolt 8,7}, két-
ségtelenül kivétel az, aki mindent alávetett neki.
28 Mikor pedig minden alá lesz vetve neki, akkor a
Fiú maga is aláveti magát annak, aki mindent alá-
vetett neki, hogy Isten legyen minden mindenben.

29 Hisz különben mit csinálnak azok, akik
megkeresztelkednek a halottakért? Ha a halottak
egyáltalán nem támadnak fel, miért keresztelked-
nének meg értük? 30 Miért tesszük ki mi is

of whom remain, even to the present time, al-
though some have fallen asleep. 7Next, he was
seen by James, then by all the Apostles. 8And last
of all, he was seen also by me, as if I were some-
one born at the wrong time. 9For I am the least of
the Apostles. I am not worthy to be called an
Apostle, because I persecuted the Church of God.
10But, by the grace of God, I am what I am. And
his grace in me has not been empty, since I have
labored more abundantly than all of them. Yet it
is not I, but the grace of God within me. 11For
whether it is I or they: so we preach, and so you
have believed.

The Resurrection of the Dead

12Now if Christ is preached, that he rose again
from the dead, how is it that some among you say
that there is no resurrection of the dead? 13For if
there is no resurrection of the dead, then Christ has
not risen. 14And if Christ has not risen, then our
preaching is useless, and your faith is also useless.
15Then, too, we would be found to be false wit-
nesses of God, because we would have given tes-
timony against God, saying that he had raised up
Christ, when he had not raised him up, if, indeed,
the dead do not rise again. 16For if the dead do not
rise again, then neither has Christ risen again.
17But if Christ has not risen, then your faith is
vain; for you would still be in your sins. 18Then,
too, those who have fallen asleep in Christ would
have perished. 19If we have hope in Christ for this
life only, then we are more miserable than all men.

The Order of Resurrection

20But now Christ has risen again from the dead, as
the first-fruits of those who sleep. 21For certainly,
death came through a man. And so, the resurrec-
tion of the dead came through a man 22And just as
in Adam all die, so also in Christ all will be
brought to life, 23but each one in his proper order:
Christ, as the first-fruits, and next, those who are
of Christ, who have believed in his advent. 24Af-
terwards is the end, when he will have handed
over the kingdom to God the Father, when he will
have emptied all principality, and authority, and
power. 25For it is necessary for him to reign, until
he has set all his enemies under his feet. 26Lastly,
the enemy called death shall be destroyed. For he
has subjected all things under his feet. And al-
though he says, 27“All things have been subjected
to him,” without doubt he does not include the
One who has subjected all things to him. 28And
when all things will have been subjected to him,

magunkat veszélynek minden órában? 31 Nap
mint nap meghalok, olyan igaz ez, testvérek, mint
a veletek való dicsekvésem Krisztus Jézusban, a
mi Urunkban. 32 Ha – emberileg szólva – vadálla-
tokkal küzdöttem Efezusban, mit használ nekem?
Ha a halottak nem támadnak fel, akkor csak
»együnk és igyunk, mert holnap meghalunk« {Iz
22,13}. 33 Ne engedjétek magatokat félrevezetni:
»A gonosz társaság megrontja a jó erkölcsöt.«
34 Józanodjatok ki teljesen, és ne vétkezzetek! Né-
melyek ugyanis nem ismerik Istent. Azért mon-
dom ezt, hogy szégyelljétek magatokat!

Az üdvösség beteljesedése a feltámadásban

35 Azt mondhatná azonban valaki: »Hogyan
támadnak fel a halottak? Milyen testtel jönnek
majd elő?« 36 Balga! Amit vetsz, nem kel életre,
ha előbb meg nem hal. 37 És amikor vetsz, nem a
leendő növényt veted el, hanem a puszta magot,
például a búzáét vagy másét. 38 Isten pedig alakot
ad annak, amint akarja, mégpedig minden egyes
magnak saját alakot. 39 Nem minden test ugyanaz
a test, hanem más az embereké, és más az állatoké,
más a madaraké, és más a halaké. 40 És vannak égi
testek és földi testek, de más az égiek fényessége,
és más a földieké. 41 Más a fényessége a napnak,
más a fényessége a holdnak, és más a fényessége
a csillagoknak. Mindegyik csillag különbözik fé-
nyességben a másik csillagtól. 42 Így van a halot-
tak feltámadása is: romlandó testet vetnek el, és
romolhatatlan test támad fel; 43 szégyenben vetik
el, és dicsőségben támad fel; gyöngeségben vetik
el, s erőben támad fel; 44 érzéki testet vetnek el, és
lelki test támad fel.

Ha van érzéki test, van lelki test is. 45 Ezt
mondja az Írás is: »Ádám, *az* első *ember élő lény-
nyé lett*« {Ter 2,7}, az utolsó Ádám pedig éltető Lé-
lekké. 46 De nem a lelki az első, hanem az érzéki,
csak azután a lelki. 47 Az első ember a földből
való, földi {Ter 2,7}, a második ember a mennyből
való. 48 Amilyen a földi, olyanok a földiek is, és
amilyen a mennyei, olyanok a mennyeiek is. 49 És
amint hordtuk a földi ember képét, úgy hordani
fogjuk a mennyeinek képét is. 50 Mondom pedig,
testvérek, hogy test és vér nem örökölheti Isten or-
szágát, sem a romlandóság nem fogja örökölni a
romolhatatlanságot.

51 Íme, titkot mondok nektek: Nem fogunk
ugyan mindnyájan meghalni, de mindnyájan el fo-
gunk változni: 52 hirtelen, egy szempillantás alatt,
a végső harsonaszóra, mert megszólal a harsona,
és a halottak feltámadnak romolhatatlan állapot-
ban, mi pedig elváltozunk. 53 Mert ennek a

then even the Son himself will be subjected to the
One who subjected all things to him, so that God
may be all in all.

29 Otherwise, what will those who are being bap-
tized for the dead do, if the dead do not rise again
at all? Why then are they being baptized for them?
30 Why also do we endure trials every hour?
31 Daily I die, by means of your boasting, brothers:
you whom I have in Christ Jesus our Lord. 32 If,
according to man, I fought with the beasts at
Ephesus, how would that benefit me, if the dead
do not rise again? “Let us eat and drink, for tomor-
row we shall die.” 33 Do not be led astray. Evil
communication corrupts good morals. 34 Be vigi-
lant, you just ones, and do not be willing to sin.
For certain persons have an ignorance of God. I
say this to you with respect.

The Resurrection Body

35 But someone may say, “How do the dead rise
again?” or, “What type of body do they return
with?” 36 How foolish! What you sow cannot be
brought back to life, unless it first dies. 37 And
what you sow is not the body that will be in the
future, but a bare grain, such as of wheat, or of
some other grain. 38 For God gives it a body ac-
cording to his will, and according to each seed’s
proper body. 39 Not all flesh is the same flesh. But
one is indeed of men, another truly is of beasts,
another is of birds, and another is of fish. 40 Also,
there are heavenly bodies and earthly bodies. But
while the one, certainly, has the glory of heaven,
the other has the glory of earth. 41 One has the
brightness of the sun, another the brightness of the
moon, and another the brightness of the stars. For
even star differs from star in brightness.

42 So it is also with the resurrection of the dead.
What is sown in corruption shall rise to incorrup-
tion. 43 What is sown in dishonor shall rise to
glory. What is sown in weakness shall rise to
power. 44 What is sown with an animal body shall
rise with a spiritual body. If there is an animal
body, there is also a spiritual one. 45 Just as it was
written that the first man, Adam, was made with a
living soul, so shall the last Adam be made with a
spirit brought back to life. 46 So what is, at first,
not spiritual, but animal, next becomes spiritual.
47 The first man, being earthly, was of the earth;
the second man, being heavenly, will be of
heaven. 48 Such things as are like the earth are
earthly; and such things as are like the heavens are
heavenly. 49 And so, just as we have carried the

romlandó testnek romolhatatlanságba kell öltöznie, és ennek a halandó testnek halhatatlanságba kell öltöznie. 54 Amikor pedig ez a romlandó test romolhatatlanságba öltözik, és ez a halandó halhatatlanságba, akkor beteljesedik az ige, amely írva van:

»Elnyelte a halált a diadal {Iz 25,8}.

55 *Halál, hol a te győzelmed?*

Halál, hol a te fullánkod?« {Óz 13,14}

56 A halál fullánkja a bűn, a bűn ereje pedig a törvény. 57 De hála Istennek, aki megadta nekünk a győzelmet a mi Urunk Jézus Krisztus által. 58 Tehát, szeretett testvéreim, legyetek állhatatosak, rendíthetetlenek, tegyetek mindig többet az Úrért, hiszen tudjátok, hogy munkátok nem hiábavaló az Úrban.

image of what is earthly, let us also carry the image of what is heavenly.

Where, O Death, Is Your Victory?
(Hosea 13:9–14)

50 Now I say this, brothers, because flesh and blood is not able to possess the kingdom of God; neither will what is corrupt possess what is incorrupt. 51 Behold, I tell you a mystery. Certainly, we shall all rise again, but we shall not all be transformed: 52 in a moment, in the twinkling of an eye, at the last trumpet. For the trumpet will sound, and the dead will rise up, incorruptible. And we shall be transformed. 53 Thus, it is necessary for this corruptibility to be clothed with incorruptibility, and for this mortality to be clothed with immortality. 54 And when this mortality has been clothed with immortality, then the word that was written shall occur: “Death is swallowed up in victory.” 55 “O death, where is your victory? O death, where is your sting?” 56 Now the sting of death is sin, and the power of sin is the law. 57 But thanks be to God, who has given us victory through our Lord Jesus Christ.

58 And so, my beloved brothers, be steadfast and unmovable, abounding always in the work of the Lord, knowing that your labor is not useless in the Lord.

Befejezés: 16,1-24

1 Kor 16

Gyűjtés a jeruzsálemi hívek számára

1 Ami pedig a szentek javára való gyűjtést illeti, ti is úgy tegyetek, amint azt Galácia egyházainak elrendeltem. 2 A hét első napján mindegyiktek tegyen félre és gyűjtsön annyit, amennyi neki tetszik, hogy ne akkor történjék a gyűjtés, amikor megérkezem. 3 Amikor aztán ott leszek, azokat, akiket ajánlani fogtok, majd elküldöm levéllel, hogy szeretetadományotokat elvigyék Jeruzsálembe. 4 Ha pedig érdemes lesz, hogy én is elmenjek, velem fognak jönni.

Pál tervei

5 Hozzátok pedig akkor megyek, ha már bejártam Makedóniát, mert Makedónián keresztül utazom. 6 Talán ott is maradok nálatok, vagy a telet is ott töltöm, hogy ti adjatok nekem kíséretet, bármerre is megyek majd. 7 Mert nem akarlak titeket most csak úgy átmenőben látni, remélem ugyanis, hogy egy ideig nálatok maradok, ha az

1 Corinthians 16

The Collection for the Saints
(2 Corinthians 9:1–15)

1 Now concerning the collections which are made for the saints: just as I have arranged for the churches of Galatia, so should it also be done with you. 2 On the first day of the week, the Sabbath, let each one of you take from himself, setting aside what will be well-pleasing to him, so that when I arrive, the collections will not have to be made then. 3 And when I am present, whomever you shall approve through letters, these I shall send to bear your gifts to Jerusalem. 4 And if it is fitting for me to go too, they shall go with me.

Paul’s Travel Plans
(Romans 15:23–33)

5 Now I will visit you after I have passed through Macedonia. For I will pass through Macedonia. 6 And perhaps I will stay with you, and even spend the winter, so that you may lead me on my way, whenever I depart. 7 For I am not willing to see

Úr megengedi. 8 Efezusban pedig pünkösdig maradok. 9 Nagy és tágas kapu nyílt meg ugyanis előttem, de sok az ellenség is. 10 Amikor odaérkezik Timóteus, legyetek azon, hogy félelem nélkül legyen nálatok, mert az Úr dolgában munkálkodik, amint én is. 11 Tehát senki se vesse meg őt, hanem kísérjétek el őt békével, hogy hozzám jöjjön, mert várom őt a testvérekkel együtt. 12 Ami pedig Apolló testvért illeti, nagyon kértem őt, hogy menjen el hozzátok a testvérekkel együtt, de semmiképp sem akart most elmenni; el fog azonban menni, mihelyt ideje lesz.

Végső intelmek és köszöntések

13 Vigyázzatok, legyetek állhatatosak a hitben, cselekedjetek férfiasan és legyetek erősek {Józs 1,7}. 14 Minden, amit tesztek, szeretetben történjék. 15 Kérlek titeket, testvérek: ismeritek Sztefanász házanépét, hogy ők Achájának zsengéi, és hogy magukat a szentek szolgálatára szentelték; 16 ti is engedelmeskedjetek az ilyeneknek, és mindenkinek, aki velük együtt munkálkodik és fárad. 17 Örülök Sztefanász, Fortunátusz és Achaikusz itt-létének, mert távollétetekben ők pótoltak titeket, 18 hiszen felüdítették mind az én lelkemet, mind a tieteket. Tartsátok tehát az ilyeneket tiszteletben.

19 Köszöntenek titeket Ázsia egyházai. Sokszor köszöntenek benneteket az Úrban Akvila és Priszcilla a házukban lévő közösséggel együtt. 20 Köszöntenek titeket a testvérek mindnyájan. Köszöntsétek egymást szent csókkal.

21 Én, Pál, sajátkezűleg írom a köszöntést. 22 Aki nem szereti az Urat, legyen kivetett! Marana tha!

23 Az Úr Jézus kegyelme legyen veletek! 24 Szeretetem mindnyájatokkal Krisztus Jézusban.

you now only in passing, since I hope that I may remain with you for some length of time, if the Lord permits. 8But I must remain at Ephesus, even until Pentecost. 9For a door, great and unavoidable, has opened to me, as well as many adversaries.

Timothy and Apollos
(Philippians 2:19–30)

10Now if Timothy arrives, see to it that he may be among you without fear. For he is doing the work of the Lord, just as I also do. 11Therefore, let no one despise him. Instead, lead him on his way in peace, so that he may come to me. For I am awaiting him with the brothers.

12But concerning our brother, Apollo, I am letting you know that I pleaded with him greatly to go to you with the brothers, and clearly it was not his will to go at this time. But he will arrive when there is a space of time for him.

Concluding Exhortations

13Be vigilant. Stand with faith. Act manfully and be strengthened. 14Let all that is yours be immersed in charity.

15And I beg you, brothers: You know the house of Stephanus, and of Fortunatus, and of Achaicus, that they are the first-fruits of Achaia, and that they have dedicated themselves to the ministry of the saints. 16So you should be subject also to persons such as this, as well as to all who are cooperating and working with them. 17Now I rejoice in the presence of Stephanus and Fortunatus and Achaicus, because what was lacking in you, they have supplied. 18For they have refreshed my spirit and yours. Therefore, recognize persons such as this.

Signature and Final Greetings
(Colossians 4:15–18; 2 Thessalonians 3:16–18)

19The churches of Asia greet you. Aquila and Priscilla greet you greatly in the Lord, with the church of their household, where I also am a guest. 20All the brothers greet you. Greet one another with a holy kiss.

21This is a greeting from my own hand, Paul. 22If anyone does not love our Lord Jesus Christ, let him be anathema! Maran Atha. 23May the grace of our Lord Jesus Christ be with you all. 24My charity is with all of you in Christ Jesus. Amen.

MÁSODIK LEVÉL A KORINTUSIAKNAK

Címzés és köszöntés: 1,1-2

2 Kor 1

1 Pál, Isten akaratából Krisztus Jézus apostola, és Timóteus testvér, Isten korintusi egyházának, valamint az összes szenteknek, akik egész Achájában vannak. 2 Kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól, és az Úr Jézus Krisztustól!

Pál szenvedése és vigasztalása: 1,3-11

3 Áldott legyen Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, az irgalom Atyja és minden vigasztalás Istene, 4 aki megvigasztal minket minden szorongattatásunkban, hogy mi is megvigasztalhassuk azokat, akik bármiféle szorongattatásban vannak, azzal a vigasztalással, amellyel Isten minket is megvigasztal. 5 Mert amint bőven van részünk Krisztus szenvedéseiben, úgy bőven van részünk Krisztus által a vigasztalásban is. 6 Ha szorongatást szenvedünk, az a ti vigasztalásotokért és üdvösségetekért van, ha pedig vigasztalásban van részünk, az is a ti megvigasztalásotokért van, amely erőt ad ugyanazoknak a szenvedéseknek az elviselésére, amelyeket mi is elszenvedünk. 7 Szilárd a reménységünk titeket illetően, mert tudjuk, hogy amint társaink vagytok a szenvedésekben, úgy társaink lesztek a vigasztalásban is.

8 Mert nem akarjuk, hogy ne tudjatok, testvérek, a mi szorongattatásunkról, amelyben Ázsiában volt részünk. Módfelett, erőnkön felül próbára tettek minket, úgyhogy még az életünk felől is kétségeink voltak. 9 Sőt magunkban már a halálos ítéletet is elfogadtuk, hogy ne magunkban bízzunk, hanem Istenben, aki feltámasztja a halottakat. 10 Ő megszabadított minket ekkora halálos veszedelemből, és meg is fog szabadítani. Őbenne bízunk, hogy ezután is megszabadít, 11 ha ti is segítségünkre lesztek értünk mondott imáitokkal, hogy a kegyelmi adományokért, amelyeket sokan eszközöltek ki számunkra, sokan adjanak hálát értünk.

A félreértések tisztázása: 1,12-2,11

Pál őszintesége

12 Mert ez a mi dicsekvésünk: lelkiismeretünknek az a bizonysága, hogy egyszerű módon és istenfélő őszinteséggel, nem emberi bölcsesség

2 Corinthians 1

Paul Greets the Corinthians
(Acts 18:1–11; 1 Corinthians 1:1–3)

1 Paul, an Apostle of Jesus Christ by the will of God, and Timothy, a brother, to the church of God which is at Corinth, with all the saints who are in all of Achaia:

2 Grace and peace to you from God our Father and from the Lord Jesus Christ.

The God of All Comfort

3 Blessed be the God and Father of our Lord Jesus Christ, the Father of mercies and the God of all consolation. 4 He consoles us in all our tribulation, so that we too may be able to console those who are in any kind of distress, through the exhortation by which we also are being exhorted by God. 5 For just as the Passion of Christ abounds in us, so also, through Christ, does our consolation abound. 6 So, if we are in tribulation, it is for your exhortation and salvation, or if we are in consolation, it is for your consolation, or if we are exhorted, it is for your exhortation and salvation, which results in the patience endurance of the same passion which we also endure. 7 So may our hope for you be made firm, knowing that, just as you are participants in the suffering, so also shall you be participants in the consolation.

8 For we do not want you to be ignorant, brothers, about our tribulation, which happened to us in Asia. For we were weighed down beyond measure, beyond our strength, so that we became weary, even of life itself. 9 But we had within ourselves the response to death, so that we would not have faith in ourselves, but in God, who raises the dead. 10 He has rescued us, and he is rescuing us, from great peril. In him, we hope that he will continue to rescue us. 11 And you are assisting, with your prayers for us, so that from many persons, by that which is a gift in us, thanks may be given through many persons, because of us.

Paul's Change of Plans

12 For our glory is this: the testimony of our conscience, which is found in simplicity of heart and in sincerity toward God. And it is not with worldly wisdom, but in the grace of God, that we have conversed with this world, and more abundantly toward you. 13 For we write nothing else to you other than what you have read and understood.

szerint, hanem Isten kegyelmével jártunk a világon, kiváltképpen nálatok. 13 Hiszen nem írunk nektek mást, mint amit olvastok és meg is értetek – remélem, hogy teljesen meg fogjátok érteni, 14 mint ahogy részben már meg is értettetek minket –, hogy mi a ti dicsekvésetek vagyunk, ugyanúgy, ahogy ti is a miénk, a mi Urunk Jézus napján.

Az útitervek megváltozása

15 Ezzel a bizalommal akartam hozzátok menni a múltkor, hogy másodízben legyen részetek a kegyelemben, 16 és aztán tőletek átmenni Makedóniába, és Makedóniából ismét visszatérni hozzátok, hogy ti kísérjetek el Júdeába. 17 Amikor tehát ezt akartam, vajon könnyelmű voltam? Vagy amit tervezek, azt emberi módon tervezem, úgyhogy nálam az »igen, igen« egyben »nem, nem« is? 18 Isten hűségére mondom, hogy hozzátok intézett beszédünkben nincs: »igen« is meg »nem« is. 19 Mert Isten Fia, Jézus Krisztus, akit köztetek hirdettünk, én, Szilvánusz és Timóteus, nem volt »igen« is meg »nem« is, hanem az »igen« valósult meg benne. 20 Mert ahány ígérete csak van Istennek, mind »igen» lett őbenne. Ezért az »ámen« is általa hangzik fel tőlünk Isten dicsőségére. 21 Aki pedig megerősít minket veletek együtt Krisztusban, és aki felkent minket, az Isten, 22 és ő az, aki pecsétjével megjelölt minket, s foglalóként a Lelket adta szívünkbe.

23 Istent hívom tanúnak magam mellett, hogy irántatok való kíméletből nem mentem el eddig Korintusba. Mert nem uralkodni akarunk hiteteken, hanem örömötök segítői vagyunk, hiszen a hitben erősen álltok.

2 Kor 2

1 Azt tettem fel magamban, hogy nem megyek ismét szomorúsággal hozzátok. 2 Mert ha én megszomorítlak titeket, ugyan ki az, aki megörvendeztet engem, ha az nem, akit én megszomorítok? 3 És arról a dologról is azért írtam nektek, hogy amikor majd odamegyek, ne érjen engem szomorúság azok miatt, akiknek örülnöm kellene, mert meggyőződésem mindnyájatokról, hogy az én örömöm mindnyájatok öröme. 4 Hiszen szívemnek nagy szorongattatásából és aggodalmából írtam nektek sok könnyhullatás közepette, nem azért, hogy szomorúságot okozzak nektek, hanem hogy megismerjétek, milyen szeretettel vagyok elsősorban irántatok.

And I hope that you will continue to understand, even unto the end. 14And just as you have acknowledged us in our role, that we are your glory, so also you are ours, unto the day of our Lord Jesus Christ.

15And with this confidence, I wanted to come to you sooner, so that you might have a second grace, 16and through you to pass into Macedonia, and to return to you again from Macedonia, and so be led by you on my way to Judea. 17Then, although I had intended this, did I act lightly? Or in the things that I consider, do I consider according to the flesh, so that there would be, with me, both Yes and No? 18But God is faithful, so our word, which was set before you, was not, in him, both Yes and No. 19For the Son of God, Jesus Christ, who was preached among you through us, through myself and Sylvanus and Timothy, was not Yes, and No; but was simply Yes in him. 20For whatever promises are of God are, in him, Yes. For this reason, too, through him: Amen to God for our glory. 21Now the One who confirms us with you in Christ, and who has anointed us, is God. 22And he has sealed us, and he has placed the pledge of the Spirit in our hearts.

23But I call God as a witness to my soul, that I was lenient with you, in that I did not return to Corinth: 24not because we have dominion over your faith, but because we are assistants of your joy. For by faith you stand.

2 Corinthians 2

Reaffirm Your Love

1But I determined this within myself, not to return again to you in sorrow. 2For if I make you sorrowful, then who is it that can make me glad, except the one who is made sorrowful by me? 3And so, I wrote this same thing to you, so that I might not, when I arrive, add sorrow to sorrow for those with whom I ought to rejoice, having confidence in you in all things, so that my joy may be entirely yours. 4For with much tribulation and anguish of heart, I wrote to you with many tears: not so that you would be sorrowful, but so that you might know the charity that I have more abundantly toward you.

Buzdítás a megbocsátásra

5 Ha nekem valaki szomorúságot okozott,
nem engem szomorított meg, hanem részben,
hogy ne túlozzak, mindnyájatokat. 6 Elég az ilyennek az a büntetés, amely a többség részéről érte.
7 Most pedig, éppen ellenkezőleg, inkább bocsássatok meg neki, és vigasztaljátok meg, hogy a nagyon mély bánat valamiképpen el ne emésszе őt.
8 Éppen ezért kérlek titeket, tanúsítsatok iránta szeretetet. 9 Hiszen azért is írtam, hogy próbára tegyelek titeket, és megtudjam, vajon mindenben engedelmesek vagytok-e? 10 Akinek pedig ti megbocsátotok valamit, annak én is megbocsátok; mert én is, amikor megbocsátottam, ha volt mit megbocsátanom, azt értetek tettem Krisztus színe előtt, 11 hogy be ne hálózzon minket a sátán, mert nem ismeretlenek előttünk az ő szándékai.

Az apostoli szolgálat dicsősége és szükségszerűsége: 2,12-5,10

Pál Krisztus jó illata

12 Amikor Troászba érkeztem Krisztus evangéliumának hirdetésére, bár a kapu nyitva volt előttem az Úrban, 13 nem volt nyugalma lel-kemnek, mert nem találtam ott Títusz testvéremet, azért búcsút vettem tőlük, és Makedóniába mentem. 14 De hála legyen Istennek, aki mindig diadalra segít minket Krisztusban, és az ő ismeretének jó illatát minden helyen elterjeszti általunk!
15 Mert Krisztus jó illata vagyunk az Istenért azok közt, akik üdvözülnek, és azok közt is, akik elvesznek. 16 Ezeknek halált hozó halotti szag, azoknak pedig az élet éltető illata. De ki alkalmas erre? 17 Mert mi nem vagyunk olyanok, mint igen sokan, akik meghamisítják Isten igéjét, hanem őszintén, mintegy Istenből beszélünk, Isten előtt, Krisztusban.

2 Kor 3

Az új szövetség szolgálata

1 S most kezdjük-e újra ajánlani magunkat? Talán nekünk is szükségünk van, mint egyeseknek, hozzátok szóló vagy tőletek való ajánló levelekre? 2 A mi levelünk ti vagytok, beírva a szívünkbe, ismeri és olvassa azt minden ember.
3 Mert nyilvánvaló veletek kapcsolatban, hogy Krisztus levele vagytok, amely a mi szolgálatunk által készült, nem tintával, hanem az élő Isten Lelkével írva, nem kőtáblákra, hanem a szív húsból való tábláira **{Kiv 24,12; Ez 11,19}**.

5 But if anyone has brought sorrow, he has not sorrowed me. Yet, for my part, this is so that I might not burden all of you. 6 Let this rebuke be sufficient for someone like this, for it has been brought by many. 7 So then, to the contrary, you should be more forgiving and consoling, lest perhaps someone like this may be overwhelmed with excessive sorrow. 8 Because of this, I beg you to confirm your charity toward him. 9 It was for this reason, also, that I wrote, so that I might know, by testing you, whether you would be obedient in all things.
10 But anyone whom you have forgiven of anything, I also forgive. And then, too, anyone I have forgiven, if I have forgiven anything, it was done in the person of Christ for your sakes, 11 so that we would not be circumvented by Satan. For we are not ignorant of his intentions.

Triumph in Christ

12 And when I had arrived at Troas, because of the Gospel of Christ, and a door had opened to me in the Lord, 13 I had no rest within my spirit, because I was not able to find Titus, my brother. So, saying goodbye to them, I set out for Macedonia.

14 But thanks be to God, who always brings triumph to us in Christ Jesus, and who manifests the fragrance of his knowledge through us in every place. 15 For we are the sweet fragrance of Christ for God, both with those who are being saved and with those who are perishing. 16 To the one, certainly, the fragrance is of death unto death. But to the other, the fragrance is of life unto life. And concerning these things, who is so suitable? 17 For we are not like many others, adulterating the Word of God. But instead, we speak with sincerity: from God, before God, and in Christ.

2 Corinthians 3

Ministers of a New Covenant

1 Must we begin again to commend ourselves? Or are we in need (as some are) of epistles of commendation for you, or from you? 2 You are our Epistle, written in our hearts, which is known and read by all men. 3 It has been made manifest that you are the Epistle of Christ, ministered by us, and written down, not with ink, but with the Spirit of the living God, and not on tablets of stone, but on the fleshly tablets of the heart.

4 Isten iránt ilyen bizalmunk Krisztus által
van. 5 Nem mintha magunktól, mintegy saját
erőnkből képesek lennénk bármit is kigondolni,
ellenkezőleg: a mi képességünk Istentől van. 6 Ő
tett minket alkalmassá arra, hogy az Újszövetség
szolgái legyünk, nem a betűé, hanem a Léleké:
mert a betű öl, a Lélek pedig éltet.

7 Ha már a halálnak a betűkkel, kövekre írt
szolgálata dicsőséges volt, úgyhogy Izrael fiai
nem nézhettek Mózes arcára arcának mulandó di-
csősége miatt, 8 hogyne lenne még dicsőségesebb
a Lélek szolgálata? 9 Mert ha már a kárhoztatás
szolgálata dicsőséges, sokkal dicsőségesebb a
megigazulás szolgálata. 10 Sőt, ami ott dicsőséges
volt, ezen túláradó dicsőség miatt már nem is di-
csőséges. 11 Mert ha a mulandó dicsőséges, sokkal
dicsőségesebb a maradandó.

12 Mivel tehát ilyen reménységünk van, nagy
nyíltsággal beszélünk, 13 s nem úgy viselkedünk,
mint Mózes, aki leplet helyezett arcára {Kiv
34,33.35}, hogy Izrael fiai ne lássák annak a végét,
ami mulandó. 14 De értelmük eltompult. Hisz
mind a mai napig, amikor az Ószövetséget olvas-
sák, ott van ugyanaz a lepel, nincs levéve, mert az
csak Krisztusban tűnik el. 15 Sőt, mind a mai na-
pig, mikor Mózest olvassák, lepel takarja szívü-
ket. 16 *De amikor az Úrhoz fordul, elvétetik a le-
pel* {Kiv 34,34}. 17 Mert az Úr Lélek, s ahol az Úr
Lelke, ott a szabadság. 18 Mi pedig mindnyájan,
miközben fedetlen arccal szemléljük az Úr dicső-
ségét {Kiv 16,7}, ugyanarra a képmásra változunk át
dicsőségről dicsőségre az Úr Lelke által.

2 Kor 4

1 Mivel tehát ilyen szolgálatunk van, miután
irgalmasságot nyertünk, nem csüggedünk el, 2 ha-
nem lemondunk a gyalázatos alattomosságról,
nem járunk álnokságban, és nem hamisítjuk meg
Isten igéjét, hanem az igazság hirdetésével ajánl-
juk magunkat minden ember lelkiismeretének Is-
ten előtt.

3 Ha a mi evangéliumunk mégis el van ta-
karva, azok előtt van eltakarva, akik elvesznek,

4 And we have such faith, through Christ, toward
God. 5 It is not that we are adequate to think any-
thing of ourselves, as if anything was from us. But
our adequacy is from God. 6 And he has made us
suitable ministers of the New Testament, not in
the letter, but in the Spirit. For the letter kills, but
the Spirit gives life.

The Glory of the New Covenant

(Exodus 34:10–35)

7 But if the ministration of death, engraved with
letters upon stones, was in glory, (so much so that
the sons of Israel were not able to gaze intently
upon the face of Moses, because of the glory of
his countenance) even though this ministration
was ineffective, 8 how could the ministration of
the Spirit not be in greater glory? 9 For if the min-
istration of condemnation is with glory, so much
more is the ministration of justice abundant in
glory. 10 And neither was it glorified by means of
an excellent glory, though it was made illustrious
in its own way. 11 For if even what was temporary
has its glory, then what is lasting has an even
greater glory.

12 Therefore, having such a hope, we act with
much confidence, 13 and not as Moses did, in plac-
ing a veil over his face, so that the sons of Israel
would not gaze intently at his face. This was inef-
fective, 14 for their minds were obtuse. And, even
until this present day, the very same veil, in the
readings from the Old Testament, remains not
taken away (though, in Christ, it is taken away).
15 But even until today, when Moses is read, a veil
is still set over their hearts. 16 But when they will
have been converted to the Lord, then the veil
shall be taken away. 17 Now the Spirit is Lord. And
wherever the Spirit of the Lord is, there is liberty.
18 Yet truly, all of us, as we gaze upon the unveiled
glory of the face of the Lord, are transfigured into
the same image, from one glory to another. And
this is done by the Spirit of the Lord.

2 Corinthians 4

The Light of the Gospel

1 Therefore, since we have this ministry, and in as
much as we have obtained mercy for ourselves,
we are not inadequate. 2 For we renounce dishon-
orable and hidden acts, not walking by craftiness,
nor by adulterating the Word of God. Instead, by
the manifestation of truth, we commend ourselves
to the conscience of each man before God. 3 But if

4 akikben ennek a világnak az istene elvakította a
hitetlen értelmet, hogy az Isten képmásának,
Krisztusnak dicsőségéről szóló evangélium fénye
ne ragyogjon fel számukra. 5 Mi ugyanis nem ön-
magunkat hirdetjük, hanem Jézus Krisztust, az
Urat; önmagunkat pedig mint a ti szolgátokat Jé-
zusért. 6 Mert Isten, aki azt mondta: *»A sötétség-
ből világosság ragyogjon fel«,* maga támasztott
világosságot szívünkben, hogy felragyogjon Isten
dicsőségének ismerete Jézus Krisztus arcán.

Szenvedni és megdicsőülni Krisztussal

7 Ez a kincsünk pedig cserépedényben van,
hogy a rendkívüli erőt Istennek tulajdonítsuk és ne
önmagunknak. 8 Mindenfelől szorongatnak min-
ket, de agyon nem nyomnak; bizonytalanságban
vagyunk, de nem esünk kétségbe; 9 üldözést szen-
vedünk, de elhagyatottak nem vagyunk; földre te-
rítenek, de el nem veszünk; 10 állandóan hordoz-
zuk testünkben Jézus halálát, hogy Jézus élete is
nyilvánvaló legyen testünkben. 11 Mert minket,
élőket, szüntelenül halálra adnak Jézusért, hogy
Jézus élete is nyilvánvaló legyen halandó testün-
kön. 12 Bennünk tehát a halál munkálkodik, ben-
netek pedig az élet.

13 Mivel azonban a hitnek ugyanaz a lelke
van bennünk, mint amiről írva van: *»Hittem, azért
szóltam«* {Zsolt 116,10G}, mi is hiszünk, és ezért be-
szélünk. 14 Hiszen tudjuk, hogy aki az Úr Jézust
feltámasztotta, minket is fel fog támasztani Jézus-
sal, és veletek együtt elébe állít. 15 Mert minden
értetek van, hogy a kegyelem bőséges kiáradása
miatt egyre többen adjanak hálát Isten dicsősé-
gére. 16 Éppen ezért nem csüggedünk el, sőt, még
ha a mi külső emberünk romlásnak indul is, a
belső emberünk mégis napról napra megújul.
17 Ez a mi mostani, könnyű szenvedésünk ugyanis
a dicsőségnek igen nagy, örök mértékét szerzi
meg nekünk. 18 Ha nem a látható dolgokra figye-
lünk, hanem a láthatatlanokra. Mert a látható: ide-
igvaló, a láthatatlan pedig örökkévaló.

2 Kor 5

Reménység

1 Tudjuk ugyanis, hogy ha ez a mi földi sát-
runk leomlik, Istentől kapunk hajlékot, nem kéz-
zel alkotott, örök házat az égben. 2 Azért is sóhaj-
tozunk ebben a testben, mert vágyakozunk fel-

our Gospel is in some way hidden, it is hidden to
those who are perishing. 4As for them, the god of
this age has blinded the minds of unbelievers, so
that the light of the Gospel of the glory of Christ,
who is the image of God, would not shine in them.
5For we are not preaching about ourselves, but
about Jesus Christ our Lord. We are merely your
servants through Jesus. 6For God, who told the
light to shine out of darkness, has shined a light
into our hearts, to illuminate the knowledge of the
splendor of God, in the person of Christ Jesus.

Treasure in Jars of Clay
(Romans 6:1–14)

7But we hold this treasure in earthen vessels, so
that what is sublime may be of the power of God,
and not of us. 8In all things, we endure tribulation,
yet we are not in anguish. We are constrained, yet
we are not destitute. 9We suffer persecution, yet
we have not been abandoned. We are thrown
down, yet we do not perish. 10We ever carry
around the mortification of Jesus in our bodies, so
that the life of Jesus may also be manifested in our
bodies. 11For we who live are ever handed over
unto death for the sake of Jesus, so that the life of
Jesus may also be manifested in our mortal flesh.
12Therefore, death is at work in us, and life is at
work in you.

13But we have the same Spirit of faith. And just as
it is written, “I believed, and for that reason I
spoke,” so we also believe, and for that reason, we
also speak. 14For we know that the One who
raised up Jesus will raise us up also with Jesus and
will place us with you. 15Thus, all is for you, so
that grace, abounding through many in thanksgiv-
ing, may abound to the glory of God.

16For this reason, we are not insufficient. But it is
as though our outer man is corrupted, while our
inner man is renewed from day to day. 17For
though our tribulation is, at the present time, brief
and light, it accomplishes in us the weight of a
sublime eternal glory, beyond measure. 18And we
are contemplating, not the things that are seen, but
the things that are unseen. For the things that are
seen are temporal, whereas the things that are not
seen are eternal.

2 Corinthians 5

Our Eternal Dwelling
(Romans 8:18–27)

1For we know that, when our earthly house of this
habitation is dissolved, we have a building of God,

ölteni rá égi hajlékunkat, 3 hogy ha le is kell vetkőznünk, mezítelennek ne bizonyuljunk. 4 Mert amíg ebben a sátorban vagyunk, roskadozva sóhajtozunk, mivel nem azt akarjuk, hogy levetkőztessenek, hanem hogy felöltöztessenek, s így azt, ami halandó, elnyelje az élet. 5 Aki pedig felkészített erre bennünket, Isten az, aki foglalóként a Lelket adta nekünk.

6 Ezért mindenkor bizakodunk, és tudjuk, hogy amíg a testben élünk, távol járunk az Úrtól, 7 mert hitben járunk, és nem szemlélésben. 8 De bizakodunk, s jobban szeretnénk kiköltözni a testből, és elérkezni az Úrhoz. 9 Ezért igyekszünk is neki tetszeni, akár nála vagyunk, akár távol élünk tőle. 10 Mert mindnyájunknak meg kell jelennünk Krisztus ítélőszéke előtt, hogy mindenki elvegye a bérét, aszerint, hogy jót vagy gonoszat cselekedett testében.

Pál szolgálata: 5,11-6,10

A kiengesztelődés szolgálata

11 Mivel tehát ismerjük az Úr félelmét, az embereket igyekszünk meggyőzni, Isten előtt azonban nyíltan állunk. Remélem pedig, hogy a ti lelkiismeretetek előtt is nyíltan állunk. 12 Nem ajánljuk magunkat nektek újra, hanem alkalmat adunk nektek, hogy velünk dicsekedjetek azokkal szemben, akik a külső szerint dicsekszenek, és nem a szív szerint. 13 Mert ha magunkon kívül vagyunk, az az Istenért történik; ha eszünknél vagyunk, az pedig értetek van.

14 Krisztus szeretete ugyanis sürget minket. Mert azt gondoljuk, hogy ha egy meghalt mindenkiért, akkor valamennyien meghaltak; 15 és azért halt meg mindenkiért, hogy akik élnek, már ne önmaguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és feltámadt. 16 Mi tehát mostantól fogva senkit sem ismerünk emberi módon. És ha Krisztust emberi módon ismertük is, most már nem úgy ismerjük. 17 Ezért aki Krisztusban van, új teremtmény; a régiek elmúltak, s íme, újak keletkeztek.

18 Mindez pedig Istentől van, aki Krisztus által megbékéltetett minket önmagával, és nekünk adta a megbékélés szolgálatát. 19 Mert Isten volt az, aki Krisztusban megbékéltette magával a világot, úgy, hogy nem számította be bűneinket, és ránk bízta a békéltetés igéjét. 20 Mi tehát Krisztus követségében járunk, s maga Isten buzdít általunk. Krisztusért kérünk tehát benneteket, béküljetek meg Istennel! 21 Ő azt, aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazságossága legyünk őáltala.

a house not made with hands, eternal in heaven. 2 And for this reason also, we groan, desiring to be clothed from above with our habitation from heaven. 3 If we are so clothed, then we will not be found to be naked. 4 Then too, we who are in this tabernacle groan under the burden, because we do not want to be stripped, but rather to be clothed from above, so that what is mortal may be absorbed by life. 5 Now the One who accomplishes this very thing in us is God, who has given us the pledge of the Spirit.

6 Therefore, we are ever confident, knowing that, while we are in the body, we are on a pilgrimage in the Lord. 7 For we walk by means of faith, and not by sight. 8 So we are confident, and we have the good will to be on a pilgrimage in the body, so as to be present to the Lord. 9 And thus we struggle, whether absent or present, to please him. 10 For it is necessary for us to be manifested before the judgment seat of Christ, so that each one may receive the proper things of the body, according to his behavior, whether it was good or evil.

Ambassadors for Christ

11 Therefore, having knowledge of the fear of the Lord, we appeal to men, but we are made manifest before God. Yet I hope, too, that we may be made manifest in your consciences. 12 We are not commending ourselves again to you, but rather we are presenting you with an opportunity to glory because of us, when you deal with those who glory in face, and not in heart. 13 For if we are excessive in mind, it is for God; but if we are sober, it is for you. 14 For the charity of Christ urges us on, in consideration of this: that if one died for all, then all have died. 15 And Christ died for all, so that even those who live might not now live for themselves, but for him who died for them and who rose again.

16 And so, from now on, we know no one according to the flesh. And though we have known Christ according to the flesh, yet now we know him in this way no longer. 17 So if anyone is a new creature in Christ, what is old has passed away. Behold, all things have been made new. 18 But all is of God, who has reconciled us to himself through Christ, and who has given us the ministry of reconciliation. 19 For certainly God was in Christ, reconciling the world to himself, not charging them with their sins. And he has placed in us the Word of reconciliation.

2 Kor 6

Pál magatartása

1 Mint munkatársak pedig intünk titeket, ne
vegyétek hiába Isten kegyelmét. 2 Mert ő mondja:
»A nekem tetsző időben meghallgattalak,
és az üdvösség napján megsegítettelek téged«
{Iz 49,8}.
Íme, most van a kellő idő, íme, most van az
üdvösség napja! 3 Senkinek sem okozunk semmi-
féle botrányt, hogy ne szidalmazzák szolgálatun-
kat, 4 hanem mindenben Isten szolgáiként viselke-
dünk: sok tűrésben, nyomorúságban, szükségben,
szorongatásban, 5 verésben, börtönben, zendülés
közepette, fáradságban, virrasztásban, böjtölésben,
6 tisztaságban, tudásban, béketűrésben, kedvesség-
ben, a Szentlélekben, nem színlelt szeretetben, 7 az
igazság igéjében, Isten erejében; jobbról és balról
az igazság fegyverzetében, 8 dicsőségben és becs-
telenségben, gyalázatban és jó hírnévben; mint csá-
bítók és mégis igazmondók; 9 mint ismeretlenek és
mégis ismertek; mint halálra váltak, és íme, mégis
élünk; mint megvertek, de meg nem öltek; 10 mint
szomorkodók, és mégis mindig örvendezők; mint
szűkölködők, és mégis sokakat gazdagítók; mint
akiknek semmijük sincsen, és mindenük megvan.

Kibékülés a korintusiakkal: 6,11-7,16

Buzdítás és figyelmeztetés

11 A szánk megnyílt felétek, korintusiak, s a
szívünk kitárult. 12 Nem bennünk van szűk hely
számotokra, hanem a ti szívetekben szűk a hely.
13 Hogy pedig ezt viszonozzátok, mint gyermeke-
imnek mondom, tárjátok ki ti is szíveteket!
14 Ne húzzatok egy igát a hitetlenekkel! Mert
mi köze az igazvoltnak a gonoszsághoz? Vagy mi-
lyen közösség van a világosság és a sötétség között?
15 Hogyan egyezne ki Krisztus Béliállal? Vagy mi
köze a hívőnek a hitetlenhez? 16 Hogyan fér össze
Isten temploma a bálványokkal? Hisz ti az élő Isten
temploma vagytok, amint Isten mondja:
»Köztük fogok lakni és közöttük járni,
az ő Istenük leszek, és ők az én népem lesznek
{Lev 26,11k}.

20 Therefore, we are ambassadors for Christ, so
that God is exhorting through us. We beseech you
for Christ: be reconciled to God. 21 For God made
him who did not know sin to be sin for us, so that
we might become the justice of God in him.

2 Corinthians 6

Paul's Hardships and God's Grace

1 But, as a help to you, we exhort you not to re-
ceive the grace of God in vain.

2 For he says: "In a favorable time, I heeded you;
and on the day of salvation, I helped you." Behold,
now is the favorable time; behold, now is the day
of salvation.

3 May we never give offense to anyone, so that our
ministry may not be disparaged. 4 But in all things,
let us exhibit ourselves as ministers of God with
great patience: through tribulation, difficulties,
and distress; 5 despite wounds, imprisonment, and
rebellion; with hard work, vigilance, and fasting;
6 by chastity, knowledge, and longsuffering; in
pleasantness, in the Holy Spirit, and in unfeigned
charity; 7 with the Word of truth, with the power
of God, and with the armor of justice to the right
and to the left; 8 through honor and dishonor, de-
spite good reports and bad, whether seen as de-
ceivers or truth-tellers, whether ignored or
acknowledged; 9 as if dying and yet truly alive; as
if chastised and yet not subdued; 10 as if sorrowful
and yet always rejoicing; as if needy and yet en-
riching many; as if having nothing and possessing
everything.

11 Our mouth is open to you, O Corinthians; our
heart is enlarged. 12 You are not narrowed by us,
but it is by your own inner selves that you are nar-
rowed. 13 But since we have the same recompense,
(I am speaking as if to my own sons), you, too,
should be enlarged.

Do Not Be Unequally Yoked

14 Do not choose to bear the yoke with unbeliev-
ers. For how can justice be a participant with in-
iquity? Or how can the fellowship of light be a
participant with darkness? 15 And how can Christ
join together with Belial? Or what part do the
faithful have with the unfaithful?

16 And what consensus does the temple of God
have with idols? For you are the temple of the liv-
ing God, just as God says: "I will dwell with them,

17 *Menjetek ki* tehát *közülük,*
váljatok külön – mondja az Úr –,
s ne érintsetek tisztátalant! {Iz 52,11}
Akkor magamhoz fogadlak majd titeket,
18 *és én atyátok leszek,*
ti *pedig az én fiaim és leányaim lesztek*
{Szof 3,20G; Jer 31,9; Iz 43,6},
mondja a mindenható Úr« {Ám 3,13G; 2Makk 1,24}.

and I will walk among them. And I will be their God, and they shall be my people.

17 Because of this, you must depart from their midst and be separate, says the Lord. And do not touch what is unclean.

18 Then I will accept you. And I will be a Father to you, and you shall be sons and daughters to me, says the Lord Almighty."

2 Kor 7

1 Mivel tehát ilyen ígéreteink vannak, szeretteim, tisztítsuk meg magunkat a test és a lélek minden szennyétől, és tegyük teljessé megszentelődésünket Isten félelmében.

2 Fogadjatok be minket szívetekbe! Senkit nem bántottunk meg, senkit nem döntöttünk romlásba, senkit nem csaltunk meg. 3 Nem kárhoztatásotokra mondom ezt; hiszen az előbb mondtam, hogy életre-halálra a szívünkben vagytok. 4 Nagy a bizalmam bennetek, nagyon dicsekszem veletek; telve vagyok vigasztalással, nagyon bőséges az én örömöm minden szorongatásunk mellett.

Títusz küldetése

5 Mert amikor Makedóniába érkeztünk, semmi nyugalma sem volt testünknek, hanem mindenféle szorongatást szenvedtünk: kívül harcok, belül félelem.

6 De Isten, aki megvigasztalja a megalázottakat, megvigasztalt minket Títusz megérkezésével; 7 sőt nemcsak az ő megérkezésével, hanem azzal a vigasztalással is, amellyel megvigasztalódott köztetek, mert elbeszélte nekünk vágyódásotokat, sírásotokat, buzgólkodásotokat érettem, úgyhogy még jobban megörültem.

8 Mert ha meg is szomorítottalak titeket levelemmel, nem bánom; de ha meg is bántam volna – mivel látom, hogy az a levél, bár ideig-óráig, megszomorított titeket –, 9 most örülök, nem azért, mert megszomorodtatok, hanem azért, mert megtérésre szolgált a szomorúságotok. Isten szerint szomorodtatok meg, úgyhogy semmiben se szenvedtetek kárt miattunk. 10 Mert az Isten szerint való szomorúság állhatatos megtérést szerez az üdvösségre; a világ szomorúsága azonban halált szerez. 11 S íme, éppen ez a ti Isten szerint való szomorúságotok milyen nagy buzgóságot ébresztett bennetek, sőt mentegetőzést, méltatlankodást, félelmet, vágyódást, buzgólkodást és a vétkes megbüntetését!

2 Corinthians 7

Paul's Joy in the Corinthians

1 Therefore, having these promises, most beloved, let us cleanse ourselves from all defilement of the flesh and of the spirit, perfecting sanctification in the fear of God.

2 Consider us. We have injured no one; we have corrupted no one; we have defrauded no one. 3 I am not saying this to your condemnation. For we have told you before that you are in our hearts: to die together and to live together. 4 Great is my confidence in you. Great is my glorying over you. I have been filled with consolation. I have a superabundant joy throughout all our tribulation.

5 Then, too, when we had arrived in Macedonia, our flesh had no rest. Instead, we suffered every tribulation: exterior conflicts, interior fears. 6 But God, who consoles the humble, consoled us by the arrival of Titus, 7 and not only by his arrival, but also by the consolation with which he was consoled among you. For he brought to us your desire, your weeping, your zeal for me, so that I rejoiced all the more. 8 For though I made you sorrowful by my epistle, I do not repent. And if I did repent, but only for a time, having realized that the same epistle made you sorrowful, 9 now I am glad: not because you were sorrowful, but because you were sorrowful unto repentance. For you became sorrowful for God, so that you might not suffer any harm from us. 10 For the sorrow that is according to God accomplishes a repentance which is steadfast unto salvation. But the sorrow that is of the world accomplishes death. 11 So consider this same idea, being sorrowful according to God, and what great solicitude it accomplishes in you: including protection, and indignation, and fear, and desire, and zeal, and vindication. In all things, you have shown yourselves to be uncorrupted by this

Mindenben megmutattátok, hogy ti ártatlanok vagytok a dologban. 12 Tehát, ha írtam is nektek, nem a sértő miatt tettem, és nem is a sértett miatt, hanem hogy nyilvánvalóvá tegyem nektek Isten színe előtt buzgóságtokat, amelyet irányunkban tanúsítotok. 13 Ezért vigasztalódtunk meg.

De vigasztalódásunkban még jobban megörültünk Títusz öröme miatt, hogy lelkét mindnyájan felüdítettétek, 14 és ha valamivel dicsekedtem neki veletek kapcsolatban, nem vallottam szégyent, hanem ahogyan nektek mindent az igazság szerint mondtunk, úgy a mi Títusz előtt való dicsekvésünk is igaznak bizonyult. 15 És ő még jobb szívvel van irántatok, amikor megemlékezik mindnyájatok engedelmességéről, ahogyan félelemmel és rettegéssel fogadtátok őt. 16 Örülök, hogy mindenben bizalommal lehetek hozzátok.

Felhívás az adakozásra: 8,1-24

2 Kor 8

A makedóniai keresztények példája

1 Tudtotokra adjuk, testvérek, Isten kegyelmét, amelyet Makedónia egyházai kaptak, 2 hogy a nyomorúság sok megpróbáltatása között bőséges lett az örömük, és igen nagy szegénységükből megszületett jószívűségük túláradó gazdagsága. 3 Mert tanúskodom róla, hogy erejük szerint, sőt erejükön felül is önként adakoztak, 4 és kérvénkérve igyekeztek meggyőzni minket, hogy részük lehessen a jótékonyságban és a szentek javára végzett szolgálatban. 5 És reményünket felülmúlva önmagukat adták oda először az Úrnak, aztán pedig nekünk, Isten akarata szerint.

A gyűjtés befejezése Korintusban

6 Ezért arra kértük Tituszt, hogy amint már megkezdte, fejezze is be nálatok ezt a jótékonyságot.

7 Ezért, mint ahogy mindenben kitűntök: hitben, szóban, ismeretben, minden buzgóságban és a tőlünk kapott szeretetben, úgy tűnjetek ki ebben a jótékonyságban is. 8 Nem parancsképpen mondom ezt, hanem hogy mások buzgósága által a ti szeretetetek őszinteségét is próbára tegyem. 9 Hiszen ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztus kegyelmét: ő értetek szegénnyé lett, bár gazdag volt, hogy az ő szegénysége által ti gazdagok legyetek. 10 Tanácsot viszont adok ebben az ügyben, mert ez hasznotokra van nektek, akik tavaly óta elkezdtetek cselekedni, méghozzá saját akaratotokból. 11 Most tehát a cselekvést is hajtsátok végre, hogy

sorrow. 12 And so, though I wrote to you, it was not because of him who caused the injury, nor because of him who suffered from it, but so as to manifest our solicitude, which we have for you before God. 13 Therefore, we have been consoled. But in our consolation, we have rejoiced even more abundantly over the joy of Titus, because his spirit was refreshed by all of you. 14 And if I have gloried in anything to him about you, I have not been put to shame. But, just as we have spoken all things to you in truth, so also our glorying before Titus has been the truth. 15 And his feelings are now more abundant toward you, since he remembers the obedience of you all, and how you received him with fear and trembling. 16 I rejoice that in all things I have confidence in you.

2 Corinthians 8

Generosity Commended

(Philippians 4:10–20)

1 And so we are making known to you, brothers, the grace of God that has been given in the churches of Macedonia. 2 For within a great experience of tribulation, they have had an abundance of joy, and their profound poverty has only increased the richness of their simplicity. 3 And I bear witness to them, that they were willing to accept what was in accord with their ability, and even what was beyond their ability. 4 For they were begging us, with great exhortation, for the grace and the communication of the ministry that is with the saints. 5 And this is beyond what we had hoped, since they gave themselves, first of all to the Lord, and then also to us, through the will of God, 6 so much so that we petitioned Titus, that in the same manner as he had begun, he would also complete in you this same grace.

7 But, just as in all things you abound in faith and in word and in knowledge and in all solicitude, and even more so in your charity toward us, so also may you abound in this grace. 8 I am speaking, not commanding. But through the solicitude of others, I approve of the good character of your charity.

9 For you know the grace of our Lord Jesus Christ, that though he was rich, he became poor for your sakes, so that through his poverty, you might become rich. 10 And about this, I give my counsel.

amilyen készséges az akarat, olyan legyen a végrehajtás is abból, amitek van. 12 Mert ha az akarat készséges, aszerint kedves az, amije valakinek van, nem aszerint, amije nincs. 13 Nem úgy, hogy másoknak könnyebbségük legyen, nektek pedig nyomorúságtok, hanem az egyenlőség szerint: 14 most a ti bőségetek pótolja azoknak szűkölködését, hogy az ő bőségük is pótolja majd a ti szűkölködéseteket; hogy egyenlőség legyen, ahogy írva van: 15 *»Aki sokat gyűjtött, nem bővelkedett, és aki keveset, nem szűkölködött«* {Kiv 16,18}.

A munkatársak buzgalma és önzetlensége

16 Hála legyen Istennek, aki ugyanezt a buzgóságot adta értetek Títusz szívébe, 17 mert elfogadta a felkérést, sőt, mivel buzgósága nagy volt, önszántából ment el hozzátok. 18 Vele küldtük azt a testvért is, aki az evangélium hirdetéséért minden egyházban elismerésnek örvend, 19 sőt mi több, akit az egyházak kísérőnkké is rendeltek ebben a jótékonyságban, melyet az Úr dicsőségére és elszántságunk megmutatására szolgálunk. 20 Így kívánjuk elkerülni azt, hogy valaki megrágalmazhasson minket ezen bőséges adomány miatt, amely gondunkra van bízva, 21 mert *gondunk van a tisztességre* nemcsak *az Úr* előtt, *hanem az emberek* előtt *is* {Péld 3,4G}. 22 Velük együtt elküldtük azt a testvérünket is, akinek buzgó voltát sok dologban gyakran kipróbáltuk, most pedig még sokkal buzgóbb, irántatok való nagy bizalommal.

23 Ami Títuszt illeti: ő az én társam és segítőm közöttetek, a testvéreink pedig az egyházak küldöttei, Krisztus dicsősége. 24 Mutassátok meg tehát irántuk szeretetteteknek és rólatok való dicsekvésünknek bizonyságát az egyházak színe előtt.

Újabb felhívás az adakozásra: 9,1-15

2 Kor 9

A megbízottak ajánlása

1 A szentek javára való szolgálatról fölösleges nektek írnom; **2** hiszen ismerem készségeteket, amelyért dicsekszem is veletek a makedónok

For this is useful to those of you who, only a year earlier, had just begun to act, or even to be willing to act. 11 So, truly now, accomplish this in deed, so that, in the same manner as your willing mind is prompted, you may also act, out of that which you have. 12 For when the will is prompted, it receives according to what that person has, not according to what that person does not have. 13 And it is not that others should be relieved, while you are troubled, but that there should be an equality. 14 In this present time, let your abundance supply their need, so that their abundance may also supply your need, in order that there may be an equality, just as it was written: 15 "He with more did not have too much; and he with less did not have too little."

Titus Commended
(Titus 1:1–4)

16 But thanks be to God, who has granted to the heart of Titus, this same solicitude for you. 17 For certainly, he accepted the exhortation. But since he was more solicitous, he went to you of his own free will. 18 And we have even sent with him a brother whose praise accompanies the Gospel throughout all the churches. 19 And not only that, but he was also chosen by the churches to be a companion for our sojourn in this grace, which is ministered by us with our determined will, to the glory of the Lord. 20 So let us avoid this, lest anyone disparage us over the abundance that is ministered by us. 21 For we provide for what is good, not only in the sight of God, but also in the sight of men. 22 And we have also sent with them our brother, whom we have proven to be frequently solicitous in many matters. But now there is a greater solicitousness, which is greatly entrusted to you; 23 and whether it concerns Titus, who is a companion to me and a helper to you, or whether it concerns our brothers, the Apostles of the churches, it is to the glory of Christ. 24 Therefore, in the sight of the churches, show them the proof of your charity and of our glorying about you.

2 Corinthians 9

God Loves a Cheerful Giver
(1 Corinthians 16:1–4)

1 Now, concerning the ministry that is done toward the saints, it is not necessary for me to write to you. 2 For I know your willing mind. I glory about you, concerning this, to the Macedonians. For

előtt, hogy Achája készen áll a múlt esztendő óta, és a ti buzgóságotok igen sokakat föllelkesített. **3** Mindamellett elküldtem a testvéreket, nehogy a veletek való dicsekvésünk ebben az ügyben alaptalannak bizonyuljon, hanem, amint mondtam, készen legyetek. **4** És ha a makedónok eljönnek velem, és titeket készületlenül találnak, szégyent ne valljunk mi – hogy ne is mondjam: ti – ebben a dologban. **5** Azért szükségesnek tartottam megkérni a testvéreket, hogy menjenek előre hozzátok, és készítsék elő a megígért adományt, hogy az úgy legyen készen, mint bő áldás, nem mint szűk alamizsna.

Az adakozók dicsérete

6 Azt mondom: Aki szűken vet, szűken is arat; és aki bőven vet, bőven is arat. **7** Mindenki úgy adjon, ahogyan eltökélte szívében, ne kedvetlenséggel vagy kényszerűségből, mert *Isten a jókedvű adakozót szereti* **{Péld 22,8G}**. **8** Isten pedig elég hatalmas, hogy minden kegyelmét bőven árassza rátok, hogy mindig, mindennel teljesen el legyetek látva, és bőven teljék minden jótéteményre, **9** amint írva van:

»Bőven adott a szegényeknek;
igazságossága fennmarad örökkön-örökké«
{Zsolt 112,9}.

10 Aki pedig magot ad a magvetőnek, és kenyeret nyújt eledelül **{Iz 55,10}**, megsokasítja majd a ti vetéseteket is, és megszaporítja igazvoltotok gyümölcsét **{Óz 10,12G}**. **11** Így mindenben gazdagok lesztek minden jószívűségre, amely általunk hálaadást eredményez Isten iránt. **12** Mert ennek a szolgálatnak a teljesítése nemcsak azt adja meg, amire a szenteknek szükségük van, hanem sokakat hálaadásra is késztet Isten iránt. **13** Ennek a szolgálatnak a próbája folytán ugyanis dicsőítik majd Istent azért az engedelmességért, amellyel Krisztus evangéliumát valljátok, és azért az őszinte közösségvállalásért, amelyet iránt tanúsítotok és mindenki iránt tanúsítotok. **14** Imádkoznak is értetek és vágyódnak utánatok, mivel Isten kegyelme bőségesen áradt ki rátok. **15** Hála legyen Istennek kimondhatatlan ajándékáért!

A támadások visszautasítása: 10,1-18

2 Kor 10

Az ellenfelek vádjai

1 Krisztus szelídségére és szerénységére kérlek titeket, én Pál, aki szemtől szemben ugyan

Achaia has also been prepared, for the past year. And your example has inspired very many others. [3]Now I have sent the brothers, so that what we glory about concerning you might be not be empty in this matter, in order that (as I have explained) you may be prepared. [4]Otherwise, if the Macedonians arrive with me and find you unprepared, we (not to mention you) would be ashamed in this matter. [5]Therefore, I considered it necessary to ask the brothers to go to you in advance and to prepare this blessing as promised, and in this way, you may be ready as a blessing, not as an excess.

[6]But I say this: Whoever sows sparingly will also reap sparingly. And whoever sows with blessings shall also reap from blessings: [7]each one giving, just as he has determined in his heart, neither out of sadness, nor out of obligation. For God loves a cheerful giver. [8]And God is able to make every grace abound in you, so that, always having what you need in all things, you may abound unto every good work,

[9]just as it was written: “He has distributed widely, he has given to the poor; his justice remains from age to age.”

[10]And he who ministers seed to the sower will offer you bread to eat, and will multiply your seed, and will increase the growth of the fruits of your justice. [11]So then, having been enriched in all things, you may abound in all simplicity, which works thanksgiving to God through us. [12]For the ministration of this office not only supplies whatever the saints need, but also abounds through many thanksgivings in the Lord. [13]And so, through the evidence of this ministry, you glorify God by the obedience of your confession in the Gospel of Christ, and by the simplicity of your communion with them and with everyone, [14]and they offer prayers for you, being solicitous about you, because of the excellent grace of God within you. [15]Thanks be to God for his ineffable gift.

2 Corinthians 10

Paul’s Apostolic Authority

[1]But I myself, Paul, am begging you, through the meekness and modesty of Christ. I am certainly, by appearances, lowly among you, yet I have

alázatos vagyok köztetek, távollétemben azonban bátor vagyok veletek szemben: 2 kérlek benneteket, hogy amikor majd nálatok leszek, ne kelljen bátornak lennem, olyan határozottsággal, amelylyel, úgy gondolom, bátor lehetek egyesekkel szemben, akik úgy vélekednek rólunk, mintha mi az emberek módjára viselkednénk. 3 Mert bár emberek vagyunk, nem emberek módjára harcolunk. 4 Harci fegyvereink ugyanis nem embertől származnak, hanem Isten által erősek az erősségek lerombolására. Harcunkkal leromboljuk a terveket, 5 és minden magasságot, amely Isten ismerete ellen ágaskodik, és fogságba ejtünk minden értelmet, Krisztus iránt való engedelmességre. 6 Készek vagyunk megbüntetni minden engedetlenséget, mihelyt teljes lesz a ti engedelmességetek.

7 Nézzetek szembe a valósággal! Ha valaki azzal biztatja magát, hogy Krisztusé, gondolja meg magában azt is, hogy amint ő Krisztusé, úgy mi is. 8 Mert még ha kissé többet is találnék dicsekedni hatalmunkkal, amelyet az Úr a ti építésetekre, s nem romlásotokra adott, nem vallanék szégyent. 9 De nem akarom azt a látszatot kelteni, hogy csak rémisztgetlek titeket a levelekkel. 10 Mert »a levelek ugyan – mondják – súlyosak és erősek, a testi megjelenése azonban erőtlen, és a beszéde gyarló.« 11 Gondoljon az ilyen arra, hogy amilyenek távollétünkben vagyunk leveleinkben, szóval, olyanok leszünk ottlétünkkor is, tettel.

Pál munkája

12 Mert mi nem merjük magunkat azokhoz számítani vagy hasonlítani, akik önmagukat ajánlják; de oktalanul viselkednek, hiszen önmagukhoz mérik és önmagukhoz hasonlítják magukat. 13 Mi azonban nem dicsekszünk mértéktelenül, hanem annak a munkának a mértéke szerint, melyet Isten jelölt ki számunkra, hogy hozzátok is eljussunk. 14 Mert mi nem terjeszkedünk ki rátok, mintha nem jutottunk volna el hozzátok, hiszen hozzátok is eljutottunk Krisztus evangéliumával. 15 Nem dicsekszünk mértéktelenül mások munkájával, de megvan a reményünk, hogy ha hitetek növekedni fog, bőséges megbecsülésben lesz részünk köztetek saját munkakörünkben. 16 Akkor a rajtatok túl levő területeken is hirdetni fogjuk az evangéliumot, anélkül, hogy a mások által már elvégzett munkával dicsekednénk.

17 *Aki pedig dicsekszik, az Úrban dicsekedjék* {Jer 9,22k}; 18 mert nem az érdemel hitelt, aki önmagát ajánlja, hanem akit az Úr ajánl.

confidence in you, even while I am absent. 2So I am petitioning you, lest I be bold, when present, with that bold confidence that I am considered to have by certain ones who judge us as if we were walking according to the flesh. 3For though we walk in the flesh, we do not battle according to the flesh. 4For the weapons of our battles are not carnal, yet still they are powerful with God, unto the destruction of fortifications: tearing down every counsel 5and height that extols itself contrary to the wisdom of God, and leading every intellect into the captivity of obedience to Christ, 6and standing ready to repudiate every disobedience, when your own obedience has been fulfilled.

7Consider the things that are in accord with appearances. If anyone trusts that by these things he belongs to Christ, let him reconsider this within himself. For just as he belongs to Christ, so also do we. 8And if I were even to glory somewhat more about our authority, which the Lord has given to us for your edification, and not for your destruction, I should not be ashamed. 9But let it not be said that I am scaring you by means of epistles. 10For they say: “His epistles, indeed, are weighty and strong. But his bodily presence is weak, and his speech is contemptible.” 11Let someone like this realize that whatever we are in word through epistles, while absent: we are much the same in deed, while present.

12For we would not dare to interpose or compare ourselves with certain ones who commend themselves. But we measure ourselves by ourselves, and we compare ourselves with ourselves. 13Thus, we will not glory beyond our measure, but rather according to the measure of the limit which God has measured out to us, a measure which extends even to you. 14For we are not overextending ourselves, as if we are not able to reach as far as you are able. For we have gone even as far as you have in the Gospel of Christ. 15We are not glorying immeasurably over the labors of others. Instead, we hold on to the hope of your growing faith, so as to be magnified in you, according to our own limits, but in abundance, 16and even so as to evangelize in those places that are beyond you, not in order to glory in the measure of others, but rather in those things which have already been prepared. 17But whoever glories, let him glory in the Lord. 18For it is not he who commends himself who is approved, but rather he whom God commends.

2 Kor 11

Az apostol önigazolása

1 Bárcsak eltűrnétek tőlem egy kis ostobaságot! Kérlek, viseljetek el! 2 Mert Isten féltékenységével vagyok féltékeny rátok. Eljegyeztelek ugyanis titeket egy férfival, hogy mint tiszta szüzet vezesselek Krisztushoz. 3 De félek, hogy amint a kígyó félrevezette Évát álnokságával, úgy a ti értelmetek is elfordul a Krisztus iránti őszinte és tiszta odaadástól. 4 Mert ha valaki jön, és más Krisztust hirdet, mint akit mi hirdettünk, vagy más Lelket fogadtok be, mint amit kaptatok, vagy más evangéliumot, mint amit elfogadtatok, azt igen jól eltűritek. 5 Pedig azt hiszem, semmivel sem tettem kevesebbet a fő-fő apostoloknál, 6 mert ha járatlan vagyok is a beszédben, az ismeretben nem, hiszen azt mindenben és minden tekintetben megmutattam nektek.

7 Vagy talán bűnt követtem el akkor, amikor önmagamat megaláztam, hogy titeket fölmagasztaljalak, mikor Isten evangéliumát ingyen hirdettem nektek? 8 Más egyházakat fosztottam ki, támogatást fogadtam el tőlük, hogy titeket szolgálhassalak. 9 Amikor nálatok voltam és szükséget szenvedtem, senkinek sem voltam a terhére, mert amiben hiányt szenvedtem, azt pótolták a Makedóniából jött testvérek, és mindenben vigyáztam, hogy terhetekre ne legyek, és vigyázni is fogok. 10 Krisztus bennem levő igazságára mondom, hogy ezen a dicsőségemen ezután sem engedek csorbát ejteni Achája vidékein.

11 Miért? Azért, mert nem szeretlek titeket? Isten a tudója! 12 De amit teszek, tenni is fogom, hogy elvegyem az alkalmat azoktól, akik alkalmat keresnek, hogy olyanokkal dicsekedjenek, mint mi. 13 Mert az ilyenek álapostolok, álnok munkások, akik Krisztus apostolainak tettetik magukat. 14 S ez nem is csoda, hiszen maga a sátán is a világosság angyalának tetteti magát. 15 Nem nagy dolog tehát, ha az ő szolgái is az igazságosság szolgáinak tettetik magukat. Végük megfelel majd a cselekedeteiknek.

Pál fáradalmai

16 Újra mondom tehát, ne tartson senki ostobának. Vagy fogadjatok el engem akár ostobának, hadd dicsekedjem én is egy kissé. 17 Amit mondok, nem az Úr szerint mondom, hanem mintegy ostobaságból, mert van alapja dicsekvésemnek. 18 Mivel sokan dicsekszenek emberi előnyeikkel,

2 Corinthians 11

Paul and the False Apostles

1 I wish that you would endure a small amount of my foolishness, so as to bear with me. 2 For I am jealous toward you, with the jealousy of God. And I have espoused you to one husband, offering you as a chaste virgin to Christ. 3 But I am afraid lest, as the serpent led astray Eve by his cleverness, so your minds might be corrupted and might fall away from the simplicity which is in Christ. 4 For if anyone arrives preaching another Christ, one whom we have not preached; or if you receive another Spirit, one whom you have not received; or another Gospel, one which you have not been given: you might permit him to guide you. 5 For I consider that I have done nothing less than the great Apostles. 6 For although I may be unskilled in speech, yet I am not so in knowledge. But, in all things, we have been made manifest to you.

7 Or did I commit a sin by humbling myself so that you would be exalted? For I preached the Gospel of God to you freely. 8 I have taken from other churches, receiving a stipend from them to the benefit of your ministry. 9 And when I was with you and in need, I was burdensome to no one. For the brothers who came from Macedonia supplied whatever was lacking to me. And in all things, I have kept myself, and I will keep myself, from being burdensome to you. 10 The truth of Christ is in me, and so this glorying shall not be broken away from me in the regions of Achaia. 11 Why so? Is it because I do not love you? God knows I do.

12 But what I am doing, I will continue to do, so that I may take away an opportunity from those who desire an opportunity by which they may glory, so as to be considered to be like us. 13 For false apostles, such as these deceitful workers, are presenting themselves as if they were Apostles of Christ. 14 And no wonder, for even Satan presents himself as if he were an Angel of light. 15 Therefore, it is no great thing if his ministers present themselves as if they were ministers of justice, for their end shall be according to their works.

Paul's Suffering and Service
(Colossians 1:24–29)

16 I say again. And let no one consider me to be foolish. Or, at least, accept me as if I were foolish, so that I also may glory a small amount. 17 What I am saying is not said according to God, but as if

most én is dicsekedni fogok. 19 Ti ugyanis örömest eltűritek az ostobákat, hiszen bölcsek vagytok. 20 Mert elviselitek, ha valaki szolgaságra vet benneteket, ha valaki elnyel, ha valaki hatalmába kerít, ha valaki felfuvalkodik, ha valaki arcul ver.

21 Szégyenkezve mondom, hisz mintha mi gyöngék lettünk volna ebben a tekintetben. De azzal, amivel valaki dicsekedni mer – ostobaságból mondom –, én is merek. 22 Zsidók ők? Én is! Izraeliták ők? Én is! Ábrahám ivadékai ők? Én is! 23 Krisztus szolgái ők? Mint oktalan mondom, én még inkább: számtalan fáradság, igen sokszor fogság, módfelett való verések, gyakori halálveszély közepette. 24 A zsidóktól öt ízben kaptam egy híján negyven ütést. 25 Háromszor szenvedtem megvesszőzést, egyszer megkövezést, háromszor hajótörést, egy nap és egy éjjel a mély tengeren hányódtam. 26 Gyakran voltam úton, veszélyben folyóvizeken, veszélyben rablók között, veszélyben saját népem körében, veszélyben a nemzetek között, veszélyben városban, veszélyben pusztaságban, veszélyben tengeren, veszélyben hamis testvérek között, 27 fáradságban és nyomorúságban, gyakori virrasztásban, éhségben és szomjúságban, gyakori böjtölésben, hidegben és mezítelenségben. 28 Ezek mellett ott van még mindennapi nyugtalanságom: valamennyi egyház gondja. 29 Ki erőtlen, hogy én ne lennék erőtlen? Ki botránkozik meg, hogy én ne égnék?

30 Ha dicsekedni kell, gyöngeségemmel dicsekszem. 31 Isten, a mi Urunk Jézus Atyja, aki áldott mindörökké, tudja, hogy nem hazudom. 32 Damaszkuszban Aretász király helytartója őriztette a damaszkusziak városát, hogy engem elfogjon, 33 és az ablakon keresztül, kosárban bocsátottak le a falon, így menekültem meg a kezéből.

2 Kor 12

Pál gyöngeségével dicsekszik

1 Ha már dicsekednem kell – bár semmit sem használ – áttérek a látomásokra és az Úr kinyilatkoztatásaira. 2 Ismerek egy embert Krisztusban, aki tizennégy évvel ezelőtt – testben-e, nem tudom, vagy testen kívül, nem tudom, Isten tudja – elragadtatott a harmadik égig. 3 S tudom, hogy

in foolishness, in this matter of glorying. 18 Since so many glory according to the flesh, I will glory also. 19 For you freely accept the foolish, though you yourselves claim to be wise. 20 For you permit it when someone guides you into servitude, even if he devours you, even if he takes from you, even if he is extolled, even if he strikes you repeatedly on the face. 21 I speak according to disgrace, as if we had been weak in this regard. In this matter, (I speak in foolishness) if anyone dares, I dare also. 22 They are Hebrews; so am I. They are Israelites; so am I. They are the offspring of Abraham; so am I. 23 They are the ministers of Christ (I speak as if I were less wise); more so am I: with many more labors, with numerous imprisonments, with wounds beyond measure, with frequent mortifications. 24 On five occasions, I received forty stripes, less one, from the Jews. 25 Three times, I was beaten with rods. One time, I was stoned. Three times, I was shipwrecked. For a night and a day, I was in the depths of the sea. 26 I have made frequent journeys, through dangerous waters, in danger of robbers, in danger from my own nation, in danger from the Gentiles, in danger in the city, in danger in the wilderness, in danger in the sea, in danger from false brothers, 27 with hardships and difficulties, with much vigilance, in hunger and thirst, with frequent fasts, in cold and nakedness, 28 and, in addition to these things, which are external: there is my daily earnestness and solicitude for all the churches. 29 Who is weak, and I am not weak? Who is scandalized, and I am not being burned?

30 If it is necessary to glory, I will glory of the things that concern my weaknesses. 31 The God and Father of our Lord Jesus Christ, who is blessed forever, knows that I am not lying. 32 At Damascus, the governor of the nation under Aretas the king, watched over the city of the Damascenes, so as to apprehend me. 33 And, through a window, I was let down along the wall in a basket; and so I escaped his hands.

2 Corinthians 12

Paul's Revelation

1 If it is necessary (though certainly not expedient) to glory, then I will next tell of visions and revelations from the Lord. 2 I know a man in Christ, who, more than fourteen years ago (whether in the body, I do not know, or out of the body, I do not know: God knows), was enraptured to the third

ugyanez az ember – testben-e, vagy testen kívül, nem tudom, Isten tudja – 4 elragadtatott a paradicsomba, és titkos igéket hallott, amelyeket embernek nem szabad kimondania. 5 Ezzel az emberrel dicsekszem, önmagammal viszont nem dicsekszem, csak gyöngeségeimmel. 6 Pedig ha dicsekedni akarnék, akkor sem lennék ostoba, hiszen igazságot mondanék, de tartózkodom ettől, nehogy valaki többre becsüljön annál, amit bennem lát vagy amit tőlem hall 7 a kinyilatkoztatások nagysága miatt. Ezért, hogy el ne bízzam magam, tövist kaptam testembe, a sátán angyalát, hogy arcul verjen. 8 Háromszor kértem emiatt az Urat, hogy távozzék az tőlem; 9 de ő azt mondta nekem: »Elég neked az én kegyelmem, mert az erő a gyöngeségben lesz teljessé.« Legszívesebben tehát gyöngeségeimmel dicsekszem, hogy Krisztus ereje lakozzék bennem. 10 Ezért telik kedvem a Krisztusért való erőtlenségben, bántalmazásban, szükségben, üldöztetésben és szorongattatásban, mert amikor gyönge vagyok, akkor vagyok erős.

11 Ostobává lettem, ti kényszerítettetek rá. Mert nektek kellett volna engem ajánlanotok, semmivel sem voltam ugyanis kisebb azoknál, akik fölötte nagy apostolok – bár semmi sem vagyok; 12 de az én apostoli mivoltom jelei a végtelen türelemben, jelekben, csodákban és hatalmi tettekben nyilvánultak meg közöttetek. 13 Mert miben kaptatok kevesebbet a többi egyházaknál, hacsak nem abban, hogy én magam nem voltam a terhetekre? Bocsássátok meg nekem ezt az igazságtalanságot!

Pál látogatásának hírüladása: 12,14-13,10

Gondok

14 Íme, most harmadszor készülök hozzátok menni, de nem leszek a terhetekre. Mert nem azt keresem, ami a tietek, hanem titeket, hiszen nem a gyermekek tartoznak kincseket gyűjteni a szülőknek, hanem a szülők a gyermekeknek. 15 Én pedig igen szívesen áldozok, sőt magam is áldozattá leszek a ti lelketekért. Ha én ennyire szeretlek titeket, kevesebb szeretetre találnék nálatok?

16 Ám legyen, én nem voltam terhetekre, mivel azonban ravasz vagyok, csellel fogtalak meg titeket. 17 Behálóztalak-e titeket küldötteim bármelyike által? 18 Megkértem Títuszt, és vele elküldtem azt a testvért. Behálózott-e titeket Títusz? Nem jártunk-e ugyanazon lélek szerint? S nem ugyanazon az úton?

heaven. 3And I know a certain man (whether in the body, or out of the body, I do not know: God knows), 4who was enraptured into Paradise. And he heard words of mystery, which it is not permitted for man to speak.

Paul's Thorn and God's Grace

5On behalf of someone like this, I will glory. But on behalf of myself, I will not glory about anything, except my infirmities. 6For even though I am willing to glory, I will not be foolish. But I will speak the truth. Yet I will do so sparingly, lest anyone may consider me to be anything more than what he sees in me, or anything more than what he hears from me.

7And lest the greatness of the revelations should extol me, there was given to me a prodding in my flesh: an angel of Satan, who struck me repeatedly. 8Because of this, three times I petitioned the Lord that it might be taken away from me. 9And he said to me: "My grace is sufficient for you. For virtue is perfected in weakness." And so, willingly shall I glory in my weaknesses, so that the virtue of Christ may live within me. 10Because of this, I am pleased in my infirmity: in reproaches, in difficulties, in persecutions, in distresses, for the sake of Christ. For when I am weak, then I am powerful.

Paul's Concern for the Corinthians

11I have become foolish; you have compelled me. For I ought to have been commended by you. For I have been nothing less than those who claim to be above the measure of Apostles, even though I am nothing. 12And the seal of my Apostleship has been set over you, with all patience, with signs and wonders and miracles. 13For what is there that you have had which is less than the other churches, except that I myself did not burden you? Forgive me this injury.

14Behold, this is the third time I have prepared to come to you, and yet I will not be a burden to you. For I am seeking not the things that are yours, but you yourselves. And neither should the children store up for the parents, but the parents for the children. 15And so, very willingly, I will spend and exhaust myself for the sake of your souls, loving you more, while being loved less. 16And so be it. I have not burdened you, but instead, being astute, I obtained you by guile. 17And yet, did I defraud you by means of any of those whom I sent to you? 18I asked for Titus, and I sent a brother with him. Did Titus defraud you? Did we not walk

19 Régóta azt gondoljátok már, hogy mentegetőzünk előttetek? Isten előtt, Krisztusban beszélünk. Mindez pedig, szeretteim, a ti épülésetekre szolgál. 20 Mert félek, hogy amikor majd odaérkezem, nem olyanoknak talállak titeket, amilyeneknek szeretnélek, és ti is olyannak találtok engem, amilyennek nem szeretnétek. Félek, hogy versengés, irigység, indulatosság, egyenetlenkedés, rágalom, fondorkodás, felfuvalkodottság, pártoskodás lesz köztetek, 21 úgyhogy amikor odaérkezem, az én Istenem ismét megaláz engem nálatok, és meg kell majd siratnom sokakat azok közül, akik régebben vétkeztek, és nem tértek meg a tisztátalanságból, paráznaságból és szemérmetlenségből, amelyet elkövettek.

2 Kor 13

Végső intelmek

1 Íme, ezúttal harmadszor megyek hozzátok: *»Két vagy három tanú vallomása döntsön el minden ügyet«* {MTörv 19,15}. 2 Előre megmondtam, és most előre kijelentem, ahogy második ottlétemkor, most a távollétemben is azoknak, akik régebben vétkeztek, és a többieknek is, hogy ha ismét odamegyek, nem fogok kegyelmezni. 3 Hiszen annak bizonyítékát keresitek, hogy belőlem Krisztus szól, aki veletek szemben nem erőtlen, hanem erős köztetek. 4 Mert bár gyöngeségében megfeszítették, Isten erejéből él. Mi is gyöngék vagyunk benne, de élni fogunk vele együtt Isten erejéből értetek.

5 Önmagatokat vizsgáljátok meg, vajon a hitben vagytok-e; önmagatokat tegyétek próbára. Vagy nem ismeritek fel önmagatokon, hogy Jézus Krisztus bennetek van? Ha nem, akkor nem álltátok ki a próbát. 6 Azt azonban remélem felismeritek, hogy mi kiálltuk a próbát. 7 Kérjük Istent, hogy semmi gonoszat ne tegyetek, nem azért, hogy mi próbát kiálltaknak látsszunk, hanem azért, hogy ti megtegyétek a jót, nekünk pedig ne kelljen kiállnunk a próbát. 8 Mert semmit sem tehetünk az igazság ellen, hanem csak az igazságért. 9 Sőt örülünk, amikor mi gyöngék vagyunk, ti pedig erősek vagytok; könyörgünk is a ti tökéletességetekért. 10 Azért írom mindezt távollétemben, hogy ha jelen leszek, ne járjak el keményen azzal a hatalommal, melyet az Úr nekem építésre adott, és nem rombolásra.

with the same spirit? Did we not walk in the same steps?

19 Have you ever thought that we should explain ourselves to you? We speak in the sight of God, in Christ. But all things, most beloved, are for your edification. 20 Yet I fear, lest perhaps, when I have arrived, I might not find you such as I would want, and I might be found by you, such as you would not want. For perhaps there may be among you: contention, envy, animosity, dissension, detraction, whispering, self-exaltation, and rebellion. 21 If so, then, when I have arrived, God may again humble me among you. And so, I mourn for the many who sinned beforehand, and did not repent, over the lust and fornication and homosexuality, which they have committed.

2 Corinthians 13

Examine Yourselves

1 Behold, this is the third time that I am coming to you. By the mouth of two or three witnesses, every word shall stand. 2 I have preached when present, and I will preach now while absent, to those who sinned before, and to all the others, because, when I arrive again, I will not be lenient with you. 3 Do you seek evidence that it is Christ who speaks in me, who is not weak with you, but is powerful with you? 4 For although he was crucified in weakness, yet he lives by the power of God. And yes, we are weak in him. But we shall live with him by the power of God among you.

5 Test yourselves as to whether you are in the faith. Examine yourselves. Or do you yourselves not know whether Christ Jesus is in you? But perhaps you are reprobates. 6 But I hope you know that we ourselves are not reprobates. 7 Now we pray to God that you shall do nothing evil, not so that we may seem to be approved, but so that you may do what is good, even if we seem like reprobates. 8 For we cannot do anything against the truth, but only for the truth. 9 For we rejoice that we are weak, while you are strong. This is also what we pray for: your perfection. 10 Therefore, I write these things while absent, so that, when present, I may not have to act more harshly, according to the authority which the Lord has given to me, for edification and not for destruction.

Zárszó és áldás: 13,11-13

11 Egyébként, testvérek, örüljetek, legyetek tökéletesek, buzdítsátok egymást, legyetek egyetértők, éljetek békességben, s a szeretet és békesség Istene veletek lesz. **12** Köszöntsétek egymást szent csókkal. Üdvözölnek titeket a szentek mindnyájan.

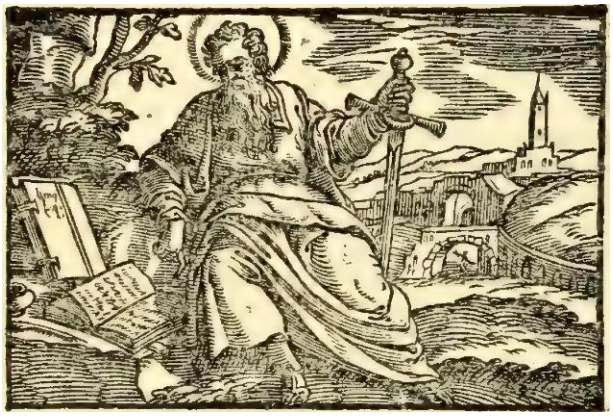
13 Az Úr Jézus Krisztus kegyelme, Isten szeretete és a Szentlélek közössége legyen mindnyájatokkal!

Benediction and Farewell

11 As to the rest, brothers, rejoice, be perfect, be encouraged, have the same mind, have peace. And so the God of peace and love will be with you. **12** Greet one another with a holy kiss. **13** All the saints greet you.

14 The grace of our Lord Jesus Christ, and the charity of God, and the communion of the Holy Spirit be with you all. Amen.

LEVÉL A GALATÁKNAK

Címzés és köszöntés: 1,1-5

Gal 1

1 Pál, aki nem emberektől, nem ember által
apostol, hanem Jézus Krisztus és az Atyaisten ál-
tal, aki feltámasztotta őt a halottak közül, 2 és a
velem levő testvérek mindnyájan, Galácia egyhá-
zainak. 3 Kegyelem nektek és békesség Istentől, a
mi Atyánktól, és az Úr Jézus Krisztustól. 4 Ő fel-
áldozta önmagát bűneinkért, hogy kiragadjon
minket a jelen gonosz világból, Istenünknek és
Atyánknak akarata szerint. 5 Legyen neki dicső-
ség mindörökkön örökké! Ámen.

A levél megírásának oka: 1,6-9

6 Csodálom, hogy attól, aki titeket Krisztus
kegyelme által meghívott, ilyen hamar más evan-
géliumhoz pártoltok, 7 holott nincsen más, csak
olyanok vannak, akik zavarba ejtenek titeket, és el
akarják ferdíteni Krisztus evangéliumát. 8 De még
ha mi, vagy akár az égből egy angyal hirdetne is
nektek más evangéliumot, mint amit hirdettünk nek-
tek, kivetett legyen! 9 Ahogy azelőtt is mondtuk,
most megismétlem: Ha valaki más evangéliumot
hirdet nektek, mint amit átvettetek, kivetett legyen!

Pál apostoli tisztsége: 1,10-2,10

Pál meghívása

10 Vajon emberek helyeslését akarom most
elnyerni, vagy Istenét? Embereknek igyekszem-e
tetszeni? Ha még az embereknek igyekeznék tet-
szeni, nem volnék Krisztus szolgája!

11 Tudtotokra adom ugyanis, testvérek, hogy
az evangélium, melyet én hirdettem, nem emberi
találmány; 12 mert én nem embertől kaptam vagy
tanultam azt, hanem Jézus Krisztus kinyilatkozta-
tásából. 13 Hallottátok ugyanis, hogyan viselked-

Galatians 1

Paul's Greeting to the Galatians

1 Paul, an Apostle, not from men and not through
man, but through Jesus Christ, and God the Father,
who raised him from the dead, 2 and all the brothers
who are with me: to the churches of Galatia.

3 Grace and peace to you from God the Father, and
from our Lord Jesus Christ, 4 who gave himself on
behalf of our sins, so that he might deliver us from
this present wicked age, according to the will of
God our Father. 5 To him is glory forever and ever.
Amen.

No Other Gospel

6 I wonder that you have been so quickly trans-
ferred, from him who called you into the grace of
Christ, over to another gospel. 7 For there is no
other, except that there are some persons who dis-
turb you and who want to overturn the Gospel of
Christ. 8 But if anyone, even we ourselves or an
Angel from Heaven, were to preach to you a gos-
pel other than the one that we have preached to
you, let him be anathema. 9 Just as we have said
before, so now I say again: If anyone has preached
a gospel to you, other than that which you have
received, let him be anathema.

Paul Preaches the Gospel

10 For am I now persuading men, or God? Or, am
I seeking to please men? If I still were pleasing
men, then I would not be a servant of Christ.

11 For I would have you understand, brothers, that
the Gospel which has been preached by me is not
according to man. 12 And I did not receive it from
man, nor did I learn it, except through the revela-
tion of Jesus Christ.

13 For you have heard of my former behavior
within Judaism: that, beyond measure, I perse-
cuted the Church of God and fought against Her.
14 And I advanced in Judaism beyond many of my
equals among my own kind, having proven to be
more abundant in zeal toward the traditions of my
fathers. 15 But, when it pleased him who, from my
mother's womb, had set me apart, and who has
called me by his grace, 16 to reveal his Son within
me, so that I might evangelize him among the
Gentiles, I did not next seek the consent of flesh
and blood. 17 Neither did I go to Jerusalem, to
those who were Apostles before me. Instead, I

tem egykor a zsidóságban, hogy mód felett üldöztem Isten egyházát, és pusztítottam azt. 14 Felülmúltam a zsidóságban számos kortársamat nemzetemből, nagyobb buzgósággal követve őseim hagyományait. 15 Mikor azonban úgy tetszett Istennek, aki engem anyám méhétől fogva {Iz 49,1} kiválasztott, és kegyelme által meghívott, 16 hogy kinyilatkoztassa bennem Fiát, hogy hirdessem őt a nemzetek között, egyáltalán nem kértem ki emberek tanácsát, 17 Jeruzsálembe sem mentem föl apostol-elődeimhez, hanem elmentem Arábiába, majd ismét visszatértem Damaszkuszba.

18 Három év múlva azután felmentem Jeruzsálembe, hogy meglátogassam Kéfást, és nála maradtam tizenöt napig. 19 Mást azonban az apostolok közül nem láttam, csak Jakabot, az Úr testvérét. 20 Amit itt írok, íme, Isten előtt mondom, hogy nem hazudom. 21 Azután Szíria és Kilikia vidékeire mentem. 22 Júdeának Krisztusban lévő egyházai számára személyesen nem is voltam ismert. 23 Csak azt hallották felőlem: »Az, aki minket egykor üldözött, most hirdeti a hitet, amelyet valaha pusztított«, 24 és dicsőítették miattam az Istent.

Gal 2

Határozat Jeruzsálemben

1 Tizennégy esztendő múlva azután ismét fölmentem Jeruzsálembe Barnabással, s magammal vittem Tituszt is. 2 Kinyilatkoztatástól indítva mentem föl, és megtárgyaltam velük az evangéliumot, amelyet a nemzetek közt hirdetek, azokkal külön is, akik tekintélyesek voltak, nehogy hiábavaló legyen, ahogy futok vagy ahogy futottam. 3 De még a velem levő Tituszt sem kényszerítették a körülmetélésre, bár görög volt. 4 A hamis testvérek ellenére sem tették, akik azért lopakodtak és furakodtak be, hogy kikémleljék a Krisztus Jézusban való szabadságunkat, s így minket szolgaságba taszítsanak. 5 Ezeknek egy pillanatig sem engedtük magunkat alávetni, hogy az evangélium igazsága megmaradjon nálatok.

6 Azok pedig, akik tekintélyesek voltak – hogy milyenek voltak valamikor, az nem tartozik rám; Isten nem nézi az ember személyét –, azok a tekintélyesek engem semmivel sem terheltek meg. 7 Sőt inkább, amikor látták, hogy rám van bízva a körülmetéletlenek evangéliuma, mint ahogy Péterre a körülmetélteké 8 – mert aki erőt adott Péternek a körülmetéltek apostolságára, nekem is erőt adott a nemzetek között –, 9 és amikor

went into Arabia, and next I returned to Damascus.

18 And then, after three years, I went to Jerusalem to see Peter; and I stayed with him for fifteen days. 19 But I saw none of the other Apostles, except James, the brother of the Lord. 20 Now what I am writing to you: behold, before God, I am not lying. 21 Next, I went into the regions of Syria and Cilicia. 22 But I was unknown by face to the churches of Judea, which were in Christ. 23 For they had only heard that: “He, who formerly persecuted us, now evangelizes the faith which he once fought.” 24 And they glorified God in me.

Galatians 2

The Council at Jerusalem

(Acts 15:5–21)

1 Next, after fourteen years, I went up again to Jerusalem, taking with me Barnabas and Titus. 2 And I went up according to revelation, and I debated with them about the Gospel that I am preaching among the Gentiles, but away from those who were pretending to be something, lest perhaps I might run, or have run, in vain. 3 But even Titus, who was with me, though he was a Gentile, was not compelled to be circumcised, 4 but only because of false brothers, who were brought in unknowingly. They entered secretly to spy on our liberty, which we have in Christ Jesus, so that they might reduce us to servitude. 5 We did not yield to them in subjection, even for an hour, in order that the truth of the Gospel would remain with you, 6 and away from those who were pretending to be something. (Whatever they might have been once, it means nothing to me. God does not accept the reputation of a man.) And those who were claiming to be something had nothing to offer me. 7 But it was to the contrary, since they had seen that the Gospel to the uncircumcised was entrusted to me, just as the Gospel to the circumcised was

megismerték a nekem adott kegyelmet, Jakab, Kéfás és János, akiket oszlopoknak tekintettek, az egység jeléül jobbot nyújtottak nekem és Barnabásnak, hogy mi a nemzetek között apostolkodjunk, ők pedig a körülmetéltek között. 10 Csak legyen gondunk a szegényekre, amit én törekedtem is megtenni.

A hitből fakadó megigazulás: 2,11-4,7

Vita Antióchiában

11 Amikor azonban Kéfás Antióchiába jött, nyíltan szembeszálltam vele, mert méltó volt a feddésre. 12 Mielőtt ugyanis Jakabtól odaérkeztek volna néhányan, mindig együtt étkezett a pogány származásúakal; de amikor azok odaérkeztek, visszavonult, és különvált tőlük, mert félt a körülmetéltektől. 13 Képmutatását követte a többi zsidó is, úgyhogy Barnabást is belevitték a képmutatásba. 14 De amikor láttam, hogy nem járnak egyenesen az evangélium igazsága szerint, mindnyájuk előtt azt mondtam Kéfásnak: »Ha te zsidó létedre a pogányok módjára élsz és nem zsidó módon, hogyan kényszerítheted a pogány származásúakat, hogy zsidó módon éljenek?« 15 Mi természet szerint zsidók vagyunk, és nem a pogányok közül való bűnösök. 16 Mivel pedig tudjuk, hogy az ember nem a törvény cselekedeteiből igazul meg, hanem a Jézus Krisztusba vetett hit által, mi is Krisztus Jézusban hittünk, hogy megigazuljunk Krisztus hite, és nem a törvény cselekedetei által, mert a törvény cselekedeteiből *egy ember sem igazul meg.*

17 Hogyha mi, akik Krisztusban keresünk megigazulást, magunk is bűnösöknek bizonyulunk, vajon akkor Krisztus a bűn előmozdítója? Semmi esetre sem! 18 Mert ha ismét felépítem azt, amit leromboltam, önmagamat teszem törvényszegővé. 19 Én ugyanis a törvény által meghaltam a törvénynek, hogy Istennek éljek. Krisztussal együtt keresztre vagyok szegezve: 20 élek én, de már nem én, hanem Krisztus él bennem. Amit pedig most a testben élek, azt az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem, és önmagát adta értem. 21 Nem érvénytelenítem Isten kegyelmét: ha ugyanis a megigazulás a törvény által van, akkor Krisztus hiába halt meg.

entrusted to Peter. 8For he who was working the Apostleship to the circumcised in Peter, was also working in me among the Gentiles. 9And so, when they had acknowledged the grace that was given to me, James and Cephas and John, who seemed like pillars, gave to me and to Barnabas the right hand of fellowship, so that we would go to the Gentiles, while they went to the circumcised, 10asking only that we should be mindful of the poor, which was the very thing that I also was solicitous to do.

Paul Confronts Cephas

11But when Cephas had arrived at Antioch, I stood against him to his face, because he was blameworthy. 12For before certain ones arrived from James, he ate with the Gentiles. But when they had arrived, he drew apart and separated himself, fearing those who were of the circumcision. 13And the other Jews consented to his pretense, so that even Barnabas was led by them into that falseness. 14But when I had seen that they were not walking correctly, by the truth of the Gospel, I said to Cephas in front of everyone: “If you, while you are a Jew, are living like the Gentiles and not the Jews, how is it that you compel the Gentiles to keep the customs of the Jews?”

15By nature, we are Jews, and not of the Gentiles, sinners. 16And we know that man is not justified by the works of the law, but only by the faith of Jesus Christ. And so we believe in Christ Jesus, in order that we may be justified by the faith of Christ, and not by the works of the law. For no flesh will be justified by the works of the law. 17But if, while seeking to be justified in Christ, we ourselves are also found to be sinners, would then Christ be the minister of sin? Let it not be so! 18For if I rebuild the things that I have destroyed, I establish myself as a prevaricator. 19For through the law, I have become dead to the law, so that I may live for God. I have been nailed to the cross with Christ. 20I live; yet now, it is not I, but truly Christ, who lives in me. And though I live now in the flesh, I live in the faith of the Son of God, who loved me and who delivered himself for me. 21I do not reject the grace of God. For if justice is through the law, then Christ died in vain.

Gal 3

A Lelket a hívők kapják meg

1 Ó, esztelen galaták! Ki babonázott meg titeket, miután a szemetek elé tártuk a megfeszített
Jézus Krisztust? 2 Csak azt mondjátok meg nekem: a törvény cselekedetei alapján kaptátok-e
meg a Lelket, vagy az igehirdetés hívő hallgatása
által? 3 Ennyire oktalanok vagytok? Amit a Lélekkel kezdtetek, most a testtel fejezitek be? 4 Hiába
éltetek át oly sok mindent? Úgy látszik, valóban
hiába! 5 Aki tehát a Lelket adja nektek és csodákat
művel köztetek, a törvény cselekedetei, vagy az
igehirdetés hívő hallgatása alapján teszi-e ezt?

Ábrahám hite és az áldás ígérete

6 Ahogy Ábrahám: *»hitt Istennek, és ez megigazulására szolgált«* {Ter 15,6}. 7 Értsétek meg tehát, hogy akik hisznek, azok Ábrahám fiai. 8 Mivel pedig az Írás előre látta, hogy Isten a hit által
ad megigazulást a pogányoknak, előre hirdette
Ábrahámnak: *»Tebenned nyer áldást minden nemzet«* {Ter 12,3}. 9 Így tehát akik hitből valók,
azok nyernek áldást a hívő Ábrahámmal. 10 Mert
mindazok, akik a törvény cselekedeteire támaszkodnak, átok alatt vannak. Írva van ugyanis: *»Átkozott mindenki, aki hűségesen meg nem tartja mindazt, aminek teljesítése elő van írva a törvény könyvében«* {MTörv 27,26}. 11 Hogy pedig a törvény
által senki sem igazul meg Isten előtt, nyilvánvaló, mert *»az igaz hitből él«* {Hab 2,4}. 12 A törvény
pedig nem a hiten alapszik, hanem *»aki teljesíti a törvényt, élni fog általa«* {Lev 18,5}. 13 Krisztus
megváltott minket a törvény átkától, amikor
átokká lett értünk, mert írva van: *»Átkozott mindaz, aki a fán függ«* {MTörv 21,23}. 14 Ez azért
történt, hogy Ábrahám áldása Krisztus Jézusban a
pogányokra is rászálljon, és hogy a megígért Lelket megkapjuk a hit által.

15 Testvérek, emberi módon szólok. Még az
ember érvényes végrendeletét sem érvénytelenítheti senki, és nem egészítheti ki. 16 Nos, az ígéretek Ábrahámnak *és utódjának* szóltak. Nem azt
mondja az Írás: *»és utódainak«,* mint soknak, hanem mint egynek: *»és a te utódodnak«* {Ter 22,17},
aki a Krisztus. 17 Azt mondom tehát: az Isten által
megerősített végrendeletet a négyszázharminc évvel később adott törvény nem teszi érvénytelenné,
hogy megszüntesse az ígéretet. 18 Mert ha a törvényből származna az örökség, akkor már nem az
ígéretből; Ábrahámnak pedig Isten ígéret által
adta ajándékát.

Galatians 3

Faith and Belief

(James 2:14–26)

1 O senseless Galatians, who has so fascinated you
that you would not obey the truth, even though Jesus Christ has been presented before your eyes,
crucified among you? 2 I wish to know only this
from you: Did you receive the Spirit by the works
of the law, or by the hearing of faith? 3 Are you so
foolish that, though you began with the Spirit, you
would now end with the flesh? 4 Have you been
suffering so much without a reason? If so, then it
is in vain. 5 Therefore, does he who distributes the
Spirit to you, and who works miracles among you,
act by the works of the law, or by the hearing of
the faith?

6 It is just as it was written: “Abraham believed
God, and it was reputed to him unto justice.”
7 Therefore, know that those who are of faith, these
are the sons of Abraham. 8 Thus Scripture, foreseeing that God would justify the Gentiles by
faith, foretold to Abraham: “All nations shall be
blessed in you.” 9 And so, those who are of faith
shall be blessed with faithful Abraham.

Christ Has Redeemed Us

10 For as many as are of the works of the law are
under a curse. For it has been written: “Cursed is
everyone who does not continue in all the things
that have been written in the book of the Law, so
as to do them.” 11 And, since in the law no one is
justified with God, this is manifest: “For the just
man lives by faith.” 12 But the law is not of faith;
instead, “he who does these things shall live by
them.” 13 Christ has redeemed us from the curse of
the law, since he became a curse for us. For it is
written: “Cursed is anyone who hangs from a
tree.” 14 This was so that the blessing of Abraham
might reach the Gentiles through Christ Jesus, in
order that we might receive the promise of the
Spirit through faith.

The Purpose of the Law

(Romans 7:1–6)

15 Brothers (I speak according to man), if a man’s
testament has been confirmed, no one would reject it or add to it. 16 The promises were made to
Abraham and to his offspring. He did not say,
“and to descendents,” as if to many, but instead,
as if to one, he said, “and to your offspring,” who
is Christ. 17 But I say this: the testament confirmed

A törvény üdvtörténeti szerepe

19 Mi tehát a törvény? A bűnök miatt hozták,
amíg el nem jön az utód, akinek az ígéret szól. An-
gyalok által hirdették ki, közvetítő útján. 20 Ez a
közvetítő azonban nem egy valakinek a közvetí-
tője, Isten pedig egy. 21 A törvény tehát az Isten
ígéretei ellen van? Semmi esetre sem! Mert ha
olyan törvényt adtak volna, amely éltetni képes,
valóban a törvényből lenne a megigazulás. 22 De
az Írás mindent a bűn alá foglalt, hogy az ígéretet
Jézus Krisztus hite által nyerjék el a hívők.

23 Amíg a hit el nem érkezett, a törvény fog-
ságában voltunk tartva a hit számára, amely majd
kinyilatkoztatást nyer. 24 Ennélfogva a törvény
Krisztushoz vezető nevelőnk volt, hogy a hit által
igazuljunk meg. 25 Amikor azonban elérkezett a
hit, már nem vagyunk a nevelő alatt.

Hit és istengyermekség

26 Mert mindnyájan Isten fiai vagytok a hit
által Krisztus Jézusban. 27 Hiszen mindannyian,
akik megkeresztelkedtetek Krisztusra, Krisztust
öltöttétek magatokra: 28 nincs többé zsidó, sem
görög, sem szolga, sem szabad, sem férfi, sem nő;
mert mindnyájan egy vagytok Krisztus Jézusban.
29 Ha pedig ti Krisztuséi vagytok, akkor Ábrahám
utódai, s az ígéret szerint való örökösök.

Gal 4

1 Mondom pedig: Amíg az örökös kiskorú,
semmiben sem különbözik a szolgától, bár min-den-
nek ura, 2 hanem gyámok és gondviselők alatt van
az apjától előre meghatározott időig. 3 Így mi is,
amíg kiskorúak voltunk, a világ elemeinek szolga-
sága alatt voltunk. 4 De amikor elérkezett az idők
teljessége, Isten elküldte Fiát, aki asszonytól szüle-
tett, és a törvény alattvalója lett, 5 hogy azokat, akik
a törvény alatt voltak, megváltsa, és elnyerjük a fo-
gadott fiúságot. 6 Mivel pedig fiak vagytok, Isten el-
küldte Fiának Lelkét szívünkbe, aki azt kiáltja:
»Abba, Atya!« 7 Tehát többé nem vagy már szolga,
hanem fiú; ha pedig fiú, akkor örökös is az Isten által.

by God, which, after four hundred and thirty years
became the Law, does not nullify, so as to make
the promise empty. 18For if the inheritance is of
the law, then it is no longer of the promise. But
God bestowed it to Abraham through the promise.

19Why, then, was there a law? It was established
because of transgressions, until the offspring
would arrive, to whom he made the promise, or-
dained by Angels through the hand of a mediator.
20Now a mediator is not of one, yet God is one.
21So then, was the law contrary to the promises of
God? Let it not be so! For if a law had been given,
which was able to give life, truly justice would be
of the law. 22But Scripture has enclosed every-
thing under sin, so that the promise, by the faith of
Jesus Christ, might be given to those who believe.

23But before the faith arrived, we were preserved
by being enclosed under the law, unto that faith
which was to be revealed. 24And so the law was
our guardian in Christ, in order that we might be
justified by faith. 25But now that faith has arrived,
we are no longer under a guardian.

Sons through Faith in Christ

26For you are all sons of God, through the faith
which is in Christ Jesus. 27For as many of you as
have been baptized in Christ have become clothed
with Christ. 28There is neither Jew nor Greek;
there is neither servant nor free; there is neither
male nor female. For you are all one in Christ Je-
sus. 29And if you are Christ's, then are you the
offspring of Abraham, heirs according to the
promise.

Galatians 4

Sons and Heirs

1But I say that, during the time an heir is a child,
he is no different from a servant, even though he
is the owner of everything. 2For he is under tutors
and caretakers, until the time which was predeter-
mined by the father. 3So also we, when we were
children, were subservient to the influences of the
world. 4But when the fullness of time arrived,
God sent his Son, formed from a woman, formed
under the law, 5so that he might redeem those who
were under the law, in order that we might receive
the adoption of sons. 6Therefore, because you are
sons, God has sent the Spirit of his Son into your
hearts, crying out: "Abba, Father." 7And so now

A keresztény szabadság: 4,8-6,10

Óvás a régi szolgaságba való visszaeséstől

8 Azelőtt ugyan, mivel Istent nem ismertétek,
azoknak szolgáltatok, amik természet szerint nem
istenek; 9 de most, amikor megismertétek Istent,
sőt ismertek vagytok Isten előtt, hogyan fordultok
ismét az erőtlen és szegényes elemekhez, hogy
azoknak újból szolgáljatok? 10 Napokat tartotok
meg és hónapokat, időket és esztendőket! 11 Félte-
lek titeket, hogy talán hiába fáradoztam köztetek.

12 Legyetek olyanok, mint én, mert én is olyan
vagyok, mint ti; kérve-kérlek titeket, testvérek!
Semmivel sem bántottatok meg. 13 Hiszen tudjá-
tok, hogy a test erőtlenségében hirdettem nektek
először az evangéliumot; 14 és azt, ami kísértése-
tekre szolgálhatott testemben, nem vetettétek meg,
és meg sem utáltátok, hanem úgy fogadtatok en-
gem, mint Isten angyalát, mint Krisztus Jézust.

15 Hova lett hát az akkori boldogságtok? Mert
tanúsítom rólatok, hogy ha lehetett volna, a sze-
meteket is kivájtátok volna és nekem adtátok
volna. 16 Hát ellenségetek lettem, mert igazat
mondok nektek? 17 Nem jó szándékkal buzgól-
kodnak körülöttetek, hanem el akarnak tőlem sza-
kítani titeket, hogy aztán értük buzgólkodjatok.
18 Jó dolog mindenkor buzgólkodnotok a jóban,
nemcsak akkor, amikor jelen vagyok köztetek,
19 fiacskáim, akiket fájdalommal szülök újra, míg
Krisztus kialakul bennetek! 20 Szeretnék most ná-
latok lenni, és más hangon beszélni, mert nem tu-
dom, miként is kellene szólnom hozzátok.

Az Írás tanúsága

21 Mondjátok meg nekem ti, akik a törvény
alatt akartok lenni: nem halljátok a törvényt?
22 Mert írva van: Ábrahámnak két fia volt, egy a
szolgálótól, és egy a szabad asszonytól {Ter 16,15;
21,2-3}. 23 De az, aki a szolgálótól volt, test szerint
született, aki pedig a szabad asszonytól, ígéret
folytán. 24 Ezeket példázatképpen mondták; mert
ezek az asszonyok a két szövetséget jelentik: az
egyik a Sínai hegyről valót, amely szolgaságra
szül, ez Hágár. 25 Hágár voltaképpen az Arábiá-
ban levő Sínai hegyet jelenti, s megfelel a mostani
Jeruzsálemnek; ugyanis fiaival együtt szolgaság-
ban él. 26 A magasságbeli Jeruzsálem pedig sza-
bad: ez a mi anyánk. 27 Mert írva van:

»Örülj, te magtalan, aki nem szülsz;
ujjongj és kiálts, aki nem vajúdsz,
mert több a fia az elhagyottnak,
mint annak, akinek férje van« {Iz 54,1}.

he is not a servant, but a son. But if he is a son,
then he is also an heir, through God.

Paul's Concern for the Galatians

8 But then, certainly, while ignorant of God, you
served those who, by nature, are not gods. 9 But
now, since you have known God, or rather, since
you have been known by God: how can you turn
away again, to weak and destitute influences,
which you desire to serve anew? 10 You serve the
days, and months, and times, and years. 11 I am
afraid for you, lest perhaps I may have labored in
vain among you.

12 Brothers, I beg you. Be as I am. For I, too, am
like you. You have not injured me at all. 13 But you
know that, in the weakness of the flesh, I have
preached the Gospel to you for a long time, and
that your trials are in my flesh. 14 You did not des-
pise or reject me. But instead, you accepted me
like an Angel of God, even like Christ Jesus.
15 Therefore, where is your happiness? For I offer
to you testimony that, if it could be done, you
would have plucked out your own eyes and would
have given them to me. 16 So then, have I become
your enemy by telling you the truth? 17 They are
not imitating you well. And they are willing to ex-
clude you, so that you might imitate them. 18 But
be imitators of what is good, always in a good
way, and not only when I am present with you.
19 My little sons, I am giving birth to you again,
until Christ is formed in you. 20 And I would will-
ingly be present with you, even now. But I would
alter my voice: for I am ashamed of you.

Hagar and Sarah
(Genesis 21:9–21)

21 Tell me, you who desire to be under the law,
have you not read the law? 22 For it is written that
Abraham had two sons: one by a servant woman,
and one by a free woman. 23 And he who was of
the servant was born according to the flesh. But
he who was of the free woman was born by the
promise. 24 These things are said through an alle-
gory. For these represent the two testaments. Cer-
tainly the one, on Mount Sinai, gives birth unto
servitude, which is Hagar. 25 For Sinai is a moun-
tain in Arabia, which is related to the Jerusalem of
the present time, and it serves with her sons. 26 But
that Jerusalem which is above is free; the same is
our mother.

27 For it was written: "Rejoice, O barren one,
though you do not conceive. Burst forth and cry

28 Ti pedig, testvérek, mint ahogy Izsák, az
ígéret fiai vagytok. 29 De amint akkor az, aki test
szerint született, üldözte a lélek szerint valót, úgy
van most is. 30 De mit mond az Írás? *»Űzd el a*
szolgálót és fiát, mert a szolgáló fia nem fog örö-
kölni a szabad *asszony fiával«* {Ter 21,10}. 31 Tehát,
testvérek, nem a szolgálónak vagyunk fiai, hanem
a szabad asszonynak.

28Now we, brothers, like Isaac, are sons of the
promise. 29But just as then, he who was born ac-
cording to the flesh persecuted him who was born
according to the Spirit, so also it is now.

30And what does Scripture say? “Cast out the
woman servant and her son. For the son of a serv-
ant women shall not be an heir with the son of a
free woman.”

31And so, brothers, we are not the sons of the serv-
ant woman, but rather of the free woman. And this
is the freedom with which Christ has set us free.

Gal 5

Szabadság vagy szolgaság

1 Erre a szabadságra tett szabaddá minket
Krisztus. Legyetek tehát állhatatosak, és ne vegy-
étek magatokra ismét a szolgaság igáját. 2 Íme én,
Pál, mondom nektek, hogy ha körülmetélkedtek,
Krisztus semmit sem használ nektek. 3 Újra tanú-
ságot teszek minden ember előtt, aki körülmetél-
kedik, hogy köteles az egész törvényt megtartani.
4 Elszakadtatok Krisztustól, akik a törvényben ke-
resitek a megigazulást, kiestetek a kegyelemből.
5 Mert mi a Lélek által, hitből várjuk a megigazu-
lás reményét. 6 Hiszen Krisztus Jézusban sem a
körülmetélés nem ér semmit, sem a körülmetélet-
lenség, csak a szeretet által munkálkodó hit.

7 Jól futottatok; ki akadályozott meg benne-
teket, hogy engedelmeskedjetek az igazságnak?
8 Ez a hitegetés nem attól van, aki meghívott tite-
ket. 9 Egy kevés kovász az egész tésztát megke-
leszti. 10 Bízom bennetek az Úrban, hogy nem
fogtok másképp vélekedni. Aki pedig megzavar
titeket, viselni fogja az ítéletet, akárki legyen is az.
11 Én pedig, testvérek, ha még most is a körülme-
télkedést hirdetem, miért szenvedek még mindig
üldözést? Akkor megszűnt a kereszt botránya.
12 Bárcsak egészen megcsonkítanák magukat
azok, akik titeket megzavarnak!

A szeretet, mint a Lélek gyümölcse

13 Mert ti szabadságra vagytok hivatva, test-
vérek, csak a szabadság ne legyen kibúvó a test-
nek, hanem szeretetben szolgáljatok egymásnak!

14 Mert az egész törvény egy mondatban tel-
jesedik be, mégpedig ebben: *»Szeresd felebaráto-*
dat, mint önmagadat« {Lev 19,18}. 15 De ha egymást

Galatians 5

Freedom in Christ

1Stand firm, and do not be willing to be again held
by the yoke of servitude.

2Behold, I, Paul, say to you, that if you have been
circumcised, Christ will be of no benefit to you.
3For I again testify, about every man circumcising
himself, that he is obligated to act according to the
entire law. 4You are being emptied of Christ, you
who are being justified by the law. You have fallen
from grace. 5For in spirit, by faith, we await the
hope of justice. 6For in Christ Jesus, neither cir-
cumcision nor uncircumcision prevails over any-
thing, but only faith which works through charity.

7You have run well. So what has impeded you,
that you would not obey the truth? 8This kind of
influence is not from him who is calling you. 9A
little leaven corrupts the whole mass. 10I have
confidence in you, in the Lord, that you will ac-
cept nothing of the kind. However, he who dis-
turbs you shall bear the judgment, whomever he
may be. 11And as for me, brothers, if I still preach
circumcision, why am I still suffering persecu-
tion? For then the scandal of the Cross would be
made empty. 12And I wish that those who disturb
you would be torn away.

13For you, brothers, have been called to liberty.
Only you must not make liberty into an occasion
for the flesh, but instead, serve one another
through the charity of the Spirit. 14For the entire
law is fulfilled by one word: “You shall love your
neighbor as yourself.” 15But if you bite and

marjátok és faljátok, vigyázzatok, hogy egymást el ne emésszétek!

16 Azt mondom tehát: Lélek szerint járjatok, és ne teljesítsétek a test kívánságait! 17 Mert a test a Lélek ellen vágyakozik, a Lélek pedig a test ellen; ezek ugyanis egymással ellenkeznek, hogy ne azt tegyétek, amit szeretnétek. 18 Ha a Lélek vezet titeket, nem vagytok a törvény alatt. 19 A test cselekedetei nyilvánvalók: paráznaság, tisztátalanság, bujaság, 20 bálványimádás, mágia, ellenségeskedés, viszálykodás, versengés, harag, veszekedés, széthúzás, szakadás, 21 irigykedés, részegeskedés, tobzódás és hasonlók. Ezekről előre mondom nektek, mint előbb is mondtam, hogy akik ilyen dolgokat tesznek, nem nyerik el Isten országát. 22 A Lélek gyümölcse pedig a szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, 23 szelídség, önmegtartóztatás. Ilyenek ellen nincsen törvény. 24 Akik pedig Krisztus Jézuséi, megfeszítették testüket a vétkekkel és a kívánságokkal együtt. 25 Ha a Lélek által élünk, járjunk is a Lélek szerint!

26 Ne vágyódjunk a hiú dicsőség után, egymást ingerelve, egymásra irigykedve!

Gal 6

Krisztus törvénye

1 Testvérek, ha valakit valamilyen bűnben tetten is érnek, ti, akik lelkiek vagytok, oktassátok az ilyet a szelídség szellemében; de ügyelj magadra, nehogy te is kísértésbe ess. 2 Hordozzátok egymás terhét, s így teljesíteni fogjátok Krisztus törvényét. 3 Mert ha valaki valaminek tartja magát, holott semmi, félrevezeti önmagát. 4 Mindenki a saját tetteit vizsgálja meg, és akkor csak önmagára nézve lesz dicsekednivalója, és nem másra nézve. 5 Mert mindenki a maga terhét fogja hordozni.

6 Aki pedig az igében oktatást nyer, részesítse oktatóját minden jóban. 7 Ne vezessétek félre magatokat: Istent nem lehet kijátszani. Mert amit az ember vet, azt fogja aratni is; 8 hiszen aki testének vet, a testből arat majd romlást, aki pedig a Léleknek vet, a Lélekből arat majd örök életet. 9 Ne fáradjunk bele a jótettekbe, mert ha el nem lankadunk, annak idején majd aratni is fogunk. 10 Tehát

devour one another, be careful that you are not consumed by one another!

Walking by the Spirit

(Ezekiel 36:16–38; Romans 8:9–11)

16So then, I say: Walk in the spirit, and you will not fulfill the desires of the flesh. 17For the flesh desires against the spirit, and the spirit against the flesh. And since these are against one another, you may not do whatever you want. 18But if you are led by the Spirit, you are not under the law. 19Now the works of the flesh are manifest; they are: fornication, lust, homosexuality, self-indulgence, 20the serving of idols, drug use, hostility, contentiousness, jealousy, wrath, quarrels, dissensions, divisions, 21envy, murder, inebriation, carousing, and similar things. About these things, I continue to preach to you, as I have preached to you: that those who act in this way shall not obtain the kingdom of God. 22But the fruit of the Spirit is charity, joy, peace, patience, kindness, goodness, forbearance, 23meekness, faith, modesty, abstinence, chastity. There is no law against such things. 24For those who are Christ's have crucified their flesh, along with its vices and desires.

25If we live by the Spirit, we should also walk by the Spirit. 26Let us not become desirous of empty glory, provoking one another, envying one another.

Galatians 6

Carry One Another's Burdens

1And, brothers, if a man has been overtaken by any offense, you who are spiritual should instruct someone like this with a spirit of leniency, considering that you yourselves might also be tempted. 2Carry one another's burdens, and so shall you fulfill the law of Christ. 3For if anyone considers himself to be something, though he may be nothing, he deceives himself. 4So let each one prove his own work. And in this way, he shall have glory in himself only, and not in another. 5For each one shall carry his own burden.

6And let him who is being taught the Word discuss it with him who is teaching it to him, in every good way. 7Do not choose to wander astray. God is not to be ridiculed. 8For whatever a man will have sown, that also shall he reap. For whoever sows in his flesh, from the flesh he shall also reap corruption. But whoever sows in the Spirit, from

amíg időnk van, tegyünk jót mindenkivel, főképpen pedig hittestvéreinkkel.

Zárszó és áldás: 6,11-18

11 Nézzétek csak, milyen nagy betűkkel írok
nektek saját kezemmel! 12 Akik test szerint akar-
nak tetszeni, azok kényszerítenek titeket a körül-
metélkedésre, csak azért, hogy Krisztus keresztjé-
ért ne szenvedjenek üldözést. 13 Mert maguk a kö-
rülmetéltek sem tartják meg a törvényt; csak azért
akarják, hogy körülmetélkedjetek, hogy testetek-
kel dicsekedjenek. 14 Tőlem azonban távol legyen
másban dicsekedni, mint a mi Urunk, Jézus Kriszt-
us keresztjében, aki által a világ meg van feszítve
számomra, és én a világnak. 15 Mert sem a körül-
metélés nem ér semmit, sem a körülmetéletlenség,
csak az új teremtmény. 16 És mindazokra, akik ezt
a szabályt követik, békesség és irgalom, és Isten-
nek Izraeljére!

17 Ezután senki se okozzon nekem kellemet-
lenséget, mert Jézus jegyeit viselem testemen.

18 A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme le-
gyen lelketekkel, testvérek! Ámen.

the Spirit he shall reap eternal life. 9And so, let us not be deficient in doing good. For in due time, we shall reap without fail. 10Therefore, while we have time, we should do good works toward everyone, and most of all toward those who are of the household of the faith.

Final Warnings and Blessings

11Consider what kind of letters I have written to you with my own hand. 12For as many of you as they desire to please in the flesh, they compel to be circumcised, but only so that they might not suffer the persecution of the cross of Christ. 13And yet, neither do they themselves, who are circumcised, keep the law. Instead, they want you to be circumcised, so that they may glory in your flesh. 14But far be it from me to glory, except in the cross of our Lord Jesus Christ, through whom the world is crucified to me, and I to the world. 15For in Christ Jesus, neither circumcision nor uncircumcision prevails in any way, but instead there is a new creature.

16And whoever follows this rule: may peace and mercy be upon them, and upon the Israel of God.

17Concerning other matters, let no one trouble me. For I carry the stigmata of the Lord Jesus in my body.

18May the grace of our Lord Jesus Christ be with your spirit, brothers. Amen.

LEVÉL AZ EFEZUSIAKNAK

Címzés és köszöntés: 1,1-2

Ef 1

1 Pál, Isten akaratából Krisztus Jézus apostola, az Efezusban lévő szenteknek és a Krisztus
Jézusban hívőknek. 2 Kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól!

Isten üdvözítő terve: 1,3-2,22

Isten üdvözítő tervének magasztalása

3 Áldott legyen Urunknak, Jézus Krisztusnak
Istene és Atyja, aki Krisztusban minden mennyei,
lelki áldással megáldott minket.
4 Mert kiválasztott minket őbenne
a világ megteremtése előtt,
hogy szentek és szeplőtelenek
legyünk előtte a szeretetben.
5 Eleve arra rendelt minket,
hogy fiaivá fogadjon Jézus Krisztus által,
akaratának jóságos tetszése szerint,
6 és magasztaljuk dicsőséges kegyelmét,
amellyel megajándékozott minket szeretett Fiában.
7 Benne van számunkra a megváltás az ő vére által,
a bűnök bocsánata,
kegyelme gazdagságának megfelelően,
8 amelyet igen bőségesen juttatott nekünk
minden bölcsességgel és ismerettel.
9 Megismertette ugyanis velünk
akaratának a titkát jóságos tetszése szerint,
amelyet elhatározott benne
10 az idők teljességének megvalósításáról:
hogy Krisztusban, mint Főben,
újra összefogjon mindent,
ami a mennyben és ami a földön van.

11 Benne részesei is lettünk az örökségnek,
mi, akik eleve erre rendeltettünk annak végzése
szerint, aki mindent akaratának végzése szerint
cselekszik, 12 hogy magasztaljuk az ő dicsőségét,
mi, akik már azelőtt is reméltünk Krisztusban.

13 Benne ti is hallottátok az igazság igéjét,
üdvösségetek evangéliumát, hittetek is neki, és
megkaptátok a megígért Szentlélek pecsétjét,

Ephesians 1

Paul's Greeting to the Ephesians

(Acts 19:8–12; Revelation 2:1–7)

1 Paul, an Apostle of Jesus Christ through the will
of God, to all the saints who are at Ephesus and to
the faithful in Christ Jesus. 2 Grace and peace to
you from God the Father, and from the Lord Jesus
Christ.

Spiritual Blessings

(Romans 8:28–34)

3 Blessed be the God and Father of our Lord Jesus
Christ, who has blessed us with every spiritual
blessing in the heavens, in Christ, 4 just as he chose
us in him before the foundation of the world, so
that we would be holy and immaculate in his sight,
in charity. 5 He has predestined us to adoption as
sons, through Jesus Christ, in himself, according
to the purpose of his will, 6 for the praise of the
glory of his grace, with which he has gifted us in
his beloved Son. 7 In him, we have redemption
through his blood: the remission of sins in accord
with the riches of his grace, 8 which is superabundant in us, with all wisdom and prudence. 9 So
does he make known to us the mystery of his will,
which he has set forth in Christ, in a manner well-
pleasing to him, 10 in the dispensation of the full-
ness of time, so as to renew in Christ everything
that exists through him in heaven and on earth.
11 In him, we too are called to our portion, having
been predestined in accord with the plan of the
One who accomplishes all things by the counsel
of his will. 12 So may we be, to the praise of his
glory, we who have hoped beforehand in Christ.
13 In him, you also, after you heard and believed
the Word of truth, which is the Gospel of your salvation, were sealed with the Holy Spirit of the
Promise. 14 He is the pledge of our inheritance,
unto the acquisition of redemption, to the praise
of his glory.

Spiritual Wisdom

(1 Corinthians 2:6–16)

15 Because of this, and hearing of your faith that is
in the Lord Jesus, and of your love toward all the
saints, 16 I have not ceased giving thanks for you,
calling you to mind in my prayers, 17 so that the
God of our Lord Jesus Christ, the Father of glory,
may give a spirit of wisdom and of revelation to
you, in knowledge of him. 18 May the eyes of your
heart be illuminated, so that you may know what

14 aki foglalója örökségünknek, amíg Isten teljesen meg nem váltja tulajdonát dicsőségének magasztalására.

Imádság Krisztus fenségének megismeréséért

15 Ezért én is, miután hallottam az Úr Jézusban való hitetekről és az összes szent iránti szeretetetekről, 16 nem szűnök meg hálát adni értetek, megemlékezve rólatok imádságaimban, 17 hogy Urunk, Jézus Krisztus Istene, a dicsőség Atyja adja meg nektek a bölcsesség és a kinyilatkoztatás Lelkét, hogy megismerjétek őt. 18 Világosítsa meg lelki szemeteket, hogy tudjátok, milyen reményre hívott meg titeket, milyen gazdag dicsőséges öröksége a szentek számára, 19 és milyen mérhetetlenül nagy az ő ereje fölöttünk, akik hiszünk. Hatalmas erejének hatékonyságát 20 Krisztusban mutatta meg, amikor feltámasztotta a halottak közül, és jobbjára {Zsolt 110,1} állította a mennyekben, 21 minden fejedelemség és hatalmasság, erő és uralom, és minden egyéb név fölé, nemcsak ezen a világon, hanem az eljövendő világban nevezettek fölé is. 22 *Mindent a lába alá vetett* {Zsolt 8,7}, s megtette őt mindenek fölött álló főnek az egyház számára, 23 amely az ő teste, és annak a teljessége, aki mindent mindenben betölt.

Ef 2

Isten a halálból az életre vezet

1 És titeket is, akik halottak voltatok vétkeitek és bűneitek miatt, 2 amelyekben jártatok egykor ennek a világnak szokása szerint, a levegőben uralkodó fejedelemnek engedelmeskedve, annak a léleknek, amely most a hitetlenség fiaiban működik. 3 Egykor mi is mindnyájan ezek között forgolódtunk, mikor követtük testünk vágyait, és teljesítettük a test és az érzékek kívánságait. Természetünknél fogva a harag fiai voltunk, akárcsak a többiek. 4 De Isten, aki gazdag az irgalmasságban, igen nagy szeretetéből, mellyel szeretett minket, 5 noha bűneink miatt halottak voltunk, Krisztussal együtt életre keltett – kegyelemből üdvözültetek – , 6 vele együtt feltámasztott, és a mennyeiek közé helyezett el Jézus Krisztusban, 7 hogy megmutassa a jövendő időkben kegyelmének bőséges gazdagságát hozzánk való jóvoltából Krisztus Jézusban. 8 Mert kegyelemből üdvözültetek a hit által. Ez nem tőletek van, hanem Isten ajándéka: 9 nem tettek által, hogy senki se dicsekedjék. 10 Hiszen az ő műve vagyunk, Krisztus Jézusban

is the hope of his calling, and the wealth of the glory of his inheritance with the saints, 19 and the preeminent magnitude of his virtue toward us, toward we who believe in accord with the work of his powerful virtue, 20 which he wrought in Christ, raising him from the dead and establishing him at his right hand in the heavens, 21 above every principality and power and virtue and dominion, and above every name that is given, not only in this age, but even in the future age. 22 And he has subjected all things under his feet, and he has made him the head over the entire Church, 23 which is his body and which is the fullness of him who accomplishes everything in everyone.

Ephesians 2

Alive with Christ

(Colossians 2:6–23)

1 And you were once dead in your sins and offenses, 2 in which you walked in times past, according to the age of this world, according to the prince of the power of this sky, the spirit who now works in the sons of distrust. 3 And we too were all conversant in these things, in times past, by the desires of our flesh, acting according to the will of the flesh and according to our own thoughts. And so we were, by nature, sons of wrath, even like the others. 4 Yet still, God, who is rich in mercy, for the sake of his exceedingly great charity with which he loved us, 5 even when we were dead in our sins, has enlivened us together in Christ, by whose grace you have been saved. 6 And he has raised us up together, and he has caused us to sit down together in the heavens, in Christ Jesus, 7 so that he may display, in the ages soon to arrive, the abundant wealth of his grace, by his goodness toward us in Christ Jesus. 8 For by grace, you have been saved through faith. And this is not of yourselves, for it is a gift of God. 9 And this is not of

jótettekre teremtve, amelyeket Isten előre elkészített, hogy azokat gyakoroljuk.

Mindnyájan egyek Krisztusban

11 Tartsátok tehát eszetekben, hogy egykor a
pogányság jelét viseltétek testetekben, és körül-
metéletleneknek neveztek titeket azok, akik a tes-
ten kézzel végzett körülmetélkedésről kapják a
nevüket. 12 Akkoriban Krisztus nélkül éltetek,
idegenek voltatok Izrael közösségétől, kívül állta-
tok az ígéret szövetségein, remény nélkül és Isten
nélkül éltetek ezen a világon. 13 Most azonban Jé-
zus Krisztusban ti, akik egykor távol voltatok,
közel jutottatok Krisztus vére által. 14 Mert ő a mi
békességünk, aki a két népet eggyé tette, és a kö-
zöttük lévő válaszfalat, az ellenségeskedést lebon-
totta saját testében. 15 A tételes parancsokból álló
törvényt megszüntette, hogy mint békeszerző, a
kettőt egy új emberré teremtse önmagában, 16 és
mindkettőt egy testben engesztelje ki Istennel a
keresztfa által, megölve az ellenségeskedést saját
magában. 17 Eljött, hogy *békét hirdessen nektek,*
akik távollévők voltatok, s békét a közel lévők-
nek {Iz 57,19}; 18 mert általa van mindkettőnknek
szabad utunk egy Lélekben az Atyához.

19 Így tehát most már nem vagytok idegenek
és jövevények, hanem a szentek polgártársai és Is-
ten házanépe, 20 az apostolok és próféták alapjára
rakott épület, melynek szegletköve maga Krisztus
Jézus. 21 Benne illeszkedik egybe az egész épít-
mény, és szent templommá növekszik az Úrban.
22 Ti is benne épültök egybe Isten lakóhelyévé a
Lélekben.

works, so that no one may glory. 10For we are his
handiwork, created in Christ Jesus for the good
works which God has prepared and in which we
should walk.

One in Christ

(Philippians 2:1–4)

11Because of this, be mindful that, in times past,
you were Gentiles in the flesh, and that you were
called uncircumcised by those who are called cir-
cumcised in the flesh, something done by man,
12and that you were, in that time, without Christ,
being foreign to the way of life of Israel, being
visitors to the testament, having no hope of the
promise, and being without God in this world.
13But now, in Christ Jesus, you, who were in times
past far away, have been brought near by the
blood of Christ. 14For he is our peace. He made
the two into one, by dissolving the intermediate
wall of separation, of opposition, by his flesh,
15emptying the law of commandments by decree,
so that he might join these two, in himself, into
one new man, making peace 16and reconciling
both to God, in one body, through the cross, de-
stroying this opposition in himself. 17And upon
arriving, he evangelized peace to you who were
far away, and peace to those who were near. 18For
by him, we both have access, in the one Spirit, to
the Father.

Christ Our Cornerstone

(Isaiah 28:14–22; 1 Corinthians 3:10–15;
1 Peter 2:1–8)

19Now, therefore, you are no longer visitors and
new arrivals. Instead, you are citizens among the
saints in the household of God, 20having been
built upon the foundation of the Apostles and of
the Prophets, with Jesus Christ himself as the
preeminent cornerstone. 21In him, all that has
been built is framed together, rising up into a holy
temple in the Lord. 22In him, you also have been
built together into a habitation of God in the Spirit.

Ef 3

Pál a nemzetek apostola

1 Ezért vagyok én, Pál, Krisztus Jézus foglya
értetek, a nemzetekhez tartozókért. 2 Bizonyára
hallottátok, hogy Istennek milyen kegyelmi ado-
mányában részesültem a ti javatokra, 3 vagyis azt,
hogy kinyilatkoztatásból megismertem a titkot,
ahogyan már fentebb röviden megírtam. 4 Ha el-
olvassátok, megérthetitek belőle, hogy megis-

Ephesians 3

The Mystery of the Gospel

1By reason of this grace, I, Paul, am a prisoner of
Jesus Christ, for the sake of you Gentiles. 2Now
certainly, you have heard of the dispensation of
the grace of God, which has been given to me
among you: 3that, by means of revelation, the
mystery was made known to me, just as I have
written above in a few words. 4Yet, by reading

mertem Krisztus titkát, 5 amely más nemzedékek
idejében nem volt ismert az emberek fiai előtt,
úgy ahogyan most a Lélek által kijelentette szent
apostolainak és prófétáinak: 6 azt ugyanis, hogy a
nemzetek Krisztus Jézusban társörökösök, tagjai
az egy testnek, és együtt részesülnek az ígéretben
az evangélium által. 7 Ennek lettem én szolgája Is-
ten kegyelmének adományából, melyet nekem
juttatott hathatós ereje szerint. 8 Nekem, az össze
szent közül a legkisebbnek jutott osztályrészül ez
a kegyelem: hirdetni a nemzeteknek Krisztus fel-
foghatatlan gazdagságát, 9 és felvilágosítani min-
denkit, miként vált valóra a titok, amely öröktől
fogva el volt rejtve a mindent teremtő Istenben,
10 hogy most kinyilvánuljon Isten sokrétű bölcses-
sége a mennyei fejedelemségeknek és hatalmas-
ságoknak az egyház útján. 11 Ez volt az ő örök
végzése, amelyet Krisztus Jézusban, a mi Urunk-
ban valósított meg. 12 Benne, a belé vetett hit által
járulhatunk bátran és bizalommal Istenhez.
13 Ezért kérlek titeket, ne csüggedjetek el az érte-
tek viselt megpróbáltatásaim miatt. Ezek a ti di-
csőségetekre fognak szolgálni.

Könyörgés az egyházért

14 Ezért hajtom meg térdemet az Atya előtt,
15 akitől minden nemzetség nevét nyerte a menny-
ben és a földön: 16 Adja meg nektek dicsőségének
gazdagsága szerint, hogy megerősödjetek benső
emberré az ő Lelke által, 17 hogy Krisztus a hit által
a szívetekben lakjék, s a szeretetben meggyöke-
rezve és megalapozva 18 fel tudjátok fogni az ösz-
szes szenttel együtt, hogy mi a szélesség és a hosz-
szúság, a magasság és a mélység, 19 és megismer-
hessétek Krisztusnak minden ismeretet meghaladó
szeretetét is, s beteljetek Isten egész teljességével.

20 Annak pedig, aki a bennünk munkálkodó
erőnél fogva mindent megtehet bőségesen azon
túl is, amit mi kérünk vagy megértünk, 21 dicsőség
legyen az egyházban és Krisztus Jézusban minden
nemzedéken át örökkön-örökké! Ámen.

this closely, you might be able to understand my
prudence in the mystery of Christ. 5In other gen-
erations, this was unknown to the sons of men,
even as it has now been revealed to his holy Apos-
tles and Prophets in the Spirit, 6so that the Gentiles
would be co-heirs, and of the same body, and part-
ners together, by his promise in Christ Jesus,
through the Gospel. 7Of this Gospel, I have been
made a minister, according to the gift of the grace
of God, which has been given to me by means of
the operation of his virtue. 8Although I am the
least of all the saints, I have been given this grace:
to evangelize among the Gentiles the unsearcha-
ble riches of Christ, 9and to enlighten everyone
concerning the dispensation of the mystery, hidden
before the ages in God who created all things, 10so
that the manifold wisdom of God may become
well-known to the principalities and powers in the
heavens, through the Church, 11according to that
timeless purpose, which he has formed in Christ Je-
sus our Lord. 12In him we trust, and so we approach
with confidence, through his faith. 13Because of
this, I ask you not to be weakened by my tribula-
tions on your behalf; for this is your glory.

Paul's Prayer for the Ephesians

14By reason of this grace, I bend my knees to the
Father of our Lord Jesus Christ, 15from whom all
paternity in heaven and on earth takes its name.
16And I ask him to grant to you to be strengthened
in virtue by his Spirit, in accord with the wealth of
his glory, in the inner man, 17so that Christ may
live in your hearts through a faith rooted in, and
founded on, charity. 18So may you be able to em-
brace, with all the saints, what is the width and
length and height and depth 19of the charity of
Christ, and even be able to know that which sur-
passes all knowledge, so that you may be filled
with all the fullness of God.

20Now to him who is able to do all things, more
abundantly than we could ever ask or understand,
by means of the virtue which is at work in us: 21to
him be glory, in the Church and in Christ Jesus,
throughout every generation, forever and ever.
Amen.

Különböző intelmek: 4,1-6,20

Ef 4

Felhívás az egységre

1 Kérlek tehát titeket, én, aki fogoly vagyok
az Úrban, éljetek méltó módon ahhoz a hivatás-
hoz, amelyet kaptatok, 2 teljes alázatosságban,

Ephesians 4

Unity in the Body

(Psalm 133:1–3; 1 Corinthians 1:10–17)

1And so, as a prisoner in the Lord, I beg you to
walk in a manner worthy of the vocation to which
you have been called: 2with all humility and

szelídségben és türelemben. Viseljétek el egymást szeretettel. 3 Igyekezzetek megtartani a lelki egységet a béke kötelékében. 4 Egy a test és egy a Lélek, amint hivatásotok is egy reménységre szól. 5 Egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség. 6 Egy az Isten és mindeneknek Atyja, aki mindenek fölött áll, mindent áthat, és mindenben benne van.

Az egyházat építő kegyelmi adományok

7 A kegyelmet azonban mindegyikünk Krisztus ajándékozásának mértéke szerint kapta. 8 Ezért mondja az Írás:

»Felment a magasba, foglyokat vitt magával,

s ajándékokat adott az embereknek.« {Zsolt 68,19}

9 Az pedig, hogy »felment«, mi mást jelent, mint hogy le is szállt a föld alsó részeire? 10 Aki leszállt, ugyanaz, mint aki felment, feljebb minden égnél, hogy betöltsön mindent.

11 Ő tett egyeseket apostollá, másokat pedig prófétává, másokat evangélistává, ismét másokat pedig pásztorrá és tanítóvá, 12 hogy alkalmassá tegye a szenteket a szolgálat végzésére Krisztus testének felépítése céljából, 13 amíg mindnyájan eljutunk a hitnek és Isten Fia megismerésének egységére, és azzá a tökéletes emberré leszünk, aki megvalósította Krisztus teljességét; 14 hogy ne legyünk már ingatag gyermekek, és ne vessen minket ide-oda a tanítás bármely szélfúvása emberi megtévesztéssel és tévedésbe ejtő álnoksággal. 15 Ellenkezőleg, járjunk az igazság szerint szeretetben, és mindenben nőjünk fel őhozzá, Krisztushoz, aki a fej. 16 Általa az egész test, az összekötő ízek segítségével egybefogva és összetartva, minden egyes rész sajátos tevékenységével gondoskodik saját növekedéséről, hogy felépüljön a szeretetben.

A régi és az új ember

17 Azt mondom tehát, és kérve kérlek titeket az Úrban, hogy most már ne éljetek úgy, ahogy a pogányok élnek, akik hiúságokon jártatják az eszüket. 18 Sötétség borult az értelmükre, az istenes élettől elidegenedtek a bennük levő tudatlanság miatt, amely szívük megátalkodottságának következménye. 19 Érzéketlenné váltak, átadták magukat a fajtalanságnak, és haszonlesésből mindenféle tisztátalan tettet elkövetnek.

20 Ti azonban nem így tanultátok Krisztustól, 21 ha valóban őt hallottátok és róla kaptatok oktatást, annak az igazságnak megfelelően, amely Jézusban van: 22 vessétek le a korábbi életmód szerint való régi embert, aki romlásba rohan a megtévesztő kívánságok miatt; 23 újuljatok meg gon-

meekness, with patience, supporting one another in charity. 3Be anxious to preserve the unity of the Spirit within the bonds of peace. 4One body and one Spirit: to this you have been called by the one hope of your calling: 5one Lord, one faith, one baptism, 6one God and Father of all, who is over all, and through all, and in us all.

7Yet to each one of us there has been given grace according to the measure allotted by Christ.

8Because of this, he says: “Ascending on high, he took captivity itself captive; he gave gifts to men.”

9Now that he has ascended, what is left except for him also to descended, first to the lower parts of the earth? 10He who descended is the same one who also ascended above all the heavens, so that he might fulfill everything. 11And the same one granted that some would be Apostles, and some Prophets, yet truly others evangelists, and others pastors and teachers, 12for the sake of the perfection of the saints, by the work of the ministry, in the edification of the body of Christ, 13until we all meet in the unity of faith and in the knowledge of the Son of God, as a perfect man, in the measure of the age of the fullness of Christ. 14So may we then no longer be little children, disturbed and carried about by every wind of doctrine, by the wickedness of men, and by the craftiness which deceives unto error. 15Instead, acting according to truth in charity, we should increase in everything, in him who is the head, Christ himself. 16For in him, the whole body is joined closely together, by every underlying joint, through the function allotted to each part, bringing improvement to the body, toward its edification in charity.

New Life in Christ

(Colossians 3:1–17)

17And so, I say this, and I testify in the Lord: that from now on you should walk, not as the Gentiles also walk, in the vanity of their mind, 18having their intellect obscured, being alienated from the life of God, through the ignorance that is within them, because of the blindness of their hearts. 19Such as these, despairing, have given themselves over to sexual immorality, carrying out every impurity with rapacity. 20But this is not what you have learned in Christ. 21For certainly, you have listened to him, and you have been instructed in him, according to the truth that is in Jesus: 22to set aside your earlier behavior, the former man, who was corrupted, by means of desire,

dolkodástok szellemében, 24 és öltsétek magatokra az új embert, aki Isten képére {Ter 1.26} teremtetett, valóban igaz és szent emberként.

Kötelességek a felebaráttal szemben

25 Éppen ezért szakítsatok a hazugsággal, és *mindenki mondjon igazat felebarátjának* {Zak 8,16}, hiszen tagjai vagyunk egymásnak. 26 *Ha haragszotok is, ne vétkezzetek* {Zsolt 4,5 G}; a nap ne nyugodjék le haragotok fölött, 27 és ne adjatok helyet az ördögnek. 28 Aki lopott, többé ne lopjon, hanem inkább dolgozzék, és saját kezével szerezzen javakat, hogy legyen miből adnia a szűkölködőnek. 29 Semmiféle gonosz beszéd ne kerüljön ki szátokból, csak olyan, amely, ahol szükséges, alkalmas az építésre, hogy kegyelmet közöljön a hallgatókkal. 30 Ne szomorítsátok meg Isten Szentlelkét, aki által meg vagytok pecsételve a megváltás napjára.

31 Minden keserűség és harag, indulat, szóváltás és szitkozódás legyen távol tőletek minden gonoszsággal együtt. 32 Egymás iránt legyetek inkább jóságosak, könyörületesek, bocsássatok meg egymásnak, ahogy Isten is megbocsátott nektek Krisztusban.

Ef 5

1 Kövessétek tehát, mint kedvelt gyermekek, Isten példáját, 2 s éljetek szeretetben, ahogy Krisztus is szeretett minket, és odaadta magát értünk jó illatú áldozati adományként Istennek.

Út a sötétségből a világosságra

3 Paráznaság és mindenféle tisztátalanság vagy kapzsiság szóba se jöjjön köztetek, mint ahogy ez a szentekhez illik, 4 sem ocsmányság, sem ostoba vagy kétértelmű beszéd, ami illetlen, hanem inkább a hálaadás. 5 Értsétek már meg, és jegyezzétek meg magatoknak, hogy semmiféle paráznának vagy tisztátalannak, kapzsinak, azaz bálványimádónak nincs öröksége Krisztus és Isten országában.

6 Senki se vezessen félre benneteket üres fecsegéssel, hiszen ilyenek miatt sújtja Isten haragja a hitetlenség fiait. 7 Ne legyetek tehát bűneik részesei. 8 Mert valamikor sötétség voltatok, most azonban világosság vagytok az Úrban. Úgy éljetek, mint a világosság gyermekei 9 – a világosság gyümölcse pedig csupa jóság, igazságosság és igazság –, 10 keressétek azt, ami az Úrnak tetszik. 11 Ne vegyetek részt a sötétség meddő cselekedeteiben, sőt inkább korholjátok azokat. 12 Mert amiket ők titokban tesznek, még kimondani is szégyen.

unto error, 23and so be renewed in the spirit of your mind, 24and so put on the new man, who, in accord with God, is created in justice and in the holiness of truth.

25Because of this, setting aside lying, speak the truth, each one with his neighbor. For we are all part of one another. 26"Be angry, but do not be willing to sin." Do not let the sun set over your anger. 27Provide no place for the devil. 28Whoever was stealing, let him now not steal, but rather let him labor, working with his hands, doing what is good, so that he may have something to distribute to those who suffer need. 29Let no evil words proceed from your mouth, but only what is good, toward the edification of faith, so as to bestow grace upon those who listen. 30And do not be willing to grieve the Holy Spirit of God, in whom you have been sealed, unto the day of redemption. 31Let all bitterness and anger and indignation and outcry and blasphemy be taken away from you, along with all malice. 32And be kind and merciful to one another, forgiving one another, just as God has forgiven you in Christ.

Ephesians 5

Imitators of God

1Therefore, as most beloved sons, be imitators of God. 2And walk in love, just as Christ also loved us and delivered himself for us, as an oblation and a sacrifice to God, with a fragrance of sweetness.

3But let not any kind of fornication, or impurity, or rapacity so much as be named among you, just as is worthy of the saints, 4nor any indecent, or foolish, or abusive talk, for this is without purpose; but instead, give thanks. 5For know and understand this: no one who is a fornicator, or lustful, or rapacious (for these are a kind of service to idols) holds an inheritance in the kingdom of Christ and of God.

6Let no one seduce you with empty words. For because of these things, the wrath of God was sent upon the sons of unbelief. 7Therefore, do not choose to become participants with them.

Children of Light

8For you were darkness, in times past, but now you are light, in the Lord. So then, walk as sons of the light. 9For the fruit of the light is in all goodness

13 Mindenre azonban, ami elmarasztalásban részesül, világosság derül, 14 s minden, ami napvilágra jut, világossággá válik. Innen a mondás: »Kelj fel alvó, támadj fel a halottak közül, és Krisztus rád ragyog!«

15 Gondosan ügyeljetek tehát arra, hogyan éltek, ne mint esztelenek, 16 hanem mint bölcsek. Jól használjátok fel az időt, mert rossz napokat élünk! 17 Ne legyetek tehát ostobák, hanem értsétek meg, hogy mi az Úr akarata! 18 Ne részegedjetek le bortól, mert abból erkölcstelenség fakad, inkább teljetek el Lélekkel! 19 Magatok közt zsoltárokat, szent dalokat és lelki énekeket zengjetek, énekeljetek és zengedezzetek szívetekben az Úrnak! 20 Adjatok hálát mindenkor mindenért a mi Urunk Jézus Krisztus nevében az Istennek és Atyának!

A keresztény család

21 Engedelmeskedjetek egymásnak Krisztus félelmében!

22 Az asszonyok engedelmeskedjenek férjüknek, akárcsak az Úrnak, 23 mert a férfi feje az asszonynak, amint Krisztus is feje az egyháznak; ő a test üdvözítője. 24 De mint ahogy az egyház Krisztusnak van alárendelve, úgy az asszonyok is mindenben a férjüknek.

25 Ti férjek, szeressétek feleségeteket, ahogyan Krisztus is szerette az egyházat! Önmagát adta érte, 26 hogy a víz fürdőjében az ige által megtisztítva megszentelje, 27 és dicsővé tegye magának az egyházat, hogy sem folt, sem ránc, sem más efféle ne legyen rajta, hanem legyen szent és szeplőtlen. 28 Ugyanígy a férfiak is úgy szeressék feleségüket, mint önnön testüket. Aki szereti a feleségét, önmagát szereti. 29 Hiszen soha, senki sem gyűlöli a testét, hanem táplálja és ápolja, akárcsak Krisztus az egyházat, 30 mert tagjai vagyunk az ő testének. 31 *»Ezért az ember elhagyja apját és anyját, a feleségéhez ragaszkodik, és ketten egy test lesznek«* {Ter 2,24}. 32 Nagy titok ez; én pedig Krisztusról és az egyházról mondom! 33 Tehát mindegyiktek úgy szeresse a feleségét, mint önmagát, az asszony pedig tisztelje a férjét.

and justice and truth, 10affirming what is well-pleasing to God. 11And so, have no fellowship with the unfruitful works of darkness, but instead, refute them. 12For the things that are done by them in secret are shameful, even to mention. 13But all things that are disputed are made manifest by the light. For all that is made manifest is light.

14Because of this, it is said: “You who are sleeping: awaken, and rise up from the dead, and so shall the Christ enlighten you.”

15And so, brothers, see to it that you walk cautiously, not like the foolish, 16but like the wise: atoning for this age, because this is an evil time. 17For this reason, do not choose to be imprudent. Instead, understand what is the will of God. 18And do not choose to be inebriated by wine, for this is self-indulgence. Instead, be filled with the Holy Spirit, 19speaking among yourselves in psalms and hymns and spiritual canticles, singing and reciting psalms to the Lord in your hearts, 20giving thanks always for everything, in the name of our Lord Jesus Christ, to God the Father.

Wives and Husbands

(Song of Solomon 1:1–17; 1 Peter 3:1–7)

21Be subject to one another in the fear of Christ.

22Wives should be submissive to their husbands, as to the Lord. 23For the husband is the head of the wife, just as Christ is the head of the Church. He is the Savior of his body. 24Therefore, just as the Church is subject to Christ, so also should wives be subject to their husbands in all things.

25Husbands, love your wives, just as Christ also loved the Church and handed himself over for her, 26so that he might sanctify her, washing her clean by water and the Word of life, 27so that he might offer her to himself as a glorious Church, not having any spot or wrinkle or any such thing, so that she would be holy and immaculate. 28So, too, husbands should love their wives as their own bodies. He who loves his wife loves himself. 29For no man has ever hated his own flesh, but instead he nourishes and cherishes it, as Christ also does to the Church. 30For we are a part of his body, of his flesh and of his bones. 31“For this reason, a man shall leave behind his father and mother, and he shall cling to his wife; and the two shall be as one flesh.” 32This is a great Sacrament. And I am speaking in Christ and in the Church. 33Yet truly, each and every one of you should love his wife as himself. And a wife should fear her husband.

Ef 6

1 Gyermekek, engedelmeskedjetek szüleiteknek az Úrban, mert így van az rendjén. 2 *»Tiszteld apádat és anyádat«* {Kiv 20,12}; ez az első, ígérettel egybekötött parancs: 3 *»hogy jó dolgod legyen, és hosszú életű légy a földön«* {MTörv 5,16}. 4 És ti apák, ne ingereljétek haragra gyermekeiteket, hanem neveljétek őket fegyelemben és az Úr intelmével!

5 Szolgák, engedelmeskedjetek test szerinti uraitoknak félelemmel és remegéssel szívetek egyszerűségében, akárcsak Krisztusnak! 6 Ne látszatra szolgáljatok, mintha emberek tetszését keresnétek, hanem mint Krisztus szolgái, akik szívesen teljesítik Isten akaratát! 7 Készséges akarattal szolgáljatok, mintha az Úrnak tennétek, s nem embereknek! 8 Tudjátok, hogy mindenki, aki valami jót tesz, annak jutalmát megkapja majd az Úrtól, akár szolga, akár szabad.

9 Ti pedig, gazdák, ugyanezt tegyétek velük, hagyjátok a fenyegetőzést, hiszen tudjátok, hogy nekik is, nektek is Uratok van az égben, s nála nincs személyválogatás.

Felhívás a küzdelemre

10 Végezetül pedig: erősödjetek meg az Úrban és az ő hathatós erejében! 11 Öltsétek fel Isten fegyverzetét, hogy megállhassatok az ördög cselvetéseivel szemben! 12 Mert nem a vér és a test ellen kell küzdenünk, hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, a sötétség világának kormányzói ellen, a gonoszságnak az ég magasságaiban lévő szellemei ellen.

13 Vegyétek fel tehát Isten fegyverzetét, hogy ellenállhassatok a gonosz napon, s megállhassatok, mert mindent megtettetek. 14 Úgy álljatok tehát, hogy *derekatokat övezzétek fel igazsággal, s öltsétek magatokra a megigazulás vértjét!* {Iz 59,17} 15 *Lábatok* saruja *legyen a béke evangéliumának hirdetésére való készség.* 16 Mindezekhez vegyétek a hit pajzsát, amellyel kiolthatjátok a gonosz minden tüzes nyilát. 17 Vegyétek fel *az üdvösség sisakját* is, és *a Lélek kardját,* vagyis *az Isten igéjét.* 18 Mindenkor esedezzetek a Lélekben, minden imádságban és könyörgésben, s őbenne virrasszatok teljes állhatatossággal könyörögve az összes szentért, 19 és értem is, hogy Isten adjon nekem szavakat, amikor megnyitom ajkamat, hogy bátran hirdessem az evangélium titkát, 20 aminek hírnöke vagyok a bilincsekben is; hadd beszéljek bátran, amint kötelességem.

Ephesians 6

Children and Parents
(Colossians 3:18–21)

1 Children, obey your parents in the Lord, for this is just. 2 Honor your father and your mother. This is the first commandment with a promise: 3 so that it may be well with you, and so that you may have a long life upon the earth.

4 And you, fathers, do not provoke your children to anger, but educate them with the discipline and correction of the Lord.

Serving with Honor
(Colossians 3:22–25; 1 Timothy 6:1–2)

5 Servants, be obedient to your lords according to the flesh, with fear and trembling, in the simplicity of your heart, as to Christ. 6 Do not serve only when seen, as if to please men, but act as servants of Christ, doing the will of God from the heart. 7 Serve with good will, as to the Lord, and not to men. 8 For you know that whatever good each one will do, the same will he receive from the Lord, whether he is servant or free.

9 And you, lords, act similarly toward them, setting aside threats, knowing that the Lord of both you and them is in heaven. For with him there is no favoritism toward anyone.

The Full Armor of God

10 Concerning the rest, brothers, be strengthened in the Lord, by the power of his virtue. 11 Be clothed in the armor of God, so that you may be able to stand against the treachery of the devil. 12 For our struggle is not against flesh and blood, but against principalities and powers, against the directors of this world of darkness, against the spirits of wickedness in high places. 13 Because of this, take up the armor of God, so that you may be able to withstand the evil day and remain perfect in all things. 14 Therefore, stand firm, having been girded about your waist with truth, and having been clothed with the breastplate of justice, 15 and having feet which have been shod by the preparation of the Gospel of peace. 16 In all things, take up the shield of faith, with which you may be able to extinguish all the fiery darts of the most wicked one. 17 And take up the helmet of salvation and the sword of the Spirit (which is the Word of God).

18 Through every kind of prayer and supplication, pray at all times in spirit, and so be vigilant with

Zárszó és áldás: 6,21-24

21 Hogy pedig ti is megtudjátok, mi van velem, mit művelek, Tichikusz, a szeretett testvér és hűséges szolga az Úrban, mindent el fog nektek mondani. 22 Éppen azért küldtem őt hozzátok, hogy megtudjátok, mi van velünk, s megvigasztalja szíveteket.

23 Békesség a testvéreknek, és hittel párosult szeretet az Atyaistentől és az Úr Jézus Krisztustól! 24 Kegyelem mindazoknak, akik meg nem fogyatkozó szeretettel szeretik a mi Urunkat, Jézus Krisztust!

every kind of earnest supplication, for all the saints, 19and also for me, so that words may be given to me, as I open my mouth with faith to make known the mystery of the Gospel, 20in such a manner that I may dare to speak exactly as I ought to speak. For I act as an ambassador in chains for the Gospel.

Final Greetings
(Philippians 4:21–23; 2 Timothy 4:19–22)

21Now, so that you also may know the things that concern me and what I am doing, Tychicus, a most beloved brother and a faithful minister in the Lord, will make known everything to you. 22I have sent him to you for this very reason, so that you may know the things that concern us, and so that he may console your hearts.

23Peace to the brothers, and charity with faith, from God the Father and the Lord Jesus Christ. 24May grace be with all those who love our Lord Jesus Christ, unto incorruption. Amen.

LEVÉL A FILIPPIEKNEK

Címzés és köszöntés: 1,1-2

Fil 1

1 Pál és Timóteus, Krisztus Jézus szolgái,
Krisztus Jézus összes szentjének Filippiben az
elöljárókkal és a diákonusokkal együtt. 2 Kegye-
lem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és
az Úr Jézus Krisztustól!

Pál és a hívek: 1,3-26

Hálaadás és könyörgés

3 Valahányszor megemlékezem rólatok, hálát
adok Istenemnek, 4 és mindig, minden imádság-
gomban örömmel könyörgök mindnyájatokért,
5 mivel részt vesztek az evangélium szolgálatában
az első naptól kezdve mindmáig. 6 Bízom is ab-
ban, hogy aki megkezdte bennetek a jó művet, tel-
jessé teszi azt Krisztus Jézus napjáig. 7 Illő is,
hogy így gondolkozzam mindnyájatokról, mert
szívembe zártalak titeket, akik a bilincseimben,
valamint az evangélium védelmezésében és meg-
erősítésében mindannyian részesei vagytok a ne-
kem juttatott kegyelemnek. 8 Mert Isten a tanúm,
mennyire vágyódom mindnyájatok után Krisztus
Jézus szeretetében. 9 Azért imádkozom, hogy sze-
retetetek mindjobban gazdagodjék megismerés-
ben és teljes megértésben, 10 hogy meg tudjátok
ítélni, mi a helyes, hogy tiszták és kifogástalanok
legyetek Krisztus napjára, 11 telve az igaz életnek
Jézus Krisztus által szerzett gyümölcsével Isten
dicsőségére és dicséretére.

Pál fogságának értelme

12 Tudomásotokra akarom hozni, testvérek,
hogy jelen körülményeim inkább hasznára vannak
az evangéliumnak, 13 mert az egész császári test-
őrségben és máshol is ismeretes lett, hogy bilin-
cseimet Krisztusért viselem, 14 és az Úrban való
testvérek többsége bilincseimből bizalmat me-
rítve bátrabban, félelem nélkül meri hirdetni az
igét. 15 Némelyek ugyan irigységből és versengés-
ből, mások azonban jóakaratból hirdetik Krisztust.
16 Ezek szeretetből, mert tudják, hogy az evangé-
lium védelméért vagyok itt; 17 azok meg versen-
gésből, nem tiszta szándékkal hirdetik Krisztust, s
azt hiszik, hogy lelki kínt okoznak bilincseimben.
18 De mit számít ez? Csak Krisztust hirdessék
bármi módon, akár hátsó gondolattal, akár őszinte
szándékkal. Én örülök neki. Sőt, ezután is örülni
fogok, 19 mert tudom, hogy ez üdvösségemre vá-

Philippians 1

Greetings from Paul and Timothy
(Colossians 1:1–2; Philemon 1:1–3)

1 Paul and Timothy, servants of Jesus Christ, to all
the saints in Christ Jesus who are at Philippi, with
the bishops and deacons. 2 Grace and peace to you,
from God our Father and from the Lord Jesus
Christ.

Thanksgiving and Prayer
(1 Corinthians 1:4–9; Colossians 1:3–14)

3 I give thanks to my God, with every remem-
brance of you, 4 always, in all my prayers, making
supplication for all of you with joy, 5 because of
your communion in the Gospel of Christ, from the
first day even until now. 6 I am confident of this
very thing: that he who has begun this good work
in you will perfect it, unto the day of Christ Jesus.
7 So then, it is right for me to feel this way about
all of you, because I hold you in my heart, and be-
cause, in my chains and in the defense and confir-
mation of the Gospel, you all are partakers of my
joy. 8 For God is my witness how, within the heart
of Jesus Christ, I long for all of you. 9 And this I
pray: that your charity may abound more and
more, with knowledge and with all understanding,
10 so that you may be confirmed in what is better,
in order that you may be sincere and without of-
fense on the day of Christ: 11 filled with the fruit
of justice, through Jesus Christ, in the glory and
praise of God.

Paul's Trials Advance the Gospel
(James 1:2–12)

12 Now, brothers, I want you to know that the
things concerning me happened for the advance-
ment of the Gospel, 13 in such a way that my chains
have become manifest in Christ in every place of
judgment and in all other such places. 14 And many
from among the brothers in the Lord, becoming
confident through my chains, are now much
bolder in speaking the Word of God without fear.
15 Certainly, some do so even because of envy and
contention; and others, too, do so because of a
good will to preach Christ. 16 Some act out of char-
ity, knowing that I have been appointed for the de-
fense of the Gospel. 17 But others, out of conten-
tion, announce Christ insincerely, claiming that
their difficulties lift them up to my chains. 18 But
what does it matter? As long as, by every means,
whether under pretext or in truthfulness, Christ is

lik {Jób 13,16 G} imádságotok és Jézus Krisztus Lelkének segítsége által. 20 Ez az én várakozásom és reménységem, hogy semmiben sem szégyenülök meg, ellenkezőleg, teljes a bizalmam, hogy mint mindig, úgy most is megdicsőül Krisztus az én testemben, akár élet, akár halál által.

21 Mert számomra az élet Krisztus, a halál pedig nyereség. 22 De ha az életben maradás az eredményes munkát jelenti számomra, akkor nem tudom, mit válasszak. 23 A kettő között vívódom: szeretnék elköltözni és Krisztussal lenni, mert ez mindennél jobb lenne, 24 tiértetek viszont szükségesebb, hogy a testben maradjak. 25 Mivel meg vagyok erről győződve, tudom, hogy maradok, és együtt maradok mindnyájatokkal a ti előrehaladásotok érdekében, és hitből fakadó örömötökre, 26 hogy még inkább dicsekedhessetek velem Krisztus Jézusban, amikor újból elmegyek hozzátok.

Felhívás az egyetértésre

27 Ezért tehát éljetek is méltón Krisztus evangéliumához, hogy akár elmegyek és meglátlak benneteket, akár távol vagyok, azt halljam rólatok, hogy egy Lélekben vagytok, egyetértően együtt küzdötök az evangélium hitéért, 28 és egyáltalán nem rettentek meg az ellenfelektől. Ez számukra a kárhozatnak, számotokra pedig az üdvösségnek a jele, mégpedig Istentől. 29 Mert Krisztusért ti nem csak azt a kegyelmet kaptátok, hogy higgyetek benne, hanem hogy szenvedjetek is érte, 30 hiszen ti is ugyanazt a harcot vívjátok, amelyet nálam láttatok, és amelyet most felőlem hallotok.

Fil 2

1 Ha tehát ér valamit a Krisztusban adott buzdítás, a szeretetből fakadó intelem, a lelki közösség, az együttérzés és a könyörület, 2 tegyétek teljessé örömömet azzal, hogy egyetértők vagytok, ugyanazon szeretet van bennetek, és együttérezve ugyanarra törekedtek. 3 Ne tegyetek semmit versengésből, sem hiú dicsőségvágyból, hanem mindenki alázatosan tekintse a másikat maga fölött állónak. 4 Egyiktek se tartsa csak a maga érdekét szem előtt, hanem a másokét is.

announced. And about this, I rejoice, and moreover, I will continue to rejoice. 19For I know that this will bring me to salvation, through your prayers and under the ministration of the Spirit of Jesus Christ, 20by means of my own expectation and hope. For in nothing shall I be confounded. Instead, with all confidence, now just as always, Christ shall be magnified in my body, whether by life or by death.

To Live Is Christ

21For to me, to live is Christ, and to die is gain. 22And while I live in the flesh, for me, there is the fruit of works. But I do not know which I would choose. 23For I am constrained between the two: having a desire to be dissolved and to be with Christ, which is the far better thing, 24but then to remain in the flesh is necessary for your sake. 25And having this confidence, I know that I shall remain and that I shall continue to remain with all of you, for your advancement and for your joy in the faith, 26so that your rejoicing may abound in Christ Jesus for me, through my return to you again.

Worthy of the Gospel

27Only let your behavior be worthy of the Gospel of Christ, so that, whether I return and see you, or whether, being absent, I hear about you, still you may stand firm with one spirit, with one mind, laboring together for the faith of the Gospel. 28And in nothing be terrified by the adversaries. For what is to them is an occasion of perdition, is to you an occasion of salvation, and this is from God. 29For this has been given to you on behalf of Christ, not only so that you may believe in him, but even so that you may suffer with him, 30engaging in the same struggle, of a kind which you also have seen in me, and which you now have heard from me.

Philippians 2

One in Christ

(Ephesians 2:11–18)

1Therefore, if there is any consolation in Christ, any solace of charity, any fellowship of the Spirit, any feelings of commiseration: 2complete my joy by having the same understanding, holding to the same charity, being of one mind, with the same sentiment. 3Let nothing be done by contention, nor in vain glory. Instead, in humility, let each of you esteem others to be better than himself. 4Let

Krisztus példája

5 Ugyanazt az érzést ápoljátok magatokban,
amely Krisztus Jézusban is megvolt,
6 aki, bár Isten alakjában létezett,
nem tartotta Istennel való egyenlőségét
olyan dolognak,
amelyhez mint zsákmányhoz ragaszkodnia kell,
7 hanem kiüresítette önmagát,
szolgai alakot vett fel,
és hasonló lett az emberekhez,
külsejét tekintve úgy jelent meg,
mint egy ember.
8 Megalázta magát, engedelmes lett a halálig,
mégpedig a kereszthalálig.
9 Ezért Isten felmagasztalta őt,
és olyan nevet adott neki,
amely minden más név fölött van,
10 hogy Jézus nevére *hajoljon meg minden térd*
az égben, a földön és az alvilágban,
11 és *minden nyelv vallja* {Iz 45,23},
hogy »Jézus Krisztus az Úr!«
az Atyaisten dicsőségére.

Az apostol aggódik a közösség üdvösségéért

12 Így tehát, kedveseim, amint mindig is engedelmesek voltatok, munkáljátok üdvösségeteket félelemmel és rettegéssel, nemcsak úgy, ahogy jelenlétemben tettétek, hanem még sokkal inkább most, a távollétemben. 13 Mert Isten az, aki bennetek az akarást és a véghezvitelt egyaránt műveli jóakarata szerint. 14 Tegyetek meg mindent zúgolódás és habozás nélkül, 15 hogy kifogástalanok és tiszták, Isten feddhetetlen fiai legyetek a gonosz és romlott nemzedék között {MTörv 32,5}, akik között ragyogtok, mint csillagok a mindenségben. 16 Ragaszkodjatok az élet igéjéhez, hogy meglegyen a dicsőségem Krisztus napján, hogy nem futottam hiába, és nem fáradtam eredménytelenül {Iz 65,23 G}. 17 Sőt, ha italáldozatul véremet kiontják is a ti hitetek istentiszteleti áldozatára, örülök és együtt örvendezem mindnyájatokkal. 18 Hasonlóképpen ti is örüljetek, és velem együtt örvendezzetek.

Timóteus és Epafroditosz küldetése: 2,19-30

19 Remélem az Úr Jézusban, hogy Timóteust hamarosan hozzátok küldhetem, hogy én is megnyugodjam, ha értesülök dolgaitokról. 20 Senkim

each of you not consider anything to be your own, but rather to belong to others.

The Mind of Christ
(Isaiah 52:13–15)

5For this understanding in you was also in Christ Jesus: 6who, though he was in the form of God, did not consider equality with God something to be seized. 7Instead, he emptied himself, taking the form of a servant, being made in the likeness of men, and accepting the state of a man. 8He humbled himself, becoming obedient even unto death, even the death of the Cross. 9Because of this, God has also exalted him and has given him a name which is above every name, 10so that, at the name of Jesus, every knee would bend, of those in heaven, of those on earth, and of those in hell, 11and so that every tongue would confess that the Lord Jesus Christ is in the glory of God the Father.

Lights in the World
(Matthew 5:13–16)

12And so, my most beloved, just as you have always obeyed, not only in my presence, but even more so now in my absence: work toward your salvation with fear and trembling. 13For it is God who works in you, both so as to choose, and so as to act, in accord with his good will.

14And do everything without murmuring or hesitation. 15So may you be without blame, simple sons of God, without reproof, in the midst of a depraved and perverse nation, among whom you shine like lights in the world, 16holding to the Word of Life, until my glory in the day of Christ. For I have not run in vain, nor have I labored in vain. 17Moreover, if I am to be immolated because of the sacrifice and service of your faith, I rejoice and give thanks with all of you. 18And over this same thing, you also should rejoice and give thanks, together with me.

Timothy and Epaphroditus
(1 Corinthians 16:10–12)

19Now I hope in the Lord Jesus to send Timothy to you soon, in order that I may be encouraged, when I know the things concerning you. 20For I have no one else with such an agreeable mind, who, with sincere affection, is solicitous for you. 21For they all seek the things that are of themselves, not the things that are of Jesus Christ. 22So know this evidence of him: that like a son with a father, so has he served with me in the Gospel.

sincs ugyanis, aki lélekben annyira hozzám hasonló volna és olyan őszintén szívén viselné ügyeteket. 21 Hiszen mindenki a maga dolgával törődik, és nem Jézus Krisztuséval. 22 Megbízhatóságát ismeritek, hiszen mint a gyermek apjának, úgy végezte velem a szolgálatot az evangéliumért. 23 Remélem tehát, hogy elküldhetem őt, mihelyt látom, hogy merre fordulnak ügyeim. 24 Sőt, bízom az Úrban, hogy magam is hamarosan el tudok menni.

25 Szükségesnek tartottam, hogy Epafroditosz testvért, társamat a munkában és a küzdelemben, aki mint a ti küldöttetek, szükségemben szolgálatomra volt, hozzátok küldjem, 26 mert kívánkozott mindnyájatok után, és bánkódott azon, hogy hírét hallottátok betegségének. 27 Bizony, halálosan beteg volt, Isten azonban megkönyörült rajta, de nemcsak rajta, hanem rajtam is, nehogy bánatra bánat érjen. 28 Annál gyorsabban küldtem tehát őt, hogy újból örüljetek, ha viszontlátjátok, és ne bánkódjam én sem. 29 Fogadjátok tehát őt az Úrban teljes örömmel, és becsüljétek meg az ilyen férfiakat! 30 Hiszen ő Krisztus ügye miatt került közel a halálhoz, s kockára tette életét, hogy pótolja az irányomban végzett szolgálatban azt, amit ti nem teljesíthettetek.

A keresztények élete, az apostol példája: 3,1-4,9

Fil 3

Állhatatosság a hitben

1 Egyébiránt, testvéreim, örvendezzetek az Úrban. Nekem nem terhes, hogy ugyanazt írjam nektek, titeket viszont megerősít. 2 Ügyeljetek a kutyákra, ügyeljetek a rossz munkásokra, ügyeljetek a megcsonkítottakra! 3 Mert a körülmetéltek mi vagyunk, akik Isten Lelke által szolgálunk, és Krisztus Jézusban dicsekszünk, s bizalmunkat nem a testbe helyezzük. 4 Nekem lehetne ugyan bizalmam a testben is. Ha másvalaki úgy gondolja, hogy bizakodhat a testben, én még inkább: 5 a nyolcadik napon körülmetéltek, Izrael nemzetéből, Benjamin törzséből származom, héber a héberek közül, a törvény megtartásában farizeus, 6 buzgóságból az egyház üldözője, a törvény szerinti igazság dolgában kifogástalan.

Vágyakozás a Krisztussal való teljes közösségre

7 De ami számomra nyereség volt, azt veszteségnek tartottam Krisztusért. 8 Sőt, mindent veszteségnek tartok Krisztus Jézus, az én Uram

Philippians 3

Righteousness through Faith in Christ

(Romans 3:21–31)

1 Concerning other things, my brothers, rejoice in the Lord. It is certainly not tiresome for me to write the same things to you, but for you, it is not necessary.

2 Beware of dogs; beware of those who work evil; beware of those who are divisive. 3 For we are the circumcised, we who serve God in the Spirit and who glory in Christ Jesus, having no confidence in the flesh. 4 Nevertheless, I might have confidence also in the flesh, for if anyone else seems to have confidence in the flesh, more so do I. 5 For I was circumcised on the eighth day, of the stock of Israel, from the tribe of Benjamin, a Hebrew among Hebrews. According to the law, I was a Pharisee; 6 according to zeal, I persecuted the Church of God; according to the justice that is in the law, I lived without blame.

7 But the things which had been to my gain, the same have I considered a loss, for the sake of Christ. 8 Yet truly, I consider everything to be a

23 Therefore, I hope to send him to you immediately, as soon as I see what will happen concerning me. 24 But I trust in the Lord that I myself will also return to you soon.

25 Now I have considered it necessary to send to you Epaphroditus, my brother, and co-worker, and fellow soldier, and an attendant to my needs, but your Apostle. 26 For certainly, he has desired all of you, and he was saddened because you had heard that he was sick. 27 For he was sick, even unto death, but God took pity on him, and not only on him, but truly on myself also, so that I would not have sorrow upon sorrow. 28 Therefore, I sent him more readily, in order that, by seeing him again, you may rejoice, and I may be without sorrow. 29 And so, receive him with every joy in the Lord, and treat all those like him with honor. 30 For he was brought close even to death, for the sake of the work of Christ, handing over his own life, so that he might fulfill what was lacking from you concerning my service.

ismeretének mindent fölülmúló voltáért. Őérte mindent veszni hagytam, és szemétnek tekintek, csakhogy Krisztust elnyerjem, 9 és hogy én őbenne legyek, nem a saját megigazulásom alapján, amely a törvényből származik, hanem az által a megigazulás által, amely Krisztus hitéből való, vagyis amely Istentől van a hit révén. 10 Krisztust akarom megismerni, és feltámadásának erejét, a szenvedéseiben való részvételt hozzá hasonulva a halálban, 11 hogy valamiképpen eljussak a halottak közül való feltámadásra. 12 Nem mintha már kezemben tartanám, vagy már tökéletes lennék, de törekszem rá, hogy magamhoz ragadjam, mert Krisztus is magához ragadott engem. 13 Testvérek, nem képzelem magamról, hogy már magamhoz ragadtam, de egyet igen: felejtem, ami mögöttem van, és nekifeszülök annak, ami előttem van. 14 Így futok a cél felé, annak a hivatásnak jutalmáért, amelyet Isten felülről adott Krisztus Jézusban.

15 Akik tehát tökéletesek vagyunk, gondolkodjunk így mindnyájan; ha pedig valamiben másképp gondolkoztok, Isten azt is feltárja majd előttetek. 16 Amire azonban már eljutottunk, aszerint járjuk utunkat.

17 Legyetek követőim, testvérek, és figyeljetek azokra, akik úgy élnek, ahogy példát adtunk nektek. 18 Mert sokan élnek úgy – sokszor mondtam nektek, és most is sírva mondom –, mint Krisztus keresztjének ellenségei. 19 Végük a pusztulás, istenük a hasuk, dicsekvésük az, ami a szégyenük, s a figyelmük földi dolgokra irányul. 20 A mi hazánk azonban a mennyekben van, ahonnan mint üdvözítőt várjuk az Úr Jézus Krisztust. 21 Ő átalakítja gyarló testünket, és hasonlóvá teszi az ő dicsőséges testéhez, azzal az erővel, amellyel hatalma alá vethet mindent.

Fil 4

Egyetértés, öröm és béke

1 Azért tehát, szeretett és hőn óhajtott testvéreim, örömöm és koronám, így tartsatok ki az Úrban, szeretteim!

loss, because of the preeminent knowledge of Jesus Christ, my Lord, for whose sake I have suffered the loss of everything, considering it all to be like dung, so that I may gain Christ, 9and so that you may be found in him, not having my justice, which is of the law, but that which is of the faith of Christ Jesus, the justice within faith, which is of God. 10So shall I know him, and the power of his resurrection, and the fellowship of his Passion, having been fashioned according to his death, 11if, by some means, I might attain to the resurrection which is from the dead.

Pressing on toward the Goal

12It is not as though I have already received this, or were already perfect. But rather I pursue, so that by some means I might attain, that in which I have already been attained by Christ Jesus. 13Brothers, I do not consider that I have already attained this. Instead, I do one thing: forgetting those things that are behind, and extending myself toward those things that are ahead, 14I pursue the destination, the prize of the heavenly calling of God in Christ Jesus. 15Therefore, as many of us as are being perfected, let us agree about this. And if in anything you disagree, God will reveal this to you also. 16Yet truly, whatever point we reach, let us be of the same mind, and let us remain in the same rule.

Citizenship in Heaven

17Be imitators of me, brothers, and observe those who are walking similarly, just as you have seen by our example. 18For many persons, about whom I have often told you (and now tell you, weeping,) are walking as enemies of the cross of Christ. 19Their end is destruction; their god is their belly; and their glory is in their shame: for they are immersed in earthly things. 20But our way of life is in heaven. And from heaven, too, we await the Savior, our Lord Jesus Christ, 21who will transform the body of our lowliness, according to the form of the body of his glory, by means of that power by which he is even able to subject all things to himself.

Philippians 4

Rejoice in the Lord

1And so, my most beloved and most desired brothers, my joy and my crown: stand firm in this way, in the Lord, most beloved.

2 Evódiát nagyon kérem, és Szintichét is
kérve-kérem, hogy értsenek egyet az Úrban. 3 Té-
ged is felkérlek, igazi munkatársam, segíts nekik,
hisz velem együtt küzdöttek az evangéliumért,
Kelemennel és a többi munkatársammal, akiknek
a neve benne van az élet könyvében {Zsolt 69,29}.

4 Örüljetek az Úrban mindig! Újra mondom:
Örüljetek! 5 Ismerje meg mindenki a ti szelídsége-
teket! Az Úr közel van! 6 Ne legyetek semmiben
sem aggodalmaskodók, hanem minden helyzetben
hálaadással végzett imádságban és könyörgésben
terjesszétek a kéréseiteket Isten elé! 7 Isten békéje
pedig, amely meghalad minden értelmet, megőrzi
szíveteket és elméteket Krisztus Jézusban.

8 Egyébként, testvérek, arra irányuljanak gon-
dolataitok, ami igaz, ami tisztességes, ami igazsá-
gos, ami tiszta, ami szeretetreméltó, ami dicséretes,
ami erényes és magasztos. 9 Amit tanultatok és el-
fogadtatok, amit hallottatok és láttatok tőlem: azt
tegyétek; és veletek lesz a békesség Istene.

Pál megköszöni az ajándékokat: 4,10-20

10 Igazán megörültem az Úrban, hogy végre
megint felbuzdultatok a rólam való gondosko-
dásra. Korábban is gondoskodtatok volna, de nem
volt rá alkalmatok. 11 Nem az ínség mondatja ezt
velem, hiszen megtanultam, hogy beérjem azzal,
amim van. 12 Tudok szűkölködni és tudok bővel-
kedni is; mindenütt mindent megszoktam: tudok
jóllakni is, éhezni is, bővelkedni és nélkülözni is.
13 Mindenre képes vagyok abban, aki nekem erőt
ad.

14 Mégis jól tettétek, hogy részvéttel voltatok
nyomorúságomban. 15 Ti is tudjátok, filippiek,
hogy az evangélium hirdetésének kezdetén, ami-
kor Makedóniából útnak indultam, egy egyház
sem lépett velem az adás és viszonzás kapcsola-
tára, egyedül csak ti. 16 Már Tesszalonikibe is
küldtetek egyszer-kétszer valamit a szükségleté-
imre. 17 Nem mintha adományra vágynék, hanem
mert annak gyümölcsét áhítom, amelyet bőségé-
sen írnak majd a javatokra. 18 Átvettem mindent,
és bővelkedem; el vagyok látva, amióta megkap-
tam Epafroditosztól, amit küldtetek, mint kelle-
mes illatot, kedves és Istennek tetsző áldozatot.
19 Az én Istenem kielégíti majd minden szüksé-
geteket gazdagsága szerint dicsőséggel Krisztus Jé-
zusban. 20 Istennek és a mi Atyánknak dicsőség
mindörökkön-örökké! Ámen.

2I ask Euodia, and I beg Syntyche, to have the
same understanding in the Lord. 3And I also ask
you, as my genuine companion, to assist those
women who have labored with me in the Gospel,
with Clement and the rest of my assistants, whose
names are in the Book of Life.

4Rejoice in the Lord always. Again, I say, rejoice.
5Let your modesty be known to all men. The Lord
is near. 6Be anxious about nothing. But in all
things, with prayer and supplication, with acts of
thanksgiving, let your petitions be made known to
God. 7And so shall the peace of God, which ex-
ceeds all understanding, guard your hearts and
minds in Christ Jesus.

8Concerning the rest, brothers, whatever is true,
whatever is chaste, whatever is just, whatever is
holy, whatever is worthy to be loved, whatever is
of good repute, if there is any virtue, if there is any
praiseworthy discipline: meditate on these. 9All
the things that you have learned and accepted and
heard and seen in me, do these. And so shall the
God of peace be with you.

The Generosity of the Philippians
(2 Corinthians 8:1–15)

10Now I rejoice in the Lord exceedingly, because
finally, after some time, your feelings for me have
flourished again, just as you formerly felt. For you
had been preoccupied. 11I am not saying this as if
out of need. For I have learned that, in whatever
state I am, it is sufficient. 12I know how to be hum-
bled, and I know how to abound. I am prepared
for anything, anywhere: either to be full or to be
hungry, either to have abundance or to endure
scarcity. 13Everything is possible in him who has
strengthened me. 14Yet truly, you have done well
by sharing in my tribulation.

15But you also know, O Philippians, that at the be-
ginning of the Gospel, when I set out from Mace-
donia, not a single church shared with me in the
plan of giving and receiving, except you alone.
16For you even sent to Thessalonica, once, and
then a second time, for what was useful to me. 17It
is not that I am seeking a gift. Instead, I seek the
fruit that abounds to your benefit. 18But I have
everything in abundance. I have been filled up,
having received from Epaphroditus the things that
you sent; this is an odor of sweetness, an accepta-
ble sacrifice, pleasing to God. 19And may my God
fulfill all your desires, according to his riches in

Befejezés: köszöntések és áldás: 4,21-23

21 Köszöntsetek minden szentet Krisztus Jézusban. A velem levő testvérek köszöntenek titeket. 22 A szentek mindnyájan, különösen a császár házából valók, köszöntenek titeket.

23 Az Úr Jézus Krisztus kegyelme legyen lelketekkel! Ámen.

glory in Christ Jesus. 20 And to God our Father be glory forever and ever. Amen.

Final Greetings
(Ephesians 6:21–24; 2 Timothy 4:19–22)

21 Greet every saint in Christ Jesus. 22 The brothers who are with me greet you. All the saints greet you, but especially those who are of Caesar's household.

23 May the grace of our Lord Jesus Christ be with your spirit. Amen.

LEVÉL A KOLOSSZEIEKNEK

Címzés és köszöntés: 1,1-2

Kol 1

1 Pál, Isten akaratából Krisztus Jézus apostola, és Timóteus testvér 2 a Kolosszében élő szent
és hívő testvéreknek Krisztusban. Kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól!

Pál öröme: 1,3-23

Hálaadás a közösségért

3 Hálát adunk Istennek, a mi Urunk, Jézus
Krisztus Atyjának, valahányszor értetek imádkozunk, 4 mivel hallottunk hitetekről Krisztus Jézusban, és a szeretetről, amelyet az összes szent iránt
tanúsítotok, 5 azért a reménységért, amely készen
áll számotokra a mennyben, s amelyről már hallottatok az evangélium igaz igéjében. 6 Ez eljutott
hozzátok, és ahogy az egész világon gyümölcsöt
hoz és növekszik, úgy nálatok is, attól a naptól
kezdve, amelyen a maga igazságában hallottátok
és megismertétek Isten kegyelmét. 7 Így tanultátok azt Epafrásztól, a mi szeretett szolgatársunktól, aki Krisztus hűséges szolgája értünk. 8 Ő értesített minket Lélekből fakadó szeretetetekről is.

Könyörgés a közösségért

9 Ezért mi is, attól a naptól kezdve, hogy ezt
hallottuk, szüntelenül imádkozunk és könyörgünk értetek, hogy az ő akaratának az ismerete teljes legyen bennetek, minden lelki bölcsességgel és
megértéssel együtt, 10 és az Úrhoz méltóan éljetek, mindenben az ő tetszése szerint, hogy minden
jócselekedetben gyümölcsöt hozzatok, és gyarapodjatok Isten ismeretében. 11 Erősítsen meg titeket dicsőségének hatalmából minden erővel, hogy
végig kitartsatok, és béketűrők legyetek.

Krisztus, a mindenség és az egyház feje

12 Örömmel adjatok hálát az Atyának,
aki méltókká tett titeket arra,
hogy nektek is részetek legyen
a szentekkel a világosságban.
13 Kiragadott minket a sötétség hatalmából,
s áthelyezett szeretett Fiának országába.
14 Benne van a mi megváltásunk,
a bűnök bocsánata.
15 Ő a láthatatlan Isten képmása,
és minden teremtmény elsőszülöttje,

Colossians 1

Greetings from Paul and Timothy
(Philippians 1:1–2; Philemon 1:1–3)

1 Paul, an Apostle of Jesus Christ by the will of God, and Timothy, a brother,

2 to the saints and faithful brothers in Christ Jesus who are at Colossae.

Thanksgiving and Prayer
(1 Corinthians 1:4–9; Philippians 1:3–11)

3 Grace and peace to you, from God our Father and from the Lord Jesus Christ. We give thanks to God, the Father of our Lord Jesus Christ, praying for you always. 4 For we have heard of your faith in Christ Jesus, and of the love that you have toward all the saints, 5 because of the hope that has been stored up for you in heaven, which you have heard through the Word of Truth in the Gospel. 6 This has reached you, just as it is present in the whole world, where it grows and bears fruit, as it has also done in you, since the day when you first heard and knew the grace of God in truth, 7 just as you learned it from Epaphras, our most beloved fellow servant, who is for you a faithful minister of Christ Jesus. 8 And he has also manifested to us your love in the Spirit.

9 Then, too, from the day when we first heard it, we have not ceased praying for you and requesting that you be filled with the knowledge of his will, with all wisdom and spiritual understanding, 10 so that you may walk in a manner worthy of God, being pleasing in all things, being fruitful in every good work, and increasing in the knowledge of God, 11 being strengthened in every virtue, in accord with the power of his glory, with all patience and longsuffering, with joy, 12 giving thanks to God the Father, who has made us worthy to have a share in the portion of the saints, in the light.

13 For he has rescued us from the power of darkness, and he has transferred us into the kingdom of the Son of his love, 14 in whom we have redemption through his blood, the remission of sins.

The Supremacy of the Son
(Hebrews 1:1–14)

15 He is the image of the invisible God, the firstborn of every creature. 16 For in him was created everything in heaven and on earth, visible and invisible, whether thrones, or dominations, or principalities, or powers. All things were created

16 mert benne teremtetett minden
az égben és a földön,
a láthatók és a láthatatlanok,
a trónusok és uralmak,
a fejedelemségek és hatalmasságok.
Minden őáltala és őérte teremtetett.
17 Ő előbb van mindennél,
és minden benne áll fenn.
18 Ő a testnek, az egyháznak a feje;
ő a kezdet, az elsőszülött a halottak közül,
hogy az övé legyen az elsőség mindenben.
19 Mert úgy tetszett az Atyának,
hogy benne lakjon az egész teljesség,
20 és hogy általa engeszteljen ki magával mindent,
ami a földön és a mennyben van,
azáltal, hogy békességet szerzett
keresztjének vérével.

A közösség bátorítása

21 Titeket is, akik egykor idegenek és ellenséges érzületűek voltatok a gonosz tettek miatt, 22 megbékéltetett most az ő emberi testében a halál által, hogy mint szenteket, szeplőtelenül és feddhetetlenül állítson önmaga elé. 23 Maradjatok meg ezért a hitben szilárdan és állhatatosan, ne tántorodjatok el az evangélium reménységétől, amelyet hallottatok, amelyet minden teremtménynek hirdettek az ég alatt, s amelynek én, Pál, a szolgája lettem.

Buzdítások: 1,24- 2,23

Pál szolgálata

24 Most pedig örömest szenvedek értetek, és kiegészítem testemben azt, ami hiányzik Krisztus szenvedéseiből, testének, az egyháznak javára, 25 amelynek én szolgája lettem az Istentől értetek kapott tisztségnél fogva, hogy teljesen érvényt szerezzek Isten igéjének, 26 a titoknak, amely századok és nemzedékek óta el volt rejtve, de amelyet most kinyilatkoztatott szentjeinek. 27 Velük akarta Isten megismertetni ennek a titoknak dicsőséges gazdagságát a nemzetek között. Ez a titok pedig nem más, mint a bennetek lévő Krisztus, a dicsőség reménye. 28 Mi őt hirdetjük, amikor minden embert intünk és tanítunk teljes bölcses-séggel, hogy minden embert tökéletessé tegyünk Krisztusban. 29 Ezért fáradozom és küzdök az ő erejének segítségével, amely hatékonyan működik bennem.

through him and in him. 17And he is before all, and in him all things continue. 18And he is the head of his body, the Church. He is the beginning, the first-born from the dead, so that in all things he may hold primacy. 19For the Father is well-pleased that all fullness reside in him, 20and that, through him, all things be reconciled to himself, making peace through the blood of his cross, for the things that are on earth, as well as the things that are in heaven.

21And you, though you had been, in times past, understood to be foreigners and enemies, with works of evil, 22yet now he has reconciled you, by his body of flesh, through death, so as to offer you, holy and immaculate and blameless, before him. 23So then, continue in the faith: well-founded and steadfast and immovable, by the hope of the Gospel that you have heard, which has been preached throughout all creation under heaven, the Gospel of which I, Paul, have become a minister.

Paul's Suffering for the Church
(2 Corinthians 11:16–33)

24For now I rejoice in my passion on your behalf, and I complete in my flesh the things that are lacking in the Passion of Christ, for the sake of his body, which is the Church. 25For I have become a minister of the Church, according to the dispensation of God that has been given to me among you, so that I may fulfill the Word of God, 26the mystery which had remained hidden to past ages and generations, but which now is manifested to his saints. 27To them, God willed to made known the riches of the glory of this mystery among the Gentiles, which is Christ and the hope of his glory within you. 28We are announcing him, correcting every man and teaching every man, with all wisdom, so that we may offer every man perfect in Christ Jesus. 29In him, too, I labor, striving according to his action within me, which he works in virtue.

Kol 2

1 Azt akarom, hogy tudjátok meg, hogyan
küzdök értetek, a laodíceaiakért, és mindazokért,
akik nem látták szemtől-szembe személyemet,
2 hogy a szívük megvigasztalódjék, és szeretetben
összeforrva eljussanak a megértés teljességének
minden gazdagságára, Isten titkának, Krisztusnak
ismeretére, 3 akiben a bölcsesség és a tudomány
minden kincse rejlik. 4 Ezt azért mondom, hogy
senki félre ne vezessen titeket tetszetős beszéddel.
5 Mert ha testileg távol vagyok is, lelkileg veletek
vagyok, és örülök, amikor látom köztetek a rendet
és a Krisztusban való hiteteknek a szilárdságát.

6 Ezért tehát, ahogyan elfogadtátok az Úr Jé-
zus Krisztust, úgy éljetek is benne, 7 gyökerezze-
tek meg őbenne, és épüljetek rá! Erősödjetek meg
a hitben, ahogyan tanultátok, és legyen bőséges a
hálaadásotok!

Óvás a tévtanítóktól

8 Vigyázzatok, hogy senki rabul ne ejtsen ti-
teket bölcselettel és hiú megtévesztéssel, amely
emberi hagyományhoz, a világ elemeihez, nem
pedig Krisztushoz igazodik. 9 Mert őbenne lakik
az istenség egész teljessége testi formában, 10 és
benne jutottatok teljességre, benne, aki minden fe-
jedelemségnek és hatalmasságnak a feje. 11 Benne
körül is metélkedtetek, nem kézzel végzett körül-
metéléssel, hanem az érzéki test levetésével, a
Krisztus szerinti körülmetéléssel, 12 amikor vele
együtt eltemetkeztetek a keresztségben, és vele
együtt fel is támadtatok, annak az Istennek erejébe
vetett hit által, aki őt feltámasztotta a halottak kö-
zül. 13 Vele együtt titeket is, amikor halottak volta-
tok vétkeitek és testetek körülmetéletlensége miatt,
életre keltett azáltal, hogy megbocsátotta minden
vétkünket. 14 Az adóslevelet, mely ellenünk szólt
és vádolt minket, eltörölte, eltette az útból, és a ke-
resztre szegezte; 15 lefegyverezte a fejedelemsége-
ket és a hatalmasságokat, nyilvánosan megszégye-
nítette őket, és diadalmaskodott rajtuk.

16 Senki ne ítéljen el tehát titeket étel vagy
ital dolgában, sem az ünnepnapra, újholdra vagy
szombatra vonatkozó dolgokban. 17 Ezek csak ár-
nyékai a jövendő dolgoknak, a valóság azonban
Krisztusé. 18 Ne fosszon meg titeket a jutalomtól az
olyan ember, aki tetszeleg magának az alázatosko-
dásban és az angyalok tiszteletében, aki látomásai
miatt felfuvalkodik, alaptalanul elbizakodik érzé-
kies lelkületében, 19 és nem ragaszkodik a Főhöz,
aki az illesztések és az ízületek segítségével

Colossians 2

Absent in Body, Present in Spirit

(Revelation 3:14–22)

1For I want you to know the kind of solicitude that
I have for you, and for those who are at Laodicea,
as well as for those who have not seen my face in
the flesh. 2May their hearts be consoled and in-
structed in charity, with all the riches of a pleni-
tude of understanding, with knowledge of the
mystery of God the Father and of Christ Jesus.
3For in him are hidden all treasures of wisdom and
knowledge. 4Now I say this, so that no one may
deceive you with grandiose words. 5For though I
may be absent in body, yet I am with you in spirit.
And I rejoice as I gaze upon your order and its
foundation, which is in Christ, your faith.

Alive with Christ

(Ephesians 2:1–10)

6Therefore, just as you have received the Lord Je-
sus Christ, walk in him. 7Be rooted and continu-
ally built up in Christ. And be confirmed in the
faith, just as you have also learned it, increasing
in him with acts of thanksgiving.

8See to it that no one deceives you through philos-
ophy and empty falsehoods, as found in the tradi-
tions of men, in accord with the influences of the
world, and not in accord with Christ. 9For in him,
all the fullness of the Divine Nature dwells bodily.
10And in him, you have been filled; for he is the
head of all principality and power. 11In him also,
you have been circumcised with a circumcision
not made by hand, not by the despoiling of the
body of flesh, but by the circumcision of Christ.
12You have been buried with him in baptism. In
him also, you have risen again through faith, by
the work of God, who raised him up from the
dead. 13And when you were dead in your trans-
gressions and in the uncircumcision of your flesh,
he enlivened you, together with him, forgiving
you of all transgressions, 14and wiping away the
handwriting of the decree which was against us,
which was contrary to us. And he has taken this
away from your midst, affixing it to the Cross.
15And so, despoiling principalities and powers, he
has led them away confidently and openly, tri-
umphing over them in himself.

16Therefore, let no one judge you as concerns food
or drink, or a particular feast day, or feast days of
new moons, or of Sabbaths. 17For these are a

gondozza és összetartja az egész testet, hogy megvalósítsa abban az Isten szerint való növekedést.

20 Ha tehát Krisztussal meghaltatok a világ
elemeinek, miért vesztek magatokra szabályokat,
mintha a világban élnétek: 21 »Ne nyúlj hozzá, ne
ízleld, ne érintsd!« 22 Hiszen ezek mind arra va-
lók, hogy a használat folytán elpusztuljanak. Csak
emberi parancsokról és tanításokról van szó {Iz
29,13 G}. 23 A bölcsesség látszatát keltik az önké-
nyes istentisztelettel, az alázatoskodással és a test
sanyargatásával, de nincs bennük semmi érték;
csak az érzéki test kielégítésére szolgálnak.

Új élet Krisztusban: 3,1-4,6

Kol 3

A régi és az új ember

1 Ezért tehát, ha feltámadtatok Krisztussal,
keressétek az odafent valókat, ahol Krisztus van,
Isten jobbján ülve {Zsolt 110,1}. 2 Az odafent való
dolgokkal törődjetek, ne a földiekkel. 3 Hiszen
meghaltatok, és életetek Krisztussal el van rejtve
Istenben. 4 Amikor pedig Krisztus, a ti életetek,
megjelenik, akkor majd ti is megjelentek vele
együtt a dicsőségben.

5 Irtsátok ki tehát tagjaitokból azt, ami földi:
a paráznaságot, a tisztátalanságot, a bujaságot, a
gonosz kívánságot és a kapzsiságot, ami nem más,
mint bálványimádás. 6 Miattuk érkezik el Isten ha-
ragja a hitetlenség fiaira. 7 Ti is ezeket műveltétek
egykor, amikor köztük éltetek. 8 Most azonban
vessétek el magatoktól mindezeket: a haragot, az
indulatosságot, a rosszakaratot, szátokból a ká-
romlást és a rút beszédet. 9 Ne hazudjatok egy-
másnak, ti, akik levetettétek a régi embert cse-
lekedeteivel együtt, 10 és magatokra öltöttétek az
újat, aki teremtőjének képmására állandóan meg-
újul a teljes megismerésig. 11 Itt nincs már többé
görög és zsidó, nincs körülmetéltség és körülme-
télletlenség, nincs barbár, szkíta, szolga és szabad,
hanem Krisztus minden, mindenkiben.

12 Öltsétek tehát magatokra, mint Isten szent
és kedves választottjai, az irgalom érzületét, a jósá-
got, az alázatosságot, a szelídséget és a béketűrést!
13 Viseljétek el egymást, és bocsássatok meg

shadow of the future, but the body is of Christ.
18Let no one seduce you, preferring base things
and a religion of Angels, walking according to
what he has not seen, being vainly inflated by the
sensations of his flesh, 19and not holding up the
head, with which the whole body, by its underly-
ing joints and ligaments, is joined together and
grows with an increase that is of God.

20So then, if you have died with Christ to the in-
fluences of this world, why do you still make de-
cisions as if you were living in the world? 21Do
not touch, do not taste, do not handle these things,
22which all lead to destruction by their very use,
in accord with the precepts and doctrines of men.
23Such ideas have at least an intention to attain to
wisdom, but through superstition and debasement,
not sparing the body, and they are without any
honor in satiating the flesh.

Colossians 3

Put On the New Self

(Ephesians 4:17–32)

1Therefore, if you have risen together with Christ,
seek the things that are above, where Christ is
seated at the right hand of God. 2Consider the
things that are above, not the things that are upon
the earth. 3For you have died, and so your life is
hidden with Christ in God. 4When Christ, your
life, appears, then you also will appear with him
in glory.

5Therefore, mortify your body, while it is upon
the earth. For because of fornication, impurity,
lust, evil desires, and avarice, which are a kind of
service to idols, 6the wrath of God has over-
whelmed the sons of unbelief. 7You, too, walked
in these things, in times past, when you were liv-
ing among them. 8But now you must set aside all
these things: anger, indignation, malice, blas-
phemy, and indecent speech from your mouth.
9Do not lie to one another. Strip yourselves of the
old man, with his deeds, 10and clothe yourself
with the new man, who has been renewed by
knowledge, in accord with the image of the One
who created him, 11where there is neither Gentile
nor Jew, circumcision nor uncircumcision, Bar-
barian nor Scythian, servant nor free. Instead,
Christ is everything, in everyone.

12Therefore, clothe yourselves like the elect of
God: holy and beloved, with hearts of mercy,
kindness, humility, modesty, and patience.

egymásnak, ha valakinek panasza van a másik ellen! Ahogy az Úr megbocsátott nektek, úgy tegyetek ti is! 14 Mindezek fölött pedig: öltsétek magatokra a szeretetet, amely a tökéletesség köteléke! 15 S Krisztus békéje, amelyre meghívást kaptatok egy testben, uralkodjék a szívetekben! Legyetek hálásak!

16 Krisztus igéje lakjék bennetek gazdagon! Minden bölcsességgel tanítsátok és intsétek egymást! Hálaadással szívetekben énekeljetek Istennek zsoltárokat, himnuszokat és szent énekeket! 17 Bármit tesztek, szóval vagy tettel, mindent az Úr Jézus nevében tegyetek, és adjatok hálát az Atyaistennek általa!

Állapotbeli kötelességek

18 Asszonyok, engedelmeskedjetek férjeteknek, ahogy illik az Úrban! 19 Férfiak, szeressétek feleségeteket, és ne legyetek kemények irántuk! 20 Gyermekek, fogadjatok szót mindenben szüleiteknek, mert ez kedves az Úrnak! 21 Apák, ne keltsétek fel a haragot gyermekeitekben, hogy kedvüket ne veszítsék! 22 Szolgák, engedelmeskedjetek mindenben test szerinti uraitoknak! Ne látszatra szolgáljatok, mintha emberek kedvét keresnétek, hanem egyenes szívvel az Úr félelmében! 23 Bármit tesztek, szívből tegyétek, mintha az Úrnak, és nem embereknek tennétek! 24 Hiszen tudjátok, hogy az Úrtól megkapjátok jutalmul az örökséget. Az Úr Krisztusnak szolgáljatok; 25 mert aki igazságtalanságot követ el, visszakapja, amit igaztalanul cselekedett: ebben nincs személyválogatás.

Kol 4

1 Urak, adjátok meg a szolgáknak azt, ami jogos és méltányos, hiszen tudjátok, hogy nektek is van Uratok a mennyben!

Általános intelmek

2 Az imádságban legyetek állhatatosak, legyetek abban éberek, hálaadással! 3 Imádkozzatok értünk is, hogy Isten tárja fel előttünk az ajtót a beszédhez, Krisztus titkának hirdetéséhez, amely miatt bilincsekbe is vertek, 4 hogy úgy ismertessem meg azt, mint ahogy róla szólnom kell. 5 Bölcsen viselkedjetek a kívülállókkal szemben, használjátok fel a kedvező alkalmat! Jól értékesítsétek az időt! 6 Beszédetek legyen mindig kedves, sóval

13 Support one another, and, if anyone has a complaint against another, forgive one another. For just as the Lord has forgiven you, so also must you do. 14 And above all these things have charity, which is the bond of perfection. 15 And let the peace of Christ lift up your hearts. For in this peace, you have been called, as one body. And be thankful. 16 Let the word of Christ live in you in abundance, with all wisdom, teaching and correcting one another, with psalms, hymns, and spiritual canticles, singing to God with the grace in your hearts. 17 Let everything whatsoever that you do, whether in word or in deed, be done all in the name of the Lord Jesus Christ, giving thanks to God the Father through him.

Christian Households
(Ephesians 6:1–4)

18 Wives, be submissive to your husbands, as is proper in the Lord. 19 Husbands, love your wives, and do not be bitter toward them. 20 Children, obey your parents in all things. For this is well-pleasing to the Lord. 21 Fathers, do not provoke your children to indignation, lest they lose heart.

Serving with Honor
(Ephesians 6:5–9; 1 Timothy 6:1–2)

22 Servants, obey, in all things, your lords according to the flesh, not serving only when seen, as if to please men, but serving in simplicity of heart, fearing God. 23 Whatever you do, do it from the heart, as for the Lord, and not for men. 24 For you know that you will receive from the Lord the repayment of an inheritance. Serve Christ the Lord. 25 For whoever causes injury shall be repaid for what he has wrongfully done. And there no favoritism with God.

Colossians 4

Prayerful Speech and Actions

1 You masters, supply your servants with what is just and equitable, knowing that you, too, have a Master in heaven.

2 Pursue prayer. Be watchful in prayer with acts of thanksgiving. 3 Pray together, for us also, so that God may open a door of speech to us, so as to speak the mystery of Christ, (because of which, even now, I am in chains) 4 so that I may manifest it in the manner that I ought to speak.

ízesített, hogy tudjátok, miképpen kell kinek-kinek megfelelnetek!

Befejezés: személyes közlések és köszöntések: 4,7-18

7 Az én sorsomról mindent elmond majd nektek Tichikusz, a szeretett testvér, a hűséges szolga
és szolgatársam az Úrban. 8 Éppen azért küldtem
őt hozzátok, hogy megismerjétek helyzetünket, és
megvigasztalja szíveteket. 9 Vele megy Onezimosz, a kedves és hű testvér is, aki közületek
való. Ők mindenről értesítenek majd titeket, ami
itt történik.

10 Köszönt titeket Arisztarchosz fogolytársam, és Márk, Barnabás unokaöccse, akiről utasításokat kaptatok – ha hozzátok megy, fogadjátok
be –, 11 valamint Jézus is, akit Jusztusznak hívnak.
A zsidók közül csak ők munkatársaim Isten országának hirdetésében, s a vigasztalásomra is voltak.
12 Köszönt titeket a közületek való Epafrász,
Krisztus Jézus szolgája, aki mindig küzd értetek
az imádságban, hogy tökéletesen és szilárd meggyőződéssel álljatok helyt mindabban, ami Isten
akarata. 13 Tanúskodom róla, hogy sokat fáradozik értetek, és azokért, akik Laodíceában és Hierapoliszban vannak. 14 Köszönt titeket Lukács, a
szeretett orvos, és Démász. 15 Köszöntsétek a
Laodíceában lévő testvéreket, Nimfát és a közösséget, amely a házában van! 16 Ha ezt a levelet nálatok már felolvasták, gondoskodjatok róla, hogy
a laodíceaiak egyházában is felolvassák, a laodíceaiakét pedig ti olvassátok el! 17 Mondjátok meg
Archipposznak: »Légy rajta, hogy teljesítsd a
szolgálatot, amelyet kaptál az Úrban!«

18 A köszöntést magam, Pál, saját kezemmel
írom. Emlékezzetek meg bilincseimről! Kegyelem veletek!

5 Walk in wisdom toward those who are outside,
redeeming this age. 6 Let your speech be ever
graceful, seasoned with salt, so that you may
know how you ought to respond to each person.

Greetings from Paul's Fellow Workers
(Romans 16:21–23)

7 As for the things that concern me, Tychicus, a
most beloved brother and faithful minister and fellow servant in the Lord, will make everything
known to you. 8 I have sent him to you for this very
purpose, so that he may know the things that concern you, and may console your hearts, 9 with
Onesimus, a most beloved and faithful brother,
who is from among you. They shall make known
to you everything that is happening here.

10 Aristarchus, my fellow prisoner, greets you, as
does Mark, the near cousin of Barnabas, about
whom you have received instructions, (if he
comes to you, receive him) 11 and Jesus, who is
called Justus, and those who are of the circumcision. These alone are my assistants, unto the kingdom of God; they have been a consolation to me.
12 Epaphras greets you, who is from among you, a
servant of Christ Jesus, ever solicitous for you in
prayer, so that you may stand, perfect and complete, in the entire will of God. 13 For I offer testimony to him, that he has labored greatly for you,
and for those who are at Laodicea, and for those
at Hierapolis. 14 Luke, a most beloved physician,
greets you, as does Demas.

Signature and Final Instructions
(1 Corinthians 16:19–24; 2 Thessalonians 3:16–18)

15 Greet the brothers who are at Laodicea, and
Nymphas, and those who are at his house, a
church.

16 And when this epistle has been read among you,
cause it to be read also in the church of the Laodiceans, and you should read that which is from the
Laodiceans. 17 And tell Archippus: "See to the
ministry that you have received in the Lord, in order to fulfill it."

18 The greeting of Paul by my own hand. Remember my chains. May grace be with you. Amen.

ELSŐ LEVÉL
A TESSZALONIKIEKNEK

Címzés és köszöntés: 1,1

1 Tessz 1

1 Pál, Szilvánusz és Timóteus a tesszalonikiek
egyházának, amely az Atyaistenben és az Úr Jézus
Krisztusban él. Kegyelem nektek és békesség!

Az apostol és a közösség: 1,2-3,13

A tesszalonikiek környezetük példaképei

2 Hálát adunk Istennek mindnyájatokért mindenkor, amikor megemlékezünk rólatok imádságainkban. Szüntelenül 3 gondolunk Istenünk és Atyánk előtt a mi Urunkban, Jézus Krisztusban való hitetek gyümölcseire, fáradozó szeretetetekre és türelmes reménységetekre. 4 Tudjuk, Istentől szeretett testvéreim, hogy választottak vagytok. 5 Mi ugyanis az evangéliumot nem csak szóval hirdettük nálatok, hanem erővel és Szentlélekkel is, és egész teljességgel. Hiszen tudjátok, milyenek voltunk köztetek, a ti érdeketekben. 6 Ti pedig a mi követőink lettetek, és az Úréi, elfogadtátok az igét sok szorongatás közt, a Szentlélek örömével. 7 Így példaképpé lettetek minden hívő számára Makedóniában és Akhájában. 8 Az Úr igéjének hirdetése ugyanis tőletek haladt tovább, nem csak Makedóniában és Akhájában. Istenbe vetett hitetek eljutott mindenhová, úgyhogy szükségtelen is arról beszélnünk. 9 Hiszen mindenki beszéli rólunk, hogy hogyan érkeztünk hozzátok, és hogyan tértetek meg a bálványoktól Istenhez, hogy az élő, igaz Istennek szolgáljatok, 10 és várjátok a mennyből Fiát, akit feltámasztott a halottak közül, Jézust, aki megment minket a jövendő haragtól.

1 Tessz 2

Visszatekintés az apostol első látogatására

1 Magatok is tudjátok, testvérek, hogy hozzátok való érkezésünk nem volt hiábavaló. 2 Ellenkezőleg, noha előbb, mint tudjátok, szenvedések és bántalmak értek minket Filippiben, mégis, Istenben bízva, a nagy gondok között is hirdettük nektek Isten evangéliumát. 3 Mert a mi igehirdetésünk nem tévedésből fakad, sem tisztátalanságból, és nem történik álnoksággal, 4 hanem úgy beszélünk, mint akiket Isten megpróbált és igazolt, hogy ránk bízza az evangéliumot. Nem mint

1 Thessalonians 1

Greetings to the Thessalonians
(2 Thessalonians 1:1–4)

1 Paul and Sylvanus and Timothy, to the church of the Thessalonians, in God the Father and the Lord Jesus Christ.

2 Grace and peace to you. We give thanks to God always for all of you, keeping the memory of you in our prayers without ceasing, 3 remembering your work of faith, and hardship, and charity, and enduring hope, in our Lord Jesus Christ, before God our Father. 4 For we know, brothers, beloved of God, of your election. 5 For our Gospel has not been among you in word alone, but also in virtue, and in the Holy Spirit, and with a great fullness, in the same manner as you know we have acted among you for your sake. 6 And so, you became imitators of us and of the Lord, accepting the Word in the midst of great tribulation, but with the joy of the Holy Spirit. 7 So have you become a pattern for all who believe in Macedonia and in Achaia. 8 For from you, the Word of the Lord was spread, not only in Macedonia and in Achaia, but also in every place. Your faith, which is toward God, has advanced so much so that we do not need to speak to you about anything. 9 For others are reporting among us of the kind of acceptance we had among you, and how you were converted from idols to God, to the service of the living and true God, 10 and to the expectation of his Son from heaven (whom he raised up from the dead), Jesus, who has rescued us from the approaching wrath.

1 Thessalonians 2

Paul's Ministry

1 For you yourselves know, brothers, that our acceptance among you was not empty. 2 Instead, having previously suffered and been treated shamefully, as you know, at Philippi, we had confidence in our God, so as to speak the Gospel of God to you with much solicitude. 3 For our exhortation was not in error, nor from impurity, nor with deception. 4 But, just as we have been tested by God, so that the Gospel would be entrusted to us, so also did we speak, not so as to please men,

olyanok, akik az emberek tetszését keresik, hanem Istenét, aki vizsgálja szívünket {Jer 11,20}. 5 Egyáltalán nem szokásunk a hízelgő beszéd, amint tudjátok, sem a kapzsiság alkalmának keresése – Isten a tanúnk erre. 6 Az emberek elismerését sem kerestük, sem a tiéteket, sem másokét. 7 Bár rátok támaszkodhattunk volna, mint Krisztus apostolai, mégis úgy voltunk köztetek, mint kicsinyek, úgy, ahogyan a dajka gondozza a gyermekeit. 8 Ragaszkodtunk hozzátok, és szívesen nektek adtuk volna nemcsak Isten evangéliumát, hanem életünket is, mert nagyon megkedveltünk titeket. 9 Emlékeztek ugyanis, testvérek, munkánkra és fáradozásunkra. Éjjel-nappal dolgoztunk, és úgy hirdettük nálatok Isten evangéliumát, hogy ne legyünk közületek senkinek sem a terhére. 10 Ti tanúi vagytok ennek, és Isten is, hogy milyen szent, igaz és feddhetetlen módon éltünk értetek, akik hívők lettetek. 11 Hasonlóképpen azt is tudjátok, hogy amint az apa inti a gyermekeit, mindegyikteket 12 úgy intettünk és vigasztaltunk, s kérve-kértünk, hogy viselkedjetek méltóan ahhoz az Istenhez, aki országába és dicsőségére hív titeket.

A közösség elfogadta az evangéliumot

13 Szüntelenül hálát adunk tehát Istennek, hogy ti, akik Isten igéjének hirdetését tőlünk hallottátok, azt nem úgy fogadtátok, mint emberek szavát, hanem mint ami az valójában: mint Isten igéjét, amely munkálkodik is bennetek, akik hisztek. 14 Mert ti, testvéreim, hasonló sorsra jutottatok, mint Isten egyházai, amelyek Júdeában vannak Krisztus Jézusban, mert ti ugyanazt szenvedtétek el fajtestvéreitektől, amit ők is a zsidóktól, 15 akik megölték az Úr Jézust és a prófétákat, s minket is üldöztek. Istennek nem telik kedve bennük. Ők ellenséges érzületűek minden ember iránt, 16 és megtiltják nekünk, hogy a pogányokhoz beszéljünk, nehogy üdvözüljenek. Így mindenkor betöltik bűneik mértékét {Ter 15,16; Dán 8,23}, és Isten haragja utol is érte őket mindvégig.

Az elmaradt látogatás

17 Testvérek, mi rövid időre elszakadtunk ugyan tőletek és egymás látásától, de nem a szívünkkel! Ezért nagy vágyódásunkban annál jobban igyekeztünk arra, hogy színről színre lássunk titeket. 18 El akartunk ugyanis menni hozzátok, kiváltképpen én, Pál, egyszer is, másszor is, de a sátán megakadályozott. 19 Mert ki a mi reménységünk, örömünk, vagy dicsőségünk koszorúja? Nem ti, a mi Urunk Jézus előtt, amikor eljön? 20 Igen, ti vagytok a mi dicsőségünk és örömünk!

but rather to please God, who tests our hearts. 5And neither did we, at any time, become flattering in speech, as you know, nor did we seek an opportunity for avarice, as God is witness. 6Nor did we seek the glory of men, neither from you, nor from others. 7And although we could have been a burden to you, as Apostles of Christ, instead we became like little ones in your midst, like a nurse cherishing her children. 8So desirous were we for you that we were willing to hand over to you, not only the Gospel of God, but even our own souls. For you have become most beloved to us.

9For you remember, brothers, our hardship and weariness. We preached the Gospel of God among you, working night and day, so that we would not be burdensome to any of you. 10You are witnesses, as is God, of how holy and just and blameless we were with you who have believed. 11And you know the manner, with each one of you, like a father with his sons, 12in which we were pleading with you and consoling you, bearing witness, so that you would walk in a manner worthy of God, who has called you into his kingdom and glory.

13For this reason also, we give thanks to God without ceasing: because, when you had accepted from us the Word of the hearing of God, you accepted it not as the word of men, but (as it truly is) as the Word of God, who is working in you who have believed. 14For you, brothers, have become imitators of the churches of God which are at Judea, in Christ Jesus. For you, too, have suffered the same things from your fellow countrymen as they have suffered from the Jews, 15who also killed both the Lord Jesus, and the Prophets, and who have persecuted us. But they do not please God, and so they are adversaries to all men. 16They prohibit us to speak to the Gentiles, so that they may be saved, and thus do they continually add to their own sins. But the wrath of God will overtake them in the very end.

Paul's Longing to Visit

17And we, brothers, having been deprived of you for a short time, in sight, but not in heart, have hurried all the more to see your face, with a great desire. 18For we wanted to come to you, (indeed, I, Paul, attempted to do so once, and then again,) but Satan impeded us. 19For what is our hope, and our joy, and our crown of glory? Is it not you, before our Lord Jesus Christ at his return? 20For you are our glory and our joy.

1 Tessz 3

Timóteus elküldése

1 Mivel tovább már nem állhattuk meg, jónak
láttuk, hogy magunkra maradjunk Athénben, 2 és
elküldtük Timóteust, a testvérünket, Isten munka-
társát Krisztus evangéliumában, hogy hiteteket
szolgálja, megerősítsen titeket, és bátorítson hite-
tekben, 3 hogy senki meg ne tántorodjék ezekben
a szorongatásokban. Hiszen tudjátok, hogy erre
vagyunk rendelve. 4 Meg is mondtuk előre, ami-
kor nálatok voltunk, hogy szorongatásokat fogunk
elszenvedni, mint ahogy meg is történt, s tudtok is
róla. 5 Azért nem állhattam meg tovább, s elküld-
tem, hogy értesüljek hitetekről, hogy nem kísér-
tett-e meg titeket a kísértő, és nem vész-e kárba a
munkánk.

Az apostol örömét leli a közösségben

6 Most viszont, amikor Timóteus visszatért
tőletek hozzánk, és hírt hozott hitetekről és szere-
tetetekről, s arról, hogy mindig örömmel emléke-
ztek ránk, és látni kívántok minket, ahogy mi is ti-
teket, 7 vigasztalást találtunk bennetek és a ti hite-
tekben, testvérek, minden ínségünk és szoronga-
tásunk ellenére is. 8 Most újra feléledünk, mert ti
állhatatosak vagytok az Úrban. 9 Mivel is róhat-
nánk le hálánkat értetek Istennél a bőséges örröm-
ért, mellyel örvendezünk miattatok a mi Istenünk
előtt? 10 Éjjel-nappal igen buzgón esedezünk,
hogy meglássuk arcotokat, és pótoljuk azt, ami hi-
ányos még a hitetekben.

Áldás

11 A mi Istenünk és Atyánk, és Urunk Jézus
Krisztus vezesse utunkat hozzátok! 12 Titeket pe-
dig gyarapítson az Úr, és tegyen gazdaggá a sze-
retetben egymás és mindenki iránt, ahogyan mi
szeretünk titeket, 13 s így szívetek erős legyen,
feddhetetlen és szent Istenünk és Atyánk előtt,
amikor Urunk, Jézus eljön minden szentjével.
Ámen.

1 Tessz 4

Felhívás az életszentségre

1 Egyébként, testvérek, az Úr Jézusban ké-
rünk és intünk titeket arra, amit tőlünk tanultatok,
hogy hogyan kell élnetek és Isten kedvében járno-
tok – amint teszitek is. Éljetek is úgy, hogy előre-
haladásotok mind nagyobb legyen. 2 Hiszen isme-
ritek a parancsokat, amelyeket az Úr Jézus által
adtunk nektek. 3 Isten akarata ugyanis ez: a ti

1 Thessalonians 3

Timothy's Visit

1 Because of this, willing to wait no longer, it was
pleasing to us to remain at Athens, alone. 2 And we
sent Timothy, our brother and a minister of God
in the Gospel of Christ, to confirm you and to ex-
hort you, on behalf of your faith, 3 so that no one
would be disturbed during these tribulations. For
you yourselves know that we have been appointed
to this. 4 For even while we were with you, we pre-
dicted to you that we would suffer tribulations,
even as it has happened, and as you know. 5 For
this reason also, I was not willing to wait any
longer, and I sent to find out about your faith, lest
perhaps he who tempts may have tempted you,
and our labor might have been in vain.

Timothy's Encouraging Report

6 But then, when Timothy arrived to us from you,
he reported to us your faith and charity, and that
you keep a good remembrance of us always, de-
siring to see us, just as we likewise desire to see
you. 7 As a result, we were consoled in you, broth-
ers, in the midst of all our difficulties and tribula-
tions, through your faith. 8 For we now live so that
you may stand firm in the Lord. 9 For what thanks
would we be able to repay to God because of you,
for all the joy with which we rejoice over you be-
fore our God? 10 For night and day, ever more
abundantly, we are praying that we may see your
face, and that we may complete those things that
are lacking in your faith.

11 But may God our Father himself, and our Lord
Jesus Christ, direct our way to you. 12 And may the
Lord multiply you, and make you abound in your
charity toward one another and toward all, just as
we also do toward you, 13 in order to confirm your
hearts without blame, in sanctity, before God our
Father, unto the return of our Lord Jesus Christ,
with all his saints. Amen.

1 Thessalonians 4

Living to Please God

1 Therefore, concerning other things, brothers, we
ask and beg you, in the Lord Jesus, that, just as
you have received from us the way in which you
ought to walk and to please God, so also may you
walk, in order that you may abound all the more.
2 For you know what precepts I have given to you
through the Lord Jesus. 3 For this is the will of

megszentelődésetek, hogy megtartóztassátok magatokat a paráznaságtól; 4 hogy mindegyiktek meg tudja őrizni a testét szentségben és tisztességben, 5 nem a vágyódás szenvedélyében, mint a pogányok, akik nem ismerik Istent {Jer 10,25}. 6 És senki se károsítsa meg, s ne csalja meg semmilyen ügyletben a testvérét, mert az Úr bosszút áll mindezért, mint ahogy már régebben megmondtuk nektek és bebizonyítottuk. 7 Isten ugyanis nem tisztátalanságra hívott meg minket, hanem szentségre. 8 Azért, aki megveti ezeket, nem embert vet meg, hanem Istent, aki Szentlelkét is nektek ajándékozta {Ez 36,27}.

9 A testvéri szeretetről nem szükséges írnom nektek, mert magatok tanultátok Istentől, hogy szeressétek egymást. 10 Hiszen gyakoroljátok is ezt minden testvér iránt egész Makedóniában. Kérünk azonban titeket, testvérek, hogy ebben gyarapodjatok még, 11 és igyekezzetek békében élni, dolgaitokat végezni, saját kezetekkel dolgozni, mint ahogy megparancsoltuk nektek, 12 hogy viselkedjetek tisztességesen a kívül lévőkkel, és senkire se szoruljatok rá.

A keresztény remény

13 Testvérek, nem akarunk titeket, tudatlanságban hagyni azokról, akik elhunytak, hogy ne bánkódjatok, mint a többiek, akiknek nincs reménységük. 14 Ha ugyanis hisszük, hogy Jézus meghalt és feltámadt, akkor Isten ugyanígy elő fogja vezetni vele együtt azokat is, akik Jézusban hunytak el. 15 Az Úr igéje alapján azt mondjuk ugyanis nektek, hogy mi, akik élünk, és megmaradunk az Úr eljöveteléig, nem előzzük meg azokat, akik elhunytak. 16 Mert a parancsszóra, a főangyal hangjára és Isten harsonájának szavára az Úr maga leszáll az égből, és először a Krisztusban elhunytak támadnak fel, 17 azután mi, az élők, a megmaradtak, velük együtt elragadtatunk a felhőkön az égbe az Úr elé, s így mindenkor az Úrral leszünk. 18 Vigasztaljátok tehát egymást ezekkel az igékkel.

Intelmek a keresztények számára: 4,1-5,22

1 Tessz 5

Felszólítás a készenlétre az Úr napja előtt

1 Az időről és az óráról azonban, testvérek, szükségtelen írnom nektek. 2 Hiszen magatok is igen jól tudjátok, hogy az Úr napja úgy jön el, mint éjjel a tolvaj. 3 Amikor azt mondják:

God, your sanctification: that you should abstain from fornication, 4that each one of you should know how to possess his vessel in sanctification and honor, 5not in passions of lust, like the Gentiles who do not know God, 6and that no one should overwhelm or circumvent his brother in business. For the Lord is the vindicator of all these things, just as we have preached and testified to you. 7For God has not called us to impurity, but to sanctification. 8And so, whoever despises these teachings, does not despise man, but God, who has even provided his Holy Spirit within us.

9But concerning the charity of brotherhood, we have no need to write to you. For you yourselves have learned from God that you should love one another. 10For indeed, you act in this way with all the brothers in all of Macedonia. But we petition you, brothers, so that you may abound all the more, 11to choose work that allows you to be tranquil, and to carry out your business and to do your work with your own hands, just as we have instructed you, 12and to walk honestly with those who are outside, and to desire nothing belonging to another.

The Return of the Lord

13And we do not want you to be ignorant, brothers, concerning those who are sleeping, so as not to be sorrowful, like these others who do not have hope. 14For if we believe that Jesus has died and risen again, so also will God bring back with Jesus those who sleep in him. 15For we say this to you, in the Word of the Lord: that we who are alive, who remain until the return of the Lord, will not precede those who have fallen asleep. 16For the Lord himself, with a command and with the voice of an Archangel and with a trumpet of God, shall descend from heaven. And the dead, who are in Christ, shall rise up first. 17Next, we who are alive, who are remaining, shall be taken up quickly together with them into the clouds to meet Christ in the air. And in this way, we shall be with the Lord always. 18Therefore, console one another with these words.

1 Thessalonians 5

The Day of the Lord

(Zephaniah 1:7–18; Malachi 4:1–6; 2 Peter 3:8–13)

1But concerning dates and times, brothers, you do not need us to write to you. 2For you yourselves thoroughly understand that the day of the Lord shall arrive much like a thief in the night. 3For

»Békesség és biztonság«, éppen akkor szakad rájuk hir-telen a veszedelem, mint a várandós aszszonyra a fájdalom, és nem menekülnek meg. 4 De ti, testvérek, nem vagytok sötétségben, hogy az a nap tolvaj módjára lepjen meg titeket. 5 Mindnyájan a világosság fiai és a nappal fiai vagytok. Nem vagyunk az éjszakáé, sem a sötétségé. 6 Ne is aludjunk tehát, mint a többiek, hanem legyünk éberek és józanok! 7 Az alvók éjjel alszanak, a részegek éjjel részegednek le. 8 Mi azonban, akik a nappaléi vagyunk, legyünk józanok, és *öltsük fel* a hit és szeretet *páncélját, sisak* gyanánt pedig *az üdvösség* reményét {Iz 59,17; Bölcs 5,18-19}. 9 Mert Isten nem haragra rendelt, hanem arra, hogy elnyerjük az üdvösséget a mi Urunk, Jézus Krisztus által, 10 aki meghalt értünk, hogy akár ébren vagyunk, akár alszunk, ővele éljünk. 11 Vigasztaljátok tehát egymást, és legyetek egymás épülésére, mint ahogy meg is teszitek.

Tanácsok a közösségi élettel kapcsolatban

12 Kérünk ezenkívül titeket, testvérek, hogy becsüljétek meg azokat, akik fáradoznak közöttetek, akik elöljáróitok az Úrban, és intenek titeket. 13 Munkájukért legyetek irántuk különösen nagy szeretettel! Éljetek békességben egymással! 14 Kérünk továbbá titeket, testvérek, feddjétek meg a nyughatatlanokat, bátorítsátok a félénk szívűeket, gyámolítsátok a gyengéket, legyetek türelmesek mindenki iránt! 15 Vigyázzatok, hogy senki rosszért rosszal ne fizessen, hanem mindenkor szolgáljátok egymás és mindenki javát! 16 Mindig örüljetek! 17 Szüntelenül imádkozzatok! 18 Mindenért adjatok hálát, mert ezt várja Isten mindnyájatoktól Krisztus Jézusban. 19 A Lelket ki ne oltsátok! 20 A prófétai beszédet meg ne vessétek! 21 Mindent vizsgáljatok meg; ami jó, azt tartsátok meg! 22 Mindenfajta rossztól óvakodjatok!

Befejezés: áldás és köszöntés: 5,23- 28

23 A békesség Istene szenteljen meg titeket mindenben, és egész lelki valótok, mind a lelketek, mind a testetek maradjon feddhetetlen Urunk, Jézus Krisztus eljövetelére. 24 Aki hív titeket, hűséges, tehát meg is valósítja. 25 Testvérek, imádkozzatok értünk is. 26 Köszöntsetek minden testvért szent csókkal. 27 Parancsolom az Úr nevében, hogy ezt a levelet olvassák fel az összes testvérnek. 28 Urunk, Jézus Krisztus kegyelme legyen veletek! Ámen.

when they will say, “Peace and security!” then destruction will suddenly overwhelm them, like the labor pains of a woman with child, and they will not escape. 4But you, brothers, are not in darkness, so that you would be overtaken by that day as by a thief. 5For all of you are sons of light and sons of daytime; we are not of nighttime, nor of darkness. 6Therefore, let us not sleep, as the rest do. Instead, we should be vigilant and sober. 7For those who sleep, sleep in the night; and those who are inebriated, are inebriated in the night. 8But we, who are of the daylight, should be sober, being clothed with the breastplate of faith and of charity and having, as a helmet, the hope of salvation. 9For God has not appointed us for wrath, but for the acquisition of salvation through our Lord Jesus Christ, 10who died for us, so that, whether we watch, or whether we sleep, we may live in union with him. 11Because of this, console one another and build up one another, just as you are doing.

Christian Living

12And we ask you, brothers, to recognize those who labor among you, and who preside over you in the Lord, and who admonish you, 13so that you may consider them with an abundance of charity, for the sake of their work. Be at peace with them. 14And we ask you, brothers: correct the disruptive, console the weak-minded, support the sick, be patient with everyone. 15See to it that no one repays evil for evil to anyone. Instead, always pursue whatever is good, with one another and with all. 16Rejoice always. 17Pray without ceasing. 18Give thanks in everything. For this is the will of God in Christ Jesus for all of you. 19Do not choose to extinguish the Spirit. 20Do not spurn prophecies. 21But test all things. Hold on to whatever is good. 22Abstain from every kind of evil.

Final Blessings and Instructions

23And may the God of peace himself sanctify you through all things, so that your whole spirit and soul and body may be preserved without blame unto the return of our Lord Jesus Christ. 24He who has called you is faithful. He shall act even now.

25Brothers, pray for us.

26Greet all the brothers with a holy kiss. 27I bind you, through the Lord, that this epistle is to be read to all the holy brothers.

28May the grace of our Lord Jesus Christ be with you. Amen.

MÁSODIK LEVÉL
A TESSZALONIKIEKNEK

Címzés és köszöntés: 1,1-2

2 Tessz 1

1 Pál, Szilvánusz és Timóteus a tesszalonikiek egyházának, amely Istenben, a mi Atyánkban
és az Úr Jézus Krisztusban él. 2 Kegyelem és békesség nektek Istentől, a mi Atyánktól, és az Úr
Jézus Krisztustól!

Pál aggódik a közösségért: 1,3-12

A tesszalonikiek szorongattatása és Isten igazságos ítélete

3 Mindig hálaadással tartozunk Istennek értetek, testvérek, méghozzá méltán, mert a hitetek
komolyan erősödik, és az egymás iránti szeretet mindnyájatokban gyarapszik, 4 annyira, hogy dicsekszünk is veletek Isten egyházaiban, béketűrésetekkel és hitetekkel, amellyel minden üldözést
és viszontagságot elviseltek. 5 Isten igazságos ítéletének a jelei ezek, hogy méltónak találjanak benneteket Isten országára, ha meg is szenvedtek érte.
6 Mert igazságos dolog Isten előtt, hogy szorongatással fizessen azoknak, akik titeket szorongatnak,
7 és nyugalommal velünk együtt nektek, a szorongatottaknak, amikor az Úr Jézus megjelenik az égből hatalmának angyalaival, 8 *tűz lángjában, és bosszút áll azokon, akik nem ismerik Istent,* s nem
engedelmeskednek Urunk, Jézus evangéliumának. 9 Ezeket a kárhozatban örök büntetéssel sújtja *az Úr színe és hatalmának dicsősége* {Iz 2,10.19.21}, 10 amikor eljön azon a napon, hogy megdicsőüljön szentjeiben, és megcsodálják mindazokban, akik hittek; nálatok ugyanis hitelre talált
a tanúságtételünk.

Imádság

11 Ezért imádkozunk is mindig értetek, hogy
Istenünk méltónak találjon titeket meghívására. Adjon beteljesedést a jóra irányuló minden készségnek és a hit erőteljes munkájának, 12 hogy
Urunk, Jézus Krisztus neve megdicsőüljön bennetek, és ti is őbenne, Istenünk és az Úr Jézus Krisztus kegyelméből.

2 Thessalonians 1

Greetings to the Thessalonians
(1 Thessalonians 1:1–10)

1 Paul and Sylvanus and Timothy, to the church of
the Thessalonians, in God our Father and the Lord
Jesus Christ. 2 Grace and peace to you, from God
our Father and from the Lord Jesus Christ.

3 We ought to give thanks always to God for you,
brothers, in a fitting manner, because your faith is
increasing greatly, and because the charity of each
of you toward one another is abundant, 4 so much
so that we ourselves even glory in you among the
churches of God, because of your patience and
faith in all of your persecutions and tribulations
that you endure,

Christ's Coming

5 which are a sign of the just judgment of God, so
that you may be held worthy of the kingdom of
God, for which you also suffer. 6 For certainly, it
is just for God to repay trouble to those who trouble you, 7 and to repay you, who are being troubled, with a repose with us, when the Lord Jesus
is revealed from heaven with the Angels of his virtue, 8 granting vindication, by a flame of fire,
against those who do not know God and who are
not obedient to the Gospel of our Lord Jesus
Christ. 9 These shall be given the eternal punishment of destruction, apart from the face of the
Lord and apart from the glory of his virtue,
10 when he arrives to be glorified in his saints, and
to become a wonder in all those who have believed, in that day, because our testimony has been
believed by you. 11 Because of this, too, we pray
always for you, so that our God may make you
worthy of his calling and may complete every act
of his goodness, as well as his work of faith in virtue, 12 in order that the name of our Lord Jesus may
be glorified in you, and you in him, in accord with
the grace of our God and of the Lord Jesus Christ.

2 Tessz 2

A végidő jelei

1 Urunk, Jézus Krisztus eljövetele és a hozzá
való gyülekezésünk dolgában kérünk titeket, test-
vérek, 2 ne tántorodjatok el egyhamar józan felfo-
gásotoktól, és ne riasszon meg titeket semmiféle
lélek, sem beszéd, sem állítólag tőlünk küldött le-
vél, mintha az Úr napja már közel volna. 3 Sem-
miképp se ámítson el titeket senki, mert előbb az
elpártolásnak kell bekövetkeznie, és meg kell je-
lennie a bűn emberének, a kárhozat fiának, 4 aki
ellenszegül, és önmagát föléje helyezi mindannak,
amit Istennek vagy isteni tiszteletre méltónak ne-
vezünk, beül Isten templomába, és úgy mutogatja
magát, mintha Isten volna.

5 Nem emlékeztek rá, hogy amikor még nála-
tok voltam, megmondtam ezt nektek? 6 És azt is
tudjátok, mi tartja vissza most, amíg meg nem je-
lenik majd a maga idejében. 7 A gonoszság titka
ugyanis már munkálkodik, csakhogy azt, aki most
még visszatartja, előbb el kell távolítani az útból.

8 Akkor majd megjelenik az *a gonosz,* akit az
Úr Jézus *elpusztít szájának leheletével* {Iz 11,4}, és
megsemmisít eljövetelének fényességével. 9 Az
érkezését pedig – a sátán hatalmából – mindenféle
hamis erőmegnyilvánulás, jel és csoda kíséri, 10 és
mindenféle csábítás a gonoszságra, azok vesztére,
akik elkárhoznak, mert nem fogadták be az igaz-
ság szeretetét, hogy üdvözüljenek. 11 Ezért bo-
csátja rájuk Isten a megtévesztés erejét, hogy
higgyenek a hazugságnak, 12 és ítélet alá essenek
mindannyian, akik nem hittek az igazságnak, ha-
nem beleegyeztek a gonoszságba.

A hívek bátorítása

13 Nekünk pedig mindenkor hálát kell ad-
nunk Istennek értetek, testvérek, akiket Isten sze-
ret, azért, mert Isten kiválasztott titeket első zsen-
géül az üdvösségre a Lélek megszentelése és az
igazság hite által. 14 Meg is hívott titeket erre
evangéliumunk által, hogy elnyerjétek Urunk Jé-
zus Krisztus dicsőségét. 15 Ezért tehát, testvérek,
legyetek állhatatosak, és őrizzétek szilárdan a ha-
gyományokat, amelyeket akár beszédünkből, akár
levelünkből tanultatok.

Apostoli áldás

16 Urunk, Jézus Krisztus pedig, és Isten, a mi
Atyánk, aki szeret minket, s örök vigasztalást és
jó reménységet ajándékozott nekünk kegyelem-
ben, 17 bátorítsa és erősítse meg szíveteket minden
jótettben és beszédben.

2 Thessalonians 2

The Man of Lawlessness

1 But we ask you, brothers, concerning the advent
of our Lord Jesus Christ and of our gathering to
him, 2 that you not be readily disturbed or terrified
in your minds, by any spirit, or word, or epistle,
supposedly sent from us, claiming that the day of
the Lord is close by. 3 Let no one deceive you in
any way. For this cannot be, unless the apostasy
will have arrived first, and the man of sin will have
been revealed, the son of perdition, 4 who is an ad-
versary to, and who is lifted up above, all that is
called God or that is worshipped, so much so that
he sits in the temple of God, presenting himself as
if he were God. 5 Do you not recall that, when I
was still with you, I told you these things? 6 And
now you know what it is that holds him back, so
that he may be revealed in his own time. 7 For the
mystery of iniquity is already at work. And only
one now holds back, and will continue to hold
back, until he is taken from our midst. 8 And then
that iniquitous one shall be revealed, the one
whom the Lord Jesus shall bring to ruin with the
spirit of his mouth, and shall destroy at the bright-
ness of his return: 9 him whose advent is accompa-
nied by the works of Satan, with every kind of
power and signs and false miracles, 10 and with
every seduction of iniquity, toward those who are
perishing because they have not accepted the love
of truth, so that they may be saved. 11 For this rea-
son, God will send to them works of deception, so
that they may believe in lies, 12 in order that all
those who have not believed in the truth, but who
have consented to iniquity, may be judged.

Stand Firm

13 Yet we must always give thanks to God for you,
brothers, beloved of God, because God has chosen
you as first-fruits for salvation, by the sanctifica-
tion of the Spirit and by faith in the truth. 14 He has
also called you into truth through our Gospel, unto
the acquisition of the glory of our Lord Jesus
Christ. 15 And so, brothers, stand firm, and hold to
the traditions that you have learned, whether by
word or by our epistle.

16 So may our Lord Jesus Christ himself, and God
our Father, who has loved us and who has given
us an everlasting consolation and good hope in
grace, 17 exhort your hearts and confirm you in
every good word and deed.

Útmutatások a közösség számára: 3,1-15

2 Tessz 3

Buzdítás

1 Egyébként, testvérek, imádkozzatok értünk,
hogy az Úr igéje, amint nálatok is, terjedjen és di-
csőségre jusson, 2 s megszabaduljunk az ártalmas
és gonosz emberektől, mert a hit nem mindenkié.
3 Az Úr azonban hűséges: ő megerősít titeket és
megóv a gonosztól. 4 Ami titeket illet, bizalmunk
van az Úrban, hogy megteszitek és meg fogjátok
tenni, amit parancsolunk. 5 Az Úr vezesse szíveteket Isten szeretetére és Krisztus béketűrésére!

A naplopók rendreutasítása

6 Ugyanakkor Urunk, Jézus Krisztus nevében
meghagyjuk nektek, testvérek, hogy tartsátok tá-
vol magatokat minden olyan testvértől, aki rendet-
lenül él, és nem a szerint a hagyomány szerint,
amelyet tőlünk kapott. 7 Jól tudjátok, miként kell
minket követni, éspedig abban, hogy nem visel-
kedtünk köztetek rendetlenül, 8 nem ettük ingyen
senki kenyerét, hanem megdolgoztunk érte, fárad-
sággal, éjjel-nappal munkálkodva, hogy ne le-
gyünk terhére egyikteknek sem. 9 Nem mintha
nem lett volna jogunk hozzá, hanem hogy magun-
kat követendő példakép gyanánt állítsuk elétek.
10 Amikor ugyanis még nálatok voltunk, meg-
hagytuk nektek, hogy aki nem akar dolgozni, ne is
egyék. 11 Hallottuk azonban, hogy egyesek izgá-
gán élnek köztetek, nem dolgoznak semmit, és hi-
ábavalóságokkal töltik idejüket. 12 Az ilyeneknek
meghagyjuk, és könyörgünk nekik az Úr Jézus
Krisztus nevében, hogy csöndben munkálkodva, a
saját kenyerüket egyék.

Általános intelmek

13 Ti pedig testvérek, ne hagyjatok fel a jó-
cselekedetekkel! 14 Ha valaki nem engedelmeske-
dik levélben megírt szavunknak, azt tartsátok szá-
mon, és kerüljétek a társaságát, hadd szégyellje
magát. 15 De azért ne tekintsétek ellenségnek, ha-
nem úgy feddjétek meg, mint testvért.

Befejezés: 3,16-18

16 A békesség Ura adjon nektek örök békessé-
get mindenhol! Az Úr legyen mindnyájatokkal!

17 Én Pál, a saját kezemmel írom az üdvözlést.
Minden levelemben ez az ismertető jel. Így írok.

18 A mi Urunk, Jézus Krisztus kegyelme le-
gyen mindnyájatokkal!

2 Thessalonians 3

Request for Prayer

1 Concerning other things, brothers, pray for us, so
that the Word of God may advance and be glori-
fied, just as it is among you, 2 and so that we may
be freed from pertinacious and evil men. For not
everyone is faithful. 3 But God is faithful. He will
strengthen you, and he will guard you from evil.
4 And we have confidence about you in the Lord,
that you are doing, and will continue to do, just as
we have instructed. 5 And may the Lord direct
your hearts, in the charity of God and with the pa-
tience of Christ.

A Warning against Idleness

6 But we strongly caution you, brothers, in the
name of our Lord Jesus Christ, to draw yourselves
away from every brother who is walking in disor-
der and not according to the tradition that they re-
ceived from us. 7 For you yourselves know the
manner in which you ought to imitate us. For we
were not disorderly among you. 8 Nor did we eat
bread from anyone for free, but rather, we worked
night and day, in hardship and weariness, so as not
to be burdensome to you. 9 It was not as if we had
no authority, but this was so that we might present
ourselves as an example to you, in order to imitate
us. 10 Then, too, while we were with you, we in-
sisted on this to you: that if anyone was not willing
to work, neither should he eat. 11 For we have heard
that there are some among you who act disrup-
tively, not working at all, but eagerly meddling.
12 Now we charge those who act in this way, and
we beg them in the Lord Jesus Christ, that they
work in silence and eat their own bread. 13 And you,
brothers, do not grow weak in doing good.

14 But if anyone does not obey our word by this
epistle, take note of him and do not keep company
with him, so that he may be ashamed. 15 But do not
be willing to consider him as an enemy; instead,
correct him as a brother.

Signature and Final Greetings
(1 Corinthians 16:19–24; Colossians 4:15–18)

16 Then may the Lord of peace himself give you an
everlasting peace, in every place. May the Lord be
with all of you.

17 The greeting of Paul with my own hand, which
is the seal in every epistle. So do I write. 18 May
the grace of our Lord Jesus Christ be with you all.
Amen.

ELSŐ LEVÉL TIMÓTEUSNAK

Címzés és köszöntés: 1,1-2

1 Tim 1

1 Pál, Istennek, a mi Üdvözítőnknek és Krisztus Jézusnak, a mi reménységünknek rendeletéből
Jézus Krisztus apostola 2 Timóteusnak, édes fiának a hitben. Kegyelem, irgalom és béke az Atyaistentől és Krisztus Jézustól, a mi Urunktól!

Alapvető igazságok: 1,3-20

Óvás a hamis tanítóktól

3 Amikor elindultam Makedóniába, arra kértelek, hogy maradj Efezusban, és parancsold meg egyeseknek, hogy ne tanítsanak másként, 4 ne foglalkozzanak mesékkel és vég nélküli nemzetségtáblákkal, amelyek inkább vitatkozásokhoz vezetnek, mint az Isten szerint való rendhez, amely hiten alapszik. 5 A parancs célja a tiszta szívből, a jó lelkiismeretből és a tettetés nélküli hitből származó szeretet. 6 Az illetők eltértek mindettől, és üres fecsegésre adták a fejüket. 7 A törvény tanítói akarnak lenni, pedig nem is értik, amit mondanak és bizonygatnak.

A törvényt szerepe

8 Mi azonban tudjuk, hogy a törvény jó, ha a törvénynek megfelelően alkalmazzák: 9 tudva, hogy az igazra nem vonatkozik törvény, hanem csak a gonoszokra, engedetlenekre, istentelenekre, bűnösökre, vétkesekre, szentségtelenekre, apagyilkosokra, anyagyilkosokra, gyilkosokra, 10 paráznákra, férfiakkal fajtalankodókra, emberrablókra, hazugokra, hamisan esküvőkre, és arra, ami ezeken kívül még ellenkezik az egészséges tanítással, 11 a boldog Isten dicsőségének rám bízott evangéliuma szerint.

Hálaadás Krisztus kegyelméért

12 Hálát adok annak, aki erőt adott nekem, Krisztus Jézusnak, a mi Urunknak, hogy megbízhatónak ítélt, és erre a szolgálatra rendelt engem, 13 aki azelőtt káromló, üldöző és gyalázkodó voltam, de irgalmat találtam, mert hitetlenségemben tudatlanul cselekedtem. 14 Sőt, valósággal elárasztott a mi Urunk kegyelme, a Krisztus Jézusban való hittel és szeretettel együtt. 15 Igaz beszéd ez, s teljes hitelt érdemlő: azért jött el Krisztus Jézus erre a világra, hogy üdvözítse a bűnösöket. Ezek között az első én vagyok. 16 De éppen azért találtam irgalmasságot, hogy Krisztus Jézus rajtam, az

1 Timothy 1

Paul's Greeting to Timothy
(2 Timothy 1:1–2)

1 Paul, an Apostle of Jesus Christ by the authority of God our Savior and Christ Jesus our hope,

2 to Timothy, beloved son in the faith. Grace, mercy, and peace, from God the Father and from Christ Jesus our Lord.

Correcting False Teachers
(Titus 1:10–16)

3 Now I asked you to remain at Ephesus, while I went into Macedonia, so that you would speak strongly against certain ones who have been teaching a different way, 4 against those who have been paying attention to fables and endless genealogies. These things present questions as if they were greater than the edification that is of God, which is in faith. 5 Now the goal of instruction is charity from a pure heart, and a good conscience, and an unfeigned faith. 6 Certain persons, wandering away from these things, have been turned aside to empty babbling, 7 desiring to be teachers of the law, but understanding neither the things that they themselves are saying, nor what they are affirming about these things.

8 But we know that the law is good, if one makes use of it properly. 9 Knowing this, that the law was not set in place for the just, but for the unjust and the insubordinate, for the impious and sinners, for the wicked and the defiled, for those who commit patricide, matricide, or homicide, 10 for fornicators, for males who sleep with males, for kidnappers, for liars, for perjurers, and whatever else is contrary to sound doctrine, 11 which is in accord with the Gospel of the glory of the blessed God, the Gospel which has been entrusted to me.

God's Grace to Paul

12 I give thanks to him who has strengthened me, Christ Jesus our Lord, because he has considered me faithful, placing me in the ministry, 13 though previously I was a blasphemer, and a persecutor, and contemptuous. But then I obtained the mercy of God. For I had been acting ignorantly, in unbelief. 14 And so the grace of our Lord has abounded greatly, with the faith and love that is in Christ Jesus. 15 It is a faithful saying, and worthy of acceptance by everyone, that Christ Jesus came into this world to bring salvation to sinners, among

elsőn mutassa meg egész hosszantűrését, okulásul azoknak, akik hinni fognak benne az örök életre.

17 Tisztesség és dicsőség érte az örökkévalóság halhatatlan, láthatatlan Királyának, az egy Istennek, mindörökkön örökké! Ámen!

Timóteus felelőssége

18 Ezt a parancsot kötöm a lelkedre, Timóteus fiam, hivatkozva a rád vonatkozó, egykori jövendölésekre, hogy azokban bízva harcold a jó harcot, 19 s tartsd meg a hitet és a jó lelkiismeretet, amelyet egyesek elvetettek, s így hajótörést szenvedtek a hitben. 20 Ezek közé tartozik Himéneusz és Alexander, akiket átadtam a sátánnak, hadd tanulják meg, hogy ne káromkodjanak.

A helyes rend a közösségben: 2,1-6,19

1 Tim 2

Imádság mindenkiért

1 Mindenekelőtt arra kérlek tehát, tartsatok könyörgéseket, imádságokat, esedezéseket és hálaadásokat minden emberért: 2 a királyokért és minden feljebbvalóért, hogy békés és csendes életet élhessünk, telve istenfélelemmel és tisztességgel. 3 Ez jó és kedves a mi Üdvözítő Istenünk előtt, 4 aki azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön és eljusson az igazság ismeretére. 5 Hiszen egy az Isten, és egy a közvetítő is Isten és az emberek között: az ember Jézus Krisztus, 6 aki odaadta önmagát váltságul mindenkiért, tanúságot téve a maga idejében. 7 Emiatt rendelt ő engem hírnökké s apostollá – igazat mondok, nem hazudom –, a nemzetek tanítójává hitben és igazságban.

Férfiak és asszonyok

8 Azt akarom tehát, hogy a férfiak mindenütt tisztán emeljék fel kezüket imádságra, harag és viszálykodás nélkül. 9 Ugyanígy az asszonyok is tisztességes öltözetben, szemérmesen és józanul ékesítsék magukat, nem bodorított hajjal, aranynyal, gyönggyel és drága ruhával, 10 hanem, amint az az istenfélelmet valló asszonyokhoz illik: jócselekedetekkel.

11 Az asszony csendben tanuljon, teljes alázatossággal. 12 Nem engedem, hogy az asszony tanítson, és a férfi fölé kerekedjék: maradjon csak csendben. 13 Mert Ádámot alkottatott először, Éva azután, 14 és nem Ádámot szedték rá; az asszonyt azonban rászedték, és engedetlenségbe esett.

whom I am first. 16But it was for this reason that I obtained mercy, so that in me as first, Christ Jesus would display all patience, for the instruction of those who would believe in him unto eternal life. 17So then, to the King of ages, to the immortal, invisible, solitary God, be honor and glory forever and ever. Amen.

18This precept I commend to you, my son Timothy, in accord with the prophets who preceded you: that you serve among them like a soldier in a good war, 19holding to faith and good conscience, against those who, by rejecting these things, have made a shipwreck of the faith. 20Among these are Hymenaeus and Alexander, whom I have handed over to Satan, so that they may learn not to blaspheme.

1 Timothy 2

A Call to Prayer

1And so I beg you, first of all, to make supplications, prayers, petitions, and thanksgivings for all men, 2for kings, and for all who are in high places, so that we may lead a quiet and tranquil life in all piety and chastity. 3For this is good and acceptable in the sight of God our Savior, 4who wants all men to be saved and to arrive at an acknowledgment of the truth. 5For there is one God, and one mediator of God and of men, the man Christ Jesus, 6who gave himself as a redemption for all, as a testimony in its proper time. 7Of this testimony, I have been appointed a preacher and an Apostle, (I speak the truth, I do not lie) as a teacher of the Gentiles, in faith and in truth.

8Therefore, I want men to pray in every place, lifting up pure hands, without anger or dissension.

Instructions to Women

9Similarly also, women should be dressed fittingly, adorning themselves with compunction and restraint, and not with plaited hair, nor gold, nor pearls, nor costly attire, 10but in a manner proper for women who are professing piety by means of good works. 11Let a woman learn in silence with all subjection. 12For I do not permit a woman to teach, nor to be in authority over a man, but to be in silence. 13For Adam was formed first, then Eve. 14And Adam was not seduced, but the woman, having been seduced, was in transgression. 15Yet she will be saved by bearing children, if she has continued in faith and love, and in sanctification accompanied by self-restraint.

15 Gyermekek szülése által fog üdvözülni, ha
megmarad a hitben, a szeretetben, a szentségben
és a józanságban.

1 Tim 3

A püspök

1 Igaz beszéd ez: aki püspökségre vágyik, de-
rék dolgot kíván. 2 Éppen azért a püspöknek fedd-
hetetlennek, egyszer nősült férfinak, józannak,
megfontoltnak, tisztességesnek, vendégszeretőnek, tanításra alkalmasnak kell lennie. 3 Nem iszákosnak és verekedőnek, hanem szelídnek, nem viszálykodónak és kapzsinak, hanem olyannak,
4 aki házát jól vezeti, fiait engedelmességben és
mindenképpen tisztességben tartja, 5 hiszen aki a
maga házát nem tudja vezetni, hogy tudná gondját
viselni Isten egyházának? 6 Ne legyen újonnan
megtért ember, nehogy felfuvalkodjék, és
ugyanaz az ítélet érje, mint az ördögöt. 7 A kívül
levőktől is jó tanúságot kell kapnia, nehogy gya-
lázatba és az ördög kelepcéjébe essék.

A diákonus

8 A diákonusok hasonlóképpen tisztességes
emberek legyenek, nem kettős nyelvűek, nem a
sok bor hívei, nem rút haszonlesők; 9 olyanok,
akik tiszta lelkiismerettel őrzik magukban a hit titkát. 10 Először ezeket is próba alá kell vetni, s csak
akkor szolgáljanak, ha kifogástalanok. 11 Az asz-
szonyok hasonlóképpen tisztességesek legyenek,
nem megszólók, józanok, és mindenben megbíz-
hatóak. 12 A diákonusok egyszer nősült férfiak le-
gyenek, olyanok, akik gyermekeiket és házukat
jól vezetik. 13 Mert akik szolgálatukat jól végzik,
szép rangot és a Krisztus Jézusban való hitben
nagy bizalmat szereznek maguknak.

Az egyház, Isten igazságának oszlopa

14 Azért írom ezeket neked – bár remélem,
hogy hamarosan hozzád jutok –, 15 hogy ha késle-
kedném is, tudd, hogy hogyan kell forgolódnod az
Isten házában, amely az élő Isten egyháza, az igaz-
ság oszlopa és szilárd alapja. 16 Márpedig nyilván-
valóan nagy dolog a jámborság titka, amely

testben kinyilvánította magát,
a Lélek által igazolást nyert,
bemutatták az angyaloknak,
a nemzetek között hirdették,
világszerte hittek benne,
s fölment a dicsőségbe.

1 Timothy 3

Qualifications for Overseers

(Titus 1:5–9; 1 Peter 5:1–4)

1It is a faithful saying: if a man desires the episcopate, he desires a good work. 2Therefore, it is necessary for a bishop to be beyond reproach, the husband of one wife, sober, prudent, gracious, chaste, hospitable, a teacher, 3not a drunkard, not combative but restrained, not quarrelsome, not covetous; 4but a man who leads his own house well, having children who are subordinate with all chastity. 5For if a man does not know how to lead his own house, how will he take care of the Church of God? 6He must not be a new convert, lest, being elated by pride, he may fall under the sentence of the devil. 7And it is necessary for him also to have good testimony from those who are outside, so that he may not fall into disrepute and the snare of the devil.

Qualifications for Deacons

(Acts 6:1–7)

8Similarly, deacons must be chaste, not double-tongued, not given to much wine, not pursuing tainted profit, 9holding to the mystery of the faith with a pure conscience. 10And these things should be proven first, and then they may minister, being without offense. 11Similarly, the women must be chaste, not slanderers, sober, faithful in all things. 12Deacons should be the husband of one wife, men who lead their own children and their own houses well. 13For those who have ministered well will acquire for themselves a good position, and much confidence in the faith which is in Christ Jesus.

The Mystery of Godliness

14I am writing these things to you, with the hope that I will come to you soon. 15But, if I am delayed, you should know the manner in which it is necessary to conduct yourself in the house of God, which is the Church of the living God, the pillar and the foundation of truth.

16And it is clearly great, this mystery of piety, which was manifested in the flesh, which was justified in the Spirit, which has appeared to Angels, which has been preached to the Gentiles, which is believed in the world, which has been taken up in glory.

1 Tim 4

Óvás a tévtanítóktól

1 A Lélek azonban kifejezetten mondja, hogy
az utolsó időkben egyesek elszakadnak a hittől, a
megtévesztés szellemeire és az ördögök tanítására
hallgatnak, 2 azokra, akik képmutatóskodva, de
lelkiismeretükben megbélyegezve hazugságokat
hirdetnek. 3 Ők azt mondják, hogy tilos a házas-
ság, hogy tartózkodni kell egyes ételektől, holott
azokat azért teremtette Isten, hogy hálát adva él-
vezzék őket a hívek, azok, akik megismerték az
igazságot. 4 Mert Isten minden teremtménye jó, és
semmi sem elvetendő, amit hálaadással vesz ma-
gához az ember, 5 mert szentté lesz Isten igéje és
az imádság által.

Utasítások Timóteusnak

6 Ha ezt tárod a testvérek elé, Krisztus Jézus
jó szolgája leszel. A hitnek és annak az igaz taní-
tásnak igéivel táplálkozol, amelynek követője let-
tél. 7 Hagyd a képtelen és vénasszonyos meséket,
a jámborságban gyakorold magadat. 8 Mert a test
gyakorlatoztatása kevés dologra jó: a jámborság
azonban mindenre hasznos, mert hordozza a jelen
és a jövendő élet ígéretét. 9 Igaz beszéd ez, és min-
den hitelre méltó! 10 Hiszen azért fáradozunk és
küzdünk, mert remélünk az élő Istenben, aki Üd-
vözítője minden embernek, különösen a híveknek.
11 Ezt parancsold, ezt tanítsd!

12 Senki meg ne vessen téged ifjú korod mi-
att, de légy is példaképe a híveknek beszédben, vi-
selkedésben, szeretetben, hitben, tisztaságban.
13 Amíg odamegyek, fordíts gondot az Írás felol-
vasására, az intésre és a tanításra. 14 Ne hanyagold
el a benned levő kegyelmi ajándékot, amelyet a
jövendölés alapján a presbiterek kézföltétele által
kaptál. 15 Ezekre a dolgokra legyen gondod, ezek-
nek szenteld magad, hogy haladásod nyilvánvaló
legyen mindenki előtt. 16 Vigyázz magadra és a ta-
nításra! Légy állhatatos ezekben, mert ha ezt te-
szed, üdvözíted magadat is, meg azokat is, akik
hallgatnak téged.

1 Tim 5

1 Az öreget ne korhold, hanem buzdítsd, mint
atyádat; a fiatalabbakat mint testvéreidet, 2 az idős
asszonyokat, mint anyádat, a fiatalabb nőket, mint
lánytestvéreidet, teljes tisztasággal.

Az özvegyek rendje és feladata

3 Az özvegyasszonyokat, ha igazán özve-
gyek, tiszteld. 4 Ha pedig valamelyik özvegy-

1 Timothy 4

A Warning against Apostasy

1Now the Spirit has clearly said that, in the end
times, some persons will depart from the faith,
paying attention to spirits of error and the doc-
trines of devils, 2speaking lies in hypocrisy, and
having their consciences seared, 3prohibiting mar-
riage, abstaining from foods, which God has cre-
ated to be accepted with thanksgiving by the faith-
ful and by those who have understood the truth.
4For every creature of God is good, and nothing is
to be rejected which is received with thanksgiv-
ing; 5for it has been sanctified by the Word of God
and by prayer.

A Good Servant of Jesus Christ

6By proposing these things to the brothers, you
will be a good minister of Christ Jesus, nourished
by words of faith, and by the good doctrine that
you have secured. 7But avoid the silly fables of
old women. And exercise yourself so as to ad-
vance in piety. 8For the exercise of the body is
somewhat useful. But piety is useful in all things,
holding the promise of life, in the present and in
the future. 9This is a faithful saying and worthy of
full acceptance. 10For this reason we labor and are
maligned: because we hope in the living God, who
is the Savior of all men, most especially of the
faithful.

11Instruct and teach these things. 12Let no one des-
pise your youth, but be an example among the
faithful in word, in behavior, in charity, in faith, in
chastity. 13Until I arrive, attend to reading, to ex-
hortation, and to doctrine. 14Do not be willing to
neglect the grace that is within you, which was
given to you through prophecy, with the imposition
of the hands of the priesthood. 15Meditate on these
things, so that your progress may be manifest to all.
16Pay attention to yourself and to doctrine. Pursue
these things. For in doing so, you will save both
yourself and those who listen to you.

1 Timothy 5

Reproof and Respect

1You should not rebuke an old man, but rather
plead with him, as if he were your father; with
young men, like brothers; 2with old women, like
mothers; with young women, in all chastity, like
sisters.

asszonynak fiai vagy unokái vannak, tanulják meg elsősorban a maguk házát vezetni és szüleik szolgálatára lenni, mert ez kedves dolog Isten előtt. 5 Az az özvegy pedig, aki igazán özvegy és elhagyatott, bízzék Istenben, s tartson ki éjjel-nappal az imádságban és a könyörgésben, 6 mert az, aki kicsapongó, élő halott. 7 Ezt parancsold hát nekik, hogy feddhetetlenek legyenek. 8 Aki pedig övéinek, főképpen házanépének gondját nem viseli, megtagadta a hitet, s rosszabb a hitetlennél.

9 Az özvegyek sorába csak olyant kell választani, aki legalább hatvanéves, aki csak egy férfi felesége volt, 10 s akinek jótetteiről tanúskodnak; aki gyermeket nevelt, vendégszerető volt, a szentek lábát mosta, és segített a nyomorúságban sínylődőkön; aki minden jócselekedetet gyakorolt. 11 A fiatalabb özvegyeket utasítsd vissza, mert ha Krisztus ellenére átadják magukat az érzékiségnek és férjhez akarnak menni, 12 akkor büntetést vonnak magukra, mert az első hűséget megszegték, 13 ezenkívül kerülik a munkát, megszokják, hogy házról házra járogassanak, éspedig nemcsak a munkát kerülve, hanem pletykálkodva, kotnyeleskedve, olyanokat beszélve, amiket nem kellene. 14 Azért tehát azt akarom, hogy a fiatalabbak menjenek csak férjhez, szüljenek gyermekeket, vezessék a háztartást, és ne adjanak alkalmat az ellenfélnek a gyalázkodásra. 15 Néhányan már visszaszegődtek a sátánhoz! 16 Ha valamelyik hívő asszonynak özvegyei vannak, lássa el őket, ne terheljék azok az egyházközséget, hogy az a valóban özvegyeket segíthesse.

A presbiterek

17 A tisztüket jól végző presbitereket kétszeres tiszteletre tartsák méltóknak, főképpen azokat, akik az igehirdetést és a tanítást végzik, 18 mert azt mondja az Írás: *»A nyomtató ökörnek ne kösd be a száját«* {MTörv 25,4}, és: *»Méltó a munkás a maga bérére«* {Mt 10,10}. 19 Presbiter ellen ne fogadj el vádat, *csak két vagy három tanú vallomása alapján* {MTörv 19,15}. 20 A vétkeseket valamennyiük előtt fedd meg, hogy a többiek is elrettenjenek. 21 Kérve kérlek Istenre, Krisztus Jézusra, a választott angyalokra, tartsd be ezt előítélet nélkül, és részrehajlásból ne tégy semmit sem. 22 A kezedet elhamarkodva fel ne tedd senkire, hogy ne legyen részed idegen bűnökben. Őrizd meg magadat tisztán.

Intelmek

23 Ezután ne csak vizet igyál, hanem élj egy kis borral is a gyomrod és gyakori gyengélkedéseid miatt. 24 Egyes emberek bűnei nyilvánvalók

Honoring True Widows

(Ruth 1:1–5)

3 Honor those widows who are true widows. 4 But if any widow has children or grandchildren, let her first learn to manage her own household, and to fulfill, in turn, her own obligation to her parents; for this is acceptable before God. 5 But she who is truly a widow and is destitute, let her hope in God, and let her be urgent in supplications and prayers, night and day. 6 For she who is living in pleasures is dead, while living. 7 And give instruction in this, so that they may be beyond reproach. 8 But if anyone has no concern for his own, and especially for those of his own household, he has denied the faith, and he is worse than an unbeliever.

9 Let a widow be chosen who is no less than sixty years of age, who was the wife of one husband, 10 who has testimony of her good works: whether she has educated children, or has provided hospitality, or has washed the feet of the saints, or has ministered to those suffering tribulation, or has pursued any kind of good work. 11 But avoid the younger widows. For once they have flourished in Christ, they will want to marry, 12 resulting in damnation, because they have disregarded the primacy of faith. 13 And being at the same time also idle, they learn to go from house to house, being not only idle, but also talkative and curious, speaking of things which do not concern them. 14 Therefore, I want the younger women to marry, to procreate children, to be mothers of families, to provide no ready opportunity for the adversary to speak evil. 15 For certain ones have already been turned back to Satan. 16 If any among the faithful have widows, let him minister to them and not burden the Church, so that there may be enough for those who are true widows.

Honoring Elders

17 Let priests who lead well be held worthy of twice the honor, especially those who labor in the Word and in doctrine. 18 For Scripture says: “You shall not muzzle an ox as it is treading out the grain,” and, “The worker is worthy of his pay.” 19 Do not be willing to accept an accusation against a priest, except under two or three witnesses. 20 Reprove sinners in the sight of everyone, so that the others may have fear.

A Charge to Timothy

21 I testify before God and Christ Jesus and the elect Angels, that you should observe these things

már az ítélet előtt is, másokéi csak az után; 25 éppígy nyilvánvalók a jótettek is; s mégsem azok, nem maradhatnak elrejtve.

1 Tim 6

A szolgák

1 Akik járomba vannak fogva, a rabszolgák, tartsák urukat minden tiszteletre méltónak, hogy ne káromolja senki az Úr nevét és a tanítást. 2 Akiknek hívő uruk van, ne vegyék őket kevésbé komolyan, azzal az ürüggyel, hogy testvérek, sőt, éppen azért szolgáljanak nekik jobban, mert hívők, a szeretet és a jótétemények részesei.

Óvás a tévtanítástól és a kapzsiságtól

Ezeket tanítsd, ezekre ints! 3 Aki másként tanít, s nem tartja magát a mi Urunk Jézus Krisztus egészséges igéihez és az istenfélelemmel összhangban levő tanításhoz, 4 az önhitt, nem tud semmit, a szőrszálhasogatás és a szócséplés betege, ebből pedig irigykedés, veszekedés, káromlás, rosszakaratú gyanúsítás fakad, 5 a megbomlott elméjű, az igazságtól megfosztott, az istenfélelmet nyerészkedésnek tekintő emberek torzsalkodása.

6 Az istenfélelem természetesen nagy nyereség, ha megelégedés kíséri. 7 Mert semmit sem hoztunk magunkkal a világra, és el sem vihetünk semmit. 8 Ha tehát van ennivalónk és ruházatunk, elégedjünk meg azzal. 9 Mert akik gazdagok akarnak lenni, kísértésbe esnek, kelepcébe, sok haszontalan és káros kívánságba, amelyek pusztulásba és romlásba döntik az embert. 10 Minden bajnak gyökere ugyanis a kapzsiság: jó néhányan, akik hozzá szegődtek, eltévelyedtek a hittől, és sok gyötrelmet okoztak maguknak.

Timóteus buzdítása

11 De te, Isten embere, menekülj ezektől a dolgoktól: igazságosságra, vallásosságra, hitre, szeretetre, béketűrésre, szelídségre törekedj. 12 Harcold a hit jó harcát, szerezd meg az örök

without prejudgment, doing nothing which shows favoritism to either side. 22You should not be quick to impose hands on anyone, nor should you take part in the sins of outsiders. Keep yourself chaste.

23Do not continue to drink only water, but make use of a little wine, for the sake of your stomach and your frequent infirmities.

24The sins of some men have been made manifest, preceding them to judgment, but those of others are manifested later. 25Similarly, too, good deeds have been made manifest, but even when they are not, they cannot remain hidden.

1 Timothy 6

Serving with Honor

(Ephesians 6:5–9; Colossians 3:22–25)

1Whoever are servants under the yoke, let them consider their masters to be worthy of every honor, lest the name and doctrine of the Lord be blasphemed. 2But those who have believing masters, let them not despise them because they are brothers, but rather serve them all the more because they are believing and beloved, participants of the same service. Teach and exhort these things.

Reject False Doctrines

3If anyone teaches otherwise, and does not consent to the sound words of our Lord Jesus Christ, and to that doctrine which is in accord with piety, 4then he is arrogant, knowing nothing, yet languishing amid the questions and quarrels of words. From these arise envy, contention, blasphemy, evil suspicions: 5the conflicts of men who have been corrupted in mind and deprived of truth, who consider profit to be piety.

Godliness with Contentment

6But piety with sufficiency is great gain. 7For we brought nothing into this world, and there is no doubt that we can take nothing away. 8But, having nourishment and some kind of covering, we should be content with these. 9For those who want to become rich fall into temptation and into the snare of the devil and into many useless and harmful desires, which submerge men in destruction and in perdition. 10For desire is the root of all evils. Some persons, hungering in this way, have

életet, amelyre meghívást kaptál, s amelyre számos tanú előtt letetted az igaz hitvallást. 13 Megparancsolom neked Isten előtt, aki mindenkit éltet, és Krisztus Jézus előtt, aki Poncius Pilátus alatt tanúságot tett igaz hitvallással: 14 tartsd meg a parancsot szeplőtelenül, feddhetetlenül a mi Urunk Jézus Krisztus eljöveteléig, 15 amelyet meg fog mutatni annak idején a boldog és egyetlen Hatalmasság, a királyok Királya, az urak Ura, 16 aki egyedül birtokolja a halhatatlanságot, aki megközelíthetetlen világosságban lakik, akit senki ember nem látott és nem láthat, akinek dicsőség és örök hatalom! Ámen!

Tanács a gazdagoknak

17 E világ gazdagjainak hagyd meg, hogy ne legyenek fennhéjázók, ne bizakodjanak a csalóka gazdagságban, hanem az élő Istenben, aki bőségesen megad nekünk mindent, amire szükségünk van; 18 hogy legyenek jótékonyak, jócselekedetekben gazdagok, szívesen adakozzanak, osztogassanak, 19 és gyűjtsenek maguknak gazdag, jó alapot a jövendőre, hogy elnyerjék az igaz életet.

Befejezés 6,20-21

20 Timóteus! Őrizd meg a rád bízott kincset, kerüld a profán, újdonsághajhászó fecsegést, az álságos »ismeret« ellenvetéseit, 21 amelyet némelyek elfogadtak, és a hittől elszakadtak. Kegyelem veletek!

strayed from the faith and have entangled themselves in many sorrows.

Fight the Good Fight

11 But you, O man of God, flee from these things, and truly pursue justice, piety, faith, charity, patience, meekness. 12 Fight the good fight of faith. Take hold of the eternal life to which you have been called, and make a good profession of faith in the sight of many witnesses. 13 I charge you, in the sight of God, who enlivens all things, and in the sight of Christ Jesus, who gave the testimony of a good profession under Pontius Pilate, 14 to observe the commandment, immaculately, irreproachably, unto the return of our Lord Jesus Christ. 15 For at the proper time, he shall reveal the blessed and only Power, the King of kings and the Lord of lords, 16 who alone holds immortality, and who inhabits the inaccessible light, whom no man has seen, nor even is able to see, to whom is honor and everlasting dominion. Amen.

A Charge to the Rich

(Proverbs 23:1–5; James 5:1–6)

17 Instruct the wealthy of this age not to have a superior attitude, nor to hope in the uncertainty of riches, but in the living God, who offers us everything in abundance to enjoy, 18 and to do good, to become rich in good works, to donate readily, to share, 19 to gather for themselves the treasure of a good foundation for the future, so that they may obtain true life.

Guard the Faith

20 O Timothy, guard what has been deposited with you, avoiding the voice of profane novelties and of opposing ideas, which are falsely called knowledge. 21 Certain persons, promising these things, have perished from the faith. May grace be with you. Amen.

MÁSODIK LEVÉL TIMÓTEUSNAK

Címzés és köszöntés: 1,1-2

2 Tim 1

1 Pál, Isten akaratából, a Krisztus Jézusban
való élet ígérete szerint Krisztus Jézus apostola
2 Timóteusnak, szeretett fiának. Kegyelem, irga-
lom és béke az Atyaistentől, és Krisztus Jézustól,
a mi Urunktól!

Bátorítás: 1,3-18

Hálaadás

3 Hálát adok Istennek – akinek, miként
őseim, tiszta lelkiismerettel szolgálok –, amikor
szüntelenül, éjjel-nappal megemlékezem rólad
imádságaimban. 4 Ilyenkor – könnyeidre emlé-
kezve – úgy szeretnélek látni, hadd teljek el öröm-
mel. 5 Eszembe jut a benned levő képmutatás nél-
küli hit, amely előbb nagyanyádban, Loiszban,
majd anyádban, Eunikében élt, és bizton tudom,
tebenned is megvan.

Figyelmeztetés

6 Éppen ezért figyelmeztetlek, szítsd fel ma-
gadban Isten kegyelmi ajándékát, amely kézráté-
telem által benned van. 7 Hiszen Isten nem a fé-
lénkség lelkét adta nekünk, hanem az erőét, a sze-
retetét és a józanságét. 8 Ne szégyenkezz hát az
Úrról való tanúságtétel miatt, sem énmiattam, aki
őérte bilincseket hordok, hanem szenvedj velem
az evangéliumért Isten erejének segítségével. 9 Ő
megmentett és szent hívással meghívott minket,
nem tetteink alapján, hanem saját elhatározása és
kegyelme által, amelyet örök idők előtt adott ne-
künk Krisztus Jézusban. 10 Ez most nyilvánvalóvá
lett a mi Üdvözítőnknek, Jézus Krisztusnak meg-
jelenése által, aki a halált legyőzte, az életet pedig
és a halhatatlanságot felragyogtatta az evangélium
által. 11 Ennek lettem hírnöke, apostola és tanítója.

12 Ezt is emiatt szenvedem, de nem szégyen-
kezem, mert tudom, kinek hittem, s biztos vagyok
abban, hogy ő meg tudja őrizni rábízott kincsemet
addig a napig. 13 Tartsd hát magadat a tőlem hal-
lott egészséges igékhez hittel és szeretettel Krisz-
tus Jézusban! 14 Őrizd meg a rád bízott drága kin-
cset a Szentlélek által, aki bennünk lakik!

Ellenfelek és barátok

15 Hiszen tudod, hogy az ázsiaiak valameny-
nyien cserben hagytak, köztük Figelosz és Her-
mogenész is. 16 Könyörüljön az Úr Oneziforosz

2 Timothy 1

Paul's Greeting to Timothy
(1 Timothy 1:1–2)

1 Paul, an Apostle of Jesus Christ through the will
of God, in accord with the promise of the life
which is in Christ Jesus,

2 to Timothy, most beloved son. Grace, mercy,
peace, from God the Father and from Christ Jesus
our Lord.

Faithfulness under Persecution
(Matthew 10:16–25)

3 I give thanks to God, whom I serve, as my fore-
fathers did, with a pure conscience. For without
ceasing I hold the remembrance of you in my
prayers, night and day, 4 desiring to see you, re-
calling your tears so as to be filled with joy, 5 call-
ing to mind the same faith, which is in you un-
feigned, which also first dwelt in your grand-
mother, Lois, and in your mother, Eunice, and
also, I am certain, in you.

6 Because of this, I admonish you to revive the
grace of God, which is in you by the imposition of
my hands. 7 For God has not given us a spirit of
fear, but of virtue, and of love, and of self-restraint.

8 And so, do not be ashamed of the testimony of
our Lord, nor of me, his prisoner. Instead, collab-
orate with the Gospel in accord with the virtue of
God, 9 who has freed us and has called us to his
holy vocation, not according to our works, but ac-
cording to his own purpose and grace, which was
given to us in Christ Jesus, before the ages of time.
10 And this has now been made manifest by the il-
lumination of our Savior Jesus Christ, who cer-
tainly has destroyed death, and who has also illu-
minated life and incorruption through the Gospel.
11 Of this Gospel, I have been appointed a
preacher, and an Apostle, and a teacher of the
Gentiles. 12 For this reason, I also suffer these
things. But I am not confounded. For I know in
whom I have believed, and I am certain that he has
the power to preserve what was entrusted to me,
unto that day.

Holding to Sound Teaching

13 Hold to the kind of sound words that you have
heard from me in the faith and love which is in
Christ Jesus. 14 Guard the good entrusted to you
through the Holy Spirit, who lives within us.

házán: sokszor felüdített engem, és bilincseim miatt nem szégyenkezett, 17 hanem amikor Rómába jött, szorgalmasan keresett, és meg is talált. 18 Adja meg neki az Úr, hogy irgalmat leljen az Úr előtt azon a napon! Hogy milyen szolgálatokat tett Efezusban, azt te tudod legjobban.

Lelkipásztori útmutatások: 2,1-4,8

2 Tim 2

Krisztus áldozatos szolgálata

1 Fiam, légy tehát erős a Jézus Krisztusban
levő kegyelem által, 2 és amit tőlem számos tanú
által megerősítve hallottál, bízd azt hűséges, má-
sok tanítására is alkalmas emberekre. 3 Fáradozz,
mint Krisztus Jézus jó katonája. 4 Aki Istenért har-
col, nem bocsátkozik világi dolgokba, mert annak
akar tetszeni, akihez szegődött. 5 A versenyző is
csak akkor nyer koszorút, ha szabályszerűen ver-
senyez. 6 A termésből elsősorban a fáradozó föld-
művest illeti a részesedés. 7 Értsd meg, amit mon-
dok: az Úr megadja majd neked, hogy mindent
megérts! 8 Gondolj Jézus Krisztusra, Dávid sar-
jára, aki feltámadt a halottak közül, mint ahogy
hirdeti az én evangéliumom, 9 amelyért a bilincse-
ket is beleértve úgy szenvedek, mint egy gonosz-
tevő. De Isten igéje nincs megbilincselve. 10 Min-
dent elviselek tehát a választottakért, hogy ők is
elnyerjék a Krisztus Jézusban levő üdvösséget, az
örök dicsőséggel együtt. 11 Igaz beszéd ez: ha vele
együtt meghalunk, vele együtt élni is fogunk; 12 ha
vele együtt szenvedünk, vele együtt uralkodni is
fogunk. Ha megtagadjuk őt, ő is megtagad minket,
13 de ha hűtlenek leszünk, ő hű marad, mert önma-
gát meg nem tagadhatja.

Helyes magatartás a tévtanítókkal szemben

14 Erre figyelmeztess, kérve kérj mindenkit
Istenre. Szóvitát ne folytass; nem jó az semmire,
csak a hallgatóság romlására. 15 Azon légy tehát,
hogy derék embernek bizonyulj az Úr előtt, olyan
munkásnak, aki meg nem szégyenül, s aki helye-
sen munkálja az igazság igéjét. 16 A gonosz, üres
fecsegéseket viszont kerüld, mert azok jobbára is-
tentelenséghez vezetnek. 17 Az ilyen emberek fe-
csegése úgy terjed, mint a rákfene. Ezek közül
való Himéneosz és Filétosz is, 18 akik eltévelyed-
tek az igazságtól, azt állítva, hogy a feltámadás

15 Know this: that all those who are in Asia have
turned away from me, among whom are Phigellus
and Hermogenes. 16 May the Lord have mercy on
the house of Onesiphorus, because he has often
refreshed me, and he has not been ashamed of my
chains. 17 Instead, when he had arrived in Rome,
he anxiously sought me and found me. 18 May the
Lord grant to him to obtain mercy from the Lord
in that day. And you know well in how many ways
he has ministered to me at Ephesus.

2 Timothy 2

Grace and Perseverance

(Hebrews 12:1–3)

1 And as for you, my son, be strengthened by the
grace which is in Christ Jesus, 2 and by the things
which you have heard from me through many wit-
nesses. These things encourage faithful men, who
shall then be suitable to teach others also. 3 Labor
like a good soldier of Christ Jesus. 4 No man, act-
ing as a soldier for God, entangles himself in
worldly matters, so that he may be pleasing to him
for whom he has proven himself. 5 Then, too, who-
ever strives in a competition is not crowned, un-
less he has competed lawfully. 6 The farmer who
labors ought to be the first to share in the produce.
7 Understand what I am saying. For the Lord will
give you understanding in all things.

8 Be mindful that the Lord Jesus Christ, who is the
offspring of David, has risen again from the dead,
according to my Gospel. 9 I labor in this Gospel,
even while chained like an evildoer. But the Word
of God is not bound. 10 I endure all things for this
reason: for the sake of the elect, so that they, too,
may obtain the salvation which is in Christ Jesus,
with heavenly glory.

11 It is a faithful saying: that if we have died with
him, we will also live with him.

12 If we suffer, we will also reign with him. If we
deny him, he will also deny us.

13 If we are unfaithful, he remains faithful: he is
not able to deny himself.

The Lord's Approved Workman

14 Insist on these things, testifying before the Lord.
Do not be contentious about words, for this is use-
ful for nothing but the subversion of listeners.
15 Be solicitous in the task of presenting yourself
before God as a proven and unashamed worker

már megtörtént – és jó néhány ember hitét feldúlják. 19 De a szilárd alap, amelyet Isten lefektetett, rendületlenül áll, és ez a pecsétje: *»Ismeri az Úr az övéit«* {Szám 16,5}, továbbá: *»Hagyjon fel a gonoszsággal mindaz, aki az Úr nevét hívja segítségül!«* 20 De egy nagy házban nemcsak arany- és ezüstedények vannak, hanem fából és agyagból valók is; az előbbiek tisztességes, az utóbbiak pedig közönséges célokra. 21 Aki magát az utóbbiaktól tisztán tartja, az tisztességes célra való, szent, az Úr számára hasznos, minden jó dologra alkalmas edény lesz.

22 Kerüld az ifjúkor vágyait! Igazságosságra, hitre, szeretetre és békességre törekedj azokkal, akik tiszta szívvel hívják segítségül az Urat. 23 Az oktalan és zabolátlan vitákat kerüld, tudva, hogy viszályokat szülnek. 24 Márpedig az Úr szolgájának nem veszekednie kell, hanem mindenkihez jóságosnak, tanításra alkalmasnak és béketűrőnek kell lennie. 25 Azokat pedig, akik ellenszegülnek neki, szelídséggel meg kell feddenie, hátha egyszer töredelmet ad nekik is Isten az igazság megismerésére, 26 és magukhoz térnek az ördög kelepcéjéből, aki fogva tartja őket a maga kedvére.

2 Tim 3

A gonoszok magatartása a végső időkben

1 Azt pedig tudnod kell, hogy az utolsó napokban veszedelmes idők következnek. 2 Az emberek önzők lesznek, kapzsik, kérkedők, kevélyek, káromlók, szüleik iránt engedetlenek, hálátlanok, gonoszok, 3 szeretetlenek, békétlenkedők, rágalmazók, mértéktelenek, kegyetlenek, rosszakarók, 4 árulók, vakmerők, felfuvalkodottak; inkább fogják szeretni a gyönyört, mint Istent. 5 A vallásosság látszatát viselni fogják ugyan magukon, de megtagadják annak erejét. Az ilyeneket kerüld! 6 Ezek közül valók ugyanis azok, akik beosonnak a házakba, és rabul ejtenek bűnökkel terhelt, különböző vágyaktól hajtott asszonyokat, azokat, 7 akik mindig tanulnak, de az igazság ismeretére soha el nem jutnak. 8 Ahogy Jannész és Jambrész ellene szegültek Mózesnek, úgy szegülnek ellene ezek is az igazságnak, mert bomlott elméjű, megbízhatatlan hitű emberek. 9 De sokra

who has handled the Word of Truth correctly. 16But avoid profane or empty talk. For these things advance one greatly in impiety. 17And their word spreads like a cancer: among these are Hymenaeus and Philetus, 18who have fallen away from the truth by saying that the resurrection is already complete. And so they have subverted the faith of certain persons. 19But the firm foundation of God remains standing, having this seal: the Lord knows those who are his own, and all who know the name of the Lord depart from iniquity.

20But, in a large house, there are not only vessels of gold and of silver, but also those of wood and of clay; and certainly some are held in honor, but others in dishonor. 21If anyone, then, will have cleansed himself from these things, he shall be a vessel held in honor, sanctified and useful to the Lord, prepared for every good work. 22So then, flee from the desires of your youth, yet truly, pursue justice, faith, hope, charity, and peace, along with those who call upon the Lord from a pure heart. 23But avoid foolish and undisciplined questions, for you know that these produce strife. 24For the servant of the Lord must not be contentious, but instead he must be meek toward everyone, teachable, patient, 25correcting with self-restraint those who resist the truth. For at any time God may give them repentance, so as to recognize the truth, 26and then they may recover from the snares of the devil, by whom they are held captive at his will.

2 Timothy 3

Evil in the Last Days

1And know this: that in the last days perilous times will press near. 2Men will be lovers of themselves, greedy, self-exalting, arrogant, blasphemers, disobedient to parents, ungrateful, wicked, 3without affection, without peace, false accusers, unchaste, cruel, without kindness, 4traitorous, reckless, self-important, loving pleasure more than God, 5even having the appearance of piety while rejecting its virtue. And so, avoid them. 6For among these are ones who penetrate houses and lead away, like captives, foolish women burdened with sins, who are led away by means of various desires, 7always learning, yet never achieving knowledge of the truth. 8And in the same manner that Jannes and Jambres resisted Moses, so also will these resist the truth, men corrupted in mind, reprobates from the faith. 9But they will not advance beyond a certain point. For

nem jutnak ezzel: ostobaságuk éppúgy nyilvánvalóvá lesz mindenki előtt, mint ahogy azoké is az lett.

Tarts ki!

10 Te követted tanításomat, életmódomat, elhatározásomat, hitemet, béketűrésemet, szeretetemet, türelmemet, 11 üldöztetéseimet, szenvedéseimet. Mi minden történt velem Antióchiában, Ikóniumban és Lisztrában, milyen üldözéseket álltam ki! És mindezekből kiszabadított engem az Úr! 12 De hiszen mindazok, akik buzgón akarnak élni Krisztus Jézusban, üldözést fognak szenvedni! 13 A gonosz emberek és a csalók viszont a gonoszságban haladnak előre: tévelygésbe vezetnek és tévelyegnek. 14 Te azonban tarts ki abban, amit tanultál, és amiről meggyőződtél! Hiszen tudod, kiktől tanultad, 15 és gyermekkorod óta ismered a szent Írásokat, amelyek a Krisztus Jézusban való hit révén üdvösségre szolgáló bölcsességet adhatnak neked. 16 Minden Istentől sugalmazott írás hasznos a tanításra, az intésre, a feddésre, az igazságosság oktatására, 17 hogy Isten embere tökéletes és minden jótettre kész legyen.

2 Tim 4

Hirdesd az igét!

1 Kérve kérlek Isten színe előtt, és Krisztus Jézus előtt, aki ítélni fog élőket és holtakat, az ő eljövetele és uralma által: 2 hirdesd az igét, állj elő vele, akár alkalmas, akár alkalmatlan! Feddj, ints, buzdíts minden türelemmel és tudománnyal. 3 Lesz ugyanis idő, amikor az emberek nem viselik el az egészséges tanítást, hanem saját kívánságaik szerint seregszámra szereznek maguknak tanítókat, mert viszket a fülük; 4 elfordítják fülüket az igazságtól, és átadják magukat a meséknek. 5 Te vigyázz mindenre, viseld el a szenvedéseket, végezd az evangélista dolgát, töltsd be szolgálatodat. 6 Engem ugyanis már kiöntenek, mint italáldozatot, elköltözésem ideje közel van. 7 A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. 8 Készen vár már rám az igazságosság koszorúja, amelyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, sőt nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik sóvárogva várják az ő eljövetelét.

the folly of the latter shall be made manifest to all, just as that of the former.

All Scripture Is God-Breathed
(Hebrews 4:12–16)

10 But you have fully comprehended my doctrine, instruction, purpose, faith, longsuffering, love, patience, 11 persecutions, afflictions; such things as happened to me at Antioch, at Iconium, and at Lystra; how I endured persecutions, and how the Lord rescued me from everything. 12 And all those who willingly live the piety in Christ Jesus will suffer persecution. 13 But evil men and deceivers will advance in evil, erring and sending into error. 14 Yet truly, you should remain in those things which you have learned and which have been entrusted to you. For you know from whom you have learned them. 15 And, from your infancy, you have known the Sacred Scriptures, which are able to instruct you toward salvation, through the faith which is in Christ Jesus. 16 All Scripture, having been divinely inspired, is useful for teaching, for reproof, for correction, and for instruction in justice, 17 so that the man of God may be perfect, having been trained for every good work.

2 Timothy 4

Preach the Word

1 I testify before God, and before Jesus Christ, who shall judge the living and the dead through his return and his kingdom: 2 that you should preach the word urgently, in season and out of season: reprove, entreat, rebuke, with all patience and doctrine. 3 For there shall be a time when they will not endure sound doctrine, but instead, according to their own desires, they will gather to themselves teachers, with itching ears, 4 and certainly, they will turn their hearing away from the truth, and they will be turned toward fables. 5 But as for you, truly, be vigilant, laboring in all things. Do the work of an Evangelist, fulfilling your ministry. Show self-restraint.

6 For I am already being worn away, and the time of my dissolution presses close. 7 I have fought the good fight. I have completed the course. I have preserved the faith. 8 As for the remainder, a crown of justice has been reserved for me, one which the Lord, the just judge, will render to me in that day, and not only to me, but also to those who look forward to his return. Hurry to return to me soon.

Személyes közlések és kérések: 4,9-18

9 Siess, jöjj hozzám mielőbb! 10 Démász
ugyanis elhagyott a világ szeretete miatt, és el-
ment Tesszalonikibe, Kreszcensz Galáciába, Tí-
tusz pedig Dalmáciába. 11 Egyedül Lukács van
velem. Márkot is vedd magad mellé, és hozd el: jó
hasznát tudom venni a szolgálatban. 12 Tichikuszt
elküldtem Efezusba. 13 A köpenyemet, amelyet
Troászban Karpusznál hagytam, arra jöttödben
hozd magaddal, úgyszintén a könyveket is, de leg-
főképpen a pergameneket. 14 A rézműves Alexan-
der sok rosszat tett velem; az Úr majd megfizet
neki tettei szerint {Zsolt 62,13; 28,4}. 15 Te is óvakodj
tőle, nagyon ellene szegült ugyanis szavainknak.

16 Első védekezésem alkalmával senki sem
volt mellettem, mindenki cserbenhagyott – ne tu-
dassék be nekik! 17 De az Úr mellém állt, és erőt
adott nekem, hogy az igehirdetés teljessé legyen
általam, s tudomást szerezzen róla az összes nem-
zet. Így megszabadultam az oroszlán torká-
ból {Zsolt 22,22}. 18 Az Úr megszabadít minden go-
nosz ármánytól, és meg fog menteni mennyei or-
szága számára. Dicsőség neki mindörökkön
örökké! Ámen!

Befejezés: Köszöntések és áldás: 4,19-22

19 Köszöntsd Priszkát és Akvilát, azonkívül
Oneziforosz házát. 20 Erasztosz Korintusban ma-
radt, Trofimoszt pedig Milétoszban hagytam, be-
tegen. 21 Siess, hogy még a tél előtt ideérj!

Köszönt Eubulosz, Pudensz, Línusz, Klaudia
és az összes testvér!

22 Az Úr legyen a lelkeddel! Kegyelem veletek!

Personal Concerns

9For Demas has abandoned me, out of love for this
age, and he has departed for Thessalonica. 10Cre-
scens has gone to Galatia; Titus to Dalmatia.
11Luke alone is with me. Take Mark and bring
him with you; for he is useful to me in the minis-
try. 12But Tychicus I have sent to Ephesus.
13When you return, bring with you the supplies
that I left with Carpus at Troas, and the books, but
especially the parchments. 14Alexander the cop-
persmith has shown me much evil; the Lord will
repay him according to his works. 15And you
should also avoid him; for he has strongly resisted
our words.

The Lord Remains Faithful

16At my first defense, no one stood by me, but
everyone abandoned me. May it not be counted
against them! 17But the Lord stood with me and
strengthened me, so that through me the preaching
would be accomplished, and so that all the Gen-
tiles would hear. And I was freed from the mouth
of the lion. 18The Lord has freed me from every
evil work, and he will accomplish salvation by his
heavenly kingdom. To him be glory forever and
ever. Amen.

Final Greetings

(Ephesians 6:21–24; Philippians 4:21–23)

19Greet Prisca, and Aquila, and the household of
Onesiphorus. 20Erastus remained at Corinth. And
Trophimus I left sick at Miletus. 21Hurry to arrive
before winter. Eubulus, and Pudens, and Linus,
and Claudia, and all the brothers greet you.

22May the Lord Jesus Christ be with your spirit.
May grace be with you. Amen.

LEVÉL TÍTUSZNAK

Címzés és köszöntés: 1,1-4

Tít 1

1 Pál, Isten szolgája és Jézus Krisztus meghívott apostola, hogy Isten választottjait hitre és az igazi istentisztelet ismeretére vezesse, 2 az örök élet reményében, amelyet örök idők előtt megígért Isten, aki nem hazudik, 3 s aki a meghatározott időben ki is nyilvánította szavát az igehirdetés által, amelyet Üdvözítő Istenünk rendelete rám bízott: 4 Títusznak, a közös hit révén szeretett fiának. Kegyelem és békesség az Atyaistentől és Krisztus Jézustól, a mi Üdvözítőnktől!

Feladatok: 1,5-3,11

Az alkalmas elöljárók kiválasztása

5 Azért hagytalak Kréta szigetén, hogy a hiányzó dolgokat elvégezd, és városról városra presbitereket rendelj, amint meghagytam neked: 6 feddhetetlent, egyszer nősültet, akinek a fiai hívők, nem kicsapongók vagy engedetlenek. 7 A püspöknek ugyanis, mint Isten intézőjének, feddhetetlennek kell lennie, nem kevélynek, nem haragosnak, nem iszákosnak, nem verekedőnek, nem rút haszonlesőnek, 8 inkább vendégszeretőnek, jóakaratúnak, józannak, igaznak, szentnek, önmegtartóztatónak, 9 aki helytáll a hiteles tanítás megbízható végzésében, hogy az egészséges tanítás alapján képes legyen bátorítani is, és azokat, akik ellentmondanak, megcáfolni.

Harc a tévtanítók ellen

10 Van ugyanis sok engedetlenkedő, üres fecsegést folytató, csaló ember is, főképp a körülmetéltek köréből. 11 Ezeket el kell hallgattatni, mert feldúlnak egész házakat, rút haszon kedvéért olyasmiket tanítanak, amiket nem kellene. 12 Közülük az egyik, az ő tulajdon prófétájuk azt mondta: »A krétaiak örök hazugok, gonosz bestiák, lusta haspókok.« 13 Ez a tanúságtétel igaz. Éppen azért fedd meg őket keményen, hogy egészségesek legyenek a hitben, 14 ne hallgassanak zsidó mesékre, és olyan emberek parancsaira, akik hátat fordítottak az igazságnak. 15 A tisztáknak minden tiszta; a tisztátalanoknak és a hitetleneknek viszont semmi sem tiszta, mert szennyes az elméjük is, a lelkiismeretük is. 16 Azt hangoztatják, hogy ismerik Istent, de tetteikkel megtagadják, mert utálatosak, engedetlenek, és minden jótettre alkalmatlanok.

Titus 1

Paul's Greeting to Titus
(2 Corinthians 8:16–24)

1 Paul, a servant of God and an Apostle of Jesus Christ, in accord with the faith of God's elect and in acknowledgment of the truth which is accompanied by piety, 2 in the hope of the eternal life that God, who does not lie, promised before the ages of time, 3 which, at the proper time, he has manifested by his Word, in the preaching that has been entrusted to me by the command of God our Savior;

4 to Titus, beloved son according to the common faith. Grace and peace, from God the Father and from Christ Jesus our Savior.

Appointing Elders on Crete
(1 Timothy 3:1–7; 1 Peter 5:1–4)

5 For this reason, I left you behind in Crete: so that those things which are lacking, you would correct, and so that you would ordain, throughout the communities, priests, (just as I also ordained you) 6 if such a man is without offense, the husband of one wife, having faithful children, not accused of self-indulgence, nor of insubordination. 7 And a bishop, as a steward of God, must be without offense: not arrogant, not short-tempered, not a drunkard, not violent, not desiring tainted profit, 8 but instead: hospitable, kind, sober, just, holy, chaste, 9 embracing faithful speech which is in agreement with doctrine, so that he may be able to exhort in sound doctrine and to argue against those who contradict.

Correcting False Teachers
(1 Timothy 1:3–11)

10 For there are, indeed, many who are disobedient, who speak empty words, and who deceive, especially those who are of the circumcision. 11 These must be reproved, for they subvert entire houses, teaching things which should not be taught, for the favor of shameful gain. 12 A certain one of these, a prophet of their own kind, said: "The Cretans are ever liars, evil beasts, lazy gluttons." 13 This testimony is true. Because of this, rebuke them sharply, so that they may be sound in the faith, 14 not paying attention to Jewish fables, nor to the rules of men who have turned themselves away from the truth. 15 All things are clean to those who are clean. But to those who are defiled, and to unbelievers, nothing is clean; for both

Tít 2

Állapotbeli kötelességek

1 Te azonban azt hirdesd, ami a józan tanításnak megfelel. 2 Az időseknek azt, hogy legyenek józanok, tisztességesek, egészségesek a hitben, a szeretetben és a türelemben. 3 Az idős asszonyok hasonlóképpen szent magaviseletűek legyenek, nem rágalmazók, nem a sok bor rabjai, hanem tanítsanak a jóra, 4 oktassák a fiatal asszonyokat arra, hogy férjüket szeressék, gyermekeiket kedveljék. 5 Legyenek ezenkívül megfontoltak, tiszták, háziasak, jóságosak, férjüknek engedelmesek, hogy ne káromolják miattuk Isten igéjét. 6 Az ifjakat ugyanígy buzdítsd, hogy józanok legyenek. 7 Mindenekelőtt te magad légy példakép a jótettekben; a tanításban feddhetetlen és komoly. 8 A szavad legyen józan, megcáfolhatatlan, hogy az ellenfél megszégyenüljön, mivel semmi rosszat sem tud mondani rólunk. 9 A rabszolgákat intsd, hogy vessék alá magukat uruknak mindenben, keressék azok kedvét, ne vitatkozzanak, 10 ne hűtlenkedjenek, hanem tanúsítsanak mindenben igaz hűséget, hogy mindenben díszére váljanak Üdvözítő Istenünk tanításának.

Kegyelem és élet

11 Megjelent ugyanis Üdvözítő Istenünk kegyelme minden embernek, 12 és arra oktat minket, hogy tagadjuk meg az istentelenséget és a világi vágyakat. Éljünk józanul, igazként, istenfélelemmel ezen a világon, 13 és várjuk a boldog reménységet, a nagy Isten és Üdvözítőnk, Jézus Krisztus dicsőségének eljövetelét. 14 Ő önmagát adta értünk, hogy megváltson minket minden gonoszságtól, és megtisztítson minket jótettekre törekvő, tulajdon népévé {Ez 37,23; Kiv 19,5}. 15 Ezt hirdesd, erre buzdíts, és így figyelmeztess teljes határozottsággal. Senki meg ne vessen téged!

their mind and their conscience have been polluted. 16They claim that they know God. But, by their own works, they deny him, since they are abominable, and unbelieving, and reprobate, toward every good work.

Titus 2

Teaching Sound Doctrine

1But you are to speak the things that befit sound doctrine. 2Old men should be sober, chaste, prudent, sound in faith, in love, in patience.

3Old women, similarly, should be in holy attire, not false accusers, not given to much wine, teaching well, 4so that they may teach prudence to the young women, so that they may love their husbands, love their children, 5be sensible, chaste, restrained, have concern for the household, be kind, be subordinate to their husbands: so that the Word of God may be not blasphemed.

6Exhort young men similarly, so that they may show self-restraint. 7In all things, present yourself as an example of good works: in doctrine, with integrity, with seriousness, 8with sound words, irreproachably, so that he who is an opponent may dread that he has nothing evil to say about us.

9Exhort servants to be submissive to their masters, in all things pleasing, not contradicting, 10not cheating, but in all things showing good fidelity, so that they may adorn the doctrine of God our Savior in all things.

God's Grace Brings Salvation

11For the grace of God our Savior has appeared to all men, 12instructing us to reject impiety and worldly desires, so that we may live soberly and justly and piously in this age, 13looking forward to the blessed hope and the advent of the glory of the great God and of our Savior Jesus Christ. 14He gave himself for our sake, so that he might redeem us from all iniquity, and might cleanse for himself an acceptable people, pursuers of good works.

15Speak and exhort and argue these things with all authority. Let no one despise you.

Tít 3

A hívek kötelességei

1 Figyelmeztesd őket, hogy a fejedelmeknek
és a hatóságoknak vessék alá magukat, hogy en-
gedelmeskedjenek, legyenek minden jótettre ké-
szek, 2 senkit se szidalmazzanak, ne veszekedje-
nek. Legyenek szerények, tanúsítsanak minden
ember iránt mindig szelídséget. 3 Hiszen valami-
kor mi magunk is oktalanok, engedetlenek és té-
velygők voltunk, sokféle vágynak és gyönyörnek
szolgáltunk, gonoszságban és irigységben tengőd-
tünk, gyűlöletesek és egymással gyűlölködők vol-
tunk. 4 Mikor azonban Üdvözítő Istenünk jósága
és emberszeretete megjelent, 5 megmentett min-
ket, nem a mi igaz cselekedeteinkért, amelyeket
véghezvittünk, hanem az ő irgalmasságából, a
Szentlélek újjáalkotó és megújító fürdője által,
6 akit bőségesen kiárasztott ránk Jézus Krisztus, a
mi Üdvözítőnk által, 7 hogy kegyelme révén meg-
igazulva, reménybeli örököseivé legyünk az örök
életnek. 8 Igaz beszéd ez, és azt akarom, hogy erő-
sítsd meg bennük ezt, hogy akik hisznek Istenben,
igyekezzenek elöljárni a jócselekedetekben. Jó ez
és hasznos az emberek számára.

Óvás a tévtanítóktól

9 Az oktalan vitákat, nemzetségtáblákat, ve-
szekedéseket és a törvényről való vitatkozásokat
ellenben kerüld, mert azok haszontalan és hiába-
való dolgok. 10 Az eretnek embert egy-két intés
után kerüld, 11 tudva, hogy az ilyen romlott, vét-
kezik, és saját maga ítéli el önmagát.

Befejezés: 3,12-15

12 Mihelyt hozzád küldöm Artemászt vagy
Tichikuszt, siess, gyere hozzám Nikopoliszba!
Úgy határoztam ugyanis, hogy ott töltöm a telet.
13 A törvénytanító Zénászt, valamint Apollót gon-
dosan ellátva küldd tovább, hogy ne legyen hiá-
nyuk semmiben. 14 De a mieink is tanulják meg,
hogy jótettekkel járjanak elöl, ahol sürgős segítségre
van szükség, hogy ne legyenek gyümölcstelenek.

15 Köszöntenek a velem levők mindnyájan.
Köszöntsd azokat, akik szeretnek minket a hitben!

Kegyelem legyen mindnyájatokkal!

Titus 3

Heirs of Grace

1 Admonish them to be subordinate to the rulers
and authorities, to obey their dictates, to be pre-
pared for every good work, 2 to speak evil of no
one, not to be litigious, but to be reserved, display-
ing all meekness toward all men.

3 For, in times past, we ourselves were also un-
wise, unbelieving, erring, servants of various de-
sires and pleasures, acting with malice and envy,
being hateful and hating one another. 4 But then
the kindness and humanity of God our Savior ap-
peared. 5 And he saved us, not by works of justice
that we had done, but, in accord with his mercy,
by the washing of regeneration and by the renova-
tion of the Holy Spirit, 6 whom he has poured out
upon us in abundance, through Jesus Christ our
Savior, 7 so that, having been justified by his
grace, we may become heirs according to the hope
of eternal life. 8 This is a faithful saying. And I
want you to confirm these things, so that those
who believe in God may take care to excel in good
works. These things are good and useful to men.

Avoid Divisions

(Romans 16:17–20)

9 But avoid foolish questions, and genealogies,
and contentions, as well as arguments against the
law. For these are useless and empty. 10 Avoid a
man who is a heretic, after the first and second
correction, 11 knowing that one who is like this has
been subverted, and that he offends; for he has
been condemned by his own judgment.

Final Remarks and Greetings

12 When I send Artemas or Tychicus to you, hurry
to return to me at Nicopolis. For I have decided to
winter there. 13 Send Zenas the lawyer and Apollo
ahead with care, and let nothing be lacking to
them. 14 But let our men also learn to excel in good
works pertaining to the necessities of life, so that
they may not be unfruitful.

15 All those who are with me greet you. Greet
those who love us in the faith. May the grace of
God be with you all. Amen.

LEVÉL FILEMONNAK

Címzés és köszöntés: 1-3

1 Pál, aki fogoly Krisztus Jézusért, valamint
Timóteus testvér Filemonnak, szeretett munkatár-
sunknak, 2 Appia nővérünknek, Archipposz küz-
dőtársunknak, és a házadban levő közösségnek.
3 Kegyelem és békesség nektek Istentől, a mi A-
tyánktól, és az Úr Jézus Krisztustól!

Hálaadás: 4-7

4 Hálát adok mindenkor Istenemnek, amikor
megemlékezem rólad imádságaimban – 5 hiszen
hallottam szeretetedről és hitedről, amellyel az Úr
Jézus és az összes szent iránt viseltetsz –, 6 hogy a
hitben való közösségünk nyilvánvalóvá váljék
minden jócselekedet megismerése által, amely
köztünk Krisztusban megvalósul. 7 Nagy örömöm
telik és vigasztalódom szeretetedben, hogy fel-
üdült a szentek szíve általad, Testvér!

Közbenjárás Onezimoszért: 8-20

8 Ezért, bár Krisztusba vetett nagy bizalmam-
nál fogva meg is parancsolhatnám neked azt, ami
helyes, 9 a szeretetnél fogva azonban inkább kér-
lek én, amint vagyok, az öreg Pál, aki most fogoly
is Krisztus Jézusért. 10 Fiamért, Onezimoszért kö-
nyörgök, akit bilincseimben nemzettem, 11 aki
egykor haszontalan volt számodra, most azonban
számodra is, számomra is hasznos. 12 Visszaküld-
tem hozzád, mint a saját szívemet. 13 Szerettem
volna magamnál tartani, hogy az evangéliumért
szenvedett bilincseimben helyetted szolgáljon ne-
kem, 14 de elhatározásod nélkül semmit sem akar-
tam tenni, hogy jótéteményed ne kényszerből, ha-
nem önként szülessék. 15 Talán éppen azért távo-
zott el tőled egy időre, hogy visszakapd őt mind-
örökre, 16 már nem mint rabszolgát, hanem rab-
szolgánál sokkal többet: mint szeretett testvért.
Nekem nagyon is az ő, de mennyivel inkább ne-
ked: test szerint is, s az Úr szerint is. 17 Azért, ha
társadnak tartasz, fogadd úgy, mint engem. 18 Ha
pedig valamivel megkárosított vagy tartozik, ne-
kem számítsd föl: 19 – én, Pál sajátkezűleg írom –
én térítem meg. Bár – hadd ne mondjam neked –
te önmagaddal is nekem tartozol. 20 Bizony, Test-
vér! Hasznodat akarom venni az Úrban, enyhítsd
meg hát szívemet Krisztusban!

Philemon 1

Greetings from Paul and Timothy

(Philippians 1:1–2; Colossians 1:1–2)

1Paul, a prisoner of Christ Jesus, and Timothy, a
brother, to Philemon, our beloved fellow laborer,
2and to Apphia, most beloved sister, and to Ar-
chippus, our fellow soldier, and to the church
which is in your house. 3Grace and peace to you,
from God our Father and from the Lord Jesus
Christ.

Philemon's Faith and Love

4I give thanks to my God, always keeping remem-
brance of you in my prayers, 5(for I am hearing of
your charity and faith, which you have in the Lord
Jesus and with all the saints) 6so that the partici-
pation of your faith may become evident by the
recognition of every good work which is in you in
Christ Jesus. 7For I have found great joy and con-
solation in your charity, because the hearts of the
saints have been refreshed by you, brother.

Paul's Appeal for Onesimus

8Because of this, I have enough confidence in
Christ Jesus to command you concerning certain
things, 9but I beg you instead, for the sake of char-
ity, since you are so much like Paul: an old man
and now also a prisoner of Jesus Christ.

10I beg you, on behalf of my son, whom I have
begotten in my chains, Onesimus. 11In times past,
he was useless to you, but now he is useful both
to me and to you. 12So I have sent him back to
you. And may you receive him like my own heart.
13I myself wanted to retain him with me, so that
he might minister to me, on your behalf, while I
am in the chains of the Gospel. 14But I was willing
to do nothing without your counsel, so as not to
make use of your good deed as if out of necessity,
but only willingly. 15So perhaps, then, he departed
from you for a time, so that you might receive him
again for eternity, 16no longer as a servant, but, in
place of a servant, a most beloved brother, espe-
cially to me: but how much so more to you, both
in the flesh and in the Lord!

17Therefore, if you hold me to be a companion,
receive him as you would me. 18But if he has
harmed you in any way, or if he is in your debt,
charge it to me. 19I, Paul, have written this with
my own hand: I will repay. And I need not tell
you, that you are also in debt yourself, to me. 20So

Köszöntések és áldás: 21-25

21 Engedelmességedben bízva írtam neked:
tudom, te többet is fogsz tenni annál, amit kérek.
22 Ezenkívül készíts nekem szállást is;
remélem ugyanis, hogy imádságaitokra ajándékul visszakaptok engem.

23 Köszönt téged Epafrász, fogolytársam
Krisztus Jézusban, 24 valamint Márk, Arisztarchosz, Démász és Lukács, a munkatársaim.

25 Az Úr Jézus Krisztus kegyelme legyen lelketekkel!

it is, brother. May I delight with you in the Lord!
Refresh my heart in Christ.

21 I have written to you, trusting in your obedience,
knowing, too, that you will do even more than what I say.

22 But also, at once, prepare a lodging for me. For
I am hoping, through your prayers, to present myself to you.

Additional Greetings

23 Greet Epaphras, my fellow captive in Christ Jesus, 24 and Mark, Aristarchus, Demas, and Luke,
my helpers.

25 May the grace of our Lord Jesus Christ be with your spirit. Amen.

LEVÉL A ZSIDÓKNAK

A Fiú, mint az isteni ígéret beteljesedése: 1,1-4,13

Zsid 1

A Fiú és az angyalok

1 Sokszor és sokféle módon szólt hajdan Isten
az atyákhoz a próféták által, 2 ezekben a végső na-
pokban pedig Fia által szólt hozzánk, akit a min-
denség örökösévé rendelt, aki által a világokat is
teremtette, 3 s aki – mivel az ő dicsőségének fénye
és lényegének képmása, és mindent fenntart hatal-
mának igéjével –, miután a bűnöktől megtisztulást
szerzett, a Fölség jobbján ül a magasságban {Zsolt
110,1}. 4 Annyival kiválóbb lett az angyaloknál,
amennyivel különb nevet örökölt náluk.

5 Hiszen melyik angyalnak mondta valaha:
»Fiam vagy te,
a mai napon nemzettelek téged« {Zsolt 2,7}?
És ismét: *»Én Atyja leszek,*
ő pedig a fiam lesz?« {2 Sám 7,14}

6 Amikor pedig újra bevezeti elsőszülöttjét a
földkerekségre, így szól:
»És hódol előtte Isten minden angyala!«
{MTörv 32,43G}

7 Az angyalokat illetően ugyanis így szól:
»Aki angyalait szelekké teszi,
és szolgáit tűznek lángjává« {Zsolt 104,4G}.

8 Fiát illetően pedig:
»A te trónod, Isten, örökkön-örökké áll;
országod jogara az igazság jogara.
9 *Szeretted az igazságosságot*
és gyűlölted a gonoszságot;
azért kent fel téged, Isten, a te Istened,
az öröm olajával társaid felett« {Zsolt 45,7-8G}.

10 És:
»Kezdetben te, Uram,
megvetetted a föld alapját,
és az egek a te kezed művei.
11 *Elmúlnak ezek, de te megmaradsz;*
és mint a ruha, mind elavulnak,
12 *összegöngyölöd őket, mint egy köntöst,*
és elváltoznak, mint a ruha;
te azonban ugyanaz vagy,
és éveid el nem fogynak« {Zsolt 102,26-28}.

Hebrews 1

The Supremacy of the Son

(Colossians 1:15–23)

1 In many places and in many ways, in past times,
God spoke to the fathers through the Prophets;
2 lastly, in these days, he has spoken to us through
the Son, whom he appointed as the heir of all
things, and through whom he made the world.
3 And since the Son is the brightness of his glory,
and the figure of his substance, and is carrying all
things by the Word of his virtue, thereby accom-
plishing a purging of sins, he sits at the right hand
of Majesty on high. 4 And having been made so
much better than the Angels, he has inherited a
name so much greater than theirs.

5 For to which of the Angels has he ever said: "You
are my Son; today have I begotten you?" Or again: "I
will be a Father to him, and he shall be a Son to me?"

6 And again, when he brings the only-begotten Son
into the world, he says: "And let all the Angels of
God adore him."

7 And about the Angels, certainly, he says: "He makes
his Angels spirits, and his ministers a flame of fire."

8 But about the Son: "Your throne, O God, is for-
ever and ever. The scepter of your kingdom is a
scepter of equity.

9 You have loved justice, and you have hated iniquity.
Because of this, God, your God, has anointed you
with the oil of exultation, above your companions."

10 And: "In the beginning, O Lord, you founded the
earth. And the heavens are the work of your hands.

11 These shall pass away, but you will remain. And
all will grow old like a garment.

12 And you will change them like a cloak, and they
shall be changed. Yet you are ever the same, and
your years will not diminish."

13 But to which of the Angels has he ever said: "Sit
at my right hand, until I make your enemies your
footstool?"

14 Are they not all spirits of ministration, sent to
minister for the sake of those who shall receive the
inheritance of salvation?

13 Angyalai közül melyiknek mondta valaha is:

»Jobbom felől foglalj helyet,

míg lábad zsámolyává teszem ellenségeidet«

{Zsolt 110,1}?

14 Ők ugye mindnyájan szolgáló lelkek, s azok szolgálatára küldték őket, akiknek az a hivatása, hogy örököljék az üdvösséget?

Zsid 2

Isten tanúsága a Fiúról

1 Ezért még inkább figyelnünk kell mindarra, amit hallottunk, hogy valamiképpen el ne sodródjunk. 2 Mert ha már az angyalok által hirdetett ige is olyan hatalmas volt, hogy minden bűn és engedetlenség elnyerte igazságos, megérdemelt büntetését, 3 hogyan fogunk megmenekülni mi, ha nem törődünk ilyen nagy üdvösséggel? Ezt, miután kezdetét vette az Úr tanításával, azok, akik hallották, megerősítették számunkra, 4 és velük együtt Isten is tanúságot tett róla jelekkel és csodákkal, akarata szerint sokféle erőmegnyilvánulással és a Szentlélek közléseivel.

A Fiú leereszkedése és felmagasztalása

5 Mert nem angyaloknak vetette alá Isten az eljövendő világot, amelyről beszélünk. 6 Az egyik helyen valaki tanúságot tett erről:

»Mi az ember, hogy megemlékezel róla,

s az ember fia, hogy meglátogatod?

7 *Kevéssel tetted kisebbé az angyaloknál;*

dicsőséggel és tisztelettel koronáztad,

8 *és mindent a lábai alá vetettél«* **{Zsolt 8,5-7}**.

Mert azzal, hogy mindent alávetett, nem hagyott semmit sem, ami ne lenne alávetetve neki. Most azonban még nem látjuk, hogy minden alá van vetve neki. 9 Láttuk azonban, hogy Jézust, aki *kevéssel lett kisebb az angyaloknál,* a halál elszenvedéséért *dicsőséggel és tisztelettel koronázta* **{Zsolt 8,5-7G}**, hogy Isten kegyelme szerint mindenkiért megízlelje a halált.

10 Mert illett ahhoz, akiért és aki által minden van, s aki sok fiat vezet a dicsőségbe, hogy üdvösségük szerzőjét szenvedés által vezesse el a tökéletességre. 11 Mert aki megszentel és akik megszentelődnek, egytől vannak mindnyájan. Ezért nem szégyelli őket testvéreinek nevezni, 12 amikor így szól:

Hebrews 2

Salvation Confirmed

1For this reason, it is necessary for us to observe more thoroughly the things that we have heard, lest we let them slip away. 2For if a word that was spoken through the Angels has been made firm, and every transgression and disobedience has received the recompense of a just retribution, 3in what way might we escape, if we neglect such a great salvation? For though initially it had begun to be described by the Lord, it was confirmed among us by those who heard him, 4with God testifying to it by signs and wonders, and by various miracles, and by the pouring out of the Holy Spirit, in accord with his own will.

Jesus like His Brothers

5For God did not subject the future world, about which we are speaking, to the Angels.

6But someone, in a certain place, has testified, saying: “What is man, that you are mindful of him, or the Son of man, that you visit him?

7You have reduced him to a little less than the Angels. You have crowned him with glory and honor, and you have set him over the works of your hands.

8You have subjected all things under his feet.” For in as much as he has subjected all things to him, he has left nothing not subject to him. But in the present time, we do not yet perceive that all things have been made subject to him.

9Yet we understand that Jesus, who was reduced to a little less than the Angels, was crowned with glory and honor because of his Passion and death, in order that, by the grace of God, he might taste death for all.

10For it was fitting for him, because of whom and through whom all things exist, who had led many

»Hirdetem nevedet testvéreimnek;

a közösségben dicsérni foglak téged« **{Zsolt 22,23}**.

13 És ismét:

»Bízni fogok őbenne« **{Iz 8,17}**.

És ismét:

»Íme, én és gyermekeim,

akiket Isten nekem adott« **{Iz 8,18 G}**.

14 Mivel tehát a gyermekek részesei a testnek és vérnek, ő maga is hasonlóan részese lett ezeknek, hogy a halál által lerontsa azt, akinek halált osztó hatalma volt, az ördögöt, **15** és megszabadítsa azokat, akiket a halál félelme egész életükön át rabszolgaságban tartott. **16** Mert bizony nem az angyalokat karolta fel, hanem *Ábrahám utódát karolta fel* **{Iz 41,8-9}**. **17** Ezért mindenben hasonlónak kellett lennie testvéreihez **{Zsolt 22,23}**, hogy irgalmas és hűséges főpap legyen Isten előtt, hogy kiengesztelje a nép bűneit. **18** Mivel ő maga is elszenvedte a kísértést, segítségükre tud lenni azoknak, akik kísértést szenvednek.

Zsid 3

A Fiú és Mózes

1 Ezért tehát, szent testvérek, a mennyei hivatás részesei, tekintsetek a mi hitvallásunk követére és főpapjára, Jézusra, **2** aki hűséges ahhoz, aki őt megbízta, mint ahogy az volt *Mózes* is *az ő egész házában* **{Szám 12,7G}**. **3** Mert annyival nagyobb dicsőségre méltó Mózesnél, amennyivel nagyobb tisztelete van a háznál annak, aki azt alkotta. **4** Mert minden háznak van építőmestere; aki pedig a mindenséget alkotta, az az Isten. **5** De míg Mózes *hűséges volt az ő egész házában* mint *szolga,* mint tanúja mindannak, amit hirdetni kellett, **6** addig Krisztus, mint Fiú, a saját háza fölött áll **{Szám 12,7G}**. Ez a ház mi vagyunk, ha a bizalmat és a dicsőséges reménységet mindvégig szilárdan megtartjuk.

Isten szava, mint ítélet

7 Ezért – amint a Szentlélek mondja:

»Ma, amikor meghalljátok az ő szavát,

8 *meg ne keményítsétek szíveteket,*

mint a megkeseredésben,

a kísértés napján a pusztában,

children into glory, to complete the authorship of their salvation through his Passion. **11**For he who sanctifies, and those who are sanctified, are all from One. For this reason, he is not ashamed to call them brothers, saying:

12"I will announce your name to my brothers. In the midst of the Church, I will praise you."

13And again: "I will be faithful in him." And again: "Behold, I and my children, whom God has given to me."

14Therefore, because children have a common flesh and blood, he himself also, in like manner, has shared in the same, so that through death, he might destroy him who held the dominion of death, that is, the devil, **15**and so that he might free those who, through the fear of death, had been condemned to servitude throughout their entire life. **16**For at no time did he take hold of the Angels, but instead he took hold of the offspring of Abraham. **17**Therefore, it is fitting for him to be made similar to his brothers in all things, so that he might become a merciful and faithful High Priest before God, in order that he might bring forgiveness to the offenses of the people. **18**For in as much as he himself has suffered and has been tempted, he also is able to assist those who are tempted.

Hebrews 3

Jesus Our Apostle and High Priest

1Therefore, holy brothers, sharers in the heavenly calling, consider the Apostle and High Priest of our confession: Jesus. **2**He is faithful to the One who made him, just as Moses also was, with his entire house. **3**For this Jesus was considered worthy of greater glory than Moses, so much so that the house which he has built holds a greater honor than the former one. **4**For every house is built by someone, but God is the One who has created all things. **5**And certainly Moses was faithful, with his entire house, like any servant, as a testimony to those things that would soon be said. **6**Yet truly, Christ is like a Son in his own house. We are that house, if we firmly retain the faithfulness and the glory of hope, even unto the end.

Do Not Harden Your Hearts

(Psalm 95:1–11)

7Because of this, it is just as the Holy Spirit says: "If today you hear his voice,

9 *ahol atyáitok megkísértettek engem*
a próbatételben
noha látták cselekedeteimet 10 *negyven éven át!*
Megharagudtam ezért arra a nemzedékre,
és így szóltam:
Mindig csak tévelygenek szívükben!
Ők azonban nem ismerték fel az én útjaimat.
11 *Amint megesküdtem haragomban:*
Nem mennek be az én nyugalmamba!«
{Zsolt 95,7-11}

12 Vigyázzatok, testvérek, ne legyen közületek senkiben hitetlenségre hajló gonosz szív, hogy el ne szakadjon az élő Istentől! 13 Inkább buzdítsátok egymást minden egyes nap, amíg azt mondják: *»ma«,* nehogy megkeményítsen valakit is közületek a bűn csalárdsága. 14 Mert Krisztusnak részesei lettünk, de csak akkor, ha az általa vetett alapon mindvégig erősen kitartunk, 15 amíg azt mondják nekünk:

»Ma, amikor meghalljátok az ő szavát,
meg ne keményítsétek szíveteket,
mint abban a megkeseredésben!«

16 Kik voltak azok, akik hallották, és megkeserítették Istent? Nemde mindnyájan, akik Mózes alatt Egyiptomból kivonultak? 17 Kikre *haragudott negyven esztendeig?* Nemde azokra, akik vétkeztek, s *akiknek a holtteste elhullott a pusztában*? **{Szám 14,29}** 18 Kiknek *esküdött meg, hogy nem mennek be az ő nyugalmába* **{Zsolt 95,11}**, ha nem azoknak, akik hitetlenek voltak? 19 S látjuk is, hogy nem mehettek be a hitetlenség miatt.

Zsid 4

Isten szava, mint ígéret

1 Mivel tehát még érvényben van az ő nyugalmába való bemenetelünk ígérete, féljünk attól, hogy közületek bárkit is későn jöttnek találjanak **{Zsolt 95,11}**! 2 Mert a jó hírt kinyilatkoztatta nekünk ugyanúgy, mint nekik; de nekik nem szolgált javukra a hallott beszéd, mert nem egyesültek hitükben azokkal, akik hallgattak rá. 3 Mi, akik hiszünk, bemegyünk a nyugalomba, ahogy megmondta:

»Amint megesküdtem haragomban:
Nem mennek be az én nyugalmamba!«
{Zsolt 95,11}

8harden not your hearts, as in the provocation, the very day of temptation, in the desert,

9where your fathers tested me, even though they had seen and examined my works for forty years.

10For this reason, I was enraged against this generation, and I said: They always wander astray in heart. For they have not known my ways.

11So it is as I swore in my wrath: They shall not enter into my rest!”

The Peril of Unbelief

12Be cautious, brothers, lest perhaps there may be, in any of you, an evil heart of unbelief, turning aside from the living God. 13Instead, exhort one another every day, while it is still called ‘today,’ so that none of you may become hardened through the falseness of sin. 14For we have been made participants in Christ. This is only so, if we firmly retain the beginning of his substance, even unto the end.

15For it has been said: “If today you hear his voice, harden not your hearts, in the same manner as in the former provocation.”

16For some of those listening did provoke him. But not all of these had set forth from Egypt through Moses. 17So against whom was he angry for forty years? Was it not those who had sinned, whose dead bodies lay prostrate in the desert? 18But to whom did he swear that they would not enter into his rest, except to those who were incredulous? 19And so, we perceive that they were not able to enter because of unbelief.

Hebrews 4

The Sabbath Rest

(Genesis 2:1–3; Exodus 16:22–30)

1Therefore, we should be afraid, lest the promise of entering into his rest may be relinquished, and some of you may be judged to be lacking. 2For this was announced to us in a similar manner as to them. But the mere hearing of the word did not benefit them, since it was not joined together with a faith in those things that they heard.

3For we who have believed shall enter into rest, in the same manner as he said: “So it is as I have sworn in my wrath: They shall not enter into my

Ezzel fejeződnek be ugyanis a világ teremtésének művei. 4 Mert egy helyen így szól a hetedik napról: *»És Isten elnyugodott minden munkájától, melyet végzett«* **{Ter 2,2G}**. 5 Ugyanígy ezen a helyen is: *»Nem mennek be az én nyugalmamba!«* **{Zsolt 95,11}** 6 Mivel tehát még hátravan, hogy egyesek bemenjenek abba, és azok, akiknek először hírül adták, nem mentek be az engedetlenség miatt, 7 ismét meghatároz egy napot: »Ma« – mondja Dávid által, annyi idő után, mint fentebb mondja:

»Ma, amikor meghalljátok az ő szavát,

meg ne keményítsétek szíveteket« **{Zsolt 95,7}**.

8 Mert ha Józsue megszerezte volna nekik a nyugalmat, sohasem beszélt volna ezután más napról. 9 Eszerint a szombati nyugalom Isten népe számára van fenntartva. 10 Mert aki bement az ő nyugalmába, maga is elnyugodott tetteitől, mint Isten az övéitől.

11 Törekedjünk tehát bemenni abba a nyugalomba **{Zsolt 95,11}**, nehogy valaki az engedetlenségnek ugyanazt a példáját kövesse. 12 Mert Isten szava eleven és hatékony, áthatóbb minden kétélű kardnál, behatol és szétválasztja a lelket és a szellemet, az ízeket és a velőket, s megítéli a szív gondolatait és szándékait. 13 Semmiféle teremtmény nem láthatatlan a színe előtt, sőt, minden mezítelen és nyitott annak a szeme előtt, akinek elszámolással tartozunk.

Krisztus, az új szövetség igaz és tökéletes főpapja: 4,14-10,18

A főpapi tisztség

14 Mivel tehát olyan kiváló főpapunk van, aki áthatolt az egeken, Jézus, az Isten Fia, tartsunk ki a hitvallás mellett. 15 Mert nem olyan főpapunk van, aki nem tud részvéttel lenni gyöngeségeink iránt, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan mindenben kísértést szenvedett, bűn nélkül. 16 Járuljunk ezért bizalommal a kegyelem trónja elé, hogy irgalmasságot nyerjünk, és kegyelmet találjunk az alkalmas időben való segítségre.

Zsid 5

1 Mert minden főpapot az emberek közül választanak, és az emberekért rendelnek az Istennel kapcsolatos dolgokban, hogy ajándékokat és áldozatokat mutasson be a bűnökért. 2 Részvéttel tud lenni a tudatlanok és tévelygők iránt, mert ő maga is körül van véve gyöngeséggel, 3 s így, miként a

rest!" And certainly, this is when the works from the foundation of the world have been finished.

4For, in a certain place, he spoke about the seventh day in this manner: "And God rested on the seventh day from all his works." 5And in this place again: "They shall not enter into my rest!" 6Therefore, this is because certain ones remain who are to enter into it, and those to whom it was announced first did not enter into it, because of unbelief.

7Again, he defines a certain day, after so much time, saying in David, "Today," just as it was stated above, "If today you hear his voice, harden not your hearts."

8For if Jesus had offered them rest, he would never have spoken, afterward, about another day. 9And so, there remains a Sabbath of rest for the people of God. 10For whoever has entered into his rest, the same has also rested from his works, just as God did from his. 11Therefore, let us hasten to enter into that rest, so that no one may fall into the same example of unbelief.

The Living Word

(2 Timothy 3:10–17)

12For the Word of God is living and effective: more piercing than any two-edged sword, reaching to the division even between the soul and the spirit, even between the joints and the marrow, and so it discerns the thoughts and intentions of the heart. 13And there is no created thing that is invisible to his sight. For all things are naked and open to the eyes of him, about whom we are speaking.

14Therefore, since we have a great High Priest, who has pierced the heavens, Jesus the Son of God, we should hold to our confession. 15For we do not have a high priest who is unable to have compassion on our infirmities, but rather one who was tempted in all things, just as we are, yet without sin. 16Therefore, let us go forth with confidence toward the throne of grace, so that we may obtain mercy, and find grace, in a helpful time.

Hebrews 5

The Perfect High Priest

(Psalm 110:1–7)

1For every high priest, having been taken from among men, is appointed on behalf of men toward the things which pertain to God, so that he may offer gifts and sacrifices on behalf of sins; 2he is

népért, úgy önmagáért is áldozatot kell bemutatnia a bűnökért.

4 Erre a tisztségre senki sem választja önmagát, hanem akit Isten hív, mint Áront. 5 Így Krisztus sem önmaga dicsőítette meg magát, hogy főpappá legyen, hanem az, aki azt mondta neki:

»Fiam vagy te,

ma nemzettelek téged« **{Zsolt 2,7}**.

6 És ahogy más helyen is mondja:

»Te pap vagy mindörökké

Melkizedek rendje szerint« **{Zsolt 110,4}**.

7 Ő, testi mivoltának napjaiban imáit és könyörgéseit nagy kiáltással és könnyhullatással bemutatta annak, aki megszabadíthatta őt a haláltól; és meghallgatást is nyert hódolatáért. 8 Bár Isten Fia volt, engedelmességet tanult abból, amit elszenvedett; 9 és amikor eljutott a tökéletességhez, örök üdvösség szerzője lett mindazoknak, akik engedelmeskednek neki **{Iz 45, 17G}**, 10 mivel Isten főpapnak nevezte őt *Melkizedek rendje szerint* **{Zsolt 110,4}**.

A közösség gyöngesége

11 Sok mindent kell erről mondanunk, és nehéz is megmagyarázni, mert késedelmesek lettetek a hallásra; 12 ugyanis ez idő szerint már tanítóknak kellene lennetek, de ismét arra van szükségetek, hogy valaki tanítson titeket Isten tanításának elemi dolgaira; olyanok lettetek, mint akiknek tejre van szükségük, nem szilárd eledelre. 13 Mert mindaz, aki tejet kap, tapasztalatlan az igazságosság tanításában, mivel még csecsemő; 14 a tökéleteseknek pedig a szilárd étel való, azoknak, akik a gyakorlás által kifejlesztették érzékeiket, hogy megkülönböztessék a jót és a rosszat.

Zsid 6

1 Így tehát, mellőzve Krisztus tanításának elemeit, a tökéletesebb dolgokra térünk át, s nem rakjuk le újra az alapot a holt cselekedetekből való megtérésről és az Istenben való hitről, 2 a keresztségek tanításáról, valamint a kézföltételről, a halottak feltámadásáról és az örök ítéletről. 3 Ezt is megtesszük majd, ha Isten megengedi.

4 Lehetetlen ugyanis, hogy azok, akik egyszer megvilágosodtak, megízlelték a mennyei ajánable to commiserate with those who are ignorant and who wander astray, because he himself is also encompassed by infirmity. 3And because of this, he also must make such offerings for sins even for himself, in the same manner as for the people. 4Neither does anyone take up this honor himself, but rather he who is called by God, just as Aaron was.

5Thus, even Christ did not glorify himself, so as to become High Priest, but instead, it was God who said to him: “You are my Son. Today I have begotten you.”

6And similarly, he says in another place: “You are a priest forever, according to the order of Melchizedek.”

7It is Christ who, in the days of his flesh, with a strong cry and tears, offered prayers and supplications to the One who was able to save him from death, and who was heard because of his reverence. 8And although, certainly, he is the Son of God, he learned obedience by the things that he suffered. 9And having reached his consummation, he was made, for all who are obedient to him, the cause of eternal salvation, 10having been called by God to be the High Priest, according to the order of Melchizedek.

Milk and Solid Food

(1 Corinthians 3:1–9)

11Our message about him is great, and difficult to explain when speaking, because you have been made feeble when listening. 12For even though it is the time when you ought to be teachers, you are still lacking, so that you must be taught the things that are the basic elements of the Word of God, and so you have been made like those who are in need of milk, and not of solid food. 13For anyone who is still feeding on milk is still unskillful in the Word of Justice; for he is like an infant. 14But solid food is for those who are mature, for those who, by practice, have sharpened their mind, so as to discern good from evil.

Hebrews 6

A Call to Maturity

1Therefore, interrupting an explanation of the basics of Christ, let us consider what is more advanced, not presenting again the fundamentals of repentance from dead works, and of faith toward God, 2of the doctrine of baptism, and also of the imposition of hands, and of the resurrection of the dead, and of eternal judgment. 3And we shall do

dékot, részesültek a Szentlélekben, 5 és megízlelték
Isten értékes igéjét és a jövendő világ erőit, 6 azután
mégis elestek, hogy ismét megújuljanak és megtér-
jenek. Ők ugyanis újra megfeszítik Isten Fiát, am-
ennyire rajtuk áll, és csúfot űznek belőle. 7 Mert az
a föld, amely beissza a gyakran hulló esőt, és alkal-
mas növényt terem azoknak, akik művelik, Istentől
áldást nyer; 8 az viszont, amelyik *tövist és bojtor-
jánt terem* {Ter 3,18}, megvetésre méltó, *átok* fenye-
geti, s a sorsa a tűzben való megégettetés.

9 De tőletek, szeretteim, jobbat remélünk, és
azt, ami közelebb van az üdvösséghez, bár így be-
szélünk. 10 Mert Isten nem igazságtalan, hogy
megfeledkezzék művetekről és a szeretetről, ame-
lyet az ő nevében tanúsítottatok, amikor a szen-
teknek szolgáltatok és szolgáltok. 11 Azt kívánjuk,
hogy közületek mindenki ugyanazt a készséget ta-
núsítsa mindvégig, míg a remény be nem teljese-
dik, 12 s hogy ne legyetek restek, hanem azok kö-
vetői, akik a hit és a béketűrés által örökösei az
ígéreteknek.

Az ígéret, mely meg nem hiúsul

13 Mert amikor az Úr Ábrahámnak ígéretet
tett, mivel nála nem volt senki nagyobb, akire es-
küdjék, *önmagára esküdött:* 14 *»Bizony, áldván
áldalak téged és sokasítván megsokasítalak.«* {Ter
22,16-17} 15 Az pedig türelmesen kitartott, és így el-
nyerte az ígérteket. 16 Mert az emberek önmaguk-
nál nagyobbra esküsznek, és minden viszálykodá-
suk vége a megerősítő eskü. 17 Ezért Isten, hogy
annál inkább megmutassa az ígéret örököseinek
terve változatlanságát, esküvel kötelezte magát,
18 hogy két megmásíthatatlan dolog által, melyek
tekintetében Isten nem hazudhat, igazán komoly
vigasztalásunk legyen nekünk, akik törekszünk az
elénk tárt remény elnyerésére. 19 Ez a mi lelkünk
biztos és szilárd horgonya, amely elér a kárpit bel-
sejéig {Lev 16,2}, 20 ahová elsőként lépett be értünk
Jézus, aki *Melkizedek rendje szerint* főpap lett
mindörökké {Zsolt 110,4}.

this, if indeed God permits it. 4For it is impossible
for those who were once illuminated, and have
even tasted of the heavenly gift, and have become
sharers in the Holy Spirit, 5who, despite having
tasted the good Word of God and the virtues of the
future age, have yet fallen away, 6to be renewed
again to penance, since they are crucifying again
in themselves the Son of God and are still main-
taining pretenses. 7For the earth accepts a blessing
from God, by drinking in the rain that often falls
upon it, and by producing plants that are useful to
those by whom it is cultivated. 8But whatever
brings forth thorns and briers is rejected, and is
closest to what is accursed; their consummation is
in combustion.

9But from you, most beloved, we are confident
that there will be things better and closer to salva-
tion; even though we speak in this way. 10For God
is not unjust, such that he would forget your work
and the love that you have shown in his name. For
you have ministered, and you continue to minis-
ter, to the saints. 11Yet we desire that each one of
you display the same solicitude toward the fulfill-
ment of hope, even unto the end, 12so that you
may not be slow to act, but instead may be imita-
tors of those who, through faith and patience, shall
inherit the promises.

God's Unchangeable Promise

13For God, in making promises to Abraham,
swore by himself, (because he had no one greater
by whom he might swear), 14saying: "Blessing, I
shall bless you, and multiplying, I shall multiply
you." 15And in this way, by enduring patiently, he
secured the promise. 16For men swear by what is
greater than themselves, and an oath as confirma-
tion is the end of all their controversy. 17In this
matter, God, wanting to reveal more thoroughly
the immutability of his counsel to the heirs of the
promise, interposed an oath, 18so that by two im-
mutable things, in which it is impossible for God
to lie, we may have the strongest solace: we who
have fled together so as to hold fast to the hope set
before us. 19This we have as an anchor of the soul,
safe and sound, which advances even to the inte-
rior of the veil, 20to the place where the forerunner
Jesus has entered on our behalf, so as to become
the High Priest for eternity, according to the order
of Melchizedek.

Zsid 7

Melkizedek és a levita papság

1 Mert ez a *Melkizedek, Szálem királya, a fölséges Isten papja,* aki *Ábrahámnak eléje ment, amikor az a királyok legyőzése után visszatért, megáldotta őt.* 2 *Ábrahám tizedet adott neki mindenből.* A neve először azt jelenti, hogy az igazságosság királya, azután pedig Szálem királya {Ter 14,17-20}, azaz a békesség királya; 3 apa nélkül, anya nélkül, nemzetségtábla nélkül jelent meg; mivel sem napjainak kezdete, sem életének vége nincs, hasonló Isten Fiához, és pap marad mindörökké {Zsolt 110,4}.

4 Nézzétek tehát, milyen nagy az, akinek a zsákmány legjavából Ábrahám pátriárka tizedet is adott {Ter 14,20}! 5 Azoknak, akik Lévi fiai közül nyerik el a papságot, parancsuk van arra, hogy a törvény szerint tizedet szedjenek a néptől, azaz testvéreiktől, noha azok is Ábrahám testéből származtak; 6 az viszont, aki nem tartozik őseik közé, tizedet szedett Ábrahámtól, és megáldotta azt, aki az ígéreteket kapta {Ter 14,20}. 7 Márpedig nem kétséges, hogy a nagyobb áldja meg a kisebbet.

8 Itt halandó emberek szednek tizedet, ott viszont az, akiről a tanúság szól, hogy él. 9 Úgy is lehet mondani, hogy Ábrahám által Lévi is, aki beszedi a tizedet, megfizette a tizedet; 10 mert még atyjának testében volt, amikor *Melkizedek kiment eléje* {Ter 14,17}.

Krisztus és a levita papság

11 Ha tehát a tökéletességet a leviták papsága jelentette volna – a nép ugyanis őalattuk kapta a törvényt –, mi szükség lett volna arra, hogy *Melkizedek rendje szerint* más *pap* támadjon {Zsolt 110,4}, aki nem Áron *rendje szerint* való? 12 Mert ha megváltozik a papság, szükséges, hogy a törvény is megváltozzék. 13 Akiről ugyanis mindezt mondják, más törzsből való, amelyből senki sem szolgált az oltárnál. 14 Mert nyilvánvaló, hogy a mi Urunk Júda törzséből származott, s erre a törzsre vonatkozóan papokról semmit sem mondott Mózes.

15 Ez még inkább nyilvánvaló, ha *Melkizedekhez hasonló* más *pap* támad, 16 aki nem a testi parancs törvénye szerint lett azzá, hanem az örök élet ereje szerint. 17 Mert így szól a tanúságtétel:

»Te pap vagy mindörökké
Melkizedek rendje szerint« {Zsolt 110,4}.

Hebrews 7

Melchizedek and Abraham

(Genesis 14:17–24)

1For this Melchizedek, king of Salem, priest of the Most High God, met Abraham, as he was returning from the slaughter of the kings, and blessed him. 2And Abraham divided to him a tenth part of everything. And in translation his name is first, indeed, king of justice, and next also king of Salem, that is, king of peace. 3Without father, without mother, without genealogy, having neither beginning of days, nor end of life, he is thereby likened to the Son of God, who remains a priest continuously.

4Next, consider how great this man is, since the Patriarch Abraham even gave tithes to him from the principal things. 5And indeed, those who are from the sons of Levi, having received the priesthood, hold a commandment to take tithes from the people in accord with the law, that is, from their brothers, even though they also went forth from the loins of Abraham. 6But this man, whose lineage is not enumerated with them, received tithes from Abraham, and he blessed even the one who held the promises. 7Yet this is without any contradiction, for what is less should be blessed by what is better. 8And certainly, here, men who receive tithes still die; but there, he bears witness that he lives. 9And so it may be said that even Levi, who received tithes, was himself a tithe through Abraham. 10For he was still in the loins of his father, when Melchizedek met him.

A Superior Priesthood

11Therefore, if consummation had occurred through the Levitical priesthood (for under it the people received the law), then what further need would there be for another Priest to rise up according to the order of Melchizedek, one who was not called according to the order of Aaron? 12For since the priesthood has been transferred, it is necessary that the law also be transferred. 13For he about whom these things have been spoken is from another tribe, in which no one attends before the altar. 14For it is evident that our Lord arose out of Judah, a tribe about which Moses said nothing concerning priests. 15And yet it is far more evident that, according to the likeness of Melchizedek, there rises up another priest, 16who was made, not according to the law of a carnal commandment, but according to the virtue of an indissoluble life.

18 Egy korábbi törvény megszüntetése annak
erőtlensége és használhatatlansága miatt történik.
19 A törvény ugyanis nem vezetett el senkit a tö-
kéletességre, csak bevezetése volt egy jobb re-
ménynek, amely által Istenhez közeledünk.

20 S amennyiben ez nem eskü nélkül történt –
mások ugyan eskü nélkül lettek papokká, 21 ez pe-
dig annak esküje által, aki így szólt hozzá:

»Megesküdött az Úr és nem bánta meg:

Te pap vagy mindörökké« {Zsolt 110,4} –,

22 annyiban jobb szövetségnek lett kezese Jézus.

23 S míg azok többen lettek papokká, mert a
halál miatt nem maradhattak meg, 24 neki, mivel
örökre megmarad {Zsolt 110,4}, örökkévaló a pap-
sága. 25 Így örökre üdvözítheti is azokat, akik ál-
tala Istenhez közelednek, hisz mindenkor él, hogy
értük közbenjárjon.

Krisztus, a tökéletes főpap

26 Illő volt ugyanis, hogy ilyen főpapunk le-
gyen: szent, ártatlan, szeplőtlen, a bűnösöktől elkü-
lönített, és fölségesebb az egeknél; 27 akinek nincs
arra szüksége, hogy mint a papok, minden nap elő-
ször a saját vétkeikért mutasson be áldozatot, az-
után a nép vétkeiért, mert ő ezt egyszer s minden-
korra megtette, amikor önmagát feláldozta. 28 A
törvény ugyanis gyarló embereket rendelt pa-
pokká; az eskü szava pedig, amely a törvény után
jött, az örökké tökéletes Fiút {Zsolt 2,7; 110,4}.

Zsid 8

Krisztus, az új szövetség közvetítője

1 Mindabból azonban, amit mondunk, ez a
legfontosabb: olyan főpapunk van, aki a Fölség
trónjának jobbján ül az egekben {Zsolt 110,1}, 2 mint
a szentély szolgája és az igaz sátoré, amelyet nem
ember, hanem az Úr épített {Szám 24,6G}.

3 Mivel minden főpapot az ajándékok és ál-
dozatok bemutatására rendelnek, ezért szükséges,
hogy neki is legyen valamije, amit bemutat.
4 Ezért, ha ő a földön volna, nem is volna pap,
mert már vannak olyanok, akik a törvény szerint
mutatnak be áldozatokat. 5 Ezek a papok a meny-
nyei dolgok képmásának és árnyékának szolgál-
nak, ahogyan Isten Mózesnek megmondta, mikor
a sátrat készítette: *»Nézd* – mondta –*,készíts min-
dent arra a mintára, amelyet neked a hegyen*

17For he testifies: “You are a priest forever, ac-
cording to the order of Melchizedek.”

18Certainly, there is a setting aside of the former
commandment, because of its weakness and lack
of usefulness. 19For the law led no one to perfec-
tion, yet truly it introduced a better hope, through
which we draw near to God. 20Moreover, it is not
without an oath. For certainly, the others were
made priests without an oath.

21But this man was made a priest with an oath, by
the One who said to him: “The Lord has sworn
and he will not repent. You are a priest forever.”

22By so much, Jesus has been made the sponsor of
a better testament.

23And certainly, so many of the others became
priests because, due to death, they were prohibited
from continuing. 24But this man, because he con-
tinues forever, has an everlasting priesthood.
25And for this reason, he is able, continuously, to
save those who approach God through him, since
he is ever alive to make intercession on our behalf.

26For it was fitting that we should have such a
High Priest: holy, innocent, undefiled, set apart
from sinners, and exalted higher than the heavens.
27And he has no need, daily, in the manner of
other priests, to offer sacrifices, first for his own
sins, and then for those of the people. For he has
done this once, by offering himself. 28For the law
appoints men as priests, though they have infirmi-
ties. But, by the word of the oath that is after the
law, the Son has been perfected for eternity.

Hebrews 8

Christ’s Eternal Priesthood

1Now the main point in the things that have been
stated is this: that we have so great a High Priest,
who is seated at the right hand of the throne of
Majesty in the heavens, 2who is the minister of
holy things, and of the true tabernacle, which was
established by the Lord, not by man. 3For every
high priest is appointed to offer gifts and sacri-
fices. Therefore, it is necessary for him also to
have something to offer. 4And so, if he were upon
the earth, he would not be a priest, since there
would be others to offer gifts according to the law,
5gifts which serve as mere examples and shadows
of the heavenly things. And so it was answered to
Moses, when he was about to complete the taber-
nacle: “See to it,” he said, “that you make every-

megmutattam!« {Kiv 25,40} 6 Ő azonban most annyival kiválóbb szolgálatot nyert, amennyivel kiválóbb szövetségnek közvetítője, amely kiválóbb ígéreteken alapul. 7 Mert ha az az első kifogástalan lett volna, bizonyára nem lett volna szükség másikra. 8 Inti ugyanis őket, és mondja: *»Íme, jönnek napok – mondja az Úr –, amikor új szövetségre lépek Izrael házával és Júda házával,* 9 *nem aszerint a szövetség szerint, amelyet atyáikkal kötöttem azon a napon, amelyen megfogtam kezüket, hogy kivezessem őket Egyiptom földjéről. Mivel ők nem maradtak meg szövetségemben, én is megvetettem őket – mondja az Úr. –* 10 *Ez az a szövetség, amelyet Izrael házával kötni fogok azok után a napok után – mondja az Úr: – Elméjükbe adom törvényeimet, s a szívükbe írom azokat; én Istenük leszek, ők pedig az én népem lesznek.* 11 *Akkor senki sem fogja majd tanítani a polgártársát, és senki sem mondja a testvérének: `Ismerd meg az Urat!', mert mindnyájan ismerni fognak engem, a legkisebbtől a legnagyobbig;* 12 *s én megbocsátom gonoszságaikat, és bűneikre többé már nem emlékezem«* {Jer 31,31-34}.

13 Azzal, hogy »új«-ról beszélt, az előzőt elavulttá tette. Ami pedig elavul és megvénül, közel jár az enyészethez.

Krisztus és az ószövetségi áldozatok: 9,1-10,18

Zsid 9

Az Ószövetség istentisztelete

1 Voltak ugyan az előzőnek is istentiszteleti törvényei és evilági szentélye, 2 hiszen felállították a sátrat, az elsőt, amelyben lámpás, asztal és kitett kenyerek voltak; ezt nevezik szentélynek. 3 A második kárpit mögött pedig az a sátor volt, amelyet szentek szentjének neveznek, 4 amelyben az arany tömjénező és a szövetség szekrénye volt, minden oldalán arannyal borítva, ebben pedig a mannát tartalmazó aranyveder, Áron kivirágzott

thing according to the example which was revealed to you on the mountain."

The New Covenant
(Jeremiah 31:26–40)

6 But now he has been granted a better ministry, so much so that he is also the Mediator of a better testament, which has been confirmed by better promises.

7 For if the former one had been entirely without fault, then a place certainly would not have been sought for a subsequent one.

8 For, finding fault with them, he says: "Behold, the days shall arrive, says the Lord, when I will consummate a New Testament over the house of Israel and the house of Judah,

9 not according to the testament which I made with their fathers, on the day when I took them by the hand, so that I might lead them away from the land of Egypt. For they did not remain in my testament, and so I disregarded them, says the Lord.

10 For this is the testament which I will set before the house of Israel, after those days, says the Lord. I will instill my laws in their minds, and I will inscribe my laws on their hearts. And so, I will be their God, and they shall be my people.

11 And they will not teach, each one his neighbor, and each one his brother, saying: 'Know the Lord.' For all shall know me, from the least, even to the greatest of them.

12 For I will forgive their iniquities, and I will no longer remember their sins."

13 Now in saying something new, he has made the former old. But that which decays and grows old is close to passing away.

Hebrews 9

The Earthly Tabernacle
(Exodus 40:1–33; Acts 7:44–47)

1 Certainly, the former also had the justifications of worship and a holy place for that age. 2 For a tabernacle was made at first, in which were the lampstand, and the table, and the bread of the Presence, which is called Holy. 3 Then, beyond the second veil, was the tabernacle, which is called the Holy of Holies, 4 having a golden censer, and the ark of the testament, covered all around and on every part with gold, in which was a golden urn

vesszője, és a szövetség táblái. 5 Fölötte a dicsőség kerubjai voltak, amelyek beárnyékozták a fedelet; minderről nem szükséges most egyenként beszélni.

6 Miután ezeket így elrendezték, az első sátorba mindig beléphettek az istentiszteletet végző papok; 7 a másodikba azonban csak évenként egyszer, egyedül a főpap, és soha nem a vér nélkül, amelyet bemutat önmaga és a nép tévedéseiért. 8 Ezzel azt akarta jelezni a Szentlélek, hogy a szentélybe vezető út addig nem volt nyilvánvaló, amíg az első sátor fennállt. 9 Ez példázata a jelen időnek, amikor olyan ajándékokat és áldozatokat mutatnak be, amelyek a bemutatót lelkiismeretben nem tehetik tökéletessé, 10 hiszen ezek csak ételből, italból és különböző mosakodásokból, azaz testi előírásokból álltak; ezek a helyesbítés idejéig voltak rendelve.

Krisztus egyszeri áldozata

11 Krisztus azonban mint a jövendő javak főpapja jelent meg, a nagyobb és tökéletesebb, nem kézzel készített, azaz nem ebből a világból való sátoron át, 12 nem is bakok vagy borjak vére által, hanem a saját vére által ment be egyszer s mindenkorra a szentélybe, és örök váltságot szerzett. 13 Mert ha bakok és bikák vére, és az üszők elhintett hamva {Szám 19,9.17} a tisztátalanokat megszenteli a test megtisztulására, 14 mennyivel inkább fogja Krisztus vére, aki az örök Lélek által önmagát adta szeplőtlen áldozatul Istennek, megtisz-títani lelkiismeretünket a halott tettektől, hogy az élő Istennek szolgáljunk!

15 Így tehát egy új szövetség közvetítője: ő, aki halálával megváltott az első szövetség alatt elkövetett bűnöktől, hogy a meghívottak elnyerjék az örökké tartó örökség ígéretét. 16 Mert ahol végrendelet van, szükséges, hogy bekövetkezzék a végrendelkező halála. 17 A végrendelet csak halál esetén jogerős, addig még nem érvényes, amíg él a végrendelkező. 18 Így az elsőt sem iktatták be vér nélkül, 19 hiszen Mózes is, miután felolvasta a törvény minden parancsát az egész népnek, fogta a borjak és bakok vérét, vízzel, vörös gyapjúval és izsóppal együtt, és meghintette magát, a tekercset és az egész népet, 20 közben ezt mondta: *»Ez annak a szövetségnek a vére, amelyet Isten rendelt számotokra«* {Kiv 24,8}. 21 A sátrat is és az istentisztelet minden eszközét hasonlóképpen meghintette vérrel. 22 A törvény szerint ugyanis majdnem minden dolgot vérrel tisztítanak meg, vérontás nélkül nincs bűnbocsánat.

containing manna, and the rod of Aaron which had blossomed, and the tablets of the testament. 5And over the ark were the Cherubim of glory, overshadowing the propitiatory. There is not enough time to speak about each of these things.

6Yet truly, once such things were placed together, in the first part of the tabernacle, the priests were, indeed, continually entering, so as to carry out the duties of the sacrifices. 7But into the second part, once a year, the high priest alone entered, not without blood, which he offered on behalf of the neglectful offenses of himself and of the people. 8In this way, the Holy Spirit is signifying that the way to what is most holy was not yet made manifest, not while the first tabernacle was still standing. 9And this is a parable for the present time. Accordingly, those gifts and sacrifices that are offered are not able, as concerns the conscience, to make perfect those things that serve only as food and drink, 10as well as the various washings and justices of the flesh, which were imposed upon them until the time of correction.

Redemption through His Blood

11But Christ, standing as the High Priest of future good things, through a greater and more perfect tabernacle, one not made by hand, that is, not of this creation, 12entered once into the Holy of Holies, having obtained eternal redemption, neither by the blood of goats, nor of calves, but by his own blood. 13For if the blood of goats and oxen, and the ashes of a calf, when these are sprinkled, sanctify those who have been defiled, in order to cleanse the flesh, 14how much more will the blood of Christ, who through the Holy Spirit has offered himself, immaculate, to God, cleanse our conscience from dead works, in order to serve the living God?

15And thus he is the Mediator of the new testament, so that, by his death, he intercedes for the redemption of those transgressions which were under the former testament, so that those who have been called may receive the promise of an eternal inheritance. 16For where there is a testament, it is necessary for the death of the one who testifies to intervene. 17For a testament is confirmed by death. Otherwise, it as yet has no force, as long as the one who testifies lives. 18Therefore, indeed, the first was not dedicated without blood. 19For when every commandment of the law had been read by Moses to the entire people, he took up the blood of calves and goats, with water and

23 Szükséges volt tehát, hogy a mennyei dolgok képmásait ilyenekkel tisztítsák meg; magukat a mennyei dolgokat pedig ezeknél nemesebb áldozatokkal. 24 Mert Krisztus nem kézzel alkotott szentélybe lépett be, amely az igazinak csak jelképe, hanem magába a mennybe, hogy most Isten színe előtt megjelenjék értünk; 25 nem is azért, hogy gyakran föláldozza önmagát, mint ahogy a főpap évről-évre bemegy a szentélybe idegen vérrel; 26 különben gyakran kellett volna szenvednie a világ kezdete óta; így pedig egyszer jelent meg az idők végén, hogy áldozatával eltörölje a bűnt. 27 És ahogyan el van határozva, hogy az emberek egyszer meghaljanak, és utána következik az ítélet, 28 úgy Krisztus is egyszer lett áldozattá, hogy sokak bűnét elvegye {Iz 53,12}; másodszor pedig bűn nélkül fog megjelenni az őt várók üdvösségére.

Zsid 10

Tökéletes kiengesztelődés Istennel

1 Mivel tehát a törvényben a jövendő javaknak csak az árnyéka van meg, nem a dolgok valóságos formája, ugyanazokkal az áldozatokkal, melyeket évről-évre szünet nélkül bemutatnak, sohasem teheti tökéletesekké azokat, akik bemutatják. 2 Nemde felhagytak volna az áldozatok bemutatásával, ha az imádók egyszer s mindenkorra megtisztultak volna, és nem volna többé bűntudatuk? 3 De éppen ezek az áldozatok emlékeztetik őket minden évben bűneikre. 4 Lehetetlen ugyanis, hogy bikák és bakok vére bűnöket töröljön el. 5 Ezért mondta, amikor a világba jött:

»Áldozatot és ajándékot nem akartál,
de testet alkottál nekem;
6 *az égő- és engesztelő áldozatok*
nem tetszettek neked.
7 *Akkor azt mondtam: Íme, eljövök –*

with scarlet wool and hyssop, and he sprinkled both the book itself and the entire people, 20 saying: “This is the blood of the testament which God has commanded for you.” 21 And even the tabernacle, and all the vessels for the ministry, he similarly sprinkled with blood. 22 And nearly everything, according to the law, is to be cleansed with blood. And without the shedding of blood, there is no remission.

23 Therefore, it is necessary for the examples of heavenly things to be cleansed, just as, indeed, these things were. Yet the heavenly things are themselves better sacrifices than these. 24 For Jesus did not enter by means of holy things made with hands, mere examples of the true things, but he entered into Heaven itself, so that he may appear now before the face of God for us. 25 And he did not enter so as to offer himself repeatedly, as the high priest enters into the Holy of Holies each year, with the blood of another. 26 Otherwise, he would need to have suffered repeatedly since the beginning of the world. But now, one time, at the consummation of the ages, he has appeared in order to destroy sin though his own sacrifice. 27 And in the same manner as it has been appointed for men to die one time, and after this, to be judged, 28 so also Christ was offered, one time, in order to empty the sins of so many. He shall appear a second time without sin, for those who await him, unto salvation.

Hebrews 10

Christ’s Perfect Sacrifice

(Psalm 40:1–17)

1 For the law contains the shadow of future good things, not the very image of these things. So, by the very same sacrifices which they offer ceaselessly each year, they can never cause these to approach perfection. 2 Otherwise, they would have ceased to be offered, because the worshipers, once cleansed, would no longer be conscious of any sin. 3 Instead, in these things, a commemoration of sins is made every year. 4 For it is impossible for sins to be taken away by the blood of oxen and goats.

5 For this reason, as Christ enters into the world, he says: “Sacrifice and oblation, you did not want. But you have fashioned a body for me.

6 Holocausts for sin were not pleasing to you.

a könyvtekercsben meg van írva rólam –

hogy megtegyem, Isten, a te akaratodat!.«

8 Először azt mondja: az *»áldozatokat és ajándékokat, az égő- és engesztelő áldozatokat nem akartad, nem tetszenek neked«*, amelyeket a törvény szerint mutatnak be. 9 Akkor azt mondta: *»Íme eljövök, hogy megtegyem a te akaratodat«* {Zsolt 40,7-9G}. Megszünteti az elsőt, hogy a helyébe a következőt állítsa. 10 Ezzel az akarattal nyertük el a megszentelést Krisztus Jézus testének egyszer történt feláldozása által.

11 Minden pap naponta szolgálatban áll, és gyakran mutatja be ugyanazokat az áldozatokat, amelyek sohasem törölhetik el a bűnöket; 12 ő pedig egy áldozatot mutatott be a bűnökért, s *örökké Isten jobbján ül,* 13 arra várva, hogy ellenségeit lábai zsámolyává tegyék {Zsolt 110,1}. 14 Mert egy áldozattal mindörökre tökéletesekké tette a megszenteltetket. 15 Tanúságot tesz nekünk erről a Szentlélek is, mert miután így szólt: 16 *»Ez pedig az a szövetség, amelyet kötni fogok* velük *azok után a napok után – mondja az Úr –, a szívükbe adom törvényeimet, elméjükbe írom azokat* {Jer 31,33G}, 17 *és bűneikre s gonoszságaikra többé már nem emlékezem«* {Jer 31,34G}.

18 Ahol pedig ezek bocsánatot nyertek, nincs többé bűnért való áldozat.

A hit útja: 10,19-13,19

A hit megvallása

19 Mivel tehát bízunk abban, testvérek, hogy Jézus vére által bemegyünk a szentélybe: 20 ő új és élő utat nyitott meg számunkra a függönyön, azaz a saját testén keresztül. 21 Miután van főpapunk Isten háza fölött, 22 járuljunk oda igaz szívvel a hit teljességében, hintsük meg és tisztítsuk meg szívünket a rossz lelkiismerettől, és mossuk le testünket tiszta vízzel. 23 Tartsunk ki rendületlenül reménységünk megvallása mellett – mert hűséges az, aki az ígéreteket tette –, 24 és figyeljünk egymásra, hogy szeretetre és jótettekre buzduljunk, 25 ne hagyjuk el összejövetelünket, mint némelyek szokták, hanem bátorítsuk egymást, annál inkább, minél inkább látjátok a napot közeledni.

Óvás az elpártolástól

26 Mert ha szántszándékkal vétkezünk, miután az igazság ismeretét elnyertük, nincs már többé áldozat a bűnökért, 27 csak a rettenetes ítélet várása és a tűz heve, amely megemészti az ellenszegülőket {Iz 26,11}. 28 Ha valaki Mózes törvényét

7 Then I said, ‘Behold, I draw near.’ At the head of the book, it has been written of me that I should do your will, O God.”

8 In the above, by saying, “Sacrifices, and oblations, and holocausts for sin, you did not want, nor are those things pleasing to you, which are offered according to the law; 9 then I said, ‘Behold, I have come to do your will, O God,’ ” he takes away the first, so that he may establish what follows. 10 For by this will, we have been sanctified, through the one time oblation of the body of Jesus Christ.

11 And certainly, every priest stands by, ministering daily, and frequently offering the same sacrifices, which are never able to take away sins. 12 But this man, offering one sacrifice for sins, sits at the right hand of God forever, 13 awaiting that time when his enemies will be made his footstool. 14 For, by one oblation, he has brought to fulfillment, for all time, those who are sanctified. 15 Now the Holy Spirit also testifies for us about this. For afterward, he said:

16 “And this is the testament which I will commit to them after those days, says the Lord. I will instill my laws in their hearts, and I will inscribe my laws on their minds.

17 And I will no longer remember their sins and iniquities.”

18 Now, when there is a remission of these things, there is no longer an oblation for sin.

A Call to Persevere

(Jude 1:17–23)

19 And so, brothers, have faith in the entrance into the Holy of Holies by the blood of Christ, 20 and in the new and living Way, which he has initiated for us by the veil, that is, by his flesh, 21 and in the Great Priest over the house of God. 22 So, let us draw near with a true heart, in the fullness of faith, having hearts cleansed from an evil conscience, and bodies absolved with clean water. 23 Let us hold fast to the confession of our hope, without wavering, for he who has promised is faithful. 24 And let us be considerate of one another, so as to prompt ourselves to charity and to good works, 25 not deserting our assembly, as some are accustomed to do, but consoling one another, and even more so as you see that the day is approaching.

26 For if we sin willingly, after receiving knowledge of the truth, there is no sacrifice remaining for sins, 27 but instead, a certain terrible

elveti, annak *két vagy három tanú szavára* irgalom nélkül *meg kell halnia* {MTörv 17,6}. 29 Mit gondoltok: mennyivel súlyosabb büntetésre lesz méltó az, aki Isten Fiát megtapossa, és a szövetség vérét, mely által megszentelődött, megszentségteleníti {Kiv 24,8}, s a kegyelem Lelkét kigúnyolja? 30 Mert ismerjük azt, aki így szólt: *»Enyém a bosszú, én majd megfizetek!«* És ismét: *»Az Úr ítéletet tart népe felett«* {MTörv 32,35-36}. 31 Rettenetes dolog az élő Isten kezébe esni!

Figyelmeztetés a kitartásra

32 Emlékezzetek vissza a hajdani napokra, amikor, miután megvilágosodtatok, a szenvedések kemény küzdelmét álltátok ki, 33 s részint gyalázásokban és szorongatásokban látványul szolgáltatok, részint pedig azoknak, akikkel így bántak, társai lettetek. 34 Mert részetek volt a foglyok szenvedésében, és javaitok elrablását is örömmel viseltétek, tudva, hogy jobb és maradandó javatok van. 35 Ne veszítsétek hát el bizalmatokat, mert nagy lesz annak a jutalma. 36 Béketűrésre van szükségetek, hogy Isten akaratát megtegyétek, s elnyerjétek az ígéretet.

37 Mert *még egy kis idő* {Iz 26,20},

s *az, aki eljövendő, eljön és nem késik* {Hab 2,3G}.

38 *Az én igazam a hit által élni fog;*

de ha meghátrál,

a lelkem nem leli benne kedvét {Hab 2,4G}.

39 Mi azonban nem vagyunk a meghátrálás gyermekei a romlásra, hanem a hité az élet elnyerésére.

Az ősatyák hite: 11,1-12,3

Zsid 11

Az ősatyák

1 A hit pedig alapja annak, amit remélünk, bizonyítéka annak, amit nem látunk. 2 A régiek erről tettek tanúságot.

3 A hit által ismerjük meg, hogy a világot Isten igéje alkotta, s a nem látható dolgokból lett mindaz, ami látható.

4 Mivel hitt, azért mutatott be Ábel nemesebb áldozatot Istennek, mint Káin {Ter 4,4}, így bizonyságot nyert arról, hogy igaz, mert Isten tanúságot tett az ő ajándékai mellett; s hite által még holta után is beszél.

expectation of judgment, and the rage of a fire that shall consume its adversaries. 28If someone dies for acting against the law of Moses, and is shown no compassion because of two or three witnesses, 29how much more, do you think, someone would deserve worse punishments, if he has tread upon the Son of God, and has treated the blood of the testament, by which he was sanctified, as unclean, and has acted with disgrace toward the Spirit of grace? 30For we know that he has said: "Vengeance is mine, and I will repay," and again, "The Lord will judge his people." 31It is dreadful to fall into the hands of the living God.

32But call to mind the former days, in which, after being enlightened, you endured a great struggle of afflictions. 33And certainly, in one way, by insults and tribulations, you were made a spectacle, but in another way, you became the companions of those who were the object of such behavior. 34For you even had compassion on those who were imprisoned, and you accepted with gladness being deprived of your goods, knowing that you have a better and more lasting substance. 35And so, do not lose your confidence, which has a great reward. 36For it is necessary for you to be patient, so that, by doing the will of God, you may receive the promise.

37"For, in a little while, and somewhat longer, he who is to come will return, and he will not delay.

38For my just man lives by faith. But if he were to draw himself back, he would not please my soul."

39So then, we are not sons who are drawn away to perdition, but we are sons of faith toward the securing of the soul.

Hebrews 11

Faith and Assurance

(Genesis 1:1–2; John 1:1–5)

1Now, faith is the substance of things hoped for, the evidence of things not apparent. 2For this reason, the ancients were given testimony.

3By faith, we understand the world to be fashioned by the Word of God, so that the visible might be made by the invisible.

The Faith of Abel, Enoch, Noah

(Genesis 4–9)

4By faith, Abel offered to God a much better sacrifice than that of Cain, through which he obtained

5 Mivel hitt, azért ragadtatott el Hénok, hogy
halált ne lásson; *nem találták, mert Isten elra-*
gadta őt. Elragadtatása előtt ugyanis bizonyságot
nyert, hogy *Istennek tetsző volt.* 6 Hit nélkül pedig
lehetetlen Istennek tetszeni {Ter 5,24G}, mert aki Is-
tenhez járul, annak hinnie kell, hogy ő van, és
megjutalmazza az őt keresőket.

7 Mivel hitt, azért épített Noé isteni félelem-
mel bárkát családja megmentésére, miután kinyi-
latkoztatást kapott a még nem látható dolgok-
ról, {Ter 6,13-22}; s hite által elítélte a világot, és az
igazságosság örököse lett, amely hitből fakad.

A pátriárkák

8 A hite által engedelmeskedett az, akit Ábra-
hámnak hívnak, hogy elköltözzék arra a helyre,
amelyet örökségül kellett kapnia. Elköltözött {Ter
12,1.4}, bár nem tudta, hová megy.

9 Mivel hitt, azért tartózkodott az ígéret föld-
jén, mint idegen földön, sátrakban lakva {Ter 26,3}
Izsákkal és Jákobbal, az ígéretek társörököseivel;
10 várta ugyanis a szilárd alapokon álló várost,
amelynek Isten az építője és alkotója.

11 Mivel hitt, azért nyert még a meddő Sára is
erőt magzat foganására, még idején túl is, mert hű-
ségesnek hitte azt, aki az ígéretet tette. 12 Ezért
származtak egy embertől – és pedig egy ereje
vesztettől – olyan sokan, *mint az ég csillagai, és*
mint a tengerpart megszámlálhatatlan homokszе-
mei {Ter 22,17}.

13 Ők mindannyian hitben haltak meg, anél-
kül, hogy beteljesültek volna rajtuk az ígéretek.
Csak messziről szemlélték és üdvözölték azokat,
és megvallották, hogy zarándokok és jövevények
a földön. 14 Mert akik így beszélnek, azt jelzik,
hogy hazát keresnek. 15 Ha ugyanarra gondoltak
volna, amelyből kiköltöztek, lett volna még idejük
visszatérni, 16 ők azonban egy jobb haza felé tö-
rekszenek, a mennyei felé. Ezért Isten nem szé-
gyelli, hogy őt az ő Istenüknek hívják, hisz várost
készített nekik.

17 Mivel hitt, azért ajánlotta fel Ábrahám
Izsákot, amikor próbára tétetett; felajánlotta egy-
szülöttjét {Ter 22,1-2} ő, aki az ígéreteket kapta,
18 mikor azt mondták neki: *»Akik Izsáktól szár-*
maznak, azokat hívják majd utódaidnak« {Ter 21,
12G}. 19 Azt tartotta ugyanis, hogy Isten képes bár-
kit a halottak közül is feltámasztani; ezért fiát –
előképül – vissza is nyerte.

20 Mivel hitt az eljövendő dolgokban, azért
áldotta meg Izsák is Jákobot és Ézsaut.

testimony that he was just, in that God offered tes-
timony to his gifts. And through that sacrifice, he
still speaks to us, though he is dead. 5By faith,
Enoch was transferred, so that he would not see
death, and he was not found because God had
transferred him. For before he was transferred, he
had testimony that he pleased God. 6But without
faith, it is impossible to please God. For whoever
approaches God must believe that he exists, and
that he rewards those who seek him. 7By faith,
Noah, having accepted an answer about those
things which were not yet seen, being afraid, fash-
ioned an ark for the salvation of his house.
Through the ark, he condemned the world, and
was established as the heir of the justice that oc-
curs through faith.

The Faith of Abraham and Sarah
(Genesis 15–22; Romans 4:1–12)

8By faith, the one called Abraham obeyed, going
out to the place that he was to receive as an inher-
itance. And he went out, not knowing where he
was going. 9By faith, he stayed in the Land of the
Promise as if in a foreign land, dwelling in cot-
tages, with Isaac and Jacob, co-heirs of the same
promise. 10For he was awaiting a city having firm
foundations, whose designer and builder is God.
11By faith also, Sarah herself, being barren, re-
ceived the ability to conceive offspring, even
though she was past that age in life. For she be-
lieved him to be faithful, who had promised. 12Be-
cause of this, there were also born, from one who
himself was as if dead, a mulititude like the stars
of heaven, who are, like the sand of the seashore,
innumerable.

13All of these passed away, adhering to faith, not
having received the promises, yet beholding them
from afar and saluting them, and confessing them-
selves to be sojourners and guests upon the earth.
14For those who speak in this way are themselves
indicating that they seek a homeland. 15And if, in-
deed, they had been mindful of the very place
from which they departed, they certainly would
have returned in time. 16But now they hunger for
a better place, that is, Heaven. For this reason,
God is not ashamed to be called their God. For he
has prepared a city for them.

17By faith, Abraham, when he was tested, offered
Isaac, so that he who had received the promises
was offering up his only son. 18To him, it was
said, “Through Isaac, shall your offspring be sum-
moned,” 19indicating that God is even able to raise

21 Mivel hitt, azért áldotta meg a haldokló Jákob József mindkét fiát, és *imádkozva borult rá botjának végére* {Ter 47,31G}.

22 Mivel hitt, azért emlékezett meg a haldokló József Izrael fiainak kivonulásáról, és rendelkezett csontjairól.

A hit többi tanúja

23 Mivel hittek, azért rejtegették szülei az újszülött Mózest három hónapig, mikor látták, hogy szép a gyermek {Kiv 2,2}, és nem féltek a király parancsától.

24 Mivel hitt, azért utasította el Mózes, amikor felnőtt, hogy a fáraó leánya fiának mondják. 25 Inkább azt választotta, hogy gyötrelmet szenvedjen Isten népével, mint hogy az ideig-óráig tartó bűn gyönyörűségét élvezze. 26 Az egyiptomiak kincsénél nagyobb gazdagságnak tartotta Krisztus gyalázatát {Zsolt 89,51-52}, mert a jutalomra tekintett.

27 Mivel hitt, azért hagyta el Egyiptomot, s nem félt a király haragjától; mintegy látva a Láthatatlant, állhatatos maradt.

28 Mivel hitt, azért ünnepelte a pászkát és a vérrel való meghintést {Kiv 12,11.13.22-23}, hogy ne érintse őket az, aki az elsőszülötteket megölte.

29 Mivel hittek, azért mentek át a Vörös-tengeren mint szárazföldön; mikor ezt az egyiptomiak is megkísérelték, elnyelte őket.

30 Mivel hittek, azért omlottak le Jerikó falai, miután hét nap körüljárták azt.

31 Mivel hitt, azért nem veszett el a hitetlenekkel a parázna Ráháb, aki békével befogadta a kémeket.

32 És kit említsek még? Kifogynék az időből, ha beszélnék Gedeonról, Bárákról, Sámsonról, Jeftéről, Dávidról, Sámuelről és a prófétákról, 33 akik, mivel hittek, legyőztek országokat, igazságosságot cselekedtek, ígéreteket nyertek el, oroszlánok száját tömték be, 34 elfojtották a tűz erejét, megmenekültek a kard élétől, felgyógyultak betegségükből, diadalmaskodtak a harcban, megfutamították az idegenek táborát; 35 asszonyok feltámadás által visszanyerték halottaikat. Másokat viszont kínpadra vontak, akik nem fogadták el a szabadulást, hogy jobb feltámadást nyerjenek, 36 mások meg gúnyt és megvesszőzést szenvedtek, ezenfelül még bilincseket és börtönt is; 37 megkövezték, szétfűrészelték, kardélre hányva megölték őket, szerte bujdostak juhok és kecskék bőrében, szűkölködve, szorongatást szenvedve, nyomorogva, 38 akikre nem volt méltó

up from the dead. And thus, he also established him as a parable.

The Faith of Isaac, Jacob, and Joseph
(Genesis 27–50)

20 By faith, also, Isaac blessed Jacob and Esau, concerning future events. 21 By faith, Jacob, as he was dying, blessed each of the sons of Joseph; and he reverenced the summit of his rod. 22 By faith, Joseph, as he was dying, recalled the departure of the sons of Israel, and gave a commandment concerning his bones.

The Faith of Moses
(Exodus 2–15; Acts 7:20–22)

23 By faith, Moses, after being born, was hidden for three months by his parents, because they had seen that he was a graceful infant, and they did not fear the king's edict. 24 By faith, Moses, after growing up, denied himself a place as the son of Pharaoh's daughter, 25 choosing to be afflicted with the people of God, rather than to have the pleasantness of sin for a time, 26 valuing the reproach of Christ to be a greater wealth than the treasures of the Egyptians. For he looked forward to his reward. 27 By faith, he abandoned Egypt, not dreading the animosity of the king. For he pressed on, as if seeing him who is unseen. 28 By faith, he celebrated the Passover and the shedding of the blood, so that he who destroyed the firstborn might not touch them. 29 By faith, they crossed the Red Sea, as if on dry land, yet when the Egyptians attempted it, they were swallowed up.

The Faith of Many
(Joshua–Malachi)

30 By faith, the walls of Jericho collapsed, after being encircled for seven days.

31 By faith, Rahab, the harlot, did not perish with the unbelievers, after receiving the spies with peace.

32 And what should I say next? For time is not sufficient for me to give an account of Gideon, Barak, Samson, Jephthah, David, Samuel, and the Prophets: 33 those who, by faith, conquered kingdoms, accomplished justice, obtained promises, closed the mouths of lions, 34 extinguished the violence of fire, escaped the edge of the sword, recovered from infirmities, showed strength in battle, turned back the armies of foreigners. 35 Women received their dead by means of resurrection. But others suffered severe punishment,

a világ, sivatagokban bolyongtak, hegyek közt, barlangokban és a föld üregeiben.

39 És mindezeken, akiket hitük tanúságtétele igazolt, nem teljesült be az ígéret, 40 mert számunkra Isten valami jobbat rendelt, s ők nélkülünk nem juthattak el a tökéletességre.

not yet receiving redemption, so that they would find a better resurrection. 36Truly, others were tested by mocking and lashes, and moreover by chains and imprisonment. 37They were stoned; they were cut; they were tempted. With the slaughter of the sword, they were killed. They wandered about in sheepskin and in goatskin, in dire need, in anguish afflicted. 38Of them, the world was not worthy, wandering in solitude on mountains, in the caves and caverns of the earth.

39And all these, having been proven by the testimony of faith, did not receive the Promise. 40God's Providence holds something better for us, so that not without us would they be perfected.

Zsid 12

1 Azért mi is, akiket a tanúknak ilyen nagy felhője vesz körül, tegyünk le minden terhet és a minket környező bűnt, kitartással fussuk végig az előttünk álló küzdőpályát. 2 Tekintsünk fel a hit szerzőjére és bevégzőjére, Jézusra, aki az eléje tárt öröm helyett keresztet szenvedett, nem törődve a gyalázattal; és Isten trónjának jobbján ül {Zsolt 110,1}. 3 Gondoljatok tehát őrá, aki a bűnösök részéről maga ellen ilyen nagy ellentmondást szenvedett el –, hogy el ne lankadjatok, és lelketekben ne csüggedjetek.

Befejező Intelmek: 12,4- 13,19

A fenyítés az atyai szeretet jele

4 Mert még nem álltatok ellen véretek ontásáig a bűn ellen vívott harcban, 5 és elfelejtettétek a vigasztalást, amely nektek, mint fiaknak szól:

»Fiam, ne vesd meg az Úr nevelő fenyítését,
és ne csüggedj el, ha büntet,
6 *mert akit szeret az Úr, azt megfenyíti,*
és megostorozza minden fiát,
akit magához fogad« {Példi 3,11-12G}.

7 Neveltetésetek érdekében szenvedtek. Mint fiakkal, úgy bánik veletek Isten, s melyik fiú az, akit apja nem fenyít meg? 8 Ha kimaradtatok a fenyítésből, amelyben mindenki részesült, akkor fattyak vagytok és nem fiak! 9 Ezenkívül ha a testi apáink megfenyítettek minket, és tiszteltük őket, vajon nem kell-e sokkal inkább engedelmeskednünk a lelkek Atyjának, hogy éljünk? 10 Mert apáink kevés napon át, tetszésük szerint fenyítettek meg minket, ő pedig azért, ami segítségünkre van, hogy az ő szentségében részesedjünk. 11 A

Hebrews 12

A Call to Endurance

(2 Timothy 2:1–13)

1Furthermore, since we also have so great a cloud of witnesses over us, let us set aside every burden and sin which may surround us, and advance, through patience, to the struggle offered to us. 2Let us gaze upon Jesus, as the Author and the completion of our faith, who, having joy laid out before him, endured the cross, disregarding the shame, and who now sits at the right hand of the throne of God.

3So then, meditate upon him who endured such adversity from sinners against himself, so that you may not become weary, failing in your souls.

God Disciplines His Sons

4For you have not yet resisted unto blood, while striving against sin.

5And you have forgotten the consolation which speaks to you like sons, saying: "My son, do not be willing to neglect the discipline of the Lord. Neither should you become weary, while being rebuked by him."

6For whomever the Lord loves, he chastises. And every son whom he accepts, he scourges.

7Persevere in discipline. God presents you to himself as sons. But what son is there, whom his father does not correct? 8But if you are without that discipline in which all have become sharers, then you are of adultery, and you are not sons. 9Then, too, we have certainly had the fathers of our flesh as instructors, and we reverenced them. Should we not obey the Father of spirits all the more, and

fenyítés a jelenben nem látszik ugyan örvendetesnek, inkább elszomorítónak. Később azonban azoknak, akik általa megedződtek, az igazságosság békeszerző gyümölcsét adja.

12 Ezért tehát *feszítsétek ki lankadt kezeteket és ingadozó térdeiteket* {Iz 35,3}, 13 és lábatokat szoktassátok egyenes járásra {Példd 4,26G}, hogy a béna tag ne ficamodjon ki, hanem gyógyuljon meg!

Óvás a könnyelműségtől

14 Békességre törekedjetek mindenkivel {Zsolt 34,15},és megszentelődésre, mert enélkül senki sem fogja meglátni Istent. 15 Ügyeljetek arra, hogy senki se hanyagolja el Isten kegyelmét, nehogy a keserűségnek valamilyen hajtása felnövekedve zavart okozzon {MTörv 29,17G}, és így sokan megfertőződjenek. 16 Senki se legyen parázna vagy hitvány, és a szent dolgokat se vesse meg, mint Ézsau, aki egy ételért eladta elsőszülöttségét {Ter 25,33}. 17 Mert tudjátok, hogy később is, amikor örökölni akarta az áldást, elutasították, és nem talált helyet a megtérésre, bár könnyek között kereste azt.

A helyes istenfélelem

18 Ti ugyanis nem érinthető és lángoló tűzhöz járultatok, nem forgószélhez, sötétséghez és fergeteghez, 19 harsonazengéshez és szózatok hangjához. Akik ezt hallották, azért esedeztek, hogy ne szóljon hozzájuk az ige {Kiv 19,16-19; MTörv 4,11}, 20 mert nem viselhették el azt, ami parancsba volt adva: *»Még ha oktalan állat érinti is a hegyet, kövezzék meg«* {Kiv 19,13}; 21 s a látvány is olyan rettenetes volt, hogy Mózes így szólt: *»Megrémültem* és reszketek« {MTörv 9,19}. 22 De ti Sion hegyéhez járultatok, és az élő Isten városához, a mennyei Jeruzsálemhez, sokezernyi angyal seregéhez, 23 az elsőszülöttek egyházához, akik fel vannak jegyezve a mennyben, és mindenki bírájához, az Istenhez, a tökéletességre jutott igazak lelkeihez, 24 az új szövetség közvetítőjéhez, Jézushoz, és a meghintés véréhez, amely jobbat szól, mint Ábelé.

25 Vigyázzatok tehát, ne utasítsátok vissza azt, aki beszél! Mert ha azok, akik vonakodtak meghallgatni a földön szólót, nem menekültek meg, sokkal kevésbé mi, ha elfordulunk attól, aki a mennyből szól hozzánk! 26 Az ő szava akkor megrendítette a földet, most pedig ígéretet tesz: *»Még egyszer megrendítem* nemcsak *a földet*, hanem *az eget is«* {Agg 2,6G}. 27 Ez a *»Még egyszer«* a változékony dolgok eltűnésére utal, hogy megmaradjanak azok, amelyek rendíthetetlenek.

28 Mivel tehát rendíthetetlen országot nyertünk, őrizzük meg a kegyelmet, hogy általa Istennek tetso live? 10And indeed, for a few days and according to their own wishes, they instructed us. But he does so to our benefit, so that we may receive his sanctification. 11Now every discipline, in the present time, does not seem a gladness, of course, but a grief. But afterwards, it will repay a most peaceful fruit of justice to those who become trained in it.

12Because of this, lift up your lazy hands and your lax knees, 13and straighten the path of your feet, so that no one, being lame, may wander astray, but instead may be healed.

A Call to Holiness
(1 Peter 1:13–21)

14Pursue peace with everyone. Pursue sanctity, without which no one shall see God. 15Be contemplative, lest anyone lack the grace of God, lest any root of bitterness spring up and impede you, and by it, many might be defiled, 16lest any fornicator or worldly person be like Esau, who, for the sake of one meal, sold his birthright. 17For you know that afterwards, when he desired to inherit the benediction, he was rejected. For he found no place for repentance, even though he had sought it with tears.

An Unshakable Kingdom
(Exodus 20:18–21; Deuteronomy 5:22–33)

18But you have not drawn near to a tangible mountain, or a burning fire, or a whirlwind, or a mist, or a storm, 19or the sound of a trumpet, or a voice of words. Those who had experienced these things excused themselves, lest the Word be spoken to them. 20For they could not bear what was said, and so, if even a beast would have touched the mountain, it would have been stoned. 21And what was seen was so terrible that even Moses said: “I am terrified, and so, I tremble.” 22But you have drawn near to mount Zion, and to the city of the living God, to the heavenly Jerusalem, and to the company of many thousands of Angels, 23and to the Church of the first-born, those who have been inscribed in the heavens, and to God, the judge of all, and to the spirits of the just made perfect, 24and to Jesus, the Mediator of the New Testament, and to a sprinkling of blood, which speaks better than the blood of Abel.

25Be careful not to reject the One who is speaking. For if those who rejected him who was speaking upon the earth were not able to escape, so much more we who might turn away from the One who is speaking to us from heaven. 26Then, his voice

sző módon, tisztelettel és félelemmel szolgáljunk, 29 mert emésztő tűz a mi Istenünk {MTörv 4,24}.

Zsid 13

Felhívás az igaz keresztény életre

1 A testvéri szeretet maradjon meg bennetek! 2 Ne feledkezzetek meg a vendégszeretetről, mert általa egyesek tudtukon kívül angyalokat fogadtak be szállásra. 3 Emlékezzetek meg a foglyokról, mintha ti is velük együtt foglyok volnátok, és azokról, akiket nyomorgatnak, mint akik magatok is testben vagytok. 4 Tisztességes legyen a házasság mindenben, és szeplőtlen a házaságy; mert a paráznákat és a házasságtörőket megítéli Isten.

5 Legyen viselkedésetek fösvénység nélkül való, elégedjetek meg azzal, amitek van; mert ő mondta:

»Nem hagylak el, s nem távozom el tőled« {MTörv 31,6.8},

6 ezért bizalommal mondhatjuk:

»Az Úr az én segítőm, nem félek,

ember mit is tehetne ellenem?« {Zsolt 118,6G}

7 Emlékezzetek meg elöljáróitokról, akik nektek Isten igéjét hirdették, nézzétek életük végét, és kövessétek hitüket! 8 Jézus Krisztus ugyanaz tegnap, és ma, és mindörökké. 9 Sokféle és idegen tanítással ne engedjétek magatokat félrevezetni; mert legjobb, ha a szívet kegyelemmel erősítjük meg, nem pedig olyan ételekkel, amelyek nem használnak az azokkal élőknek. 10 Van oltárunk, amelyről nem ehetnek azok, akik a sátornak szolgálnak. 11 Mert amelyik állat vérét a főpap a bűnért a szentélybe viszi, annak testét a táboron kívül égetik el {Lev 16,27}. 12 Ezért Jézus is, hogy a saját vére által megszentelje a népet, a kapun kívül szenvedett. 13 Menjünk ki tehát hozzá a táboron kívülre, s hordozzuk az ő gyalázatát. 14 Hiszen nincs itt maradandó városunk: az eljövendőt keressük. 15 Általa mutassuk be tehát Istennek mindenkor a dicséret áldozatát {Zsolt 50,14}, azaz ajkunk gyümölcsét {Óz 14,3}, amely az ő nevét magasztalja.

moved the earth. But now, he makes a promise, saying: “There is still one more time, and then I will move, not only the earth, but also heaven itself.” 27And so, in saying, “There is still one more time,” he declares the transfer of the moveable things of creation, so that those things which are immoveable may remain. 28Thus, in receiving an immoveable kingdom, we have grace. So, through grace, let us be of service, by pleasing God with fear and reverence. 29For our God is a consuming fire.

Hebrews 13

Brotherly Love

1May fraternal charity remain in you. 2And do not be willing to forget hospitality. For by it, certain persons, without realizing it, have received Angels as guests. 3Remember those who are prisoners, just as if you were imprisoned with them, and those who endure hardships, just as if you were in their place. 4May marriage be honorable in every way, and may the marriage bed be immaculate. For God will judge fornicators and adulterers.

Christ’s Unchanging Nature

5Let your behavior be without avarice; be content with what you are offered. For he himself has said, “I will not abandon you, and I will not neglect you.”

6So then, we may confidently say, “The Lord is my helper. I will not fear what man can do to me.”

7Remember your leaders, who have spoken the Word of God to you, whose faith you imitate, by observing the goal of their way of life: 8Jesus Christ, yesterday and today; Jesus Christ forever. 9Do not be led away by changing or strange doctrines. And it is best for the heart to be sustained by grace, not by foods. For the latter have not been as useful to those who walked by them. 10We have an altar: those who serve in the tabernacle have no authority to eat from it. 11For the bodies of those animals whose blood is carried into the Holy of holies by the high priest, on behalf of sin, are burned outside the camp. 12Because of this, Jesus, too, in order to sanctify the people by his own blood, suffered outside the gate. 13And so, let us go forth to him, outside the camp, bearing his reproach. 14For in this place, we have no everlasting city; instead, we seek one in the future.

16 A jótékonyságról pedig és a javak elosztásáról ne feledkezzetek meg, mert az ilyen áldozatok tetszenek Istennek.

17 Engedelmeskedjetek elöljáróitoknak, és vessétek magatokat alá nekik, hiszen úgy őrködnek ők fölöttetek, mint akik számot fognak adni lelketekért, hadd tegyék ezt örömmel és ne sóhajtva, mert ez nem szolgálna javatokra.

18 Imádkozzatok értünk, hiszen bízunk abban, hogy tiszta a lelkiismeretünk, és mindenben jól akarunk eljárni. 19 Annál inkább kérlek titeket, tegyetek így, hogy mielőbb visszakapjatok.

Befejezés: áldások és köszöntések: 13,20-25

20 A békesség Istene pedig, aki a mi Urunkat, Jézust **{Iz 63,11; Zak 9,11; Iz 55,3}**, a juhok nagy pásztorát a halálból kivezette az örök szövetség vérében, 21 tegyen alkalmassá titeket minden jóra, hogy megtegyétek az ő akaratát. Azt munkálja bennünk, ami előtte kedves, Jézus Krisztus által, akié a dicsőség örökkön-örökké! Ámen.

22 Kérlek titeket, testvérek, vegyétek jó néven az intés igéjét; mert röviden írtam nektek. 23 Tudjátok meg, hogy Timóteus testvérünk kiszabadult. Ha nemsokára eljön, meg foglak vele látogatni benneteket. 24 Üdvözöljétek összes elöljáróitokat és minden szentet! Üdvözölnek titeket az itáliai testvérek!

25 Kegyelem mindnyájatokkal!

Sacrifice, Obedience, and Prayer

15 Therefore, through him, let us offer the sacrifice of continual praise to God, which is the fruit of lips confessing his name. 16 But do not be willing to forget good works and fellowship. For God is deserving of such sacrifices.

17 Obey your leaders and be subject to them. For they watch over you, as if to render an account of your souls. So then, may they do this with joy, and not with grief. Otherwise, it would not be as helpful to you.

18 Pray for us. For we trust that we have a good conscience, being willing to conduct ourselves well in all things. 19 And I beg you, all the more, to do this, so that I may be quickly returned to you.

Benediction and Farewell

20 Then may the God of peace, who led back from the dead that great Pastor of sheep, our Lord Jesus Christ, with the blood of the eternal testament, 21 equip you with all goodness, so that you may do his will. May he accomplish in you whatever is pleasing in his sight, through Jesus Christ, to whom is glory forever and ever. Amen.

22 And I beg you, brothers, that you may permit this word of consolation, especially since I have written to you with few words. 23 Know that our brother Timothy has been set free. If he arrives soon, then I will see you with him. 24 Greet all your leaders and all the saints. The brothers from Italy greet you.

25 Grace be with you all. Amen.

JAKAB LEVELE

Címzés és köszöntés: 1,1

Jak 1

1 Jakab, Istennek és az Úr Jézus Krisztusnak
szolgája üdvözletét küldi a szórványban élő tizen-
két törzsnek!

A kísértések és az ima: 1,2-18

2 Mindig örömnek tartsátok, testvéreim, ha
különféle kísértésbe estek, 3 hiszen tudjátok, hogy
a hitetek megpróbálása állhatatosságot szerez. 4 Az
állhatatosság pedig tökéletességre viszi a tetteket,
hogy minden fogyatkozás nélkül tökéletesek és
hibátlanok legyetek.

5 Ha pedig valaki közületek szűkölködik böl-
csességben, kérje azt Istentől, aki mindenkinek bő-
ven ad, szemrehányás nélkül meg fogja adni neki.
6 De ne kételkedve, hanem hittel kérje, mert aki ké-
telkedik, hasonló a tenger hullámához, amelyet a
szél fölver, és ide-oda hajszol. 7 Az ilyen ember ne
gondolja, hogy kap valamit az Úrtól, 8 hiszen ket-
tős lelkű és minden útján állhatatlan ember.

9 Az alacsony sorsú testvér azzal dicsekedjék,
hogy Isten felmagasztalta, 10 a gazdag viszont az-
zal, hogy megalázta, mert el fog tűnni, mint a fű
virága. 11 Fölkelt ugyanis a nap perzselő hevével,
kiszárította a füvet, lehullott a virága, s tönkrement
a színpompája; így fog a gazdag is elhervadni az ő
útján. 12 Boldog az az ember, aki a próbatételt elvi-
seli, mert ha hűnek találják, elnyeri az élet koroná-
ját, amelyet Isten az őt szeretőknek megígért.

13 Senki se mondja, amikor kísértést szenved,
hogy »Isten kísért«, mert Istent nem lehet rosszra kí-
sérteni, és ő sem kísért senkit. 14 Mindenkit, aki

James 1

A Greeting from James
(Jude 1:1–2)

1 James, servant of God and of our Lord Jesus
Christ, to the twelve tribes of the dispersion, greet-
ings.

Rejoicing in Trials
(Philippians 1:12–20)

2 My brothers, when you have fallen into various
trials, consider everything a joy, 3 knowing that the
proving of your faith exercises patience, 4 and pa-
tience brings a work to perfection, so that you may
be perfect and whole, deficient in nothing.

5 But if anyone among you is in need of wisdom,
let him petition God, who gives abundantly to all
without reproach, and it shall be given to him.
6 But he should ask with faith, doubting nothing.
For he who doubts is like a wave on the ocean,
which is moved about by the wind and carried
away; 7 then a man should not consider that he
would receive anything from the Lord. 8 For a man
who is of two minds is inconstant in all his ways.

9 Now a humble brother should glory in his exal-
tation, 10 and a rich one, in his humiliation, for he
will pass away like the flower of the grass. 11 For
the sun has risen with a scorching heat, and has
dried the grass, and its flower has fallen off, and
the appearance of its beauty has perished. So also
will the rich one wither away, according to his
paths.

12 Blessed is the man who suffers temptation. For
when he has been proven, he shall receive the
crown of life which God has promised to those
who love him.

Good and Perfect Gifts

13 No one should say, when he is tempted, that he
was tempted by God. For God does not entice to-
ward evils, and he himself tempts no one. 14 Yet
truly, each one is tempted by his own desires, hav-
ing been enticed and drawn away. 15 Thereafter,
when desire has conceived, it gives birth to sin.
Yet truly sin, when it has been consummated, pro-
duces death. 16 And so, do not choose to go astray,
my most beloved brothers. 17 Every excellent gift
and every perfect gift is from above, descending
from the Father of lights, with whom there is no
change, nor any shadow of alteration. 18 For by his
own will he produced us through the Word of

kísértésbe esik, a saját kívánsága vezeti félre és csábítja a rosszra. 15 A kívánság pedig, mihelyt megfogant, bűnt szül, a bűn pedig, ha elkövetik, halált okoz.

16 Ne tévedjetek tehát, szeretett testvéreim! 17 Minden jó adomány és minden tökéletes ajándék onnan felülről, a fényességek Atyjától származik, akinél nincs változás, sem árnyéka a változandóságnak. 18 Szabad akaratból nemzett minket az igazság igéjével, hogy mintegy zsengéje legyünk az ő teremtésének.

Figyelmeztetések és intelmek: 1,19- 5,12

Az Ige igaz hallgatói

19 Szeretett testvéreim, ti is tudjátok! Legyen minden ember gyors a hallásra, és késedelmes a szólásra, s késedelmes a haragra! 20 Mert haragjában nem azt teszi az ember, ami Isten előtt igazságos. 21 Azért vessetek el minden tisztátalanságot és a különféle gonoszságokat, és fogadjátok szelídséggel a belétek oltott igét, amely meg tudja menteni lelketeket. 22 Cselekedjetek az ige szerint, s ne csak hallgassátok, önmagatokat ámítva. 23 Mert ha valaki hallgatja az igét és nem cselekszi, hasonlít ahhoz az emberhez, aki a saját arcát a tükörben szemléli; 24 ha megnézte magát és elment, rögtön elfelejti, hogy milyen volt. 25 Aki azonban gondosan beletekint a szabadság tökéletes törvényébe, és megmarad abban, s annak nem feledékeny hallgatója, hanem tevékeny megvalósítója, az boldog lesz tette által.

26 Ha pedig valaki vallásosnak tartja magát, de nem fékezi a nyelvét, hanem megcsalja saját szívét, annak hiábavaló a vallásossága. 27 Mert ez a tiszta és szeplőtlen vallásosság az Isten és Atya előtt: meglátogatni az árvákat és özvegyeket szorongattatásukban, és önmagunkat szeplőtelenül megőrizni ettől a világtól.

truth, so that we might be a kind of beginning among his creatures.

Hearing and Doing

19 You know this, my most beloved brothers. So let every man be quick to listen, but slow to speak and slow to anger. 20 For the anger of man does not accomplish the justice of God. 21 Because of this, having cast away all uncleanness and an abundance of malice, receive with meekness the newly-grafted Word, which is able to save your souls. 22 So be doers of the Word, and not listeners only, deceiving yourselves. 23 For if anyone is a listener of the Word, but not also a doer, he is comparable to a man gazing into a mirror upon the face that he was born with; 24 and after considering himself, he went away and promptly forgot what he had seen. 25 But he who gazes upon the perfect law of liberty, and who remains in it, is not a forgetful hearer, but instead a doer of the work. He shall be blessed in what he does.

26 But if anyone considers himself to be religious, but he does not restrain his tongue, but instead seduces his own heart: such a one's religion is vanity. 27 This is religion, clean and undefiled before God the Father: to visit orphans and widows in their tribulations, and to keep yourself immaculate, apart from this age.

Jak 2

Magatartás a gazdagokkal és a szegényekkel

1 Testvéreim, a mi dicsőséges Urunkban, Jézus Krisztusban való hitetek legyen mentes minden személyválogatástól. 2 Mert ha belép a ti közösségetekbe egy ember aranygyűrűvel, fényes öltözetben, és belép egy szegény is rongyos ruhában, 3 s ti arra figyeltek, aki drága ruhába van öltözve, és azt mondjátok neki: »Foglalj itt helyet kényelmesen«, a szegénynek pedig azt mondjátok: »Te csak állj meg ott vagy ülj a lábam zsámo-

James 2

A Warning against Favoritism

1 My brothers, within the glorious faith of our Lord Jesus Christ, do not choose to show favoritism toward persons. 2 For if a man has entered your assembly having a gold ring and splendid apparel, and if a poor man has also entered, in dirty clothing, 3 and if you are then attentive to the one who is clothed in excellent apparel, so that you say to him, "You may sit in this good place," but you say to the poor man, "You stand over there," or, "Sit

lya elé«, 4 vajon nem ítélkeztek-e magatokban, s nem lettetek-e gonosz felfogású bírákká?

5 Halljátok, szeretett testvéreim! Nem a világ szemében szegényeket választotta ki Isten, hogy gazdagok legyenek a hitben, és örökösei annak az országnak, melyet azoknak ígért, akik őt szeretik? 6 Ti pedig tiszteletlenséggel illettétek a szegényt. Nem a gazdagok nyomnak el titeket, s hurcolnak benneteket a törvény elé? 7 Nem ők káromolják azt a szép nevet, amelyről el vagytok nevezve? 8 Ha teljesítitek a királyi törvényt az Írás szerint: *»Szeresd felebarátodat, mint önmagadat«* {Lev 19,18}, jól teszitek. 9 De ha személyválogatók vagytok, bűnt követtek el, s a törvény ítél el titeket, mert megszegtétek azt. 10 Aki ugyanis megtartja az egész törvényt, de egy ellen vét, valamennyiben vétkes lett. 11 Hiszen aki azt mondta: *»Ne törj házasságot!«* {Kiv 20,14}, azt is mondta: *»Ne ölj!«* {Kiv 20,13} Ha tehát nem törsz házasságot, de ölsz, megszegted a törvényt. 12 Úgy beszéljetek és úgy cselekedjetek, hogy titeket a szabadság törvénye által fognak megítélni. 13 Mert irgalom nélkül ítélet vár arra, aki nem cselekszik irgalmasságot, az irgalmasság viszont diadalmaskodik az ítéleten.

A hit és tettek viszonya

14 Mit használ, testvéreim, ha valaki azt mondja, hogy hite van, de tettei nincsenek? Vajon a hit üdvözítheti-e őt? 15 Ha pedig egy testvér vagy nővér ruhátlan és szükséget szenved a mindennapi élelemben, 16 valaki pedig közületek azt mondja neki: »Menj békében, melegedjél és lakjál jól!« – de nem adjátok meg neki, amire a testnek szüksége van, mit fog ez használni? 17 Így a hit is, ha tettei nincsenek, halott önmagában. 18 De azt mondja valaki: »Neked hited van, nekem pedig tetteim vannak.« Mutasd meg nekem hitedet tettek nélkül, és én megmutatom neked a tettekből a hitemet. 19 Hiszed, hogy egy az Isten – és jól teszed. De az ördögök is hiszik ezt – és mégis remegnek! 20 Akarod azonban tudni, ó balga ember, hogy a hit tettek nélkül meddő? 21 Ábrahám, a mi atyánk, nem a tettei által igazult meg, feláldozva fiát, Izsákot az oltáron? {Ter 22,9} 22 Láthatod, hogy a hite közreműködött a tetteinél, és a hite a tettek által lett tökéletessé. 23 Így beteljesedett az Írás, amely azt mondja: *»Ábrahám hitt Istennek, s ez megigazulásul tudatott be neki«* {Ter 15,6}, és Isten a barátjának nevezte {Iz 41,8}. 24 Látjátok, hogy tettek által igazul meg az ember, és nem egyedül a hit által. 25 Hasonlóképpen a parázna Ráháb is nem a tettek által igazult-e meg, amikor befogadta a kémeket, és más úton bocsátotta el őket? {Józs 2,1-

below my footstool,” 4are you not judging within yourselves, and have you not become judges with unjust thoughts? 5My most beloved brothers, listen. Has not God chosen the poor in this world to be rich in faith and heirs of the kingdom that God has promised to those who love him? 6But you have dishonored the poor. Are not the rich the ones who oppress you through power? And are not they the ones who drag you to judgment? 7Are not they the ones who blaspheme the good name which has been invoked over you?

8So if you perfect the regal law, according to the Scriptures, “You shall love your neighbor as yourself,” then you do well. 9But if you show favoritism to persons, then you commit a sin, having been convicted again by the law as transgressors. 10Now whoever has observed the whole law, yet who offends in one matter, has become guilty of all. 11For he who said, “You shall not commit adultery,” also said, “You shall not kill.” So if you do not commit adultery, but you kill, you have become a transgressor of the law. 12So speak and act just as you are beginning to be judged, by the law of liberty. 13For judgment is without mercy toward him who has not shown mercy. But mercy exalts itself above judgment.

Faith and Works

(Galatians 3:1–9)

14My brothers, what benefit is there if someone claims to have faith, but he does not have works? How would faith be able to save him? 15So if a brother or sister is naked and daily in need of food, 16and if anyone of you were to say to them: “Go in peace, keep warm and nourished,” and yet not give them the things that are necessary for the body, of what benefit is this? 17Thus even faith, if it does not have works, is dead, in and of itself.

18Now someone may say: “You have faith, and I have works.” Show me your faith without works! But I will show you my faith by means of works. 19You believe that there is one God. You do well. But the demons also believe, and they tremble greatly. 20So then, are you willing to understand, O foolish man, that faith without works is dead? 21Was not our father Abraham justified by means of works, by offering his son Isaac upon the altar? 22Do you see that faith was cooperating with his works, and that by means of works faith was brought to fulfillment? 23And so the Scripture was fulfilled which says: “Abraham believed God, and it was reputed to him unto justice.” And so he was

11} 26 Mert ahogyan halott a test lélek nélkül, úgy
a hit is halott tettek nélkül.

Jak 3

A nyelv hatalma

1 Ne akarjatok sokan tanítók lenni, testvéreim, hiszen tudjátok, hogy így súlyosabb ítéletet
veszünk magunkra. 2 Mert sok mindenben vétünk
mindnyájan. Ha valaki a szavában nem hibázik, az
tökéletes ember, s az ilyen féken tudja tartani
egész testét is. 3 Ha ugyanis a lovaknak zablát te-
szünk a szájába, hogy engedelmeskedjenek ne-
künk, az egész testüket kormányozzuk. 4 Lám, a
hajókat is, bár nagyok, és erős szelek hajtják őket,
a kis kormánnyrúddal oda irányítják, ahová a kor-
mányos akarata vezeti. 5 Így a nyelv is kicsi test-
rész ugyan, de nagy dolgokat visz végbe. Íme, egy
csekély tűz milyen nagy erdőt gyújt fel! 6 A nyelv
is tűz, a gonoszság egész világa. Testrészeink kö-
zül a nyelv az, amely beszennyezi egész testünket,
s a pokoltól lángra lobbanva egész életünk folya-
mát lángra gyullasztja. 7 Mert minden vadállat és
madár, kígyó és egyéb állat természetét meg lehet
szelídíteni, és meg is szelídíti az ember, 8 a nyelvet
azonban az emberek közül senki sem szelídítheti
meg. Nyughatatlan rossz az, telve halálos méreg-
gel. 9 Azzal áldjuk az Istent és az Atyát, és azzal
átkozzuk az embereket, akiket Isten a saját képére
teremtett {Ter 1,26k}. 10 Egyazon szájból ered az ál-
dás és az átok. Testvéreim, ennek nem szabad így
lennie. 11 Vajon a forrás bocsát-e ki ugyanabból a
nyílásból édes és keserű vizet? 12 Vajon teremhet-
e, testvéreim, a fügefa olajbogyót, vagy a szőlő fü-
gét? Így a sós forrás sem adhat édes vizet.

A felülről származó bölcsesség

13 Ki a bölcs és képzett közületek? Az ilyen
mutassa fel az igaz élet tetteit bölcs szelídségben.
14 De ha keserű irigység van bennetek, és viszály-
kodás a szívetekben, ne dicsekedjetek és ne ha-
zudjatok, meghazudtolva az igazságot. 15 Mert az
ilyen nem felülről jövő bölcsesség, hanem földi,
érzéki, ördögi. 16 Ahol ugyanis irigység és versen-
gés van, ott állhatatlanság is, és minden rossz cse-
lekedet. 17 Az a bölcsesség pedig, amely felülről
származik, először is szemérmes, azután békeszere-
tő, szerény, engedékeny, telve van irgalommal
és jó gyümölcsökkel, nem ítélkezik, s nincs benne

called the friend of God. 24Do you see that a man
is justified by means of works, and not by faith
alone? 25Similarly also, Rahab, the harlot, was she
not justified by works, by receiving the messen-
gers and sending them out through another way?
26For just as the body without the spirit is dead, so
also faith without works is dead.

James 3

Taming the Tongue

(Psalm 64:1–10)

1My brothers, not many of you should choose to
become teachers, knowing that you shall receive
a stricter judgment. 2For we all offend in many
ways. If anyone does not offend in word, he is a
perfect man. And he is then able, as if with a bri-
dle, to lead the whole body around. 3For so we put
bridles into the mouths of horses, in order to sub-
mit them to our will, and so we turn their whole
body around. 4Consider also the ships, which,
though they are great and may be driven by strong
winds, yet they are turned around with a small
rudder, to be directed to wherever the strength of
the pilot might will. 5So also the tongue certainly
is a small part, but it moves great things. Consider
that a small fire can set ablaze a great forest. 6And
so the tongue is like a fire, comprising all iniquity.
The tongue, stationed in the midst of our body, can
defile the entire body and inflame the wheel of our
nativity, setting a fire from Hell. 7For the nature of
all beasts and birds and serpents and others is ruled
over, and has been ruled over, by human nature.
8But no man is able to rule over the tongue, a rest-
less evil, full of deadly poison. 9By it we bless God
the Father, and by it we speak evil of men, who
have been made in the likeness of God. 10From the
same mouth proceeds blessing and cursing. My
brothers, these things ought not to be so! 11Does a
fountain emit, out of the same opening, both sweet
and bitter water? 12My brothers, can the fig tree
yield grapes? Or the vine, figs? Then neither is salt
water able to produce fresh water.

The Wisdom from Above

13Who is wise and well-taught among you? Let
him show, by means of good conversation, his
work in the meekness of wisdom. 14But if you hold
a bitter zeal, and if there is contention in your
hearts, then do not boast and do not be liars against
the truth. 15For this is not wisdom, descending from
above, but rather it is earthly, beastly, and

tettetés. 18 Az igazság gyümölcsét pedig békességben vetik el a békeszeretők.

Jak 4

Óvás a széthúzástól és az evilági gondolkodástól

1 Honnan a háborúság és a civakodás köztetek? Nemde bensőtökből, a kívánságaitokból, amelyek tagjaitokban háborognak? 2 Csak kívántok, s nem kaptok semmit, öldököltök és versengtek, s nem szereztek semmit. Civakodtok és tusakodtok, és nincs semmitek – azért, mert nem kértek. 3 Kértek és nem kaptok – mert rosszul kértek: azért, hogy kívánságaitokra fordítsátok. 4 Ti házasságtörők! Nem tudjátok, hogy a világgal való barátkozás ellensége az Istennek?

Aki tehát ennek a világnak barátja akar lenni, ellenségévé lesz Istennek. 5 Vagy azt gondoljátok, hogy hiába mondja az Írás: »Féltékenyen vágyakozik a Lélek, amely bennünk lakik«? 6 Sőt még nagyobb kegyelmet is ad. Azért mondja:

»Isten a kevélyeknek ellenáll,
az alázatosaknak pedig kegyelmet ad«
{Péld 3,34G}.

7 Engedelmeskedjetek tehát Istennek; az ördögnek pedig álljatok ellen, és futni fog tőletek. 8 Közeledjetek Istenhez, és ő közeledni fog hozzátok. Tisztítsátok meg kezeteket, bűnösök, és tisztítsátok meg szíveteket, ti kettős lelkűek! 9 Keseregjetek, szomorkodjatok és siránkozzatok, nevetésetek forduljon gyászra, és örömötök szomorkodásra. 10 Alázkodjatok meg az Úr színe előtt, és ő felmagasztal titeket.

11 Ne rágalmazzátok egymást, testvéreim! Aki rágalmazza testvérét vagy aki megítéli testvérét, a törvényt rágalmazza és a törvényt ítéli el. Ha pedig elítéled a törvényt, nem vagy a törvény követője, hanem bírája. 12 Egy törvényhozó és bíró van, az, aki megmenthet és elveszíthet. Te pedig ki vagy, hogy felebarátodat megítéled?

Óvás a magabiztosságtól

13 Rajta hát, akik így szóltok: »Ma vagy holnap elmegyünk ebbe és ebbe a városba, s ott töltünk egy esztendőt, kereskedünk és nyerészkedünk« – 14 pedig azt sem tudjátok, mi lesz az életetekkel holnap.

diabolical. 16For wherever envy and contention is, there too is inconstancy and every depraved work. 17But within the wisdom that is from above, certainly, chastity is first, and next peacefulness, meekness, openness, consenting to what is good, a plenitude of mercy and good fruits, not judging, without falseness. 18And so the fruit of justice is sown in peace by those who make peace.

James 4

A Warning against Pride

1Where do wars and contentions among you come from? Is it not from this: from your own desires, which battle within your members? 2You desire, and you do not have. You envy and you kill, and you are unable to obtain. You argue and you fight, and you do not have, because you do not ask. 3You ask and you do not receive, because you ask badly, so that you may use it toward your own desires. 4You adulterers! Do you not know that the friendship of this world is hostile to God? Therefore, whoever has chosen to be a friend of this world has been made into an enemy of God. 5Or do you think that Scripture says in vain: “The spirit which lives within you desires unto envy?” 6But he gives a greater grace. Therefore he says: “God resists the arrogant, but he gives grace to the humble.”

Drawing Near to God

7Therefore, be subject to God. But resist the devil, and he will flee from you. 8Draw near to God, and he will draw near to you. Cleanse your hands, you sinners! And purify your hearts, you duplicitous souls! 9Be afflicted: mourn and weep. Let your laughter be turned into mourning, and your gladness into sorrow. 10Be humbled in the sight of the Lord, and he will exalt you.

11Brothers, do not choose to slander one another. Whoever slanders his brother, or whoever judges his brother, slanders the law and judges the law. But if you judge the law, you are not a doer of the law, but a judge. 12There is one lawgiver and one judge. He is able to destroy, and he is able to set free.

Do Not Boast about Tomorrow
(Proverbs 27:1)

13But who are you to judge your neighbor? Consider this, you who say, “Today or tomorrow we will go into that city, and certainly we will spend

Pára vagytok, amely kevés ideig látszik, aztán elenyészik. 15 Ahelyett, hogy azt mondanátok: »Ha az Úr akarja, és ha élünk, ezt vagy azt fogjuk tenni.« 16 Ti azonban most dicsekedtek büszkeségetekben – pedig minden ilyen dicsekvés rossz. 17 Aki tehát tudna jót tenni és nem tesz, az vétkezik.

Jak 5

Figyelmeztetés a keményszívű gazdagok számára

1 Rajta hát, gazdagok! Sírjatok, jajveszékeljetek a nyomorúságok miatt, amelyek rátok következnek! 2 Gazdagságotok elpusztult, ruháitokat megemésztette a moly. 3 Aranyotok és ezüstötök megrozsdásodott, a rozsdája tanúskodni fog ellenetek, és megemészti testeteket, mint a tűz. Még az utolsó napokban is gyűjtögettetek! 4 Íme, a munkások bére, akik mezőiteket learatták, s amelyet ti nem fizettetek ki, felkiált, és az aratók kiáltása eljutott a Seregek Urának fülébe. 5 Lakmároztatok a földön, és bujaságban hizlaltátok szíveteket a leölés napjára! 6 Elítéltétek és megöltétek az igazat, s ő nem állt ellen nektek!

Figyelmeztetés a kitartásra

7 Legyetek tehát béketűrők, testvéreim, az Úr eljöveteléig! Íme, a földművelő is várja a föld drága terményét, türelmesen várakozik, amíg *a korai és a késői esőt* megkapja. {MTörv 11,14}. 8 Legyetek ti is türelmesek, és erősítsétek meg szíveteket, mert az Úr eljövetele közel van! 9 Ne panaszkodjatok, testvérek, egymás ellen, hogy meg ne ítéljenek benneteket! Íme, a bíró az ajtó előtt áll! 10 A szenvedésben és béketűrésben legyenek példaképeitek, testvérek, azok a próféták, akik az Úr nevében szóltak! 11 Íme, boldognak mondjuk őket, mert kitartottak. Hallottatok Jób béketűréséről, és láttátok a végét, melyet az Úr adott, mert *irgalmas az Úr, és könyörületes* {Zsolt 103,8}.

Óvás az esküdözéstől

12 Mindenekelőtt pedig, testvéreim, ne esküdjetek sem az égre, sem a földre, és semmi egyébre sem! Legyen a ti »igen«-etek igen, a »nem«-etek nem, hogy ne essetek ítélet alá!

A bizalomteli imádság ereje: 5,13-18

13 Szenved valaki közületek? Imádkozzék! Vidám valaki? Énekeljen zsoltárokat! 14 Beteg

a year there, and we will do business, and we will make our profit,” 14consider that you do not know what will be tomorrow. 15For what is your life? It is a mist that appears for a brief time, and afterwards will vanish away. So what you ought to say is: “If the Lord wills,” or, “If we live,” we will do this or that. 16But now you exult in your arrogance. All such exultation is wicked. 17Therefore, he who knows that he ought to do a good thing, and does not do it, for him it is a sin.

James 5

A Warning to the Rich

(Proverbs 23:1–5; 1 Timothy 6:17–19)

1Act now, you who are wealthy! Weep and wail in your miseries, which will soon come upon you! 2Your riches have been corrupted, and your garments have been eaten by moths. 3Your gold and silver have rusted, and their rust will be a testimony against you, and it will eat away at your flesh like fire. You have stored up wrath for yourselves unto the last days. 4Consider the pay of the workers who reaped your fields: it has been misappropriated by you; it cries out. And their cry has entered into the ears of the Lord of hosts. 5You have feasted upon the earth, and you have nourished your hearts with luxuries, unto the day of slaughter. 6You led away and killed the Just One, and he did not resist you.

Patience in Suffering

(Job 1:1–5)

7Therefore, be patient, brothers, until the advent of the Lord. Consider that the farmer anticipates the precious fruit of the earth, waiting patiently, until he receives the early and the late rains. 8Therefore, you too should be patient and should strengthen your hearts. For the advent of the Lord draws near. 9Brothers, do not complain against one another, so that you may not be judged. Behold, the judge stands before the door. 10My brothers, consider the Prophets, who spoke in the name of the Lord, as an example of departing from evil, of labor, and of patience. 11Consider that we beatify those who have endured. You have heard of the patient suffering of Job. And you have seen the end of the Lord, that the Lord is merciful and compassionate.

12But before all things, my brothers, do not choose to swear, neither by heaven, nor by the earth, nor in any other oath. But let your word ‘Yes’ be yes,

valaki köztetek? Hívassa el az egyház presbitereit, azok imádkozzanak fölötte, és kenjék meg őt olajjal az Úr nevében! 15 A hitből fakadó imádság megszabadítja a beteget, és az Úr felsegíti őt, ha pedig bűnökben van, bocsánatot nyer. 16 Valljátok meg tehát egymásnak bűneiteket, és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok, mert sokat megtehet az igaz ember könyörgése. 17 Illés hozzánk hasonló ember volt, s amikor buzgón imádkozott, hogy ne essék eső a földre, nem is esett három évig és hat hónapig. 18 Aztán ismét imádkozott, és az ég esőt adott, s a föld megadta termését {1 Kir 17-18}.

Felelősség a testvérekért: 5,19-20

19 Testvéreim! Ha valaki közületek eltéved az igazságtól, és valaki megtéríti őt, 20 tudja meg, hogy aki a bűnöst visszatéríti téves útjáról, megmenti annak lelkét a haláltól, és betakarja bűneinek sokaságát {Péld 10,12}.

and your word ‘No’ be no, so that you may not fall under judgment.

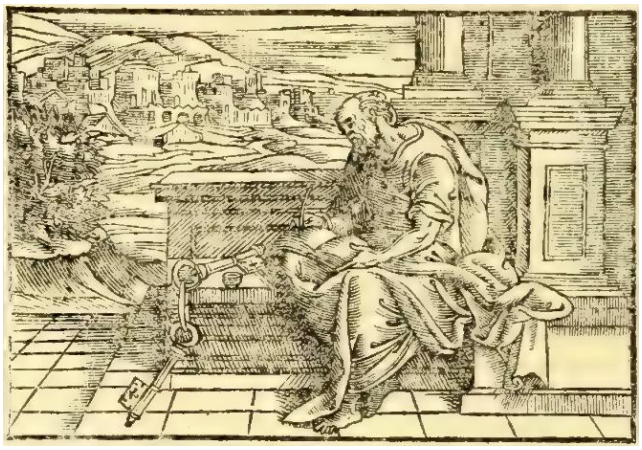
The Prayer of Faith

13 Is any of you sad? Let him pray. Is he even-tempered? Let him sing psalms. 14 Is anyone ill among you? Let him bring in the priests of the Church, and let them pray over him, anointing him with oil in the name of the Lord. 15 And a prayer of faith will save the infirm, and the Lord will alleviate him. And if he has sins, these will be forgiven him. 16 Therefore, confess your sins to one another, and pray for one another, so that you may be saved. For the unremitting prayer of a just person prevails over many things. 17 Elijah was a mortal man like us, and in prayer he prayed that it would not rain upon the earth. And it did not rain for three years and six months. 18 And he prayed again. And the heavens gave rain, and the earth brought forth her fruit.

Restoring a Sinner

19 My brothers, if anyone of you strays from the truth, and if someone converts him, 20 he ought to know that whoever causes a sinner to be converted from the error of his ways will save his soul from death and will cover a multitude of sins.

PÉTER ELSŐ LEVELE

Címzés és köszöntés: 1,1-2

1 Pét 1

1 Péter, Jézus Krisztus apostola, a szórványban élő, választott jövevényeknek Pontuszban,
Galáciában, Kappadóciában, Ázsiában és Bitíniában, 2 az Atyaisten előretudása szerint, a Lélektől
eredő megszentelésben, hogy Jézus Krisztusnak
engedelmeskedjenek, és az ő vére hintse meg
őket. A kegyelem és béke gyarapodjék bennetek!

A hit célja és útja: 1,3-2,10

A hit célja

3 Áldott legyen Isten, a mi Urunk Jézus
Krisztus Atyja, aki nagy irgalmasságával élő reménységre szült újjá minket, Jézus Krisztusnak a
halottak közül való feltámadása által, 4 romolhatatlan, szennyezetlen és hervadhatatlan örökségre,
amely a mennyekben fenn van tartva számotokra.
5 Isten ereje a hit által megőriz titeket az üdvösségre, amely készen áll, hogy az utolsó időben kinyilvánuljon. 6 Emiatt örvendeztek, ha most szomorkodnotok is kell egy kissé a különféle kísértésekben, 7 hogy a ti megpróbált hitetek a romlandó
aranynál – melyet tűz által próbálnak meg – sokkal értékesebbnek bizonyuljon dicséretetekre, dicsőségetekre és tisztességetekre Jézus Krisztus
megjelenésekor, 8 akit bár nem láttatok, szerettek;
akiben, bár most sem látjátok, hisztek; s örvendeztek kimondhatatlan és megdicsőült örömmel,
9 mert eléritek hitetek célját, lelketek üdvösségét.

10 Ezt az üdvösséget vizsgálták és kutatták a
próféták, akik a bennetek megvalósuló kegyelemről
jövendöltek, 11 kutatva, hogy melyik vagy milyen
időre mutat bennük Krisztus Lelke, aki előre megjövendölte a Krisztusra váró szenvedéseket és a rájuk

1 Peter 1

A Greeting from Peter
(2 Peter 1:1–2)

1 Peter, Apostle of Jesus Christ, to the newly-arrived elect of the dispersion in Pontus, Galatia,
Cappadocia, Asia, and Bithynia, 2 in accord with
the foreknowledge of God the Father, in the sanctification of the Spirit, with the obedience and the
sprinkling of the blood of Jesus Christ: May grace
and peace be multiplied for you.

A Living Hope

3 Blessed be the God and Father of our Lord Jesus
Christ, who according to his great mercy has regenerated us into a living hope, through the resurrection of Jesus Christ from the dead: 4 unto an incorruptible and undefiled and unfading inheritance, which is reserved for you in heaven. 5 By
the power of God, you are guarded through faith
for a salvation which is ready to be revealed in the
end time. 6 In this, you should exult, if now, for a
brief time, it is necessary to be made sorrowful by
various trials, 7 so that the testing of your faith,
which is much more precious than gold tested by
fire, may be found in praise and glory and honor
at the revelation of Jesus Christ. 8 For though you
have not seen him, you love him. In him also,
though you do not see him, you now believe. And
in believing, you shall exult with an inexpressible
and glorious joy, 9 returning with the goal of your
faith, the salvation of souls.

10 About this salvation, the prophets inquired and
diligently searched, those who prophesied about
the future grace in you, 11 inquiring as to what type
of condition was signified to them by the Spirit of
Christ, when foretelling those sufferings that are
in Christ, as well as the subsequent glories. 12 To
them, it was revealed that they were ministering,
not for themselves, but for you those things which
have now been announced to you through those
who have preached the Gospel to you, through the
Holy Spirit, who was sent down from heaven to
the One upon whom the Angels desire to gaze.

A Call to Holiness
(Hebrews 12:14–17)

13 For this reason, gird the waist of your mind, be
sober, and hope perfectly in the grace that is offered
to you in the revelation of Jesus Christ. 14 Be like
sons of obedience, not conforming to the desires of
your former ignorance, 15 but in accord with him

következő dicsőséget. 12 Tudomásukra hozták, hogy
nem önmaguknak, hanem nektek szolgáltak mind-
azokkal, amiket most az evangélium hirdetői feltár-
tak nektek, miután az égből elküldetett a Szentlélek;
ezek szemlélésére vágynak az angyalok is.

A hit útja

13 Ezért tehát övezzétek fel elmétek derekát,
legyetek józanok, és bízzatok tökéletesen a kegye-
lemben, amelyet Jézus Krisztus megjelenésekor
felajánlanak nektek; 14 mint engedelmes fiak, nem
tudatlanságotok régi vágyaihoz alkalmazkodva,
15 hanem a Szent szerint, aki titeket meghívott,
magatok is egész életmódotokban szentek legye-
tek, 16 mert írva van: *»Szentek legyetek, mert én
szent vagyok!«* {Lev 19,2} 17 És ha Atyának hívjátok
azt, aki személyválogatás nélkül ítél kinek-kinek
cselekedete szerint, járjatok félelemmel zarándok-
ságotok idején, 18 tudva, hogy nem romlandó
ezüstön vagy aranyon történt a megváltásotok az
atyáitoktól rátok hagyományozott hiú életmódo-
tokból {Iz 52,3}, 19 hanem a szeplőtlen és érintetlen
Báránynak, Krisztusnak drága vérén, 20 akit az
Atya ugyan a világ alkotása előtt szemelt ki, de az
utolsó időben jelentett ki tiértetek. 21 Általa hisz-
tek Istenben, aki őt feltámasztotta a halottak kö-
zül, és dicsőséget adott neki, hogy Istenben higy-
gyetek és reméljetek.

22 Tisztítsátok meg tehát lelketeket az igaz-
ságnak engedelmeskedve, a nem színlelt testvéri
szeretetben. Figyelmesebben, szívből szeressétek
egymást, 23 újjászületve nem romlandó, hanem
romolhatatlan magból Isten élő és örökké megma-
radó igéje által, 24 mert

minden test olyan, mint a fű,
s minden dicsősége, mint a fű virága:
elszáradt a fű, lehullott a virága,
25 *az Úr igéje azonban örökre megmarad*
{Iz 40,6-8G}.

Ez pedig az az ige, amelyet hirdettek nektek.

1 Pét 2

Jézus Krisztus, az élő kő

1 Vessetek le hát minden gonoszságot, min-
den álnokságot és képmutatást, irigységet és min-
den rágalmazást, 2 és mint a most született kisde-
dek, hamisítatlan szellemi tej után vágyakozzatok,
hogy általa növekedjetek az üdvösségre, 3 miután
megízleltétek, milyen édes az Úr {Zsolt 34,9}.

who has called you: the Holy One. And in every
behavior, you yourself must be holy, 16 for it is writ-
ten: “You shall be holy, for I am Holy.”

17 And if you invoke as Father him who, without
showing favoritism to persons, judges according
to each one’s work, then act in fear during the time
of your sojourning here. 18 For you know that it
was not with corruptible gold or silver that you
were redeemed away from your useless behavior
in the traditions of your fathers, 19 but it was with
the precious blood of Christ, an immaculate and
undefiled lamb, 20 foreknown, certainly, before the
foundation of the world, and made manifest in
these latter times for your sake. 21 Through him,
you have been faithful to God, who raised him up
from the dead and gave him glory, so that your
faith and hope would be in God.

The Enduring Word
(Isaiah 40:6–8)

22 So chastise your souls with the obedience of
charity, in fraternal love, and love one another
from a simple heart, attentively. 23 For you have
been born again, not from corruptible seed, but
from what is incorruptible, from the Word of God,
living and remaining for all eternity.

24 For all flesh is like the grass and all its glory is
like the flower of the grass. The grass withers and
its flower falls away.

25 But the Word of the Lord endures for eternity. And
this is the Word that has been evangelized to you.

1 Peter 2

The Living Stone and Chosen People
*(Isaiah 28:14–22; 1 Corinthians 3:10–15; Ephe-
sians 2:19–22)*

1 Therefore, set aside all malice and all deceitful-
ness, as well as falseness and envy and every de-
traction. 2 Like newborn infants, desire the milk of
reasonableness without guile, so that by this you

4 Hozzá járultok, mint élő kőhöz, akit az emberek
elvetettek ugyan, de Isten kiválasztott és megtisz-
telt {Iz 28,16G}. 5 Ti is, mint élő kövek, felépültök
rajta lelki házzá, szent papsággá lelki áldozatok
bemutatására, amelyek kedvesek Istennek Jézus
Krisztus által. 6 Azért áll az Írásban:

»Íme, kiválasztott,

értékes szegletkövet teszek le Sionban;

aki hisz benne, meg nem szégyenül« {Iz 28,16G}.

7 Ez nektek, hívőknek, tisztesség, a nem hí-
vőknek pedig

»ez az a kő, amelyet az építők elvetettek,

és mégis szegletkővé lett« {Zsolt 118,22}.

8 Ezenkívül *»a botlás kövévé és a botrány*
sziklájává« {Iz 8,14} mindazoknak, akik megütköz-
nek az igén, és nem hisznek benne, pedig erre ren-
delték őket.

9 Ti pedig *választott nép, királyi papság,*
szent nemzet, megváltott nép vagytok, hogy hir-
dessétek annak üdvözítő tetteit {Kiv 19,5kG; Iz 43,20k},
aki a sötétségből meghívott titeket az ő csodálatos
világosságára, 10 akik egykor *»nem nép«* voltatok,
most pedig *Isten népe* vagytok; akik *számára az-*
előtt nem volt irgalom, most pedig *irgalmat nyer-*
tetek {Óz 1,6.9; 2,3}.

Keresztény élet a családban és a társadalomban: 2,11-4,11

A keresztény a társadalomban

11 Szeretteim, kérlek titeket, mint jövevénye-
ket és zarándokokat, tartózkodjatok a testi kívá-
nságoktól, amelyek a lélek ellen harcolnak. 12 Ta-
núsítsatok jó magatartást a nemzetek között, hogy
éppen abban, amiben mint gonosztevőket megrá-
galmaznak, a jócselekedetek láttán, dicsőítsék Is-
tent a látogatás napján.

13 Engedelmesek legyetek minden emberi te-
remtménynek az Úrért, akár a királynak, mint leg-
felsőbbnek, 14 akár a helytartóknak, mint akiket ő
a gonosztevők büntetésére, a jóknak pedig dicsé-
retére küldött. 15 Mert az az Isten akarata, hogy jót
cselekedve elnémítsátok az oktalan emberek tu-
datlanságát; 16 mint szabadok, és nem mint olya-
nok, akik a szabadságot a gonoszság palástjául
használjátok, hanem mint Isten szolgái.

17 Mindenkit becsüljetek, a testvéri közösséget
szeressétek, az Istent féljétek, a királyt tiszteljétek.

may increase unto salvation, 3if it is true that you
have tasted that the Lord is sweet.

4And approaching him as if he were a living stone,
rejected by men, certainly, but elect and honored
by God, 5be also yourselves like living stones,
built upon him, a spiritual house, a holy priest-
hood, so as to offer up spiritual sacrifices, accepta-
ble to God through Jesus Christ.

6Because of this, Scripture asserts: “Behold, I am
setting in Zion a chief cornerstone, elect, precious.
And whoever will have believed in him will not
be confounded.”

7Therefore, to you who believe, he is honor. But
to those who do not believe, the stone which the
builders have rejected, the same has been made
into the head of the corner,

8and a stone of offense, and a rock of scandal, to
those who are offended by the Word; neither do
they believe, though they also have been built
upon him.

9But you are a chosen generation, a royal priest-
hood, a holy nation, an acquired people, so that
you may announce the virtues of him who has
called you out of darkness into his marvelous
light. 10Though in past times you were not a peo-
ple, yet now you are the people of God. Though
you had not obtained mercy, yet now you have ob-
tained mercy.

11Most beloved, I beg you, as new arrivals and so-
journers, to abstain from carnal desires, which
battle against the soul. 12Keep your behavior
among the Gentiles to what is good, so that, when
they slander you as if you were evildoers, they
may, by the good works that are seen in you, glo-
rify God on the day of visitation.

Submission to Authorities
(Romans 13:1–7)

13Therefore, be subject to every human creature be-
cause of God, whether it is to the king as preemi-
nent, 14or to leaders as having been sent from him
for vindication over evildoers, it is truly for the
praise of what is good. 15For such is the will of
God, that by doing good you may bring about the
silence of imprudent and ignorant men, 16in an
open manner, and not as if cloaking malice with
liberty, but like servants of God. 17Honor everyone.
Love brotherhood. Fear God. Honor the king.

18Servants, be subject to your masters with all
fear, not only to the good and meek, but also to the

Szolgák Krisztus követésében

18 Szolgák, engedelmeskedjetek uraitoknak
teljes félelemmel, ne csak a jóknak és szelídeknek, hanem a gonoszoknak is. 19 Mert kegyelem
az, ha valaki Isten iránti lelkiismeretességből
igazságtalanul szenvedve tűri a gyötrelmeket.
20 Hiszen miféle dicsőség az, ha vétkeztek, és
azért viselitek el a pofonokat? De ha jót cselekedtetek, és békével tűrtök, ez kedves Isten előtt.
21 Hiszen erre vagytok hivatva,
mert példát hagyva nektek,
Krisztus is szenvedett értetek,
hogy az ő nyomdokait kövessétek.
22 *Ő, aki bűnt nem cselekedett,*
s álnokságot sem találtak szájában {Iz 53,9},
23 aki, mikor szidalmazták, maga nem szidalmazott,
mikor szenvedett, nem fenyegetőzött,
hanem rábízta magát az igazságos Bíróra;
24 aki a mi *bűneinket maga hordozta* testében a fán,
hogy a bűnöknek meghalva igaz életet éljünk;
az ő sebe által gyógyultatok meg.
25 Mert olyanok voltatok,
mint a tévelygő juhok {Iz 53,5k},
de most megtértetek lelketek pásztorához és felügyelőjéhez.

1 Pét 3

Asszonyok és férjek

1 Ugyanígy az asszonyok is legyenek engedelmesek férjüknek, hogy ha egyesek nem hisznek is az igének, az asszonyok magaviselete beszéd nélkül is megnyerje őket, 2 mikor látják istenfélő, tiszta életeteket. 3 Ne a külső hajdísz, az arany viselése vagy fényes ruha legyen az ékességük, 4 hanem ami a szívben rejtőző, múlhatatlan ékszer: a szelíd és nyugodt természet. Ez értékes Isten szemében. 5 Hiszen egykor így ékesítették fel magukat a szent és Istenben bízó asszonyok is, engedelmeskedve saját férjüknek, 6 mint ahogy Sára engedelmeskedett Ábrahámnak, urának nevezve őt, akinek ti leányai vagytok, ha jót tesztek, és semmi viszontagságtól nem féltek.

7 De ti is, férfiak, megértőek legyetek asszonyaitokkal, becsüljétek meg őket, mint a gyengébb asszonyi nemet, és mint társörököseiteket a

unruly. 19For this is grace: when, because of God, a man willingly endures sorrows, suffering injustice. 20For what glory is there, if you sin and then suffer a beating? But if you do well and suffer patiently, this is grace with God.

Christ's Example of Suffering

(Isaiah 53:1–8)

21For you have been called to this because Christ also suffered for us, leaving you an example, so that you would follow in his footsteps. 22He committed no sin, neither was deceit found in his mouth. 23And when evil was spoken against him, he did not speak evil. When he suffered, he did not threaten. Then he handed himself over to him who judged him unjustly. 24He himself bore our sins in his body upon the tree, so that we, having died to sin, would live for justice. By his wounds, you have been healed. 25For you were like wandering sheep. But now you have been turned back toward the Pastor and the Bishop of your souls.

1 Peter 3

Wives and Husbands

(Song of Solomon 1:1–17; Ephesians 5:22–33)

1Similarly also, wives should be subject to their husbands, so that, even if some do not believe the Word, they may benefit without the Word, through the behavior of these wives, 2as they consider with fear your chaste behavior. 3For you, there should be no unnecessary adornment of the hair, or surrounding with gold, or the wearing of ornate clothing. 4Instead, you should be a hidden person of the heart, with the incorruptibility of a quiet and a meek spirit, rich in the sight of God. 5For in this way, in past times also, holy women adorned themselves, hoping in God, being subject to their own husbands. 6For so Sarah obeyed Abraham, calling him lord. You are her daughters, well-behaved and unafraid of any disturbance.

7Similarly, you husbands should live with them in accord with knowledge, bestowing honor on the female

kegyelemből való életben, hogy imádságotoknak ne legyen akadálya.

Felhívás az egyetértésre

8 Végül pedig legyetek mindnyájan egyetértők, együttérzők, szeressétek a testvéri közösséget, legyetek irgalmasok, alázatosak! 9 Ne viszonozzátok a rosszat rosszal, sem a szidalmat szidalommal, inkább mondjatok áldást; hisz arra vagytok hivatva, hogy áldás legyen az örökrészetek.

10 »Mert aki *az életet szeretni akarja,*
és jó napokat szeretne látni,
fékezze nyelvét a rossztól,
és szája ne szóljon álnokságot.
11 *Forduljon el a gonosztól, és tegyen jót;*
keresse a békét, és kövesse azt.
12 Mert az *Úr szemei az igazakon nyugszanak,*
és fülei hallgatnak könyörgéseikre;
de az Úr tekintete haragos a gonosztevők felé« {Zsolt 34,13-17}.

Helyes magatartás a világban

13 Ki árthat nektek, ha a jónak buzgó követői lesztek? 14 De ha szenvedtek is az igaz élet miatt, boldogok vagytok. *Ne féljetek és ne rettegjetek tőlük, és meg ne zavarodjatok,* 15 hanem *őrizzétek szentül* szívetekben *az Úr* Krisztust {Iz 8,12k}. Mindenkor legyetek készen arra, hogy válaszolni tudjatok mindenkinek, aki a bennetek lévő reménység okát kérdezi tőletek. 16 De ezt szelídséggel és tisztelettudóan, jó lelkiismerettel tegyétek, hogy akik rágalmazzák buzgó életeteket Krisztusban, szégyent valljanak abban, amivel titeket gyaláznak. 17 Jobb ugyanis – ha Isten úgy akarja – jót cselekedve szenvedni, mint rosszat cselekedve. 18 Mert Krisztus is meghalt egyszer a bűnökért, az Igaz a bűnösökért, hogy minket Istenhez vezessen. Test szerint megölték ugyan, de a Lélek életre keltette. 19 Őbenne ment el, hogy azoknak a lelkeknek is hirdesse az örömhírt, akik a börtönben voltak, 20 akik egykor hitetlenek voltak, amikor Isten türelmesen várt Noé napjaiban, míg a bárka épült, amelyben kevés, összesen nyolc lélek menekült meg a víz által. 21 Ennek felel meg most a keresztség, amely titeket most megment, nem a test szennyének lemosása által, hanem mint a jó lelkiismeret kérése Istentől Jézus Krisztus feltámadása alapján, 22 aki az Isten jobbján van, miután felment a mennybe, és akinek uralma alá vannak vetve az angyalok, hatalmasságok és erők.

as the weaker vessel and as co-heirs of the life of grace, so that your prayers may not be hindered.

Turning from Evil

8 And finally, may you all be of one mind: compassionate, loving brotherhood, merciful, meek, humble, 9 not repaying evil with evil, nor slander with slander, but, to the contrary, repaying with blessings. For to this you have been called, so that you may possess the inheritance of a blessing.

10 For whoever wants to love life and to see good days should restrain his tongue from evil, and his lips, so that they utter no deceit.

11 Let him turn away from evil, and do good. Let him seek peace, and pursue it.

12 For the eyes of the Lord are upon the just, and his ears are with their prayers, but the countenance of the Lord is upon those who do evil.

13 And who is it who can harm you, if you are zealous in what is good?

Suffering for Righteousness

14 And yet, even when you suffer something for the sake of justice, you are blessed. So then, do not be afraid with their fear, and do not be disturbed. 15 But sanctify Christ the Lord in your hearts, being always ready to give an explanation to all who ask you the reason for that hope which is in you. 16 But do so with meekness and fear, having a good conscience, so that, in whatever matter they may slander you, they shall be confounded, since they falsely accuse your good behavior in Christ. 17 For it is better to suffer for doing good, if it is the will of God, than for doing evil. 18 For Christ also died once for our sins, the Just One on behalf of the unjust, so that he might offer us to God, having died, certainly, in the flesh, but having been enlivened by the Spirit. 19 And in the Spirit, he preached to those who were in prison, going to those souls 20 who had been unbelieving in past times, while they waited for the patience of God, as in the days of Noah, when the ark was being built. In that ark, a few, that is, eight souls, were saved by water. 21 And now you also are saved, in a similar manner, by baptism, not by the testimony of sordid flesh, but by the examination of a good conscience in God, through the resurrection of Jesus Christ. 22 He is at the right hand of God, devouring death, so that we may be made heirs to eternal life. And since he has journeyed to heaven, the Angels and powers and virtues are subject to him.

1 Pét 4

1 Mivel tehát Krisztus testben szenvedett, ti is
ugyanezzel a gondolattal fegyverkezzetek fel,
mert aki testben szenvedett, megszűnt vétkezni,
2 hogy már ne az emberi vágyaknak, hanem Isten
akaratának éljen a testben még hátralevő időben.
3 Mert elég, hogy az elmúlt időt a pogányok aka-
rata szerint töltöttétek, és kicsapongásokban, tob-
zódásban, részegeskedésben, dorbézolásokban, ti-
vornyázásokban, tiltott bálványimádásban éltetek.
4 Most meg csodálkoznak, hogy nem tartotok velük
ugyanezen érzékiség áradatában, és káromolnak ti-
teket. 5 De számot fognak adni annak, aki készen
áll ítélni eleveneket és holtakat. 6 Mert azért hir-
dette Krisztus az evangéliumot a megholtaknak is,
hogy bár test szerint, emberek módjára ítélet alá es-
tek, de a Lélek szerint Istenben életük legyen.

7 Közel van mindennek a vége. Legyetek te-
hát okosak, és ügyeljetek, hogy helyesen imád-
kozzatok! 8 Mindenekelőtt pedig kölcsönös szere-
tettel legyetek egymás iránt szüntelenül, mert a
szeretet sok bűnt eltakar {Péld 10,12}! 9 Legyetek
vendégszeretők egymás iránt zúgolódás nélkül!
10 Mindegyiktek, ahogy kapta a kegyelmet, úgy
adja tovább másnak is, mint jó intézői az Isten
sokféle kegyelmének. 11 Ha valaki beszél, mint-
egy Isten szavaival beszéljen; ha valaki szolgálat-
tot tesz, mintha azzal az erővel tenné, amelyet Is-
ten oszt ki, hogy mindenben Isten dicsősége való-
suljon meg Jézus Krisztus által, akié a dicsőség és
a hatalom mindörökkön örökké! Ámen.

Befejező intelmek: 4,12-5,11

A kitartás próbája

12 Szeretteim, ne lepődjetek meg azokon a
perzselő szorongatásokon, amelyek megpróbálta-
tásul érnek benneteket, mintha valami hallatlan
dolog esett volna veletek. 13 Inkább örüljetek,
hogy részetek lehet Krisztus szenvedéseiben,
hogy amikor dicsősége kinyilvánul, vigadozva ör-
vendezzetek. 14 Ha szidalmaznak titeket Krisztus
nevéért, boldogok vagytok, mert a dicsőség Lelke
és Isten Lelke nyugszik rajtatok {Iz 11,2}. 15 Közüle-
tek senkit se azért érjen szenvedés, mert gyilkos,
vagy tolvaj, vagy gonosztevő, vagy a mások
ügyébe avatkozik. 16 Ha pedig mint keresztény
szenved, ne szégyellje, hanem dicsőítse Istent eb-
ben a névben.

17 Itt az ideje ugyanis, hogy megkezdődjék az
ítélet Isten házán. Ha pedig rajtunk kezdődik, mi
lesz a vége azoknak, akik nem hisznek Isten evan-
géliumának?

1 Peter 4

Living for God's Glory

(1 Corinthians 10:23–33)

1 Since Christ has suffered in the flesh, you also
should be armed with the same intention. For he
who suffers in the flesh desists from sin, 2 so that
now he may live, for the remainder of his time in
the flesh, not by the desires of men, but by the will
of God. 3 For the time that has passed is sufficient
to have fulfilled the will of the Gentiles, those who
have walked in luxuries, lusts, intoxication, feast-
ing, drinking, and the illicit worship of idols.
4 About this, they wonder why you do not rush with
them into the same confusion of indulgences, blas-
pheming. 5 But they must render an account to him
who is prepared to judge the living and the dead.
6 For because of this, the Gospel was also preached
to the dead, so that they might be judged, certainly,
just like men in the flesh, yet also, so that they
might live according to God, in the Spirit.

7 But the end of everything draws near. And so, be
prudent, and be vigilant in your prayers. 8 But, be-
fore all things, have a constant mutual charity
among yourselves. For love covers a multitude of
sins. 9 Show hospitality to one another without
complaining. 10 Just as each of you has received
grace, minister in the same way to one another, as
good stewards of the manifold grace of God.
11 When anyone speaks, it should be like words of
God. When anyone ministers, it should be from
the virtue that God provides, so that in all things
God may be honored through Jesus Christ. To him
is glory and dominion forever and ever. Amen.

Suffering as Christians

12 Most beloved, do not choose to sojourn in the
passion which is a temptation to you, as if some-
thing new might happen to you. 13 But instead,
commune in the Passion of Christ, and be glad
that, when his glory will be revealed, you too may
rejoice with exultation. 14 If you are reproached for
the name of Christ, you will be blessed, because
that which is of the honor, glory, and power of
God, and that which is of his Spirit, rests upon
you. 15 But let none of you suffer for being a mur-
derer, or a thief, or a slanderer, or one who covets
what belongs to another. 16 But if one of you suf-
fers for being a Christian, he should not be
ashamed. Instead, he should glorify God in that
name. 17 For it is time that judgment begin at the
house of God. And if it is first from us, what shall

18 *»Ha az igaz is alig üdvözül,*
mivé lesz az istentelen és a bűnös?« {Példa 11,31G}

19 Ezért azok is, akik Isten akarata szerint szenvednek, ajánlják lelküket a hűséges Teremtőnek jótetteik által.

1 Pét 5

A pásztor és a nyáj

1 A presbitereket, akik köztetek vannak, kérem – mint elöljárótársuk és Krisztus szenvedésének tanúja és az ő dicsőségének is részese, amely a jövőben ki fog nyilvánulni: – 2 legeltessétek Isten rátok bízott nyáját. Viseljétek gondját, ne kényszerűségből, hanem szabad akaratból Isten szerint; ne rút nyerészkedésből, hanem buzgóságból; 3 nem uralkodva a választottak fölött, hanem mint a nyájnak példaképei. 4 S ha majd megjelenik a pásztorok Fejedelme, elnyeritek a dicsőség hervadhatatlan koronáját.

5 Hasonlóképpen ti ifjak, engedelmeskedjetek az idősebbeknek! Mindnyájan öltsétek magatokra az egymás iránti alázatosságot, mert

Isten a kevélyeknek ellenáll,
az alázatosaknak pedig kegyelmet ad {Példa 3,34G}.

6 Alázkodjatok meg tehát Isten hatalmas keze alatt, hogy felmagasztaljon titeket annak idején. 7 Bízzátok rá minden aggodalmatokat {Zsolt 55,23}, mert gondja van rátok. 8 Józanok legyetek és vigyázzatok, mert ellenségetek, az ördög, mint ordító oroszlán körüljár, keresve, kit nyeljen el. 9 Erős hittel álljatok neki ellen, tudjok ugyanis, hogy ugyanez a szenvedés éri testvéreiteket is, akik ezen a világon vannak.

10 Minden kegyelem Istene pedig, aki meghívott titeket az ő örök dicsőségére Jézus Krisztus által, maga fog titeket – miután kissé szenvedtetek – tökéletesíteni, megerősíteni, megszilárdítani és megalapozni. 11 Övé a dicsőség és az uralom mindörökkön örökké! Ámen.

Befejezés: köszöntések és áldás: 5,12-14

12 Szilvánusz által, akit hű testvérnek tekintek, röviden írtam nektek, kérve-kérve titeket, és tanúságot téve arról, hogy ez Isten igaz kegyelme. Tartsatok ki benne! 13 Üdvözöl titeket a veletek együtt kiválasztott egyház Babilonban, és Márk, a fiam. 14 Köszöntsétek egymást a szeretet csókjával!

Békesség mindnyájatoknak, akik Krisztusban vagytok!

be the end of those who do not believe the Gospel of God? 18 And if the just man will scarcely be saved, where will the impious and the sinner appear? 19 Therefore, too, let those who suffer according to the will of God commend their souls by good deeds to the faithful Creator.

1 Peter 5

Instructions to Elders

(1 Timothy 3:1–7; Titus 1:5–9)

1 Therefore, I beg the elders who are among you, as one who is also an elder and a witness of the Passion of Christ, who also shares in that glory which is to be revealed in the future: 2 pasture the flock of God that is among you, providing for it, not as a requirement, but willingly, in accord with God, and not for the sake of tainted profit, but freely, 3 not so as to dominate by means of the clerical state, but so as to be formed into a flock from the heart. 4 And when the Leader of pastors will have appeared, you shall secure an unfading crown of glory.

Cast Your Cares on Him

5 Similarly, young persons, be subject to the elders. And infuse all humility among one another, for God resists the arrogant, but to the humble he gives grace.

6 And so, be humbled under the powerful hand of God, so that he may exalt you in the time of visitation. 7 Cast all your cares upon him, for he takes care of you. 8 Be sober and vigilant. For your adversary, the devil, is like a roaring lion, traveling around and seeking those whom he might devour. 9 Resist him by being strong in faith, being aware that the same passions afflict those who are your brothers in the world.

Benediction and Farewell

10 But the God of all grace, who has called us to his eternal glory in Christ Jesus, will himself perfect, confirm, and establish us, after a brief time of suffering. 11 To him be glory and dominion forever and ever. Amen.

12 I have written briefly, through Sylvanus, whom I consider to be a faithful brother to you, begging and testifying that this is the true grace of God, in which you have been established. 13 The Church which is in Babylon, elect together with you, greets you, as does my son, Mark. 14 Greet one another with a holy kiss. Grace be to all of you who are in Christ Jesus. Amen.

PÉTER MÁSODIK LEVELE

Címzés és köszöntés: 1,1-2

2 Pét 1

1 Simon Péter, Jézus Krisztus szolgája és
apostola, azoknak, akik velünk egyenlő hitben ré-
szesültek a mi Istenünknek és az üdvözítő Jézus
Krisztusnak igazságossága által. 2 Kegyelem és
békesség töltsön el benneteket Isten és a mi Urunk
Jézus ismeretében!

Az áthagyományozott igazság: 1,3-21

Keresztény hivatás

3 Mindazokat a javakat, amelyek az élethez
és az istenfélelemhez szükségesek, az isteni hata-
lom ajándékozta nekünk azáltal, hogy megismer-
tük őt, aki minket saját dicsőségével és erejével
meghívott. 4 Ezek által nekünk ajándékozta az ér-
tékes és rendkívül nagy ígéreteket, hogy általuk
részeseivé legyetek az isteni természetnek, és
megmeneküljetek a világban uralkodó vágyak
okozta romlottságtól. 5 Fordítsátok tehát minden
gondotokat arra, hogy hitetekkel szolgáljátok az
erényt, az erénnyel a tudományt, 6 a tudománnyal
a mértékletességet, a mértékletességgel a béketű-
rést, 7 a béketűréssel az istenfélelmet, az istenfé-
lelemmel a testvérek iránti jóindulatot, a testvérek
iránti jóindulattal pedig a szeretetet. 8 Mert ha
ezek megvannak, és bőven vannak meg bennetek,
nem lesztek tétlenek, sem meddők a mi Urunk Jé-
zus Krisztus megismerésében. 9 Akiben viszont
nincsenek meg ezek, az vak és rövidlátó, s megfe-
ledkezett a régi bűneiből való megtisztulásáról.
10 Ezért annál inkább legyetek rajta, testvérek,
hogy biztossá tegyétek hivatásotokat és kiválasz-
tásotokat, mert ha ezt teszitek, soha nem fogtok
elbotolni. 11 Így ugyanis tágas bejárat nyílik nek-
tek a mi Urunk és üdvözítő Jézus Krisztusunk
örök országába.

A próféták és apostolok tanúsága

12 Ennélfogva azon vagyok, hogy ezekre
mindig figyelmeztesselek benneteket, jóllehet jár-
tasak és erősek vagytok az elnyert igazságban.
13 Helyesnek tartom mégis, hogy amíg testem sá-
torában időzöm, figyelmeztesselek és serkentse-
lek benneteket, 14 mert biztos vagyok abban, hogy
közel van sátram lebontása, mint ahogy ezt a mi
Urunk Jézus Krisztus is értésemre adta. 15 De rajta
leszek, hogy ezekről halálom után is gyakran
megemlékezzetek.

2 Peter 1

A Greeting from Peter
(1 Peter 1:1–2)

1 Simon Peter, servant and Apostle of Jesus Christ,
to those who have been allotted an equal faith with
us in the justice of our God and in our Savior Jesus
Christ. 2 Grace to you. And may peace be fulfilled
according to the plan of God and of Christ Jesus
our Lord,

Partakers of the Divine Nature

3 in the same manner that all things which are for
life and piety have been given to us by his Divine
virtue, through the plan of him who has called us
to our own glory and virtue. 4 Through Christ, he
has given us the greatest and most precious prom-
ises, so that by these things you may become shar-
ers in the Divine Nature, fleeing from the corrup-
tion of that desire which is in the world. 5 But as
for you, taking up every concern, minister virtue
in your faith; and in virtue, knowledge; 6 and in
knowledge, moderation; and in moderation, pa-
tience; and in patience, piety; 7 and in piety, love
of brotherhood; and in love of brotherhood, char-
ity. 8 For if these things are with you, and if they
abound, they will cause you to be neither empty,
nor without fruit, within the plan of our Lord Jesus
Christ. 9 For he who does not have these things at
hand is blind and groping, being forgetful of his
purification from his former offenses. 10 Because
of this, brothers, be all the more diligent, so that
by good works you may make certain your calling
and election. For in doing these things, you do not
sin at any time. 11 For in this way, you shall be pro-
vided abundantly with an entrance into the eternal
kingdom of our Lord and Savior Jesus Christ.

12 For this reason, I will always begin to admonish
you about these things, even though, certainly,
you know them and are confirmed in the present
truth. 13 But I consider it just, as long as I am in
this tabernacle, to stir you up with admonish-
ments. 14 For it is certain that the laying to rest of
this, my tabernacle, is approaching swiftly, just as
our Lord Jesus Christ has also indicated to me.
15 Therefore, I will present a work for you to have,
so that, frequently after my passing, you may call
to mind these things.

Eyewitnesses of His Majesty
(Matthew 17:1–13; Mark 9:1–13; Luke 9:28–36)

16 For it was not by following fanciful doctrines
that we made known to you the power and pres-
ence of our Lord Jesus Christ, but we were made

16 Mert nem tudálékosan kiagyalt meséket
követve adtuk tudtotokra a mi Urunk Jézus Krisz-
tus hatalmát és megjelenését, hanem mint akik
szemtanúi voltunk az ő nagyságának. 17 Mikor
ugyanis az Atyaistentől tiszteletet és dicsőséget
nyert, ez a szózat hangzott hozzá a magasztos di-
csőségből: »Ez az én szeretett fiam, akiben ked-
vem telik!« 18 Mi hallottuk ezt az égből jövő szó-
zatot, amikor vele voltunk a szent hegyen. 19 És
súlyos prófétai beszéd birtokában vagyunk,
amelyre jól teszitek, ha figyeltek, mint sötét he-
lyen világító lámpásra, amíg a nap fel nem virrad,
és a hajnalcsillag fel nem kél szívetekben. 20 Min-
denekelőtt azt kell megértenetek, hogy az Írás
egyetlen prófétai beszéde sem egyéni értelmezés
dolga. 21 Mert sohasem emberi akaratból szárma-
zott a prófétai beszéd, hanem Isten szent emberei
a Szentlélektől sugalmazva szóltak.

Óvás a tévtanítóktól: 2,1-22

2 Pét 2

A hamis tanítók fellépése

1 Voltak azonban a nép körében hamis próféták is, mint ahogy közöttetek is lesznek hazug tanítók, akik veszedelmes tévtanokat terjesztenek, s azt, aki megváltotta őket, az Urat, megtagadják, gyors romlást zúdítva magukra. 2 Sokan fogják követni eltévelyedéseiket, s miattuk becsmérelni fogják az igazság útját. 3 Nyereségvágyból fakadó szavaikkal igyekeznek megvásárolni titeket; de az ítélet már régóta készül ellenük, és a rájuk váró pusztulás el nem alszik.

Fenyegető ítélet a tévtanítók ellen

4 Hiszen Isten még a vétkező angyaloknak
sem kegyelmezett, hanem a pokol bilincseibe
zárva a mélységbe taszította őket, hogy ott fogva
tartsák őket az ítéletre. 5 És nem kegyelmezett a
régi világnak sem, csak Noét, az igazság hirdető-
jét mentette meg nyolcadmagával, amikor az is-
tentelenek világára rázúdította a vízözönt. 6 Szo-
doma és Gomorra városát is hamuvá égette, pusz-
tulással büntette, példát állítva arra, hogy mi fog
történni az istentelenekkel; 7 a szorongatott igaz
Lótot pedig az elvetemültek fajtalan életmódja kö-
zül megszabadította, 8 mert ez az igaz ember köz-
tük lakott, látta és hallgatta őket, és gonosz tetteik
napról napra gyötörték igaz lelkét. 9 Az Úr meg
tudja szabadítani a kísértésből az istenfélőket, a
gonoszokat pedig az ítélet napjára megőrizni,

eyewitnesses of his greatness. 17For he received
honor and glory from God the Father, whose voice
descended to him from the magnificent glory:
“This is my beloved Son, in whom I am well
pleased. Listen to him.” 18We also heard this
voice conveyed from heaven, when we were with
him on the holy mountain.

19And so, we have an even firmer prophetic word,
to which you would do well to listen, as to a light
shining within a dark place, until the day dawns,
and the daystar rises, in your hearts. 20Understand
this first: that every prophecy of Scripture does
not result from one’s own interpretation. 21For
prophecy was not conveyed by human will at any
time. Instead, holy men were speaking about God
while inspired by the Holy Spirit.

2 Peter 2

Deliverance from False Prophets

(Jude 1:3–16)

1But there were also false prophets among the
people, just as there will be among you lying
teachers, who will introduce divisions of perdi-
tion, and they will deny him who bought them, the
Lord, bringing upon themselves swift destruction.
2And many persons will follow their indulgences;
through such persons, the way of truth will be
blasphemed. 3And in avarice, they will negotiate
about you with false words. Their judgment, in the
near future, is not delayed, and their perdition
does not sleep.

4For God did not spare those Angels who sinned,
but instead delivered them, as if dragged down by
infernal ropes, into the torments of the under-
world, to be reserved unto judgment. 5And he did
not spare the original world, but he preserved the
eighth one, Noah, the herald of justice, bringing
the flood upon the world of the impious. 6And he
reduced the cities of Sodom and Gomorrah to
ashes, condemning them to be overthrown, setting
them as an example to anyone who might act im-
piously.

7And he rescued a just man, Lot, who was op-
pressed by the unjust and lewd behavior of the
wicked. 8For in seeing and in hearing, he was just,
though he lived with those who, from day to day,
crucified the just soul with works of iniquity.

hogy bűnhődjenek. 10 Legfőképpen azokat, akik tisztátalan vágyakkal a test után járnak, s az Úr hatalmát megvetik.

A tévtanítók útja

Ezek vakmerők, önhittek, nem félnek a Fényességeket káromolni, 11 jóllehet az angyalok, akik erejüket és hatalmukat tekintve nagyobbak, nem hoznak ezek ellen káromló ítéletet. 12 Ezek azonban, mint a természet szerint megfogásra és leölésre való oktalan állatok, káromolják mindazt, amit nem értenek. De el fognak veszni saját romlottságukban, 13 és akaratuk ellenére elnyerik gonoszságuk jutalmát. Ők gyönyörűségnek tartják a naponkénti vigadozást. Piszok- és szennyfoltok ők, akik gyönyörökben tobzódnak és lakomáikon kéjelegnek nálatok. 14 Szemük tele van házasságtöréssel, és telhetetlenek a bűnben. Elcsábítják az állhatatlan lelkeket, szívük kapzsiságra van begyakorolva. Az átok fiai ők, 15 akik elhagyták az egyenes utat, és eltévedtek. Követték Boszor fiának, Bálámnak útját, aki jobban szerette a gonoszság bérét, 16 de meg is bűnhődött vétkéért: a teherhordó néma állat emberi hangon megszólalt, és megakadályozta a próféta esztelenségét. 17 Víz nélküli források ők, forgószéltől kergetett fellegek, – a legfeketébb sötétség vár rájuk! 18 Mert hiábavalóságokat beszélnek kevélyen, és buja testi kívánságokra csábítják azokat, akik alig menekültek meg a tévelygésben élőktől. 19 Szabadságot ígérnek nekik, holott ők maguk a romlottság szolgái, mert mindenki rabja lesz annak, ami legyőzte.

20 Ha tehát azok, akik a mi Urunk és üdvözítő Jézus Krisztusunk megismerése által megmenekültek a világ förtelmeitől, de újból elmerülnek ezekben, és vereséget szenvednek, ez utóbbi állapotuk rosszabb az előbbinél. 21 Jobb lett volna nekik az igazságosság útját meg sem ismerni, mint annak megismerése után eltérni a nekik adott szent parancstól. 22 Beteljesedik ugyanis rajtuk az igaz közmondás:

»Visszatér a kutya a hányadékához«

{Péld 26,11}, és:

»A megfürösztött disznó újra a sárban hempereg«.

9 Thus, the Lord knows how to rescue the pious from trials, and how to reserve the iniquitous for torments on the day of judgment;

10 even more so, those who walk after the flesh in unclean desires, and who despise proper authority. Boldly pleasing themselves, they do not dread to introduce divisions by blaspheming; 11 whereas the Angels, who are greater in strength and virtue, did not bring against themselves such a deplorable judgment. 12 Yet truly, these others, like irrational beasts, naturally fall into traps and into ruin by blaspheming whatever they do not understand, and so they shall perish in their corruption, 13 receiving the reward of injustice, the fruition of valuing the delights of the day: defilements and stains, overflowing with self-indulgences, taking pleasure in their feasts with you, 14 having eyes full of adultery and of incessant offenses, luring unstable souls, having a heart well-trained in avarice, sons of curses! 15 Abandoning the straight path, they wandered astray, having followed the way of Balaam, the son of Beor, who loved the wages of iniquity. 16 Yet truly, he had a correction of his madness: the mute animal under the yoke, which, by speaking with a human voice, forbid the folly of the prophet.

17 These ones are like fountains without water, and like clouds stirred up by whirlwinds. For them, the mist of darkness is reserved. 18 For, speaking with the arrogance of vanity, they lure, by the desires of fleshly pleasures, those who are fleeing to some extent, who are being turned from error, 19 promising them freedoms, while they themselves are the servants of corruption. For by whatever a man is overcome, of this also is he the servant. 20 For if, after taking refuge from the defilements of the world in the understanding of our Lord and Savior Jesus Christ, they again become entangled and overcome by these things, then the latter state becomes worse than the former. 21 For it would have been better for them not to have known the way of justice than, after acknowledging it, to turn away from that holy commandment which was handed on to them. 22 For the truth of the proverb has happened to them: The dog has returned to his own vomit, and the washed sow has returned to her wallowing in the mud.

Krisztus eljöveteléről: 3,1-16

2 Pét 3

Az eljövetel bizonyossága

1 Íme, szeretteim, ezt a második levelet írom
nektek, amelyben figyelmeztetéssel fölébresztem
becsületes lelketeket, 2 hogy emlékezzetek azokra
a dolgokra, amelyeket a szent próféták előre meg-
mondtak, valamint az Úrnak és Üdvözítőnek az
apostolok által hirdetett parancsaira. 3 Először is
tudnotok kell, hogy az utolsó napokban csalárd-
ságban járó gúnyolódók fognak jönni, akik saját
kívánságaik útján járnak, 4 és azt mondják: »Hol
van az ő eljövetelének ígérete?« Mert amióta el-
hunytak az atyák, minden úgy maradt, ahogy volt
a teremtés kezdetétől. 5 Azok, akik ezt állítják,
nem tudják, hogy az ég régóta létezett, és a föld is,
amely vízből és a víz által jött elő Isten szavára.
6 E kettő által pusztult el az akkori világ, amikor a
víz elárasztotta. 7 A mostani eget és a földet
ugyanaz az Ige őrizte meg a tűzre, az ítélet és az
istentelen emberek pusztulásának napjára.

Az eljövetel késlekedése

8 Egy valami pedig semmiképpen se kerülje
el figyelmeteket, szeretteim: Egy nap az Úrnál
annyi, mint ezer év, és ezer év, mint egy nap. 9 Az
Úr nem késik ígéretével, ahogy egyesek gondol-
ják. Türelemmel kezel bennünket, mert nem
akarja, hogy bárki is elvesszen, hanem hogy
mindnyájan megtérjenek. 10 Az Úr napja úgy jön
majd el, mint a tolvaj. Akkor az egek nagy robajjal
elmúlnak, az elemek a hőségtől elolvadnak,
ugyanígy a föld is, és annak minden műve, mely
rajta található.

11 Ha tehát mindezek el fognak pusztulni, vajon
milyeneknek kell lennetek a szent életben és buzgó-
ságban nektek, 12 akik várjátok és siettetitek Isten
napjának eljövetelét, amikor az egek elégnek és
szétfoszlanak, az elemek pedig a tűz hevétől elol-
vadnak? 13 Mi azonban – az ő ígérete szerint –*új eget
és új földet* várunk {Iz 65,17}, ahol igazságosság lakik.

A páli levelek tanúsága

14 Ha tehát, szeretteim, ezeket várjátok, azon
legyetek, hogy szeplőtelenül és feddhetetlenül ta-
láljon titeket békességben. 15 Tekintsétek a mi
Urunk hosszantűrését rátok nézve üdvösségnek,
amint a mi szeretett testvérünk, Pál is megírta azt
nektek a neki adott bölcsesség szerint. 16 Szól is
ezekről minden levelében. Bizonyos dolgokat ne-
héz ugyan megérteni bennük – ezeket a tudatlanok

2 Peter 3

The Coming Judgment

(Genesis 7:1–24; Jude 1:17–23)

1Consider, most beloved, this second epistle
which I am writing to you, in which I stir up, by
admonition, your sincere mind, 2so that you may
be mindful of those words that I preached to you
from the holy prophets, and of the precepts of the
Apostles of your Lord and Savior.

3Know this first: that in the last days there will ar-
rive deceitful mockers, walking according to their
own desires, 4saying: “Where is his promise or his
advent? For from the time that the fathers have
slept, all things have continued just as they were
from the beginning of creation.” 5But they will-
fully ignore this: that the heavens existed first, and
that the earth, from water and through water, was
established by the Word of God. 6By water, the
former world then, having been inundated with
water, perished. 7But the heavens and the earth
that exist now were restored by the same Word,
being reserved unto fire on the day of judgment,
and unto the perdition of impious men.

The Day of the Lord

*(Zephaniah 1:7–18; Malachi 4:1–6; 1 Thessalo-
nians 5:1–11)*

8Yet truly, let this one thing not escape notice,
most beloved, that with the Lord one day is like a
thousand years, and a thousand years is like one
day. 9The Lord is not delaying his promise, as
some imagine, but he does act patiently for your
sake, not wanting anyone to perish, but wanting
all to be turned back to penance.

10Then the day of the Lord shall arrive like a thief.
On that day, the heavens shall pass away with
great violence, and truly the elements shall be dis-
solved with heat; then the earth, and the works that
are within it, shall be completely burned up.

11Therefore, since all these things will be dis-
solved, what kind of people ought you to be? In
behavior and in piety, be holy, 12waiting for, and
hurrying toward, the advent of the day of the Lord,
by which the burning heavens shall be dissolved,
and the elements shall melt from the heat of the
fire. 13Yet truly, in accord with his promises, we
are looking forward to the new heavens and the
new earth, in which justice lives.

és állhatatlanok kiforgatják, mint ahogy a többi Írásokat is, a saját vesztükre.

Dicsőítés: 3,17-18

17 Ti tehát, szeretteim, miután mindezt előre
tudjátok, vigyázzatok, hogy az istentelenek té-
velygése magával ne ragadjon titeket, és el ne ve-
szítsétek saját szilárdságotokat. 18 Sőt, inkább nö-
vekedjetek a kegyelemben és a mi Urunk és üdvö-
zítő Jézus Krisztusunk ismeretében. Neki legyen
dicsőség most és az örökkévalóság napján! Ámen.

Final Exhortations

14 Therefore, most beloved, while awaiting these
things, be diligent, so that you may be found to be
immaculate and unassailable before him, in peace.
15 And let the longsuffering of our Lord be consid-
ered salvation, as also our most beloved brother
Paul, according to the wisdom given to him, has
written to you, 16 just as he also spoke in all of his
epistles about these things. In these, there are cer-
tain things which are difficult to understand,
which the unlearned and the unsteady distort, as
they also do the other Scriptures, to their own de-
struction. 17 But since you, brothers, know these
things beforehand, be cautious, lest by being
drawn into the error of the foolish, you may fall
away from your own steadfastness. 18 Yet truly,
increase in grace and in the knowledge of our
Lord and Savior Jesus Christ. To him be glory,
both now and in the day of eternity. Amen.

JÁNOS ELSŐ LEVELE

Előszó: az élet igéje: 1,1-4

1 Ján 1

1 Ami kezdettől volt, amit hallottunk, amit
szemünkkel láttunk, amit megnéztünk és a kezünk
tapintott az élet Igéjéről 2 – mert az élet megjelent,
és mi láttuk, és tanúságot teszünk róla, és hirdetjük
nektek az örök életet, mely az Atyánál volt és meg-
jelent nekünk –, 3 amit láttunk és hallottunk, azt hir-
detjük nektek is, hogy ti is közösségben legyetek
velünk. Mi ugyanis közösségben vagyunk az Atyá-
val és az ő Fiával, Jézus Krisztussal. 4 Ezeket azért
írjuk nektek, hogy örömünk teljes legyen.

Isten közösségében élni: 1,5-2,17

Isten jelenléte

5 Ez az üzenet, amelyet tőle hallottunk és hir-
detünk nektek, hogy Isten világosság, és nincs
benne semmi sötétség. 6 Ha azt mondjuk, hogy
közösségben vagyunk vele és sötétségben járunk,
hazudunk, és nem cselekszünk igazságot. 7 Ha
azonban világosságban járunk, mint ahogy ő is vi-
lágosságban van, akkor közösségben vagyunk
egymással, és Jézusnak, az ő Fiának vére megtisz-
tít minket minden bűntől.

Krisztus és a bűnök

8 Ha azt mondjuk, hogy nincsen bűnünk,
megcsaljuk magunkat, és nincs bennünk igazság.
9 Ha megvalljuk bűneinket, ő hű és igazságos,
hogy megbocsássa a bűnöket, és megtisztítson
minket minden gonoszságtól. 10 Ha azt mondjuk,
hogy nem vétkeztünk, hazuggá tesszük őt, és az ő
igéje nincs bennünk.

1 John 1

The Word of Life
(Luke 24:36–49; John 20:19–23)

1 He who was from the beginning, whom we have
heard, whom we have seen with our eyes, upon
whom we have gazed, and whom our hands have
certainly touched: He is the Word of Life. 2 And
that Life has been made manifest. And we have
seen, and we testify, and we announce to you: the
Eternal Life, who was with the Father, and who
appeared to us. 3 He whom we have seen and
heard, we announce to you, so that you, too, may
have fellowship with us, and so that our fellow-
ship may be with the Father and with his Son Jesus
Christ. 4 And this we write to you, so that you may
rejoice, and so that your joy may be full.

Walking in the Light
(John 8:12–29)

5 And this is the announcement which we have
heard from him, and which we announce to you:
that God is light, and in him there is no darkness.
6 If we claim that we have fellowship with him,
and yet we walk in darkness, then we are lying and
not telling the truth. 7 But if we walk in the light,
just as he also is in the light, then we have fellow-
ship with one another, and the blood of Jesus
Christ, his Son, cleanses us from all sin. 8 If we
claim that we have no sin, then we are deceiving
ourselves and the truth is not in us. 9 If we confess
our sins, then he is faithful and just, so as to for-
give us our sins and to cleanse us from all iniquity.
10 If we claim that we have not sinned, then we
make him a liar, and his Word is not in us.

1 Ján 2

1 Gyermekeim, ezeket azért írom nektek, hogy
ne vétkezzetek. De ha valaki vétkezett is, van szó-
szólónk az Atyánál, Jézus Krisztus, az igaz. 2 Ő az
engesztelés a mi bűneinkért, de nemcsak a mieink-
ért, hanem az egész világ bűneiért is.

Az igaz istenismeret

3 Abból tudjuk meg, hogy ismerjük őt, ha
megtartjuk parancsait. 4 Aki azt mondja: »Isme-
rem őt«, de parancsait nem tartja meg, az hazug,
és nincs benne igazság. 5 Aki azonban megtartja
az ő igéjét, abban Isten szeretete valóban tökéle-
tes, ebből tudjuk meg, hogy őbenne vagyunk.
6 Aki azt mondja, hogy őbenne marad, annak úgy
is kell élnie, ahogyan ő élt.

Az új parancs

7 Szeretteim! Nem új parancsot írok nektek,
hanem régi parancsot, amelyet kezdettől fogva is-
mertek. A régi parancs az ige, amelyet hallottatok.
8 De új parancsot is írok nektek, s ez rá is, rátok is
vonatkozik, mert a sötétség elmúlt, és az igaz vi-
lágosság világít már. 9 Aki azt mondja, hogy világosságban van, és testvérét gyűlöli, az még most is a sötétségben van. 10 Aki szereti testvérét, az a világosságban marad, és nem okozza testvére bukását. 11 De aki gyűlöli testvérét, az sötétben van, a sötétben jár, és nem tudja, hova megy, mert a sötétség megvakította a szemét.

Krisztus és a világ

12 Írok nektek, gyermekeim, mert bocsánatot
nyernek bűneitek az ő nevéért. 13 Írok nektek,
apák, mert megismertétek azt, aki kezdettől fogva
van. Írok nektek, ifjak, mert legyőztétek a go-
noszt. 14 Írtam nektek, kisdedek, mert megismer-
tétek az Atyát. Írtam nektek, apák, mert megis-
mertétek azt, aki kezdettől van. Írtam nektek, fia-
talok: erősek vagytok, Isten igéje megmarad ben-
netek, és a gonoszt legyőztétek. 15 Ne szeressétek
a világot, sem azt, ami ebben a világban van. Ha
valaki szereti a világot, abban nincs meg az Atya
szeretete, 16 mert minden, ami a világon van, a test
kívánsága, a szemek kívánsága és az élet kevély-
sége. Ez nem az Atyától, hanem a világtól van.
17 Ez a világ elmúlik, és elmúlik a kívánsága is.
De aki Isten akaratát cselekszi, megmarad örökké.

1 John 2

Jesus Our Advocate

1My little sons, this I write to you, so that you may
not sin. But if anyone has sinned, we have an Advo-
cate with the Father, Jesus Christ, the Just One.
2And he is the propitiation for our sins. And not only
for our sins, but also for those of the whole world.

3And we can be sure that we have known him by
this: if we observe his commandments. 4Whoever
claims that he knows him, and yet does not keep
his commandments, is a liar, and the truth is not
in him. 5But whoever keeps his word, truly in him
the charity of God is perfected. And by this we
know that we are in him. 6Whoever declares him-
self to remain in him, ought to walk just as he him-
self walked.

A New Commandment

7Most beloved, I am not writing to you a new com-
mandment, but the old commandment, which you
had from the beginning. The old commandment is
the Word, which you have heard. 8Then too, I am
writing to you a new commandment, which is the
Truth in him and in you. For the darkness has
passed away, and the true Light is now shining.
9Whoever declares himself to be in the light, and
yet hates his brother, is in the darkness even now.
10Whoever loves his brother abides in the light, and
there is no cause of offense in him. 11But whoever
hates his brother is in the darkness, and in darkness
he walks, and he does not know where he is going.
For the darkness has blinded his eyes.

12I am writing to you, little sons, because your sins
are forgiven for the sake of his name. 13I am writ-
ing to you, fathers, because you have known him
who is from the beginning. I am writing to you, ad-
olescents, because you have overcome the evil one.
14I am writing to you, little children, because you
have known the Father. I am writing to you, young
men, because you are strong, and the Word of God
abides in you, and you have overcome the evil one.

Do Not Love the World

15Do not choose to love the world, nor the things
that are in the world. If anyone loves the world, the
charity of the Father is not in him. 16For all that is
in the world is the desire of the flesh, and the desire
of the eyes, and the arrogance of a life which is not
of the Father, but is of the world. 17And the world

A hit megőrzése: 2,18- 3,24

A tévtanítók fellépése

18 Fiacskáim, itt az utolsó óra! És amint hallottátok, hogy jön az Antikrisztus, támadt is már sok antikrisztus. Ebből tudjuk, hogy itt az utolsó óra. 19 Közülünk jöttek elő, de nem voltak közülünk valók. Ha közülünk valók lettek volna, bizonyára velünk maradtak volna; de ki kellett derülnie annak, hogy nem mindnyájan közülünk valók. 20 Ti azonban fel vagytok kenve a Szent által, és mindnyájan tudjátok ezt. 21 Nem is azért írtam nektek, mintha nem ismernétek az igazságot, hanem mint olyanoknak, akik ismerik, és azt is, hogy semmi hazugság nem származik az igazságból. 22 Ki a hazug, ha nem az, aki tagadja, hogy Jézus a Krisztus? Az Antikrisztus az, ő tagadja az Atyát és a Fiút. 23 Ha valaki tagadja a Fiút, akkor az Atya sem az övé; ha valaki vallja a Fiút, akkor az Atya is az övé.

24 Amit kezdettől fogva hallottatok, maradjon meg bennetek. Ha megmarad bennetek, amit kezdettől fogva hallottatok, ti is megmaradtok a Fiúban és az Atyában. 25 Ez az ígéret, amelyet ő ígért nekünk: az örök élet. 26 Mindezt azokkal kapcsolatban írtam nektek, akik félrevezetnek titeket. 27 A kenet, amelyet tőle nyertetek, megvan bennetek, és bennetek is marad, így nincs szükségetek arra, hogy valaki tanítson titeket. Amire az ő kenete tanít titeket, az igaz és nem hazugság. Amint ő tanított titeket, maradjatok őbenne!

Figyelmeztetés a hűségre

28 Igen, gyermekeim, maradjatok őbenne, hogy amikor meg fog jelenni, bizalommal legyünk, és meg ne szégyenüljünk általa, amikor eljön. 29 Ha tudjátok, hogy ő igaz, akkor azt is tudjátok, hogy mindaz, aki igazat cselekszik, tőle született.

1 Ján 3

Az istengyermekség ajándéka

1 Nézzétek, mekkora szeretetet tanúsított irántunk az Atya, hogy Isten gyermekeinek nevezznek, és azok is vagyunk! Azért nem ismer minket a világ, mert őt sem ismeri. 2 Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk, de még nem lett nyilvánvaló, hogy mik leszünk. Tudjuk azonban, hogy amikor meg fog jelenni, hasonlók leszünk hozzá, mert látni fogjuk őt, amint van. 3 Mindaz, aki ezt

is passing away, with its desire. But whoever does the will of God abides unto eternity.

Beware of Antichrists

18 Little sons, it is the last hour. And, as you have heard that the Antichrist is coming, so now many antichrists have arrived. By this, we know that it is the last hour. 19 They went out from among us, but they were not of us. For, if they had been of us, certainly they would have remained with us. But in this way, it is made manifest that none of them are of us. 20 Yet you have the anointing of the Holy One, and you know everything. 21 I have not written to you as to ones who are ignorant of the truth, but as to ones who know the truth. For no lie is of the truth. 22 Who is a liar, other than he who denies that Jesus is the Christ? This one is the Antichrist, who denies the Father and the Son. 23 No one who denies the Son also has the Father. Whoever confesses the Son, also has the Father.

Remain in Christ

24 As for you, let what you have heard from the beginning remain in you. If what you have heard from the beginning remains in you, then you, too, shall abide in the Son and in the Father.

25 And this is the Promise, which he himself has promised to us: Eternal Life.

26 I have written these things to you, because of those who would seduce you. 27 But as for you, let the Anointing that you have received from him abide in you. And so, you have no need of anyone to teach you. For his Anointing teaches you about everything, and it is the truth, and it is not a lie. And just as his Anointing has taught you, abide in him.

28 And now, little sons, abide in him, so that when he appears, we may have faith, and we may not be confounded by him at his advent. 29 If you know that he is just, then know, too, that all who do what is just are born of him.

1 John 3

Children of God

1 See what kind of love the Father has given to us, that we would be called, and would become, the sons of God. Because of this, the world does not know us, for it did not know him. 2 Most beloved, we are now the sons of God. But what we shall be then has not yet appeared. We know that when he does appear, we shall be like him, for we shall see

reméli tőle, megszenteli magát, mint ahogy ő is szent. 4 Mindaz, aki bűnt cselekszik, gonoszságot is elkövet, mert a bűn gonoszság. 5 És tudjátok, hogy ő azért jelent meg, hogy elvegye a bűneinket, és benne nincsen bűn. 6 Mindaz, aki benne marad, nem vétkezik, és mindaz, aki vétkezik, nem látta és nem ismerte őt. 7 Gyermekeim, senki meg ne csaljon titeket! Aki igazat cselekszik, az igaz, mint ahogy ő is igaz. 8 Aki bűnt cselekszik, az ördögtől van, mert az ördög kezdettől fogva vétkezik. Azért jelent meg Isten Fia, hogy az ördög műveit lerontsa. 9 Mindaz, aki Istentől született, bűnt nem cselekszik, mert Isten magja van benne, és nem vétkezhet, mert Istentől született. 10 Erről lehet megismerni, hogy kik az Isten gyermekei és kik az ördög gyermekei. Mindaz, aki nem igazat cselekszik, és aki nem szereti testvérét, nem Istentől van.

Felszólítás a testvéri szeretetre

11 Mert az az üzenet, amelyet kezdettől fogva hallottatok, hogy szeressük egymást. 12 Nem úgy, mint Kain, aki a gonosztól volt, és megölte testvérét. S miért ölte meg? Azért, mert az ő tettei gonoszak voltak, a testvérének tettei pedig igazak. 13 Ne csodálkozzatok, testvérek, ha a világ gyűlöl titeket. 14 Mi tudjuk, hogy a halálból átmentünk az életre, mert szeretjük testvéreinket. Aki nem szeret, az a halálban marad. 15 Mindaz, aki gyűlöli testvérét, gyilkos. És jól tudjátok, hogy egy gyilkosnak sincs örök élete, amely megmaradna benne. 16 Abból ismertük meg a szeretetet, hogy ő életét adta értünk, tehát nekünk is életünket kell adnunk testvéreinkért. 17 Aki birtokolja a világ javait, és szűkölködni látja testvérét, de a szívét elzárja előle, hogyan marad meg abban az Isten szeretete? 18 Gyermekeim! Ne szeressünk szóval, se nyelvvel, hanem tettel és igazsággal!

Az istengyermeki bizalom

19 Erről ismerjük meg, hogy az igazságból vagyunk, és az ő színe előtt meg fog nyugodni a szívünk. 20 Mert ha a szívünk vádol is minket, Isten nagyobb a szívünknél, és tud mindent. 21 Szeretteim! Ha a szívünk nem vádol minket, bizalmunk van Istenhez, 22 és bármit kérünk, megkapjuk tőle, mert megtartjuk parancsait, és azt tesszük, ami kedves előtte. 23 És az ő parancsa az, hogy higgyünk Fiának, Jézus Krisztusnak nevében, és szeressük egymást, amint megparancsolta nekünk. 24 Aki megtartja parancsait, Istenben marad, és az Isten is őbenne. Hogy pedig ő bennünk marad, azt a Lélektől tudjuk meg, amelyet nekünk adott.

him as he is. 3And everyone who holds this hope in him, keeps himself holy, just as he also is holy.

4Everyone who commits a sin, also commits iniquity. For sin is iniquity. 5And you know that he appeared in order that he might take away our sins. For in him there is no sin. 6Everyone who abides in him does not sin. For whoever sins has not seen him, and has not known him. 7Little sons, let no one deceive you. Whoever does justice is just, even as he also is just. 8Whoever commits sin is of the devil. For the devil sins from the beginning. For this reason, the Son of God appeared, so that he might eradicate the works of the devil. 9All those who have been born of God do not commit sin. For the offspring of God abides in them, and he is not able to sin, because he was born of God. 10In this way, the sons of God are made manifest, and also the sons of the devil. Everyone who is not just, is not of God, as also anyone who does not love his brother.

Love One Another

(John 13:31–35; Romans 12:9–13)

11For this is the announcement that you heard from the beginning: that you should love one another. 12Do not be like Cain, who was of the evil one, and who killed his brother. And why did he kill him? Because his own works were wicked, but his brother's works were just.

13If the world hates you, brothers, do not be surprised. 14We know that we have passed from death to life. For we love as brothers. Whoever does not love, abides in death. 15Everyone who hates his brother is a murderer. And you know that no murderer has eternal life abiding within him. 16We know the love of God in this way: because he laid down his life for us. And so, we must lay down our lives for our brothers. 17Whoever possesses the goods of this world, and sees his brother to be in need, and yet closes his heart to him: in what way does the love of God abide in him? 18My little sons, let us not love in words only, but in works and in truth. 19In this way, we will know that we are of the truth, and we will commend our hearts in his sight. 20For even if our heart reproaches us, God is greater than our heart, and he knows all things. 21Most beloved, if our heart does not reproach us, we can have confidence toward God; 22and whatever we shall request of him, we shall receive from him. For we keep his commandments, and we do the things that are pleasing in his sight.

A hit mint az életre vezető út: 4,1-5,12

1 Ján 4

A lelkek megkülönböztetéséről

1 Szeretteim! Ne higgyetek minden léleknek,
hanem vizsgáljátok meg a lelkeket, vajon Istentől
vannak-e, mert sok hamis próféta ment szerteszét
a világba. 2 Erről ismerhetjük meg Isten Lelkét:
Minden lélek, amely vallja, hogy Jézus Krisztus
testben eljött, Istentől van. 3 És minden lélek,
amely nem vallja Jézust, nem Istentől van. Az An-
tikrisztusé az, akiről hallottátok, hogy eljön, és
már most a világban van. 4 Ti Istentől vagytok,
gyermekeim, azokat pedig legyőztétek, mert na-
gyobb az, aki bennetek van, mint aki a világban
van. 5 Ők ebből a világból valók, azért e szerint a
világ szerint beszélnek, és a világ hallgat rájuk.
6 Mi Istentől vagyunk. Aki ismeri Istent, hallgat
ránk; aki nincs Istentől, nem hallgat ránk. Erről is-
merjük meg az igazság Lelkét és a tévelygés lelkét.

Isten a szeretet

7 Szeretteim! Szeressük egymást, mert a sze-
retet Istentől van. Mindaz, aki szeret, Istentől szü-
letett, és ismeri Istent. 8 Aki nem szeret, nem is-
meri Istent, mert Isten a szeretet. 9 Isten szeretete
abban nyilvánult meg irántunk, hogy egyszülött
Fiát küldte a világra, hogy általa éljünk. 10 Ebben
áll a szeretet. Nem mintha mi szerettük volna Is-
tent, hanem mert ő szeretett minket, és elküldte
Fiát engesztelésül bűneinkért. 11 Szeretteim! Ha
Isten így szeretett minket, nekünk is szeretnünk
kell egymást! 12 Istent soha nem látta senki. Ha
szeretjük egymást, Isten bennünk marad, és szere-
tete tökéletes bennünk. 13 Abból ismerjük meg,
hogy benne maradunk, és ő mibennünk, hogy a
Lelkéből adott nekünk. 14 Mi pedig láttuk, és ta-
núságot teszünk arról, hogy az Atya elküldte Fiát,
mint a világ üdvözítőjét. 15 Aki vallja, hogy »Jé-
zus az Isten Fia«, abban Isten benne marad, és ő
Istenben. 16 Mi, akik hittünk, megismertük a sze-
retetet, amellyel Isten szeret bennünket.

23 And this is his commandment: that we should
believe in the name of his Son, Jesus Christ, and
love one another, just as he has commanded us.
24 And those who keep his commandments abide
in him, and he in them. And we know that he
abides in us by this: by the Spirit, whom he has
given to us.

1 John 4

Testing the Spirits

1 Most beloved, do not be willing to believe every
spirit, but test the spirits to see if they are of God.
For many false prophets have gone out into the
world. 2 The Spirit of God may be known in this
way. Every spirit who confesses that Jesus Christ
has arrived in the flesh is of God; 3 and every spirit
who contradicts Jesus is not of God. And this one
is the Antichrist, the one that you have heard is
coming, and even now he is in the world. 4 Little
sons, you are of God, and so you have overcome
him. For he who is in you is greater than he who
is in the world. 5 They are of the world. Therefore,
they speak about the world, and the world listens
to them. 6 We are of God. Whoever knows God,
listens to us. Whoever is not of God, does not lis-
ten to us. In this way, we know the Spirit of truth
from the spirit of error.

Love Comes from God

7 Most beloved, let us love one another. For love
is of God. And everyone who loves is born of God
and knows God. 8 Whoever does not love, does not
know God. For God is love. 9 The love of God was
made apparent to us in this way: that God sent his
only-begotten Son into the world, so that we
might live through him. 10 In this is love: not as if
we had loved God, but that he first loved us, and
so he sent his Son as a propitiation for our sins.
11 Most beloved, if God has so loved us, we also
ought to love one another. 12 No one has ever seen
God. But if we love one another, God abides in us,
and his love is perfected in us. 13 In this way, we
know that we abide in him, and he in us: because
he has given to us from his Spirit. 14 And we have
seen, and we testify, that the Father has sent his
Son to be the Savior of the world.

15 Whoever has confessed that Jesus is the Son of
God, God abides in him, and he in God. 16 And we
have known and believed the love that God has
for us. God is love. And he who abides in love,
abides in God, and God in him. 17 In this way, the

Félelem és szeretet

Szeretet az Isten; aki a szeretetben marad, Istenben marad, és Isten őbenne. 17 Isten szeretete azzal lesz teljes bennünk, hogy az ítélet napján is lesz bizalmunk. Mert amilyen ő, olyanok vagyunk mi is ezen a világon. 18 A szeretetben nincs félelem. A tökéletes szeretet kizárja a félelmet, mert a félelem gyötrelemmel jár. Aki pedig fél, nem tökéletes a szeretetben. 19 Szeressünk tehát, mert Isten előbb szeretett minket. 20 Ha valaki azt mondja: »Szeretem Istent«, és a testvérét gyűlöli, az hazug. Mert aki nem szereti testvérét, akit lát, nem szeretheti Istent, akit nem lát. 21 Az a parancsunk tőle, hogy aki szereti Istent, szeresse a testvérét is.

1 Ján 5

A hit: győzelem a világ felett

1 Mindaz, aki hiszi, hogy Jézus a Krisztus, Istentől született. És mindaz, aki szereti azt, aki szült, szereti azt is, aki tőle született. 2 Arról ismerjük meg, hogy szeretjük Isten szülötteit, ha Istent szeretjük, és parancsait teljesítjük. 3 Mert az az Isten szeretete, hogy parancsait megtartjuk; és az ő parancsai nem nehezek. 4 Mert minden, ami Istentől született, legyőzi a világot. Ez az a győzelem, amely legyőzi a világot: a mi hitünk. 5 Ki más győzi le a világot, mint aki hiszi, hogy Jézus az Isten Fia? 6 Ő az, aki víz és vér által jött, Jézus Krisztus. Nem csupán víz által, hanem víz és vér által. És a Lélek az, aki tanúskodik, ugyanis a Lélek igazság. 7 Mert hárman vannak, akik tanúskodnak: 8 a Lélek, a víz és a vér; és ez a három egy.

Isten tanúságtétele

9 Ha az emberek tanúságát elfogadjuk, Isten tanúsága nagyobb. S Isten tanúsága az, hogy tanúságot tett az ő Fiáról. 10 Aki hisz Isten Fiában, az magában hordozza Isten tanúságát. Aki nem hisz Istennek, hazugnak tartja őt, mert nem hisz abban a tanúságban, amelyet Isten tett az ő Fiáról. 11 A tanúság pedig az, hogy Isten örök életet adott nekünk. És ez az élet az ő Fiában van. 12 Aki magáénak mondhatja a Fiút, annak van élete; aki nem mondhatja magáénak Isten Fiát, annak nincs élete.

Befejező intelmek: bűnök és az örök élet: 5,13-21

13 Ezeket azért írom nektek, hogy tudjátok: nektek, akik hisztek Isten Fiának nevében, örök életetek van.

love of God is perfected with us, so that we may have confidence on the day of judgment. For as he is, so also are we, in this world. 18 Fear is not in love. Instead, perfect love casts out fear, for fear pertains to punishment. And whoever fears is not perfected in love. 19 Therefore, let us love God, for God first loved us. 20 If anyone says that he loves God, but hates his brother, then he is a liar. For he who does not love his brother, whom he does see, in what way can he love God, whom he does not see? 21 And this is the commandment that we have from God, that he who loves God must also love his brother.

1 John 5

Overcoming the World

1 Everyone who believes that Jesus is the Christ, is born of God. And everyone who loves God, who provides that birth, also loves him who has been born of God. 2 In this way, we know that we love those born of God: when we love God and do his commandments. 3 For this is the love of God: that we keep his commandments. And his commandments are not heavy. 4 For all that is born of God overcomes the world. And this is the victory that overcomes the world: our faith.

5 Who is it that overcomes the world? Only he who believes that Jesus is the Son of God! 6 This is the One who came by water and blood: Jesus Christ. Not by water only, but by water and blood. And the Spirit is the One who testifies that the Christ is the Truth. 7 For there are Three who give testimony in heaven: the Father, the Word, and the Holy Spirit. And these Three are One. 8 And there are three who give testimony on earth: the Spirit, and the water, and the blood. And these three are one.

God's Testimony about His Son

9 If we accept the testimony of men, then the testimony of God is greater. For this is the testimony of God, which is greater: that he has testified about his Son. 10 Whoever believes in the Son of God, holds the testimony of God within himself. Whoever does not believe in the Son, makes him a liar, because he does not believe in the testimony which God has testified about his Son. 11 And this is the testimony which God has given to us: Eternal Life. And this Life is in his Son. 12 Whoever

14 Abban rejlik a mi iránta való bizalmunk,
hogy bármit kérünk az ő akarata szerint, meghall-
gat minket. 15 S ha tudjuk, hogy meghallgat min-
ket, bármit kérünk is tőle, azt is tudjuk, hogy már a
miénk, amit kértünk. 16 Ha valaki látja, hogy a test-
vére vétkezik, de nem halálos bűnnel, imádkozzon
érte, és Isten életet fog adni annak, aki nem halálo-
san vétkezett. Van halált okozó bűn is; nem erről
mondom, hogy valaki könyörögjön érte.

17 Minden gonoszság bűn, de van halált nem
okozó bűn is. 18 Tudjuk, hogy mindaz, aki Istentől
született, nem vétkezik, mert az Istentől való szü-
letés megőrzi őt, s a gonosz meg nem érinti.
19 Tudjuk, hogy mi Istentől vagyunk, ez az egész
világ pedig gonoszságban fetreng. 20 S azt is tud-
juk, hogy Isten Fia eljött, és értelmet adott ne-
künk, hogy megismerjük azt, aki Igaz. Mi őbenne
vagyunk, aki igaz: az ő Fiában, Jézus Krisztusban.
Ő az igaz Isten és az örök élet. 21 Gyermekeim,
őrizkedjetek a bálványoktól! Ámen.

has the Son, has Life. Whoever does not have the
Son, does not have Life.

Effective Prayer

13 I am writing this to you, so that you may know
that you have Eternal Life: you who believe in the
name of the Son of God. 14 And this is the confi-
dence which we have toward God: that no matter
what we shall request, in accord with his will, he
hears us. 15 And we know that he hears us, no mat-
ter what we request; so we know that we can ob-
tain the things that we request of him.

16 Anyone who realizes that his brother has sinned,
with a sin that is not unto death, let him pray, and
life shall be given to him who has sinned not unto
death. There is a sin which is unto death. I am not
saying that anyone should ask on behalf of that
sin. 17 All that is iniquity is sin. But there is a sin
unto death.

The True God

18 We know that everyone who is born of God does
not sin. Instead, rebirth in God preserves him, and
the evil one cannot touch him. 19 We know that we
are of God, and that the entire world is established
in wickedness. 20 And we know that the Son of
God has arrived, and that he has given us under-
standing, so that we may know the true God, and
so that we may remain in his true Son. This is the
true God, and this is Eternal Life.

21 Little sons, keep yourselves from false worship.
Amen.

JÁNOS MÁSODIK LEVELE

Címzés és köszöntés: 1-3

1 A presbiter a kiválasztott úrnőnek és gyermekeinek, akiket igazán szeretek; s nem egyedül én, hanem azok is mindnyájan, akik megismerték az igazságot, 2 az igazság révén, amely megmarad bennünk, és velünk lesz örökké. 3 Legyen velünk kegyelem, irgalom, békesség az Atyaistentől és Jézus Krisztustól, az Atyának Fiától igazságban és szeretetben!

Élet az igazságban: 4-6

4 Igen örültem, hogy gyermekeid között olyanokat találtam, akik igazságban járnak, amint parancsot kaptunk az Atyától.

5 Most pedig kérlek téged, úrnőm, nem mintha új parancsot írnék neked, hanem azt, ami megvolt nálunk kezdettől fogva, hogy szeressük egymást. 6 A szeretet az, ha az ő parancsai szerint járunk. Mert az a parancs, hogy amit kezdettől fogva hallottátok, aszerint járjatok.

A tévtanítók elutasítása: 7-11

7 Sok csaló ment ugyanis szerteszét a világba. Ezek nem vallják, hogy Jézus Krisztus testben eljött. Aki ilyen, az csaló és antikrisztus. 8 Vigyázzatok magatokra! El ne veszítsétek, amit fáradozásotokkal elértetek, hogy teljes jutalmat kapjatok! 9 Ha valaki túllép ezen, és nem marad meg Krisztus tanításában, akkor Isten sem az övé. Ha azonban valaki megmarad a tanításban, akkor az Atya is és a Fiú is az övé. 10 Ha valaki hozzátok jön, és nem ezt a tanítást hozza magával, ne fogadjátok be őt házatokba, még azt se mondjátok neki: »Üdv neked!«. 11 Mert aki azt mondja neki: »Üdv neked!«, az részes az ő gonosz cselekedeteiben.

Befejező köszöntések: 12-13

12 Még több írnivalóm is volna nektek, de nem akartam papíron és tintával, mert remélem, eljutok hozzátok, és szemtől szembe beszélhetek veletek, hogy örömünk teljes legyen. 13 Üdvözölnek téged kiválasztott nővéred gyermekei!

2 John 1

A Greeting from the Elder

(3 John 1:1–4)

1 The Elder to the Elect Lady, and those born of her, whom I love in the truth: and not I alone, but also all those who have known the truth, 2 because the truth which dwells in us shall be with us for eternity. 3 May grace, mercy, and peace be with you from God the Father, and from Christ Jesus, the Son of the Father, in truth and in love.

Walking in the Truth

(John 8:30–47)

4 I was very glad because I discovered some of your sons walking in the truth, just as we received the commandment from the Father. 5 And now I petition you, Lady, not as if writing a new commandment to you, but instead that commandment which we have had from the beginning: that we love one another. 6 And this is love: that we walk according to his commandments. For this is the commandment that you have heard in the same way from the beginning, and in which you should walk.

Beware of Deceivers

7 For many deceivers have gone out into the world, those who do not confess that Jesus Christ has arrived in the flesh. Such a one as this is a deceiver and an antichrist. 8 Be cautious for yourselves, lest you lose what you have accomplished, and so that, instead, you may receive a full reward. 9 Everyone who withdraws and does not remain in the doctrine of Christ, does not have God. Whoever remains in the doctrine, such a one as this has both the Father and the Son. 10 If anyone comes to you, and does not bring this doctrine, do not be willing to receive him into the house, and do not speak a greeting to him. 11 For whoever speaks a greeting to him, is speaking with his evil works.

Conclusion

(3 John 1:13–14)

12 I have much more to write to you, but I am not willing to do so through paper and ink. For I hope that I may be with you in the future, and that I may speak face to face, so that your joy may be full.

13 The sons of your Elect Sister greet you.

JÁNOS HARMADIK LEVELE

Címzés és köszöntés: 1-4

1 A presbiter a kedves Gájusznak, akit igazán
szeretek. 2 Kedvesem! Azon imádkozom, hogy
mindenben szerencsésen járj, és egészséges légy,
mint ahogy lelked is jó állapotban van. 3 Nagyon
örültem, amikor a testvérek megérkeztek, és tanú-
ságot tettek igazságodról, arról, hogy igazságban
jársz. 4 Nincs annál nagyobb öröm számomra,
mint amikor hallom, hogy a gyermekeim igazság-
ban járnak.

A hithirdetők bátorítása: 5-8

5 Kedvesem! Hűségesen jársz el mindabban,
amit a testvérekkért, méghozzá idegenekért teszel.
6 Ők tanúságot tettek szeretetedről az egyház színe
előtt, és jól teszed, ha az úton gondoskodsz róluk,
amint ez méltó Istenhez. 7 Hiszen az ő nevéért kel-
tek útra, és semmit sem fogadnak el a pogányok-
tól. 8 Nekünk kell tehát az ilyeneket támogatnunk,
hogy segítőtársai legyünk az igazságnak.

Diotrefész rendreutasítása: 9-10

9 Írtam valamit az egyháznak, de az, aki sze-
reti közöttük az első helyet elfoglalni, Diotrefész,
nem fogad be minket. 10 Ezért, ha majd elmegyek,
megfeddem őt azért, amit tesz. Gonosz szavakat
fecseg ellenünk, és mintha még ez sem volna neki
elég, nem fogadja be a testvéreket. Azoknak pe-
dig, akik be akarják fogadni őket, megtiltja, sőt,
kiutasítja őket az egyházból.

Tanúság Demeterről: 11-12

11 Kedvesem! Ne kövesd a rosszat, hanem
azt, ami jó! Aki jót cselekszik, az Istenből van; aki
rosszat cselekszik, nem látta Istent.

12 Demeterről mindnyájan tanúságot tesznek,
maga az igazság is, sőt, mi is tanúságot teszünk
róla, és te tudod, hogy a mi tanúságunk igaz.

Befejező köszöntések: 13-14

13 Sok írnivalóm volna még neked, de nem
akartam neked tintával és tollal írni. 14 Remélem
ugyanis, hogy hamarosan meglátlak, s akkor
szemtől szembe fogunk beszélni. Békesség ne-
ked! Üdvözölnek barátaid! Üdvözöld barátainkat
név szerint!

3 John 1

A Greeting from the Elder

(2 John 1:1–3)

1The Elder, to Gaius, most beloved, whom I love
in the truth.

2Most beloved, concerning everything, I make it
my prayer that you may benefit by advancing and
succeeding in whatever may be to the benefit of
your soul. 3I was very glad when the brothers ar-
rived, and when they offered testimony to the
truth in you, that you are walking in the truth. 4I
have no greater grace than this, when I hear that
my sons are walking in the truth.

Gaius Commended for Hospitality

5Most beloved, you should act faithfully in what-
ever you do for the brothers, and those who are
sojourners; 6they have given testimony to your
charity in the sight of the Church. You would to
well to lead these ones worthily to God. 7For they
set out, on behalf of his name, accepting nothing
from the unbelievers. 8Therefore, we must accept
such as these, in order that we may cooperate with
the truth.

Diotrephes and Demetrius

9As it happens, I had written to the church. But
Diotrephes, who loves to bear the highest rank
among them, would not accept us. 10Because of
this, when I come, I will admonish his works
which he does, babbling against us with malicious
words. And as if this were not sufficient for him,
he himself does not receive the brothers. And
those who do receive them, he hinders, and he
ejects them from the church.

11Most beloved, do not be willing to imitate what
is evil; instead imitate what is good. Whoever
does good is of God. Whoever does evil has not
seen God. 12Testimony is being given for Deme-
trius by everyone, and by the truth itself. And we
also offer testimony. And you know that our testi-
mony is true.

Conclusion

(2 John 1:12–13)

13I had many things to write to you, but I am not
willing, through ink and pen, to write to you.

14Yet I hope to see you soon, and then we will
speak face to face. Peace to you. The friends greet
you. Greet the friends by name.

JÚDÁS LEVELE

Címzés és köszöntés

1 Júdás, Jézus Krisztus szolgája és Jakab testvére, azoknak, akiket az Atyaisten szeret, Jézus Krisztusnak megtartott és meghívott. 2 Irgalom, béke és szeretet bőségesen adassék nektek!

Óvás a tévtanítóktól

3 Szeretteim, mivel őszinte törekvésem, hogy közös üdvösségünkről írjak nektek, szükségesnek tartottam ebben az írásban kérni titeket, hogy harcoljatok a hitért, amelyet egyszer s mindenkorra átadtak a szenteknek.

4 Mert alattomban bejöttek közénk bizonyos emberek, akik régóta ki vannak jelölve az ítéletre. Istentelenek, akik Istenünk kegyelmét érzékiségre fordítják, s egyedüli Uralkodónkat és Urunkat, Jézus Krisztust tagadják.

Fenyegető ítélet a tévtanítók ellen

5 Figyelmeztetni akarlak titeket – bár mindezt jól tudjátok –, hogy az Úr, miután kiszabadította a népet Egyiptom földjéről, később azokat, akik nem hittek, elpusztította. 6 Az angyalokat pedig, akik nem őrizték meg méltóságukat, hanem elhagyták lakóhelyüket, a nagy nap ítéletére örök bilincseken, sötétségben tartja. 7 Ugyanígy Szodoma és Gomorra is, és a szomszédos városok, amelyek hasonlóképpen paráznák voltak, és más test után jártak, szenvedik az örök tűz büntetését, és intő példaként állnak előttünk.

A tévtanítók útja

8 Ezek az álmodozók is ugyanúgy megfertőzik a testet, az Úr hatalmát megvetik, a Fényességeket pedig káromolják. 9 Pedig Mihály főangyal, amikor az ördöggel vitatkozott és viaskodott Mózes teste miatt, nem mert káromló ítéletet kimondani ellene, hanem azt mondta: *»Büntessen meg*

Jude 1

A Greeting from Jude
(James 1:1)

1 Jude, a servant of Jesus Christ, and brother of James, to those who are beloved in God the Father, and who are guarded and called in Jesus Christ: 2 May mercy, and peace, and love be fulfilled in you.

God's Judgment on the Ungodly
(2 Peter 3:1–7)

3 Most beloved, taking all care to write to you about your common salvation, I found it necessary to write to you in order to beg you to contend earnestly for the faith that was handed down once to the saints. 4 For certain men entered unnoticed, who were written of beforehand unto this judgment: impious persons who are transforming the grace of our God into self-indulgence, and who are denying both the sole Ruler and our Lord Jesus Christ.

5 So I want to caution you. Those who once knew everything that Jesus did, in saving the people from the land of Egypt, afterwards perished because they did not believe. 6 And truly, the Angels, who did not keep to their first place, but instead abandoned their own domiciles, he has reserved with perpetual chains under darkness, unto the great day of judgment. 7 And also Sodom and Gomorrah, and the adjoining cities, in similar ways, having given themselves over to fornication and to the pursuing of other flesh, were made an example, suffering the punishment of eternal fire.

8 Similarly also, these ones certainly defile the flesh, and they despise proper authority, and they blaspheme against majesty. 9 When Michael the Archangel, disputing with the devil, contended about the body of Moses, he did not dare to bring against him a judgment of blasphemy, so instead he said: "The Lord commands you." 10 But these men certainly blaspheme against whatever they do not understand. And yet, whatever they, like mute animals, know from nature, in these things they are corrupted. 11 Woe to them! For they have gone after the way of Cain, and they have poured out the error of Balaam for profit, and they have perished in the sedition of Korah. 12 These ones are defiled within their banquets, enjoying themselves and feeding themselves without fear; waterless clouds, which are tossed about by winds;

téged az Úr!« {Zak 3,2} 10 Ezek pedig gyalázzák
mindazt, amit nem értenek. Amit viszont a termé-
szet szerint, mint az oktalan állatok, tudnak, azál-
tal romlásba jutnak. 11 Jaj nekik, mert Kain útján
járnak, és nyereségért Bálám tévedésére adták
magukat, és mint Kóré a lázadásban, elvesznek.
12 Szégyenfoltok ezek a lakomáitokon, tartózko-
dás nélkül lakmároznak, és önmagukat hizlalják;
esőtlen felhők, amelyeket a szelek ide-oda kerget-
nek, őszi, terméketlen, kétszer kiveszett, gyöke-
restül kitépett fák, 13 vad tengeri hullámok, ame-
lyek saját gyalázatukat tajtékozzák, bolygó csilla-
gok, amelyekre a sötétség vihara vár örökké.
14 Ezekről jövendölt Hénok, Ádám után a hetedik,
amikor így szólt: »Íme, jön az Úr ezernyi szentjé-
vel, 15 minden fölött ítéletet tart, és megfenyíti az
összes istentelent minden gonoszságért, amelyet
gonoszul véghezvittek; és minden durva beszéd-
ért, amelyet az istentelen bűnösök ellene szóltak.«
16 Izgága elégedetlenkedők ezek, akik saját kíván-
ságaik útján járnak; a szájuk kevélységet beszél,
és haszonlesésből hízelegnek az embereknek.

Felhívás a hűségre

17 Ti azonban, szeretteim, emlékezzetek meg
az igékről, amelyeket előre megmondtak a mi
Urunk, Jézus Krisztus apostolai. 18 Megmondták
nektek, hogy »az utolsó időben gúnyolódók jön-
nek, akik saját kívánságaik útján járnak, istente-
lenségben.« {2 Pét 3,3} 19 Ezek azok, akik szakadá-
sokat támasztanak, érzékiek, a Lélek nélkül valók.
20 Ti ellenben, szeretteim, épüljetek rá legszen-
tebb hitetekre, imádkozzatok a Szentlélekben,
21 őrizzétek meg magatokat Isten szeretetében, s
várjátok a mi Urunknak, Jézus Krisztusnak irgal-
masságát az örök életre! 22 A kételkedőkön kö-
nyörüljetek, 23 amazokat viszont mentsétek meg,
ragadjátok ki őket a tűzből! A többieken pedig kö-
nyörüljetek, ám félelemmel, s borzadjatok még a
ruhától is, amit a testük beszennyezett!

Befejezés

24 Annak pedig, akinek van hatalma bűn nél-
kül megőrizni titeket, és szeplőtelenül, boldog
örömmel az ő dicsőségének színe elé állítani, 25 a
mi egyedül üdvözítő Istenünknek, Urunk Jézus
Krisztus által, legyen dicsőség és magasztalás,
uralkodás és hatalom minden idő előtt, most és
mindörökkön-örökké! Ámen.

autumn trees, unfruitful, twice dead, uprooted;
13raging waves of the sea, foaming from their own
confusion; wandering stars, for whom the whirl-
wind of darkness has been reserved forever!

14And about these, Enoch, the seventh from
Adam, also prophesied, saying: “Behold, the Lord
is arriving with thousands of his saints, 15to exe-
cute judgment against everyone, and to reprove all
the impious concerning all the works of their im-
piety, by which they have acted impiously, and
concerning all the harsh things that impious sin-
ners have spoken against God.” 16These ones are
complaining murmurers, walking according to
their own desires. And their mouth is speaking ar-
rogance, admiring persons for the sake of gain.

A Call to Persevere

(Hebrews 10:19–39; 2 Peter 3:1–7)

17But as for you, most beloved, be mindful of the
words which have been foretold by the Apostles
of our Lord Jesus Christ, 18who declared to you
that, in the end time, there would arrive mockers,
walking according to their own desires, in impie-
ties. 19These are the ones who segregate them-
selves; they are animals, not having the Spirit.
20But you, most beloved, are building yourselves
up by your most holy faith, praying in the Holy
Spirit, 21keeping yourselves in the love of God,
and anticipating the mercy of our Lord Jesus
Christ unto eternal life. 22So certainly, reprove
them, after they have been judged. 23Yet truly,
save them, seizing them from the fire. And have
mercy on others: in fear, hating even that which is
of the flesh, the defiled garment.

Doxology

(Romans 16:25–27)

24Then, to him who has the power to keep you free
from sin and to present you, immaculate, with ex-
ultation, before the presence of his glory at the ad-
vent of our Lord Jesus Christ, 25to the only God,
our Savior, through Jesus Christ our Lord: to him
be glory and magnificence, dominion and power,
before all ages, and now, and in every age, for-
ever. Amen.

JÁNOS JELENÉSEI

Előszó: 1,1-3

Jel 1

1 Jézus Krisztus kinyilatkoztatása, melyet Isten adott neki, hogy szolgáinak megmutassa mindazt, aminek csakhamar meg kell történnie **{Dán 2,28-29}**. Elküldte angyalát, és kijelentette szolgájának, Jánosnak, **2** aki tanúságot tett Isten igéjéről és Jézus Krisztus tanúbizonyságáról, mindarról, amit látott. **3** Boldog az, aki olvassa és aki hallja ennek a próféciának igéit, és megtartja mindazt, ami abban meg van írva, mert az idő közel van!

Bevezetés: 1,4-8

4 János a hét egyháznak, amelyek Ázsiában vannak. Kegyelem nektek és békesség attól, aki van és aki volt **{Kiv 3,14G}** és aki eljövendő; és a hét szellemtől, akik az ő trónja előtt vannak; **5** és Jézus Krisztustól, aki hűséges tanú, elsőszülött a halottak közül, és fejedelme a föld királyainak **{Zsolt 89,38. 28}**; aki szeretett minket és megszabadított bennünket bűneinktől **{Zsolt 130,8}** a saját vére által, **6** és Istene és Atyja számára királysággá és papokká tett minket **{Kiv 19,6}**; övé a dicsőség és az uralom örökkön-örökké! Ámen.

7 *Íme, a felhőkön jön* **{Dán 7,13}**, *és látni fogja* őt minden szem, és akik őt *átszúrták. Gyászolja majd őt a föld összes népe* **{Zak 12,10}**. Igen! Ámen.

8 Én vagyok az Alfa és az Ómega, mondja az Úr, az Isten, aki van **{Kiv 3,14G}**, és aki volt, és aki eljövendő: a Mindenható.

Revelation 1

Prologue

(Daniel 12:1–13)

1The Revelation of Jesus Christ, which God gave to him, in order to make known to his servants the things that must soon occur, and which he signified by sending his Angel to his servant John; **2**he has offered testimony to the Word of God, and whatever he saw is the testimony of Jesus Christ. **3**Blessed is he who reads or hears the words of this Prophecy, and who keeps the things that have been written in it. For the time is near.

John Greets the Seven Churches

4John, to the seven Churches, which are in Asia. Grace and peace to you, from him who is, and who was, and who is to come, and from the seven spirits who are in the sight of his throne, **5**and from Jesus Christ, who is the faithful witness, the firstborn of the dead, and the leader over the kings of the earth, who has loved us and has washed us from our sins with his blood, **6**and who has made us into a kingdom and into priests for God and for his Father. To him be glory and dominion forever and ever. Amen. **7**Behold, he arrives with the clouds, and every eye shall see him, even those who pierced him. And all the tribes of the earth shall lament for themselves over him. Even so. Amen.

8"I am the Alpha and the Omega, the Beginning and the End," says the Lord God, who is, and who was, and who is to come, the Almighty.

John's Vision on Patmos

9I, John, your brother, and a sharer in the tribulation and in the kingdom and in patient endurance for Christ Jesus, was on the island which is called Patmos, because of the Word of God and the testimony to Jesus. **10**I was in the Spirit on the Lord's day, and I heard behind me a great voice, like that of a trumpet, **11**saying, "What you see, write in a book, and send it to the seven Churches, which are in Asia: to Ephesus, and to Smyrna, and to Pergamus, and to Thyatira, and to Sardis, and to Philadelphia, and to Laodicea."

12And I turned around, so as to see the voice which was speaking with me. And having turned around, I saw seven golden lampstands. **13**And in the midst of the seven golden lampstands was one resembling the Son of man, clothed to the feet

LEVELEK A HÉT EGYHÁZNAK: 1,9-3,22

János megbízatása

9 Én, János, Jézusban testvéretek, és társatok
a szorongattatásban, az uralomban és a béketűrésben, a Patmosz nevű szigeten voltam Isten igéjéért
és Jézus tanúbizonyságáért. 10 A Lélekben elragadtatásba estem az Úr napján, és hátam mögött
olyan nagy hangot hallottam, mint a harsonáé,
11 amely így szólt: »Amit látsz, írd le egy
könyvbe, és küldd el a hét egyháznak: Efezusba,
Szmirnába, Pergamonba, Tiatírába, Szárdeszbe,
Filadelfiába és Laodíceába!« 12 Megfordultam,
hogy lássam a hangot, amely velem beszélt; és
amikor megfordultam, hét arany gyertyatartót láttam, 13 és a hét arany gyertyatartó között *az Emberfiához hasonlót, bokáig érő ruhába öltözve, és a* mellén *arany övvel körülövezve* {Dán 7,13; Ez 9,2.11G; Dán 10,5}. 14 *A feje és a haja fehér volt, mint a* fehér *gyapjú, és mint a hó, és a szeme olyan, mint a tűz* lángja. 15 *Lába hasonló volt* a kemencében
izzó *sárgarézhez* {Dán 7,9; 10,6}, *és a hangja, mint a nagy vizek zúgása* {Ez 1,24}. 16 Jobbjában hét csillagot tartott, és a szájából kétélű kard állt ki. Az arca
olyan volt, mint a teljes fényében ragyogó nap.

17 Amikor megláttam őt, a lába elé hullottam,
mint egy halott. A jobbját rámtette, és azt mondta:
»Ne félj! Én vagyok az első és az utolsó {Iz 44,2.6},
18 az élő, bár halott voltam; de íme élek örökkön-
örökké; nálam vannak a halál és az alvilág kulcsai.
19 Írd föl tehát, amiket láttál, és amik vannak, és
amiknek ezek után kell megtörténniük {Dán 2,29}!
20 A hét csillag titka, amelyet a jobbomban láttál,
és a hét arany gyertyatartó: a hét csillag a hét egyház angyala; és a hét gyertyatartó a hét egyház.

Jel 2

Az efezusi egyháznak

1 Az efezusi egyház angyalának írd meg:

Így szól, aki a hét csillagot tartja a jobbjában,
aki a hét arany gyertyatartó között jár: 2 Ismerem
cselekedeteidet, fáradozásodat és béketűrésedet,
és hogy nem szenvedheted a gonoszokat; hogy
próbára tetted azokat, akik apostoloknak mondják
magukat, holott nem azok, és hazugnak találtad
őket. 3 Béketűrő vagy, és szenvedtél az én nevemért, és nem fáradtál el. 4 De kifogásom van ellened: az, hogy elhagytad első szeretetedet. 5 Emlékezz tehát arra, honnan estél ki, térj meg, és tedd
azt, amit korábban tettél; mert különben föllépek

with a vestment, and wrapped to the breast with a
wide belt of gold. 14But his head and hair were
bright, like white wool, or like snow; and his eyes
were like a flame of fire; 15and his feet resembled
shining brass, just as in a burning furnace; and his
voice was like the voice of many waters. 16And in
his right hand, he held the seven stars; and from
his mouth went out a sharp two-edged sword; and
his face was like the sun, shining with all its
might.

17And when I had seen him, I fell at his feet, like
one who is dead. And he laid his right hand upon
me, saying: “Do not be afraid. I am the First and
the Last. 18And I am alive, though I was dead.
And, behold, I live forever and ever. And I hold
the keys of death and of Hell. 19Therefore, write
the things which you have seen, and which are,
and which must occur afterward: 20the mystery of
the seven stars, which you have seen in my right
hand, and of the seven golden lampstands. The
seven stars are the Angels of the seven Churches,
and the seven lampstands are the seven
Churches.”

Revelation 2

To the Church in Ephesus

(Acts 19:8–12; Ephesians 1:1–2)

1“And to the Angel of the Church of Ephesus
write: Thus says the One who holds the seven
stars in his right hand, who walks in the midst of
the seven golden lampstands:

2I know your works, and your hardship and patient endurance, and that you cannot stand those
who are evil. And so, you have tested those who
declare themselves to be Apostles and are not, and
you have found them to be liars. 3And you have
patient endurance for the sake of my name, and

ellened, és elmozdítom gyertyatartódat helyéről, ha nem térsz meg. 6 De az megvan benned, hogy gyűlölöd a nikolaiták cselekedeteit, amelyeket én is gyűlölök.

7 Akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek az egyházaknak. A győztesnek enni adok az élet fájáról, mely Isten paradicsomában van {Ter 2,9; Ez 31,8}!

A szmirnai egyháznak

8 A szmirnai egyház angyalának írd meg:

Így szól az első és az utolsó {Iz 44,6}, aki halott volt és él: 9 Ismerem szorongatásodat és szegénységedet – noha gazdag vagy –, és káromolnak azok, akik zsidónak mondják magukat, holott nem azok, hanem a sátán zsinagógája. 10 Semmit se félj a rád váró szenvedésektől! Íme, az ördög közületek egyeseket börtönbe fog vetni, hogy próbára tegyen titeket, és szorongatásotok lesz tíz napig {Dán 1,12.14}. Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját.

11 Akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek az egyházaknak: Aki győzni fog, azt nem sebzi meg a második halál!

A pergamoni egyháznak

12 A pergamoni egyház angyalának írd meg:

Így szól, akié a kétélű kard: 13 Tudom, hol laksz: ott, ahol a sátán székhelye van; és kitartasz nevem mellett, és nem tagadtad meg hitemet még azokban a napokban sem, amikor Antipászt, az én tanúmat, az én hívemet megölték nálatok, ahol a sátán lakik. 14 De van ellened némi kifogásom is, hogy vannak ott nálad követői Bálám tanításának, aki arra tanította Bálákot, hogy tőrbe csalja Izrael fiait, hogy áldozati húsból lakmározzanak és paráználkodjanak {Szám 31,16; 25,1-2G}. 15 Így nálad is vannak olyanok, akik a nikolaiták tanításának követői. 16 Térj

you have not fallen away. 4But I have this against you: that you have relinquished your first charity. 5And so, call to mind the place from which you have fallen, and do penance, and do the first works. Otherwise, I will come to you and remove your lampstand from its place, unless you repent. 6But this you have, that you hate the deeds of the Nicolaitans, which I also hate. 7Whoever has an ear, let him hear what the Spirit says to the Churches. To him who prevails, I will give to eat from the Tree of Life, which is in the Paradise of my God.

To the Church in Smyrna

8And to the Angel of the Church of Smyrna write: Thus says the First and the Last, he who was dead and now lives:

9I know your tribulation and your poverty, but you are rich, and that you are blasphemed by those who declare themselves to be Jews and are not, but who are a synagogue of Satan. 10You should fear nothing amid those things which you will suffer. Behold, the devil will cast some of you into prison, so that you may be tested. And you will have tribulation for ten days. Be faithful even unto death, and I will give to you the crown of life. 11Whoever has an ear, let him hear what the Spirit says to the Churches. Whoever will prevail, he shall not be harmed by the second death.

To the Church in Pergamum

12And to the Angel of the Church of Pergamus write: Thus says he who holds the sharp two-edged spear:

13I know where you dwell, where the seat of Satan is, and that you hold to my name and have not denied my faith, even in those days when Antipas was my faithful witness, who was slain among you, where Satan dwells. 14But I have a few things against you. For you have, in that place, those who hold to the doctrine of Balaam, who instructed Balak to cast a stumbling block before the sons of Israel, to eat and to commit fornication. 15And you also have those who hold to the doctrine of the Nicolaitans. 16So do penance to the same extent. If you do less, I will come to you quickly and I will fight against these ones with the sword of my mouth. 17Whoever has an ear, let him hear what the Spirit says to the Churches. To him who prevails, I will give the hidden manna. And I will give to him a white emblem, and on the emblem, a new

meg tehát te is, különben csakhamar föllépek ellened, és harcba szállok azokkal szám kardjával.

17 Akinek van füle, hallja meg, mit mond a
Lélek az egyházaknak. A győztesnek elrejtett
mannát adok, és egy kis fehér követ adok neki, a
kis kőre írva pedig új nevet {Iz 62,2}, amelyet senki
sem ismer, csak az, aki kapja.

A tiatírai egyháznak

18 A tiatírai egyház angyalának írd meg:

Így szól az Isten Fia, akinek a szeme olyan,
mint a tűz lángja, és a lába hasonló a sárgarézhez {Dán 10,5-6}: 19 Ismerem műveidet, hitedet, szeretetedet, szolgálatodat és béketűrésedet, és
utóbbi tetteidet, amelyek számosabbak az előbbieknél. 20 De van ellened egy kifogásom, hogy
megengeded Jezabel asszonynak, aki magát prófétanőnek mondja, hogy tanítson, és elcsábítsa
szolgáimat, hogy paráználkodjanak és egyenek a
bálványáldozatokból {Szám 31,16; 25,1-2G}. 21 Időt adtam neki, hogy megtérjen, de nem akar megtérni
paráznaságából. 22 Íme, ágyba döntöm őt, és akik
vele házasságtörést követnek el, igen nagy szorongatásban lesznek, ha nem fordulnak el tetteiktől. 23 Fiait halállal ölöm meg, és megtudja minden egyház, hogy én vagyok a vesék és a szívek
vizsgálója {Zsolt 7,10}, és megfizetek közületek mindenkinek tettei szerint {Zsolt 62,13}. 24 Nektek pedig
azt mondom, a többieknek, akik Tiatírában vagytok, akik nem követik ezt a tanítást, és akik nem
ismerték a sátán állítólagos mélységeit: Nem rakok rátok más terhet! 25 Azonban amitek van, ahhoz ragaszkodjatok, amíg el nem jövök! 26 Aki pedig győz és mindvégig megtartja cselekedeteimet,

annak hatalmat *adok a nemzetek fölött,*

27 *hogy vasvesszővel kormányozza azokat,*

és összetörjenek, mint a cserépedény

{Zsolt 2,8-9G},

28 amint én is megkaptam Atyámtól,

és neki adom a hajnalcsillagot.

29 Akinek van füle, hallja meg,

mit mond a Lélek az egyházaknak!

Jel 3

A szárdeszi egyháznak

1 A szárdeszi egyház angyalának írd meg:

Így szól az, akié az Isten hét szelleme és a hét
csillag: Ismerem cselekedeteidet, hogy van neved,
hogy élsz, de halott vagy! 2 Légy éber, és erősítsd

name has been written, which no one knows, except the one who receives it.

To the Church in Thyatira
(Acts 16:11–15)

18 And to the Angel of the Church of Thyatira write: Thus says the Son of God, who has eyes like a flame of fire, and his feet are like shining brass.

19 I know your works, and your faith and charity, and your ministry and patient endurance, and that your more recent works are greater than the earlier ones. 20 But I have a few things against you. For you permit the woman Jezabel, who calls herself a prophetess, to teach and to seduce my servants, to commit fornication and to eat the food of idolatry. 21 And I gave her a time, so that she might do penance, but she is not willing to repent from her fornication. 22 Behold, I will cast her onto a bed, and those who commit adultery with her shall be in a very great tribulation, unless they repent from their works. 23 And I will put her sons to death, and all the Churches shall know that I am the one who examines temperaments and hearts. And I will give to each one of you according to your works. But I say to you, 24 and to the others who are at Thyatira: Whoever does not hold to this doctrine, and who has not ‘known the depths of Satan,’ as they say, I will not set any other weight upon you. 25 Even so, that which you have, hold on to it until I return. 26 And whoever will prevail and will observe my works even unto the end, I will give to him authority over the nations. 27 And he shall rule them with an iron rod, and they shall be broken like the earthenware of a potter. 28 The same I also have received from my Father. And I will give to him the morning star. 29 Whoever has an ear, let him hear what the Spirit says to the Churches.”

Revelation 3

To the Church in Sardis

1 “And to the Angel of the Church of Sardis write: Thus says he who has the seven spirits of God and the seven stars: I know your works, that you have

meg a többieket, akik közel vannak a halálhoz, mert műveidet nem találom teljesnek Istenem előtt. 3 Emlékezz tehát vissza, hogyan kaptad és hallottad, tartsd meg azt, és térj meg. Ha pedig nem leszel éber, úgy érkezem hozzád, mint a tolvaj, és nem fogod tudni, melyik órában jövök hozzád. 4 De vannak néhányan nálad Szárdeszben, akik nem szennyezték be ruháikat, és velem fognak járni fehérben, mert megérdemlik. 5 Aki győz, így fog fehér ruhába öltözni, és nem törlöm ki nevét az élet könyvéből {Zsolt 69,29}, és megvallom nevét Atyám és angyalai előtt.

6 Akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek az egyházaknak!

A filadelfiai egyháznak

7 A filadelfiai egyház angyalának írd meg:

Így szól a Szent, az Igaz, akié *Dávid kulcsa; aki ha valamit megnyit, azt senki sem zárja be; ha valamit bezár, azt senki sem nyitja ki* {Iz 22,22}: 8 Ismerem cselekedeteidet. Íme, nyitott ajtót adtam eléd, melyet senki sem zárhat be. Bár kevés az erőd, mégis megtartottad igémet, és nem tagadtad meg nevemet. 9 Íme, odaadok egyeseket a sátán zsinagógájából, akik zsidóknak mondják magukat, holott nem azok, hanem hazudnak; íme, megteszem, hogy eljöjjenek és lábadhoz boruljanak {Iz 60,14}, és megtudják, hogy szeretlek téged. 10 Mivel megőrizted béketűrésem igéjét, én is megőrizlek téged a megpróbáltatás órájától, amely eljön az egész földkerekségre, hogy próbára tegye a föld lakóit. 11 Íme, csakhamar eljövök! Tartsd meg, amid van, hogy senki se vegye el koronádat! 12 Aki győz, azt oszloppá teszem Istenem templomában, és nem megy ki többé, és ráírom Istenem nevét és Istenem városának nevét {Ez 48,35}, az új Jeruzsálemét, amely leszáll az égből Istenemtől, és saját, új nevemet {Iz 62,2}.

13 Akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek az egyházaknak!

A laodíceai egyháznak

14 A laodíceai egyház angyalának írd meg:

Így szól az Ámen, a hűséges és igaz tanú, aki Isten teremtésének kútfeje {Zsolt 89,38; Péld 14,5; 8,22G}: 15 Ismerem cselekedeteidet, hogy sem hideg nem vagy, sem meleg; bár hideg volnál vagy meleg! 16 De mivel langyos vagy, és sem hideg, sem meleg, kezdlek téged kivetni a számból. 17 Mert azt mondod: `Gazdag vagyok, és igen sok kincsem van {Óz 12,9}, nem szorulok rá semmire', és nem tudod, hogy nyomorult és szánalmas vagy, szegény, vak és meztelen, 18 tanácsolom neked,

a name which is alive, but you are dead. 2Be vigilant, and confirm the things that remain, lest they soon die out. For I do not find your works to be full in the sight of my God. 3Therefore, keep in mind the way that you have received and heard, and then observe it and repent. But if you will not be vigilant, I will come to you like a thief, and you will not know at what hour I will come to you. 4But you have a few names in Sardis who have not defiled their garments. And these shall walk with me in white, because they are worthy. 5Whoever prevails, so shall he be clothed in white vestments. And I will not delete his name from the Book of Life. And I will confess his name in the presence of my Father and in the presence of his Angels. 6Whoever has an ear, let him hear what the Spirit says to the Churches.

To the Church in Philadelphia

7And to the Angel of the Church of Philadelphia write: Thus says the Holy One, the True One, he who holds the key of David. He opens and no one closes. He closes and no one opens.

8I know your works. Behold, I have set an open door before you, which no one is able to close. For you have little power, and you have observed my word, and you have not denied my name. 9Behold, I will take from the synagogue of Satan those who declare themselves to be Jews and are not, for they are lying. Behold, I will cause them to approach and to reverence before your feet. And they shall know that I have loved you. 10Since you have kept the word of my patient endurance, I also will keep you from the hour of temptation, which shall overcome the whole world in order to test those living upon the earth. 11Behold, I am approaching quickly. Hold on to what you have, so that no one may take your crown. 12Whoever prevails, I will set him as a column in the temple of my God, and he shall not depart from it anymore. And I will write upon him the name of my God, and the name of the city of my God, the new Jerusalem that descends out of heaven from my God, and my new name. 13Whoever has an ear, let him hear what the Spirit says to the Churches.

To the Church in Laodicea

(Colossians 2:1–5)

14And to the Angel of the Church of Laodicea write: Thus says the Amen, the faithful and true Witness, who is the Beginning of the creation of God:

hogy végy tőlem tűzben megpróbált színaranyat, hogy meggazdagodj; ölts fehér ruhát, hogy ne legyen látható meztelenséged szégyene; s végy gyógyírt, hogy bekend a szemed, és láss. 19 Akiket szeretek {Példd 3,12}, azokat korholom és megfenyítem; buzdulj tehát föl, és térj meg. 20 Íme, az ajtónál állok és zörgetek. Ha valaki meghallja szavamat, és ajtót nyit, bemegyek hozzá, vele étkezem, és ő énvelem. 21 Aki győz, annak megadom, hogy velem üljön trónomon, mint ahogy én is győztem, és Atyámmal ülök az ő trónján.

22 Akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek az egyházaknak!«

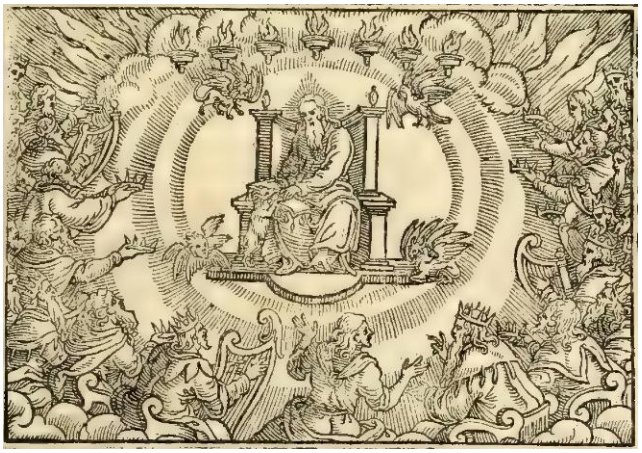
15I know your works: that you are neither cold, nor hot. I wish that you were either cold or hot. 16But because you are lukewarm and are neither cold nor hot, I will begin to vomit you out of my mouth. 17For you declare, ‘I am wealthy, and I have been enriched further, and I have need of nothing.’ And you do not know that you are wretched, and miserable, and poor, and blind, and naked. 18I urge you to buy from me gold, tested by fire, so that you may be enriched and may be clothed in white vestments, and so that the shame of your nakedness may disappear. And anoint your eyes with an eye salve, so that you may see. 19Those whom I love, I rebuke and chastise. Therefore, be zealous and do penance. 20Behold, I stand at the door and knock. If anyone will hear my voice and will open the door to me, I will enter to him, and I will dine with him, and he with me. 21Whoever prevails, I will grant to him to sit with me on my throne, just as I also have overcome and have sat down with my Father on his throne. 22Whoever has an ear, let him hear what the Spirit says to the Churches.”

BEVEZETŐ ÉGI LÁTOMÁSOK: 4,1-5,14

Jel 4

Hódolat Isten trónja előtt

1 Ezek után látomásom volt, és íme, ajtó nyílt meg az égben, és az előbbi hang, amelyet mint harsonát hallottam velem beszélni, így szólt: »Jöjj fel ide {Kiv 19,16}, és megmutatom neked azt, aminek ezek után történnie kell!« {Dán 2,29} 2 Azonnal elragadtatásba estem a Lélekben, és íme, trón volt elhelyezve az égben, és a trónon ült valaki. 3 Az ott ülő hasonlónak látszott a jáspishoz és a karneolhoz; szivárvány volt a trón körül, hasonló a smaragd színéhez {Iz 6,1; Ez 1,26-28}.

Revelation 4

The Throne in Heaven

1After these things, I saw, and behold, a door was opened in heaven, and the voice that I heard speaking with me first was like a trumpet, saying: “Ascend to here, and I will reveal to you what must occur after these things.” 2And immediately I was in the Spirit. And behold, a throne had been placed in heaven, and there was One sitting upon the throne. 3And the One who was sitting there was similar in appearance to a stone of jasper and sardius. And there was an iridescence surrounding the throne, in aspect similar to an emerald. 4And surrounding the throne were twenty-four smaller thrones. And upon the thrones, twenty-four elders were sitting, clothed entirely in white vestments, and on their heads were gold crowns.

Worship of the Creator

5And from the throne, lightnings and voices and thunders went forth. And there were seven burning lamps before the throne, which are the seven spirits of God. 6And in view of the throne, there was something that seemed like a sea of glass, similar to crystal. And in the middle of the throne, and all around the throne, there were four living creatures, full of eyes in front and in back. 7And

4 A trón körül huszonnégy szék, és a székeken huszonnégy vén ült fehér ruhába öltözve, a fejükön arany korona. 5 A trónból villámok, zúgás
és mennydörgések törtek elő {Kiv 19,16G}. Hét fáklya égett a trón előtt: Isten hét szelleme. 6 A trón
előtt mintegy üvegtenger volt, kristályhoz hasonló, és a trón közepén, és a trón körül négy élő-
lény {Ez 1,5.18}, elöl és hátul tele szemekkel. 7 *Az első* élőlény *oroszlánhoz* volt hasonló, *a második*
élőlény *bikához* volt hasonló, *a harmadik* élőlénynek *emberéhez hasonló arca* volt, és *a negyedik*
élőlény repülő *sashoz* hasonlított {Ez 1,10}. 8 A négy
élőlény mindegyikének hat-hat szárnya volt, körös-körül és belül tele voltak szemekkel {Iz 6,2; Ez
1,18G}. Éjjel-nappal pihenés nélkül azt mondták:
»*Szent, szent, szent az Úr* {Iz 6,3}, a mindenható Isten, aki volt és aki van {Kiv 3,14G} és aki eljövendő!«

9 Mikor ezek az élőlények dicsőséget, tiszteletet és hálát zengtek a trónon ülőnek, az örökkön-
örökké élőnek, 10 a huszonnégy vén leborult a trónon ülő előtt, imádta az örökkön-örökké élőt {Iz 6,1;
Dán 6,27}, letette koronáját a trón előtt, és így szólt:

11 »Méltó vagy, Urunk, Istenünk,
hogy tied legyen a dicsőség,
a tisztelet és a hatalom,
mert te teremtettél mindent,
és a te akaratod által
jöttek létre a teremtmények!«

Jel 5

A lepecsételt könyv és a Bárány

1 A trónon ülő jobbjában láttam egy belül és
kívül teleírt könyvet, amely hét pecséttel volt lepecsételve {Iz 6,1; 29,11; Ez 2,9-10}. 2 Láttam egy erős angyalt, aki hangosan hirdette: »Ki méltó arra, hogy
felnyissa a könyvet, és feltörje annak pecsétjeit?«
3 És sem az égben, sem a földön, sem a föld alatt
nem tudta senki felnyitni a könyvet, sem beletekinteni abba. 4 Nagyon sírtam, mert senkit sem találtak méltónak, hogy a könyvet felnyissa vagy hogy
abba beletekintsen. 5 Erre a vének egyike így szólt
hozzám: »Ne sírj! Íme, győzött az oroszlán Júda
törzséből, Dávid sarja {Ter 49,9; Iz 11,10}, hogy felnyissa a könyvet, és felbontsa annak hét pecsétjét!«

6 Akkor láttam, hogy íme, a trón és a négy
élőlény között és a vének között a Bárány állt
mintegy megölve {Iz 53,7}. Hét szarva és hét szeme volt, amelyek Istennek az egész földre küldött hét
szelleme {Zak 4,10}. 7 Odament, és átvette a trónon
ülő jobbjából a könyvet {Iz 6,1}. 8 Amikor átvette a

the first living creature resembled a lion, and the second living creature resembled a calf, and the third living creature had a face like a man, and the fourth living creature resembled a flying eagle. 8And each of the four living creatures had upon them six wings, and all around and within they are full of eyes. And they took no rest, day or night, from saying: “Holy, Holy, Holy is the Lord God Almighty, who was, and who is, and who is to come.” 9And while those living creatures were giving glory and honor and blessings to the One sitting upon the throne, who lives forever and ever, 10the twenty-four elders fell prostrate before the One sitting upon the throne, and they adored him who lives forever and ever, and they cast their crowns before the throne, saying: 11“You are worthy, O Lord our God, to receive glory and honor and power. For you have created all things, and they became and were created because of your will.”

Revelation 5

The Lamb Takes the Scroll

1And in the right hand of the One sitting upon the throne, I saw a book, written inside and out, sealed with seven seals. 2And I saw a strong Angel, proclaiming with a great voice, “Who is worthy to open the book and to break its seals?” 3And no one was able, neither in heaven, nor on earth, nor under the earth, to open the book, nor to gaze upon it. 4And I wept greatly because no one was found worthy to open the book, nor to see it.

5And one of the elders said to me: “Weep not. Behold, the lion from the tribe of Judah, the root of David, has prevailed to open the book and to break its seven seals.”

6And I saw, and behold, in the midst of the throne and the four living creatures, and in the midst of the elders, a Lamb was standing, as if it were slain, having seven horns and seven eyes, which are the seven spirits of God, sent forth to all the earth.

könyvet, a négy élőlény és a huszonnégy vén leborult a Bárány előtt; mindegyiküknek hárfája és arany csészéje volt, tele illatszerekkel, amelyek a szentek imádságai. 9 Új éneket énekeltek, amely így hangzott {Zsolt 33,3}:

»Méltó vagy, hogy átvedd a könyvet,
és felnyisd annak pecsétjeit,
mert megöltek,
és saját véreddel megváltottál Istennek,
minden törzsből, nyelvből,
népből és nemzetből,
10 és Istenünk számára
uralommá és papokká tetted őket,
és uralkodni fognak a föld felett!«

11 Sok angyalt láttam, és hallottam szavukat a trón körül, s az élőlényekét és a vénekét, és számuk tízezernyi tízezer és ezernyi ezer volt {Dán 7,10}, 12 akik hangosan azt kiáltották:

»Méltó a Bárány, akit megöltek {Iz 53,7},
hogy övé legyen a hatalom és gazdagság,
a bölcsesség, az erő, a tisztelet,
a dicsőség és az áldás!«

13 Minden teremtményt, amely az égben van, a földön és a föld alatt, és amely a tengeren és a tengerben van, mindezeket hallottam, amint azt mondták: »A trónon ülőnek {Iz 6,1} és a Báránynak áldás, tisztelet, dicsőség és hatalom, örökkön-örökké!«

14 A négy élőlény azt felelte: »Ámen!« A vének arcra borultak és imádták az örökkön-örökké élőt.

A HÉT ANGYAL ÉS A HÉT HARSONA: 6,1- 11,19

Jel 6

Az első hat pecsét

1 Láttam, amint a Bárány felnyitott egyet a hét pecsét közül; és hallottam a négy élőlény egyikét, amint mennydörgésszerű hangon így szólt: »Jöjj!« 2 És láttam egy fehér lovat {Zak 1,8; 6,3.6}, a lovon ülőnek íj volt a kezében, és megkoronázták, ő pedig diadalmasan kivonult, hogy győzzön.

3 Amikor a második pecsétet felnyitotta, hallottam a második élőlényt, amint így szólt: »Jöjj!« 4 Kijött egy másik, tűzvörös ló {Zak 1,8; 6,2}, és a rajta ülőnek megengedték, hogy elvegye a békét a földről, és hogy egymást öldössék. Egy nagy kardot adtak neki.

5 Amikor a harmadik pecsétet fölnyitotta, hallottam a harmadik élőlényt, amint így szólt:

7 And he approached and received the book from the right hand of the One sitting upon the throne. 8 And when he had opened the book, the four living creatures and the twenty-four elders fell down before the Lamb, each having stringed instruments, as well as golden bowls full of fragrances, which are the prayers of the saints. 9 And they were singing a new canticle, saying: “O Lord, you are worthy to receive the book and to open its seals, because you were slain and have redeemed us for God, by your blood, from every tribe and language and people and nation. 10 And you have made us into a kingdom and into priests for our God, and we shall reign over the earth.”

The Lamb Exalted

11 And I saw, and I heard the voice of many Angels surrounding the throne and the living creatures and the elders, (and their number was thousands of thousands) 12 saying with a great voice: “The Lamb who was slain is worthy to receive power, and divinity, and wisdom, and strength, and honor, and glory, and blessing.” 13 And every creature that is in heaven, and on earth, and under the earth, and all that is within the sea: I heard them all saying: “To the One sitting upon the throne and to the Lamb be blessing, and honor, and glory, and authority, forever and ever.” 14 And the four living creatures were saying, “Amen.” And the twenty-four elders fell down on their faces, and they adored the One who lives forever and ever.

Revelation 6

The First Seal: The White Horse

1 And I saw that the Lamb had opened one of the seven seals. And I heard one of the four living creatures saying, in a voice like thunder: “Draw near and see.” 2 And I saw, and behold, a white horse. And he who was sitting upon it was holding a bow, and a crown was given to him, and he went forth conquering, so that he might prevail.

The Second Seal: War

3 And when he had opened the second seal, I heard the second living creature saying: “Draw near and see.” 4 And another horse went forth, which was red. And it was granted to him who was sitting upon it that he would take peace from the earth, and that they would kill one another. And a great sword was given to him.

»Jöjj!« És láttam egy fekete lovat {Zak 6,2.6}; és a rajta ülőnek kezében mérleg volt. 6 A négy élőlény között egy hang hallatszott, amely így szólt: »Két mérő gabona egy tizesért, és háromszor két mérő árpa egy tizesért; de a bort és az olajat ne bántsd!«

7 Amikor a negyedik pecsétet fölnyitotta, hallottam a negyedik élőlény szavát, amint így szólt: »Jöjj!« 8 És láttam egy fakó lovat; és a rajta ülő neve Halál, és az alvilág {Óz 13,14} követte őt. Hatalom adatott neki a föld negyed része fölött, hogy öljön karddal, éhínséggel, halállal {Jer 14,12}, és a föld vadállataival.

9 Amikor az ötödik pecsétet fölnyitotta, láttam az oltár alatt azoknak a lelkét, akiket Isten igéjéért és tanúbizonyságukért megöltek. 10 Hangosan kiáltottak: »Uram, te szent és igaz, meddig nem mondasz ítéletet és nem állsz bosszút vérünkért a föld lakóin?« {Zak 1,12; MTörv 32,43}

11 Mindegyiküknek hosszú fehér ruhát adtak, és azt mondták nekik, hogy még egy kis ideig legyenek nyugton, míg teljessé nem lesz szolgatársaiknak és testvéreiknek száma, akiket kell, hogy ugyanúgy megöljenek, mint őket.

12 Láttam, hogy amint a hatodik pecsétet felnyitotta, nagy földrengés támadt. A nap olyan fekete lett, mint a szőrzsák {Iz 50,3G}, és az egész hold olyan lett, mint a vér {Jo 3,4}. 13 A csillagok lehullottak az égről a földre, ahogy a fügefa lehullatja éretlen fügéit {Iz 34,4G}, amikor nagy szél rázza. 14 Az ég visszahúzódott, mint az összegöngyölt könyvtekercs {Iz 34,4G}, és minden hegy és sziget kimozdult a helyéből. 15 A föld királyai, a fejedelmek {Zsolt 2,2}, a hadvezérek, a gazdagok és az erősek, és minden szolga és szabad ember a hegyek barlangjaiba és kősziklái közé rejtőzött {Iz 2,10}, 16 és *azt mondták a hegyeknek és a kőszikláknak: »Omoljatok ránk* {Óz 10,8}, *és rejtsetek el minket* a trónon ülő elől {Iz 6,1} és a Bárány haragja elől! 17 Mert elérkezett az ő haragjuk nagy napja, és ki képes megállni azon?« {Jo 2,11}

The Third Seal: Famine

5 And when he had opened the third seal, I heard the third living creature saying: “Draw near and see.” And behold, a black horse. And he who was sitting upon it was holding a balance in his hand. 6 And I heard something like a voice in the midst of the four living creatures saying, “A double measure of wheat for a denarius, and three double measures of barley for a denarius, but do no harm to wine and oil.”

The Fourth Seal: Death

7 And when he had opened the fourth seal, I heard the voice of the fourth living creature saying: “Draw near and see.” 8 And behold, a pale horse. And he who was sitting upon it, his name was Death, and Hell was following him. And authority was given to him over the four parts of the earth, to destroy by the sword, by famine, and by death, and by the creatures of the earth.

The Fifth Seal: The Martyrs

9 And when he had opened the fifth seal, I saw, under the altar, the souls of those who had been slain because of the Word of God and because of the testimony that they held. 10 And they were crying out with a loud voice, saying: “How long, O Holy and True Lord, will you not judge and not vindicate our blood against those who dwell upon the earth?” 11 And white robes were given to each of them. And they were told that they should rest for a brief time, until their fellow servants and their brothers, who were to be slain even as they were slain, would be completed.

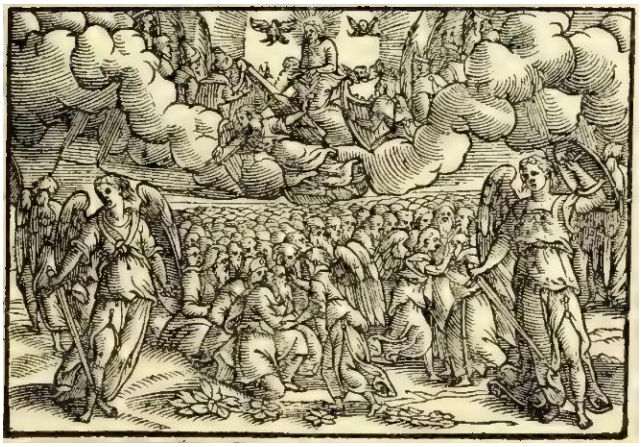
The Sixth Seal: Terror

12 And when he had opened the sixth seal, I saw, and behold, a great earthquake occurred. And the sun became black, like a haircloth sack, and the entire moon became like blood. 13 And the stars from heaven fell upon the earth, just as when a fig tree, shaken by a great wind, drops its immature figs. 14 And heaven receded, like a scroll being rolled up. And every mountain, and the islands, were moved from their places. 15 And the kings of the earth, and the rulers, and the military leaders, and the wealthy, and the strong, and everyone, servant and free, hid themselves in caves and among the rocks of the mountains. 16 And they said to the mountains and the rocks: “Fall over us and hide us from the face of the One sitting upon the throne, and from the wrath of the Lamb. 17 For the great day of their wrath has arrived. And who will be able to stand?”

Jel 7

Isten szolgáinak megjelölése

1 Ezután négy angyalt láttam, akik a föld
négy sarkán álltak, és akik feltartóztatták a föld-
nek négy szelét, hogy ne fújjanak sem a földön,
sem a tengeren, és egyetlen fára sem. 2 Akkor lát-
tam, hogy napkelet felől egy másik angyal száll fel,
akinél az élő Isten pecsétje volt, és hangosan azt
kiáltotta a négy angyalnak, akiknek megadatott,
hogy ártsanak a földnek és a tengernek: 3 »Ne árt-
satok a földnek és a tengernek, sem a fáknak, amíg
meg nem jelöljük homlokukon Istenünk szolgáit!«
4 Hallottam a megjelöltek számát: száznegyven-
négyezer megjelölt, Izrael fiainak valamennyi tör-
zséből. 5 Júda törzséből tizenkétezer megjelölt;
Rúben törzséből tizenkétezer; Gád törzséből tizen-
kétezer; 6 Áser törzséből tizenkétezer; Neftali tör-
zséből tizenkétezer; Manassze törzséből tizenkét-
ezer; 7 Simeon törzséből tizenkétezer; Lévi törzsé-
ből tizenkétezer; Isszakár törzséből tizenkétezer;
8 Zebulon törzséből tizenkétezer; József törzséből
tizenkétezer; Benjamin törzséből tizenkétezer.

9 Ezután nagy sereget láttam, amelyet senki
sem volt képes megszámlálni, minden nemzetből,
néptörzsből, népből és nyelvből a trón előtt és a
Bárány előtt állni, hosszú fehér ruhába öltözve,
kezükben pálmaággal, 10 és hangosan azt kiáltot-
ták: »Üdv a mi Istenünknek, aki a trónon ül {Iz 6,1},
és a Báránynak!«

11 Az angyalok mind ott álltak a trón, a vének
és a négy élőlény körül, és a trón előtt arcra bo-
rulva imádták Istent:

12 »Ámen! Áldás és dicsőség, bölcsesség, há-
laadás, tisztelet, hatalom és erősség a mi Istenünk-
nek, örökkön-örökké! Ámen.«

13 Ekkor megszólalt az egyik vén, és azt kér-
dezte tőlem: »Kik ezek, akik hosszú fehér ruhába
vannak öltözve, és honnan jöttek?« 14 Azt mond-
tam neki: »Uram, te tudod!« Erre ő azt mondta

Revelation 7

144,000 Sealed

1 After these things, I saw four Angels standing
above the four corners of the earth, holding the
four winds of the earth, so that they would not
blow upon the earth, nor upon the sea, nor upon
any tree. 2 And I saw another Angel ascending
from the rising of the sun, having the Seal of the
living God. And he cried out, in a great voice, to
the four Angels to whom it was given to harm the
earth and the sea, 3 saying: “Do no harm to the
earth, nor to the sea, nor to the trees, until we seal
the servants of our God on their foreheads.”

4 And I heard the number of those who were
sealed: one hundred and forty-four thousand
sealed, out of every tribe of the sons of Israel.

5 From the tribe of Judah, twelve thousand were
sealed. From the tribe of Ruben, twelve thousand
were sealed. From the tribe of Gad, twelve thou-
sand were sealed. 6 From the tribe of Asher, twelve
thousand were sealed. From the tribe of Naphtali,
twelve thousand were sealed. From the tribe of
Manasseh, twelve thousand were sealed. 7 From
the tribe of Simeon, twelve thousand were sealed.
From the tribe of Levi, twelve thousand were
sealed. From the tribe of Issachar, twelve thou-
sand were sealed. 8 From the tribe of Zebulun,
twelve thousand were sealed. From the tribe of Jo-
seph, twelve thousand were sealed. From the tribe
of Benjamin, twelve thousand were sealed.

Praise from the Great Multitude

9 After these things, I saw a great crowd, which no
one could number, from all the nations and tribes
and peoples and languages, standing before the
throne and in sight of the Lamb, clothed in white
robes, with palm branches in their hands. 10 And
they cried out, with a great voice, saying: “Salva-
tion is from our God, who sits upon the throne,
and from the Lamb.” 11 And all the Angels were
standing around the throne, with the elders and the
four living creatures. And they fell upon their
faces in view of the throne, and they worshipped
God, 12 saying: “Amen. Blessing and glory and
wisdom and thanksgiving, honor and power and
strength to our God, forever and ever. Amen.”

13 And one of the elders responded and said to me:
“These ones who are clothed in white robes, who
are they? And where did they come from?” 14 And
I said to him, “My lord, you know.” And he said

nekem: »Ezek azok, akik a nagy szorongatásból jöttek, és fehérre mosták ruhájukat a Bárány vérében {Dán 12,1; Ter 49,11}. 15 Ezért vannak Isten trónja előtt, és éjjel-nappal szolgálnak neki templomában; és aki a trónon ül {Iz 6,1}, fölöttük lakik. 16 *Nem éheznek többé és nem szomjaznak, nem éri őket többé a nap, sem bármiféle forróság* {Iz 49,10}, 17 mert a királyi széken trónoló Bárány *lesz a pásztoruk, az élet vizének forrásához vezeti őket* {Zsolt 23,1-2; Jer 2,13}, *és Isten letöröl szemükről minden könnyet«* {Iz 25,8}.

Jel 8

A hetedik pecsét és a hetedik angyal

1 Amint a hetedik pecsétet felnyitotta, csend lett az égben mintegy félóráig. 2 Láttam a hét angyalt, akik Isten előtt állnak, és hét harsonát adtak nekik. 3 Aztán egy másik angyal jött, és megállt az oltár előtt arany tömjénezővel. Sok jó illatszert adtak neki, hogy mindegyik szent imádságából tegyen az arany oltárra, amely Isten trónja előtt áll. 4 A jó illatszerek füstje fölszállt a szentek imádságából, az angyal kezéből Isten előtt. 5 Az angyal fogta a tömjénezőt, tett bele az oltár tüzéből {Lev 16,12}, és ledobta a földre. Akkor mennydörgés, zúgás, villámlás {Kiv 19,16G} és nagy földrengés támadt.

Az első négy harsona

6 A hét angyal, akiknél a hét harsona volt, felkészült, hogy megfújja a harsonát.

7 Az első angyal megfújta a harsonát. Erre vérrel vegyes jégeső és tűz támadt, és a földre hullott. A föld harmadrésze megégett, a fák harmadrésze elhamvadt, és minden zöldellő fűszál kiégett.

8 A második angyal megfújta a harsonát. Valami tűzzel égő nagy hegy {Jer 51,25G} zuhant a tengerbe, és a tenger harmadrésze vérré változott {Kiv

to me: “These are the ones who have come out of the great tribulation, and they have washed their robes and have made them white by the blood of the Lamb. 15Therefore, they are before the throne of God, and they serve him, day and night, in his temple. And the One who sits upon the throne shall dwell over them. 16They shall not hunger, nor shall they thirst, anymore. Neither shall the sun beat down upon them, nor any heat. 17For the Lamb, who is in the midst of the throne, will rule over them, and he will lead them to the fountains of the waters of life. And God will wipe away every tear from their eyes.”

Revelation 8

The Seventh Seal

1And when he had opened the seventh seal, there was silence in heaven for about half an hour. 2And I saw seven Angels standing in the sight of God. And seven trumpets were given to them.

3And another Angel approached, and he stood before the altar, holding a golden censer. And much incense was given to him, so that he might offer upon the golden altar, which is before the throne of God, the prayers of all the saints. 4And the smoke of the incense of the prayers of the saints ascended, in the presence of God, from the hand of the Angel. 5And the Angel received the golden censer, and he filled it from the fire of the altar, and he cast it down upon the earth, and there were thunders and voices and lightnings and a great earthquake.

The First Four Trumpets

6And the seven Angels who hold the seven trumpets prepared themselves, in order to sound the trumpet.

7And the first Angel sounded the trumpet. And there came hail and fire, mixed with blood; and it was cast down upon the earth. And a third part of the earth was burned, and a third part of the trees was entirely burned up, and all the green plants were burned.

8And the second Angel sounded the trumpet. And something like a great mountain, burning with fire, was cast down into the sea. And a third part of the sea became like blood. 9And a third part of the creatures that were living in the sea died. And a third part of the ships were destroyed.

{7,21-22}. 9 Ekkor meghalt a tengerben élő teremtmények harmadrésze, és a hajók harmadrésze elpusztult.

10 A harmadik angyal megfújta a harsonát, és egy nagy csillag hullott le az égből, égve, mint a fáklya, beleesett a folyók harmadrészébe és a vizek forrásaiba. 11 A csillag neve: Üröm. A vizek harmadrésze ürömmé változott, és számos ember meghalt a vizektől, mert keserűek lettek.

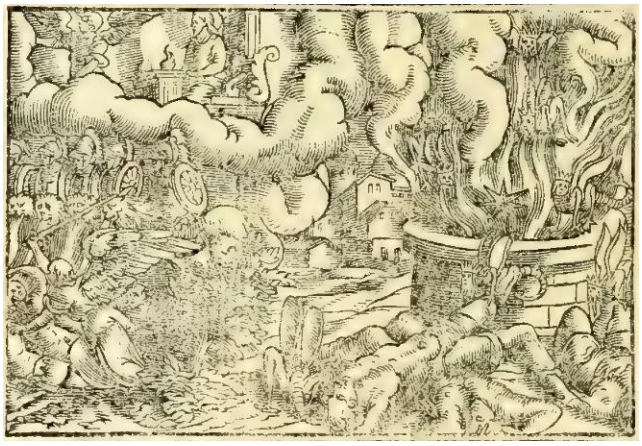
12 A negyedik angyal megfújta a harsonát, és csapás érte a nap harmadát, a hold harmadrészét és a csillagok harmadrészét, hogy harmadrészük elsötétüljön, és a nappal harmadrésze ne ragyogjon, és az éjjelé hasonlóképpen.

13 Ekkor láttam és hallottam, hogy egy magányos sas repült át az égen, és hangosan így kiáltott: »Jaj, jaj, jaj a föld lakóinak a másik három angyal további harsonázása miatt, akik ezután fogják megfújni a harsonát!«

Jel 9

Az ötödik harsona

1 Az ötödik angyal megfújta a harsonát, és láttam, hogy egy csillag esett le az égből a földre, és neki adatott a mélység kútjának kulcsa. 2 Megnyitotta a mélység kútját, és fölszállt a kút füstje, mint egy nagy kemence füstje {Kiv 19,18}, erre elsötétült a nap és a levegő a kút füstjétől.

3 A kút füstjéből sáskák jöttek ki a földre {Kiv 10,12}, és olyan hatalom adatott nekik, amilyen hatalma a föld skorpióinak van. 4 Azt a parancsot kapták, hogy ne bántsák a föld füvét, egyetlen zöldellő növényt és egyetlen fát sem {Kiv 10,15}, hanem csak azokat az embereket, akiknek a homlokán nincs rajta Isten jele {Ez 9,4}. 5 Parancsot kaptak, hogy ne öljék meg őket, csak kínozzák őket öt hónapig, és kínjuk olyan, mint ahogy a skorpió kínoz, ha megsebzi az embert. 6 Azokban a napokban az emberek keresni fogják a halált {Jób 3,21}, de nem

10 And the third Angel sounded the trumpet. And a great star fell from heaven, burning like a torch. And it fell upon a third part of the rivers and upon the sources of water. 11 And the name of the star is called Wormwood. And a third part of the waters were turned into wormwood. And many men died from the waters, because they were made bitter.

12 And the fourth Angel sounded the trumpet. And a third part of the sun, and a third part of the moon, and a third part of the stars were struck, in such a way that a third part of them was obscured. And a third part of the day did not shine, and similarly the night.

13 And I saw, and I heard the voice of a lone eagle flying through the midst of heaven, calling with a great voice: “Woe, Woe, Woe, to the inhabitants of the earth, from the remaining voices of the three Angels, who will soon sound the trumpet!”

Revelation 9

The Fifth Trumpet

1 And the fifth Angel sounded the trumpet. And I saw upon the earth, a star that had fallen from heaven, and the key to the well of the abyss was given to him. 2 And he opened the well of the abyss. And the smoke of the well ascended, like the smoke of a great furnace. And the sun and the air were obscured by the smoke of the well. 3 And locusts went forth from the smoke of the well into the earth. And power was given to them, like the power that the scorpions of the earth have. 4 And it was commanded of them that they must not harm the plants of the earth, nor anything green, nor any tree, but only those men who do not have the Seal of God upon their foreheads. 5 And it was given to them that they would not kill them, but that they would torture them for five months. And their torture was like the torture of a scorpion, when he strikes a man. 6 And in those days, men will seek death and they will not find it. And they will desire to die, and death will flee from them.

7 And the likenesses of the locusts resembled horses prepared for battle. And upon their heads were something like crowns similar to gold. And their faces were like the faces of men. 8 And they had hair like the hair of women. And their teeth were like the teeth of lions. 9 And they had breastplates like iron breastplates. And the noise of their wings was like the noise of many running horses,

találják meg, és vágyódni fognak a halál után, de a halál futni fog előlük.

7 A sáskák alakja harcrakész lovakhoz hasonlított, és fejükön mintegy aranyhoz hasonló korona volt. Az arcuk olyan volt, mint az emberek arca. 8 A hajuk olyan volt, mint az asszonyok haja, és fogaik, mint az oroszlánok fogai. 9 A mellvértjük olyan volt, mint a vaspáncél, és a szárnyuk zúgása, mint a harcba száguldó nagyszámú lovas szekér zúgása {Jo 2,5}. 10 A skorpióéhoz hasonló farkuk volt, és fullánk volt a farkukban, ebben pedig hatalom, hogy ártsanak az embereknek öt hónapig. 11 A mélység angyala volt a királyuk, akinek a neve héberül Abaddón, görögül Apollión.

12 Az egyik jaj elmúlt, de íme, még két jaj jött ezek után.

A hatodik harsona

13 A hatodik angyal megfújta a harsonát, és egy hangot hallottam az Isten szeme előtt álló arany oltár szarvai közül, 14 amely azt mondta a hatodik angyalnak, akinél a harsona volt: »Oldozd el a négy angyalt, akik a nagy Eufrátesz folyónál {Ter 15,18} meg vannak kötözve!« 15 Eloldozták a négy angyalt, akik készen voltak az órára, a napra, a hónapra és az esztendőre, hogy megöljék az emberek harmadrészét. 16 A lovas sereg száma húszezerszer tízezer; hallottam a számukat. 17 Így láttam a lovakat a látomásban, és akik rajtuk ültek, azoknak tüzes, kék és kénkő-színű mellvértjük volt, és a lovak feje oroszlánfejhez hasonlított. A szájukból tűz, füst és kénkő tört elő. 18 Ettől a három csapástól elpusztult az emberek harmadrésze, a tűztől, a füsttől és a kénkőtől, amely a szájukból előtört. 19 Mert a lovak ereje a szájukban és a farkukban van, mert a farkuk a kígyóhoz hasonló, feje van és azzal ártanak.

20 A többi ember, aki nem halt meg ezekben a csapásokban, mégsem tért meg keze tetteitől {Iz 17,8}, hogy ne imádja a démonokat *és az aranyból, ezüstből, rézből, kőből és fából való bálványokat, amelyek nem* tudnak *látni, sem hallani, sem járni* {Zsolt 106,37; Dán 5,4.23; Zsolt 115,4-7}. 21 Nem tértek meg gyilkosságaiktól, varázslataikból, sem paráznaságaikból és lopásaikból.

Jel 10

Az angyalok és a könyv

1 Azután egy másik, erős angyalt láttam leszállni az égből, felhővel körülvéve, s a fején szivárvány volt. Arca olyan volt, mint a nap, lába pedig, mint a tűzoszlop. 2 A kezében nyitott könyvet

rushing to battle. 10And they had tails similar to scorpions. And there were stingers in their tails, and these had the power to harm men for five months. 11And they had over them a king, the Angel of the abyss, whose name in Hebrew is Doom; in Greek, Destroyer; in Latin, Exterminator.

12One woe has gone out, but behold, there are still two woes approaching afterward.

The Sixth Trumpet

13And the sixth Angel sounded the trumpet. And I heard a lone voice from the four horns of the golden altar, which is before the eyes of God, 14saying to the sixth Angel who had the trumpet: "Release the four Angels who were bound at the great river Euphrates." 15And the four Angels were released, who had been prepared for that hour, and day, and month, and year, in order to kill one third part of men. 16And the number of the army of horsemen was two hundred million. For I heard their number. 17And I also saw the horses in the vision. And those who were sitting upon them had breastplates of fire and hyacinth and sulphur. And the heads of the horses were like the heads of lions. And from their mouths proceeded fire and smoke and sulphur. 18And one third part of men were slain by these three afflictions: by the fire and by the smoke and by the sulphur, which proceeded from their mouths. 19For the power of these horses is in their mouths and in their tails. For their tails resemble serpents, having heads; and it is with these that they cause harm.

20And the rest of men, who were not slain by these afflictions, did not repent from the works of their hands, so that they would not worship demons, or idols of gold and silver and brass and stone and wood, which can neither see, nor hear, nor walk. 21And they did not repent from their murders, nor from their drugs, nor from their fornication, nor from their thefts.

Revelation 10

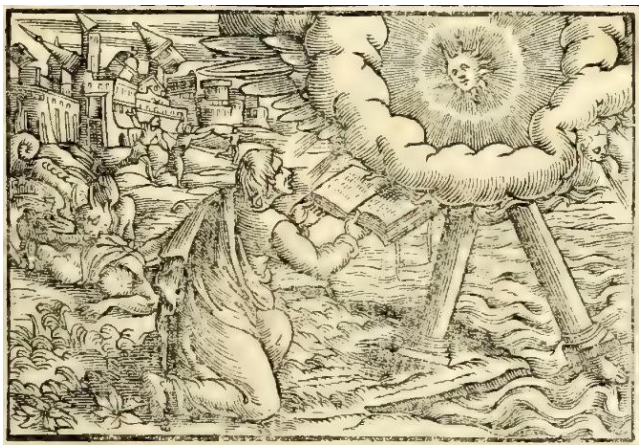
The Angel and the Small Scroll

(Ezekiel 3:1–15)

1And I saw another strong Angel, descending from heaven, clothed with a cloud. And a rainbow

tartott, a jobb lábát a tengerre tette, a balt pedig a földre, 3 és olyan hangosan kiáltott, mint amikor az oroszlán ordít {Ám 3,8}. Amikor kiáltott, megszólalt a hét mennydörgés hangja. 4 Mikor pedig a hét mennydörgés hangja megszólalt, írni akartam, de egy hangot hallottam az égből, amely így szólt hozzám: »Pecsételd le {Dán 12,4}, amit a hét mennydörgés mondott, és ne írd le!«

5 Ekkor az angyal, akit állni láttam a tenger és a föld felett, *fölemelte jobbját az ég felé,* 6 *és megesküdött az* örökkön-*örökké élőre,* aki az eget teremtette, és mindazt, ami azon van, és a földet, és mindazt, ami rajta van, és a tengert és mindazt, ami benne van {Dán 12,7; Neh 9,6}, hogy »nem lesz több haladék, 7 hanem a hetedik angyal harsonázásának napjaiban, amikor az kezdi megfújni a harsonát, beteljesedik Isten titka, mint ahogy ezt a jó hírt kinyilatkoztatta szolgái, a próféták által.«

8 Ekkor hangot hallottam az égből, amint újból szólt hozzám, és azt mondta: »Menj, és vedd át a nyitott könyvet a tenger és a föld felett álló angyal kezéből!« 9 Elmentem az angyalhoz, és mondtam neki, hogy adja nekem a könyvet. Ő azt felelte nekem: »Fogd és edd meg! Keserűvé fogja tenni a gyomrodat, de a szádban olyan édes lesz, mint a méz.« 10 Elvettem a könyvet az angyal kezéből, megettem, és a számban édes volt, mint a méz, de amikor lenyeltem, a gyomrom keserű lett {Ez 2,8; 3,1-3}.

11 Ekkor azt mondták nekem: »Ismét jövendölnöd kell a nemzetekről és népekről és nyelvekről {Dán 3,4} és számos királyról!«

was upon his head, and his face was like the sun, and his feet were like columns of fire. 2 And he held in his hand a small open book. And he stationed his right foot upon the sea, and his left foot upon the land. 3 And he cried out with a great voice, in the manner of a lion roaring. And when he had cried out, seven thunders uttered their voices. 4 And when the seven thunders had uttered their voices, I was about to write. But I heard a voice from heaven, saying to me: “Seal the things that the seven thunders have spoken, and do not write them.” 5 And the Angel, whom I saw standing upon the sea and upon the land, lifted up his hand toward heaven. 6 And he swore by the One who lives forever and ever, who created heaven, and the things that are in it; and the earth, and the things that are in it; and the sea, and the things that are in it: that the time will not be any longer, 7 but in the days of the voice of the seventh Angel, when he shall begin to sound the trumpet, the mystery of God will be completed, just as he has proclaimed in the Gospel, through his servants the Prophets.

8 And again, I heard a voice from heaven speaking with me and saying: “Go and receive the open book from the hand of the Angel who stands upon the sea and upon the land.” 9 And I went to the Angel, saying to him that he should give the book to me. And he said to me: “Receive the book and consume it. And it shall cause bitterness in your stomach, but in your mouth it shall be sweet like honey.” 10 And I received the book from the hand of the Angel, and I consumed it. And it was sweet like honey in my mouth. And when I had consumed it, my stomach was made bitter. 11 And he said to me, “It is necessary for you to prophesy again about many nations and peoples and languages and kings.”

Jel 11

A templom megmérése; a két próféta tanúsága

1 Akkor mérővesszőhöz hasonló nádszálat
adtak nekem, és azt mondták: »Kelj föl, mérd meg
Isten templomát, az oltárt és a benne imádkozó-
kat! 2 De a templomon kívül levő tornácot hagyd
ki, és ne mérd meg, mert azt átadták azoknak a
nemzeteknek, amelyek a szent várost negyvenkét
hónapig taposni fogják {Iz 63,18}. 3 Meg fogom
hagyni két tanúmnak, hogy ezerkétszázhatvan na-
pig jövendöljenek, szőrzsákba öltözve.« 4 *Ők a két*
olajfa és a két gyertyatartó, amelyek a föld Ura
előtt állnak {Zak 4,3.11-14}. 5 Ha valaki ártani akar
nekik, tűz tör elő a szájukból, és megemészti el-
lenségeiket. Ha valaki bántani akarja őket, akkor
azt meg kell ölni. 6 Ezeknek hatalmuk van arra,
hogy bezárják az eget, hogy ne essen az eső {1 Kir
17,1} prófétálásuk napjaiban, és hatalmuk van a vi-
zek fölött, hogy vérré változtassák azokat {Kiv 7,17},
és mindenféle csapással sújtsák a földet, ahány-
szor csak akarják {1 Sám 4,8}. 7 Amikor befejezik ta-
núságtételüket, a mélységből fölszálló fenevad
háborút indít ellenük, legyőzi {Dán 7,3.7.21} és meg-
öli őket. 8 A holttestük annak a nagy városnak az
utcáján fog heverni, amelyet szellemi értelemben
Szodomának és Egyiptomnak hívnak, és ahol
Urukat is megfeszítették. 9 A törzsekből, népek-
ből, nyelvekből és nemzetekből sokan fogják látni
holttestüket három és fél napon keresztül, és holt-
testüket nem engedik sírba tenni. 10 A föld lakói
pedig örvendezni fognak felettük, és vigadni fog-
nak. Ajándékokat küldenek egymásnak, mert ez a
két próféta gyötrelmére volt a föld lakóinak.

11 De három és fél nap múlva Istentől az élet
lelke szállt beléjük {Ez 37,10}. Lábukra álltak, és
nagy félelem fogta el azokat, akik látták őket {Ter
15,12}. 12 Ekkor egy hatalmas hangot hallottak az
égből, amely azt mondta nekik: »Szálljatok fel
ide!« {Kiv 19,24} Erre fölszálltak az égbe a felhőben,
ellenségeik pedig látták őket {2 Kir 2,11}. 13 Abban
az órában nagy földrengés támadt, és a város ti-
zedrésze összeomlott {Ez 38,19-20}. A földrengésben
név szerint hétezer ember vesztette életét. A több-
biek megrettentek, és dicsőítették az ég Istenét.

14 A második jaj elmúlt, de íme, csakhamar
eljön a harmadik jaj!

A hetedik harsona

15 A hetedik angyal megfújta a harsonát, és
hatalmas hangok szólaltak meg a mennyben: »A

Revelation 11

The Two Witnesses

1 And a reed, similar to a staff, was given to me.
And it was said to me: “Rise up and measure the
temple of God, and those who are worshiping in
it, and the altar. 2 But the atrium, which is outside
of the temple, set it aside and do not measure it,
because it has been given over to the Gentiles.
And they shall trample upon the Holy City for
forty-two months. 3 And I will present my two wit-
nesses, and they shall prophesy for one thousand
two hundred and sixty days, clothed in sackcloth.
4 These are the two olive trees and the two
lampstands, standing in the sight of the lord of the
earth. 5 And if anyone will want to harm them, fire
shall go forth from their mouths, and it shall de-
vour their enemies. And if anyone will want to
wound them, so must he be slain. 6 These have the
power to close up the heavens, so that it may not
rain during the days of their prophesying. And
they have power over the waters, to convert them
into blood, and to strike the earth with every kind
of affliction as often as they will.

The Witnesses Killed and Raised

7 And when they will have finished their testi-
mony, the beast that ascended from the abyss will
make war against them, and will overcome them,
and will kill them. 8 And their bodies shall lie in
the streets of the Great City, which is figuratively
called ‘Sodom’ and ‘Egypt,’ the place where their
Lord also was crucified. 9 And those from the
tribes and peoples and languages and nations shall
be watching their bodies for three and one half
days. And they shall not permit their bodies to be
placed in tombs. 10 And the inhabitants of the earth
will rejoice over them, and they will celebrate, and
they will send gifts to one another, because these
two prophets tortured those who were living upon
the earth.

11 And after three and one half days, the spirit of
life from God entered into them. And they stood
upright on their feet. And a great fear fell over
those who saw them. 12 And they heard a great
voice from heaven, saying to them, “Ascend to
here!” And they ascended into heaven on a cloud.
And their enemies saw them. 13 And at that hour,
a great earthquake occurred. And one tenth part of
the City fell. And the names of the men slain in
the earthquake were seven thousand. And the

mi Urunké és az ő Krisztusáé lett ennek a világnak az uralma, és uralkodni fog örökkön-örökké!«

16 Ekkor a huszonnégy vén, aki Isten előtt ült székein, arcra borult, és imádta Istent, mondván:

17 »Hálát adunk neked,
mindenható Úristen,
aki vagy, és aki voltál,
mert átvetted nagy hatalmadat és uralkodsz
{Zsolt 99,1}.

18 A nemzetek ugyan haragudtak,
de eljött a te haragod {Zsolt 2,5},
és az idő, hogy a halottakat megítéljék,
és megadják a jutalmat szolgáidnak,
a prófétáknak és a szenteknek,
és azoknak, akik nevedet félik,
a kicsinyeknek és a nagyoknak {Zsolt 115,13},
és hogy kiirtsák azokat,
akik megrontották a földet.«

19 Ekkor megnyílt Isten temploma az égben, és láthatóvá lett a szövetség szekrénye a templomában {1 Kir 8,6}; villámok, zúgás, földrengés és nagy jégeső támadt {Kiv 19,16G; 9,24}.

remainder were thrown into fear, and they gave glory to the God of heaven.

14 The second woe has gone out, but behold, the third woe approaches quickly.

The Seventh Trumpet

15 And the seventh Angel sounded the trumpet. And there were great voices in heaven, saying: “The kingdom of this world has become our Lord’s and his Christ’s, and he shall reign forever and ever. Amen.” 16 And the twenty-four elders, who sit on their thrones in the sight of God, fell upon their faces, and they adored God, saying: 17 “We give thanks to you, Lord God Almighty, who is, and who was, and who is to come. For you have taken your great power, and you have reigned. 18 And the nations became angry, but your wrath arrived, and the time for the dead to be judged, and to render a reward to your servants the prophets, and to the saints, and to those who fear your name, small and great, and to exterminate those who have corrupted the earth.”

19 And the temple of God was opened in heaven. And the Ark of his Testament was seen in his temple. And there were lightnings and voices and thunders, and an earthquake, and great hail.

A SÁTÁN HARCA ISTEN NÉPE ELLEN: 12,1-14,5

Jel 12

Az Asszony és a sárkány

1 Ekkor nagy jel tűnt fel az égen: egy asszony, akinek öltözete a nap volt, lába alatt a hold, és a fején tizenkét csillagból álló korona. 2 Mivel áldott állapotban volt, vajúdva, a szüléstől gyötrődve kiáltozott. 3 Aztán egy másik jel tűnt fel az égen: íme, egy nagy, tűzvörös sárkány, amelynek hét feje és tíz szarva volt {Dán 7,7}, és a hét fején hét

Revelation 12

The Woman and the Dragon

1 And a great sign appeared in heaven: a woman clothed with the sun, and the moon was under her feet, and on her head was a crown of twelve stars. 2 And being with child, she cried out while giving birth, and she was suffering in order to give birth.

3 And another sign was seen in heaven. And behold, a great red dragon, having seven heads and ten horns, and on his heads were seven diadems. 4 And his tail drew down a third part of the stars of heaven and cast them to the earth. And the dragon stood before the woman, who was about to give birth, so that, when she had brought forth, he might devour her son.

5 And she brought forth a male child, who was soon to rule all the nations with an iron rod. And her son was taken up to God and to his throne. 6 And the woman fled into solitude, where a place was being held ready by God, so that they might pasture her in that place for one thousand two hundred and sixty days.

királyi korona. 4 A farka lesöpörte az ég csil-lagainak harmadrészét, és a földre sodorta őket {Dán 8,10}. A sárkány a vajúdó asszony elé állt, hogy amint megszül, elnyelje fiát.

5 Az fiúgyermeket szült, aki *vasvesszővel fogja kormányozni* az összes *nemzetet* {Iz 66,7; Zsolt 2,9G}. Elragadták a fiát, és Isten trónjához vitték. 6 Az asszony pedig a pusztaságba menekült, ahol Istentől elkészített helye volt, hogy ott táplálják őt ezerkétszázhatvan napig.

A sárkány bukása

7 Ekkor harc támadt az égben: Mihály és angyalai harcoltak a sárkánnyal {Dán 10,13.20}. A sárkány és angyalai harcoltak, 8 de nem diadalmaskodtak, sem helyük nem volt többé az égben. 9 Ekkor letaszították a nagy sárkányt, az őskígyót, akit ördögnek és sátánnak {Ter 3,1; Zak 3,1; Jób 1,6} hívnak, aki elcsábítja az egész világot. Letaszították a földre, és vele együtt angyalait is letaszították. 10 Ekkor nagy hangot hallottam az égben, amely így szólt:

»Most lett a mi Istenünké az üdvösség,
az erő és a királyság,
a hatalom pedig az ő Krisztusáé,
mert letaszították testvéreink vádlóját,
aki éjjel-nappal vádat emelt ellenük
Istenünk előtt.
11 Ők pedig legyőzték őt
a Bárány vére és a tanúságtétel igéje által,
s nem kímélték saját életüket mindhalálig.
12 Örvendezzetek tehát, egek {Iz 44,23},
és akik bennük laktok!

Jaj a földnek és a tengernek, mert hozzátok szállt le az ördög nagy haraggal, s tudja, hogy kevés ideje van!«

A sárkány harca az asszony ellen

13 Miután a sárkány látta, hogy letaszították a földre, üldözte az asszonyt, aki fiúgyermeket szült. 14 Ekkor az asszony két nagy sasszárnyat kapott, hogy a pusztaságba repüljön a saját helyére, hogy ott táplálják egy ideig és időkig és fél ideig {Dán 7,25}, távol a kígyótól. 15 Ekkor a kígyó akkora vízárat bocsátott a szájából az asszony után, mint egy folyó, hogy elsodortassa őt a folyóval. 16 De a föld megsegítette az asszonyt, megnyitotta száját, és elnyelte a folyót, amelyet a sárkány bocsátott ki a szájából.

The War in Heaven

7 And there was a great battle in heaven. Michael and his Angels were battling with the dragon, and the dragon was fighting, and so were his angels. 8 But they did not prevail, and a place for them was no longer found in heaven. 9 And he was thrown out, that great dragon, that ancient serpent, who is called the devil and Satan, who seduces the whole world. And he was thrown down to the earth, and his angels were cast down with him. 10 And I heard a great voice in heaven, saying: “Now have arrived salvation and virtue and the kingdom of our God and the power of his Christ. For the accuser of our brothers has been cast down, he who accused them before our God day and night. 11 And they overcame him by the blood of the Lamb and by the word of his testimony. And they loved not their own lives, even unto death. 12 Because of this, rejoice, O heavens, and all who dwell within it. Woe to the earth and to the sea! For the devil has descended to you, holding great anger, knowing that he has little time.”

The Woman Persecuted

13 And after the dragon saw that he had been thrown down to the earth, he pursued the woman who brought forth the male child. 14 And the two wings of a great eagle were given to the woman, so that she might fly away, into the desert, to her place, where she is being nourished for a time, and times, and half a time, from the face of the serpent. 15 And the serpent sent out from his mouth, after the woman, water like a river, so that he might cause her to be carried away by the river. 16 But the earth assisted the woman. And the earth opened her mouth and absorbed the river, which the dragon sent out from his mouth. 17 And the dragon was angry at the woman. And so he went away to do battle with the remainder of her offspring, those who keep the commandments of God and who hold to the testimony of Jesus Christ.

17 Ekkor a sárkány haragra gerjedt az asszony
ellen, és elment, hogy harcra keljen az asszony
többi ivadéka ellen, akik megtartják Isten paran-
csait, és akiknél Jézus tanúságtétele van.
18 Aztán megállt a tenger fövenyén.

Jel 13

A két fenevad

1 Ekkor láttam, hogy egy fenevad száll föl a
tengerből, melynek hét feje {Dán 7,3.7} és tíz szarva
volt, és szarvain tíz királyi korona, fejein pedig a
káromlás nevei. 2 A fenevad, amelyet láttam, ha-
sonló volt a párduchoz, a lábai mint a medve lábai,
a szája mint az oroszlán szája {Dán 7,4-6}, és a sár-
kány neki adta erejét, trónját és nagy hatalmát.
3 Láttam, hogy a fejei közül az egyik szinte halá-
losan megsebesült, de halálos sebe meggyógyult.

Az egész föld csodálkozva követte a feneva-
dat. 4 Imádták a sárkányt, aki hatalmat adott a fene-
vadnak, és imádták a fenevadat, és így szóltak: »Ki
hasonló a fenevadhoz, és ki harcolhatna vele?«

5 Nagy dolgokat és káromlást beszélő száj
adatott neki {Dán 7,8.25}, és hatalmat kapott a cselek-
vésre negyvenkét hónapig. 6 Káromlásra nyitotta
száját Isten ellen, hogy káromolja nevét és hajlé-
kát és az ég lakóit. 7 Megadatott neki, hogy har-
coljon a szentekkel, és legyőzze őket {Dán 7,21}. Ha-
talmat kapott minden törzs és nép és nyelv és
nemzet fölött. 8 És imádni fogja őt a föld minden
lakója, akiknek a neve nincs beírva a megölt Bá-
ránynak életkönyvébe {Dán 12,1} a világ kezdete
óta. 9 Akinek van füle, hallja meg! 10 *Akinek fog-
ságba kell mennie, az fogságba* megy,

akinek kard által kell meghalnia,

azt *karddal* kell megölni {Jer 15,2}.

– Ez a szentek béketűrése és hite. –

11 Ekkor láttam, hogy egy másik fenevad
száll fel a szárazföldből, amelynek két szarva volt,
hasonlók a Bárányéhoz, de úgy beszélt, mint a sár-
kány. 12 Ez gyakorolja az első fenevad teljes ha-
talmát az ő színe előtt, és rábírja a földet és a föld
lakóit, hogy imádják az első fenevadat, amelynek
a halálos sebe meggyógyult. 13 Nagy jeleket mű-
vel, s még azt is megteszi, hogy tűz szálljon le az
égből az emberek szeme láttára. 14 Elcsábítja a
föld lakóit a jelekkel, amelyekre hatalmat kapott,
hogy megtegye a fenevad színe előtt, s azt mondja
a föld lakóinak, hogy készítsék el annak a fene-
vadnak a képmását, amelynek kard által ejtett sebe
van, de életben maradt. 15 Hatalmat kapott, hogy
lelket adjon a fenevad képmásának, és hogy

Revelation 13

The Beast from the Sea

(Daniel 7:1–8)

1 And he stood upon the sand of the sea. And I saw
a beast ascending from the sea, having seven
heads and ten horns, and upon its horns were ten
diadems, and upon its heads were names of blas-
phemy. 2 And the beast that I saw was similar to a
leopard, and its feet were like the feet of a bear,
and its mouth was like the mouth of a lion. And
the dragon gave his own power and great authority
to it. 3 And I saw that one of its heads seemed to
be slain unto death, but his deadly wound was
healed. And the entire world was in wonder fol-
lowing the beast. 4 And they worshiped the
dragon, who gave authority to the beast. And they
worshiped the beast, saying: “Who is like the
beast? And who would be able to fight with it?”
5 And there was given to it a mouth, speaking great
things and blasphemies. And authority was given
to him to act for forty-two months. 6 And he
opened his mouth in blasphemies against God, to
blaspheme his name and his tabernacle and those
who dwell in heaven.

7 And it was given to him to make war with the
saints and to overcome them. And authority was
given to him over every tribe and people and lan-
guage and nation. 8 And all who inhabit the earth
worshiped the beast, those whose names have not
been written, from the origin of the world, in the
Book of Life of the Lamb who was slain. 9 If any-
one has an ear, let him hear. 10 Whoever will be led
into captivity, into captivity he goes. Whoever
will kill with the sword, with the sword he must
be killed. Here is the patient endurance and faith
of the Saints.

The Beast from the Earth

11 And I saw another beast ascending from the
land. And she had two horns like the Lamb, but
she was speaking like the dragon. 12 And she acted
with all the authority of the first beast in his sight.
And she caused the earth, and those dwelling in it,
to worship the first beast, whose deadly wound
was healed. 13 And she accomplished great signs,

megszólaljon a fenevad képmása, és megölethesse azokat, akik nem imádják a fenevad képmását {Dán 3,5-6}. 16 Megteszi, hogy minden kicsiny és nagy, gazdag és szegény, szabad és szolga bélyeget viseljen a jobb kezén vagy a homlokán; 17 és senki se vásárolhasson vagy adhasson el, ha nem viseli a vadállat bélyegét: a nevét, vagy a nevének számát. 18 – Ez a bölcsesség. Akinek van értelme, számítsa ki a vadállat számát; mert ember száma az, és a száma hatszázhatvanhat. –

Jel 14

A bárány és kísérete

1 Ekkor íme, láttam, hogy a Bárány a Sion hegyén állt, és vele a száznegyvennégyezer, akiknek homlokára volt írva {Ez 9,4} az ő neve és az ő Atyjának neve. 2 Egy hangot hallottam az égből, amely olyan volt, mint a nagy vizek zúgása és mint a mennydörgés {Ez 1,24}, s a hang, amelyet hallottam, olyan volt, mint a hárfákon játszó hárfásoké. 3 Új éneket énekeltek a trón előtt, a négy élőlény és a vének előtt, és senki más nem tudta megtanulni azt az éneket, mint az a száznegyvennégyezer, akik meg vannak váltva a földről. 4 Ezek azok, akik nem szennyezték be magukat asszonyokkal, mert szüzek. Követik a Bárányt, amerre csak megy; ők megváltást nyertek az

even so that she would cause fire to descend from the sky to the earth in the sight of men. 14 And she seduced those living on the earth, by means of the signs that were given to her to perform in the sight of the beast, saying to those dwelling on the earth that they should make an image of the beast who had a wound of the sword and yet lived. 15 And it was given to her to give a spirit to the image of the beast, so that the image of the beast would speak. And she acted so that whoever would not worship the image of the beast would be slain.

The Mark of the Beast

16 And she will cause everyone, small and great, wealthy and poor, free and servant, to have a character on their right hand or on their foreheads, 17 so that no one may buy or sell, unless he has the character, or the name of the beast, or the number of his name. 18 Here is wisdom. Whoever has intelligence, let him determine the number of the beast. For it is the number of a man, and his number is six hundred and sixty-six.

Revelation 14

The Lamb and the 144,000

1 And I saw, and behold, the Lamb was standing above mount Zion, and with him were one hundred and forty-four thousand, having his name and the name of his Father written on their foreheads. 2 And I heard a voice from heaven, like the voice of many waters, and like the voice of a great thunder. And the voice that I heard was like that of singers, while playing on their stringed instruments. 3 And they were singing what seemed like a new canticle before the throne and before the four living creatures and the elders. And no one was able to recite the canticle, except those one hundred and forty-four thousand, who were redeemed from the earth. 4 These are the ones who were not defiled with women, for they are Virgins. These follow the Lamb wherever he will go. These were redeemed from men as the first-fruits for God and for the Lamb. 5 And in their mouth, no lie was found, for they are without flaw before the throne of God.

The Three Angels and Babylon's Fall

6 And I saw another Angel, flying through the midst of heaven, holding the eternal Gospel, so as to evangelize those sitting upon the earth and those of every nation and tribe and language and

emberek közül, zsengéül Istennek és a Báránynak, 5 és a szájukban nem találtatott hazugság, mert szeplőtelenek.

AZ ÍTÉLET: 14,6-20,15

Az ítélet kihirdetése 6

Ekkor láttam egy másik angyalt repülni az ég zenitjén, akinél örök evangélium volt, hogy hirdesse az evangéliumot a föld lakóinak, minden nemzetnek, törzsnek, nyelvnek és népnek, 7 hangos szóval: »Féljétek Istent, és adjatok neki tiszteletet, mert eljött ítéletének órája; és imádjátok őt, aki az eget és a földet, a tengert és a vizek forrásait alkotta!« {Kiv 20,11}

8 Ezt egy másik angyal követte, aki ezt mondta: »Elesett, elesett a nagy Babilon, amely féktelen paráznaságának borával itatott meg minden nemzetet!« {Jer 51,7-8}

9 Egy harmadik angyal követte őket, hangosan kiáltva: »Aki imádja a vadállatot és annak képmását, és felveszi bélyegét a homlokára vagy a kezére, 10 az is inni fog Isten haragjának borából {Iz 51,17}, amely készen van, elegyítetlenül, haragjának kelyhében {Jer 25,15}, és gyötrődni fog tűzben és kénben az angyalok és a Bárány előtt. 11 Gyötrelmeik füstje felszáll örökkön-örökké {Iz 34,9-10}, és nincs nyugalmuk éjjel-nappal azoknak, akik imádták a vadállatot és képmását, és aki fölveszi nevének bélyegét.«

12 – Ez a szentek béketűrése, akik megtartják Isten parancsait és Jézus hitét. – 13 Egy hangot hallottam az égből, amely ezt mondta nekem: »Írjad: Már most boldogok a holtak, akik az Úrban halnak meg! Igen, mondja a Lélek, hogy megpihenjenek munkáiktól; mert cselekedeteik követik őket!«

Az aratás órája

14 Ekkor íme, fehér felhőt láttam, és a felhőn az Emberfiához hasonló ült {Dán 7,13}, akinek fején arany korona volt, és a kezében éles sarló. 15 Egy másik angyal jött ki a templomból, és hangos szóval így kiáltott a felhőn ülőnek: »Csapj a sarlóddal és arass, mert eljött az aratás órája, hiszen megérett az aratnivaló a földön!« {Jo 4,13} 16 És a felhőn ülő nekieresztette sarlóját a földnek, és learatta a földet.

17 Ekkor egy másik angyal jött ki az égben levő templomból, neki szintén éles sarlója volt. 18 Az oltártól ismét egy másik angyal jött ki, akinek hatalma volt a tűz felett, és hangosan odakiáltott annak, akinek éles sarlója volt: »Csapj le éles sarlóddal, és szüreteld le a föld szőlőjének gyümölcseit, mert megértek szőlőfürtjei!« {Jo 4,13}

people, 7 saying with a loud voice: “Fear the Lord, and give honor to him, for the hour of his judgment has arrived. And worship him who made heaven and earth, the sea and the sources of water.”

8 And another Angel followed, saying: “Fallen, fallen is Babylon the great, who inebriated all nations with the wine of her wrath and of fornication.”

9 And the third Angel followed them, saying with a great voice: “If anyone has worshiped the beast, or his image, or has received his character on his forehead or on his hand, 10 he shall drink also from the wine of the wrath of God, which has been mixed with strong wine in the cup of his wrath, and he shall be tortured with fire and sulphur in the sight of the holy Angels and before the sight of the Lamb. 11 And the smoke of their torments shall ascend forever and ever. And they shall have no rest, day or night, those who have worshiped the beast or his image, or who have received the character of his name.” 12 Here is the patient endurance of the Saints, those who keep the commandments of God and the faith of Jesus.

13 And I heard a voice from heaven, saying to me: “Write: Blessed are the dead, who die in the Lord, now and hereafter, says the Spirit, so that they may find rest from their labors. For their works follow them.”

The Harvest of the Earth

14 And I saw, and behold, a white cloud. And upon the cloud was one sitting, resembling a son of man, having a crown of gold on his head, and a sharp sickle in his hand. 15 And another Angel went forth from the temple, crying out in a great voice to the one sitting upon the cloud: “Send out your sickle and reap! For the hour of reaping has arrived, because the harvest of the earth has ripened.” 16 And the one who was sitting upon the cloud sent out his sickle to the earth, and the earth was reaped.

17 And another Angel went forth from the temple that is in heaven; he also had a sharp sickle. 18 And another Angel went forth from the altar, who held power over fire. And he cried out in a great voice to him who held the sharp sickle, saying: “Send out your sharp sickle, and harvest the clusters of grapes from the vineyard of the earth, because its grapes have matured.” 19 And the Angel sent out his sharp sickle to the earth, and he harvested the

19 Az angyal megindította sarlóját a földre, és leszüretelte a föld szőlőjét, és Isten haragjának nagy borprésébe dobta. 20 Megtaposták a borprést a városon kívül {Iz 63,3}, és vér jött ki a présből a lovak zablájáig, ezerhatszáz stádiumnyira.

Jel 15

Az utolsó hét csapás kihirdetése

1 Ekkor egy másik nagy és csodálatos jelet láttam az égben: hét angyalt, akiknél a hét utolsó csapás volt, mert azok által teljesedett be Isten haragja.

2 Akkor egy üvegtenger-félét láttam, ami tűzzel volt vegyítve. Láttam azokat, akik legyőzték a fenevadat, a képmását és nevének számát, amint az üvegtenger fölött állnak Isten hárfáival, 3 és éneklik Mózesnek, Isten szolgájának énekét és a Bárány énekét:

»Nagyok és csodálatosak a te műveid {Zsolt 92,5},
Uram, mindenható Isten!
Igazságosak és igazak a te útjaid {Zsolt 139,14},
nemzetek Királya!
4 Ki ne félne téged, Uram,
és ki ne magasztalná nevedet?
Mert egyedül te vagy szent {Zsolt 99,3},
hisz minden nemzet eljön
és leborul színed előtt {Zsolt 86,9},
mert ítéleteid nyilvánvalóvá lettek!«

5 Ezek után láttam, hogy íme, megnyílt a tanúbizonyság hajlékának temploma az égben {Kiv 40,34G}, 6 és hét angyal jött ki a templomból, akiknél a hét csapás volt {Lev 26,21 G}, tiszta és fehér gyolcsba öltözve, a mellük körül pedig aranyövvel övezve {Dán 10,5}. 7 A négy élőlény egyike a hét angyalnak hét aranycsészét adott, telve az örökkön-örökké élő Isten haragjával. 8 És a templom megtelt füsttel Isten felségétől és hatalmától, és senki sem mehetett be a templomba {Kiv 40,34-35}, amíg be nem teljesedett a hét angyal hét csapása {Lev 26,21}.

Jel 16

A hét angyal a harag csészéivel

1 Ekkor egy erős hangot hallottam a templomból, amely így szólt a hét angyalhoz: »Menjetek, és öntsétek ki Isten haragjának hét csészéjét a földre!« {Szof 3,8}

vineyard of the earth, and he cast it into the great basin of the wrath of God. 20 And the basin was trodden beyond the city, and blood went forth from the basin, even as high as the harnesses of horses, out to one thousand six hundred stadia.

Revelation 15

The Song of Moses and the Lamb

(Deuteronomy 32:1–47)

1 And I saw another sign in heaven, great and wondrous: seven Angels, holding the seven last afflictions. For with them, the wrath of God is completed.

2 And I saw something like a sea of glass mixed with fire. And those who had overcome the beast and his image and the number of his name, were standing upon the sea of glass, holding the harps of God,

3 and singing the canticle of Moses, the servant of God, and the canticle of the Lamb, saying: “Great and wondrous are your works, Lord God Almighty. Just and true are your ways, King of all ages.

4 Who shall not fear you, O Lord, and magnify your name? For you alone are blessed. For all nations shall approach and adore in your sight, because your judgments are manifest.”

Preparation for Judgment

5 And after these things, I saw, and behold, the temple of the tabernacle of the testimony in heaven was opened. 6 And the seven Angels went forth from the temple, holding the seven afflictions, clothed with clean white linen, and girded around the chest with wide golden belts. 7 And one of the four living creatures gave to the seven Angels seven golden bowls, filled with the wrath of God, of the One who lives forever and ever. 8 And the temple was filled with smoke from the majesty of God and from his power. And no one was able to enter into the temple, until the seven afflictions of the seven Angels were completed.

Revelation 16

The First Six Bowls of Wrath

1 And I heard a great voice from the temple, saying to the seven Angels: “Go forth and pour out the seven bowls of the wrath of God upon the earth.”

2 Elment az első, és kiöntötte csészéjét a
földre, erre fájdalmas és igen veszélyes fekély tá-
madt az embereken {MTörv 28,35}, akik a vadállat bé-
lyegét viselték, és azokon, akik az ő képét imádták.
3 És a második angyal is kiöntötte csészéjét a
tengerbe, és az vérré változott, mint a halotté, és
minden élőlény elpusztult a tengerben {Kiv 7,17-18}.
4 És a harmadik is kiöntötte csészéjét a fo-
lyókba és a vízforrásokba, és azok vérré változ-
tak {Kiv 7,19}. 5 Hallottam a vizek angyalát, amint
azt mondta: »Igazságos vagy, Uram, aki vagy, és
aki voltál, szent {Zsolt 119,137; Kiv 3,14G}, mert így
ítéltél, 6 mivel szentek és próféták vérét ontották,
vért adtál nekik inni {Zsolt 79,3; Iz 49,26G}. Valóban
megérdemelték!« 7 És hallottam, hogy így szólt az
oltár felől: »Úgy van, Uram, mindenható Isten,
igazak és igazságosak a te ítéleteid!« {Zsolt 19,10}
8 És a negyedik angyal is kiöntötte csészéjét
a napra, erre annak megadatott, hogy forrósággal
gyötörje az embereket, és tűzzel. 9 És az ember-
eket égette a nagy forróság, s káromolták Isten ne-
vét, akinek hatalma van e csapások fölött, s még-
sem tértek meg, hogy őt megdicsőítsék.
10 És az ötödik angyal is kiöntötte csészéjét a
fenevad trónjára. Erre annak országa elsötétült {Kiv
10,21-22}, és nyelvüket harapdálták fájdalmukban.
11 Káromolták az ég Istenét fájdalmaik és sebeik
miatt; de nem tértek meg cselekedeteikből.
12 És a hatodik angyal is kiöntötte csészéjét
abba a nagy folyamba, az Eufráteszbe, s kiszáradt
annak vize {Ter 15,18; Jer 50,38}, hogy út készüljön a
Napkeletről jövő királyoknak. 13 És láttam, hogy
a sárkány szájából, a fenevad szájából és az álpró-
féta szájából három tisztátalan szellem jön ki,
mintha békák lennének, 14 mert démonok lelkei
ezek, akik jeleket művelnek, és a föld összes kirá-
lyaihoz mennek, hogy összegyűjtsék őket a harcra
a mindenható Isten nagy napjára.
15 – Íme, úgy jövök, mint a tolvaj! Boldog az,
aki virraszt, és őrzi ruháját, hogy meztelenül ne
járjon, és ne lássák a szégyenét!
16 És egybegyűjti őket arra a helyre, amelyet
héberül Harmageddónnak neveznek. –
17 És a hetedik angyal is kiöntötte csészéjét a
levegőbe, és harsány hang hallatszott a templom-
ból {Iz 66,6}, a tróntól: »Megtörtént!« 18 És villám-
lások, zúgás és mennydörgések {Kiv 19,16} támad-
tak, és akkora földrengés lett, amekkora még nem
volt {Dán 12,1}, amióta ember van a földön, olyan
földrengés, olyan hatalmas! 19 A nagy város há-
rom részre szakadt, a nemzetek városai

2 And the first Angel went forth and poured out his
bowl upon the earth. And a severe and most griev-
ous wound occurred upon the men who had the
character of the beast, and upon those who adored
the beast or its image.

3 And the second Angel poured out his bowl upon
the sea. And it became like the blood of the dead,
and every living creature in the sea died.

4 And the third Angel poured out his bowl upon the
rivers and the sources of water, and these became
blood. 5 And I heard the Angel of the waters saying:
“You are just, O Lord, who is and who was: the
Holy One who has judged these things. 6 For they
have shed the blood of the Saints and the Prophets,
and so you have given them blood to drink. For
they deserve this.” 7 And from the altar, I heard an-
other one, saying, “Even now, O Lord God Al-
mighty, your judgments are true and just.”

8 And the fourth Angel poured out his bowl upon
the sun. And it was given to him to afflict men
with heat and fire. 9 And men were scorched by the
great heat, and they blasphemed the name of God,
who holds power over these afflictions, but they
did not repent, so as to give him glory.

10 And the fifth Angel poured out his bowl upon
the throne of the beast. And his kingdom became
darkened, and they gnawed at their tongues out of
anguish. 11 And they blasphemed the God of
heaven, because of their anguish and wounds, but
they did not repent from their works.

12 And the sixth Angel poured out his bowl upon
that great river Euphrates. And its water dried up,
so that a way might be prepared for the kings from
the rising of the sun.

13 And I saw, from the mouth of the dragon, and
from the mouth of the beast, and from the mouth
of the false prophetess, three unclean spirits go out
in the manner of frogs. 14 For these are the spirits
of the demons that were causing the signs. And
they advance to the kings of the entire earth, to
gather them for battle on the great day of Al-
mighty God. 15 “Behold, I arrive like a thief.
Blessed is he who is vigilant and who preserves
his vestment, lest he walk naked and they see his
disgrace.” 16 And he shall gather them together at
a place which is called, in Hebrew, Armageddon.

The Seventh Bowl of Wrath

17 And the seventh Angel poured out his bowl
upon the air. And a great voice went out of the

leomlottak, és Isten megemlékezett a nagy Babilonról {Dán 4,27}, hogy bosszúálló haragja borának kelyhét adja neki {Iz 51,17}. 20 Eltűnt minden sziget, és a hegyek sem látszottak sehol. 21 Hatalmas, mázsányi jégeső {Kiv 9,24} hullott le az égből az emberekre, s az emberek káromolták Istent a jégeső csapása miatt, mert az igen nagy volt.

Jel 17

A parázna Babilon

1 A hét angyal közül az egyik odajött, és így szólt hozzám: »Jöjj, megmutatom neked a nagy parázna asszony kárhozatát, aki a nagy vizek fölött ül {Jer 51,13}, 2 akivel a föld királyai paráználkodtak {Iz 23,17}, és akinek paráznasága borától megrészegültek a föld lakói!« 3 És lélekben elvitt engem a pusztaságba: egy asszonyt láttam skarlátvörös fenevadon ülni, amely tele volt a káromlás neveivel, és hét feje és tíz szarva volt {Dán 7,7}. 4 Az asszony pedig bíborba és karmazsinba volt öltözve, felékesítve arannyal és drágakővel és gyöngyökkel. Kezében arany serleget {Jer 51,7} tartott, telve utálatossággal és paráznaságának tisztátalanságával. 5 A homlokára ez a név, ez a titok volt írva: »A nagy Babilon {Dán 4,27}, a föld paráznaságainak és utálatosságainak anyja!«

6 És láttam, hogy az asszony részeg a szentek vérétől és Jézus vértanúinak vérétől. Mikor őt láttam, nagyon csodálkoztam. 7 Az angyal azt mondta nekem: »Miért csodálkozol? Megmagyarázom én neked az asszony titkát és a fenevadét, amely őt hordozza, amelynek hét feje és tíz szarva

temple from the throne, saying: “It is done.” 18 And there were lightnings and voices and thunders. And a great earthquake occurred, of a kind such as has never happened since men have been upon the earth, so great was this kind of earthquake. 19 And the Great City became divided into three parts. And the cities of the Gentiles fell. And Babylon the great came to mind before God, to give her the cup of the wine of the indignation of his wrath. 20 And every island fled away, and the mountains were not found. 21 And hail as heavy as a talent descended from the sky upon men. And men blasphemed God, because of the affliction of the hail, for it was exceedingly great.

Revelation 17

The Woman on the Beast

1 And one of the seven Angels, those who hold the seven bowls, approached and spoke with me, saying: “Come, I will show you the condemnation of the great harlot, who sits upon many waters. 2 With her, the kings of the earth have fornicated. And those who inhabit the earth have been inebriated by the wine of her prostitution.” 3 And he carried me away in spirit to the desert. And I saw a woman sitting upon a scarlet beast, filled with names of blasphemy, having seven heads and ten horns. 4 And the woman was clothed all around with purple and scarlet, and adorned with gold and precious stones and pearls, holding a golden cup in her hand, filled with the abomination and with the filth of her fornication. 5 And a name was written upon her forehead: Mystery, Babylon the great, the mother of the fornications and the abominations of the earth.

The Mystery Explained

6 And I saw that the woman was inebriated from the blood of the saints and from the blood of the martyrs of Jesus. And I was amazed, when I had seen her, with a great wonder.

7 And the Angel said to me: “Why do you wonder? I will tell you the mystery of the woman, and of the beast that carries her, which has seven heads and ten horns.

8 The beast that you saw, was, and is not, and is soon to ascend from the abyss. And he goes forth unto destruction. And the inhabitants upon the earth (those whose names have not been written in the Book of Life from the foundation of the

van! 8 A fenevad, amelyet láttál, volt és nincs, és megjelenik. Fel fog szállni a mélységből {Dán 7,3}, és a vesztébe jut; a föld lakói pedig csodálkozni fognak – azok, akiknek a neve nincs beírva az élet könyvébe a világ teremtése óta {Dán 12,1} –, amikor látják a fenevadat, amely volt és nincs. 9 – Ennek ez a bölcs értelme: A hét fej hét hegy, amelyeken az asszony ül; és hét király. 10 Öt már elesett, az egyik még van, a másik pedig még nem jött el. Amikor eljön, csak rövid ideig lesz maradása. 11 És a vadállat, amely volt és nincs, az maga a nyolcadik, és a hétből való, és vesztébe jut. 12 És a tíz szarv, amelyet láttál, tíz király {Dán 7,24}, akik még nem jutottak uralomra, de mint királyok hatalmat nyernek egy órára a fenevaddal együtt. 13 Ezeknek egy a szándékuk, és erejüket és hatalmukat a fenevadnak adják át. 14 Harcolni fognak a Bárány ellen, de a Bárány legyőzi őket, mert ő az uraknak Ura és a királyoknak Királya {MTörv 10,17}; akik pedig vele vannak, azok hivatottak, választottak és hűségesek.«

15 Majd azt mondta nekem:»A vizek, amelyeket láttál {Jer 51,13}, ahol a parázna asszony ül, a népek, törzsek és nemzetek és nyelvek {Dán 3,4}. 16 A tíz szarv pedig, amelyet láttál, és a fenevad meggyűlöli a parázna asszonyt. Elhagyottá és meztelenné teszik, megeszik a húsát, és tűzzel megégetik. 17 Mert Isten adta szívükbe, hogy végrehajtsák szándékát, és egyetértve adják királyi hatalmukat a fenevadnak, míg beteljesednek Isten igéi. 18 Az asszony, akit láttál, az a nagy város, amely a föld királyai fölött uralkodik« {Zsolt 2,2}.

Jel 18

Babilon bukásának kihirdetése

1 Ezek után egy másik angyalt láttam leszállni az égből, akinek nagy hatalma volt, és a föld felragyogott dicsőségétől {Ez 43,2}. 2 Hangos szóval így kiáltott: »Elesett, elesett a nagy Babilon {Iz 21,9}, démonok lakóhelyévé lett, és minden tisztátalan szellem tanyájává, minden tisztátalan és gyűlöletes állat lakóhelyévé. 3 Mert féktelen paráznasága borából ivott minden nemzet; s a föld királyai paráználkodtak vele {Jer 51,7; Iz 23,17}, a föld kereskedői az ő gyönyörűségeinek bőségéből lettek gazdagokká!«

4 Aztán egy másik hangot hallottam az égből, amely így szólt: »Menjetek ki onnan, én népem, hogy részesei ne legyetek az ő gonoszságainak, és

world) shall be amazed upon seeing the beast who was and is not. 9 And this is for one who understands, who has wisdom: the seven heads are seven mountains, upon which the woman sits, and they are seven kings. 10 Five have fallen, one is, and the other has not yet arrived. And when he arrives, he must remain for a brief time. 11 And the beast who was, and is not, the same is also the eighth, and he is of the seven, and he goes forth unto destruction. 12 And the ten horns that you saw are ten kings; these have not yet received a kingdom, but they shall receive authority, as if they were kings, for one hour, after the beast. 13 These hold to one plan, and they shall hand over their power and authority to the beast.

The Victory of the Lamb

14 These shall fight against the Lamb, and the Lamb shall conquer them. For he is the Lord of lords and the King of kings. And those who are with him are called, and chosen, and faithful."

15 And he said to me: "The waters that you saw, where the harlot sits, are peoples and nations and languages. 16 And the ten horns that you saw on the beast, these shall hate the woman who fornicates, and they shall make her desolate and naked, and they shall chew her flesh, and they shall burn her completely with fire. 17 For God has granted to their hearts that they may do to her whatever is pleasing, so that they may give their kingdom to the beast, until the words of God may be completed. 18 And the woman that you saw is the great City, which holds a kingdom above that of the kings of the earth."

Revelation 18

Babylon Is Fallen

(Isaiah 21:1–10)

1 And after these things, I saw another Angel, descending from heaven, having great authority. And the earth was illuminated by his glory. 2 And he cried out with strength, saying: "Fallen, fallen is Babylon the great. And she has become the habitation of demons, and the keepsake of every unclean spirit, and the possession of every unclean and hateful flying thing. 3 For all the nations have imbibed the wine of the wrath of her fornication. And the kings of the earth have fornicated with her. And the merchants of the earth have become wealthy by the power of her pleasures."

ne legyen részetek az őt érő csapásokban, 5 mert
bűnei az égig hatoltak {Jer 51,9}, és Isten megemlé-
kezett gonoszságairól. 6 Fizessetek neki vissza,
mint ahogy ő is megfizetett nektek, és kétszeresen
viszonozzátok cselekedeteit; a pohárba, amelybe
ő töltött, töltsetek neki kétannyit! 7 Amennyire di-
csőítette önmagát és gyönyörűségben volt, annyi
gyötrelmet és gyászt adjatok neki, mert így szól
szívében: `Mint királyné, ülök a trónon, és nem
vagyok özvegy {Iz 47,7-8}, gyászt nem fogok látni!'
8 Ezért egy napon jönnek rá a csapások {Iz 47,9}, a
halál, gyász és éhség, és tűz fogja megégetni; mert
erős az Isten {Jer 50,34}, aki őt megítéli!«

Siralom Babilon pusztulása felett

9 Sírni és gyászolni fognak fölötte a föld ki-
rályai, akik paráználkodtak vele, és gyönyörűsé-
gekben éltek {Ez 27,31-33; Iz 23,17}, amikor látják majd
füstjét, amint ég. 10 Elhúzódnak tőle, félve gyöt-
relmeitől, és így szólnak: »Jaj, jaj, az a nagy vá-
ros! Babilon, az erős város! {Dán 4,27} Mert egy óra
alatt eljött a te ítéleted!«

11 A föld kereskedői sírni és gyászolni fognak
fölötte {Ez 27,31.36}, mert senki sem veszi meg többé
áruikat: 12 arany és ezüst árut, drágakövet, gyön-
gyöt, gyolcsot, bíbort, selymet és karmazsint,
semmiféle tujafát, sem elefántcsont-edényt, és
egyetlen nemes fából, rézből, vasból és márvány-
ból való edényt sem, 13 sem a fahéjat, fűszert és
illatszereket, kenetet, tömjént, bort, olajat, lisz-
tlángot, búzát, barmokat, juhokat, lovakat, kocsi-
kat, rabszolgákat és emberi személyeket. 14 A lel-
ked számára kívánatos gyümölcsök eltávoztak tő-
led, és minden kövérség és kiválóság elveszett tő-
led, és többé már nem találják meg!

15 Mindazok, akik ezekkel kereskedtek, s
akik meggazdagodtak, megállnak tőle távol, gyöt-
relmeitől félve, sírva és gyászolva {Ez 27,31.36}, 16 és
így szólnak: »Jaj, jaj, az a nagy város, amely
gyolcsba, bíborba és skarlátba öltözött, arannyal,
drágakővel és gyöngyökkel ékes volt, 17 és egy
óra alatt odalett ennyi gazdagság!«

Minden hajókormányos és mindenki, aki a
vizeket járja, a hajósok, és akik a tengeren dolgoz-
nak {Ez 27,27}, megállnak távol, 18 és így kiáltanak,
amikor látják égésének helyét: »Melyik város volt
hasonló ehhez a nagy városhoz?« 19 Majd port
hintenek fejükre, és sírva és gyászolva így kiálta-
nak {Ez 26,19}: »Jaj, jaj, az a nagy város, amelynek
kincseiből meggazdagodtak mindnyájan, akiknek
hajóik voltak a tengeren, az ő kincseiből; és egy
óra alatt elpusztult! 20 Örvendezz fölötte ó ég {Iz

4 And I heard another voice from heaven, saying:
“Go away from her, my people, so that you may
not be participants in her pleasures, and so that
you may not be recipients of her afflictions. 5 For
her sins have pierced through even to heaven, and
the Lord has remembered her iniquities. 6 Render
to her, as she has also rendered to you. And repay
her doubly, according to her works. Mix for her a
double portion, in the cup with which she mixed.
7 As much as she has glorified herself and lived in
pleasure, so much so give to her torment and grief.
For in her heart, she has said: ‘I am enthroned as
queen,’ and, ‘I am not a widow,’ and, ‘I shall not
see sorrow.’ 8 For this reason, her afflictions shall
arrive in one day: death and grief and famine. And
she shall be burned with fire. For God, who will
judge her, is strong.

Lament over Babylon

9 And the kings of the earth, who have fornicated
with her and lived in luxury, shall weep and
mourn for themselves over her, when they see the
smoke of her conflagration, 10 standing far away,
out of fear of her torments, saying: ‘Woe! Woe!
to Babylon, that great city, that strong city. For in
one hour, your judgment has arrived.’

11 And the businessmen of the earth shall weep and
mourn over her, because no one will buy their
merchandise anymore: 12 merchandise of gold and
silver and precious stones and pearls, and of fine
linen and purple and silk and scarlet, and of every
citrus tree wood, and of every tool of ivory, and of
every tool from precious stone and brass and iron
and marble, 13 and of cinnamon and black carda-
mom, and of fragrances and ointments and in-
cense, and of wine and oil and fine flour and
wheat, and of beasts of burden and sheep and
horses and four-wheeled wagons, and of slaves
and the souls of men. 14 And the fruits of the de-
sires of your soul have gone away from you. And
all things fat and splendid have perished from you.
And they shall never find these things again.
15 The merchants of these things, who were made
wealthy, shall stand far away from her, out of fear
of her torments, weeping and mourning, 16 and
saying: ‘Woe! Woe! to that great city, which was
clothed with fine linen and purple and scarlet, and
which was adorned with gold and precious stones
and pearls.’ 17 For such great wealth was brought
to destitution in one hour. And every shipmaster,
and all who navigate on lakes, and mariners, and
those who work at sea, stood far away. 18 And they
cried out, seeing the place of her conflagration,
saying: ‘What city resembles this great city?’

44,23}, és ti, szent apostolok és próféták, mert Isten kimondta fölötte az ítéletet értetek!« {MTörv 32,43G}

21 Egy erős angyal követ vett föl, olyat, mint egy nagy malomkő, a tengerbe dobta, és ezt mondta: »Ilyen erővel döntik le Babilont, azt a nagy várost, és többé már nem találják meg! {Jer 51,63-64; Dán 4,27; Ez 26,21} 22 A hárfások, zenészek és fuvolások hangja és harsona nem hangzik fel többé benned; semmiféle művészet mestere nem található többé benned, és malom zörgése nem hallatszik többé benned; 23 és lámpavilág nem fénylik többé benned, és a vőlegénynek és menyasszonynak szava {Jer 25,10} nem hangzik fel többé benned, mert kereskedőid a föld fejedelmei voltak, s a te varázslataid miatt jutott tévútra minden nemzet {Iz 23,8; 47,9}; 24 benne található a próféták és szentek vére, és mindazoké, akiket megöltek a földön.«

Jel 19

Örvendezés a mennyben

1 Ezek után mintha nagy sokaság hangját hallottam volna az égben:

»Alleluja!

Üdv, dicsőség és hatalom a mi Istenünknek,

2 mert igazak és igazságosak az ő ítéletei {Zsolt 19,10},

mert ítéletet mondott a nagy parázna asszony fölött, aki paráznaságával megrontotta a földet, és számon kérte szolgáinak vérét a kezéből!« {2 Kir 9,7}

3 Azután pedig ezt mondták: »Alleluja! És a füstje felszáll örökkön-örökké!« {Iz 34,10}

4 Ekkor a huszonnégy vén és a négy élőlény arcra borult, és imádták a trónján ülő Istent {Iz 6,1}: »Ámen! Alleluja!«

5 A trón felől pedig egy hang szólt:

»Mondjatok dicséretet Istenünknek

mindnyájan, ti szolgái,

és akik őt félitek, kicsinyek és nagyok!« {Zsolt 115,13}

6 Aztán mintha nagy sereg hangját hallottam volna, olyat, mint a nagy vizek zúgása {Ez 1,24}, és mint a nagy mennydörgés:

19 And they cast dust upon their heads. And they cried out, weeping and mourning, saying: 'Woe! Woe! to that great city, by which all who had ships at sea were made rich from her treasures. For she has been made desolate in one hour.

20 Exult over her, O heaven, O holy Apostles and Prophets. For God has judged your judgment upon her.' "

The Doom of Babylon

21 And a certain strong Angel took up a stone, similar to a great millstone, and he cast it into the sea, saying: "With this force shall Babylon, that great city, be cast down. And she shall never be found again. 22 And the sound of singers, and musicians, and flute and trumpet players shall not be heard in you again. And every artisan of every art shall not be found in you again. And the sound of the mill shall not be heard in you again. 23 And the light of the lamp shall not shine in you again. And the voice of the groom and of the bride shall not be heard in you anymore. For your merchants were the leaders of the earth. For all the nations were led astray by your drugs. 24 And in her was found the blood of the Prophets and of the Saints, and of all who were slain upon the earth."

Revelation 19

Rejoicing in Heaven

1 After these things, I heard something like the voice of many multitudes in heaven, saying: "Alleluia! Praise and glory and power is for our God. 2 For true and just are his judgments, he who has judged the great harlot that corrupted the earth by her prostitution. And he has vindicated the blood of his servants from her hands." 3 And again, they said: "Alleluia! For her smoke ascends forever and ever." 4 And the twenty-four elders and the four living creatures fell down and worshiped God, sitting upon the throne, saying: "Amen! Alleluia!" 5 And a voice went out from the throne, saying: "Express praise to our God, all you his servants, and you who fear him, small and great."

The Marriage of the Lamb

6 And I heard something like the voice of a great multitude, and like the voice of many waters, and like the voice of great thunders, saying: "Alleluia! For the Lord our God, the Almighty, has reigned.

7 Let us be glad and exult. And let us give glory to him. For the marriage feast of the Lamb has

»Alleluja!

Mert uralkodik az Úr {Zsolt 93,1},

a mi Istenünk, a Mindenható!

7 Örvendezzünk és vigadjunk {Zsolt 118,24},

és adjuk meg neki a dicsőséget,

mert eljött a Bárány menyegzője

és a jegyese felkészült!

8 Megadatott neki, hogy ragyogó és fehér gyolcsba öltözzék; a gyolcs ugyanis a szentek igaz cselekedetei.«

9 Ekkor így szólt hozzám: »Írd meg: Boldogok, akik hivatalosak a Bárány menyegzős lakomájára!« Majd ezt mondta nekem: »Ezek Isten igaz igéi.« 10 Ekkor a lábához borultam, hogy imádjam őt, de ő így szólt hozzám: »Vigyázz, ne tedd ezt, mert a te szolgatársad vagyok, és testvéreidé, akiknél Jézus tanúságtétele van. Istent imádd, mert Jézus tanúságtétele a prófétálás lelke.«

Győzelem a vadállat és prófétái felett

11 Ekkor láttam a megnyílt eget {Ez 1,1}, és íme, egy fehér ló, és aki azon ült, annak Hűséges és Igaz volt a neve {Zsolt 96,13}, és igazságosan ítél és harcol.

12 A szeme pedig olyan, mint a tűz lángja {Dán 10,6}, és a fején számos korona. Olyan név van rá írva, amelyet rajta kívül senki sem ismer. 13 Vértől ázott ruhába volt öltözve, és ez a neve: Isten Igéje. 14 Az égi seregek követték őt fehér lovakon, fehér és tiszta gyolcsba öltözve. 15 Szájából kétélű kard nyúlt ki {Iz 49,2}, hogy azzal verje meg a nemzeteket. *Ő fogja kormányozni őket vasvesszővel*, és ő tapossa {Zsolt 2,9G; Iz 63,2-3} a mindenható Isten boszszuló haragjának szőlőprését. 16 A ruhája és ágyéka fölé ez van írva: Királyok Királya és uralkodók Ura! {Dán 2,47; MTörv 10,17}

17 Aztán láttam egy angyalt a napban állni, aki hangosan így kiáltott minden madárnak, amely az ég zenitjén repül: »Jöjjetek és gyűljetek

arrived, and his wife has prepared herself." 8 And it was granted to her that she should cover herself with fine linen, splendid and white. For the fine linen is the justifications of the Saints.

9 And he said to me: "Write: Blessed are those who have been called to the wedding feast of the Lamb." And he said to me, "These words of God are true." 10 And I fell down before his feet, to adore him. And he said to me: "Be careful not to do so. I am your fellow servant, and I am among your brothers, who hold to the testimony of Jesus. Adore God. For the testimony of Jesus is a spirit of prophecy."

The Rider on the White Horse

11 And I saw heaven opened, and behold, a white horse. And he who was sitting upon it was called Faithful and True. And with justice does he judge and fight. 12 And his eyes are like a flame of fire, and on his head are many diadems, having a name written, which no one knows except himself. 13 And he was clothed with a vestment sprinkled with blood. And his name is called: THE WORD OF GOD. 14 And the armies that are in heaven were following him on white horses, clothed in fine linen, white and clean. 15 And from his mouth proceeded a sharp two-edged sword, so that with it he may strike the nations. And he shall rule them with an iron rod. And he treads the winepress of the fury of the wrath of God Almighty. 16 And he has on his garment and on his thigh written: KING OF KINGS AND LORD OF LORDS.

Defeat of the Beast and False Prophet

17 And I saw a certain Angel, standing in the sun. And he cried out with a great voice, saying to all the birds that were flying through the midst of the sky, "Come and gather together for the great supper of God, 18 so that you may eat the flesh of kings, and the flesh of tribunes, and the flesh of the strong, and the flesh of horses and those sitting on them, and the flesh of all: free and servant, small and great."

19 And I saw the beast and the kings of the earth and their armies, having been gathered together to do battle against him who was sitting upon the horse, and against his army.

20 And the beast was apprehended, and with him the false prophetess, who in his presence caused the signs, by which she seduced those who accepted the character of the beast and who

egybe Isten nagy lakomájára, 18 hogy királyok húsát egyétek, és vezérek húsát, és erősek húsát, és lovak húsát, és azokét, akik rajtuk ülnek {Ez 39,4.17-20}, és valamennyi szabad embernek és szolgának és kicsinynek és nagynak a húsát!«

19 Láttam, hogy a vadállat és a föld királyai {Zsolt 2,2} és a seregeik egybegyűltek, hogy harcra keljenek a lovon ülővel és seregével. 20 De a fenevad fogságba esett, és vele együtt az álpróféta, aki a jeleket művelte a színe előtt, amelyekkel elcsábította azokat, akik fölvették a fenevad bélyegét, és akik imádták a képmását. Ezt a kettőt elevenen a kénkővel égő tüzes tóba vetették. 21 A többieket pedig megölte a lovon ülő kardja, amely a szájából áll ki. A madarak mind jóllaktak a húsukból {Ez 39,17.20}.

Jel 20

Az ezeréves uralom

1 Ekkor láttam, hogy egy angyal száll le az égből, akinél a mélység kulcsa volt, és kezében egy nagy lánc. 2 Megragadta a sárkányt, az őskígyót, aki az ördög és a sátán {Ter 3,1; Zak 3,1; Jób 1,6}, és megkötözte őt ezer esztendőre. 3 Levetette őt a mélységbe, bezárta, és pecsétet tett rá, hogy ne csábítsa el többé a nemzeteket, amíg el nem múlik az ezer esztendő. Azután el kell oldozni, de csak rövid időre. 4 Majd székeket láttam, és a rajta ülőket {Dán 7,9.22G}, akik ítélő hatalmat kaptak, és láttam azok lelkeit, akiknek fejét vették a Jézusról való tanúságtétel és Isten igéje miatt, és akik nem imádták a fenevadat, sem annak képmását, sem bélyegét nem vették homlokukra és kezükre, és éltek és uralkodtak Krisztussal ezer esztendeig. 5 A többi halott nem éled föl, amíg el nem telik az ezer esztendő. Ez az első feltámadás. 6 Boldog és szent az, akinek része van az első feltámadásban! Ezeken nincs hatalma a második halálnak, hanem Isten és Krisztus papjai lesznek, és uralkodnak vele ezer esztendeig.

worshiped his image. These two were cast alive into the pool of fire burning with sulphur. 21 And the others were slain by the sword that proceeds from the mouth of him who was sitting upon the horse. And all the birds were sated with their flesh.

Revelation 20

Satan Bound

1 And I saw an Angel, descending from heaven, holding in his hand the key of the abyss and a great chain. 2 And he apprehended the dragon, the ancient serpent, who is the devil and Satan, and he bound him for a thousand years. 3 And he cast him into the abyss, and he closed and sealed it, so that he would no longer seduce the nations, until the thousand years are completed. And after these things, he must be released for a brief time.

4 And I saw thrones. And they sat upon them. And judgment was given to them. And the souls of those beheaded because of the testimony of Jesus and because of the Word of God, and who did not adore the beast, nor his image, nor accept his character on their foreheads or on their hands: they lived and they reigned with Christ for a thousand years. 5 The rest of the dead did not live, until the thousand years are completed. This is the First Resurrection. 6 Blessed and holy is he who takes part in the First Resurrection. Over these the second death has no power. But they shall be priests of God and of Christ, and they shall reign with him for a thousand years.

Satan Cast into the Lake of Fire

7 And when the thousand years will have been completed, Satan shall be released from his prison, and he will go out and seduce the nations which are upon the four quarters of the earth, Gog and Magog. And he will gather them together for battle, those whose number is like the sand of the

Végső győzelem a sátán felett

7 Amikor majd eltelik az ezer esztendő, elol-
dozzák börtönében a sátánt. 8 Kijön, és elcsábítja
a föld négy szegletén lakó nemzeteket, Gógot és
Magógot, egybegyűjti őket a harcra; a számuk
annyi, mint a tenger fövenye. 9 Felvonulnak a föld
minden táján {Hab 1,6G}, és bekerítik a szentek tábo-
rát és a szeretett várost. De tűz szállt le Istentől az
égből, és megemésztette őket {2 Kir 1,10}. 10 És az
ördögöt, aki elcsábította őket, a tüzes és kénköves
tóba vetik, ahol a fenevad és az álpróféta is van,
és gyötrődnek éjjel-nappal örökkön-örökké.

Ítélet a holtak felett

11 Aztán láttam egy nagy fehér trónt és a rajta
ülőt {Iz 6,1}, akinek tekintetétől menekült a
föld {Zsolt 114,3.7} és az ég, és nem volt hely szá-
mukra {Dán 2,35G}. 12 És láttam, hogy a halottak, na-
gyok és kicsik a trón előtt állnak, és könyveket
nyitottak ki. Egy másik könyvet is kinyitottak,
amely az élet könyve {Dán 7,10; Zsolt 69,29}. A halot-
takat megítélték azokból, amik tetteiknek megfe-
lelően a könyvbe voltak írva. 13 A tenger vissza-
adta a halottakat, akik benne voltak, és a halál és
az alvilág {Óz 13,14} visszaadták a halottakat, akik
náluk voltak, és mindegyiket megítélték tettei sze-
rint. 14 A halált és az alvilágot {Zsolt 28,4; Óz 13,14}
egy tüzes tóba vetették: ez a második halál, a tüzes
tó. 15 Aki nem volt beírva az élet könyvébe {Dán
12,1}, azt a tüzes tóba vetették.

sea. 8And they climbed across the breadth of the
earth, and they encompassed the camp of the
Saints and the Beloved City. 9And fire from God
descended from heaven and devoured them. And
the devil, who seduced them, was cast into the
pool of fire and sulphur, 10where both the beast
and the false prophetess shall be tortured, day and
night, forever and ever.

Judgment before the Great White Throne

11And I saw a great white throne, and One sitting
upon it, from whose sight earth and heaven fled,
and no place was found for them. 12And I saw the
dead, great and small, standing in view of the
throne. And books were opened. And another
Book was opened, which is the Book of Life. And
the dead were judged by those things that had
been written in the books, according to their
works. 13And the sea gave up the dead who were
in it. And death and Hell gave up their dead who
were in them. And they were judged, each one ac-
cording to his works. 14And Hell and death were
cast into the pool of fire. This is the second death.
15And whoever was not found written in the Book
of Life was cast into the pool of fire.

ISTEN ÚJ ORSZÁGA: 21,1-22,5

Jel 21

Isten lakása az emberek között

1 Ekkor új eget és új földet láttam {Iz 65,17},
mert az első ég és az első föld elmúlt, és a tenger
sem volt többé. 2 Láttam a szent várost, az új Je-
ruzsálemet {Iz 52,1} Istentől leszállni az égből, mint
a férjének felékesített menyasszonyt {Iz 61,10}.
3 Hallottam, hogy egy harsány hang a trón felől
azt mondta: »*Íme*, Isten *hajléka* az emberek kö-
zött! *Velük fog lakni, s ők az ő népe lesznek.* Maga
a velük levő Isten lesz az ő Istenük {Ez 37,26-27}. 4 Is-
ten *letöröl majd* a szemükről *minden könnyet* {Iz
25,8}, és nem lesz többé sem halál, sem gyász, sem
jajgatás {Iz 35,10}, és fájdalom sem lesz többé, mert
az elsők elmúltak.«

5 A trónon ülő így szólt: »Íme, megújítok
mindent!« {Iz 6,1; 43,19G} És azt mondta nekem:

Revelation 21

A New Heaven and a New Earth
(Isaiah 65:17–25)

1I saw the new heaven and the new earth. For the
first heaven and the first earth passed away, and the
sea is no more. 2And I, John, saw the Holy City,
the New Jerusalem, descending out of heaven from
God, prepared like a bride adorned for her husband.
3And I heard a great voice from the throne, saying:
“Behold the tabernacle of God with men. And he
will dwell with them, and they will be his people.
And God himself will be their God with them.
4And God will wipe away every tear from their
eyes. And death shall be no more. And neither
mourning, nor crying out, nor grief shall be any-
more. For the first things have passed away.”

5And the One who was sitting upon the throne,
said, “Behold, I make all things new.” And he said

»Írd: Ezek az igék hitelesek és igazak.« 6 Aztán azt mondta nekem: »Beteljesedett! Én vagyok az Alfa és az Ómega, a kezdet és a vég. A szomjazónak ingyen adok az élet vizének forrásából {Iz 55,1; Zak 14,8}. 7 Mindez azé lesz, aki győzni fog. *Én Istene leszek, ő pedig az én fiam lesz* {2 Sám 7,14}. 8 De a gyáváknak és a hitetleneknek, a megfertőzötteknek, gyilkosoknak, paráznáknak, varázslóknak, bálványimádóknak és minden hazugnak osztályrésze a tűzzel és kénkővel égő tóban lesz {Ez 38,22}. Ez a második halál.«

Az új Jeruzsálem

9 Akkor odajött hozzám a hét angyal közül az egyik, akiknél az utolsó hét csapással teli csésze volt {Lev 26,21G}, és így szólt hozzám: »Gyere, megmutatom neked az asszonyt, a Bárány jegyesét!« 10 Lélekben elvitt egy nagy és magas hegyre {Ez 40,2}, és megmutatta nekem a szent várost, Jeruzsálemet {Iz 52,1}, amely a mennyből szállt alá Istentől. 11 Isten dicsőségétől ragyogott, és világossága hasonló volt a drágakőhöz, a kristálytiszta jáspishoz. 12 Nagy és magas fala volt, tizenkét kapuval, és a kapuk fölött tizenkét angyal. A kapukra nevek voltak írva, amelyek *Izrael fiainak* tizenkét *törzsének* nevei {Ez 48,31; Kiv 28,21}. 13 *Keletről három kapu, és északról három kapu, és délről három kapu, és nyugatról három kapu* {Ez 48,31-35}. 14 A város falának tizenkét alapköve volt, és azokon a Bárány tizenkét apostolának tizenkét neve.

15 Aki velem beszélt, arany mérőnádat tartott a kezében {Ez 40,3}, hogy megmérje a várost, s annak kapuit és falát. 16 A város négyszögű területen épült {Ez 43,16}, és hossza annyi volt, mint a szélessége. Megmérte a várost az aranynáddal: tizenkétezer stádium. A hossza, a szélessége és a magassága egyforma volt. 17 Megmérte a falait is: száznegyvennégy könyök, az ember, vagyis az angyal mértéke szerint. 18 A falának anyaga jáspiskő volt; maga a város pedig színarany, tiszta üveghez hasonló. 19 A város falának alapkövei {Iz 54,11-12} minden drágakővel ékesek. Az első alapkő jáspis, a második zafír, a harmadik kalcedon, a negyedik smaragd, 20 az ötödik szárdonix, a hatodik karneol, a hetedik krizolit, a nyolcadik berill, a kilencedik topáz, a tizedik krizopráz, a tizenegyedik jácint, a tizenkettedik ametiszt. 21 A tizenkét kapu tizenkét drágagyöngy, és egy-egy kapu egy-egy drágagyöngyből áll. A város utcája színarany, mint az átlátszó üveg.

22 Templomot nem láttam benne, mert az Úr, a mindenható Isten a temploma, és a Bárány. 23 A

to me, “Write, for these words are entirely faithful and true.” 6And he said to me: “It is done. I am the Alpha and the Omega, the Beginning and the End. To those who thirst, I will give freely from the fountain of the water of life. 7Whoever prevails shall possess these things. And I will be his God, and he shall be my son. 8But the fearful, and the unbelieving, and the abominable, and murderers, and fornicators, and drug users, and idolaters, and all liars, these shall be a part of the pool burning with fire and sulphur, which is the second death.”

The New Jerusalem

9And one of the seven Angels, those holding the bowls filled with the seven last afflictions, approached and spoke with me, saying: “Come, and I will show you the bride, the wife of the Lamb.”

10And he took me up in spirit to a great and high mountain. And he showed me the Holy City Jerusalem, descending out of heaven from God, 11having the glory of God. And its light was like that of a precious stone, even like that of the jasper stone or like crystal. 12And it had a wall, great and high, having twelve gates. And at the gates were twelve Angels. And names were written upon them, which are the names of the twelve tribes of the sons of Israel. 13On the East were three gates, and on the North were three gates, and on the South were three gates, and on the West were three gates. 14And the wall of the City had twelve foundations. And upon them were the twelve names of the twelve Apostles of the Lamb.

15And he who was speaking with me was holding a golden measuring reed, in order to measure the City, and its gates and wall. 16And the city is laid out as a square, and so its length is as great as the width. And he measured the city with the golden reed for twelve thousand stadia, and its length and height and breadth were equal. 17And he measured its wall as one hundred and forty-four cubits, the measure of a man, which is of an Angel. 18And the structure of its wall was of jasper stone. Yet truly, the city itself was of pure gold, similar to pure glass. 19And the foundations of the wall of the city were adorned with every kind of precious stone. The first foundation was of jasper, the second was of sapphire, the third was of chalcedony, the fourth was of emerald, 20the fifth was of sardonyx, the sixth was of sardius, the seventh was of chrysolite, the eighth was of beryl, the ninth was of topaz, the tenth was of chrysoprasus, the eleventh was of jacinth, the twelfth was of

városnak nincs szüksége sem a napra, sem a holdra, hogy világítsanak benne, mert Isten dicsősége világítja meg azt {Iz 60,1.19}, és lámpása a Bárány. 24 A nemzetek az ő világosságában járnak, s dicsőségüket hozzá viszik a föld királyai. 25 Kapuit nem zárják be egész nap, mert éjszaka nem lesz ott. 26 Odaviszik a nemzetek dicsőségét és gazdagságát {Iz 60,3.11}. 27 Nem lépnek be oda tisztátalanok, sem azok, akik undokságot és hazugságot követnek el, csak azok, akik be vannak írva a Bárány életkönyvébe.

Jel 22

1 Azután megmutatta nekem az élet vizének folyóját, amely ragyogó volt, mint a kristály, és Isten és a Bárány trónjából fakadt {Zak 14,8}. 2 Utcája *közepén és a folyó mindkét partján az élet fája* volt, amely tizenkétszer terem gyümölcsöt, minden egyes hónapban meghozza *a maga gyümölcsét; és a* fa *levelei* a nemzetek *gyógyulására* szolgálnak {Ez 47,12; Ter 2,9}, 3 Nem lesz többé átok. Isten és a Bárány trónja áll benne, és szolgái szolgálnak neki. 4 Látni fogják az ő arcát {Zsolt 17,15}, és homlokukon lesz az ő neve. 5 Nem lesz többé éjszaka, és nem lesz szükségük lámpafényre, sem napfényre, mert az Úr, az Isten világosítja meg őket, és uralkodni fognak örökkön-örökké {Dán 7,18}.

A látnok tanúsága és befejező intelme: 22,6-21

6 Akkor így szólt hozzám: »Ezek az igék valóban hitelesek és igazak, és az Úr, a próféták szellemeinek Istene küldte el angyalát, hogy megmutassa szolgáinak mindazt, aminek rövidesen meg kell történnie {Dán 2,28}. 7 Íme, hamarosan eljövök {Zak 2,14}. Boldog, aki megtartja e könyv próféciáinak igéit!«

8 Én vagyok, János, aki hallottam és láttam ezeket. Miután hallottam és láttam, leborultam az angyal lába előtt, aki nekem ezeket megmutatta,

amethyst. 21 And the twelve gates are twelve pearls, one for each, so that each gate was made from a single pearl. And the main street of the city was of pure gold, similar to transparent glass.

22 And I saw no temple in it. For the Lord God Almighty is its temple, and the Lamb. 23 And the city has no need of sun or moon to shine in it. For the glory of God has illuminated it, and the Lamb is its lamp. 24 And the nations shall walk by its light. And the kings of the earth shall bring their glory and honor into it. 25 And its gates shall not be closed throughout the day, for there shall be no night in that place. 26 And they shall bring the glory and honor of the nations into it. 27 There shall not enter into it anything defiled, nor anything causing an abomination, nor anything false, but only those who have been written in the Book of Life of the Lamb.

Revelation 22

The River of Life

1 And he showed me the river of the water of life, shining like crystal, proceeding from the throne of God and of the Lamb. 2 In the midst of its main street, and on both sides of the river, was the Tree of Life, bearing twelve fruits, offering one fruit for each month, and the leaves of the tree are for the health of the nations. 3 And every curse shall be no more. But the throne of God and of the Lamb will be in it, and his servants shall serve him. 4 And they shall see his face. And his name shall be on their foreheads. 5 And night shall be no more. And they will not need the light of a lamp, nor the light of the sun, because the Lord God will illuminate them. And they shall reign forever and ever.

Jesus Is Coming

6 And he said to me: “These words are entirely faithful and true.” And the Lord, the God of the spirits of the prophets, sent his Angel to reveal to his servant what must occur soon:

7 “For behold, I am approaching quickly! Blessed is he who keeps the words of the prophecy of this book.”

hogy imádjam. 9 De ő azt mondta nekem: »Vigyázz, ne tedd! Hiszen én a szolgatársad vagyok, és testvéreidé, a prófétáké, és azoké, akik megtartják e könyv próféciájának igéit. Az Istent imádd!«

10 Majd így szólt: »Ne pecsételd le e könyv próféciájának igéit, mert az idő közel van! 11 Aki árt, ám csak ártson továbbra is, és aki szennyes, legyen még szennyesebb, de aki igaz, legyen még igazabb, és a szent legyen még szentebb!

12 Íme, hamarosan eljövök {Zak 2,14}, és jutalmam velem van, hogy megfizessek mindenkinek tettei szerint {Iz 40,10G; Zsolt 28,4}. 13 Én vagyok az Alfa és az Ómega, az első és az utolsó {Iz 44,6}, a kezdet és a vég. 14 Boldogok, akik megmossák ruhájukat a Bárány vérében, hogy hatalmuk legyen az élet fája fölött, és a kapukon át bemenjenek a városba! 15 Ki innen az ebekkel, a varázslókkal, a paráznákkal, a gyilkosokkal, a bálványimádókkal, és mindenkivel, aki a hazugságot szereti és cselekszi!

16 Én, Jézus, küldtem el angyalomat, hogy előttetek tanúságot tegyen ezekre az egyházakra vonatkozóan. Én vagyok Dávid gyökere és ivadéka, a fényes hajnalcsillag!«

17 A Lélek és a menyasszony így szól: »Jöjj el!« És aki hallja, az is mondja: »Jöjj el!« {Iz 55,1} Aki szomjazik, jöjjön; és aki akarja, merítsen ingyen az élet vizéből! {Zak 14,8}

18 Tanúságot teszek mindenki előtt, aki hallja e könyv próféciájának igéit: Ha valaki hozzátesz ezekhez valamit, arra Isten azokat a csapásokat bocsátja, amelyek meg vannak írva ebben a könyvben. 19 És ha valaki elvesz valamit {MTörv 4,2; 29,20} e könyv próféciájának igéiből, attól Isten elveszi osztályrészét az élet fájából {Ter 2,9}, a szent városból, és mindabból, ami meg van írva ebben a könyvben.

20 Aki tanúságot tesz mindezekről, így szól:

»Bizony, hamarosan eljövök.«

»Ámen. Jöjj el, Uram Jézus!«

21 Az Úr Jézus kegyelme legyen mindenkivel!

8 And I, John, heard and saw these things. And, after I had heard and seen, I fell down, so as to adore before the feet of the Angel, who was revealing these things to me. 9 And he said to me: “Be careful not to do so. For I am your fellow servant, and I am among your brothers the prophets, and among those who keep the words of the prophecy of this book. Adore God.”

10 And he said to me: “Do not seal the words of the prophecy of this book. For the time is near. 11 Whoever does harm, he might still do harm. And whoever is filthy, he might still be filthy. And whoever is just, he may still be just. And one who is holy, he may still be holy.”

12 “Behold, I am approaching quickly! And my repayment is with me, to render to each one according to his works. 13 I am the Alpha and the Omega, the First and the Last, the Beginning and the End.”

14 Blessed are those who wash their robes in the blood of the Lamb. So may they have a right to the tree of life; so may they enter through the gates into the City. 15 Outside are dogs, and drug users, and homosexuals, and murderers, and those who serve idols, and all who love and do what is false.

16 “I, Jesus, have sent my Angel, to testify to these things for you among the Churches. I am the Root and the Origin of David, the bright morning Star.”

17 And the Spirit and the Bride say: “Draw near.” And whoever hears, let him say: “Draw near.” And whoever thirsts, let him draw near. And whoever is willing, let him accept the water of life, freely.

Nothing May Be Added or Removed

18 For I call as witnesses all listeners of the words of the prophecy of this book. If anyone will have added to these, God will add upon him the afflictions written in this book. 19 And if anyone will have taken away from the words of the book of this prophecy, God will take away his portion from the Book of Life, and from the Holy City, and from these things which have been written in this book.

20 He who offers testimony to these things, says: “Even now, I am approaching quickly.” Amen. Come, Lord Jesus.

21 The grace of our Lord Jesus Christ be with you all. Amen.

RÉSZLETES TARTALOMJEGYZÉK

AZ ÚJSZÖVETSÉG KÖNYVEI 6

A NÉGY EVANGÉLIUM 8

EVANGÉLIUM MÁTÉ SZERINT 8

ELŐTÖRTÉNET: 1,2-2,23 8
Mt 1 8
Jézus családfája 8
Jézus születése 9
Mt 2 9
A napkeleti bölcsek hódolata 9
Menekülés Egyiptomba 10
A betlehemi gyermekgyilkosság 11
Visszatérés Egyiptomból 11

JÉZUS MŰKÖDÉSÉNEK ELŐZMÉNYEI: 3,1-4,11 12
Mt 3 12
Keresztelő János 12
Jézus megkeresztelkedése 13
Mt 4 13
Jézus megkísértése 13

JÉZUS GALILEAI MŰKÖDÉSE: 4,12-18,35 14
Jézus tanítani kezd Galileában 14
Az első tanítványok meghívása 14
Az első fellépés hatása 15
Mt 5 15
A Hegyi Beszéd: tanítás Isten Országáról 15
A Nyolc Boldogság 15
A föld sója, a világ világossága 16
A törvény és a próféták 16
A harag és a megbékélés 16
A házasságtörés 17
A válás 17
Az eskü 17
A bosszú 17
Az ellenségszeretet 17
Mt 6 18
Az alamizsnálkodás 18
Az imádság: Miatyánk 18
A böjt 19
A hamis és igaz kincsek 19
A gondok és a bizalom 19
Mt 7 20
Az ítélkezés 20
A szent dolgok 20
Bizalom az imádságban 21
Aranyszabály 21
A két út 21
A hamis próféták 21
A sziklára épített ház 21

A Hegyi Beszéd hatása 22

Messiási tettek: 8,1-9,34 **22**
Mt 8 22
A leprás meggyógyítása 22
A kafarnaumi százados 22
Péter anyósának meggyógyítása 23
Megszállottak és betegek gyógyítása 23
Jézus követése 23
A vihar lecsendesítése 23
A gadarai megszállottak meggyógyítása 24
Mt 9 24
Egy béna meggyógyítása 24
Máté meghívása 25
Kérdés a böjtről 25
Egy elöljáró lányának feltámasztása és egy beteg asszony meggyógyítása 26
Két vak meggyógyítása 26
Egy néma meggyógyítása 26

Az apostolok oktatása: 9,35-11,1 **26**
A nagy aratás 26
Mt 10 27
A Tizenkettő kiválasztása 27
Utasítások a küldöttek számára 27
Felhívás a bátor hitvallásra 28
Jutalom a tanítványok befogadásáért 29
Mt 11 30

A döntés időszaka: 11,2-12,50 **30**
Keresztelő János kérdése 30
Jézus Keresztelő Jánosról 30
Ítélet a hitetlen városok fölött 31
Jézus dicsőíti az Atyát 31
A könnyű teher 31
Mt 12 32
Kalászszedés szombaton 32
Jézus, az Isten szolgája 32
Jézus önigazolása 33
A fa és gyümölcsei 33
Jézus nem ad jelet 33
A tisztátalan lelkekről 34
Jézus igazi testvérei 34

Tanítás az Isten Országáról: 13,1-53 **35**
Mt 13 35
Példabeszéd a magvetőről 35
A példabeszédek értelme és célja 35
A magvetőről szóló példabeszéd magyarázata 36
Példabeszéd a búzáról és a konkolyról 36
Példabeszéd a mustármagról 37
Példabeszéd a kovászról 37
A példabeszédek értelme 37
A konkolyról szóló példabeszéd magyarázata 37
Példabeszédek a kincsről és a gyöngyről 38
Példabeszéd a hálóról 38
A régi és az új 38

Újabb messiási tettek; a tanítványok oktatása: 13,54-17,27 **38**
Visszautasítás Názáretben 38
Mt 14 39
Heródes véleménye Jézusról 39
Keresztelő János lefejezése 39
Az első kenyérszaporítás 39
Jézus a vízen jár 40
Gyógyítások Genezáret földjén 41
Mt 15 41
A tisztaságról és a tisztátalanságról 41
A pogány asszony lányának meggyógyítása 42
Betegek gyógyítása 42
A második kenyérszaporítás 43
Mt 16 43
Jézus nem ad jelet 43
Óvás a farizeusoktól és a szaddúceusoktól 43
Péter hitvallása; Jézus válasza 44
A szenvedés és a feltámadás első megjövendölése 44
Jézus követése; az önmegtagadás 44
Mt 17 45
Jézus színeváltozása 45
Illés eljövetele 46
Egy holdkóros meggyógyítása 46
A szenvedés és a feltámadás második megjövendölése 46
A templomadó 46

A tanítványok közössége: 18,1-35 **47**
Mt 18 47
A tanítványok vetélkedése 47
Óvás a botránkoztatástól 47
Példabeszéd az elveszett juhról 48
A testvér megintése 48
A megbocsátás 48
Példabeszéd a könyörtelen szolgáról 48

JÉZUS MŰKÖDÉSE JÚDEÁBAN ÉS JERUZSÁLEMBEN: 19,1-25,46 **50**

Úton Jeruzsálem felé: 19,1-20,34 **50**
Mt 19 50
Jézus elindul Júdeába 50
A válásról és a nőtlenségről 50
A gyermekek megáldása 50
A gazdagságról és Jézus követéséről 50
Mt 20 52
Példabeszéd a szőlősgazdáról 52
A szenvedés és a feltámadás harmadik megjövendölése 53
Az uralkodásról és a szolgálatról 53
A két jerikói vak meggyógyítása 53

Viták a jeruzsálemi ellenfelekkel: 21,1-23,39 **54**
Mt 21 54
Bevonulás Jeruzsálembe 54
A templom megtisztítása 54
A fügefa megátkozása 55
Kérdés Jézus hatalmáról 55
Példabeszéd a két fiúról 56
Példabeszéd a gonosz szőlőművesekről 56

Mt 22 57
Példabeszéd a királyi menyegzőről 57
Kérdés az adóról 58
Kérdés a halottak feltámadásáról 58
Kérdés a főparancsról 59
Kérdés a Messiásról 59
Mt 23 59
Az írástudók és farizeusok 59
Jeruzsálem megintése 61

Tanítás a végső időről: 24,1-25,46 62
Mt 24 62
A templom pusztulásáról 62
A csapások kezdete 62
A pusztulás 62
Az Emberfia eljövetele 63
Végidőre vonatkozó intelmek 63
Az éberségről 64
Példabeszéd a hűséges és a gonosz szolgáról 64
Mt 25 64
Példabeszéd az okos és balga szüzekről 64
Példabeszéd a befektetett pénzről 65
Az utolsó ítélet 66

JÉZUS SZENVEDÉSE ÉS FELTÁMADÁSA: 26,1-28,20 67
Mt 26 67
A főtanács határozata 67
A betániai megkenés 67
Júdás árulása 68
A húsvéti vacsora előkészítése 68
A húsvéti vacsora 68
Jézus kimegy az Olajfák hegyére 69
Jézus imája a Getszemáni kertben 69
Jézust elfogják 69
Jézus a főtanács előtt 70
Péter tagadása 71
Mt 27 71
Jézust átadják Pilátusnak 71
Júdás halála 71
Jézus Pilátus előtt 72
Jézus kigúnyolása 73
A keresztrefeszítés 73
Jézus halála 74
Jézus temetése 75
A sír őrzése 75
Mt 28 75
Az angyal híradása az üres sírnál 75
Jézus megjelenik az asszonyoknak 76
A főpapok csalása 76
A tanítványok küldetése 76

EVANGÉLIUM MÁRK SZERINT 77

JÉZUS MŰKÖDÉSÉNEK ELŐKÉSZÍTÉSE: 1,1-13 77
Mk 1 77
Keresztelő János 77

Jézus megkeresztelése 77
Jézus megkísértése 77

JÉZUS GALILEAI MŰKÖDÉSE: 1,14-8,26 **78**
Igehirdetés Galileában 78
Az első tanítványok meghívása 78
Jézus a kafarnaumi zsinagógában 78
Péter anyósának meggyógyítása 78
Megszállottak és betegek gyógyítása 78
Jézus Galileában tanít 79
A leprás meggyógyítása 79
Mk 2 79
A béna meggyógyítása 79
Lévi meghívása. Lakoma a vámosokkal 80
Kérdés a böjtről 80
Kalászszedés szombaton 81
Mk 3 81
A béna meggyógyítása szombaton 81
Jézus és a tömeg 81
A tizenkettő kiválasztása 82
Jézus és hozzátartozói 82
Jézus önigazolása 82
Jézus igazi rokonai 83

Az Isten Országáról szóló példabeszédek: 4,1-33 **83**
Mk 4 83
Példabeszéd a magvetőről 83
A példabeszédek értelme és célja 84
A magvetőről szóló példabeszéd magyarázata 84
Az ige meghallása 84
Példabeszéd a vetés növekedéséről 85
Példabeszéd a mustármagról 85
A beszéd befejezése 85

Jézus tettei és szavai: 4,35-8,26 **85**
A vihar lecsendesítése 85
Mk 5 86
A gerázai megszállott meggyógyítása 86
Jairus lányának feltámasztása és egy beteg asszony meggyógyítása 86
Mk 6 88
Jézust elutasítják saját falujában 88
A tizenkettő küldetése 88
Vélemények Jézusról 88
Keresztelő János lefejezése 89
A tanítványok visszatérése 90
Az első kenyérszaporítás 90
Jézus a vízen jár 90
Gyógyítások Genezáret földjén 91
Mk 7 91
A tisztaságról és a tisztátalanságról 91
A pogány asszony lányának meggyógyítása 92
A süketnéma meggyógyítása 93
Mk 8 93
A második kenyérszaporítás 93
Jézus nem ad jelet 94
Óvás a farizeusoktól és Heródestől 94
A betszaidai vak meggyógyítása 94

A JERUZSÁLEMBE VEZETŐ ÚT: 8,27-10,52 **95**
Péter vallomása 95
Első jövendölés a szenvedésről és a feltámadásról 95
Jézus követése; az önmegtagadás 95
Mk 9 96
Jézus színeváltozása 96
Illés eljövetele 96
Egy megszállott ifjú meggyógyítása 97
Második jövendölés a szenvedésről és a feltámadásról 97
A tanítványok vetélkedése 98
Az idegen csodatevő 98
Óvás a megbotránkoztatástól 98
A sóról 98
Mk 10 99
Jézus Júdeába megy 99
A válásról 99
A gyermekek megáldása 99
A gazdagságról és Jézus követéséről 100
Harmadik jövendölés a szenvedésről és a feltámadásról 101
Az uralkodásról és a szolgálatról 101
A jerikói vak meggyógyítása 101

JÉZUS UTOLSÓ NAPJAI JERUZSÁLEMBEN: 11,1-13,37 **102**
Mk 11 102
Bevonulás Jeruzsálembe 102
A fügefa megátkozása 103
A templom megtisztítása 103
A hitről 103
Kérdés Jézus hatalmáról 103
Mk 12 104
Példabeszéd a gonosz szőlőművesekről 104
Kérdés az adóról 105
Kérdés a halottak feltámadásáról 105
Kérdés a főparancsról 106
Kérdés a Messiásról 106
Az írástudók megfeddése 107
Az özvegyasszony adománya 107

Tanítás a végidőről: 13,1-37 **107**
Mk 13 107
A templom pusztulása 107
A csapások kezdete 107
A szenvedések tetőfoka 108
Az Emberfia eljövetele 108
A végidőre vonatkozó intelmek 109

JÉZUS SZENVEDÉSE ÉS FELTÁMADÁSA: 14,1-16,20 **109**
Mk 14 109
A főtanács határozata 109
A betániai megkenés 109
Júdás árulása 110
A húsvéti vacsora előkészítése 110
A húsvéti vacsora 110
Jézus kimegy az Olajfák hegyére 111
Jézus imája a Getszemáni kertben 111
Jézust elfogják 112
Jézus a főtanács előtt 112

Péter tagadása 113
Mk 15 114
Kihallgatás Pilátus előtt 114
Jézus kigúnyolása 114
A keresztrefeszítés 114
Jézus halála 115
Jézus temetése 115
Mk 16 116
Az angyal híradása az üres sírnál 116
A Feltámadott megjelenései 117

EVANGÉLIUM LUKÁCS SZERINT 119

ELŐSZÓ: 1,1-4 119
Lk 1 119

AZ ELŐTÖRTÉNET: 1,5-2,52 119
Keresztelő János születésének hírüladása 119
Jézus születésének hírüladása 120
Mária látogatása Erzsébetnél 121
Keresztelő János születése 122
Lk 2 123
Jézus születése 123
Simeon és Anna tanúsága Jézusról 124
A tizenkét éves Jézus a templomban 125

JÉZUS MŰKÖDÉSÉNEK ELŐZMÉNYEI: 3,1-4,13 126
Lk 3 126
Keresztelő János 126
Jézus megkeresztelkedése 128
Jézus családfája 128
Lk 4 129
Jézus megkísértése 129

JÉZUS GALILEAI MŰKÖDÉSE: 4,14-9,50 129
Igehirdetés Galileában 129
Jézust elutasítják saját városában 130
Egy megszállott meggyógyítása 130
Péter anyósának meggyógyítása 131
Megszállottak és betegek meggyógyítása 131
Jézus elhagyja Kafarnaumot 131
Lk 5 131
Az első tanítványok meghívása 131
A leprás meggyógyítása 132
A béna meggyógyítása 132
Lévi meghívása. Lakoma a vámosokkal 133
Kérdés a böjtről 133
Lk 6 134
Kalászszedés szombaton 134
A béna meggyógyítása szombaton 134
A tizenkettő kiválasztása 135
Jézus és a tömeg 135

Jézus beszédeinek gyűjteménye 6,20-49 135
Boldogságok és Jajok 135
Az ellenségszeretet 136

Az ítélkezés 136
Az igaz vallásosság 136
A sziklára épített ház 137

Jelek és mondások: 7,1-9,50 137
Lk 7 137
A kafarnaumi százados 137
A naimi ifjú feltámasztása 138
Keresztelő János kérdése 138
Jézus Keresztelő Jánosról 138
Jézus és a bűnös asszony 139
Lk 8 140
Asszonyok Jézus kíséretében 140
Példabeszéd a magvetőről 140
A példabeszédek értelme és célja 140
A magvetőről szóló példabeszéd magyarázata 141
Az ige meghallása 141
Jézus igazi rokonai 141
A vihar lecsendesítése 141
A gerázai megszállott meggyógyítása 142
Jairus lányának feltámasztása és egy beteg asszony meggyógyítása 143
Lk 9 144
A tizenkettő küldetése 144
Vélemények Jézusról 144
A tanítványok visszatérése; a kenyérszaporítás 144
Péter vallomása; Jézus első jövendölése a szenvedésről és a feltámadásról 145
Jézus követése; az önmegtagadás 145
Jézus színeváltozása 145
Egy megszállott ifjú meggyógyítása 146
Második jövendölés a szenvedésről és a feltámadásról 146
A tanítványok vetélkedése 146
Az idegen csodatevő 147

A JERUZSÁLEMBE VEZETŐ ÚTON: 9,51-19,27 147

Az igaz tanítványok: 9,51-13,21 147
A szamaritánusok ellenségeskedése 147
Jézus követése 147
Lk 10 148
A hetvenkét tanítvány küldetése 148
A tanítványok jutalma 148
Jézus hálát ad az Atyának 149
A tanítványok boldogsága 149
Az irgalmas szamaritánus 149
Mária és Márta 150
Lk 11 150
Az Úr imádsága 150
Példabeszéd a könyörgő barátról 151
Bizalom az imádságban 151
Jézus önigazolása 151
A tisztátalan lelkekről 152
Isten szavának hallgatóiról 152
Jézus nem ad jelet 152
A világosságról és a szemről 152
A farizeusok és írástudók megfeddése 153
Lk 12 154
Óvás a farizeusok képmutatásától 154

Ne féljetek! 154
Példázat a gazdag hamis biztonságáról 154
A gondok és a bizalom 155
Az igazi kincsről 155
Példabeszéd a hűséges és a gonosz szolgáról 156
Döntés Jézus mellett 156
Az idők jelei 157
A kiengesztelődésről 157
Lk 13 157
Felhívás a megtérésre 157
Egy asszony meggyógyítása szombaton 158
Példabeszéd a mustármagról 158
Példabeszéd a kovászról 158

Isten országának új rendjéről 13,22-19,27 **158**
A szűk és a zárt kapuk 158
Jézus elhagyja Galileát 159
Lk 14 160
Egy vízkóros ember meggyógyítása szombaton 160
A szerénységről 160
A vendéglátásról 160
Példabeszéd az ünnepi lakomáról 160
Jézus követésének feltételei 161
Lk 15 162
Példabeszéd az elveszett bárányról 162
Példabeszéd az apa két fiáról 162
Lk 16 163
Példabeszéd az okos intézőről 163
A vagyon helyes használatáról 164
A farizeusok elmarasztalása 164
A Törvényről és a válásról 164
Példázat a gazdag emberről és a szegény Lázárról 164
Lk 17 165
Óvás a botránkoztatóktól 165
A megbocsátásról 165
A hit erejéről 166
Példabeszéd a haszontalan szolgáról 166
A tíz leprás 166
Isten országának eljöveteléről 167
Az Emberfia eljöveteléről 167
Lk 18 167
Példabeszéd az istentelen bíróról és az özvegyasszonyról 167
Példabeszéd a farizeusról és a vámosról 168
A gyermekek megáldása 168
A gazdagságról és Jézus követéséről 168
Harmadik jövendölés a szenvedésről és a feltámadásról 169
A jerikói vak meggyógyítása 169
Lk 19 170
Jézus a vámos Zakeus házában 170
Példabeszéd a kiosztott pénzről 170

UTOLSÓ NAPOK JERUZSÁLEMBEN: 19,28-21,38 **171**

Viták Jeruzsálemben: 19,28-21,4 **171**
Bevonulás Jeruzsálembe 171
Jeruzsálem pusztulásáról 172
A templom megtisztítása 172

Lk 20 172
Jézus hatalmának eredete 172
Példabeszéd a gonosz szőlőművesekről 173
Kérdés az adóról 174
Kérdés a halottak feltámadásáról 174
Kérdés a Messiásról 174
Az írástudók ellen 175
Lk 21 175
Az özvegyasszony adománya 175

Beszédek a végidőről: 21,5-38 175
A templom pusztulása 175
A csapások kezdete 175
Jeruzsálem pusztulása 176
Az Emberfia eljövetele 176
A végidőre vonatkozó intelmek 176
Jézus tanít a templomban 177

JÉZUS SZENVEDÉSE ÉS FELTÁMADÁSA: 22,1-24,53 177
Lk 22 177
A főtanács határozata 177
Júdás árulása 177
A húsvéti vacsora előkészítése 177
A húsvéti vacsora 178
Az uralkodásról és szolgálatról 178
Péter tagadásának és bűnbánatának megjövendölése 179
A döntés órája 179
Jézus imája az Olajfák hegyén 179
Jézust elfogják 180
Péter tagadása 180
Az őrség kigúnyolja Jézust 180
Jézus a főtanács előtt 180
Lk 23 181
Jézus Pilátus előtt 181
Heródes kigúnyolja Jézust 181
Pilátus ítélete 181
A keresztrefeszítés 182
Jézus halála 183
Jézus temetése 183
Lk 24 184
Az angyal híradása az üres sírnál 184
Találkozás a Feltámadottal az emmauszi úton 185
A Feltámadott megjelenése Jeruzsálemben 186

EVANGÉLIUM JÁNOS SZERINT 188

ELŐSZÓ: 1,1-18 188
Jn 1 188

JÉZUS NYILVÁNOS MŰKÖDÉSE: 1,19-12,50 189

Jézust igazoló jelek és csodák; a működés kezdete: 1,19-4,54 189
Keresztelő János vallomása 189
Keresztelő János tanúságtétele 189
Az első tanítványok 189
Jn 2 190

Csodajel a kánai menyegzőn 190
A kereskedők kiűzése a templomból 191
Jézus Húsvétkor Jeruzsálemben 191
Jn 3 192
Beszélgetés Nikodémussal 192
Jézus küldetésének célja 192
Jn 4 194
Beszélgetés a szamariai asszonnyal 194
Jézus és a szamariaiak 195
Gyógyítás Galileában 196

Jézus kinyilatkoztatja magát a világ előtt: 5,1-12,50 196
Jn 5 196
A béna meggyógyítása szombaton 196
Az Atya tanúságtétele Jézusról 197
Jn 6 199
Kenyérszaporítás Tibériás tavánál 199
Jézus a vízen jár 200
Tanítás a mennyei kenyérről 200
A tanítványok elbizonytalanodása 202

Jézus kinyilatkoztatja magát Jeruzsálemben: 7,1-52 202
Jn 7 202
Jézus kerüli a nyilvánosságot 202
Jézus tanít a templomban 203
A nép találgatása Jézus kilétéről 203
A főtanács vitája Jézusról 204
Az élő víz 204
Jn 8 205
Jézus és a házasságtörő asszony 205

Jézus vitái a zsidókkal: 8,12-59 205
Jézus tanúsága önmagáról 205
Jézus származása és küldetése 206
Ábrahám igaz gyermekei 206
Jézus és Ábrahám 207

A vak meggyógyítása. Vita a zsidókkal: 9,1-41 208
Jn 9 208
A vak meggyógyítása 208
Jézus kinyilatkoztatja magát a meggyógyultnak 210

Hasonlatok a pásztorról és a juhokról: 10,1-39 210
Jn 10 210
Példabeszéd az akolról 210
Jézus a jó Pásztor 211

Lázár feltámasztása és a csoda következményei: 10,40-11,57 212
Jézus a Jordán túlpartján 212
Jn 11 212
Lázár halálának híradása 212
Lázár feltámasztása 213
A főtanács halálos ítélete; a főpap prófétai szava 214
Jézus kerüli a nyilvánosságot 214

Jézus útja Jeruzsálembe az utolsó Húsvét alkalmával: 12,1-50 215
Jn 12 215

A betániai megkenés 215
Bevonulás Jeruzsálembe 216
Jézus utolsó nyilvános beszédei; a döntő órák 216
A hitetlenség oka 217
Felszólítás a döntésre 218

JÉZUS ELBÚCSÚZIK TANÍTVÁNYAITÓL: 13,1-17,26 218

A búcsúvacsora: 13,1-14,31 218
Jn 13 218
A lábmosás 218
Az új parancs 220
Péter tagadásának megjövendölése 220
Jn 14 220
Jézus az Atyához vezető út 220
A Szentlélek elküldésének ígérete 221

Jézus tanítja az apostolokat: 15,1-17,33 222
Jn 15 222
Példabeszéd a szőlőtőről és a szőlővesszőkről 222
A világ gyűlölete a tanítványok iránt 223
Jn 16 223
A Szentlélek működése 224
Az elválás fájdalma, a viszontlátás öröme 224
Szorongatás és béke 225

Jézus imája az Atyához: 17,1-26 225
Jn 17 225
Jézus az Atyához fordul 225
Jézus könyörög a tanítványokért 226
Jézus könyörög a hívőkért 226

JÉZUS MEGDICSŐÜLÉSE: 18,1-20,29 227

Jézus szenvedése, halála: 18,1-19,42 227
Jn 18 227
Jézus elfogása 227
Kihallgatás Annás előtt; Péter tagadása 227
Kihallgatás Pilátus előtt; az ítélet 228
Jn 19 229
Jézus kereszthalála 230
Jézus temetése 231

Jézus feltámadása: 20,1-29 232
Jn 20 232
Az üres sír felfedezése 232
Jézus megjelenik Mária Magdolnának 233
Jézus megjelenik a tanítványoknak 233
Jézus és Tamás 234

UTÓSZÓ: 20,30-31 234

AZ EVANGÉLIUM KIEGÉSZÍTÉSE: 21,1-25 234
Jn 21 234
A Feltámadott megjelenik a tónál 234
A Feltámadott szavai Péterhez 235
Befejező megjegyzések az Evangéliumhoz 236

AZ APOSTOLOK CSELEKEDETEI 237

ELŐSZÓ: 1,1-3 237
Csel 1 237

A JERUZSÁLEMI EGYHÁZ: 1,4-8,3 237
A Feltámadott utolsó rendelkezései 237
Jézus mennybemenetele 237
Az imádkozó közösség 238
Mátyás apostollá választása 238
Csel 2 239
Az első pünkösd 239
Péter pünkösdi beszéde 239
Az első megtérések 241
A fiatal keresztény közösség élete 241
Csel 3 242
A béna meggyógyítása a templomban 242
Péter beszéde a templomtéren 242
Csel 4 243
Péter és János a főtanács előtt 243
Az ősegyház imája a bátorságért 244
A vagyonközösség 245
Csel 5 245
Ananiás és Szafira csalása 245
Jelek és csodák az apostolok által 246
Péter letartóztatása és szabadulása 246
Péter a főtanács előtt 246
Csel 6 248
A hét diákonus kiválasztása 248
István letartóztatása 248
Csel 7 249
István beszéde 249
István megkövezése 252
Csel 8 253
Üldözés és szétszórattatás 253

A JÚDEAI ÉS A SZAMARIAI EGYHÁZ: 8,4-12,23 253
Fülöp, Szamaria hittérítője 253
Péter és János Szamariában 254
Az etióp férfi megkeresztelése 254
Csel 9 256
Saul megtérése 256
Saul menekülése Damaszkuszból 257

A pogányok felvétele az egyházba: 9,32-12,5 257
Péter Liddában és Joppéban 257
Csel 10 258
Kornéliusz százados látomása Cézáreában 258
Péter látomása Joppéban 259
Kornéliusz megkeresztelése 259
Csel 11 261
Péter beszámol a jeruzsálemi közösségnek 261
Az antiochiai egyház létrejötte 262
Az Antiochiai egyház adománya 262
Csel 12 263
Jakab kivégzése és Péter letartóztatása 263
Péter csodálatos szabadulása 263

Heródes Agrippa halála 264
Barnabás és Saul visszatér Antióchiába 264

A NÉPEK ÉS NEMZETEK EGYHÁZA: 13,1-28,31 **264**
Csel 13 264
Barnabás és Saul küldetése 264

Pál első missziós útja: 13,4-14,28 **265**
Antióchiából Cipruson át Pergébe 265
Barnabás és Pál működése a pizídiai Antióchiában 265
Csel 14 268
Ikóniumban, Lisztrában és Derbében 268
Visszatérés Szíriába 269

Az apostoli zsinat Jeruzsálemben: 15,1-35 **269**
Csel 15 269
Az antióchiai vita 269
Az apostolok és presbiterek tanácskozása 270
A zsinat határozatai 271
A határozatok kihirdetése Antióchiában 271

Pál második missziós útja: 15,36-18,22 **271**
Pál és Barnabás útjai elválnak 271
Csel 16 272
Pál Likaóniában 272
Kis-Ázsián át Troászba 272
Pál működése Filippiben 272
Csel 17 274
Pál Tesszalonikiben és Béreában 274
Pál Athénben 275
Csel 18 277
Pál Korintusban 277
Pál Efezuson át visszatér Antióchiába 277

Pál harmadik missziós útja: 18,23-21,17 **278**
Apolló missziós tevékenysége Efezusban 278
Csel 19 278
Pál János-tanítványokkal találkozik 278
Pál efezusi működése 279
Pál csodatette Efezusban 279
Az ezüstműves lázadása 279
Csel 20 281
Pál Makedóniában és Akhájában 281
Pál elbúcsúzik a troászi hívektől 281
Troászból Milétoszba 282
Pál búcsúbeszéde Milétoszban 282
Csel 21 283
Pál útja Jeruzsálembe 283

Pál letartóztatása és fogsága: 21,18-28,31 **284**
Pál Jakabnál; Pál fogadalma 284
Pál letartóztatása 285
Csel 22 286
Pál beszéde 286
Pál és a római ezredes 287
Pál a főtanács előtt 288
Csel 23 288

A zsidók összeesküvése Pál ellen 289
Pált Cézáreába viszik 289
Csel 24 290
Pál Félix római helytartó előtt 290
Csel 25 292
Pál Fesztusz helytartó előtt; a császárhoz fellebbez 292
Pál Fesztusz helytartó és Agrippa király előtt 293
Csel 26 294
Csel 27 296
A fogoly apostol útja Rómába 296
A tengeri vihar 297
Hajótörés egy szigetnél 297
Csel 28 299
Áttelelés a szigeten 299
Hajóút Rómába 299
A népek apostola Rómába érkezik és tanít 299

PÁL APOSTOL LEVELEI **302**

A RÓMAIAKNAK ÍRT LEVÉL **302**

CÍMZÉS ÉS KÖSZÖNTÉS: 1,1-7 **302**
Róm 1 302

Hálaadás; a levél témája: 1,8-17 **302**

AZ EMBEREK MEGMENTÉSE: 1,18-8,39 **303**

A bűn uralma: 1,18-3,20 **303**
A nemzetek bűnei 303
Róm 2 304
Az ember Isten ítélőszéke előtt 304
A zsidók és a törvény 305
Róm 3 305
Mindenki vétkezett 305

Megigazulás és új élet: 3,21-8,39 **306**
Megigazulás a hit által 306
Róm 4 307
Ábrahám hite 307
Róm 5 308
A megigazult ember 308
Ádám és Krisztus 309
Róm 6 310
Élet és halál Krisztussal 310
Isten szolgái 311
Róm 7 311
Új élet a közösségben 311
Róm 8 313
A keresztények élete a Lélekben 313
A világ megváltásának reménye 314
A hívők bizonyossága 314

IZRAEL VÉGSŐ MEGSZABADÍTÁSA: 9,1-11,36 **315**
Róm 9 315

Pál és Izrael 315
Isten biztos ígérete 315
Isten szabadsága és irgalma 316
Izrael buzgalma tévútra vezet 317
Róm 10 317
Megváltó örömhír mindenki számára 317
Izrael engedetlensége 318
Róm 11 318
Isten népe és a kiválasztott »maradék« 318
Hasonlat az olajfáról 319
Izrael végső megmentése 320

A HÍVEK ÉLETE: 12,1-15,13 321
Róm 12 321
Új élet a közösségben 321
Felhívás a Lélekben való életre 321
Róm 13 322
Viselkedés a politikai hatalommal 322
A szeretet parancsa 322
Róm 14 323
»Erősek« és »gyengék« a közösségben 323
Róm 15 324
Felhívás az egyetértésre a közösségben 324

Befejezés: 15,14-16,27 325
Pál útitervei 325
Az apostol imát kér 326
Róm 16 326
Üdvözlések és intelmek 326
Istendicsőítés 327

ELSŐ LEVÉL A KORINTUSIAKNAK 328

Címzés és köszöntés: 1,1-3 328
1 Kor 1 328

Hálaadás: 1,4-9 328

Pártoskodás a közösségben: 1,10-4,21 328
Intés az egységre 328
A kereszt örömhíre 329
1 Kor 2 330
Pál, az isteni bölcsesség hirdetője 330
1 Kor 3 331
Az evangélium hirdetőinek feladata 331
1 Kor 4 332
Egy közelgő látogatás hírüladása 333

Visszaélések a közösségben: 5,1-6,20 333
1 Kor 5 333
A vérfertőzés esete 333
1 Kor 6 334
Peres ügyek a testvérek között 334
Az erkölcstelenségek és a keresztény szabadság 335

A házasságra vonatkozó kérdések: 7,1-40 335

1 Kor 7 335
A házasélet 335
Nőtlenség, házasság, válás 336
Maradjon meg mindenki saját életállapotában 336
Nőtlenek és özvegyek 337

Pogány áldozatok és az Úrvacsora: 8,1-11,34 338
1 Kor 8 338
Szabadság és szeretet 338
1 Kor 9 339
Pál példája 339
1 Kor 10 340
A sivatagi vándorlás, mint figyelmeztetés 340
Pogány áldozati lakomák, részesedés az Úr asztaláról 341
1 Kor 11 342
Asszonyok az istentiszteleten 342
Az Úr vacsorájának helyes megünneplése 343

A Lélek adományai és a keresztények élete: 12,1-14,40 344
1 Kor 12 344
Egy a Lélek – sokféle az adomány 344
Egy a Test – sok a tagja 344
1 Kor 13 345
A legkiválóbb út: a szeretet 345
1 Kor 14 346
A prófétálás és a nyelveken szólás adománya 346
Az istentisztelet rendje 347

Krisztus feltámadása és a mi feltámadásaunk: 15,1-58 348
1 Kor 15 348
Krisztus feltámadása és az üdvösség 348
Az üdvösség beteljesedése a feltámadásban 350

Befejezés: 16,1-24 351
1 Kor 16 351
Gyűjtés a jeruzsálemi hívek számára 351
Pál tervei 351
Végső intelmek és köszöntések 352

MÁSODIK LEVÉL A KORINTUSIAKNAK 353

Címzés és köszöntés: 1,1-2 353
2 Kor 1 353

Pál szenvedése és vigasztalása: 1,3-11 353

A félreértések tisztázása: 1,12-2,11 353
Pál őszintesége 353
Az útitervek megváltozása 354
2 Kor 2 354
Buzdítás a megbocsátásra 355

Az apostoli szolgálat dicsősége és szükségszerűsége: 2,12-5,10 355
Pál Krisztus jó illata 355
2 Kor 3 355
Az új szövetség szolgálata 355

2 Kor 4 356
Szenvedni és megdicsőülni Krisztussal 357
2 Kor 5 357
Reménység 357

Pál szolgálata: 5,11-6,10 358
A kiengesztelődés szolgálata 358
2 Kor 6 359
Pál magatartása 359

Kibékülés a korintusiakkal: 6,11-7,16 359
Buzdítás és figyelmeztetés 359
2 Kor 7 360
Títusz küldetése 360

Felhívás az adakozásra: 8,1-24 361
2 Kor 8 361
A makedóniai keresztények példája 361
A gyűjtés befejezése Korintusban 361
A munkatársak buzgalma és önzetlensége 362

Újabb felhívás az adakozásra: 9,1-15 362
2 Kor 9 362
A megbízottak ajánlása 362
Az adakozók dicsérete 363

A támadások visszautasítása: 10,1-18 363
2 Kor 10 363
Az ellenfelek vádjai 363
Pál munkája 364

Pál önigazolása: 11,1-12,13 365
2 Kor 11 365
Az apostol önigazolása 365
Pál fáradalmai 365
2 Kor 12 366
Pál gyöngeségével dicsekszik 366

Pál látogatásának hírüladása: 12,14-13,10 367
Gondok 367
2 Kor 13 368
Végső intelmek 368

Zárszó és áldás: 13,11-13 369

LEVÉL A GALATÁKNAK 370

Címzés és köszöntés: 1,1-5 370
Gal 1 370

A levél megírásának oka: 1,6-9 370

Pál apostoli tisztsége: 1,10-2,10 370
Pál meghívása 370
Gal 2 371
Határozat Jeruzsálemben 371

A hitből fakadó megigazulás: 2,11-4,7 **372**
Vita Antióchiában 372
Gal 3 373
A Lelket a hívők kapják meg 373
Ábrahám hite és az áldás ígérete 373
A törvény üdvtörténeti szerepe 374
Hit és istengyermekség 374
Gal 4 374

A keresztény szabadság: 4,8-6,10 **375**
Óvás a régi szolgaságba való visszaeséstől 375
Az Írás tanúsága 375
Gal 5 376
Szabadság vagy szolgaság 376
A szeretet, mint a Lélek gyümölcse 376
Gal 6 377
Krisztus törvénye 377

Zárszó és áldás: 6,11-18 **378**

LEVÉL AZ EFEZUSIAKNAK **379**

Címzés és köszöntés: 1,1-2 **379**
Ef 1 379

Isten üdvözítő terve: 1,3-2,22 **379**
Isten üdvözítő tervének magasztalása 379
Imádság Krisztus fenségének megismeréséért 380
Ef 2 380
Isten a halálból az életre vezet 380
Mindnyájan egyek Krisztusban 381
Ef 3 381
Pál a nemzetek apostola 381
Könyörgés az egyházért 382

Különböző intelmek: 4,1-6,20 **382**
Ef 4 382
Felhívás az egységre 382
Az egyházat építő kegyelmi adományok 383
A régi és az új ember 383
Kötelességek a felebaráttal szemben 384
Ef 5 384
Út a sötétségből a világosságra 384
A keresztény család 385
Ef 6 386
Felhívás a küzdelemre 386

Zárszó és áldás: 6,21-24 **387**

LEVÉL A FILIPPIEKNEK **388**

Címzés és köszöntés: 1,1-2 **388**
Fil 1 388

Pál és a hívek: 1,3-26 **388**
Hálaadás és könyörgés 388

Pál fogságának értelme 388
Felhívás az egyetértésre 389
Fil 2 389
Krisztus példája 390
Az apostol aggódik a közösség üdvösségéért 390

Timóteus és Epafroditosz küldetése: 2,19-30 390

A keresztények élete, az apostol példája: 3,1-4,9 391
Fil 3 391
Állhatatosság a hitben 391
Vágyakozás a Krisztussal való teljes közösségre 391
Fil 4 392
Egyetértés, öröm és béke 392

Pál megköszöni az ajándékokat: 4,10-20 393

LEVÉL A KOLOSSZEIEKNEK 395

Címzés és köszöntés: 1,1-2 395
Kol 1 395

Pál öröme: 1,3-23 395
Hálaadás a közösségért 395
Könyörgés a közösségért 395
Krisztus, a mindenség és az egyház feje 395
A közösség bátorítása 396

Buzdítások: 1,24- 2,23 396
Pál szolgálata 396
Kol 2 397
Óvás a tévtanítóktól 397

Új élet Krisztusban: 3,1-4,6 398
Kol 3 398
A régi és az új ember 398
Állapotbeli kötelességek 399
Kol 4 399
Általános intelmek 399

Befejezés: személyes közlések és köszöntések: 4,7-18 400

ELSŐ LEVÉL A TESSZALONIKIEKNEK 401

Címzés és köszöntés: 1,1 401
1 Tessz 1 401

Az apostol és a közösség: 1,2-3,13 401
A tesszalonikiek környezetük példaképei 401
1 Tessz 2 401
Visszatekintés az apostol első látogatására 401
A közösség elfogadta az evangéliumot 402
Az elmaradt látogatás 402
1 Tessz 3 403
Timóteus elküldése 403
Az apostol örömét leli a közösségben 403

Áldás 403
1 Tessz 4 403
Felhívás az életszentségre 403
A keresztény remény 404

Intelmek a keresztények számára: 4,1-5,22 404
1 Tessz 5 404
Felszólítás a készenlétre az Úr napja előtt 404
Tanácsok a közösségi élettel kapcsolatban 405

Befejezés: áldás és köszöntés: 5,23- 28 405

MÁSODIK LEVÉL A TESSZALONIKIEKNEK 406

Címzés és köszöntés: 1,1-2 406
2 Tessz 1 406

Pál aggódik a közösségért: 1,3-12 406
A tesszalonikiek szorongattatása és Isten igazságos ítélete 406
Imádság 406

A keresztény remény és az Úr napja: 2,1-17 407
2 Tessz 2 407
A végidő jelei 407
A hívek bátorítása 407
Apostoli áldás 407

Útmutatások a közösség számára: 3,1-15 408
2 Tessz 3 408
Buzdítás 408
A naplopók rendreutasítása 408

Befejezés: 3,16-18 408

ELSŐ LEVÉL TIMÓTEUSNAK 409

Címzés és köszöntés: 1,1-2 409
1 Tim 1 409

Alapvető igazságok: 1,3-20 409
Óvás a hamis tanítóktól 409
A törvényt szerepe 409
Hálaadás Krisztus kegyelméért 409
Timóteus felelőssége 410

A helyes rend a közösségben: 2,1-6,19 410
1 Tim 2 410
Imádság mindenkiért 410
Férfiak és asszonyok 410
1 Tim 3 411
A püspök 411
A diákonus 411
Az egyház, Isten igazságának oszlopa 411
1 Tim 4 412
Óvás a tévtanítóktól 412
Utasítások Timóteusnak 412

1 Tim 5 412
Az özvegyek rendje és feladata 412
A presbiterek 413
Intelmek 413
1 Tim 6 414
A szolgák 414
Óvás a tévtanítástól és a kapzsiságtól 414
Timóteus buzdítása 414
Tanács a gazdagoknak 415

Befejezés 6,20-21 **415**

MÁSODIK LEVÉL TIMÓTEUSNAK **416**

Címzés és köszöntés: 1,1-2 **416**
2 Tim 1 416

Bátorítás: 1,3-18 **416**
Hálaadás 416
Figyelmeztetés 416
Ellenfelek és barátok 416

Lelkipásztori útmutatások: 2,1-4,8 **417**
2 Tim 2 417
Krisztus áldozatos szolgálata 417
Helyes magatartás a tévtanítókkal szemben 417
2 Tim 3 418
A gonoszok magatartása a végső időkben 418
Tarts ki! 419
2 Tim 4 419
Hirdesd az igét! 419

Személyes közlések és kérések: 4,9-18 **420**

Befejezés: Köszöntések és áldás: 4,19-22 **420**

LEVÉL TÍTUSZNAK **421**

Címzés és köszöntés: 1,1-4 **421**
Tít 1 421

Feladatok: 1,5-3,11 **421**
Az alkalmas elöljárók kiválasztása 421
Harc a tévtanítók ellen 421
Tít 2 422
Állapotbeli kötelességek 422
Kegyelem és élet 422
Tít 3 423
A hívek kötelességei 423
Óvás a tévtanítóktól 423

Befejezés: 3,12-15 **423**

LEVÉL FILEMONNAK **424**

Címzés és köszöntés: 1-3 **424**

Hálaadás: 4-7 **424**

Közbenjárás Onezimoszért: 8-20 **424**

Köszöntések és áldás: 21-25 **425**

LEVÉL A ZSIDÓKNAK 426

A Fiú, mint az isteni ígéret beteljesedése: 1,1-4,13 **426**
Zsid 1 426
A Fiú és az angyalok 426
Zsid 2 427
Isten tanúsága a Fiúról 427
A Fiú leereszkedése és felmagasztalása 427
Zsid 3 428
A Fiú és Mózes 428
Isten szava, mint ítélet 428
Zsid 4 429
Isten szava, mint ígéret 429

Krisztus, az új szövetség igaz és tökéletes főpapja: 4,14-10,18 **430**
A főpapi tisztség 430
Zsid 5 430
A közösség gyöngesége 431
Zsid 6 431
Az ígéret, mely meg nem hiúsul 432

Krisztus és az Ószövetség papjai: 7,1-8,13 **433**
Zsid 7 433
Melkizedek és a levita papság 433
Krisztus és a levita papság 433
Krisztus, a tökéletes főpap 434
Zsid 8 434
Krisztus, az új szövetség közvetítője 434

Krisztus és az ószövetségi áldozatok: 9,1-10,18 **435**
Zsid 9 435
Az Ószövetség istentisztelete 435
Krisztus egyszeri áldozata 436
Zsid 10 437
Tökéletes kiengesztelődés Istennel 437

A hit útja: 10,19-13,19 **438**
A hit megvallása 438
Óvás az elpártolástól 438
Figyelmeztetés a kitartásra 439

Az ősatyák hite: 11,1-12,3 **439**
Zsid 11 439
Az ősatyák 439
A pátriárkák 440
A hit többi tanúja 441
Zsid 12 442

Befejező Intelmek: 12,4- 13,19 **442**
A fenyítés az atyai szeretet jele 442
Óvás a könnyelműségtől 443
A helyes istenfélelem 443
Zsid 13 444
Felhívás az igaz keresztény életre 444

Befejezés: áldások és köszöntések: 13,20-25 **445**

KATOLIKUS LEVELEK **446**

JAKAB LEVELE **446**

Címzés és köszöntés: 1,1 **446**
Jak 1 446

A kísértések és az ima: 1,2-18 **446**

Figyelmeztetések és intelmek: 1,19- 5,12 **447**
Az Ige igaz hallgatói 447
Jak 2 447
Magatartás a gazdagokkal és a szegényekkel 447
A hit és tettek viszonya 448
Jak 3 449
A nyelv hatalma 449
A felülről származó bölcsesség 449
Jak 4 450
Óvás a széthúzástól és az evilági gondolkodástól 450
Óvás a magabiztosságtól 450
Jak 5 451
Figyelmeztetés a keményszívű gazdagok számára 451
Figyelmeztetés a kitartásra 451
Óvás az esküdözéstől 451

A bizalomteli imádság ereje: 5,13-18 **451**

Felelősség a testvérekért: 5,19-20 **452**

PÉTER ELSŐ LEVELE **453**

Címzés és köszöntés: 1,1-2 **453**
1 Pét 1 453

A hit célja és útja: 1,3-2,10 **453**
A hit célja 453
A hit útja 454
1 Pét 2 454
Jézus Krisztus, az élő kő 454

Keresztény élet a családban és a társadalomban: 2,11-4,11 **455**
A keresztény a társadalomban 455
Szolgák Krisztus követésében 456
1 Pét 3 456
Asszonyok és férjek 456
Felhívás az egyetértésre 457

Helyes magatartás a világban 457
1 Pét 4 458

Befejező intelmek: 4,12-5,11 458
A kitartás próbája 458
1 Pét 5 459
A pásztor és a nyáj 459

Befejezés: köszöntések és áldás: 5,12-14 459

PÉTER MÁSODIK LEVELE 460

Címzés és köszöntés: 1,1-2 460
2 Pét 1 460

Az áthagyományozott igazság: 1,3-21 460
Keresztény hivatás 460
A próféták és apostolok tanúsága 460

Óvás a tévtanítóktól: 2,1-22 461
2 Pét 2 461
A hamis tanítók fellépése 461
Fenyegető ítélet a tévtanítók ellen 461
A tévtanítók útja 462

Krisztus eljöveteléről: 3,1-16 463
2 Pét 3 463
Az eljövetel bizonyossága 463
Az eljövetel késlekedése 463

A páli levelek tanúsága 463

Dicsőítés: 3,17-18 464

JÁNOS ELSŐ LEVELE 465

Előszó: az élet igéje: 1,1-4 465
1 Ján 1 465

Isten közösségében élni: 1,5-2,17 465
Isten jelenléte 465
Krisztus és a bűnök 465
1 Ján 2 466
Az igaz istenismeret 466
Az új parancs 466
Krisztus és a világ 466

A hit megőrzése: 2,18- 3,24 467
A tévtanítók fellépése 467
Figyelmeztetés a hűségre 467
1 Ján 3 467
Az istengyermekség ajándéka 467
Felszólítás a testvéri szeretetre 468
Az istengyermeki bizalom 468

A hit mint az életre vezető út: 4,1-5,12 469

1 Ján 4 469
A lelkek megkülönböztetéséről 469
Isten a szeretet 469
Félelem és szeretet 470
1 Ján 5 470
A hit: győzelem a világ felett 470
Isten tanúságtétele 470

Befejező intelmek: bűnök és az örök élet: 5,13-21 470

JÁNOS MÁSODIK LEVELE 472

Címzés és köszöntés: 1-3 472

Élet az igazságban: 4-6 472

A tévtanítók elutasítása: 7-11 472

Befejező köszöntések: 12-13 472

JÁNOS HARMADIK LEVELE 473

Címzés és köszöntés: 1-4 473

A hithirdetők bátorítása: 5-8 473

Diotrefész rendreutasítása: 9-10 473

Tanúság Demeterről: 11-12 473

Befejező köszöntések: 13-14 473

JÚDÁS LEVELE 474
Címzés és köszöntés 474
Óvás a tévtanítóktól 474
Fenyegető ítélet a tévtanítók ellen 474
A tévtanítók útja 474
Felhívás a hűségre 475
Befejezés 475

JÁNOS JELENÉSEI 476

Előszó: 1,1-3 476
Jel 1 476

Bevezetés: 1,4-8 476

LEVELEK A HÉT EGYHÁZNAK: 1,9-3,22 477
János megbízatása 477
Jel 2 477
Az efezusi egyháznak 477
A szmirnai egyháznak 478
A pergamoni egyháznak 478
A tiatírai egyháznak 479

Jel 3 479
A szárdeszi egyháznak 479
A filadelfiai egyháznak 480
A laodíceai egyháznak 480

BEVEZETŐ ÉGI LÁTOMÁSOK: 4,1-5,14 481
Jel 4 481
Hódolat Isten trónja előtt 481
Jel 5 482
A lepecsételt könyv és a Bárány 482

A HÉT ANGYAL ÉS A HÉT HARSONA: 6,1- 11,19 483
Jel 6 483
Az első hat pecsét 483
Jel 7 485
Isten szolgáinak megjelölése 485
Jel 8 486
A hetedik pecsét és a hetedik angyal 486
Az első négy harsona 486
Jel 9 487
Az ötödik harsona 487
A hatodik harsona 488
Jel 10 488
Az angyalok és a könyv 488
Jel 11 490
A templom megmérése; a két próféta tanúsága 490
A hetedik harsona 490

A SÁTÁN HARCA ISTEN NÉPE ELLEN: 12,1-14,5 491
Jel 12 491
Az Asszony és a sárkány 491
A sárkány bukása 492
A sárkány harca az asszony ellen 492
Jel 13 493
A két fenevad 493
Jel 14 494
A bárány és kísérete 494

AZ ÍTÉLET: 14,6-20,15 495
Az ítélet kihirdetése 6 495
Az aratás órája 495
Jel 15 496
Az utolsó hét csapás kihirdetése 496
Jel 16 496
A hét angyal a harag csészéivel 496
Jel 17 498
A parázna Babilon 498
Jel 18 499
Babilon bukásának kihirdetése 499
Siralom Babilon pusztulása felett 500
Jel 19 501
Örvendezés a mennyben 501
Győzelem a vadállat és prófétái felett 502
Jel 20 503
Az ezeréves uralom 503
Végső győzelem a sátán felett 504
Ítélet a holtak felett 504

ISTEN ÚJ ORSZÁGA: 21,1-22,5 **504**
Jel 21 504
Isten lakása az emberek között 504
Az új Jeruzsálem 505
Jel 22 506

A látnok tanúsága és befejező intelme: 22,6-21 **506**

RÉSZLETES TARTALOMJEGYZÉK **508**

A következő oldalak térképeinek forrása: https://biblia-tarsulat.hu/biblia/terkepek.htm

Palesztína Jézus idejében
LIBANON
HERMON
TRACHONITISZ
Türusz
Abdón
Cezárea-Filippi
Kádes
BETÁNIA
Hácór
Akkó
Rehób
Kafarnaum
Betszaida
Genezáret -tava
Rimmón
Tibériás
Béten
Tábor hegy
Názáret
Bét-Semes
Nain
Gadara
Cezárea
Megiddó
Én-Gannim
SZAMÁRIA
Joppe
Szamária
Szukkot
Szichem
Mahanaim
Garizim hegy
Siló
Arimatia
Jamnia
Jordán-folyó
Jerikó
Geba
Bét-Hórón
Betánia
Mefaat
Emmausz
Qumrán
Askelón
Bét-Semes
Jeruzsálem
Betánia
Betlehem
Gáza
Bét-Cúr
Jahcá
Kedémót
Hebron
Juttá
Ciklág
Berseba
IDUMEA
Földközi-tenger
GALILEA
KÁRMEL
JÚDEA
Sós-tenger
DEKAPOLISZ

Az Újszövetség világa – Pál apostol missziós útjai

ÚJSZÖVETSÉG

A KÁLDI-FÉLE
SZENTÍRÁSFORDÍTÁS
NYELVÉBEN MEGÚJÍTVA, JAVÍTVA
A NEOVULGÁTA ALAPJÁN

Szent Jeromos
Katolikus Bibliatársulat
1997

NEW TESTAMENT

CATHOLIC
PUBLIC DOMAIN
VERSION
(CPDV)

Ronald L. Conte Jr.
2009

ILLUSZTRÁCIÓK
BIBLIA SACRA
Vulgatae Editionis
MDCLXIX

